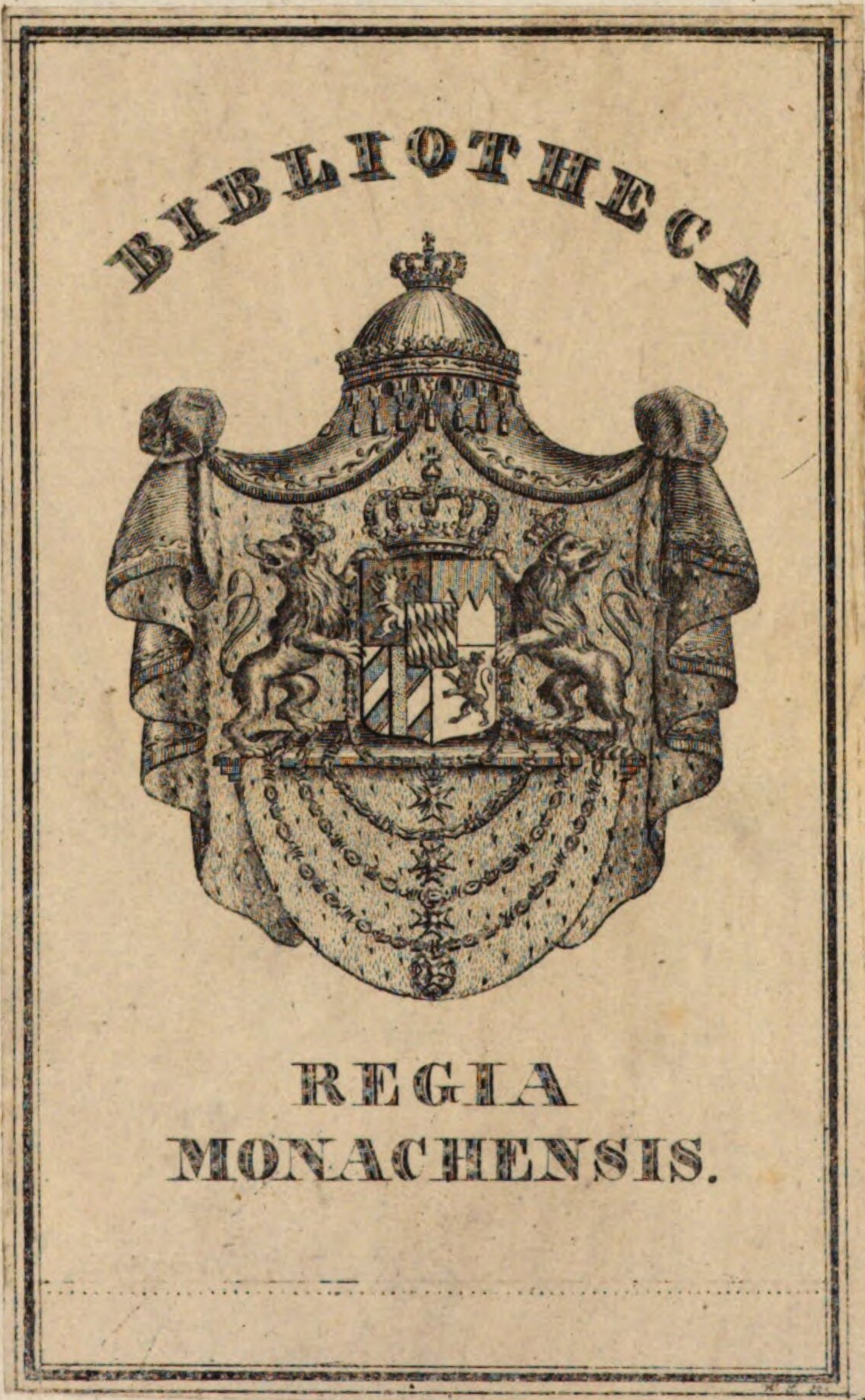

L. A5.
302
elug.

Campbell

A
DICTIONARY
OF THE
TELOOGOO LANGUAGE.

DICTIONARY

THEODORE J. F. F. F.

DICTIONARY

THEODORE J. F. F. F.

147 D.

A
DICTIONARY
OF THE
TELOOGOO LANGUAGE,
COMMONLY TERMED THE GENTOO,
PECULIAR to the HINDOOS of the NORTH EASTERN PROVINCES
OF THE
INDIAN PENINSULA.

By A. D. CAMPBELL,
OF THE
MADRAS CIVIL SERVICE,
LATE MEMBER, AND SECRETARY,
OF THE
BOARD OF SUPERINTENDENCE
FOR THE
COLLEGE OF FORT ST. GEORGE.

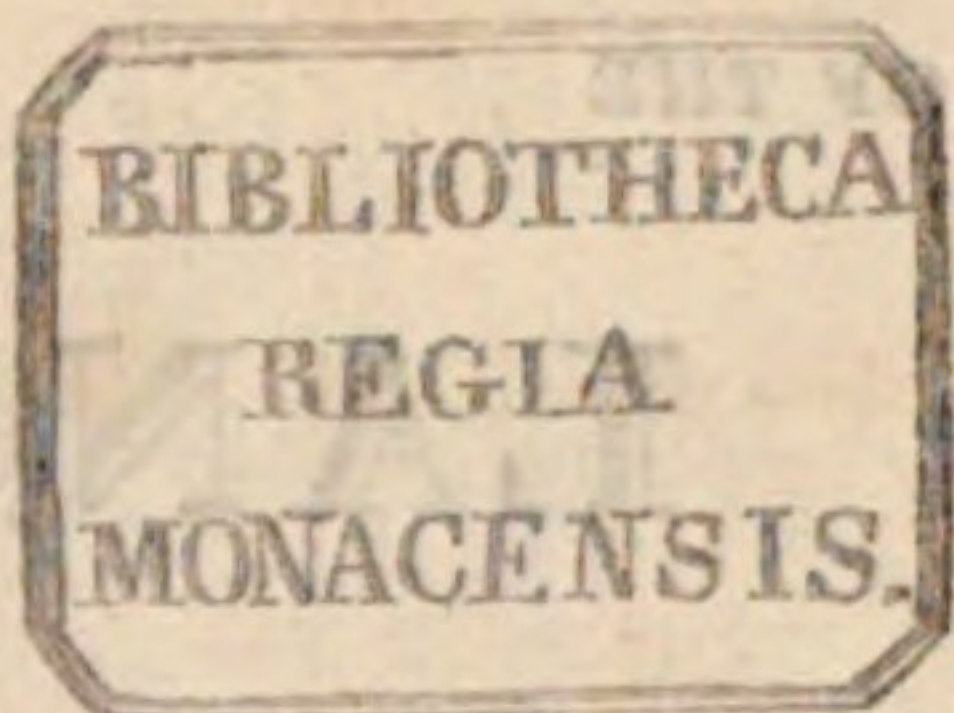
Madras :

PRINTED AT THE COLLEGE PRESS.

1821.

149. D.

DICIONARY

COMMONLY TERMED THE GENTOO

PERMANENT TO THE HANDS OF THE NORTH EASTERN PROVINCES

OF THE

INDIAN PENINSULA.

BY A. D. CAMPBELL,

OF THE

MADRAS CIVIL SERVICE,

LATE MEMBER, AND SECRETARY,

OF THE

BOARD OF SUPERINTENDENCE

FOR THE

COLLEGE OF FORT ST. GEORGE

Madras :

PRINTED AT THE COLLEGE PRESS.

1821.

TO THE MEMORY
OF
THE LATE
FRANCIS WHYTE ELLIS, ESQ.

OF THE MADRAS CIVIL SERVICE,
WHO PLANNED THE ESTABLISHMENT OF THE COLLEGE OF FORT ST. GEORGE,

AND,
WHILE HE LIVED,
WAS ITS CHIEF ORNAMENT AND SUPPORT,

THIS WORK,
THE OFFSPRING OF THAT INSTITUTION,

IS INSCRIBED;
AS A TRIBUTE OF FRIENDSHIP

DUE FROM

THE AUTHOR.

ADVERTISEMENT.

THE following Dictionary was commenced soon after the publication of the Author's Teloogoo Grammar; and, the copyright of it having been purchased by the Madras Government, they have directed it to be printed at the College Press.

The situation which the Author formerly held in the College of Fort St. George first led him to endeavour to promote and mature it's objects, by the publication of a set of elementary works on the Teloogoo language. This, he hopes, has been effected, by his former, and the present publication; and he performs a grateful duty in publicly recording his obligations both to the Madras Government, and to the Honorable the Court of Directors, for the great liberality, with which his humble labours have been rewarded by them.

The Dictionary, as the sequel to the Author's Grammar, has been compiled on the same principles, respecting the formation and derivation of the Teloogoo language, as have been laid down in the introduction to the Grammar. It is unnecessary, therefore, to recapitulate them in this place. But, composed, as this work has been, at intervals, and often in the midst of all the bustle of a Collector and Magistrate's Office, the Author begs to crave for it some indulgence from the public.

In the preparation of the present work, a manuscript Teloogoo

Dictionary by *Maumadi Vencaya*, a learned Native at Masulipatam, has been of material assistance to the Author. In that native manuscript, the words are inconveniently arranged, the explanations are given exclusively in Teloogoo, and but few pure Teloogoo words occur; yet the work contains a vast number of terms, chiefly of Sanscrit derivation, and they are explained, though concisely, with the correctness of a scholar, well versed in Teloogoo literature, and master of the subject on which he writes.

The Author has also availed himself of another manuscript Dictionary, in which many of the most common Teloogoo words are arranged, absurdly enough, in the order of the *French*, and not of the Teloogoo, alphabet. He is indebted to *Mr. C. M. Lushington*, and *Mr. W. Harington*, of the Madras Civil Service, for two copies of this work; but subsequently obtained a more complete copy of the same from the *Pere Mottet* at Pondicherry, and another from the Government Office at Madras, deposited there many years ago by *Mr. Daniel Ince*. These two last contained (what in the others was deficient) explanations in French of the Teloogoo words arranged as above explained; but the explanations thus given, though full, are by no means correct. This manuscript appears to have been the result of the labours of successive Jesuit Missionaries, in the neighbourhood of the Guntoor district.

The Author's obligations to these Teloogoo manuscripts, however, are inconsiderable, compared with those which he owes to the excellent Sanscrit Dictionary published by *Mr. Wilson* at Calcutta. That publication did not reach him until

the present Teloogoo Dictionary was in the Press; but, as it passed through it, the Author, in explaining words of Sanscrit origin, has borrowed very freely from Mr. Wilson's work; and, in general, has introduced *verbatim* such of the explanations given by Mr. Wilson as continue in Teloogoo to be attached to the Sanscrit term; adding any new meaning it may have acquired, after it's adoption into Teloogoo.

In consequence of the Author's removal to an Office at a great distance from the Presidency, Mr. Henry Mortlock, the present Secretary to the College of Fort St. George, was so good as to undertake the revision of the sheets of the Dictionary as they passed through the Press; and the public are indebted to him for the care with which that troublesome task has been executed. The Author is further obliged to Mr. Mortlock for many valuable additions of various Arabic, Persian, and Hindoostanee terms, in illustration of the derivation of several Teloogoo words. These additions may generally be distinguished from those of the Author, by the omission of the word *from*, which has usually been inserted by the Author, before the derivations given by him.

BELLARY DISTRICT, }
10th December 1821. }

ABBREVIATED TERMS USED IN THIS DICTIONARY.

- T.** denotes Pure *Teloogoo* words, such as in the Grammar are termed దేశ్యము *Deshyumoo*.
- S.** „ *Sanscrit* words, assuming *Teloogoo* terminations and forms, in the Grammar termed తత్సమము *Tutsumumoo*.
- TUD.** „ *Teloogoo* corruptions of *Sanscrit* words, in the Grammar termed తద్భవము *Tudbhuvumoo*.
- G.** „ Provincial terms, in the Grammar denominated గ్రామ్యము *Grammyumoo*.
- A.** „ words of Arabic derivation.
- P.** „ „ Persian „
- H.** „ „ Hindoostanee „
- S. N.** „ Substantive noun.
- adj.** „ Adjective.
- adv.** „ Adverb.
- postpos.** „ Postposition.
- interj.** „ Interjection.
- v. a.** „ Verb active.
- v. n.** „ Verb neuter.
- v. caus.** „ Verb causal.
- v. comp.** „ Verb compound, or that peculiar verb in *Teloogoo* which is formed from the root క్రియ, as explained in this Dictionary under that head, and in the second edition of the Grammar, between rules 484 & 485.

N. B.---When &c. is added to a *sanscrit* adjective terminating in ము, it denotes that it is given in it's neuter form, but that it admits of the masculine and feminine forms explained in the Grammar under rule 289, &c. of the second edition ; and that in these masculine and feminine forms, it may be used as a substantive.

ABBREVIATED TERMS USED IN THIS DICTIONARY.

v.	denotes Pure Telugu words, such as in the Grammar are termed <i>śuddha</i> .
a.	denotes words assuming Telugu terminations and forms, in the Grammar termed <i>śuddha</i> terminations.
tel.	Telugu corruptions of Sanskrit words, in the Grammar termed <i>śuddha</i> Telugu terminations.
c.	Provincial terms, in the Grammar denominated <i>śuddha</i> terms.
a.	words of Arabic derivation.
p.	Persian
h.	Hindustanee
s. n.	Substantive noun.
adj.	Adjective.
adv.	Adverb.
pospos.	Postposition.
interj.	Interjection.
v. a.	Verb active.
v. n.	Verb neuter.
v. caus.	Verb causal.
v. comp.	Verb compound, or that peculiar verb in Telugu which is formed from the root <i>ś</i> as explained in this Dictionary under that head, and in the second edition of the Grammar, between rules 151 & 152.
N. B.	When <i>ś</i> is added to a Sanskrit adjective terminating in <i>ś</i> , it denotes that it is given in its neuter form, but that it admits of the masculine and feminine forms explained in the Grammar under rule 256, &c. of the second edition; and that in these masculine and feminine forms, it may be used as a substantive.

A

DICTIONARY,

TELOOGOO AND ENGLISH.

అంక

అంకు

అ The first letter of the Teloogoo Alphabet. In Teloogoo, it is often used before words beginning with a consonant, for the long ఆ, (the indeclinable adjective pronoun *that*;) in which case, the following consonant is doubled; thus, ఆకాలము is often written అక్కాలము *that time*. Prefixed to nouns of Sanscrit derivation beginning with a consonant, it implies negation; thus, శూరుడు a *brave man*, అశూరుడు a *coward*; before words of the same derivation commencing with vowels, it is used in the same sense, but between it and the vowel, the consonant న్ is inserted, to prevent hiatus.

అంకణము s. n. The space between two beams, or pillars.

అంకపాళి s. n. A kind or amorous embrace.

అంకము s. n. (from the root s. అంక్ to mark) 1. A mark or spot. 2. a numeral figure. 3. the inside of the thigh. 4. the side above the hip. 5. *in theatrical language*, an act or scene; a canto or chapter. 6. vicinity.

అంకము s. n. War; battle.

అంకమ్మ..... s. n. The name of a village

అంకాశమ్మ Goddess.

అంకితము &c. adj. Marked; numbered; paged. అంకితము చేయు v. a. To dedicate a book; as ఆ గ్రంథము రాజు చేరిత అంకితము చేసినాడు he dedicated that work to the King.

అంకిలి s. n. An obstacle; impediment.

అంకురము s. n. A germ; a sprout; a bud.

అంకురార్పణ s. n. (from s. అంకుర a germ and s. అర్పణ placing) A preliminary ceremony performed in Hindoo temples, at the beginning of a feast.

- s. అంకుశము s. n. An elephant hook; the instrument by which the driver guides the elephant. అంకుశంకులకురాని adj. (a corruption of the Sanserit word అంకుశము an elephant hook, and ర. రాని the negative relative participle of the verb, వచ్చు to come, that does not come; viz. that which will not obey direction) Ungovernable, head-strong, untractable, indocile. అంకుశంబుమా ద్రి s. n. (from అంకుశము an elephant hook, and ర. మా ద్రి like) The 19th of the 27 Asterisms, from its similitude to the elephant hook. *Quatuor stellæ, in cauda scorpionis.* Beschi.
- s. అంకురము s. n. Vide అంకురము.
- TUD. అంకె s. n. (from s. అంక a mark) A numeral figure, sign, or mark. అంకెలు కూడు v. a. (from కూడు to join) To add up figures. అంకెలుగుణించు v. a. (from గుణించు to count) To multiply figures. అంకెలుపాలుబుచ్చు v. a. (from పాలుబుచ్చు to take shares) To divide figures. అంకెలుభాగపాఠించు v. a. (from భాగపాఠించు to subtract) To subtract figures.
- T. అంకెము s. n. 1. A stirrup 2. half of a bullock load, or what is loaded on one side of the bullock.
- T. అంకెవన్నె s. n. A stirrup.
- T. అంక s. n. A long stride.
- s. అంకజము s. n. (from s. అంక the body, and s. జ born) The hair.
- s. అంకజుడు s. n. (from s. అంక the body and s. జ born) 1. A son. 2. the god of love.
- T. అంకడి s. n. A shop. అంకడివీధి s. n. (from వీధి a street) A market place. అంకశ్రవణ s. n. (from వాద a range) A range of shops. అంకడివేయు v. a. (from వేయు to throw or put) To establish or open a shop.
- s. అంకణము s. n. 1. A court or yard. 2. the open square, forming the centre of every native dwelling.
- T. అంకచ s. n. Calamity, danger, distress.
- s. & T. అంకదట్టము s. n. (from s. అంక the body and T. దట్టము close or tight) Drawers, trowsers, such as are worn by Musulman women, or Hindoo dancing girls.
- s. అంకదము s. n. An ornament worn on the shoulder, peculiar to Kings. It resembles a short wing, erect.
- s. అంకదుడు s. n. The son of వాలి Vali, who is the brother of the King of the Southern race, represented in the *Rámāyanam* as monkies.
- s. అంకదేశము s. n. One of the 56 Countries in the world, in the vicinity of Calinga, a division of Telingana.
- s. అంకన s. n. A woman.
- s. అంకనాసము s. n. A repetition of religious formulas, with the hand, in different positions, laid on various parts of the body; as, the palm of the hand on the breast; the finger or the palm on the mouth; the ends of the fingers on the crown of the head &c.
- s. అంకము s. n. 1. The body. 2. a limb, or member of the body. 3. a part or branch. 4. a rank, condition, or state.

వేదాంగము s. n. (from వేద the *Védum*)

The branches or subordinate Hindoo sciences, connected with the Hindoo scriptures. రాజాంగము s. n. (from s. రాజు *a king*) Regal state.

త. అంగ మేల s. n. Nakedness.

s. & tud. అంగరక్ష s. n. (from s. అంగ the *body* and tud రక్ష *protection*) A short jacket, or vest; such as is worn by Hindoos connected with Europeans.

s. అంగరాగము s. n. (from s. అంగ the *body* and s. రాగ *causing pleasure*) 1. A cosmetick. 2. the rubbing of ground sandal-wood &c. upon the body. 3. ground sandal-wood.

త. అంగలాఱు v. n. To grieve, to lament, to cry, to weep.

s. అంగవస్త్రము s. n. (from s. అంగ the *body* and s. వస్త్ర *a cloth*) A man's upper garment, generally thrown over the shoulder, or respectfully tied round the waist.

s. అంగారకుడు s. n. The planet Mars; according to mythology, the son of the earth. అంగారకవారము s. n. (from s. వార *a day*) Tuesday, the third day of the week.

s. అంగారము s. n. 1. Coal 2. charcoal 3. a livecoal. అంగారధానిక s. n. (from s. ధానిక *that in which any thing is kept*) A stove, any vessel in which fire is placed. అంగారశకటి s. n. (from s. శకటి *a cart*) A stove.

s. అంగిరసుడు s. n. *Angirasa*, the name of a holy Moonee.

త. అంగలి s. n. The uvula, అంగటిముల్లు s. n. (from ముల్లు *a thorn*) A disease in the throat, generally peculiar to children.

త. అంగీ s. n. (probably derived from s. అంగాకా *a jacket*) A long gown; a robe generally worn by Mussulmans, or Hindoos connected with the Mahomedan Government. అంగీకారము v. a. To put on a robe. అంగీవిడుచు v. a. To take off a robe.

s. అంగీకరించు v. a. 1. To consent, acquiesce, or accept a proposal. 2. to admit. 3. to approve అంగీకారము s. n. Consent, the acceptance of a proposal; admission, approval. అర్థాంగీకారము Half consent, doubtful admission. అంగీకృతము &c. adj. Accepted, admitted.

త. అంకు adj. Agreeable; pleasant; handsome. This word is also used as a substantive, when it denotes *beauty*, *agreeableness* &c.

s. అంకుశము s. n. 1. A finger; a toe. 2. the thumb, or great toe. 3. an inch.

s. అంకుళి s. n. 1. A finger or toe. 2. the thumb or great toe. అంకుళిత్రాణము s. n. (from s. త్రాణ *preserving*) A piece of leather or iron, often in the form of a broad ring, placed on the fingers of the right hand, to prevent their being cut by the bow-string, in discharging an arrow. అంకుళీమానము s. n. (from s. మాన *a measure*) A measure with the fingers or arms, such as a span, a

- cubit &c. అంశుకము s. n. A finger ring.
- s. అంశుము s. n. The thumb, the great toe. It is often written అంశుము.
- g. అంశుచెట్టు s. n. (from the Persian word అంశు *grapes* and the t. word చెట్టు *a tree*) The grape vine.
- s. అంశు s. n. The foot.
- tud. అంచ s. n. (from s. హంస) A fabulous kind of swan. అంచ లేజీమేటి s. n. (from t. లేజీ *a horse*, and t. మేటి *a chief*; viz. *the great being whose steed is the swan*) The God Brumha, the creator.
- t. అంచ నా s. n. An estimate, a valuation, an appraisement. అంచ నాచూచు or అంచ నావేయు v. a. To form an appraisement, to estimate. అంచ నాదారుడు s. n. (from దాం Hindoostanee, *an agent*) A person who estimates the quantity of corn in a field, or salt in a heap &c.
- s. అంచలము s. n. The selvage of a garment, the border of a cloth.
- s. అంచితము &c. adj. Revered; pleasing.
- tud. అంచు s. n. (from s. అంచల) 1. The ornamented border of a cloth. 2. the edge, end, or selvage. 3. the blade of a sword.
- t. అంచె s. n. A relay, or post, at different stages.
- t. అంజ s. n. 1. The foot of a man. 2. the mark of a man's foot. 3. the measure of a foot.
- s. అంజనము s. n. 1. The elephant at the western point, one of the eight supporting the world. 2. the smoke of a lamp made into paint, used by women and chil-

- dren to blacken the eyes. A conjurer called in to discover thieves, or any thing concealed, places some of this paint in the palm of his hand, or in a plate, or applies it to his eyes, and by this means the figure of the thief and the whole transaction are supposed to be represented to himself only; hence, అంజనము sometimes means *conjunction* and అంజన కారుడు *a conjurer*.
- s. అంజనావతి s. n. The female of the elephant at the north east point.
- s. అంజనిక s. n. A species of lizard.
- s. అంజలి s. n. The palms of both hands held together, so as to contain any thing.
- g. అంజాయించు v. n. To delay; to be in doubt; to hesitate.
- t. అంజియాల s. n. used only in the plural. A play with shells, peculiar to women and children.
- t. అంటిచెట్టు s. n. (from t. చెట్టు *a tree*) The plantain or banana tree, *musa sapientum*.
- t. అంటు v. 1. To touch, to handle. 2. to be joined, to come in contact with, to stick. 3. to infect, to be contagious. 4. to be attacked by insects. 5. to anoint, అంటుజోడు s. n. Ear-rings that hang close to the ear, touching it. అంటరానిదేవు s. n. The Deity that cannot be touched; the god of fire. అంట s. n. *lit.* That which is joined, viz. 1. leaves stitched together, which the Hindoos use as plates for their rice 2. the clotted hair

of a mendicant. అంటుకట్టు v. a. (from కట్టు to tie) To fasten or join together; to tighten; to clot the hair. అంటుచీను s. n.

(from చీను a louse) A small louse that sticks to the skin; a crab-louse. ఆరోగమునాకు అంటినది That disease has infected me. ఆరోగము అంటుచున్నదా Is that disease contagious? దానికి చెదలు అంటినది White ants have attacked it. తల అంటు To touch, rub, or anoint the head.

అంటుకొను v. comp. 1. To touch for one's own advantage. 2. to anoint or wash the head. This phrase implies also to bathe, for when the Hindoos anoint the head with oil, they always bathe afterwards. 3. to cling or stick to; to hold or fasten upon. 4. to take away clandestinely. అంటుకొనిపోవు To steal.

అంటించు v. caus. 1. To cause to touch. 2. to join, to paste, to glue. 3. to sting. 4. to light or set in fire. తేలం టించెను The scorpion stung. దెబ్బలం టించు (from దెబ్బలు blows) To beat, to flog. మాటలం టించు (from మాటలు words) To repeat improperly what has been communicated to one; to reveal a secret. పని అంటించు (from పని business) To employ.

త. అంటు s. n. (from the v. as explained above.) 1. Touching. 2. a graft. 3. imaginary uncleanness, or legal impurity. అంటుబడు To have the menses, or any other legal impurity. అంటువిడుచు or వదులు

To become free from the menses, or from any other legal impurity, such as from that arising on the death of a relative &c.

త. అండ s. n. 1. Proximity, vicinity, neighbourhood; 2. support, protection. అండ చేసుకొను To put oneself under another's protection. అండగోడ s. n. (from గోడ a wall) A buttress; a sloped wall, built to support another.

స. అండము s. n. 1. An egg. 2. the testicle. అండవాయువు The disease arising from the swelling of the testicle. అండకోశము (from స. కోశ a nest) The scrotum. అండజము (from స. జ produced) An oviparous animal.

స. అండుకము s. n. A species of bird. (Jaccana. Parra Goensis &c.) Colebrooke.

త. అండెము s. n. 1. That part of a sack in which goods are placed, when laden on a bullock. 2. half a bullock load.

త. అంత an indeclinable adjective and substantive pronoun. 1. So, so many, such, thus. 2. that. అంతనేపు So long. అంతమంది So many persons. అంతమాత్రము Such a quantity, so much. అంతవట్టుకు So far, thus far. It is sometimes affixed to words, as దుద్దంత Such as a copper pice i. e. the size or weight of a copper pice. అంతలో Within that; in the mean time. అంతకంటే Than that. అంతకుముందర Before that. అంతకంతకు By degrees. అంతనా Much; frequently vide అంతా.

అంతట The inflected ablative of అంత,

afterwards; in the mean time. అంతట నుంచి From that time; thenceforward. అంతటి the inflected adjective from అంత, Such, alluding to something written or said before; as if we should say, *such* a man we shall not see again, మేమంతటి వాని జూడము.

s. అంతఃకరణము s. n. (from s. అంతర్ internal, and s. కరణ an organ) 1. The heart. 2. the mind; *figuratively*, favor, regard.

s. అంతఃపురము s. n. (from s. అంతర్ internal and s. పుర a habitation) A seraglio, the inner apartments for the women.

t. అంతకము s. n. A total, or aggregate. అంతకము చేయు v. a. To add up or make a total.

s. అంతకుడు s. n. The god Yama; the killer, and judge of departed souls.

s. అంతము s. n. 1. An end, consummation. 2. death, destruction, 3. the waist, adj. beautiful.

s. అంతరంగము s. n. (from s. అంతర్ within, and s. అంగ the body) 1. The heart. 2. the mind; *figuratively*, secrecy, privacy; hence also అంతరంగుడు a confidant, as వానికివాడంతరంగుడు he is his confidant.

s. & t. అంతరదామర s. n. (from s. అంతర the middle space, and t. దామర a lilly) A water plant, without any root in the ground, swimming upon the surface of lakes &c.

s. అంతరము s. n. 1. The middle space; interval. 2. difference, 3. rank, అంతరాంతరము Difference, or distinction of rank.

s. అంతరాత్మ s. n. The interior soul; that portion of the universal soul, or supreme being, which the Hindoos believe to be confined in the body of each existing creature.

s. అంతరాయము s. n. Obstacle, impediment.

s. అంతరాళము s. n. The middle space; interval.

s. అంతరిక్షము s. n. The sky; the atmosphere.

s. అంతరీపము s. n. An island.

s. అంతరీయము s. n. A lower garment.

s. అంతర్గతము &c. adj. (from s. అంతర్ within, and s. గత went) 1. Forgotten. 2. included. 3. internal. అంతర్గతజ్వరము Internal fever.

s. అంతర్ధానము s. n. (from s. అంతర్ within, and s. ధాన placing) Disappearance, vanishing. అంతర్ధానమవు v. n. (from అవు to become) To disappear, to vanish.

s. అంతర్ధి s. n. Any thing which hides, or keeps from sight; a covering.

s. అంతర్భూతము &c. adj. (from s. అంతర్ within, and s. భూత being) Included.

s. అంతర్భూమము &c. adj. (from s. అంతర్ within and s. భూమ belonging to the earth) Subterraneous.

s. అంతర్క్షయము s. n. The space between the sky and the surface of the earth;

the air, the atmosphere.

s. అంతర్వృత్తి adj. (from s. అంతర్ *within*, and s. వత్ *an attributive of possession*) Pregnant, big with child.

s. అంతర్వాణి adj. (from s. అంతర్ *within*, and s. వాణి *learning*) Skilled in arts and sciences; learned.

TUD. అంతస్తు s. n. (from s. అంతస్థ) A story, or range, placed one above another; as the decks of a ship, the stories of a house.

s. అంతస్థ s. n. A name given in grammar to the letters య - ర - ల and వ.

T. అంతా s. n. sometimes written అంత The whole; every thing—pro. all—adv. completely, altogether, wholly. అంతవట్టు In all parts. అంతటా Everywhere. అంతే That is all. అంతేనా Is that all? అంతా ఒకసారి All at once.

D. అంతిపురము s. n. The seraglio, vide అంతఃపురము.

TUD. అంతు s. n. The whole, total, or aggregate. adj. Total. This word is used chiefly in accounts.

s. అంతేవసాయి s. n. (from s. అంత *the end*, and s. అవసాయ్ *sitting*) 1. A person of the lowest cast, or order in society. 2. a barber.

s. అంతేవాసి s. n. (from s. అంత *near*, and s. వాసి *who dwells*) A pupil, a scholar, one who is under the care of a tutor.

s. అంత్యజుడు s. n. A person of the lowest cast.

s. అంత్యము &c. adj. (from s. అంత *the end*) Final; ultimate; last; concluding.

s. అంత్రము s. n. The entrails.

T. అంధగించు v. n. 1. To be adorned. 2. to take up one's discourse, to support one's argument.

T. అంధనుక adv. Till that time, as far as that place. vide అంధాక.

T. అందము s. n. Beauty; as రామునియందము the beauty of Rama. adj. Beautiful; as రామునిముఖమందము Rama's face is beautiful. అందాడు A handsome fellow. అందహాసము &c. Ugly, deformed.

T. అందలు indef. pro. All.

TUD. అందలము s. n. (from s. అందోళిక) A palankeen, అందలపుకొమ్ము The pole of a palankeen.

T. అంధాక adv. Till that time, as far as that place. vide అంధనుక.

T. అంఘ్రియ s. n. A silver ornament, worn by women round the ankle.

T. అందు adv. There, in that place.

T అందు pron. defective, not used in the nominative, genitive, or accusative cases; That, అందువల్ల *by that*, అందుకు *for that*, అందుమీదట *upon that*. It is likewise joined to the relative participles of a verb, to convert them into nouns, admitting of declension; thus, చేసినందు చేత *by having done*, చేసేటందుచేత *by doing*.

T. అందు postpos. In. రామునియందు in Rama.

T. అందు v. a. 1. To reach. 2. to take hold of. 3. to obtain. అందుకొను v. comp. To reach, వియ్యమందు v. a. To intermarry.

౧. అందుకుచెట్టు s. n. The name of a tree. *Boswellia integrifolia*. R. Mss. Colebrooke.

౨. అందువు s. n. 1. The chain used to fix an elephant by one foot. 2. an ornament worn by women round the ankle. 3. the thread or string tied round a man's waist, by which is supported the *lungoti*, or small cloth, concealing the privities.

౩. అందె s. n. *vide* అందియ.

౪. అందెబందెలేని adj. (from అందెబందె a cant word, derived from అందె an ornament worn round the ankle, figuratively expressive of restraint, and లేని wanting) Unrestrained; uncontrollable; helpless.

౫. అంధకము &c. adj. Blind. *vide* అంధము.

౬. అంధకరిపుడు s. n. (from s. అంధక the name of a giant, and s. రిపు a foe) One of the names of the god *Siva*.

౭. అంధకారము s. n. (from s. అంధ blind, and s. కార making) Darkness, obscurity. అంధకారముపోగొట్టు To dispel darkness. అంధకారముతీసిపోవున్నది Darkness disappears. అంధకారముమూసుకొంటున్నది or కప్పుకొంటున్నది. Darkness spreads itself. కామాంధకారము or మోహంధకారము Excess of love.

౮. అంధతమపము s. n. (from s. అంధ blind, and s. తమన obscurity) Great darkness.

౯. అంధము s. n. Water; darkness.

౧౦. అంధము &c. adj. Blind.

౧౧. అంధస్స s. n. Food; boiled rice.

౧౨. అంధువు s. n. A well.

౧౩. అంపకోల s. n. (from ౧. అమ్మ an arrow, and ౨. కోల a staff) The shaft of an arrow.

౧౪. అంపకల s. n. (from ౧. అమ్మ an arrow, and ౨. కల a feather) The feather of an arrow.

౧౫. అంపలు s. n. Arrows. This word is used in the plural only.

౧౬. అంపు v. a. (The causal form of the root పోవు to go) 1. To cause to go; to send away, to delegate. 2. to forward; to dispatch. దోవంపు To accompany one for a short way on the road, out of civility. అంబించు v. caus. used precisely in the same sense as అంపు - అంపకము s. n. The act of sending; permission, dismissal, congè. అంపకముచేయు v. a. To send away.

౧౭. అంబ s. n. 1. A mother. 2. one of the names of the wife of *Siva*.

౧౮. అంబకము s. n. 1. An eye. 2. an arrow.

౧౯. అంబరము s. n. 1. Cloth; apparel. 2. the ether or sky. అంబరాంబరుడు s. n. (from s. అంబర the sky, and s. అంబర apparel, viz. one whose apparel is the sky) A name of the god *Siva*.

౨౦. అంబరీషము s. n. A frying pan.

౨౧. అంబరీముడు s. n. The name of one of the 16 ancient kings.

౨౨. అంబలి s. n. A kind of pap, made from the grain called రాగులు the *cynosurus coracanus* Lin.

౨౩. అంబుడు s. n. 1. A man sprung from a Bramin and a Vysya woman. 2. a barber; 3. a physician.

- g. అంబారము s. n. 1. A heap, a magazine
2. the Government share of the produce.
అంబారముపోయు (from t. పోయు to
pour) To heap up grain.
- a. అంబారీ s. n. A *Howdah*, the seat or tow-
er placed on an elephant's back, which
accommodates several persons.
- t. అంబారపుణుడు s. n. A tick, infesting
animals.
- t. అంబాళపుచ్చెట్టు s. n. The name of a tree,
spondias mangifera.
- s. అంబిక s. n. 1. A mother. 2. one of the
names of the wife of *Siva*; also that of
the mother of *Dhrootarashtra*, an ancient
king.
- s. అంబు s. n. Water అంబుకణము s. n.
(from s. కణ a particle) A particle of
water. అంబుజము s. n. (from s. జి pro-
duced) vide అంభోజము - అంబునిధి s. n.
(from s. నిధి a nest) The sea. అంబుధి
s. n. (from s. ధి holding) The sea. అం-
బుద్ధముధి s. n. (from s. అంబుధి the sea, and
s. బుద్ధముధి a quiver: one whose quiver is
the sea) A name of the god *Siva*. అంబు
ప్రసాదము s. n. (from s. ప్రసాద clear-
ing) Clearing-nut, *strychnos potatorum*.
అంబుభూషణుడు s. n. (from s. భూ-
షణ ornament) The regent of the wa-
ters, the Hindoo Neptune. అంబుమర్కట
ము s. n. (from s. మర్కట a monkey) The
porpoise. అంబురాశి s. n. (from s. రాశి
a multitude) The sea. అంబుస్ఫోటము
s. n. (from s. స్ఫోట breaking) A bubble.
- t. అంబు s. n. An arrow అంబులపాది. s. n.

- a quiver of arrows. అంబుజేయు v. a.
(from జేయు to throw) To shoot an arrow.
- t. అంబేద adj. 1. Helpless; poor. 2. unable
to speak when necessity requires it. 3.
talking incoherently.
- s. అంబుము s. n. The fruit of the tamarind
tree; sourness.
- s. అంభస్సు s. n. Water. అంభోజము s. n.
(from s. జి produced) A lotus, *nelumbium
speciosum*, or *nymphaea nelumbo*. అం-
భోనిధి s. n. (from s. నిధి a nest) The
sea. అంభోధి s. n. (from s. ధి holding)
The sea. అంభోరాశి s. n. (from s. రాశి
a multitude) The sea.
- s. అంభారవము s. n. The lowing of oxen.
- s. అంశ s. n. A share, a part, a portion. 2.
good fortune or luck; as వానియంశదో-
ర్జది his good fortune is great.
- s. అంశము s. n. A share, a part, a portion.
దేవనియంశానభట్టు To be borne from a
portion of the Deity; to partake of the
divine nature.
- s. అంశుకము s. n. 1. Cloth. 2. the end of
the upper part of a woman's cloth,
in general throw over her shoulder.
- s. అంశువు s. n. A ray of light, a beam. అం-
శుమంతుడు s. n. (from s. మత్ possessing
viz. radiant, emitting rays) 1. The
sun. 2. the moon. అంశుమాలి s. n. (from
s. మాలా a neck lace) The sun.
- s. అంసము s. n. The scapula; the shoul-
der-blade. అంసకూటము s. n. (from s.
కూట a peak) The protuberance or hump
on the back of indian oxen. అంసలము

- &c. adj. (from s. ల *possessing*) Robust, strong, lusty.
- T. అకట or అకటా interj. An expression of sorrow; alas!
- G. అకటవికటము or అకటావికటము adj. Inverted, topsyturvy. వాఁడు అకటవికట పుమాటలు మాట్లాడుతాడు He speaks invertedly; he prevaricates, or shuffles.
- S. అకము s. n. 1. Sorrow; grief; a pang. 2. sin.
- S. అకరిసుడు s. n. A collector of customs.
- S. అకన్తాత్తు రా adv. By chance; by accident; suddenly.
- S. అకారము s. n. (from s. అ and s. కార a termination added to all the simple letters) The name of the first letter in the Teloogoo alphabet.
- S. అకాలము s. n. Improper time. adj. Untimely, or out of season, as అకాల మరణము or అకాలమృత్యువు s. n. (from s. మరణ and మృత్యు *death*) Untimely or premature death. అకాలవర్షము Unseasonable or untimely rain.
- S. అకించనము &c. adj. (from s. అ a privative, and s. కించన *little*) Very poor or indigent; avaricious.
- S. అకూపారము s. n. (from s. అ a privative, s. కు *little*, and s. పార *a bank*; that of which the bank is great) The sea.
- T. అకో A particle, expressing doubt; as యేమకో It may, or may not.
- T. అక్క s. n. An elder sister అక్కచెల్లెండు Sisters, including both elder and younger.
- TUD. అక్కజేము s. n. (from s. ఆశ్చర్య) Wonder; surprise.
- T. అక్కటిక s. n. The essence of regard, or favor; mercy.
- T. అక్కడ adv. (from T. ఆ *that*, and T. కద *a place*) There, in that place; it is opposed to ఇక్కడ *here*. This word is the inflected ablative of a defective noun, as its derivation evinces. అక్కడివాఁడు The man of that place. అక్కడికి To that place అక్కడ క్కడ Here and there.
- TUD. అక్కరము s. n. (from s. అక్షర) A letter of the alphabet
- T. అక్కల s. n. 1. Necessity. 2. want; need. 3. occasion. నాకు అక్కలువున్నది I want; literally, want is to me. అక్కలేమ It is not wanted, or necessary. దీనికోసాకేమియక్కలు What have you to do with this? or what occasion or necessity have you for this? అక్కలుకొద్దీమాట్లాడు To speak as necessity demands, as circumstances require. అక్కలుదీర్చు To relieve from want. అక్కలుపవచ్చు To be of use. అక్కలుపట్టివుండు To be interested in.
- T. అక్కలకర s. n. A species of medicinal root.
- T. అక్కల్లించు v. a. To contract the muscles of the belly.
- T. అక్కు s. n. The breast; the bosom. వాని అక్కులు చెక్కులుయెండినవి *lit.* his breasts and cheeks are dried up. He is emaciated. అక్కుపయి s. n. (A cant word, from s. పయి *a bird*) A blockhead; a stupid fellow.

- T. అక్కులు s. n. A sort of grain, called also అక్కులు.
 S. అక్రమము &c. adj. Irregular, out of rank or order s. n. Irregularity.
 S. అఖండము &c. adj. (from s. అ a privative, and s. ఖండ *a bit or piece*) 1. Whole, entire, without interstice. 2. indivisible. 3. undivided.
 S. అఖిలము &c. adj. (from s. అ a privative and s. ఖిల *separated*) All, whole, entire.
 T. అక్షాఢ్యు s. n. this word is used only in the plural, and denotes. 1. A very distressed and helpless state, or situation. 2. calamity; adversity. అక్షాఢ్యుఁడగు v. a. To suffer great distress; to fall into adverse circumstances. అక్షాఢ్యుఁడై or పలుచు v. a. To throw one into distress. అక్షాఢ్యుఁడై A distressed person. అక్షాఢ్యుఁడై To free from distress.
 T. అక్షు s. n. An accusation. అక్షపలుచు v. a. To prefer an accusation.
 T. అక్షత్ర s. n. A ditch, or trench; a moat.
 G. అక్షయము s. n. (probably from s. అక్ష తిత్) Necessity. adj. Necessary. అక్షయమునా Necessarily, positively. మీరు అక్షయమునా రావలెను You must positively come.
 T. అక్షపకు v. n. 1. To appear; to seem. 2. to be found. అక్షపలుచు v. a. To point out, to shew.
 S. అక్షమము or అక్షము s. n. (from s. అ a privative and s. క్షమ or క్ష *that moves*) 1. A mountain. 2. a tree.
 S. అక్షవ్యము &c. adj. (from s. అ a privative and s. క్షవ్య *moveable*) 1. Inaccessible. 2. impassible. 3. impenetrable.
 S. అక్షు s. n. A red sort of sandal wood.
 T. అక్షుసాంధ్యేఁడై s. n. The name of a tree, *Cissampelos hexandra*.
 T. అక్షు v. n. To be broken, to burst. అక్షింఁచు or అక్షిల్చు v. a. To break; to split.
 T. అక్షనాఁది or అక్షనాఁదెవాఁడు s. n. A goldsmith.
 S. అక్షప్త్యుఁడు s. n. (from s. అక్ష a mountain, and s. త్త్య a leveller) The holy sage *Agustya*, named also కుంభ సంభవ్యుఁడు, the regent of the star Canopus, and the supposed inventor of the Tamil language.
 G. అక్షాఢ్య s. n. 1. The van, or front of an army. 2. the ropes tying the fore feet of a horse.
 S. అక్షాఢ్యము &c. adj. (from s. అ a privative, and s. త్తాఢ్య a fixed place) 1. Deep, unfathomable. 2. abstruse.
 S. అక్షారము s. n. A house, a habitation.
 G. అక్షాఢ్య s. n. (from Hind. अग्र before) An advance of money.
 T. అక్షసెఁడై s. n. The lin plant. *Linum usitatissimum*. అక్షసెనునె s. n. Linseed-oil. అక్షసెనుర The leaves of the Linplant, which the Hindoos eat as curry.
 S. అక్షు s. n. vide అక్షు.
 S. అక్షుఁడు s. n. vide అక్షు. adj. (from s. అ a privative and s. క్షు heavy) Light.
 S. అక్షచరము &c. adj. Incomprehensible, imperceptible.

౧. అగ్నిపదు v. n. To be seized, or taken.
౨. అగ్నిము adj. Possible. ఇదివానికి అగ్నిము
lit. This is possible to him, he can do
this.
౩. అగ్నిలము adj. Intolerable, hard to be
borne, not to be endured అగ్నిలము v. n.
(from ౧. అగ్ని to become) To become in-
tolerable.
౪. అగ్నిలించు v. a. To surpass, to excel.
౫. అగ్ని s. n. (from s. అగ్ని) Fire. అగ్నిద
కులు. or అగ్నిదాడు v. n. (from ౧. తగులు
or ౧. తాడు to touch) To be kindled
by fire; to be fatigued. అగ్నిపాపడు s. n.
(from ౧. పాప a child) The son of *Siva*
and *Parvaty*; the god of war, also called
Koomárasáwmy.
౬. అగ్నించు v. a. 1. To commend or applaud.
2. to supplicate or pray.
౭. అగ్నివ adj. (from s. అగ్ని) Cheap, of
small value, easy to be had. వర్తకులువి
య్యముబహు అగ్నివ అమ్ముతారు The
merchants sell rice very cheap. అగ్నివ
తీయు To buy at a cheap rate.
౮. అగ్ని s. n. 1. The element or god of
fire. 2. fire. 3. the plant called Ceylon
lead-wort, *Plumbago zelanica* 4. mark-
ing nut, the *simocarpus anacardium*.
అగ్నితలించు To kindle. అగ్నిజ్వాల
ల s. n. Flame. అగ్నిమూల s. n. The
south-east point, over which the god
of fire is supposed to preside. అగ్ని
తణము s. n. (from s. తణ a particle)
A spark of fire. అగ్నిచిత్తు s. n. (from
s. చిత్త one who collects) One who has

- taken and placed, or consecrated, a
sacrificial fire. అగ్నినామము s. n. 1.
Ceylon lead wort. 2. marking nut; see
అగ్ని - అగ్నిబీజము s. n. (from s. బీజ a
seed) Gold. అగ్నిమాండ్యము s. n. (from
s. మాండ్య dullness or extinction) Indi-
gestion; a morbid weakness of stomach.
అగ్నిలింగము s. n. (from s. లింగ an in-
dication or sign) Smoke. అగ్నిశిఖ s. n.
(from s. శిఖా) 1. Saffron. 2. a sort of
pot-herb. 3. a flower or dust of a ver-
milion colour. 4. minium or red lead. అ
గ్నిష్టోమము s. n. (from s. ష్టోమ an obla-
tion) A holy sacrifice or ceremony, in
which oblations are presented to the god
of fire. అగ్నిసహము s. n. (from s. సహ to
bear or suffer) A frog. అగ్నిపేత్రము
s. n. (from s. పేత్ర an oblation) 1. The
articles necessary for the daily fire sa-
crifice performed by Bramins. 2. fire. 3.
an oblation to fire. అగ్నిపేత్రము s. n.
1. The god of fire.
౯. అగ్రము s. n. 1. The fore part; the
front. 2. a peak. 3. the point of a bird's
bill. 4. the end. 5. the beginning అగ్ర
ము &c. adj. 1. First. 2. chief, excellent,
eminent, principal. అగ్రగణ్యము &c. adj.
(from s. గణ్య that may be enumerated)
Estimable; conspicuous; commanding.
అగ్రజన్మము s. n. (from s. జన్మ birth)
1. An elder brother. 2. a man of the sa-
cerdotal or braminal tribe. అగ్రజుడు
s. n. (from s. జి born) An elder brother.
అగ్రధన్యుడు s. n. (from s. ధన్య a

- bow) Indra, the regent of the sky, and king of angels. అగ్రహారము s. n. (from s. హృ to take or హార a necklace) 1. A village or street inhabited by brahmins only. 2. a superb necklace.
- s. అగ్రము &c. adj. (from s. అగ్ర) 1. First. 2. prior. 3. excellent.
- s. అగ్రముడు s. n. (from s. అగ్ర) An elder brother.
- s. అగ్రపక్షము s. n. (from s. అగ్ర in the front and s. పక్ష a mover; the person who moves first, or who walks in front) A chief; a commander of an army or party; a leader.
- s. అశుము s. n. 1. Sin. 2. passion. 3. pain.
- s. అశూయత్తము &c. adj. (from s. అశు sin and s. తయత్త ready). 1. Obstinate or stubborn. 2. inclined to mischief.
- s. అశూరము adj. Horrid, frightful, dreadful. అశూరించు v. n. 1. To grieve, to lament. 2. to be in alarm or agitation.
- T. అచట adv. (from T. ఆ that, and T. చట a place) There, in that place; it is opposed to ఇచట here.
- s. అచల s. n. (from s. అ a privative, and s. చల moving) The earth.
- s. అచలము s. n. (from s. అ a privative and s. చల moving) A mountain.
- s. అచింత్యము &c. adj. (from s. అ a privative and s. చింత్య imaginable) Beyond inquiry; incomprehensible. s. n. The number formed by a unit, followed by thirty one cyphers, or other figures.
- s. అచిరద్యుతి s. n. (from s. అచిర tempo-

- rary, and s. ద్యుతి light) Lightning.
- s. అచేతనము &c. adj. Inanimate, stupid, insensible.
- TUD. అచ్చ adj. (from s. అచ్చ pure) Pure, real, unmixed. అచ్చతెలుగు s. n. pure Teloogoo. అచ్చగుండ్లపేరు s. n. (from T. గుండు a ball and T. పేరు a necklace) A necklace, composed of pearls and gold. అచ్చులు s. n. used only in the plural. (from T. అచ్చు men) Chosen men.
- T. అచ్చట adv. vide అచట.
- T. అచ్చన గాయ s. n. A round ball, made of clay, tamarind stones, &c. used as a toy by children.
- T. అచ్చము or అచ్చముగా adv. an emphatic particle which denotes Personality, or individuality; as అచ్చముగా రాజుపోయెను the King went personally, or himself. అచ్చముపాలుతానెను he drank milk only.
- TUD. అచ్చర s. n. (from s. అప్పరన్) Any one of the అప్పర సలు celestial nymphs, or courtesans.
- T. అచ్చరము s. n. Money given to make a bargain firm; earnest money.
- T. అచ్చికము s. n. Deficiency.
- T. అచ్చు v. n. 1. To be indebted; as నీకు నేను అచ్చి నానా am I indebted to you? 2. to suffer loss; as ఆ గ్రామమునైనా యవరాలచ్చి నాను. I suffered a loss of 100 Pagodas, on account of that village. అచ్చివచ్చు. v. n. (from T. అచ్చి the past

participle of అచ్చు and త. వచ్చు *to come*)

To be advantageous, or prosperous.

అచ్చుదల or అచ్చుబాటు s. n. Debt incurred in a former existence.

త. అచ్చు s. n. 1. A weaver's reed. 2. a printing type. 3. a mould. అచ్చుపేయి To print, to stamp. అచ్చుపేసినయెడ్డు A bull that is marked or stamped, allowed to wander at large, in commemoration of a deceased person, or as consecrated to the deity. అచ్చుబెల్లము (from త. బెల్లము *Jaggory*) A stamped lump of *Jaggory*, used as a sweetmeat.

స. అచ్చు s. n. A vowel.

త. అచ్చునా adv. Agreeably.

TUD. అచ్చెరియము or అచ్చెరపు s. n. (from s. అచ్చర్య) Astonishment, surprise, wonder.

త. అచ్చో or అచ్చోట adv. (from త. అ *that* and త. చో or చోటు *place*) There, in that place. *vide* అచ్చోట.

స. అచ్చుఫలము s. n. A bear.

స. అచ్చుము &c. adj. Pure; clear; limpid; real. *vide* అచ్చు.

స. అచ్చోదము s. n. (from s. అచ్చు *pure* and ఉద *water*) The pleasure-tank or pool of *Cubera*, the god of riches, and regent of the northern point.

స. అచ్యుతాక్షజుడు s. n. (from s. అచ్యుత *imperishable*, viz. *Vishnoo*, the pervader and preserver, and s. అక్ష *first born*) A name of *Balaráma*, the elder brother of *Vishnoo*, in his incarnation as *Krishna*.

స. అజ s. n. A she-goat.

స. అజీకరము s. n. A large snake. (*Boa constrictor*).

స. అజీకవము s. n. The name of the bow of *Siva*.

స. అజము s. n. A he-goat. అజమోద s. n. (from s. మోద *smell*) A medical drug, *Carum carui*.

స. అజస్రము adv. Constantly, continually, always.

స. అజోజీవి s. n. (from s. అజ *a goat*, and s. జీవి *subsisting*) A goat-herd.

స. అజోతశత్రుడు s. n. (from s. అజోత *unborn* and s. శత్రు *an enemy*) 1. A person without enemies; an innocent man. 2. a name of *Dhurmarájah*.

స. అజితము &c. adj. Unconquered.

స. అజినము s. n. A hide, generally that of an antelope, used by religious persons.

స. అజిరము s. n. An open square, forming the centre of every native house; a court or yard.

స. అజుడు s. n. (from s. అ *a privative*, and s. జ *born*) 1. The Creator *Brumha*. 2. the Indian Cupid. 3. *Siva*. 4. *Vishnoo*. 5. that son of *Rughoo* who was the origin of the race in which *Ráma* was born.

స. అజేయము &c. adj. (from s. అ *a privative*, and s. జేయ *conquerable*) Impregnable, invincible.

స. అజ్ఞాతవాసము s. n. (from s. అజ్ఞాత *unknown*, and s. వాస *inhabiting*) The act of living incognito.

స. అజ్ఞానము s. n. (from s. అ *a privative*,

- and s. జ్ఞాన *knowledge*) 1. Ignorance. 2. a want or ignorance of religion.
- s. అజ్ఞానము s. n. (from s. అ a privative and s. జ్ఞ *knowing*) An ignorant or illiterate man.
- T. అట adv. There, in that place *vide* అచట
- T. అట a particle (from the v. అను *to say*) It is said, or they say; as వాడువచ్చెనట. It is said, or they say, he is come.
- T. అటక s. n. A few boards are placed under the shelving roof of a native house, so as to form a flat ceiling over part of the room: the space between this flat ceiling and the shelving roof is used as a store-house, and is termed అటక.
- T. అటకమామిడి s. n. The name of a plant.
- T. అటకలి s. n. A preparation of green gram, and other substances, used as soap, chiefly for the purpose of washing the head, after it has been anointed with oil.
- G. అటకాయించు v. a. 1. To hinder or prevent. 2. to arrest, to detain. 3. to molest. అటకావు s. n. 1. Prevention. 2. detention. 3. molestation.
- s. అటని s. n. The notched extremity of a bow.
- T. అటమడించు or అటమరించు v. a. To deceive, cajole, or usurp, by plausible words or address.
- s. అటవి s. n. A forest, a wilderness. *vide* అడవి.
- T. అటికె s. n. A small earthen pot, with a large mouth.

- T. అటు particle 1. There. 2. that. 3. so, as అటుపో go there. అటుతర్వాత after that. అటువంటి like that, such. అటుచేయ్య do so.
- T. అటుకు s. n. *vide* అటక.
- T. అటుకులు s. n. pl. Paddy, which, after having been scalded in the husk, is beaten and deprived of that covering, and becomes bruised or flattened rice; it is then eaten, generally without further preparation, but sometimes after being boiled.
- T. అట్ట s. n. 1. The body. 2. the leather forming the sole of a sandal.
- s. అట్టము s. n. 1. An upstairs house. 2. the upper part of a house. 3. an airy room on the top of the house.
- s. అట్టహాసము s. n. (from s. అట్ట *much*, and s. హాస *laughter*) 1. The defiance or shout previously to battle. 2. affectation of superiority. అట్టహాసముచేయు v. a. To give oneself airs.
- s. అట్టాలకము s. n. A house built over the fort gate; an upstairs house.
- T. అట్టి adj. pron. Such.
- T. అట్టు s. n. A particular kind of cake, baked on an iron plate.
- G. అట్టు particle. This word is a corruption of అటు *that*, and when added to the indefinite relative participle in -టి, or to the past relative participle of the verb, expresses, 1. So that, so as. 2. as. 3. as if. ex. ఈమనిషి బ్రతికేటట్టుమందు యీ Give medicine, so that this man may live, or so as to preserve his life. నీవు చెప్పినట్టు

వేనుచేసి. I did *as* thou saidst. వాడు
అవతలపోయేటట్టు అగుపడ్డాడు. He ap-
peared, *as if* he would go farther. అట్టే
పోయెను a Teloogoo phrase (from T.
అట్టు so, the emphatic ు, and T. పోవు to
go) Literally *it is gone thus*; correspond-
ing with the English phrase "never
mind."

G. అట్టువుట్టానవాలు s. n. A complete des-
cription of the origin, and existing con-
dition or appearance, of any person,
thing, or action.

T. అట్టులు adv. Thus. *vide* అట్లా.

T. అట్టువ s. n. *vide* అటక.

T. అట్లా adv. 1. Thus, in that manner. 2.
so, in such a manner. అట్లాగు adv. (from
T. అటు so, and T. లాగు manner) In that
manner; in such a way. అట్లాగంటి or
అట్లాటి adj. Such, alluding to something
written or said before.

T. అడ s. n. 1. A lump of tamarinds. 2.
clotted hair. అడగట్టు v. n. To be clotted
or entangled, as the hair.

T. అడకత్తు or అడకొత్తు s. n. The scissars
used for cutting beetle nut.

T. అడకు v. n. To be reduced; to be hum-
bled; to be depressed, or pressed down
vide అణకు.

అడచు or అడగించు v. a. To reduce, to
humble &c. అడకువ (abstract noun) Hu-
mility; submission; modesty; polite-
ness *vide* అణకువ.

T. అడపము s. n. A beetle-nut pouch. అడప
కాడు s. n. (from T. కాడు an agent)

The person that carries his master's bee-
tle-nut-pouch.

T. అడపలు s. n. An entangling, as of the
hairs of the head. అడపలుగట్టు v. n. *vide*
అడగట్టు.

T. అడరించు v. a. To discharge, or send-
forth.

T. అడరు v. n. To shine.

T. అడరు s. n. Heartfelt sorrow.

T. అడలు v. n. 1. To bawl; to weep; to cry
loudly. 2. to be afraid.

T. అడలు s. n. Fear; terror.

TUD. అడవి s. n. (from S. అటవీ) A forest; a
wilderness. అడవికంద. s. n. (from S. కంద
a root) A large wild root, the *Tacca pin-*

natifida అడవికుక్క s. n. (from TUD. కుక్క
a dog) A wolf. అడవికోడి. s. n. (from

TUD. కోడి a fowl) A jungle fowl. అడ
విచెలుకు s. n. (from T. చెలుకు *sugar-*

cane) Wild sugar cane. అడవిదున్న
s. n. (from T. దున్న a buffalo) A wild

buffalo. అడవిపంది s. n. (from T. పంది a
hog) A wild hog, A wild boar. అడవిప్ర

త్తిచెట్టు s. n. (from T. ప్ర త్తిచెట్టు the cot-
ton tree) The wild cotton tree, *Hibiscus-*

vitifolius. అడవిమనిషిపట్టు s. n. (from T.
మనిషిపట్టు a habitation) An anchoret, a

hermit. అడవిమల్లెతీగ s. n. *Nerium anti-*

dysentericum అడవిమామెన s. n. A
sort of plant called also అటకమామిడి

ప్లలిక. అడవి మొల్లతీగ s. n. (from T.
మొల్లతీగ *jasmine*) A kind of jasmine.

(*J. Auriculatum*).

G. అదావుడి s. n. An alarm or disturbance

excited by a hostile or predatory incursion.

౧. అడిచిపడు v. n. To hop; to jump with a quick motion; as మిడుత అడిచిపడుతున్నది the grass-hopper is hopping.
౧. అడిచము s. n. A scymitar.
౧. అడిమె s. n. A bond-man; a slave; slavery.
౧. అడియాలము s. n. 1. A mark; a token by which any thing is known. 2. any symbol used as a signature by those who cannot write their names.
౧. అడివి s. n. *vide* అడవి.
౧. అడిసాటా s. n. The obtaining goods from a trades-man, in order to sell them; the business of a broker.
౧. అడుకు v. a. To range; to pile up.
౧. అడుకులు s. n. *Vide* అటుకులు.
౧. అడుగు s. n. 1. A foot-step. 2. the mark or measure of a foot. 3. the foot or bottom of any thing. 4. a foot. అడుగంటు v. a. (from ౧. అంటు to touch) 1. To fall to the bottom; to subside. 2. to be burned as rice at the bottom of a pot. అడుగడుగున adv. 1. Step by step. 2. ever and anon, from time to time అడుగడుక్కు adv. Frequently; often. అడుగంటగోయు v. a. To cut close to the root. అడుగుతోపెళ్ల గించు v. a. To pull up by the root.
౧. అడుగు v. a. To ask; to question; to demand. అడిగించు v. caus. To cause to ask &c. ౧. అడుక్కొను (from ౧. కొను to buy) To beg; to entreat.
౧. అడుచు v. a. To beat; to strike.

౧. అడుసు s. n. Mire; mud.

౧. అడ్డ s. n. A measure, equal to two maunikas.

౧. అడ్డంకి s. n. 1. Delay. 2. hinderance; prevention; obstacle. *vide* అడ్డము.

౧. అడ్డకట్ట s. n. (from ౧. అడ్డము across and ౧. కట్ట a bank) A dam, to shut up or confine water.

౧. అడ్డకమ్మి s. n. The upper part of a door frame, carved in an elegant manner.

౧. అడ్డగించు v. a. To stop; to hinder from progressive motion or action; to prevent; to arrest.

౧. అడ్డనము s. n. A shield; a buckler.

౧. అడ్డపడు v. n. (from ౧. అడ్డము across and ౧. పడు to fall) 1. To obstruct, to impede, to block up. 2. to interfere; to secure.

౧. అడ్డబాస s. n. A nose ornament, or ring.

౧. అడ్డము s. n. 1. Any thing transverse, or in a cross direction. 2. obstacle, impediment, opposition. 3. a security, a pledge. అడ్డమువచ్చు v. n. To oppose; to front. అడ్డమువుండు v. n. 1. To be in the way. 2. to be security for another. అడ్డముపెట్టు v. a. 1. To put in the way. 2. to mortgage, to pledge అడ్డవాట్లు s. n. pl. Impediments, obstacles. అడ్డవాట్లు వేయు 1. To throw impediments in the way. 2. to oppose in argument.

౧. అడ్డపరము v. n. (from s. అడరూప) *Justicia adhatoda & gandarussa.*

౧. అడ్డనాల్లు s. n. plu. Dice.

౧. అడ్డి s. n. 1. Delay. 2. opposition.

౧. అడ్డిగలు s. n. plu. A gold necklace.

- T. అణి s. n. A deposit.
 T. అడ్డు s. n. 1. Any thing that affords concealment. 2. any thing used to exclude cold or heat. 3. a cover.
 T. అడ్డుX s. n. Half of a fanam.
 T. అణకట్ట s. n. An annicut or dam. *vide* అడ్డుకట్ట.
 S. అణకుడు s. n. (from s. root అణ్ to make a noise) A base, vile, or worthless man.
 T. అణి నీరు v. n. To be extinguished.
 T. అణింపు v. n. 1. To be pressed down. 2. to be humbled, subdued, reduced, depressed, repressed, suppressed, allayed, abated, or appeased. అణింపు or అణింపు v. a. 1. To press down. 2. to humble, subdue, reduce, depress, repress, suppress, allay, abate, or appease.
 అణింపు s. n. 1. Modesty. 2. politeness, civility. 3. submission, humility. అణింపు v. a. (from T. కొట్టు to beat) To reduce, to suppress, to subdue, to restrain, to annihilate. అహంకారమణింపు. Pride is humbled. నీలింపు. The wind is abated. అణింపు. Hunger is allayed. కోపము అణింపునాడు He repressed his anger. అణింపునాడు v. a. (from T. పేయు to throw) To suppress or conceal unlawfully.
 T. అణి s. n. An ana, the sixteenth part of a rupee.
 S. అణిము s. n. (from s. అణి an atom) The power of assuming an imperceptible

form; one of the eight supernatural faculties.

- T. అణిము s. n. అణిము v. a. *Vide* అణింపు.
 S. అణిము s. n. An atom; so small a particle as cannot be divided; any thing extremely small.
 T. అతి నాడు, అతిండు, అతిను pro. He. These words are used in speaking honorifically of equals, of the third person.
 S. అతిక్రమము s. n. Transgression; an act of wickedness; an offence.
 S. అతిలకులము s. n. 1. A disorganized or confused state. 2. a tumultuous disturbance or noise. 3. a jolting.
 S. అతిలము s. n. Hell; the region which is supposed to be below the earth.
 S. అతిని s. n. The lin plant; *vide* అనిని.
 S. అతి A Sanscrit particle, which prefixed to words adopted from that language, marks excess. Very; much; beyond.
 S. అతిక్రమము s. n. A transgression; the violation of a law or command.
 S. అతిక్రమించు v. a. 1. To pass over or beyond. 2. to surpass, to excel. 3. to transgress; to infringe v. n. To elapse.
 S. అతిక్రమిల్లు v. n. 1. To pass away. 2. to be too late.
 S. అతిథి s. n. A guest; one who is entertained at the house of another; a stranger that comes to the house of another for food. అతిథిపూజ చేయు To entertain, lit. to worship, guests. అతిథి క్రియ s. n. (from s. క్రియా an act) Hospitality.

- T. అతిమధురము &c. adj. (from s. అతి excess and s. మధుర delicious) Very delicious or delicate; affording delight; grateful to the sense or mind. s. n. Licorice.
- s. అతిమాత్రము &c. adj. (from s. అతి excess and s. మాత్ర a measure) Immoderate; exceeding, excessive.
- s. అతిముక్తము s. n. A kind of creeper; the *Gartnera racemosa*, or *Banisteria bengalensis*.
- s. అతిరథుడు s. n. (from s. అతి excess and s. రథ a car) A hero mounted in a car, who effectually combats the enemy, even after his driver is wounded or killed.
- s. అతిరసము s. n. (from s. అతి excess and s. రస taste) A sweet cake made from a mixture of rice-flour, sugar &c.
- s. అతిర్షము &c. adj. Exceeding; excessive.
- T. అతివ s. n. A woman.
- s. అతివాసము s. n. The fast observed on the day preceding the ceremony, in which *pindums* or oblations are offered by the Hindoos to the manes of their ancestors.
- s. అతివృష్టి s. n. (from s. అతి excess and s. వృష్టి rain) Excess of rain.
- s. అతివేలము &c. adj. (from s. అతి excess and s. వేల a boundary) Without limit, much; excessive.
- s. అతిశయము &c. adj. 1. Wonderful; marvellous, extraordinary. 2. excellent. 3. uncommon, excessive.
- s. అతినారము s. n. (from s. అతి excess

- and s. నార a flowing) A flux or *diarrhæa*. అతినారమెత్తు v. n. To have a flux, or *diarrhæa*.
- s. అతీంద్రియము &c. adj. (from s. అతి beyond and s. ఇంద్రియ the senses) Imperceptible.
- s. అతీత క్రియ s. n. (from s. అతీత past and s. క్రియా the action) The past tense; the action finished or ended.
- s. అతీతము &c. adj. Past; gone.
- T. అతుకు v. n. To be joined, fastened, united, or soldered; to cling together. v. a. To join, fasten, unite, or solder together. అతికొంచు v. caus. has the same meaning as అతుకు in its active sense. అతుకు s. n. 1. Junction 2. a patch; a piece sewed upon a cloth, to cover a hole; a joint in a plank &c.
- s. అతులము &c. adj. Unparalleled, unprecedented.
- T. అత్త s. n. 1. A mother-in-law. 2. a maternal uncle's wife. 3. a paternal aunt. This last is termed properly మేనత్త అత్తమామలు s. n. plu. (a compound of అత్త and మామ a father-in-law) 1. The father and mother-in-law. 2. a maternal uncle and his wife.
- T. అత్తము s. n. A bunch of plantain fruit.
- G. అత్తరు s. n. (from A عطر) Perfume, fragrance; essence, ottar (of rose &c.)
- T. అత్తఱి adv. (from T. అ that, and T. తఱి time) At that time, then.
- s. అత్రిక s. n. in theatrical language, An elder sister.

- T. అత్తిమ్రాసు s. n. (from T. మ్రాసు a tree) The glomerous fig tree, *ficus glomerata*.
- S. అత్యంతము &c. adj. (from S. అతి excess and S. అంత the end) Excessive. adv. Very, exceedingly.
- S. అత్యయము s. n. 1. Death. 2. distress. 3. transgression.
- S. అత్యర్థము &c. adj. Excessive.
- S. అత్రి s. n. *Atri*, one of the seven sages, or principal stars in *ursa major*.
- TUD. అదంతరము or అదంత్రము s. n. The want of free agency; entire dependence upon another; the being exclusively under another's directions.
- TUD. అదనము adj. (from S. అధిక) Much; great in quantity; extra.
- T. అదను s. n. An opportunity; a critical point of time; a juncture. అదనుకువచ్చి నాడు he came *a propos*.
- G. అదవు s. n. This word is derived from the arabic word *ادب*, and in Teloogoo denotes, Respect; politeness; awe. అదవులోవుంచు To keep in awe.
- S. అదభ్రము &c. adj. 1. Many; consisting of a great number. 2. much, large in quantity.
- G. అదమాయించు v. a. To frighten; to terrify.
- T. అదరు v. n. To tremble; to shake; to palpitate; to start. అదరు s. n. Trembling; shaking. అదరుఁడగు s. n. Fear and trembling. అదరుఁడగుట s. n. (from T. గుండె a heart) 1. A coward. 2. habitual timidity; pusillanimity. అదరిపాటు s. n. A sudden twitch or start.
- T. అదరించు or అదల్పు v. a. To menace, threaten, or intimidate.
- G. అదాటు v. a. 1. By chance, by accident. 2. suddenly. 3. unexpectedly.
- T. అది pro. 1. She. 2. it. 3. that. This is the remote demonstrative pronoun of the third person singular, in the feminine and neuter genders, from the masc. వాడు - అది మొదలు. Since that, from that. అదివరకు. Until then, as far as that. అది నాక adv. (from T. నాక the negative verbal participle of అవు to become) Besides that, except that.
- T. అదిగో interj. Look there! Lo! behold! adv. Yonder. This word is used when we direct the eye to an object in view.
- S. అదితి s. n. *Aditee*, the mother of the gods, the daughter of *Dutchā*. అదితినందనులు s. n. plu. (from S. నందన a son) Gods or deities, so called, because they are born of *Aditee*.
- T. అదుకు v. or s. n. *vide* అదుకు.
- T. అదుగో adv. *vide* అదిగో.
- T. అదుము v. a. To press; to compress.
- T. అదురు v. n. *vide* అదరు - అదురుజేటు. A kind of native petard, used as a fire-work.
- S. అదృష్ట adj. (from S. అ a privative and S. దృష్ట sight) Blind.
- S. అదృష్టము s. n. (from S. అ a privative and S. దృష్ట seen) 1. Fortune; luck. 2. fate. 3. casual and unseen danger (as

from conflagration &c.) దురదృష్టము
Bad luck. అదృష్టహీనము &c. adj. Un-
fortunate. అదృష్టమువచ్చు or అదృష్ట
ముకలుగు To become fortunate. అదృష్ట
ప్రకారి A fortunate person.

TUD. అర్థ adj. (from s. అర్థ *half*) Half. అర్థ
మఝియ s. n. (from T. ఝియ *night*)
Midnight.

TUD. అర్థము s. n. (from s. అర్థ *a mirror*) A
mirror; a looking glass. అర్థములోకా
నవచ్చు To be represented in a mirror.

r. అర్దు v. a. 1. To stain; to colour, to die.
2. to dip. అర్దుచు v. caus. To cause to
stain &c. అర్దుకము s. n. Tincture; co-
lour; die.

r. అద్దె s. n. Hire; rent. అద్దెకుయిచ్చు To
let out. అద్దెకుకొనుట To hire. అద్దె
యిల్లు A rented house.

s. అద్భుతము s. n. Wonder; surprize.
adj. Wonderful; surprizing; excellent.

s. అద్రి s. n. A mountain. అద్రిరాజు s. n.
(from s. రాజు *a king*) The snowy
mountains in the north of India.

s. అధమము &c. adj. Inferior; low; vile;
base. adv. At least.

s. అధమర్ణుడు s. n. (from s. అధమ *inferior*
and s. ఋణ *debt*) A debtor. ఉత్తమ
ర్ణుడు A creditor.

s. అధరము &c. adj. That which is below
or underneath. s. n. The underlip.

s. అధర్మము s. n. (from s. అ *privative* and
s. ధర్మ *justice*) 1. Injustice. 2. want of
charity. 3. unrighteousness. 4. all beha-
viour contrary to the *Sruti* and *Smriti*,

or oral and written institutes.

s. అథవా adv. (from s. అథ *down* and s. వా
or) Otherwise.

s. అధి A Sanscrit particle, which, prefixed
to words adopted from that language, ex-
presses *excess* or *superiority* in rank, place,
or degree.

s. అధికము &c. adj. Much; excessive;
extra; superior; great.

s. అధికరణము s. n. in logic, The conti-
nent; that which contains or compre-
hends any thing. in grammar, The loca-
tive case.

s. అధికారము s. n. (from s. particle అధి
superiority and s. కార *making*) 1. The
Government, or ruling power. 2. autho-
rity; power. 3. a right to property. 4. an
employment. 5. a chapter. అధికారమి-
చ్చు To entrust with power; to autho-
rize, or empower. అధికారముచేయు
To exercise power; to be in a powerful
situation. అధికారముచెల్లు or సాగు Power
to be current, or to extend to. అధికారి
s. n. 1. A Governor. 2. one invested with
authority or power; a public officer. 3.
the rightful owner of a thing.

s. అధివృత్త s. n. 1. Table-land. 2. land upon
a mountain.

s. అధినర్మక s. n. A girl under eleven years
of age.

s. అధిపతి s. n. (from s. particle అధి and s.
పతి *a master*) 1. A Governor; a ruler;
a king; a sovereign. 2. an owner or
master.

- s. అధిపతిము s. n. 1. A monkey or ape. 2. the black cuckow. 3. a large black fly. 4. a black beetle.
- s. అధిపుడు s. n. (from s. particle అధి and s. v. పా to preserve) 1. A sovereign; a supreme ruler; a lord. 2. an owner or master.
- s. అధిరోహిణి s. n. (from s. particle అధి and s. v. రుహ to ascend) A ladder.
- s. అధివాసము s. n. (from s. particle అధి and s. v. వస to dwell) A house; an abode.
- s. అధివిన్న s. n. The elder or superior wife; a woman whose husband has married a second wife.
- s. అధిశ్రయణి (from s. particle అధి and s. శ్రీ to cook) A furnace, fire place, or hearth.
- s. అధిష్ఠించు v. n. To be contained. అధిష్ఠానము s. n. 1. A town. 2. that which contains or comprehends any thing.
- అధిష్ఠానదేవత s. n. The deity presiding over any thing; as విద్యాధిష్ఠానదేవత. The deity presiding over learning.
- s. అధీనము &c. adj. Subject to, dependent on s. n. 1. Possession or charge. 2. power.
- s. అధీరము &c. adj. (from s. అ a privative and s. ధీర brave) Cowardly; confused.
- s. అధైర్యము s. n. Cowardice; unsteadiness.
- s. అధోభువనము s. n. (from s. అధో below, and s. భువన the world) The subterraneous world; hell.

- s. అధోక్షజుడు s. n. The God Vishnoo.
- s. అధ్యయనము s. n. Reading; study. This is generally applied to the study of the Védas, or of the arts and sciences, in Sanscrit. అధ్యయనము చేయు. To study the Védas.
- s. అధ్యవసాయము s. n. Perseverance; constancy in progress.
- s. అధ్యక్షము &c. adj. (from s. particle అధి and s. అక్ష an eye) Perceptible.
- s. అధ్యక్షుడు s. n. (from s. particle అధి and s. అక్ష an eye) 1. An overseer; a superintendent. 2. a chief; a grandee.
- s. అధ్యాపకుడు s. n. A teacher of the Védas.
- s. అధ్యాపించు v. a. To teach the Védas.
- s. అధ్యాయము s. n. A chapter; a section; a lecture.
- s. అధ్యాహారము s. n. 1. Argument, reasoning. 2. a word not expressed but understood.
- s. అధ్వ s. n. A road, way, path, or route.
- s. అధ్వకుడు s. n. (from s. అధ్వ a road and s. గమ to go) A traveller.
- s. అధ్వరము s. n. The holy sacrifice, or solemn ceremony, performed by brahmins; in which a he goat is killed, and a particular part of the inside fat, being offered to the deity, is eaten by them.
- s. అధ్వర్యుడు s. n. (from s. అధ్వర) The reciter of the Yujoor Vēda, at the sacrifice abovementioned.
- g. అధ్వన్నము adj. Bad; corrupt; spoiled.
- s. అనంగము s. n. (from s. అ a privative

- and s. అంక *the body*) 1. The sky; the atmosphere. 2. the mind or heart.
- s. అనంకుడు s. n. The god of love; *lit.* he who has no body.
- s. అనంత s. n. (from s. అ a privative and s. అంత *the end*) The earth.
- s. అనంతము s. n. 1. The sky; the air 2. a unit followed by thirty cyphers or other figures
- s. అనంతము &c. adj. Endless; eternal; infinite. అనంతవిజయము s. n. (from s. విజయ *victory*) The name of the conch or shell of *Dharmarāja*, in the *Mahābhārat*.
- s. అనంతశయనము s. n. The name of a city in the province of Malabar.
- s. అనంతశయనుడు s. n. (from s. అనంత *the chief of serpents*, and s. శయన *a bed*) The god whose couch is the king of serpents, *Vishnoo*.
- s. అనంతము s. n. The infinite Being. *Vishnoo*.
- t. అనగట్టు s. n. A dam. *vide* అగ్గకట్టు and అణకట్టు.
- t. అనఁగా adv. (from t. అను *to say*, and t. కా the infinitive of అవు *to become*) 1. When it is said 2. to wit; namely; videlicet. సంద్ధిఅనఁగానేమి *lit.* When *Sundhi* is said, what is it? What is the meaning of *Sundhi*. అనఁగాఅనఁగాఒక రాజుగలడు There was a certain king.
- t. అన నవనఁకు v. n. To have playful or amorous dalliance together.
- s. అనఘము &c. adj. (from s. అ a privative and s. అఘ *sin*) Innocent; pure.
- t. అనఁటిచెట్టు s. n. *vide* అంటిచెట్టు.
- s. అనఁవ్వ హము s. n. A bull or ox.
- s. అనఁవ్వ హి s. n. A cow.
- tud. అనద s. n. *vide* s. అవాద.
- tud. అనయము adv. (from s. అనిశ *always*) Always; eternally; continually.
- t. అనరులు s. n. plu. The vitals; the parts essential to life.
- s. అనర్థము &c. adj. (from s. అ a privative and s. అర్థ *a bar*) *lit.* without opposition. 1. Fluent; voluble. 2. abundant.
- s. అనర్థకము &c. adj. (from s. అ a privative and s. అర్థ *signification, utility*) Nonsensical; useless; to no purpose.
- s. అనర్థము s. n. (from s. అ and s. అర్థ *prosperity*) Calamity; distress; danger.
- s. అనలము s. n. Fire. అనలుడు The god of fire.
- t. అనవడిలు v. n. Rice, or other grain, after it is boiled, and separated from the water, to settle, dry, and cool a little, so as to be fit for eating.
- s. అనవధానత s. n. (from s. అ a privative and s. అవధానత *attention*) Inadvertence; mistake.
- s. అనవరతము &c. adj. Continual; eternal; frequent. adv. Frequently.
- s. అనపూయ s. n. *Unusooya*, the wife of the great sage *Atri*.
- s. అనాకారి adj. (from s. అ a privative and s. ఆకార *form*) Ugly; deformed.
- s. అనాగతము &c. adj. (from s. అ a privative and s. అగత *sin*) Innocent; pure.

- tive and s. అగత *returned*) Not returned; not received; not arrived s. n. The future.
- s. అనాచారము s. n. (from s. అ a privative and s. ఆచార q. v.) 1. Irreligion. 2. rusticity; incivility. 3. uncleanness. 4. any thing contrary to religious custom, or to established morals.
- s. అనాదరణ or అనాదరము s. n. (from s. అ a privative and s. ఆదరణ & ఆదర *respect*) Inattention; disrespect; disregard; incivility.
- s. అనాది adj. Without beginning; eternal.
- s. అనాథ s. n. (from s. అ a privative and s. నాథ *a master*) 1. A poor helpless wretch; a vagabond; used as a term of slight or contempt. 2. a widow. అనాథనాథుడు The protector of the helpless, God.
- s. అనామకుడు or అనామధేయుడు s. n. (from s. అ a privative and s. నామ & నామధేయ *a name*) 1. An anonymous person; one who has no name. 2. a man of no consequence.
- s. అనామయము s. n. (from s. అ a privative and s. ఆమయ *disease*) Health; salubrity; welfare.
- s. అనామిక s. n. (from s. అ a privative and s. నామ *a name*) The finger next to the little one.
- s. అనారతము &c. adj. Continual, eternal; frequent. adv. Frequently.
- s. అనావృష్టి s. n. (from s. అ a privative and s. ఆవృష్టి *rain*) A failure of rain; a drought.
- s. అనాసపండు s. n. A pine apple.
- s. అనాపాతము s. n. (from s. అ a privative and s. ఆపాత *beaten*) 1. A new unbleached cloth. 2. the heart; a vital part.
- r. అని s. n. Battle; war; fight.
- r. అని The past verbal participle of the v. అను *to say*. This word is of very frequent occurrence in Telooogo. When the speaker states what another has said, he does not, as in English, use the infinitive mood, but repeats the words of the original speaker, adding అని; thus, *he told me to write* would, in Telooogo, he rendered నన్ను వ్రాయమని చెప్పెను viz. నన్ను *me* వ్రాయుము *write thou* అని *having said* చెప్పెను *he told*. అని is used, in the same manner, when we address, to a second person, orders to be delivered to a third; as పంపించెమని చెప్పు *Tell to send. lit. send thou, having said, tell*.
- r. అనిపించు v. caus. (from r. అను *to say*) 1. To cause to say. 2. to cause to give out, or pretend. అనిపించుకొను *lit. to cause to say for one's own advantage*. 1. To be called, to obtain the name of. 2. to pass for. ఆరాజుదొడ్డవాడనిపించుకొనెను That king was called a great man. ఆమందుడువిద్యంసుడనిపించుకొనెను That fool passed for a learned man.
- s. అనిమిషము s. n. (from s. అ a privative and s. నిమిష *a twinkling*) A fish.
- s. అనిమిషులు or అనిమేషులు s. n. plu. The Deities, or gods.
- s. అనిగర్ధుడు s. n. The son of the god of love, and husband of Oosha.

s. అనిష్టశక్తుఁడు s. n. The incomprehensible; one of the names of the supreme Being.

s. అనిలుఁడు s. n. The god of wind. In the plural, this word denotes a set of divinities, also called *vusoos*, who are eight in number.

s. అనితము adv. Always; constantly. adj. Constant, eternal.

s. అనిష్టము &c. adj. (from s. అ a privative and s. ఇష్ట *desired*) Hated; disagreeable; injurious; ominous of ill.

s. అనీకము s. n. 1. An army, a force. 2. war; battle.

s. అనీకీని s. n. (from s. అనీక *battle*) 1. An army, a force. 2. an army consisting of 2,187 elephants, 2,187 chariots 6,561 cavalry, and 10,935 infantry.

s. అను A Sanscrit particle, prefixed to words, and denoting. 1. After. 2. like. 3. under. 4. along. 5. with. 6. in part of. 7. every, each. 8. near to. 9. in regard to. 10. to. 11. orderly, methodically.

r. అను v. a. 1. To say, to tell. 2. to call names. అనుకొను *lit.* to say for one's own advantage, To say to oneself. మాటలను (from మాట *a word*) To abuse. *vide* అనఁగా - అని - అనిపించు.

s. అనుకంప s. n. Clemency, mercy; tenderness; kindness; compassion.

s. అనుకము &c. adj. Lustful, lewd, amorous.

r. అనుకు adj. Of a consistence like batter, nearly liquid, but not transparent.

s. అనుకూలము &c. adj. 1. Favorable. 2. salubrious. ఈ దేశము నాకు అనుకూలము. This country is salubrious to me.

s. అనుకూలము s. n. 1. Consent. 2. favor.

3. aid. 4. protection. 5. amity; the being on good terms with another. 6. convenience. 7. interest. 8. success. 9. procuring, obtaining. నాకు యింకా రూకలు అనుకూలము. కా or పడలేదు I have not yet obtained the money.

ఈ పని నీకు అనుకూలమవునా Will this business succeed with you? అతనికి మిక్కిలి రాజు యొక్క అనుకూలము కద్దు He has great interest with the king.

అనుకూలశత్రుత్వము. False friendship, concealed enmity. అనుకూలము చేయు To assist; to favor; to espouse one's cause.

అనుకూల పడు or అవు To conduce, to contribute, to have good success; to be reconciled as వారు అనుకూలపడ్డారు or అనుకూలమయినారు They are reconciled or made friends.

అనుకూలపఱచుకొను To reconcile others; to ingratiate oneself. as పైనికులననుకూలపఱచుకొని రాజ్యమున పహరించు యత్నము చేసెను. Having ingratiated himself with the soldiers, he attempted to usurp the crown.

అనుకూలించు. v. n. 1. To consent. 2. to favor. 3. to be on good terms with another.

s. అనుక్రమణిక s. n. (from s. particle అను and s. క్రమణ *arrangement*) A method, mode.

s. అనుక్రోశము s. n. Clemency; mercy; tenderness; compassion.

- s. అనుగమనము s. n. (from s. particle అను and s. గమన going) *lit. going with.* A woman's burning herself, on the same funeral pile with the dead body of her husband
- TUD. అనుకూ s. n. A friend.
- s. అనుకూలము &c. adj. Suitable, consistent; conformable.
- s. అనుగ్రహము s. n. 1. Favor; regard. 2. kindness; benignity. 3. indulgence. అనుగ్రహమువడయు To gain favor. అనుగ్రహించు. v. a. To grant a favor; to shew mercy; to favor.
- s. అనుచేగుడు s. n. (from s. particle అను and s. చేర going) A follower; an attendant; a servant; a companion.
- s. అనుచితము &c. adj. (from s. అ a privative and s. ఉచిత fit or proper) Improper.
- T. అనుచు v. a. 1. To send; to dispatch. 2. in books, To cause to make.
- s. అనుజీవి s. n. (from s. particle అను and s. జీవి who lives) A servant.
- s. అనుజుడు s. n. (from s. particle అను and s. జు born) A younger brother.
- s. అనుజ్ఞ s. n. 1. Permission; leave. 2. command, or order. అనుజ్ఞ-పుచ్చుకొను or తీసుకొను To take leave. అనుజ్ఞయిచ్చు To give leave. అనుజ్ఞచేయు To order.
- s. అనుతర్పణము s. n. (from s. particle అను and s. తర్పణ thirst) 1. A vessel from which spirituous liquor is drunk. 2. a distribution of spirituous liquor.
- s. అనుతాపము s. n. (from s. particle అను and s. తప to burn) Distress in consequence of some thing done; remorse; repentance. అనుతాపముపొందు v. n. To repent.
- s. అనుత్తమము adj. (from s. అ a privative, and s. ఉత్తమ best) Peerless, most excellent, chief.
- s. అనుదినము adv. Daily.
- s. అనునయము s. n. 1. An apology. 2. condolence. 3. consolation అనునయించు v. a. 1. To condole, to comfort, to console. 2. to apologize.
- T. అనుపకాయ s. n. The pod of a certain bean, *vide* అనుము.
- s. అనుపపత్తి s. n. 1. Want of success. 2. a pretext, an excuse. 3. inconvenience. అనుపపత్తులుచెప్పు To make excuses or pretexts.
- s. అనుపమ s. n. The female of the elephant at the south west point.
- s. అనుపమము &c. adj. (from s. అ a privative, and s. ఉపమా resemblance) Incomparable, unrivalled, unparalleled.
- s. అనుపానము s. n. (from s. particle అను and s. పాన a beverage) Any liquid used as a vehicle for medicine, to disguise its appearance or taste. అనుపానము-కూర్చు or చేయు To mix medicine in any liquid.
- T. అనుపు v. a. *vide* అంపు.
- T. అనుపు s. n. 1. A toll. 2. a tax. 3. customs payable at ferries or passes, or on merchandize exported or imported. 4. ambuscade, ambush.

౧. అనుబంధకము s. n. Hiccough.
౨. అనుబంధము s. n. 1. in grammar, An affix or augment. 2. an indicatory letter not sounded. అనుబంధక్రియ. *An auxiliary verb*. 3. connexion, alliance, union, affinity.
౩. అనుబింబించు v. n. (from s. particle అను and s. బింబ *the sun or moon's disk*) To throw back, or reflect light, as a mirror, or water.
౪. అనుభవము s. n. (from s. particle అను and s. భవ *being*) 1. Experience; frequent trial; knowledge acquired by practice. 2. experiment. 3. enjoyment. 4. suffering. 5. carnal connexion. నరకానుభవము The suffering of hell. సుఖానుభవము The enjoyment of happiness. దుఃఖానుభవము The suffering of affliction, pain, or grief. అనుభవించు v. a. 1. To experience; to know by practice. 2. to enjoy. 3. to suffer. 4. to copulate. పాపఫలమనుభవించు To suffer the consequence of sin; to be punished for one's transgressions. పుణ్యఫలమనుభవించు To enjoy the reward of virtue. అనుభవముచేసుకొను To experience or enjoy. స్త్రీననుభవించు To have carnal connexion with a woman.
౫. అనుభోగము s. n. (from s. particle అను and s. భోగ *enjoyment*) 1. Enjoyment. 2. copulation. అనుభోగించు v. a. 1. To enjoy. 2. to copulate.
౬. అనుమతి s. n. (from s. particle అను and s. మతి *the mind*) 1. Order. 2. consent. 3. permission. 4. the fifteenth day of the moon's age, when she rises a little less than full. అనుమతించు v. a. To consent, to agree.
౭. అనుమానము s. n. (from s. particle అను and s. మాన *a measure*) 1. Inference. 2. conjecture; doubt; surmise. 3. suspicion. 4. hesitation. దైవము ప్రత్యక్షమునాదు - అనుమానముచేత తెలియవలసినది The deity is not obvious to sight, he must be known by inference. అనుమానపడు To doubt, hesitate, suspect. ఒకరి మీద అనుమానముతోచు To entertain suspicion of another.
౮. అనుము s. n. The plant producing. అనుములు s. n. plu. A kind of bean. *Dolichos Lablab*.
౯. అనుమోదించు v. n. To consent, to agree, to approve.
౧౦. అనుయోగము s. n. A question, an interrogation.
౧౧. అనురక్తము &c. adj. Beloved.
౧౨. అనురక్తి or అనురాగము s. n. Attachment, regard, love, affection, tenderness.
౧౩. అనురూపము &c. adj. 1. Like. 2. fit, suitable.
౧౪. అనులాపము s. n. (from s. particle అను and s. లాప *talking*) Tautology. అనులాపించు To repeat the same words, over and over again.
౧౫. అనులేపనము s. n. 1. The rubbing ground sandal wood on the body.
౧౬. అనువర్తనము s. n. Conformity; the act of following. అనువర్తించు v. a. 1.

To conform to; to observe; to adhere.

2. in grammar, To be implied or understood, not expressed; as సమాసశబ్దవిశ్లేషనమవతీంపుచున్నది the compound word is here understood.

త. అనువు adj. 1. Convenient; proper. 2. arranged; well made. 3. delicious; delicate.

స. అనుష్ఠానము s. n. 1. The act of making. 2. conduct. 3. the observance of prayer. అనుష్ఠానముతప్పక Without failing in the performance of prayer. అనుష్ఠించు To make; to observe.

స. అనుసంధించు v. a. To fix; to join together. v. n. To meet, to come together.

స. అనుసరణ or అనుసరణము s. n. (from s. particle అను and s. సరణ going) 1. The act of following or observing. 2. assiduity, attachment, or servility to the great. అనుసరించు v. a. 1. To follow, to adhere to. 2. to observe, to imitate. 3. to wait on, or make court to any great personage.

స. అనుస్వార or అనుస్వారము s. n. The nasal character (ం)

స. అనూకము s. n. 1. A former birth, or state of existence. 2. race, family.

స. అనూచానుడు s. n. A man of the greatest learning; one who is conversant with the *Védas*, and six *Védangas*.

స. అనూపము s. n. A country or spot abounding in swamps.

స. అనూరథ s. n. The name of the seventeenth lunar mansion.

స. అనూరుడు s. n. (from s. అ a privative and s. ఊరు the thigh) The charioteer of the sun.

స. అన్యతము &c. adj. (from s. అ a privative and s. యుత truth) False. s. n. A falsehood, a lie.

స. అనేకపము s. n. (from s. అనేక many and s. పా to drink) An elephant, because it drinks with both its mouth and trunk.

స. అనేకము &c. adj. (from s. అ a privative and s. ఁక one) Many, several.

స. అనేకమూఁకుడు s. n. (from s. particle అ, here implying similarity, ఏద deaf, and మూక dumb) A person who is both deaf and dumb.

స. అనౌకహము s. n. A tree.

త. అన్న s. n. An elder brother. This word is often used to call any one, in a familiar manner; as in English we say friend! I say! &c. also as an interjection, denoting surprize. అన్నదమ్ములు Brothers. i. e. both elder and younger brothers.

త. అన్నన్న interj. denoting Surprize.

స. అన్నము s. n. (from s. v. అడ్ to eat) Boiled rice; food. అన్నముపెట్టు v. a.

To give rice or food. అన్నమువంతు To dress victuals. అన్నవస్త్రము Food and raiment.

అన్నాదకములు Meat and drink. అన్నపూర్ణ s. n. (from s. పూర్ణ filling) The wife of the god *Visvēswara* at Causy, or Benares.

అన్నప్రాశన s. n. (from s. ప్రాశన eating) The ceremony of giving solid food to a child for

the first time, generally performed in the sixth month of it's age.

T. అన్ని adj. pro. collective, in the neuter gender. 1. All. 2. so many. అన్నాళ్లు So many days, a contraction of అన్ని, and the plural of నాడు a day.

T. అన్నింటిందికాదు s. n. (from T. అన్ని all, and T. తిందికాదు an eater) The god of fire, so called, because he consumes every thing that he touches.

T. అమ్మ or అమ్మవ s. n. A woman.

TUD. అమ్మవ adj. (from s. అణు an atom) Very minute, very small.

T. అమ్మవు s. n. vide అమ్మ.

S. అన్యథా adv. Otherwise; on the contrary.

S. అన్యము &c. adj. Other, different, foreign.

S. అన్యాయము s. n. (from s. అ a privative and s. న్యాయ propriety, justice) Injustice.

S. అన్యోన్యము &c. adj. (from s. అన్య other, reduplicated) 1. Mutual. 2. reciprocal. In familiar use, it often expresses mutual affection; as అశ్రీపురుషులకు కేవలమన్యోన్యముకద్దు. Between that man and woman, there is a strong mutual affection. అన్యోన్య స్నేహము Mutual friendship. అన్యోన్యము నామాట్లాడు To speak familiarly with one another.

S. అన్యయము s. n. 1. Race, lineage, family. 2. in grammar, Construction; as సమానాధికరణాన్యయము concord, agreement.

వ్యధికరణాన్యయము government. అన్యయించు v. a. To construe.

S. అన్యర్థము s. n. (from s. particle అను and s. అర్థ signification) Original signification.

S. అన్య వాయము s. n. Lineage; descent; family; race. vide అన్యయము.

S. అన్యితము &c. adj. (from s. particle అను and s. ఇత gone) Attended, accompanied, joined.

S. అన్వేషణము s. n. (from s. particle అను and s. శూటణ looking) Research.

S. అన్వేషణ or అన్వేషణము. s. n. Inquiry, search. అన్వేషితము &c. adj. Searched, inquired into.

S. అప A particle, which prefixed to Sanscrit words, denotes. 1. Inferiority (below, worse) 2. privation (from) 3. separation (away from) 4. contrariety (against) 5. difference (from) 6. dishonesty. 7. exultation.

S. అపకారము s. n. (from s. particle అప and s. కార doing) 1. Malice, hatred. 2. the doing any mischief, injury, or harm to another. It is opposed to ఉపకారము Beneficence. అపకారి A disoblighing, or mischievous person.

S. అపకీర్తి s. n. (from s. particle అప and s. కీర్తి fame) Infamy; dishonor; injury to one's reputation. అపకీర్తి తెచ్చుకొను To bring infamy on oneself.

S. అపక్రమము s. n. (from s. particle అప and s. క్రమ to go) 1. Retreat; flight. 2. disorder.

- s. అపక్వము &c. adj. (from s. అ a privative, and s. పక్వ *mature*) Unripe, raw, immature, green.
- s. అపఘనము s. n. 1. A limb or member. 2. the body.
- s. అపచయము s. n. 1. Loss, diminution. 2. degradation. 3. the act of plucking fruits, flowers, or leaves.
- s. అపచారము s. n. Impoliteness; incivility; insult; an affront. యదికలపచారముచేయు To profane a temple.
- s. అపచితి s. n. 1. Destruction, decrease. 2. worship.
- s. అపజయము s. n. (from s. particle అప and s. జయ *victory*) Defeat; rout; loss of battle; want of success.
- s. అపతల్యకము s. n. (from s. particle అప and s. తల్య *a bed*) A pillow of a semi-circular form.
- s. అపత్నీకుడు s. n. A widower.
- s. అపత్యము s. n. (from s. v. పత *to fall*) Offspring, either male or female; so called, because the family is upheld by them.
- s. అపత్రప s. n. (from s. particle అప and s. త్రప *shame*) Bashfulness, modesty.
- s. అపథ్యము s. n. (from s. అ a privative, and s. పథ్య *regimen*) A deviation from prescribed regimen.
- s. అపదిశము s. n. (from s. particle అప and s. దిశ *a cardinal point*) 1. The intermediate points between the cardinal ones; as S. E, N. W, &c. 2. half a point of the compass.

- g. అపదూరు s. n. 1. Calumny. 2. infamy. అపదూరుపడు To be calumniated or infamous. అపదూరుపెట్టు To calumniate.
- s. అపదేశము s. n. 1. Purpose. 2. aim. 3. pretence; pretext. 4. mask, disguise.
- g. అపనమ్మిక s. u. (from s. particle అప and t. నమ్మిక *belief*) 1. Distrust. 2. jealousy. 3. diffidence.
- s. అపనింద s. n. (from s. particle అప and s. నింద *a reproach*) An unjust reproach or censure. 2. defamation; calumny; detraction.
- s. అపభ్రంశము s. n. 1. Ungrammatical language. 2. an artificial language different from the Sanscrit idiom. 3. a stumble, or trip in walking.
- s. అపనిత్యకము s. n. That which is obtained in loan upon a pledge.
- s. అపమృత్యువు s. n. (from s. particle అప and s. మృత్యు *death*) Untimely or violent death.
- t. అపరంజి s. n. The purest gold.
- s. అపరము &c. adj. 1. Other. 2. latter. అపరక్రియలు s. n. plu. (from s. క్రియా *action*) Funeral rites. అపరమంత్రము s. n. (from s. మంత్ర *a mystical text*) The formula used at funeral rites. అపరరాత్రి s. n. (from s. రాత్రి *night*) Midnight.
- s. అపరాజితము s. n. (from s. అ a privative, and s. పరాజిత *vanquished*) The car of Indra.
- s. అపరాజితుడు s. n. (from s. అ a privative,

tive and s. పరాజిత *vanquished*) The god *Vishnoo*. 2. one of the eleven *Roodras*. 3. the regent of the north east point.

s. అపరాత్రి s. n. *vide* అపరరాత్రి.

s. అపరాధము s. n. 1. A fault, offence, or transgression. 2. a fine, or amercement.

3. punishment. అపరాధముమన్నించు

To pardon a fault. అపరాధముచేయు

To commit a fault. నాలుగో అపరాధము

కాచు To pardon for the fourth time.

అపరాధముతప్పు To avoid punishment.

అపరాధము మోపు To condemn to punishment.

అపరాధము తీయు To amerce

or fine. అపరాధము 1. Pardoning a

fault. 2. excusing from fine. అపరాధి

A guilty person.

s. అపరాహ్ణము s. n. (from s. అపర *latter*, and s. అహ్ *the day time*) The afternoon.

s. అపరిమితము &c. adj. Immense, infinite, innumerable, immoderate.

s. అపరూపము &c. adj. Scarce; unfrequent; uncommon, rare; unusual.

s. అపర్ణ s. n. *Parvati* the wife of *Siva*.

s. అపలాపము s. n. (from s. particle అప and s. లాప *saying*) 1. A denial. 2. an argument held in support of some falsehood. 3. concealment of knowledge. 4. affection.

s. అపవరకము s. n. A chamber, a room, an inner apartment in a house.

s. అపవర్గము s. n. Beatitude; the delivery of the soul from the body, and its ex-

emption from further transmigration; eternal bliss.

s. అపవాదము s. n. (from s. particle అప and s. వాద *saying*) 1. An unjust reproach or censure; a false accusation. 2. detraction, infamy, blame. *vide* అపనింద.

s. అపవిత్రము &c. adj. (from s. అ a privative and s. పవిత్ర *pure*) Impure; unclean.

s. అపశబ్దము s. n. (from s. particle అప and s. శబ్ద *a word*) An ungrammatical word.

s. అపసవ్యము s. or adj. (from s. particle అప and s. సవ్య *the right side*) 1. The placing the sacerdotal thread on the right shoulder, and letting it fall on the left side. 2. a religious circumambulation, with the left hand towards the object circumambulated. 3. the motion of a star contrary to the order of the signs in the zodiac. 4. the Arabic, Persian, or any other language, of which the character is written from right to left.

s. అపస్త్యరము s. n. 1. A confused state of mind. 2. any violent passion, approaching to madness.

s. అపస్వరము s. n. (from s. particle అప and s. స్వర *a tone*) 1. A hoarse voice. 2. a base or false note. 3. an unpleasant tone, or discordant sound.

s. అపహరించు v. a. (from s. particle అప and s. హృ *to take*) To take by violence; to usurp; to plunder; to rob; to pillage; to ravish.

- s. అపహాస్యము s. n. (from s. particle అప and s. హాస్య *laughter*) Derision, ridicule, mockery.
- s. అపహ్నావించు v. a. To conceal; to disguise.
- s. అపాంఠము s. n. (from s. particle అప and s. అంఠ) The outer corner of the eye.
- s. అపాంపతి s. n. (from s. అప్ *water*, and s. పతి *a master*) The sea, or ocean.
- s. అపాత్రము &c. adj. (from s. అ a privative and s. పాత్ర *proper*) Unworthy, unfit. అపాత్రవ్యయము Extravagant or foolish expense.
- s. అపానము s. n. 1. The fundament; the anus. 2. a fart.
- s. అపామార్గము s. n. A medicinal plant. The *Achyranthes aspera*.
- s. అపాయము s. n. (from s. particle అప and s. అయ *fortune*) 1. Calamity. 2. danger, peril. 3. a scrape.
- s. అపారము &c. adj. (from s. అ a privative and s. పార *a bank*) 1. Impassable. 2. excessive; unbounded; infinite; immense.
- s. అపార్థము s. n. (from s. a particle అప and s. అర్థ *signification*) A false signification, misinterpretation.
- s. అపఢానము s. n. A covering, a screen.
- T. అపుడు adv. *vide* అప్పుడు.
- s. అపునర్భవము s. n. (from s. అ a privative, and s. పునర్భవ *a new birth*) Salvation; beatitude; eternal bliss. *vide* అపవర్గము.
- s. అపుష్పము s. n. (from s. అ a privative and s. పుష్ప *a flower*) The glomerous fig-tree, *figus glomerata*. *vide* అత్తిచెట్టు.
- s. అపూపము s. n. A cake; a kind of bread made from flour.
- s. అపూర్వము &c. adj. (from s. అ a privative and s. పూర్వ *former*) New, never before seen or existing. s. n. Advantage; excellence.
- s. అపేక్ష s. n. 1. Desire, wish; want. 2. a coveting. 3. aid. This word, in composition with Sanscrit terms, denotes, in comparison, our Adverb *than*; as అశ్వాపేక్షయా - ఏనుగునకధికబలము కద్దు The elephant is stronger *than* the horse.
- s. అపోహము s. n. (from s. particle అప and s. ఊహ *reasoning*) A false charge; blame; a lie, a falsehood.
- T. అప్ప s. n. 1. A father. 2. an elder sister. This word is frequently added to the proper names of men, as a term of common respect; thus రంకప్ప - మంకప్ప &c.
- T. అప్పించు v. a. 1. To deliver to the charge of another; to put into another's hands. 2. to surrender up; to resign; to make over. 3. to consign. అప్పించు s. n. Delivery; consignment.
- T. అప్పచ్చి s. n. *vide* అపూపము.
- T. అప్పటము adj. Pure, unmingled, unmixed, sheer.

౧. అప్పుదము s. n. A sort of pan-cake.
౨. అప్పుణ s. n. (A Carnataca word) Permission; liberty; leave.
౩. అప్పుతి s. n. (from s. అప్ water, and s. పతి a master) The regent of the water; the indian Neptune.
౪. అప్పునము s. n. 1. A tax; tribute. This word is also used to denote sums of money, *beyond the just revenue due*, extorted from the people.
౫. అప్పుప్య interj. denoting Excessive grief or pain, Oh!
౬. అప్పుము s. n. A kind of sweet cake.
౭. అప్పుళము s. n. *vide* అప్పుదము.
౮. అప్పులించు v. a. To beat with the open hand; to slap; to tap.
౯. అప్పు s. n. Water.
౧౦. అప్పు s. n. Debt. అప్పుచేయు or పుచ్చుకొను or తీయు To borrow. అప్పుయిచ్చు To lend. అప్పుసప్పులు The general term for debt, due both by, and to one. అప్పుపడు To fall in debt. అప్పుతీర్చు To liquidate debt.
౧౧. అప్పుడు adv. (from ౧. అ that and ౨. పుడు in compos. time) This is, in fact, a defective noun, as the derivation evinces: in the nominative case, here given, it signifies *that time*, and in general corresponds with the English adverb *then*, or if added to a relative participle, it represents our term *when*, not used interrogatively; as అతఁడెచ్చినప్పుడు *When* he gave. It admits of inflexion; as అప్పుటికార్యము The affairs of that time.

- అప్పుటినుంచి *From that time, since then.*
- అప్పుడుప్పటికి *Now and then.*
౧. అప్రతిష్ఠ s. n. 1. Infamy; dishonor. 2 a bad reputation, or character.
౨. అప్రత్యక్షము &c. adj. Imperceptible.
౩. అప్రమాణము s. n. (from s. అ a privative and s. ప్రమాణ an oath) Perjury.
- అప్రమాణికుడు A perjured man; a liar.
౪. అప్రమేయము &c. adj. Unmeasurable; incomprehensible; inconceivable; indescribable; beyond human understanding.
౫. అప్రయోజకము &c. adj. Useless, without any end or object.
౬. అప్రసిద్ధము &c. adj. (from s. అ a privative and s. ప్రసిద్ధ famous) Not famous, secret; unknown.
౭. అప్రహతము s. n. (from s. అ a privative and s. ప్రహత struck) Uncultivated ground.
౮. అప్రాశస్త్యము s. n. (from s. అ a privative and s. ప్రాశస్త్య fit to eat) A man who is not fit or worthy of sitting with others, to eat.
౯. అప్రియము &c. adj. (from s. అ a privative and s. ప్రయ beloved) Hated; disagreeable.
౧౦. అప్సరస s. n. (from s. అప్ water and s. స్వ to go) An *Upsura*, any one of the heavenly nymphs, or celestial courtesans; such as *Urvashi, Rambha Manaca* &c. so called, because they were produced from the quintessence of the sea

which was churned. అంజరసాంపతి s. n. (from s. పతి *a lord*) The god *Indra*, king of the deities of heaven.

గ. అంజర adj. Without order, irregular, imprudent.

గ. అంజుబము s. n. Good and evil; as అంజుకాయఅంజుబమెరకు that boy does not know (the difference between) good and evil.

త. అంజ s. n. A pot-ladle, made of the shell of a cocoa-nut.

స. అంజము s. n. (from s. అ a privative and s. బంధ to bind) A lie; a nonsensical expression. అంజకాడు - అంజాల కోరు or అంజకుడు A liar.

స. అంజ s. n. (from s. అ a privative and s. బల strength) A woman; a female.

స. అంజదేశ s. n. (from s. అంజ uninstructive, and s. వేళా time) The time at which, if one studies, it is believed no instruction can be obtained; midnight.

స. అంజము s. n. (from s. అంజ water, and s. జ produced) 1. A conch. 2. a lotus. 3. a celestial tree. అంజయోని s. n. (from s. యోని the pudendum or vulva) The god *Brumha*, the creator; so called, because he was produced from a lotus.

స. అంజారి s. n. (from s. అంజ a lotus and s. అరి an enemy) The moon.

స. అంజుడు s. n. (from s. అంజ water and s. జ produced) 1. The moon. 2. the physician of the gods, produced at the churn-

ing of the ocean, called also *Dhuvun-tree*.

స. అంజము s. n. (from s. అంజ water, and s. దా to give) 1. A cloud. 2. a year. 3. a mirror.

స. అంజ s. n. (from s. అంజ water, and s. ధి holding) The sea. అంజజి s. n. (from s. జి born) The goddess of wealth, so called, because produced at the churning of the ocean. అంజజిము s. n. Sea-salt. అంజజుడు s. n. vide అంజుడు - అంజనవనీతము

s. n. (from s. నవనీత butter) 1. The moon. 2. nectar. 3. ambrosia. అంజపల్లవము s. n. (from s. పల్లవ a sprout) Coral.

త. అంజ s. n. A father, vide అంజ. interj. Ah! oh!

త. అంజబ్బ or అంజా interj. denoting Great surprize or grief; ah! oh!

త. అంజలాడు v. n. (from త. అంజలు and త. ఆడు to play) To grope.

త. అంజి or అంజి కాడు s. n. A familiar term of address, to a young boy.

త. అంజు v. n. 1. To come into one's enjoyment, possession, or reach. 2. to be found, to be obtained. This verb governs the dative case; as యానినామాజితమైన ధనమువానికబ్బదు. This money, procured by unjust means, will not be enjoyed by him. యాయల్లువానికబ్బెను This house became his property, or came into his possession.

త. అంజరము adj. (from అంజరము q. v.) Procured with difficulty; not easily

attainable; excellent; rare wonderful.

TUD. అభ్యసము s. n. *vide* అభ్యాసము.

s. అభిప్రాయము s. n. A request to spare the life of any person; as రాజసము ఖమునందు అభిప్రాయము నిపలకరించిరి They, in the presence of the king, spoke, saying, spare his life.

g. అభింశుభము s. n. *vide* అభింశుభము.

s. అభయము s. n. (from s. అ a privative and s. భయ fear) 1. A promise of shelter or protection. 2. fearlessness. అభయహస్తము s. n. (from s. హస్త the hand) The giving of the hand to another, in promise of protection.

s. అభివృద్ధు s. n. (from s. అ a privative and s. భవ birth) The god Siva.

g. అభిందము s. n. *vide* అపవాదము.

s. అభివృద్ధు s. n. (from s. అ a privative and s. భాగ్య happiness) Misfortune; misery; poverty.

s. అభివృద్ధు s. n. (from s. అ a privative and s. భావ existence) 1. Nonexistence; nonentity; a chimera.

g. అభివృద్ధు s. n. A corruption, an irregularity.

s. అభి A Sanscrit particle, which prefixed to words of that language, denotes. 1. Priority or superiority in time, place, degree, quality, or situation; (*Before*) 2. the means, or cause. (*By*.) 3. after. 4. below. 5. always, every where. 6. against. 7. near.

s. అభివృద్ధు &c. adj. Lewd; amorous.

s. అభివృద్ధు s. n. 1. Radiance; brightness;

glory; fame. 2. an appellation.

s. అభిశూరము s. n. The putting a little clarified butter, (*ghee*) upon rice or other food, before it is eaten, to purify it.

s. అభిచారము s. n. Sorcery; an incantation or magical ceremony, to procure the death of an enemy.

s. అభిజనము s. n. 1. Family; race. 2. native place. 3. fame.

s. అభిజనుడు s. n. An old relative.

s. అభిజిత్తు s. n. (from s. particle అభి and s. జిత్ a conquerer) 1. The space of time occupied by the last quarter of the twenty second lunar mansion, and the fifteenth part of the twenty third, amounting to nineteen Hindu hours. 2. the space of forty eight minutes English, viz. the twenty four immediately preceding mid-day, and the twenty four immediately following it. 3. mid-day. 4. the zenith.

s. అభిజ్ఞు &c. adj. Skilful; clever.

s. అభిజ్ఞానము s. n. (from s. particle అభి and s. జ్ఞాన knowledge viz. that by which things are known) A mark or stain.

s. అభిధ or అభిధానము s. n. A name; an appellation; a title.

s. అభినయము s. n. 1. The indication of sentiment or passion, by looks or outward gestures. 2. the motions of the hands or eyes, used by dancing women, to express the sentiments contained in the verses which they sing.

s. అభినవము &c. adj. (from s. particle అభి

- and s. నవ *new*) New, fresh.
- g. అభిని s. n. Opium.
- s. అభినిము క్షుడు s. n. A man asleep at sun-set.
- a. అభినిశేషము s. n. 1. Zeal; devotedness. 2. insight, knowledge, as కానికలెలుగు లోనిండా అభినిశేషముగద్యు He has a good insight into, or understanding of, Te-loogoo.
- s. అభిప్రాయము s. n. 1. Opinion; sentiment; notion; idea; thought. 2. design; intention. 3. meaning or signification.
- s. అభిభవము s. n. 1. Insult, disgrace, dishonour. 2. defeat.
- s. అభిమంత్రిణము s. n. (from s. particle అభి and s. మంత్రి *to speak*) 1. Calling. 2. conjuring with certain forms. అభిమంత్రించు. v. a. To sanctify with (*Muntras*) certain formulas. అభిమంత్రితము &c. Sanctified with (*Muntras*) certain formulas; consecrated; blessed.
- s. అభిమతము s. n. (from s. particle అభి and s. మత *mind*) 1. Consent; approbation. 2. choice; wish. adj. Approved, agreeable, desired.
- s. అభిమరము s. n. War; battle.
- s. అభిమానము s. n. (from s. particle అభి and s. మాన *pride*) 1. Honor. 2. protection. 3. affection; regard. 4. pride. అభిమానించు v. a. To favor; to protect; to regard with kindness.
- s. అభిముఖము s. n. (from s. particle అభి and s. ముఖ *the face*) 1. The front; any thing opposite to the face. 2. an abate-

- ment of anger or disease, adj. Present.
- అభిముఖము 1. To advance in front. 2. to abate. కానికలెలుగుగద్యు His disease is abated.
- s. అభిరామము &c. adj. Charming; pleasant; delightful; beautiful.
- s. అభిలాష or అభిలాషము s. n. Wish; desire; inclination, propensity.
- s. అభివాదనము s. n. 1. An obeisance or prostration. 2. homage paid by prostration on the ground, and grasping the feet.
- s. అభివృద్ధి s. n. 1. An increase of wealth or prosperity; exaltation to some new honor or rank. 2. improvement.
- s. అభిషంఖము s. n. 1. Imprecation, a curse. 2. insult; reproach.
- s. అభిముఖ s. n. A ray of light; a beam.
- s. అభిషేకము s. n. 1. Uction; bathing. 2. an installation, coronation, or inauguration, by means of unction, or bathing. అభిషేకముచేయు To anoint a king or an image. పట్టాభిషేకము A coronation.
- s. అభిష్టంఖము s. n. *vide* అభిషంఖము.
- s. అభివారిక s. n. A woman that goes to an assignation.
- s. అభికుడు s. n. *vide* అభికుడు.
- s. అభిముఖ s. n. *vide* అభిముఖ.
- s. అభిష్టము &c. adj. (from s. particle అభి and s. ఇష్ట *desired*) Much beloved; agreeable.
- s. అభిష్టము s. n. 1. Wish; desire. 2. inclination; penchant. కానిఅభిష్టముయ్యదేరెను His wish is accomplished. అభిష్ట

మతీచకోను To accomplish one's wish.

- s. అభేద్యము &c. adj. Impenetrable, inaccessible.
- s. అభోజనము s. n. (from s. అ a privative and s. భోజన food) Abstinence from food.
- s. అభ్యంగము or అభ్యంజనము s. n. Uction; the act of anointing with oil; often applied to bathing the whole body, because when the natives wash the head, they previously anoint it, as well as the body, with oil.
- s. అభ్యంతరము s. n. 1. The space included between two bodies, or points; an interval. 2. delay. 3. a false excuse
- s. అభ్యనుజ్ఞ s. n. 1. Leave, permission. 2. command; injunction; sanction.
- s. అభ్యర్ణము &c. adj. Near, proximate.
- s. అభ్యవస్థాదనము s. n. An assault on a fortified place; a siege.
- s. అభ్యవహరము s. n. Food.
- s. అభ్యసించు v. a. 1. To accustom oneself to any thing; to practise. 2. to learn; to study. అభ్యాసము s. n. 1. Custom; usage; practice. 2. exercise; study; అక్షరాభ్యాసము The study of the letters; the acquirement of the first principles of learning.
- s. అభ్యస్తము &c. adj. 1. Studied; learned; read. 2. practised, exercised.
- s. అభ్యాగతుడు s. n. A guest.
- s. అభ్యుంది s. n. A procuress; a bawd.
- s. అభ్యుత్థానము s. n. A salutation, used to a stranger or great personage, by ri-

sing and making him sit beside oneself.

- s. అభ్యుదయము s. n. Increase of fortune; prosperity; happiness.
- s. అభ్యుద్రితుడు s. n. A man asleep at sunrise.
- s. అభ్యూషములు s. n. plu. Grain, half dressed, slightly scorched or parched; also called ఉడికిన గిన్నెలు.
- s. అభ్రకము s. n. Talc.
- s. అభ్రము s. n. 1. The sky; the atmosphere. 2. a cloud. అభ్రమాతంగము s. n. (from s. మాతంగ an elephant) The elephant of Indra. అభ్రమువు s. n. The female of Indra's elephant.
- g. అమంజి s. n. Compelled service; unpaid labour; *corvee*. అమంజిపట్టు To press workman.
- r. అమడలు or అమడబిడ్డలు s. n. plu. Twins.
- r. అమడలు s. n. A species of wild grain.
- s. అమత్రము s. n. A vessel or cup; a utensil.
- s. అమరము s. n. The name of a Sanscrit Dictionary, also termed the అమరసింహము.
- s. అమరశిలాగంధకము s. n. A particular kind of brimstone.
- s. అమరావతి s. n. (from s. అమర a deity and s. వత్ possessing) The city of the god Indra.
- t. అమరు v. n. 1. To fit. 2. to be furnished. 3. to be placed or employed in a service; అమరుడొక్కములోననురెను He is employed in a service. అమరుచు or అమరించు. v. a. 1. To place in a service.

2. to furnish or supply; to procure; to collect. మంత్రి తన పుత్రుని రాజుకొలనులో నవరించెను The minister placed his son in the service of the king. దేవదత్తుడు తన స్నేహితునికి కావలసిన సావనములను అవరించెను Dava-datta supplied his friend with every thing he wanted. అమరిక or అమరికె s. n. 1. Arrangement. 2. tranquillity. 3. equanimity; presence of mind. 4. modesty.
- s. అమరము s. n. (from s. అ a privative and s. మరా *dying*) An immortal; a god, or deity.
- r. అమర్చు v. a. *vide* అమరుచు.
- s. అమర్త్యము s. n. (from s. అ a privative and s. మర్త్య *mortal*) A deity, a god.
- s. అమర్యాద s. n. (from s. అ a privative and s. మర్యాద *politeness, civility*) Incivility, disrespect; dishonor; rudeness.
- s. అమర్షము s. n. Rage; anger; wrath.
- s. అమలము &c. adj. (from s. అ a privative and s. మల *filth*) Clear; pure; limpid; white. s. n. Talc.
- s. అమలావతి s. n. The name of the city of *Varoona*, the god of water.
- TUD. అమవస s. n. *vide* అమావాస్య.
- g. అమాంతము s. n. The profession of a hawker or pedlar, also అమాన్ q. v. అమాంతకాదు s. n. A hawker, a pedlar.
- g. అమాంతమునా adv. Unexpectedly.
- s. అమాంసుడు s. n. A wretchedly thin man; a mere skeleton.
- g. అమాత్యుడు s. n. A minister; a counsellor; a courtier
- g. అమానీ s. n. (from A. امان) This is a revenue term, used to denote the *immediate* management of any branch of revenue by the servants of Government, of the Zemindar, or of any other authority; in contradistinction to its being rented out. గుత్తదారులు సారిపోయినందున యిప్పడు తాలూకా అమానీయినది As the renters have decamped, the district is now under (amanee) immediate management.
- s. అమానుషము adj. (from s. అ a privative and s. మానుష *human*) Supernatural; beyond the power of man. s. n. A miracle.
- TUD. అమావస - అమావసి - అమావస్య అమావాస్య or అమాస s. n. (from s. అమావాస్య) 1. The change of the moon. 2. new moon. 3. the day of the new moon.
- g. అమిజీ *vide* ఆమంజీ.
- s. అమితము &c. adj. (from s. అ a privative and s. మిత *measured*) Immoderate; boundless; exorbitant; superfluous; immense; innumerable.
- g. అమీనా s. n. (from A. امين) A revenue term, denoting a person who has charge of any thing, and applied to petty revenue officers; usually to such as are only temporarily employed.
- g. అములు s. n. (from A. امل) A revenue term, denoting, the collection of revenue. అములుపట్టు To seize smuggled goods. అములుదారుడు s. n. A supe-

rior revenue officer, employed immediately under a Collector, or Zemindar.

s. అమూల్యము &c. adj. Invaluable.

s. అమృతము s. n. 1. The imaginary food of the gods; ambrosia; nectar. 2. water. 3. clarified butter. 4. exemption from transmigration. 5. gold. 6. milk. అమృతఫలములు s. n. (from s. అమృత nectar or ambrosia, and s. ఫల fruit) A kind of sweet cake. అమృతహస్తము s. n. lit. a man of a fortunate hand; usually applied to a successful physician. అమృతాఢ్యములు s. n. (from s. అంధన food) Gods or Deities.

s. అమేధ్యము adj. (from s. అ a privative and s. మేధ్య pure) Unclean. s. n. Human excrement.

s. అమోఘము &c. adj. (from s. అ a privative and s. మోఘ vain) 1. Effectual; infallible; unerring. 2. precious, rare.

r. అమ్మ s. n. A mother. This word is used as a respectful term of address to females in general; (the wife excepted) and, as such, is added to the proper names of women; సీతమ్మ - శారమ్మ - లక్ష్మమ్మ &c.

r. అమ్మక చెల్ల interj. (from r. అమ్మ a mother అక్క an elder sister and చెల్లె a younger sister) denoting lamentation, pain, fear, or surprize. ah! alas! because, on such occasions, the Hindoos invoke their dearest female relatives:

r. అమ్మకము s. n. (from the v. అమ్మ to sell) Sale; the act of selling.

r. అమ్మనామ s. n. (from r. అమ్మ a mother and r. నామ, a plu. termination denoting respect) 1. A queen. 2. the wife of any person eminent in skill or rank. 3. an old matron.

r. అమ్మనో s. n. A mother. interj. denoting pain.

r. అమ్మయ్య s. n. (from r. అమ్మ a mother and r. అయ్య q. v.) A mother.

r. అమ్మల్ల s. n. vide అమ్మనో.

r. అమ్మవారు s. n. (from r. అమ్మ a mother and r. వారు the pronoun they, added as a termination of respect) 1. A female divinity. 2. a village goddess. 3. a familiar appellation for women of the braminal tribe. 4. the small pox. 5. the goddess of the small pox. అమ్మవారు నిమించు or పోయు. v. n. To have the small pox. అమ్మవారు పోయించు. v. a. To inoculate.

r. అమ్మమ్మ or అమ్మ s. n. A familiar appellation for a young girl.

r. అమ్మ s. n. An arrow; a dart.

r. అమ్మ v. a. To sell, to vend, to dispose of; opposed to కొను to buy. అమ్మనుచు v. n. To be sold.

s. అమ్మము or అమ్మక s. n. The fruit of the tamarind tree.

s. అయనము s. n. 1. Half the solar year; the sun's alternate journies towards the tropics, each measured by three ఋతువులు or seasons. 2. a road; a path. 3. a house or habitation.

s. అయిము s. n. 1. Good fortune. 2. a tax.

s. అయశస్రము &c. adj. Dishonorable; disreputable.

s. అయస్థాంతము s. n. (from s. అయస్ iron, and s. కాంత pleasing) A magnet, or load-stone, because it attracts iron.

s. అయస్థానము s. n. (from s. అయస్ iron and s. కార an agent) An iron-smith, one who works in iron.

s. అయస్ s. n. Iron.

r. అయి The past verbal participial of అవు to become. lit. having become. This word added to pronouns, and sometimes to other words, has the power of the emphatic letter -s; thus, వాడై he himself. It sometimes corresponds with the English word like. మా నైలిచెను He stood like a piece of wood. It is also used in expressing such phrases as about to go, come, do &c. as వచ్చేవాడనైవుంటిని I was about to come.

r. అయితే The conditional form of the verb అవు to become, used as a conjunction to express condition, and corresponding with the English terms If. suppose it were so. but. When added to the past relative participle of any verb, ట్ట is inserted, and it then expresses the conditional form of the verb to which it is thus affixed. చేసినట్టయితే if I, thou, he, she, it, we, you, or they do.

r. అయిదు adj. numeral Five.

r. అయిదుపడచేయు v. n. To retire from a superior enemy; to retreat.

r. అయిదువ s. n. A married woman, whose husband is alive. అయిదువతనము s. n. The state of a married woman; in opposition to widow-hood.

r. అయిదువరాలు s. n. wide అయిదువ.

r. అయిన The past relative participle of the verb అవు to become. lit. that became. It is affixed to nouns of quality to convert them into adjectives; or sometimes to adjectives, as a mere expletive. It expresses the conjunctions either, or; వాడై - ఓడై Either this or that man. Added to interrogatives, commencing with the letter ఎ or ఏ, commonly written యె or యే, it corresponds with the English term soever ఎక్కడ where? ఎక్కడనయిన wheresoever. నాకయినమనిషి My friend. అయినప్పటికినీ. Nevertheless, notwithstanding, although రెండు పరాడై At least two pagodas.

r. అయిపోవు v. n. (from r. అయి having become and r. పోవు to go) To be exhausted or drained; to be finished or concluded.

r. అయిమూలనా adv. Obliquely.

r. అయివచ్చు v. n. (from r. అయి having become and r. వచ్చు to come) 1. To be prosperous, or tend to prosperity. 2. to agree with one's health.

g. అయివజు s. n. (from A. عوض) 1. Any thing substituted for another. 2. recompense; return.

s. అయ్యుక్తము &c. adj. Improper; unfit; unworthy.

- s. అయ్యుతము s. n. Ten thousand.
- s. అయ్యోగ్యము &c. adj. Unfit; unworthy.
- s. అయ్యోగ్రము s. n. (from s. అయస్ iron, and s. అగ్ర the end) A pestle, tipped with iron.
- s. అయ్యోధ్య s. n. *lit.* impregnable. Oude, the city in which *Rāma* reigned.
- s. అయ్యోనామము s. n. Pepper.
- s. అయ్యోనిజుడు s. n. (from s. అప్రివative and s. యోనిజి produced from the womb) A person born in some supernatural manner.
- s. అయ్యోమయము &c. adj. 1. Hard; not easy to be pierced or broken. 2. difficult; abstruse. తర్కముమిక్కిలి అయ్యోమయముగానున్నది The science of Turkum is very abstruse.
- s. అయ్యోముఖము s. n. *vide* అయ్యోగ్యము.
- T. అయ్య s. n. Pure Teloogoo casts, especially the *Comtees*, use this word to denote a father; as మా అయ్య వచ్చినాడు *My father came*. But it is generally used, by all persons and casts, as a term of common respect, corresponding to the English word *Sir*; యేమయ్య what sir? అయ్యనాడు is a phrase used to denote a Bramin, or a teacher who is always held in great respect. అయ్య is also, in courtesy, added to proper names. అయ్యనాడు 1. A preceptor. 2. the planet *Jupiter*, the preceptor of the gods, and son of *Angirsa*.
- TUD. అయ్యో or అయ్యోయ్యో interj. denoting Sorrow, lamentation, pity, or pain.

- T. అయ్యల్ల s. n. A father. This word is most generally used by the *Comtee* cast.
- T. అయ్యోరే interj. denoting Wonder, or praise.
- T. అయ్య conj. Although; though; notwithstanding. నిర్మలఁడయ్య *Though he be pure*.
- T. అయ్యేవే An emphatic particle; as నేనయ్యేవే I myself. వాడయ్యేవే He himself.
- TUD. అయ్యో interj. *vide* అయ్యోయ్యో.
- TUD. అర adj. (from s. అర్థ) Half. s. n. A moiety *vide* అర్థము.
- T. అరక s. n. A yoke of oxen, with a plough, and all the other implements of husbandry appertaining thereto.
- T. అరఁకు s. n. A high seat, or sitting place, built along the outside of a house; also called తిన్నె, *apial*, or open veranda.
- T. అరచేట్ట s. n. A jacket, a coat.
- TUD. అరణము s. n. (from s. హరణ) A present given by the father-in-law to his son-in-law, at nuptials.
- s. అరణి s. n. A piece of wood for lighting fire by attrition, at holy sacrifices.
- s. అరణ్యము s. n. A forest; a wilderness. అరణ్యకునకము A wolf. అరణ్యాని A great forest.
- s. అరన్ని s. n. A cubit; a measure from the elbow, to the extremity of the little finger.
- TUD. అరదము s. n. (from s. రథ) A car; a chariot.

- g. అరదేశిపరదేశి s. n. (a cant word) A traveller, pilgrim, or foreigner.
- r. అరమర s. n. Reluctance, disinclination.
- s. అరము s. n. The spoke of a wheel. adj. quick; swift; speedy.
- r. అరయు v. a. To search, to examine; to inquire.
- s. అరరము s. n. A door; the gate of a house. అరరవిస్తంభి The bolt or bar of a door.
- r. అరవాయి s. n. A retreat.
- s. అరవిందము s. n. A lotus.
- s. అరాజకము s. n. (from s. అ a privative and s. రాజ్ a king) 1. A state or kingdom without proper government, interregnum. 2. anarchy.
- s. అరాతి s. n. A foe; an enemy.
- s. అరాళము &c. adj. Crooked; curved; bent.
- r. అరి A particle denoting possession; as వెరవు or నేవు skill, వెరవరి or నేర్వరి skillful.
- r. అరి s. n. 1. A bowstring. 2. the tax payable to a king; the Government revenue. అరిపెట్టు To pay revenue. అరిగ్ లురు s. n. plu. (from r. కోరు a plough share) The share both of the Government and of the inhabitants; the total produce.
- s. అరి s. n. 1. A foe, an enemy. అరిందముడు (from s. దమ who tames) A conqueror. 2. the missile weapon of Vishnoo. 3. the wheel of a car or carriage. అరిప

- ద్యక్షము s. n. (from s. అరి an enemy, s. షష six and s. వర్గ a class) lit. The class of six enemies. The six principal passions of the human mind; viz. కామ love or desire, క్రోధ anger, లోభ avarice, మోహ lust, మద pride, and మాత్సర్య hatred.
- r. అరికట్టు v. a. To hinder; to prevent, to obstruct.
- r. అరికాపు s. n. The waiting on a great personage.
- r. అరికా s. n. A large parasol, or umbrella of a peculiar form; generally used by kings, and sometimes by others of high rank or learning.
- g. అరిచెయ్య s. n. The palm of the hand.
- g. అరిటిచెట్టు s. n. The banana or plantain tree. *Musa sapientum*. vide అనటిచెట్టు.
- tud. అరిదళము s. n. (from s. హరితాళ) A yellow orpiment.
- r. అరిది s. n. Wonder; astonishment; surprise.
- s. అరిమేదము s. n. The fetid mimosa tree.
- s. అరిష్టము s. n. 1. Misery. 2. happiness. 3. a sign of public calamity. 4. spirituous liquor. 5. garlick. 6. a crow. In the common dialect, it has, in general, the first meaning.
- s. అరుంతుదము &c. adj. (from s. అరున్ a sore and s. తుద that torments) Sharp, corrosive.
- s. అరుంధతి s. p. The wife of Vasishta, one of the seven sages.
- r. అరుకు v. n. To go, to march; to walk

- అరుకుదెంచు v. a. (from T. తెంచు in compos. denoting *opposition*) To come.
- T. అరుకు s. n. An open veranda round a native house. *vide* అరకు.
- S. అరుణము &c. adj. 1. Of a dark red. 2. of the colour of the dawn.
- S. అరుణావరజుడు s. n. (from S. అరుణ *the sun's charioteer*, and S. అవరజ *a younger brother*) The king of birds; a large vulture or eagle, also called ఋత్యంతుడు, the vehicle of *Vishnoo*.
- S. అరుణుడు s. n. 1. The sun. 2. the charioteer of the sun.
- T. అరుదు adj. 1. Rare; scarce; uncommon. 2. excellent. 3. dear.
- T. అరుదు s. n. Surprise, wonder. *vide* అరిది.
- T. అరుదెంచు v. a. *vide* అరుకుదెంచు.
- T. అరువు s. n. Good sense; judgment; the reasoning faculty. అరువుచెడు or తప్పు To lose one's reason, to act contrary to sound reason or judgment.
- S. అరువు or అరున్పు s. n. A sore; a wound.
- G. అరువై adj. numeral Sixty.
- S. అరోచికము s. n. Tastelessness, aversion to food. అరోచికముబుట్టు To be disgusted with food.
- S. అర్జునుడు s. n. The sun.
- S. అర్జుణము s. n. A wooden bolt or bar, for fastening a door.
- S. అర్ఘము s. n. 1. Price. 2. cheapness. 3. reverence; adoration.
- S. అర్ఘ్యము s. n. (from S. అర్ఘ్య *worship*) Flowers, grass &c. with water, offered

- as an act of worship, or of reverence.
- అర్ఘ్యపాద్యాదివిధులు Worship or reverence, evinced by offerings of flowers &c, washing the feet, and other ceremonies.
- S. అర్చన or అర్చనము s. n. Worship; adoration. అర్చకుడు s. n. A worshipper, an adorer. అర్చించు v. a. To worship; to adore.
- S. అర్చిస్సు s. n. 1. A flame; a blaze. 2. refulgence; అర్చిష్ఠి s. n. (from S. మత్ *possessing*) The town or city of the god of fire.
- G. అర్జి s. n. (from A. عرض) A petition, an address, a representation.
- G. అర్జు s. n. The measurement of a heap of grain, from the bottom to the top, or when the correctness of a previous estimate is suspected.
- S. అర్జుక s. n. in theatrical language, A courtesan.
- S. అర్జునము &c. adj. White. s. n. 1. Whiteness. 2. gold.
- S. అర్జునుడు s. n. 1. *Arjoona*, the third son of *Pandoo*, friend of *Krishna*, and brother of *Dharmaraja* in the *Mahábhárat*. 2. a king with 1000 arms.
- S. అర్జము s. n. 1. Water. 2. a letter of the alphabet.
- S. అర్జవము s. n. The sea.
- S. అర్థన s. n. Asking, begging. అర్థి s. n. A beggar, one whose subsistence depends on another. అర్థించు. v. a. To beg; to entreat; to ask.

- s. అర్థము s. n. 1. Signification, meaning. 2. money; wealth; prosperity. 3. a thing. రెండర్థములిచ్చు To have two significations. అర్థవంతుడు A rich man. అర్థమిచ్చు To signify, to mean. అర్థహీనుడు A poor man. అర్థము subjoined to Sanscrit nouns expresses our phrase *On account of*. అర్థవత్తు adj. 1. Significant. 2. rich. అర్థి s. n. An opulent or rich man.
- s. అర్థము s. n. A half; a moiety; a part. అర్థచంద్ర బాణము s. n. (from s. చంద్ర the moon, and s. బాణ an arrow) An arrow with a head shaped like a crescent. అర్థనారీకుడు s. n. (from s. నారీ a woman and s. శుభ master) The god Siva, in his form of half man, half woman. అర్థమాలావళము s. n. A garland or necklace containing ten strings. అర్థరథుడు s. n. (from s. రథ a car) A warrior, who is not able to oppose, even an archer. అర్థరాత్రము or అర్థరాత్రి s. n. (from s. రాత్రి night) Midnight. అర్థించు v. a. To cut or divide in halves. అర్థోరుశము s. n. (from s. ఊరు the thigh) Drawers or breeches, that reach as far as the middle of the thigh.
- s. అర్పించు s. n. 1. To give, bestow, dedicate, or offer any thing to the deity, or to any great personage. అర్పణ or అర్పణము An offering.
- s. అర్బుదము s. n. One hundred million.
- s. అర్బుకుడు s. n. 1. An infant; a young person. 2. an idiot.

- t. అర్థిలి s. n. Affection; love; tenderness.
- s. అర్చముడు s. n. The sun.
- s. అర్చణి s. n. A woman of the Vysya-tribe.
- s. అర్చకుడు s. n. 1. A master. 2. a man of the Vysya or third Hindoo tribe.
- g. అర్త s. n. A division in a drawer; a partition in a box. 2. a small room in a house.
- g. అర్లు s. n. plu. Excessive fondness, love, or affection.
- s. అర్చము s. n. A horse. adj. Inferior; low.
- s. అర్హణ s. n. Worship; adoration.
- s. అర్హము &c. adj. Worthy; fit; proper.
- t. అట s. n. 1. An apartment in a house; a chamber. *vide* అర్త. 2. deceit, guile, secrecy.
- t. అట adj. Inner, as applied to the hand or foot only. అటచెయ్యి The palm of the hand. అటకలు The sole of the foot.
- t. అటక or అటకట adv. By or near the side.
- t. అటకము s. n. Indigestion.
- t. అటకొలచ s. n. Uneasiness, sorrow; dissatisfaction.
- t. అటచు v. n. To make a loud noise; to roar.
- t. అటచెట్టు s. n. *vide* అరిచెట్టు.
- g. అటదాలు s. n. Small cross pieces of wood, connected by two timbers, by which the lower part of a *Souta* (a particular kind of palankeen) is enclosed.
- t. అటపాలుడు s. n. A man or woman below the common size; a dwarf.

- T. అలమల or అలమలక s. n. (from T. అల *deceit*, and T. మల *a hinge*) Suspicion, distrust.
 T. అలవ adj. *Tamil*, usually but improperly termed Malabar. అలవదేశము. The Tamil country. అలవము The Tamil language. అలవలు s. n. Tamulians, the inhabitants of *Drávida*, the south eastern part of the Indian peninsula.
 T. అలవలు s. n. plu. Bits or pieces; as వానిదేహమలవలుచేసి Having reduced his body to pieces.
 T. అల s. n. The act of fixing the arrow to the bow.
 G. అలమని adj. Armenian.
 T. అలమల adv. From time to time.
 T. అలసె s. n. A cake, made of rice-flour and jaggery.
 T. అలు v. n. To be destroyed.
 T. అలు s. n. The neck.
 T. అలుకు v. n. 1. To be digested. 2. to be wasted by use or time; to wear away. అలుకువ s. n. Indigestion. అలుకువతలు To be ill from indigestion.
 T. అలుత postpos. With. రాముడనువిశ్వమిత్రునలుతనేకెను Rama went with Viswamitra.
 T. అలుపు v. n. To come into one's possession; to be contained. అలపరానిభాగము Inexhaustible wealth or riches.
 T. అలుము v. a. To usurp; to encroach.
 T. అలుపులు s. n. plu. Holes.
 T. అల్లు s. n. 1. Danger. 2. calamity. 3. difficulty. also అలు q. v.
- T. అల pro. used in books only, That. అలవాడు That man.
 T. అల s. n. A wave of the sea &c, the surf.
 S. అలంకారము s. n. 1. An ornament. 2. beauty. 3. a rhetorical figure. అలంకారవిద్యార్థి (from S. విద్యార్థి *a student*) A beau; one who studies dress, not learning. అలంకారశాస్త్రము Rhetoric. అలంకృతము &c. adj. Ornamented, adorned, beautified. అలంక్రియ s. n. Adorning, ornamenting. అలంకరించు v. a. To adorn; to ornament. అలంకారముచేసుకొను v. comp. To adorn or ornament oneself.
 T. అలంకము s. n. 1. A rampart. 2. a watch or guard.
 S. అలంజరము s. n. A large earthen vessel; a jar.
 T. అలందురు v. n. To moan; to lament; to grieve.
 S. అలక s. n. The city of *Cubera*, the god of wealth.
 T. అలక s. n. Displeasure, anger, wrath, indignation. అలకతీర్చు To appease one's anger or displeasure.
 T. అలకన adj. Light, versatile.
 S. అలకములు or అలకలు s. n. plu. Curls, ringlets.
 S. అలక్తము s. n. 1. A sort of sealing wax. 2. lac, the animal dye so called.
 S. అలక్రము s. n. A watersnake.
 T. అలచందలు s. n. plu. A species of pulse, also called కారామల్లు *Dolichos satiang* Lin.

- T. అలచు v. a. To trouble; to molest.
 T. అలజ్జెది s. n. Mental pain; affliction of the mind.
 T. అలత s. n. (from T అలయు to be tired) Fatigue, lassitude.
 T. అలతి adj. Small, petty.
 T. అలదు v. a. To rub sandal powder &c. upon the body.
 T. అలపు s. n. (from T అలయు to be tired) Fatigue, lassitude. *vide* అలత.
 T. అలబలము s. n. Anxiety; distraction of mind, perplexity.
 T. అలమట s. n. Affliction or inquietude of mind; chagrin; vexation. *vide* అలజ్జెది.
 T. అలమరకు v. n. To be afflicted.
 T. అలమార్చు v. a. To train bullocks, buffaloes &c. to the plough, or to bear burdens.
 T. అలము v. a. 1. To spread. 2. to wash. to cleanse with water.
 T. అలము s. n. Weeds that grow in fields of dry grain.
 T. అలయు v. n. To be tired, wearied, or fatigued; to be exhausted by labour. అలయిక s. n. *vide* అలపు.
 T. అలరు v. n. 1. To shine. 2. to be pleased or delighted. s. n. 1. A flower. 2. beauty. అలరుబోడి or బోణి *lit.* one whose body is a flower. A woman. అలరువిల్లుడు The god of love, because his bow is made of flowers.
 S. అలర్కము s. n. 1. A mad-dog. 2. the plant called white swallow-wort.
 T. అలవడు v. n. To be practised in; to be

- habituated, or accustomed to. అలవాటు s. n. Habit, custom. అలవాటుకప్పు To be out of practise. అలవరచు To habituate, accustom, exercise, or teach.
 TUD. అలవ s. n. (from S అలవాల) 1. A basin formed of earth, round the foot of a tree. 2. a railing.
 T. అలవి adj. Able to do or effect. ఇది నా కు అలవి కాదు I am not able to do this. This is beyond my power.
 T అలసట or అలసత s. n. (from the v. అలయు to be tired) Fatigue, lassitude. *vide* అలపు - అలసటపడు To be wearied or fatigued. అలసటవుట్టు or అలసటవచ్చు To feel fatigued. అలసటచీచుకొను To rest oneself.
 S. అలసత s. n. Inactivity; laziness; idleness.
 S. అలసము &c. adj. Lazy; idle; negligent; indolent; inactive.
 S. అలత్యము &c. adj. Trifling, trivial, worthless. s. n. Disregard, negligence. అలత్యముచేయు v. a. To disregard, neglect, slight, or despise.
 G. అలాకు s. n. (from A. اَلَاكَة) Desolation; ravage; ruin. అలాకుచేయు To ruin, to ravage, to lay waste.
 S. అలాతము s. n. 1. A fire-brand, whether burning or extinguished; 2. charcoal.
 S. అలాజువు s. n. A long gourd, *Cucurbita lagenaris*.
 G. అలాయిదా adj. (from A. اَلِي حِد) Separate, apart.
 S. అలి s. n. 1. A scorpion. 2. a large black bee or beetle.

s. అలందము s. n. A terrace in front of a native house.

s. అలకము s. n. The forehead.

t. అలకిరి adj. Thin, applied to men or women only.

s. అలీకము s. n. 1. A falsehood; want of veracity. 2. any thing displeasing. 3. the forehead.

t. అలకు v. a. To rub the floor with macerated cow-dung. This is done by the Hindoos to clean and purify the house.
s. n. The washing the floor, with macerated cow-dung.

t. అలకు s. n. Fear; terror; dread.

t. అలకుడు s. n. Any kind of sound; a shout; a noise.

t. అలకు v. n. To be angry, or provoked; to be annoyed or displeased. అలక s. n. Displeasure, anger.

t. అలకు s. n. 1. A water channel, for carrying off the excess of water from tanks &c. 2. the sharp iron point of an arrow, or lance.

t. అలపు s. n. Beauty; comeliness; fairness.

t. అలపు s. n. Inferiority; meanness.

s. అలఘము s. n. A blank book of cadjan or palmira leaves.

అ. అల్లా adj. (from H. అల్లా) Mean, vile, base.

s. అల్పము &c. adj. 1. Thin; small; little; 2. mean; trifling; slight. అల్పబుద్ధి A mean understanding. అల్పభోజనము A light repast. అల్పాచమనము The common and polite term for making water; because a little water is sipped, as a pu-

rification afterwards. అల్పకార్యము A trifling matter.

t. అల్ల, pro. vide అల.

s. అల్లకము s. n. A small bit of cloth, to conceal the privities, usually called a Lungotee.

t. అల్లదిన్ or అల్లదున్ adj. Yonder; at a distance within view.

t. అల్లన adj. Gently; softly.

t. అల్లము s. n. Ginger.

t. అల్లరి s. n. Anarchy; tumult; commotion, noise, quarrel. అల్లరిచేయు 1. To commit disturbances. 2. to expose one's vices.

t. అల్లలనాడు or అల్లలూడు v. n. (from అల్లల a corruption of అలలు waves, and ఆడు to play) To move as the waves of the sea; to be violently agitated or shaken. అల్లూడు v. n. To wander about in great distress.

t. అల్లారముద్దు adj. (from అ. అల్లార and త. ముద్దు a kiss) Delightful; beloved by all.

t. అల్లిక s. n. A twist, a plait, a braid, a netting.

t. అల్లిబిల్లి s. n. Familiarity, mutual affection.

t. అల్లు v. To plait, to braid, to twist, to interlace. చౌపల్లు To make mats. వెంట్రుకలల్లు To plait the hair. అబద్ధాలల్లు To fabricate lies. పద్యములల్లు To compose verses. అల్లిపవ్వు s. n. (from త. పవ్వు a flower) A kind of water lilly growing in ponds tanks &c.

T. అల్లుడు s. n. A son-in-law. మేనల్లుడు
The son of a man's sister, or of a woman's brother.

T. అల్లె s. n. A bow-string.

T. అల్లెము s. n. An entertainment given by the bride's parents to a bride-groom, after the conclusion of the whole marriage ceremonies.

T. అల్లినేరేడుచెట్టు s. n. The rose apple tree. *Eugenia*.

S. అలి s. n. *vide* అలి.

S. అలిందము s. n. *vide* అలిందము.

S. అలికము s. n. *vide* అలికము.

T. అలివి s. n. *vide* అలివి.

S. అలీకము s. n. *vide* అలీకము.

T. అళుకు v. n. To fear, to be afraid; to be diffident. s. n. Diffidence.

T. అల్లిక s. n. *vide* అల్లిక.

T. అల్లు v. *vide* అల్లు.

S. అవ A particle, which prefixed to Sanscrit words, corresponds with—From, down from, away from, below; and denotes 1. Inferiority. 2. diminution. 3. diffusion. 4. support. 5. command. 6. knowledge. 7. disrespect. 8. separation. 9. privation 10. priority.

S. అవంతి s. n. 1. The name of a city; also called ఉజ్జయినీపట్టణము Oojein. 2. sour gruel.

S. అవంతిక s. n. A kind of delicate bread.

S. అవంతిదేశము s. n. One of the fifty six kingdoms.

S. అవకరము s. n. Sweepings.

S. అవకాశము s. n. 1. An intermediate

spot, intermission, 2. leisure, opportunity. *vide* సావకాశము. అవకాశముగ లుకు To have leisure.

G. అవగదము s. n. 1. Mischievous; evil. 2. disorder; confusion. 3. danger.

S. అవగతము &c. adj. Acquainted with, understood, known.

S. అవగాహనము s. n. (from s. particle అవ and s. గాహ to agitate) Immersion, bathing. అవగాహనచేసుకొను v. comp. To dive into the meaning; to comprehend a matter fully; to commit to memory. యీజాబుయొక్కతాత్పర్యమునే నవగాహనచేసుకొంటాను I understand fully the contents of this letter.

S. అవగాహము s. n. 1. Immersion, bathing. 2. a trough near a well, for watering cattle. అవగాహమవు v. n. To be understood, or become the object of understanding; యీసంగతివాకులెప్పుడో అవగాహమయినది This subject is fully understood by me, or I fully comprehend this subject. అవగాహముచేసుకొను v. a. To understand; to comprehend.

S. అవగుణము s. n. (from s. particle అవ and s. గుణ quality) A pernicious quality; a bad disposition; a defect; a vice.

S. అవగ్రహము s. n. (from s. particle అవ and s. గ్రహ to take) 1. A drought. 2. the forehead of an elephant.

S. అవగ్రాహము s. n. 1. A term of imprecation or curse. 2. a drought. 3. the forehead of an elephant.

G. అవశుభించు v. a. To over-look; to neglect; to disregard.

- s. అవచూలము s. n. 1. The beard. 2. the whiskers.
- s. అవచ్చిన్నము s. n. (in logic) affected by. The effect.
- s. అవచ్చేదకము s. n. (in logic) that which affects any thing. The cause.
- s. అవజ్ఞ s. n. 1. Disregard; disrespect; contempt.
- s. అవటము s. n. A pit or chasm; a hole in the ground; a well.
- s. అవటిలుడు s. n. A man who has a flat nose.
- s. అవటువు s. n. The back of the neck.
- s. అవతంసము s. n. 1. An ornament for the head. 2. a ring worn at the top of the ear.
- s. అవతరించు v. n. To be incarnated; to descend. అవతారము s. n. 1. An incarnation of the deity, especially of *Vishnoo*, of which the Hindoos reckon ten; viz. the fish, tortoise, boar, man-lion, dwarf, Parasoorāma, Sri Rāma, Krishna, Buddha, and one yet to come termed Kulkee. 2. a birth. 3. a metamorphosis. 4. the bank of a tank, pond, sea &c. 5. the act of descending. అవతారమేత్తు To be incarnated. మనుష్యవతారము Incarnation as man. This term is applied by the Native Christians, to the incarnation of our Saviour.
- r. అవతల adv. 1. After, afterwards, hereafter. 2. next to, further, beyond, onward, to a distance. This word is applied either to time or place.
- s. అవదాతము &c. adj. White; clean. s. n. The colour white.
- g. అవదూరు s. n. Calumny; defamation; false accusation.
- s. అవద్యము &c. adj. Mean, low, servile, inferior.
- s. అవధరించు v. a. To condescend to hear, or listen. అవధారు The 2d. person sing. of the imperative of this verb, irregularly formed, is used in books only to call attention. *Listen!*
- s. అవధానులు s. n. A title given to a brahmin deeply skilled in the Vēda, inferior to that of జ్ఞానవల్లభుడు.
- s. అవధారణము s. n. 1. A resolution; determination. 2. certainty.
- s. అవధి s. n. A border, limit, or boundary.
- s. అవధూత s. n. A naked mendicant.
- s. అవధూతము &c. adj. (from s. particle అవ and s. ధూత shaken) Thrown, cast.
- s. అవధ్యము &c. adj. (from s. అ a privative and s. వధ్య deserving death) 1. Not deserving execution. 2. one who cannot be killed; invulnerable.
- s. అవనతము &c. adj. (from s. particle అవ and s. నత bent) Bent down, bowed, curved.
- s. అవనము s. n. (from s. అవ to protect) 1. Preservation. 2. gratification. 3. satiety.
- s. అవని s. n. The earth.
- s. అవపద్యము s. n. (from s. particle అవ and s. పద్య regimen) Transgression of prescribed regimen. *vide* అపద్యము.

- s. అవభృథము s. n. A supplemental sacrifice, to remedy any defect in the principal one. అవభృథస్నానము An ablution made after the conclusion of a sacrifice.
- s. అవమతము &c. adj. (from s. particle అవ and s. మత *respected*) Spurned; despised; disregarded.
- s. అవమర్యాద s. n. (from s. particle అవ and s. మర్యాద *politeness*) Incivility; disrespect.
- s. అవమానము s. n. (from s. particle అవ and s. మాన *honour*) Dishonour; disgrace; indignity; insult; affront. అవమానముచేయు or అవమానించు v. a. To despise; to disregard, to dishonour, to disgrace, to insult. అవమానపడు or పొందు To be disgraced, dishonoured, or insulted.
- s. అవమానితము &c. adj. *vide* అవమతము.
- s. అవమము adj. *vide* అవద్యము.
- s. అవయవము s. n. A member, a limb.
- t. అవయు v. n. To be broken into pieces; to be destroyed. అవయించు v. a. To break to pieces, to destroy. వానికండ్లు అవశించి His eyesight is destroyed.
- s. అవయోగము s. n. (from s. particle అవ and s. యోగ *a fortunate conjuncture*) A bad sign, an evil omen, an unfortunate event.
- s. అవరజుడు s. n. A younger brother.
- s. అవరోధము s. n. (from s. particle అవ and s. రుద్ధ *to obstruct*) 1. A hinderance;

an obstruction. 2. the seraglio, a queen's apartment.

- s. అవరోహము s. n. (from s. particle అవ and s. v. రుహ *to grow*) 1. A fibrous root, issuing from the branches of certain trees and hanging down from them; for example, that of the Indian fig tree; also called ఊద. 2. the act of descending.
- t. అవల adv. *vide* అవతల.
- s. అవలంబనము or అవలంబము s. n. That on which any person or thing depends; an asylum; refuge; support. అవలంబించు v. a. 1. To depend on any person or thing. 2. to take hold of any thing. ఒకని మాట అవలంబించు To concur in opinion with another.
- s. అవలగ్నము s. n. The waist.
- s. అవలక్షణము s. n. (from s. particle అవ and s. లక్షణ *a sign*) A bad sign, an evil omen, or augury. adj. 1. Ugly. 2. dirty. 3. improper.
- s. అవలతము &c. adj. White. s. n. Whiteness.
- s. అవలీల s. n. (from s. particle అవ and s. లీల *sport*) Facility, ease.
- s. అవరేపము s. n. Pride.
- s. అవలోకనము s. n. The act of looking; surveying.
- s. అవశకునము s. n. (from s. particle అవ and s. శకున *a good omen*) An evil omen or augury, a bad sign.
- s. అవకాత్తుగా adv. 1. Unexpectedly; abruptly; suddenly. 2. providentially.

s. అవశిష్టము &c. adj. Left; remaining.
s. అవశ్యము adj. Absolute or indispensa-
bly necessary మరణము అందరికి అవశ్య
ము Death is to all a matter of absolute
necessity. అది నాకు అవశ్యమైనది That
is indispensably necessary to me. adv
Certainly, without fail. రేపటికి అవశ్య
మువస్తాను I shall come tomorrow with-
out fail.
g. అవసథము s. n. A habitation, a house.
s. అవసరము s. n. 1. Occasion. 2. urgen-
cy.
3. hurry. 4. necessity. అవసరము చేస్తే
పనిచెడును If you hurry, the business
will be spoiled. అది నాకు అవసరము లేదు
I have no occasion for this. adj. Urgent,
necessary. అవసరమైన పని Urgent bu-
siness.
g. అవసానము s. n. 1. The decline of any
thing. 2. the end of an action, the con-
clusion. 3. in grammar, The disjunction
of letters, the end of a word. అవసానకా
లము The time of death; the termination
of one's life.
s. అవస్థ s. n. (from s. particle అవ and s.
స్థా to stand) 1. A condition or state. 2.
any particular stage of life, as infancy,
youth &c. 3. calamity, distress. బాల్యా
వస్థ child-hood. మరణావస్థ The agony
of death. అవస్థపడు To be in distress.
అన్నానికి లెక అవస్థపడు To be reduced,
through want of food, to the greatest
misery. అవస్థ పెట్టు To reduce to misery,
to plunge another into difficulties. సహం

పరాని అవస్థలు పడు To experience in-
supportable calamity.
s. అవహేళనము s. n. Neglect; disregard;
disrespect.
s. అవాంతరము &c. adj. Intervening. s. n.
An invasion or incursion.
s. అవాచి s. n. The southern point.
s. అవాచ్యము &c. adj. (from s. అ a priva-
tive and s. వాచ్య fit to be spoken) Unfit
to be spoken; unspeakable; obscene.
g. అవాజ్ s. n. (from P. آواز) A voice,
a noise, a rumour, a report.
t. అవాయా s. n. A sky-rocket. అవాయా
చేవు The reed of a sky-rocket.
s. అవారము s. n. The near bank, or shore.
g. అవారిగా adv. Profusely; abundantly;
exuberantly.
s. అవి s. n. 1. A mountain. 2. a sheep.
3. the sun. 4. a woman in her menses.
s. అవిచ్ఛిన్నము &c. adj. Inseparable; com-
pact.
s. అవిదూషము s. n. Ewe's milk.
s. అవిద్య s. n. (from s. అ a privative, and s.
విద్యా knowledge) Ignorance, illiterate-
ness.
s. అవిధి s. n. Calamity; distress; trouble.
adj. Illegal.
s. అవిమరిసము s. n. vide అవిదూషము.
s. అవిముక్తము s. n. Benares, also called
కాశీ.
s. అవిరతము &c. adj. Incessant; continu-
al; eternal.
t. అవిరి s. n. A disease in the eye.
s. అవిలంబితము &c. adj. (from s. అ a pri-

- vative and s. విలంబిత *slow*) Swift, quick, expeditious.
- s. అవివేకము s. n. (from s. అ a privative and s. వివేక *discrimination*) 1. Ignorance. 2. imprudence; indiscretion.
- r. అవి నెచ్చెట్టు s. n. *vide* అనెచ్చెట్టు.
- s. అవిసోధము s. n. Ewe's milk. *vide* అవి మరసము,
- s. అవిర s. n. A woman who has neither child nor husband.
- r. అవు v. n. 1. To become. 2. to be finished. *vide* అయి - అయిన - అయితే - అవును - కా and కాదు.
- r. అవుడు s. n. The lip. అవుడుగలచు To bite the lips from rage.
- r. అవుతల adv. *vide* అవతల.
- r. అవును adv. 1. The verb అవు in the 3d person singular of the affirmative aorist. 2. a general term of affirmation, in reply to all questions, synonymous with the English word *yes*; but properly confined to affirmations respecting *quality and essence* only, and opposed to కాదు *no*. ఇది నీకు అవునా Will this be of use to you? మీరు చెప్పననునె May you say so? నా చేత నవును I can do అవునాకాదా Is it, or not. అవునవును Yes, yes.
- r. అవురు s. n. A long coarse grass, generally used to thatch the roofs of houses, or to make tats; it is also called విడవలి.
- s. అవ్యక్తము &c. adj. (from s. అ a privative, and s. వ్యక్త *evident*) 1. Unintelligible; indistinct; inarticulate. 2. invisible. 3. ignorant.
- s. అవ్యయము s. n. in grammar, An indeclinable word, a particle.
- s. అవ్యవహితము &c. adj. Adjoining, contiguous.
- r. అవ్వ s. n. 1. A grand mother. 2. a mother.
- s. అవ్వారి కా adv. *vide* అవారి కా.
- s. అశక్తము &c. adj. (from s. అ a privative and s. శక్తి *ability*) 1. Impotent. 2. sick.
- s. అశక్తము or అశక్తి s. n. (from s. అ a privative and s. శక్తి *power*) Want of ability; weakness; feebleness; incapacity; impotency.
- s. అశక్యము &c. adj. Impossible.
- s. అశనము s. n. (from s. ఆశ్ to eat) Food; victuals. అశన సూతుకుడు (from s. అశన and s. సూతుక *a destroyer*) One who eats voraciously, a glutton. అశనాయితము &c. adj. Hungry.
- s. అశని s. n. The weapon of *Indra*; a thunderbolt.
- s. అశరీరి adj. (from s. అ a privative, and s. శరీర *corporeal*) Incorporeal; immaterial. అశరీరవాణి The voice of an invisible being.
- r. అశిమి or అశిమి సంచి s. n. A wallet.
- s. అశిరస్సుడు s. n. (from s. అ a privative and s. శిరస్ *the head*) The name of an *Asura*, otherwise called *Ráhoo*; in astronomy, the moon's ascending node, reckoned by the Hindoos as the eighth planet.
- s. అశీతి adj. Eighty. *vide* ఎనభై.
- s. అశుచి s. n. Uncleaness. adj. Unclean.

- s. అశుద్ధము s. n. Human excrement. adj. Impure.
- s. అశుభము &c. adj. Inauspicious. s. n. Inauspiciousness.
- s. అశేషము &c. adj. (from s. అ a privative and s. శేష a part) All, whole.
- s. అశోకము s. n. The Asoca tree.
- s. అశ్మంతము s. n. A furnace, a fire-place.
- s. అశ్మము s. n. A stone; a rock. అశ్మపషణము s. n. (from s. వషణ rain) Hail.
- s. అశ్రద్ధ s. n. Neglect.
- s. అశ్రము s. n. A tear. *vide* అశ్రువు.
- s. అశ్రాంతము &c. adj. 1. Eternal. 2. not wearied or fatigued. adv. Continually.
- s. అశ్రవ్యము &c. adj. (from s. అ a privative, and s. శ్రవ్య fit to be heard) Not fit to be heard, unharmonious.
- s. అశ్రీ s. n. 1. The edge of a sword &c. a blade. 2. an angle, a corner.
- s. అశ్రువు s. n. A tear. *vide* అశ్రము.
- s. అశ్లీలము s. n. Rustic language.
- s. అశ్వకణ s. n. A timber tree, termed the Saul. *Shorea Robusta*.
- s. అశ్వగంధి s. n. A plant. *Physalis flexuosa*.
- s. అశ్వత్థము s. n. The holy fig-tree. *Ficus religiosa*.
- s. అశ్వధామ s. n. The name of a saint and warrior, son of *Drona*.
- s. అశ్వము s. n. A horse. అశ్వపాలుడు A

- groom. అశ్వమేధము The sacrifice of a horse. అశ్వయుక్తు The first of the twenty seven lunar mansions, the head of *Aries*. అశ్వవాహుడు A trooper, a horseman. అశ్వవైద్యుడు A farrier. అశ్వశాల A stable. అశ్వశిక్షకుడు A horse-breaker. అశ్వశిక్ష. The art of breaking horses, the *manege*. అశ్వరూఢుడు or అశ్వకోహుడు A trooper, a horseman.
- s. అశ్విని s. n. (from s. అశ్వ a horse) The first of the 27 lunar mansions.
- g. అష Indec. particle. *vide* అష.
- g. అమ adv. So; in that manner; in that way.
- g. అమవంటి adj. Such, of that kind.
- s. అష్టకము adj. Eight. అష్టకష్టాలు s. n. (from s. కష్ట difficulty) The eight difficulties, or miseries of human life. viz. 1st. Travelling in foreign countries. 2d. Cooking one's own victuals. 3d. Separation from one's wife. 4th. Begging. 5th. Being obliged to pay court to a person of equal rank. 6th. Serving a foreign king. 7th. Being ignorant of learning, in an assembly of wise men. 8th. Poverty. అష్టపాత్తు s. n. (from s. పాద a leg) A fabulous animal with eight legs. అష్టమము The eighth; all Sanscrit ordinals are taken elliptically for the part which they express, అష్టమము therefore denotes an eighth part. అష్టమి The eighth lunar day from the new or full moon. అష్టమూర్తి s. n.

- (from s. మూర్తి *a form*) The god *Siva*.
 అష్టవంశరలు (from T. వంశర *crooked*)
 Octangular. అష్టదశము (from s. దశ *ten*) Eighteen; eighteenth. అష్టపదము
 s. n. (from s. పద *a foot*) 1. A fabulous
 animal with eight feet. 2. gold. 3. the
 mount *Kuelasa*, the residence of *Siva*. 4.
 a checkered board or cloth. అష్టవధాని
 s. n. A person who can attend to eight
 things at once. అష్టైశ్వర్యములు s. n.
 plu. The eight super-human faculties;
 such as assuming an imperceptible or
 huge form &c.
- s. అష్టి s. n. 1. Food.
- G. అసద్ద s. n. 1. Inattention; negligence;
 2. contempt, disdain.
- s. అసతి s. n. (from s. అ *a privative* and s.
 సతీ *a chaste woman*) An adulteress, an
 unchaste woman.
- T. అసదు s. n. 1. Smallness. 2. thinness. 3.
 leanness.
- s. అసభ్యము &c. adj. (from s. అ *a priva-*
tive and s. సభ్య *a member of an assem-*
bly) Unworthy of admission into an as-
 sembly; vulgar; mean.
- TUD. అసము s. n. (from s. యశస్ *fame*)
 Reputation; renown; fame.
- T. అసము s. n. Excess.
- TUD. అసరసం దే s. n. (అసర from s. అసుర *a*
giant, and సం దే from s. సంధ్య *evening*)
 The dusk; because giants then appear.
- G. అసల్ adj. (from A. اصل) Original; ra-
 dical; prime. s. n. The principal, in con-
 tradiction to the interest.
- T. అసలు s. n. Mud; mire; dirt at the bot-
 tom of water.
- s. అసహిష్ణుత s. n. (from s. అ *a privative*
 and s. సహిష్ణుత *endurance*) 1. Envy;
 malice; malignity.
- s. అసహ్యము &c. adj. Insupportable; odi-
 ous; disgusting; ugly; unpalatable. అ
 సహ్యపడు. To be disgusted, to abhor.
- s. అసాధారణము &c. adj. (from s. అ *a*
privative and s. సాధారణ *common*) Un-
 common; unusual; rare. అసాధారణ
 ము నామాట్లాడు To speak fluently.
- s. అసాధ్యము &c. adj. Impossible; imprac-
 ticable. అసాధ్యరోగము Incurable dis-
 ease.
- s. అసి s. n. A scimitar; a sword. అసిబోధ
 applied to wounds or blows, to denote a
 superficial wound; a slight blow. అసి
 నాయము s. n. A slight or superficial
 wound. అసిధరుడు s. n. (from s. ధర
holding) 1. One who holds a scimitar in
 his hand. 2. the regent of the south
 west. 3. the god of riches, also called
Koobera.
- s. అసిక్కి s. n. A young female servant, fre-
 quenting the apartments of the women.
- s. అసితము &c. adj. (from s. అ *a privative*
 and s. శిత *white*) 1. Black. 2. dark blue.
- s. అసితాననము s. n. (from s. అసిత *black*
 and s. అనన *a face*) The black-faced
 monkey.
- s. అసిపత్రము s. n. (from s. అసి *sword* and
 s. పత్ర *a leaf*) A certain hell, paved with
 swords.

- s. అసిపుత్రి s. n. (from s. అసి *a sword* and s. పుత్రి *a daughter*) A knife.
- T. అసియాడు v. n. To shake.
- T. అసిరమ్మ s. n. A particular village goddess.
- T. అసుంటి adv. At a distance; farther away.
- s. అసుర or అసురడు s. n. (from s. అ a privative and s. సుర *a deity*) A Giant.
- T. అసులుసులు s. n. Great exhaustion or waste of one's strength; excessive weakness or fatigue.
- s. అసువు s. n. 1. Any of the five breaths which the Hindoos believe to exist in the human body, and consider essential to life.
- s. అసూయ s. n. Malignity; hatred; detraction; jealousy; envy.
- s. అసూయము s. n. Disregard; disrespect; contempt.
- s. అస్మక్తు s. n. Blood.
- s. అస్తమయము s. n. (from s. అస్తమ్ *disappearance* and s. ఇ *to go*) Sun-set, from the Hindoos believing that the sun disappears behind a certain mountain.
- G. అస్తమానము s. n. *vide* అస్తమయము.
- s. అస్తము &c. adj. Cast; thrown; sent; disappeared. s. n. The mountain behind which the sun is supposed to set.
- G. అస్తరు s. n. (from P. استر) 1. The lining of a garment. 2. a patch.
- G. అప్రావేశము s. n. Madness.
- G. అస్థిభారము s. n. The foundation of an edifice, or building.
- s. అస్త్రము s. n. A missile weapon; an arrow.
- s. అస్థి s. n. A bone. అస్థిపాత్ర (from s. పాత్ర *a vessel*) An urn. అస్థిజ్వరము An internal fever.
- s. అస్త్రపుడు s. n. (from s. అస్త్ర *blood* and s. పా *to drink*) A Giant; a demon; an evil spirit.
- s. అస్త్రము or అస్మృత s. n. 1. Blood. 2. a tear.
- s. అస్వప్నలు s. n. plu. (from s. అ a privative and s. స్వప్న *sleep*) Gods or deities.
- s. అహంకారము or అహంకృతి or అహంక్రియ s. n. (from s. అహమ్ *I* and s. కృ *to make*) Self-conceit; pride; egotism; arrogance. అహంకరించు v. n. To be proud, arrogant, or presumptuous.
- s. అహంత s. n. Selfishness.
- s. అహంబ్రహ్మత్వము s. n. Pride; vanity; arrogance.
- s. అహంయువు adj. Proud; vain; arrogant.
- s. అహతము s. n. (from s. అ a privative and s. హత *beaten*) An unbleached cloth.
- s. అహమహమిక s. n. 1. Great self-conceit. 2. emulation; rivalry; desire of superiority.
- s. అహము s. n. The day time; a day. అహనిశము Day and night. అహర్ముఖము (from s. ముఖ *the face*) Morning. అహర్పతి or అహాపతి (from s. పతి *a ruler*) The sun.
- s. అహస్య s. n. *vide* అహము - అహస్.

- రుడు (from s. అహ్ and s. కర a marker) The sun.
- s. అహర్యము s. n. (from s. అ a privative and s. హ్ to take) A mountain.
- s. అహి s. n. A snake, or serpent. అహితుం చికుడు A snake-catcher. అహిభయము (from s. భయ fear) Fear of latent danger from one's own party; so called, because it is like the fear of a lurking serpent. అహిభుక్తు (from s. భుజ్ to eat)
1. Gurutmuntoodoo the king of birds, and vehicle of Vishnoo. 2. a peacock. అహిభూషణుడు (from s. భూషణ an ornament) He who wears snakes as an ornament, Siva.
- s. అహితము s. n. (from s. అ a privative and s. హిత friendly) Injury; harm; enmity. adj. Unfriendly.
- s. అహితుడు s. n. An enemy.
- s. అహిహుడు s. n. Indra, the lord of deities or gods, and regent of the sky.
- s. అహోబలము s. n. The name of a certain holy place.
- s. అహోరాత్రము s. n. (from s. అహ్ day and s. రాత్రి night) An entire night and day, including the space of twenty four hours.
- g. అక్షంతలు or s. అక్షతలు s. n. (from s. అ a privative and s. క్షత fallen) 1. A few grains of rice, mixed with saffron, put on the fore-head of an image when it is adored, or given to a bramin, when he is invited to any auspicious ceremony. They are also given by bramins, with
- benedictions, to any one who performs a religious ceremony. 2. fried grain for oblations. 3. the red mark worn by Hindoos on the forehead.
- s. అక్షదర్శకుడు s. n. (from s. అక్ష a law suit and s. దర్శ who sees) A Judge.
- s. అక్షధూతు or అక్షధూతుడు s. n. (from s. అక్ష a die, and s. ధూతు a rogue) A gamester.
- s. అక్షమాల s. n. A rosary.
- s. అక్షము s. n. 1. A die. 2. an eye. 3. an axle-tree. 4. a law suit. అక్షవిద్య s. n. (from s. విద్యా a science) Play; gambling.
- s. అక్షయ s. n. The 60th year of the Hindoo cycle of sixty.
- s. అక్షయము adj. (from s. అ a privative and s. క్షి to waste) Imperishable; durable; permanent; inexhaustible. అక్షయపాత్ర lit. the inexhaustible vessel. A cup for alms.
- s. అక్షరము s. n. 1. A letter of the alphabet. 2. exemption from transmigration; bliss. adj. Imperishable. అక్షరజ్ఞుడు (from s. జ్ఞా to know) A learned man. అక్షరాభ్యాసము (from s. అభ్యాస practice) Beginning to learn the first principles of a language. అక్షరపడువాటు (from t. పడువాటు omission) Orthographical errors.
- s. అక్షి s. n. An eye.
- g. అక్షింతలు s. n. vide అక్షతలు.
- s. అక్షిహిణి s. n. A complete army, consisting of 21,870 elephants, 21,870 chariots, 65,610 horses, and 1,09,350 infantry.

అ

- అ 1. The second letter of the Teloogoo alphabet. 2. the indeclinable remote demonstrative pronoun That. as, అతల్లి, Thatmother. అక్కడులు Those sons. The connected form of అ, (—) when affixed to the last word in a sentence, or to a single word alone, denotes interrogation; as తెలుసునా Is it understood? మీరా You? వాడా He? This letter is also a Sanscrit particle, prefixed to words, and denoting. 1. Diminution. (a little.) 2. limit inceptive (from, thence, from that time.) 3. limit conclusive. (until, unto, as far as.) Prefixed to Sanscrit verbs, it extends or reverses their meaning.
- s. అంశము s. n. Any movement, or emotion of the body; as a gesture, a posture &c.
- s. అంశరస s. n. The sixth year of the cycle of sixty.
- s. అంశరసుడు s. n. The planet *Jupiter*, the preceptor of the gods, and son of *Angirasa* one of the seven great sages.
- s. అంజనేయుడు s. n. The minister to the king of the southern race of Hindoos, represented in the *Ramayana* as monkeys. He was the chief means of transporting *Rama* to Ceylon; and under the name of *Hunooman*, is represented as a monkey, the vehicle of *Vishnoo*, in his

- incarnation of *Rama*. He is worshipped by the *Madhuvās*, one of the three great Hindoo sects in the Peninsula, who believe him to have been incarnated as *Mudhuvachary*, the reformer of their religion, and founder of their sect.
- s. అంతర్ము s. n. 1. The mind. 2. opinion.
- s. అంత్రము s. n. The bowels, entrails, or intestines.
- s. అందోళిక s. n. A palankeen. *vide* అందలము.
- s. అంధకీకుడు s. n. A cook.
- g. అంధ్యము s. n. 1. Care, concern. అది నాకు అంధ్యము కాదు I do not care about that. 2. protection, or security.
- s. అంధ్రము s. n. *Andhra*, the Sanscrit name for the Teloogoo language. అంధ్రదేశము Telingana. This country seems formerly to have been divided into the Calinga and Andhra provinces. The latter was an inland subdivision to the south of the Godavery, and the people are described by Pliny as a superior race of men. “*Validior deinde gens Andhrae, plurimis vicis XXX oppidis, quæ muris turribusque muniuntur; regi præbet peditum c. m. equitum m. m. elephantos m.*”
- s. అశంభించు v. n. To tremble; to shake.
- t. అశట adv. Afterwards.
- t. అశద adv. *vide* అశ్చద.
- t. అశట్టు v. a. To prevent, to hinder, to stop.
- tud. అశతాయ s. n. (from s. అశతాయ)

- a felon*) A person void of principle; a wicked person; an insignificant fellow.
- s. అకరము s. n. 1. A mine. 2. foundation or ground for an assertion. 3. an authority for the meaning or use of a word.
- s. అకణించు v. a. To hear; to listen, or attend to.
- s. అకషణ s. n. Attraction.
- s. అకషణము s. n. 1. Attraction. 2. gaming. 3. dice. అకషించు v. a. 1. To draw, to pull, to attract.
- T. అకలి s. n. 1. Hunger. 2. appetite. అకలిగాను or అకలీను v. n. To be hungry. అకలిలవు or యెత్తు (from అవు to become or యెత్తు to raise) v. impers. governing the dative. To be hungry. అకలిపట్టు or అకలికితాళు To endure, or bear hunger అకలితీర్పు To appease, to satisfy hunger. అకలిలణుచు To repress hunger. అకలిచేంపు To mortify the appetite. అకలిమందగించు or చేచ్చు The appetite to become dull. i. e. weak. నాకు అకలిమందగించినది I have lost my appetite.
- s. అకల్యము s. n. 1. Embellishment, ornament. 2. dress.
- T. అకలింపు s. n. The power of the mind to admit and contain many ideas at once; comprehension. అకలింపుచేసుకొను To comprehend,
- TUD. అకసము s, n. vide అకాశము.
- s. అకస్మికము adj. Sudden.
- s. అకాంక్ష s. n. A wish, a desire. అకాంక్షించు To wish or desire.
- s. అకారణము s. n. The act of calling.
- s. అకారము s. n. The form, shape; figure, mien. మనుష్యాకారము The human form. అకారముదాల్చు To assume a shape. అకారముయే పోరచు To make an effigy of any person or thing. అకారము దుడుచు *lit.* To wipe away or exterminate the form. This is a most common phrase in abuse; as, వాడియాకారము తుడిచినారు *lit.* They have exterminated his form; equivalent to a common English imprecation అకార వ్రాజ్యుడు An illiterate man of portly mien. అకారవంతుడు A handsome man.
- s. అకాశము s. n. 1. The air, the atmosphere, the ether. 2. the sky, the heavens, the firmament. అకాశబాణము A skyrocket. అకాశవాణి A voice from heaven.
- s. అకీర్ణము adj. 1. Impervious. 2. crowded.
- T. అకు s. n. 1. A leaf. 2. betel leaf. అకులము The second word in this phrase has no meaning in itself, but added to అకు implies *Leaves, and other greens*. అకుశూరలు Pot herbs, garden stuffs. అకుజెముడు The oleander leaved spurge *Euphorbia Neriifolia*. Lin. అకుదేలు A particular insect. అకుదోట A betel garden. అకుపచ్చె Emerald green. అకుపత్రి కవుచెట్టు A clove tree. అకుమడుపు A roll of beetle,
- T. అకురాయి s. n. A file. అకురాతరాచు or అకురాయి పెట్టు To file.
- s. అకులము adj. Troubled; distressed; confounded.

- t. అకుసన్యములు s. n. A particular sort of Paddy.
- s. అకూతము s. n. Intention; design.
- s. అకృతి s. n. A form, shape, figure, mien.
- t. అకే pro. She.
- t. అకొత్తు s. n. *vide* అడకొత్తు.
- s. అక్రందించు v. n. To weep; to cry aloud; to lament. అక్రందనము or అక్రందము Weeping, lamentation.
- s. అక్రమించు v. a. To encroach; to usurp; to seize. అక్రమణము Usurpation; encroachment.
- s. అక్రోదము s. n. The breast, between the shoulders.
- s. అక్రోశించు v. n. 1. To curse. 2. to be angry or displeased with. 3. to entertain malice against another. అక్రోశము 1. A curse, or imprecation. 2. anger, dissatisfaction. 3. malice.
- s. అఖండలుడు s. n. One of the names of *Indra*, regent of the sky.
- s. అఖనికము s. n. 1. A rat. 2. a hog.
- s. అఖనికుడు s. n. A thief, a burglar.
- s. అఖరు s. n. (from H. آخر) An end, a termination.
- s. అఖువాహుడు s. n. *Ganēsa*, son of *Siva* and *Parvati*; the deity of wisdom, and remover of obstacles. This name is given to him, because his vehicle is a rat.
- s. అఖువు s. n. 1. A rat. 2. a hog.
- s. అఖేటము s. n. The chase, hunting.
- s. అఖ్య s. n. A name or appellation.
- s. అభ్యాసము &c. adj. 1. Said, spoken. 2. rehearsed.

- s. అగతుకుడు s. n. A guest.
- t. అగదము s. n. 1. A jest, a joke. 2. mirth, fun. 3. derision, mockery. అగదము చేయు 1. To deride, to mock. 2. to jest. అగదపుమనిషి or అగదకాడు A jester.
- s. & t. అగతమవు v. n. (from s. అగత *arrived* and t. అవు *to become*) To be obtained; to come into one's possession.
- s. అగమము s. n. 1. An arrival, a coming, or approaching. 2. a Sastra, or work on sacred science, of divine origin. 3. the ceremonies prescribed in the Sastras. 4. a grammatical augment, a syllable or letter inserted in any part of the radical word. 5. a legal title, a voucher or written testimony.
- s. అగము or అగమ్య s. n. Sin, offence, transgression, a fault.
- t. అగకరశీల s. n. A plant. *Momordica Dioica*.
- s. అగత్యము s. n. Obstinacy; stubbornness.
- s. అగమిక్రియ s. n. The future tense.
- t. అగ్రు v. a. 1. To stop, prevent, or hinder. 2. to support, or protect. 3. to harbour. 4. to watch or preserve crops, fruits &c. *vide* అచు.
- t. అగ్రబృతిలు v. n. To be elated. అగ్రబృతి Elevation, wonder.
- s. అగ్నేయదిక్కు s. n. The south-east point, of which the god of fire is regent.
- s. అగ్నేయాస్త్రము s. n. A weapon of fire.
- s. అగ్రహము s. n. 1. Anger, choler, rage, wrath. 2. trouble, annoyance. అగ్రహించు To be angry or enraged.

g. ఆశూత్యము s. n. *vide* ఆశూత్యము.

s. ఆశ్రూణించు v. a. To smell, to inhale.

This word is often used to express parental fondness; parents being in the habit of smelling a child's head, instead of kissing the infant. ఆశ్రూతము &c. Scented; smelled.

s. ఆచిందాలము s. n. (from s. particle ఆ and s. చిందాల *an outcast*) People of all classes, down to the chandalas or Pariahs.

s. ఆచింద్రాక్షము adv. (from s. particle ఆ s. చంద్ర *the moon* and అక్ష *the sun*) During the existence of the sun and moon; as long as the world exists; for ever.

t. ఆచక్రే adv. On that side.

s. ఆచమనము s. n. The sipping of water three times, before religious ceremonies, or meals; or after meals or the necessities of nature; repeating at the same time the 24 principal names of *Vishnoo*.

s. ఆచరణ s. n. *vide* ఆచారము.

s. ఆచారము s. n. 1. An established rule of conduct. 2. a religious institute, or observance. 3. the rules of moral conduct among a people, or nation. 4. the practice, customs, habits, usages, or laws of a country, or of any particular class of men. ఆచరించు v. a. 1. To practise, or do habitually. 2. to put in practise the precepts of religion. 3. to celebrate a religious festival.

s. ఆచార్యుడు s. n. 1. A teacher or instructor of the Védas. 2. a spiritual guide.

3. a person who invests one with the sacrificial thread.

s. అచితము s. n. A weight of ten pootties. adj. spread; extended; accumulated.

t. అచు v. a. 1. To stop, to hinder, to prevent, to withhold. 2. to support, to protect. 3. to preserve or watch fields, gardens &c. నారాచిమాట్లాడు To speak considerately or cautiously. *vide* అచు.

g. అచూకీ s. n. 1. A trace, token, or hint. 2. a cause.

s. అచ్చాదనము s. n. 1. An upper garment, clothes. 2. a covering, a screen. అచ్చాదించు To cover.

s. అచ్చురితకము or అచ్చురితము s. n. A satirical laugh.

s. అజివంజివము s. n. A family.

s. అజ్ఞానుశాహుడు s. n. A man whose hands reach to his knees. A person of this description is considered not only handsome, but destined to be a hero.

s. అజ్ఞానేయము s. n. A horse of a good breed.

s. అజి s. n. War. battle, combat.

g. అజీలు adj. Ready, present.

s. అజీవము s. n. Livelihood, profession.

s. అజ్ఞ s. n. 1. An order, a command. 2. permission, *congē*. 3. punishment. 4. custody. అజ్ఞయిచ్చు To give an order. అజ్ఞోపసేయము To disobey an order. అజ్ఞపేయము To punish. అజ్ఞపేయించు To commit to custody; to cause to punish. అజ్ఞాపించు To order or command.

- s. ఆజ్యము s. n. Clarified butter, ghee.
- T. ఆట s. n. 1. A dance. 2. a play. 3. a game. ఆటాడు To dance or play. ఆట తోడు To lose a game. ఆట గెలుచు To win a game. ఆట పాట Dancing and singing. ఆట విడుపు A holiday; a play day granted to school boys. ఆట కత్తె A dancing girl. ఆట కాడు A male dancer, a gambler. ఆట పాట వాద్యము Dancing, accompanied by vocal and instrumental music. ఆటలాట Play, pastime, a joke.
- T. ఆటంకము s. n. 1. Prevention, hindrance. resistance. 2. molestation. 3. hesitation.
- s. ఆటకము s. n. A sparrow.
- T. ఆటగొట్టు s. n. A rake, used in husbandry.
- T. ఆటపట్టు s. n. An abode, a residence.
- s. ఆటి s. n. A bird. *Turdus ginginianus*.
- T. ఆటివచ్చు or ఆటు v. n. To last, to suffice.
- T. ఆటుబోటు s. n. Severe pain, caused by a wound, or sore.
- s. ఆహోపము s. n. 1. Pride, pomp. 2. fury.
- T. ఆమ్రాకాలు s. n. *vide* అమ్రాకాలు.
- T. ఆడ adj. Female. s. n. A place, adv. There. ఆడనూతురు (from నూతురు a daughter) A woman.
- T. ఆడంబులు s. n. plu. Women. ఆడంబులే ఖలు A man who has the voice and habits of a woman.
- s. ఆడంబరము s. n. 1. A charge sounded by musical instruments. 2. the roaring of elephants. 3. the beginning. 4. pride, pomp. మేఘాదంబరము A collection of clouds.

- T. ఆడిక s. n. Infamy.
- T. ఆడికోలు s. n. A rumour or report, generally applied to such as are of an unfavorable kind.
- T. ఆడు v. a. 1. To play, to dance. 2. to speak, or promise. 3. to perform. v. n. To shake, to totter, to wag. ఆడుకొను v. comp. To talk to oneself, to play. ఆడించు v. caus. To cause to play &c. ఆడితప్పు (from తప్పు to fail) To break a promise. ఆడు is added to a great number of nouns, to give them a verbal signification; and, in such cases, takes its meaning from the noun to which it is affixed: thus, అబద్ధమాడు (from s. అబద్ధము a lie) To tell lies. ఆట్లాడు (from T. ఆట a play) To play. అల్లల్లాడు (from T. అల్లల్ల a corruption of అలలు waves) To be violently agitated or shaken. ఇగ్గులాడు (from T. ఇగ్గు dragging) To drag, or pull mutually. ఇచ్చకములాడు (from T. ఇచ్చకము flattery) To flatter, to cajole, to allure, to coax. ఈచదులాడు (from T. ఈచదు swimming) To swim. ఉచులాడు (from T. ఉచు swinging) To swing, to hang, to be in agitation. ఎకపక్తమాడు (from T. ఎకపక్తము a joke) To sport, to jest, to jeer. కలహమాడు (from s. కలహము a quarrel) To quarrel. కాకతలాడు (from T. కాకతము a card) To play at cards. కాట్లాడు (from T. కాటు a bite) 1. To wrangle. 2. to come to blows; to fight as dogs కేళిక ఆడు (from s. కేళిక a dance) To dance. కొట్లాడు (from T. కొట్టు a

blow) To fight, to quarrel. అనునాడు (from T. అనున an oil press) To press oil. అడులాడు (from T. అడు a blow) To fight. చదరంగమాడు (from TUD. చదరంగము chess) To play at chess. చెరచెరలాడు (from T. చెరచెర anger) To be angry. జగడమాడు (from T. జగడము a quarrel) To quarrel, to fight. జలకమాడు (from TUD. జలకము ablution) To bathe. తడువులాడు (from T. తడువు groping) To grope, to seek out, or search for. తళతళలాడు (from T. తళతళ a flash) To shine, to glitter. నడమాడు (from T. నడమ the middle) To take moderate exercise on foot; applied to convalescent persons. నీళ్లాడు (from T. నీళ్లు waters) To bring forth a child, because water precedes the birth. పకపకలాడు (from T. పకపక a loud laugh) To laugh loudly. పాకులాడు (from T. పాకు crawling) To crawl. పారాడు (from T. పారి creeping) To creep. పొల్లాడు (from T. పొల్లి rolling) To roll. పోట్లాడు (from T. పోటు a stab) To quarrel, to fight. బంతిలాడు (from T. బంతి a ball) To play with a ball. బోగమాటాడు (from T. బోగమాట a dance) To dance. మాట్లాడు (from T. మాట a word) To speak, to converse. ముద్దులాడు (from T. ముద్దు a kiss) To caress, to fondle. వరసలాడు (from T. వరస relationship) To treat another, in joke, as a relative. వేటాడు (from T. వేట hunting) To hunt శివలాడు (from

s. శివము inspiration or possession) To speak by inspiration; to be possessed by a spirit. సమతాడు (from T. సమతా the first signs of womanhood) To become a woman. సరసమాడు (from s. సరసము a joke) To sport, jest, or jeer.
T. ఆడు adj. Female. vide ఆడ - ఆడుబిడ్డ
1. A female child. 2. the sister of one's husband.
T. ఆడేలు s. n. vide ఆడే.
s. ఆధకము s. n. A measure of capacity, containing about 750 cubical inches; a mercal. To the northward, this word is equivalent to a toom, which, in general, contains about 4 mercals.
s. ఆధక s. n. Doll, pigeon pea; *Citrus cajan*.
s. ఆధ్యక్షుడు s. n. A lord, a master; one who is opulent.
T. ఆంకులు s. n. vide ఆంకులు.
s. ఆణి s. n. A pin, or nail. adj. round, as applied to pearls only.
T. ఆణి s. n. A vital part; a secret. ఆణి కాడు 1. A man acquainted with secrets.
s. ఆతంకము s. n. 1. Disease, pain. 2 fear.
s. ఆతంచినము s. n. The act of turning fresh milk, by casting butter-milk into it.
T. ఆతనాడు or ఆతడు pro. masc. of the 3d. person. He. This word is honorifically applied to equals.
s. ఆతతము adj. Extended, large.
s. ఆతతాయి s. n. A felon, thief, or murderer.
T. ఆతను s. n. vide ఆతడు.
s. ఆతపత్రము s. n. A large umbrella.

- s. ఆరపము s. n. Sunshine, heat. ఆరప
వారణము A large parasol.
- s. ఆరరము s. n. Fare, freight.
- s. ఆతిథ్యము s. n. Food given to a guest; hos-
pitality. adj. Proper for a guest, hospitable.
- s. ఆతురము s. n. 1. Haste, hurry, precipi-
tation. 2. eagerness, avidity. ఆతురించు
v. a. To hurry, to hasten. ఆతురపడు v.
n. To be in a hurry, or haste.
- s. ఆతురము &c. adj. 1. Afflicted with dis-
ease 2. devoted to, strongly inclined to.
- r. ఆకులు s. n. plu. The hair round the pri-
vities.
- s. ఆత్మ s. n. 1. The soul. 2. *Brumha*, the
supreme deity, and soul of the universe.
3. the body. 4. the understanding, the
intellect. 5. the mind, or faculty of rea-
son. 6. life, spirit, the vivifying soul, in
opposition to the sentient one. 7. self, the
abstract individual. ఆత్మజుడు A son.
ఆత్మజుడు A man who possesses a perfect
knowledge of the deity. ఆత్మీయము &c.
adj. Belonging to one's own party, ఆత్మ
ఘాతుకుడు A suicide, a self murderer.
ఆత్మవంచనచేసుకొను To deprive one-
self of the necessities of life. వృణ్యత్ముడు
A virtuous man. పాపాత్ముడు A vici-
ous man.
- TUD. ఆత్మము s. n. *vide* ఆతురము.
- s. ఆశ్రయి s. n. A woman in her menses.
- s. ఆశ్రయము s. n. 1. The moon. 2. the
name of a holy sage, the son of *Atri*.
- r. ఆదరము s. n. Satiety, satisfaction, con-
tentment.

- s. ఆదరణ s. n. 1. Consolation, comfort. 2.
a kind reception, favorable treatment.
3. aid, support. 4. regard, respect, vene-
ration.
- g. ఆదరభాదర adv. In great haste, and
confusion.
- s. ఆదరము s. n. *vide* ఆదరణ - ఆదరించు
1. To console, comfort, or caress. 2. to
respect. 3. to assist, support, or receive
kindly.
- TUD. ఆదరువు s. n. 1. Protection, support,
aid, refuge. 2. subsistence.
- s. ఆదర్శము s. n. A looking glass, or
mirror.
- g. ఆదలభాదల adv. *vide* ఆదరభాదర.
- g. ఆదా s. n. *vide* ఆదాయము.
- g. ఆదాభాదా adv. *vide* ఆదరభాదర.
- s. ఆదాయము s. n. Profit, gain, income.
- r. ఆది s. n. A mark left in a book, to shew
the place where the reader stopped.
- s. ఆది adj. First, prior. s. n. 1. The begin-
ning, the origin. 2. in compos. (&c.)
et cetera. ఆదితాళము One of the modes
by which time is measured in music. ఆది
వారము Sunday, so called, because it is
the first day in the week. ఆదివెలమలు
s. n. plu. The original *Velumas*. This is
the principal Soodra cast in the nor-
thern Circars, and is understood to con-
sist of the descendants from the principal
aborigines of that part of the country.
- s. ఆదిత్యుడు s. n. 1. The sun. 2. A deity
of a particular class, viz. the *Adityas*, of

whom there are twelve; they are forms of Soorya, or the sun, and represent him as distinct in each month of the year.

s. ఆదిశేషుడు s. n. The chief of serpents, first of its kind. It is understood to have 1000 heads, upon which it supports the earth, and it forms both the couch and canopy of the god *Vishnoo*.

t. ఆదుకొను v. a. To assist, aid, or protect.

s. ఆదృతము adj. Respected, respectful, honored.

s. ఆదేశము s. n. 1. in grammar, Permutation, substitution. 2. an order, or command.

t. ఆచార్యుడు adj. *lit* in the form of a cow's tail. Oval, sloping. *M. Vencaya*.

s. ఆద్యంతము adv. (from s. ఆది *the beginning* and s. అంత *the end*) From the beginning to the end. s. n. The beginning and the end. ఆద్యంతర హితుడు He who has no beginning or end, God.

s. ఆద్యము &c. adj. First, initial, primary.

s. ఆధానము s. n. 1. The placing or holding. 2. a ceremony performed with consecrated fire. 3. a ceremony before cohabitation, with the view to ensure conception.

s. ఆధారము s. n. 1. A prop; support; aid; protection. 2. a receptacle, location.

s. ఆధారిక s. n. A centipede of a red colour.

s. ఆధి s. n. 1. Mental pain. 2. a pledge or pawn.

s. ఆధిపత్యము s. n. 1. Government. 2. authority.

s. ఆధేయము adj. Placed; deposited.

s. ఆధోరణుడు s. n. An elephant driver.

tud. ఆన s. n. (from s. ఆజ్ఞా *an order*) 1. An oath. 2. an adjuration. 3. a protestation. 4. a citation on the part, or in the name of the Government, to arrest any one, or to oblige one to come to justice. ఆన జెట్టు To adjure.

s. ఆనంద s. n. The 48th year of the Hindoo cycle of sixty.

s. ఆనందకాననము s. n. *lit.* the grove of joy. Benares.

s. ఆనందధువు or ఆనందము s. n. Happiness. joy. ఆనందవాష్పములు 1. Tears of joy. ఆనందించు To be glad.

s. ఆనకడుండుభి s. n. A name of *Vusoodeva* the father of *Krishna*.

s. ఆనకము s. n. A large kettle drum. 2. a tabor.

s. ఆనతము adj. Bent, humbled.

tud. ఆనతి s. n. (from s. ఆజ్ఞా *ఓ*) 1. An order. 2. permission, leave.

tud. & t. ఆనతిచ్చు v. a. To say, tell, or relate; applied to superiors addressing inferiors.

s. ఆనధము s. n. A drum.

s. ఆననము s. n. The face, or mouth.

g. ఆనపకాయ s. n. A long gourd. *Cucurbita lagenaris*.

t. ఆనవాలు s. n. 1. A mark or token. 2. boiled milk.

s. ఆనాయము s. n. A net.

s. ఆనాహము s. n. Length, especially of cloth.

r. ఆను v. n. 1. To lean, rest or recline upon. 2. to bear. 3. to drink. ఆనించు v. a.

1. To cause to lean, rest, or recline upon.
 2. to place against a wall &c. అనిక s. n.
 A prop. అనుకొను v. comp. To lean, rest,
 or recline upon.
 T. అనుకుతీ s. n. The creeping plant of
 the long gourd, *Cucurbita lagenaris*.
 T. అనుదుబిళ్ల s. n. A semi-circular pillow.
 S. అనుపూర్వకము s. n. Order, method.
 T. అనులు s. n. plu. Nails of iron &c.
 S. అన్వేషికి s. n. Logical philosophy;
 metaphysics.
 S. అపగ s. n. A river, a stream.
 S. అపణము s. n. A market, a shop. అపణి
 కుడు A dealer.
 S. అపత్తు or అపద s. n. 1. Calamity, mis-
 fortune, adversity. 2. danger, peril.
 S. అపన్నము &c. adj. Unfortunate, afflicted.
 S. అపాదించు v. a. To accuse.
 S. అపానము s. n. A public drinking place.
 S. అపీఠము s. n. A chaplet or garland, tied
 to the lock of hair, which the Hindoos
 wear on the top of the head.
 S. అపీనము s. n. An udder.
 T. అచపు v. a. vide అచు.
 T. అచపు s. n. 1. An obstacle, or prevention.
 2. an arrest. 3. watching gardens or
 fields. vide అచు and అచు.
 T. అపె pro. feminine, demonstrative re-
 mote. She, applied to superiors only.
 T. అపోవు v. n. To be satisfied. I believe
 this word to be derived from అ, a con-
 traction of అచలి hunger, and పోవు to go.
 S. అపోశనము s. n. The sipping of water
 from the palm of the hand, as a religious

ceremony, before or after meals.

- S. అప్తము &c. adj. 1. Obtained, gained.
 2. intimate, dear, confidential, trusted,
 attached.
 S. అప్తి s. n. 1. Gain, profit. 2. joining,
 binding.
 S. అపాత్రయనము s. n. Refreshment, satiety.
 S. అప్రపదీనము s. n. A dress reaching
 from the shoulders to the feet
 S. అప్లవము s. n. Bathing.
 T. అచబ్బ s. n. A heifer, two years old.
 T. అబిడ or అబిడె pro. She, that woman.
 G. అబురి or అబూరి s. n. (from P. ابرو)
 Honour, character. అబురిదక్కించుకొను
 (from T. దక్కించుకొను to possess) To
 save, or retain one's character, when
 attacked.
 T. అచబెయ్య s. n. vide అచబ్బ.
 T. అచబోతు s. n. A bull which is marked,
 and is allowed to wander at large, in
 commemoration of a deceased person,
 or as consecrated to the deity. అచబోతు
 రోతు (from T. రోతు a rider) Siva, whose
 vehicle is the bull. అచబోతుసారము
 (from TUD. సారము a sound) One of the
 seven notes in music.
 S. అభరణము s. n. 1. Ornament, decorati-
 on. 2. jewels.
 S. అభాషణము s. n. Addressing, speak-
 ing.
 S. అభాసము or అభాసు s. n. 1. Corruption.
 2. disorder, irregularity. 3. an indignity,
 or affront.
 S. అభిరపల్లి s. n. A village of herdsmen.

- s. అభీరి s. n. A female of the herdsman tribe.
- s. అభీరుడు s. n. A herdsman.
- s. అభీలము &c. adj. Terrible.
- s. అభ్యోగము s. n. Completion, fulness.
- s. అమం త్రణము s. n. Calling.
- T. అమద s. n. The greatest Teloogoo measurement of extent, equal to four coss, or about eight English miles.
- T. అమతించు v. a. To invite the bridegroom and his relations, during the celebration of a marriage.
- s. అమనస్యము s. n. 1. Pain. 2. the pains of child birth.
- T. అమని s. n. The season of spring or summer.
- s. అమము s. n. *Mucus*; bad secretions of the bowels. అమకట్టు A collection of mucus.
- s. అమయము s. n. Sickness, disease.
- s. అమలకము s. n. Emblic myrobalan. *Phyllanthus emblica*.
- T. అమపద s. n. A cake made of the pulse termed *phaseolus radiatus*, soaked in curds.
- s. అమిషము s. n. Flesh, meat.
- s. అమియ s. n. Curd of two milk whey.
- T. అము s. n. Fat.
- s. అముక్తము adj. 1. Clothed. 2. used.
- T. అముదపుచెట్టు s. n. The castor oil tree. *Palma christi*, or *Recinus communis*. అముదపుమట్టి The sediment of castor oil. అముదము Castor oil. అముదాలు Castor oil seeds.

- T. అమె pro. *vide* అమె.
- T. అమెత s. n. The act of inviting or calling.
- s. అమోదము s. n. 1. A perfume, floating in the air. 2. gladness; joy. అమోదించు To be glad.
- s. అమ్మాయము s. n. The Veda.
- s. అమ్మము s. n. The mangoe tree.
- s. అమ్మేడితము s. n. Repetition, tautology.
- s. అమ్మము s. n. The tamarind tree, or fruit. అమ్మభిషము 1. Pepper water made with tamarinds. 2. a preparation of tamarinds.
- T. అయక s. n. (from T. అ *that* and T. అక్క *an elder sister*) That woman.
- T. అయకము s. n. The mortgage of houses, land, or other real property.
- s. అయతనము s. n. 1. An altar, a shed for sacrifice. 2. a house.
- s. అయతి s. n. 1. Future time. 2. length. 3. dignity. అయతికాడు A man of rank.
- s. అయత్తము adj. 1. Dependant. 2. docile. s. n. Readiness, preparation. అయత్తపడు To be prepared.
- T. అయన pro. He. the masc. honorific, demonstrative remote.
- T. అయప or అయమ pro. She. fem. honorific, demonstrative remote.
- T. అయము or అయముపట్టు s. n. A vital part.
- s. అయామము s. n. Length.
- s. అయాపము s. n. 1. Fatigue. 2. trouble. 3. displeasure.
- G. అయిత్తు s. n. 1. Convenience. 2. readiness.

- s. ఆయుధము s. n. 1. A weapon; an instrument; a tool. ఆయుధవిద్య The science of arms. ఆయుధశాల An arsenal. ఆయుధస్థుడు An armed man.
- s. ఆయువు s. n. Age; duration of life. ఆయుష్కంతము &c. adj. Long lived.
- s. ఆయుస్సు s. n. *vide* ఆయువు.
- t. ఆయెనా This is the 3d. person sing. of the past tense of అవు to become, with the final v changed into ా. అట్టు being prefixed to it, it is added to the past relative participle of any verb, to express the conditional mood. as చేసినట్టాయెనా If I, thou, he, she, it, we, you, or they do.
- s. ఆయోగవృక్షము s. n. A mixed race, descended from a Soodra man, and Vysya woman. Their business is the preparation of unguents &c.
- s. ఆయోధనము 1. s. n. War, battle. 2. slaughter.
- s. ఆర s. n. A shoe maker's awl or knife. *vide* TUD. ఆరె.
- s. ఆరంభము s. n. A beginning; the commencement. ఆరంభించు To begin, to commence.
- t. ఆరకటి s. n. A pilot.
- s. ఆరకూటము s. n. Brass.
- t. ఆరగ or ఆరగఁగా adv. Fully, completely. *vide* ఆగు.
- t. ఆరగించు v. a. To eat. ఆరగింపజేయు v. caus. To cause to eat. ఆరగింపు 1. Eating. 2. an offering to the deity. These words are in common use amongst the

- Vyshnuva* sect; by others they are applied only to persons of rank.
- s. ఆరశుట్టము s. n. A very deep well.
- t. ఆరజిము s. n. Foppishness.
- t. ఆరట s. n. Rest, repose.
- t. ఆరటము s. n. 1. The affliction of lovers, arising from separation.
- t. ఆరతి s. n. An offering of lights, or of water, turmeric, and chunam, in honor of the deity; or to any individual, to take off the supposed ill effects of evil looks. This ceremony is performed at marriages, or on other happy occasions.
- s. ఆరనాళము s. n. Water in which rice has been washed, or boiled, kept till it ferments.
- s. ఆరభటి s. n. A poetic composition, expressive of the passions of fear and anger.
- t. ఆరయు v. a. To inquire, seek, or search for.
- s. ఆరవము s. n. Sound.
- s. ఆరక్షుడు s. n. A watchman.
- t. ఆరాటము s. n. 1. *vide* ఆరటము. 2. violent pain, torment, anguish. ఆరాటమెత్తు 1. To suffer the affliction of lovers, arising from separation. 2. to suffer violent pain, or torment.
- s. ఆరాధనము s. n. Worship, prayer. ఆరాధించు To worship, to pray. ఆరాధ్యము &c. adj. Worthy to be worshipped. ఆరాధ్యులు s. n. plu. A sect of Bramins who wear the lingum, and worship *Siva* exclusively.

- s. అరామము s. n. A grove; a garden.
 T. అరాయు v. a. *vide* అరయు.
 s. అరావము s. n. *vide* అరవము.
 T. అరితీరు v. n. To perfect oneself; to be perfect, qualified, accomplished, or well versed in.
 T. అరివేరము s. n. 1. An inclination to excite quarrels. 2. anxiety. 3. confusion. అరివేరంపుతపసి *Narada*, the son of *Brumha*, and one of the great sages.
 T. అరు v. n. To be full. This verb is used in composition only, affixed to another word. as సాంపారు To be full of excellence. అర adv. Well, fully; as. చెవులారవింటిని I heard it well. *lit.* with my ears fully. నాకండ్లారచూచిని I saw it with my own eyes. *lit.* with my eyes fully.
 T. అరు s. n. A line of hair, extending from the navel, up towards the breast.
 s. అరుడు s. n. The planet Mars. *vide* అంశారకుడు.
 T. అరుద్రపురుగు s. n. A small red worm.
 T. అరె interj. expressive of Approbation.
 TUD. అరె s. n. *vide* s. అర.
 G. అరె adj. Mahratta.
 TUD. అరెకులు s. n. plu. (*vide* అరకుకుడు) Watchmen.
 T. అరోగణము s. n. Eating. అరోగణమొనర్చు To eat.
 s. అరోగ్యము s. n. 1. Health. 2. recovery of health. adj. Salutary, salubrious.
 s. అరోపణ s. n. 1. An accusation. 2. a false charge. 3. an imputation అరోపించు 1. To accuse falsely. 2. to impute.
- s. అరోహణము s. n. 1. Rising, ascending. 2. a stair. 3. the treble in music.
 s. అరోహము s. n. 1. Length. 2. height. 3. a buttock.
 s. అర్జన or అర్జనము s. n. Acquisition, gain, accumulation. అరించు v. a. To acquire, to procure, to get, to amass, to accumulate. అర్జకుడు A man who acquires or procures. అర్జితము &c. adj. Acquired, gained.
 s. అర్జము s. n. Straightness.
 s. అర్తి s. n. Pain; affliction.
 s. అర్ద్ర s. n. The sixth lunar mansion.
 s. అర్ద్రకము s. n. Undried ginger.
 s. అర్ద్రము adj. Wet, damp, moist.
 TUD. అర్యటము s. n. A dreadful cry; a fearful noise.
 s. అర్య s. n. 1. *Parvati*, the wife of *Siva*. 2. a kind of metre.
 s. అర్యము &c. adj. Respectable. అర్యణి A respectable female.
 T. అరైవడ్లు s. n. A particular species of paddy.
 s. అర్పము s. n. A form of marriage, in which the father of the bride receives from that of the bridegroom one or two pair of kine.
 T. అఱది s. n. 1. Infamy, scandal. 2. uselessness. అఱదిబోవు 1. To be useless, to be the subject of scandal.
 T. అఱవలు s. n. plu. A great noise, a shout.
 T. అఱికెలు s. n. plu. A species of grain, *Paspalam frumentaceum*.

- ౧.** అం v. n. 1. To be quenched, extinguished, or dried up. 2. to be mollified, appeased, or allayed. 3. to grow cool. 4. to heal up. 5. to be lost or destroyed. as, కోపమాచినది Anger is allayed. అన్నమాచిపోచున్నది The food grows cold. గాయమాలుచున్నది The wound heals up. వానిభవిష్యమాటెను His honour is lost. అం v. a. 1. To quench, extinguish, or dry up. 2. to appease or allay. 3. to cool. 4. to cure a wound. 5. to destroy. 6. to move the eyelid. v. n. To cry aloud, to shout. అంపులు or అంపులు s. n. plu. Loud cries, shouts. అంపు v. a. The same as అంపు in its active sense.
- ౨.** అం adj. numeral Six. అంరిక్మ (ప్రోకు s. n. (రిక్మ from s. యుతు a star, and ప్రోకు an assemblage) The third lunar mansion. అం మోములనాను s. n. lit. the six faced god, Komaraswamy.
- ౩.** అం దొండతీగ s. n. The plant termed *Capparis horrida*.
- ౪.** అం మూడవు v. n. (from ౧. అం six, ౨. మూడు three and ౩. అవు to become) To be at sixes and sevens; to be in confusion.
- ౫.** అంబము s. n. Support.
- ౬.** అంభము s. n. Slaughter, killing.
- ౭.** అంకించు v. a. To hear, listen, or attend to.
- ౮.** అంపోతు s. n. A bull. vide అం.
- ౯.** అంము s. n. 1. War, battle. 2. disrespect.
- ౧౦.** అంయము s. n. 1. A house, abode, or edifice. 2. a temple. 3. a place of refuge.

- ౧౧.** అంరి adj. Independent, without controul.
- ౧౨.** అంవట్టము s. n. A large parasol, which hangs, perpendicularly from its staff.
- ౧౩.** అంవాలము s. n. 1. A garden-bed. 2. a basin for water round the trunk of a tree.
- ౧౪.** అంస్యము s. n. Sloth, inactivity, procrastination, idleness. adj. Idle, slothful.
- ౧౫.** అంసించు 1. To delay, defer, or stop. 2. to trifle time away.
- ౧౬.** అం - అంకు or అంకున adv. Thus, so, in that manner. అంటి or అంకుటి adj. Such.
- ౧౭.** అంనము s. n. The post to which an elephant is tied.
- ౧౮.** అంపన s. n. 1. The humming of a tune. 2. reflexion, thought.
- ౧౯.** అంపము s. n. 1. Conversation, discourse. 2. expression of grief. అంపించు To grieve, to cry.
- ౨౦.** అంయము s. n. Readiness, preparation. అంయపవు v. n. To be ready or prepared.
- ౨౧.** అంవత్తము s. n. An umbrella or fan, made of cloth.
- ౨౨.** అం or అం s. n. 1. A line, row, or range. 2. a bank or ridge. 3. a woman's female friend.
- ౨౩.** అంంగనము s. n. An embrace.
- ౨౪.** అంించు v. a. To hear or listen. vide అంకించు.
- ౨౫.** అంిందకి or అంిందకి s. n. A squirrel.
- ౨౬.** అంిందము or అంిందము s. n. A terrace, before a house.

- t. అల్పిచ్చి s. n. A bivalve shell.
- s. అల్పీధము s. n. An attitude in shooting; the left knee retracted, and the right knee advanced.
- t. అలు s. n. A wife. This word in composition is converted into రాలు and expresses a female in general. అలివంశ వారు *lit.* those of the wife's side. Relations by marriage. అలిపైవోడడు A wife's brother or sister.
- t. అలు s. n. plu. (from అవు a cow) Cows, kine. అల కాపరి (from t. కాపరి a watcher) 1. A cow herd. 2. Vishnoo, in his incarnation as Krishna, because he was then for some time a cowherd.
- s. అలుకము s. n. 1. An esculent root. *Arum campanulatum*. 2. the creeping plant of the *Cucurbita lagenaris*.
- s. అల్పొకనము or అల్పొకము s. n. 1. Sight, looking. 2. light. అల్పొకంచు v. a. To see or look.
- s. అల్పొచ్చిన s. n. 1. Looking at, or examining any thing. 2. consultation, consideration, reflexion, deliberation. 3. advice, council. 4. view, intention. This word has now become applied to the council of Government, and అల్పొచ్చిన కర్త is the usual term for a member of council. అల్పొచ్చించు v. a. To view, consider, consult, deliberate, or reflect.
- s. అల్పొడన s. n. 1. Churning. 2. a thorough enquiry అల్పొడించు v. a. 1. To churn. 2. to inquire thoroughly.
- అల్పొలము &c. adj. Fickle, unsteady.

- t. అల్లు s. n. A species of grain. *vide* అల్లికెలు.
- t. అల్వారు s. n. 1. The bird or vehicle of Vishnoo. 2. the Tamil Alvars, of whom there are thirteen, ending with the famous *Ramanoojachary*, the founder of the religion of the Shri Vyshnavas, one of the three great Hindoo sects of the Peninsula. These thirteen Alvars are considered to have been incarnations of the attendants, arms, or instruments of Vishnoo, and each of them wrote a portion of the Dravida Prabandham, or Tamil Veda, contained in 4,003 verses, which, by the sect in question, is held in veneration superior to the Sanscrit Veda, of which it is, in fact, an ancient Tamil translation.
- t. అవ s. n. 1. Low ground outside of a village. 2. mustard seed. 3. recollection. అవపారు v. n. To come to one's recollection. అవమామిడికాయ Mangoe pickle, made with mustard seed and oil.
- t. అవడించు v. n. To inhale air; as వాడు సాలి అవడించి బ్రతికెను He lived upon air. i. e. he had no means of subsistence.
- t. అవడబీర చెట్టు s. n. A bitter acute angled cucumber.
- t. అవము s. n. 1. Mustard seed. *vide* అవ. 2. a potter's kiln, for burning bricks, pots, tiles, or any earthen ware.
- s. అవరణము s. n. The space enclosed round a house, or garden. అవరించు To surround or encompass.

- s. అవ్యర్తము s. n. 1. A whirlpool. 2. hair naturally curled.
- r. అవల adv. *vide* అవతల.
- r. అవలించు v. n. To yawn, to gape. s. n. అవలంత Yawning.
- s. అవళి s. n. A range; a row.
- s. అవహించు v. n. 1. To enter into the body of another. 2. the spirit of the deity to enter into an idol.
- s. అవాపము s. n. 1. A basin for water round the foot of a tree. 2. sowing.
- a. అవాలము s. n. A basin for water round the foot of a tree.
- s. అవాసము s. n. A house.
- s. అవాహనము s. n. 1. The invocation of the deity, or of evil spirits, by mystical words. 2. the bringing down the spirit of the deity into idols.
- r. అవి s. n. Vapour, exhalations from the earth.
- r. అవిడ or అవిడె pro. *vide* అవిడ.
- r. అవిరి s. n. 1. Steam or vapour. 2. the heat of the breath. అవిలుపారు. Steam to rise; vapour to exhale.
- s. అవిభవించు or అవిభవవిల్లు v. n. To be born.
- s. అవిలము adj. Foul, turbid.
- s. అవు s. n. A cow. చూడియావు A cow with calf. పాడియావు A milch cow. అవు నుపితుకు To milk a cow.
- s. అవుకుడు s. n. in theatrical language. A father.
- r. అవులించు v. n. *vide* అవలించు.
- s. అవృతము adj. Enclosed, surrounded.

- s. అవ్యర్తి s. n. in comp. A time, when added to any numeral; as, two times, twice; a hundred times &c.
- s. అవేగము s. n. 1. Haste; hurry. 2. anger.
- s. అవేదన s. n. Acute pain from disease.
- s. అవేశనము s. n. A manufactory, or work-shop.
- s. అవేశము s. n. 1. Inspiration by the deity. 2. possession by evil spirits. 3. fury; demoniac frenzy. అవేశమువచ్చు To be inspired by the deity; to be possessed by an evil spirit.
- s. అవేష్టకము s. n. A hedge, fence, or enclosure.
- s. అశ s. n. 1. Love, attachment. 2. desire or wish of any kind; curiosity, avarice. 3. hope. అశపడు 1. To fall in love. 2. to desire, covet, or long for. అశకొలుపు To allure, encourage, or give hopes. అశాపాతుకుడు A very ambitious or avaricious man. అశాబంధము. 1. The bond of love. 2. consolation. 3. a spider's web. అశించు To love, wish, or covet. అశోత్తరము Expectation, hope.
- s. అశయము s. n. 1. Meaning, intention. 2. mind. అశయే శయుడు (from s. శయ a couch) The indian cupid, because he reclines, upon men's minds.
- s. అశాశించు v. a. To bless.
- s. అశి s. n. A serpents fang.
- s. అశీర్వచనము or అశీర్వాదము s. n. A blessing, or benediction. అశీర్వదించు To bless, to give a benediction. అశీర్వు A blessing.

s. అశీవిషము s. n. (from s. అశీ a fang and s. విష poison) A serpent.

s. అశుఖము s. n. An arrow.

s. అశువు s. n. Speed.

s. అశౌచము s. n. The usual term of mourning on the death of a relative, or of imaginary pollution, proceeding from the birth of a child; during which the Hindoos consider themselves impure. The former is commonly termed మృతశౌచము, the latter జాతాశౌచము.

s. అశ్చర్యము s. n. 1. Wonder, astonishment. 2. surprize. 3. admiration.

s. ఆశ్రమము s. n. 1. A religious order or distinction among bramins, of which there are four kinds. viz. 1. The student. 2. the house holder. 3. the anchorite and 4. the ascetic. 2. the abode, cell, hermitage, or retreat of an anchorite or sage.

s. ఆశ్రయము s. n. 1. An asylum, refuge, retreat, or place of safety. 2. protection, countenance, support. ఆశ్రయాశుడు (from s. అశ్ to eat) The god of fire, because he eats or destroys his own abode. ఆశ్రయించు To take refuge with, or have recourse to another. 2. to court one's favor or protection. 3. to be dependent upon another. ఆశ్రీతము &c. Dependent on, or courting the great.

s. అక్షిప s. n. The 9th. of the lunar mansions.

s. అక్షిపము s. n. An embrace. అక్షిపించు To embrace; to clasp.

s. అశ్వయుజము or అశ్వినము s. n. The 7th. Teloogoo lunar month; that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Libra*.

s. అశ్వ సము s. n. 1. A chapter or section. 2. consolation.

s. అశ్వినము s. n. A days journey for a horse.

s. ఆషాఢము s. n. The 4th. Teloogoo lunar month; that in which the moon's change takes place when the sun is in *Cancer*.

TUD. ఆస s. n. vide ఆశ.

s. ఆసక్తము &c. adj. Ardently devoted to one object; diligent, active, addicted to.

s. ఆసక్తి s. n. Ardent attachment to one object or pursuit; inclination.

s. ఆసనము s. n. Any thing to sit upon; a mat, tiger skin, seat, stool &c. 2. the anus.

s. ఆసన్నము &c. adj. 1. Near, proximate. 2. ready, prepared.

G. ఆసప్రాసము s. n. Hard breathing, from great oppression or fatigue.

TUD. ఆసరా s. n. vide ఆశ్రయము.

s. ఆసవము s. n. Rum, a spirit distilled from sugar.

s. ఆసాదించు v. a. To prepare, or keep in readiness.

T. ఆసాను s. n. Support, prop, protection.

G. ఆసామి s. n. (from A. اسمي) 1. An individual. 2. an employment.

s. ఆసారము s. n. A hard shower.

s. ఆసీనము &c. adj. Seated.

- t. అసు s. n. Three sticks, in a line, fixed in the ground, on which cotton thread is placed, always passing the middle one so as to form the figure 8; this is done to prepare the warp, without entanglement, for the loom. అసుకోవి A small hollow bamboo, through which the thread is passed, when placed as above.
- s. అసురము s. n. 1. A raven. 2. a form of marriage, in which the bridegroom gives to the bride, her father, and paternal kinsmen, as much as he can afford.
- s. అసేచినకము or అసేచినము &c. adj. Beloved; charmed.
- g. అసోవా s. n. (from P. adj. *اسوي*) Rest, refreshment.
- g. అస్తారము s. n. 1. Basis, ground, foundation. 2. support, countenance.
- s. అస్తరణము s. n. 1. An elephant's housings; a painted cloth or blanket worn on his back. 2. a mat or carpet.
- t. అస్తి s. n. Property, effects, wealth, capital, riches, estate. అస్తికావు. A rich person; a rich ryot.
- s. అస్తికుడు s. n. A man who acknowledges the existence of a god, in opposition to నాస్తికుడు An athiest.
- s. అప్త s. n. Regard, fondness.
- s. అప్తానము or అప్తాని s. n. 1. A hall of audience. 2. a court of justice. 3. the assembled court of a prince.
- s. అప్థకము s. n. A weapon peculiar to *Indra*.
- s. అస్పదము s. n. 1. Place, room. 2. situation. 3. basis, ground, authority. 4. support.

- s. అస్యము s. n. The face or mouth.
- s. అస్రము s. n. Blood.
- s. అహవనీయము s. n. One of the three consecrated fires in the grand Hindoo sacrifice. It is lighted from the householder's perpetual fire, and is prepared for receiving oblations.
- s. అహవము s. n. War, battle, carnage.
- s. అహో interj. denoting Wonder, sorrow, gladness.
- s. అహారము s. n. 1. Food, nourishment. 2. taking, conveying.
- s. అహవము s. n. A trough near a well, for watering cattle.
- s. అహి కజ్వరము s. n. An intermittent fever.
- s. అహితుండికుడు s. n. A snake catcher, a juggler.
- s. అహుతి s. n. Offering oblations, with fire.
- s. అహోపురుషిక s. n. Boasting, vaunting.
- s. అహ్నిక క్రియలు s. n. Religious duties, performed in the day-time.
- s. అహ్వ or అహ్వయము s. n. A name, an appellation.
- s. అహ్వనము s. n. A summons; calling.
- s. అఘారణము s. n. 1. Imputation of adultery. 2. abuse by such imputation.
- s. అఘికుడు s. n. A gambler.
- s. అతేపము s. n. 1. Censure, blame, reproach. 2. a criticism. 3. objection. 4. a question. అతేపించు To criticise, to object, to question. నిరాతేపము Above all question, blame, or reproach.

ఇ

ఇ The third letter in the Teloogoo alphabet. It is often prefixed to words beginning with consonants, instead of the long vowel ఈ, (the indeclinable adjective pronoun *This*) in which case the following consonant is doubled; thus, ఈకాలము is often written ఇక్కాలము. *This time.*

T. ఇంక adv. 1. Hereafter. 2. more.

T. ఇంకా adv. 1. Yet; still. 2. more.

T. ఇంకు v. n. To evaporate, or dry up.

S. ఇంకము s. n. 1. Any thing moveable, or locomotive. 2. a hint, sign, or gesture.

TUD. ఇంకలము s. n. (from s. ఇంకాలము) 1. Fire. 2. charcoal.

S. ఇంకాలము s. n. Charcoal.

S. ఇంగితము s. n. 1. A hint, sign, or gesture. 2. inquiry, research. 3. motion.

TUD. ఇంగలము or ఇంగలీకము s. n. (from s. హింజుళ) Vermilion.

T. ఇంగలాయి s. n. A sort of fish.

TUD. ఇంకువ or ఇంకువు s. n. (from s. హింజు) Assafoetida.

T. ఇంచు adj. Of, or belonging to, the sugar-cane. ఇంచుపాల్కడలి (from T. పాలు milk and T. కడలి the sea) One of the seven seas, viz. that of the juice of sugar-cane. ఇంచుబోడి or ఇంచుబోణి (from T. బోడి or బోణి in compos. a woman) A woman, because the poets compare

the fair sex to the sugar-cane. ఇంచు మ్రాను (from మ్రాను a tree) The sugar-cane. ఇంచువిల్లుడు (from విల్లు a bow) The indian Cupid, whose bow is made of sugar-cane. *vide ఇక్షువు.*

T. ఇంచుక adj. Very little.

T. ఇంచుమించువు v. n. (from ఇంచుక very little, మించు to exceed, and అవు to become) To be a little on either side of a certain limit, as regards quantity, or time. ఇంచుమించుగా On either side of a certain limit, as regards quantity, or time.

T. ఇండెబాయు v. n. To be cracked, or split.

T. ఇంత An indeclinable adjective and substantive pronoun. 1. So, so many, so much, such. 2. this, as many as this, as much as this, such as this. It is the proximate of అంత q. v. This word is sometimes used in the plural; as ఇంతలుకన్నులు. Eyes such as these. *Munoo Churitra.* ఇంత లేకపనులు So many great affairs as these. ఇంతే This is all. ఇంతాలింత (from ఇంత and అంత) used with a negative, denotes that the quantity, number, or quality is inexpressible. వాడుపద్ధ ప్రయాస ఇంతాలింతగాదు *lit.* The distress which he has suffered is neither this, nor that much. It is not possible to describe how much distress he has suffered. ఇంతట. The inflected ablative of ఇంత. 1. During this; in the mean time. 2. from this time, henceforward, for the future. *vide అంతట - ఇం*

తటి inflected adj. Such. *vide* అంతటి.

T. ఇంతి s. n. A woman.

G. ఇంతోటు pro. *vide* ఇంత.

T. ఇంద interj. 1. Come here. 2. here it is; hold. ఇందంది is used honorifically for ఇంద.

T. ఇందనుక or ఇందాక adv. 1. As far as this, until this time. 2. just before this time. The proximate of అందాక q. v.

T. ఇందలు indef. pro. So many.

S. ఇంది or ఇందిర s. n. *Lutchmi*, the goddess of prosperity, and wife of *Vishnoo*. ఇందీవరుడు (from s. వర a husband) *Vishnoo*.

S. ఇందిందీరము s. n. A large black bee, or beetle.

S. ఇందీవరము s. n. The blue lotus. *Nymphaea cerulea*.

T. ఇందు pro. defective. This; the proximate of అందు q. v. adv. Here.

S. ఇందుడు s. n. The moon.

T. ఇందుపుచెట్టు s. n. The clearing-nut plant, *strychnos potatorum*. *vide* అంబు ప్రసాదము.

S. ఇందుభము s. n. The fifth lunar mansion.

S. ఇందువారము s. n. *lit.* the day of the moon. Monday.

S. ఇంద్రగోపము s. n. The fire-fly.

S. ఇంద్రజాలము s. n. 1. Juggling. 2. incantment.

S. ఇంద్రుప్తకము s. n. A disease, arising from lice, which destroys the hair.

S. ఇంద్రయము s. n. 1. Any of the five senses. 2. any of the passions. 3. the seminal fluid.

S. ఇందుడు s. n. *Indra*, the deity presiding over *Swurga*, or the Hindoo paradise, and over the secondary divinities. He is also regent of the east quarter, and is more particularly the deity of the atmosphere, corresponding in many respects with the *Grecian Jove*. ఇంద్రబిత్తు (from s. బిత్తు conquered) The son of *Ravana*, king of Ceylon; so called, because he defeated *Indra*. ఇంద్రధనుస్సు The bow of *Indra*; the Iris, or rain-bow. ఇంద్రనీలము The sapphire. ఇంద్రాణి The wife of *Indra*. ఇంద్రాయుధము (from s. ఆయుధ a weapon) The rain-bow. ఇంద్రాధి (from s. ఆధి an enemy) A giant. ఇంద్రావరజుడు (from s. అవరజ a younger brother) *Vishnoo*.

S. ఇందనము s. n. Small sticks for fuel. *vide* ఇడ్డము.

T. ఇంపు adj. Agreeable, delicious.

T. ఇంక - ఇంకను or ఇంకమీదట adv. In future, henceforward, hereafter.

TUD. ఇక్కు s. n. (from s. ఓకన్) A house.

T. ఇక్కడ adv. Here; the proximate of అక్కడ q. v.

TUD. ఇక్షము s. n. (from s. హిమ) Frost. *vide* ఇవము.

T. ఇగ్గించు v. n. 1. To grin, to shew the teeth. 2. to neigh. ఇగ్గించు 1. A. grin. 2. neighing.

T. ఇగ్గురు v. n. To be decocted. 2. to be evaporated, or dried up. ఇగ్గురెట్టు To prepare rice with such a quantity of

water, as nearly evaporates by the time the rice is boiled.

t. ఇకరు s. n. 1. A sprout, or young leaf.

2. the gum. *vide* చికురు - ఇకరుకూర (from కూర *a curry*) Curry, generally

made of young vegetables, without any tamarind juice in it. ఇకరుబోడి or

ఇకరుబోణి (from బోడి or బోణి in compos. *a woman*) A young woman,

because she is compared to a tender leaf. ఇకర్చు To bud, to sprout, to shoot

forth. ఇగర్చించు To cause to bud &c.

t. ఇక్కు v. a. To pull, to drag, to draw.

ఇక్కులాట Mutual pulling. ఇక్కులాడు To pull mutually, to drag each other.

t. ఇచట adv. (from ఈ *this* and చట *a place*) Here. It is the proximate of అచట q. v.

t. ఇచ్చకము s. n. 1. Flattery. 2. coaxing, wheedling, cajoling. ఇచ్చకములాడు To flatter. coax, wheedle, cajole, or allure.

t. ఇచ్చునంచు v. n. To consent; to agree.

t. ఇచ్చు v. a. To give. This verb is irregular in the infinitive, and 2d. person of the affirmative imperative. In the former, it makes ఇవ్వ or ఇయ్య *to give*; in

the latter, ఇయ్య *give thou*, and ఇయ్యండి *give ye*. *Vide* grammar for the other forms. This verb, affixed to the infinitive

of any other, denotes *to allow, to permit*;

as, వాణి నాదగ్గరికిరానియ్య *Allow him to come near me*. వాడునన్నుపోనివ్వ లేదు

He would not *permit* me to go. ఇచ్చివచ్చుకోళ్లు (from వచ్చుకోను *to take*) *lit.*

giving and taking. 1. Lending and borrowing. 2. mutual connexion, by intermarriage.

t. ఇచ్చట - ఇచ్చో or ఇచ్చోట adv. *vide* ఇచట.

s. ఇచ్చు s. n. 1. Wish, desire. 2. love. 3. will, pleasure. ఇచ్చుయించు To wish, desire, or love. ఇచ్చునా adv. According to one's own pleasure; at liberty.

g. ఇజ్జాఫా s. n. (from A. اضافة) 1. An increase or augmentation. 2. a surplus or profit.

g. ఇజ్జారా s. n. (from A. اجارة) An income of variable amount, rented for a fixed sum; a farm; a rent. ఇజ్జారాదారుడు A renter or farmer. ఇజ్జారాచేయు To rent or farm.

g. ఇజ్జారు s. n. (from P. ازار) Long drawers, or trowsers; such as are worn by Mussulmans, or Hindoo dancing women.

t. ఇజ్జా s. n. Distress, misfortune, trouble.

s. ఇజ్యుడు s. n. The planet *Jupiter*, the preceptor of the gods.

t. ఇట adv. Here, in this place. the proximate of అట q. v.

tud. ఇటికె s. n. (from s. ఇష్టకా) A brick.

t. ఇటు particle. 1. Here. 2. this. 3. so. *vide* అటు-ఇటువంటి Like this; such as this.

t. ఇట్టలము adj. Great.

t. ఇట్టి adj. pro. Such; like this. the proximate of అట్టి q. v.

t. ఇట్టులు - ఇట్లా - ఇట్లాకూ or ఇట్లు adv. Thus, in this manner; so, in a manner

- such as this; the proximate of అట్లు q. v.
- s. ఇవ s. n. 1. The wife of *Boodha* and daughter of *Ichwákoo*. 2. the left nostril. 3. a sacrificial vessel.
- t. ఇదియు v. n. To be split or cracked. ఇదిసిపడు To fall to pieces. ఇదియగట్టు To demolish.
- t. ఇడు v. a. 1. To give. 2. to place or put. ఇడుకొను To place for one's own use.
- t. ఇడుము s. n. Difficulty; trouble; misfortune.
- t. ఇడ్డెన s. n. A cake made of flour, and boiled in steam.
- s. ఇతఃపరము adv. Hereafter.
- t. ఇతఁడు pro. He. applied honorifically. it is the proximate of అతఁడు q. v.
- s. ఇతరము &c. adj. Other; different.
- s. ఇతికథ s. n. Unmeaning or nonsensical discourse.
- s. ఇతిహాసము s. n. 1. History; traditional accounts of former events; ancient legends.
- t. ఇత్తది s. n. Brass. adj. Brazen.
- s. ఇత్సరి s. n. An unchaste woman.
- s. ఇత్సరుడు s. n. A traveller.
- t. ఇది pro. 1. She. 2. it. 3. this, the proximate of అది q. v. ఇది కావుండు (from t. కా the infinitive of అవు to become, and t. ఉండు to be) lit. to be in this way. 1. To be in such a strange, unusual, or disordered state, as one finds it difficult to describe. 2. to feel an extraordinary or unaccountable sensation.
- t. ఇదిగో or ఇదుగో interj. 1. Look here.

2. here it is. the proximate of అదిగో q. v.
- t. ఇద్దరు The masc. and fem. of the neuter numeral రెండు *Two*, whether used as an adjective or substantive. When the final vowel is lengthened, or pronounced with emphasis, or when న్ను is added to this word, it denotes *Both*.
- t. & tud. ఇద్దెస adv. (from t. ఈ *this* and tud. దెస *a side*) On this side; here.
- s. ఇద్దము &c. adj. Clean; clear; bright; splendid.
- s. ఇద్దము s. n. vide ఇంధనము.
- e. ఇనాము s. n. (from A. انعام) 1. A present or gift. 2. an alienation by Government, to an individual, of the whole of the revenue payable to them from a defined portion of land.
- t. ఇనుకు v. n. vide ఇంకు.
- s. ఇనుఁడు s. n. 1. The sun. 2. a master. 3. the name of a king.
- t. ఇనుమది adj. Double, two fold. ఇనుమడించు v. a. To double.
- t. ఇనుమనమఁడు s. n. lit. a second grandson. A great grandson: ఇనుమనమరాలు A great grand daughter.
- t. ఇనుకూలు adv. Twice.
- t. ఇనుమిక్కిలి adv. Twice as much.
- t. ఇనుము s. n. Iron. ఇనుప inflected adj. Iron. ఇనుపకుందులు Iron pivots, placed in the wall, upon which the hinge of a door or shutter turns. ఇనుపకొలుసు An iron chain. ఇనుపచిట్టెము Iron rust, iron dross. ఇనుపదుడ్డు An iron mace. ఇనుపసలాకు An iron ram-rod.

- T. ఇన్ని adj. pro. collective, in the neuter gender. So many, as many as this. It is the proximate of అన్ని q. v.
- T. ఇన్నాలు A numeral adj. or sub. Two hundred. When inflected as a subs. it makes ఇన్నాటి.
- T. ఇప్ప చెట్టు s. n. A tree, *Bassia latifolia*. The oil expressed from its seeds is used for lamps; and the husk of the seeds, after the oil is expressed, is ground into flour, and used as soap, for washing the body.
- T. ఇప్ప పూ రాజేనాలు s. n. plu. (from ఇప్ప పూ the flowers of the *Bassia*, రాజా a king, and s. అన్నము food) A particular kind of fine rice, which has a perfume resembling that of the flowers of the *Bassia*.
- T. ఇబ్బించు v. caus. To cause to give; the causal form of ఇచ్చు q. v.
- T. ఇప్పుడు adv. (from ఈ this and పుడు in compos. time) Now; at this time. It is the proximate of అప్పుడు q. v. and admits, like it, of inflexion. ఇప్పటివాండ్లు The people of these days. ఇప్పుడేవచ్చినాడు He is just come.
- T. ఇప్ప చెట్టు s. n. vide ఇప్ప చెట్టు - ఇప్ప పూ A spirituous liquor, distilled from the flowers of the *Bassia latifolia*.
- T. ఇబ్బంది s. n. 1. Distress, calamity, difficulty. 2. a period of distress &c. 3. ambiguity.
- T. ఇబ్బందినాడు s. n. A bear. *M. Vencayah*.
- T. ఇబ్బది adj. vide ఇనుమది.
- S. ఇభము s. n. An elephant. ఇభి A female elephant.
- S. ఇభ్యము &c. adj. Rich, opulent.
- T. ఇముడు v. n. To be held, contained, or comprized, within a certain limit of extent, or space of time. ఇముడ్చు v. a. 1. To hold, retain, or include, within a certain limit of extent or space of time. 2. to abridge, retrench, or abbreviate. ఇముడుకొను To reserve within oneself.
- T. ఇమ్మది adj. vide ఇనుమది.
- T. ఇళ్లు s. n. 1. A house. 2. favor. 3. a favorable conjuncture.
- T. ఇయ్యకొను v. a. To consent. ఇయ్యకొలుపు v. caus. To cause to consent.
- S. ఇర s. n. 1. The goddess of speech; speech. 2. ardent spirit. 3. water. 4. the earth.
- S. ఇరవ్వడము s. n. A flash of lightning; the fire attending a thunderbolt.
- T. ఇరవు s. n. A house, an abode.
- T. ఇరవెందు v. a. To shine.
- G. ఇరనాలు s. n. (from A. ارسال) A remittance.
- S. ఇరింకణము s. n. A violent wind, a tempest.
- T. ఇరు adj. 1. Two. 2. both. ఇరు నెలంకులు or ఇరుచక్కి Both sides. ఇరుగోరు (from కోరు the inhabitants share) Both the Government and the inhabitants' share of the produce. ఇరుచాలుషక్కి A twice ploughed field. ఇరుతిగ or ఇత్తిగ (from తిగ three, an obsolete word, now applied only to the trey in dice.) Six. ఇరుదామునేల As much land as requires two tooms of grain to sow it. ఇరు

నాలు (from నాలు *four*) Eight. ఇరువది (from పది *ten*) Twenty. ఇరువాయిపక్కి (from T. వాయి *the mouth*, and TUD. పక్కి *a bird*) A bird with two heads. ఇరువురు Two. G. ఇరువై Twenty.

T. ఇరుకు s. n. The neighbourhood, the vicinity. adj. Neighbouring, adjoining. ఇరుకుపొరుకు s. n. The neighbours. adj. Neighbouring. The first part of this phrase refers to those on the right hand or behind; the other to those on the left, or in front.

T. ఇరుకుచెట్టు s. n. A tree. *Dalbergia sisu*.

T. ఇరులు s. n. plu. Darkness.

T. ఇరుప s. n. A measure of capacity, equal to half a *toom*.

T. ఇఱి s. n. Smallness, littleness.

T. ఇఱియు v. a. 1. To be united or joined with. 2. to be squeezed, crushed, or smashed. 3. to be reduced to powder.

T. ఇలుకు or ఇఱికించు v. a. To press, squeeze, or crush, between two substances. 2. to insert with difficulty. s. n. Strait; difficulty; distress; narrowness. ఇఱకండి Strait, difficulty, distress. ఇఱకటము or ఇఱకాటము Straitness, narrowness, closeness. ఇఱికికొను - ఇలుకుకొను or ఇలుక్కిను To get oneself inserted or entangled; as ఉర్రోకములో ఇలుక్కిను. To get oneself appointed to a situation. తొందలలో ఇలుక్కిను To be entangled in difficulty. ఇలుకుమాను (from మాను *wood*) Two pieces

of timber, placed perpendicularly in the ground, so near to each other as to admit men, but to exclude cattle, from passing between them, into the premises which they are intended to guard.

T. ఇలుసు s. n. The axle tree.

T. ఇఱ్ఱి s. n. A deer.

T. ఇఱ్ఱింకలు s. n. plu. Staring.

S. ఇల s. n. The earth. ఇలాపతి (from పతి *a lord*) A king.

T. ఇలకలుచు v. a. To gnash the teeth.

T. ఇలకోడి s. n. An old cricket.

T. ఇలవరము s. n. A hut without walls.

G. ఇలాకా s. n. (from A. *علا*) 1. Dependence, relation, connexion. 2. charge, possession.

S. ఇలి or ఇలికము s. n. A rat. *M. Vencaya*. ఇలిపాపణము Rats-bane.

T. ఇలుకు s. n. 1. The cramp. 2. a sprain ఇలుకుబట్టినది The cramp has seized me.

T. ఇల్లావల్లి s. n. 1. A tell-tale. 2. backbiting.

T. ఇల్లు s. n. 1. A house. This word is irregular in its inflexions. In the inflexion sing. it makes ఇంఱి; and in the nom. plu. ఇండ్లు. The dative sing. of this word, ఇంఱికి, when added to any of the cardinal numbers, expresses the corresponding English numeral with the word *each* prefixed to it; as, నలభైయింఱికిపదివ రాయిచ్చినాను I gave ten pagodas to *each* forty. ఎజముఒకటింఱికియెంత How much *each* single yard? But when the

- numeral to which it is affixed is the nominative to the verb, it expresses the word *about*; as నలభైయింటికవచ్చినారు *About forty came*. The inflected ablative ఇంట, added to numerals, denotes *by*, as నాలుగింటగుణించు *Multiply by four*. ఇంటిపేరు *lit. a house name*. Every family has what is called a *house name*, generally taken from that of their village, profession, or office, and resembling our *surname*; only that it is prefixed, instead of affixed, to the *proper name*. ఇల్లుకట్టు (from కట్టు *to tie*) *To build a house*. ఇలువరస (from వరస *a range or row*) *Family, race, generation, pedigree*. ఇల్లాల (from ఆలు *a wife*) *lit. the mistress of a house, or family*. 1. A married woman whose husband is alive. 2. a chaste or virtuous wife. 3. a matron.
- T. ఇవతల *adv.* 1. This side. 2. hereafter 3. nearer. the proximate of అవతల *q. v.*
- TUD. ఇవము *s. n.* (from *s. హిమ*) *Frost*. ఇవముసూడు (from *T. సూడు an enemy*) *The sun. vide ఇక్షము.*
- T. ఇవ్వరు *s. n.* A shoot or sprout.
- S. ఇపము *s. n.* *vide ఆశ్వయుజము.*
- S. ఇపక *s. n.* 1. A painter's brush. 2. a blade of grass. 3. a reed or pen.
- G. ఇమ *vide ఇటు - ఇమవంటి* *Like this, such as this.*
- S. ఇమువు *s. n.* An arrow. ఇముధి (from *s. ధి that holds*) A quiver. ఇవ్వసము (from *s. ఆస that throws*) A bow.
- S. ఇష్టక *s. n.* *vide ఇటిక.*

- S. ఇష్టము *s. n.* 1. Wish; desire. 2. pleasure; will. 3. love; fondness. 4. an act of sacrifice; an offering. *adj.* 1. Beloved, fond of. 2. desired. 3. agreeable. ఇష్టాగోష్ఠి An agreeable company. ఇష్టలాపము Agreeable conversation.
- S. ఇష్టి *s. n.* 1. Wish, desire, inclination. 2. a sacrifice.
- T. ఇసుక *s. n.* Sand. *adj.* Sandy. ఇసుకతిన్నె - ఇసుకదిన్నె or ఇసుకదిబ్బ 1. A sand bank. 2. hillocks of sand. 3. an island of alluvial formation. ఇసుకదొండు A kind of fish.
- T. ఇసుమంత *adj.* Small; minute.
- T. ఇసుళ్లు *s. n. plu.* A species of winged ant, which flies to the light, generally in the evening, after rain. It is easily caught in swarms, and being deprived of its wings, is fried and eaten by the lower classes of Hindoos, who esteem it a delicacy. I believe it is the *Termes* in a particular state.
- T. ఇస్సీ *interj.* expressive of Disgust, pain, or sorrow.
- G. ఇస్తువ or ఇస్తువు *s. n.* Property; estate.
- S. ఇహము *s. n.* 1. The present world; our present state or existence; in opposition to పరము A future state.
- S. ఇక్షువు *s. n.* The sugar-cane. ఇక్షువణము A plantation of sugar-cane. ఇక్షుశరాసమరదు or ఇక్షుసాయకుడు The indian Cupid, because his bow is of sugar-cane. ఇక్షుకాకటము or ఇక్షుకాకినము Ground fit for the cultivation of sugar-cane. *vide ఇంచు.*

3. ఇంద్రాక్షుడు s. n. The first monarch in the line of *Soorya*, or the sun, which commenced with the second *Yooga*, or age of the Hindoos.

శు

—o—o—o—

శు 1. The fourth letter in the Teloogoo alphabet. 2. the indeclinable proximate demonstrative pronoun This: as శుతల్లి This mother. శుకొడుకులు. These sons.

౧. శుంధ్రవాచు s. n. (from శుచత q. v. & వాచు he) A toddy-drawer; any individual of that cast whose profession it is to extract the juice of the date, palmyra, or cocoa-nut tree. They are often employed as palankeen bearers.

౧. శుకద adv. *vide* ఇక్కడ.

౧. శుకు v. n. *vide* ఇంకు.

౧. శుకువ s. n. Dampness, wetness.

౧. శుకకె s. n. A feather.

౧. శుకె pro. fem. *vide* శుకె.

౧. శుకఁ s. n. A fly. శుకఁపులి (from ౧. పులి a tiger) A spider. శుకఁలుముసురుకొన్నది The flies fixed or settled. *lit.* covered.

౧. శుఁ s. n. 1. Giving; a gift. 2. generosity. *vide* శువి and ఇచ్చు.

౧. శుచు v. a. To lose. v. n. To be subordinate or subject to another.

౧. శుచేచేతుల adj. (from ౧. చెయ్యి the hand or arm) Lean-armed, wither-armed.

౧. శుచుకపోవు v. n. (from శుచుక a derivative from ౧. శును to bring forth and ౧. పోవు to go) To miscarry, to have

a premature birth. This word is applied to animals only, not to the human species.

౧. శుచి s. n. A spear; a barbed dart.

౧. శుట్టు s. n. A master or lord.

౧. శుద adv. Here. *vide* ఇక్కడ. శుదచువోవు (from ౧. పోవు to go) To retire, to retreat.

౧. శుదిగలచు v. n. To stop or halt, from weariness in walking.

౧. శుదిగవాచు s. n. *vide* శుంధ్రవాచు.

౧. శుదితము adj. Praised, commended, applauded.

౧. శుదు s. n. 1. Age. 2. time of life. 3. puberty. 4. pawn, mortgage. adj. Equal. మీయిదేని How old are you? శుదు మిగులు or మీరు (from ౧. మిగులు or మీరు to exceed) To exceed the prescribed age, as regards that fixed for the investiture of bramins with the sacred thread, or for the marriage of females. Women, amongst the superior casts of Hindoos, are generally married, before the age of puberty. వాచునాకుయిదా Is he equal to me? శుదుపెట్టు (from ౧. పెట్టు to place) To mortgage.

౧. శుదుచు v. a. *vide* శుచ్చు.

౧. శుదుముంత s. n. (from ౧. శుచ్చు to draw and ౧. ముంత a small earthen pot) An earthen pot, in which milk is usually drawn from the cow.

౧. శుదేరు v. n. (from ౧. శుదు age and ౧. ఏరు to attain) 1. To reach the age of puberty. 2. to be effected, accomplished, or fulfilled. శుదేర్చు v. a. To fulfill, accomplish, or effect.

- t. శుశు v. a. To draw, pull, or drag. శుశు
దుపు or శుశు 1. Pulling, dragging. 2.
hard breathing previous to death. 3. a
pain in the side. 4. the contraction of a
limb. శుశునిండా యీదుపు నావున్నది The
water runs with great force. శుశుబించు
or శుశుబించు v. caus. 1. To cause to draw
&c. 2. to procrastinate, to put off.
- t. శుశు adj. Of or belonging to the date
tree. శుశుకల్లు Toddy, the fermented
liquor drawn from the date tree. s. n. 1.
Swimming. 2. the act of bringing forth,
as applied to animals only, not to the
human species. శుశుకాయ 1. A canoe
formed from the trunk of the palmyra
tree. 2. a long gourd, dried, used in
swimming. శుశుకాయ (from శుశు to
beat) To swim.
- t. శుశు నాడు - శుశుడు or శుశు pro.
He, this man, used honorifically; it is
the proximate of శుశు నాడు q. v.
- s. శుశు s. n. Calamity of season; as
drought, excessive rain, &c.
- t. శుశు s. n. The east wind.
- t. శుశు v. n. To swim. శుశులాడు
(from t. శుశు q. v.) To swim. s. n. The
date tree. శుశులాట (from t. శుశు
playing) Swimming, sporting in water.
- s. శుశుశము or శుశుశము &c. adj.
Such, like, similar.
- t. శుశుశు s. n. A blade of long grass,
of which brooms are made.
- s. శుశు v. a. 1. To produce, as fields of
grain. 2. to bring forth young, applied

- to animals only, not to the human spe-
cies. శుశుశు A cow about to calve.
- t. శుశు s. n. The fibre of a leaf.
- t. శుశు s. n. A nit.
- t. శుశు pro. fem. demonstrative She;
applied to superiors only; it is the pro-
ximate of శుశు q. v.
- s. శుశు s. n. Will, desire, volition.
- t. శుశు or శుశు pro. She, this wo-
man; it is the proximate of శుశు q. v.
- t. శుశు s. n. Wet, moist.
- t. శుశు pro. vide శుశు.
- t. శుశు pro. He, this man; the masc.
honorific demonstrative, proximate of
శుశు q. v.
- t. శుశు or శుశు pro. She, this
woman; the fem. honorific demonstra-
tive, proximate of శుశు q. v.
- t. శుశు s. n. A bush.
- tud. శుశు s. n. (from s. శుశు)
Envy, spite, malice.
- t. శుశు adj. numeral (from t. శుశు
two and t. శుశు six) Twelve.
- t. శుశు s. n. plu. 1. Pieces, bits, rem-
nants, slices. 2. sprouts, shoots.
- s. శుశుశు adj. 1. Said, told. 2. des-
patched, sent.
- t. శుశు s. n. 1. A nit. 2. flesh, meat. adj.
1. Two. 2. low, mean. pro. You. శుశు
పన or శుశు. A comb for extract-
ing nits or lice. శుశుశు (from t.
పన the voice) A low voice. శుశు
To comb out nits.
- t. శుశుశు adv. Freely, at liberty.

- s. ఈర్ష్యము s. n. A sore, a wound.
 s. ఈర్ష్య s. n. vide ఈర సము
 T. ఈరతారలు s. n. plu. More or less.
 T. ఈల s. n. Whistling. ఈలవేయు (from
 T. వేయు to throw) To whistle.
 T. ఈలకలుచు v. n. vide ఇలకలుచు.
 T. ఈలా - ఈలాకు or ఈలాకున adv.
 Thus, so, in this manner; the proximate
 of లెలా &c. q. v.
 T. ఈలుకు v. n. To die, to lose life.
 T. ఈలువు s. n. Courage.
 T. ఈవల adv. vide ఇవతల.
 T. ఈవి s. n. A gift. vide ఈగ.
 T. ఈవు pro. Thou.
 T. ఈవులమ్రాను s. n. (from T. ఈవులు
 gifts and T. మ్రాను a tree) The fabu-
 lous tree in Indra's heaven, which yields
 whatever is desired.
 s. ఈశానుడు s. n. Eesha, a name of the
 god Siva, who is also the guardian of
 the north east; hence that point is term-
 ed ఈశాన్యమూల.
 s. ఈశుడు s. n. A lord or master. 2. vide
 ఈశానుడు.
 s. ఈశ్వర s. n. The eleventh year of the
 Hindoo cycle of sixty.
 s. ఈశ్వరి s. n. Parvati the wife of Siva.
 s. ఈశ్వరుడు s. n. 1. Siva. 2. god, the
 supreme being. 3. a lord, a master.
 s. ఈప s. n. The shaft of the plough.
 s. ఈపణత్రయము s. n. (from s. ఈప
 ణ love and s. త్రయ three) The three
 strongest affections of mankind viz. 1st
 conjugal affection. 2d. the love of mo-

- ney. 3d. paternal affection.
 s. ఈపత్తు adj. Slight, small, little.
 s. ఈషిక s. n. 1. A reed for writing. 2. a
 painter's brush.
 T. ఈసడించు v. a. To hate, abhor, or
 dislike. ఈసడింపు Dislike, hatred.
 TUD. ఈసరుడు s. n. (from s. ఈశ్వర)
 The supreme being.
 s. ఈహ s. n. Wish, desire, inclination.
 s. ఈహమృగము s. n. 1. A wolf. 2. a di-
 vision of the drama.
 s. ఈక్షణము s. n. 1. An eye. 2. sight,
 looking.
 s. ఈక్షణిక s. n. A female fortune teller.

ఉ

—*—

- ఉ The fifth letter in the Teloogoo alpha-
 bet.
 T. ఉంకించు v. n. 1. To endeavour. 2. to be
 ready, or prepared.
 T. ఉంకువ s. n. A marriage portion, or
 dowry; the peculiar property of a wo-
 man, given to her at her marriage by
 her father-in-law, or other relatives.
 T. ఉంకరము s. n. A ring. ఉంకరపు ప్రేలు
 (from ప్రేలు a finger) The ring finger,
 that next the little one.
 T. ఉంకిడి s. n. A disease amongst cattle,
 arising from their grazing on the sprouts
 of cut Jonnaloo, the great millet or Hol-
 cus Saccharatus; or from their eating
 the leaves of the castor oil tree, Palma
 Christi.

- t. ఉంచు v. a. (from ఉండు to be q. v.) 1. To place, to put. 2. to keep, to retain, to preserve. 3. to leave. ఉంచుకొను v. comp. To keep or retain for one's own use; to entertain in a service or employment. ఉండించు v. caus. 1. To cause to place, put &c. 2. to stop. వాణ్ని ఉంచుకొని యములో ఉంచినాను I placed him in the service. ఈపుస్తకమును పదిహేని రోజులు ఉంచు Put this book upon the table. ఈరూపకమును వద్ద ఉంచు Keep this money with you. వానితోపాటు వానికినిండా లిక్కి ఉంచినాడు His father left him much property. ఉంచుకొన్నది A kept woman, a concubine.
- s. ఉంఛము s. n. The gleanings of grain.
- t. ఉంట or ఉండ s. n. 1. A round earthen ball, a pellet. 2. a pill. ఉంటవిల్లు A pellet-bow. ఉండబీళ్లు వేయు To ballot.
- t. ఉండు v. n. 1. To be, to exist. 2. to reside or remain. This verb governing the dative case, expresses the English verb to have, or possess. వాడు యింట్లో వున్నాడా Is he at home? మీతండ్రి ఉన్నాడా Is your father alive? నేను ఆ గ్రామములో పదిదినములు ఉండిని remained in that village ten days. నాకు పట్నములో సొంత యిల్లు వున్నది I have my own house in town. ఉన్నట్టే ఉండి adv. Suddenly. అది నిజమని వుంటేని I thought it was true. ఉండఁజూచు (from t. చూచు to see) 1. To examine, inspect, survey, or review. 2. to muster.
- t. ఉండ్ర or ఉండ్రము s. n. vide ఉంట adj. Round.
- t. ఉండ్రములు - ఉండ్రాలు or ఉండ్రాల్లు

- s. n. plu. Round cakes, like balls, particularly such as are used as offerings to Ganēsa.
- s. ఉందురువు s. n. A rat.
- t. ఉంబ s. n. The lowing of oxen.
- t. ఉక్కు s. n. Closeness; sultriness; confined heat; still warmth.
- t. ఉక్కుభము s. n. 1. An intrenchment, round a camp. 2. an advanced guard in front of a camp.
- t. ఉక్కిరిబిక్కిరియ్యు v. n. (a cant word, derived from ఉక్కు q. v. prefixed to అవు to become) To be suffocated; to be oppressed by a close, sultry, or still heat.
- t. ఉక్కివము adj. Inferior, low, mean.
- t. ఉక్కు s. n. 1. Steel. 2. strength. 3. pride. ఉక్కుతీగ steel wire. ఉక్కురునియ lit. a piece of steel. A brave, sharp, or active man. ఉక్కుణఁగు (from t. అణఁగు to be subdued) To suffer a diminution of strength, or a reduction of pride; to be disheartened. ఉక్కుణఁగించు or ఉక్కుణఁచు To weaken another's strength, or humble his pride, to dishearten.
- t. ఉక్కులు s. n. Baked flour, generally mixed with sugar, used as a sweetmeat.
- s. ఉక్కుము adj. Spoken, said.
- s. ఉక్తు s. n. 1. Speech. 2. speaking. 3. a word, an expression.
- s. ఉఖ s. n. An earthen pot. 2. a ray of the sun. ఉఖములు Cakes, dressed or boiled in a pot.
- tud. ఉంఁది s. n. (from s. యుగ a conjuncture and s. ఆది the beginning) The

first day of the sol-lunar or Teloogoo year. The Teloogoo year consists of a certain number of lunar months, reckoned from new moon to new moon. This number varies, and is regulated by the course of the sun. The lunar month, of which the last day, or that of the moon's change, happens when the sun is in *Aries*, is the first month of the year; and so on, for each successive lunar month, in which the moon's change takes place when the sun is in a different sign of the zodiac. But if the sun, during two successive changes of the moon, remains in the same sign of the zodiac, the lunar month in which the first change takes place is reckoned *అధిక* or *intercalary*, and after that lunation is completed, it commences again, under its proper name. When two intercalary months occur together, the proper month intervening between the two is omitted from account, and is termed the *తొలగిన* or *the wasted month*. This happens when no change of the moon occurs, during the period of the sun passing through an entire sign of the zodiac. The first day of the Teloogoo year is celebrated as a holiday, by offering the flower of the margosa tree, (*Melia azadirachta*) with tamarind juice and sugar, to *Ganēsa*, or other deities.

త. తెలుగు వ. అ. 1. To begin a conversation. 2. to plead eloquently. 3. to re-

member. 4. to calculate or multiply mentally, without using any figures.

త. తెలుగు స. న. A rope or cord attached to any thing, for the purpose of carrying it about, or suspending it.

త. తెలుగు వ. అ. *vide* తెలుగు.

త. తెలుగు వ. అ. To weave of a close texture, so that there be no interstice between the threads either of the woof or warp.

త. తెలుగు స. న. 1. A wrinkle in cloth. 2. a drink, given morning and evening, to infants, consisting of the nurse's milk, mixed with castor oil. తెలుగు పేలు To give this drink to children.

త. తెలుగు వ. న. To run into a knot, in spinning, or twisting.

త. తెలుగు ము &c. adj. 1. Angry, wrathful, fierce, furious, violent. 2. cruel. 3. terrific.

త. తెలుగు స. న. 1. A store-house. 2. a pantry. 3. a treasury. తెలుగు 1. One who has charge of the family provisions; a steward; a butler. 2. a store-keeper. 3. a treasurer.

త. తెలుగు స. న. (from తెలుగు fierce and తెలుగు the eye) lit fierce-eyed. The god *Siva*.

త. తెలుగు స. న. A man of a mixed tribe, from a *Chuttriya* father, and *Soodra* mother. The employment of this tribe is to kill animals that live in holes; some of them are bards; and others have charge of treasure, or of hill forts.

త. తెలుగు ము &c. adj. 1. Proper. 2 convenient. 3. fit, suitable. 4. agreeable. s. n. A

- gratuity; a present. ఉచితము π adv. Gratis, without any recompence, for charity.
౧. ఉచ్చి s. n. Urine. ఉచ్చిబోయు To make water.
౨. ఉచ్చిందము &c. adj. Quick. expeditious.
౩. ఉచ్చిము s. n. The zenith; the meridian; the vertical point in the sky. adj. 1. Vertical. 2. high, tall.
౪. ఉచ్చియము s. n. The knot which fastens that part of a female's garment which goes round the loins. The dress of a female Hindoo consists of a single long cloth, which is first tied round the waist, then wound, in several folds, round the lower part of the body, and the remainder, being thrown from the waist across one shoulder, and spread in front, forms the covering to the rest. The several casts are distinguished amongst the females, by the mode in which this cloth is worn.
౫. ఉచ్చిరించు v. a. 1. To pronounce, articulate, or utter. 2. to recite. 3. to say. ఉచ్చిరణ 1. Pronunciation, utterance. 2. recitation of prayers.
౬. & ౧. ఉచ్చిటన చేయు v. a. (from s. particle ఉట s. చేట to break and ౧. చేయు to do) To exorcise, drive out, or remove evil spirits.
౭. ఉచ్చివచము &c. adj. Various, diverse, multiform.
౮. ఉచ్చి s. n. The crown or top of the head.
౯. ఉచ్చింత adj. Of or belonging to the gigantic swallow wort, *Asclepias Gigantea*.
౧౦. ఉచ్చు v. To enter by force; to rush in.
౧౧. ఉచ్చు s. n. A noose, a snare.
౧౨. ఉచ్చైశ్రవము or ఉచ్చైశ్రవస్సు s. n. (from s. ఉచ్చైన్ high and s. శ్రవన్ an ear) lit. long eared. The horse of *Indra*.
౧౩. ఉచ్చిష్టము s. n. 1. Spittle. 2. the leavings or fragments of the table.
౧౪. ఉచ్చౌఖిలము &c. adj. 1. Operated, perverse. 2. unrestrained.
౧౫. ఉచ్చయము or ఉచ్చయము s. n. 1. Height. 2. the highest point of prosperity, riches, or power.
౧౬. ఉచ్చాసము s. n. 1. Breath, breathing. 2. a sigh. ఉచ్చాసాకోధము. A stoppage of the breath, from stitch, or other bodily pain.
౧౭. ఉజ్జలంచు v. a. To quit; to leave.
౧౮. ఉజ్జయిని s. n. *Oogein*, a city in Malwa, formerly the capital of *Vicramarka*, and lately of the Mahratta chief *Scindia*.
౧౯. ఉజ్జయింపు s. n. 1. Conjecture, guess, estimate.
౨౦. ఉజ్జి s. n. A match to another; any one able to contest with another; any thing equal to another. ఉజ్జిశేయు To pitch two of equal talents, against each other.
౨౧. ఉజ్జ్వలము &c. adj. Splendid, bright, luminous, radiant. s. n. Love, passion.
౨౨. ఉటంకి or ఉటంకు adj. Clever, active, nimble.
౨౩. ఉటంకించు v. a. To abstract; to abridge; to shorten.

3. ఉదజము s. n. 1. A house. 2. a hermitage formed of leaves, the residence of holy men.

౧. ఉట్టి s. n. A coarse net work, made of rope or rattan, in which pots and other vessels are suspended from the beams of the house, or from the stick thrown across the shoulder, by which they are carried about.

౧. ఉట్టిపడు v. n. (from ౧. ఉట్టి and ౧. పడు to fall) To come, or happen suddenly, or accidentally.

౧. ఉట్టు s. n. Ground fit for the cultivation of salt. On the coast, salt is cultivated not manufactured. Brackish water, communicating with the sea, is introduced upon a peculiar salt soil, previously prepared, and after evaporation by the sun, the salt remains crystallized on the surface.

౧. ఉట్ట వదియములు s. n. plu. A rich dish, consisting of the flour of pulse of various kinds, seasoned with chilly, &c. and made into little balls, which are fried in ghee or oil. వానిపొన్ను ఉట్ట వదియముగా నెన్నోకోవెనుకొన్నాడు He took that man's property. (lit. like ఉట్ట వదియము) with as little ceremony as he would have eaten his dinner.

౧. ఉతాణి adj. High, tall.

౧. ఉతాడరి adj. (from H. उठा to rise up) In constant or quick motion, without rest. ఉతాడరి పైనము A forced march.

౧. ఉదాయించు v. a. 1. To seize suddenly,

or by surprize. 2. to deny what one had just before asserted.

౧. ఉదికిలు v. n. To be angry or provoked, in consequence of being ridiculed.

౧. ఉదిపోవు or ఉదిపొవు v. n. (from ౧. ఉది and ౧. పోవు to go) To become blunt; to be spoiled.

౧. ఉదుకు v. n. 1. To boil, to bubble with heat, to seeth. 2. to be feverish from heat. 3. to boil with rage or anger. s. n. 1. Boiling. 2. heat. adj. Hot. ఉదికించు v. a. To dress or cook victuals; to boil, to place on the fire. ఉదుకుబట్టు (from పట్టు to seize) To begin to boil. ఉదుకాదించు (from ఉదించు to cause to play) To vex one for amusement. ఉదుకచోయు (from పోయు to pour) 1. To be oppressed with heat. 2. to pour into a pot, in order to boil.

౧. ఉదుగర s. n. Any present given to a bride, or bridegroom, during the celebration of their marriage.

౧. ఉదుగు v. n. 1. To grow thin, lean, or emaciated. 2. to be exhausted. v. a. 1. To leave, quit, or relinquish. 2. to stop or cease. కానుపు ఉదిగినది Breeding has ceased. ఉదిగిఉదిగి చేయు (from ౧. చేయు to do) To do at intervals. ఉదిగిపోవు (from ౧. పోవు to go) To become lean. ఉదుగక Negative verbal participle, without ceasing, &c. used adverbially, to denote Continually, always, frequently. ఉదిగించు v. caus. To cause to leave, quit, &c.

- T. ఉడుత s. n. A squirrel.
- S. ఉడుపము s. n. A float or raft.
- T. ఉడుపు v. a. 1. To efface. 2. *vide* ఉడిగించు under ఉడుగు.
- G. ఉడుపు s. n. 1. A dress, or suit of clothes. 2. a suit of clothes belonging to another, borrowed from a washerman, in order to be worn. This is a very common custom, on all occasions, among the lower casts of Hindoos; and even among poor bramins, as regards their women, when unclean after child-birth.
- S. ఉడుపున్నము s. n. The china rose.
- T. ఉడుము s. n. The iguana. ఉడుపపిల్ల (from పిల్ల *the young of any creature*) A young iguana.
- S. ఉడుపు s. n. A lunar mansion. 2. a star.
- T. ఉడ్డా s. n. 1. An assemblage, or collection. 2. a heap of four or five tamarind stones, little balls, or other similar articles, with which boys play, in a manner similar to those in Europe with cherry stones. ఉడ్డాచేయు To collect in a heap or crowd.
- S. ఉడ్డినము s. n. Flying, soaring.
- T. ఉడ్డుకుడుచు v. n. To be suffocated.
- T. ఉతక s. n. The common native doors have no hinges; they turn upon a pivot, fixed to the top and bottom on one side, & inserted above, in the beam which passes over the door way, and below, in a small piece of wood placed in the ground, at the corner of the door way. This is the Teloogoo name for that

piece of wood, which is thus placed at the bottom of the door way.

- G. ఉతకాలాడు v. a. *vide* ఉదకాలాడు.
- T. ఉరుకు v. a. To wash or bleach. ఉరికించు v. caus. To cause to wash, &c.
- S. ఉత్తటము &c. adj. 1. Abundant. 2. excessive.
- S. ఉత్తరము s. n. A heap of grain, &c.
- S. ఉత్తర్వుము s. n. Excellence.
- S. ఉత్తోచము s. n. A bribe.
- S. ఉత్తోశము s. n. 1. The ospray or sea eagle. 2. implacable hatred, confirmed enmity.
- T. ఉత్త adj. 1. Mere. 2. empty. 3. useless. 4. false. ఉత్తచాలుతానాడు He drank mere milk. ఉత్తవట్టె An empty box. ఉత్తమాట A useless or false word. ఉత్తకాళ్లు Bare feet.
- T. ఉత్తందములు s. n. plu. A gold necklace, worn by women.
- S. ఉత్తంసము s. n. 1. An ear-ring. 2. a head ornament.
- S. ఉత్తప్తము s. n. Dried flesh. adj. Burnt.
- S. ఉత్తమ s. n. A chaste, handsome, or affectionate woman.
- S. ఉత్తమము &c. adj. 1. Excellent, best, virtuous. 2. chief, principal, first. ఉత్తమపురుష in grammar, The first person. ఉత్తమబంధుడు (from s. బంధు debt) A creditor.
- S. ఉత్తమాంకము s. n. (from s. ఉత్తమ chief and s. అంక a member) 1. The head. 2. the penis. 3. the vulva.
- S. ఉత్తర s. n. The 12th lunar mansion.

౧. ఉత్తరంకము s. n. A wooden arch, surrounding the door frame.
౨. ఉత్తరక్రియలు s. n. plu. (from s. ఉత్తర subsequent, and s. క్రియా an action) Funeral rites, or obsequies.
౩. & TUD. ఉత్తరజంఘము s. n. (from s. ఉత్తర excellent, and TUD. జంఘము the sacred thread) A gold chain, which Hindoos of all classes may wear, in the same manner that those of the superior casts wear the sacred thread.
౪. ఉత్తరము s. n. 1. The north. 2. a letter. 3. an answer, or reply. 4. an order or command. adj. 1. Northern. 2. excellent. 3. superior, high. 4. subsequent.
- ఉత్తరవాది s. n. (from s. వాది a speaker, or complainant) 1. A respondent, or defendant. 2. a security. adj. Responsible.
- ఉత్తరఫిర్యాదుదారుడు (from P. اذنه a complaint) lit. a defendant who complains, An appellant. ఉత్తరసభ. A superior court. ఉత్తరవాదము Responsibility, security. ఉత్తరాది s. n. The north. adj. Northern.
౫. ఉత్తరాభాద్ర s. n. The 26th lunar mansion.
౬. ఉత్తరాయణము s. n. (from s. ఉత్తర the north, and s. ఆయన going) 1. The sun's progress to the north of the equator. 2. the period of the year during which he is north of it.
౭. ఉత్తరాషాఢ s. n. The 21st of the lunar mansions.
౮. ఉత్తరాసంకము s. n. An upper or outer garment. vide ఉత్తరీయము.

౯. ఉత్తరానులు s. n. plu. The beam above, and piece of wood below the door way, in which are inserted the pivots, upon which the door turns. vide ఉత్తర.
౧౦. ఉత్తరించు v. a. 1. To cross or pass over. 2. to separate a number of handkerchiefs or cloths wove in one piece, into their proper number, by cutting the selvage.
౧౧. ఉత్తరీయము s. n. An upper or outer garment. vide ఉత్తరాసంకము.
౧౨. ఉత్తరువు s. n. 1. An answer or reply. 2. an order or command. 3. permission, leave, congé. ఉత్తరువుచెప్పు To answer or reply. ఉత్తరువుయిచ్చు 1. To give leave; to permit. 2. to answer; to direct. ఉత్తరువుపుచ్చుకొను To take leave. ఉత్తరువుచేయు To order.
౧౩. ఉత్తరేణిచెట్టు s. n. The plant termed *Achyranthes aspera*.
౧౪. ఉత్తరోత్తర adv. At any future time.
౧౫. ఉత్తలపాటు s. n. Perturbation; disquietude of mind.
౧౬. ఉత్తానము adj. 1. Shallow. 2. sleeping supinely. ఉత్తానశయుడు s. n. (from s. శయ that sleeps) An infant.
- TUD. ఉత్తుడు s. n. (from s. యుక్త) A proper or fit man.
౧౮. ఉత్థానము s. n. 1. Manly exertion. 2. an army. 3. rising or getting up. This word is used by the catholic Missionaries to denote the resurrection.
౧౯. ఉత్పతనము s. n. 1. Flying, soaring. 2. birth, production.
౨౦. ఉత్పత్తి s. n. Birth, creation, production,

- origin. ఉత్పత్తియపు 'To be born, created, formed, or framed. ఉత్పత్తిచేయు To create; to fabricate; to produce.
- s. ఉత్పథము s. n. The air, the sky.
- s. ఉత్పలము s. n. 1. A water lily. 2. a blue lotus. *Nymphaea cerulea*.
- s. ఉత్పాదించు v. a. To root out, or eradicate. ఉత్పాదితము &c. adj. Eradicated; rooted up.
- s. ఉత్పాతము s. n. A prodigy, or phenomenon, as an earthquake, a comet &c.
- s. ఉత్పాదిలు or ఉత్పాదిల్లు v. n. 1. To be born. 2. to rise. 3. to spring from a source.
- s. ఉత్పాసము s. n. Satirical speech.
- s. ఉత్ప్రేక్ష s. n. An extravagant hyperbole.
- s. ఉత్పల్లము &c. adj. Expanded, or blown, as a flower.
- s. ఉత్పంఠము s. n. The haunch, or part above the hip.
- s. ఉత్పక్షము s. n. 1. A gift; the act of giving. 2. quitting, abandoning.
- s. ఉత్పజ్ఞానము s. n. A gift or donation.
- s. ఉత్పవము s. n. 1. A festival, or public rejoicing, such as on the celebration of a marriage, or of a religious ceremony at a temple. 2. elevation, joy, festivity.
- s. ఉత్పాహము s. n. 1. Encouragement. 2. perseverance. 3. joy, triumph. ఉత్పహించు. v. n. 1. To persevere. 2. to rejoice, to triumph.
- s. ఉత్పక్షము &c. adj. Zealously active; making exertions to obtain a desired object.
- s. ఉత్పన్నము &c. adj. Abandoned; left.
- s. ఉత్ప్రేకము s. n. Pride, arrogance.
- s. ఉత్ప్రేథము s. n. Height, elevation.
- s. ఉద్ or ఉత్ A Sanscrit particle prefixed to words of that language, and implying. 1. Superiority in degree. 2. in place. (over, above &c.) 3. pride. 4. publicity. 5. power. 6. separation, disjunction. 7. emancipation. 8. binding &c. 9. helplessness, weakness.
- s. ఉదంశము s. n. A leather vessel, with a short narrow neck, in which oil or ghee is generally conveyed.
- s. ఉదంచనము s. n. A cover, made of burnt earth.
- s. ఉదంతము s. n. A message. 2. tidings, intelligence.
- s. ఉదకము s. n. Water.
- s. & t. ఉదకలాడు v. a. (from s. ఉదకము water, and t. ఆడు to play) To bring forth a child; because water precedes the birth. *vide ఉతకలాడు*.
- s. ఉదక్య s. n. A woman in the menses.
- s. ఉదధరము s. n. Tin.
- s. ఉదము Water. ఉదధి. (from s. ధి holding) The sea or ocean. ఉదన్వంసుడు (from s. మత్ possessing) The sea or ocean. ఉదపానము (from s. పా to drink) A well.
- s. ఉదయము s. n. 1. The rising of the sun, or of other heavenly bodies. 2. the morning. ఉదయాద్రి (from s. ఆద్రి a mountain) The eastern mountain, behind which the sun is supposed to rise.

- ఉదయించు v. n. 1. To rise, as applied to the heavenly bodies. 2. to be born.
- s. ఉదరము s. n. The belly.
- t. ఉదరి పడు v. n. (from ఉదరి a derivative from ఉరు to tremble, and పడు to fall, or suffer) To start.
- s. ఉదకము s. n. Future or remote consequence.
- s. ఉదవసితము s. n. (from s. ఉద water, and s. వసిత defended, or covered.) A house.
- s. ఉదస్యము s. n. A mixture, half water, half butter milk.
- s. ఉదాత్తము s. n. in grammar, The acute accent.
- s. ఉదాత్తము &c. adj. Generous, liberal.
- s. ఉదానము s. n. One of the five airs which the Hindoos believe to be essential to life; and which is understood to rise up the throat.
- s. ఉదారము &c. or ఉదారి adj. 1. Liberal, bountiful, generous, munificent. 2. excellent.
- s. ఉదాసినము s. n. Abusive or foul language. ఉదాసించు 1. To abuse. 2. to disgrace. ఉదాసినాలాడు (from ఆడు to play) To abuse.
- s. ఉదాసినుడు s. n. 1. A stranger. 2. a common acquaintance.
- s. ఉదాహరణ or ఉదాహరణము s. n. 1. An example, instance, or illustration, of any rule or precept. 2. a quotation. 3. an apposite argument. ఉదాహరించు v. a. 1. To illustrate, or give examples. 2. to quote a rule, as authority for an example,

- or an example, in illustration of a rule.
- t. ఉదిరి s. n. Pure gold.
- t. ఉదిలపడు v. n. (from ఉదిల, used in compos. only, reflexion, and పడు to fall or suffer) 1. To reflect. 2. to grieve, to regret.
- s. ఉడిచి s. n. The north.
- s. ఉదుంబరము s. n. 1. Copper. 2. the glomerous fig tree. 3. a threshold.
- t. ఉదుకు v. a. vide ఉరుకు.
- t. ఉదుటు adj. Firm, strong. s. n. Strength.
- t. ఉదురుదుకు s. n. A disobedient, impudent, or self-willed person.
- s. ఉద్గమనీయము s. n. A pair of bleached cloths.
- s. ఉద్గమము s. n. Birth; production.
- s. ఉద్గ్రాధము &c. adj. Much; excessive.
- s. ఉద్గారము s. n. 1. Belching. 2. vomiting.
- s. ఉద్గీరణము s. n. Swallowing.
- s. ఉద్గ్రహము s. n. Lifting up.
- s. ఉద్భుము s. n. Excellence; happiness.
- s. ఉద్భూజించు v. a. (from s. ఉద్భూతనము A rope and bucket for drawing up water out of a well.) 1. To lift up. 2. to eradicate.
- s. ఉద్గ్రంథము s. n. 1. Violence, fierceness. 2. insolence. 3. tyranny.
- t. ఉద్గరి s. n. A bank, or shore, on which one cannot land, or from which one cannot embark, on account of its natural difficulties.
- t. ఉద్గరువు s. n. The pawning or mortgaging of grain, or other such perishable articles.

- t. ఉత్పవతి s. n. Great celerity, or quickness.
- t. ఉత్పి s. n. 1. *vide* ఉత్పి. 2. a low ridge, in tilled ground, for retaining the water introduced into it. 3. a bank, raised above the level of a tank, with a channel upon it, on which water, having been raised, is conveyed from the tank to fields of a higher level.
- s. ఉత్పకము s. n. A large black ant.
- t. ఉత్పలు s. n. The pulse termed *Phaseolus Mungo*.
- s. ఉత్పేశము s. n. 1. Determination, resolution. 2. view, intention, object. ఉత్పేశించు v. a. 1. To determine; to resolve. 2. to have in view. 3. to destine or intend for another. 4. to fix the mind upon a particular object.
- s. ఉత్పతము &c. adj. Rude, arrogant, ill behaved.
- s. ఉత్పరించు v. a. 1. To raise or lift up. 2. to support; to uphold. 3. to re-establish; to renew; to restore; to found. 4. to rescue; to deliver. 5. to preserve, to protect. ఉత్పరకుడు s. n. A deliverer; one who protects, preserves, upholds &c.
- s. ఉత్పరము s. n. *vide* ఉత్పవము.
- s. ఉత్పతము adj. 1. Raised. 2. extracted. 3. selected.
- s. ఉత్పానము s. n. A fire place.
- s. ఉత్పవము s. n. Birth, production. ఉత్పవించు or ఉత్పవిల్లు v. n. To be born.
- s. ఉత్పిజము-ఉత్పిత్తు or ఉత్పిదము s. n. 1. Sprouting; germinating. 2. a sprout.
- s. ఉత్పమము s. n. 1. Effort; exertion. 2. perseverance. 3. readiness.
- s. ఉత్పానము s. n. A royal public garden.
- s. ఉత్పాసన s. n. 1. The performance of any meritorious act of devotion, or of any penance, austerity, or privation. 2. the ceremony which takes place at the conclusion of the same.
- s. ఉత్పక్తము &c. adj. 1. Zealously active. 2. prepared.
- s. ఉత్పాక్షము s. n. 1. Exertion. 2. an employment, occupation, calling, service, or trade. 3. an office or situation. ఉత్పాక్షము చేయు To exercise an office. ఉత్పాక్షములో నమరు To be employed in an office. ఉత్పాక్షములో నమర్చు To procure for another an employment. ఉత్పాక్షములో పెట్టుకొను To place in an office. ఉత్పాక్షిస్తుడు A person holding a situation. మాతం ద్రి ఉంచిన ప్రవ్యముతోడ ఉత్పాక్షము చేసుకొంటున్నాను I am trading with the money which my father left.
- s. ఉత్పతనము s. a. A mixture of various kinds of ground pulse, used as soap.
- s. ఉత్పాహము s. n. Marriage.
- s. ఉత్పాక్షము s. n. Anxiety; agitation; fear; consternation; uneasiness.
- s. ఉత్పము s. a. An otter.
- t. ఉనిక s. n. (from ఉండు to be q. v.) 1. Being; existence. 2. residence. 3. state or condition. ఉనికపట్టు (from t. పట్టు a place) A house.
- s. ఉన్నతము &c. adj. High, lofty.
- t. ఉన్ని s. n. Wool.
- s. ఉన్నతము &c. adj. 1. Insane. 2. intoxicated.

- s. ఉన్మాదము s. n. A trap, or snare.
- s. ఉన్మాదము s. n. 1. Insanity. 2. extravagance.
- s. ఉన్ముఖము &c. adj. (from s. particle ఉత్ and s. ముఖ the face.) Looking up, attentively.
- s. ఉన్మూలితము &c. adj. Eradicated; pulled up by the roots.
- s. ఉన్మేషము s. n. 1. Opening the eyes. 2. expanding.
- s. ఉప a Sanscrit particle, prefixed to verbs in that language, and implying. 1. Excess, (over, above, &c.) 2. vicinity or assemblage (near, by the side of, with, together with.) 3. inferiority, (less, secondary, &c.) 4. likeness, resemblance. 5. disease, extinction. 6. ornament. 7. command. 8. reproof. 9. astonishing. 10. giving. 11. killing. 12. diffusion. 13. wish, desire. 14. effort, exertion, &c.
- s. ఉపశంతము &c. adj. (from s. particle ఉప and శంత the neck.) Near, proximate. s. n. Contiguity.
- s. ఉపశరణము s. n. An appendage, material, or implement; as, the *utensils* of a kitchen, the *tools* of a trade, or the *furniture* of a house.
- s. ఉపకారము s. n. 1. Beneficence, favor, kindness. 2. aid, help. ఉపకరించు v. 1. To confer a benefit, to contribute to a charity. 2. to serve, to be of use to, to assist. ఉపకారి adj. Beneficent, kind, disposed to charity, assisting. ఉపకారి ముమూషునివాడు An ungrateful man.

- s. ఉపకుర్వాణుడు s. n. The student, or first of the four religious orders, among the bramins.
- s. ఉపక్రమము s. n. A beginning or commencement. ఉపక్రమించు. To begin, to commence.
- s. ఉపక్రోశము s. n. Censure; blame; reproach.
- s. ఉపగూహనము s. n. An embrace.
- s. ఉపస్థము s. n. Contiguous support.
- s. ఉపచారము s. n. 1. Civility; politeness; honor. 2. service, obliging conduct, kindness. ఉపచరించు v. a. 1. To be obliging, kind, or polite. 2. to shew respect. 3. to serve, to assist.
- s. ఉపతాపము s. n. 1. A disease. 2. haste.
- s. ఉపత్యక్త s. n. Land near the foot of a mountain.
- s. ఉపద s. n. A present or offering to a superior.
- s. ఉపదేశము s. n. 1. Instruction; advice. 2, initiation in sacred rites, by the communication of prescribed formulas, or mystical verses. ఉపదేశించు v. a. 1. To instruct, to teach, to advise. 2. to initiate as above explained.
- s. ఉపద్రవము s. n. 1. Annoyance, trouble, molestation. 2. grief, affliction. 3. suffering, sickness.
- s. ఉపధానము s. n. A pillow. *vide* ఉపబహుము.
- s. ఉపనయనము s. n. The ceremony of investing a young Hindoo, of any of the three first classes, with the sacred thread,

worn by them over the left shoulder, across the body, and passing under the right arm. In the Peninsula, Bramins perform this ceremony before the age of 12, Chutriyas before the age of 22, and Vysyas or Merchants at the period of their marriage. Before this ceremony is performed, a youth of the three first classes is considered as not superior to a Soodra; because it is not until this period that he is instructed in the mystical prayers and formulas, to be repeated at sun-rise, noon, and sunset, in which the sacred string is used. The prayer then taught to the Bramins includes the famous *Gayetri*, translated by Sir W. Jones.

s. ఉపనిధి s. n. 1. A hoard of concealed treasure. 2. a deposit or pledge, generally such as is sealed up.

s. ఉపనిషత్తు s. n. 1. The theological, and the *Vedanta*, or argumentative part, of the *Vedas*; either detached from, or comprised in the principal work. 2. moral merit.

s. ఉపనేత్రము s. n. (from s. particle ఉప and నేత్ర *the eye*.) A pair of spectacles.

s. ఉపపట్టణము s. n. (from s. particle ఉప and s. పట్టణ *a city*.) The suburbs of a city or town.

s. ఉపపతి s. n. (from s. particle ఉప and s. పతి *a husband*.) A paramour; a gallant.

s. ఉపక్షత్తి s. n. 1. Obtaining. 2. aid, assistance, help. 3. convenience.

s. ఉపపాతకము s. n. (from s. particle ఉప and s. పాతక *a crime*.) Criminality in the second or third degree; as killing a cow, selling a daughter in marriage, atheism, &c.

s. ఉపప్లవము s. n. 1. *Rahoo*, the moon's ascending node, reckoned the 8th planet. 2. an eclipse; a phenomenon. 3. a general public calamity.

s. ఉపబహుము s. n. A pillow. *vide* ఉపధానము.

s. ఉపభోగము s. n. 1. Enjoyment. 2. satisfaction, pleasure.

s. ఉపమ s. n. 1. Resemblance. 2. comparison. 3. a simile or parable. 4. dexterity, artfulness, skillfulness. ఉపమచేయు (from ర. చేయు *to make*.) To contrive; to project.

ఉపమరి s. n. A dexterous, skillful, or artful person.

s. ఉపమానము s. n. *vide* s. ఉపమ.

s. ఉపయమము s. n. Marriage. *vide* ఉద్యాహము.

s. ఉపయుక్తము &c. adj. 1. Convenient. 2. serviceable ఉపయుక్త s. n. 1. Convenience. 2. serviceableness. ఉపయుక్తమవు v. n. (from ర. అవు *to become*.) To be convenient, or serviceable.

s. ఉపయోగము s. n. 1. Utility. 2. advantage. 3. serviceableness. Adj. 1. Useful. 2. advantageous. 3. serviceable. ఉపయోగించు v. n. 1. To be useful, or of service to another.

s. ఉపరతి s. n. 1. Great or exquisite plea-

- sure. 2. coition, in which the male is supine, and the female superincumbent.
- s. ఉపరాము s. n. An eclipse of the sun, or moon.
- s. ఉపరి adv. Upon; over.
- s. ఉపలబ్ధి s. n. 1. Mind; understanding. 2. knowledge. 3. gain; acquisition.
- s. ఉపలము s. n. 1. A stone. 2. a precious stone.
- s. ఉపలక్షణము s. n. (from s. particle ఉప and s. లక్షణ *a mark*.) A synecdoche of a part for a whole, or of a quality for that in which it resides.
- s. ఉపశనము s. n. (from s. particle ఉప and s. వన *a wood*.) A garden or grove.
- s. ఉపవర్తనము s. n. 1. A country. 2. a district or *purgunnah*.
- s. ఉపవసథము s. n. A village.
- s. ఉపవాసము s. n. 1. Fasting. 2. a fast.
- s. ఉపవాహము s. n. A riding elephant.
- s. ఉపవిష్టము &c. adj. (from s. particle ఉప and s. విష్ట *placed*.) Seated, sitting.
- s. ఉపవీతము s. n. The sacred thread worn by the three first classes of Hindoos, over the left shoulder, and under the right arm.
- s. ఉపశమనము or ఉపశమము s. n. 1. Tranquillity, calmness. 2. patience. 3. alleviation; abatement. ఉపశమించు v. n. 1. To be calmed or pacified. 2. to be alleviated, abated, or assuaged.
- s. ఉపశయము (from s. particle ఉప and s. శయ *to go*) 1. A space near a village. 2. the suburbs of a village, in which outcasts dwell.
- s. ఉపశాంతి s. n. (from s. particle ఉప and s. శాంతి *quiet*) *vide* ఉపశమనము.
- s. ఉపశ్రుతి s. n. 1. A good or bad omen, as gathered by two persons in consultation together, from incidentally overhearing what is said by a third person. 2. judicial astrology; aspect of the stars, fortune-telling, &c.
- s. ఉపసంహృతము s. n. A lower garment.
- s. ఉపసంహారము s. n. 1. Recalling an enchanted weapon, so as to prevent its taking effect.
- s. ఉపసర్గలు s. n. plu. Particles, prefixed to roots, &c. in the Sanscrit language.
- s. ఉపసర్జనము adj. Secondary; subordinate
- s. ఉపసర్పించు v. a. To depend on another; to court one's favor.
- s. ఉపస్థ or ఉపస్థము s. n. The parts of generation, of either sex.
- s. ఉపస్పృశము s. n. (from s. particle ఉప and s. స్పృశ *the touch*.) 1. Touching, contact. 2. bathing, ablution. 3. *vide* ఆచమనము.
- s. ఉపహారము s. n. A complimentary gift; a present to superiors. *vide* ఉపాయనము.
- s. ఉపక్షమించు v. a. 1. To forgive; to pardon. 2. to take patience.
- s. ఉపాంఘము s. n. (from s. particle ఉప and s. అంఘ *the body*.) The sectarial mark, made with sandal, &c. on the forehead.
- s. ఉపాంశువు adj. Solitary; private.

s. ఉపాత్యయము s. n. Neglect or disobedience of any ordinance or custom ; disorderly behaviour.

s. ఉపాదానము s. n. 1. Abstraction, restraining the organs of sense and perception. 2. cause, motive. 3. *commonly* a handful of raw rice, given in alms ; begging. ఉపాదానమెత్తు (from *త. ఎత్తు* to lift up.) To beg raw rice.

s. ఉపాధి s. n. 1. Virtuous reflection. 2. in the *Vedanta*, the mortal forms or properties which disguise the spirit. 3. a person attentive to the support of the family. 4. *commonly* pain, trouble, sickness. 5. prevention.

s. ఉపాధ్యాయుడు s. n. 1. The bramin who performs family ceremonies. 2. one chosen to represent Bramha at a sacrifice. 3. a spiritual preceptor. 4. a school master. This word is honorifically used in the plural. ఉపాధ్యాయులు The wife of a teacher.

s. ఉపానత్తు or ఉపానహము s. n. A shoe.

s. ఉపాయనము s. n. *vide* ఉపహరము.

s. ఉపాయము s. n. 1. A stratagem, artifice, contrivance, or expedient. 2. a plot. 3. a method or means. 4. a remedy. చతుర పాయములు The four means of success, against an enemy, viz. సామము *Conciliation*. దానము *Presents, or gifts*. భేదము *Dividing; creating dissension*: and దండము *Chastisement*. ఉపాయశాలి A con-

triver, ఉపాయముకల్పించు To form a plot, to contrive.

s. ఉపాలంభనము or ఉపాలంభము s. n. Abuse.

s. ఉపాసన or ఉపాస్తి s. n. 1. Service. 2. worship.

TUD. ఉపాసము s. n. *vide* ఉపవాసము.

s. ఉపేంద్రుడు s. n. (from s. particle ఉప and s. ఇంద్ర *Indra. lit.* born subsequently to *Indra.*) The god *Vishnoo*.

s. ఉపేక్ష s. n. 1. Contempt ; disregard. 2. inactivity, indolence. 3. abandoning. 4. indifference. ఉపేక్షించు v. a. 1. To disregard, to contemn. 2. to be indifferent. 3. to abandon.

s. ఉపోష్యము s. n. A fast. ఉపోష్యముడొడు To abstain from food ; to fast.

s. ఉష్టము s. n. A sown field.

T. ఉప్పత s. n. Dilating on the extraordinary prosperity, qualifications, or beauty of another. This is always blamed by the natives, because it is believed that injury will thence arise to the person described. ఉప్పతించు To dilate as above.

TUD. ఉప్పతి s. n. Birth, production. *vide* ఉత్పత్తి-ఉప్పటిల్లు or ఉప్పతిల్లు v. n. *vide* ఉత్పత్తియగు under ఉత్పత్తి.

T. ఉప్పదనము or ఉప్పన s. n. Saltness.

T. ఉప్పరము s. n. The sky or atmosphere.

T. ఉప్పరవాఁడు or ఉప్పరి s. n. A male of the cast of *tank diggers*. The female is termed ఉప్పరది. They are employed in digging tanks or wells, repairing

water channels and raising embankments, and are said to be descended from a Soodra man and Soodra woman, united by the marriage termed *Rachasa*, where the female is forcibly seized after the destruction of her relatives, or captured in war.

- T. ఉప్పురి s. n. 1. The upper story of a house. 2. a house of more than one story.
- T. ఉప్పులము or ఉప్పుశము s. n. A salt-marsh; the soil which is cultivated to produce common salt. *vide* ఉట్టు.
- T. ఉప్పలి s. n. Calamity; misfortune.
- T. ఉప్పి or ఉప్పి చెట్టు s. n. A thorny shrub.
- T. ఉప్పు v. a. To scald paddy, &c. ఉప్పు చుబియ్యము Rice scalded in the husk.
- T. ఉప్పు s. n. Salt. ఉప్పుజేతప (from T. చేతప a fish.) Salt-fish. ఉప్పునీళ్లు (from నీళ్లు water.) Salt water. ఉప్పునేల (from T. నేల ground.) Earth on which salt is manufactured, or the taste of which is salt. ఉప్పుపట్ట (from T. పట్ట the low banks of a back-water, into which the tide of the sea ebbs and flows.) A salt marsh. ఉప్పు మడి (from T. మడి a bed or plat.) A salt-pan. ఉప్పు రేవులు (from T. రేవు a shore.) The bank of a back-water communicating with the sea, from which salt-pans are supplied with water. ఉప్పుసంక్రము (from సంక్రము derived from S. సముక్రము the sea.) The common salt sea. Hindoo mythology mentions six others. ఉప్పుజేయు (from T. చేయు to make.)

To manufacture salt. పెట్టుప్పు (from T. పెట్టు to be cracked.) Salt-petre. రాతిఉప్పు Rock salt. ఉప్పుపూచు. Salt to crystallize. ఉప్పులపువాండ్లు Salt makers. ఉప్పు విరియు or ఉప్పురాలు or ఉప్పురియు Salt to ooze out of a wall, &c.

- T. ఉప్పెన s. n. A sudden rising or overflow of the sea, causing inundation.
- T. ఉప్పొంకు v. n. (from T. పొంకు to effervesce.) 1. To be transported with joy; to exult. 2. to overflow.
- T. ఉబలాటము s. n. Regret, from missing any thing or person.
- T. ఉబుకు v. n. 1. To overflow. 2. to swell.
- T. ఉబుసు s. n. Rest, repose.
- T. ఉబ్బ s. n. 1. Excessive heat or warmth. 2. closeness.
- T. ఉబ్బడంకు v. n. (from ఉబ్బ swelling, and అడంకు to be reduced.) To be lessened, humbled, or abated.
- T. ఉబ్బరము s. n. 1. Swelling, inflation. 2. tympany. ఉబ్బరించు. v. n. To swell. v. a. To inflate.
- T. ఉబ్బలి s. n. Mire, mud.
- T. ఉబ్బసము s. n. Asthma.
- T. ఉబ్బ s. n. 1. Swelling, protuberance. 2. being puffed up with joy, or pride.
- T. ఉబ్బ v. n. 1. To swell. 2. to be puffed up with joy or pride. ఉబ్బించు v. a. To inflate, or make to swell. 2. to puff up with joy; to flatter.
- S. ఉభయత్ర adv. On both sides; in both places. G. ఉభయత్రలు s. n. plu. Both parties.

- s. ఉభయము &c. adj. Two. s. n. Both. ఉభయులు Both parties.
- s. ఉమ s. n. *Parvati*, the wife of *Siva*. ఉమాపతి (from పతి a master.) *Siva*.
- TUD. ఉమాదము s. n. vide ఉన్నదము.
- T. ఉమియు v. a. To spit; to spit out.
- T. ఉముక s. n. The husk of paddy. ఉముక చెరుకు (from చెరుకు to winnow.) To winnow paddy after it is beaten.
- G. ఉమేదువార్ s. n. (from P. امیدوار) An expectant, a dependant, a candidate; a person attendant on another, in the hope of obtaining some employment.
- T. ఉన్నలు v. n. To become fully boiled, by confinement in its own steam. This is applied to rice, nearly boiled, which it strained, and confined in its own steam.
- T. ఉన్నదము s. n. Closeness; confined heat. adj. Hot. ఉన్నదించు. v. n. To be affected by close heat, to feel warm from the closeness or confined heat of a room.
- T. ఉన్ననీరు s. n. (from నీరు water.) The water which precedes the birth of a child.
- T. ఉన్నలిక s. n. Uneasiness, disquiet.
- TUD. ఉన్నాయము తైము s. n. (from s. మాయా illusion; and TUD. ముతైము a pearl.) An artificial pearl.
- T. ఉష్ని s. n. Spittle. ఉష్నివేయు (from T. వేయు to throw.) To spit.
- T. ఉష్నేత్ర s. n. 1. The thorn apple. *Datura fastuosa*. 2. the indian nightshade, *Solanum Indicum*.
- G. ఉష్నేయు v. a. vide ఉమియు
- T. ఉయ్యేల s. n. 1. A swing. 2. a piece of cloth suspended from the roof of a room, wherein children are placed, as in a cradle. ఉయ్యేలమంచము (from TUD. మంచము a bed-stead.) A swinging bedstead, those of the natives being often suspended by ropes, or chains, from a beam in the roof of the room. ఉయ్యేల ఉంచు (from T. ఉంచు to rock.) To rock a cradle; to put a swing in motion.
- T. ఉరంగము or ఉరగము s. n. A snake; a serpent.
- T. ఉరడించు v. n. To extend, spread, or expand.
- s. ఉరణము or s. ఉరభ్రము s. n. A ram.
- s. ఉరము s. n. The breast, the bosom.
- s. ఉరరీకృతము &c. adj. Promised, agreed, approved.
- T. ఉరలు v. n. 1. To roll. 2. to fall down. ఉరలఁద్రొచ్చు (from ద్రొచ్చు to push.) To push down.
- T. ఉరళించు v. n. To shine.
- s. ఉరస్స s. n. vide ఉరము.
- T. ఉరి s. n. 1. A running knot. 2, a noose; a snare; the rope with which people are hung. ఉరిపియు v. a. (from తీయు to pull) To hang another. ఉరిపోసుకొను (from పోయు to pour.) To hang one's self.
- T. ఉరియాడు v. n. (from T. ఆడు to play q. v.) To tremble.
- T. ఉరియు v. n. To get loose.
- T. ఉరుజమీను s. n. A sort of fish. *Sparus spilatus*.

త. ఉరుది adj. 1. Positive. 2. strict, rigid. 3. loud.

త. ఉరుదాడు s. n. (from ఉరుదు a rope.)

A rope with which the calf is tied to the cow, when she is milked. This is always done in India; otherwise, the cow will not allow her milk to flow.

త. ఉరుము v. n. To roar.

త. ఉరువది s. n. 1. Violence, impetuosity. 2. alacrity. 3. loudness.

త. ఉరువణించు v. a. To appal another, by heroic deeds in battle, &c.

స. ఉరువు adj. Great, large.

స. ఉర్వర or ఉర్వ s. n. The earth.

త. ఉర్వచెట్టు s. n. A kind of tree.

త. ఉలుపు s. n. 1. Beauty. 2. abundance, excess.

త. ఉతి An affix denoting possession; as బలముతి strong, from బలము strength.

త. ఉతిమిచూచు v. a. (from ఉలుము to thunder, and చూచు to see.) To look earnestly, steadfastly, or severely, in consequence of anger.

త. ఉతియ s. n. A brave man.

త. ఉతియు v. n. To leak; to drop through.

త. ఉలు adj. vide ఉరువు.

త. ఉలు v. n. 1. To be fit. 2. to retreat; to retire, or withdraw. v. a. To regard, honor, or esteem.

త. ఉలుకు v. n. 1. To run. 2. to jump; to vault. ఉలుకుడుగప్ప s. n. (from త. గప్ప a frog.) A species of frog which is constantly in motion. ఉలుకుబొడ్డు (from బొడ్డు a navel.) A navel which protrudes

from the belly. Many native children have navels which protrude one or two inches, proceeding, it is said, from some awkwardness in cutting the navel string, at their birth.

త. ఉలుత s. n. vide ఉసుత.

త. ఉలుపు s. n. Leaking. vide ఉతియు.

త. ఉలుము s. n. Thunder. v. n. To thunder. v. a. vide ఉతిమిచూచు.

త. ఉల్లులూఁగు or ఉల్లులూతలూఁగు v. n. (from త. ఉల్లులు, or ఉల్లులూతలు and త. ఉల్లూ to swing.) 1. To swing violently. 2. to persevere. 3. to please, to delight.

త. ఉలశన adj. 1. Light. 2. easy. 3. contemptible.

స. ఉలపము s. n. A creeping plant; a spreading creeper.

త. ఉలవలు s. n. vide ఉలువలు.

త. ఉలి s. n. A chisel.

త. ఉలికిపడు v. n. vide ఉలుకు.

త. ఉలికిసాటు s. n. A start.

త. ఉలిపి or ఉలిపిగొట్టు s. n. A wild, extravagant, impudent, or mischievous person.

త. ఉలిమిదిత్త s. n. The tree termed *Cra-tava tapia*.

త. ఉలిపు s. n. Beauty.

త. ఉలుకు v. n. To start; to move suddenly, from alarm; to awake abruptly from sleep. ఉలికిపడు (from పడు to fall or suffer, added to the past verbal participle of ఉలుకు.) To start, &c. as above.

త. ఉలుచమీను s. n. A fish, resembling a porpoise.

త. ఉలుపా s. n. (from A عِلْوَة subsistence

- money.) Supplies furnished gratis to any great personage, on a journey, by those who reside on the route.
- త. ఉలువ s. n. A crop of the pulse termed *Glycine tomentosa*, or horse gram. adj. Of, or belonging to that pulse. ఉలువలు s. n. plu. The pulse itself.
- స. ఉలూకము s. n. An owl.
- స. ఉలూఖలము s. n. A mortar, in which any thing is beaten with a pestle.
- స. ఉల్ల s. n. 1. A firebrand. 2. a fiery meteor. 3. charcoal.
- స. ఉల్బణము &c. adj. Apparent, evident. s. n. Excess, increase. ప్రత్యోల్బణము Excess of bile.
- స. ఉల్బకము s. n. A firebrand.
- స. ఉల్లంఘన or ఉల్లంఘనము s. n. 1. Transgression; the act of deviating or passing over. 2. disgrace. 3. contempt. ఉల్లంఘించు v. a. 1. To pass over, to deviate, to transgress. 2. to disgrace. 3. to despise.
- త. ఉల్లద s. n. An awning or canopy.
- గ. ఉల్లభము s. n. A canopy borne over marriage offerings, or over the bride or bridegroom, as they go in procession.
- త. ఉల్లము s. n. 1. The mind. 2. the heart.
- త. ఉల్లసము s. n. Satirical reproach.
- స. ఉల్లసించు-ఉల్లసలు or ఉల్లసిల్లు v. n. To rejoice.
- త. ఉల్లాఖ s. n. A written memorandum, left with goods or grain, specifying the quantity, and the owner.
- స. ఉల్లాభము s. n. vide ఉల్లద.
- స. ఉల్లాసము s. n. 1. A chapter or section.

2. joy, pleasure, gaiety, delight, amusement. ఉల్లాసించు v. n. To rejoice, to be gay, pleased, delighted or diverted.
- త. ఉల్లి adj. Of or belonging to garlick or onion. ఉల్లిగడ్డ (from త. గడ్డ a root) Onion or garlick. నీరుల్లి (from త. నీరు water.) Onion. తెల్లల్లి (from త. తెల్ల white.) Garlick. ఉల్లి ఒలుచు To peel an onion.
- త. ఉల్లిపాషాణము s. n. (from స. పాషాణము a stone.) lit. onion-stone. Arsenic.
- స. ఉల్లోచము s. n. vide ఉల్లద.
- స. ఉల్లోలము s. n. A surge, a large wave or billow.
- గ. ఉశక్తి adj. False.
- త. ఉవిద s. n. A woman.
- త. ఉవ్వబట్ట s. n. A wag-tail.
- త. ఉవ్వళ్ళాలు v. n. (from త. ఉవ్వళ్ళ in comps. fondness, and త. ఉలు to spring.) 1. To be very fond of. 2. to be covetous.
- త. ఉవ్వెత్తు adj. All.
- స. ఉశనఃకు s. n. A name of the planet *Sootra*, or Venus.
- స. ఉశీరము s. n. A sort of fragrant root, usually termed, *cuss cuss*. *Andropogon muricatum*.
- స. ఉషణుధుడు s. n. Fire.
- స. ఉషస్సు s. n. The dawn or morning.
- స. ఉష్టము s. n. A camel.
- స. ఉష్ణము &c. adj. Hot. s. n. Sun-shine, warmth, heat. ఉష్ణరశ్మి (from రశ్మి a ray.) The sun. ఉష్ణవారణము (from వారణa screening) An umbrella. ఉష్ణించు v. n. To be hot.

s. ఉత్తము s. n. 1. A turband. 2. a diadem.

s. ఉత్తొల్పు v. a. 1. To hiss, set on, or excite a dog. 2. to incite one against another.

t. ఉత్తరిక adj. Of, or belonging to Emblic myrobalan. *Phyllanthus emblica*.

ఉత్తరికపచ్చడి s. n. A sort of food made like pap, composed of sour milk, mustard, and emblic myrobalan. ఉత్తరికఉత్తయి s. n. Pickle made of the emblic myrobalan.

t. ఉత్తెలు s. n. White ants, or *termes*, with wings. *vide* ఇసులు.

t. ఉత్తము v. a. To clean or wash cloth.

t. ఉత్తరు s. n. 1. Life; vitality. 2. breath. 3. strength. ఉత్తరను v. a. (from t. అను to say.) *lit.* to invoke life, to be much vexed. ఉత్తరుపుచ్చుకొను (from t. పుచ్చుకొను to take.) 1. To kill. 2. to injure or annoy severely. వానికి చేసిన అపకారము చేత వాని ఉత్తరువీనికితగినది *lit.* by the injury done to that man, his life touches this man. This man suffers the ill consequences of the injury done to the other.

t. ఉత్తలు s. n. 1. Recovery of health. 2. facility. adj. 1. Better in health. 2. easy. వాని శరీరము ఉత్తలుగావున్నది. His health is better. ఉత్తలువు v. n. (from t. అవు to become.) To grow better.

t. ఉత్తె adj. *vide* ఉచ్చింత.

s. ఉత్త s. n. A cow.

s. ఉత్తము s. n. A ray.

t. ఉత్తరను v. n. *vide* ఉత్తరను under ఉత్తరు.

s. ఉత్తము s. n. An ox or bull.

ఉ

ఉ The sixth letter in the Teloogoo alphabet.

t. ఉక s. n. The husk of paddy. *vide* ఉముక.

t. ఉంచు v. a. 1. To shake; to agitate, or move. 2. to endeavour, or make an effort.

t. ఉకొట్టు or ఉకొను v. a. 1. To make a sort of noise, so as to shew that one is listening to a speaker. 2. to listen, or hear.

t. ఉకు v. n. To swing; to be agitated, or shaken. ఉకులాడు (from t. ఆడు to play.) To swing. ఉకులాట s. n. Swinging. ఉకుంచు v. a. To shake; to move; to swing or rock.

t. ఉచ్చ s. n. 1. The stalk of the *Holcus saccharatus* or great millet, commonly termed *Jonnaloo*, before the grain is ripe. 2. the tender inside of the plantain tree, terminating in the stalk, which bears the fruit. ఉచ్చబియ్యము s. n. (from t. బియ్యము rice.) Tender or unripe grain of the *Jonnaloo* or great millet.

t. ఉచు v. n. The hair to fall off, from sickness.

t. ఉచు v. a. *vide* ఉకుంచు under ఉకు.

t. ఉచు s. n. 1. A natural spring or foun-

- tain of water. 2. the sap of plants. 3. the juice of fruits. 4. the liquor of pickles. adj. 1. Heavy. 2. abounding in springs, moist. 3. full of sap. 4. juicy. దాసునీరు (from *ర. నీరు water.*) Spring-water. దాసుపట్టు (from *ర. పట్టు to arise.*) To spring or issue forth, as water from a natural spring. దాసుయెత్తు (from *ఎత్తు to raise.*) To be spoiled, as growing corn; or to become damp, as the ground by excess of rain or water.
- ర. దాసుడు* v. n. (from *దాసు* a derivative from *ర. దాసు* to be agitated, and *ర. ఆడు* to play q. v.) To move as the waves of the sea, to be violently agitated, or shaken.
- ర. దాసు* s. n. Fibrous roots, which grow downwards from the branches of the banyan, and other trees of that species. దాసులువారు v. n. (from *ర. పారు to run.*) These fibrous roots to take root.
- ర. దాసుము* s. n. 1. Slavery. 2. domestic service. దాసువువాడు 1. A slave; a vassal. 2. a domestic servant.
- ర. దాసు* v. n. 1. To be separated, loosened, or unfastened. 2. to take flight. 3. to be dismissed. దాసుకొట్టు v. a. (from *ర. కొట్టు to beat, &c. q. v.*) 1. To take forcibly any thing out of its fastening. 2. to depose, or turn out of office. దాసుదీము v. a. (from *ర. తీము to draw.*) 1. To extort by artifice. 2. to pull off, strip, unclothe, or flay.

- ర. దాసుకొట్టు* s. n. The plant termed *Alangium hexapetalum*.
- ర. దాసుచు* or *దాసు* v. a. 1. To sweep. 2. to relax, loosen, or slacken. 3. to transplant. దాసువు s. n. 1. Sweeping. 2. transplanting. దాసువుమడి s. n. (from *ర. మడి a plat.*) A plat or field in which grain has been transplanted.
- ర. దాసుడు* s. n. A married man.
- ర. దాసు* s. n. 1. A fishing hook. 2. support. దాసుకోల (from *ర. కోల a staff.*) A walking cane.
- ర. దాసుము* adj. Woven; sewed.
- ర. దాసు* s. n. 1. Preserving. 2. sewing, weaving.
- ర. దాసుభము* s. n. The bartavelle or greek partridge. *Perdix rufa*.
- ర. దాసు* s. n. 1. Envy. 2. a swelling, a tumor. దాసుకడుపు s. n. A pot belly.
- ర. దాసుర* s. n. A great smoke. దాసుర బెట్టు (from *ర. పెట్టు to place.*) To smoke an animal in a hole, in order to destroy it.
- ర. దాసులు* s. n. plu. A sort of grain. *Panicum miliaceum*.
- ర. దాసు* adj. (from *H. داسى*) Of a brown colour.
- ర. దాసు* v. a. 1. To blow. 2. to blow a fire with the breath, or with a bellows. 3. to blow out a light. The natives seldom extinguish a light with the breath, because fire is deemed a minor divinity. 4. to blow or sound any wind instrument. 5. to lean upon. v. n. To be swollen. దాసువాదైము (from *ర. వాదైము a*

- musical instrument.*) A wind instrument.
 ఉరదించు v. caus. To cause to blow, as above. ఉరదపోవు (from *త. పోవు to go.*)
 1. To be swoln. 2. to be puffed with wind. ఉరదిన వెండి *Pure silver.*
 ౩. ఉధము or ఉధస్సు s. n. An udder.
 ౪. ఉనము &c. adj. 1. Less. 2. defective.
 s. n. 1. Defect; maim. 2. injury.
 ౫. ఉను or ఉన్పు v. a. To fix firmly, to place steadfastly. ఉనిమాట్లాడు To speak firmly.
 ౬. ఉపిరి s. n. Breath; respiration. ఉపిరి పట్టు (from *త. పట్టు to seize.*) To hold the breath. ఉపిరి విడుచు (from *త. విడుచు to leave.*) To let out the breath. ఉపిరి కుట్టు s. n. Pain impeding free respiration. ఉపిరివచ్చు v. n. (from *త. వచ్చు to come.*) To recover strength or health.
 ౭. ఉచపు v. a. *vide ఉచు.*
 ౮. ఉపురము s. n. The protuberance or hump on the neck of Indian oxen.
 ౯. ఉబవాడు s. n. A eunuch.
 ౧౦. ఉబి s. n. Mud, mire.
 ౧౧. ఉరక adv. Commonly written ఉరికే
 1. Without emotion of any kind; quietly, silently, peaceably. 2. at leisure, in idleness, without employment. 3. without cause, reason, or meaning. 4. only. 5. gratis. 6. for pastime. 7. without success. 8. constantly. ఉరకుండు v. n. (from *త. ఉండు to be.*) To be quiet, silent, idle, unemployed, or at leisure. ఉరికేయచ్చు v. a. (from *త. ఇచ్చు to give.*) To give gratis.

- ఉరికే చెప్పు v. a. (from *త. చెప్పు to tell.*)
 1. To say for pastime, to tell in joke. 2. to lie. 3. to speak without fear, to tell in confidence. This 3d is its usual meaning, in the affirmative imperative. ఉరికేవచ్చు (from *వచ్చు to come.*) 1. To come without any particular business. 2. To return without success. 3. to be perpetually coming. 4. to get any thing gratis.
 ౧౨. ఉరకంద s. n. The root termed *Tacca pinnatifida*, often used as food by the natives.
 ౧౩. ఉరదించు v. a. 1. To comfort; to console; to appease. 2. to condole with.
 ౧౪. ఉరదిలు or ఉరదిల్లు v. n. To be consoled, comforted, or appeased.
 ౧౫. ఉరపంది s. n. (from ఉర a derivative from *త. ఉరు a village*, and *త. పంది a hog.*) The tame or domestic hog, opposed to the wild hog.
 ౧౬. ఉరపచ్చెక s. n. A sparrow.
 ౧౭. ఉరవ్వకడు s. n. (from *త. ఉరు the thigh.*) A man of the third or *Vysya* cast; because they sprung from the thigh of *Bramha*.
 ౧౮. ఉరాచ్చు v. a. *vide ఉరదించు.*
 ౧౯. ఉరికే adv. *vide ఉరక.*
 ౨౦. ఉరు s. n. A village. ఉరుపల్లెలు s. n. (from *త. పల్లె a small village.*) Villages, great and small.
 ౨౧. ఉరుజుడు s. n. *vide ఉరవ్వకడు.*
 ౨౨. ఉరుపు s. n. Breath. నిట్టూరుపు A sigh.
 ౨౩. ఉరుపు s. n. The thigh.
 ౨౪. ఉరేకు v. n. (from *త. ఉరు a village*,

and *త. ఏకం to go.*) To go in procession, through a village, or town. This is applied to marriage, or religious processions. *ఉ. రేణం చు v. caus.* To cause to go in procession, &c. *ఉ. రేణం పు.* A procession, &c. as above.

త. ఉర్వు v. a. 1. To respire. 2. to sigh. 3. to rub together, and collect with the hand the remains of food, on a plate, or in a vessel, or any liquid that falls on the ground.

s. ఉర్జము s. n. 1. Bodily strength. 2. perseverance. 3. the 8th Teloogeo month, in which the moon's change takes place, when the sun is in *Scorpio*.

s. ఉర్జితము &c. adj. 1. Confirmed; strengthened. 2. stable.

s. ఉర్జనాభము s. n. (from *s. ఉర్జ wool*, and *s. నాభి the navel.*) A spider.

s. ఉర్జము s. n. 1. The space between the eye brows. 2. wool, felt, &c.

s. ఉర్జాయువు s. n. 1. A ram. 2. a woollen blanket. 3. a spider.

s. ఉర్ధ్వము adv. On high, above.

s. ఉర్ధ్వ రేతసుఁడు or ఉర్ధ్వ రేతుఁడు s. n. (from *s. ఉర్ధ్వ above*, and *s. రేతస్ semen virile.*) One who has subdued his passions.

s. ఉర్ధ్వ లోకము s. n. (from *s. ఉర్ధ్వ above*, and *s. లోక a world.*) Heaven.

త. ఉర్వు s. n. 1. *vide ఉర్వు* 2. a thick preparation of tamarinds, with various vegetables.

s. ఉత్తి s. n. 1. A wave. 2. spittle. 3. a fold or plait in a garment.

s. ఉత్తిక s. n. 1. A finger-ring. 2. a plait or fold. 3. a wave.

s. ఉర్వశి or ఉర్వసి s. n. *Oorvasi*, one of the celestial nymphs.

త. ఉఱుట s. n. 1. Leisure. 2. aid, help.

త. ఉఱుదిలు or ఉఱుదిల్లు v. n. *vide ఉరదిలు.*

త. ఉఱుడు v. n. To be pacified, or consoled.

త. ఉత్తింతు v. n. To tantalize.

త. ఉఱు v. n. 1. To be pickled. 2. to be puffed or fat. 3. to spring, as water from its source. 4. to sink into, enter, or penetrate, as ink into paper. 5. to be soaked. 6. medicine to affect the body. *నోరుఱు* (from *త. నోరు mouth.*) The mouth to water.

త. ఉఱు నాయ s. n. (from *త. ఉఱు to be pickled*, and *త. నాయ unripe fruit.*) Pickled fruit.

త. ఉఱుబచ్చెది s. n. Fruit first mashed, and then pickled.

త. ఉఱుబింది s. n. Any pulse, fried with ghee and chilly, then ground, and made into a thick mixture, by the addition of salt, and water.

s. ఉల్లిక s. n. The litter generally called a *Dooly*.

s. ఉపణము s. n. 1. Black pepper. 2. dry ginger. 3. long pepper.

s. ఉపము s. n. Soil impregnated with saline particles.

s. ఉపరము s. n. Ground of a salt soil.

s. ఉత్త s. n. 1. Heat. 2. closeness. 3. sun-

shine. డాన్తకము - డాన్తము or డాన్తే
ము. s. n. The hot season.

రు. డాసరము s. n. vide డాసరము.

ర. డాసర వెల్లి s. n. An old chameleon.

స. డాహ s. n. 1. Thought, reasoning. 2. a
guess. డాహించు v. a. To think; to rea-
son. 2. to guess.

ము

ము The seventh letter in the Teloogoo
alphabet.

s. ముక్కు s. n. The *Rik* Veda, the first of
the four principal religious books of the
Hindoos.

s. ముజువు adj. Straight.

s. ముణము s. n. A debt. ముణముజేయు
(from ర. చేయు to make.) To contract
debt; to borrow. ముణపడు (from ర.
పడు to fall.) To get in debt. ముణముతీ
ర్చు (from ర. తీర్చు to settle.) To pay debt.
ముణుడు A debtor.

s. ముతము &c. adj. True. s. n. Truth.

s. ముతువు s. n. The menstrual evacuation.

ముతువగు v. n. (from అగు to become.)

To become menstruous. ముతుమతి 1. A

woman in her courses. 2. a season, the

sixth part of a year, comprising two

months. The Hindoo lunar year is

divided into six seasons, each including

two months; viz. వసంతము. The

spring, comprehending చైత్రము and

వైశాఖము. శ్రీష్టము. The hot sea-

son, comprizing జ్యేష్ఠము and ఆషాఢ

ము - వసంతము. The rainy season,
including శ్రావణము and భాద్రపదము.

శరదృతు. The sultry season, compre-
hending ఆశ్వయుజము and కార్తికము.

హేమంతము. The winter season,
containing మార్గశిరము and పుష్యము.

and శిశిరము. The cold season, com-
prehending మాఘము and ఫాల్గుణము.

s. ముత్త్యక్తు or ముత్త్యజుడు s. n. An offici-
ating priest; one who is hired to per-
form the grand sacrifice, called *Yaga*.

s. ముద్ధి s. n. Abundance; plenty; wealth.

s. ముఖుడు s. n. A name of *Indra*.

s. ముక్కము s. n. 1. The white footed
antelope. 2. a fabulous beast, like a
horse, with three horns.

s. ముప్పభము s. n. 1. A bull or ox. 2. the
second of the seven notes in the Hindoo
gamut.

s. ముషి s. n. A saint, or holy sage. There
are several orders of these saints, as the
Maharishi, *Davarishi*, *Rajarishi*, &c.
the word ముషి itself is especially ap-
plied to seven ancient sages, beginning
with *Vasishta*, who hold in mythology
an exalted and mysterious rank, and who
form in astronomy the asterism of the
great bear: the *Rishi* of a *muntra*, or
mystic prayer in the *Vedas*, is the saint
by whom it is supposed to have been
remembered or recited.

s. ముక్షము s. n. 1. A star, a constellation.
2. a bear.

ఋ

ఋ and ౠ These respectively are the eighth and ninth letters of the Teloogoo alphabet; but there are not any words in the language which commence with these vowels.

ఎ

ఎ The tenth letter of the Teloogoo alphabet. It is often used, before words beginning with a consonant, for long ఏ; (the interrogative pronoun *Which*) in this case, the following consonant is doubled; thus, ఏ దేశము is often written ఎ ద్దేశము *Which country?*

౧. ఎంఱి s. n. irregular. inflex. sing. ఎంఱి or ఎంఱి; nom. plu. ఎంఱిలు or ఎంఱింలు

1. The spittle. 2. any thing that has become impure by touching the mouth. 3. the refuse, crumbs, or remains of victuals. The Hindoos hold any thing that comes out of the mouth, any thing touching the inside of it, or any thing touched by that which has been inside of it, as exceedingly impure; and to this species of impurity they apply the term ఎంఱి. The right hand, with which alone they eat, is ఎంఱి, until washed; because its fingers are placed inside of the mouth, in eating. What remains of the food touched by that

hand, as well as the leaves which serve for plates, are also ఎంఱి, except to one's wife or infants; and in drinking, the Hindoos pour water from the cup, with great dexterity, into the mouth, without allowing the cup to touch it; because it would thereby be rendered impure.

ఎంఱి అన్నము (from s. అన్నము *boiled rice*.) That part of the victuals which remains in a plate, or leaf, out of which one has been eating. ఎంఱియెత్తు

(from ౧. ఎత్తు *to lift up*.) To remove the crumbs or droppings of rice, after eating.

ఎంఱిమాటలు Silly words ఎంఱి నోరు (from ౧. నోరు *a mouth*.) A mouth, not washed after a meal.

ఎంఱి ఆకులు (from ౧. ఆకు *a leaf*.) The leaves upon which one has eaten a meal. Leaves stitched together are generally used by the natives as plates.

౧. ఎంచు v. a. 1. To count, to reckon. 2. to esteem, to regard. 3. to think, believe, or imagine. ఎంచుకొను v. comp. 1. To count, reckon, think, or believe, for one's-self. 2. to reflect; to revolve in one's mind.

౧. ఎండ s. n. The sun-shine; the heat of the sun. నీయెండ (from ౧. నీ *the night*.) Moon-shine. ఎండ కాము (from ౧. కాము *to shine*.) To be sun-shine. ఎండ మావులు (from ౧. మావు *a horse*.) Excessive heat produces an appearance, at a distance, resembling a sheet of

water, which is thus named ; it is termed by the French *mirage*. నేడువాడువచ్చేటప్పుటికినించాయెంతబడ్డది *lit.* at the time when he came to-day, much *sunshine fell*. It was very late when he came to-day.

౧. ఎండు v. n. 1. To become dry, to dry up. 2. the body to become lean or thin. 3. trees, plants, leaves, &c. to wither or die. ఎండించు v. a. To dry.

౨. ఎండు adj. (from the above verb.) Dried. ఎండురైవులు (from ౧. రైవులు *a disease*.) A lingering disease, gradually reducing the body.

౩. ఎండుపుత్రు s. n. (from ౧. ఎండు *to dry*, and ౧. తట్ట *a basket*.) A large basket, in which things are spread to dry.

౪. ఎండు కాయ or ఎండు s. n. A crab. ఎండు రాశి (from s. రాశి *a sign of the zodiac*.) The sign *Cancer*.

౫. ఎంత An adjective or substantive pronoun, not declinable, except in a few cases. It is the interrogative of అంత and ఇంత q. v. 1. How? how much? how many? 2. what? It may be used in any interrogation respecting time, number, weight, or quantity. ఎంతసేపు How long a time? ఎంతమంది How many people? యాబంతారయెంత. *What weight or what price is this gold?* యాధాన్యముయెంత *What quantity is this grain?* నిడుపుయెంత *What length?* &c. It is, however, to be observed that ఎంత may be used in two senses, quite

opposite to each other. ఏడుయెంత యోగ్యుడు *lit.* *This man, how worthy*; if pronounced interrogatively, means, *Do you call this fellow a worthy man?* implying that he is quite the reverse; while if pronounced as an exclamation, without any interrogation, it signifies *what a worthy man this is!* నీవెంతఅయినయెంత *lit.* *what art thou? what is he?* There is a vast difference between him and you. ఎంత prefixed to the past relative participle of a verb, having the final vowel lengthened, assumes a universal sense, and denotes *whatsoever*, *how muchsoever*, *how manysoever*, as మీరెంతచెప్పినాచేయఁడు *Whatsoever or how muchsoever you tell, he will not do.* The relation of ఎంత and అంత is shewn in the following examples. మీరుయీలోకములోయెంతపుణ్యముచేస్తారోఅంతసౌఖ్యముపరమందుకలుగును *To whatever extent you practise virtue in this world, to the same extent will you possess happiness in the next.* ఎంతచదివితేఅంతమంచిది *The more you study, so much the better.* ఎంతకు For how much? ఎంతలో Within what time, or price? ఎంతటి (the inflected adjective of ఎంత) What? how great? how much, or how great soever. ఎంతలేదను (from ఎంత q. v. లేదు *there is not*, and అను *to say*.) To treat contemptuously; to despise; to behave to another as if he were a person of no consideration.

- T. ఎంతేని adv. Much, extremely.
 T. ఎంతోటు adj. pro. How? how much? how many?
 T. ఎందలు indef. pro. the interrogative of లెందలు and ఇందలు q. v. How many?
 T. ఎందు pro. defective (the interrogative of లెందు and ఇందు q. v.) What? ఎందుకు for what? why? wherefore? adv. Where? what place? ఎందాక or ఎందనుక How far? how long? as far as what place? until when? ఎందైనా. Wheresoever. ఎందున్ను Every where. ఎందుండి Whence? ఎందునుండి or ఎందునుంచి. For what reason?
 T. ఎంబెఱికము or ఎంబెఱికి adj. 1. Ugly. 2. loathsome, disgusting.
 T. ఎకతాలి s. n. *vide* ఎకతాలి.
 T. ఎకసక్కము s. n. 1. A joke. 2. mockery.
 G. ఎకాయెకి adj. (from P. ఎక్కి all at once.) 1. Sudden, speedy. 2. alone, single.
 T. ఎకిమీడు s. n. 1. A master, or lord. 2. a king, or ruler. 3. an owner.
 T. ఎక్కటి adj. Alone.
 T. ఎక్కడ adv. (the interrogative of అక్కడ and ఇక్కడ q. v.) Where? ఎక్కడనున్ను or ఎక్కడా Every where. ఎక్కడనున్ను or ఎక్కడా-లేదు No where. ఎక్కడనుంచి or నుండి Whence. ఎక్కడనైనా Any where. ఎక్కడికి. Whither? నీ వెక్కడి వాడవు What country man art thou? నీ వెక్కడవాడెక్కడ What a great difference, or distance, there is between thee and him.

- ఎక్కడనో I, &c. know not, or am in doubt, where.
 T. ఎక్కిరించు v. a. To make faces; to mock; to deride. ఎక్కిరింత. s. n. 1. Making faces, mockery, derision. 2. a vehicle.
 T. ఎక్కిలి s. n. The hiccough.
 T. ఎక్కు v. a. 1. To ascend, mount, or climb. 2. to embark, ride upon, or to get into any conveyance. v. n. To rise, to be augmented, increased, or accumulated. విషమెక్కు poison to rise or mount. మత్తెక్కు to get intoxicated. *lit.* intoxication to rise. మదమెక్కు to become lecherous. *lit.* lust to mount. వడ్డిమెక్కు interest. to accrue. ఎక్కించు v. caus. To cause to ascend, &c. v. a. 1. To raise, augment, &c. 2. to export.
 T. ఎక్కు s. n. 1. A bow string. 2. a hiccough. ఎక్కుడించు v. a. (from డించు to lower down.) To unbrace a bow. ఎక్కుబెట్టు (from పెట్టు to put or place.) To brace a bow.
 T. ఎక్కుడు adj. 1. Noble; chief, great. 2. exorbitant. s. n. 1. An ascent. 2. greatness. ఎక్కుడుదిగుడు s. n. Ascent and descent; unevenness of ground. adj. Unlevel.
 T. & TUD. ఎక్కుడుమెకము s. n. (from T. ఎక్కుడు great, and TUD. మెకము a beast.) An elephant.
 T. ఎక్కులుబెట్టు v. a. (from T. ఎక్కు q. v. and T. పెట్టు to place or put.) 1. To excite; to instigate. 2. to provoke.

౧. ఎక్కువ or ఎక్కువ s. n. 1. Eminence, superiority. 2. excess, exaggeration. 3. any thing extraordinary. adj. 1. More. 2. high, eminent, superior. 3. excessive, exaggerated, superfluous. 4. extraordinary, remarkable. 5. excellent, noble. 6. valuable. ఎక్కువతక్కువ More or less. ఎక్కువవాడు An eminent or extraordinary man.

౧. ఎక adv. Above, up, upwards. It is opposed to దిక్ below. ఎకకొట్టు v. a. (from ౧. కొట్టు to beat.) 1. To toss up. 2. to deny. 3. to disregard what another says. 4. to turn another's words into ridicule. 5. to refute. ఎకజేచు v. a. (from ౧. జేచు milk to flow.) To draw up or retain one's milk; as ఆవుపాలెకజేచెను the cow retained her milk. s. n. The act of retaining one's milk. ఎకచాటు v. a. (from ౧. పాటు to crawl.) To creep over, to crawl up. ఎకదీయు v. a. (from ౧. తీయు to pull.) To draw up, or raise. బట్టయెకదీయు To lift up one's cloth. ధరయెకదీయు To raise the price. ఎకదోయు v. a. (from ౧. తోయు to push.) 1. To lift up. 2. to push in. ఎకవేయు v. a. (from ౧. వేయు to throw.) 1. To throw up in the air. 2. to deceive. పరులసాము ఎకవేయు To seize, retain, or appropriate to one's self, the goods of another. ఎకచెన్ను v. a. (from ౧. తన్ను to kick.) To kick up.

౧. ఎకతాళి s. n. 1. A joke, jest, or pastime. 2. ridicule, derision, mockery. 3. mimicry.

౧. ఎకయు v. n. vide ఎగయు.

౧. ఎకసన or ఎకపాన adv. Above, up, on high. ఎకసనదోయు (from ౧. తోయు to push.) 1. To lift up. 2. to push in. 3. to pull out, and dress the wick of a lamp.

౧. ఎగయు v. n. 1. To fly. 2. to rise in the air; to rise upwards. 3. to fly at another, in order to attack him. ఎగసిపోవు (from ౧. పోవు to go.) To fly away. ఎగసిపడు (from ౧. పడు to fall.) 1. To fly at another, in order to attack him. 2. to spring, or jump. 3. to be arrogant, or proud.

౧. ఎగుచు v. a. To shoot or discharge, an arrow, &c.

౧. ఎగుడుదిగుడు s. n. or adj. vide ఎక్కుడుదిగుడు under the head of ఎక్కుడు.

౧. ఎగుమతి s. n. Exportation, shipment. ఎగుమతిదిగుమతి Exportation and importation.

౧. ఎగురు v. n. vide ఎగయు. For ఎగరిపోవు vide ఎగరిపోవు, and for ఎగరిపడు vide ఎగరిపడు, both under ఎగయు. For ఎకరకొట్టు vide ఎకకొట్టు, under ఎక-ఎకరవేయు To toss or throw up in the air.

౧. ఎగువ s. n. The top; the upper part of any thing.

౧. ఎగువ adv. Above, up, on high.

౧. ఎగ్గు s. n. 1. Shame, disgrace. 2. reproach, blame. 3. injury, mischief, evil.

౧. ఎచట adv. (from ౧. ఏ what, and ౧. చట a place.) Where? in which place? It is the interrogative of ఆచట and ఇచట, q. v.

౧. ఎచ్చరించు v. a. 1. To hint; to mention

imperfectly; to bring to mind by a slight mention; to put one in mind of any thing. 2. to forewarn; to caution. ఎచ్చరించుకొను v. comp. To challenge, as guards do; to give a caution.

౧. ఎచ్చరిక s. n. (from ౧. ఎచ్చరించు q. v.)

1. A hint, the act of mentioning slightly, intimation. 2. caution, circum-spection, vigilance, precaution. ఎచ్చరిక పడు (from ౧. పడు to fall.) To be cautious; to be aware of. ఎచ్చరిక చేయు (from ౧. చేయు to make.) To caution or warn. ఎచ్చరిక తప్పు (from ౧. తప్పు to fail.) To be careless, inattentive; to be off one's guard.

౧. ఎచ్చ v. n. *vide* హెచ్చు.

౧. ఎచ్చట-ఎచ్చో or ఎచ్చోట adv. (from ౧. ఏ what, and చోటు a place.) Where; at which place. It is the interrogative of అచ్చో and ఇచ్చోట q. v.

౧. ఎట adv. Where? in what place? It is the interrogative of అట and ఇట q. v.

౧. ఎటు particle. 1. Where? 2. what? 3. how. It is the interrogative of అటు and ఇటు q. v. ఎటువంటి or ఎమవంటి What like? what sort?

౧. ఎటులు adv. *vide* ఎట్లా.

౧. ఎట్టకేని adv. With difficulty.

౧. ఎట్టకేలకు adv. For a long time, for a great while.

౧. ఎట్టయెదులు s. n. from ౧. ఎట్ట and ౧. ఎదులు the front.) The very front, the point directly opposite.

౧. ఎట్టి adj. pro. What like? what kind? It

is the interrogative of అట్టి and ఇట్టి q. v.

౧. ఎట్లా-ఎట్లాను or ఎట్లు adv. How? in what manner? in what state or way? It is the interrogative of అట్లా and ఇట్లా q. v. ఎట్లానైనా or ఎట్లానైనా. In any manner whatever; by any means; any how.

౧. ఎడ s. n. 1. Place, space. 2. medium, interval. 3. a distance. 4. time. అయెడ That time. ఎడయెడం నా. Separately, with intervals between ఎడయెడం నా చూచు. To look at one with indifference. ఎడక తై (from ౧. క తై a female.) A procuress or bawd. ఎడకాడు (from ౧. కాడు a male.) A procurer or pimp. ఎడకల adv. (from కల possessing.) Farther. ఎడదెకు v. n. (from ౧. తెకు to be broken.)

1. To be separated. 2. to be interrupted. ఎడదెక without being interrupted. Incessantly. ఎడదెకనిపోరు. An eternal war; a perpetual dispute. ఎడనీళ్లు s. n. (from ౧. నీళ్లు waters.) Cocoanut water.

ఎడబడు v. n. (from ౧. పడు to fall.) 1. To discontinue. 2. to be separated. ఎడవాయు or ఎడవాయు v. a. (from ౧. వాయు to leave.) 1. To separate from, to quit, to abandon. ఎడవపు. To cause to separate, quit or abandon. ఎడబెట్టు (from ౧. పెట్టు to place.) To place, out of a quantity of victuals, a certain portion

separate from what is put upon the leaf or plate, as a reserve, to be eaten only in case of the quantity in the plate or leaf not being sufficient.

౧. ఏడద s. n. Inner thought; secret opinion; real sentiment.
౧. ఏడపక adv. This is the negative verbal participle of ఏడపు--the causal form of ఏడయు to separate, it signifies literally, *without causing to separate*, but in common use is equivalent to continually without interruption, incessantly, always.
౧. ఏడమ adj. The left. ఏడమ కేలు or చెయ్యి The left hand.
౧. ఏడము s. n. 1. Space, spot, room. 2. cause, ground, foundation. 3. opportunity, occasion. 4. means. ఏడముయిచ్చు To give an opportunity.
౧. ఏడయు v. a. 1. To separate. v. n. To be broken, separated or disunited. ఏడపు v. caus. To cause to separate. v. a. To break, separate or disunite. vide ఏడపక.
౧. ఏడరు s. n. 1. An interval. 2. an opportunity.
౧. ఏడలు v. n. To go.
౧. ఏడారి s. n. A desert or wilderness.
౧. ఏడ A particle denoting quantity, affixed to words, and corresponding to the English affix *full*, in such phrases as a *handful*, a *mouthful*, &c.
౧. ఏడ్డ s. n. vide ఏడద.
౧. ఏడ్డె adj. 1. Stupid. 2. obstinate. ఏడ్డెతనము s. n. 1. Stupidity. 2. obstinacy.
౧. ఏడ్డు s. n. pla. of ఏడ్డు q. v. Bulls, oxen. ఏడ్డుకొట్టాము A stall for bulls or oxen.
౧. ఏడుబరికాడు s. n. A thief; a rogue.
౧. ఏత్తు s. n. 1. Height. 2. weight. 3. a

burden. 4. a quantity of two vis, or 6 $\frac{1}{4}$ pounds. 5. a wreath of flowers. adj. 1. High. 2. heavy. v. a. 1. to lift up; to raise. 2. to seize; to take away. 3. to assume. 4. to begin. 5. to obtain or procure. 6. to find out an item in an account. v. n. To rise. ఆ స్తంభముపది మూళ్లయెత్తు That pillar is the *height* of ten cubits. ఆ గుఱ్ఱముమహాయెత్తు. That horse is very *high*. ఎంతయెత్తు. What *height*? or what *weight*? రాతియెత్తునకు తెలిసినదా Is the *weight* of that stone known to you? ఆ స్త్రీయెత్తునావున్నది. That woman is very *tall*. చదరంగపు యెత్తు. A *move* at chess. ఏత్తుచూచు To think or consider of a move at chess. ఏత్తువేయు (from ౧. వేయు to throw.) To *weigh*. ఏత్తుబడు (from ౧. పడు to fall.) To grow feeble. యెత్తుబడిపోవు 1. To be *entirely* taken away, done away, or abolished. 2. to grow feeble. ఆవత్సరము నినా నెముయెత్తుబడిపోయినది That merchant's credit is *entirely* gone. వాని కిలకలియెత్తినది lit. to him hunger has arisen. He is hungry. పిచ్చెత్తు To become mad. పేరెత్తు 1. To procure or obtain a good name. 2. to mention another's name. గాలియెత్తు The wind to arise. గుత్తయెత్తు To take a rent. దండెత్తు. To raise or levy an army. బావియెత్తు To dig a well. బిచ్చమెత్తు. To beg alms. మాటయెత్తు To begin to talk. ముఠాయెత్తు. To purchase a mootah or estate. లంఘరుయెత్తు To weigh anchor. వాంతి

యెత్తు To vomit. ఎత్తిపొడుచు v. a. (from
 T. పొడుచు to stab.) To reproach, or cen-
 sure. ఎత్తిపోవు v. n. (from T. పోవు to go.)
 1. To be disproved. 2. to fade in colour.
 ఎత్తివిడుచు v. a. (from T. విడుచు to leave
 or quit.) To excite, to instigate. ఎత్తివే-
 యు (from T. వేయు to throw.) 1. To
 throw away. 2. to abolish. 3. to treat
 with insolence. 4. to separate from the
 rest. ఎత్తివ్రాయు (from వ్రాయు to
 write.) 1. To make a fair copy, to ex-
 tract from a book. ఎత్తించు v. caus. To
 cause to lift up, raise, &c. ఎత్తికొను or
 ఎత్తుకొను v. comp. To take or lift for
 one's own use or benefit. ఎత్తుకొనిపోవు
 or ఎత్తుకపోవు 1. To carry away. 2. to
 steal. ఎత్తుకొనివచ్చు or ఎత్తుకవచ్చు To
 bring.
 T. ఎత్తికోలు s. n. Endeavour, exertion.
 T. ఎత్తుగడ s. n. 1. A project; a contrivance.
 2. an endeavour or attempt.
 T. ఎత్తుగడ్డలు s. n. The two clods of earth
 made as fire place or hearth.
 T. ఎద s. n. 1. The mind. 2. the breast, 3.
 the heart. ఎదానవేయు v. a. (from the
 inflected ablative of ఎద, and T. వేయు
 to throw.) To take any thing unlawfully
 or unjustly.
 T. ఎడగు v. n. To grow; to vegetate; to
 increase in stature. ఎదిగినపడుచు A girl
 who is nubile.
 T. ఎదావు s. n. A cow ready for the bull.
 T. ఎదులు s. n. 1. The front, that which is
 opposite. 2. presence. 3. a parallel or

comparison. It is irregular, and makes
 in the sing. inflex. ఎదుటి and in the in-
 flected ablative ఎదుట - ఎదుటి. adj. 1.
 Opposite; opposing, adverse. ఎదుటాడు
 (from ఆడు to play, &c. q. v.) 1. To resist
 in conversation; to oppose in argument.
 2. to contradict. ఎదులుచూచు (from
 T. చూచు to see.) 1. To look forward.
 2. to expect. ఎదిఱించు. 1. To resist or
 oppose, either by word, or deed. 2. to
 contradict. ఎదుఱొక్కను v. comp. 1. To
 advance to meet out of politeness or
 respect. 2. to advance in battle. ఎదు-
 ఱొల్లుపు or ఎదుఱొక్కనిపించు To cause
 to meet as above. ఎదులుకోలు The mu-
 tual advance of the relations of the bride
 and bridegroom, previously to the cele-
 bration of the marriage. ఎదులుఱొమ్ము
 The middle of the breast, the bosom.
 ఎదిఱి 1. An opponent, rival, adversary,
 or antagonist. 2. the opposite party.
 T. ఎడ్డది s. n. 1. Poverty, indigence. 2.
 scarcity.
 T. ఎడ్డు s. n. 1. An ox, or bullock. 2. a
 bull. ఎడ్డుబళువు. A bullock load. ఎడ్డు
 వాడు. A bullock-driver, or owner. ఎ-
 డ్దురాకి. The sign *Taurus*. ఎడ్డుపట్టు. To
 geld a bull.
 T. ఎన adj. Equal.
 T. ఎనప adj. *vide* ఎనుము.
 G. ఎనభై adj. Eighty.
 T. ఎనమంతు s. n. pl. Eight persons.
 T. ఎనమన్నాలు adj. Eight hundred.

౧. ఎనయు v. n. 1. To be united, or attached to ; to be joined, or mixed. 2. to be on intimate terms of friendship. 3. to be in coitu. 4. to be mixed, as ingredients in food. 5. to be of one accord, in music.
౨. ఎనికె s. n. A thread, composed of four single spun-threads united.
౩. ఎనిమిది adj. Eight. ఎనిమిది కాళ చుక్క (from ౧. కాలు a foot, and ౨. చుక్క a star.) The 25th lunar mansion. lit. the constellation with eight feet. ఎనిమిది కాళదిక్క నెల (from ౧. నెల a month.) The sixth Teloogoo lunar month, or that in which the moon's change takes place when the sun is in Virgo.
౪. ఎనియు v. n. vide ఎనయు.
౫. ఎనుచు or ఎనుపు v. a. 1. To mix, or mingle. 2. to stir with a stick, as ingredients in a dish. ఎనుపుడు The act of mixing, or of stirring as above.
౬. ఎను పోతు s. n. A male buffalo. ఎనుము or ఎనుపెంటి (from ౧. పెంటి a female.) A female buffalo. ఎనుప adj. Of, or belonging to, a buffalo, as ఎనుపదూడ A buffalo-calf.
౭. ఎనుబది adj. numeral. (from ౧. ఎనిమిది eight, and ౨. పది ten.) Eighty.
౮. ఎన్నడు adv. (from ఏ what? which? and నాడు a day) lit. what day? 1. When? 2. always, ever. ఎన్నడున్న For ever, everlastingly. ఎన్నటికిన్ని (inflected dative, with the particle న్ని) Constantly, continually. ఎన్నటికైనా (inflected dative with అయనా) Whenever, on any

- day whatever. ఎన్నఁదో I know not when. ఎన్నఁడు. How long? how many days?--But when ఎన్నఁడు - ఎన్నఁడున్న and ఎన్నటికిన్ని are used with a negative, which is frequently the case, they then denote never.
౯. ఎన్ని adj. pro. collective, in the neuter gender. How many? It is the interrogative of అన్ని and ఇన్ని q. v.
౧౦. ఎన్నిక s. n. (from the verb ఎన్ను to count, &c. q. v.) 1. The act of counting. 2. a thought. 3. an opinion. 4. esteem, regard. 5. conjecture, hope. ఎన్నిక చేయు or ఎన్నిక పెట్టు (from ౧. చేయు to make and ౨. పెట్టు to place.) To count or reckon. ఎన్నిక పట్టు (from ౩. పట్టు to seize.) To examine by counting or reckoning. ఎన్నికమనిషి A person of distinction.
౧౧. ఎన్ను s. n. The ear of paddy, or of other similar grain.
౧౨. ఎన్ను v. a. 1. To count, to reckon. 2. to esteem, or regard. 3. to think, believe, or imagine. vide ఎంచు.
౧౩. ఎన్నది adj. numeral. Eighty.
౧౪. ఎపుడు or ఎప్పుడు adv. (from ౧. ఏ what? and ౨. పుడు in compos. time.) When? at what time? It is the interrogative of అప్పుడు and ఇప్పుడు, q. v. and admits, like them, of inflection. ఎప్పటి (inflection) Usual or ordinary, as ఎప్పటిభోజనము Ordinary food. ఎప్పటివేళ. The usual time. ఎప్పటివలె or ఎప్పటివలెగా As usual. ఎప్పటికిన్ని (inflected dative, with the particle న్ని) Always, perpetually.

ఎప్పటికైనా (inflected dative, with అయినా) At any time, some day or other.

ఎప్పుడున్న (the conjunction న్న added) Always, constantly. ఎప్పుడైనా (అయినా added) Whenever, at any time. ఎప్పుడో (the significant ఓ added) I know not when. ఎప్పుడెప్పుడనికాచుకవుండు. To wait with great impatience.

త. ఎఱ్ఱెఱ్ఱము adj. Ugly, loathsome, disgusting.

త. ఎఱ్ఱెఱ్ఱ s. n. vide ఎఱ్ఱెఱ్ఱ.

త. ఎఱ్ఱెఱ్ఱలు or ఎఱ్ఱెఱ్ఱకపాములు s. n. Worms, (Teres) such as are engendered in the human species.

త. ఎఱ్ఱెఱ్ఱ or ఎఱ్ఱెఱ్ఱ s. n. A bone. ఎఱ్ఱెఱ్ఱల వఱ్ఱు (from త. వఱ్ఱు a heap.) A person reduced by disease to mere skin and bone.

త. ఎఱ్ఱెఱ్ఱ s. n. Beauty.

త. ఎఱ s. n. 1. Sorrow, grief. 2. bait, or prey of any kind, used to catch fish, wild beasts, &c. 3. food.

త. ఎఱయు v. n. 1. To burn; to be consumed. 2. to grieve. ఎఱగలి or ఎఱవలి s. n. Fire in a forest, or jungle.

త. ఎఱవు s. n. 1. A thing lent or borrowed, for temporary use. 2. manure.

త. ఎఱ s. n. 1. Redness. 2. food. adj. 1. Red. 2. possible.

త. ఎఱకలు s. n. pl. Wings.

త. ఎఱు v. a. To prostrate one's-self; to bow.

త. ఎఱచి s. n. Flesh.

త. ఎఱపఱికము s. n. 1. Reluctance, disin-

clination. 2. aversion, repugnance, disgust. 3. contempt.

త. ఎఱమంటలు s. n. 1. A great heat. 2. inflammation.

త. ఎఱికె s. n. vide ఎఱుకు.

త. ఎఱుకలవాడు or ఎఱుకువాడు s. n. (from త. ఎఱుకు to know, and త. వాడు he) lit. one who knows. The male of a certain tribe, inhabiting forests and mountains, of which the females are renowned as fortune-tellers. They speak a language different from that used by the people of the plains, and in their habits much resemble the gypsies.

త. ఎఱుకు v. a. 1. To possess a previous knowledge of. 2. to be acquainted with. 3. to understand, or know. This verb is chiefly used in the aorist. ఎఱుకక చేయు (from త. చేయు to make) lit. To do unknowingly. To commit a fault unintentionally. ఎఱుకఱుచు v. caus. 1. To communicate, acquaint, or inform. 2. to explain or teach. 3. to reveal, expose, or declare.

త. ఎఱికె or ఎఱుక s. n. 1. Previous knowledge. 2. an acquaintance with another. ఎఱుక చేయు (from త. చేయు to make.) To acquaint, inform, or apprise. ఎఱుక చెప్పు (from త. చెప్పు to tell.) To tell fortunes, vide ఎఱుకలవాడు.

త. ఎఱువు s. n. Redness.

త. ఎఱ్ఱ adj. 1. Red. 2. of a fair colour. s. n. A red earth-worm, used as bait. ఎఱ్ఱ బీమ. A red-ant. ఎఱ్ఱనివేలుపు lit. the red deity, the sun. ఎఱ్ఱవల్లిగడ్డ Onion, vide ఉల్లి.

- త. ఎల adj. Tender, delicate. ఎలమూవి. A young mango. ఎలనాగ. A female of a delicate form.
- త. ఎలగోలు s. n. The van-guard of an army.
- త. ఎలమి s. n. Joy ; pleasure ; delight.
- త. ఎలయించు v. a. 1. To gladden, or exhilarate. 2. to give.
- త. ఎలికె s. n. *vide* ఎలుక.
- త. ఎలంకురాలృద s. n. A low inarticulate expression of joy or grief.
- త. ఎలుక s. n. A rat. ఎలుకలబోను (from త. బోను a trap.) A rat-trap. ఎలుక చెవి పల్లిక *lit.* the rat-eared plant. The *evolvulus emarginatus*.
- త. ఎలుక s. n. 1. The human voice. 2. the cry of any animal. 3. sound. 4. a bear. ఎలుకగచ్చు (from త. ఇచ్చు to give.) To make a noise ; to roar, or cry. ఎలుకెత్తు. To raise the voice. ఎలుకూరాయు To become hoarse.
- త. ఎలుగుగొడ్డు or ఎలుగుమంటి s. n. A bear.
- త. ఎల్ల adj. All. s. n. A limit, or boundary. ఎల్లప్పుడు. Always, frequently. ఎల్లరు. Every one. ఎల్లరాయి. A boundary stone. ఎల్లయెర్పటచు. To fix the boundary. ఎల్లదాడిపోవు. To transgress the boundary.
- త. ఎల్లి s. n. To-morrow.
- త. ఎల్లిదము s. n. Astonishment, surprise, wonder.
- త. ఎల్లుండి s. n. The day after to-morrow.
- త. ఎవ్వడు pro. interrogative, masc. sing. (from త. ఏ q. v. and త. వాడు *he.*) Who?

- its fem. and neuter form is ఏది.
- త. ఎవ్వతె pro. interrogative, fem. sing. Which woman? *vide* ఏది.
- త. ఎవ్వరు pro. interrogative, masc. & fem. pl. Who? its neuter form is ఏవి.
- త. ఎమ adv. How? in what manner? in what way? ఎమవంటి adj. What kind or sort? ఎమవలె Like what?
- త. ఎసకము s. n. Exaggeration.
- త. ఎసకు v. n. To resemble, to agree with.
- త. ఎసరు s. n. Water, boiled for the purpose of dressing victuals, &c.
- త. ఎసల s. n. A flat earthen vessel.
- త. ఎసలారు v. n. To be adorned.

ఏ

ఏ 1. The eleventh letter of the Teloogoo alphabet. 2. the indeclinable interrogative pronoun Which? what? as ఏకా లము what time? ఏదేశము which country? When followed by a word to which the significant letter ఁ, expressive of doubt, is attached, and also by a demonstrative pronoun referring back to it, ఏ has the effect of our *relative* who, which, that ; as ఏమనిషివచ్చి నాడోవా నిపిలువు Call the person *who* came. In books ఏ is also used for the personal pronoun నేను I. The connected form of ఏ (ఁ) when affixed to the last word in a sentence, or to a single word alone, denotes emphasis as వాఁడే. That *very*

man. చేసినాఁడే He *actually* did. In books, when thus affixed, → sometimes denotes interrogation.

౧. ఏకత s. n. 1. Hope, desire, expectation. 2. intention, design.

స. ఏకపది s. n. A way, path, or road.

స. ఏకము adj. 1. One. 2. alone, single. 3. solitary. 4. joined, combined. ఏకము

నా adv. 1. As one. 2. in a body. 3. altogether, all at once. 4. combinedly. 5.

compactly. 6. singly, alone. ఏకకుండలం

డు (from s. కుండల an ear-ring) *Cuvera*, the god of riches; because he wears an

ear-ring in one ear only. ఏకతము. 1.

Solitude. 2. a secret. adj. 1. Solitary, uninhabited. 2. secret. ఏకత్వము. 1.

Unity. 2. solitude, loneliness. ఏకదంతం

డు (from s. దంత a tooth.) The deity *Ganesa*, whose head is that of an ele-

phant, with only one tooth or tusk, the other having been broken in a scuffle

by *Kartica*, or according to another legend by *Parasoorama*. ఏకవచనము

(from s. వచన a speech.) The singular number. ఏకాకి adj. Alone, solitary. ఏ

కాకినా adv. Alone, singly. ఏకాంశ.

A solitary life. ఏకాంశము Any thing made of one piece, without joint. ఏకా

దశము (from s. దశ ten.) Eleventh. ఏకాదశి The eleventh day of either

fortnight, in the lunar month. ఏకాంతము. 1. Solitude. 2. secrecy. adj. 1. soli-

tary. 2. secret. ఏకాయక్కులు. Tables of multiplication. ఏకార్థము (from s.

అర్థ meaning.) Synonymous. ఏకమపు v. n. To be combined, united, or joined.

ఏకస్థులు నా adv. 1. Jointly. 2. unani-

mously. ఏకీభవించు. To be unanimous, or of one accord. ఏక శ్రీ వమునానుండు

(from s. శ్రీవా the neck, and ౧. ఉండు to be.) To be unanimous, or of one accord.

౧. ఏకారు v. n. To whimper or beg for any thing in a low voice.

౧. ఏకు v. a. 1. To defame; to publish another's faults. 2. to clean, pick, or

beat cotton. s. n. A roll of cleaned cotton, prepared for the spindle. ఏకులువడుకు

To spin cotton. దూదేకులవాండ్లు Cotton cleaners. ఏకించు. v. caus. 1. To

cause to defame. 2. to cause to beat cotton, &c.

౧. ఏకాని s. n. A Hindoo copper coin, of the value of ten cash.

౧. ఏకం v. n. To go. ఏకలంచు v. caus. To cause to go. *vide* ఉరేకం.

౧. ఏచే adj. *vide* ఏస - ఏచేకంకటిచుక్క

The twenty first of the lunar mansions. *lit.* the crooked-bed constellation. ఏచే

మాట Ungrammatical language.

౧. ఏచు v. a. To torment, trouble, annoy, or harass.

౧. ఏటి adj. What sort? what kind?---This is also the inflection singular of two irre-

gular nouns, viz. ఏలు a river, and ఏడు a year.

౧. ఏటికపాము s. n. *vide* ఏమిదికలు.

౧. ఏటు s. n. A blow.

౧. ఏటింత s. n. The small black bird,

generally termed the *king-crow*. Its flight is constantly consulted by the Hindoos, as an omen; when it flies from right to left, it is deemed a fortunate omen; and *vice versa*.

౧. ఏడ adv. Where?

౨. ఏడకము s. n. A ram.

౩. ఏడము &c. adj. Deaf. ఏడమూకము &c. adj. Deaf and dumb.

౪. ఏడవ Ordinal number. Seventh.

౫. ఏడాకోడము s. n. 1. Contradiction. 2. opposition. ఏడాకోడమునా adv. Contradictorily.

౬. ఏడాది s. n. A year.

౭. ఏడికోల s. n. The pole or shaft of the plough.

౮. ఏడి phrase. Where is he?

౯. ఏడు s. n. A year. adj. numeral. Seven. వాఁడు ఏనికంటెయేదాకులు ఎఁచదివిన వాఁడు *lit.* that man has read seven leaves more than this man. That man is seven times worse than this man.

౧౦. ఏడుకద s. n. 1. Protection, refuge. 2. interest. 3. quarter in battle.

౧౧. ఏడుచు v. n. To cry, to weep. ఏడిపించు v. caus. To cause to cry or weep. ఏడుపు Weeping.

౧౨. ఏడూకము s. n. A wall, built with rubbish.

౧౩. ఏడూది s. n. A ceremony performed by the Hindoos, for the deceased, after the expiration of one year from his death.

౧౪. ఏడో Ordinal number. *vide* ఏడవ.

౧౫. ఏడైలు s. n. 1. Excess. 2. perseverance.

౧౬. ఏణము s. n. A black antelope.

౧౭. ఏతము or ఏతా ము s. n. An engine, on the principle of the lever, for drawing up water. It is usually termed the *pico-tah* at Madras. ఏతామునోక్కెన The leathern vessel, in which water is thus drawn.

౧౮. ఏతెంచు v. n. 1. To come. 2. to arrive.

౧౯. ఏత్వము s. n. The name of the connected vowel ఁ.

౨౦. ఏదాలాబము or ఏదాలాభము s. n. Inattention.

౨౧. ఏది pro. interrogative, sing. fem. and neuter. Who? which? ఏదైనా. Any thing. ఏదిన్నీలేదు Nothing. ఏదొక Any.

౨౨. ఏదు v. a. To cherish; to protect.

౨౩. ఏదు or ఏదుపంది s. n. (from పంది a hog) The porcupine. *lit.* the hog which protects itself. ఏదుముల్లు (from ముల్లు a thorn.) A porcupine's quill.

౨౪. ఏధము or ఏధస్సు s. n. Fuel, as wood, grass, &c.

౨౫. ఏధితము &c. adj. 1. Increased, grown. 2. improved.

౨౬. ఏనము or ఏనస్సు s. n. 1. Sin. 2. a fault, or offence.

౨౭. ఏనాదివారు s. n. pl. A cast of savage people, residing in forests.

౨౮. ఏనాళ్లు s. n. The usual presents sent by the parents of the bride and bridegroom, respectively, to their son and daughter in law, after the whole ceremonies of the marriage are completed.

౨౯. ఏని particle. It is added in the superior dialect to the first forms of the several

- affirmative tenses, to express *condition* or *contingency*.
౧. ఏని s. n. *vide* ఏనుఁజు - ఏనిఁజొందఁజు An elephant's proboscis.
౨. ఏను adj. numeral. Five.
౩. ఏను pro. This word is frequently used in books for నేను I.
౪. ఏనుఁజు s. n. An elephant. ఏనుఁజుజెలఁగ (from TUD. జెలఁగ a leech.) A cockle. ఏనుఁజుపల్లెరు. The prickly fruited pedaliium. *Pedaliium murex*. ఏనుఁజుమోముసామి (from TUD. మోము a face, and TUD. సామి a deity.) The deity Ganesa, whose head is that of an elephant. ఏనుఁజులఁగొంక (from ౧. గొంక an enemy.) A lion. ఏనుఁజుసారము (from TUD. సారము a note.) One of the seven musical notes of the Hindoos.
౫. ఏనుఁజులు adj. numeral. Five hundred.
౬. ఏబి s. n. A Dog. It is generally applied to that species used by the Hindoos in hunting.
౭. ఏవు s. n. 1. A great or sudden increase, or augmentation. 2. ardour, impatience, fury.
౮. ఏవె pro. fem. honorific. Which female? It is the interrogative of ఏవె and ఈవె q. v.
౯. ఏవె చెట్టు s. n. The Saul tree. *Shorea robusta*.
౧౦. ఏబది adj. numeral. Fifty.
౧౧. ఏబిడ or ఏబిడె pro. *vide* ఏవె.
౧౨. ఏభ్యము s. n. Nastiness; filthiness, ఏభ్య

- రాశి or ఏభాశి s. n. 1. A nasty, filthy, person. 2. an idiot.
౧౩. ఏమలు or ఏమాలు v. n. 1. To be surprised. 2. to be deceived. 3. to be without vigilance or attention. ఏమఱింపు v. a. 1. To surprize. 2. to deceive. 3. to divert one's thoughts. ఏమఱిపాటు. 1. Surprize. 2. inattention, forgetfulness, negligence, inadvertence.
౧౪. ఏమి pro. interrogative-defective. What? It is used chiefly in the nominative and dative cases, and occasionally with other affixes. ఏమిటికి For what? why? wherefore? ఏమిటి Of what country, cast, or description? ఏమిటి What is that? what is the meaning of that? ఏమో (with the significant ఏ) *lit.* I know not what. I cannot say. I am in doubt. It may be so. It may, or may not, be so. This is a most common reply to a question; and as it denotes either *ignorance* or *doubt*, its precise meaning must be gathered from the context, and the manner of the speaker. It is as often the subterfuge of a prevaricating witness, unwilling to declare the truth, as the blunt profession of ignorance, on the part of an honest clown. ఏమాయెను. What has happened? what is the matter? what has become of it? ఏమంటే *lit.* if you ask what? This phrase is used when the words of another person are about to be repeated, and corresponds with the English phrases, *Thus; as*

follows &c. The speaker in Teloogoo, when alluding to what a third person has said, supposes the person addressed, to ask what was said; and then proceeds to recite the very words used by the absentee. ఏమయిన Any thing; any thing whatever. ఏమి and ఏమిన్ని, followed by a negative of any kind, respectively denote *nothing*, and *not even the least thing*; as ఏమిచెయ్యడు He will do nothing. ఏమిన్నిచెయ్యడు He will not do even the most trifling thing. మఱియేమి What else? what more?

- ౧. ఏమె pro. interrogative. *vide* ఏమె.
- ౨. ఏయు v. a. To throw. *vide* తేయు.
- ౩. ఏరండము s. n. The castor oil plant. *Palma christi*, or *Recinus communis*.
- ౪. ఏరకము s. n. A sheep.
- ౫. ఏరాలు s. n. Joint sisters in law. The relationship which the wives of two brothers bear to each other.
- ౬. ఏరీ phrase. Where are they?
- ౭. ఏరు v. a. *in compos.* To attain. *vide* ఈరేరు.
- ౮. ఏరు s. n. A plough, with draught oxen, and the other implements of husbandry.
- ౯. ఏరుకు v. n. To stool; to void excrement. s. n. Excrement.
- ౧౦. ఏరువాక s. n. The commencement of cultivation.
- ౧౧. ఏర్పు v. a. To burn; to consume.
- ౧౨. ఏర్పడు v. n. (from ౧. ఏలు to glean, and ౧౩. పడు q. v.) 1. To be selected. 2. to be separated. 3. to be distinguished. 4. to

be established, fixed, or settled. 5. to be arranged, or placed in order. 6. to be prepared, or ready. 7. to assume a shape, form, or appearance. ఏర్పలుచు v. a. 1. To chuse, or select. 2. to separate, or divide. 3. to distinguish. 4. to establish, fix, or settle. 5. to arrange, or place in order. 6. to keep ready, or prepare. 7. to put into a shape, form, or appearance. ఏర్పాటు s. n. 1. A selection. 2. a decision, or rule. 3. a condition, or agreement. ఏర్పాటుచేయు *vide* ఏర్పలుచు.

- ౧౩. ఏలు v. n. 1. To glean, gather, or pick up. 2. to select, or chuse. ఏలుచు v. caus. To cause to glean, &c. ఏలుకొరకలు Gleaned pieces of dry cow-dung, used as fuel.
- ౧౪. ఏలు s. n. A river. This noun is irregular, making the inflexion singular ఏటి, and the nom. plu. ఏట్లు.
- ౧౫. ఏలువ s. n. A country.
- ౧౬. ఏల or ఏలక s. n. The cardamom. ఏలకులు Cardamom seeds.
- ౧౭. ఏలు s. n. A kind of cry, used by boatmen, or by coolies or lascars, to encourage their labour.
- ౧౮. ఏలా adv. 1. Why? for what reason? 2. how, in what manner. ఏలాటి or ఏలాకంటి What sort or kind? ఏలాక How? in what manner?
- ౧౯. ఏలిక s. n. 1. A ram. 2. *vide* ఏలు.
- ౨౦. ఏలు v. a. 1. To govern, rule, or reign. 2. to protect. ఏలించు v. caus. To cause to govern, &c. ఏలిక s. n. A ruler; a king,

or queen. ఏలువది or ఏల్పది. 1. Govern-
ment. 2. a reign.

౧. ఏళ్ళు numeral. Seven hundred.

౨. ఏవము s. n. 1. Ugliness. 2. disgust. ఏవ
గించు v. a. To hate.

౩. ఏవే particle, denoting emphasis; as,
నేనేనే I myself.

౪. ఏప adj. Crooked.

౫. ఏసి particle, denoting At the rate of;
as, ఎనిమిదేసి At the rate of eight.

ఐ.

ఐ The twelfth letter in the Teloogoo
alphabet, representing the same sound
as the English word *eye*.

స. ఏం ద్రజాలికుడు s. n. A juggler.

స. ఏక్యము s. n. Union. This word is often
used to express the union, which the
Hindoos believe to take place, after
death, of the soul, with the deity.

స. ఏతిహ్యము s. n. Tradition.

౧. ఏడు adj. numeral. *vide* అయిదు.

౨. ఏడువ or ఏడువరాలు s. n. *vide* అయి
దువ.

స. ఏరావణము s. n. The elephant of Indra,
regent of the eastern point.

స. ఏరావతము s. n. 1. An orange. 2. *vide*
ఏరావణము.

స. ఏరావతి s. n. Lightning.

స. ఏలబిలుడు s. n. Cubera, the god of
riches.

స. విశ్వర్యము s. n. 1. Prosperity. 2. riches.
In Sanscrit, it denotes super-human

power; such as the divine faculties of
omnipresence, omnipotence, invisibility,
&c. విశ్వర్య - వంతుడు or కాలి A rich
man.

ఒ.

ఒ The thirteenth letter of the Teloogoo
alphabet, representing the short o.

౧. ఒం కె s. n. A wooden hook, or peg, fas-
tened to a wall.

౨. ఒంజిలి s. n. 1. Calamity, misfortune. 2.
embarrassment.

౩. ఒంటమి s. n. Enmity, hatred. *lit.* dis-
agreement. *vide* ఒంటు.

౪. ఒంటరి adj. 1. Alone. 2. single. ఒంటరి
× కై A single woman. ఒంటరి నాడు A
single man. ఒంటరిపాటు s. n. Solitude,
loneliness. ఒంటరులు s. n. plu. Foot sol-
diers; infantry.

౫. ఒంటి adj. 1. Alone. 2. single. 3. one of
a pair or couple. This is also the inflex-
ion of ఒళ్లు *the body*. ఒంటికంటి నాము
(from ౧. కన్ను *the eye*, and ౨. నాము
the planet) *lit.* the one-eyed planet. The
planet *Venus*, the son of *Bhrigu*. ఒంటికే
పోవు To go to make water. *lit.* to go
alone. ఒంటికొమ్ము దేవర (from ౧. కొమ్ము
a horn or tusk, and ౨. దేవర *a lord*.)
The deity with one tooth, viz. *Ganesa*.
ఒంటిపాటు Loneliness, solitude. ఒంటి
పొర A single fold, or plait.

౬. ఒంటింపు s. n. 1. Convenience. 2. aid,
help. నాకు రూకలు ఒంటింపు కాలేదు I
have no money *at hand*.

౧. ఒంటె s. n. A camel.
౨. ఒంటు v. n. To agree with one's health; to be salubrious.
౩. ఒంటు s. n. plu. Figures, numerical signs.
౪. ఒండు adj. 1. One. 2. other. s. n. Alluvious soil, deposited by water, after inundation.
౫. ఒండ్రులు adv. Reciprocally; mutually.
౬. ఒందిలి s. n. *vide* ఒంజిలి.
౭. ఒందు v. a. 1. To obtain. 2. to possess.
౮. ఒక numeral. 1. One. 2. single. This word, in Teloogoo, expresses the indefinite article A, an. ఒకవిధమునావుండు 1. To be in such a strange, unusual, or disordered state, as one finds it difficult to describe. 2. to be dispirited, dejected, or indisposed. ఒకచేయి నావుండు To be closely united, in business, or friendship. ఒకానొకపట్టణములో In a certain city.
౯. ఒకండు or ఒకండ్లు s. n. plu. 1. Several. 2. others. 3. strangers.
౧౦. ఒకటి numeral. One. ఒకటిచేయు *lit.* to make one. To mix, or join together. ఒకటియవు To be combined. ఒకటిలేదు. Nothing. నేను చెప్పినది ఒకటివాడుచేసి నదిఒకటి I told him one thing, and he did another. ఒకటొకటిగా One by one; one after another. ఒకటిగా. Unanimously, conjointly.
౧౧. ఒకడు s. n. One man; a person. ఒకరే One woman; a female. ఒకరు plu. applied in an honorific sense, to express

any individual, male or female, of respectability.

౧౨. ఒక్కణ s. n. The honorific address in a letter.
౧౩. ఒక్కప్రోద్దు s. n. (from ౧. ప్రోద్దు *time.*) A religious fast; eating but one meal, on any religious occasion. ఒక్కప్రోద్దుండు 1. To fast. 2. to eat but one meal.
౧౪. ఒక్కణించు v. a. To say; to tell; to describe; used in books only.
౧౫. ఒక్క adj. Lean, thin, emaciated, dried up.
౧౬. ఒక్కంత adj. (from ౧. ఒక్క *one*, and ౧. ఇంత *so much.*) Ever so little, short, or trifling.
౧౭. ఒక్క s. n. Any unripe fruit, preserved by drying in the sun.
౧౮. ఒక్కో particle, used in books only, and expressing doubt; as అతడువచ్చునెక్కో He may perhaps come.
౧౯. ఒకరు s. n. An astringent taste. adj. Astringent.
౨౦. ఒకర్పు v. n. To breathe hard; to respire with difficulty. ఒకరుపు Difficulty of respiration. Asthma.
౨౧. ఒక s. n. A range, or line.
౨౨. ఒకడు s. n. The straw of the great millet, or *Holcus saccharatus*.
౨౩. ఒక్క v. n. 1. To be ready, or prepared. 2. to yield, to submit.
౨౪. ఒక్కెము s. n. 1. Disgrace; dishonor; opprobrium; indignity. 2. defect.
౨౫. ఒకజ్జ s. n. 1. A tutor, a teacher, or instructor. 2. a priest.

త. ఒట్టు s. n. 1. An oath. 2. a vow. ఒట్టు పెట్టుకొను 1. To take an oath, to swear.

2. to make a vow, or solemn promise.

ఒట్టు పెట్టు 1. To adjure. 2. to impose a vow or solemn promise.

త. ఒట్టు v. n. To grow dry ; to be dried up.

త. ఒడంబడు v. a. To agree to ; to comply with ; to consent. ఒడంబడుచు v. caus. To prevail upon ; to make one agree, or consent. ఒడంబడికె 1. An agreement, compact, or treaty. 2. a bond.

త. ఒడకట్టు v. a. To strain, to filter.

త. ఒడకూడు v. n. To happen ; to chance ; to fall out.

త. ఒడపప్పు s. n. A species of pulse, commonly termed *green gram*, (*Phaseolus radiatus*) when split and soaked in water.

త. ఒడమె s. n. 1. Wealth, riches. 2. property.

త. ఒడయండు s. n. 1. A lord, sovereign, king, master, or governor. 2. a possessor.

త. ఒడలు s. n. The body. ఒడలుచూపాయండు (from త. చూపు *an eye*, and త. ఒడయండు *a possessor*.) *lit.* one who has eyes in his body. The deity *Indra*, who was cursed by the sage *Goutama*, to have his body covered with the *pudendum muliebre*, which however he subsequently consented should appear to others as eyes.

త. ఒడి s. n. 1. The lap. 2. a pouch in front, formed by the mode in which the cloth of a Hindoo is tied. ఒడిగట్టు (from త.

కట్టు *to tie*.) To gird one's loins ; to prepare one's-self.

త. ఒడికట్టు s. n. *Pudendum muliebre*.

త. ఒడికము adj. Fit, right, proper.

త. ఒడియు v. a. 1. To take by force ; to snatch. 2. to drop, to drip.

త. ఒడికెగడ్డ s. n. A bubo.

త. ఒడుచు v. a. To defeat, to overthrow.

త. ఒడ్డలు v. n. To incline, or lean on one side.

త. ఒడ్డణము s. n. The arrangement of troops in various positions ; as in a line, in a square, in a circle, &c.

త. ఒడ్డణము s. n. A gold or silver zone, worn by Hindoo women.

త. ఒడ్డారము s. n. 1. Obstinacy. 2. jealousy.

త. ఒడ్డీలు s. n. Pigeons ; doves.

త. ఒడ్డు v. a. 1. To bet, or lay a wager. 2. to throw, fix, or plant a net. s. n. 1. A bank ; the shore. 2. a stake at play. 3. the multiplicand, or sum multiplied, in arithmetic. adj. Large, stout, big. ఒడ్డునేనుకొనివుండు To lurk, or lie in wait ; to lay an ambush ; to wait for an opportunity. ఒడ్డుగుండ్లు *lit.* large balls. Rocks fallen from a mountain.

త. ఒడ్డుకొను v. a. 1. To take into one's possession ; to snatch. 2. to beg or intreat.

త. ఒడ్డె adj. (from s. ఒడ్డు) Of or belonging to the Orissa country, or to the tribe of tank-diggers, who are supposed to have emigrated thence.

త. ఒడ్డోలము s. n. (from త. ఒడ్డు *great*,

- and *ఒలకము an assembly.*) 1. A great assembly. 2. pomp, state. 3. triumph.
- త. ఒత్తిగలు or ఒత్తిగల్లు v. n. To lay on one's side.
- త. ఒత్తిలు v. n. To go aside; to give way.
- త. ఒత్తు s. n. 1. The aspiration of a letter. 2. closeness of texture. 3. thickness. v. n. To give way, or step aside. v. a. 1. To aspirate a letter. 2. to press or squeeze; hence, *to shampoo*, or press the limbs with the hand, to excite the circulation of the blood, as is practiced in India. 3. to foment. 4. to cut, or break beetle-nut. 5. to wipe off the sweat. 6. to blow a conch. ఒత్తురము An aspirated letter. ఒత్తుకొను. To feel pain from pressure.
- త. ఒత్తుకొను or ఒత్తుకొను s. n. The blank palmyra leaf, held under that upon which the writer indents writing, with an iron style.
- త. ఒత్తులు s. n. plu. Gold bracelets, worn by children.
- త. ఒడవు v. n. 1. To be serviceable, useful, or subservient. 2. to pervade.
- త. ఒడుగు v. n. 1. To shrink aside; to step aside from fear. 2. to be of use, or convenient. 3. to assist. 4. to be at hand. s. n. Swelling, from being boiled, as rice, &c.
- త. ఒడ్డు postpos. Near; with; by; to.
- త. ఒడ్డిక s. n. 1. Friendship, intimacy, familiarity. 2. union. 3. concord. 4. re-

conciliation. 5. a collection of articles requisite.

- త. ఒడ్ది adj. Near.
- త. ఒడ్డె s. n. Plenty; abundance.
- త. ఒనకూడు v. n. (from ఒన a derivative from ఒనరు q. v. and ర. కూడు *to join.*) 1. To be effected, successful, or completed. 2. to be obtained, or procured. ఒనకూడ v. a. 1. To effect, succeed, or complete. 2. to obtain or procure.
- త. ఒనరు s. n. 1. Beauty. 2. elegance. adj. 1. Beautiful. 2. fit, agreeable, acceptable. 3. elegant. v. n. 1. To happen. 2. to be agreeable, or pleasant. ఒనరించు v. a. 1. To do, to make. 2. to compose. ఒనరచేయు 1. To make fit or proper. 2. to accommodate.
- త. ఒనర్పు v. a. *vide* ఒనరించు under ఒనరు.
- త. ఒప్పందము s. n. 1. A contract. 2. a convention, or agreement. ఒప్పందముచేయు 1. To enter into a contract. 2. to close a bargain.
- త. ఒప్పగించు v. a. *vide* అప్పగించు.
- త. ఒప్పగింత s. n. *vide* అప్పగింత under అప్పగించు.
- త. & s. ఒప్పాచారము s. n. Agreement.
- త. ఒప్పు s. n. 1. Fitness. 2. dexterity, cleverness. 3. beauty, elegance. adj. 1. Fit. 2. dexterous. 3. beautiful; handsome. v. n. 1. To be fit, or proper. 2. to consent, or agree. ఒప్పించు v. caus. To cause to consent; to prevail upon. v. a. To assign, or make over to another. ఒప్పుకొను v. comp. 1. To confess, or own; to admit, or acknowledge. 2. to consent, or

comply with. 3. to accept. ఒప్పిదము
s. n. Consent, compliance.

త. ఒప్పులు s. n. pl. An elegant species of
the *areca*, or beetle-nut tree.

త. ఒబ్బట్లు s. n. plu. Sweet cakes, made of
flour, jaggory, split-pulse, and carda-
moms.

త. ఒబ్బిడి s. n. The treading out of grain,
by means of cattle; thrashing. adj. 1.
Complete; finished. 2. ready.

త. ఒక్కు adj. Thick, big. v. n. To agree
with one's health, as ఈభూమినాకు
ఒక్కలేదు This country does not agree
with me. ఒప్పువుండు (from త. ఉండు to
be.) To be salubrious. ఒప్పువచ్చు (from
త. వచ్చు to come.) To be prosperous.

త. ఒయారము s. n. 1. Beauty. 2. haughti-
ness, pride. 3. affectation, coquetry,
foppery. ఒయారి s. n. 1. A haughty
person. 2. a coquette, a fop. adj. 1.
Haughty. 2. affected. ఒయారకత్తె A
coquette. ఒయారకాడు A fop. ఒయా
రపుమాటలు Boasting expressions.

త. ఒయ్యన adv. Slowly.

త. ఒరగడుగు s. n. Water, in which rice is
the second time washed.

త. ఒరగు v. n. 1. To fall. 2. to incline, or
lean upon; to be bent.

త. ఒరయు or ఒలయు v. a. 1. To rub; to
move one body upon another. 2. to try
metal, by a touch-stone. ఒర s. n. 1.
Rubbing. 2. trying metal by a touch-
stone. ఒరుసుకొని or ఒరుసుకపోవు To
touch lightly; to graze.

త. ఒరుడు s. n. A stranger.

త. ఒరుము v. n. 1. To be mixed; to be
united. 2. to meet together. ఒరిమిక
s. n. Union; friendship; being on good
terms together.

త. ఒలు s. n. Touching, rubbing. 2. a scab-
bard; a sheath, or case, for any thing.

త. ఒలుకటము-ఒలుకాటము or ఒలుగడ్డము
s. n. Unevenness, inequality, cragged-
ness; usually applied to inequalities in
the surface of a country.

త. ఒలుగల్లు s. n. (from త. ఒలుయు to rub,
and త. కల్లు a stone.) A touch-stone.

త. ఒలుకు v. n. 1. To prostrate one's-self.
2. *vide* ఒరగు.

త. ఒలుకుబిళ్ల s. n. (from త. ఒలుకు bent, and
త. బిళ్ల round or square.) A semi-circular
pillow.

త. ఒలుపు s. n. 1. The act of rubbing, *vide*
ఒరయు. 2. beauty. adj. Handsome,
beautiful.

త. ఒలులు v. n. 1. To lament; to grieve;
to be sorrowful. 2. to croak; to complain
without reason. 3. to chatter, or talk
without any object.

త. ఒలువ or ఒత్తి adj. Crooked; curved;
bent. ఒత్తిబీజము (from s. బీజ a testicle.)
A swelled testicle.

త. ఒత్తియక s. n. Rubbing.

త. ఒల్లు s. n. 1. Abundance, 2. excess.

త. ఒల్లై s. n. 1. A heap of grain in the straw.
2. an opening or crack in the ground,
from excessive heat, or false soil.

త. ఒల్లై s. n. A mischievous rogue; a black-

guard ; a rascal. adj. Blackguard ; as
అల్లెకూత (from T. కూత a cry or call.)
Blackguard conversation.

- T. అలయు v. n. To be fit, or proper.
T. అలికి s. n. A funeral pile and corpse,
burnt to ashes.
T. అలుకు v. n. To be dropped or spilled,
from being over-full. అలకపోయు v. a.
(from T. పోయు to pour.) To spill, or
let fall.
T. అలుచు v. a. To peel, or pare off; to flay.
T. అల్లక adv. Without consenting. This is
the negative verbal participle of the
defective verb అల్లు to consent.
T. అల్లబోవు v. n. To grow pale, or change
colour.
T. అల్లమి s. n. The not consenting.
T. అల్లె s. n. A child's garment.
T. అల్లెనాటు s. n. An upper garment, plac-
ed round the neck, and thence grace-
fully arranged.
T. అశపు s. n. 1. Secrets of state. 2. state
of affairs. 3. the neck of a stringed
instrument.
T. అశకు s. n. 1. A crime or fault. 2. a law-
suit.
T. అశ్వు s. n. The body. It is irregular, and
makes the inflexion sing. అంటి; and the
nom. plu. అష్టలు. వాని అష్టయెట్లావున్నది
lit. how is his body? How is his health?
అష్టపెట్టు To grow stout.
T. అసకకు v. a. To give ; to present ; to
bestow.

అ

—*—

- అ The fourteenth letter in the Teloogoo
alphabet, which, prefixed to all voca-
tives, corresponds with the English in-
terjection *oh* ; as, అరామా *oh Rama !*
అతల్లి *oh mother !*. The connected form
of this vowel (అ) affixed to the last
word of a sentence, or to a single word
alone, denotes *ignorance* or *doubt* ; as
నీ నైవాదో I know not whether it
was you, or he. When it is added to
the conditional form of the verb ending
in తే, the drootuprucrootica affix న్
intervenes, and నో then represents
the English phrases *but if*, *on the con-
trary* ; as, వషముకురియకపోతేజను
లనశింతురు వషముకురిస్తేనోజను
లనుఖపడుదురు If it does not rain, the
people will suffer severely ; *but if* it
rains, they will be happy.
s. అంకారము s. n. The trilateral name, or
mysterious appellation of the deity,
expressed by the three Sanscrit charac-
ters forming the syllable *Om*.
T. అక చెట్టు s. n. A small tree, bearing an
acid fruit. *Carissa Carondas*. అకకాయ
పచ్చడి A sort of pap, composed of ta-
marind-juice, mustard, and the fruit of
this tree.
s. అకము s. n. An abode ; a house ; an
asylum.
T. అకరించు v. n. To retch ; to feel inclined

- to vomit. పాకర - పాకరింత or పాకలింత
s. n. A retching to vomit ; nausea.
౬. పాత్యము s. n. Annoyance or vexation,
at expressions of an unpropitious kind.
adj. Unlucky.
౭. పాకము s. n. 1. Food. 2. Boiled rice.
౮. పాక s. n. Evil ; misfortune.
౯. పాము s. n. 1. A flock or multitude. 2.
a flood, stream, or torrent.
౧౦. పాజ s. n. 1. The odd numbers in nume-
ration, as *one, three, five, &c.* 2. the first,
and every subsequent alternate figure,
in arithmetic.
౧౧. పాజ s. n. A row, line, or range.
౧౨. పాజము or పాజన్పు s. n. 1. Strength. 2.
bravery, valour. 3. splendor, light, me-
tallic lustre.
౧౩. పామి or పాము s. n. Defeat, rout.
౧౪. పాము v. n. To be split; to be broken
into fragments.
౧౫. పామ s. n. Defeat. పామపడు v. n. 1. To
be defeated. 2. to stand motionless, from
fear, &c.
౧౬. పాద s. n. A ship, a vessel. పాదకొడికం
బము (from *౮. కొడి a flag*, and *౮౮. కంబ*
ము *a pillar*.) A main mast. పాదరేవు
(from *౮. రేవు the shore*.) The sea-shore,
or beach.
౧౭. పాదు v. n. 1. To lose, to be defeated. 2.
to be afraid. 3. to drop, or trickle out.
s. n. 1. Want of success, defeat. 2. a
crack, chink, or hole. పాదించు v. a. To
defeat, to overcome. పాదించు v. a. To
- pour out all the liquid in a vessel, by
turning the mouth downwards.
౧౮. పాదుబిళ్లలు s. n. plu. Tiles.
౧౯. పాడులు s. n. plu. The people of Orissa.
౨౦. పాడువు s. n. A cat.
౨౧. పాత్యము s. n. The connected form of
పా, viz. ౮౬.
౨౨. పాదనము s. n. Boiled rice, food.
౨౩. పాదము s. n. A pit, for catching ele-
phants.
౨౪. పాదర్పు or పాదార్పు v. a. To comfort ; to
console ; to condole with.
౨౫. పాదె s. n. A small heap into which grain
is thrown, as it is cut with the sickle.
పాదెకొంక A kind of crane, which fre-
quents the fields at harvest-time.
౨౬. పాపు v. n. To be able ; to possess the
power of doing. పాపక Abstract noun.
1. Ability, activity, diligence, assiduity.
2. patience. పాపమి negative noun. In-
ability, indolence, laziness. పాపలేనివాఁ
డు A helpless, sick, or impotent man.
౨౭. పామము s. n. The seed of Bishop's-weed.
Sison Ammi.
౨౮. పాము v. a. To preserve, to cherish.
౨౯. పామి interj. O! This particle is often
prefixed to the vocative case, or used
in other instances, when we address
persons of equal rank.
౩౦. పాద s. n. 1. The side, edge, end, or
border. 2. the bank of a river.
౩౧. పాదణము s. n. A hawk ; a falcon.
౩౨. పాదసిలు or పాదసిల్లు v. n. To move aside.
౩౩. పాది interj. O! This particle is often pre-

fixed to the vocatives, or used in other instances, when we address, or call, a person of inferior rank.

ఠ. ఓరు s. n. 1. Sound, noise. 2. the red painting upon the lower part of the walls of a native house, used during festivals or other auspicious ceremonies, as a decoration to the dwelling.

ఠ. ఓరుచు v. a. 1. To conquer, to vanquish. 2. to suffer, endure, or bear. 3. to take patience. 4. to pardon. 5. to be free from envy. ఓరుచుకొను v. comp. 1. To conquer or controul one's own passions. 2. to suffer, or bear. 3. to be patient. ఓరుపు Abstract noun. Endurance, tolerance, patience.

ఠ. ఓరెము s. n. Boiled rice.

ఠ. ఓర్పు v. a. *vide* ఓరుచు.

ఠ. ఓర్ s. n. 1. One woman. 2. another female.

ఠ. ఓర్పరి s. n. A patient person.

ఠ. ఓర్పు *vide* ఓరుపు, under ఓరుచు.

ఠ. ఓలము s. n. An assembly; a meeting.

ఠ. ఓలము s. n. Shelter; cover. ఓలమాస గొను v. n. (from తుం. ఆస *desire*, and ఠ. కొను q. v.) *lit.* to desire shelter. To be defeated; to retire.

ఠ. ఓలలాడు v. n. from ఆడు q. v.) To play, or sport, in water.

ఠ. ఓలి s. n. 1. A marriage portion, or dowry; the peculiar property of a woman, given to her, at her marriage, by her father-in-law, or other relations. 2. a range or row.

ఠ. ఓవరి s. n. 1. Civility, politeness, respect. 2. a place of cohabitation. 3. a bush.

ఠ. ఓషధి s. n. An annual plant or herb; one that dies after becoming ripe. ఓషధికుడు s. n. (from s. ఈశ *a lord, or master.*) An epithet of the moon.

ఠ. ఓష్ఠము s. n. A lip, especially the upper one.

ఠ. ఓసరించు v. n. To move aside.

ఠ. ఓసరిల adv. Aside.

ఠ. ఓసి interj. O! This particle is prefixed to the vocative case, or is used in other instances, when we address or call females inferior to one's-self, among whom a wife is always included by the Hindoos.

ఠ. ఓహరించు v. n. To retreat, retire, or go backwards.

ఠ. ఓహరిసాహరి adv. In confusion, or disorder. This is applied chiefly to the state of an army, when defeated.

ఠ. ఓహోయ interj. Hola! ho!

ఠ. ఓహోహో interj. Denoting wonder.

ఔ The fifteenth letter, and last vowel of the Teloogoo alphabet.

ఠ. ఔచిత్యము s. n. 1. Propriety; aptness; fitness. 2. the context. 3. circumstances of time, or place. ఔచిత్యమునామాల్లాడు To speak according to circumstances. ఔచిత్యమునాల్గిర్థముచెప్పినాను I have told the meaning, according to the context.

- T. ధౌదుగలచు *vide* అవుడు.
 S. ధౌత్రానపాది s. n. The polar star, or the north pole itself, also called *Dhroova*; who, in mythology, is the son of *Oottanapada*, and consequently grandson of the first *Menu*.
 S. ధౌత్యక్యము s. n. 1. Anxiety; perturbation. 2. regret.
 S. ధౌదనికుడు s. n. A cook.
 S. ధౌదరికము &c. adj. Selfishly voracious.
 T. ధౌదల adv. On the head.
 T. ధౌర interj. O! This particle is prefixed to the vocative case, or is used on other occasions, in calling a person of very low degree; it is occasionally an interjection denoting wonder, or praise.
 S. ధౌరసుడు s. n. A legitimate son.
 S. ధౌర్వము s. n. 1. Submarine fire. 2. a being of flame, with a mare's head, sprung from the thighs of *Oorva*, which was received by the ocean.
 S. ధౌషధము s. n. Medicine; any remedy, drug, herb, or mineral, used for the cure of disease.

క

- క The sixteenth letter, and first consonant, in the Teloo-goo alphabet. It represents the same sound as the English letter *k*, and is the termination of the negative verbal participle; as చేయక *Without doing*.
 T. కంకటము s. n. 1. A cuirass. 2. armour; mail.

- T. కంకటి s. n. A bedstead.
 S. కంకణము s. n. 1. A bracelet, or ornament for the wrist. 2. a consecrated string tied round the wrist, at the commencement of a marriage &c. కంకణక్షుహణము A central eclipse.
 S. కంకరిక s. n. A comb.
 S. కంకపత్రము s. n. An arrow.
 S. కంకము s. n. 1. The lotus. 2. a heron.
 T. కంకర s. n. Gravel.
 T. కంకర నాదిదె s. n. (from T. నాదిదె *an ass*.) A mule.
 S. కంకశము s. n. A skeleton.
 T. కంకి s. n. An ear, or head of corn.
 T. కంకు v. a. To scold; to abuse.
 S. కంకుడు s. n. 1. *Yama* the regent of death. 2. a disguised bramin. 3. a title of *Yoodhishtera*, from his assuming the disguise of a bramin.
 S. కంకేళి s. n. A tree. *Jonesia asoca*.
 S. కంభాణము s. n. A horse.
 T. కంకు s. n. 1. A ringing sound; hence కంకుమను (from T. అను *to say* q. v.) v. n. To sound as a bell. 2. a drink given morning and evening to infants, consisting of the nurse's milk, mixed with castor-oil, or ghee.
 S. కంకుణి s. n. One particle of the grain termed *Panicum Italicum*.
 S. కంకులు s. n. plu. The grain abovementioned.
 TUD. కంచము s. n. A small metal plate, turned up at the rim, out of which the Hindoos usually eat their victuals.

౧. కంచర నాది దె s. n. *vide* కంకర నాది దె.
- TUD. కంచి s. n. (from s. కాంచీ.) The town of Conjeveram, near Madras, containing the highest Hindoo temples in the Carnatic. It is a place of great resort for pilgrims from all parts of India. కంచి మేక s. n. A Conjeveram goat. They are generally of a small species.
- TUD. కంచు s. n. (from s. కాంశ్య.) Any amalgam of zine and copper; queen's metal; bell-metal. కంచర వాచు or కంచల వాచు A brazier; a copper-smith. కంచు వాద్యము (from TUD. వాద్యము *musical sound*.) A cymbal; a bell; a gong.
- s. కంచుకము s. n. 1. A sort of short bodice, or tight jacket, worn by Hindoo females, to confine the breast. 2. a man's jacket. 3. a serpent's skin. 4. armour, mail.
- s. కంచుకే s. n. 1. A serpent. 2. an attendant or guard over the women's apartments.
- s. కంచుళిక s. n. *vide* కంచుకము No. 1 and 2.
౧. కంచె s. n. 1. A hedge. 2. waste or fallow ground. కంచె నాటు To plant a hedge. కంచెకోట s. n. The outer hedge round a fort. Hindoo forts, or towns, are often surrounded by hedges of bamboo, &c. as a defence from horse.
- TUD. కంచెల s. n. (from s. కంచుక.) The tight jacket, confining the breast, worn by Hindoo women.
- s. కంజిము s. n. The lotus.
- s. కంజికము s. n. Bran.

- s. కంటకము s. n. 1. A thorn. 2. hatred; detestation. 3. severity. 4. the erection of the hair upon the body. కంటకుడు A man hated, detested, or abhorred. కంటగించు To hate, or detest.
౧. కంటజడు v. n. (from కంట, the inflected ablative of కన్న *the eye*, and పడు *to fall*.) *lit.* to fall in the eye. To appear; to come in view.
- TUD. కంటపరి s. n. A necklace.
౧. కంటాశము s. n. 1. A pack-saddle, placed on a bullock, or horse, in which a Hindoo carries his baggage on a journey. 2. a load of cotton.
౧. కంటు s. n. Antipathy; aversion; hatred. కంటుపెట్టు (from ౧. పెట్టు *to place*.) To have an antipathy towards another.
౧. కంటే adv. Than, the adverb of comparison, as వానికంటే *than him*. For the derivation of this word, *vide* కన్న.
౧. కంటే s. n. A thin narrow plate of solid gold, or silver, bent so as to fit the neck, and worn as a necklace by Hindoo women, or children.
౧. కంట్లము s. n. *vide* కంటాశము.
- s. కంఠము s. n. The throat. కంఠపాఠము చేయు *lit.* to make the lesson by the throat. To get by heart. కంఠస్నానము *lit.* the bath to the throat. Bathing all the body, except the head. కంఠసూత్రము The string by which the consecrated piece of gold is suspended round the neck of a married Hindoo woman. This piece of gold, among the Hindoos, is

- similar to the marriage-ring among Christians. కంఠేకాలుడు s. n. (from s. కాల *black*.) *lit.* he whose throat is black; the god *Siva*, who swallowed the poison produced at the churning of the ocean, which made his throat of a black colour. కంఠేరథము s. n. *lit.* the throat-carriage. A palanqueen, because it is borne on the shoulder, or neck.
- s. కంఠీరవము s. n. A lion.
- కంఠ s. n. 1. Flesh; a piece of flesh. 2. the solid or fleshy part of a mangoe, peach, &c. or of the cucumber, as distinguished from the skin, and stone, or seed. This word is not applicable to the soft pulp of oranges, &c. కంఠపెట్టు (from *కంఠ* to place.) To grow fat. కంఠకావరము (from *కంఠ* to *pride*) Pride, from superior strength, or stoutness.
- కంఠచక్కెర s. n. Sugar-candy.
- s. కంఠనము s. n. Bran.
- కంఠువా s. n. The cloth which the Hindoos usually wear over the upper part of the body, or occasionally tied round the waist.
- కంఠువాదూలములు s. n. The cross beams, supporting at the bottom those which form a shelving roof.
- s. కంఠపు or కంఠూతి s. n. 1. An itching. 2. the itch.
- కంఠే s. n. 1. The ear or head of the grain termed *mokka jonnaloo*, 2. a ball of thread.
- s. కంఠోలము s. n. 1. A large basket. 2. a safe in which provisions are kept.
- కంఠావి s. n. A melancholy event; a tragical catastrophe. *adj.* Sad, melancholy, tragic.
- కంఠ్లు s. n. plu. The plural of the irregular noun కన్ను the eye. Eyes. కంఠ్లకలక s. n. Ophthalmia. కంఠ్లకప్పుకొను v. a. (from *కంఠ్లకొను* to cover.) *lit.* to cover with the eyes. To receive or treat one with great kindness, or affection. కంఠ్లకబడు v. n. To appear; to be discovered.
- కంఠ s. n. 1. A hole, cleft, or opening. 2. a present given by the bridegroom to the bride, on the fourth night of the marriage-ceremony. 3. a present bestowed on a daughter by her parents, during the nuptial or other auspicious ceremonies.
- కంఠి s. n. A wen or excrescence.
- s. కంఠుడు s. n. The Hindoo Cupid, or god of love.
- s. కంఠ s. n. 1. A rag. 2. a quilt of rags.
- s. కంఠ s. n. 1. A bulbous root of any kind. 2. the root termed *Tacca pinnatifida*.
- కంఠకము s. n. A ditch, or trench.
- s. కంఠము s. n. *vide* కంఠ.
- s. కంఠరము s. n. A cave.
- s. కంఠపుడు s. n. (from s. క *Bramha*, and *దప* to inflame.) Kama, the Hindoo god of love; because he inflames even the first of gods.
- కంఠశము s. n. A sort of quilt, placed under the bullock-saddle.

- s. కండశము s. n. A germ, shoot, or sprig.
s. కందాదిక s. n. *vide* కంధ.
s. కందాయము s. n. The space of four months.
s. కందారము s. n. 1. The fibrous root growing from the branches of the banyan and other trees of that species. 2. the root of the lotus.
t. కంది s. n. A crop of the pulse termed Doll, or pigeon pea, *Citysus cajan*.
t. కందిరిక s. n. (from t. కందు *being inflamed*, and t. కుక్క *a fly*.) A bee; because it stings.
t. కందు s. n. 1. An infant. 2. sugar of a light colour. adj. 1. Black. 2. being red or inflamed. కందువెండి Impure silver.
t. కందు v. n. 1. To be scorched, or burnt, by the sun, or by fire. 2. to become red, or be inflamed, by a blow. కునప్పు కందు *lit.* the mind to be scorched. To be vexed, piqued, annoyed, or sorrowful.
s. కందుకము s. n. A ball to play with.
TUD. కందుడు s. n. (from s. కందు and s. కందు q. v.) 1. Koomaraswamy, son of Siva, and the Mars of the Hindoos. 2. Kama, the god of love.
t. కందులు s. n. The pulse produced by the crop termed కంది q. v.
t. కందువ s. n. 1. A hint or token. 2. address, finesse, trick, artifice. adj. Specious, artful.
s. కందువు s. n. An iron-plate, used as a cooking utensil, for baking cakes, &c.
s. కందూరేఖలు s. n, plu. The marks, or lines, sometimes observable on the body of a pregnant woman.
t. కందెన s. n. Grease, or oil, used in greasing wheels.
t. కంద్రీక s. n. *vide* కంద్రీక.
s. కంధర or కంధరము s. n. The neck.
t. కంప s. n. Dried brambles, thorns, or bushes. కంపకోట (from t. కోట *a fort*.) A hedge of such brambles, round a fort, or city. కంపగోడ (from TUD. గోడ *a wall*.) A hedge of dried brambles. కంపకొడుగు or కంపకొడుపు s. n. A large bundle of dried brambles, drawn by a pair of yoked bullocks.
s. కంపము s. n. A trembling, shaking, agitation, or tremor. కంపించు v. n. To tremble, or shake; to be agitated; to have a tremulous motion. కంపితము &c. adj. Trembling, shaking. కంపనము s. n. A trembling, moving, or shaking; a tremulous motion. adj. Trembling, shaking. భూకంపము An earthquake.
t. కంపిరుగుడు s. n. A tree so called.
t. కంపు s. n. 1. A smell of any kind. 2. fragrance. 3. a stink or bad smell. It is generally used in this last sense. adj. Stinking. కంపుకొట్టు v. n. (from t. కొట్టు *to strike*.) To stink. కంపుకుమ్మరకొట్టు s. n. A fetid mimosa tree. కంపెలుక s. n. (from t. ఎలుక *a rat*.) The musk-rat.
TUD. కంబము s. n. (from s. కంభ) A post, pillar, or column.
s. కంబము s. n. A blanket; often, from this word, termed by Europeans in India

a cumbly. The Indian blankets are usually of a dark colour.

TUD. కంబళి s. n. *vide* కంబళము - రత్నకంబళి (from s. రత్న *a precious stone.*) lit. an ornamented blanket. A carpet.

T. కంబి s. n. 1. Wire. 2. the lines, or border, at the ends of a Hindoo's cloth.

కంబెచ్చ s. n. (from T. అచ్చ *a mould.*)

A plate, with holes, used as an instrument for drawing wire.

T. కంబులు s. n. The grain termed *Holcus spicatus*, and in Hindoostanee *Bajra*.

S. కంబువు s. n. A conch, or shell.

G. కంభము s. n. *vide* కంబము.

T. కంశ్లకలక s. n. *vide* కంశ్లకలక under కంశ్లు.

T. కంశ్లు s. n. *vide* కంశ్లు.

S. కంసము s. n. 1. Bell-metal. 2. a goblet.

S. కంసా రాతి s. n. (from s. కంస *the name of the demon king, uncle to Krishna, and* s. అరాతి *an enemy.*) The god *Krishna*, who slew *Kumsa*, his uncle and enemy.

T. కంసాలవాడు or కంసాలి s. n. A gold or silver smith; a worker in the precious metals. This is one of the five casts of artificers, consisting of the కంసాలి-కంచరి-కమ్మరి-వడ్లంబ and కాశి The gold or silver smith; the brazier; the black smith; the carpenter and the stone-cutter, or mason. These casts intermarry, and eat food at each others houses. They form collectively the principal body of what is termed *the left hand*, in contradistinction to *the right hand cast*. This distinction

was introduced in modern times, originally at Conjeveram, and was a civil institution, intended to strengthen the balance of the state, by rendering one body of the Hindoos a counterpoise against the other. But in those districts in which it prevails, it gives rise to constant dissensions, of the most violent kind; which, unless severely and immediately checked, spread into dangerous tumults. The whole body of artificers often strike work, on such occasions.

S. కపదము s. n. The hump on the shoulders of the Indian bull.

S. కపప్పు or కపభము s. n. A quarter, or direction; as east, west, &c.

T. కక్క s. n. A father.

TUD. కక్కర s. n. (from s. కక్కరేటు.) The numidian crane.

TUD. కక్కసము s. n. (from s. కక్కశ *harsh.*)

1. Harshness. 2. dunning a person for a debt due. కక్కసములాడు (from T. అడు q. v.) 1. To speak harshly. కక్కసపడు (from T. పడు *to fall* q. v.) 1. To be harsh. 2. to be very importunate for money due. కక్కసిండు v. a. 1. To use harsh, or cruel expressions. 2. to dun for debt.

T. కక్కు s. n. 1. The teeth of a file, or saw; the rough part of a mill-stone. 2. vomiting. 3. the thing vomited. v. a. To vomit. కక్కు పెట్టు (from T. పెట్టు *to place.*) To sharpen the teeth of a file &c. కక్కు వేయు. (from T. వేయు *to throw.*) To cut

or make rough, a mill-stone, by indenting it. కల్లెపుకమ్మలు (from TUD. కల్లెము *a bridle*.) The bit of a bridle. కక్కించు v. caus. 1. To cause to vomit. 2. to make another regorge, or give back. కక్కుడు Vomiting. కక్కుదెవులు (from T. కెవులు *a disease*.) The vomiting disease. This is a name which the Hindoos give to the frequent vomiting produced in children by hiccough, and among grown up persons from bile, or other causes.

T. కక్కుఁజితి or కక్కుఁజితి s. n. 1. Precipitance. 2. importunity. 3. want, indigence. 4. indolence.

TUD. కక్కెర s. n. (from s. కక్కరేటు) vide కక్కర.

TUD. కక్కుము s. n. (from s. కక్కు) A sword; a scymetar.

1. కచము s. n. 1. The hair. 2. the tuft or band of hair, which females wear upon the crown of the head.

2. కచహస్తము s. n. The tuft of hair above-mentioned.

3. కచేరి s. n. (from H. كچري) 1. A cutcherry, or public office, for the transaction of business. 2. the bride, or bridegroom, or both, sitting in state, with dancers amusing them.

TUD. & T. కచోరపుచెట్టు s. n. (from s. కచూరక and T. చెట్టు *a tree*.) The zedoary zerumbet, or *Curcuma zerumbet* of Dr. Roxburgh. From their fragrant smell, the roots of this plant are much used by the Hindoos, as a cosmetic. They are termed కచోరములు.

TUD. కచ్చ s. n. The end of the lower garment, which, after the cloth is tied round the body, passes between the legs, and is tucked up behind, into the waist-band.

T. కచ్చదము s. n. 1. The act of moving the pieces, in the Hindoo game termed *Sogataloo*, in some degree resembling back-gammon. 2. a bullock cart. 3. vide కచ్చ.

s. కచ్చరము &c. adj. Foul, unclean.

T. కచ్చింపు s. n. vide కచ్చదము No. 1.

T. కచ్చిక s. n. A burnt cake of dried dung.

T. కచ్చ v. a. To move the pieces, in the Hindoo game termed *Sogataloo*.

T. కచ్చలు s. n. plu. 1. Splendor; glittering. 2. lies; frivolous excuses.

s. కచ్చారము s. n. vide కచోరపుచెట్టు.

G. కచ్చె s. n. A dispute, quarrel, noise, or disturbance.

s. కచ్చపము s. n. A turtle, or tortoise.

s. కచ్చపము s. n. One of the nine *nidhis*, or treasures, in the possession of *Cubera*, the god of riches.

s. కచ్చుప s. n. 1. A sort of lute. 2. the instrument of Suruswaty, the goddess of learning.

s. కచ్చము &c. adj. Contiguous to water; watery. s. n. The hem of a garment.

s. కజ్జలము s. n. Lamp-black, applied to the eye-lashes by the Hindoos, both as an ornament, and as a medicine.

T. కజాయము s. n. A sweet-cake, fried in ghee.

TUD. & T. కజారపుచెట్టు s. n. (from s. కజార, and T. చెట్టు a tree.) A date-tree.

T. కటకటా interj. Expressive of sorrow, or grief. Alas! alas! కటకటంబడు (from T. పడు to fall q. v.) To grieve, or lament.

T. కటకటాకమ్మలు or కటకటాలు s. n. pl. A low railing, about two feet high, generally found in the verandas or halls of Mahomedans, and used as the back of a couch, of which the seat is the ground.

s. కటకము s. n. 1. The town or province of Cuttack. 2. a bracelet.

s. కటము s. n. 1. A mat. 2. the temples of the head. కటకారుడు A mat-maker; a dealer in wicker-work.

T. కటా interj. vide కటకటా.

TUD. కటారి s. n. (from s. కుతార) A dagger, with a handle which runs up the arm, on each side, when it is seized by the hand.

s. కటాహము s. n. 1. A shallow vessel, for frying grain, &c. 2. a turtle's shell. 3. a young buffalo.

s. కటాయము s. n. 1. A glance or side look. 2. favor, regard, compassion, kindness. 3. protection. In Teloogoo it is used chiefly in its second meaning.

కటాయించు. v. a. To favor, or regard.

s. కటి s. n. The hip or buttock. కటిసూత్రము s. n. (from s. సూత్ర a thread.) The small string tied round a Hindoo's waist, whence is suspended the bit of cloth which covers the privities.

T. కటిక adj. 1. Mere, quite, entire, total.

2. cruel, horrid. కటికచీకటి Total darkness. కటికమెకము (from s. మృగ an animal.) The rhinoceros. కటికవాడు s. n. 1. An attendant or watchman over the apartments of the king's women. 2. a butcher.

T. కటికే s. n. vide కటిక.

s. కటిప్రోథములు s. n. plu. The posteriors.

s. కటుకరోహిణి s. n. Black Hellebore. *Helleborus nigar*. It is used as a purge, by the Hindoos.

T. కటుమర్లు s. n. pl. The cheek bones.

s. కటువు s. n. 1. A pungent taste. 2. solidity, hardness. adj. 1. Pungent. 2. solid, hard.

T. కటువు s. n. A bier.

T. కట్ట s. n. 1. A bundle. 2. a bank, or shore. 3. a dam, or embankment. కట్టకట్టు 1. To tie a bundle; to pack up. 2. to dam or embank. కట్టతెగకట్టు To break an embankment. కట్టతెగు An embankment or dam, to be broken. కట్టవేయు (from T. వేయు to throw.) To raise, or throw up, an embankment.

T. కట్ట or కట్టా interj. vide కటకటా s. n. A *kuttah*, or custom house, for the levy of duties.

T. కట్టకడ adv. (from T. కడ the end.) At the farthest point; at the very end.

T. కట్టడ s. n. 1. An order, or command. 2. a law, rule, or ordinance; a precept. 3. a custom. కట్టడవేయు 1. To give an order. 2. to make an enactment; to establish a law.

౧. కట్టాణిసుండ్లు s. n. A necklace of small gold beads.

౨. కట్టది adj. Cruel, hard-hearted, unfeeling. 2. inflexible.

౩. కట్టు s. n. 1. A tie, or bond. 2. a knot or bandage. 3. a rule, regulation, or law. 4. a system. 5. a plot. 6 prohibition. 7. prevention, or restraint. 8. a charm, or enchantment. 9. a ferrule, or any ornament, on a stick. 10. the water in which any sort of *pulse* is boiled. v. a. 1. To tie, bind, or connect. 2. to affix, or attach. 3. to build, erect, or construct. 4. to be with young as applied to cattle only. 5. to charm, or fascinate. 6. to fly in an inauspicious manner. Both the noun and verb have other meanings, which will be best illustrated by the following phrases, and examples; but it may be observed generally, that the verb, added to many nouns, converts them into active verbs; as, from బలము *strength*, బలకట్టు To strengthen, &c. కట్టుకొను v. comp. 1. To tie, or bind, round one's own body. 2. to do, or commit, an action, 3. to embrace. 4. to marry. 5. to conquer. కట్టించు v. caus. 1. To cause to tie, or bind. 2. to cause to build. కట్టదము s. n. An edifice, or building. కట్టివేయు (from the past verbal participle of కట్టు, and ౧. వేయు to throw.) 1. To tie up. 2. to sequester. కట్టివంచు or కట్టిపెట్టు (from the same participle, and ౧. వంచు or పెట్టు to

place.) 1. To lay in store. 2. to retain, or detain. కట్టుబాటు (from పాటు a derivative from పడు to fall q. v.) lit. falling into a knot. 1. A system. 2. a regulation. కట్టుబాటు చేయు v. a. 1. To lay down a system. 2. to establish a law. కట్టుకొండు (from ౧. కొండు the hem of a garment.) That part of a female Hindoo's garment, which she ties round her waist. కట్టుకోక A female's usual garment. కట్టుబట్టు 1. A man's lower garment. 2. a person's usual dress. కట్టుమట్టు A cow house, or stall. కట్టుకుర్రజే (from ౧. కుర్రజే a post.) A pillar, or post, to which cattle are tied. కనుకట్టు or కనుకట్టువిద్య (from ౧. కన్ను the eye.) Juggling, legerdemain. జాతికట్టు 1. The tie of kindred. 2. the custom of the cast. డేలవకట్టు The water in which gram has been boiled. మంత్రకట్టు (from s. మంత్ర a mysterious formula.) Fascination, charming by magic. నడికట్టు A waist-band, or girdle. నిరుకట్టు A stoppage of urine. కట్టుమాను A float of timber; a raft. కట్టువస్త్రము A complete suit of apparel. కట్టుకడచేయు To lay in store. కట్టుకడపరుగులు Goods which have lain long in store; damaged goods. కట్టుకథ A feigned story; a fable. కట్టుగామాట్లాడు To speak all in the same manner, each having previously agreed with the other what to say. కట్టుచేయు or కట్టుపెట్టు To stop, restrain, prevent, or forbid. గాయముకట్టు To dress

a wound. కత్తికట్టు *lit.* to gird on a sword. To arm one's-self against another. రూకలుకట్టు To pay off money. వానికిరోమ్మున దెబ్బతగిలినెత్తురు కట్టినది He has a bruise, from a blow in his breast. కట్టుకొన్న పెండ్లాము A married wife. భేదికట్టు Purging to stop. బాకీకట్టు To strike a balance in account, against another. ధరకట్టు To set a price. రంకుకట్టు To charge with fornication. పద్యముకట్టు To compose a verse. ఓడచౌపకట్టు To set the sails of a ship. వాకట్టు To render silent; generally by conjuration. దోవలుకట్టు To stop the road. కడుపుకట్టు To deny one's-self the common necessities of life. మేళముకట్టు One set of dancing girls to make preparations for the dance. కడ్డకట్టు To congeal, to become hard. నీళ్లుకట్టు To water, as applied to fields, &c. చిన్నదాన్నికట్టుకొను To marry a girl. ఒకపుణ్యముకట్టుకొను To do a good action. పాపముకట్టుకొను To commit a sin. ఒకరాజ్యముకట్టుకొను To conquer a kingdom. ఒకరినికట్టుకొను To embrace one. చేతులు కట్టుకొను To fold the arms across; or to join the palms of the hands. Both are marks of the highest respect. నడుము కట్టుకొను To gird the loins; to be prepared.

౧. కట్టుబడి *adj.* (from ౧. కట్టు a bond or tie, and పడి the past verbal participle of పడు to fall &c. q. v.) *lit.* having fallen into a bond. Tied, fixed, permanent, invariable. This is a revenue term, usually

applied to lands on which a *fixed, invariable, and favorable* rent is assessed; and which have commonly been granted, on that tenure, to peons, liable to be called out occasionally for the service.

౧. కట్ట s. n. 1. A stick, or staff. 2. a piece of wood. 3. firewood.

౧. కట్నము s. n. 1. A building, or edifice. 2. presents given by relations to each other, during the celebration of a marriage &c. 3. presents formerly given by zemindars and others, to the governor of a province. 4. a reward, or recompense.

౧. కట్లకుదియ s. n. (from ౧. కుదియ a club.) A club, or cudgel, bound with iron rings, at intervals.

౧. కట్లదండ s. n. A necklace of alternate gold and black beads, strung in four or five rows.

౧. కట్లపురుగు s. n. A dangerous snake striped with black.

౧. కట్టి s. n. That species of litter, which is generally termed a *Dooly*.

౧. కట్టితెనె s. n. A plant. *Cissampelos hexandra*.

౧. కట్టెలు s. n. plu. Weights. This is generally applicable to those with which the precious metals are weighed.

౧. కఠారి s. n. *vide* కఠారి.

౧. కఠినము &c. *adj.* 1. Hard, firm, solid. 2. difficult. 3. severe, cruel, inflexible, rigid, untractable.

౧. కఠోరము &c. *adj.* 1. Hard, solid. 2. difficult. 3. frightful, horrible. 4. complete, full; full grown.

ర. కద s. n. 1. Place. 2. quarter or direction. 3. end, or extremity. 4. side, or corner. adj. Last. postpos. Near. When this word is affixed to the infinitive of verbs, it forms, with it, an abstract noun. ఇక్కడ In *this* place, or here. అక్కడ or అక్కడ In *that* place, or there. నాకద Near me. రాకద Coming. పోకద Going. కట్టకద At the *very* end. ఎండలకద Early, soon, not too late. రేపకద In the morning. వెలికద Dry ground; soil not watered artificially, but by the rains of heaven. పరకద A field which is situated close to the village. చెట్టుకద The end, or top, of a tree. కదసారి The *last* time. కదకు At last. కదకుపోవు To be *menstruous*. కదకా Aside, apart, further. కదలేని Endless. కదకంటచూచు *lit.* to look with the *corner* of the eye. To give an oblique glance. కదముట్టు v. n. *lit.* to reach *the end*. To be finished or concluded. కదముట్టించు v. a. To finish. కదవెళ్లు v. n. (from **ర.** వెళ్లు to go.) To be finished, completed, or concluded. కదవెళ్లు or కదముట్టు adv. 1. Completely, fully, wholly, without any deficiency. 2. every where. పట్నముకదవెళ్లు వెలికిరిని I searched *every where*, in the city. కదనొట్టు adj. The youngest. కదనొట్టుబిడ్డ The youngest, or *last* child. కదలేరు v. n. (from **ర.** లేరు to reach.) 1. To be recovered from disease, or relieved from distress. 2. to be concluded or finished. కదలేర్పు v. a. To relieve, or save, another from

distress, or disease. ఆత్మకదలేర్పు To save one's soul; to ensure one's salvation. కదపట or కదాపట At length; at last. కదాపు 1. To the end. 2. from first to last. 3. fully, completely.

స. కదంకరము s. n. 1. Corn of any kind of which the ear is empty, in consequence of drought, or other accident; a crop not producing grain. 2. chaff, straw.

ర. కదంకు or కదంకు v. a. 1. To display courage, or evince intrepidity, in battle. 2. to strive, or endeavour. కదంక s. n. 1. Bravery. 2. the display of courage in battle.

ర. కదగండ్లు s. n. plu. Calamities, evils, dangers, afflictions, miseries, persecutions.

ర. కదప s. n. 1. The under timber of the door frame. 2. the threshold, or entrance. ఇచమిదనీకదపతోక్కను *lit.* I shall not hereafter kick the under timber of thy door frame. I shall never again enter your threshold. కదపదాటు To cross the threshold; to go out.

ర. కదపట adv. *vide* under కద.

ర. కదమ s. n. The remainder, rest, or residue. adj. Remaining.

ర. కదలి s. n. The sea. కదలికూతురు (from **ర.** కూతురు a daughter.) *Lutchmee*, the wife of *Vishnoo*, and goddess of prosperity; because she was produced from the churning of the ocean. కదలివెన్న (from **ర.** వెన్న butter.) The moon; be-

cause it was also produced by the churning of the ocean.

T. కడవ s. n. A large earthen pot, in which water is generally carried.

T. కడాని s. n. Massy, or pure gold.

T. కడి s. n. 1. A morsel; a mouthful. 2. a stool of cow-dung.

T. కడితము s. n. A book made of folded cloth, covered with a black paste, on which accounts and memorandums are written, with a kind of soft stone, chiefly by merchants. The writing may be effaced by a wet cloth, and it resembles a slate, in this respect, as well as in the appearance of the white writing.

T. కడిది adj. Large, great, big.

T. కడిమి s. n. Valour, bravery, gallantry.

T. కడిమి చెట్టు s. n. The plant termed *Nau-
clea cadamba*.

TUD. కడియము s. n. (from s. కడిక) A brace-
let, or ancle-ring.

T. కడు adj. Much; great. కడుకొను v. n.
(from కొను q. v.) To be distinguished,
or signalized in battle.

T. కడుగు v. a. 1. To wash, or lave. 2. to
cleanse. s. n. The water in which rice
has been washed. కడిగించు v. caus. To
cause to wash, or cleanse. కడుక్కోను
v. comp. To wash, or cleanse.

T. కడుపు s. n. 1. The belly, or stomach.
2. pregnancy. 3. the foetus. పర కడుపు
This applies to the state of the stomach,
before a person has broken his fast. An
empty, or fasting stomach. కడుపుతో

పుండు To be pregnant. కడుపుదించు To
cause to miscarry; to cause an abor-
tion. కడుపుదీగబడు To miscarry, or
have an abortion. కడుపునెబ్బ Belly-
ache. పొత్తికడుపు The bottom of the
belly, or abdomen. కడుపు - వెళ్లు, or పోవు,
or ఎత్తుకొను, used with the dative case -
To have a looseness, in the bowels.
కడుపు కట్టుకొను used with the dative
case - To be constipated; to have a ces-
sation of looseness: used with the nomi-
native, To refrain from eating much;
to curb the appetite. కడుపువుప్పు The
belly, to swell. కడుపు కాలు lit. the belly,
to burn. This strong, and very expressive
phrase, is applied to a mother, who has
lost her child; as దాని or దానికికడుపు
కాలినది She has lost her child, or chil-
dren. కీకడుపుచల్ల నావుండవలెను Thy
belly must be cold, is on the contrary a
common form of blessing a mother, and
means - May your children ever be well,
and happy. కడుపుమంట lit. burning of
the belly. 1. Fury. 2. envy. 3. malice.
కడుపాత్రము 1. Want of food. 2. indi-
gence. 3. subsistence.

T. కడుముంత s. n. A small pot, or pitcher,
with a large mouth.

T. కడువ s. n. vide కడవ - కడువరాశి. (from
s. రాశి a sign of the zodiac.) The sign
of *Aquarius*.

T. కడువతియు s. n. A small drum.

T. కడ్డాయము s. n. Compulsion, force,
violence, constraint.

- T. కర్తి s. n. An ingot, or bar of metal.
- T. కణక s. n. *vide* కదంక under కదంక.
- T. కణకు v. n. *vide* కదంకు.
- T. కణజము s. n. A barn, or magazine, for grain.
- T. కణత s. n. The temple of the head.
- S. కణము s. n. A small particle, or atom.
- S. కణి s. n. A hackery, or bullock-cart.
- T. కణితి s. n. *vide* కంతి.
- S. కణిశము s. n. 1. An ear of corn. 2. proper weight.
- T. కణజు s. n. 1. An elk. 2. a hawk.
- T. కణదురు s. n. *vide* కంఠ్రీక.
- T. కణపు s. n. A knot, knuckle, or joint.
- S. కణ్వుడు s. n. The saint, or sage, *Kunva*, who is said to have written on Teloogoo grammar; his works are not now extant.
- TUD. కత s. n. *vide* కథ.
- S. కతకము s. n. The clearing nut plant; *Strychnos Potatorum*.
- T. కతకు or కతుకు v. a. To lap with the tongue.
- T. కతన postpos. 1. By, by means of. 2. because. 3. on account of.
- T. కతము s. n. Cause.
- T. కత్తలాని s. n. A horse.
- T. కత్తము s. n. Armour, mail.
- T. కత్తి s. n. 1. A sword or sabre. 2. a knife. 3. a razor. కత్తిదూయు To draw a sword. కత్తిబిలు A sword's scabbard, or sheath. బాణాకత్తి (from s. బాణ an arrow.) A double-edged sword. మంకల కత్తి A barber's knife, a razor. కత్తిపడక The case hung to the side of a toddy-drawer, containing his knife, and other implements. కత్తిపిట A large kitchen knife, fixed perpendicularly in a stool, against the edge of which vegetables, &c. are cut. కత్తులతోమేవాడు A knife-grinder.
- T. కత్తువ s. n. A wooden, pointed, spade; the lower part of which is not square, but triangular, one of the angles forming the point. It is much used, in the Northern Circars, in digging large clods, when the earth is wet.
- T. కత్తె s. n. in compos. only, used as an affix, to denote A female: as, చెలికత్తె A female friend. The corresponding male affix is కాడు, or నాడు.
- T. కత్తెర or కత్తెరకోల s. n. Scissors. కత్తెరించు or కత్తిరించు To shear, or cut with scissors. కత్తెరదొంక A pick-pocket, who, in a crowd, or at a festival, secretly cuts off any ornament from the person of another, with scissors.
- T. కత్తెరచుక్క or కత్తెరరిక్క s. n. The third lunar mansion, corresponding with the *Pleiades*. కత్తెరరిక్క నెల (from T. నెల a month.) The 8th Teloogoo lunar month; that in which the moon's change takes place near the *Pleiades*, when the sun is in *Scorpio*. *vide* ఉగాది.
- T. కత్తెరబావిలీలు s. n. plu. An ornament, set with precious stones, worn by Hindoo females, near the top of the ear.
- S. కథ s. n. A story, tale, or fable. 2. a narrative, or relation. 3. a chronicle or

history. కథికుడు A relater of ancient tales.

T. కద particle. *vide* కదా.

S. కదంబము s. n. 1. A flock, or multitude.

2. an arrow. 3. a collection of perfumes.

కదంబపొది A sort of perfumed powder.

S. కదంబవృక్షము s. n. *vide* కదిమిచెట్టు.

T. కదకు or కదుకు v. a. *vide* కతకు.

S. కదధ్వ s. n. A bad-road.

S. కదనము s. n. War, battle, combat.

G. కదపా s. n. A counter-agreement.

S. కదర్యము &c. adj. Avaricious, miserly.

T. కదలు v. n. To move, stir, or shake. కద

లిక s. n. Motion. కదలించు or కదల్చు

v. a. To move, stir, or shake; in an active sense.

S. కదలి s. n. 1. The plantain. *Musa sapien-*

tum. 2. a flag. కదలివంధ్య (from s. వం

ధ్య *a barren woman*.) A woman who has

produced only one child. The plantain

tree produces only a single bunch of

fruit.

T. కదా or కద particle. This is a corrupti-

on of the interrogative form of the ne-

gative particle కాదు *not*, and literally

denotes *Is it not so?* It corresponds in

use with the English words - Since, as,

neither, indeed, even, really, entirely &c.

Added to infinitives it expresses the pre-

cativ imperative; and has many other va-

riations of meaning, to be gathered from

the context. వాడు యోగ్యుడుగా దావా

నితో స్నేహముచెయ్యవలెను *As he is a*

worthy man, I must contract friendship

with him. చూడక దయ్య *Pray look*

Sir. రూపాయి లేదుగదా ఒక కాసుగూదా

లేదు I have *neither* a rupee, nor even a

cash. వాడు వ్రాస్తాడుగదా యేమిచెప్ప

ను (*lit. he writes, does he not?* I can say

nothing.) I am unable to express my

admiration of his writing. కొంచెముసం

బళ్ళ గాడుగదా - వక వర హాయిచ్చివాడు

Even a person on a small salary, gave

one pagoda. మీతో మాట్లాడుదామం

లేనావకాశంలేదుగదావయ్య *Though* I

wish to speak with you, I am *really* out of

leisure. నాకు నీవు యిప్పుడవలసినది పదివరా

లుగదా లిందులో ఇప్పుడులియదువరా

లుపంపించు *You know* that you must give

me ten pagodas; of these, send me five

at present.

T. కదియు v. n. 1. To touch, to be con-

tiguous, to meet, to join, to approach.

2. to be pressed or squeezed. 3. to copu-

late. v. a. to obtain. కదియించు To cause

to touch, &c.

T. కదిలించు v. a. *vide* కదలించు under

కదలు.

T. కదుపు s. n. A herd of cattle, or flock of

sheep.

T. కదుము s. n. The coagulated blood,

suffused under the skin, after a bruise.

v. a. 1. To push away. 2. to extend.

T. కదురు s. n. 1. A spindle. 2. an awl, or

puncheon.

T. కదులు v. n. *vide* కదలు.

S. కదుష్ణము s. n. Gentle warmth. adj.

Warm.

౧. కన్దు The third person neuter, in the singular number, of the affirmative aorist of కలుగు to be possessed; to exist. *It is, there is.* In reply to questions respecting existence, this word represents the general English affirmative *yes*, as opposed to లేదు q. v.; thus, కన్దు, లేదా. *Is it, or not?* With the dative case, కన్దు expresses possession, as నాకుకన్దు *I have.*

౨. కన్దుపు s. n. The wife of *Kusyupa*, and mother of the serpent-race, inhabiting the regions below the earth.

౩. కనకనలాడు v. n. (from ౧. కనకన an imitation of the sound of sparkling fire, and ౧. అడు q. v.) Live coals, to burn red-hot.

౪. కనకము s. n. Gold. కనకాబిష్కముచేయు *lit.* to bathe with gold. To pour over another's head gold coin, in approbation of learning, &c.

౫. కనఁబడు v. n. *vide* కనుపడు under కను.

౬. కనఁదు s. n. A defile, or pass, between two mountains.

౭. కనరు s. n. An acrid, bitter, or disagreeable taste.

౮. కనలు v. n. To be angry. s. n. Anger.

౯. కనికరము s. n. Pity, compassion.

౧౦. కనిష్ఠ s. n. 1. A younger sister. 2. the little finger.

౧౧. కనిష్ఠము &c. adj. 1. Small, little. 2. younger. 3. inferior, low.

౧౨. కనిష్ఠిక s. n. The little finger.

౧౩. కనినిక s. n. The pupil of the eye.

౧౪. కనిముస s. n. A younger sister.

౧౫. కను v. a. 1. To see or look; to regard; to perceive; to observe. 2. to meet. 3. to bring forth; to bear young. 4. to beget. 5. to produce, as applied to fruit trees, or crops. 6. to yield a revenue, or profit. s. n. The eye. కను or కన-పడు (from ౧. పడు to fall, q. v.) To appear; to seem. It is used impersonally, with the dative case. కను or కన-పఱచు v. a. (from ౧. పఱచు, the active form of పడు.)

To shew, or point out. కను or కని-పించు v. caus. 1. To shew, or point out. 2. to deliver a female, or animal, in labour.

This verb is also used impersonally, with the dative case; and then denotes -

1. To seem; to appear. 2. to be sensible of pain, to feel. 3. to be afflicted with, or labouring under, any disease; as వానికితల నెప్ప కనిపించినది He has a head-ache.

ఒకరికిఁజెప్పువారుకనిపించు Any one to have the small pox. కనికొను vulgarly written కనుకొను, (from కొను to buy, q. v.)

v. comp. 1. To see, to look, to regard, to perceive, to observe. 2. to bring forth young. 3. to find out, detect, or discover.

కనుఁగొను (from the noun prefixed to the same verb.) To see, look, or perceive.

కనిపెట్టు (from ౧. పెట్టు to place or put.) 1. To watch, or take care of.

2. to expect, or look out for. 3. to find out, to discover. 4. to divine.

కనుకొరిక The corner of the eye. కనుగీటు v. a. (from ౧. గీటు to throw.) To

wink, or make signs with the eyes. కనుబొమ or కనుబొమ్మ The eye-brow. కనుబ్రాము v. a. To conceal; to put out of sight. కనుమొలక v. n. To disappear, to vanish. కనుజెప్ప The eye-lid. కనువిచ్చు v. n. (from *ర. విచ్చు to open.*) To awake. కనువెచ్చు s. n. *lit.* eye-warmth. Gentle heat, or warmth. కన్నెయి (from *TUD. దోయి two.*) A pair, or couple, of eyes. కన్నెలుచు (from *ర. కెలుచు to open.*) To open the eyes; to awake. కనుజెప్ప వాలుచు 1. To wink. 2. to close the eye-lid. కనుజెప్ప పాటులో In the twinkling of an eye. కనువెంట్రుకలు The eye-lashes. కనుబొమ్మ The eye-ball. కనుపాప The pupil of the eye.

ర. కనుపుగొట్టు v. a. (from కనుపు in *compos. a joint*, and *ర. కొట్టు to cut.*) To cut into pieces.

ర. కనుమ s. n. 1. A gap. 2. a pass through hills.

ర. కనుము s. n. The day after the Poongal feast, or after any eclipse.

ర. కన్న adv. Than. This word, and కంటె which is synonymous with it, are the common adverbs of comparison. It is very generally believed that the former is the relative past participle, and the latter the subjunctive, of the verb కను to see &c. but it seems more probable that these words are derived from the corresponding parts of అను to say, added to the dative case; and that కన్న is

formed from క or కు, and అన్న; and కంటె from కి or కు, and అంటె; because these adverbs govern the inflexion, not the accusative of the noun; and if derived from an active verb, the reverse would be the case. దీనికన్నమంచిది లేదు There is nothing better than this, may be literally translated - *To those who speak of this, nothing is better; or if the other derivation is adopted, To those who look at this, nothing is better.* When కన్న is used as the past relative participle of కను q. v. it may occasionally be translated *own*; thus కన్నతల్లి one's own mother. *lit.* the mother who bore. కన్నబిడ్డ One's own child. *lit.* the child born. కన్నతండ్రి One's own father, *lit.* the father who begot.

ర. కన్నద s. n. 1. Contempt, disregard. 2. indifference; negligence.

TUD. కన్నదము s. n. The language of *Carnataka*, improperly termed *the Canarese*. కన్నద adj. Of or belonging to the country of *Carnataka*. కన్నదీ s. n. An inhabitant of the *Carnataka* country. The modern term *Carnatic* has been hence derived; but *Carnataka* included only that portion of the modern *Carnatic* which has been distinguished by the name of *Balaghaut*, viz. the great table land in the centre of the Peninsula, consisting of Mysore, and a few adjoining provinces, to the northward of it.

ర. కన్నము s. n. 1. A hole. 2. a hole made

by thieves in a wall. This is the manner in which burglary is usually committed in India. కన్న నాడు or కన్నడిడు A thief as above defined. A person who has committed burglary. కన్నపుకత్తి or కన్నకోల The instrument with which a thief commits burglary, as above defined. కన్నమువేయు or పెట్టు To commit burglary, as above explained.

T. కన్నాకు s. n. A noble, or excellent person.

TUD. కన్నయ s. n. vide కన్య.

T. కన్న s. n. irregular, making in the inflex. sing. కంటి, and in the nom. plu. కండ్లు. 1. The eye. 2. the joint or knot in a cane, or in the stalk of any reed, or plant. 3. the mash of a net. 4. a vital part. vide కను, whence this word is derived. కన్నీలు (from T. నీలు water.) A tear. కన్నదోయి (from TUD. దోయి two.) A couple of eyes. కన్నలగప్పకొను (from T. కప్పకొను to cover.) To regard one with kindness, or affection. కన్నలమ్రాను (from T. మ్రాను a tree.) Sugar-cane. కన్నలవిలుకడు (from T. విలుకడు an archer.) The Hindoo Cupid; because his bow is of sugar-cane. కన్నవేయు To cast the eye wistfully at an object. కన్నలారచూచు To see with one's own eyes; to be an ocular witness of any thing, vide ఆర under ఆరు. కన్నగట్టు Fascination.

TUD. కన్నె s. n. vide కన్య - కన్నె టికము s. n. 1. Virginity. 2. the act of first cohabiting with a female.

T. కన్నవేదికట్టు s. n. A sort of duck.

S. కన్య s. n. 1. A girl of eight years of age. 2. a virgin. 3. the sign *Virgo* in the zodiac.

S. కన్యక s. n. 1. A little girl. 2. a maiden, or virgin.

S. కన్నాకుజము s. n. *Kinnoje*, an ancient city of great note in the north of Hindoostan.

S. కపటము s. n. 1. Dissimulation, artful concealment of one's intentions. 2. cunning, artifice. 3. a feint, or trick. 4. deceit, cheating. కపటి or కపటస్థుడు A cunning person; a cheat.

S. కపర్దము s. n. The braided hair of *Siva*. కపడి The god *Siva*.

S. కపాలము s. n. The skull, or cranium. కపాలి The god *Siva*.

S. కపి s. n. 1. A monkey. 2. the sun. కపిధ్వజుడు (from S. ధ్వజ a flag.) *Arjoona*; because he assumed a monkey, as his ensign or arms.

S. కపిత్థము s. n. The wood apple tree. *Feronia elephantum*. Roxb.

S. కపిలము s. n. A tawny colour. adj. Tawny. కపిల A cow of that colour.

S. కపిలుడు s. n. *Kupila*, the sage who founded the *Sunkhya* system of Hindoo philosophy.

T. కపిలే s. n. This is the name given to an engine, of very simple construction, used for drawing up water from wells. A large pulley, supported by strong

pieces of wood, is raised on the highest side of the well; and, by means of it, the water is drawn up in a leathern bucket, by two yoked bullocks, which pull down an artificial descent, formed for the purpose.

s. కబిలో హము s. n. (from s. కబిల *tawny*, and s. లోహ *iron*.) Brass.

TUD. కపురము s. n. (from s. కపుర *camphor*) Camphor.

s. కపోణి s. n. The elbow.

s. కపోతము s. n. A dove, or pigeon. కపోతసాలిక A pigeon-house; an aviary.

s. కపోలము s. n. The cheek.

r. కప్ప s. n. A frog.

r. కప్పచిప్పలు s. n. A bivalve shell.

r. కప్పము s. n. Tribute. కప్పముకట్టు To give or pay (*lit.* to tie) tribute.

TUD. కప్పరము s. n. (from s. కప్పర *variegated colour*) A variegated colour.

r. కప్పు v. a. To cover. v. n. 1. To spread, or extend. 2. to collect or settle in a thick covering, as the clouds before heavy rain, or smoke over a large city.

s. n. 1. A covering. 2. thatch. 3. black colour. 4. the black composition, with which the Hindoos rub their teeth, and which covers the interstices between them. adj. Black. కప్పి or కప్పుకొను v. comp. 1. To envelope one's-self; to cover one's-self. 2. to spread, extend, or collect, as above explained. కప్పతాళము A padlock. *lit.* a covered-lock. కప్పుతెరవ దారి (from r. తెరవు *a path*, and r. దారి

a possessor.) *lit.* he whose path is black. Fire. కప్పుమేనిదంట (from r. మేను *a body*, & r. దంట in compos. *a possessor*.) Saturn either because his body among the Hindoos, is considered *black*; or because it is *covered*, by his ring. కప్పురాయి (from r. రాయి *a stone*.) The sapphire.

TUD. కప్పురము s. n. *vide* కపురము.

r. కప్పర s. n. 1. An earthen vessel, used as a plate for victuals, at the meals of the lower classes of Hindoos. The superior classes invariably use metal vessels. 2. a pot used in begging alms.

TUD. కప్రము s. n. *vide* కపురము.

s. కఫము s. n. Phlegm.

s. కబంధము s. n. 1. Water. 2. a headless trunk.

s. కబంధుడు s. n. 1. The name of a giant. 2. the moon's ascending node, personified as *Rahoo*, the son of *Simhica*.

s. కబతి s. n. The knot into which Hindoo females tie their long hair, on the top of the head.

s. కబళము s. n. 1. A mouthful, a morsel. 2. a physic-ball for horses. కబళించు v. a. To swallow, to devour, to gulp.

r. కబాడము s. n. 1. A bullock-load of grass, or straw. 2. forage.

g. కబరు s. n. (from A خبر) 1. News, intelligence. 2. report. 3. a message.

TUD. కబ్బము s. n. (from s. కావ్య) Poetry.

r. కబ్బిలివాడు s. n. A toddy-drawer.

౬. కమండలము or ౩. కమండలపు s. n. The water-pot of an ascetic, or hermit.
౮. కమటము s. n. A portable furnace, in which gold or silver is melted.
౯. కమరము s. n. A turtle.
౧౦. కమండలపు or ౬. కమండలము s. n. An earthen or wooden pot, used by Hindoo ascetics.
౮. కమటము s. n. A portable furnace, for melting the precious metals.
౯. కమరము s. n. 1. A turtle. 2. a tortoise.
౮. కమతము s. n. 1. The cultivation which the owner carries on with his own farming stock, by means of another. 2. the land of which the zemindar, jaghiredar, shotriumdar, enamdar, &c. himself retains the farm in his own hands, or causes to be cultivated with his own farming stock, in contradistinction to the land rented out by him to others.
- కమత నాడు s. n. The person employed to cultivate, with the farming stock of the owner.
౮. కమరు v. n. To be singed, or burnt, as applied to hair or leather, and to the body if burnt black. s. n. The act of burning as above.
౯. కమల s. n. *Lutchemi*, the goddess of prosperity, and consort of *Vishnoo*, the preserver.
౧౧. కమలము s. n. 1. The lotus, or *Nymphaea nelumbo*. 2. water. 3. an antelope.
- కమలాశ్రయ (from s. లిప్త *dear*.) The sun; because he is dear to the lotus, which

- expands as he rises. కమలాసనుడు (from s. లిప్త *a seat*.) The god *Brumha*; because the lotus is his throne. కమలిని s. n. 1. A tank abounding with the lotus. 2. the lotus itself.
౮. కమలాపండు s. n. A small sweet orange, usually in India termed *the hill orange*.
౮. కమలు v. n. 1. To fade, or wither. 2. to be scorched by the sun. 3. to be burned by fire, without coming in immediate contact with it.
౮. కమసా రెవాడు s. n. *vide* కంసాలవాడు.
౮. కమికిలి s. n. The hand, held with the fingers bent, and separated. This word is much used with the affix ఎడు *ful*, and is chiefly affixed to words denoting food, to express *a handful*; as కమికెడు అన్నము A handful of boiled rice.
౮. కముచు v. a. To swallow, to devour.
౮. కమురు v. n. *vide* కమరు.
౮. కమ్మ s. n. 1. A branch or bough of any tree of the *palm* species. 2. a letter of correspondence, written upon the palm leaf. 3. a kind of ear-ring worn by Hindoo women. adj. Delicious, pleasant. కమ్మదనము or కమ్మన A delicious odour or taste. కమ్మనా adv. Well, in good order.
- కమ్మవిలుతుడు (from ౮. విల్లు *a bow*.) The Hindoo Cupid; because his bow is of the *delicious* sugar cane.
౮. కమ్మరవాడు or కమ్మరి s. n. An iron or black-smith. కమ్మరత or కమ్మరది A female of that cast. This is one of the five casts

- of artificers, *vide* శంసాలవాడు. శైలిక
 మ్మరవాండ్లు Itinerant black-smiths.
- T. కమ్మవారు s. n. plu. The *kummaravars*, a
 numerous cast of Teloogoo Soodras,
 usually employed in agriculture. కమ్మరి
 కము s. n. The cast itself in the abstract.
- T. కమ్మి s. n. 1. Wire. 2. a bar. 3. the line
 or border at the ends of a Hindoo's
 cloth, *vide* శంవి. ఇనపకమ్మి An iron bar.
 కడపకమ్మి The threshold. ముక్కుకమ్మి or
 ముక్కమ్మి A gold or ornamented ring,
 worn by women, and suspended from the
 side of the nose, which is perforated for
 this purpose. కమ్మిసాగదీయు To draw
 wire. కమ్మిచీర A woman's cloth, with a
 stripe on it's border. కమ్మిదీయు 1. To
 draw wire. 2. to flee away.
- T. కమ్మి v. a. 1. To cover. 2. to spread, or
 extend. 3. to overspread. 4. to surround.
 గొంతుకమ్మి To become hoarse. కమ్మిదల
 s. n. 1. Covering. 2. concealing. 3. an
 escort. 4. aid. పుట్టుకమ్మినది The cloud
 overspread. వానికి మైకముగమ్మినది He is
 completely intoxicated. సేనలుకమ్మినవి
 The troops surrounded.
- T. కమ్మేరాకు s. n. A kind of beetle leaf,
 darker and stronger than the common
 one.
- S. కమ్మము &c. adj. 1. Red. 2. lustful, cupi-
 dinous.
- S. కయాహము s. n. A young female buf-
 falo.
- T. కయి s. n. The hand.
- TUD. కయి s. n. (from s. కవి) A poet. కయిత

or కయితము Poetry. కయీసరుడు A
 poet.

- G. కయిపు s. n. (from A كیف) Drunkenness.
- T. కయ్య s. n. 1. A brook, or running
 stream. 2. a paddy field.
- T. కయ్యము s. n. 1. Battle, combat. 2. a
 quarrel or dispute. 3. war.
- T. శర s. n. 1. A hedge. 2. an embankment.
vide శల.
- S. శరంకము s. n. A plate, or box, for beetle
 and nut.
- S. శరండము s. n. A small box.
- S. శరంబము or శరంభము s. n. Flour, mixed
 with cards.
- S. శరశ s. n. Hail.
- T. శరశచెట్టు s. n. The chebulic myrobalan.
Terminalia chebula. A strong astringent,
 used with galls, as an external applica-
 tion in apthous affections. It is also used
 to make ink; and, by dyers, as a yellow
 dye, or as an astringent to fix other
 colours. The powder of the flower is
 administered internally, as a slight as-
 tringent, in bowel complaints.
- S. శరశము s. n. 1. Hail. 2. a small pitcher.
 3. the skull.
- T. శరశర s. n. 1. Sharpness. 2. the noise
 made in chewing, or by the iron style in
 writing on the palmyra leaf.
- T. శరశరి s. n. 1. Confusion. 2. mixture.
- G. శరశసా s. n. A dispute regarding boun-
 daries.
- T. శరక్కాయ s. n. The fruit of the శరశచె
 ట్టు. q. v. There are some curious phrases

in which this word is used, viz. నోటకరక్మయబడు *lit.* this fruit to fall in the mouth. To be prevented. నోటకరక్మయ - గొట్టు or పేయు *lit.* to force this fruit into the mouth. To prevent.

- T. కరగము s. n. A saw.
 T. కరకు v. a. or n. To melt, dissolve, or waste. This verb, like the English verb *to melt*, is used either in an active, or neuter sense. మనసుకరకు To feel compassion. ఆస్తికరకు An estate to be wasted. కరచు v. a. To melt. కరగించు v. caus. To cause to melt, &c.
 S. కరజము s. n. The nails of the fingers.
 S. కరటము s. n. A crow.
 T. కరడము or కరడు s. n. A wave.
 S. కరణము s. n. 1. An organ of sense. 2. cause. 3. an instrument or means of action. 4. a curum or village accountant. In Telingana, these are generally Bramins; in the Tamil country, Soodras of the Pilly tribe. కరణీకము The office of a village accountant.
 T. కరణి s. n. 1. Manner, way, mode. 2. similarity, likeness.
 S. కరభము s. n. 1. A young camel. 2. an ass.
 S. కరము s. n. 1. The hand. 2. a ray. 3. a tax. కరభము s. n. The hand from the wrist to the root of the fingers. కరభజి-
 తములు s. n. plu. Grains half dressed, slightly scorched, or parched, so as to be eaten from the hand. కరరుహము s. n.

The nail of the fingers. కరకాఖిలు (from s. కాఖి a bough.) The fingers.

- T. కరము adj. Much, great.
 T. కరవాయి s. n. An instrument used by gold-smiths.
 S. కరవాలము or TUD. కరవాలు s. n. A scymitar, or sabre, thirty inches long.
 S. కరవాలిక s. n. A short club, or wooden sword.
 S. కరవీరము s. n. A fragrant plant; the Oleander, *Nerium odorum*.
 S. కరహటము s. n. The root of the lotus.
 G. కరారు s. n. (from A قرار.) Agreement, engagement. కరారుచేయు v. a. To engage, to agree. కరారుపడు v. n. To be agreed. కరారునామా s. n. A written agreement, or engagement.
 S. కరాళము &c. adj. Terrible, dreadful.
 S. కరి s. n. An elephant.
 T. కరి s. n. 1. The pudendum of any female, either of the human or brute species. 2. a sharp weapon.
 S. కరిణి s. n. A female elephant.
 T. కరిణివాండ్లు s. n. plu. A particular cast of weavers.
 T. కరిది s. n. The bridge of the Veena, a sort of Hindoo guitar.
 T. కరిశము s. n. Agriculture, cultivation.
 S. కరీరము s. n. 1. The shoot of a bamboo. 2. a sort of plant common in dry deserts, *Capparis aphylla*, Roxb.
 S. కరీషము s. n. A lump of dried cow-dung.
 G. కరుష s. n. Medicinal drugs burnt to

ashes, which the Hindoos use with a mixture of water, during sickness.

T. కర్క s. n. Melted gold, &c. 2. the vessel in which gold is melted. 3. liquified or clarified butter, &c. *vide* కర్క.

T. కర్క s. n. 1. A lump of boiled rice, or of turf. 2. a wave. 3. a daily account. This term is also applied to what we term *the surf*, which is distinguished by the name of పంకికర్క or *the female surf*, and the పోతుకర్క or *the male surf*. The former denotes the inner or inferior surf, the latter the outward or larger one.

S. కర్క s. n. 1. Compassion, mercy, clemency, pity, tenderness. 2. pardon. 3. favor. కర్కించు or కర్కజేయు v. a. 1. To have compassion, &c. 2. to favor.

T. కర్క s. n. The creeping plant of the melon.

T. కర్క s. n. Wind. కర్కలిరి కర్క (from TUD. రిక్క *a star*.) The fifteenth of the lunar mansions, over which the god of wind presides.

T. కర్క s. n. 1. *vide* కర్క and కర్క. 2. the foetus.

S. కర్క s. n. A male or female elephant.

S. కర్క s. n. The skull, the bones of the head.

T. కర్క s. n. An officer employed to superintend a *Tanadar*, &c.

S. కర్క s. n. The Jujube tree, *Ziziphus jujuba*, or its fruit.

S. కర్క s. n. 1. A

crab. 2. the sign in the zodiac termed *Cancer*.

S. కర్క s. n. 1. A white horse. 2. a mirror.

S. కర్క s. n. &c. adj. 1. Hard, cruel, unfeeling, unmerciful, harsh, unkind, miserly.

S. కర్క s. n. The plant termed *Convolvulus paniculatus*.

S. కర్క s. n. 1. A cruel man. 2. one of the principal *Nagas* or serpents of *Patala*.

T. కర్క s. n. pl. A sort of sweetmeat.

S. కర్క s. n. The ear. కర్క s. n. (from S. కర్క *a helm*, as it were the ear of the vessel, and కర్క *to have or to hold*.) A pilot. కర్క s. n. An ear-ornament worn by Hindoo women. కర్క s. n. 1. A trinket for the ear. 2. a roll of any palm leaf, thrust through the lobe of the ear. కర్క s. n. (from జర్క *to recite in a low voice*.) An informer; a slanderer, a tale-bearer.

S. కర్క s. n. *vide* కర్క under కర్క.

S. కర్క s. n. 1. An agent, doer, or maker. 2. a lord or master. 3. an owner. 4. an author. 5. an heir. 6. in grammar, the agent of the action denoted by the verb.

S. కర్క s. n. Scissars.

S. కర్క s. n. 1. Mud, clay, mire. 2. sin.

- s. కర్పటము s. n. A dirty or tattered cloth.
- s. కర్పరము s. n. The skull, or cranium.
- s. కర్పూరము s. n. Camphor. రసకర్పూరము s. n. Calomel.
- s. కర్పూరశిలాజితము s. n. This is a beautiful crystallized, foliated Gypsum, which the Vytians use for the same purposes that the Africans at the Cape do, viz. sprinkling, when powdered, on foul ulcers. *Ainslie*.
- s. కర్పూరము s. n. 1. Gold. 2. variegated colour.
- s. కర్పకరి s. n. A maid, a female servant.
- s. కర్పరము &c. adj. Finishing carefully.
- s. కర్పణ్య s. n. Wages, pay, hire.
- s. కర్మము s. n. 1. An act or action. 2. a lot or destiny. 3. moral duty ; the religious obligations, or ceremonies, imposed by peculiarities of tribe or occupation. 4. funeral rites. 5. in grammar, the subject, or object of the action denoted by the verb. కర్మంతరము s. n. Funeral rites. కర్మనామి s. n. (from s. నామి *an evidence*.) The sun, because he beholds all deeds. కర్మి s. n. A workman. కర్మవ s. n. An action. కర్మేంద్రియము s. n. An organ of action, of which they reckon five, viz. The hand, the foot, the larynx, or organ of the voice, the organ of generation, and that of fœculent excretion.
- s. కర్పకుడు s. n. A cultivator of the soil ; one who lives by tillage.
- s. కర్పము s. n. A weight equal to about that of two and a half pagodas.
- s. కర్పపు s. n. A river.
- t. కఱ s. n. 1. A stain ; dirt ; blackness. adj. Black. కఱకంఠము s. n. (from s. కంఠ *the neck*.) A sparrow. కఱకంఠుడు s. n. The god *Siva*, because his neck is black : *vide* కంఠకాలుడు under కంఠము.
- t. కఱకఱి s. n. Force.
- t. కఱకు s. n. Roughness, inequality, sharpness ; as of the file, or teeth of a saw, or of any rough surface. adj. Sharp, rough, harsh. కఱకెక్క v. n. To be sharp.
- t. కఱకుట్టు s. n. (from t. కఱ్ఱ *a staff*, and t. కుట్టు *to sew*.) Roasted meat ; because it is fixed on a spit, or staff.
- t. కఱచు v. a. 1. To bite, to gnaw. 2. to learn, study, or acquire, any art, science, or business. కఱపు v. a. To teach, to instruct. కఱపించు v. caus. 1. To cause to bite, or gnaw. 2. to cause to teach.
- t. కఱటి s. n. A wicked person.
- t. కఱతలు s. n. plu. Childish desires.
- t. కఱద s. n. Wickedness.
- t. కఱదూపము s. n. A cobweb.
- t. కఱపు s. n. A famine ; scarcity, deficiency.
- t. కఱి s. n. Blackness. adj. Black. కఱివేల్పు s. n. (from t. వేల్పు *the deity*.) The god *Vishnoo*, in his incarnation as *Krishna*.
- t. కఱివేపచెట్టు or కఱివేము s. n. The *Berjera kænigii*, of which the leaves are

used to give a flavour to certain dishes, and are deemed tonic.

T. కలుకు s. n. *vide* కలుకు.

T. కణ్ణ s. n. 1. A staff, or walking stick. 2. the stalk of grain. 3. a stain.

T. కణ్ణి s. n. One of the names of *Arjoona* the third son of *Pandoo*.

T. కణ్ణు s. n. A plough-share. This noun makes in the sing. inflex. కణ్ణి - కణ్ణి నేల. Such a quantity of ground as may be cultivated by one plough. కణ్ణి మొన. The point of the plough-share. కణ్ణి మొలలు s. n. plu. The iron cramps which fasten the plough-share to the wooden part of the plough.

T. కల s. n. A dream. This word is also the irregular relative participle of కలుకు and may then be translated *possessing*. Added to substantives, it becomes కల, by the rules for the permutation of letters, and converts the substantive into an adjective. కలను v. n. To dream.

G. కలంకారీ s. n. (from P. قلمكاري work-manship.) Chintz-painting.

T. కలంచు v. a. *vide* కలంచు under కలకు.

G. కలందాను s. n. (from P. قلمدان) An ink-stand.

S. కలకంఠము s. n. 1. The black cuckoo. 2. a goose or swan. 3. a dove or pigeon.

T. కలకంఠ or కలకంఠా s. n. Sugar-candy.

T. కలకల s. n. The warbling of birds. కలకలనవ్వు To laugh heartily, or loudly.

S. కలకలము s. n. A confused sound, as the buzz of a crowd, &c.

T. & S. కలకాలము adv. Permanently, constantly.

T. కలకు v. n. 1. To be in agitation, confusion, disorder, disquiet, or trouble. 2. to be turbid, as water. 3. to be embarrassed or disconcerted. కలచు v. a. 1. To put in agitation, &c. 2. to make turbid. 3. to embarrass, &c. కలకనీరు (from కనీరు water.) Turbid water. కలకపాటు To be turbid, troubled, or confused. కలక దొడ్డు కొను To retire, in alarm or confusion. కలకుండు The turbidness of water. కలకత s. n. The turbidness of water. 2. perplexity, confusion. 3. a quarrel or dispute. 4. a false fabricated story.

T. కలకూర s. n. Greens of four or five sorts, mixed and cooked together.

T. కలచు The irregular third person singular, in the masculine gender, of the affirmative aorist of కలుకు q. v. There is, was or will be.

T. కలదు part. *vide* కదు.

S. కలభౌతము s. n. 1. Silver. 2. gold.

T. కలను s. n. Battle; war; combat.

T. కలప s. n. 1. The materials for a house. 2. the materials for a plough. కలపక ట్టె s. n. A reed-pen.

T. కలబంద s. n. The aloe plant. కలబంద మంజు The pulp of the stalks of the small narrow leaved aloe.

T. కలబది న s. n. The city of *Kulburga*, in the Nizam's dominions.

S. కలభము s. n. A young elephant.

T. కలమ s. n. A gap.

క. కలమము s. n. 1. Rice sown about the month of June, which ripens about December. 2. a reed-pen.

క. కలము s. n. A low but pleasing note. కలధ్వని A sweet tone, or sound.

క. కలము s. n. 1. A ship. 2. a reed-pen.

క. కలయంబి s. n. Water which is sprinkled on the ground, after it has been swept.

క. కలరవము s. n. A dove, or pigeon.

క. కలవ s. n. The water-lily.

క. కలవంటకములు s. n. plu. (from క. కలియు q. v.) Boiled rice which is separately mixed with four different ingredients, and thus forms four distinct dishes. These ingredients are 1. tamarind juice. 2. curds. 3. the flour of Gingilie or Sesamum seeds. 4. that of the seeds of the *Phaseolus mungo*.

క. కలవరము s. n. Fixed reflexion, or thought.

క. కలవరించు v. a. To speak in one's sleep. కలవరింత s. n. Speaking in one's sleep.

క. కలవింకము s. n. A sparrow.

క. కలకము s. n. A water-pot.

క. కలకాబ్ధి s. n. The milky ocean. కలకాబ్ధిజి *Lutchemi*, the wife of *Vishnoo*, because she was thence produced.

క. కలహంస s. n. A fabulous swan, of a delightful note.

క. కలహము s. n. 1. Disturbance, trouble. 2. a quarrel or dispute. 3. a tumult, revolt, or insurrection. 4. war, combat, battle. కలహంతరిత s. n. An angry wife, a scold. కలహశనుడు (from క. అశన

food.) *Narada*, one of the ancient sages, who was so fond of disputes as to be said to feed on them.

క. కలాచి s. n. A spitting-pot.

క. కలాదుడు s. n. A gold-smith.

క. కలాపము s. n. 1. The eye in the peacock's tail. 2. an ornament. 3. a multitude, or assemblage.

క. కలాపి s. n. The peacock.

క. కలాలి adj. Of or belonging to arrack. This is a revenue term, sometimes used as a substantive, to denote the arrack farm itself.

క. కలి s. n. The fourth age of the world, according to the Hindoos; the Iron age, or that of vice; the commencement of the *Cali-yug* or age is placed about 3,000 years anterior to the Christian æra; the number of it's years are 432,000, at the expiration of which the world is to be destroyed, and again renewed.

క. కలి s. n. The water in which rice has been washed, kept until it ferments.

క. కలింజికము s. n. 1. A mat. 2. a screen of grass, a *taty*, &c.

క. కలింజినము s. n. A village of barbers' huts.

క. కలిక s. n. An unblown flower; a bud.

క. కలికము s. n. An eye-salve.

క. కలికే s. n. A woman. adj. Beautiful, agreeable.

క. కలిమి s. n. (from క. కలుగు q. v.) 1. Wealth, riches, possessions. 2. existence. కలుమితాయ్రి (from క. తాయ్రి a

woman.) The goddess of riches. కలిమి
దండు s. n. An unjust tax, exacted from
the rich inhabitants.

- T. కలియు v. n. 1. To mix or mingle. 2. to
be joined, united, or connected. 3. to be
included in. 4. to be on terms of intimate
familiarity. 5. to be in the act of copu-
lation. v. a. 1. To join, unite, connect,
orally one's-self, with another. 2. to meet.
3. to overtake. 4. to copulate. కలియక
s. n. The act of joining, &c. కలియకూ
దు To add up figures. సభకలిసినది The
assembly is dissolved, or broken up.
కలుసుకొను v. comp. 1. To meet. 2. to
associate with. 3. to overtake.

S. కలియము s. n. A bridle.

T. కలుక్రమము s. n. A particular species
of the *Sesamum orientale*.

T. కలుగు s. n. A hole.

T. కలుగు This is an irregular verb, of very
extensive use in Teloogoo. As a neuter
verb, it denotes - 1. To be, or exist. 2.
to be born. 3. to happen. Used imper-
sonally with the dative case, it denotes -
To have, to possess. *Est pro habeo regit
dativum*. As an auxiliary verb, it's
affirmative aorist కలుగుదును &c, or
కలను &c., it's irregular negative aorist,
లేను &c., and it's past tense కలిగితిని &c.,
added to the infinitive of another verb,
denote the possession, or want, of power
or ability. *I can, &c. I cannot, &c. I
could, &c.* The second form of the affir-
mative aorist, కలను &c., thus used as

an auxiliary, also denotes futurity. *I
will, &c.* The relative participle కలి, after
an infinitive, denotes futurity, as చేయు
కలివిన్నపములు The requests which I
am about to make. After infinitives, or
substantives in the nominative case, the
క is changed into క, by a general rule
of grammar. For various other parts
of this verb, vide కడు-కల-లేదు-నలుగు
రువత్తులు కలరు There were four mer-
chants. వానికి నలుగురుకొమార్లు కలిగిరి
Four sons were born to him. కలకజేయు
(from T. చేయు to do.) To frame, form,
invent, produce, or establish. కలిగిన
వాడు A rich man. కలిగినది కలిగినట్టు
చెప్పు Tell what happened, exactly as
it happened. కలిగితే If it be so; if it so
happen. కలిగినంతలో ధర్మము చెయ్యి
Give charity according to your means.
lit. of as much as you possess.

T. కలుపు v. caus. of కలియు q. v. 1. To mix
or mingle, in an active sense. 2. to join,
unite, &c. 3. to include. 4. to form an
intimacy. s. n. 1. Mixing. 2. weeds. 3.
curds. కలుపుకోలుతనము s. n. Intimacy,
friendship.

T. కలుబంద s. n. vide కలబంద.

T. కలువ s. n. vide కలవ. కలువలజేడు s. n.
(from T. జేడు a master.) The moon, who
is termed the ruler of the water-lily,
which his beams are supposed to expand.

T. కలువరించు v. n. vide కలవరించు.

S. కలుషము s. n. Sin. adj. Turbid, foul,
muddy.

s. కల్మము s. n. 1. Sin. 2. fraud. 3. dirt, sediment, ordure. 4. the Hindoos in febrile and bilious affections, sometimes starve themselves for many days, and then take a decoction of drugs to which they give this name, after which they no longer refrain from food.

s. కల్మ s. n. The name of *Vishnoo*, in his future, or tenth Avatara, or incarnation.

r. కల్మ s. n. A woman. *vide* కలకే.

s. కల్పకము or కల్పవృక్షము s. n. The celestial tree in *Indra's* paradise, which yields whatever is desired.

s. కల్పన s. n. 1. Fabrication, invention, 2. fiction. కల్పనచేయు or కల్పించు v. a. 1. To fabricate, invent, or contrive. 2. to produce, form, or make. 3. to institute, or establish. 4. to restore to life.

s. కల్పము s. n. A day and night of *Bramha*, a period of 432,000,000 years of mortals, measuring the duration of the world. Adj. in compos. *Like*, but with a degree of inferiority. కల్పాయము The destruction of the world.

s. కల్మషము s. n. 1. Sin. 2. uncleanness. 3. the matter of a sore.

s. కల్మషము s. n. Variegated colour.

s. కల్పము s. n. 1. The dawn or break of day. 2. an auspicious speech. 3. *toddy*, the liquor extracted from the cocoanut, palmyra, or date tree. కల్పపాలుడు A drawer of that liquor.

s. కల్యాణము s. n. 1. Good fortune, hap-

piness, prosperity. 2. marriage. 3. the name of a city.

r. కల్ల s. n. Untruth, falsehood, a lie. కల్లె A liar. కల్లెరికత్తె A woman who tells lies. కల్లెరిడు A man who tells lies.

r. కల్లు s. n. 1. *Toddy*, the liquor extracted from the cocoanut, palmyra, or date tree. 2. a stone. 3. a wheel. When it is used in either of the two last senses, it makes the inflex. sing. కంటి, and the nom. plu. కండ్లు. కల్లుపెంటు A toddy-shop. కల్లుపెల్లి One of the seven seas, viz. that of toddy.

s. కల్లోలము s. n. A surge; a billow.

r. కల్వ s. n. *vide* కలవ.

r. కల్వము s. n. A small grinding stone, or mortar, used chiefly for drugs.

s. కల్వారము s. n. A red and fragrant water lily.

s. కళ s. n. 1. Splendour, brightness, eclat. 2. a part, or division. 3. the sixteenth part of the moon's diameter, one of which is considered constant, and the other fifteen are supposed to revolve round it. Each of the revolving కళ corresponds with a తిథి or lunar day, the period during which the moon travels through twelve degrees of her path. 4. the phases of the moon. 5. a mechanical art. 6. literature. 7. in Teloogoo grammar, a particular class of words. ముఖికళ Sweet features; a fine air. కళానిధి The moon.

s. కళంకము s. n. 1. A spot, stain, or blemish. 2. rust. 3. defamation. 4. suspicion.

- s. కళ త్రము s. n. A wife.
 T. కళ పెళ s. n. The sound of boiling.
 T. కళాచిక s. n. A box, with a lid or cover.
 s. కళింగ దేశము s. n. *Calinga*, the country which stretches northwards along the coast, from the *Godavery* towards the *Ganges*. It takes its name from the second of the three lingums, bounding the *Teloogoo* country, situated at *Calsair ghaut* on the *Godavery*. The nation is mentioned by *Pliny*, as "*Calingæ proximi mari*," and "*Gentes gangaridum Calingarum*."
 s. కళిందజి s. n. (from s. కళింద *The name of a mountain*, and s. జి *born*.) The river *Jumna*, because its source is in the mountain *Calinda*.
 s. కళేబరము s. n. 1. The body. 2. a corpse.
 s. కళ్యాణము s. n. *vide* కల్యాణము.
 s. కళ్యాణి s. n. The goddess *Parvaty*, the consort of *Siva*.
 T. కళ్లము or కళ్లాము s. n. The spot of ground in the open fields, in which cattle tread the grain out of the ear; the thrashing floor.
 T. కల్లి s. n. The plant termed *milk hedge*, *Euphorbia tirucalli*.
 TUD. కల్లియము s. n. *vide* కలీయము.
 T. కల్లె s. n. Thick phlegm.
 TUD. కల్లెము s. n. A bridle; *vide* కల్లియము.
 T. కవ s. n. A couple, or pair. కవలవారు or కవలు *Twins*.
 s. కవచము s. n. Armour, mail. మంత్ర

- కవచము An amulet, or charm worn on the person.
 s. కవనము s. n. Poetry. అశు-కవనము or కవిత్వము An extemporary poem or verse. చిత్ర కవనము A poem written, and to be read, according to some fantastic shape; as that of a snake, chess-board, &c. I have seen *Teloogoo* verses in the latter form, in which a letter is placed in each square, and the words are formed by combining the letters according to the different moves of the pieces, as placed on the commencement of the game of chess.
 s. కవాటము s. n. A door.
 s. కవి s. n. 1. A poet. 2. a bird. 3. the planet *Venus*.
 s. కవిత or కవిత్వము s. n. A poem, poetry.
 T. కవియు v. n. 1. To excite, to attack. 2. to let loose to battle. 3. to throw one's self on the enemy.
 T. కవిరియుండలు s. n. plu. Small balls made of the sediment arising from the boiling of beetle-nut, which, being dried, are used with the beetle-nut when chewed.
 T. కవిలె s. n. An account book of the palm or cadjan leaf, such as those used by the *Curnums*, or village accountants, in the Northern Circars, and the *Tamil* country.
 T. కవురు s. n. A light shade of any colour.
 G. కవులు s. n. (from A. قول) 1. A special agreement, promise, or convention. 2. a favorable condition, stipulation, or

assurance. 3. a capitulation. 4. quarter in battle. కవులిచ్చు To give *cowle*, is usually applied to the safe guard, or favorable assurance, given to an absconding person, that he may appear free from all apprehension of danger; thus, a rebel sometimes comes in *on cowl*. To give lands *on cowl*, means to grant them on special agreement. In the districts of Bellari and Cuddapah, this expression is applied to waste, granted on favorable terms for a certain number of years, and afterwards subjected to full rent.

s. కప్రోష్ణము s. adj. Tepid. s. n. Slight warmth.

s. కవ్యము s. n. The oblation to the manes.

t. కవ్వది s. n. A name of *Arjoona*. కవ్వది చెలి (from చెలి a friend.) *Krishna*, because he was the friend of *Arjoona*.

t. కవ్వము s. n. A churning-stick. కవ్వపు మల The mountain *Mundara*; because the *Sooras* and *As-ooras* used it as a churning-stick, in churning the ocean, in order to recover the sacred things lost at the deluge.

s. కశ or కశము s. n. 1. A whip. 2. a string.

t. కశి or కశి s. n. Wrath, anger, rage, fury. కశిమసంకు v. a. To destroy.

s. కశేరుకము s. n. The back bone.

s. కశేరువు s. n. A kind of grass, *Scirpus kysoor*.

s. కశ్యలము s. n. 1. Fainting. 2. a village inhabited by the ఎలుకలవాండ్లు q. v.

s. కషాయము s. n. 1. An astringent taste. 2. a decoction, infusion, or extract. కషాయముకాచు To decoct, or infuse. కషాయముకాకు To be decocted, or infused.

s. కపికుండు s. n. A burglar.

s. కష్టము s. n. Bodily pain, or suffering. 2. labour, fatigue. 3. hardship, difficulty. 4. trouble, affliction, calamity, vexation, sorrow. 5. danger. adj. 1. Painful. 2. laborious. 3. hard, difficult. 4. afflicting, vexatious. 5. dangerous.

t. కసటు s. n. 1. Impurity, or dirt, in any liquid. 2. the dark spots in the moon's disk.

t. కసరు s. n. 1. Anger, rage. 2. a storm. 3. profit or loss on the exchange of coins. 4. bad humours of the body. v. a. To revile, or abuse.

t. కశవు s. n. 1. Grass. 2. straw. 3. sweepings, rubbish.

g. కసాయి s. n. (from A. قصابي) A butcher.

t. కసిందచెట్టు s. n. The plant termed *Casia esculenta*.

t. కను part. used in compos. only, Small, little. కనుగందు To fade a little. కనుగాయ A young or unripe fruit.

g. కనుబొ s. n. (from A. قصبه) The chief city, or head station of a talook.

t. కనురు s. n. vide కసరు.

t. కసెము s. n. An infusion, from a mixture of iron, toddy, and chebulic myrobolan, *Terminalia chebula*.

tud. కస్తి s. n. vide కష్టము s. n.

s. కస్తూరి s. n. Musk. కస్తూరిపిల్లి A civet-cat. కస్తూరి పసుపు A sort of scented turmeric.

s. కహ్వము s. n. A crane.

s. కతుము s. n. The armpit.

s. కఱి s. n. 1. One party as opposed to another. 2. objection or reply in argument.

s. కఱ్య s. n. 1. The armpit. 2. a forest of dead trees. 3. the intermediate space between the outer and inner gate of a fortress.

t. కా part. This is the infinitive of the irregular verb అవు, q. v. and being generally affixed to nominatives, or to words of the class drootuprukrootooloo, it is then changed by the rules of grammar into కా. Added to any adjective, or to a substantive qualifying the nominative to the verb, it converts them into adverbs; thus, కాలిచల్లెల కాకొట్టుతున్నది The wind blows coldly. It never can be added to the nominative with which the verb agrees. When added to substantives in the nominative case, it may also denote *resemblance, similitude, &c.* దూరాన్నంచిచూస్తేయెండమావులునీళ్లుకాలిగురుతున్నవి If sultry vapours be viewed from a distance, they appear like water. When added to the pronoun తాను, it represents the English expressions, *Spontaneously, of one's own accord;*

thus, నీవువాణ్నిపిలిస్తా లేకవాడుతాను కానేవచ్చెనా Did you call him, or did he come of his own accord? When added to nouns or pronouns in the dative case, it denotes - *For, on account of, in behalf, or in favor of;* thus, నీకు కానునేనుదొరతో మాట్లాడితిని I spoke to the gentleman in favor of you. Added to infinitives, it denotes - 1. *While, as.* 2. *in consequence of;* thus, వారిద్దరుజేడమాడక కానేనువస్తాని I came while, or as they both were quarrelling; or I came in consequence of their both quarrelling. కాజేయు v. a. To finish. కావోలును or కావోలు (from పోలును the third person of the aorist of the verb పోలు to resemble.) Perhaps.

s. కాంచనము s. n. 1. Gold. 2. the tree termed *Michelia champaca*.

s. కాంచి s. n. 1. *Conjeveram*, near *Madras*, one of the seven sacred cities of the Hindoos. *vide* కంచి. 2. a woman's zone or girdle, especially made either of gold or silver.

t. కాంచు v. a. 1. To see; to look. 2. to be brought to bed of an infant.

s. కాండము s. n. 1. Water. 2. an opportunity. 3. an arrow. 4. a stem or stalk. 5. a chapter or section. 6. a horse. కాండపటము (from s. పట a cloth.) A screen, or blind, surrounding a tent.

s. కాంత s. n. A beloved, or lovely woman.

s. కాంతము &c. adj. 1. Pleasing, agreeable, beautiful. s. n. A stone; in which

case it is compounded with సూర్య - చంద్ర or అమృత, as సూర్యకాంతము A crystal lens, &c.

- క. కాంతారము s. n. 1. A difficult or bad road. 2. a forest. 3. sugar-cane.
- క. కాంతి s. n. Splendour, light, beauty.
- క. కాంతుడు s. n. A husband.
- క. కాందవము s. n. A particular kind of cake, baked on an iron plate.
- క. కాందిశీకము &c. adj. Flying, running away, put to flight.
- క. కాంభోజిదేశము s. n. *Camboja* or *Camboya*, a country in the north of India.
- క. కాం లెక్క s. n. (from P. *కాం* raw, unripe, and *లెక్క* an account.) A rough account, as opposed to a fair one.
- క. కాంస్యము s. n. 1. Queen's metal. 2. a cup or goblet.
- క. కాంక్ష s. n. Wish, desire, inclination, passion, appetite. కాంక్షించు v. a. To wish.
- క. కాంచ s. n. 1. Warmth, heat. 2. anger.
- క. కాక This is the negative participle of the verb కావ to become, q. v. It is used as a particle, denoting - Besides, else, except, unless. కాకపోవు v. n. To be unfinished, unaccomplished, or unsuccessful. కాకవుండు To disagree, to differ. కాకుంటే 1. If it be not so. 2. otherwise. కాకమియ్యేమి or కాకేమి Why not?
- క. కాశకుడము s. n. The sesamum seeds.
- క. కాశము s. n. A crow.
- క. కాశర s. n. The plant termed *Momordica charantia*.

క. కాశరూటి s. n. A hog.

క. కాశలి s. n. A low and sweet sound.

క. కాశి s. n. A crow. కాశిబంసారు 1. Tinsel; brass-leaf, glittering like gold. 2. tale.

క. కాశిచెమ్మలు or కాశిశివు or కాశినోమూలు s. n. The epilepsy.

క. కాశితము s. n. 1. Paper. 2. a playing card.

క. కాశిజెక్కలు s. n. *lit.* crow's wings. A particular species of paddy.

క. కాశిత్తుడు s. n. One of the names of Rama.

క. కాశుదము s. n. 1. The palate. 2. the inside of the cheek.

క. కాశువు s. n. Change of voice, in fear, grief, &c.

క. కాకోటి s. n. A pole, for carrying burdens.

క. కాకోదరము s. n. A snake, or serpent.

క. కాకోలము s. n. 1. A raven. 2. a poisonous substance, of a black or raven colour, prepared from the *Cacoli*, a drug.

క. కాకడా s. n. A torch.

క. కాగదము s. n. *vide* కాశితము.

క. కాంకు s. n. A large earthen pot.

క. కాంకు v. n. 1. To boil, to simmer. 2. to grow hot, to be feverish.

క. కాచము s. n. 1. A glass. 2. a rope network, to carry any burden with. 3. a disease arising from some affection of the optic nerve, or gutta serena.

క. కాచు v. a. 1. To boil. 2. to warm, to heat. 3. to have fever. 4. to protect, or

preserve. 5. to watch or tend cattle. 6. to forgive, or excuse. 7. to produce. 8. to shine, as the sun or moon. 9. to wait in expectation or attendance.

T. కాచేవదియములు s. n. *vide* కవిరియుం దలు.

T. కాటకము s. n. Famine.

కాటా s. n. Scales for large weights.

T. కాటిపాపలవాండ్లు s. n. plu. Jugglers.

T. కాటు s. n. A bite; a cut or notch. కాట్లాడు To wrangle, or fight as dogs, *vide* లిడు. కాటుపోవు To be singed, as applied to milk or victuals. కాటువాసన A singed smell. కాటుపెట్టు To notch, cut, or open.

T. కాటుక s. n. 1. Black smoke, mixed with oil, which native women apply to the edges of their eyes. 2. mildew in grain. కాటుకపిట్ట A wag-tail. కాటుక రాయి Sulphuret of antimony.

T. కాట్రుగడ s. n. A bound-hedge, round a city or fort.

T. కాడ s. n. The stalk of long-growing vegetables or flowers, such as the lily, &c.

T. కాద s. n. This word is used chiefly in the dative case, to denote - Condition, state, or quantity; as వానికాపురము యీకాడికబ్బినది His house is reduced to this state. ఈపుస్తకముయే కాడికియిస్తావు For how much, will you give this book? This word, used as a postposition, denotes - Near, at, to; as యింటికాద Near, at, or to the house.

T. కాది s. n. A yoke. కాదిగట్టు The ridge between two fields.

T. కాడు s. n. regular, making it's inflexion sing. కాని; it is used, instead of వాడు, to denote the agent, when he is familiar or contemptible; thus విట కాడు A rake. సొగసు కాడు A coxcomb, a good looking fellow.

T. కాదు s. n. irregular, which makes it's inflexion sing. కాటి 1. A funeral pile, 2. a cemetery, a place where dead bodies are burnt or buried. కాటికికాళ్లుజోచు కొనివున్నాడు This corresponds with the English phrase *He has one foot in the grave.*

T. కాదుపడు v. n. 1. To be insensible. 2. a person to disappear.

T. కాణము s. n. The food of a horse.

S. కాణము &c. adj. One-eyed. s. n. A crow.

G. కాణి s. n. A cawny of land, being something more than an acre. 2. in arithmetic, the fraction of one sixty-fourth.

S. కాతరము &c. adj. Timid; confused, perplexed, disordered.

S. కార్త్యాయని s. n. 1. The goddess *Parvatee*, wife of *Siva*. 2. a middle aged widow, wearing a dress indicating the practice of austerity.

S. కాదంబము s. n. *vide* కలహంప.

S. కాదంబరి s. n. Wine, spirituous liquor.

S. కాదంబిని s. n. A succession, or long line of clouds.

T. కాదు This is the verb లివు q. v. in the 3d person singular, neuter gender, of the

negative aorist, used as a common negative, in denial of *quality or essence*; it is to be distinguished from తెదు, which denies *existence*, and is opposed to అవును *yes* q. v. అదిమంచిది కాదు That is *not* good. అవునాకాదా Yes or no? నాదిల్లీకికాదు It does *not* agree with my body. నాకువానికకాదు I and he are upon *bad terms*. అది నాశల్లకాదు lit. it cannot become by me. I cannot do it. కాదను v. a. 1. To deny, refuse or reject. 2. to forbid to do.

r. కాన The irregular infinitive of the verb కను, in its first sense, as given under కను q. v.

s. కాననము or కాన s. n. A forest, or desert.

r. కాని This is the negative relative participle of the verb అవు q. v., and is used as a particle, to denote - Either, or, unless, only, except, although; as కాటాకుమీదగాని - కాగదముమీదగాని (వ్రాయు Write either on cadjans, or on paper. వాడుయిక్కడికివస్తేనేకాని యీపనికానేరదు This business cannot be effected, *unless* he come here. యీపుస్తకమునీకేకానివానికివ్వను I will give this book to you *only*, not to him. వానివల్లగానియీపనిచక్కబడదు This business cannot be well done *except* by him. మెదబట్టితోసినాగానివాడుపోదు Although you push him by the neck, he will not go. కానిపని Bad business. కానివాడు A person on *bad terms* with

another; an enemy. చేతకానివాడు A useless, helpless, or stupid person.

r. కాని s. n. *vide* కాణి.

s. కానీనుడు s. n. An illegitimate son.

r. కాను s. n. Curds.

r. కానుక s. n. Any gift offered by an inferior to a superior.

r. కానుగుచెట్టు s. n. The plant termed *Galedupa arborea*. Rox. An oil is extracted from the seeds, which is used for lamps, and is sometimes applied externally in rheumatism.

g. కానుగోయి s. n. (from P. قانوغو) An officer of a large district, acquainted with its customs, and with the nature of its landed tenures.

r. కానుపు s. n. (from కను q. v.) The bringing forth a child.

s. కాపట్టము s. n. *vide* కపటము.

r. కాపదము s. n. Fomentation.

s. కాపథము s. n. A bad road.

r. కాపాడు v. a. 1. To preserve, to protect. 2. to patronize. 3. to watch, guard, defend, or take care of.

s. కాపికాయనము s. n. *vide* కాదంబరి.

r. కాపు s. n. A husbandman, cultivator, ryot, or inhabitant. కాపత or కాపుది A female of that description.

r. కాపు s. n. (from r. కాచు q. v.) 1. Heat, warmth. 2. producing fruit. 3. watching, guarding. 4. protection, preservation. 5. domicile, residence. 6. a guard at chess. కాపరి A watcher, from అరి participle q. v.

- t. కాపురము s. n. 1. A residence, habitation, or dwelling. 2. a person's family, or house.
- t. కాచబట్టి adv. Therefore, consequently.
- t. కాచోలును adv. Perhaps, probably, vide కా.
- t. కామ s. n. The handle of an axe, hoe, or other such instrument, also of an umbrella.
- t. కామంచిగడ్డి s. n. A fragrant grass.
- t. కామంచిచెట్టు s. n. The fox grape, or *Solanum nigrum*, a species of nightshade, said to be eaten with impunity by the Hindoos.
- s. కామము s. n. 1. Wish, desire. 2. love, lust, concupiscence. కామకూటము (from s. కూట a peak.) Wanton caresses, harlotry. కామధుక్కు or కామధేనువు The celebrated cow, in Indra's paradise, which grants whatever is desired. కామరూపి One who has the power of assuming any form at pleasure. కామి A debauched man. కామిని A debauched woman. కామకము &c. adj. Lustful, libidinous. కామ్యము &c. adj. Desirable.
- e. కామాటి s. n. A pioneer; a person who works with the pick-axe, spade, or hoe.
- e. కాముఖా (from P. خواہ مخواہ) At all events, at any rate, certainly, positively.
- s. కామరూపు s. n. *Cama*, the Hindoo Cupid, or god of love.
- t. కాయ s. n. 1. Any unripe fruit, or nut. 2. the unripe produce of such vegetables

as form a head, or pod. 3. a wart, thick skin, or callosity. 4. a piece at chess. కాయకూరలు Vegetables. చెఱపకాయ A slap on the cheek. మొట్టికాయ A blow with the fist. పిల్లకాయ A child. కాయధాన్యము Pulse; all sort of grain contained in pods. కాయకన్ను An eye of which the pupil is destroyed; a blind eye.

- t. కాయము s. n. A medicine, composed of long pepper, common black pepper, and seeds of bishop's weed, given to women in child-bed.
- g. కాయము adj. (from A. قائم) Firm, fixed, durable. కాయముచేయు To fix, establish, or constitute.
- s. కాయము s. n. The body. కాయజుడు The god of love; because produced in every body.
- t. కాయకము adj. Slight, not strong.
- s. కాయకము s. n. Profession, or business.
- g. కాయదా s. n. (from A. راعی) 1. Custom, 2. regulation, rule.
- t. కాయు v. n. 1. To be feverish. 2. to bear fruit, or become ripe. 3. to shine, as the sun or moon. v. a. To tend cattle.
- s. కార s. n. A prison, or jail.
- s. కారణము s. n. 1. Cause, as opposed to effect. 2. reason, purpose, motive. 3. lot, destiny, fatality.
- r. కారము s. n. A pungent or hot taste; adj. Pungent, hot, spiced.
- s. కారవల్లి s. n. vide కాకర.
- r. కారామల్లు s. n. The pulse termed *Dolichos catiang*.

- t. కఠించు v. a. To cause pain, to afflict.
 s. కఠిక s. n. 1. A verse. 2. an art, or profession.
 t. కఠికము s. n. The dark colour of unbleached new cloth.
 tud. కఠియము s. n. 1. Business, affair, work. 2. cause, motive. 3. effect, as opposed to cause; result.
 t. కఠు s. n. 1. Pincers, tongs. 2. age. adj. 1. Dark, obscure. 2. salt. 3. withered; as కఠు మొగులు Black clouds. కఠు సంద్రము The salt sea. కఠాకులు Withered leaves. కఠుకొను To spread or cover, as applied to dark or black clouds.
 t. కఠు v. n. 1. To flow, to run or fall out, to drop through. 2. to distil. 3. to cough up phlegm, in spitting. కఠుఁ v. caus. To make flow, &c.
 t. కఠుచిచ్చు s. n. Wild fire, in forests.
 t. కఠుద్యము s. n. 1. Ridicule, satire. 2. folly. కఠుద్యమాడు To ridicule or laugh at. కఠుద్యపుమాట A silly or foolish speech.
 s. కఠుణ్యము s. n. Tenderness, compassion, pity.
 t. కఠునువ్వులు s. n. plu. The seeds of the wild sesamum.
 t. కఠుపంట s. n. Paddy sown in the wet season. It is the great crop of the Tamil country.
 g. కఠువారు s. n. (from P. كثر) Business, occupation.
 s. కఠువు s. n. An artist, artificer, or agent.
 t. కఠము s. n. The hollowed trunk of

- the palmyra tree, used in the Northern Circars in watering fields from tanks.
 s. కఠోత్తమము s. n. Barm, yeast, froth.
 s. కఠపిర్దుడు s. n. The name of a king with a thousand arms, also called *Arjuna*, a celebrated hero distinct from the Pandoo prince; he is one of the Jain emperors of the world.
 s. కఠస్వరము s. n. Gold.
 s. కఠ్రికము or కఠ్రికీకము s. n. The 8th Teloogoo lunar month; that in which the moon's change takes place when the sun is in *Scorpio*.
 s. కఠ్రికేయుడు s. n. The deity of war, son of *Siva*.
 t. కఠై s. n. The particular constellation of the 27 in which the sun happens to be.
 s. కఠ్ఠణ్యము s. n. 1. Poverty, parsimony. 2. malice.
 s. కఠ్ఠాపము s. n. 1. Cotton. 2. a cloth made of cotton.
 s. కఠ్ఠకము s. n. A bow.
 s. కఠ్యము s. n. vide కఠియము.
 t. కఠియ s. n. Corporeal pain.
 t. కఱు adj. 1. Impenetrable; as కఱుడవి An impenetrable forest. 2. difficult, hard; as కఱుమాట A difficult word. 3. wild; as కఱుదున్న A wild buffalo. కఱుకొమ్ములవేశము (from t. కొమ్ము, a horn, and tud. మేశము a beast.) A deer.
 t. కాలటక s. n. A stick parallel with one wall of the house, the ends of which are supported by being thrust into the two walls at right angles with the other.

In conjunction with the wall to which it runs parallel, it serves as a shelf to support pots, &c.

- s. కాలము s. n. 1. Time. 2. occasion, conjuncture, season. 3. tense. 4. death. 5. black colour. కాలచక్రము The circle of time. కాలక్షేపముచేయు To pass time. కాలక్రయముచొప్పున At the current price. వర్షాకాలము The rainy season. ఎండకాలము The hot season. వెన్నెలకాలము The first fortnight of the moon. చీకటికాలము The second fortnight of the moon. వర్తమానకాలము The present tense. భవిష్యత్కాలము The future tense. భూతకాలము The past tense. కాలము చేయు To die. కాలకంఠము lit. black throat. 1. A sparrow. 2. a peacock. 3. a wag-tail. కాలజ్ఞు s. n. (from s. జ్ఞా to know.) A cock; because he is supposed to know the hours. కాలజ్ఞుడు s. n. An astrologer, a fortune teller; because acquainted with time. కాలధర్మము Death. కాలాంతకుడు (from s. అంతకుడు q. v.) The god Siva, the destroyer of Yama. కాలసూత్రము One of the 21 hells.
- T. కాలవ s. n. 1. A water-channel. 2. a rivulet. కాలవకు పోవు To go to stool.
- s. కాలాయసము s. n. Iron.
- T. కాలు s. n. 1. A leg. 2. a foot. 3. a claw or talon. 4. a quarter or fourth part. మోకాలు The knee. నుదికాలు The heel. మీసాలు The upper part of the

foot. ముందరి కాళ్లు The fore-feet of quadrupeds. వెనక్కాళ్లు The hind feet of quadrupeds. కాలరులు - కాలబలము - కాల్యలము or కాలిబంట్లు Infantry. కాలిదోవ or దారి A foot-path. కాలారి A poll-tax; so much per foot. కాలారివాడు A traveller. కాలిచేళ్లు (from T. చేలు fingers.) The toes. కాలాదియ A quarter of a Hindoo hour. కాలహస్తము Hands and feet. కాల్యక్ష్మ v. a. (from క్రొక్క to tread.) To marry. s. n. Marriage; because at a marriage the bridegroom treads upon the foot of the bride. కాలమడి Urine.

- T. కాల v. n. 1. To burn, to be consumed. 2. to be baked. కాలపు s. n. Burning.
- కాల్య v. a. 1. To burn. 2. to roast, or bake. 3. to fire a gun, or cannon. కాల్యించు v. caus. To cause to burn, &c.
- s. కాలుడు s. n. Yama, the regent of death.
- s. కాల్యము s. n. Dawn, day break.
- T. కాళంజి s. n. A spitting-pot.
- s. కాళయుక్తి s. n. The fifty-second year of the Hindoo cycle of sixty.
- s. కాలింకుడు s. n. A sort of snake, or serpent.
- s. కాలింది s. n. A name of the river Jumna. కాలింది భేదనుడు (from s. భేదన separating.) Balarama, the elder brother of Krishna, the eighth incarnation of Vishnoo; because he divided the Jumna.
- s. కాలిక or కాలి s. n. Parvatee, the consort of Siva.
- T. కాళ్లు s. n. The plural of కాలు, a leg.

or foot. q. v. కాళ్ల - కట్ట or కడ (from ర. కడ *the end*.) That part of a bedstead, where the feet are placed. కాళ్ల కుచ్చు

v. a. To kick, to struggle. కాళ్ల జెడ్డి A centipede of the largest species.

r. కావడి s. n. A piece of wood, with ropes suspended from each end, placed upon the shoulder, for carrying a burden, like that used by milk-maids in England. కావటియుట్టు The rope net work, by which burdens are suspended from this piece of wood. కావటిబద్ద The pole or wood only. కావటిమట్టు The bottom of the rope, or rattan net work, in which burdens are thus suspended.

r. కావరము s. n. 1. Fat. 2. pride, arrogance. కావరించు v. n. To become fat, or proud.

r. కావలయు v. n. This is a compound verb, formed of కా, the infinitive of అపు q. v., and వలయు q. v. Used impersonally, without a nominative, and governing the dative case, it denotes - 1. To wish, want, or desire. 2. to be requisite or necessary. అది నాకు కావలెను *I want that*. నెలకు పదివరాలు కావలెను *It will require ten pagodas per month*. But if used with a nominative governing it, it denotes - To stand in relationship; to be connected by blood, or marriage. వాఁడు నీకు ప్రేమి కావలెను *In what relation does he stand with you? how is he connected with you?* నాకు తండ్రి కావలెను *He is my father*.

r. కావలి s. n. 1. A guard. 2. custody. కా

వలి వాఁడు A sentry, centinel, or watchman.

r. కావా s. n. The lunging a horse.

r. కావి s. n. 1. Redness. 2. a red cloth, such as is worn in India by those religious orders who profess chastity. adj. Red.

r. కావించు v. a. 1. To make, or cause. 2. to fabricate, or invent. 3. to build, or construct. 4. to compose.

r. కావిరి s. n. Black vapour; any thing that appears like smoke.

r. కాపు s. n. A black spot, or mark, on the forehead.

r. కావున adv. Therefore.

r. కాపుపాతర s. n. A pit for securing grain, of which the mouth is narrow.

s. కావేరి s. n. The *Cauvery*, the principal river in the southern part of the Indian Peninsula. It rises in the western ghauts, and runs through the Mysore country, passing the capital Seringapatam; thence it flows to the districts of Coimbatore, Trichinopoly, and Tanjore. Near Trichinopoly, it's waters are divided, by the famous *annicut*, or dam. One branch of it, which thence flows under the name of the *Cauvery*, spreads it's waters, by innumerable artificial channels, all over the fertile district of Tanjore, where it is nearly absorbed, before reaching the sea. The other branch takes the name of the *Coleroon*, and runs into the sea near *Devicotta*.

- s. కావ్యము s. n. A poem, or poetical composition.
- s. కావ్యకడు s. n. The planet *Venus*, represented by the Hindoos as a male, and considered the preceptor of the demons.
- s. కాశము s. n. A species of long grass (*Saccharum spontaneum*.)
- s. కాశి s. n. The holy city of Benares.
- s. కాశ్యపురము s. n. The plant termed *Gmelina arborea*. Roxb.
- s. కాశ్మీరము s. n. 1. The plant termed *Costus speciosus*. 2. the country of *Cashmire*.
- s. కాశ్యపి s. n. 1. The earth. 2. *Aroona*, the charioteer of the sun.
- s. కాషాయము &c. adj. Red.
- s. కాష్ఠ s. n. A quarter, or region, of the world.
- s. కాష్ఠము s. n. Wood. It is commonly applied, in Telooogo, to the wood of the funeral pile.
- s. కాసమర్దము s. n. The plant termed *Cassia esculenta*.
- s. కాసము s. n. 1. A cough. 2. asthma.
- s. కాసరము s. n. A buffalo.
- t. కాసరవల్లు s. n. A species of paddy.
- t. కానా s. n. A son by a female slave.
- s. కానారము s. n. A pond, or pool.
- s. కాపీసము s. n. Green vitriol, green sulphate of iron.
- t. కాసు s. n. A cash, the smallest copper coin. కాసంత (from అంత q. v.) often pronounced కాస్త Little, short, small, concise.
- t. కాసె s. n. The end or corner of a garment, tucked up behind, into the waist band.
- t. కాసెవాడు s. n. A stone-cutter, a carver, or sculptor.
- s. కాహళము s. n. A musical instrument, described as a kind of large drum.
- t. కి postpos. To, one of the signs of the dative case, added to inflexions in ౧, ౨, or ౩.
- s. కింకరుడు s. n. A male servant, or slave. కింకరి A female servant, or slave.
- s. కింకిణి s. n. A tinkling ornament of any kind.
- s. కించిత్తు adv. A very little; the smallest possible quantity.
- s. కించులికము or కించులిపము s. n. A small red worm, or prawn.
- s. కింజి s. n. The sound of the bow-string.
- s. కింజిల్కము s. n. The filament of a lotus, of which a number surround the pericarp.
- t. కింద adv. Below, under, down. కిందా మీదా Topsy turvy. కిందట Formerly. ఒకనిచేతికింద Under one's power. కింది చూపు A down-cast look. కిందటి adj. Former.
- s. కింపచానము &c. adj. Avaricious.
- s. కింపాకము &c. adj. Silly, childish.
- s. కింపురుషుడు s. n. A creature possessing a human face, and the body of a bird.
- s. కింవడంతి s. n. A rumour, or report. lit. కిం what s. pro. and వడంతి do they say,

- 1st per. plu. pres. tense of Sanscrit root
వద to speak.
- s. కీంకారువు s. n. The beard of paddy.
s. కీంశుకము s. n. The tree termed *Butea frondosa*.
s. కీడివి s. n. The bird called the blue Jay.
T. కీకురించు v. a. 1. To caress. 2. to cajole, to deceive.
s. కీక్రసములు s. n. plu. vide కందూ రేఖలు.
T. కీక్రజియు v. n. To be in close order, to be pressed, or squeezed together.
s. కీఘ్న s. n. A fox.
T. కీచకీచ s. n. The chirping of birds, rats, &c.
G. కీచిదీ s. n. Rice, and split pulse, mixed, and dressed with clarified butter, &c.
s. కీటి s. n. A hog.
T. కీటికీ s. n. A window.
T. కీటుకు s. n. 1. An artifice, or trick. 2. a secret.
T. కీట్టు v. 1. To approach. 2. to be crowded, squeezed, or shut together. 3. to agree. కీట్టకోల The hand-torture, composed of two pieces of wood, tied at one end; one is passed over, and the other under the hand, and then the two open ends are squeezed together. It was formerly applied to Ryots who refused to pay their assessment.
s. కీణము s. n. 1. A wart, scar, or mole.
s. కీశవుడు s. n. 1. A gamester. 2. a cheat.
G. కీతాబు s. n. (from A. كتاب) A title.
T. కీత్తనారబట్ట s. n. Canvass-cloth.
T. కీత్తళిచెట్టు s. n. The orange tree.
T. కీనియు v. n. 1. To be angry, or irritated. 2. to demand with importunity, to dun.
3. to approach. కీమక or కీన్క s. n. Anger, wrath, rage.
s. కీన్కరుడు s. n. vide కంపురుముడు.
T. కీన్కెర s. n. A sort of small fiddle; or shrill violin, used by the mussulmans.
G. కీఫాయతు s. n. (from A. كفايت) abundance, surplus.) Benefit, profit, advantage.
G. కీన్కుతు s. n. (from A. قيمت) Price, value.
s. కీన్క్యారము s. n. Variegated colour.
s. కీన్క్యారుడు s. n. The name of the giant who was slain by *Bheema*, one of the *Pandoo* princes.
s. కీరణము s. n. A ray.
G. కీరన్తాను adj. Christian.
s. కీరాతక దేశము s. n. The name of a barbarian country, one of the fifty-six enumerated by the Hindoos.
s. కీరాడు s. n. Any individual of the race of savages, found in the hills in India, who wear the feathers of the peacock as an ornament in their heads.
G. కీరాయి s. n. (from P. كرايه) Rent, hire, fare.
s. కీరి s. n. A hog.
s. కీరటము s. n. A diadem, or crown.
s. కీరటి s. n. One of the names of *Arjoona*, the 3d of the *Pandoo* princes.
T. కీలకీలు s. n. The noise produced by the rattling of a wheeled carriage, or by creaking shoes.
T. కీలుపు v. n. To wink.

- T. కేలుమెట్లు s. n. pl. A sort of sandals, which are made so as to produce a creaking noise, in walking.
 T. కేలులు s. n. pl. The turning of a wheel, &c.
 T. కేలు s. n. *vide* కేలకేలు.
 T. కేలకేలు s. n. The sound of loud laughter.
 S. కేలాసము s. n. A blotch, or scab.
 S. కేలింజికము s. n. A mat.
 S. కేల్పిషము s. n. Sin, crime.
 S. కేళోరము s. n. An infant, the young of any animal.
 S. కేమ్మపు s. n. 1. A span. 2. a cubit.
 T. కేసరు s. n. A disease, believed to arise in children, from the touch of a menstruous female, or of a woman impure after child-birth.
 S. కేసలయము s. n. A sprout, or shoot.
 T. కేసుమీసు s. n. The raisin, or dried grape.
 G. కేస్తీ s. n. (from A. كسط) An instalment.
 కేస్తీబందీ The settlement of the revenues, or taxes, by instalments.
 T. కే part. Below, down, lower. కేఁగన్న A down-cast eye. కేనెడ One's shadow. కేఁగదువు The lower part of the belly.
 S. కేకసము s. n. A bone.
 S. కేచకము s. n. A bamboo, rattling or whistling in the wind.
 T. కేచరబాచర s. n. 1. Confusion. 2. any matter thrown into disorder, by bad management. కేచరబాచర సామాట్లాడు To speak without rhyme or reason.
 T. కేచో or కేచోయి s. n. A jacket-pocket.
- T. కేచు adj. Shrill. కేచుచును To make a shrill noise.
 S. కేటకము s. n. A worm, or insect.
 S. కేటమణి s. n. The fire-fly.
 S. కేటము s. n. A worm or insect.
 S. కేటరాజము s. n. The name of an insect.
 T. కేటు s. n. 1. Disregard, contempt. 2. inactivity. 3. a range or division in a mud-wall.
 T. కేసు s. n. 1. Evil, misfortune. 2. danger, mischief. కేదుమేదు Evil and good.
 T. కేసు s. n. A branch of the cocoanut tree, with the leaves plaited, so as to form a sort of mat.
 S. కేద్యకము &c. adj. What? what like?
 S. కేనాకుడు s. n. Yama, the regent of death.
 S. కేరము s. n. A parrot.
 S. కేర్తన s. n. 1. Praise, encomium. 2. a hymn.
 S. కేర్తి s. n. Fame, reputation, glory, renown. కేర్తించు v. a. To praise, eulogize, or glorify.
 S. కేల s. n. The flame of fire.
 S. కేలక s. n. The 42d year, of the Hindoo cycle of sixty.
 T. కేలకము s. n. *vide* కేటుకు.
 S. కేలకము or కేలము s. n. 1. A gnomon, a pin. 2. a wedge.
 S. కేలాలము s. n. 1. Water. 2. blood.
 S. కేలితము &c. adj. Tied, knotted, bound.
 T. కేలు s. n. 1. A joint. 2. a hinge. 3. pitch, tar. చేలికేలు The joints of the hand. చేలికేలు The hinges of a box. చాచేలు

- Ship tar or pitch. కీలుకత్తి. (from *ర. కత్తి* q. v.) A knife which folds into the handle. కీలుకండు A tuft of knotted hair.
- ర. కీవాద* s. n. A tract of land, round a village, where its suburbs formerly stood.
- క. కేశము* or *కేశుడు* s. n. A monkey.
- గ. కేశర* s. n. *vide* కేశర.
-
- ర. కు* postpos. To. One of the signs of the dative case, added to all inflexions, except such as terminate in *ఁ, య, or ఁ*.
- ర. కుంక* s. n. A widow.
- ర. కుంకటివేరు* s. n. A small or fibrous root.
- ర. కుంకట్టు* s. n. plu. Curls or ringlets of hair.
- ర. కుంకుడుకట్టు* s. n. The soap-nut tree. *Sapindus emarginatus*.
- ర. కుంకుడువరుగు* s. n. A sort of red insect.
- ర. కుంకుడువేరు* s. n. *vide* కుంకటివేరు.
- స. కుంకుమ* s. n. Turmeric, mixed with allum and lime juice, which forms a fine crimson colour, much used by the Hindoos, in marking the forehead.
- స. కుంకుమము* s. n. Saffron. *Crocus sativus*.
- ర. కుంకు* v. n. 1. To become less. 2. to sink. 3. to be humbled, depressed, or decreased. *కుంచు* v. a. or *కుంచించు* v. caus. 1. To make less, shorten, or abridge. 2. to sink. 3. to humble, abate, reduce, decrease, or diminish. 4. to draw back.
- ర. కుంచము* s. n. A measure equal to 4 *manika*.
- ర. కుంచిన* s. n. A painting-brush, or pencil.
- ర. కుంచె* s. n. 1. A fly-flap, usually made of the white hair from the tail of the cow

- of Tartary. 2. a piece of wood, to prepare the warp without entanglement.
- ర. కుంచెకొల* s. n. An iron rod, of which the end is bent, used to unlock the doors of Hindoo temples.
- స. కుంజము* s. n. 1. A place overgrown with creepers, &c.; a bower or arbour, formed by creeping plants over-running a tree. 2. the lower jaw.
- స. కుంజరము* s. n. An elephant. *కుంజరాశనము* (from *స. ఆశన* food.) The holy fig tree. *Ficus religiosa*; because it is eaten by the elephant.
- ర. కుంట* s. n. 1. A pond. 2. a square land measure.
- ర. కుంటు* v. n. To limp. *కుంటి* adj. Lame, crooked. *కుంటు* Lameness, crookedness. *కుంటి నాము* (from *రుద. నాము* a planet.) Saturn; on account of the lameness, or slowness, of his motion.
- ర. కుండెన* s. n. The profession of a pimp, or bawd. *కుండెనకట్టె* A bawd. *కుండెనకాడు* A pimp.
- ర. కుండెనకుచ్చెలు* s. n. plu. A kind of ornament for the top of the ear.
- స. కుంతము* &c. adj. 1. Blunt. 2. indolent, lazy, slow.
- రుద. కుండ* s. n. An earthen pot. *కుండకొలదాల్పు* (from *ర. కొల* a staff, and *దాల్పు* one who holds.) A person who, in token of his renunciation of worldly enjoyments, assumes the staff and pot of a recluse. *కుండరాసి* (from *రుద. రాసి* a sign of the zodiac.) The sign *Aquarius*.

- s. కుండము s. n. 1. An earthen-pot. 2. a pit for receiving and preserving consecrated fire.
- s. కుంఠము s. n. An ear-ring.
- s. కుంఠలి s. n. A snake, or serpent.
- s. కుండి నము s. n. The name of a city.
- T. కుండు s. n. A cistern.
- s. కుండుడు s. n. A son born in adultery, by a married woman, to another man, while her husband is alive.
- s. కుంతము s. n. A spear, or lance.
- s. కుంతల దేశము s. n. The name of one of the fifty-six countries enumerated by the Hindoos, said to be in the north west of the Indian Peninsula.
- s. కుంతలములు s. n. plu. Hairs.
- s. కుంతి s. n. The name of the mother of the *Pandoo* princes.
- T. కుండ s. n. A pillar.
- T. కుండకము s. n. 1. Impediment, hindrance. 2. defect, want.
- T. కుండనము s. n. Pure gold.
- s. కుండము s. n. 1. The plant termed *Jasminum multiflorum*. 2. one of the nine treasures of *Coobera*.
- T. కుంది s. n. A sort of rim placed upon a mortar, to prevent the falling of rice, &c. when beaten in it.
- T. కుండు s. n. 1. Affliction, grief, disquietude. 2. repentance. v. n. 1. To be grieved, to sink under affliction. 2. to die.
- T. కుండు వెల్లుగడ్డి s. n. A kind of reed, of which pens are made in the east.
- T. కుండేలు s. n. A hare. This noun is irre-

gular, and makes the inflexion sing. కుండేటి.

- T. కుంపటి s. n. A chafing-dish; a portable stove. 2. a portable furnace.
- T. కుంబీ s. n. Bleaching.
- s. కుంభము s. n. 1. An earthen pot. 2. the frontal globe of an elephant's head. 3. the sign *Aquarius*. 4. a heap of boiled rice. కుంభ కారుడు A potter. కుంభజుడు or కుంభ సంభవుడు (from జి or సంభవ borne.) 1. *Drona* the military preceptor of the *Pandoo* princes. 2. the sage *Agustya*, regent of the star *Canopus*; because both are supposed to have been miraculously produced from an earthen pot. కుంభకణుడు The name of a giant, the younger brother of *Ravana*, ruler of Ceylon; because his ears were the size of an earthen pot.
- s. కుంభి s. n. An elephant.
- s. కుంభిని s. n. The earth.
- s. కుంభీన సము s. n. A snake, or serpent, with wide nostrils.
- s. కుంభీపాకము s. n. One of the Hindoo hells.
- T. కుక్క s. n. A dog. ఆడకుక్క A bitch. కుక్క బిల్ల A whelp. కుక్క గొడుగు lit. a dog's umbrella. A mushroom. కుక్క తులసి lit. dog *toolasee*. The white basil, or country tea, *Ocimum album*, as distinguished from the *toolasee* proper, *Ocimum sanctum*.
- T. కుక్క s. n. A small bedstead, of which the tape is loose, or slack.

- T. కుక్కు v. a. 1. To suppress. 2. to push. 3. to beat. 4. to kill. 5. to fill up; to make full; to stuff.
- S. కుక్కుటము s. n. A cock. కుక్కుట ధ్వజం (from s. ధ్వజం a banner.) The god of war, *Coomaraswamy*; because a cock is his ensign.
- S. కుచము s. n. The female breast, or pap.
- S. కుబోధ్యము s. n. 1. Fraud, deceit. 2. pastime, fun.
- T. కుచ్చి s. n. A small hut.
- T. కుచ్చితము &c. adj. Wicked, cunning. s. n. Wickedness, cunning, malice.
- T. & TUD. కుచ్చలమేకము s. n. The quadruped called *Bos grunniens*.
- T. కుచ్చలు s. n. plu. Tassels, hangings.
- T. కుచ్చెల s. n. 1. A heap of cut corn, in its straw. 2. a certain land measure.
- T. కుచ్చెలు or కుచ్చిలు s. n. plu. The folds of the lower cloth, which the Hindoos tie round their loins.
- S. కుజుడు s. n. A wicked man.
- S. కుజము s. n. A tree.
- S. కుజుడు s. n. The planet *Mars*. కుజవారము s. n. Tuesday.
- S. కుటకము s. n. *vide* కుటరము.
- S. కుటము s. n. 1. A tree. 2. a house.
- S. కుటరము s. n. The post round which the string passes, which works the churning stick.
- S. కుటరాజము s. n. A species of centipede.
- S. కుటి or కుటిరము s. n. A hut; a cottage.
- S. కుటిలము &c. adj. Crooked, cross. s. n. 1. A trick. 2. imposture. 3. treason.
- S. కుటుంబము s. n. 1. Family. 2. a wife.
- S. కుటుంబి s. n. The father of a family, a householder. కుటుంబిని A matron; a woman who has both her children, and her husband, alive.
- S. కుట్టని s. n. A procuress.
- S. కుట్టిమము s. n. Pavement.
- T. కుట్టు v. a. 1. To sew or stitch. 2. to sting, or bite, as applied to insects. 3. to bore. s. n. 1. A seam. 2. sewing, needle-work. 3. a cholic, or stitch. కుట్టించు v. caus. 1. To cause to sew, &c. 2. to cause clothes to be made, or sewn. కడుపుకుట్టెత్తు The belly to ache. కుట్టుపోయు To sew slightly; to stitch. చెవులుకుట్టు To bore the ears. కుట్టుసురు The point of death, *vide* ఉసురు. తేలుకుట్టు A scorpion to sting. బట్టలుకుట్టు To sew cloths. మడిచికుట్టు To hem. చెప్పులుకుట్టు To make shoes. కుట్టదవువాడు or కుట్రవువాడు A tailor. కుట్టు - వీడినవి or వదిలినవి The seam is unript. పన్నకుట్టు A fine seam. ముతకకుట్టు A coarse seam. రెట్టకుట్టు A double seam.
- T. కుట్టె s. n. The anus.
- S. కుట్టలము s. n. An opening bud.
- T. కుట్ర s. n. Intrigue.
- S. కుఠారము s. n. An axe.
- T. కుఠక s. n. A vessel in which sandal, &c. is kept.
- T. కుడి adj. The right. కుడిపక్క The right side. కుడిచేయి The right hand.
- T. కుడిలి s. n. The water with which rice, or any split pulse, has been cleaned.
- T. కుడిమివాడు s. n. 1. A man who cures

persons bit by poisonous animals. 2. a snake-catcher.

s. కుడుంఁము s. n. An arbour, formed by creeping plants overgrowing a tree.

t. కుడుచు v. a. 1. To suck. 2. to eat. కుడుపు v. caus. To cause to suck, &c. కుడుపు s. n. 1. Eating. 2. food.

s. కుడుపము s. n. A certain Indian measure.

t. కుడుము s. n. A sort of cake, boiled in steam.

s. కుడ్యము s. n. A wall.

s. కుణంబము s. n. The plant termed *Amaranthus tristis*, of which the leaves and stalks are made into curry, and eaten by the Hindoos.

s. కుణపము s. n. A corpse.

s. కుణి adj. Lean-armed, wither-armed.

s. కుతపము s. n. 1. Mid-day. 2. a small leather bottle for oil, &c.

s. కుతలము s. n. One of the seven regions below the earth.

t. కుతిక - కుత్తిక or కుత్తుక s. n. The throat. కుతికంటు A necklace, tied close round the throat, so as to touch it.

t. కుతిల పెట్టు v. a. To afflict.

s. కుతుకము or కుతూహలము s. n. Eager-ness, vehemence, impetuosity.

s. కుత్కిలము s. n. A mountain.

s. కుత్స s. n. 1. Reproach. 2. contempt. 3. blame.

s. కుత్తితము &c. adj. Low, vile.

s. కుథము s. n. The trappings or housings of an elephant.

t. కుడిచు or కుదియించు v. a. 1. To abate,

to lessen. 2. to shake grain, &c., in a sieve or pot, so as to throw the upper under the lower grain.

t. కుదియు v. n. To become tight, as a knot, &c.

t. కుదిలించు v. a. To shake as water in a bottle.

t. కుదుప or కుడప s. n. One of the bits, or portions, into which curds divide.

t. కుదుపు v. a. To shake. s. n. Shaking.

t. కుదురు v. n. 1. To be re-established, or restored. 2. to be settled, or arranged. 3. to be cured; to recover from illness. 4. to be pacified; to be made calm, or quiet. 5. to be fixed, or placed. 6. to become firm, or resolute, in any opinion. 7. to be got, or obtained. s. n. 1. Health. 2. beauty. 3. a garden-bed. 4. any thing placed under a vessel, to prevent its falling, as a straw rope, &c. 5. a rim placed over a mortar, to prevent what is beaten in it falling out, vide కుంది. This word, when used as a substantive, makes it's inflex. sing. కుదుటి. adj. 1. Healthy. 2. beautiful. 3. well-arranged. 4. calm, quiet.

కుదుర్పు v. a. 1. To re-establish, or restore. 2. to settle, or arrange. 3. to cure, or recover. 4. to pacify, calm, or quiet. 5. to fix, or place. 6. to make resolute, or firm. 7. to procure for another. చోటు కుదర లేదు A place is not obtained. కుదురుబాటు Settlement, arrangement. మన

స్పృశదురు The mind to be firm, or resolute.

- T. కుదువ or కుదవ s. n. 1. A pawn. 2. mortgage. కుదువ బెట్టు To mortgage; to pawn. కుదువవిడిపించు To redeem from pawn.
- S. కుద్దాలము s. n. An instrument for digging, somewhat like a short hoe.
- S. కుధరము or కుద్రము s. n. A mountain.
- T. కునిష్ఠి or కునుష్ఠు s. n. An obstacle, or impediment; a pretext urged to prevent any thing. adj. Cross, crooked, lame.
- T. కునుకు v. n. To slumber, or dose. s. n. A slumber, or sleep. కునికేపాటు Drowsiness.
- S. కున్నారము s. n. Glass-ware.
- S. కుపితము &c. adj. Angry, enraged.
- T. కుప్ప s. n. 1. A collection, heap, or assemblage. 2. filth or sweepings. కుప్పకూర adv. All of a heap. కుప్పడుగు (from అడుగు the bottom q. v.) The grains which fall from a corn heap, when it is removed. కుప్పతెప్పలునా adv. (from T. తెప్ప a float, and నా q. v.) lit. like floats of heaps. Abundantly, as కుప్పతెప్పలునా వానశురిసినది The rain fell abundantly.
- T. కుప్పము s. n. A small village, or hamlet.
- T. కుప్పలించు v. a. (from కుప్ప q. v.) To wash a cloth, by beating it, in a heap, against a stone.
- TUD. కుప్పసము s. n. (from S. కూపాసక) A woman's bodice.
- T. కుప్పించు v. n. To fix the feet firmly,

when about to jump. కుబ్జింతు A leap. కుబ్జింతువేయు To leap.

- T. కుప్పిచెట్టు s. n. A kind of Anise. *Anethum Sowa*, Rox.
- T. కుప్పె s. n. 1. An ornament worn by Hindoo females, in their plaited hair. 2. a jar.
- T. కుప్పెటచెట్టు s. n. The plant termed *Acalypha Indica*.
- T. కుబుసము s. n. 1. The skin of a serpent. 2. a jacket. 3. the pivot of a door.
- S. కుబేరుడు s. n. *Coobera*, the god of riches, and regent of the north.
- S. కుబ్జము &c. adj. Hump-backed.
- S. కుమారస్వామి s. n. *Carteciya*, or *Cooma-raswamy*, the god of war.
- S. కుమారి or కుమారిక s. n. 1. A girl of eight years of age. 2. a daughter.
- S. కుమారుడు s. n. 1. A son. 2. one of the names of కుమారస్వామి q. v.
- T. కుమార్తె s. n. A daughter.
- S. కుముదము s. n. The water lily. 2. the elephant at the south west point. కుముదబాంధవుడు (from S. బాంధవ the friend.) The moon; because the water lily expands, as the moon appears. కుముదిని A pond abounding with water lilies.
- T. కుములు v. n. To be consumed, or inwardly burnt.
- G. కుమ్మక్కు s. n. (from P. كُـم) Aid, assistance.
- T. కుమ్మరగుచ్చ s. n. A wag-tail.
- T. కుమ్మరవాడు or కుమ్మరి s. n. A potter. కుమ్మరత or కుమ్మరది A female potter.

- కుమ్మరపురుగు A sort of insect. కుమ్మరసాన or కుమ్మరసారె A potter's wheel. కుమ్మరసారెచుక్క (from చుక్క a star.) The sixteenth of the lunar mansions; from it's supposed similitude to the potter's wheel. కుమ్మరస్వరూపము An earthen pot.
- T. కుమ్మరించు v. a. 1. To pour out of a sack, or basket. 2. to empty; to discharge.
- T. కుమ్ము v. a. 1. To beat in a mortar. 2. to butt, or strike, with the horns. s. n. A blow from the horns.
- T. కుమ్ము s. n. Smoking ashes; fire not extinguished.
- T. కుయి or కుయ్య s. n. An exclamation of complaint, or sorrow.
- T. కురంగట or కురంట adv. Near.
- S. కురంగము s. n. 1. A deer, or antelope. 2. a monkey.
- S. కురంటకము s. n. Yellow amaranth.
- S. కురందము s. n. 1. Any enlargement of the testicles, or scrotum. 2. rupture.
- S. కురరము s. n. An osprey.
- S. కురరి s. n. A ewe.
- T. కురించి postpos. *vide* కురించి.
- G. కురిచీ s. n. (from P. كرسى) A chair.
- T. కురిడీ s. n. The kernel of the cocoanut.
- T. కురిమిడిగట్టు s. n. A bank, for retaining water, in a field.
- T. కురియు v. n. To rain. కురియించు or కురిపించు v. a. To cause to rain. నిప్పులు కురిపించు *lit.* to cause fire to rain. To be in a great passion, or hurry. కురుపు s. n. The act of raining.
- T. కురుంజులు s. n. plu. Small perpendicular posts, by which short beams are raised upon longer ones, and thus form a shelving roof, in the native houses.
- T. కురుబి s. n. A small కంటాశము q. v.
- T. కురుజు s. n. A hawk.
- S. కురుదేశము s. n. The country near Dehli.
- T. కురుమగొట్టె s. n. A sheep, with long wool.
- T. కురుమవాడ s. n. A man who weaves blankets, or *cumblies*, as they are termed in India.
- S. కురువిందము s. n. 1. Fragrant grass. 2. a fine ruby.
- T. కురుపు s. n. The thigh.
- S. కురూపము s. n. Deformity, ugliness.
- S. కుర్కరము s. n. A dog.
- T. కుఱినువ్వులు s. n. plu. A particular species of the *Sesamum orientale*.
- T. కుఱు s. n. 1. Shortness. 2. a little. 3. haste. కుఱుకొను v. n. To be in a hurry.
- T. కుఱుకు s. n. A heap.
- T. కుఱుచ s. n. 1. Shortness. 2. a dance. adj. Diminutive, short.
- T. కుఱుపు s. n. 1. A sore, or boil.
- T. కుఱుమాడు s. n. A shelving roof.
- T. కుఱులు s. n. plu. Hairs.
- T. కుఱువేలుచెట్టు s. n. A plant, with a fragrant root.
- T. కుఱ్ఱ s. n. 1. An infant. 2. a boy, or lad. 3. a young buffalo.
- T. కుఱ్ఱు v. To cry; to make a loud noise.
- S. కులకము s. n. 1. A snake's hole or nest. 2. the connexion of several stanzas, pro-

traction of the government of the noun, or verb through several verses, contrary to the practice of closing the sense with each verse.

- s. కులట s. n. An adultress.
 s. కులము s. n. 1. Race, tribe, cast, or family. 2. a multitude of animals of the same species. కులస్తుడు A male of the same cast with one's-self. కులస్థురాలు A female of the same cast. కులస్త్రీ A chaste woman. కులీనుడు A man of honorable descent, of respectable family.
 s. కులాయము s. n. A nest.
 s. కులాలడు s. n. A potter.
 s. కులీశము s. n. Indra's thunderbolt.
 T. కులుకు s. n. Affected gestures; foppish airs. v. n. To affect such gestures.
 T. కులుపురాయి s. n. A sort of gem.
 s. కుల్కాపము s. n. 1. A he-goat. 2. sour gruel.
 s. కుల్క s. n. A canal; a channel for irrigation; a rivulet.
 s. కులికము s. n. 1. A sparrow. 2. a crow.
 s. కులీరము s. n. A crab.
 s. కుశభములు s. n. plu. The pulse termed *Glycine tomentosa*, or horse gram.
 T. కుశ్శించు v. a. To dig slightly.
 T. కుశ్శాయి s. n. A cap.
 T. కుశ్శు v. n. 1. To putrify, decay, or grow rotten. 2. to envy. 3. to grieve in secret.
 s. n. Putrescence.
 s. కువలము s. n. 1. A water lily. 2. the fruit of the *Jujube*.
 s. కువలముము s. n. 1. A water lily. 2. the terrestrial globe.

- s. కువిందుడు s. n. A weaver.
 s. కువేణి s. n. A fish basket.
 T. కువ్వ s. n. A heap.
 s. కుశ s. n. The *Dhurba*, or sacrificial grass; *Poa cynosuroides*.
 s. కుశద్వీపము s. n. One of the great *Dwipas*, or divisions of the universe, surrounded by the sea of spirituous liquor, supposed by Wilford to be the land of *Cush* of scripture, and to comprehend the countries between the Indus, the Persian gulf, and Caspian sea.
 s. కుశము s. n. Water.
 s. కుశలత s. n. 1. Cleverness. 2. presence of mind.
 s. కుశలము s. n. Well-being, welfare, happiness, safety. adj. Happy, well, right.
 s. కుశలము &c. adj. Skilful; conversant, expert.
 s. కుశీలపుడు s. n. 1. A dancer. 2. a mimick.
 s. కుశేశయము s. n. A lotus.
 s. కుస్తము s. n. 1. The leprosy. 2. the plant termed *Costus speciosus*.
 T. కుసి s. n. That portion of the ends of the bed frame, which is inserted in the leg of the bedstead.
 T. కుసిలించు v. n. To be discontented with what is paid, or given.
 s. కుసేదము s. n. The profession of usury.
 కుసేదికుడు A usurer.
 T. కుసుంబాపువ్వు or s. కుసుంభము s. n. The safflower. *Carthamus tinctorius*.
 s. కుసుమము s. n. A flower. కుసుమఖభము A female's hair, tied in a tuft, and

enveloped in flowers. కుసుమేషుడు (from s. క్షిమ *an arrow*.) lit. he whose arrows are flowers. Cama, the god of love. కుసుమవర్షము A shower of flowers.

T. కుసుమలు s. n. plu. A kind of paddy.

S. కుసూలము s. n. A granary.

S. కుస్మతి s. n. 1. Wickedness, depravity. 2. trick, conjuring, slight of hand.

T. కుస్తరించు v. a. To caress; to sooth.

S. కుస్తుభము s. n. The sea.

S. కుహరము s. n. A hole.

S. కుహూరటము s. n. The black, or indian cuckoo.

S. కుక్షి s. n. The belly; the cavity of the abdomen. కుక్షింభరి adj. Voracious eating.

T. కూకటి s. n. A small lock of hair, under, or above, the long lock, which the Hindoos leave on the crown of the head.

T. కూకటిమూక s. n. The fork tailed shrike.

T. కూకలు s. n. plu. Cries, noises.

T. కూకలు s. n. plu. Doves, pigeons.

S. కూకుదము &c. adj. Giving a girl in marriage, with due ceremony, and suitable decorations.

T. కూకురుకుండం s. n. The bird called *Gallinule*.

S. కూకుపు s. n. A virgin, eight years of age.

T. కూచము s. n. A pillar, or post.

T. కూచి adj. Sharp pointed.

G. కూచీ s. n. (from P. *چک*) A march.

G. కూజొ s. n. (from P. *چک*) A gugglet.

T. కూటమి s. n. 1. Copulation. 2. union, junction. 3. society, assemblage.

T. కూటము or కూటాము s. n. A hall.

S. కూటము s. n. 1. The summit. 2. a house. 3. a hammer. 4. a heap of grain, &c. 5. an assemblage. 6. fraud, deceit.

S. కూటస్థుడు s. n. 1. The first ancestor of a race or lineage. 2. the common ancestor of different families.

S. కూటాకము s. n. A hammer.

T. కూటువ s. n. An army, consisting of cavalry, infantry, chariots, and elephants.

T. కూడముట్టు v. a. To pursue, to over-run.

T. కూడలి s. n. The meeting of different limits. కూడలిదారి The meeting of four roads.

T. కూడా adv. 1. Along with, accompanying. 2. also. This word, which, in fact, is merely the infinitive of కూడు q. v. lengthened, is usually added to the post-position తో *with*, to strengthen the connexion. In books, however, it may occasionally be met with alone in this sense; but, when used alone, denotes in general *also*. వారు కూడావచ్చినారు They *also* are come. కూడాపోవు To go *together*.

T. కూడు s. n. 1. Food, victuals. 2. boiled rice. This word, as a noun, makes it's inflexion కూటి; thus, కూటికుండ A pot for boiling rice. కూటినిళ్లు Sour gruel. v. a. 1. To associate with. 2. to copulate. 3. to add, or sum up, figures. v. n. 1. To be joined. 2. to agree, to be on good terms; to be unanimous. 3. to be amass-

- ed, or accumulated. 4. to be assembled or met. The affirmative and negative aorists of this verb, when added to infinitives as auxiliaries, denote *possibility* or *ability*, or the reverse. *I can*, &c. *I cannot*, &c. కూడని The negative relative participle is used as an adjective to denote - 1. Impossible. 2. improper, bad.
- కూర్చు v. a. 1. To join or unite. 2. to compose. 3. to amass or accumulate. 4. to combine, to add up figures. 5. to assemble or call together. 6. to string. 7. to sew or stitch. కూర్చించు v. caus. To cause to join, &c. కూర్పు A seam, stitch, or joining. వానికికూటికిలేదు He has no livelihood. கூంపుకూడినది A crowd was assembled. అంకెలుకూడు To reckon up figures. కూడుదల Income, profit.
- కూఁత s. n. (from కూయు q. v.) 1. A cry or exclamation. 2. a clamour or disturbance. The noise made by any animal; as barking, braying, crowing, mewling; also the note of any bird.
- కూఁతు or కూఁతురు s. n. A daughter. The second word makes it's sing. inflex. కూఁతురి - కూఁతురిబిడ్డ *lit.* the daughter's child. The river *Ganges*; according to mythology, it is the child of *Lutchmee*, the daughter of Ocean, who is also the husband of the *Ganges*.
- కూన s. n. 1. An infant. 2. a kitten, or whelp.
- కూపకము s. n. 1. A large well. 2. a mast.
- కూపము s. n. A well.
- కూపారము s. n. The sea.
- కూబరము s. n. The pole of a carriage; the wood to which the yoke is fixed.
- కూబరి s. n. A chariot, a carriage.
- కూయు v. n. 1. To cry or exclaim. 2. to make a clamour, or disturbance. 3. to make any noise; as to bark, bray, crow, mew, croak, call, or sing. v. a. To call.
- కూర s. n. 1. A vegetable; any garden greens. 2. curry. The green produce of a garden is divided into the ఆకుకూరలు *leaf* vegetables, and the కామకూరలు or those of which the produce assumes the shape of a head, pod, or fruit.
- కూరాడు s. n. inflex. sing. కూరాటి Water in which rice has been washed, grown sour, and boiled; vinegar.
- కూరిచి postpos. *vide* కూర్చి.
- కూరిమి s. n. 1. Affection, love. 2. pity.
- కూరు v. 1. To attain. 2. to sleep. 3. to fill or stuff any thing; to load fire arms.
- కూరుకు or కూర్కు s. n. Sleep. v. n. To sleep.
- కూర్చము s. n. 1. The space between the eye-brows. 2. the beard. 3. a tassel.
- కూర్చి postpos. 1. Towards. 2. on account of. 3. respecting, regarding. It converts nouns to which it is affixed into the accusative case.
- కూర్చి s. n. A painting brush, or pencil.
- కూర్చిక s. n. 1. A painting brush, or pencil. 2. inspissated milk. 3. a frown.
- కూర్చినవాఁడు or కూర్చువాఁడు s. n. A friend.

- T. కూర్చు v. a. *vide* కూడు.
 T. కూర్చుండు v. n. To be seated; to sit down.
 S. కూర్పరము s. n. 1. The elbow. 2. the knee.
 S. కూర్మము s. n. 1. A turtle. 2. a tortoise.
 T. కూర్మి s. n. 1. Affection, love. 2. pity.
 S. కూలంకష s. n. A river.
 S. కూలంకషము s. n. The whole, from first to last.
 T. కూలఁబడు v. n. To fall down suddenly.
 S. కూలము s. n. A bank, or shore.
 T. కూలి s. n. 1. Daily hire, or wages; *coolly*. 2. daily labour.
 T. కూలు v. n. 1. To fall down, or be overturned. 2. to die. కూల్చు v. a. 1. To cause to fall, &c. 2. to kill.
 T. కూళ adj. 1. Inferior, low. 2. wicked.
 T. కూళము s. n. Chaff.
 S. కూష్మాండము s. n. A pumpkin, or gourd.
 T. కూసము s. n. *vide* కుసుమము.
 S. కూహకము &c. adj. Fraudulent, deceiving.
 —><—
 S. కృకము s. n. 1. The vertebræ of the neck. 2. the larynx.
 S. కృకలాసము s. n. 1. A lizard. 2. the chameleon.
 S. కృకవాకువు s. n. 1. An old chameleon, 2. a cock. 3. a hen. 4. a peacock.
 S. కృకాటిక s. n. The back of the neck.
 S. కృచ్చము s. n. 1. Corporeal pain. 2. penance.
 S. కృతకము adj. Artificial, factitious; made, not produced spontaneously.

- S. కృతజ్ఞము &c. adj. Grateful, thankful.
 కృతజ్ఞత s. n. Gratitude. కృతఘ్నత Ingratitude. కృతఘ్నము &c. adj. Ungrateful.
 S. కృతపుంఖుఁడు s. n. A man skilled in archery.
 S. కృతము adj. Done, made. s. n. 1. Creation. 2. kindness, benefaction. కృతయుగము The first of the four Hindoo ages, referring apparently to some *conjunction* of the planets, which is supposed to have taken place at the *creation*. According to the Hindoos, the Supreme Being created the world in the first age of this name. It consists of 1,72,8000 years.
 S. కృతహస్తుఁడు s. n. *vide* కృతపుంఖుఁడు.
 S. కృతాంతము s. n. (from కృత *an act*, and అంత *the end*.) Yama, the god of death.
 S. కృతార్థము &c. adj. 1. Successful. 2. fortunate, happy.
 S. కృతి s. n. 1. Wise, learned. 2. a successful, fortunate, or happy man.
 S. కృతి s. n. 1. A composition or work. 2. a dedication,
 S. కృత్తము &c. adj. Cut, divided, plucked.
 S. కృత్తి s. n. The skin, or hide, used by the religious student. కృత్తివాసుఁడు (from s. వాసన *a cloth*.) The god Siva; because he is clothed with skins.
 S. కృత్తిక s. n. The third of the lunar mansions; the Pleiades.
 S. కృత్రిమము &c. adj. Artificial, deceitful. s. n. Artifice, deceit; a trick.

- s. కృత్య s. n. 1. An act, or action. 2. a deity to whom sacrifices are offered, for destructive or magical purposes. 3. pestilence.
- s. కృత్యము s. n. 1. An act. 2. business, duty. 3. conduct. 4. any thing proper to be done. నిత్యకృత్యములు Daily duties.
- s. కృష్ణము adj. All, entire.
- s. కృప s. n. Tenderness; favor; grace. కృపాదృష్టి A tender look.
- s. కృపణము &c. adj. 1. Avaricious, miserly. 2. fraudulent, deceitful.
- s. కృపాణము s. n. A scymetar.
- s. కృపాళువు adj. Compassionate, kind, tender.
- s. కృపీటము s. n. Water. కృపీటయోని (from s. యోని the source, or origin.) Fire; because the Hindoos believe it to be derived from water.
- s. కృవి s. n. A weaver.
- s. కృశము &c. adj. 1. Little, small. 2. thin, lean, emaciated; feeble. కృశించు or కృశియించు v. n. To become lean, to be in a languishing state.
- s. కృశానుడు s. n. Fire.
- s. కృషి s. n. Agriculture, husbandry. కృషికుడు or కృషివలుడు A husbandman, or cultivator.
- s. కృష్ణ s. n. 1. The river *Kistna*, in the Deccan of India. 2. the daughter of *Droopada*, wife of the *Pandoo* princes.
- s. కృష్ణము adj. Black. s. n. Blackness. కృష్ణపక్షము The dark half of the month;

the fortnight of the moon's decrease.

కృష్ణవర్త s. n. The god of fire. కృష్ణప

పము s. n. A kind of black serpent.

కృష్ణపారము s. n. A black antelope.

కృష్ణజినము s. n. (from s. జినము q. v.)

The hide of the black antelope.

s. కృష్ణుడు s. n. 1. *Krishna*, the 8th incarnation of *Vishnoo*. 2. *Arjoona*, the third son of *Pandoo*.

s. కృసరము s. n. Rice and split pulse, mixed and cooked together.

t. కెం adj. Red. కెందన్ని or కెందామర The red lotus.

t. కెంపు s. n. 1. A ruby. 2. redness. adj. Red.

కెంపుకంటి s. n. (from t. కన్న the eye.)

The black cuckoo; because it's eyes are

red. కెంపునాము (from t. నాము a

planet.) *Mars*; because he is red. కెంపు

సవతు (from t. సవతు similitude.) The

15th of the lunar mansions; consisting

of the star *Arcturus*; because it is red.

t. కెడయు v. n. To die, to expire. కెడపు.

v. a. 1. To kill. 2. to push aside.

t. కెరలు v. n. 1. To encrease. 2. to spread.

3. to come out. 4. to be angry or enraged.

t. కెలను s. n. A side, or part. This word

makes in the plural కెలంకులు, or కెలనులు.

t. కెలపము s. n. Wish, desire.

t. కెలుకు v. a. 1. To stir. 2. to scratch. 3.

to mix.

t. కెల్లించు or కెళ్లించు v. a. 1. To kin-

dle. 2. to exasperate.

t. కెళ్ళు s. n. Distance, space.

౧. కేక s. n. A cry or shout ; also that of the peacock.

౨. కేకయదేశము s. n. One of the fifty-six countries, enumerated by the Hindoos.

౩. కేశరము &c. adj. Squint-eyed.

౪. కేశరించు v. n. To hawk, in spitting.

౫. కేక s. n. A peacock.

౬. కేడించు v. n. To turn aside.

౭. కేదెము s. n. A shield.

౮. కేతకి s. n. The tree termed *Pandanus odoratissimus*.

౯. కేతనము s. n. A flag, standard, or banner.

౧౦. కేతువు s. n. 1. *Ketoo*, the dragon's tail, or descending node. It is reckoned by the Hindoos as the ninth planet. 2. a flag, standard, or banner.

౧౧. కేదారము s. n. 1. A field. 2. *kedar*, part of the *Himalaya* mountains.

౧౨. కేనిపాతనము s. n. 1. The helm or rudder. 2. a large oar, used as a rudder.

౧౩. కేమము s. n. A wart.

౧౪. కేయూరము s. n. *vide* లింగదము.

౧౫. కేశవదేశము s. n. The province of *Malabar*, on the western coast of the Indian peninsula.

౧౬. కేరు v. n. 1. To laugh loudly. v. a. To deride.

౧౭. కేలు s. n. The hand. కేలుదమ్మ (from తమ్మ *a lotus*.) A hand resembling the lotus. కేల్పట్టు (from పట్టు *a hold*.) Marriage. కేల్మొగుచు or కేల్మొగుడు (from మొగుచు or మొగుడు *to close*.) To

shew respect to any one, by joining the palms of both hands.

౧౮. కేశాక్షుళి s. n. A large square well, with steps for descending, on each side.

౧౯. కేళి or కేళిక s. n. Sport, play, amusement, dancing.

౨౦. కేవలము adj. Absolute, mere, entire, sole. adv. Very much ; entirely, wholly.

౨౧. కేవు s. n. Freight. కేవరి The freighter of a ship.

౨౨. కేశము s. n. The hair. కేశస్పృశము A disease, arising from lice, which destroys the hair. కేశపద్ధతి The place where the hair parts, when combed down ; on each side of the head. కేశపక్షము or కేశపాశము Much or ornamented hair. కేశబంధము A female's hair, tied in a tuft, and enveloped in flowers. కేశమూరజము A comb. కేశవేశము A tress or fillet of hair.

౨౩. కేశవుడు s. n. One of the names of *Vishnoo*.

౨౪. కేశరము s. n. 1. A filament. 2. a lion's mane. 3. the name of a tree.

౨౫. కేశరి s. n. A lion.

౨౬. కేశరివడ్లు s. n. plu. A particular kind of paddy, of which the rice is reddish.

౨౭. కై s. n. The hand. postpos. To, for, on account of. కైకొను v. a. 1. To take, receive, or accept. 2. to possess, to obtain. 3. to undertake. 4. to assume a form, or shape. కైదండ The hand, or arm, given for support, in walking. కైతాళము A cymbal. కైపాటిచుక్క (from పాటి *like*,

and కుక్క a star.) The thirteenth lunar asterism, designated by a hand, and containing five stars, one of which is γ or δ Corvi.

- s. కైంకర్యము s. n. 1. Service. 2. slavery.
 TUD. కైక or s. కైకయి s. n. The wife of *Dusurudha*, father of *Rama*.
 T. కైకోలవాండ్లు s. n. plu. The *kycola* cast, generally weavers.
 T. కైజి s. n. The motion of a horse's head.
 s. కైతవము s. n. 1. Gaming. 2. deceit, fraud.
 G. కైదు s. n. (from A. قيد) Confinement, restraint. కైదుచేయు v. a. To confine, to imprison.
 T. కైదుపు s. n. A weapon or instrument.
 G. కైపు s. n. *vide* కయిపు.
 s. కైరవము s. n. The esculent white water lily.
 T. కైరవలు s. n. plu. *vide* కవిరియుండలు.
 T. కైలాటము s. n. Deceit, fraud.
 s. కైలాసము s. n. The *kylas* mountain, in the *Himalaya* range; the favorite haunt of *Siva*.
 T. కైలు s. n. The actual measurement of the crop, after it is thrashed, and before the gross produce is divided between the cultivator, and those entitled to the government share.
 T. కైవది adv. Probably, likely.
 s. కైవర్తుడు s. n. A fisherman.
 s. కైవల్యము s. n. Beatitude, eternal happiness.
 T. కైవారము s. n. 1. Encomium, praise, commendation. 2. circumference. కైవార

ముసేయు v. a. To praise, to commend.
 s. కైశికి s. n. A poetic composition, expressive of love.

- TUD. కొంకణపుదేశము s. n. The *Concan*, in the Indian peninsula.
 T. కొంకనక్క s. n. A kind of jackal.
 T. కొంకర adj. Crooked, bent. కొంకరవంకర ా All crooked; in complete disorder.
 T. కొంకి s. n. A hook, for suspending any thing from.
 T. కొంకు s. n. Timidity, fear, shame. v. n. To be timid, fearful, or bashful.
 T. కొంక s. n. A crane. కొంకకాళ్లు Long shanked. *lit.* crane-legged.
 T. కొంకు s. n. The hem, or border of a garment.
 TUD. కొంచే s. n. *vide* క్రొంచేము.
 T. కొంచే - పోపు or పచ్చు v. a. *vide* కొను.
 T. కొంచెము s. n. 1. A little, a few, some. 2. contempt. adj. 1. Little, as to quantity only; few, some. 2. trifling, of no consequence. 3. short, as to time only. 4. low, vile, mean. కొంచెముచేయు To diminish. కొంచెముఁగాఁచు To esteem lightly; to slight, or contemn. కొంచెముకొంచెముఁగా Little, by little. కొంచెపువాఁడు A low or mean fellow. కొంచెములో In a few words; for a low price. కొంచెముసేపు A short time.
 T. కొంటే s. n. A wicked, depraved, roguish, or impudent person.
 T. కొండ s. n. A mountain, hill, or rock.

- కొండకాలువ A cascade. కొండకొమ్మ The summit of a mountain. కొండకోట A hill fort. కొండగొట్టె A wild sheep, or kind of deer. కొండ-శనమ or వాళ A pass between two mountains. కొండచిలువ A large rock snake. కొండనాలుక The uvula. *lit.* the hill tongue. కొండముచ్చ The hill, or large black faced monkey.
- T. కొందాడు v. a. To praise, commend, or applaud.
- T. కొంది s. n. A sting, or bite.
- T. కొందిక s. n. An infant.
- T. కొందెము s. n. 1. An accusation, denunciation, or complaint; generally applied to such as are false. 2. slander. కొందీడు or కొందెనాడు 1. An accuser, or informer. 2. a slanderer.
- T. కొండ్ర s. n. The oval space described by the plough, at it's first wide turning; the ground within which is subsequently ploughed, by turning the plough more abruptly.
- T. కొంత s. n. A little; a part; a few; some. adj. Little, few, some, short. కొందొక adj. 1. A very little. 2. another.
- T. కొండలు indef. adj. pro. m. or f. making in the n. కొన్ని Some, a few.
- T. కొందలము s. n. 1. Perturbation. 2. sorrow.
- T. కొంప s. n. A house.
- T. కొక్కరాయి or కొక్కెర s. n. A crane.
- T. కొక్క s. n. 1. A crane. 2. an immense rat, usually termed at Madras the *bandy-*

coot. కొక్కరౌతు (from రౌతు a rider.) Ganesa, because the rat is his carriage.

- T. కొచ్చమాటలు s. n. Words pronounced with a lisp.
- T. కొటారు s. n. A *cotaur*, or collection of salt heaps.
- T. కొడిక s. n. 1. A village. 2. a miser.
- T. కొట్టము or కొట్టాము s. n. A stall.
- T. కొట్టు s. n. 1. A blow. 2. a store-house, a granary. v. a. 1. To beat, strike, smite, flog, or lash. 2. to break. 3. to kill, or destroy. 4. to cut. 5. to fix, or affix. In composition, it makes some neuter verbs active, *vide* డాడకొట్టు under డాడు. It has also a vast variety of other meanings, which will be best explained by the examples given below. కొట్టించు v. caus. To cause to beat, &c. కొట్టుకొను v. comp. 1. To beat one's-self. 2. to strike by accident against any thing. కొట్టుకొని-పోవు To be carried or swept off, by a flood, wind, &c. కొట్టివేయు 1. To strike out, or cut off. 2. to exclude. 3. to dismiss. మాటకొట్టివేయు 1. To strike out a word. 2. to defeat in argument. వ్యజ్యముకొట్టివేయు To dismiss a suit. అచ్చుకొట్టు To print. అదృష్టము గొట్టు To have good fortune. ఈతగొట్టు To swim. డాకొట్టు To listen. డాడకొట్టు 1. To take any thing forcibly out of its fastening. 2. to depose or turn out of office. ఎగగొట్టు or ఎగరగొట్టు 1. To toss up. 2. to deny or disregard what another says; to turn another's

words into ridicule; to refute. ఎలికొట్టు A rat to eat, or destroy. కంపుకొట్టు A smell to stink. కుప్పకొట్టు To thrash a heap. కొట్టుకొట్టు To impale. కొల్లకొట్టు To reap, or gain, a great profit. కొంతుకొట్టు To die, or expire. కొంటకొట్టు A clock to strike. గచ్చులుకొట్టు To boast, or vaunt. గాలికొట్టు The wind to blow. గోదనుకాగదముకొట్టు To affix a paper to the wall. చేప్పట్టుకొట్టు To clap the hands. చీలకొట్టు 1. To drive a nail. 2. to split. చెంపకొట్టు To slap. చెట్టుకొట్టు To cut down a tree. చెడకొట్టు To spoil. జింఘాలుకొట్టు To vaunt. జెప్తకొట్టు To have ill luck. జోకొట్టు To lull an infant to sleep. టంకాయకొట్టు To break open a cocoanut. ధేరాకొట్టు To pitch a tent. తలకొట్టు To cut off the head, to behead. తలుపుకొట్టు To knock, at the door. తెగకొట్టు To break down or cut off. తేలకొట్టు 1. To make float. 2. to aid, support, or defend, in distress. దయ్యముకొట్టు To be possessed of an evil spirit. దారులుకొట్టు To rob, on the high way. దిగకొట్టు To drive in. దినారెందామదకొట్టు To march, daily 20 miles. ద్రిష్టికొట్టు To be struck by evil eyes. నలియకొట్టు To bruise. నెత్తినిపంకులుకొట్టు To ruin one. *lit.* to beat tiles on the head. పండ్లురాలకొట్టు To knock out one's teeth. పగలకొట్టు To break to pieces. పడకొట్టు 1. To throw down. 2. to thwart another. పిండికొట్టు To pound flour. పురుగుకొట్టు Insects to destroy.

పోకొట్టు To lose. ప్రాణాలు or మనస్సు కొట్టుకొను To desire exceedingly. బుద్ధికొట్టు To drink liquor. బుసకొట్టు A snake to hiss. ముఖంకొట్టు To be disgusted, by a superfluity of food. ముల్లుకొట్టు A thorn to prick. యోగముకొట్టు To have good fortune. రాలకొట్టు To strip or beat off leaves, &c. వానకొట్టు Rain to fall. విరగకొట్టు 1. To break in two. 2. to defeat or rout. సంకెళ్లకొట్టు To fetter or put in irons. పాగకొట్టు To lengthen any metal, by beating. పున్నముకొట్టు To white-wash.

g. కొరీ s. n. A *soucar's* or banker's place of business; a bank. కొరీపేయు To open, or establish, a bank.

r. కొదవలి s. n. inflex. sing. కొదవటి A sickle.

r. కొడి s. n. 1. The flame of any light. 2. a flag, standard, or colour. అగ్నిహోత్రపు కొడి The flame of fire. కొడిపొయ్యి A hearth or fire place. కొడిపేయు To hoist a flag. కొడిస్తంభము A flag-staff.

r. కొడికెచ్చెట్టు s. n. The plant termed *Echites antidysenterica*.

r. కొడుకు s. n. A son.

r. కొడుపు s. n. 1. That part of a bamboo which is between two joints. 2. an iron thimble, placed on the finger when one plays upon the *veena*, or Hindoo guitar.

r. కొణజో s. n. A kind of terrace, over the gate, or entrance, of a house.

r. కొణిగ s. n. A heap.

r. కొణిదిలి s. n. Half a handful.

- T. కొణుగురు s. n. The ashes of the lamp wick.
- T. కొణుజ్జ s. n. A tick.
- T. కొతిమిరి or కొతిమెర s. n. The coriander plant.
- T. కొతుకు v. n. *vide* కొదుకు.
- T. కొత్త adj. New, recent.
- T. కొత్తడములు or కొత్తఫములు s. n. plu. The bastions of a fort.
- T. కొత్తముట్టు s. n. The joining of a broken thread, in spinning.
- T. కొత్తెము s. n. The pulp of the palmyra fruit.
- T. కొద s. n. The residue, or remainder. adj. Remaining.
- T. కొదమ s. n. The young of any brute. adj. Young.
- T. కొదవ *vide* కొదువ.
- T. కొదుకు v. n. To hesitate in speaking.
- T. కొదువ s. n. 1. The rest, remainder, or residue. 2. want, defect, deficiency. 3. discontent, dissatisfaction. adj. 1. Remaining. 2. other. కొదువపగము The other half.
- T. కొద్ది s. n. A little. adj. 1. Little, few, small. 2. mean, vile, low, inferior, trifling. postpos. 1. To the full extent of. 2. in proportion to; suitable to. కొద్దిపని A trifling business. కొద్దిమంది Few people. వానిబలముకొద్దికొట్టినాడు He beat him to the extent of his strength.
- T. కొన s. n. The point, end, or extremity. కొట్టికొన The very point or end. కొనచెవి The tip of the ear. కొనసాగు v. n. To

be effected, accomplished, or concluded.

- T. కొనియాడు v. a. To commend, approve, or praise.
- T. కొను v. a. 1. To buy or purchase. 2. to take. కొనిపించు v. caus. To cause to buy. కొను when added to the past verbal participle of another verb, often in the superior, and always in the inferior dialect, changes the final *o* of the past verbal participle into *u*. In this situation, it forms what has been termed, in this dictionary, the *v. comp.*, or compound verb. Its power in this situation is - 1st, to make some neuter verbs active; as, తెలియు *To be understood*. తెలుసుకొను *To understand*. 2dly, to restrict the action denoted by active verbs, to the agent exclusively; as, చేయు *to do*. చేసుకొను *to do for one's own benefit*. 3dly, to alter the meaning in a manner which cannot be defined, except by examples; as, నడుచు *To walk*. నడుచుకొను *To behave*. తీయు *To pull*. తీసుకొను *To take*. మ్రొక్కు *To prostrate*. మ్రొక్కుకొను *To invoke*. కొను is also added to a great number of nouns, which it converts into verbs, generally of a neuter signification; thus, అకలికొను (from అకలి *hunger*.) *To be hungry*. దప్పికొను (from దప్పి *thirst*.) *To be thirsty*. చేకొను (from చే *the hand*.) *To obtain*. It is added to other words, in this sense; thus, కడు *much* q. v. కడుకొను *To be distinguished in battle*. The present or past verbal parti-

ciple of కొను prefixed to పోవు or వచ్చు alters their meaning; thus, కొనుచుపోవు or కొంచుపోవు or కొనిపోవు 1. To take away, to carry off. 2. to conduct another person away. కొనుచువచ్చు or కొంచువచ్చు or కొనివచ్చు To bring, to bring another along with one. కొని The past participle is sometimes used as a postposition, to denote - *By means of; through, &c.*; as, ఆదొరను కొని ఆపని అను కూలపలుచుకొన్నాడు He brought that business about, by means of that gentleman. కొనుగోలు Worth; valuation; cost; price.

T. కొప్పు s. n. 1. A female's hair, tied in a tuft. 2. the middle thatch. 3. the bend of a bow.

T. కొబ్బరి or కొబ్బెర s. n. The white kernel of the cocoanut. adj. Of or belonging to the cocoanut.

T. కొమరు s. n. 1. Beauty. 2. youth. adj. 1. Beautiful. 2. youthful. కొమరాలు s. n. A beautiful, or young, woman.

TUD. కొమరుడు or కొమారుడు s. n. (from s. కుమార) 1. A son. 2. a young man.

T. కొమరులు s. n. plu. 1. *vide* కురుంజెలు. 2. the plural of కొమరుడు q. v.

TUD. కొమరుసామి s. n. A name of *Kartica*, the god of war.

T. కొమారె s. n. A daughter.

T. కొమిరె s. n. A woman.

T. కొమ్మ s. n. 1. A branch, or bough. 2. a woman. 3. the pointed battlements of a fort.

T. కొమ్మలటిచెట్టు s. n. The Bengal plantain tree.

T. కొమ్ము s. n. The horn of any animal. 2. the tusk of any animal, as of the elephant, or wild boar. 3. a trumpet, or blowing horn. 4. the name of the connected vowel *oo*. 5. a piece of certain dried roots. 6. the end of a bank. పొండకొమ్ము A piece of dried ginger. చెరువుకొమ్ము The end of the bank of a tank. కొమ్ముపట్టు To blow a trumpet. కొమ్ములతోపాడుచు To gore with the horns. కొమ్మువాండ్లు A cast of the *chucklers*, who are trumpeters.

T. కొమ్ముకాకరకాయ s. n. A species of the *Momordica charantia*, used as a pot vegetable by the Hindoos.

T. కొన్నమాసకమ్మ s. n. A woman having breasts, but who never is menstruous.

T. కొయ్య s. n. 1. Wood. 2. a staff or stick. 3. a ship's mast. adj. Wooden. కొయ్యకాలు (from కాలు a leg.) *lit.* a wooden-leg. Stubble. కొయ్యకూటాము (from కూటాము a pin.) *lit.* a wooden pin. 1. A mallet. 2. a piece of wood, with which the clods of earth in the fields are beaten, after ploughing.

T. కొయ్యకూర or కొయ్యతోటకూర s. n. The *Amaranthus tristis*.

T. కొరకు postpos. To, for; on account of, for the sake of.

T. కొరడా s. n. A whip.

T. కొరడు s. n. An owl.

౧. కొరడుపారు v. n. To be benumbed, or deadened.

౧. కొలు s. n. 1. A defect. 2. a maim. 3. a little. 4. dissatisfaction. 5. use. కొలుగాని or మాలిన Useless. adj. Imperfect, incomplete. కొలునొము An imperfect meritorious act, or one not completed. కొలు ప్రాణము The point of death.

౧. కొలుకంచు s. n. A firebrand, after it has been extinguished.

౧. కొలుకు postpos. vide కొరకు.

౧. కొలుకొలు s. n. An angry countenance. కొలుకొలులాడు To have an angry countenance.

౧. కొలుడు s. n. Indra's rainbow unbent, invisible to mortals.

౧. కొలుత s. n. 1. A defect. 2. a maim. 3. dissatisfaction.

౧. కొలుపము s. n. A curry-comb.

౧. కొలుముట్టు s. n. Materials, implements, tools.

౧. కొలులు v. n. To abound.

౧. కొలువి s. n. A firebrand.

౧. కొలుకు v. a. To gnaw, to bite, to grind, or gnash. కొలుకుడువుండు A cancer.

౧. కొలులు s. n. plu. The grain termed *Panicum italicum*.

౧. కొలు s. n. making its inflex. sing. కొలు An impaling spike; a spike.

౧. కొల s. n. 1. Measurement. 2. sin. పచ్చకొల False measure.

౧. కొలంకులు s. n. plu. The irregular plural of కొలను q. v.

౧. కొలకొల s. n. The mingled sound of birds.

౧. కొలత or కొల్త s. n. Measurement.

౧. కొలది s. n. 1. Depth. 2. power, glory. 3. means. మోకాటికొలది The depth of the knee. నీకొలదియెలుంక Without understanding thy power or glory. యేకొలది నైనా By any means.

౧. కొలను s. n. A tank, or pond.

౧. కొలము s. n. (from s. కుల) A race, tribe, cast, family, or lineage.

౧. కొలకి s. n. 1. The corner of the eye. 2. a clasp. కొలకిముది A loosened knot.

౧. కొలమి s. n. A forge, కొలిమిత్తి The bellows.

౧. కొలుచు v. a. 1. To measure. 2. to serve, to worship. కొలిపించు v. caus. To cause to measure, &c. కొలిపించుకొను v. caus. comp. To cause one to measure, &c. for one's own benefit.

౧. కొలుచు s. n. Grain.

౧. కొలుపు s. n. The festival of any goddess; generally applied to that of the village-goddess.

౧. కొలుపు v. a. 1. To excite, encourage, set on, or prompt. 2. this verb, added to some neuter verbs in కొను, makes them active; as మేలుకొను v. n. To awake one's-self. మేలుకొలుపు v. a. To wake another, from sleep. మనస్సుకొలుపు To be inclined. పురికొలుపు v. a. To excite, or provoke. డికికొలుపు To hiss, set on, or excite a dog; to incite one against another.

- t. కొలువు s. n. (from t. కొలుచు q. v.) 1. Service. 2. an employment or place. 3. a hall of audience.
- t. కొల్ల s. n. Pillage, plunder. కొల్లగొట్టు To reap or gain a great profit. కొల్లబోవు To be plundered or robbed. కొల్లలాడు To attain, as మోక్షముకొల్లలాడు To attain eternal happiness.
- t. & s. కొల్లాపురి s. n. A city so called.
- t. కొప్పు s. n. 1. Fat. 2. presumption, pride, arrogance. v. n. 1. To be fat. 2. to be presumptuous, proud, or arrogant. తల కొవ్వున adj. lit. head-proud. Headstrong, ungovernable.
- t. కొప s. n. 1. The end, point, or edge. 2. a piece of string.
- t. కొనరు or కొనురు v. a. To ask any thing *gratis*, in addition to what has been bargained for; to demand something to boot. s. n. That which is obtained in this manner.
- t. కోక s. n. 1. A woman's cloth. 2. a cloth.
- s. కోకనదము s. n. The red-lotus.
- s. కోకము s. n. 1. A ruddy goose. 2. a wolf.
- s. కోకిల or కోకిలము s. n. 1. The black cuckoo. 2. a parrot.
- t. కోచ s. n. A coward.
- t. కోట s. n. A fort. కోటకొమ్మలు The pointed battlements of a fort.
- s. కోటరము s. n. The hollow of a tree.
- s. కోటి s. n. 1. A crore, or ten millions. 2. the edge or point of a sword; the end of a bow. 3. a multitude. కోటానకోట్లు Innumerable persons or things.
- s. కోటిరము s. n. A crown, or diadem.
- t. కోడేరు s. n. The plough placed on the top of the yoke, as is done when the cultivator carries it to, or brings it back from, the field.
- t. కోడలు s. n. making it's inflexion sing. కోడలి, and it's nom. plu. కోడంద్రు A daughter-in-law. కోటరము - కోటఱికము - కోడంటికము or కోడఱికము The duty of a daughter-in-law.
- t. కోడి s. n. A cock, or hen. కోడిపందెము s. n. (from పందెము *a wager*.) The game of cock-fighting. కోడికూత The crow of a cock. కోడిపిల్ల A chicken. కోడిజుట్టు A cock's comb. పిల్లలకోడి A brood hen. శీమకోడి A Europe fowl, generally applied to a turkey. కోడిపుంజు A cock. కోడిపెట్ట A hen.
- t. కోడిగ s. n. A score; it is used chiefly in counting rubies, or cloths.
- t. కోడిగము s. n. Ridicule.
- t. కోదీ s. n. A flag, banner, or ensign.
- t. కోడు v. a. 1. To separate broken, from unbroken rice. 2. to move the tongue, as a snake. s. n. 1. A rivulet; the branch of a river. 2. a place overgrown with అవురు q. v.
- t. కోడు s. n. making in the inflex. sing. కోటి The leg of a bedstead.
- t. కోడె s. n. A young bull. adj. Male, young. కోడెదూద A bull calf. కోడెతాచు A male serpent. కోడెకాడు A young man.

౧. కోణం ౧ s. n. A person who wears a mask, and exhibits as a buffoon.
౨. కోణము s. n. 1. A corner, or angle. 2. the sharp edge of a sword. 3. the quill or bow of a lute, a fiddle stick, &c. త్రి కోణము 1. A triangle. 2. the pudendum muliebre.
౩. కోత s. n. (from ౧. కోయు q. v.) Reaping, cutting. కోత కాలము Harvest time.
౪. కోతి s. n. A monkey. కోతివ న్నె A brown, or monkey colour.
౫. కోదండము s. n. A bow.
౬. కోదండము s. n. A rope suspended to any pole, or beam, in order to punish school-boys, by making them continually keep hold of it.
౭. కోద్ర వములు s. n. plu. A species of grain eaten by the poorer people, the *Paspalum frumentaceum*. vide అక్షి కెలు.
౮. కోన s. n. 1. A village in a forest. 2. a herd of cows.
౯. కోనేరు s. n. A square pond, with steps for descending on each side.
౧౦. కోపము s. n. Anger, wrath, rage, indignation. కోపన A passionate or angry woman. కోపపడు v. n. To be angry, or enraged. కోపి A passionate or angry person. కోపించు or కోపించు v. a. To be angry with another. కోపము తెచ్చు కొను To feign to be angry.
౧౧. కోపు s. n. 1. A side. 2. manner, mode. adj. Extraordinary, uncommon.
౧౨. కోపుదారుడు s. n. A copdar, or contractor for long cloths.

౧౩. కోమటి s. n. The cast termed *the Komtee*. It is one of the subdivisions of the *Vysya*, or third pure cast, among the Hindoos. Their profession is trade; and their peculiar deity is a virgin, named *Kunya-kapurumeshwuree*, a native originally of the country near Guntoor, and a member of their tribe, whose beauty induced the Hindoo Rajah of that time to insist on a forcible marriage with her. All her cast were assembled to discuss the subject; and, to terminate the dispute, after ostensibly consenting, and fixing the day for the ceremony, she, in the presence of all, descended into a pit of fire, and destroyed herself. For this, she has been deified, and is worshipped, as one of the suktees, or female energies of the deity, by this cast, by means of Brahmin priests, who assume the title of *Bhaskara*, and whose *pooranum* gives many particulars of the tale abovementioned. This cast takes the title of Shetty, or Chitty, but they are quite distinct from the *Beri* cast, the members of which assume the same title.
౧౪. కోమలము &c. adj. Soft, bland, beautiful, pleasing, agreeable.
౧౫. కోమలి s. n. A woman.
౧౬. కోయిల s. n. The black cuckoo.
౧౭. కోయు v. a. 1. To cut, sever, or amputate. 2. to pluck, to gather.
౧౮. కోయెవాఁడ్లు s. n. plu. A cast of fowlers, or huntsmen.

- T. కోర s. n. A cup.
 S. కోరకము s. n. A bud, an unblown flower.
 T. కోరది s. n. A wall of loose earth.
 S. కోరదూపములు s. n. plu. A species of grain. *Paspalum frumentaceum*. vide అ ట్టికెలు.
 T. కోరా adj. Unbleached, as applied to cloth; as applied to gold, it denotes impure, or mixed with alloy.
 T. కోరాదు v. a. To turn up the earth, as is done by a rat, hog, &c.
 T. కోరింజపాచ s. n. A bramble bush.
 T. కోరు s. n. The ryot's share, or portion of the crop.
 T. కోరు v. a. 1. To wish. 2. to hope; to expect. 3. to choose, to select. 4. to prefer, to like. కోరించు v. caus. To cause to wish, &c. కోరికె s. n. 1. Wish, desire, or longing. 2. hope, expectation. 3. selection. 4. preference. కోరికెయూదేరు. కోరికెతీరు or కోరికె నెఱవేలు A wish, to be accomplished. కోరికె-యూదేర్పు-తీర్పు - నెఱవేల్పు To accomplish one's wish.
 T. కోలు s. n. A tusk or fang.
 T. కోల s. n. 1. An arrow. 2. a staff, or stick. adj. Long. కోలాటము s. n. (from T. ఆట a play.) A kind of play, with small pieces of stick, in which dancing girls or school boys, by moving in different directions, plait into one rope separate strings held in one hand, while they keep time, by beating the sticks held in the other, against each other.

- S. కోలకంఠుడు s. n. A name of Vishnoo.
 S. కోలకము s. n. A grain of pepper.
 T. కోలక పేరా s. n. A sort of brass pot.
 T. కోలన s. n. Length.
 T. కోలపొన్న చెట్టు s. n. The plant termed *Hemionites cordifolia*.
 S. కోలము s. n. 1. A hog. 2. a raft, a float. 3. the fruit of the Jujube.
 S. కోలాహలము s. n. A low and confused sound; an uproar; a great and indistinct noise.
 T. కోలుకాడు s. n. A *kolkar*, or inferior officer, in the custom department.
 T. కోలుకొను v. n. To be restored to strength, or to a former good state.
 T. కోలుమనఁడు v. n. To be distinguished, or signalized.
 S. కోలేఠము s. n. A jackass.
 T. కోల్లలచేయు v. a. To prepare for battle.
 T. కోల్పడు or కోల్పోవు v. n. 1. To be lost. 2. to be ruined. కోల్పుచ్చు v. a. 1. To lose. 2. to deprive, to destroy, to ruin.
 T. కోల్పులి s. n. A royal tiger.
 T. కోవి s. n. A hollow tube.
 S. కోవిదము &c. adj. Wise, or learned.
 T. కోవెల s. n. 1. A Hindoo temple. 2. the black cuckoo.
 T. & TUD. కోవెలసారము s. n. (from TUD. సారము a note.) The seventh musical note, called *Punchama*; because it is said to be formed by air, drawn from five places; the navel, the thigh, the heart, throat, and forehead.
 S. కోశము s. n. 1. Treasure. 2. a bud. 3.

- a sheath or scabbard. 4. judicial trial by oath, or ordeal; attesting a deity, and touching or drinking water three times, in which some idol has been washed. 5. the testicle or scrotum. 6. a dictionary or vocabulary. 7. a book. 8. an egg.
- s. కౌస్థము s. n. 1. An apartment. 2. the stomach. 3. a granary.
- s. కౌష్ణము adj. Warm, tepid. s. n. Warmth.
- T. కౌసము or కౌసరము postpos. For, on account of, in behalf of.
- s. కౌసలదేశము s. n. The country south of *Ayodhya* (*Oude*) in which *Rama* was born.
- T. కౌసు s. n. A coss, or a distance of two thousand fathoms.
- >>>—
- T. కౌశలి s. n. making in the inflex. sing. కౌశలి The breast. lit. the place of embrace. కౌశలించు v. a. To embrace; to clasp. కౌశలింతు or కౌశలింపు s. n. An embrace.
- T. కౌజౌ s. n. A partridge.
- s. కౌటిల్యము s. n. Crookedness.
- s. కౌతుకము s. n. 1. Eagerness, vehemence, impatience. 2. joy; pleasure, happiness. 3. wish, inclination. 4. the marriage thread, or ring. 5. a shew, or spectacle.
- s. కౌతూహలము s. n. Eagerness, vehemence.
- T. కౌను s. n. The waist.
- s. కౌపినము s. n. The small piece of cloth concealing the privities.
- s. కౌమారము s. n. Youth, childhood.
- s. కౌముది s. n. Moonlight.
- s. కౌమోదకి s. n. The club or mace of *Krishna*.
- s. కౌలపేయుడు s. n. 1. A bastard. 2. the son of a female beggar.
- G. కౌలు s. n. *vide* కవులు.
- s. కౌశలము s. n. 1. Happiness, welfare. 2. greeting, salutation, friendly enquiry. 3. skilfulness.
- s. కౌశికము s. n. An owl.
- s. కౌశికుడు s. n. A name of *Indra*, and also of *Vishwamitra*.
- s. కౌశేయము s. n. A silken cloth. adj. Silken.
- T. కౌసు s. n. Flesh, meat.
- s. కౌస్తుభము s. n. The jewel of *Vishnoo*, suspended from his breast.
- s. కౌశ్యము s. n. A sword, or scymetar.
- >>>—
- T. శ్రుంచేలు adv. Quickly, swiftly.
- s. శ్రుందనము or శ్రుందితము s. n. 1. Weeping, lamenting. 2. mutual daring or defiance, challenging, braving.
- T. శ్రుందు adj. Much, excessive. s. n. Excess.
- s. శ్రుశచము s. n. A saw.
- s. శ్రుశచారము s. n. A curry-comb.
- T. శ్రుచ్చేలు adv. 1. Purely, clearly. 2. quickly, swiftly.
- T. శ్రుచ్చే s. n. Impurity, dirt.
- T. శ్రుచ్చు v. a. To wish, to desire.
- s. శ్రుచువు s. n. A sacrifice, or ceremony in which oblations are presented. శ్రుచుధ్వంసి

(from s. భ్వంసే the destroyer.) A name of *Siva*, because he destroyed the sacrifice of *Duktsha*. క్రతుభుక్తులు s. n. plu. (from s. భుజ్ to eat.) The deities; because they are supposed to feed on the sacrifice.

s. క్రథదేశము s. n. One of the 56 countries, enumerated by the Hindoos.

r. క్రన్నన adv. Quickly, speedily, swiftly.

s. క్రమము s. n. 1. A sacred precept, or practise prescribed by the *vedas*. 2. order, method, uninterrupted progress, regularity, arrangement. క్రమించు v. n. 1. To pass as the time. 2. to pass over. 3. to die.

s. క్రముకము s. n. 1. The areca or beetle-nut tree. 2. the nut itself.

s. క్రమేశకము s. n. A camel.

r. క్రమ్మలు v. n. To return. క్రమ్మటించు v. a. To recall, to revoke. క్రమ్మలు adv. Again.

r. క్రమ్ము v. a. *vide* కమ్ము

s. క్రయము s. n. 1. Buying, purchase. 2. price, value. క్రయకుడు s. n. A purchaser, a buyer. క్రయవి క్రయము Trade, traffic. *lit.* buying and selling.

s. క్రవ్యము s. n. Raw-flesh. క్రవ్యాదుడు (from s. అడ్ to eat.) A giant; because he feeds on raw flesh.

r. క్రాలు v. n. To shine, to sparkle. క్రాల్లంటి s. n. (from r. కన్న an eye.) *lit.* the sparkling-eyed. A woman.

r. క్రింద adv. *vide* కింద.

r. క్రిక్కియు v. n. *vide* కిక్కియు.

s. క్రిమి s. n. An insect, a worm.

s. క్రియ s. n. 1. An act or action. 2. means, expedient. 3. worship. 4. physical treatment or practise. 5. a religious initiatory ceremony. 6. obsequies, rights performed immediately after death. 7. purificatory rights, as ablution, &c. S. in grammar, a verb.

r. క్రియ s. n. 1. Manner or mode. 2. advantage. 3. effect.

s. క్రిడ s. n. Sport, amusement, play, pastime, pleasure.

TUD. క్రిది s. n. (from s. కిరీటి) One of the names of *Arjoona*, the third son of *Pandoo*.

s. క్రితము &c. adj. Bought, purchased.

s. క్రితుడు s. n. One of the twelve kinds of sons acknowledged by the Hindoo law; viz. he who is purchased from his natural parents.

r. క్రుంకు v. n. To drown. s. n. Drowning.

r. క్రుంకు v. n. *vide* కుంకు.

s. క్రుధ s. n. Anger, wrath, indignation. క్రుద్ధము &c. adj. Passionate.

r. క్రుమ్మలు v. n. To roam, to wander, to ramble, to haunt.

s. క్రూరము &c. adj. 1. Terrible, formidable, ferocious, destructive. 2. cruel, pitiless, hard, harsh. 3. sharp. 4. hot. క్రూర్యము s. n. Cruelty, tyranny.

r. క్రిక్షన్న s. n. The outer corner of the eye.

r. క్రిపు s. n. A calf.

- T. క్రేలు s. n. plu. Leaps.
 T. క్రేవ s. n. A side.
 T. క్రేం adj. New, fresh, recent. క్రేం
 దావి A fresh scent.
 T. క్రేత్ర adj. vide క్రేత్ర.
 T. క్రేముది s. n. A tress; a female's knot
 of hair.
 T. క్రేవాది adj. Very sharp.
 T. క్రేవు v. n. vide క్రేవు.
 T. క్రేవేద s. n. A female's hair tied in
 a tuft.
 S. క్రేడము s. n. 1. A hog. 2. the bosom
 or breast.
 S. క్రేదీకరించు v. a. To abstract, to
 abridge, to shorten.
 S. క్రేధన s. n. The fifty-ninth year, in the
 Hindoo cycle of sixty.
 S. క్రేధము s. n. Anger, wrath. క్రేధ
 నుడు or క్రేధి A passionate man.
 S. క్రేధి s. n. The thirty-eighth year, in
 the Hindoo cycle of sixty.
 T. క్రేలు v. a. To drink.
 T. క్రేవి s. n. 1. A hollow tube. 2. a flute.
 3. the plant termed *Galedupa arborea*.
 Rox.
 S. క్రేశము s. n. The distance of one coss.
 S. క్రేష్టువు s. n. A fox, or jackal.
 S. క్రేంచము s. n. 1. The name of one of
 the *Dwipas* or principal divisions of the
 world. 2. a mountain in the *Himalaya*
 range. 3. a curlew.
 S. క్షమధము or క్షమము s. n. Fatigue.
 S. క్షిన్నము &c. adj. Wet.

- S. క్షిప్తము &c. adj. 1. Distressed, afflicted. 2.
 inconstant, contradictory.
 S. క్షీబము s. n. The neuter gender.
 S. క్షీబుడు s. n. A eunuch.
 S. క్షేతము s. n. Pain, affliction, or distress.
 S. క్వచిత్తు adv. Somewhere.
 S. క్వణము or క్వణము s. n. A tone, or
 musical sound.
 S. క్వధితము &c. adj. Decocted.
 S. క్వచిత్తము adj. Of very little use.
 S. క్వణము s. n. vide క్వణము.

ఖం

- ఖ The seventeenth letter, and second con-
 sonant, in the Telooogo alphabet.
 S. ఖంజినము or ఖంజిరీటుము s. n. A wag-tail.
 S. ఖంజిము &c. adj. Lamé, crippled, limp-
 ing.
 S. ఖండనము s. n. 1. Division. 2. disserta-
 tion, criticism.
 S. ఖండపరశుడు s. n. The god *Siva*.
 S. ఖండము s. n. 1. A piece, part, fragment
 or portion. 2. a chapter or section.
 S. ఖండించు v. a. 1. To cut into pieces,
 divide, tear, or break off. 2. to reject, to
 confute, or render ineffectual. 3. to settle
 a price. ఖండింపు s. n. The lowest price.
 ఖండింపుచేయు To settle a bargain.
 S. ఖండిత s. n. A woman, whose husband
 has been guilty of infidelity.
 S. ఖండితము &c. adj. 1. Cut, torn, broken.
 2. strict, rigid.

- s. భిక్షము s. n. 1. A bird. 2. an arrow. భిక్ష
శ్వరుడు (from s. భిక్షర a master.)
Garootmunta, the vehicle of Vishnoo;
because he is the chief of the winged
species.
- s. భిచితము &c. adj. 1. Mixed, blended,
combined. 2. inlaid, set. భించు v. a.
To set precious stones.
- s. భిజ్జాక s. n. A spoon, a ladle.
- s. భిజ్జానా s. n. (from A. بخر) 1. Treasure,
or money. 2. a treasury. భిజ్జానాపెట్టె
A cash chest. భిజ్జానాపెట్టె A cash keeper.
- s. భిటము s. n. A closed, or doubled fist.
- s. భిట్ట s. n. A bedstead, or couch.
- s. భిదాయించు v. a. To erect or raise. భి
రాభిదాయించు To raise or pitch a tent.
భిరావేము is more generally used.
- s. భిద్రము s. n. 1. A sword or scymetar. 2.
a rhinoceros. 3. the rhinoceros' horn.
- s. భిద్ది s. n. vide కద్ది.
- s. భితమాలము s. n. (from s. భి the sky, and
s. తమాల a tree with dark blossoms.) 1.
Smoke. 2. a cloud.
- s. భితలకము s. n. (from s. భి the sky, and
s. తలక an ornament.) The sun.
- s. భిదిరము s. n. The tree termed *Mimosa*
catechu.
- s. భిద్యోతము s. n. 1. A fire-fly. 2. the sun.
- s. భిద్యుడు s. n. A burglar, or housebreak-
er.
- s. భిని s. n. A mine.
- s. భినిత్రము s. n. A spade, or hoe.
- s. భిపురము s. n. The beetle-nut-tree. *Are-*
ca, faufel or *catechu*.
- s. భిబురు s. n. vide కబురు.
- s. భిర s. n. The twenty-fifth year, of the
Hindoo cycle of sixty.
- s. భిరణసము &c. adj. Sharp-nosed.
- s. భిరము s. n. 1. Heat. 2. an ass. adj. 1.
Hot, sharp, pungent. 2. cruel, harsh. 3.
figuratively dear, scarce.
- s. భిరా adj. 1. True, exact, certain. 2.
honest.
- s. భిరారము s. n. A curry-comb.
- s. భిరీఖలము s. n. Gambling.
- s. భిరీదు s. n. (from P. بخر purchase.)
Price, value. భిరీదుచేయు To set a price;
to value.
- s. భిరువు adj. Sharp, harsh, cruel.
- s. భిర్పు s. n. (from A. بخر) Expenditure,
or expence.
- s. భిర్జు s. n. The itch; any cutaneous
eruption.
- s. భిర్జూరము s. n. The marshy date tree.
- s. భిర్వటము s. n. The capital of four hun-
dred villages; a market, or country town.
- s. భిర్వము &c. adj. Short, low; of little
size, or stature.
- s. భిర్వరము s. n. Verdigrease.
- s. భిలతి adj. Bald, bald-headed.
- s. భిలము s. n. A thrashing floor. adj. 1.
Low, vile, base, inferior. 2. cruel, mis-
chievous.
- s. భిలీనము s. n. The bit of a bridle.
- s. భిల్వటము &c. adj. vide భిలతి.
- s. భిళురిక s. n. A parade, a place for mi-
litary exercise.
- s. భిషూచి s. n. A blockhead.

- s. భాదితము &c. adj. Eaten.
s. భాదిరము s. n. The sediment arising from the boiling of beetle-nut, which, being made into balls, is used in chewing the beetle-nut.
g. భానిగి adj. (from P. خانگی domestick.) Private, clandestine.
s. భారి s. n. A measure containing about 80 marcals, 16 dronas, or 3 bushels.
g. భాలి adj. (from A. خالی) Empty, vacant.
g. భావందు s. n. (from P. خاوند) Master, lord.
g. భాసా adj. (from A. خاص) Own, private.
s. భిన్నము &c. adj. Distressed ; suffering pain, or uneasiness.
s. భిలము s. n. Waste, or unploughed land.
s. భురము s. n. A hoof, a razor. భురణసము &c. adj. Flat nosed, having a nose like a horse's hoof. భురకుడి A case of razors.
s. భురలి s. n. *vide* భిఘూరిక.
s. భుర్దనము s. n. Sport, play.
g. భూనీ s. n. (from P. خونی a murderer.) Murder. భూనీభోరు A murderer.
s. భూర్జరదేశము s. n. One of the fifty-six countries, enumerated by the Hindoos.
s. భేచరుడు s. n. A demi-god.
s. భేటకము or భేటము s. n. 1. A shield. 2. a suburb.
s. భేదము s. n. Sorrow, grief, affliction, distress, repentance, regret. భేదిల్లు or భేదించు v. n. To grieve, to lament, to regret.
s. భేయము s. n. A ditch, trench, or moat.

- s. భేల or భేలనము s. n. Sport, play, pastime.
s. భ్యాతి s. n. Reputation, renown, fame, celebrity, notoriety. భ్యాతము &c. adj. Known, celebrated, famous, notorious.

౫

- ౫ The eighteenth letter, and third consonant, in the Telooḡoo alphabet. It is the first letter of the five termed, in Telooḡoo grammar, the సరళలు or *soft* letters. It is substituted for initial క, when words beginning with క are preceded by any of those belonging to the class termed *drootapracrootooloo*, or by nouns in the nom. case, even when used accusatively, or by any part of the verb ending in డు, దు, and ది, or by the words అప్పుడు - ఇప్పుడు and ఎప్పుడు.
s. ౫౦౫ s. n. The river *Ganges*, or its personification as a goddess. ౫౦౫ధరుడు (from s. ధర *one who receives or possesses.*) A name of *Siva*; because the *Ganges* is said to have alighted on his head in it's first descent, and continued for some period entangled in his hair.
t. ౫౦౫చిప్పలు s. n. plu. Skulls.
t. ౫౦౫దోలు s. n. The dewlap.
t. ౫౦౫మైలావు s. n. A cow of a black and yellow colour.
t. ౫౦౫రావిచెట్టు s. n. The tree termed *Hibiscus populneus*.
t. ౫౦౫రేకుచెట్టు or ౫౦౫రేను s. n. A species of the *Jujube* tree.

- T. ५० ५० నమ్మ s. n. The name of a village goddess.
- T. ५० ५० ఖము s. n. A large brazen vessel, which is used for containing water.
- T. ५० ५० రెడ్డు or ५० ५० డ్డు s. n. A bullock taught to dance.
- s. ५० జి s. n. A small tavern.
- T. ५० జే s. n. Arable land.
- T. ५० జే వి చెట్టు s. n. The hemp plant, or *Cannabis sativa*; the leaves of which, mixed with tobacco, and other substances, are smoked, or sometimes eaten, in India, especially by the Mussulmans, for their intoxicating quality.
- T. ५० జి s. n. 1. Rice gruel, commonly termed *conjee*. 2. starch. ५० జి కొరక (from కొరక *cream*.) The cream of *conjee* ५० జి వేసిన బట్టి Starched linen.
- e. ५० జి ఫా s. n. The name of a game played with small tablets or cards, ninety-six in number. The figure of the king and vizier is drawn on some, and 1 2 3, to the number of ten, marked on others. They are generally of eight different colours, and the game is played by three people.
- T. ५० ట s. n. 1. A bell 2. the circular plate of mixed metal, on which the Hindoos strike the hours. 3. an english hour. 4. a bunch or tuft. యిప్పుడు యెన్ని ५० టలు What o'clock is it at present?
- T. ५० టము s. n. An iron style, or pen.
- T. ५० టలమ్మ s. n. The name of a village goddess.

- T. ५० టి s. n. A wound, sore, or hurt. ५० టి బడు To be wounded, hurt, or bruised.
- T. ५० టు s. n. 1. Animosity, hatred. 2. a knot of hair. 3. a bag or bundle.
- T. ५० టే s. n. A spoon, or ladle.
- T. ५० టేలు s. n. plu. The grain of the *Holcus spicatus*.
- T. ५० ట్టాడు v. To pull mutually.
- s. ५० డకము s. n. 1. A rhinoceros. 2. the young of any fish.
- T. ५० డడు s. n. A robust, or stout man.
- T. ५० డ పెం డేరము s. n. A ring worn round the ankle, as an honorary distinction.
- TUD. ५० డ భేరుండుము s. n. A fabulous bird, with two heads, the prey of which is the flesh of the elephant.
- s. ५० డ మాల s. n. Inflammation of the glands of the neck, &c.
- s. ५० డము s. n. 1. The cheek. 2. imminent danger, great extremity, peril, a fatal accident. 3. one of the twenty-seven portions of a circle, on the plane of the ecliptic.
- T. ५० డ రించు v. n. To issue forth, to spring.
- T. ५० డ రులు s. n. plu. Fragments, pieces, chips.
- s. ५० డ శైలములు s. n. plu. (from s. ५० డ a cheek, and శైల a rock.) The fragments fallen from rocks.
- T. ५० డి s. n. A breach in the bank of a tank, or artificial lake, through which the water has forced it's way. 2. the opening of a sore. 3. a hole, or chink. 4. a lane, or narrow passage.

- T. Xండు s. n. Bravery. adj. 1. Brave, heroic. 2. great, large. 3. male. Xండుచీమ s. n. (from T. చీమ *an ant.*) The large black ant.
- S. Xండుపదము s. n. An earth-worm.
- S. Xండుపము s. n. 1. A handful of water, held in the hollowed palm of the hand, for rinsing the mouth, &c.; 2. filling the mouth, and rinsing it.
- T. Xంఢ్ర adj. 1. Cunning, sharp, quick. 2. large.
- T. Xం త s. n. A pack-saddle.
- T. Xంతు s. n. A jump, leap, or vault. Xంతు కోట్టు or Xంతుగొను v. n. To die; to expire.
- T. Xందపట్టెలు s. n. plu. Pieces of wood nailed horizontally, across the perpendicular planks of a door, to make it strong.
- T. Xందరగోళము s. n. Confusion. Xందరగోళముచేయు To throw every thing into confusion.
- S. Xంధకము s. n. Sulphur.
- S. Xంధఫలి s. n. 1. The flower of the *Michelia champaca*. 2. a fragrant tree, so named.
- S. Xంధము s. n. often written Xందము. 1. A smell. 2. a perfume. 3. the sandal. 4. ground sandal wood, or any other wood ground, and used in medicine, or as a perfume. adj. Fragrant. Xంధపుకొండ (from కొండ *a mountain.*) The mountains in the south west of the Indian peninsula, where sandal wood is procured.

- Xంధపొడి (from పొడి *a powder.*) Perfumed powder. Xంధమృగము s. n. (from మృగ *a beast.*) The civet cat. Xంధవహము s. n. (from వహ *one that bears.*) The wind or air; because it conveys smells.
- Xంధాఖివు s. n. (from S. ఆఖి *a rat.*) The musk rat.
- S. Xంధర్వుఁడు s. n. A Gandharva, or celestial musician. These are demi-gods, who inhabit Indra's heaven, and form the orchestra at all the banquets of the principal deities.
- S. Xంధలేశిక s. n. vide Xంధమృగము under Xంధము.
- S. Xంధవతి s. n. 1. The mother of Vyasa. 2. the name of a city. 3. the earth.
- S. Xంధిలము s. n. An old fox.
- S. Xంధోత్తమ s. n. (from S. Xంధ *a smell*, and ఉత్తమ *excellent.*) 1. Spirituous or vinous liquor. 2. toddy, or fermented liquor, extracted from the cocoanut, palmyra tree, &c.
- S. Xంధోలి s. n. A wasp.
- T. Xంప s. n. A wicker basket. Xంపపులుసు s. n. A wild cock or jungle fowl (*Phasianus gallus*;) because they are constantly brought into villages, by the jungle people, in baskets.
- TUD. Xంబూరము s. n. (from S. కంభూర) Camphor.
- S. Xంభీరము &c. adj. Deep, profound.
- S. Xంభీరవేది s. n. An intoxicated, or restive elephant.
- S. Xxనము s. n. The sky, or atmosphere.

- త. కనురు s. n. The erection of the hair on the body.
- త. కచ్చు s. n. A thorny plant, so called.
- త. కచ్చు s. n. 1. Vaunt, boast, vain ostentation, false promises. 2. mortar or plaster of chunam, or lime. కచ్చులాది A boasting or vaunting female.
- త. కచ్చుబచ్చు v. n. To be disordered, or discomposed; to be thrown into confusion.
- క. కజినిమిలిక s. n. Denying.
- క. కజిపప్పలి s. n. (from s. కజి an elephant, and పప్పలి piper longum.) A large species of long pepper.
- క. కజిము s. n. 1. An elephant. కజిననుడు (from s. అనన a face.) The deity Ganesa; because he has the head of an elephant.
- త. కజిము s. n. The measure termed a yard.
- త. కజిబిజి s. n. 1. Entanglement, confusion, intricacy. 2. trouble.
- త. కజ్జలు s. n. plu. The groin, the pubic and iliac regions.
- త. కజ్జి s. n. The itch; any cutaneous eruption. కజ్జిపట్టు To have the itch.
- త. కజ్జరము s. n. (from s. కజ్జర) The date tree, *Phoenix dactylifera*.
- త. కజ్జలు s. n. plu. Bells, tinkling ornaments.
- త. కటక s. n. Paste.
- త. కట్టన చేయు v. a. 1. To ram down. 2. to beat.
- త. కట్టి adj. 1. Hard, solid, firm. 2. strong.

- able, clever. 3. loud. కట్టించు v. a. 1. To load a gun. 2. to beat into a hard mass. 3. to rub out what is written on a plank, used in Hindoo schools. కట్టిపని A substantial work. కట్టిమాట A loud talk. పాఠముకట్టిచేయు To get a lesson by heart. కట్టిమనిషి A strong man. కట్టిగా Loudly. కట్టితనము Cleverness, ability. కట్టిదేందమువాడు (from దేందము heart or mind, and వాడు he.) A brave man; a man of fortitude. కట్టివా s. n. (from త. వా the mouth.) lit. a loud speaker. A deceitful female. కట్టివాచాన (from త. చాన a woman.) An adultress, a lewd woman.
- త. కట్టు s. n. 1. A mountain. 2. a bank or shore. 3. a bank, dam or mound of earth. కట్టురాపట్టి s. n. (from రా a king, and పట్టి a child.) lit. the child of the mountain king or of Himalaya. 1. Parvatee, the wife of Siva, and daughter of the king of the snowy range. 2. the name of the mountain Minaka. కట్టులపేద s. n. (from పేద lord or master.) The chief of the mountains, viz. The snowy range in the north of India, termed the Himalaya. కట్టువిల్లుడు (from విల్లుడు an archer.) Siva, whose bow was a mountain. కట్టునూడు (from నూడు an enemy.) lit. the enemy of the mountains. Indra, the regent of the sky, who cut the wings of the mountains, which formerly all flew about, and reduced them to their present stationary state.
- త. కడ s. n. 1. A cane, stick, or stalk. 2. a long and thick bamboo. వెదురుకడ A

- bamboo stick. జొన్నకడ The stalk of jonnaloo. చెలుకుకడ The sugar-cane. కడమంచె A stand or wooden horse.
- T. కడన s. n. 1. An acquirement or acquisition. 2. a regard, esteem. 3. an account. కడనపదతి s. n. (from పదతి a woman.) A prostitute.
- T. కడప s. n. The threshold.
- T. కడి adj. Strong, able, powerful. కడిత్రాడు A strong rope which ties two cattle together, to prevent their wandering. కడిదేలు v. n. 1. To come to the age of puberty, or strength. 2. to be experienced. కడివొంక A notorious thief.
- T. కడించు v. a. To acquire; to amass, or gain.
- T. కడితము s. n. A plaited garment, a folded cloth.
- T. కడియ s. n. A bolt. కడియవేయు To bolt.
- TUD. కడియ s. n. (from s. ఘటికా) A Hindoo ghurce, or hour of twenty-four english minutes. కడియారము A watch; a clock.
- T. కడుచు v. n. To pass as time. v. a. 1. To pass over. 2. to transgress. 3. to exceed, or surpass. 4. to expire, or elapse. కడుపు v. a. 1. To pass time. 2. to put off or defer. 3. to finish. v. caus. To cause to pass over, &c.
- T. కడుపు s. n. 1. A fixed or expired term. 2. an instalment.
- S. కడుపు s. n. A hump on the back. కడులుడు A hump-backed man.
- T. కడుసు s. n. A mean person. adj. 1. Mean.

2. cruel, inflexible, pitiless. 3. evil. 4. difficult.
- T. కడ్డ s. n. 1. A bulbous root. 2. a lump, or clod. 3. a boil or ulcer. పెండలపుకడ్డ A yam. ఉరలకడ్డ A potatoe. కడ్డపలుకు s. n. A pickaxe, or instrument for breaking clods. కడ్డపార An iron crow.
- T. కడ్డము s. n. 1. The chin. 2. the beard.
- T. కడ్డి s. n. Grass, straw. కడ్డిపరక A blade of straw. కడ్డిమొలత్రాడు (from మొలత్రాడు the waist cord.) A small cord, made of the Dhurba or sacred grass, (*Poa cynosuroides*) worn around the waist by a young Brahmin, in the ceremony of investing him with the brahminical thread.
- T. కడ్డు s. n. 1. Force, violence. 2. difficulty. adj. Rare, scarce.
- S. కణకుడు s. n. 1. Anastrologer. 2. a letter carrier.
- T. కణకణ s. n. The tinkling of bells.
- S. కణన s. n. 1. Calculation. 2. regard.
- S. కణము s. n. 1. A flock, multitude, or assemblage. 2. a tribe, class or troop. 3. troops of inferior deities, considered as Siva's attendants, and under the special superintendence of his son, Ganesa, whence his name కణేశుడు or కణాధిపుడు. This deity is the god of wisdom, and remover of obstacles; as such, he is invoked at the commencement of all undertakings, and is represented as a fat man, with a large belly, and an elephant's head with one tusk broken.

- s. **గణి** s. n. lit. counting. A person of a certain tribe, who explains the calendar to the lowest casts of Hindoos. **గణించు** v. a. 1. To calculate. 2. to acquire, or gain. **గణిశ** s. n. A harlot; because she prostitutes herself for gain. **గణితము** Arithmetic.
- t. **గణము** s. n. Ornaments made of wax, worn by maskers.
- s. **గతము** &c. adj. 1. Gone, past, antecedent. 2. known.
- s. **గతి** s. n. 1. Going, moving, motion. 2. a march. 3. an expedient, a means of success. 4. a course of events, fate, fortune, lot, destiny. 5. protection. 6. salvation. 7. state, condition, situation. 8. help, aid. 9. ability, power. **సూర్యగతి** The motion of the sun. **సేనాగతి** The march of troops. **గతికల్పించు** To invent a means of success or expedient. **నాగతియిట్లావు న్నది** Such is my fate. **నాకునీవునివాదేరేగతిలేదు** I have not any other protection than yours. **పుత్రులులేనివారికిగతులులేవు** Persons who have not sons will never obtain salvation. **వాడుచేసిన మోసముచేత నాకుయీగతివచ్చెను** By his artifice I am reduced to this state. **గతిలేనివాడు** A helpless man. **నాకుయిచ్చేటందుకుగతిలేదు** I am not able to pay.
- t. **గతుకు** v. a. To lap, as a dog.
- t. **గత్తర** s. n. Disturbance, vexation.
- s. **గద** s. n. A club, a mace. **గదాధరుడు** (from **ధర** one who bears or wears.) One of the epithets of Vishnoo.

- s. **గదము** s. n. Disease, sickness.
- s. **గదాగజుడు** s. n. A name of Krishna. lit. the elder brother of Guda.
- t. **గది** s. n. 1. The space between two beams. 2. a closet, bed-room, chamber, or apartment.
- s. **గదుడు** s. n. The name of the younger brother of Krishna.
- t. **గదుము** v. a. To push, to extend.
- t. **గదురు** v. a. 1. To obtain, to possess. 2. to brow-beat. **గదురుకొను** v. comp. To brow-beat.
- s. **గద్గదము** s. n. A low, inarticulate, sobbing sound, expressive of joy, or grief.
- t. **గద్ద** s. n. A vulture. **గద్దముక్కు** A sharp nose, a nose like a vulture's beak.
- t. **గద్దచికాడు** s. n. vide **గదుము**.
- t. **గద్దించు** or **గదమాయించు** v. a. To brow-beat, scold, or threaten.
- t. **గద్దీయ** s. n. 1. A chair. 2. a throne.
- t. **గద్దువ** s. n. The chin.
- t. **గద్దె** s. n. 1. A chair. 2. a throne. 3. the coin termed a pagoda. 4. fortune telling, by a gipsey.
- t. **గద్దెపాంకములు** s. n. plu. Boastings, vauntings, expressions unsuitable to one's situation.
- s. **గద్య** or **గద్యము** s. n. Prose.
- t. **గనక** or **గనుక** adv. Therefore, because, since, as. It always closes the sentence, and never begins it. It is said to be derived from **కను** to see, q. v. ; but I cannot trace the derivation.
- t. **గని** s. n. A mine.

- T. కనిమ or కనిమే s. n. A ridge.
- T. కన్నెరు or కన్నేరు s. n. The oleander, or *Nerium odoratum*. The root is often used by Hindoo women, as a poison, to destroy themselves, on any sudden excitation of the passions.
- T. కబ్బిలము s. n. A bat.
- T. కబ్బు s. n. A stink.
- S. కభస్తి s. n. A ray of light; a sun, or moon-beam.
- S. కభీరము &c. adj. *vide* కంభీరము.
- S. కమనము s. n. 1. Motion, going, moving, marching. 2. movement, course. 3. attention. పర క్రమ కమనము *Cohabiting* with a stranger's wife. సహకమనము lit. going along with. The burning of a Hindoo widow alive with her deceased husband.
- T. కమళ్లవాడు s. n. A toddy-drawer. The origin of this tribe is traced to the progeny of a *Soodra* man, by a woman of the *Rajah*, or 2d pure Hindoo cast.
- S. కమ్యము &c. adj. Accessible, attainable.
- S. కయ s. n. *Gaya*, a city in Behar, still so called, and a celebrated place of Hindoo pilgrimage.
- T. కయాళి s. n. A very wicked, or crafty female.
- T. కయాళు s. n. Land unfit for cultivation.
- S. కయ్యుడు s. n. The name of a royal or military saint.
- T. కర adj. Rough, rugged.
- T. కరకరిక s. n. 1. Commodiousness. 2.

- intelligence, attention, skill. adj. Convenient, commodious, cleanly.
- S. కరము or కరళము s. n. Poison, venom.
- T. కరాసు s. n. A very wicked person.
- T. కరి s. n. 1. Hardness, stiffness. 2. sharpness. 3. the feather at the end of an arrow.
- T. కరిగ s. n. A small earthen pot.
- T. కరిట s. n. A spoon, or ladle.
- G. కరిడి s. n. 1. A fencing-school, or a place of exercise. 2. fencing.
- T. కరిత s. n. A woman.
- S. కరిమ s. n. Heaviness, weight.
- T. కరిశ s. n. A *garce*, a measure containing 400 mercals.
- S. కరిష్టము &c. adj. Excessively heavy.
- T. కరు s. n. The erection of the hair on the body.
- S. కరుడుడు - కరుత్తంతుడు s. n. The bird and vehicle of *Vishnoo*; he is generally represented as a being something between a man and a bird, and is considered as the sovereign of the feathered race; he is the son of *Casyapa* and *Venata*, and younger brother of *Aroona*. The large vulture, or eagle, vulgarly termed the *Brahminy kite*, is considered a personification of this bird. కరుడాక్రమణుడు (from అక్రమణుడు an elder brother.) *Aroona*, the charioteer of the sun, and elder brother to this bird. కరుడధ్వజుడు (from ధ్వజుడు a standard.) A name of *Vishnoo*; because he bears the figure of this bird on his standard.
- S. కరుత్తు s. n. A wing.

- T. కరులు s. n. plu. Wings.
- TUD. కరువము s. n. *vide* కర్వము.
- T. కరువు or కరువ నేల s. n. Stony, or sandy soil, mixed with pebbles.
- S. కర్గరి s. n. A churn.
- S. కజ్జ or కర్జితము s. n. 1. The roaring of elephants, or lions. 2. the rolling of thunder. కర్జించు v. n. To thunder.
- S. కర్తము s. n. 1. A hole. 2. the hollow of the loins. 3. a pit. కర్తాటము (from s. లోట to go.) lit. to go in holes. The large rat, usually termed at Madras the bandy-coot.
- S. కర్దభము s. n. An ass.
- S. కర్దనము &c. adj. Covetous, greedy.
- S. కర్ణము s. n. 1. The belly. 2. the womb or uterus. 3. a foetus or embryo. 4. a child. 5. the inside; the middle. కర్ణిణి A pregnant woman. కర్ణశయము (from లోకయ an abode.) The womb. కర్ణధానము s. n. (from s. లోధాన taking.) A ceremony performed prior to conception. కర్ణపారము An inner bed-room, chamber, or closet. కర్ణముతోవుండు To be pregnant. కర్ణమునెలుచు or కర్ణము ధరించు To conceive, to become pregnant. కర్ణముకరి నపోవు To miscarry.
- S. కర్ణిణి s. n. A pillow, in form of a semi-circle.
- S. కర్ముత్తు s. n. 1. Any kind of reed, grass, or corn. 2. any dried fruit.
- S. కర్వము s. n. Pride, arrogance, haughtiness, presumption. కర్వించు or కర్వపడు To be proud. కర్వభంగము చేయు To

- subdue another's pride; to disgrace; to dishonor.
- S. కర్ణము s. n. Blame, censure.
- S. కర్వము &c. adj. Low, vile, contemptible.
- T. కలకల s. n. Hardness; stiffness; crispness.
- T. కలకల adj. Imperfect, deficient, less. s. n. Deficiency.
- T. కలి s. n. 1. A wing. 2. a feather.
- T. కలికెడ్డి s. n. A particular kind of grass. (*Agrostis linearis.*)
- T. కలిసె s. n. *vide* కలిశ.
- T. కలుగుచెట్టు s. n. A tree so called.
- T. కలునత్రేన్దు v. a. To belch, with a great noise.
- T. కల part. *vide* కల and కలుగు.
- S. కలంతిక s. n. A small pitcher.
- T. కలకల s. n. The tinkling of bells.
- T. కలతరించు v. n. To be struck with a panic.
- T. కలబరించు v. a. To rinse, or shake loosely, in water.
- T. కలిజేరుపల్లిక s. n. Hog weed. *Boerhavia diffusa.*
- T. కలిబలి s. n. Tumult, confusion, disorder.
- T. కల్లంతు or కల్లత్తు s. n. Disturbance, noise.
- S. కల్లము s. n. The cheek.
- G. కల్లా s. n. Grain.
- S. కళకంబళము s. n. The dewlap of a bull.
- S. కళము s. n. The throat; the neck.
- S. కళితము &c. adj. Fallen, dropped. వస్త్ర కళితము చేయు To strain, through a cloth.

- T. కళ్ల s. n. Phlegm.
T. కల్లకల్లు s. n. The tinkling of small bells.
S. కవయము s. n. A wild ox.
T. కవరలు s. n. plu. Dice.
S. కవలము s. n. A buffalo's horn.
T. కవలవాడు s. n. *vide* కమల్లవాడు.
S. కవాటుము or TUD. కవ్వాయ s. n. An air hole, a loop hole, a window.
T. కవి s. n. A cavern.
T. కవిని or కవుని s. n. The gate of a fort, or fortified place.
T. కవిలెములు s. n. plu. A sort of black seed, usually mixed with ground sandal wood.
T. కవిసేన s. n. A case or cover, made of cloth.
T. కవులు s. n. A stink.
T. కవులి s. n. A lizard.
S. కవేపించు v. a. To seek, search, or look for.
S. కవ్యము adj. Of or belonging to a cow.
S. n. Butter, milk, &c.
S. కవ్యతి s. n. A distance of two coss.
T. కవ్వ s. n. A cowry, or small shell, which passes for money in Bengal, and some other parts of India.
T. కసకసాలు s. n. plu. The seeds of the poppy plant. కసకసాలచెట్టు The poppy plant.
T. కసి s. n. The sediment of clarified butter or oil.
T. కకి s. n. A stake, or peg. 2. a wedge.
T. కక్కి or కక్కు s. n. A patrole. కక్కితిరుగు A patrole to go it's rounds.

- S. కహనము s. n. A forest. adj. Impervious.
S. కహ్వరము s. n. 1. A cave, or grotto. 2. a place overgrown with creepers. 3. a forest, thicket, or wood.
S. కాంశయము s. n. Gold.
S. కాంశయము s. n. A name of *Kartecaya*, son of the *Ganges*.
S. కాండివి s. n. *Arjoona*, son of *Pandoo*.
S. కాండివము s. n. The bow of *Arjoona*.
T. కాంధించు v. n. To have a face enflamed, or slightly swelled.
T. కాంధవాడు s. n. An oil monger.
S. కాంధర్వవివాహము s. n. The marriage in which a man and woman, by mutual consent, interchange their necklaces, or strings of flowers, and both make a secret agreement to look upon themselves as married to each other.
S. కాంధారదేశము s. n. The country of *Candahar*, between the north of India, and Persia.
S. కాంధారము s. n. One of the seven primary notes in music.
S. కాంధారి s. n. The wife of *Droatarashtra*, and mother of *Dooryodhuna*.
S. కాంభీర్యము s. n. 1. Depth, profundity. 2. magnificence, grandeur.
T. కాశ part. *vide* కాశ. This word is also added to the aorist of any verb to express the optative mood; as, కీవునుఖము కామందువు కాశ May you be happy.
T. కాకరా s. n. A female's under garment, like a petticoat.
TUD. కాజు s. n. (from s. కాచి) 1. Glass,

or china ware. 2. a bracelet. నాజుగనె (from గనె a cup.) A glass cup, or china vessel. నాజుప్పు (from ఉప్పు salt.) The refuse of a glass work. నాజులవాండ్లు A certain cast of the Soodras, whose profession is to deal in glass bracelets.

౧. నాజె s. n. vide నాదె.
౨. నాటము s. n. 1. Difficulty. 2. severity. 3. hardness.
౩. నాది s. n. A drinking trough, or manger.
౪. నాదిదె s. n. An ass. నాదిదెకాళ్ల adj. Bandy-legged.
౫. నాదీ s. n. A carriage, chariot, chaise, cart, or native hackery.
౬. నాఁడు This word is used instead of వాఁడు q. v., when the agent to be denoted is familiar, or contemptible; as వేష నాఁడు A masker.
౭. నాఁడు v. n. or v. a. To pierce, used either in a neuter, or active sense.
౮. నాఁడు s. n. Gross lechery; *furor uterinus*.
౯. నాడుపు or నాడుపు s. n. The wind.
౧౦. నాధము adj. Much, excessive. నాధా లింకనము A close or tight embrace.
౧౧. నాణ s. n. A singer.
౧౨. నాత part. vide నాశ.
౧౩. నాత్రము s. n. 1. The body. 2. a member, or limb. నాత్ర సంకోచి (from సంకోచి who draws up or contracts.) 1. A pole cat. 2. a kind of large lizard.
౧౪. నాథ s. n. 1. A verse, or stanza. 2. a history of holy men.
౧౫. నాదము s. n. Grass which grows in fields of dry grain.

౧. నాదిలి s. n. Love, affection. adj. Affectionate; dear.
౨. నాదె s. n. A very large and high basket, of wicker work, used for securing grain.
౩. నాన adv. vide గనక.
౪. నానము s. n. Vocal or instrumental music.
౫. నానుగ or నానుగు s. n. A press such as is used in India for expressing oil, or the juice of the sugar cane. నానుగబండి The husk of the sesamum seed, after the oil is expressed from it.
౬. నాబరా s. n. (from H. بربك) Confusion, perplexity. adj. Confused, perplexed.
౭. నాము s. n. (from s. గ్రహ) 1. A planet. 2. an evil spirit. నాములఁజేడు (from న. జేడు a lord.) The sun. నాములఁజేనిపట్టి (from న. పట్టి a child.) The planet saturn; because he is the child of the sun, according to the Hindoos.
౮. నాయకము adj. 1. Dear in price. 2. clever. s. n. Good sense, cleverness.
౯. నాయకుడు s. n. A singer or cymbal player, supposed to be descended from Brahmins, by the marriage termed నాంధర్యవివాహము q. v.
౧౦. నాయత్రి s. n. The Gayitree, or most sacred verse in the Vedas, to be recited mentally only.
౧౧. నాయము s. n. A wound. నాయము-తగులు or నాయు v. n. To be wounded. నాయముచేయు To wound. నాయముకట్టు To dress a wound. నాయముమూను To heal a wound. చావు నాయము A mortal wound.

- T. నార s. n. Plaster, or fine lime.
 T. నార చెట్టు s. n. A tree so called.
 T. నారదము s. n. 1. Conjuraton. 2. trick. 3. trifling.
 T. నారదీ s. n. Conjuraton.
 T. నారవము s. n. Love, affection, fondness.
 నారవించు v. a. To love, caress or fondle.
 T. నారాబము-నారాబు-నారాము or నారము s. n. The fondling, or caressing of children.
 T. నారు part. This is an honorific affix, added to any noun denoting a person, in token of respect; as, దొర నారు Master.
 T. నారుదము s. n. An emerald. adj. Of or belonging to *Garooda*, the regent of birds.
 T. నారుత్తము s. n. An emerald.
 T. నారెలు s. n. plu. Cakes made of the pulse termed *Phaseolus mungo*.
 T. నార్దభము s. n. An ass.
 T. నార్దభికము s. n. The white lily.
 T. నార్దస్థము s. n. 1. The state of a householder. 2. honesty.
 T. నాలము s. n. A hook.
 T. నాలి s. n. 1. The wind. 2. an evil spirit. 3. an infectious disease among cattle.
 నాలినెచ్చెలి (from నెచ్చెలి a friend.) The god of fire. నాలిమేతరి (from మేతరి one who grazes.) A serpent; because it is said to feed on air. నాలి-కొట్టు or నేయు The wind to blow. నాలివాన lit. wind and rain; a tempest. నాలిపటము A paper kite. పెద్దనాలి A great storm.
 నాలితిరుగుచున్నది The wind shifts.

- T. నాలించు v. a. 1. To seek or search for. 2. to separate grain from the refuse, by washing it in water. నాలించు s. n. The act of doing this.
 T. నాలి నాడు s. n. An ass.
 T. నాశకుడు s. n. A clever man.
 T. నావుత adv. vide నాశ.
 T. నావున adv. vide నాశ.
 T. నాసి s. n. Toil, pain, fatigue, trouble. నాసిపడు v. n. To take pains; to be fatigued.
 T. నాహము s. n. Ablution, bathing.
 T. నాంజె s. n. A seed, or grain. నాంజె లేలు మనికే s. n. (from నేలు the indefinite relative participle of the root నేలు to glean, and మనికే living.) Living upon the gleaning of corn.
 T. నాంజెకొను v. n. To move convulsively the hands or legs.
 T. నాచ్చు v. a. 1. To scratch. 2. to seize with the nails.
 T. నాజెరు or నాజురు s. n. The pulp of certain fruits, or vegetables.
 T. నాజ్జి నాడు or నాజ్జి నాడు s. n. The small bird, which builds the very curious hanging nest, with the entrance at the bottom, generally termed the *Taylor-bird*.
 T. నాటక adj. Short in size. నాటకపారు To become short.
 T. నాట్టు v. n. 1. To die, or expire. 2. to consent or agree. నాట్టు neg. verbal noun. Enmity, variance, disagreement.
 T. నాడ్డ s. n. A short person. adj. Short in size. నాడ్డతనము s. n. Shortness.

- T. గడ్డంగ s. n. 1. An out-house. 2. a granary, store-house, or ware-house. 3. a jail or place of confinement.
- T. గడ్డి s. n. A cow.
- T. గడ్డు s. n. A hawk, or falcon.
- T. గడ్డ s. n. A young bull.
- T. గడ్డ or గడ్డె s. n. The smallest dry measure, varying in capacity in different parts of the country, equal to the quarter of a పోల.
- T. గానె s. n. A cup, or goblet.
- T. గాబ్బ s. n. A bull, allowed to wander at large, in commemoration of a deceased person, or as consecrated to the deity.
- T. గరళ adj. Short. s. n. A short person.
- గరళతనము s. n. Shortness.
- T. గరళతాటిచెట్టు s. n. The marshy date tree. *Phoenix or elate paludosa*.
- T. గరగర adv. Circularly, in a revolution.
- T. గరదాముంచు v. a. (from P. *gṛh* round.) To surround.
- T. గరభ s. n. 1. Mortgage. 2. a pledge, a hostage, security.
- T. గరి s. n. A mountain. గరిజి s. n. (from *gṛ* born.) A name of the goddess *Parvatee*, as daughter of the personified *Himalaya* mountain. గరిభర్త (from *gṛ* one who bears) A name of *Vishnoo*; because he raised the mountain *Govurdhuna* to preserve the people from the rain of stones. గరిభిష్ట s. n. (from *gṛ* that which penetrates.) The weapon of *Indra*. గరిపంచు or గరిపంచు s. n. (from *gṛ* to sleep, and *gṛ* a lord.) Names of

- Siva*; as sleeping upon, or presiding over, the mountain.
- S. గరిక s. n. 1. A mouse, or small rat. 2. the name of the wife of king *Vusoo*.
- S. గరిమకములు s. n. plu. Toys, play-things.
- T. గలక s. n. A pulley.
- T. గతి s. n. A circle. గతిగోను v. a. To surround, to encircle. గతి న adv. Circularly, in revolution.
- T. గలక s. n. A child's rattle.
- T. గలకచెట్టు or గలగచెట్టు s. n. The plant termed, *Crotolaria juncea*.
- T. గలకు adj. Sounding.
- T. గలదాడు v. a. To rob, or steal.
- T. గల్లు v. a. To pinch.
- S. గలితము &c. adj. Swallowed.
- T. గీకు v. a. To scrape, scratch, or erase.
- T. గీచు v. a. 1. To draw lines; to draw toddy. 2. to scrape, scratch, or erase. 3. to shave. 4. to tear with the nails.
- T. గీతంచు v. a. To kill.
- T. గీటు s. n. 1. A line, mark, or stroke. 2. disregard. గీటుబద్ద A flat ruler.
- T. గీటు v. a. To push aside, or throw away.
- కన్ను గీటు To wink or make signs with the eye.
- T. గీత s. n. A line.
- S. గీత s. n. A name often applied to books, as *Bhagavatgeeta*, which is also often called the *Geeta* only.
- S. గీతము s. n. Vocal music, a song.
- S. గీతి s. n. 1. Vocal music, a song. 2. one of the *Arya* metres, in which the couplet consists of two long verses.

- T. కీ పెట్టు v. n. To cry, to weep.
 T. కీము s. n. A house.
 T. కీయు v. a. To draw lines; to draw toddy.
 T. కీరణాంజ్ s. n. *vide* అచ్చెనకాయ.
 S. కీర్తి s. n. The act of swallowing.
 S. కీర్త్యణము s. n. The name of the Sanscrit language.
 S. కీర్త్యణుడు s. n. A deity.
 T. కీలు s. n. A line.
 T. కీలు v. a. 1. To tear with the teeth. 2. to scratch with the nails. 3. to shoot an arrow. 4. to beat. కీలుకొను v. comp. To give one a hint, by touching him, or by any other sign.
 T. కీలుకొను v. n. To be inclined towards. కీలుకొల్పు or కీల్కొల్పు v. a. 1. To cause to be inclined; to allure. 2. to place flowers in the hair, as an allurement.
 S. కీప్తు s. n. (from కీర్ speech, and పతి lord, master.) One of the names of *Broohusputee*, the regent of the planet *Jupiter*, as preceptor of the inferior deities.
 S. కంఠము s. n. A cluster of blossoms, or flowers.
 S. కంజి s. n. 1. The small shrub termed *Abrus precatorius*. 2. salt soil.
 T. కంజి s. n. A pillar, or post.
 T. కంజు s. n. The inside or pulp of a fruit.
 V. a. 1. To pull. 2. to wash clothes. కంజులాడు v. n. To wrestle. కంజికిను v. comp. To draw or pull by force.
 T. కంఠ s. n. 1. A small artificial pond, or tank. 2. a pit. 3. any deep hole. 4. a

- square land measure. కండ్లుకంటలు. పడు or పోవు The eyes to be sunk in the head.
 T. కంటక s. n. An instrument for levelling ploughed ground, very different from the English harrow. కంటకయడ్ల That part of it which consists of a large block of wood. కంటకపలుకు The iron part of it, which juts out from the wooden block, leaving an open interstice between them.
 కంటకకజ్జలు The two pieces of wood which connect the front iron piece, with the wooden block.
 T. కంటకలగర or కంటకలి జేరు s. n. The shrub termed *Eclipta* or *verbesina prostrata*.
 T. కంటి s. n. A piece land, allotted off for cultivation.
 TUD. కందము s. n. 1. *vide* కుందము No. 2. 2. any fire-pit.
 T. కండా postpos. Through; by; by means of. adj. Brave, courageous.
 T. కందిక s. n. A large brass, or copper vessel, or pot.
 T. కండు adj. Round, globular, spherical. s. n. 1. Any thing round, or spherical. 2. a ball or bullet. 3. a mountain. 4. weights, of any form or size. 5. a stallion. కండుయి (from రాయి a stone.) A grinding stone; a roller. కండువేసి కాల్చు To fire with ball. కండుతగిన వాడు A man wounded by a bullet. కండుకోవి A small swivel. కండువేయు 1. A gun to fire. 2. to die.
 T. కండె s. n. 1. The heart, either in a

moral or physical sense. 2. courage, boldness. **కూడె కాయ** The heart, in a physical sense only.

T. **కూంఱ** or **కూంఱని** adj. Round, circular, globular. **కూంఱతుంకడి** s. n. A sort of long rush. **కూంఱదనము** or **కూంఱన** s. n. Roundness; a circle.

T. **కూంఱించు** v. n. The stomach to turn, or feel sick. **కూంఱింపు** s. n. 1. The act of the stomach turning, or feeling sick. 2. malice, envy. 3. dissatisfaction.

T. **కూంత** s. n. A pit, any deep hole.

T. **కూంపించు** v. a. To speak with harshness, malice, or contempt.

T. **కూంపు** s. n. 1. A crowd, a mob, a multitude, a flock; an army consisting of foot soldiers, horse, elephants, and chariots. 2. a knot. In the plural, this word sometimes denotes a quarrel.

S. **కూంభము** s. n. Tying, stringing, as a garland, &c. **కూంభితము** &c. adj. Tied, strung. **కూంభించు** v. a. To tie or string flowers, &c.

T. **కూక్క** s. n. A single inspiration, or breathing. **కూక్కనిలుపు** or **కూక్కపటు** v. n. To hold in the breath. **కూక్కడు** adj. As much as the mouth contains.

TUD. **కూగ్గలము** or S. **కూక్కులము** s. n. The fragrant gum resin, termed *Bdellium*.

T. **కూగ్గిలు** s. n. plu. Grain, half dressed, not reduced to a pulp.

T. **కూర్చు** v. a. 1. To pierce. 2. to string, or thread. 3. to prick. 4. to take hold of another's hand, and interlace one's fingers with his, in token of intimacy.

S. **కూర్చుము** s. n. 1. A cluster of blossoms, or flowers. 2. a necklace of thirty-two strings. **కూర్చు ఫలిక** s. n. (from S. ఫల fruit.) The grape vine.

T. **కూజెకూజెలు** s. n. plu. Whispering.

G. **కూజెస్తా** or **కూజెస్తు** adj. (from P. كُوشِشْ) Past. This is a revenue term, usually applied to express the year *lately expired*; the last, or past year, in contradistinction to the present year, or to those preceding the last.

T. **కూజేతి** s. n. An opulent, or rich man.

T. **కూజేరు** s. n. *vide* **కూంజే**.

T. **కూజనకూడు** s. n. Food, dressed by children, for their amusement.

TUD. **కూజరాతి దేశము** s. n. The country of Guzerat.

TUD. **కూజ్జ** s. n. (from S. కుబ్జ) A short person, a dwarf. **కూజ్జతనము** s. n. Shortness.

కూజ్జవేల్పు (from **వేల్పు** a god.) s. n. A name of *Ganesa*; because he is represented as a short fat personage.

T. **కూజ్జ** s. n. 1. One of the small perpendicular posts, by which short beams are supported upon longer ones, and thus form the shelving roof of a native house, *vide* **కురుంజులు**. 2. the thick juice of any fruit.

T. **కూటక** s. n. A single gulp, or swallow. **కూటుకు** or **కూటుక్కు** The sound of swallowing.

T. **కూటకూట** s. n. The bubbling of boiled rice.

- T. కుటుక్కను or కుటుక్కుమను v. n. To die, or expire.
- T. కుట్ట s. n. A hillock, unevenness in ground. కుట్టకూల్పు (from కూల్పు under కూలు q. v.) To ruin, to trouble. lit. to cause the hillock to fall down.
- T. కుట్టు s. n. 1. The real state of one's affairs. 2. one's private secrets. 3. reputation, honor, public esteem.
- S. కుదము s. n. A sort of coarse treacle, commonly termed *Jaggory*.
- S. కుదాశ s. n. Sleep, indolence. కుదాశ్శుడు s. n. (from s. శుశ a master.) lit. subduing indolence. A name of *Arjoona*, the third son of *Pandoo*.
- T. కుదారము or కుదారు s. n. A tent.
- T. కుడి s. n. 1. A temple. 2. the connected form of the vowel ఇ, viz. ౨.
- T. కుడిచుట్టు s. n. The disk of the sun, or moon.
- T. కుడిసె s. n. A cottage, or hut.
- T. కుడుసు s. n. 1. Any round thing. 2. the connected form of the vowel ఇ, viz. ౨. adj. Circular. కుడుసుకైదుపు s. n. (from కైదుపు a weapon.) The weapon of *Vishnoo*.
- T. కుడ్డ s. n. 1. A cloth. 2. a bit of cloth.
- T. కుడ్డాము s. n. Part of a field of dry land.
- T. కుడ్డి adj. Blind. కుడ్డితనము s. n. Blindness. కుడ్డివేటునా adv. By chance, without exertion, undesignedly.
- T. కుడ్డికోక్కరాయి s. n. The lap-wing.
- T. కుడ్డు s. n. 1. An egg. 2. the eye-ball. కుడ్డుపెట్టు To lay eggs. కుడ్డుకొర్రుకొ

- నిపోవు Quadrupeds to miscarry. కుడ్లుతీయు To pluck out the eyes.
- T. కుడ్లకూబ s. n. An owl.
- S. కుణకము s. n. The multiplier.
- S. కుణకారము s. n. Multiplication.
- S. కుణము s. n. 1. A quality, attribute, or property, in general. 2. a property of humanity; of which three are particularized, viz. the *Satwa*, *Raja*, and *Tama*, or principles of truth or existence, passion or foulness, and darkness or ignorance. 3. a means of defence; one of six expedients in government; as, peace, war, a march, a halt, a stratagem, and recourse to protection. 4. any quality of the mind. 5. the attributes of colour. 6. nature, disposition, temper, humour. 7. the recovery of health; a good state of health. 8. a good state, or condition. 9. good sense, reason, wisdom. 10. excellence, merit, perfection. 11. effect, purpose, use. 12. a degree, time, or fold. 13. a string; a bow-string. దేవకుణములు The attributes of God. మోహకుణము The passion of lust. నీలకుణము The colour black. మంచికుణముగలవాడు A good tempered man. కుణముచేయు v. a. To cure. కుణమవు v. n. To recover. కుణమునావుండు To be sound, whole or recovered; to be in a good state or condition. కుణమునామాట్లాడు To speak wisely, sensibly or reasonably. వానితో మాట్లాడితేకుణములేదు It is useless to speak to him. ద్వికుణము Two-fold.

- కండ్ ని The sound of the bow-string.
 కండ్వంతము &c. adj. Abounding with all good qualities. కండ్వేత్త ము s. n. Endowment with superior qualities.
- s. కండ్లయిని s. n. A tent.
 s. కండ్వృక్షము s. n. A mast.
 s. కండ్ంచు or కండ్యించు v. a. 1. To multiply, or calculate. 2. to spell. కండ్తము or g. కండ్తము s. n. 1. Multiplication. 2. spelling.
- t. కండ్ s. n. A rent, or farm.
 t. కండ్రి s. n. A cluster of flowers.
 t. కండ్రికవ్వము s. n. A kind of churning stick.
 t. కండ్కండ్లాడు v. n. To sob.
 s. కండ్ము s. n. vide కండ్.
 t. కండ్రిగ్గ s. n. A block of wood suspended from the neck of any animal, to prevent it's wandering far.
 t. కండ్రిగ్గులు s. n. The heel.
 t. కండ్రిగ్గులు s. n. plu. Posts fixed perpendicularly in the ground, at the door of a cow-house.
 t. కండ్రిగ్గు s. n. The rope by which a calf is tied.
 t. కండ్రి or కండ్రి s. n. 1. vide కండ్రిగ్గు. 2. a club or mace. కండ్రిదాల్పు s. n. Yama, the regent of death; because he is armed with a club.
 t. కండ్రిగ్గులు s. n. plu. Sticks placed horizontally, across the కండ్రిగ్గులు q. v.
 t. కండ్రించు v. a. To stop, to prevent.
- tud. కండ్ s. n. The anus.
- t. కండ్లి s. n. making in the inflex. sing. కండ్లి, and in the nom. plu. కండ్లిండ్లు A small hoe. కండ్లించు v. a. To dig with the hoe.
- t. కండ్లు s. n. A blow with the fist. v. a. To box with the fist. కండ్లులాట s. n. 1. Boxing. 2. quarrelling. కండ్లులాడు v. n. To box mutually; to quarrel.
- t. కండ్లలు s. n. plu. A sort of grain, growing wild, without cultivation.
- t. కండ్లనకోడి s. n. A wild, or jungle, fowl.
- t. కండ్లము s. n. An iron crow.
- t. కండ్రిము v. n. To grumble, or murmur.
- t. కండ్రిపరుగు s. n. The act of running slowly.
- t. కండ్రి adj. Young. కండ్రియేనుగ s. n. A young elephant. కండ్రిపంది A young hog.
- s. కండ్రి &c. adj. 1. Hidden, concealed, secret. 2. preserved, protected. కండ్రికేళి s. n. A sort of play among children, like what, in England, is termed *hide & seek*.
- t. కండ్రినకూర adv. Disorderly; in a confused manner.
- t. కండ్రించు or కండ్రిటించు v. a. vide కండ్రించు.
- t. కండ్రిలి s. n. making in the inflex. sing. కండ్రిటి The hand closed.
- t. కండ్రి v. n. To spread as a smell. v. a. 1. To pound or beat paddy. 2. to throw or fling to a distance. 3. to throw any thing contained in the closed hand. కండ్రించు v. n. To spread as a smell. v. caus. To cause to beat or pound. v. a. vide కండ్రి No. 2 & 3.

T. కుప్పున adv. 1. Quickly, hastily. 2. clearly.

T. కుబకబలు s. n. plu. The noise of running.

T. కుబ్బాన adv. Quickly, swiftly.

T. కుబ్బాళించు v. n. To shine.

T. కుబిలి s. n. The wax in the ear.

T. కుబుకు v. a. To box; to beat with the fist.

T. కుబురు s. n. The thick foliage of a tree or shrub; or of corn.

T. కుబ్బ s. n. A woman's breast. కుబ్బ మేకులు s. n. plu. The nails driven into the | కంధప ట్రేలు q. v.

T. కుబ్బలి s. n. A mountain.

T. కుమి s. n. A multitude, or flock.

T. కుముకు v. a. To box; to beat with the fist.

T. కుముడుచెట్టు or కుమ్ముడుచెట్టు s. n. The plant termed *Gmelina arborea*.

T. కుమ్మ s. n. One spirt of the milk from the teats of a cow, &c.

T. కుమ్మడితీగ s. n. A gourd, *Cucurbita lagenaria*.

T. కుమ్మతీలు s. n. plu. A female ornament worn in the lobe of the ear.

T. కుమ్మము s. n. A door-way, gate-way, or entrance.

T. కుమ్మ s. n. A granary.

T. కుమ్మేతము s. n. A small drum.

T. కురకుర s. n. An itching.

T. కురబడి s. n. A wild cow.

T. కురపోతు s. n. A wild bull.

T. కురించి postpos. vide కూర్చి.

T. కురిగి s. n. A very small earthen pot.

T. కురిగింజ s. n. The seed of the కూరు వెండ q. v.

T. కురుకుపల్లిక s. n. The sun-flower. *Heliotropium indicum*.

S. కురుడు s. n. 1. A spiritual parent, from whom the youth receives the initiatory *Mantras*, or prayers, and who conducts the ceremonies necessary at various seasons of infancy and youth, up to the period of investiture with the characteristic thread, or string. This person may be the natural parent, or the religious preceptor. 2. a religious teacher; one who explains the law and religion to his pupil, instructs him in the *Sastras*, &c. 3. a name of *Broohusputee*, the regent of the planet *Jupiter*, who is considered as the preceptor of the inferior deities. 4. a father, or any venerable male relation. In the peninsula of India, the term *Gooroo* is, in general, now employed, to denote a head priest of any sect. The *Gooroos* of the three great sects who follow the doctrines of *Sunkera*, *Mudhava*, and *Ramanooja* respectively, are the successive adopted disciples of these reformers, who still uphold the spiritual power acquired by their predecessors. These sects are subdivided into many branches, each of which has its *Gooroo*; and the numerous body of the *Soodras* who wear the *lingum* have, in general, *Gooroos* of their own cast; their creed

being very different from the brahminical faith. కరువారము s. n. lit. the day of *Broohusputee*, regent of the planet *Jupiter*. Thursday.

T. కరుతు or కర్తు s. n. 1. A mark, a sign. 2. an idea. 3. recollection. కరుతుని డుక To enquire *particularly*. కరుతుని చూచు To look into *narrowly*. కరుతెలుక I. To know *by sight*. 2. to know. నాకుదానికరుతు తెలియదు I have no *idea* of it. నాకుకర్తు లేదు I do not *recollect*.

S. కరువు s. n. 1. *vide* కరుడు. 2. a long vowel. adj. Important, heavy, weighty, great, difficult, arduous. కరుత్వము s. n. 1. Esteem, regard, distinction. 2. indigestion.

T. కరువులు s. n. plu. Running.

T. కరువెండ s. n. The small shrub termed *Abrus precatorius*.

T. కరుసు s. n. That part of an animal's tail, where the hair is long.

S. కర్విణి s. n. A pregnant woman.

T. కలక s. n. Snoring.

T. కలకలు s. n. *vide* కరకర.

T. కతి s. n. 1. A mark. 2. an aim. 3. certainty. 4. trust, confidence. 5. esteem. adj. Certain. కతిజూచు To take aim. కతితప్పు To miss aim. కతికావుండు v. n. To be trustworthy. కతివుండు To esteem or regard. కతికాడు A good marksman.

T. కతికొంది s. n. A vital part.

T. కలుకొను v. a. To try, or endeavour.

T. కలుకు s. n. *vide* కరుకు.

T. కలుములు s. n. plu. Seeds.

T. కలుము s. n. A horse. కలుపుచుక్క s. n. (from చుక్క a star.) *vide* లిశ్యని.

కలుపుపీటలు s. n. plu. A horse's face, carved in wood, placed on either side of the upper timber of a door frame.

కలుపుమూతివారు s. n. plu. (from మూతి a face, and వారు they.) Celestial choristers. These beings are described as having the bodies of men, and the heads of horses. కలుపుసారము s. n. (from సారము a note.)

The sixth note of the gamut. కలుపుమెక్కు v. a. To mount a horse.

లడకలుము s. n. A mare. కలుపుపిల్ల s. n. A foal.

కలుపువాడు s. n. 1. A horseman. 2. a groom.

కలుపుకొరిసె s. n. The hoof of a horse.

కలుపుగతివిశేషములు s. n. plu. The horse's paces, as the trot, canter, &c.

T. కలు s. n. 1. Snoring. 2. anger. కలుమను v. n. To be angry. కలుపెట్టు v. n. To snore.

G. కలబువపువ్వు s. n. (from P. گل rose-water; or, in Hindoostanee, a rose.) The rose.

G. కలము s. n. (from A. غلام) A slave.

T. కలాలపాది s. n. A sort of crimson powder, with which some Hindoo women mark their foreheads; and which the natives, who observe the festival of *Cama*, throw at each other, during that feast.

T. కలిబి or కలిమి s. n. The wax in the ear.

- కలిమికదురు s. n. An instrument for taking out the wax in the ear.
- s. కల్పము or కల్పము s. n. The ancle.
- s. కల్పము s. n. 1. A shrub, 2. a creeper. 3. the division of an army; a body of troops consisting of 9 elephants, 9 chariots, 27 horse, and 45 foot. 4. the spleen. 5. a disease, according to some a chronic enlargement of the spleen, but it appears to be an induration of the mesenteric glands, so as to be perceived externally.
- s. కల్పిని s. n. A spreading creeper, or any creeping plant.
- t. కల్ల s. n. 1. An oyster. 2. a shell. 3. a white pustule. కల్లకట్ట s. n. A hollow stick. కల్లసున్నము s. n. Shell chunam. కల్లపుటికె s. n. A small basket, చింతకల్ల s. n. Tamarinds in the shell or pod. కల్లాకుడుము s. n. A cant word, denoting jewels, when mentioned in a careless or trifling manner, or when their value is meant to be depreciated.
- s. కుళిక s. n. A ball; a pill; any small globular substance.
- s. కుళుంఛము or కుళుచ్చము s. n. A cluster of blossoms, a nosegay.
- s. కుళుచి s. n. 1. The creeping plant, termed Heart-leaved moon seed. *Menispermum cordifolium*. 2. the tree which produces *Bdellium*.
- s. కువాకము s. n. The beetle-nut tree, *Areca faufel*, or *catechu*.
- t. కువ్వ s. n. A dove or pigeon.
- t. కువ్వకొత్తిగడ్డి s. n. A sort of grass.

- t. కుసకుస s. n. A whisper.
- s. కుహ s. n. A cave, cavern, or grotto. కుహశయము s. n. (from శీ to sleep.) 1. A lion. 2. a royal tiger. 3. a bear; because they sleep in caves.
- s. కుహుడు s. n. A name of *Kartecaya*. 2. the name of *Gooha*, chief of fowlers or huntsmen, and a friend of *Rama*.
- s. కుహ్యకుడు s. n. A kind of demi-god, attendant upon *Cubera* the deity of wealth, and guardian of his treasures. కుహ్యకేశ్వరుడు s. n. (from ఈశ్వర lord.) A name of *Cubera*, the god of riches.
- s. కుహ్యము &c. adj. Secret, solitary, retired. s. n. A privy; an organ of generation.
- t. కూటము s. n. 1. A wooden mallet, 2. a stake, a tent pin.
- t. కూప s. n. A basket used for raising water for irrigation. 2. a basket, with a cover, in which the *Vyshnavas* keep their household idol. 3. a flower basket. 4. the mat used by natives to protect them from rain.
- t. కూడు s. n. 1. A nest. 2. a small niche made in the wall for lights, &c. 3. a heap of cut *Jonnaloo*, or *suzzaloo*, or of their straw.
- t. కూడెము s. n. A small hamlet, near a village.
- s. కూఢము &c. adj. 1. Invisible, hidden, obscure, secret. 2. abstruse. కూఢపాత్ర

- s. n. (from పాద *a foot.*) lit. one whose feet are invisible. A snake.
- t. కూద s. n. The protrusion of the anus.
- t. కూన s. n. A large earthen pot.
- t. కూను s. n. 1. A crooked or humped back. 2. a knot in wood.
- t. కూబ s. n. 1. An owl. 2. the drum of the ear.
- s. కృంజీనము s. n. Garlic.
- s. కృద్భుడు s. n. A covetous, or greedy man.
- s. కృధ్రము s. n. A vulture.
- s. కృష్టి s. n. 1. A cow which has calved once. 2. a hog.
- s. కృహగోధిక s. n. A small lizard.
- s. కృహద్రుమము s. n. The teak tree.
- s. కృహము s. n. A house. adj. 1. Domestic. 2. domesticated. 3. household. కృహపతి s. n. (from s. పతి *a master.*) 1. A householder. 2. a man in the second stage of life, or who, after having finished his studies, is married and settled. 3. a householder of particular merit, giving alms and performing all the prescribed ceremonies, &c. కృహమృగము s. n. (from s. మృగ *a beast.*) lit. a domesticated animal. A dog.
- s. కృహశ్ఠు s. n. 1. *vide* కృహపతి under కృహము. 2. an honest man.
- s. కృహి s. n. *vide* కృహపతి under కృహము.
- s. కృహిణి s. n. A wife.
- s. కృహ్యకము s. n. Any tame, or domesticated animal.

- s. కృహ్యము &c. adj. 1. Dependant. 2. acceptable.
- t. క్రొటపము s. n. A cruel, harsh, or cross speech.
- t. క్రొటు v. a. To push.
- t. క్రొటె s. n. *vide* క్రొటె.
- t. క్రొట్టు v. n. To be unsteady; as a box, chair, or table, from the unevenness of the ground, or inequality of it's legs.
- t. క్రద్ధ s. n. *vide* క్రద్ధ.
- t. క్రమమదుంప s. n. The root termed *Dioscorea aculeata*.
- t. క్రలు s. n. *vide* క్రలు.
- t. క్రల s. n. A bunch.
- t. క్రలివి s. n. A pleased, healthy, or bright countenance. adj. Pleased, healthy, bright.
- t. క్రలుచు v. a. 1. To win, gain, conquer, or overcome. క్రలిపించు v. caus. To cause to win, &c. క్రలుపు s. n. Gain; victory.
- t. క్రలుపుచు v. a. To send, or dispatch.
- t. క్రల్లి s. n. A salt-heap.
- s. క్రొందుకము s. n. A ball for playing with.
- t. క్రొదించు v. a. To drive before; to drive aside; to defeat.
- t. క్రీడెకాళ్ల adj. Spindle-shanked.
- t. క్రీడక s. n. The caldera bush, *Pandanus odoratissimus*.
- t. క్రీడె s. n. A female buffalo. క్రీడెదూడ s. n. A buffalo-calf, not a year old. క్రీడెపెయ్య s. n. A young female buffalo, about two years old. క్రీడెచెలప s. n. A young buffalo, about three years old.

- గదెపడ్డ s. n. A young female buffalo about four years old.
- T. గలి s. n. Ridicule, mockery, derision, joking, sportive insult.
- TUD. గిస్తు s. n. from గృహస్థు under గృహము q. v.
- S. గిహము s. n. A house.
- S. గిహనర్ది s. n. A lazy, effeminate, or boasting fellow.
- S. గైరికము s. n. 1. Red chalk; or, as sometimes applied, red orpiment. 2. gold.
- T. గైసెయు v. a. To adorn, to ornament.
- గైసెత s. n. The act of adorning.
- T. గొంగ s. n. A natural enemy.
- T. గొంగడి or గొంగళి s. n. The native woollen cloth, or blanket, commonly termed *a cumbly*. గొంగళిపురుగు s. n. A species of rough or hairy caterpillar, the touch of which inflames the skin.
- T. గొంజిపండు s. n. The fruit termed *Limonia pentaphylla*.
- T. గొంటు s. n. A mean person. గొంటుపోక An inferior sort of areca nut.
- T. గొండ్లము s. n. *vide* గొండ్లము.
- T. గొంతి s. n. A woman.
- TUD. గొంతి s. n. *vide* గుంతి.
- T. గొంతు s. n. 1. The throat or neck. 2. the voice. గొంతుకూచుండు To sit on the hams. గొంతురాయు or కమ్ము To be hoarse. గొంతుకోవి The gullet.
- T. గొంతుక s. n. The neck.
- T. గొంది s. n. 1. A lane, or narrow passage. 2. a harbour.
- T. గొండ్లి s. n. 1. A festival. 2. a dance.
- T. గొగ్గి adj. Uneven. గొగ్గిపండ్లు Uneven teeth.
- T. గొజెగలు s. n. plu. The name of a flower.
- T. గొట్టము s. n. 1. A long round hollow case. 2. the barrel of a musket. గొట్టపు తాళము (from తాళము *a lock*.) A long narrow padlock.
- T. గొట్టు adj. Difficult of recollection. 2. dear in price.
- T. గొడగరవాడు or గొడారివాడు s. n. A shoe-maker, descended from a female of the barber cast, by a pot-maker.
- T. గొడవ s. n. 1. Danger. 2. difficulty. 3. trouble, annoyance. 4. a cast-dispute. adj. 1. Difficult.
- T. గొడుగు s. n. An umbrella. గొడుగుగడ్డి (from గడ్డి *grass*.) A mushroom. lit. the umbrella grass. గొడుగు పాలి s. n. A whirlwind.
- T. గొడ్డలి s. n. making in the inflex. sing. గొడ్డలి, and in the nom. plu. గొడ్డండ్లు An axe, or hatchet.
- T. గొడ్డు adj. Barren, sterile. s. n. 1. Any horned cattle. 2. sterility.
- T. గొణుగు v. n. To murmur, or mutter.
- T. గొణ్ణెము s. n. *vide* గొణ్ణెము.
- T. గొత్తు s. n. 1. A bunch, or cluster. 2. determination.
- T. గొడ s. n. Hunger.
- T. గొనకొని adv. Suitably.
- T. గొనబుపాట s. n. Vocal and instrumental music.
- TUD. గొనము s. n. *vide* గుణము No. 1.

- త. కొనయము s. n. The knot at the end of a bow-string.
- త. కొప్ప adj. 1. Large, great, big, high, eminent, noble.
- త. కొబ్బి s. n. A Hindoo goddess worshipped in the month of *Pooshyum*. A lump of cow dung, adorned with flowers, is placed in the door way; and, in the evenings of that month, young females go round it, singing songs.
- త. కొబ్బి చెట్టు s. n. The plant termed *Barleria longifolia*.
- త. కొబ్బిన adv. Quickly, swiftly.
- త. కొయ్య s. n. making in the inflex. sing. కోతి, and the nom. plu. కోతులు; A hole in the ground; a pit.
- త. కొరక s. n. The name of a beast.
- త. కొరపము s. n. vide కొలపము.
- త. కొరవంక s. n. A bird, usually termed the *Myna*.
- త. కొరికె or కొరికె s. n. A hoof.
- త. కొలకకట్టె s. n. A cane, or stick, with a ferrule.
- త. కొలుకు v. a. To shave. కొతిగించు v. caus. To cause to shave.
- త. కొట్టు s. n. making in the inflex. sing. కొత్త 1. An instrument of husbandry, used sometimes as a harrow, to reduce the deep furrows of ploughed fields into smaller furrows; sometimes, as a drill plough, for sowing; and sometimes, for weeding, after the grain is in stalk. 2. a land measure.
- త. కొట్టె s. n. A sheep. కొట్టెనుచ్చే or కొ

- ట్టెపెంతుకలు The dried dung of sheep.
- త. కొల s. n. A bunch.
- త. కొలిమిదిడుబ్బు s. n. vide కొబ్బి చెట్టు.
- త. కొలుకు చెట్టు s. n. The name of a tree.
- త. కొలుసు s. n. A chain.
- త. కొల్ల s. n. A peon or guard over treasure.
- త. కొల్లడు or కొల్ల వాడు s. n. A shepherd; a man of the cow-keeper, or shepherd cast. కొల్లత or కొల్లది A female of that cast. కొల్లమాట s. n. Vulgar language.
- త. కొల్లు s. n. 1. A confused noise. 2. rumour.
- త. కొల్లెన s. n. A small tent.
- త. కొల్లెము s. n. A hasp for shutting upon a staple, where a padlock is used.
- త. కోం ద్రించు v. n. To roar, as a wild beast.
- త. కోం ద్రుకప్ప s. n. A very large and noisy frog.
- త. కోకు v. a. To scratch with the nails.
- త. కోకుచెట్టు s. n. The name of a plant, of which the leaves are used in curry, and the stalks are reduced to a coarse fibre, of which sack-cloth or *gunny* is made.
- త. కోచరము s. n. An object, or organ, of sense; conception; penetration; perception. కోచరించు v. n. To be perceived, or conceived.
- త. కోచి s. n. 1. A piece of cloth to conceal the privities. 2. that part of the under garment which a Hindoo tucks up behind. కోచివాపడు (from వాపడు a *bramin*.) The *Bramhachary*, or young

bramin, from the time of his investiture with the sacred cord, to the period of his becoming a householder.

T. గోజోరు v. a. To ask, or beg, constantly.

T. గోజో s. n. 1. Paste, or gum. 2. confusion, trouble, dispute.

T. గోజో or గోజోలాడు v. n. To be constantly annoying, or plaguing one.

T. గోటు s. n. 1. A border, chiefly as applied to that of a female's jacket. 2. gold or silver lace. 3. a gold bracelet worn by women. 4. self-sufficiency. పట్టుగోటు A silk border. గోటుకాడు A self-sufficient person.

T. గోడ s. n. A wall.

T. గోదిగ s. n. A mare.

T. గోదిపెట్టు s. n. A blow on the head.

T. గోడీ s. n. Manner, regularity.

T. గోడు s. n. 1. Perturbation, disquiet, affliction, distress. 2. the cause, matter, or circumstances of distress, or grief.

T. గోణాము s. n. vide గోచి No. 1.

T. గోణి s. n. A bull.

S. గోణి s. n. Gunny, coarse sack-cloth.

T. గోతాము s. n. A coarse bag; a gunny-bag.

S. గోత్ర s. n. The earth.

S. గోత్రము s. n. 1. A family, tribe, or lineage. No Hindoo can marry a wife of his own *gotrum*, she must be of another race. 2. a mountain. గోత్రభిత్తు s. n. (from భిత్ to split.) lit. the destroyer of mountains. *Indra*, the regent of the sky.

T. గోద s. n. Any horned cattle.

S. గోదము s. n. The brain.

T. గోదారి s. n. The sediment of butter, newly melted.

S. గోదావరి s. n. The name of the river *Godavery*, in the north of the peninsula of India.

T. గోదు s. n. Gum; paste.

S. గోధ s. n. An iguana.

S. గోధి s. n. The forehead.

S. గోధిశ s. n. A gangetick alligator.

G. గోధుమలు or S. గోధూమములు s. n. plu. Wheat.

S. గోనర్దయుడు s. n. A name of the saint *Patanjalee*, the founder of the *mimamsa* philosophy, and the author of the *Mahabhashya*, or commentary on the annotations of *Kateyana*, on *Panini's* grammatical aphorisms.

S. గోనసము s. n. A very large kind of snake; the Boa.

T. గోను s. n. vide గోచుచెట్టు.

T. గోనె s. n. vide S. గోణి.

S. గోపానపి s. n. The wood of a thatch.

G. గోపచందనము s. n. Yellow ochre.

S. గోపీథము s. n. 1. Dawn, break of day. 2. a trough, near a well, for watering cattle.

S. గోపురము s. n. A town or city gate. This word is now commonly applied to the high towers over the gates of Hindoo temples.

S. గోప్యము &c. adj. 1. Cherished, preserved. 2. secret.

- s. గోమయము s. n. Cow-dung.
 s. గోమాయువు s. n. A jackall.
 T. గోమారి s. n. A kind of tick, infesting cattle.
 T. గోము s. n. A good, flourishing, vigorous, or thriving state, or condition; as applied to the growth of children, trees, crops, &c.
 s. గోముఖము s. n. The act of smearing the floor over with cow-dung.
 s. గోమేధికము s. n. A gem, of a yellowish or tawny colour.
 T. గోరంటచెట్టు s. n. The plant termed Prickly lawsonia, or ivenie. *Lawsonia spinosa*.
 T. గోరము s. n. Danger, peril.
 s. గోరసము s. n. 1. Milk. 2. coagulated milk, butter milk.
 s. గోరాటిక or T. గోరింక s. n. The name of the bird, usually called the *Myna*.
 G. గోరీ s. n. (from P. *گره* a grave.) A tomb.
 T. గోరు s. n. making in the inflex. sing. గోటి, and in the nom. plu. గోళ్లు. The nail, or claw, of the fingers, or toes.
 గోరుగల్లు s. n. An instrument for cutting the nails. పులిగోరు s. n. A tiger's claw.
 గోరుచుట్టు The whitlow.
 T. గోరు చిక్కుడుకాయ s. n. The bean termed *Dolichos fabæformis*.
 s. గోరోచినము s. n. The biliary concretions, of a bright yellow colour, occasionally found in the gall bladder of cows or bullocks in India, much used by the natives in medicine, for their tonic and cordial qualities.

- s. గోర్దము s. n. The brain.
 T. గోర్వచ్చు adj. Tepid, lukewarm. s. n. Gentle warmth.
 T. గోఱజము s. n. The name of an animal.
 T. గోఱడము s. n. Ridicule; mockery, derision.
 T. గోల s. n. 1. An ignorant, innocent, silly, or foolish female. 2. a loud outcry.
 T. గోలకుండ or గోలకొండ s. n. The city of *Hyderabad*, in the Nizam's dominions.
 s. గోలత్తిక s. n. A wag-tail.
 G. గోలీ s. n. A marble, or round ball, with which boys play.
 T. గోలెము s. n. An earthen vessel for water.
 s. గోళము s. n. A globe, ball, or any thing round, or globular. 2. a hole.
 T. గోళించు v. a. To fry.
 T. గోవాళు s. n. A young man.
 s. గోవిందుడు s. n. A name of *Vishnoo*.
 s. గోవు s. n. A cow. గోపాలుడు (from s. పాల who preserves.) 1. A cowherd. 2. a name of *Krishna*. గోబి or గోబిక s. n. A milkmaid, a female cowherd. గోవుచ్చము or గోలాంకూలము s. n. (from పుచ్చ or లాంకూల a tail.) The cow-tailed monkey.
 గోవుడు s. n. 1. A cowkeeper, a herdsman. 2. a superintendent of a district.
 గోమేధము s. n. (from మేధ sacrifice.) The sacrifice of a cow. గోరతుడు or గోరతుకుడు (from రతు or రతుక who preserves.) A cowherd, a herdsman, a cowkeeper. గోష్ఠము s. n. A cow-pen; a fold for cattle. గోష్ఠదము s. n. A spot frequented by cows.

- s. గోష్ఠి s. n. 1. An assembly, or meeting.
2. conversation, discourse.
- t. గోసంగివాఁడు s. n. plu. A cast of the *Chundalas* or *Chucklers*, viz. the shoe-makers, or tanners.
- t. గోసాయిలు s. n. plu. A particular class of religious persons, called *Gosawyees*, who never marry, and whose profession is traffic; the profits of which go to their *Gooroo*, called a *Mahunt*.
- s. గోక్షురకము s. n. The name of a plant.
- s. గోదదేశము s. n. The district of *Gour*, the central part of Bengal.
- s. గోతమి s. n. vide గోదావరి.
- s. గోవచ్చికము s. n. A kind of boat, made of the hollowed trunks of two palmyra trees.
- s. గోరము adj. 1. Pale-red. 2. white. 3. yellow. s. n. These colours respectively.
- s. గోరవము s. n. 1. Reputation, respectability. 2. importance, consequence, weight. 3. esteem, regard. 4. distinction.
- s. గోరి s. n. 1. *Parvatee*, wife of *Siva*. 2. a girl of ten years of age.
- s. గోరీకుంకుమలు s. n. plu. A kind of paddy.
- t. గోరు s. n. An elephant.
- t. గోలవాఁడు s. n. vide గమత్తవాఁడు.
- s. గోళదేశము s. n. vide గోదదేశము.
- t. గోలి s. n. A lizard.
- s. గ్రంథనము s. n. Arranging, stringing, tying, or connecting together.
- s. గ్రంథము s. n. 1. A book, work, or composition, in prose or verse. 2. the peculiar

alphabet in which the Sanserit language is written in the Tamil country. 3. thirty-two letters, or syllables. గ్రంథకర్త The author of a book.

- s. గ్రంథి s. n. 1. The knot, or joint, of a reed, or cane, &c. 2. vide కంఠి.
- s. గ్రంథితము &c. adj. Strung, tied.
- s. గ్రంథిపాత్తు s. n. A camel.
- t. గ్రక్కడలు v. n. To be much moved, or shaken.
- t. గ్రక్కన - గ్రద్దన or గ్రమ్మన adv. Speedily, hastily, quickly, immediately.
- s. గ్రసించు v. a. 1. To swallow or devour. 2. to eat.
- s. గ్రప్తము &c. adj. 1. Inarticulately pronounced; slurred; uttered with the omission of a letter, or syllable. 2. eaten.
- s. గ్రహణము s. n. 1. Taking, seizure. 2. reception, acceptance. 3. an eclipse of the sun or moon. 4. comprehension, the taking or receiving of instruction.
- s. గ్రహము s. n. 1. A planet. 2. a name of *Rahoo* or the ascending node. 3. an evil spirit. గ్రహపతి (from పతి lord.) lit. the lord of the planets. The sun. గ్రహచారము s. n. 1. The motion of the planets. 2. destiny, fate.
- s. గ్రహించు v. a. 1. To seize or take. 2. to receive, or accept. 3. to comprehend or understand. 4. to learn.
- s. గ్రామణి adj. Chief, best, excellent, pre-eminent. s. n. A surname assumed by the toddy drawers, in the *Tamil* country.

౧. గ్రామము s. n. A village. గ్రామసింహము s. n. (from సింహ *a lion*.) lit. the lion of a village. A dog. గ్రామాంతము s. n. (from s. అంత *the end*.) The suburbs of a village, in which outcasts dwell. గ్రామ్యము &c. adj. Produced in a village. గ్రామ్యములు s. n. plu. Fowls, &c.
౨. గ్రామ్యధర్మము s. n. Copulation.
౩. గ్రావము s. n. A mountain, rock, or stone.
౪. గ్రాసము s. n. 1. A mouthful, or a quantity equivalent to a mouthful. 2. subsistence; forage for cattle.
౫. గ్రాహము s. n. 1. An alligator. 2. a hog.
౬. గ్రీవ s. n. The neck.
౭. గ్రీవము s. n. A ray, a beam of light.
౮. గ్రీష్మము s. n. 1. Heat, warmth. 2. the hot season, comprizing the months of జ్యేష్ఠము, and ఆషాఢము, *vide* ఋతువు. adj. Hot, warm.
౯. క్రొంకు s. n. 1. The act of drowning. 2. immersion. 3. sun-set. v. n. 1. To sink. 2. to drown. 3. to set.
౧౦. క్రొక్క s. n. *vide* కుక్క. క్రొక్కగాను v. a. To swallow or devour.
౧౧. క్రచ్చు v. a. *vide* కుచ్చు. క్రచ్చికొనెంచు To embrace *closely*.
౧౨. క్రీణి s. n. Ridicule, mockery, derision.
౧౩. క్రైవేయకము or క్రైవేయము s. n. A close necklace.
౧౪. క్రొచ్చు v. a. To dig. క్రొప్పించు v. caus. To cause to dig.
౧౫. గ్రహము s. n. 1. Gaming. 2. a wager.

౧౬. హాని s. n. Languor, lassitude; fatigue of body, or depression of mind.

శు

శు The nineteenth letter, and fourth consonant in the Teloogoo alphabet.

- s. శుంట s. n. *vide* శంట No. 1, and 2.

- g. శుంటము s. n. *vide* శంటము.

- s. శుంటాపథము s. n. The king's highway; the chief road through a village.

- s. శుట s. n. A troop of elephants, for martial purposes.

- s. శుటన s. n. 1. A troop of elephants, assembled for war. 2. effort, exertion. 3. assembling, bringing together.

- s. శుటము s. n. 1. A large earthen water-jar. 2. the body.

- s. శుటి s. n. A small earthen pot.

- s. శుటించు or శుటియించు v. n. 1. To occur, to happen. 2. to be obtained. v. a. To accomplish.

- s. శుటిక s. n. A Hindoo hour, of twenty-four english minutes.

- s. శుటిల్లు v. n. *vide* శుటించు in its neuter sense.

- s. శుటియంత్రము s. n. The rope and bucket of a well; or any machine for raising water.

- s. శుట్టన s. n. 1. Going, moving. 2. covering.

- s. శుట్టము s. n. A landing place, or quay.

- s. శునపుష్పము s. n. 1. The morunga tree. *Hyperanthera morunga*. 2. water.

- s. ఘనము s. n. 1. Honor. 2. a cymbal, bell, or gong. 3. a mode of dancing, neither quick nor slow. 4. a cloud. 5. extension, diffusion. 6. hardness, solidity, matter, substance. adj. 1. Honorable, noble, great, important. 2. material, solid. 3. coarse. 4. hard, firm. 5. fortunate, auspicious. 6. permanent, eternal. ఘనత s. n. Greatness, glory, nobility. ఘనతకెక్కు To become glorious. ఘనోపలము s. n. (from ఘన a cloud, and ఉపల a stone.) Hail.
- s. ఘనరసము s. n. 1. Water. 2. camphor.
- s. ఘనసారము s. n. Camphor.
- s. ఘనాఘనము s. n. 1. A rainy cloud. 2. a vicious elephant, or one in rut.
- s. ఘరట్టము s. n. A hand-mill.
- s. ఘర్మము s. n. 1. Heat, the hot season, sunshine. 2. sweat, perspiration.
- s. ఘర్షణ s. n. 1. Grinding, pounding. 2. dispute, contention. ఘర్షణచేయు To dispute, to contend.
- s. ఘస్త్రము &c. adj. Gluttonous, voracious.
- s. ఘస్రము s. n. A day.
- s. ఘాటు adj. Strong.
- s. ఘాతము s. n. 1. Killing, murdering, slaughter. 2. a blow, or stroke. 3. a square reservoir for water.
- s. ఘాతుకము &c. adj. 1. Mischievous, hurtful. 2. cruel, savage, violent, ferocious.
- s. ఘారిక s. n. A kind of sweet-cake.
- s. ఘాసము s. n. Grass.
- s. ఘోంకారము s. n. The roaring of an elephant.
- s. ఘుటము or ఘుడి s. n. The ankle.
- s. ఘుడిక s. n. 1. A small pill, or ball. 2. the ankle.
- s. ఘుణము s. n. An insect that is found in timber.
- s. ఘుఘురము s. n. The snorting of a wild boar.
- s. ఘుఘ్రము s. n. Saffron.
- s. ఘూకము s. n. An owl.
- s. ఘూర్ణము or ఘూర్ణి s. n. Turning round, whirling, rolling, &c.
- s. ఘూర్ణితము &c. adj. Rolling, turning as in sleep, &c.
- s. ఘూర్ణిల్లు v. n. To roar, as the sea.
- s. ఘృణ s. n. 1. Favour, compassion, tenderness, pity. 2. reproach, blame, censure.
- s. ఘృణి s. n. A ray of the sun, or moon.
- s. ఘృతము s. n. 1. Ghee, or clarified butter. 2. water.
- s. ఘృతాచి s. n. One of the *Upsaras*, or courtezans of *swurga*.
- s. ఘృష్టి s. n. 1. A hog. 2. a cow which has calved once. 3. a ray of the sun or moon. 4. grinding, pounding. 5. figuratively, memory. ఇప్పుడులిడదా హరణ నాకుఘృష్టికిరా లేదు That example does not now occur to my memory.
- s. ఘోంట s. n. The beetle-nut tree.
- s. ఘోటకము s. n. A horse.
- s. ఘోటి s. n. A mare.
- s. ఘోణ s. n. 1. The nose. 2. the nose or nostrils of a horse.
- s. ఘోణి s. n. A hog.
- s. ఘోరము &c. adj. Frightful, horrible,

terrific. ఘోరదర్శనము &c. adj. (from దర్శన *sight*.) Terrific, of horrid or frightful appearance. s. n. A tiger.

s. ఘోలము or ఘోళము s. n. Butter-milk.

s. ఘోష s. n. A noise, or sound. ఘోషించు v. n. To make a great noise.

s. ఘోషణ s. n. Speaking loud, making a great noise.

s. ఘోషము s. n. A station of herdsmen.

s. ఘ్రాణము s. n. 1. The nose. 2. smelling.

s. ఘ్రాతము &c. adj. Scented, smelled.

జ

జ This is the twentieth letter, and fifth consonant in the Teloogoo alphabet; but no word in the language commences with it.

చ

చ The twenty-first letter, and sixth consonant in the Teloogoo alphabet.

T. చంక s. n. The armpit.

T. చంకున adv. Quickly, soon.

s. చించిరకము s. n. A large black bee.

s. చించిల s. n. Lightning.

s. చించిలము &c. adj. Fickle, trembling, shaking, moving, inconsiderate, inconsistent, unsteady, unstable.

s. చించిపు s. n. The bill, or beak, of a bird.

s. చండము &c. adj. Passionate, violent, fiery, hot, warm.

s. చీందాతకము s. n. A short petticoat, worn either by men or women.

s. చందాలుడు s. n. An outcast, a *chandala*, a man of the lowest cast of the mixed tribes, born from a Soodra father, and bramin mother; a scavenger.

s. చీందించు v. a. To cut into pieces.

s. చీండిక s. n. 1. *Parvatee*, the wife of *Siva*. 2. an angry woman.

T. చీంద్ర చెట్టు s. n. *vide* ఖదిరము.

s. చీందనము s. n. Sandal, *Sirium myrtifolium*; it implies either the tree, the wood, or the unctuous preparations of the wood, held in high estimation as perfumes. చీందనాచలము (from అచీల *a mountain*.) The Malaya mountains, part of the south western range of *Ghats* in the Indian peninsula, where sandal is produced.

TUD. చీందమామ s. n. 1. The moon. 2. the name of a part cut from the centre of the sprout, first issuing from the palmyra nut, which the natives eat.

T. చీందము s. n. 1. Manner, way. 2. state, condition.

T. చీందా s. n. Subscription. చీందాపేయు v. a. To subscribe.

TUD. చీందురము s. n. (from s. సింధూర *red-lead*.) *vide* కుంకుమ.

G. చీందువా s. n. The cloth which forms the under ceiling of a room.

T. చీందువాచేప s. n. The fish, termed the *Pomfret*.

s. చీంద్రకి s. n. A peacock.

- s. చంద్రచ్ఛందము s. n. A necklace of one thousand strings of pearls.
- s. చంద్రబీజము s. n. Silver.
- s. చంద్రము s. n. 1. Gold. 2. camphor.
- s. చంద్రుడు or చంద్రముడు s. n. The moon. చంద్రశాల (from s. శాల a hall.) 1. An upperhouse, an apartment on the house top. 2. moonlight. చంద్రశేఖరుడు (from శేఖర a crest.) A name of Siva. చంద్రహాసము (from హాస what derides.) Outvieing the moon in brightness. 1. A scymitar. 2. the sword of Ravana, or of Cubera. చంద్రాతపము s. n. (from ఆతప shining.) 1. Moonshine, moonlight. 2. an awning or canopy. చంద్రాక్ష s. n. 1. Moonshine, moonlight. 2. the covering of a letter, written on palmyra leaves. చంద్రోదయము (from ఉదయ rising.) 1. Moonrise. 2. an awning, or cloth, spread over the large open courts of native houses, upon festivals. చంద్రకావి The colour of the rising moon; a reddish colour, extracted from the flowers of a thistle. చంద్రగ్రహణము s. n. An eclipse of the moon. చంద్రవంశ (from వంశ crooked.) An ornament like a crescent, worn by Hindoo women, on the head. చంద్రకాంతము s. n. A fabulous gem, supposed to be formed of the congelation of the rays of the moon.
- s. చంద్రపకము s. n. A tree, bearing a yellow fragrant flower. *Michelia champaca*.

- t. చంపు v. a. To kill, murder, or slay. It is the causal of చచ్చు q. v. చంపించు v. caus. To cause to kill, &c.
- s. చకితము &c. adj. Fearful, timid.
- s. చకోరము s. n. The bartavelle, or greek partridge. *Perdix rufa*. చకోరాశ s. n. (from ఆశ to eat.) Moonshine; because this bird is said to feed upon the moon's rays.
- t. చక్క part. This word, in composition, is prefixed to many others; and, by the addition of ని, becomes an adjective; or, by the addition of నా, an adverb. As a particle prefixed to other words, it generally denotes, straightness, good order or condition, propriety, improvement, amendment, repair, correction, restoring to a good state, as చక్కబోవు To go straight away; to go away suddenly. చక్కజేయు 1. To amend, repair, reform, correct, cure, or arrange. 2. to do well. As an adjective, it becomes చక్కని, and then denotes - 1. Straight. 2. good, proper. 3. handsome, beautiful. చక్కనికొయ్య A straight stick. చక్కనిబుద్ధి. Good sense. చక్కనిస్త్రీ A handsome woman. చక్కచదనము s. n. Beauty. As an adverb, it becomes చక్కనా, and then denotes - 1. Straightly, uprightly, perpendicularly. 2. suddenly. 3. well, properly, happily, in good health. 4. fluently. 5. firmly, fixedly. చక్కన s. n. 1. Beauty. 2. propriety. adv. well.

- T. చక్కెడు v. a. To kill.
 T. చక్కె s. n. A side, a part.
 TUD. చక్కెలము s. n. (from s. శక్కులి) A sort of cake.
 T. చక్కెలిగంత or చక్కెలిగలి s. n. Tickling. చక్కెలిగంతపట్టు To tickle.
 T. చక్కె s. n. A small bedstead.
 T. చక్కెపంచదార s. n. Refined sugar.
 T. చక్కు s. n. Six. It is generally used in counting at games. చక్కుపగడ s. n. (from పగడ one.) Seven.
 TUD. చక్కెర s. n. (from s. శక్రరా) Sugar.
 S. చక్రము s. n. 1. A ruddy or *Brahminy* goose. *Anas casarca*. 2. a realm, or region. 3. a multitude, a heap. 4. a wheel. 5. a potter's wheel. 6. an oil mill. 7. a discus, or sharp circular missile weapon. 8. a whirlpool. 9. a province, a number of villages. 10. a form of military array, a circular position. 11. a particular astrological or mystical figure. 12. an anatomical division, or portion of the body; six of these portions, or *chacras*, are enumerated; viz. the pubis, the navel, the end of the ensoid cartilage, or pit of the stomach; the root of the nose, the hollow between the frontal sinuses, and the union of the frontal and coronal sutures. 13. an ancient coin, of variable value, but generally equal to ten fanams.
 చక్రవాణము A rocket, which turns like a wheel. చక్రధరుడు or చక్రపాణి s. n.

- (from ధర *who holds*, and పాణి *the hand*, respectively.) A name of *Vishnoo*, who is represented as holding a discus in one hand. చక్రపాణము s. n. A swan; from it's circular motion. చక్రబంధుడు s. n. (from చక్ర *the ruddy goose*, and బంధు *a friend*.) The sun; because these birds are supposed to couple in the day time only. చక్రవర్తి s. n. An emperor, or sovereign of the world, the ruler of a *chakra*, or region, described as extending from sea to sea.
 S. చక్రవాకము s. n. The ruddy goose.
 S. చక్రవాళము s. n. A range of mountains, supposed to encircle the earth, and to be the limit of light and darkness; the sensible horizon.
 S. చక్ర్రంజము s. n. 1. A fabulous kind of swan. 2. a carriage.
 S. చక్రీ s. n. 1. *Vishnoo*. 2. a snake.
 T. చక్కు s. n. Fuller's earth.
 T. చచ్చు v. n. To die, or expire.
 T. చచ్చెదివాడు s. n. plu. A cast of scavengers.
 T. చచ్చెకము adj. Square.
 S. చటకము s. n. A sparrow.
 S. చటులము &c. adj. Tremulous, trembling.
 T. చేట్ట s. n. 1. A small sack. 2. the outside of the thigh. 3. a jacket, or coat.
 T. చేట్టన adv. Hastily, quickly.

T. చట్టము s. n. 1. A regulation, rule, or law. 2. a plan, a system.

T. చట్టి s. n. An earthen pot, with a broad mouth.

T. చట్టు s. n. A mountain.

T. చట్టువలు s. n. plu. Wings.

T. చట్టాయు s. n. A black stone.

S. చణకములు s. n. plu. The chick pea, or *Cicer arietinum*, commonly called Bengal gram.

S. చణము &c. adj. in composition, Skilled, clever; as విద్యాచణుడు Skilled in learning.

T. చతికిలబడు v. n. To fall down, from fatigue, or weakness.

S. చతురంగబలము s. n. The four kinds of Indian troops, composing an army; viz. infantry, cavalry, elephants, and war chariots.

S. చతురంగము s. n. Chess.

S. చతురంత s. n. The earth.

S. చతురంతము s. n. A palanqueen.

S. చతురము &c. adj. Dexterous; clever.

S. చతురశ్రము &c. adj. Four cornered, quadrangular.

S. చతురాననుడు s. n. (from చతుర్ four, and అనన face.) A name of *Brahma*.

S. చతుర్గతి s. n. A tortoise.

S. చతుర్థము &c. adj. Fourth.

S. చతుర్దంతము s. n. *Indra's* elephant.

S. చతుర్దశము &c. adj. Fourteenth.

S. చతుర్దశి s. n. The fourteenth lunar day, calculated either from the new, or full moon.

S. చతుర్భుజుడు s. n. (from s. చతుర్ four, and భుజి an arm.) A name of *Vishnoo*; because he has four arms.

S. చతుర్ముఖుడు s. n. (from s. చతుర్ four, and ముఖ a face.) *vide* చతురాననుడు.

S. చతుర్వ్యగము s. n. The four objects of human pursuit.

S. చతుశ్కాలము s. n. A quadrangular building, enclosing an open square.

S. చతుష్కము or చతుష్టయము s. n. The four.

S. చతుష్పథము s. n. (from s. చతుర్ four, and పథి road.) A place where four roads meet.

S. చిత్తరము s. n. 1. *vide* చతుష్పథము. 2. the enclosed empty space of ground within a native house.

S. చిత్వరి s. n. A widow.

S. చిత్వరింశత్తు adj. Forty.

S. చిత్వరింశము adj. Fortieth.

TUD. చదరంగము s. n. 1. A chess board. 2. chess. రాజు The king. మంత్రి The queen. పీఠము The castle. శకటు The bishop. గుఱ్ఱము The knight. బంటు The pawn.

T. చదరము adj. 1. Square. 2. level, even.

T. చదరములు s. n. plu. The beams of the roof, supported by the కురుంజులు q. v.

T. చదరు s. n. 1. An assembly. 2. the court of a prince.

- T. చదలు s. n. The sky. చదలుమానికము (from TUD. మానికము, corrupted from s. నూణిక్క *a gem.*) The sun.
- T. చదికిలఁబడు v. n. To fall down, from debility.
- T. చదియు v. n. 1. To be bruised to death. 2. to be reduced to a palpable powder.
- T. చదివించు v. 1. The causal of చదువు q. v. 2. an active verb, denoting to give honorary presents during any festival. చదివింపులు s. n. plu. The act of giving such presents.
- T. చదును s. n. Evenness; levelness. adj. Even, level. చదునుచేయు To level.
- T. చదువు v. a. To kill.
- T. చదువు v. a. 1. To read. 2. to study. s. n. Learning. చదివించు v. causal. 1. To cause to read or study. 2. to teach. చదువుకొను v. comp. To learn. చదువులపులుసు s. n. (from పులుసు *a bird.*) *lit.* a learned bird. A parrot. చదువులబడి s. n. A school. చదువులయ్య A school-master. చదువులవేల్పు (from వేల్పు *a deity.*) *Bramha*, the creator.
- T. చద్ది s. n. Rice cooked at night, and not eaten until next day.
- T. చను v. n. 1. To go, to depart. 2. to pass. 3. to advance in age. 4. to be fit, or deserving. చనిపోవు v. n. To die. చనుదెంచు v. n. To come; to arrive.
- T. చను s. n. *vide* చన్న.
- T. చనుప s. n. A body of travellers.

- T. చనువు s. n. 1. Amity, friendship. 2. favor. 3. familiarity, freedom.
- T. చన్నిళ్లు s. n. Cold water, as opposed to hot.
- T. చన్ను s. n. making in the inflex. sing. చండ్రి, and in the nom. plu. చండ్లు 1. The nipple, pap, or teat. 2. the breast of a man or woman. చనుకట్టు The breast of any female, either of the human or animal species. చనుముక్క or మొన The point or nipple of the breast. చన్నుకుడుచు To suck the breast. చండిపిల్ల An infant at the breast.
- S. చిపల s. n. Lightning.
- S. చిపలము &c. adj. 1. Trembling, fickle, tremulous, wavering, unsteady. 2. quick, swift, expeditious. 3. momentary, instantaneous. 4. agitated, violently overcome with alarm, &c. s. n. 1. Quick-silver, mercury. 2. perplexity.
- S. చిపేటము s. n. 1. The hand with the fingers extended. 2. a slap, a blow.
- T. చప్ప or చప్పని adj. Insipid. చప్పఁగా adv. Insipidly. చప్పఁబడు To be in a state of inactivity. చప్పఁదనము or చప్పన s. n. Insipidity.
- T. చప్పట్లు s. n. plu. The clapping of the hands. చప్పట్లుగొట్టు (from T. కొట్టు *to beat*, &c. q. v.) To clap the hands.
- T. చప్పరము s. n. 1. A thatched roof, a shed. 2. a covered seat in which an idol is carried about.

- T. చీపిరించు v. a. To smack, to suck with a noise.
- T. చీప్పలు s. n. plu. The outer part of the thigh.
- G. చీప్పా s. n. A mark, or impression, as from stamping, or printing.
- T. చీప్పిడి s. n. A noise. adj. Void of any salt taste. చీప్పిడిముక్కు A flat nose.
- T. చీప్పుడు s. n. Noise, sound. చీప్పుడుచేయు To make a noise.
- G. చీలుకు s. n. (from P. چابک) A whip.
- S. చీమక్కారము s. n. 1. Astonishment, surprize. 2. dexterity. 3. eloquence, wit. 4. any thing curious, ingenious, or extraordinary.
- S. చీమరము s. n. The *bos-grunniens*.
- T. చీమరు v. a. To rub, or besmear. s. n. 1. Clarified butter. 2. oil, &c.
- S. చీమపు s. n. 1. An army. 2. a squadron; a division of an army.
- S. చీయము s. n. 1. An assemblage, a multitude; a heap, or collection. 2. a mound of earth, raised to form the foundation of a building. 3. a rampart or mound of earth, raised from the ditch of a fort.
- T. చీయన adv. Quickly, speedily, soon.
- S. చీరణము s. n. 1. The foot. 2. the root of a tree. 3. wandering, roaming, going round, or about. చీరణాయుధము s. n. (from లాయుధ a weapon.) A cock; because his foot is his weapon.
- S. చీరమము &c. adj. 1. Last, ultimate, final. 2. west, western,
- S. చీరము &c. adj. 1. Moveable, locomotive. 2. trembling, shaking, unsteady. s. n. An animal. చీరాచీరములు s. n. plu. The animate and inanimate creation. చీరించు To wander, to roam.
- T. చీరి s. n. Paste. చీరి పూయు To paste.
- S. చీరిత - చీరిత్ర or చీరిత్రము s. n. 1. A fixed institute, a peculiar observance. 2. good conduct. 3. a history, chronicle, or tale.
- T. చీరుగుడు s. n. A bundle of *Jonnaloo* straw, drawn by two bullocks.
- T. చీరుము v. a. vide చీమరు.
- S. చీరుపు s. n. An oblation, chiefly of milk and butter, with fire, to the gods or manes.
- S. చీర్చ s. n. Reflection, consideration, deliberation; the act of the mind upon a subject present to the thoughts. 2. cleaning the person, with fragrant unguents. 3. a dispute, or quarrel.
- S. చీర్మము s. n. 1. The skin. 2. a hide. 3. the bark of a tree. చీర్మకారుడు (from కార maker.) A shoemaker, or tanner; a worker in leather. చీర్మకలము s. n. vide కంఠి. చీర్మ ప్రసేవిక The bellows. చీర్మమువైలుచు To flay.
- S. చీర్య s. n. 1. Perseverance in religious austerities; due and regular observance of all rites, or customs. 2. conduct. 3. action. దినచీర్య (from s. దిన a day.) A diary.
- S. చీర్వణము s. n. Chewing.

- క. చిర్వితము &c. adj. Eaten. చిర్వితచిర్వ
ణము Chewing the cud.
- ర. చ్చియలు s. n. plu. 1. Flat spots of
ground, under the tops of mountains.
2. cracks in the ground.
- ర. చ్చుచు v. a. 1. To beat. 2. to clap with
the open hand. చ్చుచు A clap with the
open hand.
- ర. చ్చులు s. n. plu. vide చ్చియలు No. 1.
- స. చిలచ్చింపు s. n. The greek partridge.
- స. చిలదళము s. n. (from s. చల shaking, and
దళ a leaf.) The holy fig tree; because
its leaves are easily agitated.
- స. చిలదళము s. n. (from s. చల shaking,
and కళ the throat.) One whose throat
is in constant movement, viz. A frog.
- స. చలనము &c. adj. 1. Wandering, roaming.
2. trembling, shaking. s. n. Movement,
motion.
- ర. చలము s. n. 1. Malice. 2. obstinacy. 3.
firmness. చలమునాధించు To affirm, or
deny, obstinately. చలపట్టు To be firmly
resolved. చలపాది s. n. An obstinate
person.
- స. చలము &c. adj. Trembling, tremulous,
unfixed, or unsteady. చలించు v. n. 1. To
shake, or move. 2. to hesitate.
- ర. చలవ s. n. 1. Cold. 2. any thing of a
cooling or refreshing nature. 3. bleach-
ing. adj. 1. Cold. 2. cooling. 3. bleached,

- white. చలవపందిలి s. n. A canopy sup-
ported by pillars, raised in the high road,
and decorated with flowers, &c., as a
place for the honorary reception of an
idol. చలవలుగము lit. colds to cover. To
be deadly cold; to be in the extremities
of death.
- ర. చలవాది s. n. A person who, among the
Soodra casts, goes from house to house,
to give information of any death.
- ర. చలి s. n. Cold. adj. Cold. చలిజ్వరము
(from s. జ్వర fever.) Ague. చలికొండ
s. n. (from ర. కొండ a mountain.) The
Himalaya or snowy mountains of India.
చలితఱి (from తఱి time.) vide శిశిరము
తఱు under ఋతువు. చలినట్టు s. n. The
wind; as being cold. చలిపందిలి or చలి
పేంఱు A cool shed, in which water, &c.
is distributed to passengers. చలివెలుగు
s. n. (from వెలుగు brightness.) The
moon; because her beams are cool.
- ర. చలిగరువు s. n. Soil of a sandy surface,
with black earth underneath.
- ర. చలిదీమ s. n. A sort of ant.
- స. చలితము &c. adj. 1. Shaking, trembling.
2. gone, departed.
- ర. చలిది s. n. vide చద్ది.
- ర. చలిమిది s. n. The flour of raw rice, mixed
with milk, or water and jaggory, and
used in offerings to the deity.
- ర. చలిమిది adj. 1. Cold. 2. damp, wet.

- s. చీలియించు v. n. *vide* చీలించు, under
చీలము.
- T. చీలివాపు v. To sooth, to console, to en-
courage.
- T. చలువ s. n. *vide* చలవ.
- T. చల్లి s. n. *vide* చలిది.
- T. చల్ల s. n. Butter-milk.
- T. చల్ల or చల్లని adj. Cold, cool. చల్లనిదొర
lit. a cold gentleman. This is a term of
great praise, and expressive of entire
satisfaction, applied by the people to
any popular ruler. చల్లఁగా adv. 1. Cold-
ly, coolly. 2. slowly, gently. 3. safely,
in good health. కన్నులుచల్లఁగాచూచు
To look or regard with joy, or satisfac-
tion. చల్లదనము s. n. Coldness. చల్లన
s. n. 1. Coldness. 2. slowness, safety.
- T. చల్లరాడు s. n. The post round which the
string passes, which works the churning
stick.
- T. చల్లాదము s. n. Drawers or breeches,
which reach as far as the middle of the
thigh.
- T. చల్లాలు v. n. 1. To grow cool, or calm.
2. to be allayed, restrained, or pacified.
3. to be extinguished. చల్లాల్చు v. a.
1. To cool, or calm. 2. to allay, restrain,
or pacify. 3. to extinguish.
- T. చల్లు v. a. 1. To throw away, pour out,
or sprinkle. 2. to water. 3. to sow. చల్లు
కొను v. comp. 1. To sprinkle upon one's-

self, or upon another. 2. to sow for one's
own benefit.

- T. చేవడు or చేవుడు s. n. making in the in-
flex. sing. చేవటి or చేవుటి Fuller's earth.
చేవటియుప్పు s. n. Earth salt.
- T. చేవలము s. n. The fraction of $\frac{1}{16}$, or $\frac{1}{8}$,
of a pagoda.
- T. చేవి s. n. Taste.
- T. చేవికె s. n. 1. A square shed. 2. a single
square room, separate from the house.
- T. చేవితి s. n. 1. *vide* చేవుతి 2. the relation-
ship of a man's two wives to each other,
చేవితిత్తలి s. n. A step-mother.
- T. చేవిలె s. n. Four dubs, or coins, of the
value of twenty cash each.
- T. చేవు s. n. A chow; the weight by which
pearls are estimated.
- T. చేవుక adj. Cheap.
- T. చేవుకము adj. Square. s. n. A square.
- T. చేవుకలించు v. n. To leap, or run, like
the antelope.
- TUD. చేవుతి s. n. (from s. చేతుధి) The
fourth lunar day, from the new, or full
moon.
- TUD. చేవుదంతి s. n. *vide* చేతుద్దంతము.
- T. చేవ్వఁగా adv. Insipidly.
- s. చేపకము s. n. A vessel for drinking; a
wine glass, or cup.
- s. చేతువు s. n. The eye. చేతు(క్య)వము
s. n. (from క్రవవ the ear.) A snake;
because his eyes are deemed to be his
ears also.

- G. చాందిని s. n. *vide* చందువా.
 S. చాంద్రాయణము s. n. A religious or expiatory observance, regulated by the moon's age, diminishing the daily consumption of food every day, by one mouthful, for the dark half of the month, and increasing it, in like manner, during the light half.
 S. చాంపేయము s. n. The bud of the చంపకము q. v.
 G. చాకరు s. n. (from P. چاکر) A servant.
 T. చాకలవాడు s. n. A washerman. This cast is traced to the offspring of a female weaver, by a gold-smith. చాకలత or చాకలది s. n. A female of this cast. చాక adj. Of or belonging to this cast. చాకిబాన s. n. 1. A washerman's pot. 2. the name of a bird.
 G. చాకిరీ s. n. (from P. چاکری) Service.
 G. చాకు s. n. A pen-knife.
 S. చాక్రికుడు s. n. 1. An oilman. 2. a bard who chaunts the praises of heroes, &c.
 TUD. చాక్షకాడు s. n. 1. *Cubera*, the god of riches. 2. a generous man.
 T. చాక్షుడు s. n. A sort of creeper, *Sansiviera zeylanica*.
 TUD. చాక్షము s. n. (from s. తాక్ష) Liberality, generosity.
 T. చాచి s. n. The nipple.
 T. చాచివేత s. n. Procrastination, delay.
 T. చాచు v. a. To stretch.
- T. చాటించు v. a. To proclaim, to publish by beat of drum. చాటింపు s. n. Proclamation.
 T. చాటు s. n. 1. Shelter, covering. 2. a screen, or shade; any thing concealing another. adj. Secret, hidden. v. a. To proclaim.
 S. చాటుకారము s. n. A necklace, strung alternately with pearls, and golden beads.
 S. చాటువు s. n. Pleasing, or grateful discourse.
 T. చాడి s. n. 1. An accusation. 2. slander. చాడికోరు or చాడినాట్టు s. n. A tale-bearer.
 T. చాడుపు or చాడ్పు s. n. 1. A way or manner. 2. similitude.
 S. చాశకము s. n. A kind of cuckoo.
 T. చాతానులు s. n. A cast of *Soodras*, who worship *Vishnoo* exclusively, and whose profession is to sell flowers.
 S. చాతురి s. n. *vide* చాతుర్యము.
 S. చాతుర్జాతము s. n. The four spices, consisting of cardamom seeds, cloves, the leaf of the clove tree, and the blossoms of the tree termed *Mesua ferrea*.
 S. చాతుర్యము s. n. 1. Eloquence. 2. dexterity, address. 3. ability, cleverness.
 S. చాతుర్వర్ణము s. n. (from s. చతుర్ four, and వర్ణ a tribe.) The four original casts, viz. *Bramha*, *Chutriya*, *Vysya*, and *Soodra*.

- గ. చాదస్తము s. n. Entire ignorance of the world, simplicity.
 త. చాచు v. a. To bruise any small substance, with the fingers.
 త. చాచు s. n. The black ashes of burnt rice, &c., with which Hindoo females, or children, mark their foreheads with a spot.
 త. చాన s. n. A woman.
 త. చాప s. n. A mat. వాడచాప The sail of a ship.
 త. చాపము s. n. A bow.
 త. చాపరాయి s. n. A large flat stone.
 త. చాపలు s. n. plu. Intricacies.
 త. చాపల్యము s. n. Fickleness.
 త. చాచు s. n. 1. Length, extent. 2. a long cloth, containing two or more garments. v. a. *vide* చాచు.
 త. చామ s. n. 1. A kind of boat. 2. a woman.
 త. చామనచాయ s. n. Black, dark blue.
 త. చామరము s. n. A fly brush, or *chowri*, composed of the tail of the *bos-grunniens*.
 తుద. చామలు s. n. plu. (from s. చామాక) The grain called millet. *Panicum miliaceum*.
 త. చామికరము s. n. Gold.
 తుద. చాయ s. n. (from s. చాయా) P. *ظل*. 1. A shadow, or shade. 2. colour, paint. 3. a side. చాయకొడుకు (from కొడుకు a son.) Saturn, in Hindoo mythology, the offspring of the sun, by his wife *Chhaya*, or shade. చాయవేయు To die, to colour.
 త. చారణుడు s. n. 1. A dancer. 2. a panegyrist of the gods.
- త. చారిత్రము s. n. *vide* చరిత.
 గ. చారుజామా s. n. A pad, used as a saddle.
 త. చారుడు s. n. A spy, a secret agent, or emissary.
 త. చారువు adj. Beautiful, elegant.
 త. చాలు or చాచికె s. n. 1. A line. 2. a spot. చాలులమొకము s. n. (from మొకము, and s. మృగ a beast.) The tiger; because it is spotted.
 త. చాలుకంద s. n. An esculent and medical root, described as sweet, cooling, and diuretick.
 త. చాలుపప్పు s. n. A sort of arid pulse.
 త. చాలని s. n. A sieve, or strainer.
 త. చాలా adv. Much.
 త. చాలించు v. a. 1. To cease. 2. to leave, or quit. 3. to postpone. 4. to adjourn. చాలించుకొను v. comp. To resign, to give up.
 త. చాలు s. n. A line, or row; a furrow. v. n. 1. To suffice. 2. to be able. 3. to be sufficient. The affirmative and negative aorists of this verb are added to other infinitives, as auxiliaries, to denote the possession or want of power and ability. *I can, &c. I cannot, &c.*
 త. చాడది s. n. A hall; a choultry, or caravansary.
 త. చావు s. n. Death, demise.
 త. చాపము s. n. The blue jay.
 త. చింకలు s. n. plu. 1. The grain of the great millet, in its husk. 2. small water channels, in fields.

- s. చించి s. n. The tamarind tree.
 T. చించు v. a. To tear or rend. చించుకొను
 v. comp. 1. To retreat. 2. to tear any
 thing belonging to one's-self.
 s. చింత s. n. 1. Reflection, thought, con-
 sideration. 2. recollection. 3. grief, sor-
 row. చింతించు v. a. To reflect or consider.
 v. n. To grieve. చింతిలు or చింతిల్లు v. n.
 To grieve, or to be afflicted.
 T. చింత s. n. The tamarind tree. adj. Of or
 belonging to the tamarind.
 s. చింతామణి s. n. A fabulous gem, sup-
 posed to yield its possessor whatever may
 be required.
 T. చిందపట్ట s. n. A kite.
 T. చిందము s. n. A shell, a conch.
 T. చిందర s. n. 1. A fragment, a piece. 2.
 illness, bad health. 3. ugliness, dislike.
 adj. Ugly. చిందరవంద రలునా adv. At
 random, in confusion. చిందరవందరచే
 యు To spoil; to cut into pieces.
 T. చిందు s. n. 1. A dance. 2. a drop. v. n. To
 be spilled. చిందచోయు To spill. చిందు
 లుక్కు To dance.
 T. చింపు v. a. To tear, or rend, *vide* చించు.
 చింప s. n. A rent, or tear.
 T. చింబోతు s. n. A he-goat, of a large spe-
 cies.
 s. చికిత్స s. n. The practice of medicine;
 healing, curing, administering, or ap-
 plying remedies. చికిత్సకుడు s. n. A phy-
 sician, a surgeon.
 T. చికిలించు v. n. To neigh. చికిలింపు Neigh-
 ing.

- T. చికిలిచూపు s. n. 1. A piercing or severe
 look. 2. an unsteady, or occasional glance.
 G. చికిలీ s. n. (A. مقل) The grinding of
 knives, &c., or cleaning of arms. చికిలీగర్
 (مقل) A knife-grinder, polisher, ar-
 mourer.
 s. చికిష్ణ s. n. Desire to act.
 s. చికురము s. n. Hair.
 T. చిక్కుంటు s. n. A species of comb, with
 three or four teeth.
 s. చిక్కుణము adj. Bland, soft, mild, unc-
 tuous, emollient.
 T. చిక్కుని adj. Thick. చిక్కుదనము or
 చిక్కున s. n. Thickness.
 T. చిక్కుఁబడు s. To be entangled, or en-
 snared.
 T. చిక్కుము s. n. A bag of net-work; a net
 work to muzzle beasts.
 T. చిక్కు s. n. 1. Entanglement, perplexity,
 intricacy, confusion. 2. difficulty, dis-
 tress, trouble. adj. 1. Entangled. 2. dif-
 ficult. 3. troublesome. v. n. 1. To be
 ensnared. 2. to be seized, or apprehend-
 ed. 3. to be found. 4. to remain. 5. to
 grow thin, or lean. చిక్కులఁబెట్టు To
 involve in difficulties. చిక్కుతీయు To
 disentangle. చిక్కునానుండు To be
 troublesome. చిక్కుకొను v. comp. To
 be seized, apprehended, caught, or en-
 snared. అది నాకుచిక్కినది I have got it.
 చిక్కునివస్తువు Any thing not to be had.
 A rarity. మోసములోచిక్కు To fall
 into a snare. వెనకచిక్కు To lag, or
 remain behind. చిక్కిపోవు To become
 lean.

- T. చిక్కుడు నాయ s. n. The bean called *Dolichos lablab*.
- T. చిక్కుతాళము s. n. A padlock; a staple.
- T. చిక్కల s. n. *vide* చిక్కంటు.
- S. చిక్కిరము s. n. A squirrel.
- T. చిగిరింతగడ్డి s. n. A kind of spear grass.
- T. చిగురు s. n. 1. A sprout, or shoot. 2. the gums. 3. the tender part of the flesh under the nail. adj. Young, tender, delicate. చిగిరించు or చిగురు v. n. To sprout, or bud.
- T. చిచ్చి or చిచ్చీ s. n. A term used in lulling babes to sleep.
- T. చిచ్చు s. n. The fire. చిచ్చులు adj. Fiery.
- చిచ్చుబుడ్లు s. n. plu. A kind of rocket.
- T. చిటచిట or చిటపాట s. n. A noise of burning. చిటచిటమను To look sulky.
- T. చిటికన ప్రేలు s. n. The little finger, or toe.
- T. చిటికె s. n. 1. A snap of the fingers. 2. burning the body with a piece of hot turmeric, &c., in order to cure particular diseases. It is specially applied to children.
- T. చిటితాళము s. n. A small cymbal, made of bell-metal.
- T. చిటిముత్యములు s. n. plu. A kind of grain, so called.
- T. చిటుకు or చిటుకుపాటుకు s. n. The noise made by the fall of drops of water from trees, &c.
- T. చిట్టకము s. n. Trick, deceit.
- T. చిట్టచివర s. n. The extremity, or utmost point.
- T. చిట్టదివి s. n. An impenetrable wood.
- T. చిట్టమిడి s. n. A tree, so called.
- T. చిట్టాముదము s. n. Castor oil.
- T. చిట్టి adj. Little, young. s. n. 1. A certain measure, the fourth part of a సోల. 2. a small high vessel, made of brass or copper.
- T. చిట్టిత చెట్టు s. n. The name of a tree.
- T. చిట్టు s. n. Coarse bran.
- T. చిట్టుడుకునీళ్లు s. n. (from ఉడుకునీళ్లు *boiled water*.) Water taken out from that in which rice is boiled, just as it begins to simmer.
- T. చిట్టము s. n. The rust of iron.
- T. చిట్టలు s. n. plu. 1. Coloured borders, about three or four inches in length, at the ends of a cloth. 2. pictures. 3. projects. 4. invention. 5. conspiracies.
- T. చిట్లు v. n. To split; to crack.
- G. చిత్తా s. n. A rough daily account particulars, a day book.
- T. చిదిపి adj. Small, little.
- T. చిదిముది s. n. 1. Trouble, confusion. 2. vexation, anger.
- T. చిడుగుడు s. n. 1. A ring-worm. 2. a kind of play among young people.
- T. చిడుము s. n. The itch.
- S. చిత or చితి s. n. The funeral pile.
- G. చితాలీకు s. n. 1. Invention. 2. insinuation.
- T. చిరుకు v. n. To burst, as a ripe fruit, or a sore.
- TUD. చిత్త s. n. (from S. చిత్ర) The fourteenth of the lunar mansions.

- T. చిత్రది adj. 1. Cloudy. 2. rainy. s. n. Rain.
- S. చిత్రము s. n. 1. The mind, or faculty of reasoning. 2. the heart, considered as the seat of intellect. 3. inclination. 4. will, pleasure. చిత్రించు v. a. 1. To keep or retain in mind. 2. to listen, or attend to. 3. to peruse. మీచిత్రము lit. *your pleasure*. As you please, as you may deem proper. చిత్తుఁడు and చిత్తురాలు are respectively masculine and feminine affixes, added to any noun of sanscrit derivation denoting a passion of the mind, to express the person affected by that passion; as పంతోపచిత్తుఁడు A happy man.
- TUD. చిత్రరూపు s. n. (from S. చిత్ర) A picture, painting, or drawing. చిత్రరూపుపటము The canvas, or paper, of a picture.
- S. చిత్రవృత్తి s. n. Disposition.
- S. చిత్రసమున్నతి s. n. (from S. చిత్ర *the mind*, and S. సమున్నతి *elevation*.) Pride, haughtiness, arrogance.
- S. చిత్రాభోగము s. n. (from S. చిత్ర *the mind*, and S. ఆభోగ *enjoyment*.) 1. Consciousness of pleasure, or pain. 2. the attention of the mind to its own sensations.
- T. చిత్తు s. n. 1. A foul draft, or copy. 2. a blot, or erasure.
- S. చిత్ర s. n. vide చిత్ర.
- S. చిత్రకము s. n. 1. A mark made with sandal, &c., on the forehead. 2. *the cheeta*, or small hunting leopard. 3. a medicinal plant, *Plumbago zeylanica*.
- S. చిత్రకాయము s. n. A tiger.
- S. చిత్రగుప్తుఁడు s. n. Yama's registrar, who records the vices and virtues of mankind.
- S. చిత్రబింబము s. n. An old chameleon.
- S. చిత్రభాను s. n. The sixteenth year, of the Hindoo cycle of sixty.
- S. చిత్రము s. n. 1. Wonder, surprise, astonishment. 2. painting, delineation, writing, &c. 3. a picture, variegated colour. adj. 1. Wonderful, surprising. 2. variegated, spotted, speckled. చిత్రకారుఁడు s. n. A painter. చిత్రభానుఁడు s. n. 1. The god of the fire. 2. fire. 3. the sun; because their splendour is *wonderful*. చిత్రరథుఁడు s. n. One of the *Gandharvas*, or choristers of *Indra's* heaven; lit. the lord of the *painted* car. చిత్రవాలము s. n. The blue jay. చిత్రవిచిత్రము Very wonderful. చిత్రపనము (from S. ఆసన *a seat*.) A square carpet, of a *variegated* colour, used by bramins, &c., during prayer. చిత్రవధ Killing by torture, or in any *extraordinary*, or *unusual* manner.
- S. & T. చిత్రమూలపుచెట్టు s. n. The plant called Ceylon lead wort. *Plumbago zeylanica*.
- S. చిత్రరేఖ s. n. 1. The name of the daughter of *Banasoora's* minister. 2. the wife of *Cubera*, the god of riches.
- S. చిత్రీక s. n. 1. A carpenter's plane. 2. a mark left in a book.
- S. చిత్రణి s. n. The Hindoos divide women into four classes, according to their dispositions; to the second of which they give this name. It denotes a female of a lascivious inclination.

- s. చిదంబరము s. n. *Chellumbrum*, a holy place on the coast of Coromandel, near the mouth of the Coleroon, where there is a famous pagoda dedicated to *Siva*.
- T. చిదకముక్క s. n. A flat nose.
- T. చిదగౌదలు s. n. plu. Domestic quarrels.
- T. చిదుకు v. n. *vide* చితుకు.
- T. చిదుకులు s. n. plu. Small sticks.
- T. చిదువు v. a. 1. To squeeze a fruit, or a sore. 2. to kill, or murder.
- T. చిదుము v. a. *vide* చిదువు No. 1.
- T. చిదుర or చిదురుప s. n. A piece, bit, fragment, or atom.
- T. చినుకు s. n. A drop of rain. v. n. To rain.
- T. చినుఁగు v. n. To be torn, or rent. s. n. A rent, or tear.
- T. చిన్న adj. 1. Small, little, short. 2. young. 3. mean, trifling. 4. narrow. 5. disgraceful. చిన్నకారు Childhood, youth. చిన్నతనము s. n. 1. Infancy. 2. littleness, smallness. 3. disgrace, dishonor. చిన్నది s. n. A girl. చిన్నవాఁడు A boy. చిన్నబుచ్చు v. a. To disgrace. చిన్నబోవు To be disgraced. ముఖముచిన్నజేసుకొను To be disgusted, or ashamed. చిన్నాపెద్ద Small and great.
- T. చిన్నము s. n. A weight, equal to one eighth part of the coin termed a pagoda.
- TUD. చిన్నియ or చిన్నె s. n. (from s. చిహ్న) 1. A token, mark, or sign. 2. a scar. 3. affectation. చిన్నెలాఁది s. n. A coquette. చిన్నెలాఁడు A fop.
- s. చిపిటములు s. n. plu. *vide* అటుకులు.
- T. చిప్ప s. n. A shell. ముతైపుచిప్ప The pearl oyster-shell. తాజేటిచిప్ప The tortoise-shell. మోకాటిచిప్ప s. n. The knee-pan. టెంకాయచిప్ప or కొబ్బెరచిప్ప Half of a broken cocoanut, including both the shell and the kernel, or the shell only. చిప్పముతైము An artificial pearl.
- T. చిప్పకసువు s. n. A fragrant grass. *Andropogon schænanthus*.
- T. చిప్పకుంకటి s. n. A small lock of hair, either below or above the long lock, left upon the crown of the head, by all Hindoo men.
- T. చిప్పగడ్డి s. n. *vide* చిప్పకసువు.
- T. చిప్పగుద్దలి s. n. An axe, for cutting trees.
- T. చిప్పపెరిక s. n. Either side of a shelving roof.
- T. చిప్పము s. n. A parcel, or small bundle.
- T. చిప్పలు v. n. To rise, as joy; which is often figuratively represented, by Te-loogoo authors, as rising, like sap in a tree.
- T. చిప్పెము s. n. *vide* చిప్పము.
- T. చిప్పెవాఁడు s. n. A tailor. This cast, among the Hindoos, is said to be descended from a female chuckler, by a bramin.
- T. చిమట s. n. A moth.
- T. చిమటా or చిమిటా s. n. 1. The extracting of the hair on the face. 2. the instrument used to extract it. చిమటాదీయు To pull out the hair from the face.
- T. చిముటు v. a. To wink.
- T. చిముడు v. n. To overboil. చిముడ్చు v. a. To overboil.

- T. చిమ్మనగొట్టము or చిమ్మనగోవి s. n. A syringe.
- T. చిమ్మిట s. n. *vide* చిమట.
- T. చిమ్మిరి s. n. Fried sesamum seeds, and jaggory, pounded together, which the Hindoos eat as a delicacy.
- T. చిమ్ము v. a. 1. To sweep. 2. to squirt, or spirt.
- T. చిమ్మేట s. n. *vide* చిమట.
- S. చిరంజీవి s. n. A crow. adj. Long lived. This is a term of kindness, implying a blessing of long life, often used by superiors to inferiors, by fathers to children, or by elder to younger brothers.
- S. చిరంటి s. n. A woman, married, or single, who continues to reside, after maturity, in her father's house.
- S. చిరంతనము or చిరత్నము &c. adj. Old, ancient, antiquated, long lasting.
- T. చిరగడము s. n. A sort of edible root.
- T. చిరత s. n. 1. A cudgel. 2. the round piece of wood at the end of a native canoe. In the plural, this word denotes the instrument used for the hand torture, *vide* కిట్టికోల under కిట్టు.
- S. చిరము s. n. A long time.
- G. చిరాకు s. n. Anger, wrath.
- T. చిరివేరు s. n. The *chay* root, which produces a red die.
- T. చిరుకు v. n. & s. n. *vide* చినుకకు.
- T. చిరుకుడు s. n. 1. A species of half leprosy, which causes large round spots all over the body. 2. the ring worm.

- T. చిరుతలుగ్రమ్ము or చిరుతలువారు v. n. To dazzle.
- T. చిలుచిలు s. n. 1. Anger. 2. sullenness, moroseness. చిలుచిలులాడు To be angry, sullen, or morose.
- T. చిఱి or చిలు adj. Little, small, short. చిలునవ్వు lit. a young laugh. A smile. చిలునాలుక s. n. lit. the small tongue. The uvula.
- T. చిలుత s. n. A child. adj. 1. Little, small, short. 2. young. చిలుతగండు or చిలుతపులి s. n. The cheeta, or small hunting tiger.
- T. చిలుము v. a. To burst.
- T. చిలువేరు s. n. *vide* చిరివేరు.
- T. చిఱ్ఱ or చిఱ్ఱు s. n. Anger, wrath. చిఱ్ఱముఱ్ఱాడు or చిఱ్ఱుబుఱ్ఱాడు v. n. To be angry, sullen, or morose.
- T. చిఱ్ఱిసూరదుబ్బు s. n. The root of the *Amaranthus campestris*, used as a remedy in stranguries.
- T. చిలక s. n. A parrot. చిలకతాలి s. n. A breast ornament, in the form of two parrots, adorned with precious stones. చిలకరౌతు The indian cupid, whose steed is the parrot.
- T. చిలకసూర s. n. A pot-herb.
- T. చిలకట or చిలకడ s. n. A piece of semi-circular wood, like a ring, at the end of the rope used as the girth of the bullock saddle, through which the other end is passed, to fasten the saddle. చిలకడతాడు The rope used as a girth, as above described.

త. చిలకరించు v. a. To sprinkle ; from చిలుకు q. v.

త. చిలకలకొలికి s. n. A woman.

త. చిలక్కొయ్య s. n. A wooden pin, fixed in the wall, on which articles are suspended.

త. చిలిపి s. n. A wicked, depraved, roguish or impudent person. చిలిపితనము s. n. Depravity, roguery, impudence.

త. చిలివిషము s. n. Malice, wickedness. adj. Malicious, wicked.

త. చిలుక s. n. *vide* చిలక.

త. చిలుకకొయ్య s. n. *vide* చిలక్కొయ్య.

త. చిలుకు s. n. 1. An arrow. 2. the residue or remains. 3. *vide* కొట్లము v. a. 1. To churn. 2. to sprinkle.

త. చిలుపచిలుపకీళ్లు s. n. Water scattered in spots, here and there.

త. చిలుము s. n. Verdigrase.

త. చిలువ s. n. A snake. చిలువకన్నయ s. n. (from కన్నయ a girl.) A female of the serpent race, having a human face, with the tail of a serpent. చిలువదొర (from దొర a ruler.) The chief of the serpent race, who has a thousand heads.

త. చిల్క s. n. *vide* చిలక.

త. చిల్క v. a. & s. n. *vide* చిలుకు.

త. చిల్ల adj. 1. Empty. 2. trifling, useless. చిల్ల చెవులు Bored ears, without ear-rings. చిల్ల పెంకు or చిల్ల పెంచు s. n. A small piece of a broken earthen vessel. చిల్లజే గడము Useless disputes.

త. చిల్లగింజ s. n. The clearing-nut. *Strychnos potatorum*.

త. చిల్లర adj. 1. Trifling, mean. 2. sundry. s. n. Odd sums. నాకువాడుపదివరాలా చిల్లరయివ్వవలెను He owes me ten and odd pagodas.

త. చిల్లి s. n. A small hole, in a pot, paper, &c.

త. చిల్ల s. n. That of which the end divides into two or more from the main body ; thus, చిల్లకొల A whip with several lashes. చిల్లచంద్లావు A cow, the ends of whose teats branch into two.

త. చివర s. n. The end, extremity, or point.

త. చివుక s. n. A coin of the value of a quarter rupee.

త. చివుకబట్ట s. n. A bat.

త. చివుకు v. n. To be damaged, or spoiled. s. n. The spoiling or rotting of goods.

త. చివురు s. n. *vide* చిగురు.

త. చివ్వ s. n. A battle, combat.

త. చివ్వు v. a. To sharpen, make round, or polish, with a knife ; to mend a pen.

త. చివ్వన adv. Quickly, speedily.

త. చిహ్న or చిహ్నము s. n. 1. A mark, spot, or stain. 2. a sign, or symbol. గర్భచిహ్నాలు The signs of pregnancy.

త. చీ interj. Expressive of disgust, contempt, or shame. Fie! &c.

త. చీకటి s. n. Darkness. adj. Dark. చీకటి రాము (from రాము a planet.) The moon's ascending node, reckoned by the Hindoos as the eighth planet. చీకటి కొంక (from కొంక a natural enemy.) The sun. చీకటితప్పు s. n. (from తప్పు

a fault.) Adultery. lit. the crime committed in darkness.

T. చీకాకుపడు v. n. To be puzzled, or confounded.

T. చీకలి s. n. A broom.

T. చీకు s. n. A blind person. adj. Blind.

T. చీకు adj. Damaged, spoiled by damp, &c. v. a. 1. To suck. 2. *vide* చవుకు.

T. చీకురువాయి s. n. A cricket.

T. చీకువాలు s. n. Darkness.

T. చీటి or చీటీ s. n. 1. A note, or small letter. 2. chintz, painted cloth.

T. చీడ s. n. A disease; applied either to those of animals, or of vegetables.

T. చీడు s. n. A bundle of thread, consisting of seven *punjums*, or two hundred and ten ఎనికె q. v.

T. చీడర s. n. 1. Abhorrence, loathing. 2. perplexity, distraction of mind.

T. చీదు v. a. To blow the nose.

౯. చీనాంబరము s. n. A very precious or fine cloth.

T. చీపురు s. n. A broom.

T. చీమ s. n. An ant.

T. చీమిది s. n. The mucus of the nose.

T. చీము s. n. Matter from a sore; pus.

T. చీర s. n. A female garment.

T. చీరబట్ట - చీర చీను or చీరప్రతు s. n. A white louse.

S. చీరము s. n. 1. Lead. 2. bark, rind. 3. a cloth made of bark.

S. చీరిక s. n. A moth, a cricket.

T. చీరికలు s. n. plu. 1. Remnants or bits of cloth; tatters. 2. slices.

T. చీరికి s. n. Regard, esteem. చీరికిగాను v. a. To regard, or esteem.

T. చీరు v. a. 1. To cut in slices. 2. to scratch. 3. to tear with the claws or tusks. 4. to hiss like a serpent.

T. చీరె s. n. *vide* చీర.

T. చీరము s. n. A small chisel.

T. చీలు v. a. To call, to invite.

T. చీల s. n. An iron nail; a wooden pin.

T. చీలమండ s. n. The ankle.

T. చీలి s. n. A cat.

T. చీలికలు s. n. *vide* చీరికలు.

T. చీలు v. n. 1. To split, or open. 2. to part from company. చీలుచు or చీల్చు v. a. To divide, or split. చీల్చించు v. caus. To cause to split.

S. చీవరము s. n. The tattered dress of a mendicant.

T. చుంకుడు s. n. A trifling or small balance, or arrear.

T. చుంకులు s. n. plu. The ends of a garment.

T. చుంచు s. n. 1. *vide* చిప్పకుంకటి. 2. the musk rat. 3. a mouse. adj. Young. చుంచుంబాలుడు A young child.

T. చుండు s. n. The dandruff. v. n. To be decocted, evaporated, or dried up. చుందించు To decoct, or dry up.

S. చుంబనము s. n. A kiss. చుంబితము &c. adj. Kissed. చుంబించు v. a. To kiss.

T. చుంఱు s. n. The noise made by fire, when it comes in contact with water.

- T. చుక్క s. n. 1. A drop, dot, or spot. 2. the round mark worn on the forehead, by Hindoos. 3. a star. 4. the planet *Venus*.
 చుక్కవొట్టు An ornamental spot worn on the forehead, by Hindoo women; also the round sectarial mark, worn by both men and women. చుక్కలతెరపు The sky. lit. the road of stars. చుక్కలదొర (from దొర lord.) The moon.
- T. చుక్కని s. n. The helm or rudder of a vessel.
- T. చుట్టి s. n. 1. A round roll of any thing. 2. a roll of tobacco. చుట్టదాగు - చుట్టపట్టు or చుట్టపీల్చు To smoke a cheroot.
- T. చుట్టము s. n. A relation. చుట్టరికము Relationship, consanguinity, affinity.
- T. చుట్టు v. a. 1. To roll round; to wrap up. 2. to go round, to roam, wander, or travel. చుట్టుకొను v. comp. 1. To surround. 2. to roll, or wrap up. s. n. 1. Circumference. 2. a toe ring, worn by women. adv. 1. Around. 2. round about; out of the direct way. పానాచుట్టు To tie a turband. ఆదోవమహాచుట్టు That road is far about. చుట్టుబడు To fall out of the direct route. చుట్టుకొల్లారము or చుట్టుకొల్లారు A square, formed by four houses. చుట్టుగుల్ల A round shell, or conch. చుట్టుముట్టు To surround. చుట్టువాలు The missile weapon of *Vishnoo*.
- G. చునాయించు v. a. To plait, or fold, any part of the dress.

- TUD. చుప్పనాక s. n. (from క. శూపన భా.) The sister of *Ravana*.
- S. చుబుకము s. n. The chin.
- S. చుద్దంశము s. n. A bug.
- T. చుటచుటకాలు v. n. To burn quickly, with a crackling noise.
- T. చుటుకు s. n. 1. Excessive heat. 2. force, violence. 3. sharpness. 4. haste, impetuosity, speed. 5. pain. adj. 1. Hot. 2. violent. 3. sharp. 4. quick, impetuous. 5. painful.
- T. చులుపుచ్చు v. a. To burn, or consume.
- T. చులకన s. n. 1. Lightness. 2. want of importance or difficulty. 3. disregard, contempt. చులకని adj. 1. Light. 2. unimportant, easy. 3. contemptuous.
- S. చులుకము s. n. The hand hollowed, so as to hold water, &c.
- T. చుల్ల or చుల్లి s. n. The penis.
- T. చువ్వ s. n. A small supple stick, or cane; a slip of wood.
- T. చువ్వ part. This is a particle, denoting reality or certainty, used in the superior language only; as ధర్మంబు చేసినపుణ్య ఫలంబు నెందుదువుచువ్వ If you practice virtue, you will certainly obtain it's fruit.
- T. చూచు v. a. 1. To see; to look; to perceive. 2. to observe. 3. to visit. 4. to meet. 5. to wait. 6. to try. 7. to consider. 8. to take care, or be on one's guard. This verb also expresses the exercise of any of the five senses, and therefore

occasionally denotes either *to see, to taste, to smell, to feel, or to hear*, according to the context. చూచుకొను v. comp. To see; to see each other. చూపు or చూపించు v. caus. To cause to see, or look; to shew, or point out. రుచిచూచు (from s. రుచి taste.) To taste. వాసనచూచు (from వాసన smell.) To smell. చెయిచూచు To feel the pulse. వాడుచెప్పేమాటలుచూడు Hear what he says. తొంగిచూచు To peep. తిరిగిచూచు To look back. దొరనుచూస్తుని I saw, observed, or visited, the gentleman. దారిలోవాణ్ణిచూస్తుని I met him, on the road. నెలదినములమట్టుకుచూస్తుని I waited for a month. వాణ్ణిచంపచూచెను He tried to kill him. వానిమాటలుచూస్తేనిజమని తోస్తున్నది Upon considering his words, I think it is true. చూపెట్టుకొనివుండు To wait upon one constantly; to court one's favor; to watch; to expect. సరిచూచు To examine, or compare. చూడఁగలవాడు (from చూడ the infinitive of చూచు. t. గల possessing, and t. వాడు he.) This phrase may denote either a man *about* to see, or a man *able* to see; but, in books, it is usually applied to denote, a man of good looks, a handsome man.

s. చూచుకము s. n. The nipple.

s. చూడ s. n. A single lock of hair, left on the crown of the head, at the ceremony

of tonsure. చూడాకర్తము The ceremony of tonsure. చూడామణి (from s. మణి a gem.) A jewel worn in a crest; a diadem.

t. చూడు s. n. Pregnancy, as applied to cattle only. చూడియావు A cow with calf.

t. చూడు v. a. To burn.

t. చూడ్కి s. n. 1. A look. 2. an eye.

s. చూతము s. n. The mango tree. *Mangifera indica*.

t. చూపరి s. n. A handsome person.

t. చూపు s. n. Sight, a look.

t. చూరకత్తి or చూరుకత్తి s. n. 1. A small knife. 2. a creese, or small dagger.

t. చూరీ s. n. A knife. (چوری Hind.)

t. చూరు s. n. 1. The border of a shelving roof. 2. powder of any kind. చూరుకమ్మ A board nailed on the end of a shelving roof.

t. చూరెలుక s. n. A kind of rat.

s. చూర్ణకుంతలములు s. n. plu. Curls, ringlets.

s. చూర్ణము s. n. Powder; dust; any pulverized substance.

s. చూర్ణిక s. n. Sanscrit prose.

t. చూజు s. n. Plunder.

t. చూలు s. n. 1. The womb. 2. the foetus. 3. a child. చూలాలు A pregnant woman.

t. చూవె part. vide చువ్వె.

t. చెం adj. Red; as చెంగలువ, or చెందొవ, The red water lily.

t. చెంక s. n. 1. The cheek. 2. a small part

of a field. చెంక పేయు To slap on the cheek.

T. చెంకట adv. Near, nigh.

T. చెంకనాలు s. n. plu. Leaps in running.

T. చెంకలించు v. n. To shine.

T. చెంకలికోస్తు s. n. A drug; a sort of *costus*.

T. చెంకు v. n. 1. To lose at a game; to be thrown out of the game. 2. to be loosened, as applied to a knot.

T. చెంకు s. n. The border, or edge, of a cloth.

T. చెంచలిచెట్టు s. n. The plant termed *Flacourtia cataphracta*.

T. చెంచువాండ్లు s. n. A certain cast of half savage Hindoos, dwelling in the hills, and forests.

T. చెందిపోతు s. n. A very wicked man.

T. చెండు s. n. A ball of cloth, flowers, &c., used in play. v. a. To cut in pieces. v. n. To rise, as applied to any excessive smell. వాసన చెండుతున్నది It smells excessively.

T. చెంత adv. *vide* చెంకట.

TUD. చెందిరము s. n. *vide* కుంకుమ.

T. చెందు v. a. To accrue. ఆపుణ్యమువాణ్ణి చెందెను That virtue accrued to him.

చెందించు v. caus. To obtain, or attain.

TUD. చెంద్రిక s. n. (from s. చెంద్రికా.) 1. The cover of a letter written on palmyra leaves. 2. pale red colour.

T. చెంప s. n. 1. The cheek. 2. the side. చెంప

కాయ s. n. A slap, or blow, on the cheek.

T. చెంబదివాడు s. n. A fisherman.

T. చెంబు s. n. A small round metal vessel.

T. చెకడా s. n. A cart.

T. చెకముకి s. n. The bit of steel with which fire is struck. చెకముకి పేయు v. a. To strike fire with it. చెకముకిరాయి s. n. Flint.

T. చెక్క s. n. 1. A piece, slice, chip, cutting, or splinter; as applied to wood, or large gourds. 2. the bark of trees.

T. చెక్కకొణదురు s. n. An insect infesting animals.

T. చెక్కపిణజు s. n. *vide* గోమారి.

T. చెక్కిలి s. n. making in the inflex. sing. చెక్కిటి. The cheek.

T. చెక్కు v. a. 1. To plane, pare, chip, slice, or make thin. 2. to cut off, to cut out; to engrave. 3. to slip into a cleft, or interstice. 4. to set as precious stones. 5. to dig slightly. కలముచెక్కు To make a pen.

s. n. 1. The rind of cucumber and similar fruits. 2. half a bullock load of tobacco. 3. the cheek. చెక్కు చెదరు v. n.

To be spoiled. lit. the rind or surface to be dissipated, or spent. చెక్కు చెమర్చు v. n. (from చెమర్చు to perspire.) To be

fatigued, or tired. చెక్కుడుపార The tool used in digging up grass by the root.

T. చెచ్చెర adv. Quickly, hastily, speedily, precipitately.

G. చెటాయించు v. a. To reject a petition, or request; to refuse advice; to disapprove a suggestion.

T. చెట్ట s. n. 1. Evil. 2. the hand. adj. Bad.

చెట్టవట్టు s. n. A marriage. v. a. To marry. lit. to take by the hand. చెట్టాపట్టాలను

ట్టుకొను To take hold of each other's hands, in walking.

- T. చెట్టు s. n. A tree, bush, or plant.
 T. చెడు v. n. 1. To become bad, rotten, or putrid. 2. to be spoiled, damaged, or destroyed. 3. to be ruined. 4. to be expelled from one's cast. 5. a woman to go astray. చెలుచు or చెలుపు v. a. 1. To make bad. 2. to spoil, or corrupt. 3. to ruin, or injure. 4. to defile, or violate, a female. చెడగొట్టు To spoil. చెడగరము adj. Bad, wicked. చెడిపె s. n. An adul-tress. చెడు or చెడ్డ adj. 1. Bad, wicked. 2. spoilt, damaged, rotten. 3. defiled. 4. excessive, much, very. చెడు or చెడ్డ-పులుసు Very sour. చెడు or చెడ్డ-తనము s. n. Badness, wickedness. అదిచెడె A phrase, corresponding with the English expressions *Never mind, let it pass*. lit. it is ruined. వాచుచెడ్డడు lit. he is ruin-ed, corresponding with such phrases as, *He be hanged, &c.*, or rather with a more common English imprecation.
 T. చెడ్డు s. n. The clapping of the hand on the thigh. This is a mode of expressing defiance, amongst warriors.
 T. చెణుకు or చెణుకు v. a. 1. To touch. 2. to provoke. s. n. 1. A small particle or atom. 2. a touch.
 T. చెణగరము adj. *vide* చెడగరము under చెడు.
 T. చెతురు s. n. 1. An equivocal, or ambi-guous expression, *a double entendre*. 2. eloquence.
 T. చెత్త s. n. Rubbish, dirt. చెత్తచెదారము Sweepings.

- T. చెదరు or చెదురు v. n. 1. To be dispers-ed, dissipated, or spent. 2. to fall in drops. 3. to be dazzled. చెదరగొట్టు To disperse, route, or defeat.
 T. చెదలు s. n. White ants. *Termes*. చెదలు బట్టు White ants to attack any thing.
 T. చెనటి s. n. A wicked person.
 T. చెనయు v. a. To touch.
 T. చెన్నపట్నము or చెన్నాపట్నము s. n. The city of *Madras*, on the coast of Coro-mandel.
 T. చెన్ను s. n. 1. Beauty. 2. joy. adj. 1. Beautiful. 2. joyful.
 T. చెప్పు v. a. 1. To say, or tell. 2. to teach, or instruct. 3. to relate, or recite. చెప్పించు v. caus. To cause to say, or tell, &c. చెప్పుకొను v. comp. 1. To address, to represent, to announce. 2. to learn a language, or task. చెప్పుదుమాటలు lit. words said. Hearsay. చెప్పింపు To send word. చెప్పియచ్చు To advise.
 T. చెప్పులు s. n. plu. 1. Shoes. 2. sandals.
 T. చెమట s. n. Sweat, perspiration. చెమట కాను or చెమరకాయ s. n. A pimple. lit. the fruit of perspiration. చెమర్చు v. n. To be wet with perspiration; to be-come damp, as porous vessels, by water oozing through them.
 T. చెముడు s. n. 1. Deafness. 2. the milk hedge plant. *Euphorbia tirucalli*. చెమటి adj. Deaf.
 T. చెమ్మ s. n. Damp, moisture. adj. Damp, moist. చెమ్మగులు v. n. To be damp.
 T. చెయి or చెయ్యి s. n. making in the inflex.

sing. చేతి. 1. The hand. 2. the arm. 3. a sleeve. 4. dung cakes, used as fuel. అణచెయ్యి or లోచెయ్యి The palm of the hand. మీజెయ్యి The back of the hand. మోచెయ్యి The elbow. ముంజెయ్యి The wrist. జండచెయ్యి The arm, from the shoulder to the elbow. కుడిచెయ్యి The right hand. ఎడమచెయ్యి or పుట్టుచెయ్యి The left hand. చెయిజేతబలుచుకొనివచ్చు To bring along *by force*. ఒకచెయ్యి కావుండు To be all in one cabal. చెయి తిరిగినవాఁడు A good workman, a good penman. చెయి కూడివచ్చేపని Business which meets with success. చెయితట్టు To clap the hands. చెయిచూచు To feel the pulse. చెయివ్రాలు 1. Hand-writing. 2. signature. చెయిపట్టు v. a. 1. To ravish a woman. 2. to protect, support, or assist. చయిబడి A handle. చెయిపెట్టె A little chest; a box. చెయిలిప్పుకాతీము To borrow on verbal promise, without any bond. చెయివిడుచు To give over a sick person. 2. to give up assisting one. చేతి కిందిమనిషి A person entirely at one's disposal.

ర. చెయ్యలు s. n. plu. Actions. చెయ్యల సాకిరి (from TUD. సాకిరి from s. సాక్షి a witness.) lit. the witness of actions. The sun.

ర. చెరఁకు s. n. The hem of a garment.

ర. చెరచెర s. n. Anger, rage.

ర. చెరపలు s. n. plu. The cheeks.

ర. చెరవము s. n. A large pot, chiefly of brass or copper.

ర. చెరి part. prefixed to words denoting quantity or number, to denote *Each of two* only; as వాండ్లకుచెరిపదివరాలుయి Give ten pagodas to each of them.

ర. చెరుకు s. n. vide చెలుకు.

ర. చెరుకు v. a. To winnow. s. n. vide చెరఁకు.

ర. చెరువు s. n. An artificial lake, or tank. v. a. To put, stick, or slide, in.

ర. చెర్లకోల s. n. vide చిల్లకోల, under చిల్ల.

ర. చెఱ s. n. Captivity, imprisonment.

ర. చెఱఁకు s. n. vide చెరఁకు - చెఱఁకుమా పినది lit. a woman whose cloth is stained. A menstruous female.

ర. చెఱలాడు v. n. To wander about; to roam.

ర. చెఱి or చెఱుక part. vide చెరి.

ర. చెఱుకు s. n. The sugar cane. చెఱుకు పాలు (from పాలు milk.) The juice of the sugar cane. వంటచెరుకు s. n. lit. cooking sugar cane. Fuel for cooking. The word కట్టెలు, which denotes *sticks*, usually made use of for fuel, is deemed ill-omened; because *sticks* are used as fuel at the funeral pile; and, therefore, this better omened term is used, to denote sticks used for fuel in cooking.

ర. చెఱుచు or చెఱుపు v. a. vide చెడు.

ర. చెఱుము v. a. To rub.

ర. చెఱువు s. n. vide చెరువు.

ర. చెలఁకు v. n. 1. To shine, or be splendid. 2. to be pleasant, or agreeable. 3. to resound.

ర. చెలమ s. n. A hole dug in a dried up tank, or in the dry bed of a river, so as

- to collect water from the spring below.
౧. చెలరేకు v. n. To be scattered, or spread over, a country. 2. to be arrogant, or insolent.
౨. చెలావణి adj. Current, as applied to coin.
౩. చెలి s. n. 1. A friend. 2. a female friend, or companion. చెలికత్తె A female friend, or companion. చెలికాడు A male friend, or companion.
౪. చెలికె s. n. 1. A field after its crop has been cut, and the gleanings gathered. 2. a field ploughed, and left fallow.
౫. చెలిది s. n. A troublesome kind of itch.
౬. చెలిమి s. n. Friendship. చెలిమికత్తె A female friend. చెలిమికాడు A male friend. చెలిమిచుక్క The name of the seventeenth lunar mansion.
౭. చెలియలు s. n. *vide* చెల్లెలు.
౮. చెలియలికట్ట s. n. The sea-shore.
౯. చెలువ s. n. A woman.
౧౦. చెలువము or చెలువు s. n. Beauty. adj. Beautiful.
౧౧. చెలువుడు s. n. A lover.
౧౨. చెల్ల or చెల్లఁబో interj. Expressive of grief, Alas, &c.
౧౩. చెల్లాచెదరు adv. In a disordered, or dispersed state.
౧౪. చెల్లాటము s. n. Sport.
౧౫. చెల్లి or చెల్లియలు s. n. *vide* చెల్లెలు.
౧౬. చెల్లు v. n. 1. To pass, as regards time. 2. to pass as money; to be current. 3. to pass by general consent; to be valid, fit, or proper. 4. to pass from one to another; to be paid, or liquidated. 5. to

pass from this world; to die. 6. to come to pass; to be accomplished. 7. to be extended. s. n. A sum paid; a collection. చెల్లించు v. a. 1. To cause to be current, valid, or extended. 2. to pay, or liquidate. 3. to perform, or accomplish. చెల్లనిరూక A bad or uncurrent fanam. చెల్లుదీటి A receipt. చెల్లుబాకీలు Collection and balance. లెక్కలో చెల్లుబెట్టు lit. to put a sum paid in account. To credit in account.

౧౭. చెల్లెలు or చెల్లె s. n. A younger sister.
౧౮. చెవి s. n. The ear. చెవితమ్మె The lobe of the ear. చెవికొణక The tip of the ear. చెవినిబెట్టు To hear. చెవిపోవు To be heard. చెవులకడియలుపడు To be faintish, from want of food. lit. the bolts of the ears to fall. చెవులబట్టి or చెవులపోతు A hare.
౧౯. చెవుడు s. n. Deafness. చెవిటి adj. Deaf.
౨౦. చే postpos. *vide* చేత s. n. The hand; as చే సంజ్ఞ A sign of the hand. చేకులు - చేకూడు or చేకూడు (from ర. కూడు to be joined.) 1. To succeed. 2. to obtain; to acquire. చేకూల్చు To cause to succeed, or obtain. చేకొను v. a. (from ర. కొను to take.) 1. To take, accept, or receive. 2. to recover. 3. to seize, or usurp. చేపట్టు 1. To marry. 2. to protect, aid, or support. చేపడు To be seized, or caught. చేపట్టె s. n. A small box, or chest. చేబాది స A hand hammer. చేమోడ్డు (from ర. మోడ్డు to fold.) To

join the palms of the hands together, in token of respect.

౧. చేతలు s. n. Bracelets, composed of coral and gold beads.

౨. చేత s. n. Strength. చేతలమెకము (from TUD. మెకము *a beast*.) An elephant.

౩. చేట s. n. A winnowing basket. చేటచవులమెకము s. n. lit. the beast with ears like a winnowing basket. An elephant.

చేటసవతురిక్క (from సవతు *like*, and రిక్క *a star*.) The sixteenth of the lunar mansions. చేటరిక్కినెల The second Telogoo lunar month; that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Taurus*.

౪. చేటకుడు s. n. A male servant, or slave. చేటి A female servant, or slave.

౫. చేటకొల్లారు s. n. A square yard, with houses on three sides.

౬. చేటు s. n. 1. Destruction, ruin, perdition. 2. misfortune, disaster. చేటుకాలము A disastrous period. చేటుముణుడు - చేటుచూడు or చేడ్చుడు To be ruined, or destroyed. చేట్లకొరివి s. n. (from కొరివి *a firebrand*.) A mischievous person. చేడ్చుట Ruin.

౭. చేదియ or చేదె s. n. A woman.

౮. చేత postpos. This postposition, sometimes contracted into చే, is the sign of the ablative termed *instrumental*. It is itself the inflected ablative case of the irregular noun చెయ్యి *the hand*, and denotes the *cause* or *agency* by which any effect is produced. It may generally be translated by the English preposition *by*.

౯. చేత s. n. (from ౧. చేయు q. v.) Doing; an act; action.

౧౦. చేతనము s. n. An animal, or existent being.

౧౧. చేతరాశిగూర s. n. A kind of pot-herb.

౧౨. చేతస్సు s. n. The mind, or intellect; the understanding.

౧౩. చేతి adj. Bitter. చేతిపొట్లతీగ The plant termed *Trichosanthes laciniosa*, used as a stomachic laxative medicine.

౧౪. చేదారము s. n. Loss, waste, diminution.

౧౫. చేదిదేశము s. n. One of the fifty-six countries, enumerated by the Hindoos.

౧౬. చేదు s. n. Bitterness. adj. Bitter. v. a. To draw in, or up, with each hand alternately; as in pulling in the string of a paper kite, or drawing up water in a pot, from a deep well. చేద s. n. Drawing in, or up, as above.

౧౭. చేను s. n. 1. A field of dry grain only. 2. a crop. In the plural, it is irregular; making the nominative either చేనులు, or చేలు.

౧౮. చేప s. n. A fish. చేపరాశి (from రాశి *a sign of the zodiac*.) The sign *Pisces*.

౧౯. చేపు v. n. Milk to flow. s. n. The act of milk flowing.

౨౦. చేమరిపువ్వు s. n. The flower of the *Chrysanthemum indicum*.

౨౧. చేమగడ్డ s. n. The root, termed *Caladium esculentum*.

౨౨. చేమపూరాజినములు s. n. plu. A peculiar sort of paddy.

౧. చేమిరి s. n. The sour milk cast into fresh milk, to make it curdle.

౧. చేయి s. n. *vide* చెయ్యి.

౧. చేయు v. a. 1. To do. 2. to make. 3. to cause. 4. to perform. 5. to frame. v. n. To be worth. చేయించు v. caus. To cause to do, &c. ఉపకారముచేయు To do a favor. వాడుమాట ప్రకారముచేసి నాడు He performed his promise. చట్టములుచేయు To frame regulations. భైదుచేయు To commit to custody. వానికి సెప్పి చేసెను It caused him pain. యిదిపదివరాలుచేసును This may be worth ten pagodas. చేయు is added to a great number of nouns, to give them a verbal signification; and, in such cases, it takes its meaning from the noun to which it is affixed; thus, వంటచేయు (from వంట cooking.) To cook. జగడముచేయు (from జగడము a quarrel.) To quarrel.

౧. చేరు s. n. The native soup, usually termed *Mulicatany*; more properly *Molugootunny*, from *molugoo*, Tam. pepper, and *tunny*, water.

౧. చేరు v. n. 1. To arrive; to reach a destination; to be received; to come to hand. 2. to be attached to, or connected with. 3. to be added, or joined to. 4. to be included in. 5. to be assembled, or collected. 6. to enter as a member, among any particular class of men, or into any sect, or profession. v. a. To lean upon. చేరబారు v. n. 1. To arrive. 2. to assemble together. చేరుకొను v. comp. To lean

upon. చేరుచు or చేర్చు v. a. 1. To cause to arrive, or reach. 2. to join, unite, mix, combine, include, add to, or accumulate. 3. to assemble, or collect others, in a body. 4. to admit as a member, into any class, sect, or profession. చేరిక s. n. 1. Junction, union. 2. approach, contiguity, proximity. 3. familiarity. చేరువ s. n. 1. Neighbourhood. 2. an assemblage; an army, consisting of infantry, cavalry, elephants, and chariots.

౧. చేరుకొండి s. n. A female treated as a wife, without the regular marriage ceremony.

౧. చేరుదువియ్యము s. n. Rice not perfectly pounded.

౧. చేలు s. n. The hand, held so as to contain any thing. చేతెడు A handful.

౧. చేలు s. n. 1. A string of flowers, &c. 2. a chain. 3. a rope.

౧. చేలము s. n. 1. Cloth. 2. clothing, raiment.

౧. చేవ s. n. 1. Strength, courage, force. 2. hardness. 3. the heart of a tree. చేవ తొలక v. n. (from తొలక to go.) To become weak.

౧. చేవాదికాడు s. n. A thief, one of the *light fingered* cast; also an off-hand *story-teller*.

౧. చేష్ట s. n. 1. Gesture, posture. 2. grimace. 3. behaviour, manners.

౧. చేసి postpos. From, by. This postposition is found in books only, subjoined to ver-

- bal nouns, or to nouns denoting inanimate things. This word is also the past verbal participle of the verb చేయు q. v.
- s. చేత్రము s. n. A place of sacrifice, or religious worship; an altar, a shed kept for sacrifice.
- s. చేత్రము s. n. The first Telooḡoo lunar month; that in which the moon's change takes place when the sun is in *Aries*.
- చేత్రసఖుఁడు s. n. (from s. పతి) a friend.) The indian Cupid; because he delights in spring, with which the Hindoo year begins.
- s. చేత్రరథము s. n. The garden of *Cubera*.
- s. చేత్రము s. n. 1. The day of full moon in any month. 2. the day of the full moon in the first Telooḡoo lunar month.
- t. చేదము or చేది s. n. A trade, or profession.
- t. చోంక s. n. Saliva, spittle.
- t. చోక్కటము s. n. Beauty. adj. Beautiful handsome.
- t. చోక్కము s. n. Beauty. adj. 1. Handsome. 2. pure.
- t. చోక్క or చోక్కయి s. n. A jacket.
- t. చోక్కు s. n. Intoxication, stupefaction faintness. v. n. 1. To be intoxicated, stupified, or faint. 2. to die. చోక్కకులు Dead, or dried leaves.
- t. చొచ్చు or చొచ్చెంచు v. a. 1. To enter by force, to penetrate. 2. to interfere in any business, or matter; to embark in any undertaking, or enterprise.
- t. చొట్ట adj. 1. Withered, or lame, as applied to any limb. s. n. A dent, or bend.
- t. చొప్ప s. n. The straw of the *Holcus saccharatus*, or *Holcus spicatus*, jonna-loo, or sudzaloo.
- t. చొప్పించు v. a. The causal of చొచ్చు q. v. 1. To pierce. 2. to string or thread.
- t. చొప్పలు v. n. To shine.
- t. చొప్పు s. n. Manner, way. చొప్పున adv. Agreeable to, according to, at the rate of. ఆచొప్పున In that manner or way.
- t. చొబలము s. n. The foetus of the mare.
- t. చొరవ s. n. (from చొచ్చు q. v.) 1. Introduction, penetration. 2. boldness, confidence, firmness. వానికిఅన్నచొరవలేదు He has no *inclination* for food.
- t. చోలు s. n. A species of fish.
- t. చోల్లు or చోళ్లు s. n. vide చొంక.
- t. చో s. n. 1. A place. 2. a time.
- s. చోచము s. n. 1. The bark of the *Cassia* tree. 2. a cocoanut.
- t. చోటు s. n. A place. చోట adv. In a place.
- s. చోద్యము s. n. 1. A curiosity. 2. surprize. adj. 1. Curious. 2. surprizing.
- s. చోరుఁడు s. n. A thief, a robber. (چور Hind.) చోరి Theft. (چوري Hind.) చోరభర్త A secret lover.
- s. చోలము s. n. A short jacket; a bodice.
- s. చోళదేశము s. n. The country of *Chola*, including part of the Tamil provinces, on the coast of Coromandel.
- t. చోళ్లు s. n. plu. The grain usually termed *Natchenny*. *Cynosurus coracanus*.

- T. చో adj. Four. s. n. *vile* చో-చో-కాలిపి
ట A chair; lit. a seat with four legs. చో
వంచ s. n. (from వంచ one.) Five.
- T. చోక adj. *vide* చోక.
- T. చోకము adj. Square. s. n. A square.
- T. చోకలించు v. n. *vide* చోకలించు.
- G. చోకి s. n. 1. A custom house. 2. a watch
house. (Hind. چوکی-دار) a watchman.
- T. చోడు s. n. *vide* చోడు.
- T. చోడోలు s. n. A howdah, or seat on the
elephant. (Arab. بوم))
- G. చోతా s. n. The litter generally called
a dooly.
- TUD. చోతి s. n. *vide* చోతి.
- TUD. చోదంతి s. n. *vide* చోదంతి.
- T. చోదరి s. n. A Chowdry; the head of a
village, purganah, or cast, under the
former Mussulman government.
- S. చోర్యము s. n. Theft, robbery.
- S. చోలము s. n. The ceremony of tonsure;
shaving off the hair of a child, three
years old, with the exception of one lock,
left on the crown of the head.
- S. చ్యతము &c. adj. Fallen, dropped, oozed
out.

ఛ.

- ఛ The twenty-second letter, and seventh
consonant in the Teloogoo alphabet.
- S. ఛందము or ఛందస్సు s. n. 1. Poetical
metre. 2. the metre of the *vedas*. 3. the
vedas themselves. 4. wish, desire. 5. wil-
fulness, independence, uncontrolled or
unrestrained conduct.

- S. ఛగలము s. n. A goat.
- S. ఛగలాంది s. n. A kind of convolvulus.
- S. ఛట s. n. An assemblage, number, multi-
tude, or flock.
- S. ఛత్రము s. n. An umbrella; a parasol.
ఛత్ర భంగము (from s. భంగ breaking.)
1. Subversion of dominion, loss of em-
pire, deposition. 2. widowhood. The
umbrella is an ensign of royalty; and,
in the latter sense, denotes any cover or
defence, as a husband, &c.
- S. ఛత్రాకుపు s. n. A mushroom.
- S. ఛదనము s. n. A leaf.
- S. ఛదము s. n. 1. A leaf. 2. a wing.
- S. ఛది s. n. The thatch, or roof, of a house.
- S. ఛద్మము s. n. 1. Disguise, masquerade.
2. deceit, fraud, trick. 3. a conspiracy.
- S. ఛన్నము &c. adj. Covered, concealed,
private, secret, solitary.
- S. ఛర్ది s. n. Vomiting.
- S. ఛలము s. n. 1. Wickedness. 2. fraud,
circumvention, stratagem.
- S. ఛవి s. n. Beauty, splendour, brilliance,
light, lustre.
- S. ఛాగము or ఛాగలకము s. n. A goat.
- S. ఛాత్రుడు s. n. A scholar, pupil, disciple,
tyro, or novice.
- S. ఛాదితము &c. adj. Covered, concealed.
- S. ఛాయ s. n. 1. Shade. 2. shadow, reflect-
ed image. 3. the wife of the sun. 4. beau-
ty, splendour, lustre. ఛాయాగ్రహము
Ketoo, the dragon's tail, or descending
node, reckoned by the Hindoos as the
ninth planet.

- s. చిత్రము s. n. 1. A hole, vacuity, or perforation. 2. fault, defect, flaw. కృపా చిత్రము Domestic foibles.
 s. చిత్రితము &c. adj. Perforated, pierced.
 s. చిన్నము &c. adj. Cut, divided.
 s. ఛురిక s. n. A knife.
 s. ఛులి s. n. A hearth, or fireplace.
 s. ఛేకములు s. n. plu. Tame or domesticated animals.
 s. ఛేదము or ఛేదనము s. n. 1. Cutting, dividing. 2. a part, or portion. 3. loss, ruin. ఛేదించు v. a. To cut, or divide.

జె.

జె The twenty-third letter, and eighth consonant, in the Teloogoo alphabet. It is the second letter of the five, termed in Teloogoo grammar the సరళలు, or *soft* letters. It is substituted for initial చ, when words beginning with చ are preceded by any of those belonging to the class termed *drootapracreootooloo*.

t. జంకు s. n. Fear, terror, apprehension.
 v. n. To fear, to be afraid. జంకించు v. a. To frighten.

g. జంభానా s. n. A carpet.

t. జంక s. n. *vide* లంక.

s. జంకము adj. Locomotive, moveable.
 s. n. Any thing which has motion, as opposed to that which is stationary.

t. జంకము s. n. A cast among the *Soodrus*, who worship *Siva* exclusively; some of them follow the profession of tailors.

t. జంకుపిల్లి s. n. A wild cat of a large species.

s. జంకు s. n. 1. The calf of the leg. 2. the leg.

s. జంకులుడు s. n. A quick marcher; a rapid walker.

t. జంజోటము s. n. The trouble, or annoyance, arising from a large family.

t. జంజోలి s. n. A dagger, with a handle covered, for defence.

t. జంట s. n. A pair, or couple. జంట మోములజంట (from *TUD. మోము the face*, and *t. దంట a possessor*.) The god of fire, who has two faces. జంటరాశి (from *s. రాశి a sign of the zodiac*.) The sign *Gemini*.

t. జంతికెలు s. n. plu. Cakes made of baked flour, in the form of a thin rope. జంతికె The vessel upon which these cakes are made.

s. జంతువు s. n. An animal, or living creature; any being endowed with animal life; it is more usually applied, however, to those of the lowest organization.

t. జంత్రము s. n. A machine. జంత్రపుట్టు A puppet.

t. జంధెము s. n. The sacerdotal thread.

t. జంపు s. n. 1. Indolence, laziness. 2. procrastination. 3. length. 4. an ornament worn by Hindoos, from the tip of the ear. adj. Long. జంపునడపు v. a. To procrastinate.

s. జంబాలము s. n. Mire, mud, clay.

- s. జింబీరము s. n. The lime tree.
 T. జంబు s. n. A reed.
 s. జంబుకము s. n. A jackal.
 s. జంబువు s. n. The rose apple tree. *Eugenia jambos*.
 s. జంబూద్వీపము s. n. The *Jumboo dwipa*, according to the *Pooranas*, the central division of the world, or the known world; according to the *Boudhas*, it is confined to India. జంబూనది A fabulous river, said to flow from the mountain *Meroo*.
 s. జంభభేది s. n. A name of *Indra*, who killed the giant *Jumbha*.
 s. జంభము s. n. Grandeur, pomp, pride, presumption. The meaning of this word, in Teloogoo, is quite different from what it has in Sanscrit.
 T. జంకీరా s. n. A store, or hoard.
 TUD. జక్కవ s. n. (from s. చక్రవాక) The ruddy goose. జక్కవకవవిప్పు (from T. కవ a pair, and T. విప్పు to separate.) The moon; because this bird is said never to couple during moonlight. జక్కవలమేలు The sun; as favorable to this bird.
 T. జక్క s. n. A horse.
 T. జక్కంచు v. a. To be in error, or in fault.
 T. జక్కని s. n. A married female, who dies during her husband's life-time.
 T. జక్కలు s. n. plu. Demi-gods, or nymphs, attendant on *Cubera*. జక్కలవాండ్లు s. n. plu. People who worship the goddess of *Kameswuree*.

- T. జంజంబు s. n. Excess; a great deal.
 T. జంజము s. n. 1. War, battle, combat. 2. a quarrel, or dispute. జంజమాడు v. n. To fight, quarrel, or dispute.
 T. జంతి s. n. A raised open veranda.
 s. జంతి s. n. 1. The world, or universe. 2. the earth.
 s. జంత్రు or జంతు s. n. 1. The world, the universe. 2. people, mankind. జంత్రువు (from s. చక్షుస్ an eye.) The sun; as the eye of the universe. జంత్రుబాదు (from s. ప్రాణ breath, or being.) The wind, or air.
 s. జన్మాథము s. n. *Juggernaut*, on the coast, near the top of the Bay of Bengal, where the famous Hindoo temple is situated.
 T. జగవేడు s. n. The relationship of the husband of one sister, to that of another.
 T. జగ్గమను v. n. To be agreeable, or acceptable.
 s. జిడ్డి s. n. Eating.
 s. జిఘనము s. n. *Mons veneris*.
 s. జిఘన్యము &c. adj. Last, hindmost; low, vile, base. జిఘన్యజుడు 1. A younger brother. 2. a Soodra.
 T. జజ్జ s. n. 1. A rag, or tatter; any thing torn. 2. laziness. adj. Lazy.
 s. జిట s. n. 1. The hair matted, as worn by *Siva*, or by the Hindoo ascetics. 2. the fibrous root, growing down from the

- branches of certain trees, in India. జటి
లము adj. Having matted hair.
- s. జటాయువు s. n. A fabulous bird, the
son of *Aroona*, killed by *Ravana*.
- T. జట్టి s. n. 1. Handsel, earnest money. 2.
a bargain, or agreement.
- T. జట్టు s. n. An assemblage, or body of
people.
- s. జఠరము s. n. The belly. adj. 1. Hard,
firm. 2. bound, tied.
- TUD. జడ s. n. (from s. జటా) 1. Plaited or
braided hair. 2. matted hair. జడదారి A
bramin, in the third stage of life; one
who has passed through the conditions
of the *student*, and *householder*, and has
left his house and family for lonely me-
ditation in woods; the *hermit*, or *anchoret*.
జడబిళ్ల A head ornament, worn by Hin-
doo women, over their plaited hair. జడ
లమొకము (from TUD. మొకము a beast.)
A lion.
- TUD. జడను s. n. (from s. జడతా) 1. Stupidity,
apathy. 2. awkwardness.
- s. జడము &c. adj. 1. Cold, frigid, chilly.
2. stupid, apathetic, idiotic. 3. inanimate.
- T. జడి s. n. Rain. జడివాన Heavy rain.
- T. జడియు v. n. To fear, or be afraid. జడి
పించు To frighten, threaten, or alarm.
- జడుపు s. n. Fear, fright.
- T. జడ్డ s. n. One consonant written below
another; as when the consonant is
doubled, or when two consonants come
together, without the intervention of a
vowel.
- T. జడ్డిగము s. n. A sowing machine.
- T. జత s. n. 1. A pair. 2. a set. 3. equality
of shape. adj. Equal.
- TUD. జతనము s. n. (from s. యత్న.) 1. En-
deavour. 2. stratagem, expedient. 3. ef-
fort, exertion. 4. perseverance, energy.
- s. జతుక s. n. 1. A bat. 2. lac.
- s. జతువు s. n. Lac.
- s. జినంగముడు s. n. A *chandala*, or out-
cast.
- s. జినకుడు s. n. 1. A father, or progenitor.
2. the name of a king, sovereign of
Mithela, and father of *Sita*.
- s. జినత s. n. Mankind, a number of men.
- s. జిననము s. n. 1. Birth, production. 2. fa-
mily, race, lineage.
- s. జినని s. n. A mother. జిననిజినకులు Pa-
rents.
- s. జినపదము s. n. Any inhabited country;
a village.
- s. జినము s. n. Man, individually, or col-
lectively; a man; mankind; an indivi-
dual, a person; people, population, com-
munity. జినశ్రుతి s. n. (from శ్రుతి what
is heard.) News, tidings, intelligence,
rumour.
- s. జినయిత s. n. A father, or progenitor.
- s. జినయిత్రి s. n. A mother.
- s. జిని s. n. Birth, production. జినించు or
జినియించు v. n. 1. To be born, or pro-
duced. 2. to arise.
- s. జినుడు s. n. A man.
- T. జనుము s. n. The hemp plant, *Cannabis*
sativa.

TUD. జన్మము s. n. (from s. యజ్ఞ.) A sacrifice, or ceremony, in which oblations are presented.

TUD. జన్మిదము or జన్మి s. n. (from s. యజ్ఞోపవీత.) The sacerdotal thread.

T. జన్మియ or జన్మి adj. Consecrated, or devoted, to the deity.

S. జన్మము s. n. Birth, production. జన్మపత్రిక The paper containing one's horoscope. జన్మించు or జన్మమెత్తు To be born. జన్మదేశము or జన్మభూమి Native country. జన్మాంతరము A former, or future, birth.

S. జన్యము s. n. 1. War, battle, combat. 2. rumour, report.

S. జపము s. n. Repeating inaudibly passages from the Vedas, charms, or the names of the deity; counting silently the beads of a rosary, &c. జపించు or జపయించు v. a. To repeat inaudibly prayers, &c., as above. జపమాల or జపమాలిక A rosary.

S. జినాపుష్పి s. n. The plant termed *Hibiscus rosa chinensis*.

G. జప్తి s. n. (from A. جبط possession.) Sequestration.

T. జబ్బ s. n. 1. The outer side of the thigh. 2. the arm.

T. జబ్బ s. n. 1. Inattention, negligence, carelessness. 2. delay. adj. Inattentive, negligent. 2. slow. 3. insipid.

G. జేమ s. n. (from A. جمع) A revenue term, signifying collection, or assessment. జేమచేయు To collect. జేమాఖర్చు An ac-

count of receipts, and disbursements. జేమావసూలువాకి Demand or assessment, collection, and balance. జేమాబందీ The settlement of the assessment.

T. జేమలి adj. Double. జేమలిముక్కలి. (from ముక్కలి three feet.) A bee, which has six feet.

T. జేమిలక s. n. A kind of tabor.

G. జేమిను s. n. (from P. زمين) The land, ground, earth, or soil. జేమిదారుడు A zamindar.

TUD. జేముడు s. n. (from s. యమ) Yama, the regent of the world below, and the judge of departed souls. జేమునెక్కిరింత (from ఎక్కిరింత a carriage.) A buffalo; because it is the steed of Yama.

TUD. జేమున s. n. (from s. యమునా) The river Jumna, which joins the Ganges below Allahabad. జేమునయ్య (from T. అయ్య a father.) The sun; in mythology, the father of the Jumna.

T. జేములు s. n. A couple.

TUD. & T. జేమ్మిచెట్టు s. n. (from s. శమీ) A tree. *Mimosa suma*. Rox.

T. జేమ్మ s. n. vide జంబు.

S. జేయ s. n. The 28th year, of the Hindoo cycle of sixty.

S. జేయంతుడు s. n. A hero, and demi-god, son of Indra.

S. జేమశుంఠ s. n. The circular plate of mixed metal, used as a gong in Hindoo temples, &c.

S. జేయము s. n. Conquest, victory, triumph,

success. జయించు To conquer, or win ; to be successful.

s. జీర s. n. 1. Decrepitude, the general relaxation and debility consequent upon old age. 2. old age itself.

s. జీరతము &c. adj. 1. Hard, solid. 2. old, decayed, infirm.

s. జీరామువు s. n. The womb; or uterus. జీరాముజము &c. adj. Viviparous, born from the womb, as man and other animals.

g. జీర s. n. (from P. زر gold.) Gold or silver thread, or lace.

g. జీరబు s. n. (from A. جريب a land measure.) The mensuration of land.

t. జీరు v. n. 1. To pass, elapse, or expire. 2. to get, or move, on; to creep. 3. to slip, or slide. 4. to flee. జీరువు v. a. 1. To spend, as time; to procrastinate. 2. to pass time. 3. to move, or push, forward.

g. జీరూరు adj. (from A. ضروري) Necessary, requisite, urgent. s. n. Necessity, occasion, urgency.

t. జలజల s. n. The noise arising from dragging along the ground.

t. జల్లున adv. Quickly.

t. జలకడుగు v. To wash earth for gold, diamonds, &c. జలకడుగులవాండ్లు s. n. plu. A cast of people who search for articles, in drains, &c.

t. జలకము s. n. Ablution, bathing,

g. జలతారు s. n. vide జీర.

t. జలదారి s. n. (from Sans. జల water, and దారి a road, or course.) A drain, a kennel.

s. జలము s. n. Water. జలబాధ Inclination to make urine. జలచీరములు (from s. చీర to go.) Aquatic animals. జలజము (from s. జి produced.) 1. The lotus. 2. a conch, a shell. జలజీవి The moon. lit. the enemy of the lotus; because its flowers close at night. జలతస్కరుడు or జలదస్కరుడు (from తస్కర and దస్కర respectively, a robber.) The sun. జలదము or జలధరము A cloud. జలధి or జలనిధి The sea or ocean.

s. జలరాగము s. n. A ruby of imperfect water.

r. జీలుబు s. n. A cold. adj. Cold. జీలుబుచేయు To take or catch cold.

s. జీలూక s. n. A leech.

t. జీల్ల s. n. A long narrow basket, placed on a cart, to contain any thing loose, which is carried on it.

t. జీల్లను or జీల్లుమను v. n. To tremble, perspire, or have one's hair stand on end, from any involuntary affection of the passions.

t. జీల్లి s. n. 1. Broken tiles, little stones. 2. boasting lies, idle talk.

t. జీల్లించు v. a. To sift.

t. జీల్లు s. n. A shower. వషాతజీల్లు A shower of rain.

t. జీల్లెడ s. n. A sieve.

t. జవ s. n. A frame, or setting. జవకట్టు To set or frame. జవదాటు To transgress prescribed limits.

t. జవట or జవర s. n. A net-like substance, which surrounds the palmyra tree, at

those parts whence the branches expand.
 s. జీవనిక s. n. A screen, or wall of cloth, surrounding a tent.
 s. జీవము s. n. Speed, swiftness, velocity.
 T. జీవరస s. n. Straightness, smoothness.
 జీవరము adj. Straight, smooth.
 T. జీవరాలు or జీవ్యని s. n. A young female.
 T. జీవలి s. n. vide T. జీతి.
 T. జీవాది s. n. Civet. జీవాదిబిల్లి The civet cat.
 G. జవాను s. n. (from P. جوان a youth.) A peon.
 G. జవాబు s. n. (from A. جواب.) An answer.
 జవాబుదారుడు A surety; a person responsible. జవాబునావులు (A. سوال answer.) Discourse, argument. జవాబునివీడు A writer of orders, or replies.
 T. జీవుడు v. n. To become soft, or ripe, as a boil. adj. Swampy, brakish.
 T. జీవురు v. a. 1. To lash. 2. to collect any thing scattered.
 TUD. జీవ్యనము s. n. (from s. యౌవన.) Youth.
 T. జీవ్యు s. n. Beauty. adj. Beautiful.
 s. జీహ్వాతనయ s. n. The river Ganges; lit. the daughter of Jānhoo; because the river, in its course, disturbed the devotions of that saint; upon which he drank up its waters. Having subsequently released them, at the intercession of the gods, he is thus considered the parent of the stream:
 s. జీంకలము adj. Rural, picturesque; jungly.

s. జీంకలికుడు s. n. A snake-catcher.
 s. జీంఘికుడు s. n. A courier, an express.
 s. జీంఘానదము s. n. Gold.
 s. జీంకిరించు or జీంకిరిల్లు v. n. To wake. జీంకిరణము or జీంకిరము s. n. Waking, watchfulness. జీంకిరూకము &c. adj. Wakeful.
 G. జీంకా s. n. (from H. جگا.) 1. A place, or station. 2. land, ground.
 T. జీంకలము s. n. A dog.
 G. జీంకరు s. n. (from P. جاگیر) A grant of the land revenue payable to government, from an extensive tract of country.
 T. జీంక s. n. Delay.
 T. జీంకత s. n. 1. Vigilance, carefulness, caution. 2. activity. adj. 1. Vigilant, careful, cautious. 2. active, ready. జీంకతచేయు 1. To take care, to be careful. 2. to make ready.
 TUD. & T. జీంజికాయ s. n. The nutmeg.
 TUD. & T. జీంజికెట్టు s. n. The great flowered jasmin.
 TUD. జీంజిపత్తిరి s. n. Mace.
 T. జీంజు s. n. Red chalk, red colour. adj. Red.
 T. జీండు s. n. The mark of a footstep; a track; a trace. జీండు నాచెప్పు or జీండు నాచూపించు To give a hint. జీండు నాపోవు To slink away.
 T. జీండుచు v. a. 1. To flap about as a horse does his tail. 2. to throw suddenly out the arms or legs. 3. to rinse about in water. 4. to reprove by speech.

- T. జోడు s. n. The tender stalk of the great millet.
 S. జోడ్యము s. n. 1. Coldness, apathy. 2. folly, stupidity, dulness. 3. a disease, sickness.
 T. జోణ s. n. A clever or skilful person.
 S. జోతకము s. n. *vide* జిన్మపత్రిక under జిన్మము.
 S. జోతము s. n. (A. جوت) 1. Multitude, collection. 2. kind, sort, or species. adj. Born, produced, engendered.
 TUD. జోతర s. n. (from s. యాత్రా) The festival of any deity, but chiefly of the village goddess.
 S. జోతరూపము s. n. Gold. lit. assuming-shape.
 S. జోతవేదుడు s. n. Fire, lit. producing the Veda.
 S. జోతి s. n. 1. A kind, sort, class, tribe, or cast. 2. the nutmeg tree. 3. birth. జోతిపత్రి Mace. జోతీఫలము The nutmeg. జోతివాడు A term used to express a European.
 T. జోతి s. n. Splendour, brightness.
 T. జోదు s. n. *vide* జోజో.
 T. జోన s. n. *vide* జేన.
 S. జోనకి s. n. The wife of Rama, and daughter of Junuka.
 T. జోను s. n. Beauty. adj. Beautiful.
 T. జోనులు s. n. plu. Ears.
 S. జోనువు s. n. The knee.
 T. జోపత్రి s. n. *vide* జోబిపత్రి.
 T. జోష్యము adj. Loitering. s. n. Loitering, delay.
 S. జోబాలుడు s. n. A goatherd.
 G. జోబితా s. n. (from A. جابا a law, or rule.) A list.
 T. జోబిల్లి s. n. The moon. జోబిల్లిపట్టి (from T. పట్టి a son.) The planet Mercury. జోబిల్లిరిక్క The fifth of the lunar mansions.
 T. జోబు s. n. A letter of correspondence.
 S. జోమదగ్గు s. n. A name of Parasor-rama.
 T. జోమపండు s. n. The fruit of the guava tree.
 S. జోమాత s. n. A son-in-law, or daughter's husband.
 T. జోమారు s. n. A long cloth, without any coloured border.
 G. జోమీను s. n. (from A. جمانة) Security, bail.
 TUD. జోము s. n. (from s. యామ) A space of time equivalent to three English hours.
 S. జోయ s. n. A wife, one wedded according to the perfect ritual.
 S. జోయాబీవుడు s. n. An actor, dancer, or tumbler.
 S. జోరప్త్రీ s. n. A female who has gone astray. జోరుడు A paramour, or gallant. జోరత్వము Incontinence, adultery.
 T. జోలు v. n. 1. To slide, or slip. 2. to trip, or stumble. 3. a knot to slip open; or become loose. 4. to drop as water. 5. to flee.

- s. జింలకము s. n. 1. A window, lattice, or loop. 2. a bud, or germ. 3. a multitude, an assemblage. 4. a net.
- s. జింలము s. n. 1. *vide* జింలకము in all it's meanings. 2. sorcery, magick, illusion, supernatural deception. జింలికుడు or జింలిరివాడు A fisherman.
- t. జింలము s. n. Delay, loitering. జింలము చేయు v. a. To shuffle off.
- t. జింలరు s. n. Net-work, fringe. జింలరు కన్ను *The mash* (lit. the eye) of a net.
- t. జింలారి s. n. *vide* జింలదారి.
- t. జింలి s. n. 1. Pity, commiseration. 2. regret, sorrow. 3. wrath.
- s. జింలిని s. n. A painting-brush, or pencil.
- t. జింలు s. n. The gentle flowing of water. జింల్గున To flow gently as water.
- t. జింలే - జింలియము or జింళెము s. n. A purse.
- s. జింల్పము &c. adj. 1. Cruel, harsh, severe. 2. inconsiderate, rash. 3. low, degraded.
- t. జింళువా s. n. Gold.
- t. జింవ s. n. A thick drink, made of boiled rice, or wheat.
- s. జింప్తి adj. More, much.
- s. జింహారు adj. (from A. ظاهر *apparent*.) Obvious. జింహారుచేయు To explain.
- s. జింహ్నవి s. n. *vide* జహ్నతనయ.
- t. జింక s. n. An antelope. జింకతలరిక్కు The fifth of the lunar mansions. జింకదాల్పు A name of *Siva*, also of the moon. జింకరౌతు The deity presiding over the winds; because this animal is his steed.

- t. జిగట or జిగురు s. n. Paste, or gum.
- t. జిగ s. n. Brightness, splendour. adj. Strong. జిగపని Substantial work.
- s. జిగిష s. n. Emulation, wish to excel, or overcome.
- s. జిగుత్తువు adj. Hungry.
- s. జిసుంసువు adj. Mischievous, murderous, seeking to hurt, or kill. s. n. An enemy.
- t. జిట్టెడు adj. Equal in extent to a span, measured by the thumb and forefinger.
- t. జిడ్డు s. n. Grease, oil, &c., swimming upon water, or besmearing any thing. adj. Greasy, oily. జిడ్డుకడలి The sea of milk; one of the seven fabulous seas.
- s. జితపదు v. n. 1. To be salubrious. 2. to be subdued. 3. to be qualified. 4. to be accustomed. జితపలుచు v. a. 1. To subdue. 2. to qualify. 3. to accustom. జితించు v. n. To be salubrious, to agree with. జితేంద్రియము &c. adj. One who has subdued the passions.
- t. జిత్తు s. n. Craft, cunning.
- s. జిత్ర s. n. A plough, with three shares.
- s. జిత్రరము &c. adj. Victorious, triumphant.
- t. జిడ్డు s. n. 1. Quarrel, dispute. 2. enmity.
- s. జినస్సు s. n. (from A. جنس *genus, kind, sort*.) A thing, an article.
- s. జినుడు s. n. A *Jina*; the generic name of the chief saints of the *Boudha*, and *Jina* sects.
- s. జిమ్మా s. n. (from A. امانة *trust, charge*.) Possession, charge.

- T. జిరా s. n. Armour, mail.
 G. జిరాయతి s. n. (from A. زراعت) Agri-
 culture, cultivation.
 T. జిల్లున adv. Swiftly, speedily.
 T. జిల s. n. An itching.
 T. జిలమలు s. n. plu. A kind of paddy.
 T. జిలిబిలిపలుకు s. n. A low but pleasing
 sound.
 T. జిలుకు adj. 1. Very small, and close. 2.
 troublesome. v. a. To write in a very
 close and small hand.
 T. జిలేబీలు s. n. plu. A kind of sweetmeat.
 T. జిల్లేడు adj. Of or belonging to the gigan-
 tic swallow wort. *Aselepias gigantea*.
 s. n. The plant itself. జిల్లేడుకాయలు
 s. n. plu. A kind of cakes, in the shape
 of it's fruit.
 T. జివురు s. n. vide జిగట.
 S. జిష్ణుడు s. n. A name of *Vishnoo*, *Indra*,
 or *Arjoona*.
 S. జిష్ణువు adj. Victorious, triumphant.
 S. జిహాస s. n. Haste, disgust.
 S. జిహ్వాము &c. adj. Crooked. జిహ్వాగము
 (from s. క that which goes.) A snake, or
 serpent. జిహ్వానుం త్రము (from s. యం త్ర
 a machine.) A fish-hook.
 S. జిహ్వ s. n. The tongue. జిహ్వచాపల్యము
 A longing to eat.
 T. జింద్రము s. n. Misfortune, misery.
 T. జీడి s. n. The juice which exudes from
 the stalk of the mango fruit, immedi-
 ately after it is cut from the tree.
 T. జీడిచెట్టు s. n. The marking nut plant.
Semicarpus anacardium.

- T. జీడిమామిడిచెట్టు s. n. The cushoo nut
 tree. *Anacardium occidentale*.
 T. జీడెలు s. n. plu. A sweetmeat, composed
 of sesamum seeds, and jaggory.
 T. జీతము s. n. Salary, wages, pay.
 T. జీను s. n. 1. An anchor. 2. a horse sad-
 dle. (P. جني)
 T. జీబు s. n. A net-like substance which
 surrounds the cocoanut, and other simi-
 lar trees, at those parts whence the
 branches expand.
 S. జీమూతము s. n. 1. A cloud. 2. a mountain.
 T. జీర s. n. 1. A line. 2. a crack, or flaw.
 S. జీరకము-జీరణము or జీరము s. n. Cummin
 seed.
 T. జీరు - జీరాడు or జీరు కాడు v. n. To hang
 down, or trail, on the ground.
 S. జీర్ణము adj. 1. Old, ruined, worn, tattered.
 2. digested. జీర్ణ The act of destroying.
 జీర్ణించు v. n. 1. To be digested. 2. to
 grow waste; to decay.
 T. జీలకణ్ణు s. n. vide జీరకము.
 S. జీవంజీవము s. n. vide చికోరము.
 S. జీవము s. n. 1. Life, existence. 2. the
 soul. జీవనము s. n. 1. Life, existence. 2.
 water. 3. livelihood, means of subsis-
 tence. 4. profession. జీవనీయము Water.
 జీవిక Livelihood, profession, or occupa-
 tion. జీవితము s. n. Living, life, exist-
 ence. adj. Living, alive, existent. జీవిం
 చు To subsist, to exist. జీవితేశుడు
 (from s. జీవిత life, and s. ఈశ a lord.)
 1. A husband or paramour. 2. a name of
 Yama, the judge of departed souls.
 S. జీవుడు s. n. The sentient soul; the

emanation of the deity which is incorporated with the animal body, and gives it life, motion, and sensation; hence also called జీవాత్మ; it is opposed to that abstract state of the soul (పరమాత్మ) in which, by meditating upon its divine nature and origin, the spirit is set at liberty from human feelings and passions.
2. the name of *Broohusputee*, the planet *Jupiter*.

- T. జంజం s. n. A torch made of *Jonnaloo* straw, used by the young people on the new moon of the month of ఆశ్వయుజము.
T. జంజం s. n. The buzzing of bees, &c.
T. జంజంకట్ట s. n. A torch made of sticks, tied together in a bundle.
T. జంజంలు s. n. A lion's mane.
T. జంజంబెంట్లుకలు s. n. plu. Dishevelled hair.
S. జనుష్య s. n. Censure, abuse, reproach, reviling.
T. జేట్టన ప్రేలు s. n. The forefinger.
T. జేట్టు s. n. 1. A long lock, or tuft, of hair, left by the Hindoos on the crown of the head, the rest of which is close shaved. 2. a peacock's crest. జేట్టుపక్క s. n. A peacock. జేట్టుముడి The knot in which this tuft of hair is always tied.
T. జేణు v. n. To retire, withdraw, or retreat.
T. జేత్త s. n. A short span, measured from the thumb, to the tip of the ring finger.
T. జేన్న s. n. 1. Honey. 2. cheese. జేన్నబాలు The milk of a cow which has newly

- calved, until seven days after the birth.
T. జేఱ్ఱున adv. Swiftly, quickly.
T. జేమ్మలు s. n. plu. A kind of birds.
G. జేరుమావా s. n. (from A. جرماء) A fine.
T. జేఱ్ఱు v. a. To drink with a sipping noise.
G. జేలుము s. n. (from A. ظلم) Oppression, injustice. జేలుముచేయు v. a. To oppress; to distress.
T. జేవ్వి చెట్టు s. n. The waved leaf fig tree. *Ficus infectoria*.
T. జేవ్వి దీవి s. n. One of the seven *dwipas*, or continents, into which the world is divided.
S. జేహురాణము s. n. 1. The moon. 2. a horse. 3. the wind.
T. జోజము or జోదము s. n. 1. A game. 2. gambling, play. జోజరి or జోదరి A gamester. జోజమాడు To play a game.
T. జోజి s. n. A procuress.
S. జోటము s. n. The matted hair of *Siva*, the clotted hair of an ascetic.
T. జోలు s. n. The mane of a horse.
S. జృంభణము or జృంభము s. n. 1. Gaping, yawning. 2. expansion. 3. expanding, stretching. జృంభించు v. n. To gape, or yawn. జృంభితము s. n. Gaping, yawning. 2. expansion. adj. Opened, expanded.
T. జెండా s. n. A flag, or banner. జెండాకు చుట్టలు The tassels of a flag.
T. జెంత s. n. A wicked young female.
T. జెగ s. n. Greatness. adj. Great.
T. జెట్టి s. n. 1. A brave man, a gallant man.
T. జెట్టి s. n. A wrestler. జెట్టిపట్టు Wrestling. జెట్టిపనుకువ A combat of wrestlers.

- T. జెడ s. n. *vide* జెడ్.
- T. జెన s. n. The yolk of the egg.
- T. జెముడు s. n. The milk-hedge plant. *Euphorbia tirucalli*.
- T. జెలభి s. n. An old woman.
- T. జెఱ్ఱి s. n. A centipede.
- T. జెఱ్ఱిపాతు s. n. A kind of snake.
- T. జెల s. n. A spring of water.
- TUD. జెలగ s. n. (from s. జెలూకా.) A leech.
- T. జెలాకంటె s. n. A hawk, or falcon.
- T. జెవ s. n. Strength.
- TUD. జెప్ట s. n. (from s. జేప్టా.) Misfortune.
- T. జేం ద్ర వాండ్లు s. n. plu. A certain cast of weavers.
- TUD. జేగంట s. n. *vide* జెయ ఘంట.
- T. జేగురు s. n. Red chalk. జేగురించు To grow red.
- T. జేజే s. n. A deity, male, or female. జేజేలగట్టు (from T. గట్టు a mountain.) The mountain *Meroo*, the abode of the gods. జేజేలపట్టు (from T. పట్టు a place.) The heaven of *Indra*.
- T. జేజే interj. Expressive of joy.
- S. జేత s. n. A victor, or conqueror.
- T. జేన s. n. A span.
- G. జేబు s. n. (from H. جيب) A pocket.
- S. జేమనము s. n. Food, victuals, eating.
- T. జేవురు s. n. *vide* జేగురు.
- T. జేవురుగండ్లు s. n. plu. Embrasures.
- S. జైత్రము &c. adj. 1. Victorious, triumphant, invincible. s. n. The chariot of *Indra*.
- S. జైవాత్మకము s. n. A drug, or medicinal, &c. adj. Long-lived.
- S. జైవాత్మకుడు s. n. The moon.
- T. జోంపము s. n. *vide* గుబురు.
- T. జోన్జిల్లు v. n. *vide* జేగురించు under జేగురు.
- T. జోన్న s. n. The *jonna* grain, or great millet. *Holcus saccharatus*.
- T. జోబ్బిలు v. n. *vide* చిప్పిలు.
- T. జోత్తెగ s. n. *vide* జోత్తెగ,
- T. జోల్లు s. n. Saliva, spittle.
- T. జోహారు s. n. Prostration, salutation. interj. Expressive of joy.
- T. జోక s. n. Independence, possession.
- T. జోకు v. a. To abuse, or revile; to use imprecations. s. n. Abuse.
- T. జోకోట్టు v. a. To lull a child to sleep.
- TUD. జోగము s. n. (from s. యోగ) Abstraction of mind, intense meditation on one object. జోగ s. n. A devotee, or religious mendicant. జోగురాలు A female devotee.
- T. జోగు s. n. A float, or raft, for crossing a river.
- T. జోజో interj. Expressive of blessing - Be happy, &c. It terminates each line of every song used for lulling children asleep; hence జోకోట్టు q. v.
- T. జోటి s. n. A woman.
- T. జోడు s. n. 1. A pair, or couple. 2. equality of size. 3. shoes, sandals. 4. armour, mail. జోడువేల్పులరిక్క (from T. వేల్పు a deity, and TUD. రిక్క a star.) The sixteenth lunar mansion. జోదించు v. a. To join, unite, or pair.
- T. జోదు s. n. A brave person.

- T. జ్ఞోఽప v. a. To flap away flies.
 G. జ్ఞోరు or జ్ఞోరావరి s. n. (from P. جرو.)
 Force, compulsion.
 T. జ్ఞోఽఘిక s. n. The dog-fly.
 T. జ్ఞోల s. n. A song for lulling infants asleep.
 T. జ్ఞోలి or జ్ఞోలి s. n. Purpose, business, intention, design. జ్ఞోలికివచ్చు or పోవు
 To meddle in one's concerns.
 T. జ్ఞోలె s. n. A small bag for alms.
 T. జ్ఞోపి s. n. An astrologer, or astronomer.
 జ్ఞోప్యము s. n. Astrology, or astronomy.
 T. జ్ఞోహరు s. n. *vide* జ్ఞోహరు.
 జ్ఞాఽఘి s. n. 1. Understanding, comprehension; the exercise of the intellectual faculty. 2. recollection.
 జ్ఞాఽతి s. n. A collateral relation, or distant kinsman; one who does not participate in the oblations of food, or water, offered to deceased ancestors.
 T. జ్ఞానము s. n. 1. Knowledge in general. 2. knowledge of a specific and religious kind, that which is derived from meditation, and the study of philosophy, which teaches man the divine nature, and origin of his immaterial part, with the unreality of corporeal enjoyments, or worldly forms, and which, separating him during life from terrestrial objects, secures him, after death, a final emancipation from existence, and reunion with the universal spirit. జ్ఞాని s. n. 1. An astrologer, a fortune-teller. 2. a sage,

- one possessing religious wisdom, or *gnanum*.
 s. జ్ఞాపకము s. n. Remembrance, recollection. జ్ఞాపకముచేయు To remind, to recollect.
 s. జ్ఞా s. n. 1. The earth. 2. a bowstring.
 s. జ్ఞాని s. n. Old age, decay, infirmity.
 s. జ్ఞేష s. n. 1. The goddess of poverty. 2. misfortune. 3. an elder sister. 4. the eighteenth lunar mansion.
 s. జ్ఞేష్ఠము &c. adj. 1. Best, excellent, pre-eminent. 2. elder born. s. n. The coin termed a *pagoda*.
 s. జ్ఞేష్ఠాంభము s. n. The scum of water in which rice has been boiled, or washed.
 s. జ్ఞేష్ఠము or జ్ఞేష్ఠము s. n. The third Telooogo lunar month; that in which the moon's change takes place when the sun is in *Gemini*.
 s. జ్యోతిషము s. n. Astronomy, astrology. జ్యోతిష్కర్త An astronomer or astrologer; a fortune-teller.
 s. జ్యోతిన్ము s. n. 1. Light. 2. fire. 3. the sun. 4. the moon. 5. a star.
 s. జ్యోత్స్న s. n. Moonlight. జ్యోత్స్నాఽమియము (from s. మియ *fond of*.) The *Chacora*, or greek partridge, whose food is said to be the moon-beams. జ్యోత్స్నా
 A moonlight night.
 s. జ్వరము s. n. Fever. చలిజ్వరము lit. cold and fever. An ague. టత్రజ్వరము
 A bilious fever.
 s. జ్వలనము s. n. Fire.
 s. జ్వాల or జ్వాలము s. n. Flame, blaze.

రు.

రు The twenty-fourth letter, and ninth consonant, in the Teloogoo alphabet.

s. రుంకారము - రుంకృతము or రుంకృతి s. n. 1. A buzz, or humming. 2. the loud noise of anger.

s. రుంరు s. n. A tempest, or storm.

s. రురము or రురి s. n. A cascade, or water-fall.

s. రురురము s. n. A cymbal.

t. రులిపించు v. a. To brandish.

s. రుషము s. n. A fish. రుషధ్వజుడు (from s. ధ్వజ a flag.) The Hindoo cupid, whose ensign is the fish.

s. రుటము s. n. An arbour, a bower; a place overgrown with creepers; a wood, a thicket.

s. రుల్లిక s. n. A cricket.

శ

శ This is the twenty-fifth letter, and tenth consonant, in the Teloogoo alphabet, but no word in the language commences with it.

ట

ట The twenty-sixth letter, and eleventh consonant, in the Teloogoo alphabet. It is often added to the root of the verb, to form the verbal noun; as, చేయుట doing.

s. టంకణము s. n. Borax.

t. టంకము s. n. An imaginary coin of the

value of 16 copper dubs, or four silver fanams.

s. టంకము s. n. 1. Pride. 2. a stone cutter's chisel. 3. borax.

t. టంకనాల s. n. A mint.

s. టంకారము or టంకృతము s. n. The twang of the bow-string.

t. టక్కు s. n. 1. Deceit, cunning. 2. dissimulation, hypocrisy, pretence. v. a. To deceive; to pretend. టక్కురి or టకటంకు s. n. A deceitful, or fraudulent person.

t. టపాకీ or టపాసు s. n. A cracker.

t. టప్పా s. n. The post, generally termed the *Tappal*, in Southern India.

g. టలాయించు v. n. To take a walk. 2. to delay, or put off.

t. టాకు s. n. 1. A ring used to retain others on the finger. 2. the end or point of a pen.

t. టావోటు s. n. Deceit, pretence.

t. టీట్టి s. n. A beast of burden.

s. టీక s. n. A commentary.

t. టీకా s. n. 1. Inoculation. 2. the small pox by inoculation. 3. an ornament, hanging from the hair down upon the forehead. టీకావేయు To inoculate.

t. టీపు s. n. Money, deposited as security for good conduct. (H. تبيي)

t. టూకీ s. n. An abstract of the contents, or purport, of a letter.

t. టంక s. n. The stone of the mango fruit.

tup. టంకణదేశము s. n. One of the fifty-six countries enumerated by the Hindoos.

t. టంకాయ s. n. A cocoanut. టంకాయ

నూనె Cocoanut-oil. పెం కామచిప్ప A cocoanut shell.

T. పెంకి s. n. A house.

T. పెంకె s. n. A shoemaker's awl.

T. పెక్కులు s. n. plu. The airs of pride.

T. పెళ్ళిము s. n. A flag, or banner. పెళ్ళింపు రాము (from TUD. రాము a planet.) Ketoo, the descending node, reckoned the ninth planet.

T. పేకిచేప s. n. A scate fish.

T. పేకుచెట్టు s. n. The teak tree. *Tectona grandis*.

T. పేకుదీవి s. n. One of the seven *dwipas*, or divisions of the world.

T. హాపి s. n. 1. A hat. 2. a cap.

త

—><—

త The twenty-seventh letter, and twelfth consonant, in the Teloogoo alphabet.

G. తరాయించు v. a. To resolve, settle, or fix.

T. తవతవ s. n. Obstacle, or impediment.

T. తవతె s. n. A great drum.

T. తవర s. n. A deceitful female.

T. తవలి s. n. Deceit, fraud.

G. తాణా s. n. (H. تالہ) 1. The head place of a district. 2. a watch house. తాణేదారు (H. تالہدار) One appointed to superintend a district.

T. తావు s. n. A place, house, lodging, or residence.

G. తికాణా s. n. (from H. تالہ) A place of residence, or resort; abode, station.

G. తీసు adj. (from H. تیک) 1. Proper, just, fit. 2. exact, complete. 3. true.

T. తీవి s. n. 1. Generosity, liberality. 2. posture, state.

T. తేవ s. n. Glory, power.

G. తోకు s. n. A great sum.

G. తోలా s. n. A body, or company.

ద

—><—

ద The twenty-eighth letter, and thirteenth consonant, in the Teloogoo alphabet. It is the third letter of the five termed in Teloogoo grammar the సరళలు, or soft letters, and is substituted for initial ట, when words beginning with ట are preceded by any of those belonging to the class termed *drootupracrootooloo*, or by nouns in the nom. case, even when used accusatively, or by any part of the verb, ending in డు, దు, and ది, or by the words అప్పుడు, ఇప్పుడు, and ఎప్పుడు.

T. దంబము s. n. Ostentation. adj. Ostentatious. దాంబికుడు A coxcomb.

T. దంబు s. n. Splendour, brightness, brilliance.

T. దక్క s. n. A small drum, shaped like an hour glass.

T. దగ్గర adv. Near; used in books only.

T. దగ్గు త్తిక s. n. A low, choked, interrupted, or sobbing sound, expressive either of joy, or grief.

T. దప్పు s. n. A large noisy drum.

T. దబ్బి s. n. A small box; a vessel kept in Hindoo temples, for the reception of presents from pilgrims; or in which the

- custom servants keep the collections made by them.
- T. దబ్బు s. n. 1. A *dub*, or copper coin of the value of twenty cash. 2. falsehood, a lie. 3. riches, eclat, ostentation. 4. the noise of a drum. దబ్బుగలవాఁడు A rich man.
- S. దమరుకము or దమరువు s. n. *vide* దక్క.
- T. దమరము s. n. A pair of kettle drums.
- T. దమ్మను v. n. To die.
- S. దయనము s. n. 1. Flying in the air. 2. the flight of a bird. 3. a car, or litter, carried upon men's shoulders; a palan-queen.
- T. దయ్య v. n. To be fatigued, tired, wearied, or weakened.
- T. దలాయతు s. n. A *deloyet*, or peon.
- T. దవులు s. n. *vide* దోలు.
- T. దాకు s. n. A stain, spot, blot, or mark.
- T. దాకు v. n. To hide. *vide* దాఁకు.
- T. దాపల adv. On the left side. దాపలి adj. Left.
- T. దాబా s. n. Blame, censure.
- T. దాబు s. n. 1. A catalogue, or list. 2. a physician's recipe. 3. a female's zone, of silver, or gold.
- T. దాయు v. n. To approach.
- T. దాలు s. n. 1. Splendour, brilliance. 2. a shield. 3. a banner or flag.
- S. దింగరుఁడు s. n. 1. A servant; a slave. 2. A fat man.
- T. దించు v. a. 1. To let, or put, down. 2. to leave another. *vide* దించు.
- S. దిందిమము s. n. A small drum.
- S. దిందీరము s. n. Froth, foam.
- T. దిందు s. n. 1. Meanness. 2. defeat. v. n. 1. To die or expire. 2. to be defeated. దిందుపఱచు v. a. To defeat in battle.
- S. దింభము s. n. An infant. దింభుఁడు s. n. A male child.
- T. దిగు or దిక్కు v. n. To descend, or alight. *vide* దిగు.
- TUD. దిగ్గియ s. n. (from s. దీఘి-కా.) A large and long pond.
- T. దిల్లపడు v. n. 1. To be immoveable. 2. to be astounded.
- T. దీకొను v. a. To butt.
- S. దీనము s. n. Flying; the flight of a bird.
- T. దీలుపడు v. n. 1. To become lean, weak, or feeble. 2. to be defeated. దీలుపఱచు v. a. 1. To weaken. 2. to defeat.
- S. దుండుభము s. n. A kind of snake, with two heads.
- T. దుమ part. This word is found in books only, added to verbs, to express the optative mood; as అయ్యెదుమ *May* it be so.
- T. దుయ్య v. a. 1. To draw a sword. 2. to open out any thing. 3. to retire, or retreat. 4. to pierce.
- T. దుఱ్ఱచ్చి interj. Expressive of defiance to battle.
- S. దులి s. n. A female turtle.
- T. దుల్లు v. n. To fall, as leaves from a tree. దులుచు v. a. To cause to fall; to slacken.
- T. దెందము s. n. Mind, heart, opinion.
- T. దెక్క s. n. A hoof.
- T. దెక్కు v. a. To hinder, prevent, or arrest.

- T. దెప్పరము adj. Unattainable.
 T. దెబ్బది or దెబ్బి adj. Seventy.
 T. దేX s. n. A hawk, or falcon.
 T. దేనాట s. n. On the fifth day after a marriage, the bride and bridegroom, with all their relations, throw perfumed powder at each other, and this is the name given to that pastime.
 G. దేరా s. n. A tent. (H. ^{دیر})
 T. దొంక s. n. 1. A bush. 2. a road, amidst cultivated fields, left for cattle.
 T. దొంకు v. n. To be degraded or decreased. s. n. Crookedness.
 T. దొక్క s. n. 1. The belly. 2. the outward shell of a cocoanut.
 T. దొర్లు or దొల్లు v. n. To tumble, or roll over; to fall down.
 T. దొల్ల adj. Hollow.
 T. దోకదా s. n. The hundredth part of any coin.
 T. దోకు v. a. To dig slightly; to root up grass.
 S. దోల s. n. 1. A swinging cot. 2. *vide* చోతా. దోలాయమానము adj. Perplexed.
 T. దోలీ s. n. A litter, or *dooly*, *vide* చోతా. (H. ^{دولی})
 T. దోలు s. n. A kind of drum. (H. ^{دول})
 G. దౌలు s. n. 1. An estimate. 2. appearance.

ధ.

ధ The twenty-ninth letter, and fourteenth consonant, in the Teloogoo alphabet.

- T. ధక s. n. *vide* ధక్క.
 S. ధక్క s. n. A double drum.
 T. ధాక s. n. (H. ^{دھا}) an attack made by rob-

bers.) 1. Formidable appearance. 2. rigorous authority. ధాకావాండ్లు s. n. plu. Thieves, who rob in a daring manner, with torches in their hands.

T. ఢిల్లీ s. n. The city of *Dehli*, the capital of Hindoostan.

T. ఢోకా s. n. Doubt, fear, suspicion.

ణ.

ణ This is the thirtieth letter, and fifteenth consonant, in the Teloogoo alphabet, but no words in the language begin with it.

త.

త The thirty-first letter, and sixteenth consonant, in the Teloogoo alphabet.

T. తం గెడుచెట్టు or తం గేడుచెట్టు s. n. The eared cassia. *Cassia auriculata*.

T. తంజోవూరు s. n. *Tanjore*, in the southern part of the Indian peninsula.

T. తంట or తంటా s. n. 1. Difficulty, trouble. 2. dispute, contention. 3. slander, false report. 4. trick, knavery. 5. debt.

T. తందసము s. n. An instrument for pulling out hair by the root.

T. తందా s. n. (from T. తండు q. v.) 1. A heap of filled sacks. 2. a troop of *Brinjaries*, or *Lumbadies*.

T. తండు v. a. To collect, to demand. తండలు s. n. Collections.

S. తండుడు s. n. One of *Siva's* door-keepers, and one of the original teachers of the arts of dancing and mimicry.

S. తండులములు s. n. plu. Rice.

- త. తండేలు s. n. A *tindal*, or native officer, in a ship, or vessel.
- త. తండ్రి s. n. A father. తండ్రి పైదోడు s. n. A father's brother, or sister. పెత్తండ్రి s. n. A father's elder brother. పినతండ్రి A father's younger brother.
- TUD. తంతి s. n. (from s. తంత్రీ) The wire, or string, of a musical instrument. తంతివాద్యము Stringed instruments.
- TUD. తంతు s. n. (from s. తంత్ర) 1. Craft, cunning, subtilty. 2. device, shift.
- s. తంతునాగము s. n. A shark.
- s. తంతునాభము s. n. A spider.
- s. తంతువాముడు s. n. A weaver.
- s. తంతువు s. n. A thread.
- త. తంతెలు s. n. plu. The little steps, or bridges, in the handle of the *Veena*, a sort of *guitar*.
- s. తంత్రశము s. n. A new and unbleached cloth.
- s. తంత్రము s. n. 1. Craft, cunning, subtilty. 2. device, or trick. 3. an intrigue, or plot. 4. a *trantra*, or religious treatise, teaching peculiar and mystical formula, and rites, for the worship of the deities, or the attainment of superhuman power. There is a great number of these works, and their authority, in many parts of India, has in a great measure superseded that of the *Vedas*. 5. that branch of the *Vedas* which teaches *Mantras*, or mystical and magical formula. 6. vesture. 7. a cause, or motive. 8. subservience, service, dependence.
- s. తంత్రీ s. n. *vide* తంతి.
- త. తందర s. n. 1. Hesitation. 2. perplexity, confusion. 3. trembling.
- s. తంద్ర or తంద్రి s. n. Exhaustion, weariness, drowsiness, lassitude.
- త. తంపి s. n. A fire pit, used for boiling water.
- త. తంబళవాడు s. n. A man of a mixed cast, descended from a female bramin, by adultery with a man of the same tribe. They are generally priests in the temples of *Siva*.
- త. తంబులు or తంబులు s. n. A musical instrument, with five strings, resembling a *guitar*.
- గ. తకరారు s. n. (from A. تَكَارَر.) Dispute, altercation, quarrel.
- గ. తకావీ s. n. (from A. تَقَاوِي.) *Taccavy*; advances for cultivation.
- త. తక్క adv. Except.
- త. తక్కు v. n. 1. To remain. 2. to stop, or cease. 3. to refrain from. 4. to give one's-self airs. s. n. 1. Deficiency, residue. 2. affected gestures, foppish airs.
- త. తక్కువ or తక్కువు s. n. 1. Deficiency, defect. 2. dearness in price. 3. inferiority. adj. 1. Deficient, defective. 2. dear in price, scarce. 3. mean, inferior, low. ఎక్కువతక్కువ More or less.
- త. తక్కెడ s. n. A pair of scales; a balance.
- త. తక్కెడు s. n. A weight of two *vis*.
- త. తక్కెలు adj. Little, trifling.
- గ. తక్క s. n. A pillow. (A. تَكِي)

౧. తక్రము s. n. Butter-milk, with a fourth part water.
౬. తల్లు s. n. (from P. تخت) A throne, or royal seat.
౮. తగడు or తగుడు s. n. A thin flat piece of metal; a plate.
౯. తగరము s. n. Tin.
౧౦. తగరు s. n. A ram.
౧౧. తగదా s. n. (from A. لا حظ impertunity.) A claim, suit, or dispute.
౧౨. తగరిత చెట్టు s. n. The plant termed *Cassia tora*.
౧౩. తగు v. n. 1. To be becoming, decent, suitable, fit, proper, worthy, or deserving. 2. to fit; to suit. తగనది, or తగ్గది, the third person neuter of the past tense, and తగడు the third person neuter of the negative aorist, of this verb, are added, as auxiliaries, to the infinitives of other verbs, to express propriety, or impropriety, respectively, without reference to any particular time, and may be considered to represent the English auxiliary *ought*; as, నేను చేయఁదగ్గది I ought to do. తత్తికి తగన పుర A sheath that suits a sword. పనికితగ్గ కూలి Wages proportioned to the work. తగనదండన Proper, or due punishment. తగనిమాట An indecent word. తగనట్లు Such as is fit, &c. vide G. అట్లు. తగనట్లుగా In such a manner as is fit, &c.
౧౪. తగులము s. n. 1. Lust. 2. love.
౧౫. తగులు v. n. 1. To touch, or come in contact with. 2. to be seized, caught, ensnared, or entangled. 3. to be affected

- with sickness. 4. to be found. 5. to cost.
- v. a. 1. To touch or hit. 2. to pursue.
- తగలఁబడు 1. To be caught, or ensnared. 2. to burn. తగలఁబెట్టు To burn, or set on fire. తగలఁగట్టు To tie on. తగలాటము s. n. Connection. అడ్డముతగులు To come across. గుండ్లుతగులు To be wounded by a shot. నరుకుదగులు To be wounded by a cut. రాయితగులు To be hit by a stone. అతని తిట్లు నాకుతగలేదు His abuse did not affect me. వెంటతగులు To pursue. డెబ్బలుతగులు To be flogged. రోగముతగులు To get sick. దొంగతగలెను The thief was apprehended. మనస్సుకుతగులు To be understood. మనస్సునతగులు To impress on the mind. గాలితగలకుండా వుండు To keep out of the wind. ఖర్చు తగులు To cost expence. తగులుబది s. n. Charges, cost. తగలించు v. caus. 1. To cause to touch. 2. to stick to, suspend from, or hang upon. 3. to set on fire. 4. to give, or affect, with any disease. పనిలో తగలించు To employ, in business. డెబ్బలు తగలించు To flog or beat. నాగవాపానికిగా వైముతగలించు To fix the hasp in the staple. పేరుతగలించు To insert a name. తగులుకొను v. comp. 1. To get one's-self entangled in. 2. to take fire of itself. సంకెళ్లుతగలించుకొను To get fettered. రోగముతగలించుకొను To get diseased.
౧౬. తగువు or తగవు s. n. 1. A dispute. 2. a law suit. 3. the presents given by parents to their daughter, on her marriage. తగు వది or తగవది A judge; an arbitrator.

- T. తక్కు s. n. 1. Deficiency. 2. defect. adj.
1. Deficient. 2. defective. 3. short, low.
v. n. To be degraded; to be abated; to
be humbled. v. a. To put down. తగ్గించు
v. a. To decrease, diminish, abate, or
lessen. తగ్గింపు s. n. A reduction, or di-
minution. తగ్గివుండు v. n. To be humble.
- T. తచ్చేన s. n. 1. Craft, cunning, subtilty.
2. device or trick. 3. derision; a joke.
తచ్చేనలాడు To joke, or deride.
- S. తటము or తటి s. n. 1. A shore, or bank.
2. a place.
- S. తటస్థమగు or తటిస్థించు v. n. 1. To suc-
ceed. 2. to approach.
- S. తటస్థుడు s. n. An indifferent man, nei-
ther a friend nor a foe.
- S. తటాశము s. n. A tank, pond, or pool.
- T. తటాలున adv. Swiftly, quickly.
- S. తటిత్తు s. n. Lightning. తటిత్పతి (from s.
పతి a master.) A cloud.
- S. తటిని s. n. A river.
- T. తట్ట s. n. 1. A small basket. 2. a metal
plate.
- T. తట్టి s. n. A small metal plate, turned up
at the rim, out of which the Hindoos
eat their victuals.
- T. తట్టు s. n. A bank, or shore. 2. a side, or
direction. 3. a poney. 4. measles. v. a.
1. To beat or knock at a door. 2. to pat.
3. to clap. 4. to touch the heart, or mind.
తట్టివేయు To make a thing fall out of
one's hand. తట్టిపోవు To be disappoint-
ed. తట్టుముట్టు Utensils, household stuff.
- T. తట్టువ s. n. A poney.

- T. తత్తువాడు s. n. A gold-smith.
- T. తద s. n. 1. Delay. 2. hesitation, doubt,
suspicion. 3. confusion, embarrassment.
తదబడు 1. To be impeded, or obstructed.
2. to be embarrassed. 3. to stutter or
falter. 4. to be infirm in walking. తదకట్టు
To stop by charms.
- T. తదక s. n. A Tatty, or straw blind; it is
also used as a door to huts, &c.
- T. తదప s. n. A small piece of any loose
fibrous substance, such as hemp, &c.
- T. తదయు v. n. To loiter, or trifle away.
- T. తదవ s. n. A time; as ఒకతదవ Once.
- T. తదవు v. a. 1. To look, or search for; to
feel for, or grope. s. n. Hindrance, delay,
loss of time. తదవుతీర్పు Slow time, in
music.
- T. తది s. n. 1. A wetting. 2. damp, wet. adj.
Wet, damp. తదియు v. n. To be wet;
to get wet. తడుపు v. a. To wet. s. n. 1.
A wetting. 2. wet, damp.
- T. తదిక or తదికె s. n. vide తదక.
- T. తడుపు vide తదవు.
- T. తణాము or తణాము s. n. A leathern
bag for water, carried on bullocks. తణా
మెద్దు A bullock which bears water,
in a bag of that kind.
- S. తతము s. n. Wind.
- S. తతచ్చదము s. n. The plantain tree. *Mu-
sa sapientum*.
- S. తతము s. n. Any stringed musical instru-
ment. adj. Spread, diffused, expanded,
stretched, extended.
- S. తతి s. n. 1. A multitude, or crowd. 2. a
line, row, or range.

- r. తతి s. n. Proper season, or time.
 g. తతిష్ఠా s. n. The remainder.
 r. తత్తది s. n. A horse.
 r. తత్తలము or తత్తలపాటు s. n. Perplexity, disturbance, confusion, embarrassment.
 తత్తలపడు - తత్తలించు - తత్తలెల్లు or తత్తలెలు v. n. 1. To be perplexed, disturbed, confused, or embarrassed. 2. to tremble.
 s. తత్పరము &c. adj. Diligent, attending to any thing closely and anxiously.
 r. తత్వము s. n. 1. Essential nature; the real nature of the human soul, considered as one and the same with the divine spirit animating the universe. 2. the supreme being, or *Brumha*. 3. truth, reality, substance, opposed to what is illusory or fallacious. 4. mind, intellect.
 s. తత్సమము adj. Of Sanscrit derivation.
 s. తత్సము s. n. A bait of flesh, for catching animals.
 s. తథ్యము s. n. Truth. adj. True.
 s. తదనంతరము adv. Afterwards.
 s. తదారభ్య adv. From that time; since then.
 r. తదియ s. n. (from s. తృతీయా) The third lunar day, either of the light, or dark fortnight.
 r. తద్దయు adj. Exceeding, much, more.
 s. తద్దినము s. n. The annual ceremony for ancestors. lit. *that day*, the day.
 s. తద్ధర్మము s. n. The aorist of the verb.
 s. తద్ధవము adj. Corrupted from the Sanscrit.

- r. తనకు v. n. 1. To shine. 2. to be joined.
 g. తనఖా s. n. (from P. *تخا*) An assignment on the revenues.
 r. తనము part. This particle is added to దేశ్యము adjectives, and sometimes to దేశ్యము nouns, or even occasionally to the relative participles of దేశ్యము verbs, in order to form abstract nouns; thus మంచితనము Goodness. బిల్లతనము Childhood. తెలియనితనము Ignorance.
 s. తనయుడు s. n. A son.
 r. తనరు or తనర్పు v. n. To shine.
 r. తనర్పు s. n. Breadth, width.
 g. తనికీ s. n. (from A. *تجسس* search, ascertaining.) A revenue term, signifying examination, or comparison, of an account, &c.; or the ascertaining it's correctness.
 r. తనియు v. n. To be satisfied, or contented. తనువు v. a. To satisfy. తనివి s. n. Satisfaction, satiety, content.
 s. తనుత్రము or తనుత్రాణము s. n. Armour, mail.
 s. తనువు s. n. The body. adj. Small, minute, delicate, fine, thin, slender. తనురుహము (from s. రుహ *what grows*.) Hair, as growing on the body. తనుజుడు or తనుజుడు s. n. (from s. జి *born*.) A son.
 s. తనునపాత్తు s. n. Fire.
 r. తన్ను v. a. 1. To kick. 2. to flog. s. n. A kick. తన్నుకొను v. comp. To struggle. తన్నులాడు To fight together. తన్నులబడు To be beaten.
 s. తన్వి s. n. A lean, or thin, female.

- s. తపనీయము s. n. Gold.
s. తపనుడు s. n. The sun.
s. తపము or తపస్సు s. n. 1. Religious austerity, penance, or mortification; the practice of mental or personal self-denial. 2. the eleventh Teloogoo lunar month, that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Aquarius*. తపము పలుపు To perform religious austerities. తపస్వి or తపసి s. n. 1. A penitent, or ascetic. 2. a sage.
s. తపస్యము s. n. The twelfth Teloogoo lunar month, that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Pisces*.
s. తపించు or తపియించు v. n. To burn; to be inflamed; to be hot.
t. తపేలా s. n. A brass pot, in which the Hindoos generally cook their victuals.
s. తపోధనుడు s. n. A devotee, an ascetic, one who performs religious penance.
s. తప్తము &c. adj. Heated; inflamed; burnt with heat, pain, or sorrow.
t. తప్ప adv. the infinitive of తప్పు q. v. is often used as an adverb, to denote *Except, unless, without*; as; మీరుతప్ప Without you. తప్పకాయ Fruit without a heart; such as a nut without a kernel.
t. తప్పదాల్చు v. n. To pretend, to tell lies.
t. తప్పలు s. n. plu. Corn of which the ears are empty, from disease, or want of rain.
t. తప్పితము s. n. *vide* తప్పు.
t. తప్పు s. n. 1. An error, or mistake. 2. a fault. 3. a crime, any thing improper.

- v. a. 1. To err, or mistake. 2. to miss. 3. to fail in an engagement, or promise. 4. to escape, to elude. adj. Bad, wrong. తొలితప్పు To miss aim. దారితప్పు To miss, or deviate from the road. మాటతప్పు To fail in one's word. తప్పించు v. caus. To cause to err, &c.; to extricate, or save. తప్పించుకొను v. comp. To save or extricate one's-self.
t. తప్పున adv. Quickly, speedily.
t. తప్పెట s. n. A large drum.
g. తఫావత్తు s. n. (from A. تفرقت) A difference, a disparity.
g. తఫీరీకు s. n. (from A. تفریق partition.) An extra assessment, subdivided upon many.
g. తఫీసీలు s. n. (from A. تفصيل) Detail, analysis.
g. తబరకా s. n. A time.
t. తబుకు s. n. A salver, or flat plate.
g. తబేలా s. n. A stable. (H. توبلي)
t. తబ్బిబ్బు adj. Distracted.
t. తమకము s. n. 1. Lust. 2. love.
t. తమకు or తముకు v. n. 1. To hesitate. 2. to recede from a promise, purpose, bargain, &c. 3. to be in a hurry, to be precipitate.
t. తమగము s. n. A raised open building, with a high canopy, generally termed a *muntapum*.
t. తమటము s. n. A large drum.
s. తమము or తమస్సు s. n. 1. The third of the qualities incident to the state of humanity; the *tamogoona*, or property of darkness, whence proceed folly, igno-

- rance, mental blindness, worldly delusion, &c. 2. darkness. త మోపహుఁడు (from s. అపహ removing.) 1. The sun. 2. the moon. 3. fire. త మోమణి (from s. మణి a precious stone.) The firefly.
- s. తమరకము s. n. Lead.
- t. తమరు pro. One of the plurals of తాను q. v.
- t. తమలపాకు s. n. The beetle-leaf. తమలము The beetle and nut together.
- s. తమస్విని s. n. A dark night.
- g. తమాను s. n. Long drawers, or trowsers, such as are worn by peons.
- g. తమాము s. n. (from A. تمام entire.) The whole.
- t. తమాయించు v. n. To recover one's-self from falling.
- s. తమాలము s. n. A tree noted for the dark hue of it's blossoms. *Xanthocymus pictorius*. Rox.
- g. తమాషా s. n. (from A. تماشا) A show, or spectacle.
- t. తమి s. n. 1. Love. 2. lust.
- s. తమి s. n. Night.
- t. తమిడలు s. n. plu. The grain usually termed *Natchenny*. *Cynosurus coracanus*.
- t. తమిరె s. n. A nail fixed in the middle part of a yoke.
- s. తమిస్ర s. n. A dark night.
- t. తముకు s. n. 1. A drum. 2. a tambourine.
- t. తమ్మ s. n. Beetle leaf, and nuts, which have been chewed. తమ్మకలు The red stain of them.
- t. తమ్మటము s. n. A large drum.

- t. తమ్మతమకు - తమ్మపదిగ or తమ్మపదిగము s. n. A spitting pot.
- t. తమ్మి s. n. The lotus. తమ్మికంటి lit. lotus-eyed. *Vishnoo*. తమ్మికేలు lit. lotus-hands. This is a complimentary mode of mentioning the hands. తమ్మిగద్దయనామి lit. the deity whose throne is the lotus. *Brumha*, the creator. తమ్మిచెలి lit. the friend of the lotus. The sun. తమ్మిదీవి One of the seven great *dwipas*, or divisions of the world. తమ్మిమోహరము A form of military array, resembling in shape the lotus.
- t. తమ్ముఁడు s. n. A younger brother.
- t. తమ్మె s. n. 1. The lobe of the ear. 2. that part of the rope round a bullock's neck which fastens it.
- g. తయారు adj. (from P. تيار) Ready. s. n. Readiness. (تیار)
- g. తయినాతీ s. n. (from A. H. تعیناتی tour of service.) Attendance upon another.
- s. తరంగము or తరఁగ s. n. A wave, or surge.
- s. తరంగణి s. n. A river.
- s. తరండకము s. n. A raft, or float, made of bamboos, &c.
- t. తరకసము or తరకసా s. n. A quiver.
- t. తరఁగతిగుండ్లు s. n. plu. A kind of neck-ornament.
- s. తరణము s. n. 1. A raft. 2. crossing, or passing over.
- t. తరణము or తరుణము s. n. Opportunity.
- s. తరణి s. n. 1. A ship. 2. the sun.
- t. తరతర s. n. Beginning, commencement.
- t. తరతరంబు adv. Day-by-day.

t. తరతరలాడు v. n. To fear, or be afraid.

g. తరద్దూదు s. n. (from A. تدرى *contrivance, deep consideration.*) A revenue term, signifying *active exertion*, or *contrivance*; especially to promote cultivation; and thence applied sometimes to denote *cultivation* itself.

s. తరపణ్యము s. n. Fare, freight.

c. తరపు s. n. (from A. طرف) A side. adv. Towards.

t. తరము s. n. 1. A class, or sort. 2. a generation. 3. a number of persons, or animals. adj. 1. Equal. 2. possible. తరగతి Classification, rank, order. తరబది తెక్కలు The accounts of classification. తరాతరము నానుభవించు To possess, or enjoy, by uninterrupted, hereditary succession. తరాతరము తెలిసిమాట్లాడు To speak according to the rank of the person addressed.

t. తరలు v. n. 1. To move, or proceed. 2. to set out.

s. తరళము &c. adj. Trembling, tremulous. 2. luminous, splendid. s. n. 1. Rice gruel. 2. the central gem of a necklace. 3. a village of weavers.

t. తరవాణి s. n. Sour gruel.

t. తరవాయి s. n. A time.

s. తరవారి s. n. A sword.

s. తరపము s. n. Flesh.

s. తరస్వి s. n. 1. A royal tiger. 2. a courier, or express.

t. తరహా s. n. 1. A sort, or kind. 2. manner, fashion.

s. తరయము or తరయ్యువు s. n. A hyena.

t. తరాజు or తరాసు s. n. *vide* తక్కెడ.

t. తరి s. n. Butter. adj. Churning. తరికంజము *vide* చల్లరాడు. తరిగలావు A cow whose milk is rich in butter. తరిగోల A churning stick.

s. తరి s. n. A ship.

s. తరించు or తరియించు v. n. 1. To cross, or get over. 2. to get through. 3. to obtain salvation, by crossing all the Hindoo hells.

t. తరిగొట్టుకూర s. n. A sort of pot-herb.

t. తరిచీ s. n. A large sack, which joins the two loads placed on each side of a bullock.

t. తరితీపు s. n. Affection; love.

t. తరిబదూడ s. n. A calf one year old.

t. తరుచు v. a. 1. To churn. 2. to search, examine, or investigate. తరిచిచూచు To consider thoroughly.

s. తరుణము &c. adj. 1. Young, juvenile. 2. new, fresh, novel.

s. తరుణి s. n. A female, from 16 to 30 years of age.

t. తరుపు s. n. 1. A calf, one year old. 2. an artificial diamond.

t. తరువాత adv. Afterwards, after. తరువాతి adj. Next; the following.

s. తరువు s. n. A tree.

g. తరువు s. n. Dunning. తరువుచేయు To dun.

s. తర్కము s. n. 1. Doubt. 2. disputation, discussion, reasoning. 3. supplying an ellipsis. 4. the science of logic. తర్కించు v. a. To argue, or declaim. 2. to reflect, or be in contemplation.

- s. తర్కరీకము s. n. A crow's nest.
 s. తరనము s. n. Wrath, anger.
 s. తరని s. n. The forefinger.
 s. తర్జుమా s. n. (from A. ترجمه) A translation, or interpretation.
 s. తర్కము s. n. A new born calf.
 s. తర్పణము s. n. 1. Satisfaction, given, or received; either the act of pleasing, or the state of being pleased. 2. satiety, fulness. 3. a religious rite, presenting water to the manes of the deceased.
 t. తర్లు v. n. vide తరలు.
 s. తర్పము s. n. 1. Thirst. 2. wish, desire.
 t. తలకలు s. n. plu. vide తప్పలు.
 t. తలుమిడు v. a. To whirl round.
 t. తలుము or తలుము v. a. 1. To pursue. 2. to turn, or form by the lathe.
 t. తలుయు or తఱియు v. n. To enter. తఱియఁజొచ్చు To intrude or enter in; to engage in.
 t. తలులు v. n. 1. To set out, or start, for a place; to proceed. 2. to be afraid.
 t. తఱి s. n. A time, or season.
 t. తఱిగొల్పు v. a. To excite, or incite.
 t. తఱిమైన బెట్టు v. a. To turn, or form by the lathe.
 t. తలుగు or తలుగు s. n. 1. Brokerage. 2. the deduction from all payments, termed in India *custom*. 3. wastage, deficiency. v. a. To cut. v. n. To become less; to waste. తలుగరి or తలుగరి s. n. A broker.
 t. తలుచు adj. 1. Close, thick. 2. frequent, often.
 t. తలులు s. n. plu. Wrinkles.

- t. తఱ్ఱ or తఱ్ఱు s. n. A low, or mean person.
 t. తల or తలకాయ s. n. The head. తలంటు s. n. Anointing the head. v. a. To anoint the head. తలకిందు (from t. కింద down.) s. n. Disorder. adv. Topsyturvy. తలగొట్లమారి (from t. కొట్టు beatings, and మారి an agent.) An insolent or wicked person, inclined to beat every one. తలబిరుసు s. n. Stubbornness, pride. adj. Stubborn. తలవాకిలి The principal door, or entrance, to a house. తలగద or తలాద A pillow. తలగదగవిసెన A pillow-case. తలవంపులు s. n. plu. Disgrace. lit. bendings of the head. తలతిప్పదము Giddiness, swimming in the head. తలపడు v. n. 1. To begin. 2. to appear for the first time in the season. 3. to meet together, in battle. తలపాగా A turband. తలదన్న v. a. To excel. తలపెట్టు To endeavour, or try. తలబీకరకాయ adj. Perplexing, intricate. తలవరస The pavement. తలపోయు v. a. 1. To examine one measure of capacity with another. 2. to soliloquize; to reflect. తలపోసుకొను v. comp. To relate one's own adventures, or circumstances, to another. తలయంబి or తలాబి The head of a bedstead.
 t. తలకట్టు or తలగట్టు s. n. 1. An excellent person. 2. the name of the connected vowel ు. ృ.
 t. తలకదచు or తలమిగులు v. n. To push before another.
 t. తలకు v. n. To fear, or be afraid.
 t. తలకొని adv. Excessively, much.

- t. తలకు s. n. A cord to tie cattle.
- t. తలకు v. n. 1. To move, or remove. 2. to lose.
- t. తలచు - తలుచు or తల్చు v. a. 1. To think, or reflect. 2. to imagine. 3. to intend. 4. to invoke. తలపించు v. caus. To cause to think, &c. తలచు s. n. 1. Thought. 2. intention.
- g. తలబు s. n. (from A. طلب) Pay, wages.
- t. తలఁచులు s. n. 1. The throwing of rice over the head of the bride and bridegroom, as an auspicious ceremony, during that of marriage. 2. the rice itself thus used.
- g. తలము s. n. 1. Essential nature, in composition especially; as, మహితలము the earth *itself*, the *very* earth. 2. depth, bottom, lowness, inferiority of position, the place under, underneath. 3. the palm of the hand. 4. the sole of the foot.
- t. తలరు v. n. To be agreeable, or pleasant.
- t. తలవరి s. n. *vide* తలారి.
- t. తలా part. (from t. తల q. v.) Each; per head, as పాండ్లకుతలాపదివరహాలుయి య్య Give ten pagodas to each of them, or ten pagodas per head.
- t. తలారి s. n. A village watchman.
- t. తలికి adv. (from t. తాలి q. v.) Before, previously.
- t. తలిరు s. n. A sprout, or shoot. తలిరుబోడి or తలిరుబోణి A young female. తలిర్చు v. n. To sprout, or shoot forth.
- t. తలుపు s. n. A door. తలుపు - తీయు or

- తెరుచు To open the door. తలుపు - తేయు or మూయు To shut the door.
- s. తలొదరి s. n. 1. A woman. 2. a wife, or mistress.
- s. తల్పము s. n. 1. A bed. 2. a wife.
- s. తల్లజము s. n. Excellence, happiness. adj. Excellent, happy.
- t. తల్లడపడు-తల్లడించు-తల్లడిల్లు-తల్లపడు or తల్లడకుమచు v. n. To be perplexed, or vexed.
- t. తల్లి s. n. A mother. తల్లిదండ్రులు Parents. పినతల్లి 1. A mother's younger sister. 2. the wife of a father's younger brother. పెత్తల్లి 1. A mother's elder sister. 2. the wife of a father's elder brother. మారుదల్లి or సవిత్తల్లి A step mother.
- t. తళతళ s. n. *vide* తళుకు.
- t. తళిగ or తళిచు s. n. 1. A vessel in which boiled rice is measured in Hindoo temples. 2. *vide* కంచము.
- t. తళుకు s. n. Glitter, lustre, flashing, shining. తళుకొత్తు or తళుకుమను To glitter, gleam, flash, or shine.
- t. తళ్లు s. n. 1. War. 2. incursion, invasion.
- t. తవరము s. n. *vide* తగరము.
- g. తవాయి s. n. War.
- t. తవుడు s. n. Bran. v. a. To search, or feel for; to grope. *vide* తడవు.
- t. తవులు v. n. *vide* తగులు.
- t. తవ్వ s. n. A measure of capacity, equal to half a *manika*.
- t. తవ్వు v. a. To dig. తవ్వించు v. caus. To cause to dig. తవ్వగ్గోల An instrument for digging holes on the ground. తవ్వటము s. n. Digging.

- T. తమకు s. n. Trick, wile; deceitful promises.
- S. తస్కరుడు s. n. A thief, or robber. తస్కరించు v. a. To steal.
- T. తహతహ s. n. Distress, fatigue.
- G. తహసీలుదారుడు s. n. (from A. تحصیلدار) A *Tahsildar*, or native collector, of revenue.
- S. తడుకుడు s. n. 1. One of the principal *Nagas*, or serpents, of *Patala*. 2. a carpenter.
- S. తడుణము adv. Instantly, this instant. It is properly written తడణము.
- S. తడులుడు s. n. A carpenter.
- S. తాండవము s. n. Dancing, especially with violent gesticulation, and particularly applied to the frantic dance of *Siva*.
- S. తాంతము &c. adj. 1. Faded. 2. wearied, distressed, fatigued.
- T. తాంబాళము s. n. A large metal vessel, or plate.
- S. తాంబూలము s. n. Beetle and nut.
- S. తాంబూలవల్లి or తాంబూలి s. n. The beetle vine.
- T. తాళట్టు s. n. A pawn, or pledge.
- G. తాకిడు s. n. (from A. توكيد) An order; an injunction.
- T. తాకు v. a. 1. To touch or hit. 2. to oppose in battle. తాకించు v. caus. To cause to touch. వానికితలదాకినది lit. to him his head touched. He is now sensible of his error.
- T. తానాడి or తానాణి s. n. A beam, placed across the mouth of an open well.
- T. తాగు v. a. To drink. తాగించు or తాగె

- v. caus. To cause to drink. తాగువోతు s. n. A drunkard.
- T. తాచు s. n. A deadly hooded snake, termed the *Cobra de capella*.
- T. తాచు v. a. To kick.
- G. తాజ్జో adj. (from P. تازه) 1. Fresh, new. 2. pleased.
- T. తాట s. n. 1. The bark of a tree. 2. the human skin.
- S. తాటంకము s. n. An ear ornament worn by *Hindoo* women.
- T. తాటి adj. Of or belonging to the palmyra tree.
- T. తాటించు v. a. To move the cheeks, as in chewing. 2. to flutter the wings.
- T. తాటోటు s. n. Deceit, knavery.
- S. తాడనము s. n. Beating, whipping. తాడితము &c. adj. Beaten. తాడించు v. a. To beat.
- T. తాడు s. n. making in the inflex. sing. తాటి 1. The palmyra tree. 2. a rope. జోనకితాడు The match of a matchlock.
- T. తాత s. n. A grandfather. తాతమ్మ A grandmother, great grand-mother on the father's side. (ముత్తవ్వ great grand-mother, on the mother's side.) lit. The *third* mother.
- TUD. తాత s. n. (from s. ధాతృ *Brumha*, the creator.
- S. తాత్పర్యము s. n. 1. Opinion, sentiment. 2. purport, meaning. 3. object, design, purpose, intent.
- S. తాదృశము &c. adj. Suchlike.
- TUD. తానము s. n. (from s. స్నాన) An ablution, bathing.
- S. తానము s. n. A tune.

- T. తాను pro. He, she, or it. This is what may be termed the *reflective* pronoun, as it is always used with reference to some nominative of the third person preceding it in the same sentence; and no other pronoun in the language can be used, more than once in the same sentence, with reference to the same person or thing. In the plural, it makes తారు or తాము or తమరు.
- T. తాప s. n. A ladder. In the plural, this noun denotes *Steps, stairs*.
- S. తాపత్రయము s. n. 1. Pity, compassion. 2. grief. తాపత్రయపడు 1. To pity. 2. to grieve.
- S. తాపము s. n. 1. Heat, burning. 2. inflammation; fever. 3. distress.
- S. తాపసుడు s. n. (from s. తపము q. v.) A devotee, sage, or ascetic.
- T. తాపి or తాపీ s. n. 1. A trace. 2. a secret. 3. a bricklayer's trowel.
- S. తాపింఛము s. n. *vide* తమాలము.
- T. తాఫా s. n. A set, or company.
- S. తాబందు s. n. A species of petticoat.
- T. తాచేలు s. n. A turtle; a tortoise.
- TUD. తామర s. n. (from s. తామరస) 1. The lotus. 2. the ring worm. తామరతూడు The fibre of the lotus. తామర తేగ It's bulbous root; a lotus *plant*.
- T. తామరదంపము s. n. Prosperity, improvement, or increase of a family. తామరదంపమవు To prosper. These words are derived from the foregoing, and allude to a comparison with the lotus,
- which is always deemed a most auspicious flower.
- S. తామర సము s. n. The lotus.
- S. తామసము &c. adj. Affected by, or appertaining to the third quality, that of darkness or vice. s. n. 1. Indolence, laziness. 2. anger, wrath. తామసి An angry person. తామసుడు An incendiary, a malignant or mischievous man. తామసించు v. n. To delay, tarry, or linger.
- S. తామ్రచూడము s. n. A cock.
- S. తామ్రపర్ణి s. n. The name of a river in the most southern part of the Indian peninsula, passing through the province of Tinnevely. 2. the female elephant at the western point.
- S. తామ్రము s. n. Copper. తామ్రకుట్టకుడు A brazier, or copper-smith.
- T. తాయము s. n. A rarity.
- T. తాయుత్తు or తాయెత్తు s. n. An amulet.
- S. తార s. n. 1. A star. 2. the wife of *Saagreeva*. 3. the wife of *Broohusputee*. తారాచువ్వ A sky-rocket. తారాపథము The firmament.
- S. తారక s. n. 1. A star. 2. the pupil of the eye.
- S. తారకజిత్తు s. n. A name of the Hindoo deity of war.
- S. తారకము s. n. Protection.
- S. తారణ s. n. The eighteenth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- S. తారతమ్యము s. n. 1. More or less. 2. state or condition. 3. comparison, or distinction.

- s. తారము s. n. 1. A high note, or tone, in music. 2. a clear or beautiful pearl. 3. crossing or passing over. 4. silver. adj. 1. High as a note in music. 2. radiant, shining. 3. clear, good, excellent, well flavoured.
- T. తారసమను తారసిండు or తారసిల్లు v. a. 1. To meet, or approach. 2. to engage in battle.
- s. తారీఖు s. n. (from A. تاریخ) Date, era.
- T. తారు v. n. 1. To lurk, or lie in wait. 2. to wander. 3. to move about, in a busy officious manner. 4. to become lean or emaciated.
- s. తారుణ్యము s. n. Youth.
- T. తారుమారు s. n. Disorder, confusion.
- T. తార్కాణ s. n. Proof. తార్కాణించు v. a. To convince; to prove.
- T. తార్పు v. a. 1. To join as planks, &c. 2. to set as precious stones. తార్పు s. n. 1. Joining as planks, &c. 2. setting as precious stones.
- s. తార్పుడు s. n. *vide* కరుడుడు.
- T. తాళు v. n. 1. To run. 2. to abscond. 3. to lurk, or lie in wait. తాళించు v. caus. To cause to run, &c.
- T. తాలించు v. a. To season food. తాలింపు s. n. The seasoning of a dish.
- T. తాలిక s. n. Any substance rolled into a round shape, between the fingers, or hands.
- T. తాలిబొట్టు s. n. The small piece of gold tied by the bridegroom, at the marriage ceremony, round the neck of the bride.

This completes the marriage, and the piece of gold among the Hindoos may be compared to the ring among Christians.

- T. తాలు s. n. *vide* తప్పలు.
- s. తాలుబిహ్వము s. n. A crocodile.
- s. తాలుపు s. n. The palate.
- G. తాలూకా s. n. (from A. తాలూకా) A talook, or district. తాలూకు adj. Belonging, or appertaining to.
- T. తాల్పు v. a. 1. To dress, or put on. 2. to assume a form, or shape. 3. to twist thread by the spindle. 4. to fan, or winnow, in a basket. కభముదాల్పు To conceive a child. ఎకదాల్పు To deceive.
- s. తాళకము s. n. Yellow orpiment.
- s. తాళప త్రిక s. n. A cymbal.
- s. తాళము s. n. 1. Beating time in music. 2. musical time, or measure. 3. a short span, one measured by the thumb and the middle finger. 4. a cymbal of bell-metal, or brass. 5. the palmyra tree. తాళవృంతము A fan of palmyra leaf.
- T. తాళము s. n. 1. A lock. 2. a key; but the latter meaning is more properly expressed by తాళముచెవి or తాళముచెయ్యి.
- T. తాళి s. n. 1. A breast plate. 2. *vide* తాలిబొట్టు.
- T. తాళు v. n. 1. To bear, or suffer. 2. to forbear, or take patience. 3. to wait, or stop. తాళుకొను v. comp. To take patience. తాళిమి s. n. Forbearance, patience.
- T. తాళారము or తాళారము s. n. A shelving roof, supported by pillars.

రుద. తావరము adj. Fixed, stationary, stable, immoveable.

౧. తావలము s. n. 1. A place. 2. a house, residence, or abode.

౧. తావళము s. n. A string of beads, &c.

౧. తావి s. n. Fragrance, scent, odour. తావి నూనె Uttur.

౧. తావు s. n. 1. A place. 2. an abode, residence, or house.

౧. తింది s. n. (from ౧. తిను q. v.) Food, eating. తిందిక తై A female glutton. తింది కాడు - తిందిపోతు or తిందీడు A male glutton.

౧. తిం త్రిణి s. n. The tamarind tree. తిం త్రిణి కము The fruit of the tamarind.

౧. తిక్క s. n. Madness. adj. Mad. తిక్క బట్టు To become mad.

౧. తిక్తము s. n. Bitterness. adj. Bitter.

౧. తిX s. n. Three. తిXవంచ (from ౧. వంచ one.) Four. These words are generally used at games.

౧. తిగుచు v. a. To take, or lift up.

౧. తిగ్గము s. n. Heat. adj. Hot.

౧. తిట్ట s. n. A heap of straw.

౧. తిట్టు v. a. To abuse, or revile. s. n. Abuse, bad language. తిట్టుబోతు A person who gives abuse.

౧. తిడవు s. n. A sieve.

౧. తితియ s. n. Patience, resignation, sufferance, endurance. తితియవు adj. Patient, resigned.

౧. తిత్తి s. n. 1. A purse. 2. a leather bag. 3. a sheep or goat skin. 4. the bag of a bag pipe. 5. తిదితిత్తి A pair of bellows.

౧. తిత్తిరి s. n. A francoline partridge. (H. تیتیر)

౧. తిథి s. n. 1. A lunar day, of variable length; being that period during which the moon travels through twelve degrees of her orbit; it commences at different periods of the solar day, with which it by no means corresponds. 2. the annual ceremony which Hindoos perform to their deceased ancestors.

౧. తిను v. a. To eat. తినిపించు v. caus. To cause to eat; to feed. దెబ్బలుతిను To receive blows, or be beaten. సొమ్ముతిను To make away with property. తిట్లుతిను To suffer abuse. వాడుగద్దితి న్నాడు lit. he ate straw. He is a fool, or a silly fellow, he talks foolishly.

౧. తినుకు v. n. To strain, in easing nature.

౧. తిన్నన or తిన్నదనము s. n. 1. Slowness. 2. straightness. 3. merit, worth. తిన్నని adj. 1. Worthy, good, excellent. 2. slow. 3. straight. తిన్నచా adv. 1. Slowly. 2. straightways, directly. 3. properly. 4. well, in good health.

౧. తిన్నె s. n. A high raised seat, or sitting place, outside of the house, &c. A pial.

౧. తిప్ప s. n. A hillock.

౧. తిప్ప తిల s. n. The creeper termed Heart-leaved moon seed. *Menispermum cordifolium*.

౧. తిప్పు v. a. The causal form of తిరుగు q. v. 1. To turn round; to turn back; to turn over. 2. to wind up as a watch. 3. to change, or alter; to revoke as an order, &c. 4. to turn away the face. 5. to put off, or make one often return. 6. to make

- to move, turn, or wander about. 7. to be giddy. 8. to stop, or check, a disease, or the effects of poison. తిప్పట Walking, wandering. తిప్పుకొను v. comp. 1. A person to return. 2. to retire. 3. to oppose. తిప్పి వేయు To reject, or return any thing.
- s. తిమి s. n. A fabulous fish, of enormous size, said to be one hundred *Yojanas* long. తిమిం గలము A sea-fish, so large as to devour the తిమి.
- s. తిమిరము s. n. Darkness.
- t. తిమిరు s. n. 1. Numbness. 2. the palsy. 3. pride, arrogance. v. n. To be proud.
- t. తిమ్మడు s. n. A monkey.
- t. తిమ్మన s. n. Goodness.
- t. తిమ్మనము s. n. A mixture of milk, jaggery, and flour, boiled together.
- t. తియ్య or తియ్యని adj. 1. Sweet. 2. not sour. తియ్యన or తియ్యదనము s. n. Sweetness. తియ్య మ్రాను The sugar cane.
- t. తియ్యము adj. Acceptable.
- t. తిరగలి s. n. A hand mill.
- tud. తిరము adj. (from s. తీర.) 1. Immoveable, firm. 2. constant.
- s. తిరస్కరిణి s. n. An outward tent; a wall, or screen, of cloth, surrounding the principal tent.
- s. తిరస్కారము or తిరస్రయ s. n. Disrespect, contempt, reproach, abuse, insult. తిరస్కరించు v. a. To abuse, insult, or reproach.
- t. తిరిపెము s. n. Alms. తిరిపె గాఁడు A beggar.
- t. తిరివడు or తిరుగుడుపడు v. n. To be in

disorder, or confusion; as applied to a crowd, army, &c.

- t. తిరుగు v. n. 1. To turn; to turn round, to turn back, to return. 2. to change, as the wind; to be revoked, as an order. 3. to move, wander, or travel about. 4. to be giddy. 5. to go back, go away, or cease; as applied to diseases, or the effects of poison. తిరిగి or తిరుగ adv. Again. తిరుగఁబడు 1. To change or alter. 2. to revolt, to oppose. 3. to fail in a promise. తిరుగుబోతు (from t. పోతు a male.) A gallant; as being constantly moving about. తిరుగా చేయు To do over again. తిరుగఁజేయు To turn over; to overturn. అన్నమాటతిరుగు To turn away from one's promise. విషముతిరిగినది The poison is checked, or removed. తిరుగుడు A metal screw; a rivet. తిరుగుదల s. n. A turn. వ్యాధితిరుగుదుల గావున్నది The disease is upon the turn.
- t. తిరుచు v. a. To beg alms.
- t. తిరునాళ్ల s. n. Any festival at a Hindoo temple.
- t. తిరుపతి or తిరుమల s. n. The sacred hill of *Tripetty*, in the Arcot district.
- t. తిరువరంగములు s. n. plu. A kind of paddy.
- s. తిరోధానము s. n. A cover, concealment, sheath, veil, cloth, or cloak; any thing which hides and withholds another from sight. తిరోహితము &c. adj. Covered, concealed, hidden, removed, or withdrawn from sight.

- g. తిర్యక్—adj. Moving tortuously; going crookedly, or awry. s. n. Any animal which does not move upright, like man.
- t. తిరిగ s. n. 1. A light. 2. a lamp.
- t. తిమి s. n. Twist.
- t. తియ్యకబోత s. n. Seasoning in meat.
- t. తియ్యల్లు s. n. vide తిరగతి.
- t. తియ్యకు v. n. To whirl round.
- t. తియ్యకుడు s. n. vide తిరుకుడు under తిరుకు.
- t. తిట్ట s. n. A sort of basket, for catching fish.
- s. తిలకంఠము s. n. A sparrow.
- s. తిలకము s. n. 1. A mark made with coloured earths, or unguents, upon the forehead, and between the eye-brows, either as an ornament, or a sectarial distinction. 2. a freckle, mole, or any natural mark on the person. 3. a title, especially in composition, implying pre-eminence, as రఘువంశతిలకుడు the *Tilaca* of the race of *Ragoo*; a name of *Rama*.
- s. తిలకాలకము s. n. A mole, any natural spot on the body.
- t. తిలకించు v. a. To see, to look.
- t. తిలలు s. n. plu. The gingily oil seeds. *Sesamum orientale*. తిలసూతుకుడు An oil-monger. తిలయంత్రము (from s. యంత్ర a machine.) An oil press.
- s. తిలింగము or తిలిప్పము s. n. A very large snake.
- t. తివాళీ s. n. A carpet.
- t. తివుచు v. a. vide తిగుచు.
- t. తివురు v. a. To wish.
- t. తీంఢ్రులు s. n. plu. Splendour, brightness,

lustre. తీంఢ్రించు To shine, glare, or gleam.

- t. తీగ or తీగ s. n. 1. Any vine, or creeping plant. 2. the string of a lute, &c. 3. a golden ornament which Hindoo women wear about their neck. తీగతీగ The creeping bent grass. *Agrostis stolonifera*. తీగబోడి A woman. Teloo-goo authors constantly compare females to the vine, as illustrating both their delicacy of form, and their dependence on the stronger sex.
- t. తీచ s. n. 1. The itch. 2. an itching.
- tud. తీచు s. n. vide తిట్టి.
- t. తీపి or తీపు s. n. Sweetness. The latter word also denotes a stretching pain, or pain in general; and in this latter sense, is derived from తీము q. v.
- t. తీయు v. a. 1. To draw, or pull. 2. to take. 3. to draw out. 4. to draw back; to open. 5. to withdraw from an office; to dismiss, or discharge. 6. to draw out from; to discover, or find. 7. to draw, or rub, one substance upon another, so as to grind down the softer; as sandal wood, upon stone. 8. to take, buy, or purchase, for money. 9. to take, receive, or collect. 10. to take, or pull off; to carry away. 11. to take out; to excavate, or dig. v. n. 1. To withdraw, diminish, go away, disappear, or cease. 2. to draw up or pain, as applied to any member of the body. తీయించు v. caus. To cause to draw, or pull, &c. తీసుకొను v. comp. 1. To take for one's own benefit. 2. to buy. 3. to drink. దండతీయు To take or levy a

fine. పన్నుతీయు To collect an assessment. ఆపు స్తకములవతలతీయు Take further away that book. వెనకతీయు To draw back, to retire, to retreat. పాలుదీయు To draw milk. తలుపుతీయు To open the door. దీపముతీయు To extinguish the lamp. సరుకుతీయు To buy goods. దొర నారువాణ్ణి ఆపుదొరము తోనుంచితీసినారు That gentleman dismissed him from his situation. గంధము తీయు To grind sandal wood. బావితీయు To dig a well. జోడదీయు To discover traces. దారితీయు To shew the road. తలమెబ్బతీసినది The head-ache has ceased. చెరువులోనిట్లుతీసినది The water in the tank is diminished. కాళ్లుతీయు To have pain in the legs. మబ్బుతీయు The cloud is dispelled. సిగ్గుతీయు To dishonor one. నాలికతీయు To be thirsty. దెబ్బతీయు To beat. తీసుకపోవు To carry away. తీసుకవచ్చు To bring.

s. తీరము s. n. A shore, or bank.

t. తీరు or తీలు v. n. 1. To be finished, completed, concluded, or ended. 2. to elapse. 3. to be qualified, or skilled. 4. to be settled, decided, or solved. 5. to be liquidated. 6. to be adorned, as an idol. When used impersonally with the dative case, this verb denotes *to be at leisure*. తీరుబది or తీరిక s. n. Leisure; the latter term sometimes denotes *the adorning of an idol*. తీర్పు s. n. 1. A decree, award, or decision. 2. an agreement. 3. a settling, or final arrangement. తీర్పు or

తీర్పు v. a. 1. To finish, complete, conclude, or end. 2. to qualify another. 3. to settle, decide, or solve. 4. to liquidate. 5. to adorn an idol. తీర్పించు v. caus. To cause to finish, &c. తీరినమనిషి A man well qualified. తీరనివ్యాధి A constant, or incurable, sickness. తీరువాటు s. n. Leisure, opportunity. నాకుతీర లేదు I have no leisure. వాయుసముతీర్పు A crow to cross from the left, to the right side, which the Hindoos consider a good omen. దెగులుతీర్పు To remove fear. పక్ష తీర్పు To revenge. సంశయముతీర్పు To solve a doubt. దాహముతీర్పుకొను To quench thirst.

t. తీరువ s. n. Duty, customs.

s. తీర్థము s. n. 1. Water. 2. water in which an idol or sacred stone has been bathed, used in administering oaths to the *Saodras*, and constituting the common drink of the *Brahmins*. 3. any holy place, or place of pilgrimage; but especially such as are situated along the course of sacred streams, or in the vicinity of some sacred spring, or piece of water.

t. తీలు s. n. 1. Beauty. 2. manner, mode, way. adj. Beautiful. ఒకతీలుమనిషి A person of peculiar temper, or habits.

t. తీవ s. n. *vide* తీవ.

t. తీవంచే s. n. *vide* తీవంచే under తీవ.

tud. తీవరము s. n. (from s. తీవ్ర) Speed, swiftness, haste, hurry. adj. Speedy, quick. తీవరించు v. a. To hasten, or hurry.

- s. తీవరుడు s. n. A fisherman, fowler, or hunter.
- t. తీవియ or తీవె s. n. *vide* తీవ.
- s. తీవ్రము s. n. 1. *vide* తీవరము. 2. heat. adj. Hot. adv. Much, excessively.
- s. తీక్షణము s. n. 1. Heat, warmth, pungency. 2. haste, hurry. adj. 1. Hot, warm, pungent. 2. zealous, active, keen, intelligent. 3. sharp. 4. quick.
- t. తుంకగడ్డి s. n. The long grass, used as food for elephants.
- s. తుంకభద్ర s. n. The river *Toomboodra*, in the Indian peninsula, which forms at present the northern boundary of the dominions of the East India Company, with those of the Nizam.
- s. తుంకము &c. adj. 1. High, elevated, lofty. 2. chief, principal. 3. passionate, hot. s. n. The tree termed *Rottlera tinctoria*.
- t. తుంచు or తుంపు v. a. To pluck; to gather; to break off.
- t. తుంట s. n. A piece of sugar cane. adj. Wicked, mischievous, impudent. తుంటతనము s. n. Impudence. తుంటరి s. n. A wicked or impudent person. తుంటవిల్కడు s. n. The Hindoo cupid, whose bow is of sugar cane.
- t. తుంట్లు s. n. plu. The hips, or loins.
- s. తుండము s. n. 1. The face. 2. the mouth, or beak.
- s. తుంది s. n. 1. A bird. 2. a young elephant.
- t. తుండు or తుండెము s. n. A piece. తుండించు v. a. To cut into pieces.

- s. తుండము s. n. The belly. తుంది adj. Potbellied. 2. having a large or prominent navel. (H. *دند*)
- t. తుండుడుకు s. n. A wicked, or mischievous, person.
- t. తుంపురులు or తుంపుర్లు s. n. plu. 1. Thin rain. 2. spittle accidentally ejected, when one speaks with emphasis.
- t. తుంపెసలాడు v. To agitate, or move.
- s. తుంబము s. n. A long gourd. తుంబి s. n. The plant itself.
- t. తుకము s. n. Estimate, or valuation.
- t. తుక్కు s. n. Any worthless, or useless, thing. adj. Useless.
- s. తుక్కు s. n. Offspring, children.
- s. తుక్కురము s. n. An arrow.
- s. తుచ్చము &c. adj. 1. Void, empty. 2. small, little. 3. abandoned, deserted.
- t. తుజ్జు s. n. Haste, hurry. adj. Hasty, hurried.
- t. తుటాయించు v. n. To spoil. v. a. To disregard, or contemn.
- t. తుటుము s. n. *vide* తురంగబలము.
- t. తుట్టె s. n. 1. A bee-hive. 2. a small quantity of spoilt grain, useless hair, &c.
- t. తుట్టెపురుగు s. n. A snake, so called.
- t. తుడుచు v. a. To wipe, to rub, to clean. తుడుపు s. n. 1. A wiping. 2. an erasure, or blotting out. తుడుపుబడు To be blotted.
- t. తుడుము s. n. A kind of drum.
- t. తుత్తిరి చెట్టు s. n. The poplar leaved sida. *Sida populi folia*.
- t. తుద s. n. The end, or point. తుట్టతుద The very point. తుదను At last.

- t. తునక or తునియ s. n. A piece, or bit. తునియ v. n. To be cut to pieces. v. a. To cut to pieces. తునుచు v. n. To be broken to pieces. తునుము v. a. 1. To cut to pieces; to kill.
- t. తునికోల s. n. A peculiar weighing machine.
- s. తున్న నాయుడు s. n. A tailor.
- g. తుపాకీ s. n. A gun, musket, or match-lock. (H. كپڑا) తుపాకీకట్టించు To load a gun. తుపాకీకాలుచు To fire a gun.
- t. తుప్ప s. n. A small bush.
- t. తుప్పరలు s. n. *vide* తుంపురలు.
- t. తుప్పు s. n. Rust.
- g. తుఫాను s. n. A violent gale, or storm. (A. طوفان)
- t. తుమురు or తుత్తుమురు s. n. *vide* తురుము.
- s. తుములము s. n. 1. A mingled, or tumultuous combat; uproar, clangour, tumult; tumultuous sound, or noise. adj. Tumultuous, noisy.
- t. తుమ్మ చెట్టు s. n. A tree, so called.
- t. తుమ్మి చెట్టు s. n. The plant termed *Phlo-mis indica*.
- t. తుమ్ము v. a. To sneeze. s. n. A sneeze.
- t. తుమ్మేద s. n. A very large black wild bee.
- g. తురంగము - తురంగము or తురగము s. n. A horse.
- g. తురంగిపండు s. n. The citron.
- t. తురక s. n. A mussulman. adj. Of or belonging to that tribe. (P. كرت A turk.)
- s. తురాయణము &c. adj. Attached to a particular object, or pursuit. s. n. Attachment to a particular object, or pursuit.

- g. తురాయి s. n. A head ornament, in the shape of a feather. 2. a nosegay.
- s. తురవాహుడు s. n. A name of *Indra*.
- s. తురి s. n. 1. A brush, or a fibrous stick, used by weavers, to clean and separate the thread from the woof. 2. a weaver's shuttle.
- tud. తురితము or తురుతు s. n. (from s. త్వరిత) Speed, haste. adj. Quick. తురుతుర్పు Quick time in music.
- s. తురయము &c. adj. numeral. Fourth.
- t. తురుగు v. a. To stuff in.
- t. తురుము s. n. Powder, dust, small bits. v. a. To reduce to small bits, or to powder.
- s. తురుమ్మడు s. n. *vide* తురక.
- s. తుర్యము &c. adj. 1. Fourth. 2. speedy, hasty.
- t. తులంఖలి or తులఖలి s. n. Splendour, brightness. తులంఖలించు v. a. To shine.
- t. తులుము v. a. To dress with flowers. s. n. A female's hair, tied in a tuft.
- t. తుల్లు s. n. Speed, haste.
- s. తుల s. n. 1. A balance, or pair of scales. 2. the sign *Libra*, in the zodiac. 3. resemblance, likeness, similarity.
- t. తులము s. n. The weight of one rupee, or 30 Canteroy fanams.
- s. తులసి s. n. The purple stalked basil. *Ocimum sanctum*.
- s. తులాకోటి s. n. An ornament for the feet.
- t. తులువ s. n. A low, impudent, or mischievous person. adj. Impudent.

s. తుల్యము &c. adj. Like, resembling, equal, or analogous.

T. తుష్ట v. n. To be elated ; to shew pride. s. n. Pride ; joy.

s. తువరము s. n. An astringent taste. adj. Astringent.

s. తువరి s. n. The grain termed *doll*, *kundooloo*, or pigeon pea. *Citysus cajan*.

T. తువ్వర s. n. A shower, or drizzling rain.

s. తుష or తుషము s. n. The husk of grain.

s. తుషారము or తుషానము s. n. 1. Snow, frost. 2. thin rain; mist.

s. తుష్టి s. n. 1. Pleasure, satisfaction, gratification. 2. advantage, profit.

T. తూకు s. n. Hanging. తూకులీచు v. a. To hang. తూకుమాను s. n. A gibbet.

T. తూకు v. n. 1. To sleep. 2. to be weighed. s. n. Sleep, drowsiness. తూచు v. a. To weigh. తూచించు v. caus. To cause to weigh. తూనిక s. n. A weight.

T. తూటు s. n. A hole. తూటాడు To make holes. తూటుకట్టు v. n. To be torn ; to have holes. తూటుపడు v. n. 1. To have holes. 2. to sustain loss.

T. తూడికూర s. n. The aquatic plant termed *Pistia stratiotes*.

T. తూడు s. n. The film or fibres of the lotus. తూడుదిండి The swan, which is said to feed on these fibres.

s. తూణము or తూణీరము s. n. A quiver.

T. తూనిక or తూనిక s. n. A kind of butterfly, often seen before rain.

T. తూపు s. n. An arrow. తూపుదూపురిక్క

The 22d lunar mansion, from it's similitude to an arrow.

T. తూపురాశి s. n. A drain, a water course.

s. తూబరము s. n. A bull without horns, though of an age to have them.

s. తూబరుడు s. n. A beardless man.

T. తూము s. n. 1. A sluice, or flood gate. 2. a drain, or water course. 3. a certain Indian measure, in the Tamil termed a *mereal*.

T. తూర s. n. 1. Drizzling rain. 2. a kind of aquatic animal. తూరు v. n. To drizzle as rain.

T. తూరి s. n. A time ; as *తైకతూరి* Once.

T. తూరుపు or తూర్పు s. n. The east. adj. Eastern.

s. తూర్ణము s. n. 1. Speed, velocity, swiftness. 2. haste, hurry. adj. Speedy, swiftly.

T. తూర్పెత్తు or తూర్పా రబట్టు v. a. To winnow grain. lit. to lift to the eastward.

s. తూర్వము s. n. Any musical instrument.

T. తూలు v. n. To enter in.

T. తూలనాడు v. a. To speak contemptuously of another.

s. తూలము s. n. Cotton.

s. తూలిక s. n. 1. A painting brush, or pencil. 2. a pen. 3. a mattress, or quilt. 4. a bed ; a down or cotton bed.

s. తూలిని s. n. The silk cotton.

T. తూలు v. n. 1. To faint, grow feeble, stagger, or reel. 2. to hang down. తూలించు v. caus. To cause to faint, &c.

s. తృణము s. n. 1. Grass, or any gramineous plant, including reeds, corn, &c.

2. any thing as contemptible as grass, or straw. తృణ ప్రాస s. n. Amber, or any gem, which being rubbed, becomes electrically attractive. lit. attracting-grass. తృణద్రుమము s. n. A palm tree, of any kind; as the cocoanut, date, &c. తృణధ్వజము s. n. A bamboo. తృణరాజము s. n. The cocoanut tree. తృణప్రాయము adj. Contemptible, trifling, easy. తృణీకరించు v. a. To disregard, to contemn. తృణీకారము s. n. Contempt, disregard.
3. తృతీయము &c. adj. Third. తృతీయాశ్వుతము adj. Thrice ploughed.
4. తృప్తి s. n. Satisfaction, content, pleasure. తృప్తము &c. adj. Satisfied, pleased.
5. తృష్ణ or తృష్ణ s. n. 1. Thirst. 2. wish, desire.
6. తెంకాయ s. n. *vide* తెంకాయ.
7. తెంకి s. n. *vide* తెంకి.
8. తెంచు or తెంపు v. a. The causal form of తెను q. v. To break, or tear, as applied to ropes, threads, &c., or to the artificial holes bored in the ear or nose for ornaments. తెడుతెంచు To break a rope, or string; figuratively, this phrase denotes either *to ruin a person*, to destroy every support he may have, or, applied to females, *to become a widow*, from the custom, on a husband's death, of breaking the string which ties the తెలివ్ ట్టు q. v. తెంబి s. n. A widow.
9. తెండు v. n. To sleep.
10. తెంపు s. n. 1. Bravery, daring. 2. libera-

- lity. 3. a breaking, *vide* తెంచు-తెంపరి s. n. A brave or liberal person.
11. తెకలేర adv. Undesignedly, unintentionally.
12. తెక్కలికాడు s. n. making in the plural తెక్కలికాటు A thief.
13. తెక s. n. Sort, kind, or class.
14. తెకటారు v. n. To die, or expire. తెకటార్చు v. a. To kill, or assassinate.
15. తెకడు v. a. To censure, or chide.
16. తెకు v. n. 1. To be broken, as applied to ropes, threads, &c., or to the holes in the nose or ears for ornaments, also to the banks of lakes or tanks. 2. to be cut with a sharp instrument. 3. to be sharp; to cut, as applied to such instruments. 4. to die. తెకుచు v. a. 1. To kill. 2. to dare. 3. to break a rope, &c. తెకుబు or తెగుంచు v. n. To dare or venture. తెకునాడు To speak rigorously. తెకువేయు To cut off. తెకుబడి Ploughing.
17. తెకులు s. n. Disease, sickness.
18. తెకువ s. n. 1. Sharpness. 2. liberality, daring.
19. తెచ్చు v. a. To bring. తెచ్చుకొను v. comp. To bring for one's own advantage. బుద్ధితెచ్చుకొను To recover one's senses. మనస్సును తెచ్చుకొను To understand, to recollect. lit. to bring to one's mind. తెప్పించు v. caus. 1. To cause to bring. 2. to send for any thing.
20. తెట్టు s. n. A bound-hedge, round a city, or fort.

- T. తెడ్డు s. n. 1. An oar, or paddle. 2. a wooden ladle.
- T. తెనుగు s. n. *vide* తెలుగు తెనిగించు To translate or turn into Telooogo.
- T. తెన్ను s. n. Way, road.
- T. తెప్ప s. n. A raft, or float.
- T. తెప్పలు - తెప్పలు - తెప్పలు - తెప్పలు or తెప్పలు v. n. 1. To recover from illness. 2. to escape from danger. 3. to be cautious.
- T. తెప్పలదేలు or తెప్పనదేలు v. n. To increase, or exceed.
- T. తెప్పన adv. Quickly.
- T. తెమడ s. n. Phlegm.
- T. తెమలించు v. a. To move, or shake.
- T. తెన్ను s. n. *vide* తేమ Wet. adj. Wet.
- T. తెమ్మలు s. n. (from T. ఎలు food.) The wind; as dispelling wet.
- T. తెర s. n. A screen, curtain, or blind. తెరచాప 1. A screen-mat. 2. a ship's sail. తెరతెర నా adv. At intervals.
- T. తెరలు s. n. 1. A way, road, or path. 2. mode, manner.
- T. తెరప - తెరపి or తెలిపి s. n. *vide* తెలుప, under తెలుచు.
- T. తెరలనా adv. Loudly.
- T. తెరలు v. n. 1. To open, or disappear, as clouds. 2. to move.
- T. తెరవు or తెరువు s. n. 1. An opening. 2. a way, road, or path. 3. manner, means. 4. order, arrangement. తెరువరి A traveller. తెరువాలుకాడు A highway-man. చాని తెరువుకుపోవద్దు Dont go near him. Have nothing to say to him.

- T. తెరువుమరుపు s. n. Confusion of mind.
- T. తెలు or తెల్లు adj. Open. s. n. A plain.
- T. తెలుకువ s. n. Wisdom, prudence.
- T. తెలుగు s. n. *vide* తెరవు.
- T. తెలుచు or తెలుచు v. a. To open. తెలుప s. n. 1. An opening. 2. disclosure 3. cessation, suspension. 4. an interval. 5. leisure.
- T. తెలులు v. n. 1. To pervade, as scent, or perfume. 2. to flow over, in boiling. తెలుకోల్పు v. a. To cause a perfume to pervade.
- T. తెలువ s. n. A woman.
- T. తెలనాలు s. n. plu. *vide* తెలుగు.
- T. తెలి s. n. *vide* తెల్ల.
- T. తెలికబింది s. n. The flour of the sesamum seed, after oil has been expressed from it.
- T. తెలియు v. n. To be understood; known, conceived; or comprehended. This verb is always used impersonally, with the dative case; as, మీకు తెలుస్తున్నదా Do you understand? తెలిసింది or తెలుసును It is understood. I know. కండ్లు తెలియు To have the use of one's sight. తెలుపు v. a. To explain, or make known. తెలుసుకొను v. comp. To understand, to know. వాడ తెలుస్తున్నది The ship appears. తెలియజెప్పు To explain; to advise. కండ్లు తెలియనివాడు A blind man. తెలియచేయు To inform, tell, or make known. తెలివి or తెలివిది s. n. Understanding, intellect.
- T. తెలుకులవాడు s. n. An oil-monger. (H. तेल oil.)

T. తెలుఁక s. n. The *Teleogoo* language.
adj. Of or belonging to that language,
or country. This word is written తెలిం
క - తెలింక - తెలుఁక or తెనుఁక For the
derivation of these words, I refer the
reader to the introduction to my Teloo-
loo grammar. తెలఁకలు The original
Soodras of Telingana.

T. తెలె s. n. *vide* కంచము.

T. తెల్ల or తెలి s. n. The colour white. తెల్ల -
తెలి or తెల్లని adj. White, fair. తెల తెల
బోవు To become pale. తెలుపు s. n. 1.
Whiteness. 2. semen virile. 3. gonor-
rhoea. తెల్లదనము or తెల్లన s. n. White-
ness. తెల్లము adj. Apparent, evident,
obvious.

T. తెల్లవాలు v. n. (from T. తెల్ల white, and
T. నాలు to become.) To dawn, to grow
white. తెల్లవాఱి s. n. The dawn, the
morning. తెల్లవారు Until dawn, or
morning. తెల్లవారించు or తెల్ల వార్చు To
wake until dawn, or morning. పని తెల్ల
వారు lit. business to become white. To
be disappointed, or ruined; to become
bankrupt.

T. తెల్లు v. n. To overflow, in boiling.

T. తెవులు s. n. *vide* తెగులు.

T. తేకుచెట్టు s. n. *vide* పేకుచెట్టు.

T. తేకువ s. n. Understanding, intellect.

T. తేక s. n. The sprout of the palmyra nut,
when first planted.

T. తేకడ adj. *vide* తేయు. Wasted by use,
as applied to coins. తేకడరూక A smooth,
rubbed, or wasted fanam.

TUD. తేకము s. n. *vide* తాకము.

S. తేజము or తేజస్సు s. n. 1. Splendour,
light, lustre. 2. fame, glory. తేజరిలు or
తేజరిల్లు v. n. To shine, or gleam.

T. తేజి or తేజీ s. n. A horse.

S. తెజితము &c. adj. 1. Sharpened, whetted.
2. polished, burnished.

T. తేట s. n. 1. Clearness, purity. 2. beauty.
3. a clear understanding. adj. 1. Clear,
pure. 2. handsome, beautiful. 3. evident,
obvious. తేటపఱచు To clear up, to
explain. తేటపడు To be clear, or evi-
dent.

T. తేటి s. n. *vide* తుమ్మెద.

T. తేణ్పు v. a. To belch. తేనుపు s. n. A
belch.

T. తేది s. n. The day of the solar month.

T. తేనె s. n. Honey. తేనెటిక A bee. తేనె
తెర - తేనెపట్టు or తేనెతుట్టె s. n. Honey-
comb. తేనెకొలలు s. n. plu. A kind of
sweet-meat. తేనెసారా A spirituous li-
quor, made of honey.

T. తేప s. n. 1. A raft, or float. 2. increase.
3. lightness, slighness. 4. a time.

T. తేపు v. *vide* తేణ్పు.

T. తేమ s. n. Wet, damp. adj. Wet, damp.

T. తేమనము s. n. *vide* తిమ్మనము.

T. తేయు v. n. To waste, by being han-
dled, used, or rubbed.

T. తేర adj. Free of cost, or charge. తేరకు
or తేరకా *Gratis*; for nothing.

T. తేరు s. n. An idol car; a car. v. n. 1. To
be saved from danger, to recover from
illness. 2. to reach. తవ తేరు To be finish-

- ed, or ended. తేరుకొను To recover one's strength; to be convalescent. తేరుగడ s. n. The settlement of an account; a conclusion.
- త. తేచికొన చూచు or తేచిచూచు v. a. (from త. చూచు q. v.) To gaze earnestly, to look steadfastly.
- త. తేలు v. n. To be clarified. తేల్చు v. a. To clarify.
- త. తేలు s. n. A scorpion. v. n. 1. To float. 2. to be settled, or arranged. 3. to settle, or fix, on a person. తేలుకొంది The scorpion's sting. తేలురాశి The sign *Scorpio*. తేలించు v. caus. 1. To cause to float, &c. 2. to glance, as applied to the eyes. తేలిక s. n. Lightness. adj. 1. Light. 2. easy, simple.
- త. తైలము s. n. 1. Oil. 2. ointment.
- త. తొంకలి s. n. Splendour, brightness. adj. Splendid, bright, sparkling.
- త. తొంకు v. n. To sleep. తొంకుండు v. n. To lie down, or recline. తొంగిచూచు v. a. To peep.
- త. తొంటి adj. Former. s. n. The joint of the hip.
- త. తొండ s. n. 1. A chameleon. 2. that animal, of the lizard kind, commonly at Madras termed the bloodsucker.
- త. తొండము s. n. An elephant's trunk.
- త. తొందాడు v. a. To be constantly hurrying another.
- త. తొందర s. n. 1. Trouble, annoyance, plague, vexation. 2. danger. 3. distress.
- త. తొండశము s. n. Boiled juice of tama-

rinds, mixed with two or three kinds of vegetables.

త. తొంబది or తొంభై adj. Ninety.

త. తొక్క s. n. 1. The skin. 2. a hide. 3. the rind of fruit. 4. the bark of a tree.

త. తొక్కట s. n. Distress.

త. తొక్కు v. a. 1. To tread; to step. 2 to trample on. 3. to pound, or bruise, certain fruits, or certain grains with a little water. s. n. Any thing thus pounded. తొక్కించు v. caus. To cause to tread, &c.

త. తొక s. n. A water-lily.

త. తొకరు or తొకురు s. n. 1. Red colour. 2. red coloured thread. adj. Red. తొకరుముక్కు పులుకు A parrot; from its red beak.

త. తొట్టి s. n. A manger; a trough. postpos. Together with, in company with.

త. తొట్టికట్టు s. n. An open square, with buildings on each side, of one or more of which the native houses consist.

త. తొట్రపడు-తొట్రిలు or తొట్టుపడు v. n. To be perplexed, or confused. తొట్టుపాటు or తొట్రపాటు s. n. Confusion, perplexity.

త. తొట్ల s. n. A child's cradle.

త. తొడ s. n. The thigh. తొడపట్టుపు s. n. The merchant or Vysya cast; as sprung from the thigh of *Brumha*.

త. తొడంకు or తొడకు v. a. 1. To dress, or put on, as clothes, &c. 2. to prepare. 3. to place the arrow on the bow. 4. to

begin, or commence. తొదవు s. n. An ornament.

త. తొదకపోవు v. a. contracted from తొడు కొనిపోవు, under తొడు, q. v.

త. తొదరు v. a. 1. To obtain. 2. to excite, to provoke. 3. to hesitate in speaking.

త. తొదిబడు v. n. To be perplexed, or confused.

త. తొదిమె s. n. The foot stalk of a leaf, fruit, or flower.

త. తొడుకు s. n. A cow.

త. తొడుకు v. a. To dress, or put on as clothes. 2. to place the arrow on the bow. s. n. A dress; dress. తొదిగించు v. caus. To cause to dress, &c. తొడుకుకొను or తొడుక్కొను v. comp. To dress. బంగారుతొడువు A gold covering.

త. తొడుసు s. n. (from త. తొడు q. v.) Carnal connexion.

త. తొణికు v. a. To begin, or commence. తొణువు v. a. To be constantly repeating the same words.

త. తొణుకు v. n. To wave, or be agitated, as water. v. a. To agitate water with the hand.

త. తొత్తు s. n. A female maid-servant, or slave.

త. తొన s. n. One of the divisions in an orange, and in other similar fruits.

త. తొన్నండు v. n. To lie down, or recline; to repose one's-self.

త. తొన్నాడు v. a. To spoil.

త. తొమ్మిది adj. Nine.

త. తొయ్యలి s. n. A woman.

TUD. తొర s. n. from s. త్వరా, q. v.

త. తొరకు v. n. To shed.

త. తొరపణము s. n. A gimblet.

త. తొరలు v. n. To be mixed.

త. తొరితొరి adv. Well, properly.

త. తొర్లించు v. a. To reduce the heat of boiling water, by pouring cold water into it.

త. తొలుకు v. n. To slacken, or become loose.

త. తొలుద - తొట్టు or తొలు s. n. A hole, or cavity; a hollow.

త. తొట్టి s. n. A maim, or defect.

త. తొట్టులు s. n. plu. Cattle. తొట్టుపట్టు A cow-house.

త. తొల s. n. *vide* తొన.

త. తొలకు v. n. 1. To remove, or go from one place to another. 2. to move, or step aside; to get out of the way. v. a. To transgress. తొలగించు v. a. To remove, or change from one place to another.

త. తొలి s. n. A hole, or cavity; a hollow. adj. 1. Former, previous. 2. old, ancient. 3. first. adv. In former, or ancient times.

తొలియారయ్య s. n. A cow which has calved for the first time. తొలివారము s. n. Sunday, the first day in the week.

త. తొలు adj. First. తొలుకరి or తొలుకారు The first rainy season. తొలుకరించు v. n. To rain for the first time in the season. తొలుకుడువు (from త. కుడువు eating.) The ceremony of giving solid food to a child, for the first time; generally performed in the sixth month. తొలుదొల At first.

- T. కాలకు v. n. *vide* కాలకు.
- T. కాలచు or కాల్య v. a. 1. To perforate. 2. to carve wood. 3. to cleanse, or rinse, a pot, or vessel.
- T. కాలి adv. In former times. కాలింటి adj Former.
- T. కాలించు v. a. *vide* కాలించు.
- T. కాలిక s. n. A small instrument, for digging.
- T. కావ s. n. A water-lily.
- T. కావరు s. n. *vide* కావరు.
- T. కావ్య v. a. *vide* కావ్య.
- T. కా - కాద or కాదు postpos. With, along with; the sign of the *social* ablative.
- T. కాక s. n. A tail. కాకచక్ర s. n. A comet. lit. a tailed star. కాకలించు To wag the tail.
- S. కాకము s. n. A child, offspring.
- T. కాకాను v. *vide* కాకాను, under కాదు.
- S. కాక్కుము s. n. 1. Green or unripe barley. 2. the wax of the ear.
- T. కాకు v. n. *vide* కాకు.
- T. కాచు v. n. This verb is used impersonally, with the dative case, and denotes To think, conjecture, or conceive. నాకు అట్లుగా కన్పిస్తున్నది I think so. It appears, or seems so, to me.
- T. కాట s. n. A garden. కాటవాడు or కాటేడు s. n. A gardener.
- T. కాటా s. n. 1. A squib or cracker. 2. a cartridge.
- T. కాద postpos. *vide* కా - కాదబుట్టువు - కాదబుట్టుకు or కాదబుట్టు A sister, or

- brother; as born *with* one's-self. కాదికోదలు (from T. కోదలు a daughter-in-law.) The wives of two brothers to each other; joint sisters-in-law. కాదెనుల్లుడు (from T. అల్లుడు a son-in-law.) The husbands of two sisters to each other; joint brothers-in-law.
- T. కాదు s. n. 1. A companion, or associate. 2. assistance, aid. 3. a word equivalent to an oath, corresponding with the English *by*, in such phrases as *by heaven*, &c. v. a. To draw, or take up, as water from a well or pot. 2. to draw aside. 3. to wind up as thread. 4. to dig. కాదుకొను v. a (from T. కొను q. v.) 1. To take with. v. n. To curdle, as milk. కాదుకొనిపోవు To take away, along with one's-self; to lead, or conduct, away. కాదుకొనివచ్చు To bring, along with one's-self. కాదునీడ (from T. నీడ shade.) Aid, and protection. కాదుబాలు The small quantity of water put into the pot into which one milks a cow, &c. This is the custom throughout India; it being deemed unlucky to draw milk into a vessel quite empty.
- T. కాదెము s. n. A little, a small quantity.
- T. కాదేలు s. n. A wolf.
- T. కాడ్డోద or కాడ్డోవ adv. Immediately, forthwith.
- T. కాడ్పాటు s. n. Assistance, aid.
- T. కాతెంచు v. 1. To come. 2. to accompany.
- S. కాత్రము s. n. 1. A stick, or bamboo, with a short iron head, used for guiding

the elephant. 2. any goad, or pike, for driving cattle.

s. కోడనము s. n. 1. A goad. 2. pain; affliction from disease, &c.

r. కోప s. n. Batter, paste.

r. కోపి s. n. A cap; a hat.

r. కోపు s. n. 1. A grove, or *tope* as it is termed in India; a tuft of trees. 2. a push. adj. Red.

r. కోబుటువు s. n. *vide* కోదంబుటువు under కోద.

s. కోమరము s. n. An iron crow.

r. కోమాల s. n. A string of flowers, &c.

r. కోము v. a. 1. To rub. 2. to clean. 3. to beat. కోమించు v. caus. To cause to rub, &c. పండ్లుకోము To clean the teeth.

s. కోయదము s. n. A cloud.

s. కోయము s. n. Water. కోయసూచికము (from s. సూచిక *a spy*.) A frog.

r. కోయము s. n. 1. A rarity; any thing strange. 2. association.

r. కోయు v. a. 1. To push, propel, thrust, or shove. 2. to reject. 3. to annul, to dismiss. 4. to deduct. కోసివేయు To push, &c. *out*; to reject, annul, &c. *altogether*.

s. కోరణము s. n. A string of leaves, flowers, &c. or sometimes of cloth, hung over the door-way, or across the high road, on joyful or triumphal occasions.

r. కోరవల్లిరాయి s. n. A false diamond.

r. కోరము s. n. 1. A bracelet. 2. a string worn on certain religious occasions,

round the wrist. 3. beauty. 4. largeness. adj. Beautiful.

r. కోలు s. n. 1. The skin of man or beast; the rind of fruit; the bark of a tree. 2. leather. v. a. To drive; to drive away. కోలించు v. caus. To cause to drive, &c. కోలుదాల్పు *Siva*, as clothed in skin. కోలువా డ్రెము A drum.

r. కోవ s. n. *ride* దోవ.

s. తొర్య త్రి కము s. n. Symphony; the union of song, dance, and instrumental music.

s. త్యక్తము &c. adj. Left, quitted, relinquished, abdicated, deserted, abandoned.

s. త్యజించు v. a. To abandon, quit, leave, or resign. త్యాగము s. n. 1. Gift, donation. 2. generosity, liberality, munificence. 3. relinquishing, resignation of. త్యాగి s. n. A giver, a donor.

r. త్రచ్చు v. a. To churn.

s. త్రప s. n. Shame, modesty.

s. త్రవవు or త్రవసము s. n. 1. Tin. 2. lead.

s. త్రయము adj. Three. s. n. The three.

s. త్రయము s. n. The three *Vedas* collectively; that is omitting the *Udurvan* veda, which, not being a text book for the customary religious rites of the Hindoos, is considered very commonly, rather as an appendix to the other three, than a fourth work of equal authority. త్రయోతమఁడు The sun; as celebrated throughout the *Vedas*.

s. త్రయోదశము adj. Thirteenth.

- s. త్రయోదశి s. n. The thirteenth lunar day, of either the dark, or light fortnight.
- T. త్రవ్య v. a. *vide* తవ్య.
- s. త్రసకము s. n. A piece of straw.
- s. త్రసము &c. adj. Moveable, locomotive.
- s. త్రసరము s. n. A shuttle.
- s. త్రస్తము adj. Timid, fearful.
- T. త్రస్తరి s. n. The lower, or under part. adv. Down, below.
- T. త్రాడు s. n. *vide* తాడు No. 2.
- T. త్రాణ s. n. Strength, power, ability, capacity.
- s. త్రాణము s. n. Protection. త్రాణము or త్రాతము &c. adj. Preserved, guarded, saved, protected.
- T. త్రావు v. a. *vide* తాఁకు.
- s. త్రాసము s. n. 1. Fear, terror. 2. a flaw, or defect, in a jewel.
- T. త్రాసు s. n. A pair of scales, a balance. (P. ترازو)
- s. త్రింశత్తు adj. Thirty.
- s. త్రిక s. n. 1. A triangular frame, or bar, across the mouth of a well, over which passes the rope of the bucket, or to which one end of it is tied, to guard against it's slipping. 2. a wooden frame at the mouth of a well, or the upper part of the well. 3 a frame at the bottom of a well, on which the masonry rests. 4. the lower part of the spine.
- s. త్రికటుకము s. n. The aggregate of three spices; that is, black pepper, dry ginger, and long pepper.
- s. త్రికర్తదేశము s. n. One of the fifty-six countries, enumerated by the Hindoos.
- s. త్రిశూటము s. n. 1. A mountain with three peaks. 2. the name of a mountain in the Indian peninsula.
- s. త్రిశుకౌక్యతము s. n. Ground thrice ploughed.
- s. త్రితయము adj. Third.
- s. త్రిదశుడు s. n. A god, or deity. త్రిదశాలయము Indra's heaven.
- s. త్రిదివము s. n. Heaven.
- s. త్రిదినేశుడు s. n. A god, or deity.
- s. త్రినేత్రుడు s. n. *Siva*; as having three eyes.
- s. త్రిపథఁ s. n. The river Ganges; as flowing through earth, heaven, and hell.
- s. త్రిపథము s. n. A place where three roads meet.
- s. త్రిపురాంతకుడు s. n. A name of *Siva*.
- T. త్రిప్పు v. a. *vide* తిప్పు.
- s. త్రిఫలము s. n. The three myrobalans.
- s. త్రిమూర్తులు s. n. plu. The three principal Hindoo deities; viz. *Brumha*, *Vishnoo*, and *Siva*.
- T. త్రిమృగు v. n. To wander; to travel.
- s. త్రియామ s. n. Night.
- s. త్రిలింగము adj. *vide* తెలుఁకు.
- s. త్రిలోక s. n. The three worlds, viz. heaven, earth, and hell.
- s. త్రిలోచనుడు s. n. *Siva*; as having three eyes.
- s. త్రివిక్రముడు s. n. *Vishnoo*; from his crossing the three worlds, in three steps, to the discomfiture of *Bali*.
- s. త్రివిష్టపము s. n. Heaven.

s. త్రివేణి s. n. The Ganges. lit. with three braids of hair.

t. త్రుంకు v. n. 1. To die. 2. to be broken.
త్రుంచు v. a. 1. To kill. 2. to break. *vide* తుంచు.

t. త్రుళ్లు v. n. *vide* తుళ్లు.

t. త్రేక్కోను v. a. To attain, to obtain.

t. త్రేళ్లు v. n. To fall.

t. త్రేవ్యన s. n. Beauty. adj. Beautiful.

s. త్రేత or త్రేతాయుగము s. n. The second, or silver age of the world. The conjunction of the త్రేత, or three sacrificial fires. The great sacrifice, in which these fires are used, is supposed to have been introduced during this period, which contains 1,296,000 years:

t. త్రొక్కు v. a. *vide* తొక్కు.

t. త్రొచు or త్రొపాడు v. a. To push.
త్రొపు s. n. A push.

s. త్రోటి s. n. A beak; a bill.

t. త్రొము v. a. *vide* తోము.

t. త్రోవ s. n. *vide* దోవ.

s. త్ర్యంబకుడు s. n. Siva. త్ర్యంబకేశుడు Cubera, the god of riches, and friend of Siva.

s. త్వక్కు s. n. The skin, rind, bark, or husk.

s. త్వక్కుప్పము s. n. A blotch, scab, or cutaneous eruption.

s. త్వర or త్వరితము s. n. Haste, hurry, speed, swiftness. త్వరపడు v. n. To be in a hurry. త్వరగా adv. Quickly, hastily.

s. త్వష్ట s. n. 1. A carpenter. 2. the name of Viswacurma, the artist of the gods.

s. త్వష్ట or త్వష్టి s. n. 1. Light, splendour. 2. beauty.

s. త్వరువు s. n. The hilt, or handle of a sword, &c.

థ

థ The thirty-second letter, and seventeenth consonant, in the Teloogoo alphabet; but no word in the language commences with it.

డ

డ The thirty-third letter, and eighteenth consonant, in the Teloogoo alphabet. It is the fourth letter of the five termed in Teloogoo grammar the సరళలు or *soft* letters. It is substituted for initial త, when words beginning with త are preceded by any of those belonging to the class termed *drootupracrootooloo*, or by nouns in the nom. case, even used accusatively, or by any part of the verb ending in డు, దు, and ది, or by the words అప్పుడు - ఇప్పుడు and ఎప్పుడు.

t. దంచు v. a. To pound, bruise, or beat in a mortar. దంకుడు adj. Pounded.

t. దంట s. n. 1. A dexterous, clever, or intriguing person. 2. a couple, or pair. adj. Two. This word, affixed to others in composition, denotes an agent, or possessor. దంటపిల్లలు Twins. దంటపడు To league, or combine.

t. దంటు s. n. A stalk.

- T. దండ s. n. A garland, wreath, or necklace of flowers, &c. postpos. Near.
- S. దండకము s. n. A sort of metre, the stanza of which exceeds 27 syllables, and may extend to 200.
- TUD. దండక s. n. *vide* దండుక.
- T. దండకదియములు s. n. plu. A kind of bracelet, worn by Hindoos between the shoulder and the elbow.
- T. దండచెయ్యి s. n. The arm, between the shoulder and the elbow.
- S. దండధరుడు s. n. 1. *Yama*, the regent of death. 2. a king. 3. a potter.
- S. దండనీతి s. n. Ethics, the system of morals taught by *Chanakya*, and others.
- S. దండము s. n. 1. A stick, or staff. 2. punishment, castigation. 3. a fine. 4. a measure of four cubits. 5. a column of troops. దండనాయకుడు A general.
- T. దండము s. n. Prostration, salutation, compliments, respects; the joining of the palms of the hands, in token of respect.
- S. దండయాత్ర s. n. 1. Subjection, or conquest, of a region or quarter. 2. a bridal procession. 3. a procession moving in state, or with attendants.
- S. దండయామి s. n. 1. *vide* దండ్యుడు. 2. *Yama*, the judge of departed souls.
- S. దండాజినము s. n. Deceit, fraud, roguery.
- T. దండాట s. n. *vide* దేనాట.
- S. దండాపాతము s. n. Butter-milk.
- S. దండి s. n. A staff, or mace-bearer.
- T. దండి adj. Abundant, plentiful.
- S. దండించు v. a. (from s. దండము No. 2. q. v.) To punish, to chastise.
- TUD. దండు or దండువు s. n. (from s. దండము No. 5. q. v.) An army, a military force, a camp. దండుబాట A high road. దండెత్తు v. n. To levy an army; to wage war.
- TUD. దండుక s. n. (from s. దండము No. 3. q. v.) 1. A fine. 2. an extra, and unjust assessment.
- T. దండము s. n. A rope, &c., upon which clothes are hung to dry.
- T. దండా s. n. A peon, under a cutwal.
- S. దంతము s. n. 1. A tooth. 2. ivory. దంతధావనము A tree yielding an astringent resin. *Mimosa catechu*. 2. a tooth brush.
- S. దంతశరము s. n. The lime tree.
- S. దంతావళము or దంతి s. n. An elephant.
- S. దంతురము &c. adj. Having a large, and projecting tooth.
- S. దంతురించు v. n. To shine.
- T. దంతె s. n. An implement, with wooden teeth, used for hoeing up the ground, round corn, after the plants have risen a little in the stalk.
- S. దంత్యము adj. Dental; of or belonging to the teeth.
- T. దండది adv. Exceedingly, much.
- T. దందన or దంధన s. n. 1. Procrastination, delay, putting off by false but specious promises. 2. indolence, tardiness. adj. Indolent, lazy.
- S. దందశూకము s. n. A snake, or serpent.
- T. దంపకల్లు s. n. (from T. దమ్ము q. v.) The

ploughshare with which wet ground is tilled.

s. దంపతులు s. n. plu. Husband and wife.

t. దంపు v. a. *vide* దంచు s. n. Beating, pounding, or bruising.

s. దంభము s. n. 1. Fraud, deceit, cheating. 2. hypocrisy. 3. sin, wickedness. 4. arrogance, pride.

s. దంభోళి s. n. The thunderbolt of *Indra*.

s. దంశము s. n. A gadfly.

s. దంప్రి or దంప్రిము s. n. A large cheek-tooth, a tusk. దంప్రియుధము or దంప్రి s. n. A wild boar.

TUD. దక్షిణము s. n. (from s. దక్షిణ.) The south.

t. దక్కు v. n. This verb is used impersonally, with the dative case, and denotes - 1. To come into, or remain in, one's possession. 2. to be preserved. 3. to be digested. దక్కించుకొను v. comp. 1. To obtain, take, or retain possession. 2. to appropriate to one's-self what belongs to others. 3. to preserve, or defend, what is one's own. 4. to digest. దక్కించు v. caus. 1. To place in the possession of another. 2. to defend, or preserve what is another's. దక్కిలు adj. 1. Occupied unjustly. 2. free of cost, *gratis*.

t. దక్కిను v. a. To hide, to conceal.

t. దక్ష s. n. Thirst.

t. దక్షదక్ష s. n. Gleam, dazzling.

t. దక్షతా s. n. A double quilted jacket.

G. దా s. n. (from P. داء) Deceit, trick, chicanery, imposture.

t. దగ్గర or దగ్గర postpos. Near, towards, to, with. దగ్గరించు v. n. To draw near, to approach. దగ్గరి adj. Near. నాదగ్గరలేదు lit. it is not near me. I have not got it.

t. దగ్గు v. n. To cough. s. n. A cough.

s. దగ్గము &c. adj. Burnt, scorched, consumed by fire.

t. దచ్చి s. n. The number eight. It is used chiefly in games. దచ్చికడలు The eight points, or quarters, of the world.

t. దటాయించు v. a. To threaten, reprimand, or scold.

t. దట్టము adj. 1. Thick. 2. close. 3. coarse. s. n. A body, or multitude. దట్టన s. n. 1. Thickness. 2. closeness. 3. coarseness.

t. దట్టా s. n. The covering, or cork, of large leather bottles, &c.

t. దట్టి s. n. A zone, girdle, or waist band, of cloth; a sash. దట్టికట్టుకొను To gird the loins; to prepare.

t. దడ s. n. Fear, trembling.

t. దది s. n. A wall of twisted palm leaves, &c.

t. దణ్ణము s. n. *vide* దండెము.

s. దత్తము &c. adj. 1. Given, presented, made over, assigned. 2. adopted. 3. preserved, protected. దత్తుడు An adopted son. దత్తుణ్ణిచేసుకొను To adopt. దత్తత or దత్తత్వము s. n. Adoption.

t. దద్దళము s. n. A flat ceiling.

t. దద్దిరిల్లు or దద్దిర్లు v. n. To be alarmed, perplexed, confused, or confounded; to start.

t. దద్దు s. n. A scar; an inflamed mark on the skin, from the bite of a musquitoe,

- &c. దద్దరించు v. n. To be scarred, or inflamed.
- TUD. దద్దురు s. n. (from s. దద్దూ) The cutaneous disease, named *Herpes*.
- s. దధి s. n. Milk curdled, or coagulated, spontaneously, by heat, or by the addition of butter-milk. దధ్యోదనము Boiled rice, mixed with curdled milk, and seasoned with mustard seeds, and ginger.
- s. దధిల్లేము s. n. 1. The wood apple. 2. the tree bearing that fruit.
- s. దధీచి s. n. The name of a *Mooni*, or saint.
- T. దనశ adv. Until, as far as.
- s. దనుజుడు s. n. A giant, or *asoora*.
- s. దనువు s. n. A daughter of *Duksha*, wife of *Kusyapa*, and mother of the giants or Titans of the Hindoo mythology.
- T. దప్పము s. n. & adj. *vide* దట్టము.
- T. దప్పశము s. n. The boiled juice of tamarinds, mixed with any kind of vegetables.
- T. దబ్బ s. n. Thirst. దబ్బగొను To be thirsty.
- s. దఫా s. n. (from A. *دفا*) 1. A time, or turn. 2. a certain number of peons.
- T. దబదబ s. n. The noise of knocking, or running.
- T. దబాయించు v. a. To frighten, threaten, or alarm.
- T. దబ్బ s. n. 1. A piece of split bamboo, or palm tree. 2. a slice of any fruit.
- T. దబ్బచెట్టు s. n. The citron tree.
- T. దబ్బదించు v. a. 1. To beat with open hands. 2. to close the mouth of a pot.
- T. దబ్బనము s. n. A bodkin; a large pack needle.
- T. దబ్బలు s. n. 1. A falsehood, or lie. 2. a sort of bason. adj. False.
- T. దబ్బచిప్ప s. n. A wedge, to split palmyras, &c.
- T. దబ్బ s. n. 1. *vide* దబదబ. 2. the cover of a large pot, or vase.
- T. దబ్బన adv. Quickly, immediately.
- s. దబ్బము adj. Little, small.
- s. దమము s. n. 1. Self-command, self-restraint; endurance of painful austerities, mortification of the flesh. 2. taming, subduing.
- s. దమయంతి s. n. The wife of *Nala*, a famous Hindoo monarch.
- G. దమ్మిడి s. n. The quarter of a dub; five cash.
- T. దమ్ము s. n. Wet ground, mud, mire. దమ్ముచేసినపొలము A field watered and prepared for plants.
- s. దయ s. n. 1. Favour, goodness, regard, kindness, graciousness. 2. pity, tenderness, clemency, compassion. దయారసము The quintessence of favour, kindness, &c. దయచేయు 1. To favour, to oblige, 2. to be so good as, to do any thing; to be graciously pleased, to do any thing. 3. to do one the honor to visit, or come. This phrase is applied in a vast variety of meanings, according to the context; all implying honorific mention by an inferior of any act which a superior may do. దయతప్పు To recal or withhold

favor from an object that formerly possessed it ; to be displeased with an old dependent.

s. చమూశువు adj. Favorable, compassionate, tender.

s. చయిత s. n. 1. A beloved female. 2. a wife.

TUD. చయ్యము s. n. (from s. చైవ.) 1. A deity. 2. a demon, or evil spirit. చయ్యముపట్టు An evil spirit to possess one. చయ్యము-దోలు or చదలకొట్టు To drive out, or expel, an evil spirit. In India, it is exceedingly common for Hindoo women to be possessed, as the natives believe, with an evil spirit.

T. జర s. n. Price, value.

G. జరఖాస్తు s. n. (from P. درخواست a request or demand.) A revenue term, signifying a proposal, or offer for a rent, or farm.

T. జరణము s. n. An imaginary coin, of the value of 8 dubs, or two fanams.

s. జరము s. n. 1. A shell, or conch. 2. fear, terror.

T. జరి s. n. 1. The bank, or shore, of a river, &c. 2. a point or end. 3. aside. 4. support, shelter, refuge. 5. means of subsistence. చాడుపోయినాడుదినము లాయెనుయిదివరకుజరిదాపులేదు It is four days since he went ; yet, up to this time, there is no sign of his return. lit. the end is not near.

s. జరి s. n. A natural, or artificial excavati-

on, in a mountain ; a cave, cavern, grotto, &c.

T. జరికొను v. n. To be burnt, or consumed.

జరికొల్పు v. a. 1. To burn, or consume. 2. to kindle.

G. జరిజీ s. n. (from P. درزي) A tailor.

s. జరిత్రము &c. adj. Poor, needy, indigent, distressed. దారిత్రము s. n. Poverty.

T. జరువు s. n. Time, or cadence, in music.

G. జరోబస్తు adj. (from P. درويست) All, whole. adv. Entirely.

s. జర్జురము s. n. A frog.

s. జర్మకుడు s. n. The Hindoo cupid.

s. జర్మణము s. n. A mirror, a looking glass.

s. జర్మము s. n. Pride, arrogance.

G. జర్పారు s. n. (from P. دربار) 1. A court, or hall of audience. 2. a public office. జర్పారుఖర్చు Durbar expense implies the sums paid, as bribes, to public servants ; or douceurs, given to them, in general without stipulating for any positive favor, but to ensure general countenance and support.

s. జర్మ s. n. The sacrificial grass. *Poa cynosuroides*. Koenig.

s. జర్మ s. n. 1. A ladle, or spoon. 2. the expanded hood of a serpent. జర్మకరము A snake, or serpent.

s. జర్మ or జర్మము s. n. 1. The day of the new moon. 2. sight, seeing, looking.

s. జర్మనము s. n. 1. Sight, seeing. 2. a visit. 3. a sastra, or one of six religious or philosophical systems ; viz. the *Vadanta*,

Sankhya, Vysheshica, Nyaya, and the Poorva, and Ottura mimamsa. దర్శించు v. a. 1. To shew. 2. to see. 3. to visit. 4. to pay unjustly.

గ. దలాలీ s. n. (from A. دلالی) 1. Brokerage, the business of a broker. 2. a broker. (A. دلال) దలాలీమాటలు Deceitful words.

స. దశము s. n. 1. A leaf. 2. a part, portion, or fragment.

త. దశము s. n. 1. Thickness, solidity. 2. *vide* చీతురంజలము adj. Thick, solid. దశమేత్తు To levy troops. దశవాయి A general.

త. దశసరి adj. Thick, solid, coarse. s. n. Thickness, solidity, coarseness.

స. దళితము &c. adj. 1. Blown, full blown, expanded. 2. split, divided.

త. దవద s. n. 1. The jaw. 2. the cheek. దవదపండ్లు The double teeth.

త. దవనము s. n. A kind of fragrant leaf; a sort of balm.

స. దవము s. n. Wild fire; a forest conflagration.

త. దవాలీ s. n. The belt of a peon.

స. దవిష్టము adj. Very remote, or distant.

త. దవు or దవ్వు s. n. Distance.

గ. దవుడు s. n. 1. A military expedition, or incursion. 2. a gallop.

త. దవురు s. n. That part of a jacket which hangs below the waist.

త. దవ్వ s. n. Pith; the soft part of wood.

స. దశ s. n. 1. Power, authority. 2. the influence of a planet; luck, fortune. 3. a

stage of life. 4. the ends of a cloth. 5. a wick.

స. దశకము adj. numeral. Ten.

స. దశనము s. n. A tooth. దశనవాపస్సు s. n. A lip.

స. దశమము adj. Tenth.

స. దశమి s. n. The tenth lunar day, of either the light, or dark fortnight.

స. దశరథుడు s. n. The name of a former sovereign of *Ayodha* or *Oude*, father of *Rama*.

స. దశార్ణదేశము s. n. Part of central Hindoostan, lying on the south east of the *Vindhya* mountains.

స. దశాస్యము s. n. (from s. దశ ten, and s. ఆస్య face.) A name of *Ravana*; as having ten heads.

త. దశరీపంచె s. n. A flowered silk garment.

గ. దస్తరు s. n. (from P. دستار) Signature.

గ. దస్తఖు s. n. (from P. دستک) A pass, or order.

గ. దస్తా s. n. (from P. دست) 1. A quire of paper. 2. a bundle of 24 arrows.

గ. దస్తావేజ్ s. n. (from P. دست آویز signature, &c.) A document of any kind; a proof, or document, in one's own hand writing.

గ. దస్తు s. n. (from P. دست the hand:) lit. that which has reached the hand. The money collected, in contradistinction to the శీస్తు, or money outstanding unrealized. In revenue language, the *dust* balance is that which has been realized by some one, as the Reddy, Curnum, &c., from

the Ryots, but has been withheld by them from the Government treasury; the *shist* balance is that which is still due by, and outstanding against, the Ryots themselves.

గ. దస్తూర s. n. (from P. دستور) Custom, manner.

గ. దస్త్రము s. n. (from P. دستر a record, register.) A bundle of written documents, tied together in a cloth.

స. దస్యఁడు s. n. 1. A thief, a robber. 2. an enemy.

స. దహనము s. n. 1. Fire. 2. burning; especially the burning of a corpse. దహనుఁడు s. n. The god of fire. దహనోపలము A crystal lens, or burning glass. దహించు v. a. To burn; to consume.

స. దక్షశన్య s. n. *Parvatee*, the consort of *Siva* and daughter of *Duksha*.

స. దక్షత s. n. The manager of a family.

స. దక్షిణ s. n. A present or gift, of ready money, offered either to the deity, or to brahmins.

స. దక్షిణము s. n. The south. adj. 1. Southern. 2. right, as distinguished from left. దక్షిణాధిపఁడు *Yama*, the regent of the southern point.

స. దక్షిణుఁడు s. n. 1. *Yama*, see above. 2. a candid, kind, or clever man.

స. దక్షుఁడు s. n. 1. *Diksha*, a son of *Brumha*, born from his thumb, for the purpose of assisting in peopling the world. 2. a clever, or able man.

స. దాంతి s. n. Self-command; the endurance of religious austerities.

ర. దాక s. n. A pot, with wide mouth.

ర. దాకా adv. Until; as far as.

ర. దాకొను v. n. 1. To approach. 2. to meet, or encounter. 3. to congeal.

గ. దాఖలు s. n. (from A. داخل) a revenue term, which denotes - 1. An entry or insertion. 2. an arrival. దాఖలుచేయు v. a. To enter. దాఖలులవు To arrive; to be entered.

ర. దాకర s. n. A large winnowing basket.

ర. దాకలి s. n. An anvil.

ర. దాచు v. n. To be hidden, or concealed; to abscond, or disappear. దాచు v. a. To hide, or conceal; to secret. దాచికోను v. comp. To hide, or conceal one's self, or any thing for one's own advantage. దాపించు v. caus. To cause to hide, &c. దాచిలిమూత s. n. Blindman's buff.

ర. దాటు s. n. 1. wide చితురంజలము. 2. a jump. v. a. 1. To jump, or leap. 2. to pass, or cross over. 3. to copulate; as applied to cattle. 4. to go beyond, or transgress. దాటించు v. caus. To cause to jump, &c.

గ. దాది or దాదీ s. n. A beard.

ర. దాది s. n. A military expedition, incursion, irruption, or campaign. దాదిచేయు To prepare for battle.

స. దాదిమము s. n. The pomegranate tree.

గ. దాణ s. n. (from R. دانه) Corn; horse gram, &c.

- s. దాత s. n. A generous, or liberal, person.
 దాతృత్వము s. n. Generosity, liberality.
 T. దాతకణ్ణము s. n. The piece of wood, used to support that which a carpenter cuts.
 s. దాత్యూహము s. n. A gallinule.
 s. దాత్రము s. n. A sickle.
 T. దాది s. n. A nurse.
 s. దానము s. n. 1. Donation. 2. a gift, or present. 3. the fluid which exudes from an elephant in rut. దానకేంద్రము &c. adj. Munificent, liberal, generous. దాని s. n. 1. A giver, or donor. 2. an elephant.
 s. దానవంశు s. n. A giant, or demon. దానవారి (from s. అరి an enemy.) Vishnoo.
 TUD. దానిమ్మచెట్టు s. n. vide దాదిమము.
 T. దాపరమవు v. n. 1. To happen, or occur. 2. to be under the influence of misfortune.
 T. దాపరి adv. On the left side, or hand. దాపరి adj. Left.
 T. దాపు s. n. Protection, covering. adj. Neighbouring, next. adv. Near. v. a. To set as precious stones.
 T. దాపురము s. n. Concealed property; from దాకు q. v.
 s. దామము s. n. 1. A wreath, or garland. 2. a string, rope, or cord. దామోదరుడు s. n. Vishnoo; from his mother having in vain endeavoured to confine him, while a child, by a rope passed round his belly.
 T. దామేనత్రాడు s. n. A long string, to tie cattle in a line.
 T. దాయ s. n. An enemy, or foe.
 s. దాయము s. n. 1. Heritage, inheritance. 2. a present from relations.
 s. దాయాది s. n. A distant relation; a descendant from the same original male stock. దాయాదిత్వము s. n. Relationship, of this distant kind.
 T. దాయి s. n. 1. An anvil, vide దాకలి. 2. any thing on which artificers place their work.
 T. దాయీ s. n. A nurse, vide దాది.
 T. దాయు v. n. To approach, or come near.
 s. దార s. n. A wife.
 s. దారకుడు s. n. The charioteer of Vishnoo.
 s. దారదము s. n. 1. A certain person. 2. quicksilver. 3. vermilion.
 TUD. దారబందము s. n. (from s. ద్వారబంధ.) A door-frame.
 T. దారము s. n. A thread, cord, string, or rope.
 T. దారి s. n. 1. A way, road, or path. 2. manner, mode. 3. conduct, character. 4. in composition, it is affixed, to denote, a possessor; as విషదారి A possessor of poison. (from P. دار possessing.)
 s. దారితము &c. adj. Torn; divided.
 s. దారుణము &c. adj. Horrible, frightful, terrific, fearful. s. n. Horror, fear.
 s. దారువు or దారు s. n. Wood, timber.
 s. దార్వాశూటము s. n. The wood-pecker.
 T. దాళి s. n. A heap of dung cakes, used as fuel, piled up, in order to cook any thing.
 G. దాల్చిని s. n. Cinnamon.
 T. దాళి s. n. Split pulse.
 TUD. దాళింబచెట్టు s. n. vide దాదిమము.

- t. దాళు s. n. A tinge, or slight shade, of any colour.
- t. దాళువ s. n. The cheek, or jaw.
- s. దావము s. n. *vide* దవము.
- g. దావా s. n. (from A دَعَا) A claim, suit, or complaint.
- s. దాశరథి s. n. A name of *Rama*, the son of *Dushurudha*.
- s. దాశాహుడు s. n. A name of *Krishna*.
- s. దాశుడు s. n. A fisherman.
- g. దాష్టీకము s. n. 1. Power, authority. 2. blustering.
- t. దాసనచెట్టు s. n. *vide* జిసాపుష్పి.
- t. దాసరి s. n. An individual of that peculiar cast of Hindoos, worshipping *Vishnoo* exclusively, who go about begging alms, and often dance in a frantic manner, with fire in their hands.
- t. దాసరిపాము s. n. A very large species of snake.
- s. దాసి s. n. 1. A female servant, or slave. 2. a prostitute.
- s. దాసుడు s. n. 1. A male slave, or servant. 2. a fisherman. 3. a man of the fourth or *Soodra* tribe. దాస్యము s. n. Slavery.
- s. దాసేరకము s. n. A camel.
- s. దాసేరము &c. adj. Born, or sprung, from a servant, or slave.
- s. దాహము s. n. 1. Thirst. 2. drink. 3. ardent desire. దాహమవు or దాహముగొను To be thirsty. దాహముయిచ్చు To give drink.
- s. దాయామణి s. n. A lunar asterism in general. 2. the goddess *Parvatee*, consort of *Siva*.
- s. దాక్షిణ్యము &c. adj. Southern.
- s. దాక్షిణ్యము s. n. 1. Pity, compassion, complaisance. 2. concord, harmony, agreement. 3. partiality.
- s. దింకము s. n. A nit.
- t. దించు or దింపు v. a. The causal form of దిను q. v. 1. To lower; to let, or put, down. 2. to unload from a ship, to disembark, or land, goods, &c. 3. to distil, or extract. 4. to cause a miscarriage, or abortion. విల్లెక్కు దించు To unbrace a bow. విషముదించు To dispel poison. దించుకొను v. comp. To lower, &c. for one's-self. కడుపు or కర్భము దించుకొను To cause one's-self to miscarry.
- t. దిండు s. n. A pillow, cushion, or bolster. adj. Much.
- s. దిక్కు s. n. 1. Region. 2. space. 3. a corner, or quarter, of the world. 4. a point of the compass. 5. a side, or direction. 6. shelter, asylum, refuge, protection. దిక్కేడు To be without protection.
- s. దింబరము &c. adj. Naked.
- t. దిను v. n. 1. To descend; to come down, or off; to go down. 2. to alight, or dismount. 3. to land from a ship, as applied to persons; to be unladen, landed, or disembarked, as applied to goods. 4. to halt; to take up one's residence. 5. to distil. 6. to become less, or abate, as applied to any disease. దింబడు v. n. 1. To sink, or give way. 2. to remain, or

- be left behind. 3. to miscarry. దిగ్గనాడు To forsake. దిగ్గవిడుచు v. a. To leave. దిగ్గించు v. a. To make one descend, &c., *vide* దించు - దిగ్గదీయు 1. To decrease, or grow less. 2. to draw down, or expel, an evil spirit, &c. దిగ్గసన adv. Down, below. దిగ్గుడు s. n. Descent. adj. Mean, base, low. దిగుమతి s. n. 1. Disembarkation, landing. 2. import. దిగుమతి చేయు To land, to import.
- త. దిగులు s. n. 1. Fear, terror, alarm. 2. cowardice.
- త. దిగువ adj. (from త. దిగు q. v.) Inferior, lower. adv. Down, below, under.
- స. దిగ్గజము s. n. Any one of the eight fabulous elephants, at the points of the compass.
- త. దిగ్గన or దిగ్గన adv. Immediately.
- త. దిగ్గియ s. n. (from స. దిగ్గు-కా.) A large oblong pond.
- స. దిగ్గము &c. adj. Smeared, anointed.
- స. దిగ్గజయము s. n. Universal conquest.
- త. దిచ్చు మొగము s. n. Disappearance. దిచ్చు మొగమవు To disappear, to vanish.
- త. దిట్ట s. n. A courageous, firm, gallant, stout, or clever person. దిట్టము or దిట్టపు s. n. Courage, bravery. దిట్టతనము s. n. Cleverness, ability.
- త. దిట్టము s. n. 1. Firmness. 2. good order. దిట్టపడు v. n. To be regulated, or put in order; to agree exactly. దిట్టపఱచు v. a. To regulate, or put in order; to make right, or proper.
- త. దిద్దివాకిలి s. n. A back door; a sally port.
- స. దితి s. n. One of the wives of *Kusyapa*, and the mother of the *Daityas*, or infernal race.
- త. దిద్దు v. a. 1. To correct, or rectify. 2. to alter. 3. to erase. 4. to adorn. 5. to teach. దిద్దుబాటు s. n. Alteration. దిద్దించు v. caus. To cause to correct, &c.
- స. దిగ్గిమవు s. n. The second husband of a woman twice married; a virgin widow remarried.
- స. దినము s. n. 1. A solar day. 2. day, as distinguished from night. దినమణి (from స. మణి a precious stone.) The sun. దిన చిర్య s. n. A diary. దినదినము Day by day.
- త. దినసు or దినసు s. n. Sort, kind.
- త. దినె s. n. 1. A covered raised terrace. 2. a sand-hillock.
- త. దిబ్బ s. n. A hillock or eminence; a heap.
- త. దిబ్బము s. n. An earthen cork, or covering, of a vase.
- త. దిబ్బెము s. n. A light, a lamp.
- త. దిమాకు s. n. Haughtiness, arrogance, pride, disdain, insolence.
- త. దిమ్మ s. n. Thoughtlessness, giddiness. దిమ్మరి A thoughtless, giddy person. దేశ దిమ్మరి A constant traveller.
- త. దిమ్ము s. n. Pain; as తలదిమ్ము the headache.
- త. దిమ్మె s. n. 1. A sort of rocket. 2. a wooden cork.
- త. దిరిసన చెట్టు s. n. The tree termed *Mimosa sirisha*

- G. దిలాసా s. n. (from P. لا ساء) Comfort, encouragement, consolation.
- S. దిలీపుడు s. n. The name of a king, ancestor of *Rama*.
- S. దివము s. n. 1. Heaven, paradise. 2. the sky.
- S. దివసము s. n. A day.
- S. దివస్వతి s. n. *Indra*, the regent of the sky.
- S. దివాకరుడు s. n. The sun.
- S. దివాకీర్తి s. n. 1. A barber. 2. a *Chandala*, or man of a low, or impure, cast.
- T. దివాణము s. n. A palace, or court.
- S. దివాభీతము s. n. An owl. దివాభీతి A very cowardly fellow.
- T. దివాలా s. n. Bankruptcy. దివాలా - తీయు or యెత్తు To become bankrupt; to declare one's-self bankrupt.
- S. దివి s. n. 1. Heaven. 2. the sky.
- S. దివిజుడు or దివోకసుడు s. n. A deity.
- T. దివిటి s. n. A flambeau, or torch.
- S. దివ్యము &c. adj. 1. Celestial, divine. 2. beautiful, agreeable, supernatural, excellent.
- T. దివ్య s. n. 1. A light. 2. a lamp. దివ్యసుది A wooden lamp-stand, fastened to the wall.
- S. దిశ or దిశి s. n. 1. A point of the compass, or quarter of the world. 2. a direction, a side. 3. space, a region.
- S. దిష్టము s. n. 1. Fate, destiny, fortune, good or ill luck. 2. time.
- T. దిస మొల s. n. Nakedness. adj. Naked.
- T. దీటి s. n. *vide* దివిటి.

- T. దీటు s. n. Equality, conformity, resemblance. adj. Equal, conforming with, resembling. దీటుకొను To be equal, resembling, or in conformity with.
- S. దీధితి s. n. A ray of light.
- S. దీనము &c. adj. Poor, indigent, needy, distressed, miserable, pitiable. దీనత or దీనత్వము s. n. Poverty, wretchedness, misery. దీనదశ s. n. A poor, or miserable, condition, or circumstance.
- S. దీనారము s. n. A gold *mohur*, or any current gold coin. (P. دينار)
- S. దీపకము s. n. 1. *vide* ఓమము 2. rhetorical beauty; a certain elegance of construction. 3. a certain bird.
- S. దీపధ్వజము s. n. A lamp-stand, made either of metal, or wood.
- S. దీపనము s. n. 1. Hunger. 2. the power of digestion.
- S. దీపని s. n. 1. *vide* ఓమము 2. Fenugreek. *Trigonella foenum graecum*.
- S. దీపము s. n. 1. A lamp. 2. a light. దీపపాదము A lamp-stand. దీపకిట్టము Lamp-black, soot. దీపించు To shine. దీపము వెట్టు To light a lamp. lit. to place or put a lamp. దీపారాధన The offering of a light to the deity.
- S. దీపాంధము s. n. *vide* కొమ్మ No. 2.
- S. దీప్తి s. n. 1. Light, lustre, splendour, brilliance. 2. beauty. దీప్తము &c. adj. 1. Luminous, splendid, radiant, blazing, glowing. 2. burnt.
- S. దీప్యము s. n. 1. *vide* ఓమము. 2. cummin seed.

- s. దీమసము s. n. 1. A stratagem, expedient, or contrivance. 2. courage.
- t. దీముపిట్ట s. n. A certain bird.
- s. దీర్ఘము adj. Long. s. n. 1. A long vowel. 2. the connected form of ఏ, viz. యే.
- దీర్ఘకోశ s. n. A cockle lit. long shelled
- దీర్ఘదర్శి A wise, learned, or experienced man. lit. long sighted. దీర్ఘనిద్ర Death lit. long sleep. దీర్ఘశ A large or long pond.
- s. దీర్ఘము &c. adj. Torn, rent. s. n. A wound.
- t. దీవి s. n. An island.
- t. దీవించు v. a. To bless. దీవెన s. n. A blessing, or benediction.
- s. దీక్ష s. n. 1. Engaging in a course of austerities. 2. a religious vow.
- t. దుంక s. n. A block of wood.
- t. దుండకము s. n. Dishonesty, craftiness. దుండకీడు A fraudulent, or crafty, man.
- t. దుంత s. n. A male buffalo.
- s. దుందుభి s. n. 1. The fifty-sixth year, in the Hindoo cycle of sixty. 2. a drum.
- t. దుంప s. n. 1. A root. 2. a vegetable. దుంపకూర An edible root.
- t. దుంపరాస్త్రము s. n. A medicinal root, so called.
- s. దుఃఖము s. n. 1. Pain. 2. sorrow, affliction, distress, unhappiness. దుఃఖించు or దుఃఖిపడు v. n. 1. To grieve; to be afflicted. 2. to regret. దుఃఖిపశమనము Consolation.
- g. దుకాణము s. n. (from P. دكان) A shop. దుకాణము - పెట్టు or నేయు To set up a shop. దుకాణదారుడు A shop-keeper (P. دكاندار)

- s. దుకూలము s. n. 1. A silk cloth. 2. any fine cloth.
- t. దుక్కి s. n. 1. Ploughed ground. 2. ploughing. దుక్కిపెద్దు A ploughing ox. దుక్కిపొలము A ploughed field. దుక్కివాలదల్పు Balarama, the younger brother of Krishna; because his weapon is the plough. దుక్కిపర్వము A fall of rain, sufficient for ploughing.
- t. దుగ s. n. A couple, or pair; a dance at games.
- t. దుగలము or దుగులము s. n. The sixteenth part of the coin termed a pagoda.
- t. దుగ్గాని s. n. A copper coin, of the value of ten cash.
- t. దుగ్గు s. n. Spoilt grass, or straw.
- g. దుగ్గ s. n. 1. Enmity, hate. 2. vain hope.
- s. దుగ్ధము s. n. Milk.
- t. దుదుకు s. n. 1. Inconsiderateness. 2. the follies of children. adj. Inconsiderate, foolish. 2. wicked.
- t. దుడ్డు s. n. 1. A coin, of the value of ten, or twenty, cash. 2. a club. దుడ్డుకట్ట A large stick, or staff.
- t. దుత్త s. n. An earthen pot, with a small mouth.
- s. దుత్తారము s. n. The thorn apple. *Datura fastuosa*.
- t. దుద్దు s. n. 1. A sort of ear-ornament, worn by women. 2. the pericarp of a lotus.
- t. దున్న or దున్నపోతు s. n. A male buffalo.
- t. దున్ను v. a. To plough.
- t. దుప్పటము s. n. Armour, mail.

- T. దుప్పటి s. n. A cloth thrown loosely over the body, and sometimes tied, by men, round the waist. పక్క-దుప్పటి A cloth, or sheet, for sleeping on.
- T. దుప్పి s. n. A male spotted deer.
- T. దుబ్బ s. n. A tuft, or bunch.
- T. దుమారము s. n. Dust.
- T. దుముకు or దుముకులాడు v. n. To leap. దుముకు s. n. A leap. దుమకించు v. caus. To cause to leap; to leap a horse, &c.
- T. దుమ్ము s. n. 1. Dust. 2. a bone.
- T. దుమ్ములగొంది s. n. A hyena.
- T. దుమ్ము v. a. *vide* దూము.
- S. దుర్ A deprecativ particle, which, prefixed to Sanscrit words, denotes - 1. Pain, trouble. (bad, difficult, ill.) 2. inferiority, (bad, vile, contemptible.) 3. prohibition, (away, hold, forbear.)
- T. దురజిల్లు v. n. To regret, to lament.
- T. దురద s. n. An itching.
- T. దురదుర s. n. Great haste.
- S. దురదృష్టము s. n. Misfortune.
- S. దురభిమానము or దురహంకారము s. n. Presumption, vanity.
- S. దురభ్యాసము s. n. A bad practice, or custom.
- T. దురము s. n. Battle, combat, war.
- S. దురవస్థ s. n. A disastrous situation.
- T. దురాయ s. n. *vide* అన No. 3, and No. 4.
- S. దురాశ s. n. Vain hope; unattainable desire.
- S. దురితము s. n. 1. Crime. 2. sin.
- T. దురుసు s. n. Haste, speed.
- S. దురోదరము s. n. Gaming; a game.
- S. దుర్గ s. n. *Parvatee*, the consort of *Siva*.
- S. దుర్గంధము s. n. (from s. particle దుర్ and s. గంధ a smell.) A stink.
- S. దుర్గతము &c. adj. Poor, indigent, distressed.
- S. దుర్గతి s. n. Hell.
- S. దుర్గమము &c. adj. Unattainable, inaccessible, impassable.
- S. దుర్గము s. n. A hill fort.
- S. దుర్గుణము &c. adj. Ill natured. s. n. Ill nature.
- S. దుర్ఘటము &c. adj. Difficult of attainment.
- S. దుర్జనము &c. adj. (from s. particle దుర్, and s. జన a man.) Mischievous, malicious.
- S. దుర్దశ s. n. Misfortune, a bad condition.
- S. దుర్ద్దినము s. n. (from s. particle దుర్, and s. దినము q. v.) A cloudy day.
- S. దుర్ధరము &c. adj. Unbearable; difficult of attainment.
- S. దుర్ధర్షము &c. adj. Unbearable.
- S. దుర్బలము &c. adj. Weak.
- S. దుర్బుద్ధి s. n. 1. Folly, want of sense. 2. a bad disposition.
- S. దుర్బోధన s. n. Evil advice, or persuasion.
- S. దుర్భరము &c. adj. Insupportable.
- S. దుర్భాష s. n. Abuse; opprobrious language.
- S. దుర్భిక్షము s. n. A dearth, or famine.
- S. దుర్భి s. n. 1. The fifty-fifth year, in the Hindoo cycle of sixty. 2. *vide* దుర్బుద్ధి.

s. దుర్మార్గము &c. adj. Vicious, wicked. s. n. Vice, wickedness.

s. దుర్ముఖి s. n. The thirtieth year, in the Hindoo cycle of sixty.

s. దుర్యోధనుడు s. n. The elder of the Kooroo princes, and leader of the war against his cousins, the Pandoos and Krishna, which forms the subject of the Mahabarut.

s. దుర్లభము &c. adj. 1. Difficult of attainment; scarce, rare. 2. dear, beloved.

s. దుర్వచిష్సు s. n. Scurrility, obscenity, abuse.

s. దుర్వర్ణము s. n. Silver.

s. దుర్విధము &c. adj. Poor, indigent.

t. దులుపు v. a. To shake, so as to throw off the dust.

t. దువాలించు v. n. To shine, to glitter.

t. దువ్వలువ s. n. A sheet, to cover the body.

t. దువ్వు v. a. 1. To comb. 2. to stroke, to rub gently, or tenderly. దువ్వెన s. n. A comb.

s. దుష్కరము &c. adj. Difficult to be done.

s. దుష్టము &c. or దుష్టు adj. 1. Low, vile. 2. weak, impotent. 3. bad, wicked, depraved.

s. దుస్తు s. n. A suit of clothes, &c.

s. దుష్పహము &c. adj. Insufferable; hardly to be borne.

s. దుహిత s. n. A daughter.

t. దూకొను v. a. To penetrate, pierce, or enter in. from దూయు q. v.

t. దూఱర s. n. 1. The dust of paddy. 2. a cobweb.

t. దూఱు s. n. The interior tender substance of the plantain tree.

t. దూడ s. n. A calf.

s. దూత s. n. A messenger, a spy.

s. దూతి s. n. A procuress.

tud. దూది s. n. Cotton, after it has been cleared from the seed. దూదియేకు or దూదేకు To clean cotton. దూదేకులవాడు A cotton cleaner.

t. దూప s. n. Thirst.

t. దూబరదిండి adj. Extravagant.

t. దూముది s. n. A looped knot.

t. దూయు v. a. 1. To enter, penetrate, or pierce. 2. to draw, as a sword, &c. 3. to strip leaves, &c. off, by pulling through the hand.

s. దూరదర్శి s. n. A wise, or provident, man.

s. దూరదృక్కు s. n. One who can see to a great distance.

s. దూరము s. n. Distance. adj. Distant, far. (P. دور)

s. దూరస్త్రీ s. n. A menstruous woman.

s. దూర్వ or దూర్వము s. n. A kind of bent grass.

t. దూలు v. a. 1. To enter. 2. to penetrate, or pierce. 3. to creep in, under, or through. 4. to reproach, blame, or abuse. దూలుచు v. caus. To cause to enter. దూలు s. n. Abusive language, reproachful words, ill usage, blame.

t. దూల s. n. An itching.

t. దూలగొండి or దూలగోవెల s. n. The plant termed Cowitch. *Dolichos pruriens*.

t. దూలము s. n. A beam of timber.

- s. దూషణ or దూషణము s. n. 1. A curse. 2. blame, reproach. 3. a fault, or defect. దూషించు v. a. To curse, blame, censure, or reproach.
- s. దూషిక s. n. The secretion, or rheum, of the eye.
- s. దూష్యము &c. adj. Reprehensible, contemptible, vile, bad, accursed. s. n. A tent.
- t. దూసరశీల s. n. The plant termed *Menispermum glabrum*.
- s. దృక్ s. n. 1. Sight, seeing. 2. an eye. దృశాయుధుఁడు A name of *Siva*, whose weapon is his eye.
- s. దృఢదంశకము s. n. A shark.
- s. దృఢము &c. adj. 1. Much, exceeding. 2. hard, firm. 3. able, powerful. 4. bulky, massive, solid.
- s. దృశ్యము &c. adj. Visible.
- s. దృష్టము &c. adj. Seen, visible, apparent.
- s. దృష్టాంతము s. n. 1. An example, illustration, instance, proof, evidence. 2. science, *a sastra*.
- s. దృష్టి s. n. 1. An eye. 2. sight, seeing; a look. దృష్టిదోషము The influence of evil eyes. దృష్టించు v. a. To see. దృష్టిం చిచూచు To look steadfastly.
- t. దెప్పురము s. n. Danger, peril, difficulty.
- t. దెప్పు v. a. To taunt, jeer, or reproach.
- t. దెబ్బ s. n. A blow; a stroke. దెబ్బలుతి ను To be beaten. దెబ్బలు - తేయు or కొట్టు To beat. దెబ్బలువాన Hard rain. దెబ్బన adv. Quickly, speedily.
- t. దెయ్యము s. n. A demon, or evil spirit.

- tud. దెస s. n. (from s. దిశ) *vide* దిక్.
- t. దేంఠ్రవాండ్లు s. n. plu. A particular cast of weavers.
- t. దేకు v. n. To creep, or slide, along the ground, on the posteriors.
- s. దేవకి s. n. The mother of *Krishna*.
- s. దేవచ్ఛందము s. n. A garland, or necklace, of pearls, &c, composed of one hundred strings.
- s. దేవత s. n. 1. A deity. 2. a goddess.
- s. దేవత్వము s. n. 1. Divinity, the abstract attribute of a divine being. 2. identification with a deity, deification.
- s. దేవదత్తము s. n. The conch of *Arjoona*.
- s. దేవదారువు s. n. A species of pine.
- s. దేవదాసి s. n. A courtesan.
- s. దేవనము s. n. 1. Sport, play, pastime. 2. gaming. 3. a dream, or vision.
- t. దేవనాంపట్నము s. n. The name of *Fort St. David*, on the Coromandel coast.
- s. దేవమణి s. n. 1. An ornament round a horse's neck. 2. the jewel of *Krishna*.
- s. దేవమాతృకము &c. adj. Watered by rain, as applied to corn land, &c.
- s. దేవయజ్ఞము s. n. *The Homa*, or burnt sacrifice.
- s. దేవయాన s. n. The daughter of *Sukra*.
- s. దేవయానము s. n. (from s. దేవ *a deity*, and s. యాన *going*.) The car, or vehicle, of any deity.
- tud. దేవర s. n. (from s. దేవ *a deity*.) making in the nom. plu. దేవరలు or దేవర్లు A deity, male, or female. This word, among the natives who wear the *lingum*, is often

applied as an honorific title, to their priests; it is also used, by all persons, when much deference is meant to be paid to men of superior age, rank, or learning, and may be said to correspond with the English phrases *Sir, My Lord, &c.*

s. దేశరుడు s. n. A husband's brother; but especially his younger brother.

s. దేశలుడు s. n. An attendant upon an idol.

TUD. దేశశము s. n. *vide* దేశాలయము.

s. దేశవర్ధక s. n. *Viswacurma*, the artist of the gods.

T. దేశాంకులు s. n. plu. Weavers of a particular cast.

s. దేశానాంప్రియుడు s. n. An obstinate, or foolish, man.

s. దేశాలయము s. n. A Hindoo temple.

s. దేవి s. n. 1. Any female deity. 2. a name of *Parvatee*, the consort of *Siva*. 3. a queen.

T. దేవు v. 1. To take rice, &c., with the hand, out of water in which it has been washed. 2. to search for; especially in water. దేవులాడు 1. To dive into water. 2. to search.

s. దేవుడు s. n. 1. God, the supreme being. 2. any deity. 3. a cloud.

T. దేవురించు v. n. To beg humbly; to implore, or solicit.

TUD. దేశేరి s. n. (from s. దేశి) A queen.

s. దేశము s. n. A country, territory, land, or district; a region, whether inhabited, or uninhabited. దేశస్థుడు 1. A man belonging to any particular country; an

inhabitant. 2. the appellation of a particular tribe among the brahmins. దేశాంతరము A foreign country. Journey, travel. దేశాధిపతి A king, or sovereign. దేశాచారము The customs of any particular country.

s. దేశీకుడు s. n. A *Gooroo*, or spiritual teacher.

s. దేశ్యము s. n. The language of a country, or land. adj. Of or belonging to a land, or country.

s. దేశము s. n. The body.

s. దేశాలి s. n. The threshold of a door.

s. దైత్యముడు or దైత్యుడు s. n. A giant, or demon.

s. దైన్యము s. n. 1. Meanness, covetousness. 2. poverty, humility.

s. దైవజ్ఞ s. n. 1. A female fortune-teller. 2. a lizard; which is supposed by the natives to foretel events, by chirping. దైవజ్ఞుడు A male fortune-teller.

s. దైవతము s. n. A god, or deity.

s. దైవము s. n. 1. God. 2. destiny, fate, luck, fortune. adj. Divine. దైవశక్తి or దైవయోగము Chance, accident. దైవదూషణ Blasphemy. దైవికము A visitation from God.

T. దైవారు v. n. 1. To be agreeable, or pleasant. 2. to be born.

T. దొంగ s. n. 1. A thief, a robber. 2. a rogue, or rascal. 3. a hard substance in the middle of a young palmyra shoot, or of the plantain flower. దొంగసొమ్ము Stolen property. దొంగిలించు or దొంగలు v. a. To rob, or steal. దొంగతనము or దొంగరికము s. n. Theft.

- T. దొండతీగ s. n. The plant termed *Bryonia grandis*.
 T. దొంది s. n. A hole. దొందిపొడుచు To bore a hole.
 T. దొంతి s. n. A heap of pots, one above another.
 T. దొందది s. n. 1. The confusion of battle. 2. a mingled noise.
 T. దొడ్డ adj. 1. Great, large, big, eminent. 2. excellent, good. 3. rich, powerful. దొడ్డతనము s. n. 1. Greatness. 2. excellence. 3. riches, power.
 T. దొడ్డి s. n. 1. A backyard. 2. a cow house.
 T. దొడ్డికట్టు s. n. *vide* తొట్టికట్టు.
 T. దొడ్డికాళ్ల adj. Bandy-legged.
 T. దొన s. n. 1. A deep fountain. 2. a quiver.
 T. దొనకు s. n. Evil, mischief, harm.
 T. దొనరు adj. Worthy, fit.
 T. దొన్నె or దొప్ప s. n. A cup made of leaves.
 T. దొప్పదోకు v. n. To sink, to be drowned; to be severely wet by rain.
 T. దొబ్బు v. a. To push. దొబ్బులపడు v. n. 1. To be pushed. 2. to be abused. దొబ్బులబెట్టు v. a. To abuse.
 T. దొమ్మ s. n. A fainting disease, which affects cattle.
 T. దొమ్మరవాండ్లు s. n. plu. Tumblers, rope-dancers.
 T. దొమ్మి s. n. 1. A mingled or confused noise. 2. the confusion of battle.
 T. దొర s. n. 1. A master, lord, superior, ruler, governor, or king. 2. equality, similarity. దొరతనము s. n. 1. Govern-
 ment. 2. reign. దొరసాని s. n. A queen, or lady.
 T. దొరకొను v. a. 1. To attain, or obtain. 2. to begin, or commence. దొరకోలు s. n. 1. Attaining. 2. commencement.
 T. దొరకోలుసన్నాసి s. n. A thief, a robber.
 T. దొరయు v. n. To resemble.
 T. దొరలు v. n. To roll; figuratively, to die, or expire. దొరించు v. a. To roll.
 T. దొరుకు v. n. *vide* దొలుకు.
 T. దొరువు or దొర్వు s. n. 1. A spring. 2. a large well.
 T. దొరువుపట్టెద s. n. A crupper.
 T. దొలుకు v. n. To be found, gotten, procured, or obtained. దొఱికించుకొను To apprehend, seize, or secure.
 T. దోచు v. a. To smooth the earth; to dig up grass by the root. దోచుకొనిపోవు To be grazed, as applied to the skin.
 T. దోచు or దోచుకొను v. n. To creep on the knees, as an infant.
 S. దోగ s. n. A cow-herd.
 S. దోడ్డి s. n. A milch cow.
 T. దోచు or దోచుకొను v. a. To plunder, rob, or commit devastation.
 T. దోచే s. n. A long pole with a hook at the end of it, used to cut off fruit from high trees.
 T. దోనము s. n. A large heavy mallet, for driving wedges into the clefts of the palmyra tree, when it is split.
 T. దోనె s. n. 1. A native vessel with a single mast. 2. a boat.
 T. దోచు or దోచుడు s. n. Plunder, devas-

- tation, pillage. దోచుడువాడు s. n. A robber, a thief.
- T. దోచు v. a. To place, or stick, in ; to thrust in ; to insert.
- T. దోమ s. n. A musquitoe, a gnat. దోమ తెర A musquitoe curtain.
- TUD. దోయి s. n. (from s. ద్వయ) A couple, two.
- T. దోయిలి s. n. The two hands joined together, so as to hold any thing. దోయిలించు To hold the hands joined together, in that manner.
- T. దోరకాయ s. n. A fruit almost ripe.
- T. దోరగలు or దోరగల్లు v. n. To be bent, as applied to trees ; to be nearly ripe, as applied to fruit.
- TUD. దోరణము s. n. *vide* తోరణము.
- TUD. దోరము s. n. (from s. ద్వార) A gate, door, or entrance.
- T. దోరవన్నె s. n. A bay colour.
- T. దోరు v. n. 1. To be bent, as applied to trees. 2. to die.
- T. దోవ s. n. 1. A road, path, or way. 2. means, mode, manner. 3. an-expedient, *vide* త్రోవ. దోవతప్పిపోవు To miss one's way. దోవచీలు To part, or go off, as one road from another.
- T. దోవతి s. n. A Hindoo's lower garment; the cloth round his loins.
- T. దోశ s. n. A particular kind of cake, baked on an iron plate. దోశపోయు To bake this cake on an iron plate.
- S. దోష s. n. 1. The night. 2. the arm.
- S. దోషము s. n. 1. Fault, defect, blemish. 2. sin, offence, crime. 3. error, mistake. 4. bad signs, or symptoms, in sickness, foreboding death. దోషజ్ఞుడు A learned man, a *Pundit*, sage, or physician. దోషించు or దోషముపుట్టు Bad or mortal symptoms, to appear. దోషకారి s. n. (from s. కారి *who makes*.) 1. An inferior, or low person. 2. a wicked person.
- T. దోపకాయ s. n. A cucumber.
- T. దోపిలి s. n. *vide* దోయిలి. దోసెడు adj. As much as the two hands joined can contain.
- T. దోపె s. n. *vide* దోశ.
- S. దోహదము s. n. Wish, desire ; longing in pregnancy.
- S. దోహదవతి s. n. A pregnant female, longing for any thing.
- S. దోహశము s. n. Desire, will, wish.
- T. దోడ s. n. The cheek, *vide* దవడ.
- G. దోడు s. n. *vide* దవుడు.
- S. దోవారికుడు s. n. A porter.
- S. దోహిత్తుడు s. n. A daughter's son.
- S. ద్యుతి s. n. Light, beauty, splendour, brightness.
- S. ద్యుమణి s. n. The sun.
- S. ద్యుమ్నము s. n. 1. Wealth, property, substance. 2. strength, power.
- S. ద్యుషదుడు s. n. A god, or deity.
- S. ద్యుతము s. n. Gaming.
- S. ద్యోతము s. n. Sunshine, light, lustre, heat.
- S. ద్యోత్రము s. n. Forked lightning.
- S. ద్రధిష్ఠము &c. adj. Very hard, or firm.
- S. ద్రప్సము s. n. Thin, or diluted, curds.

౧. ద్రవము s. n. 1. Juice, essence, exuda-
tion, wetness. 2. spittle.
 ౨. ద్రవిణము s. n. 1. Wealth, property, sub-
stance. 2. strength, power.
 ౩. ద్రవించు v. To drop.
 ౪. ద్రవ్యము s. n. 1. Wealth, property,
riches, substance. 2. a thing. 3. elemen-
tary substance, nine kinds of which are
reckoned, viz. earth, water, fire, air,
æther, time, space, soul, and intellect.
 ౫. ద్రాఘిప్యము &c. adj. Very long.
 ౬. ద్రాభ s. n. An awkward, or useless per-
son.
 ౭. ద్రావకము s. n. 1. Ointment. 2. distil-
lation.
 ౮. ద్రావిడదేశము or ద్రావిడదేశము s. n.
The *Tamil* country, on the south eas-
tern side of the Indian peninsula, below
the Ghauts, from *Madras*, to Cape *Como-
rin*.
 ౯. ద్రావు v. a. To push.
 ౧౦. ద్రాక్ష s. n. The grape vine.
 ౧౧. ద్రిష్టురు v. n. To wander. ద్రిష్టురి s. n.
A wanderer of either sex. ద్రిష్టురీడు
s. n. A male wanderer.
 ౧౨. ద్రుంకు v. n. To become less; to de-
crease.
 ౧౩. ద్రుశుణము s. n. A mace, or mallet; a
weapon formed like a carpenter's ham-
mer; an axe.
 ౧౪. ద్రుణి s. n. A turtle, a tortoise.
 ౧౫. ద్రుతము adj. Speedy, swift. s. n. 1.
Quick time in music. 2. the letter న.
 ౧౬. ద్రుమము s. n. A tree.

౧౭. ద్రుపదు s. n. A stone.
 ౧౮. ద్రుహిణుడు s. n. *Brumha*, the creator.
 ౧౯. ద్రుణము s. n. A scorpion.
 ౨౦. ద్రైక్ష్యము v. a. To oppose, or resist.
 ౨౧. ద్రైమ్యము v. n. To be broken.
 ౨౨. ద్రోణకాకము or ద్రోణము s. n. 1. A
raven. 2. the carrion crow.
 ౨౩. ద్రోణము s. n. A measure of capacity.
 ౨౪. ద్రోణి s. n. 1. An oval bason, shaped
like a boat, with an aperture in front,
and used for pouring water, &c. 2. the
chasm between two mountains.
 ౨౫. ద్రోణుడు s. n. The preceptor of the
Pandoo princes.
 ౨౬. ద్రోహము s. n. 1. Treason, rebellion,
revolt. 2. mischief, malice, trespass, in-
jury. 3. treachery, betraying confidence
or trust reposed in one. ద్రోహముచే
యు To act treacherously. ద్రోహి s. n.
A traitor, a betrayer.
 ౨౭. ద్రౌపది or ద్రౌపది s. n. The wife of the
five *Pandoo* princes.
 ౨౮. ద్వంద్వము s. n. 1. A couple, pair, or
brace. 2. strife, dispute. 3. a form of
grammatical combination, uniting two
or more words in the same case, properly
separated by a conjunction, as రామల
క్ష్మణులు.
 ౨౯. ద్వయము s. n. A pair, or couple; two.
 ౩౦. ద్వయ Two.
 ౩౧. ద్వాదశము adj. Twelfth.
 ౩౨. ద్వాదశాక్షుడు s. n. The sun.
 ౩౩. ద్వాదశి s. n. The twelfth lunar day, of
either the light, or dark, fortnight.

s. ద్వాపరము s. n. The third age of the world. It is compounded of ద్వి two, and అపర the next, viz. that which followed the two first. This age comprises 8,64,000 years.

s. ద్వారక s. n. The name of a city, formerly the capital of *Krishna*.

s. ద్వారము s. n. 1. A door, or gate. 2. a means; an expedient. 3. a medium, or way by which any thing takes place, or is effected. 4. a hole. ద్వారపాలుడు s. n. (from s. పాల who protects.) A door-keeper, or porter. ద్వారయంత్రము (from s. యంత్ర a machine.) A lock, bolt, or padlock.

s. ద్వారవతి or ద్వారావతి s. n. vide ద్వారక.

s. ద్వికము adj. Two.

s. ద్విగుణము Double, two-fold.

s. ద్విగుణాకృతము adj. Twice ploughed.

s. ద్విజన్ముడు s. n. vide ద్విజుడు.

s. ద్విజము s. n. lit. twice born. 1. An oviparous animal; as a bird, snake, fish, &c.; first born in the shell, and in the second instance produced from it. 2. a tooth. ద్విజరాజు (from s. రాజు a king.) 1. The moon. 2. *Gurootmuntudoo*, the regent of birds.

s. ద్విజాతి s. n. (from s. ద్వి two, and s. జాతి birth.) vide ద్విజుడు.

s. ద్విజిహ్వము s. n. A snake. lit. double-tongued.

s. ద్విజిహ్వుడు s. n. lit. double-tongued. An informer, rogue, scoundrel, or thief.

s. ద్విజుడు s. n. (from s. ద్వి two, and s. జు

born.) A man of the three first Hindoo tribes, viz. a *Bramin*, *Chutriya*, or *Vy-sya*, whose investiture with the sacred thread constitutes religiously and metaphorically their second birth.

s. ద్వితయము s. n. A couple, or pair.

s. ద్వితీయ s. n. 1. The second lunar day, either of the light, or dark, fortnight. 2. a wife.

s. ద్వితీయము adj. Second. ద్వితీయావిభక్తి in grammar, The objective or accusative case.

s. ద్విత్వము s. n. A double consonant.

s. ద్విధాక్షతి s. n. A crocodile.

s. ద్విపము or ద్విరదము s. n. An elephant.

s. ద్విభాషి s. n. lit. speaking two languages. An interpreter; a *dubash*.

s. ద్విరసనము s. n. A snake, or serpent.

s. ద్విరేఖము s. n. A large black bee.

s. ద్విముడు s. n. An enemy, or foe.

s. ద్విహ్యము adj. Twice ploughed.

s. ద్విపము s. n. 1. An island. 2. any of the seven *dwipas*, into which the Hindoos divide the earth.

s. ద్విపి s. n. A royal tiger. ద్విపచిత్రము A hunting leopard.

s. ద్వేషము s. n. Enmity, hate, hatred.

ద్వేషించు v. n. To hate, or dislike.

ద్వేష్ట s. n. An enemy. adj. Hating, inimical.

ద్వేషి s. n. An enemy.

s. ద్వైపాయనుడు s. n. A name of *Vyasa*, the author or compiler of the *Vedas*, and *Pooranas*.

s. ద్వైపాయనుడు s. n. A name of *Ganesa*.

ధ

ధ The thirty-fourth letter, and nineteenth consonant, in the Teloogoo alphabet.

s. ధట s. n. A balance, or pair of scales.

s. ధటిని s. n. The string which all male Hindoos wear round the waist.

g. ధణి s. n. A master, superior, ruler, or owner.

s. ధనము s. n. Riches, wealth, treasure, property. ధనదము &c. adj. Beneficent, liberal, giving away property. ధనదుడు

s. n. A name of *Cubera*, the god of riches.

ధనవంతుడు &c. adj. Rich, wealthy. ధనికము &c. adj. Rich, fortunate.

r. ధనియాలు s. n. plu. Coriander seeds.

s. ధనిష్ఠ s. n. The twenty-third lunar mansion.

s. ధనువు or ధనుస్సు s. n. 1. A bow. 2. the sign *Sagittarius*. ధనుర్ధరుడు or ధన్వి An archer.

s. ధన్యము &c. adj. Fortunate, well-fated, virtuous.

s. ధన్వంతరి s. n. The physician of the gods, who was produced at the churning of the ocean.

s. ధమని s. n. 1. Any tubular vessel of the body; as a vein, nerve, or tendon. 2. a tube, or pipe.

s. ధన్యులము s. n. Hair, tied round the head, and ornamented with flowers, pearls, &c.

s. ధర s. n. 1. The earth. 2. price, rate.

s. ధరణము s. n. 1. Holding, possessing, having. 2. a tame parrot. 3. an imaginary coin, of the value of 8 dubs.

s. ధరణి s. n. The earth.

s. ధరణిధరము - ధరము or ధరాధరము s. n. A mountain.

g. ధరి s. n. *vide* ధరి.

s. ధరించు or ధరియించు v. a. 1. To wear. 2. to dress, or put on. 3. to assume a form. 4. to retain in mind. 5. to hold. ఆజ్ఞశిరస్సునధరించు To obey an order implicitly. lit. to put it on the head. కర్మముధరించు To be pregnant. lit. to assume the womb.

s. ధరిత్రి s. n. The earth.

s. ధర్మము or ధర్మశు s. n. 1. Virtue; moral and religious merit, according to the law and the *Vedas*. 2. usage, practice; the customary observances of cast, sect, &c. 3. duty, especially that enjoined by the *Vedas*. 4. fitness, propriety. 5. nature, character, proper or natural state, or disposition. 6. any peculiar, or prescribed practice, or duty; thus giving alms, &c. is the *dhurma* of a householder, administering justice, the *dhurma* of a ruler, piety that of a bramin, courage that of a chutriya; hence this word often denotes charity, justice, and piety. 7. kind or virtuous speech, or discourse. 8. a bow. ధర్మకర్త s. n. An arbitrator, or judge.

s. ధర్మరాజు s. n. (from s. ధర్మము q. v. and s. రాజు a king.) 1. The name of the eldest of the *Pandoo* princes. 2. *Yama*, the judge of departed souls.

s. ధర్మదు s. n. *vide* ధర్మరాజు No. 2.

- s. ధర్మణము s. n. 1. Disrespect, contumely, contempt. 2. arrogance, vanity. 3. frightening.
- s. ధర్మణి s. n. 1. A dishonest, or unchaste woman. 2. the tail of a lion. 3. a sword, or scimitar.
- s. ధర్మశుడు s. n. A eunuch.
- s. ధవళము s. n. White colour. adj. White. ధవళాంబ (from s. అంబ the body.) *Surawatee*, the goddess of learning.
- s. ధర్మశుడు s. n. A husband.
- s. ధాటి s. n. Advancing towards, or confronting, an enemy.
- s. ధాత or ధాతృడు s. n. *Brumha*, the creator.
- s. ధాసు s. n. The tenth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. ధాతువు s. n. 1. A fossil, or mineral. 2. red chalk. 3. the pulse. 4. a grammatical root. ధాతువు - అడు - నడుచు or కొట్టుకొను The pulse to beat. ధాతువుచూచు To feel the pulse.
- s. ధాత్రి s. n. 1. The earth. 2. the tree termed emblic myrobalan. 3. a foster mother, a nurse.
- s. ధానములు s. n. plu. Fried barley, or rice.
- s. ధానుష్కృడు s. n. An archer.
- s. ధాన్యము s. n. Grain; corn in general, but especially paddy. ధాన్యసారము (from s. సార essence.) Grain after thrashing.
- s. ధామము s. n. 1. A house, or dwelling. 2. brightness, splendour, light. ధామనిధి s. n. (from s. నిధి a nest.) The sun.
- s. ధార s. n. 1. Distillation, dripping, the oozing or issuing of any substance, by continued dropping. 2. the sharpness of a sword or any cutting instrument. ధారాధరము (from s. ధర what has.) 1. A cloud. 2. a sword. ధారాసంపాతము A hard shower. ధారపోయు To give by a formal ceremony, in which water is poured from the hand of the donor.
- s. ధారణ s. n. Price, valuation.
- s. ధారణము s. n. Holding, having, maintaining, wearing.
- s. ధారము s. n. *vide* దారము.
- s. ధారాటము s. n. A horse.
- s. ధారాళము s. n. 1. Fluency of speech. 2. generosity, liberality.
- s. ధారుణి s. n. The earth.
- s. ధార్మికము &c. adj. Virtuous, pious, just.
- s. ధావంతము s. n. 1. Grief. 2. suffering.
- s. ధావనము s. n. 1. Going, motion. 2. cleansing, purifying.
- s. ధావళి s. n. A kind of woollen cloth.
- s. ధిక్ర రించు v. a. 1. To send off, or dismiss, abruptly. 2. to speak contemptuously. 3. to disregard.
- s. ధిషణ s. n. Sense, wisdom, understanding; the intellect.
- s. ధిషణుడు s. n. A name of *Broohusputee*, the priest of the gods.
- s. ధిష్ణ్యము s. n. 1. A star. 2. a house.
- s. ధీ s. n. Understanding, intellect. ధీమం

- తము &c. adj. Sensible, intelligent. ధీమతి
s. n. A female of understanding.
- s. ధీరము &c. adj. 1. Brave. 2. firm, steady.
3. wise, sensible, learned.
- s. ధీవరుడు s. n. A fisherman.
- s. ధురంధరము - ధురీణము or ధుర్యము &c.
adj. Bearing a burden.
- s. ధురి s. n. A burden.
- s. ధూతము &c. adj. 1. Shaken, agitated.
2. reproached, reviled. 3. abandoned, de-
serted.
- s. ధూపము s. n. Incense. ధూపకలశము
or ధూపార్థి A censer.
- s. ధూమము s. n. Smoke. ధూమధ్వజుడు
The god of fire, whose symbol is smoke.
- ధూమకేతువు s. n. A comet.
- s. ధూమ్రము s. n. A camel.
- s. ధూమ్రపత్ర s. n. The tobacco plant.
- s. ధూమ్రము s. n. A sort of purple colour,
compounded of black and red.
- s. ధూరటి s. n. A name of *Siva*.
- s. ధూర్జు s. n. 1. A fraudulent or deceitful
person. 2. a gamester.
- s. ధూళి s. n. Dust. ధూళిపట్టిమము A
mound, or rampart.
- s. ధూసరము s. n. The colour grey. adj.
Grey.
- s. ధృతము &c. adj. Possessed, held, con-
tained.
- s. ధృతరాష్ట్రుడు s. n. The father of *Doo-
ryodhana*, and uncle of the *Pandoo*
princes.
- s. ధృతి s. n. 1. Holding, having. 2. steady-
ness, firmness. 3. pleasure, happiness.

- s. ధృష్టము &c. adj. Impudent, confident,
bold, shameless.
- s. ధేనుకము s. n. 1. A louse. 2. a milch cow.
- s. ధేనువు s. n. A milch cow.
- s. ధైర్యము s. n. 1. Steadiness, firmness. 2.
bravery, courage, gallantry. ధైర్యము
దెలుపు 1. To encourage. 2. to comfort.
- s. ధైవతము s. n. The sixth note of the ga-
mut.
- s. ధోరణి s. n. 1. Line, range. 2. way. 3.
style. 4. tradition. 5. experience.
- s. ధౌతము &c. adj. Washed, cleansed,
white.
- s. ధౌరితము s. n. A horse's trot.
- s. ధౌరేయము &c. adj. Bearing a burden.
- s. ధ్యానము s. n. Meditation, reflection,
but especially that profound and ab-
stract consideration which brings it's
object, fully and undisturbedly, before
the mind. This forms the favorite reli-
gious exercise of secluded bramins.
- ధ్యానించు v. a. To meditate.
- s. ధృవము s. n. Ascertainment, certainty.
- s. ధ్రువుడు s. n. 1. The polar star. 2. the
north pole itself.
- s. ధ్వంసము s. n. Perishing, dying.
- s. ధ్వంసము s. n. Loss, destruction, extinc-
tion. ధ్వంసము చేయు v. a. To destroy,
to ravage, to desolate, to annihilate.
- s. ధ్వజము s. n. A flag, or banner. ధ్వజద్రు-
మము (from s. ద్రుమ a tree.) The palm
tree.
- s. ధ్వజిని s. n. 1. An army. 2. the heel.

- s. ధ్వని s. n. Sound, noise, report, voice.
 ప్రతిధ్వని An echo.
 s. ధ్వస్తము &c. adj. Fallen.
 s. ధ్వంతము s. n. Darkness.
 s. ధ్వంతుము s. n. A crow. ధ్వంతి. A female crow.
 s. ధ్వనము s. n. Sound, noise.

న

- s. న The thirty-fifth letter, and twentieth consonant, in the Teloogoo alphabet. As a postposition, it is added only to the singular inflection of nouns denoting inanimate things, ending in *u*, to denote *in*, *by*, or *with*.
 T. సంకనాచి s. n. A simple or innocent person. adj. Innocent, simple.
 T. సంకు v. n. To speak through the nose. సంకమాట A nasal sound; a word pronounced through the nose.
 T. సంజ s. n. Irrigated ground; land cultivated by artificial irrigation, and producing what is technically termed the *wet crop*.
 T. సంజే v. a. To eat, from disgust, a very little at a time. సంజేకొను To eat a little of any thing, like pickle, &c., as a relish to the principal food.
 T. సంజే s. n. A lingering, or dormant, disease. సంజేపారు To grow pale; to swell.
 T. సంజేడు s. n. Flesh-meat.
 T. సంక్రకాయ s. n. A crab.
 s. నంద s. n. One of the celestial cows.

- s. నందకము s. n. The sword of *Vishnoo*.
 s. నందన s. n. The twenty-sixth year, in the Hindoo cycle of sixty.
 s. నందనము s. n. 1. *Indra's* pleasure ground; paradise. 2. a garden, or grove.
 s. నందనుడు s. n. A son.
 s. నంది or నందికేశ్వరుడు s. n. 1. The bull, or vehicle, of *Siva*. 2. one of his chamberlains.
 s. నందించు v. n. To rejoice.
 s. నందిని s. n. A celestial cow, related to the cow of plenty, and the property of the sage *Vasishta*.
 s. నందివధనపుచెట్టు s. n. The broad leaved rose-bay. *Nerium coronarium*.
 s. నందుడు s. n. The cowherd king *Nunda*, the foster father of *Krishna*.
 T. నంబివాడు s. n. A priest in the temples of *Vishnoo*; his cast is traced to the descendant of a *chutriya* female, by a *bramin*.
 G. నకలు s. n. (from A. *نقل* copying.) A copy. నకలు - వ్రాయు or చేయు To copy. నకలుచేయించు To get copied.
 T. నకార పొల్లు s. n. The sign of *n* final; viz. *ف*.
 G. నకీషపని s. n. (from A. *نقشي* painted.) Work in enamel.
 s. నకులము s. n. The mungoose. *Viverra ichneumon*.
 s. నకులుడు s. n. *Nukoola*, the fourth of the five *Pandoo* princes.
 T. నక్క or కొంకనక్క s. n. A jackall. కొంటనక్క A fox. నక్కబిత్తు Deceit, trick.

- T. నక్క—దోసకీ ౧ s. n. A small species of cucumber plant.
- T. నక్క—లు s. n. plu. The joints of the jaws.
- T. నక్క s. n. 1. A lump or mass of iron. 2. a notch made in trees, to try their fitness for being cut. v. n. 1. To hide, or conceal one's-self. 2. to crouch down. 3. to lie in wait.
- S. నక్తము s. n. Night. నక్తంచరుడు (from s. చర who wanders.) A giant, who is believed to prowl about at night.
- S. నక్రము s. n. A crocodile.
- S. నఖము or నఖరము s. n. A nail, or claw. (P. ناخت) నఖ రాయుధము (from టముధ a weapon.) 1. A cat. 2. a lion.
- T. నఖ s. n. 1. A robe, or long gown. 2. a bullock load, as applied to ghee, oil, tobacco, or cotton. 3. a jewel or ornament. 4. a metal vessel.
- G. నఖదు s. n. (from A. نخب) Ready money.
- S. నఖము s. n. 1. A tree. 2. a mountain.
- S. నఖరము or నఖరి s. n. A city, or town. (H. نگر)
- T. నఖరు or నఖళు s. n. making in the inflexion singular నఖరి A palace.
- T. నఖారా s. n. A large drum. (A. نقره)
- T. నకు v. n. To laugh, vide నవ్వు. నఖవు s. n. Laughter. నకుబాటు s. n. A joke.
- S. నక్క s. n. A naked female.
- S. నక్కము &c. adj. Naked.
- S. నక్క s. n. 1. A girl before she has reached the years of puberty. 2. a naked female.
- T. నచ్చు v. a. To confide in; to trust, or believe; to have faith in. s. n. 1. Delay.

2. trifling. 3. annoyance. adj. Troublesome. నచ్చి s. n. Confidence, belief, faith.
- G. నజరు s. n. (from A. نذر) An offering, or present, made by an inferior to a superior.
- S. నటమండనము s. n. Yellow orpiment.
- S. నటించు or నటియించు v. a. 1. To dance. 2. to affect the airs or appearance of another. నటి s. n. A female dancer. నటనము s. n. The art, or act, of dancing; pantomime, &c. నటుడు s. n. A dancer, actor, or mime.
- T. నట్ట s. n. The middle. This word is used, in composition, only prefixed to others; as నట్టనడుమ In the very middle. నట్టిల్లు The middle of the house. నట్టిరు The middle of the river.
- T. నట్టు s. n. 1. Residence. 2. obstacle, hindrance. 3. procrastination, hesitation. 4. the bent grass, *Nuth*. నట్టుకొను v. n. To remain; to reside.
- TUD. నట్టువు s. n. (from s. నాట్య.) Dancing. నట్టువుకాడు A dancing master. నట్టువుచౌవిది A dancing school. నట్టువుపులుసు The peacock; from it's elegant pace.
- T. నట్యలు s. n. pl. 1. An amble. 2. ambuling.
- T. నడ s. n. 1. Walk, pace, or step. 2. a trip. మనిషినడ A man's walk. గుఱ్ఱపునడ A horse'spaces. పడవమూడునడలువచ్చినది The boat has made three trips. నడబావి A deep well, with steps down to it.
- T. నడక s. n. 1. Walking. 2. walk. 3. conduct, behaviour, vide నడుచు.

త. నడత-నడితి-నడవడి or నడువడి s. n. Conduct, behaviour, demeanour, *vide* నడుచు.

త. నడలెంచు v. n. To come, to arrive.

త. నడమ adv. In the middle ; betwixt, between. నడమమాట్లాడు 1. To interrupt one in speaking. 2. to intercede as a mediator.

స. నడము s. n. A blade of grass.

త. నడవ s. n. The first passage, at the entrance of a native house, which leads from the street, into the inner court.

త. నది or నడు s. n. The middle. adj. Middle. నదికట్టు A man's waist band, girdle, belt, or sash. నదినూకలు Rice broken in the middle. నదినెత్తి The middle, or crown of the head. నదిత్రేలు The middle finger. నడు రేయి Midnight.

త. నడుచు v. n. 1. To walk, to go, to move. 2. to proceed forwards, to go or move on. 3. to happen, occur, pass, or take place. 4. to behave or conduct one's-self. 5. to take effect. 6. to continue, to be in existence, to be going on without hinderance. 7. to beat, as applied to the pulse. నడుపు or నదిపించు v. a. 1. To cause to walk, &c. in all of the above meanings. 2. to break in a horse to his paces. 3. to navigate a vessel. 4. to manage a family. నడుచుకొను v. comp. To behave, or conduct one's-self. నడుపు s. n. 1. Walking. 2. a pace, or step.

త. నడుము s. n. 1. The middle. 2. the waist. నదిమి adj. Middle. నడుముకట్టుకొను

To gird the loins, i. e. to be ready to do any thing. నడుమువదులు lit. the waist to become loose. This is a decent mode of expressing emission of the semen virile.

త. నడ్డి s. n. The back of the waist. adj. Bent, hollow, crooked, turned up. నడ్డి ముక్కు A turned up nose.

స. నతము &c. adj. Bent, bowed, crooked, curved, reclining.

స. నతి s. n. Salutation, prostration.

త. నత్తనుల్లు or నత్తలు s. n. plu. The small shell fish, termed muscles.

త. నత్తమిల్లు v. n. To lie down, or recline.

త. నత్తి s. n. Stammering ; stuttering.

త. నత్తు v. n. To stammer or stutter. s. n. The nose ring worn by Indian females.

స. నదము s. n. A river ; applied only to those of which the personification is male ; as the Bramhaputra, Sone, Indus, &c.

స. నది s. n. A river. (H. नदी) నదీమాతృకము adj. Watered by rivers.

స. నదీవరము s. n. Tin.

స. నడ్డము &c. adj. Bound, tied.

త. నన s. n. 1. A flower. 2. a sprout. నన వోణి A female.

స. ననంద or ననాచ s. n. A husband's sister.

త. ననకారు s. n. Spring ; the first of the six seasons into which the Hindoos divide the year.

త. ననచు or ననయు v. n. To expand, or bloom ; to sprout, or blossom.

- t. ననబాయి adj. Imperfectly boiled, as applied to rice only.
- t. ననువు v. n. To agree with one's health, or constitution, as యీ దేశమునాకు ననపలేదు This country does not agree with me. s. n. Want of chastity. ననువు శత్రు An adultress. ననువుకాడు A gallant.
- t. నన్నాలు adj. numeral. Four hundred.
- t. నన్నెత్తి s. n. *vide* నది నెత్తి under నది.
- s. నపుంసకుడు s. n. 1. A eunuch. 2. an impotent man. (H. *نپسک*) నపుంసకత్వము s. n. Impotency. నపుంసకలింగము The neuter gender.
- s. నప్త s. n. A grandson, either in the male or female line. నప్త్రి s. n. A granddaughter, either in the male or female line.
- g. నఫా s. n. (from A. *نفا*) Profit, gain, advantage.
- s. నభము s. n. 1. The sky, or atmosphere. 2. the fifth Teloo goo lunar month; that in which the moon's change takes place when the sun is in *Leo*. నభశ్చరుడు (from s. *చర* who goes.) 1. A deity. 2. a demi-god. 3. a cloud.
- s. నభస్యము s. n. The sixth Teloo goo lunar month; that in which the moon's change takes place when the sun is in *Virgo*.
- s. నభస్యత్తు s. n. Air, wind. నభస్యంతుడు The deity presiding over it.
- t. నమలి s. n. A peacock.
- t. నమలు or నములు v. a. To chew, masticate, or gnaw.
- s. నమస్కారము or నమస్కృతి s. n. Prostration, salutation. నమస్కరించు or నమస్కారము చేయు To prostrate one's self; to salute another.
- s. నమస్య s. n. Reverence, respect, worship, adoration.
- s. నముచి s. n. A demon so named. నముచినూదనుడు (from s. *నూదన* a destroyer.) *Indra*.
- s. నమేరువు s. n. The tree termed *Calophyllum inophyllum*.
- g. నమ్మకు s. n. (from P. *نمک*) Salt.
- t. నమ్ము v. a. 1. To believe, or give credit to. 2. to trust, or confide in; to rely on; to have faith in. నమ్మించు v. caus. To cause to believe, &c. నమ్మిక s. n. 1. Belief. 2. faith, confidence, assurance, dependence on. adj. Trust-worthy, faithful.
- s. నమ్రము &c. adj. Bowed, bent, crooked, curved.
- s. నయనము s. n. An eye.
- t. నయము adj. Cheap. s. n. A sound or good state; good health. నయమునా మాట్లాడు To speak with kindness. నయమునావుండు To be convalescent. నయభయమునా By means of both kindness and threats; both by coaxing, and threatening.
- s. నయము s. n. Guiding, directing, either literally, or figuratively as in morals, &c.
- t. నర s. n. *vide* నరపు.
- t. నరకడు s. n. A low, or mean, man.
- s. నరకము s. n. Hell; the infernal regions. (H. *نرک*)

- నరకాంతకుడు (from s. అంతక *a destroy-*
er.) *Vishnoo*.
- T. నరక s. n. A drum.
- T. నరపు or నరుపు s. n. The greyness of the hair.
- T. నరము s. n. 1. A vein. 2. a nerve, tendon, or muscle of the body. నరాలువినుముకొను The tendons to contract.
- T. నరియు v. n. To grow grey, as applied to the hair.
- T. నరుకు v. a. *vide* నలుకు.
- S. నరుడు s. n. 1. A man. 2. a name of *Arjoona*. నరదేవుడు (from s. దేవ *a deity*.) A king or ruler. నరవాహనుడు (from s. వాహన *a vehicle*.) The deity *Cubera*. నరాధార (from s. అధార *a receptacle*.) The earth.
- S. నర్తకి s. n. An actress, female dancer, or singing girl.
- S. నర్తకుడు s. n. An actor, mime, or juggler.
- S. నర్తనము s. n. Dancing, gesticulation, acting.
- S. నర్తకుడు s. n. A rake, lecher, or libertine.
- S. నర్మద s. n. The *Narmada* river, which, rising in the *Vindhya* mountains, runs westward to the gulph of Cambay.
- S. నర్మము s. n. Sport, amusement, pastime, pleasure.
- T. నలుకు v. a. To cut; to hew; to fell; to sever. s. n. A cut; a wound. జంభాలు నలుకు To boast.
- T. నలుజ్జె adj. Little, small.
- T. నల్లులు s. n. plu. Horned beasts.
- T. నల్లడు v. n. 1. To wander. 2. to travel.
- S. నల s. n. The fiftieth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- T. నలక s. n. *vide* నలి No. 1.
- S. నలకూబరుడు s. n. The name of a son of *Cubera*.
- T. నలచదరము or నల్చదరము adj. Square.
- S. నలదము s. n. The root of the *Andropogon muricatum*, or *cuss cuss* grass.
- T. నలభై adj. numeral. Forty.
- S. నలము s. n. 1. The lotus. 2. the water lily, *Nelumbium speciosum*.
- T. నలి s. n. 1. Dust, powder. 2. indisposition, illness.
- T. నలికండ్లపాము s. n. A species of lizard.
- T. నలికము adj. Little, small; thin, trifling. s. n. Smallness, littleness; thinness.
- S. నలినము s. n. *vide* నలము.
- T. నలు adj. Four; as నలుదెసలు Four quarters, or sides.
- T. నలుకువ s. n. Illness, sickness, weakness.
- T. నలుకు s. n. The act of rubbing the body with the flour of green gram, *Phaseolus radiatus*, in order to cleanse and purify the skin. v. n. 1. To be bruised, or crushed. 2. to be weak from sickness. 3. to be withered. నలుచు or నలుపు v. a. 1. To crush, or bruise. 2. to rub any part of the body.
- T. నలుగురు adj. numeral. Four. This is the masculine or feminine form of నాలుగు, q. v. నలుగురుయెరిగిన పమాచార

- ము News known to every body; lit. to four.
- s. నలుడు s. n. The name of a celebrated Hindoo king.
- t. నలుపు s. n. Blackness. adj. Black. v. a. *vide* this word under నలుగు.
- t. నలుబది adj. (from t. నలు four, and t. పది ten.) Forty.
- t. నలువ s. n. (from t. నలు four, and t. వా a mouth.) *Brumha*, the creator; as having four faces.
- t. నలుపు s. n. Beauty. adj. Beautiful.
- t. నలుసు s. n. An atom. నలుసంత As much as an atom.
- t. నల్ల adj. Black; often in it's adjective form నల్లని or నల్లటి s. n. 1. Blackness. 2. charcoal. 3. blood. నల్లగుడ్డు (from t. గుడ్డు the eye ball.) The pupil of the eye. నల్లమందు Opium. lit. black medicine. నల్లదనము or నల్లన s. n. Blackness. నల్లద్రావెడువాడు A giant. lit. a man who drinks blood.
- t. నల్లతొ interj. expressive of sorrow, Alas! &c.
- t. నల్లి s. n. A bug.
- t. నల్లింట్ల s. n. plu. (from t. ఇల్లు a house.) Residence, dwelling.
- t. నల్లెడు adj. Of the size of a span, or of four fingers breadth.
- t. నల్లేరు s. n. The plant termed *Cissus quadrangularis*.
- s. నల్వము s. n. A furlong, or distance measured by four hundred cubits.
- t. నవ s. n. An itching. నవనామ v. n. To itch.
- s. నవకము adj. New; fresh. s. n. Nine.
- s. నవతి adj. numeral. Ninety.
- s. నవనీతము s. n. Fresh butter.
- s. నవమము adj. Ninth.
- s. నవమాలిక s. n. The double jasmin.
- s. నవమి s. n. The ninth lunar day, either of the light or dark fortnight.
- s. నవము - నవీనము or నవ్యము &c. adj. New; fresh.
- t. నవయు or నవియు v. n. To have any lingering disease; to be weak from it's effects.
- t. నవలా s. n. A woman.
- t. నవాతు s. n. Refined sugar.
- t. నవారు s. n. Broad and strong cotton tape.
- t. నవాసాగరము s. n. Sal-ammoniac.
- t. నవ్వు v. n. To laugh. s. n. Laughter; in this sense it is also written నవు. నవ్వించు v. caus. To cause to laugh. నవ్వుటాలు s. n. pl. Laughing, joking. నవ్వులాట s. n. Laughter; amusement; fun.
- t. నశించు v. n. To be ruined, or destroyed.
- s. నష్టము &c. adj. Lost, destroyed, annihilated. s. n. Loss, damage, injure, detriment, destruction.
- t. నశ s. n. *vide* నవ.
- s. నస్యము s. n. 1. Snuff. 2. any powder or liquid which physicians prescribe to be snuffed up into the nose. (H. ناس) నస్యముబిడుచు To express the juice of any herb into the nose.

- s. న హుముడు s. n. The name of a Hindoo king, of the lunar race.
- s. నక్షత్రము s. n. 1. A star. 2. a constellation, or lunar mansion, of which the Hindoos reckon 27. నక్షత్రేశుడు (from s. శివ a lord.) The moon.
- t. నా pro. My. This is the possessive pronoun of నేను t. నాది Mine.
- s. నాంది s. n. 1. The eulogium of a king, or praise of a deity, recited in benedictory verses at the commencement of a religious ceremony, or the opening of a drama. 2. prosperity, thriving, increase.
- s. నాకము s. n. Heaven, paradise; sky, atmosphere.
- t. నాకు v. a. To lick. నాకించు v. caus. To cause to lick.
- s. నాకుపు s. n. 1. An ant or mole hill. 2. a snake's hole.
- s. నాక కేసరము s. n. The small tree termed *Mesua ferrea*.
- s. & t. నాక చెముడు s. n. The plant termed *Euphorbium antiquorum*.
- s. & t. నాకమలై s. n. The plant termed *Justicia nasuta*.
- s. నాకము s. n. 1. A serpent, or snake. 2. a Naga, or demi-god, so called as having a human face, with the tail of a serpent, and the expanded neck of the Coluber Naga; the race of these beings is said to have sprung from Cadroo the wife of Cusyupa, in order to people *Patata*, or the infernal regions. 3. an elephant. 4. tin, lead. నాకకంకణుడు (from

- s. కంకణ a bracelet.) Siva, who wears a bracelet of snakes. నాకలోకము (from s. లోక a world.) The infernal regions. నాకపడి నెలు Ear-rings in the shape of the expanded head of the *Cobra capella*.
- s. నాకరంకము s. n. An orange tree.
- s. నాకరము s. n. 1. Dry ginger. 2. the Devanagree alphabet.
- s. నాకరికము s. n. 1. Neatness in dress, elegance. 2. prudence.
- t. నాకలి s. n. making in the inflex. sing. నాకటి A plough. నాకటింకణ్ణు A plough-share. నాకంటిబిప్ప The wooden part of the plough, upon which the iron share is fixed.
- s. నాకవల్లి s. n. 1. The beetle vine. 2. the ceremony which terminates a Hindoo marriage, generally performed on the fifth day from the commencement of the marriage ceremony.
- s. నాకవాసము s. n. (from s. నాక a snake, and s. వాస abode.) The infernal regions.
- t. నాకవాసము s. n. 1. A staple for a hasp. 2. a dancing school. 3. a set of dancing girls.
- s. నాక సంభవము s. n. Minium, or red-lead.
- s. నాకస్వరము s. n. A snake-pipe, or sort of drone, used by snake men to fascinate serpents.
- t. నాకు s. n. Interest paid in grain, on account of grain lent.
- t. నాచికోను v. a. To usurp; to seize unjustly. నాచికోలు s. n. Usurpation; an unjust seizure.

- t. నాచు s. n. The aquatic plant, termed *Vallisneria octandra*.
- s. నాటకము s. n. A drama, or play.
- t. నాటు v. a. 1. To plant. 2. to transplant. 3. to fix firmly. v. n. To prick; to pierce. నాటించు v. caus. To cause to plant, &c.
- t. నాటు adj. Of or belonging to the country.
- s. నాట్యము s. n. 1. Dancing. 2. a dance. 3. a play.
- s. నాది s. n. Any tubular organ of the body; as an artery, vein, or intestine. 2. a Hindoo hour of 24 English minutes. నాది చూచు To feel the pulse.
- s. నాదింధమము s. n. Bellows. నాదింధముడు A gold-smith.
- s. నాదిక s. n. vide నాది No. 2.
- t. నాడు s. n. making in the inflex. sing. నాటి 1. Time, as చిన్ననాడు Infancy. ఆ నాడు That time. నాటినుంచి Since then. 2. a day; as రెండవనాడు The second day. నాడు మొదలు From that day forwards. 3. a country; as తూర్పునాడు The eastern country. 4. a general assembly of the people. నానాడు Now and then. నానాటికి Day by day.
- t. నాడె s. n. A weaver's shuttle.
- t. నాడెము - నాణెము or నాణ్యము s. n. 1. Fineness, as applied to the texture of cloth, purity of metal, &c. 2. ascertaining the quality of any thing. 3. honesty. 4. coin. adj. 1. Fine. 2. good, honest.
- t. నాతి s. n. A woman.
- s. నాథుడు s. n. A husband, master, or lord.
- s. నాదము s. n. Sound in general. నాదించు To sound.
- g. నాదారు adj. (from P. *రాశ్త్ర* to have.) *నాదారు* lit. not possessing. Poor, helpless, weak. v. n. To be poor, helpless, or weak.
- s. నాదేయము &c. adj. Aquatic, marine.
- t. నాన s. n. Shame, modesty.
- s. నానా adj. Many, various, different.
- t. నాను s. n. A sort of neck ornament, worn by Hindoo women. v. n. To be soaked, or steeped.
- t. నానుడు adj. 1. Moist, wet. 2. soaked, steeped. ఆపుస్తకము నాను నానుడు గావచ్చును I recollect that book, by heart, but not so as to repeat it without some errors.
- t. నానువు v. a. To bleach. నానిపించు v. caus. To cause to bleach.
- t. నాపచేను s. n. (from t. నాము q. v.) A field of the great millet, of which the stalks, having been cut, have since thrown out spouts.
- s. నాపితుడు s. n. A barber.
- s. నాభి s. n. 1. The navel. 2. musk. 3. poison. నాభిజిస్తుడు *Brumha*, as produced from *Vishnoo's* navel.
- s. నామధేయము or నామము s. n. A name, or appellation. నామకరణము The ceremony of giving a child it's name.
- t. నామము s. n. 1. The white clay, with which the worshippers of *Vishnoo* mark their foreheads. 2. the mark itself, thus

- made, in the shape of a trident, of which the middle line is yellow or red, and the rest white, of this clay. వానికివీడునా మము పెట్టినాడు He deceived him. lit. he marked him with the *Namum*.
౧. నాము s. n. The new sprout, growing from the stalks of the great millet, after they have been cut.
౨. నామూష s. n. (P. ناموس) 1. Disgrace. 2. shame.
౩. నాయక వాది s. n. A peon appointed by a collector, or amildar, in order to superintend the husbandmen, in their cultivation.
౪. నాయకుడు s. n. 1. A guide, leader, or conductor. 2. a chief, head, or general.
- నాయిక s. n. A mistress, wife, or female.
౫. నాయన s. n. A father.
౬. నాయుడు s. n. A title annexed to the proper names of certain casts, among the Soodras.
౭. నార s. n. The hemp of plants, or fibrous bark of trees of the palm species. నార బీరలు A garment of bark, worn by holy sages.
౮. నారట్టము s. n. Land which has chasms, cracks, or chinks.
౯. నారదంతకము s. n. The side timber of the door frame.
౧౦. నారదపుకాయ s. n. A kind of bitter orange.
౧౧. నారదము s. n. A cloud.
౧౨. నారదుడు s. n. *Narada*, the son of *Brumha*, a celebrated legislator, and inventor of the Hindoo *Veena*, or lute.
౧౩. నారము s. n. 1. Water. 2. a crowd of people, a mob.
౧౪. నారాచము or నారసము s. n. 1. An iron arrow. 2. an iron style, to write with.
౧౫. నారాయణము s. n. 1. The holy fig tree. 2. prosperity. 3. a fish.
౧౬. నారాయణి s. n. 1. The wife of *Siva*, and goddess of destruction. 2. the wife of *Vishnoo*, and goddess of prosperity. 3. the river *Ganges*. 4. the plant termed *Asparagus racemosa*.
౧౭. నారాయణుడు s. n. The name of *Vishnoo*, but especially considered as the deity who was before all worlds,---from s. నార the primeval waters, derived from నర the spirit of God, whence they originate, and అయన place of coming, or moving; he who moved over the water, before creation. The word has several other etymologies.
౧౮. నారి s. n. A woman, in general.
౧౯. నారి s. n. A bow-string.
౨౦. నారింజాచెట్టు s. n. (P. نارنج H. نارنگی) The orange tree.
౨౧. నారికడము s. n. The cocoanut tree.
౨౨. నారికాయలు s. n. plu. 1. Scars. 2. warts.
౨౩. నారిగురువు s. n. The guinea worm.
౨౪. నారికేశము s. n. The cocoanut tree.
౨౫. నాలు s. n. A young plant, fit to be transplanted.
౨౬. నాలి s. n. A sort of sedan chair, termed in India a *ton jon*.
౨౭. నాలవ or నాలువ adj. numeral. Fourth.
౨౮. నాలి s. n. Strength. adj. Slight, gentle. నాలి నాలి A soft breeze.

- t. నారికురుపు s. n. *vide* నారికురుపు.
 t. నాలిమూతము or నాలిముచ్చే s. n. A deceitful person.
 t. నాలుక or నాలికె s. n. The tongue. కొండనాలుక The uvula.
 t. నాలుకు adj. numeral. Four. This word is sometimes figuratively used, to express every.
 s. నాళము s. n. A hollow, or tubular, stalk; the stalk of the water lily, &c.
 t. నాళములు s. n. plu. Horse-shoes. (A. لعل)
 s. నాళికము s. n. The lotus.
 s. నావ or నావి s. n. A ship, boat, or vessel. (P. ناو) నావికుడు s. n. A pilot, or steersman.
 t. నావుడు adv. *vide* అనకా No. 1.
 s. నాశము s. n. 1. Destruction, ruin, loss. 2. annihilation, death. నాశిలు v. n. To decay, decrease, or grow lean.
 s. నాస s. n. Lat. *nasus*. 1. The nose. 2. the upper timber of a door frame. నాసాపుటములు s. n. plu. The nostrils.
 s. నాసిక s. n. The nose.
 s. నాసిరము s. n. Advancing, or skirmishing, in front of an army; leaving the line, and defying the enemy, by shouts and gestures.
 s. నాస్తికుడు s. n. An atheist; applied by orthodox Hindoos to any one who denies the divine authority of the *Vedas*. నాస్తికత s. n. Atheism; heresy; the disbelief of a future world; the denial of a God.
 t. నింకెలు adv. Speedily, swiftly.
 t. నింక s. n. The sky, atmosphere, or air.

- t. నించు - నిండించు or నింపు v. a. To fill. The causal form of నిండు q. v.
 t. నింజిలి s. n. Uneasiness, grief, sorrow.
 t. నిండా adj. from నిండు q. v. 1. Full, abundant. 2. excessive, exceeding, great, much. s. n. Much, a great deal. adv. Much, greatly.
 t. నిండారు or నిండు s. n. Fulness, completion.
 t. నిండు v. n. 1. To be filled. 2. to be full. నిండుకొను v. comp. To be pacified, to be silent. In books, instead of నిండు, we sometimes find నిండారు used, as a verb.
 s. నింద s. n. 1. Blame, censure. 2. reproach, reproof. 3. abuse. 4. accusation. నిందించు v. a. To blame, abuse, vilify, or accuse.
 s. నింబము s. n. The margosa tree. *Melia azadirachta*.
 t. నికటము s. n. 1. Force, compulsion. 2. annoyance.
 s. నికటము adj. Near, proximate.
 s. నికరము s. n. 1. A flock, or multitude. 2. the pith, sap, or essence.
 t. నికరము adj. Selected, excellent. s. n. Net balance.
 s. నికర్ష s. n. Meanness.
 s. నికర్షణము s. n. An open space, or sort of play ground, in, or near, a town.
 s. నికషము s. n. A touchstone.
 s. నికషాత్మజుడు s. n. The regent of the south west.
 s. నికామము adv. Voluntarily; willingly.
 s. నికాదుము s. n. 1. A flock, multitude,

- congregation, or audience. 2. a house, or habitation.
- s. నికాయము s. n. A house.
- s. నికాశము adj. in composition, Like.
- s. నికుంజము s. n. An arbour, or bower; a place overgrown with creepers.
- s. నికురుంబము s. n. A flock, or multitude.
- s. నికృష్టము &c. adj. Outcast, despised, low, vile.
- s. నికేతనము s. n. A house.
- t. నిక్రచ్చి s. n. Trouble, annoyance.
- t. నిక్రము - నిక్రము or నిక్రవము s. n. Truth, certainty, reality. adj. True; &c.
- t. నిక్రు v. n. To walk erect; to strut; to stand on tiptoe; to be proud or presumptuous. s. n. Walking erect, &c.; pride, presumption. నిక్రువీనులజేక్కె s. n. (from t. నిక్రు erected, raised up. t. వీనులు ears, and t. జేక్కె a horse.) The steed of *Indra*.
- s. నిక్వణము or నిక్వణము s. n. A musical tone, or sound.
- s. నిఖిలము adj. All, entire, complete.
- t. నికడఁదన్ను v. To stretch forth, as the arms or legs.
- t. నికనిక s. n. Glittering, shining. adv. Brightly.
- s. నికమము s. n. The *Vedas* collectively. నికమాశ్వుఁడు (from s. అశ్వ a horse.) *Siva*, whose steed the *Vedas* are.
- s. నికరణము s. n. Eating, swallowing.
- t. నికరములు s. n. plu. The dried rind of any fruit.
- s. నికళము s. n. A fetter, or chain.
- g. నిశా or నిశూ s. n. (from P. *శి* a look, observation, custody.) Superintendence, controul.
- s. నిశాశము s. n. The throat, or neck, of a horse.
- t. నిశావాను s. n. The head of a village. (P. *నిశావాను*)
- t. నిశుదించు v. a. 1. To discharge, or shoot, as an arrow. 2. to draw, as deep sighs.
- t. నిశుడు v. n. 1. To grow high. 2. to be increased.
- t. నిశులు s. n. The ashes that remain over live coal.
- t. నిశ్శు s. n. 1. Great splendour. 2. sap, essence, pith. v. n. To be managed. నిశ్శించు v. a. To manage.
- s. నిశ్రహము s. n. 1. Aversion, disfavour, discouragement, dislike. 2. deviation from rectitude; impropriety. 3. punishing, killing. దుష్టనిశ్రహశిష్టపరిపాలనములు Punishing the wicked, and protecting the good. నిశ్రహించు 1. To disapprove or discourage; to disregard. 2. to punish; to kill.
- s. నిశుండువు s. n. A dictionary, or vocabulary; a collection of words, or names.
- s. నిశ్శుము &c. adj. Docile, subservient, dependant, domestic.
- s. నిశయము s. n. A heap, assemblage, or collection.
- s. నిచితము &c. adj. Full, filled, complete.
- s. నిచులము s. n. The plant termed *Baringtonia acutangula*.
- s. నిచోలము s. n. A cover or wrapper; a veil; a surtout.

- s. నిశాశనము s. n. Seeing, looking.
 T. నిచ్చే or నిచ్చలు adv. Always, constantly, continually.
 T. నిచ్చెన s. n. A ladder.
 T. నిజము s. n. Truth, veracity, certainty, sureness, reality. adj. True, certain, sure, real.
 s. నిజము adj. Own, perpetual, eternal.
 నిజరూపము One's own, or natural, shape.
 s. నిటలము or నిటాలము s. n. The forehead. నిటలాక్షుడు (from s. అక్షి an eye.) Siva, who has an eye in the middle of his forehead.
 T. నిట్టలము s. n. Certainty. adj. Certain.
 T. నిట్టలు s. n. plu. Banks, shores.
 T. నిట్టపైడుచు v. n. 1. To overflow. 2. to stand erect, as the hair on the body, from fright, joy, &c.
 T. నిట్టు s. n. Thirst.
 T. నిట్టూర్పు s. n. Difficult, or hard, breathing; loud sobbing; deep sighing.
 T. నిట్రాడు s. n. The post, or pole, of a tent, or of a hut.
 T. నిడివి - నిడుద or నిడుపు s. n. Length. adj. Long.
 T. నిడుపడు s. n. A snake, or serpent.
 s. నితంబము s. n. 1. A woman's buttocks. 2. the buttocks or posteriors in general; the circumference of the hip and loins. 3. the side of a mountain. నితంబిని s. n. A woman with large and handsome buttocks.
 s. నితాంతము adj. Much, excessive.

- s. నిత్యము &c. adj. 1. Eternal, everlasting, continual, perpetual; past, present, and future. 2. regular, fixed, invariable. adv. Daily, always, continually, constantly. నిత్యకర్మము Daily actions.
 s. నిదర్శనము s. n. 1. An example, or illustration. 2. evidence; an instance.
 s. నిదాశుము s. n. vide శ్రీ ప్తము No. 2.
 s. నిదానము s. n. 1. A first cause, a primary or remote cause. 2. disappearance, cessation, or removal of a first cause. 3. purification, purity, or correctness. 4. ascertaining the cause of disease; the study of symptoms, with a view to trace the remote or proximate causes; hence this word is the name of a celebrated medical work. 5. judgment. నిదానించు 1. To examine carefully; to consider, to judge. 2. to wait or stop a little; to take patience. నిదానఘ్నుడు A just man.
 TUD. నిదుర or నిద్దుర s. n. from s. నిద్ర q. v.
 s. నిదేశము s. n. Order, command; direction, instruction.
 T. నిద్దుము adj. Coarse, gross.
 s. నిద్ర s. n. Sleep, drowsiness, sloth. నిద్రాశువు adj. Sleeping, sleepy, drowsy, slothful. నిద్రించు or నిద్రపోవు v. n. To sleep; to repose.
 s. నిధనము s. n. 1. Race, family. 2. loss, disappearance, annihilation, death, destruction.
 s. నిధానము s. n. 1. A Nidhi, or divine treasure, belonging especially to Cube-
 ra, the god of wealth. 2. a receptacle, a

place, or vessel in, or on, which any thing is collected, or deposited. 3. concealed property.

s. నిధి s. n. 1. One of *Cubera's* nine *Nidhis*, or divine treasures. Their nature is not exactly defined, though some of them appear to be precious gems. According to the *Tuntrica* system, they are personified and worshipped as demi-gods, attendant either upon *Cubera*, or upon *Lutchmi*, the goddess of prosperity. 2. a receptacle, a place of asylum, or accumulation; as a treasure, a granary, a nest, &c.; also figuratively, as *కునిధి*. A man who contains, or is endowed with, all good qualities. నిధీశుడు (from s. -ఈశ a lord.) *Cubera*.

s. నిధువనము s. n. Coition; copulation.

s. నినదము or నినాదము s. n. Sound.

t. నిన్న s. n. making in the inflex. sing. నిన్నటి Yesterday.

s. నిపాతనము s. n. Causing to descend or fall, throwing down.

s. నిపానము s. n. A trough, or ditch, near a well, for watering cattle.

s. నిపుణము &c. adj. Clever, skilful, conversant. నిపుణత or నిపుణత్వము s. n. Eminence in any art; skill.

t. నిష్పచ్చరము s. n. Poverty, indigence.

t. నిష్పటి or నిష్పట్టు s. n. A sort of cake.

t. నిష్ఠు or నిష్ఠుక s. n. Fire. నిష్ఠుల గాలి The hot wind.

t. నిబద్ధి or నిబద్ధి s. n. Truth, certainty, reality. adj. True.

s. నిబహణము s. n. Slaughter, killing.

s. నిబిడము or నిబిరీ సము adj. Coarse, gross; large, bulky. 2. thick, close, crowded, impervious, impenetrable. నిబిడాంధకారము Pitch darkness.

t. నిబ్బరము adj. Firm; immoveable. s. n. Firmness of mind.

s. నిభము &c. adj. in composition. Like, resembling, similar.

g. నిభాయించు v. a. To suffer, endure, or bear.

g. నిమకాశా s. n. Remainder.

s. నిమిత్తము s. n. 1. Cause, reason, instrumental cause. 2. mark, sign, spot, trace, token. 3. object, motive, purpose. 4. necessity, need, want. This word, in Teloo-goo, is also a common postposition; denoting *for*, *on account of*, *about*, *respecting*, *in order to*, &c. మీరుయేమి నిమిత్తము చేతయిక్కడికివచ్చినారు For what reason, or on what account, did you come here? మిమ్మునుచూచేనిమిత్తమువచ్చినాను I came in order to see you. మీరుయిక్కడవుండనిమిత్తం లేదు There is no reason or need for your remaining here.

s. నిమిషము or నిమేషము s. n. The twinkling of an eye; a second, instant, or minute.

s. నిమిలనము s. n. Twinkling of the eye; shutting of the eye-lids; winking.

t. నిమరు v. a. To pass the hand gently over another, out of kindness.

s. నిమ్మగ s. n. A river.

s. నిమ్మము &c. adj. Deep, profound.

౧. నిమ్మచెట్టు s. n. The lime tree. నిమ్మకాయ పూరుకాయ Lime pickle.

౧. నిమ్మశము s. n. Ease, quiet, patience, freedom from annoyance or grief. adj. Easy, quiet, happy. నిమ్మలించు v. n. To be at ease, quiet, or patient.

౧. నియంత s. n. A charioteer; a coachman.

౧. నియతకము s. n. Drawers, or trowsers, which reach as far as the thigh; *vide* చేల్లాదము.

౧. నియతి s. n. 1. Destiny, luck, good or bad fortune. 2. a religious duty, or obligation.

౧. నియమము s. n. 1. An agreement, contract, or engagement. 2. assent, promise. 3. any religious observance, voluntarily practised; as fasting, watching, pilgrimage, &c. 4. voluntary penance, meritorious or supererogatory piety. 5. a religious observance in general. 6. certainty, ascertainment. 7. a rule, or law. నియమించు v. a. 1. To direct, or order. 2. to appoint.

౧. నియామకుడు s. n. A boatman; a sailor; one who rows, steers, or keeps a look out from the mast head; a pilot, or steersman.

౧. నియుతము s. n. Ten millions.

౧. నియుద్ధము s. n. Close fight; personal struggle.

౧. నియోగము s. n. 1. An order, command, or mandate. 2. authority, appointment. 3. occupation; zealously engaging in

any particular task. నియోగించు v. a. To command.

౧. నియోజ్యుడు s. n. A servant, or slave.

౧. నిర్ A sanscrit particle, prefixed to words of that language, and implying - 1. Certainty, assurance. 2. negation, privation. 3. outside, out, without, forth.

౧. నిరంకుశము &c. adj. (from s. particle నిర్, and s. అంకుశ *an elephant hook*.) Unchecked, uncontrolled, self-willed.

౧. నిరంతరము adj. 1. Coarse, gross; without interstice. 2. continued, continuous. adv. Always, constantly, frequently, generally.

౧. నిరఖునామా s. n. (from P. *نرخنام*) An account of the price current.

౧. నిరయము s. n. Hell.

౧. నిరర్థము &c. adj. (from s. particle నిర్, and s. అర్థ *a bolt, or bar*.) Unobstructed, unrestrained, unimpeded.

౧. నిరర్థకము &c. adj. (from s. particle నిర్, and s. అర్థ *an object*.) Vain, fruitless, unprofitable, unmeaning.

౧. నిరసనము s. n. Rejection, denial, contradiction, disallowance. నిరసించు v. a. To reject, deny, contradict, or disallow.

౧. నిరస్తము &c. adj. 1. Shot. 2. uttered rapidly, hurried. 3. sent, thrown, cast, directed. 4. abandoned, deserted, left. 5. rejected, disallowed.

౧. నిరశీక s. n. A leech.

౧. నిరక్షరకుటు s. n. (from s. particle నిర్, s. అక్షర *a letter*, and s. కుటు *the belly*.) An illiterate person.

- s. నిరాకారము &c. adj. (from s. particle నిర్, and s. ఆకార *shape*.) Shapeless.
s. n. 1. The sky, atmosphere; heaven. 2. reproach, censure. నిరాకారుడు The supreme being; *Vishnoo, Siva*, the divine spirit. నిరాకరించు v. a. To transgress, disobey, disregard, or contemn. 2. to disgrace.
- s. నిరాకృతము &c. adj. Removed, rejected, set aside.
- s. నిరాఘాటము &c. adj. Easy, unobstructed, without hesitation.
- s. నిరామయము &c. adj. (from s. particle నిర్, and s. ఆమయ *disease*.) Well, hale, recovered from sickness.
- s. నిరాశ s. n. Despair, despondency.
- s. నిరాహారము s. n. Fasting.
- s. నిరుప s. n. (from P. *نرخ*) Fixed rate; price current; tariff; assize.
- s. నిరుడు s. n. making in the inflex. sing. నిరుటి The last, or past year.
- s. నిరుద్యోగము &c. adj. Causeless, groundless.
- s. నిరూఢి s. n. Thorough understanding; skill; fluency.
- s. నిరూపణము s. n. 1. Sight, seeing. 2. doubt, discussion, investigation. 3. ascertaining, determining.
- s. నిరూపము s. n. An address, or representation, in writing; a written order. నిరూపించు 1. To investigate. 2. to explain. 3. to determine, or ascertain. 4. to prove.
- s. నిర్వతి s. n. 1. A demi-god, or ruler of the south west quarter. 2. misfortune, calamity.
- s. నిరోధము s. n. 1. Loss, destruction. 2. restraint, confinement, check. నిరోధించు v. a. To obstruct, or impede.
- s. నిర్గము s. n. 1. The removing one's baggage, furniture, &c., from one place to another, in an auspicious hour; when one is prevented, by some cause, from removing one's-self, at that period. 2. the baggage, or articles, thus removed.
- s. నిర్ఘాతము s. n. 1. A thunderbolt. 2. a gust of wind.
- s. నిర్ఘోషము s. n. Sound in general.
- s. నిర్ఘరుడు s. n. A deity; an immortal.
- s. నిరరము s. n. A cascade, or torrent.
- s. నిరరిణి s. n. A river.
- s. నిర్ణయము s. n. 1. Certainty, positive conclusion. 2. resolution, determination. 3. settlement, final arrangement. 4. result, decree. నిర్ణయించు To fix, settle, or resolve.
- s. నిర్జీకుడు s. n. A washerman.
- s. నిర్దేశము s. n. An order, or command; authoritative instruction, or direction.
- s. నిర్ధారణము s. n. 1. Certainty, or ascertainment. 2. determination, resolution. నిర్ధారణచేయు To determine, or resolve.
- s. నిర్విమత్తము adv. Without cause; for no reason.
- s. నిర్బంధము s. n. 1. Intent, or pertinacious, pursuit of any thing. 2. seizure; laying violent hold of any thing. నిర్బంధించు

- ధించు or నిర్బంధము చేయు v. a. To constrain, or oppress.
- s. నిర్భయము &c. adj. Fearless, undaunted.
- s. నిర్భరము adj. Much, excessive.
- s. నిర్బంధము s. n. A shark.
- s. నిర్మలము &c. adj. Pure, transparent, clear, clean; free from dirt or impurities.
- s. నిర్మాణము s. n. Manufacture, production, creation, invention. నిర్మించు v. a. To create, or invent.
- s. నిర్మాల్యము s. n. The remains of an offering, presented to a deity.
- s. నిర్ముక్తము adj. Loosed, set free, liberated, abandoned, quitted. s. n. A snake which has lately cast it's skin.
- s. నిర్మూలము s. n. Extirpation. నిర్మూలము చేయు To eradicate.
- s. నిర్మోక్షము s. n. A serpent's skin, or slough.
- s. నిర్వాణము s. n. 1. Death, demise; final beatitude. 2. the corner of an elephant's eye.
- s. నిర్వాతనము s. n. 1. Revenge. 2. a gift. 3. delivery of a deposit. 4. payment of a debt.
- s. నిర్వాసము s. n. Extract, decoction, infusion; the natural or artificial combination of a vegetable substance, with a watery fluid.
- s. నిర్వాహము s. n. 1. Extracted juice. 2. a door. 3. a pin or bracket, projecting from the wall.
- s. నిర్వృత్తము s. n. Sight, seeing.
- s. నిర్వాణము s. n. 1. Nakedness. 2. final

- beatitude, the emancipation of the soul from the body, it's exemption from further transmigration, and re-union with the deity. adj. 1. Naked. 2. departed, defunct.
- s. నిర్వాదము s. n. 1. Censure, blame. 2. the decision of a controversy. 3. absence of dispute.
- s. నిర్వాపణము s. n. Slaughter, killing.
- s. నిర్వాహము or నిర్వాహకము s. n. 1. Management. 2. power or ability to perform, execute, sustain, &c. నిర్వహించు v. a. 1. To manage, or transact. 2. to sustain. 3. to effect. నిర్వాహకుడు s. n. A manager.
- s. నిర్విణ్ణము &c. adj. Senseless; overcome with fear, or sorrow.
- s. నిర్వృత్తి s. n. 1. Happiness. 2. rest, repose, tranquillity. 3. death.
- s. నిర్వేదము s. n. 1. Humility, self-disparagement. 2. despair. 3. weariness. 4. disgust.
- r. నిలు adv. Very, much, &c.
- r. నిట్టనిట్ట v. n. To hold up, or erect, the head; to twist back the body, &c., from affected pride, or insolence.
- s. నిలయము s. n. A house, or habitation.
- r. నిలవరము s. n. Truth, certainty. adj. True, certain.
- s. నిలంపుడు s. n. A deity.
- r. నిలుకడ or నిలకడ s. n. from నిలుచు q. v. Constancy, firmness, steadiness.
- r. నిలుచు v. n. 1. To stand. 2. to remain, halt, or stop. 3. to stop, cease, or be

interrupted in progress, before the end or conclusion. 4. to be stopped, or terminated. 5. to be placed upon; to stand upon. 6. to be preserved, or saved. 7. to remain after part is consumed. 8. to be repressed, allayed, humbled, or abated. నిలుపు v. a. 1. To stop, or cause to stand. 2. to stop, or interrupt in progress; to adjourn, to postpone. 3. to stop, or cause to cease. 4. to set, or place, upright. 5. to place, or repose, as faith in another. 6. to preserve or save. 7. to reserve part of a whole. 8. to repress, allay, humble, or abate. నిలుచుండు or నిలవబడు To stop or stand still. నీళ్లునిలక యిస్తున్నవి The water is fordable. lit. The water gives a standing.

T. నిలువ or నిలవ s. n. from నిలుచు q. v. Residue, balance, remainder.

T. నిలువరించు v. a. from నిలుచు q. v. 1. To cause to stand. 2. to support, manage, or sustain. 3. to make proceed, to cause to go on.

T. నిలువు s. n. 1. A man's height, with his hand held upright. 2. the unreaped portion of a field partly reaped. 3. height. adj. High, tall. వానికనిలువెల్లావిషము He is a very deceitful scoundrel. lit. his height is all poison.

S. నివర్తించు v. a. (from S. నివృత్తి q. v.) To abandon, or quit. v. n. To cease, or leave off.

S. నివసథము s. n. A village.

S. నివసనము s. n. A house, dwelling, residence, or habitation.

S. నివహము s. n. 1. A flock, multitude, or crowd. 2. a quantity.

S. నివారణము s. n. 1. A remedy; a cure. 2. averting, driving away. 3. deliverance. 4. prevention. నివారించు 1. To cure, or remedy. 2. to avert, or dissipate. 3. to deliver. 4. to prevent.

T. నివారి s. n. Taking away the effect of evil looks. నివారించు v. a. To take away the effect of evil looks.

S. నివాసము s. n. vide నివసనము.

S. నివీతము s. n. 1. The upper garment, or mantle. 2. a veil. 3. the sacerdotal thread, when suspended round the neck, on particular occasions.

T. నివృగు v. a. To touch, to feel.

T. నివృణు s. n. The ashes upon live coal.

S. నివృత్తి s. n. 1. Cessation, completion, 2. abandoning, resigning, abdicating. 3. rest, repose.

S. నివేశనము s. n. 1. Ground to the extent of 2,400 feet square. 2. vide నివేశము 3. a camp.

S. నివేశము s. n. A house, or habitation.

T. నివృట్టి v. n. To overflow; to be too full.

T. నివ్యాళి s. n. vide నివారి.

T. నివ్వెలు or నివ్వెలుగు s. n. Wonder, surprise, amazement. నివ్వెలుగందు (from అందు to reach.) To wonder, to be surprised, or astonished.

S. నిశ s. n. 1. Night. 2. turmeric. నిశాం

తము (from s. అంత *the end*.) 1. Break of day, or close of the night. 2. a house or dwelling. నిశాచరుడు (from s. చర *that goes*.) A fiend, or goblin. నిశాయుడు s. n. (from s. అట *that wanders*.) An imp, or goblin. నిశాటి 1. A female goblin. 2. an owl. నిశాదర్శి (from s. దర్శి *that sees*.) An owl. నిశాపతి (from s. పతి *master*.) The moon. నిశామణి (from s. మణి *a gem*.) 1. A fire-fly. 2. the moon. నిశానీ s. n. (from P. نشان) 1. A flag, or banner. 2. a mark, or sign. నిశామనము s. n. 1. Sight, seeing, beholding. 2. hearing. నిశాహ్వ s. n. Turmeric. నిశితము &c. adj. Sharpened, keen, whetted. నిశేఖము s. n. Midnight. నిశేధిని or నిశేధ్య s. n. Night. నిశ్చయము s. n. 1. Certainty, ascertainment, positive conclusion. 2. positive resolution, settled determination. నిశ్చయించు v. a. 1. To settle, resolve, or determine. 2. to ascertain. నిశ్చితము &c. adj. Ascertained, settled. నిశ్చితార్థము s. n. The ceremony of betrothing two persons, in which the terms of the future marriage are settled. నిశ్చేణి s. n. A ladder. నిశ్చలము &c. adj. Private, secret. నిశ్చేషము s. n. (from s. particle నిష్, and s. శేష *remainder*.) Whole, complete, entire, all.

s. నిశ్చేయసము s. n. Beatitude, salvation, happiness. నిషంఖము s. n. A quiver. నిషద్య s. n. 1. A market. 2. a shop. నిషద్యరము s. n. Mire, mud. నిషధము s. n. 1. The name of a mountain, or mountainous range, forming one of the principal ranges of the universe, and described as lying immediately south of *Ilavrata*, and north of the *Himala* range. 2. a country in the south east of India. నిషాదము s. n. The first of the seven musical notes. నిషాదుడు s. n. A man of a degraded tribe, an outcast; especially the son of a *Bramin* by a *Soodra* woman; the usual occupation of this cast is hunting, or fishing. నిషిద్ధము &c. adj. Prohibited, forbidden. నిషేకము s. n. Consummation of marriage. నిషేధము s. n. A prohibition. నిషేధించు To prohibit. నిషేవణము s. n. Service. నిష్ఠపటము &c. adj. Sincere; without deceit. s. n. Sincerity. నిష్ఠము s. n. A certain weight of gold. నిష్ఠార్థము s. n. 1. Determination, settlement, final arrangement. 2. certainty. నిష్ఠాపించు To determine, settle, fix, or resolve. నిష్ఠశ s. n. A woman past child-bearing, or in whom menstruation has ceased.

- s. నిష్కుటము s. n. 1. A garden, or grove. 2. the hollow of a tree.
- s. నిష్కుహము or నిష్కుహము s. n. The hollow of a tree.
- s. నిష్క్రమము s. n. Going out, exit.
- s. నిష్ఠ s. n. 1. The catastrophe of a drama, the conclusion of a fable. 2. conclusion in general, end, termination. 3. disappearance, loss, destruction. 4. confirmation, completion. 5. ordinary and uniform practice, or profession. 6. good conduct, excellence. 7. religious practice, devout and austere exercise.
- s. నిష్ఠానము s. n. Sauce, condiment.
- s. నిష్ఠీవనము s. n. Spitting, ejecting any thing from the mouth.
- s. నిష్ఠురము &c. adj. 1. Cruel, harsh. 2. hard, solid.
- s. నిష్పత్తి s. n. Completion, termination.
- s. నిష్పన్నము adj. 1. Done, finished, concluded, accomplished, completed. 2. born, produced.
- s. నిష్పావములు s. n. plu. The pulse termed *Dolichos lablab*. vide అనుము.
- s. నిష్ప్రవాణి s. n. New and unbleached cloth.
- s. నిసర్గము s. n. The natural state; nature; peculiar character, or condition.
- TUD. నిసి s. n. (from s. నిశా) Night.
- T. నిసువు s. n. The young of any animal, or of the human species.
- s. నిశ్చింతము s. n. 1. A scimitar. 2. a sacrificial knife.
- s. నిశావము s. n. The scum of boiled rice.
- s. నిష్పనము s. n. Sound.
- s. నిష్పదము s. n. An indigent, or poor man.
- TUD. నిష్పత్తువు s. n. (from s. particle నిష్, and s. సత్వ strength.) Weakness; debility.
- s. నిస్సరణము s. n. 1. Exit, going forth, or out. 2. the entrance into a house, or city.
- s. నిస్సాణము s. n. A kind of drum.
- s. నిస్సారము adj. (from s. particle నిష్, and s. సార juice.) Sapless, pithless, dry.
- s. నిహాళ s. n. An iguana.
- s. నిహితము &c. adj. Deposited, delivered, given, entrusted.
- s. నిహ్నావము s. n. 1. Denial, concealment of knowledge, dissimulation, secrecy. 2. mistrust, doubt, suspicion.
- s. నిత్యపము s. n. A deposit, or pledge.
- T. నీ pro. Thy. This is the possessive of నీవు q. v. నీది Thine.
- s. నీకాశము adj. in composition, Like, similar, resembling.
- s. నీచము &c. adj. Low, base, vile, mean.
- T. నీటిచోలి s. n. (from T. నీటి the inflex. of నీరు water, and T. చోలు the womb.) Fire, who in Hindoo mythology is represented as the parent of water.
- T. నీటితాత s. n. (from T. నీటి the inflex. of నీరు water, and T. తాత a grandfather.) The wind; the father of fire, and grandfather of water.
- T. నీటు s. n. Vanity, pride of dress, foppishness.
- T. నీడ s. n. 1. Shade. 2. shadow.

- s. నీడము s. n. A nest. నీడోచ్చవము (from s. ఉచ్చవ *born.*) A bird.
- t. నీడు s. n. A Teloogoo title, added to the proper names of the *Kumma* cast; as అంకినీడు &c.
- s. నీతి s. n. 1. Ethics, moral philosophy; morals. 2. guiding, directing. 3. obtaining, acquirement, acquisition.
- s. నీపము s. n. The tree termed *Nauclea cadumba*.
- s. నీరంధ్రము adj. Thick, coarse, gross.
- s. నీరము s. n. Water.
- t. నీరాడు s. n. Boiled water, to mix with కూరాడు q. v.
- t. నీరు s. n. making in the inflex. sing. నీటి, Water. This word is generally used in the plural number, నీళ్లు. నీరుకట్టుదెవులు A stoppage of urine. నీరుకట్టేసాము s. n. A water snake. కండ్లనీళ్లుపెట్టుకొను To shed tears. నీల్లాడు To be brought to bed; because water precedes the birth. ఆ ప్రి నీళ్లుపోసుకొని అయిదు నెలలు అయినది lit. it is five months since that woman bathed. That woman is five months gone with child. నీరు - బుగ్గ or బుద్ద A water bubble. నీరుచురుకు Ardor urine. దుఃఖముచేతనీరైనాడు He has *wasted away*, from sorrow. బంసారునీరు lit. gold-water. Gilding. నీరువట్టు s. n. Thirst.
- t. నీరుకారు s. n. A kind of pincers, or tongs.
- t. నీరుది s. n. Urine.
- t. నీరుల్లి s. n. An onion.

- t. నీలు s. n. 1. A tear; water from the eye. 2. ashes over live coal.
- s. నీలంకువు s. n. Any insect.
- s. నీలము s. n. (A. نيل) 1. The sapphire. 2. black, or dark blue, colour. adj. Black, or dark blue. నీలకంఠము s. n. (from s. కంఠ *the throat.*) A peacock. నీలకంఠుడు s. n. *Siva*; from his throat having become black, by his swallowing the poison produced at the churning of the ocean.
- t. నీలి s. n. 1. The indigo plant. *Indigofera tinctoria*. 2. dark blue colour. 3. thread died of that colour. adj. 1. Dark blue. 2. false. నీలియేడువు *False weeping; crocodile tears.* నీలివాతా A false rumour.
- t. నీలుగు or నీలు v. n. 1. To strut, to walk proudly. 2. to die. 3. to yawn. s. n. Strutting.
- s. నీళ s. n. The wife of *Vishnoo*.
- t. నీళ్లు s. n. plu. *vide* నీరు.
- s. నీవారము s. n. plu. Wild corn.
- s. నీవి s. n. 1. Capital, principal, stock. 2. a stake or wager. 3. a cloth round a woman's waist, or the ends of the cloth passed round the loins so as to hold the whole together; the tie of drawers, worn by women, &c.
- t. నీవు pro. Thou.
- s. నీవుతము or నీవుత్తు s. n. Any inhabited country.
- s. నీవ్రము s. n. The edge of a thatch.
- s. నీహారము s. n. Frost, hoar frost.
- t. నుం s. n. The edible seed of a *palmyra* fruit, while unripe.

- t. నుంచి or నుండి postpos. From, away from ; out of ; by ; since.
- t. నుగ్గాడు v. a. To kill, assassinate, or slaughter.
- t. నుగ్గు v. a. 1. To pound, or reduce to powder. 2. to speak fluently, in confutation of others. s. n. 1. Powder. 2. a dung cake, used as fuel. నుగ్గునూచేకా adv. Into powder, or pieces.
- t. నుచ్చు s. n. Sheep, or goat, dung.
- t. నుచ్చుపాతలు s. n. plu. Bits of cloth, with which the natives tie the teats of sheep, &c.
- t. నుడి or నుడువు s. n. A word, or expression.
- t. నుడువు v. a. To say, express, or tell.
- s. నుతి s. n. Praise, eulogium, commendation, panegyric, applause, encomium. నుతించు or నుతియించు v. a. To praise, or applaud.
- s. నుత్తము &c. adj. Sent, ordered, dispatched.
- t. నుదురు s. n. making in the inflex. sing. నుడుటి The forehead.
- t. నునువు s. n. Smoothness. adj. Smooth.
- t. నున్నన s. n. Smoothness. నున్నని or నున్న adj. Smooth. నున్నచేయు v. a. 1. To smooth ; to level. 2. to destroy, or ruin.
- s. నున్నము &c. adj. Sent, dispatched, cast, thrown, dismissed.
- t. నుయ్య s. n. making in the inflex. sing. నూలి A well.
- t. నురుగు or నురువు s. n. Froth, foam.
- t. నులుచు v. a. To thrash corn, by tram-

- pling it under the feet, either of men, or cattle.
- t. నులుము v. a. To pulverize ; to reduce to powder, or dust. s. n. Powder, dust. నులుముచేయు or నులుమాడు To kill, or assassinate.
- t. నులక s. n. A sort of rope, or string, of which the net work which forms the bottom of the common native bedsteads is composed.
- t. నులి s. n. Griping pain in the intestines. adj. Little, gentle. నులిపెట్టు or నులిసె To have griping pains. నులిపురుగులు s. n. plu. Worms found in the intestines. నులివెచ్చు Gentle warmth.
- t. నులివు s. n. Sound in general.
- t. నులుచు or నులుపు v. a. vide నులుచు.
- t. నులుము v. a. To twist round the flesh.
- t. నువు or నువ్వు s. n. A crop of sesamum. In the plural, this word denotes the sesamum seed itself.
- t. నుసలు or నుసులు v. n. To trifle away time.
- t. నుసి s. n. The dust into which wood is reduced, by insects. నుసిపురుగు An insect found in timber.
- t. ననుమ s. n. The eye-fly.
- t. నూ s. n. A contraction of నువ్వు q. v. ; as నూబింది The flour of the sesamum seed.
- t. నూకలు s. n. plu. Broken pieces of rice, or of similar substances.
- t. నూకు v. a. To push violently ; to thrust

out. పెంటనూకు To sweep away the dust, or dirt.

T. నూకారు s. n. A line of hair, from the navel to the breast.

T. నూకు s. n. A sort of dust, which covers the grain of the great millet. *Holcus saccharatus*.

S. నూతనము or నూత్నము &c. adj. New, fresh, recent, young.

T. నూనె s. n. Oil in general.

S. నూపురము s. n. An ornament for the ankle.

T. నూలు s. n. making in the inflex. sing. నూటి A hundred. adj. One hundred.

T. నూలు v. a. To grind. కత్తినూలు To sharpen, or grind a knife.

T. నూల్చు v. a. *vide* నులుచు. నూల్చు or నూత్తిడి s. n. Thrashing corn.

T. నూలు s. n. making in the inflex. sing. either నూలు or నూలి Thread. నూలు కందె An oblong roll, or ball, of thread. సన్ననూలు Fine thread. నూలువడుకు To spin thread. వాడు సన్ననూలువడుకుతున్నాడు He is becoming *very lean*. lit. he is spinning fine thread.

T. నూలుకొను v. n. 1. To be excited, or incited. 2. to be rallied in battle. 3. to recover one's senses. v. a. To accept, consent, or agree. నూలుకొల్పు v. caus. 1. To excite, or incite. 2. to rally in battle. 3. to restore to one's senses. 4. to cause to accept, &c.

S. నృత్తము or నృత్యము s. n. Dancing.

S. నృపుడు or నృపతి s. n. A ruler; a king.

S. నృశంసము &c. adj. Malicious, wicked, hurtful, injurious, mischievous, destructive.

T. నె part. This is a syllable prefixed, in composition only, to substantives, to denote - *Soft, smooth*; as నెమ్మోము A smooth face. The consonant following it is always doubled.

T. నెక్కిను v. n. To be spread.

T. నెకడి s. n. A large fire, lighted for warmth in cold weather, or for keeping off wild beasts.

T. నెకడు s. n. A shark. v. n. 1. To be encreased or promoted. 2. to spread, or extend. 3. to be published. నెకడించు v. caus. 1. To cause to encrease, or extend. 2. to publish.

T. నెకయు v. n. To fly.

T. నెకులు s. n. Perturbation, disquiet.

T. నెక్కు v. n. To be managed, or ended. v. a. To push one forward. నెక్కించు v. a. To manage.

T. నెచ్చు s. n. A quantity of very small broken rice, &c.

T. నెచ్చెలి s. n. A friend; either male, or female.

T. నెట్టన adv. Exceedingly, excessively.

T. నెట్టపంట adv. Destitute of cause, or reason.

T. నెట్టు v. a. To push, or thrust, away violently. నెట్టుకొను v. comp. To rush in. నెట్టించు v. caus. To cause to push, or thrust, away violently.

- T. నెత్తము s. n. 1. Elevated ground; a table land. 2. gaming.
 T. నెత్తి or నెత్తికాయ s. n. The head. నెత్తి మూట A burden carried on the head.
 T. నెత్తురు s. n. Blood. నెత్తురుగడ్డ A boil. నెత్తురు పెనుపాద A serpent with red spots. నెత్తురుబంక The bloody flux.
 T. నెనరు s. n. Affection, tenderness, attachment.
 T. నెపము s. n. 1. Blame. 2. accusation. 3. a pretence.
 T. నెప్పు s. n. 1. The destined, fixed, or usual place. 2. contrivance, expedient. 3. good order, or arrangement.
 T. నెమకు v. a. To search, or look for.
 T. నెమరు s. n. The chewing of the cud. నెమరు - పెట్టు or పేయు To chew the cud.
 T. నెమలి s. n. A peacock. నెమలికన్న (from T. కన్న the eye.) 1. The eye of the peacock. 2. the beautiful round mark, in the feathers of its tail.
 T. నెమురు v. a. To rub the body with unguents.
 T. నెమ్మది s. n. 1. Quiet, or ease, of mind. 2. rest, repose. నెమ్మది కావుండు To be free from all disquietude.
 T. నెమ్మి s. n. 1. Happiness. 2. meekness. 3. friendship. 4. a peacock.
 T. నెక్కులు s. n. plu. The iron nails, sharp pointed at both ends, whereby boards are conjoined.
 T. నెయ్యము s. n. Affection, tenderness. నెయ్యంపుటలుక (from T. అలుక anger.)

Displeasure towards an object beloved.

నెయ్యండు A friend, companion, or comrade.

T. నెయ్య s. n. making in the inflex. sing. నేతి Clarified butter. *Ghee*.

T. నెరయు or నెరియు v. n. 1. To extend; to pervade. 2. to be published. 3. to grow grey as hair. నెరపు or నెరుపు v. a. 1. To spread or scatter. 2. to publish. s. n. 1. The act of spreading. 2. greyness of hair.

T. నెరసు s. n. 1. An atom. 2. a fault, or mistake.

T. నెరి s. n. A sympathetic swelling, caused by a wound or sore, but in a part of the body different from the precise place where the wound or sore is.

T. నెరుము v. n. The tendons or intestines to pain. v. a. To turn or twist round a weapon, in a wound, after it has been thrust into the body.

T. నెరుపు v. a. 1. To distribute any thing among a company, either in equal or unequal shares, according to their rank. 2. to make even, to equalize.

T. నెఱ adj. This is a word always prefixed to substantives, and denoting - Great, entire; as నెఱమంట A great flame, or pain. నెఱవిదే Mimickry.

T. నెఱకలు s. n. plu. 1. Vital parts. 2. hair.

T. నెఱయు v. n. *vide* నెరయు No. 1. & 2.

T. నెఱపు s. n. 1. Breadth. 2. nobility. adj. Noble, excellent.

T. నెఱవేలు v. n. To be accomplished,

- perfected, completed or fulfilled. నెఱవేల్పు v. a. To accomplish, or fulfil.
- T. నెఱ్ఱి s. n. 1. Merit, goodness, excellence. 2. greatness, eminence, excess. adj. Good, excellent.
- T. నెఱ్ఱిక s. n. A female's under garment.
- T. నెఱ్ఱియ or నెఱ్ఱై s. n. A crack in the ground.
- T. నెఱ్ఱియా adv. Entirely, totally.
- T. నెఱులు s. n. plu. The hair.
- T. నెల s. n. 1. A month. 2. the moon. 3. an ornament in the form of a crescent. నెలరాయి (from T. రాయి a stone.) vide చంద్ర కాంతము under చంద్రుడు. నెల్లాండ్లు The period of a month.
- T. నెలకొను v. n. 1. To be extended; to be scattered. 2. to stand, or stop.
- T. నెలక or నెలకతుక s. n. A woman.
- T. నెలవు s. n. A house, dwelling, or residence. నెలవుకొను To reside.
- T. నెల్లికూర చెట్టు s. n. The shrub termed *Gmelina arborea*.
- T. నెల్లి చెట్టు s. n. Emblic myrobalan. *Phyllanthus emblica*.
- T. నెళవు or నెళువు s. n. Information, acquaintance, knowledge, experience. నెళవరి s. n. 1. A well informed, experienced, or clever person. 2. a person well known.
- T. నెవలి s. n. vide నెమలి.
- T. నెవ్వ or నెవ్వము s. n. 1. Calamity, distress, misfortune. 2. danger, peril.
- T. నేజి s. n. (P. نیز) A short spear, or lance.
- T. నేటు adj. Noble, excellent.
- T. నేడు s. n. making in the inflex. sing. నేటి To-day, this day.
- T. నేత s. n. 1. Weaving. 2. texture. నేతరాడు A weaver.
- S. నేత or నేత్యుడు s. n. A master, or owner.
- S. నేత్రము s. n. 1. The eye. 2. bleached or wove silk. నేత్రచ్చదము (from S. చద్ to cover.) The eye-lid.
- S. నేదిప్పము &c. adj. Very near.
- T. నేను pro. I. making in the nom. plural మేము, or in books sometimes నేము, or ఏము.
- S. నేపథ్యము s. n. 1. Dress, ornament, embellishment. 2. disguise.
- S. నేపాళ దేశము s. n. The country of Nepal.
- S. నేపాళము s. n. A tree so called.
- T. నేబు s. n. A coin, of the value of 40 cash.
- T. నేమకము s. n. 1. Choice, determination. 2. a rule, or law.
- TUD. నేమము s. n. vide నియమము.
- S. నేమి s. n. 1. A pulley. 2. the frame work for the rope of a well. 3. the circumference of a wheel.
- TUD. నేమించు v. a. 1. To determine, or fix. 2. to appoint; from నేమము q. v. This verb is also the causal form of నేము q. v.
- T. నేము v. a. To sift, to winnow.
- T. నేయు v. a. To weave. నేయించు v. caus. To cause to weave. మంచము నేయు To lace a cot. Xద్ది నేయు To thatch with grass.
- T. నేర s. n. 1. Stupidity. 2. mistake, fault.

3. failing. This is the negative noun from నేరుచు q. v.
- త. నేరము s. n. 1. A crime, or offence. 2. a fine. నేరము మోపు To charge, lit. to load, with a crime; to accuse. వానిమీద నేరము మోపింది He has been found guilty of the crime. lit. the crime has been laden upon him. నేరస్థుడు A criminal, culprit, or offender.
- త. నేరుచు or నేర్చు v. a. To learn. The affirmative and negative aorists of this verb are added to other infinitives, as auxiliaries, to denote the possession, or want of power or ability. I can, &c. I cannot, &c. నెర్చికోను or నేర్చుకోను v. comp. To learn, or acquire knowledge. నేర్పు v. caus. To teach, to instruct. s. n. 1. Skill, knowledge, information. 2. dexterity, ability. 3. contrivance. 4. merit. నేరుపరి or నేర్పరి A clever person. నేర్పించు v. caus. To cause to teach; to educate. నేరిమి s. n. Skill, dexterity.
- త. నేరేడు s. n. The rose apple tree. *Eugenia jambos*. నేరేడుదీవి s. n. vide జింబుదీప్ పము.
- త. నేల s. n. Land, soil, earth. నేలకుఁగోలకుఁ దెచ్చు To turn topsyturvy. నేలఁగలుపు (from త. కలుపు to mix.) To kill, to ruin. నేలమఱిగ A subterraneous abode.
- త. నేవము s. n. 1. Fraud, trick, deception. 2. pretence.
- త. నేవళము s. n. A kind of necklace, worn by women.
- త. నేస్తము s. n. Friendship. నేస్తకాఁడు A male friend, or companion. నేస్తురాలు A female friend.
- త. నైచికి s. n. A cow of a superior kind.
- త. నైద్యము s. n. (H. نچانچ low, mean, down.) Meanness, lowness, pretended humility.
- త. నైమిశము s. n. A forest, or wilderness, so called.
- త. నైర్వతి s. n. The ruler of the south-west quarter.
- త. నైవేద్యము s. n. An oblation, or offering, to the deity.
- త. నైషధుఁడు s. n. A name of Nala, the famous Hindoo Emperor.
- త. నెంచు v. a. To pain, or hurt.
- త. నెక్కు s. n. A dent, or bend. v. a. To press down, to compress. నెక్కిరిదురు To ask rigidly, or severely. నెక్కించు v. caus. To cause to press down, &c.
- త. నెగలు s. n. plu. The poles connecting the carriage with the yoke.
- త. నెగులు v. n. To be wearied, or fatigued.
- త. నెబ్బిళ్లు s. n. plu. Saliva.
- త. నెచ్చు v. n. To smart, pain, or ache. నెడుచు To hurt, torment, or cause pain. మనస్సు నెచ్చు The mind to be displeased. నెచ్చుకోను To repent of; to be sorry, or afflicted; to regret.
- త. నెడువు v. a. To say, tell, or express. s. n. Saying. తొలి నెడువులు s. n. plu. The Vedas. lit. the first sayings.
- త. నెట్టి s. n. Bodily pain, or ache. నెట్టిం చు v. a. 1. To hurt, or pain. 2. to afflict, or torment. 3. to displease, or offend.

- ప్ర సకపు సెప్పులు నిబించు The pains of labour to appear, or commence.
- త. సెసలు s. n. making in the inflex. sing. సెసటి The forehead.
- త. సోచు v. a. To perform a meritorious act.
- త. సోటము s. n. Examination of coin by sight. సోట నాడు A shroff, or money changer.
- త. సోనాటు v. a. To pierce, so as to cause pain. సో నాడు To offend; to cause pain, or sorrow. సో నేయు To throw, so as to cause pain. These three words are compounded of సో, the irregular infinitive of సెచ్చు to pain, and the verbs నాటు, ఆడు, and ఏయు q. v.
- త. సోము s. n. 1. A vow. 2. a meritorious act. 3. fasting. v. a. 1. To lose. 2. to perform a meritorious act.
- త. సోరు s. n. making in the inflex. sing. సోటి The mouth. సోరుముయ్య Hold your tongue.
- జ. సొకరీ s. n. (from P. سوكري) Service. సొకరు A servant. (P. سكر)
- స. స్వంతుడు s. n. A pupil who resides in his teacher's house.
- స. స్వంతువు s. n. A deer.
- స. స్వక్కారము s. n. Disrespect, contempt.
- స. స్వగ్రోధము s. n. The Indian fig tree. *Ficus indica*.
- స. స్వర్బుదము s. n. A thousand million.
- స. స్వస్తము &c. adj. Deposited, placed, consigned, delivered.
- స. న్యాయము s. n. 1. Propriety, fitness. 2.

- justice, equity. 3. law. 4. morality. 5. logic. 6. a reason, or cause. న్యాయము &c. adj. Right, proper, fit, just.
- స. న్యసము s. n. A deposit, or pledge.
- స. న్యబ్జము &c. adj. Bent, crooked, hump-backed.
- స. న్యనము &c. adj. 1. Blameable, vile, wicked, despicable. 2. less, deficient, defective.
- స. న్రస్తిమాలి s. n. A name of *Siva*; as ornamented with a garland of human skulls.

ప

- ప The thirty-sixth letter, and twenty-first consonant, in the Teloogoo alphabet.
- స. పంకము s. n. 1. Mud, mire, clay. 2. sin. పంకజము or పంకేరుహము (from s. జి born, and s. రుహ what grows, respectively.) The lotus; as produced in wet soil. పంకిలము adj. Muddy.
- గ. పంకా s. n. (from H. पङ्क) A fan.
- త. పంకించు v. n. To receive attention; to possess weight, or authority.
- స. పంక్తి s. n. A line, row, or range.
- త. పంక s. n. The forked branch of a tree. పంకటించు-పంకడించు or పంకలించు v. a. To open the legs. పంకటికాళ్ల adj. (from త. కాలు the leg.) Bandy-legged.
- త. పంక నామము s. n. *videt* నామము No. 2.
- త. పంగిడి s. n. A deep pit, for catching elephants.
- త. పంకు s. n. Pudendum muliebre.
- స. పంకువు adj. Lamé, crippled, halt. s. n.

1. One who has lost his legs. 2. the planet *Saturn*.

r. పంచ s. n. A veranda.

s. పంచ adj. in composition only. Five. పంచకము adj. (from s. affix క) Five; relating to five, made of five, bought with five, &c. s. n. A field of battle. పంచశుష్టము or పంచశూఢము s. n. (from s. శుష్ట or శూఢ *concealed*.) A turtle, or tortoise; as having its five members hidden by its shell. పంచజనుడు s. n. (from s. జన *born*.) Man in general; a man, as composed of the five elements. పంచత or పంచత్వము s. n. 1. Death, dying; as being the dissolution of the five elements. 2. the nature or condition of five. పంచదశకము s. n. (from s. దశక *ten*.) Fifteen. పంచదశము s. n. (from s. దశ *ten*.) Fifteenth. పంచదశి s. n. The fifteenth lunar day, of either the dark, or bright, fortnight. పంచనఖము s. n. 1. A tiger 2. an elephant. 3. a tortoise. lit. *five clawed*. పంచనఖి s. n. A lizard, or iguana. lit. *five clawed*. పంచభూతములు The five elements; viz. earth, fire, water, air, and æther. పంచవ్యము s. n. The five articles derived from the cow; viz. milk, curds, clarified butter, cow's urine and cow dung. The *Hindoo*s drink these five articles mixed together, as a purification, after any breach of their laws prescribed for purity. పంచపాత్ర s. n. 1.

Five plates collectively. 2. a small metal vessel, in the form of a tumbler. పంచమి s. n. The fifth lunar day, of either the dark, or bright, fortnight. పంచమము &c. adj. Fifth. s. n. 1. The seventh musical note, said to be formed by air drawn from five places; viz. the navel, the thighs, the heart, throat, and forehead. 2. one of the *Ragas* or modes of music. పంచముడు s. n. 1. The fifth man. 2. an outcast, a *Paria*; as not belonging to any of the four pure Hindoo tribes. పంచవక్త్రుడు s. n. (from s. వక్త్ర *a face*.) *Siva*. పంచశరుడు s. n. (from s. శర *an arrow*.) The Hindoo Cupid. పంచకాఖి s. n. (from s. కాఖి *a branch*.) The hand. పంచాంగము s. n. (from s. అంగ *a member*.) An almanack; as specifying 5 different things; viz. the lunar day, the day of the week, the constellation, the conjunction of the planets, and the *kurcina*, of which there are eleven. పంచామృతము s. n. The aggregate of five articles, viz. milk, curds, butter, honey, and water. This mixture is used as a bath for Hindoo idols. పంచాశత్తు adj. Fifty. పంచాశము adj. Fiftieth. పంచాయతి s. n. An assembly of five, or more, persons, to settle a matter by arbitration. పంచారుధిపత్రము s. n. A bond drawn out in the presence of five persons; viz. the debtor, the creditor, the two witnesses, and the writer of the bond.

- s. పంచీ adj. in composition only. Broad, wide, spreading; as పంచీస్యము (from s. ఆస్య *a face*.) A lion.
- T. పంచకము s. n. The quantity of 5 *tooms* of grain.
- T. పంచదార s. n. Sugar. చీనా or పటిక - పంచదార Sugar candy.
- T. పంచపాళీ or పంచాది s. n. The roof of a veranda or balcony.
- T. పంచబంగాళము s. n. Disappearance, vanishing.
- T. పంచితము s. n. Cow's urine.
- T. పంచు v. a. 1. To distribute, divide, or share. 2. to dispatch, or send. 3. to command.
- T. పంచె s. n. A Hindoo's lower garment.
- s. పంజీరము s. n. A cage. (P. పంజీర)
- T. పంజు s. n. A torch.
- T. పంజె adj. Poor, helpless. s. n. A helpless person. పంజెతనము s. n. Helplessness.
- T. పంట s. n. Produce; crop. పంటవలంతి s. n. (from T. వలంతి *a woman*.) The earth. పంటసాల s. n. A granary or magazine.
- T. పంటి s. n. A large earthen pot, with a wide mouth.
- T. పంటె s. n. A distaff.
- T. పంక్రకోల s. n. A harpoon.
- s. పంద s. n. 1. Wisdom, understanding. 2. science, learning.
- T. పండావాండ్లు s. n. plu. A certain cast of Hindoos, named *Punda*.

- s. పండితుడు s. n. (from s. పంద q. v.) A pundit, or learned bramin.
- T. పండు s. n. making in the inflex. sing. పంటి and in the nom. plu. పండ్లు A fruit.
- v. n. 1. To ripen. 2. to produce. 3. to lie down. 4. to be accomplished. పండుకూకు or పండాకు A yellow or ripened leaf. పండువెన్నెల s. n. lit. ripened moon light. The height of the full moon. పండించు v. caus. To cause to ripen; to cultivate, or raise a crop. పందవారు v. n. 1. To begin to ripen. 2. to grow pale, or white.
- T. పండుకొను v. comp. (from పండు q. v.) To lie down, or recline.
- T. పండుక s. n. A feast.
- r. పండుచేప s. n. A species of cod fish.
- r. పండువ or పండువు s. n. *vide* పండుక.
- T. పండ్రెండు or పండ్డెండు adj. numeral. Twelve.
- T. పంతము s. n. 1. A vow, promise, or engagement. 2. a wager. 3. obstinacy, firmness, perseverance. పంతనంచు v. n. 1. To vow. 2. to wager. 3. to persevere.
- r. పంతులు s. n. plu. A title affixed to the proper name, and assumed by bramins in the northern circars, when employed by government. 2. a schoolmaster. This word I believe to be a corruption of పండితులు, the plural of పండితుడు q. v.
- T. పంద s. n. A coward.
- T. పంది s. n. A hog. పందికొక్కు s. n. An immense rat, commonly termed a *bandy-coot*. పందికొమ్ము (from కొమ్ము *a horn*.)

- The tusk of the wild boar. పండుగొం
 త్రించు To grunt as a hog.
౧. పందిగడ్డ s. n. The name of a certain
 edible root.
౧. పందియము s. n. *vide* పం దెము.
౧. పందిరి or పందిలి s. n. making in the in-
 flex. sing. పందిటి, and the nom. plu. పం
 దిల్లు A shed made of leaves, or wicker
 work; *a pandal*.
౧. పందుము s. n. (from ౧. పది *ten*, and ౧. తూ
 ము q. v.) Ten *tooms*.
౧. పందెము s. n. A wager, stake, or bet.
 గుడ్డుపందెము A horse race. పం దెము
 పోడు To lose a wager. పం దెము గెలు
 చు To win a bet.
౧. పందొమ్మిది or పంధొమ్మిది adj. numeral.
 (from ౧. పది *ten*, and ౧. తొమ్మిది *nine*.)
 Nineteen. పందొమ్మిండు s. n. plu. Nine-
 teen persons.
౧. పంపకము s. n. (from ౧. పంచు q. v.) 1.
 Division, sharing. 2. sending. 3. dismis-
 sion. 4. contrivance, means, expedient.
౧. పంపరపనసచెట్టు or పంపరమాసచెట్టు s. n.
 The tree which produces the fruit termed
 in the West Indies *the Shaddock*, and in
 India *the Pumplemoss*.
౧. పంపు or పం పించు v. a. *vide* లింపు. The
 former word is also a substantive noun,
 and denotes - 1. Sending, dismissing. 2.
 a certain weight equal to five eighths of
 a seer. పంపు చేయు To send evil spirits
 to torment another.
౧. పంబ s. n. A kind of drum.
౧. పకపకలు s. n. plu. Loud bursts of laugh-
 ter. పకపక నవ్వు or పకపకలాడు v. n. To
 laugh very loudly.
౧. పక్క s. n. 1. The side. 2. a side or direc-
 tion. 3. a page. 4. a bed, or bedding. adj.
 Near, next, neighbouring. పక్కయిల్లు
 The neighbouring house. పక్కపండ్లు
 The side teeth, as distinguished from
 those in front. పక్కబలము Auxiliary force;
 assistance, help. పక్కనాచోపు To walk
 alongside. పక్కయెముక s. n. A rib. పక్క
 పోట్లుబోడుచు To tickle one in the sides.
౧. పక్కణము s. n. The residence of low, or
 outcast tribes.
౧. పక్కము s. n. (from s. పక్ష) 1. A side.
 2. the lunar fortnight, either of the
 moon's increase, or decrease.
౧. పక్షి s. n. (from s. పక్షి) A bird.
౧. పక్షు s. n. A scab.
౧. పక్షున adv. 1. Suddenly. 2. inconsider-
 ately. 3. exceedingly.
౧. పక్షేణు s. n. Armour, mail.
౧. పక్వము adj. 1. Ripe, mature. 2. dressed,
 cooked. 3. fit for use; fit, convenient.
 పక్వముచేయు 1. To cook or dress vic-
 tuals, &c. 2. to bring any thing to a pro-
 per settlement. పక్వమగు To become
 ripe, or mature.
౧. పక్ష s. n. 1. Hatred, hostility, enmity. 2.
 an enemy, or foe. పక్షచూకొను To
 revenge; to avenge. lit. To vent one's
 enmity. పక్షబట్టు To entertain or con-
 ceive hatred.
౧. పక్షద s. n. An ace; one, in games.

- T. పగడము s. n. 1. Coral. 2. *vide* పగడ. పగడంపురిక్క (from TUD. రిక్క *a star*.) The sixth of the lunar mansions.
- T. పగతుడు s. n. An enemy, or foe. This word, in the nom. plu. makes పగలు, or పగతులు.
- T. పగలు or పగులు v. n. To break, crack, or go to pieces; to be broken, or fractured, as a limb; to break, or burst, as a sore.
- S. n. making in the inflex. sing. పగటి Day, day-time. పగలువత్తి s. n. A blue light. పగలించు - పగలించు or పగల్చు v. a. To break, or crush. పగలగొట్టు To break into pieces, to break open, to break off. పగుళ్లు s. n. plu. Crevices, cracks. రాత్రిపగలు Day and night. పట్ట పగలు Mid-day.
- T. పగిది s. n. Mode, manner, way.
- TUD. పగ్గము s. n. (from s. ప్ర గ్ర హ) A rope, rein, or halter.
- TUD. పగ్గెయ or పగ్గె s. n. (from s. ప్రజ్ఞా) Arrogance.
- T. పచరించు v. n. 1. To walk about; to wander. 2. to cause to extend.
- T. పచరు s. n. Walking.
- S. పచేలిమములు s. n. plu. The pulse termed *Phaseolus radiata*.
- T. పచ్చ s. n. 1. An emerald. 2. any figure punctured, or *tattooed*, into the skin. adj. 1. Green. 2. yellow. పచ్చన or పచ్చదనము s. n. Green or yellow colour. పచ్చని adj. Green, yellow. పచ్చనిబంగారు Yellow, or *pure*, gold.
- T. పచ్చదము s. n. A particular kind of cloth, generally twenty-four cubits long, and two cubits broad. 2. two cloths sewn together.
- T. పచ్చది s. n. A sort of pap, made of vegetables, or curds, mixed with tamarind juice, salt, chillies, &c.
- T. పచ్చి s. n. A bird. adj. Raw, unripe, unboiled, fresh, new.
- T. పచ్చిక s. n. Grass, verdure.
- T. పచ్చెము s. n. Robbery committed in public. పచ్చెపువాడు A man who robs in public.
- T. పజ్జ adv. Near.
- G. పటకా s. n. A sash. (H. కప్ప)
- T. పటకారు s. n. A pair of tongs, or pincers.
- S. పటము s. n. 1. Cloth. 2. a picture, when finished and mounted. 3. a particular sort of cloth; coarse thick cloth, canvas. పాలిపటము A paper kite. పటకారుడు (from s. కార *a maker*.) A weaver. పటచ్చరము s. n. Old cloth. పటమంటపము s. n. A tent. పటాహోపము s. n. Magnificent apparel.
- S. పటలము s. n. 1. A roof; a thatch. 2. a multitude, train, or retinue. 3. film over the eye; a cataract in the eye. 4. a flaw in gems.
- S. పటవాసకము s. n. Perfumed powder.
- S. పటహము s. n. A kettle drum; a war drum, or one used in battle.
- S. పటాక s. n. A flag, or banner.
- T. పటాపంచలు s. n. plu. Dispersion, defeat. పటాపంచలవు To be dispersed, as an army, &c.

TUD. పటికము s. n. (from s. పృటిక) Crystal.

పటిక కారము s. n. Alum. lit. astringent crystal. పటిక బెల్లము s. n. (from T. బెల్లము jaggory.) Sugar-candy.

s. పటిమ s. n. Cleverness, dexterity.

s. పటిరము s. n. Sandal wood.

T. పటుగారు s. n. vide పటకారు.

s. పటువు adj. 1. Clever, dexterous, skilful. 2. diligent. 3. smart, sharp. 4. hale, healthy.

s. పటోలిక s. n. A small cucumber. *Trichosanthes diaca*; it is also applied to *Luffa acutangula*.

T. పట్ట s. n. 1. The inner bark of a tree. 2. sackcloth.

s. పట్టణము or పట్నము s. n. A city.

T. పట్టపగలు s. n. vide under పగలు.

T. పట్టపువాడు s. n. A boat-man.

s. పట్టము s. n. 1. A stone for grinding. 2. a diadem. పట్టపుదేవి s. n. A queen. పట్టపేనుగ A royal elephant. పట్టముగట్టు To crown; to invest with a high dignity. పట్టమేలు To reign.

s. పట్టపము s. n. A sort of weapon.

T. పట్టా s. n. 1. The inner bark of a tree. 2. sackcloth. 3. the *puttah* or written document given to ryots, cultivators, &c. (H. పట్టా a deed.)

T. పట్టాకత్తి s. n. A double edged sword.

s. పట్టాభిషేకము s. n. The coronation of a king, or installation of any one, by means of unction, or bathing.

T. పట్టి postpos. Through. This is the past verbal participle of the verb పట్టు q. v.

T. పట్టి s. n. A child; an infant. పట్టిపట్టి s. n. A grand-child.

T. పట్టి s. n. 1. A written list of abuses, committed by public servants. 2. a roll of beetle, &c. tied up.

T. పట్టు s. n. 1. Silk. 2. any external application to allay pain, or to a sore, &c. 3. a hold, gripe, or grasp; seizing. 4. a place; a house, an abode. 5. cause, reason, or ground, for a proceeding. 6. relationship. 7. a prop, support, protection. 8. partiality, favor. 9. a party, or side. 10. an opportunity. adj. Silken. ఒకనిపట్టు గామాట్లాడు To speak in one's favor, or in one's behalf. ఒకపట్టు గావుండు To insist pertinaciously on any point. పట్టుబడు v. n. To be seized, or apprehended. వానిగుణములు వీనికిపట్టుబడ్డవి lit. the qualities of that man have been communicated to this man, by association. This man has adopted the habits of the other. పట్టుదల s. n. 1. Affection, favour. 2. perseverance, persistence. పట్టుబడి s. n. 1. A sum received or credited in account. 2. the worth or cost of any thing.

T. పట్టు v. a. 1. To seize, or apprehend; to catch, or take hold of. 2. to hold, or take possession of a country. 3. to hold in, or retain, as breath, &c. 4. to undertake. 5. to find out, or discover. 6. to press, depress, repress, or suppress. 7. to begin. 8. to be dependant on. 9. to stop, as pay. 10. to blow, as a trumpet. 11. to admit, as a law suit. 12. to take, or receive, as

a bribe. v. n. 1. To be attacked by insects. 2. to cost. 3. to fit, or suit. 4. to be possessed by evil spirits. 5. to arrive, as ships. 6. die to be imbibed, or absorbed. 7. to hold or contain. 8. to be affected by disease, or pain. 9. to take up, or occupy, time. పట్టు is also added to a great number of nouns, to give them a verbal signification; and, in such case, takes its meaning from the noun to which it is affixed; thus, తుప్పుపట్టు (from *తుప్పు* *rust*.) To rust. ఇలుకుపట్టు (from *ఇలుకు* *a sprain*.) To be sprained. అక్కఱపట్టు (from *అక్కఱ* *necessity*.) To be necessary, to be required. కొమ్మపట్టు To grow fat. బూజుపట్టు To grow mouldy. దోవపట్టు To take a road. కాలుపట్టు To geld, as applied to animals. lit. to seize the leg. పగపట్టు To conceive hatred. నోటపట్టుపలుకు To speak distinctly. lit. to utter so as to seize in the mouth. చేలిపట్టు To feel cold. చెయిపట్టు lit. to seize the hand. 1. To ravish a female. 2. to protect, support, or assist. చెట్టపట్టు lit. to take the hand. To marry. పుత్తుపట్టు To recover strength. ఆమందు యీకొనాన్నిపట్టలేదు That medicine has not affected this sickness. పట్టించు v. caus. 1. To cause to seize, hold, retain, begin, arrive, fit, or be inclined. 2. to rub with any unguent. It has also other meanings, which will be best explained by the following examples. చొదవముపట్టించు To invent or contrive any

curiosity. ఎగతాళిపట్టించు To joke. నవ్వులుపట్టించు To laugh. యజ్ఞముపట్టించు To annoy, beat, or ruin. lit. to cause a burnt sacrifice to seize. పనిపట్టించు (from *పని* *business*.) To punish. అములుపట్టించు (from *అములు* *q. v.*) To shew one's authority over another. కొత్తవాడికెపట్టించు To innovate, or establish any new custom. పట్టుకొను or పట్టికొను v. comp. 1. To seize, or apprehend. 2. to catch, hold, or retain possession of a country. 3. to begin. 4. to stop as pay. 5. to comprehend, or understand. పట్టుకొనివచ్చు To bring by force. పట్టుకొనిపోవు To carry away by force. పట్టించుకొనిపోవు To take along with.

ర. పట్టె s. n. 1. The wooden part of a bedstead. 2. the tape of a bedstead. 3. a streak, or stripe. తాటిపట్టె A palmyra spar.

ర. పట్టెడ s. n. 1. Broad and strong tape. 2. an ornament for the neck. 3. an anvil.

ర. పట్టెడు s. n. A handful.

గ. పతము s. n. A picture.

ర. పడక s. n. 1. A bed. 2. reclining.

ర. పడక s. n. 1. The hood of the hooded snake. 2. a flag or banner.

ర. పడచ్చ s. n. A puncheon; or tool having some figure on it, by which impressions are struck.

ర. పడతి s. n. A woman.

ర. పడమలు s. n. making in the inflex. sing.

పడమటి 1. The west. 2. the west wind.

- T. పడయు v. a. 1. To obtain or acquire. 2. to possess.
- T. పడవ s. n. 1. The end of a *Calpa*, or destruction of the world. 2. a boat.
- T. పడవాలు s. n. The leader, commander, or general, of an army.
- T. పడసాల s. n. A hall.
- T. పది s. n. A measure of capacity, containing a seer and a half.
- T. పదికట్టు s. n. 1. A stair, or step. 2. a weight. 3. a degree.
- T. పదిగె s. n. *vide* పడగ.
- T. పదిదె s. n. Clothes of another borrowed, without his knowledge, from the washerman.
- T. పదియ s. n. A puddle ; a dirty pond.
- T. పదిశము s. n. A cold, or catarrh.
- T. పడు v. n. 1. To fall. 2. to occur, or happen. 3. to be caught in a snare, &c. 4. to be killed in battle. 5. to lose the power of any limb. పడుకొను or పడుక్కిను v. comp. To lie down, or recline. All active verbs in Telooogo, of whatever description, may become passive, by adding to the infinitive the different tenses of the verb పడు meaning, in composition, to suffer. By affixing the same verb to the nominative case of neuter nouns, or to the past verbal participles of neuter verbs, particularly to such as denote any bodily suffering or mental affection, a compound verb is formed, of a neuter signification ; as భయముపడు To fear. దెబ్బపడు To be beaten, &c. ఉలికిపడు

- To start. తూగిపడు To slumber. పడచోయు To push, or drive down ; to overthrow. పడవేయు To let fall ; to mislay.
- పడగొట్టు 1. To knock down. 2 to thwart another. పదిపోవు 1. To be mislaid. 2. to die, or expire.
- T. పడుగ s. n. *vide* పడగ.
- T. పడుగు s. n. 1. The threads which run the whole length of the web. 2. a heap of eut corn, whence part has been carried away.
- T. పడుచు s. n. 1. A girl. 2. a virgin. adj. Young. v. a. To prostitute one's-self.
- పడుచుతనము s. n. 1. Puberty. 2. youth.
- పడుచురాశి The sign of the zodiac named *Virgo*. పడుచుకొను v. comp. To prostitute one's-self. పడుచుకతిను To subsist by prostitution.
- T. పడుపాటు s. n. 1. Ruin, waste. 2. omission; mistake. adj. Useless, unserviceable.
- T. పడుపు s. n. (from the a. v. పడుచు q. v.) Prostitution. పడుపుపడతి (from T. పడతి a female.) A prostitute.
- T. పడువరి s. n. Sprouts produced by seeds of paddy, sprinkled by chance, as the crops are cut.
- T. పడ్డ s. n. A female buffalo, or cow, fit for breeding.
- T. పణతి s. n. A woman.
- S. పణము s. n. 1. Measure of account, in cowries or shells ; four *Gundhas*, or eighty cowries ; also a weight of copper of similar value. 2. wages, or hire. 3. a stake at play, a bet, a wager. 4. gaming.

- playing. 5. price. 6. wealth, property. 7. a commodity for sale. 8. business.
- s. పణవము s. n. A sort of musical instrument, a small drum or tabor.
- s. పణ్యము &c. adj. Saleable, vendible. పణ్యవీధి s. n. (from s. వీధి *street*.) A stall, shop, or place of sale. పణ్యస్త్రీ s. n. (from s. స్త్రీ *a woman*.) A whore, or harlot. పణ్యాజీవుడు s. n. (from s. ఆజీవ *livelihood*.) A merchant, or trader.
- s. పతంగము-పతంగము or పతంగము s. n. 1. A grass-hopper. 2. a bird.
- s. పతంగుడు s. n. The sun.
- s. పతంజలి s. n. 1. The name of a saint or *Mooni*, teacher of the *Yoga* philosophy, which is often called after him *Patanjali*. 2. the author of the *Mahabhashya*, or commentary on *Panini*, and of the *Characa*, a famous medical work.
- r. పతకము s. n. An ornamental breast plate, set with precious stones.
- s. పత్రము s. n. A wing.
- s. పత్రీ s. n. A bird.
- s. పత్రహము or పత్రహము s. n. A spitting-pot.
- s. పతనము s. n. Falling.
- s. పతయాళువు adj. Falling, liable or accustomed to fall.
- s. పతాక s. n. A flag, or banner.
- s. పతాకీని s. n. An army.
- s. పతి s. n. A master, or owner; a lord or ruler; a husband.
- s. పతితము &c. adj. 1. Fallen in war, de-

- feated, overthrown. 2. fallen, alighted. 3. fallen from virtue, wicked, abandoned.
- s. పతివ్రత s. n. A chaste and virtuous wife.
- s. పత్తి s. n. A foot soldier.
- t. పత్తి s. n. Cotton.
- s. పత్ని s. n. A wife.
- s. పత్రపరశువు s. n. A small file, used by silver smiths.
- s. పత్రపాత్య s. n. An ornament for the forehead; a sort of tiara.
- s. పత్రము s. n. 1. A leaf of a tree, or of a book. 2. a written bond. 3. a vehicle in general; as a car, a horse, a camel, &c. 4. the wing of a bird. 5. the feather of an arrow.
- s. పత్రరథము s. n. A bird.
- s. పత్రాస్త్రము s. n. A fruit-knife.
- s. పత్రి s. n. 1. A bird. 2. a sprout, or shoot, chiefly such as are used in worshipping Hindoo deities.
- s. పత్రిక s. n. 1. A letter of correspondence. 2. a leaf.
- s. పథము s. n. A road, or way. పథికుడు s. n. A traveller; a way-farer.
- s. పథ్యము adj. Proper, fit, suitable, agreeing with, but chiefly applied medically, with respect to diet, or regimen. s. n. Diet, regimen.
- t. పదకము s. n. *vide* పతకము.
- t. పదకొండు or పద్దకొండు adj. numeral. Eleven.
- t. పదటము s. n. (from t. పదరు q. v.) Precipitation.
- t. పదమ s. n. Ashes.

- T. పదను s. n. *vide* పదును.
 T. పదఁపది adv. Afterwards.
 S. పదము s. n. 1. A foot. 2. a foot-step, the mark of a foot. 3. a foot or measure in verse, sometimes extending to several syllables, or even to whole lines. 4. a word. 5. an inflected word. 6. a connected sentence. 7. thing. 8. preservation, defence. 9. place, scite. 10. a mark, or spot. 11. a particular song. పదముబాడు To sing a song. పరమపదము s. n. Heaven. lit. the best place.
 T. పదమూడు adj. numeral. *vide* పద్మూడు.
 T. పదరు or పదురు v. n. To be overhasty, or precipitate.
 T. పదరులు s. n. plu. Angry expressions.
 S. పదవి s. n. A road, or path.
 T. పదవి s. n. Fortune, luck.
 G. పదహారు adj. numeral. Sixteen.
 S. పదాతి s. n. A foot soldier.
 S. పదార్థము s. n. 1. Thing; substantial or material form of being. 2. a category or predicament in logic, of which seven are enumerated; viz. substance, quality, action, identity, variety, relation, and annihilation. 4. the meaning of a word, or sentence. 5. property, personal property, money, goods. In Teloogoo, this word is used chiefly in the first and last senses.
 T. పది adj. numeral. Ten. పదిమంది lit. ten persons. Several or many people.
 T. పదిలము s. n. Care, caution, security. పదిలముచేయు v. a. To secure, or take care of.

- G. పదిహేడు or పదియేడు adj. numeral. Seventeen.
 G. పదిహేను or పదియేను adj. numeral. Fifteen.
 T. పదునాలుగు adj. numeral. *vide* పద్నాలుగు.
 T. పదును s. n. 1. Moisture, dampness. 2. sharpness. 3. quickness. 4. a certain measure of rain; a quantity of it sufficient to render the earth fit for ploughing.
 T. పదునెనిమిది adj. numeral. *vide* పద్దెనిమిది.
 T. పదుపు s. n. A herd of cattle.
 S. పదుత s. n. *vide* రాక్షస.
 T. పద్దు s. n. 1. A vow; a promise. 2. an entry in account.
 S. పద్ధతి s. n. 1. A road, or way. 2. a line, row, or range. 3. manner, mode. 4. custom, habit.
 G. పద్దెనిమిది adj. numeral. Eighteen.
 S. పద్మ s. n. A name of *Lutchmi*, goddess of riches, and wife of *Vishnoo*.
 S. పద్మము s. n. 1. The lotus. *Nelumbium speciosum*. 2. one of *Cubera's* treasures, or gems. 3. a large number, ten billions. పద్మశృంగము *vide* తన్నిమోహరము under తన్ని. పద్మకరము (from s. ఆకర a mine.) A large deep tank, or pond, in which the lotus does, or may, grow. పద్మాలయము s. n. (from s. ఆలయ an asylum.) The goddess *Lutchmi*. పద్మనాభుడు s. n. (from s. నాభి the navel.) *Vishnoo*, from whose navel sprung the lotus containing *Brumha*, sent to create the world. పద్మరాక్షము s. n. (from s. రాక్ష

- colour.) A ruby. పద్మాసనము s. n. (from s. ఆసన sitting.) A sitting posture in religious meditation; the attitude in which the *Boudha* statues are always represented, and in which tailors sit in Europe.
౧. పద్మవలములు s. n. plu. A certain *Soodra* tribe.
౨. పద్మి s. n. An elephant.
౩. పద్మిని s. n. 1. A multitude of lotuses, or places abounding with them. 2. a female of one of the four classes into which the sex is divided, the first and most excellent. పద్మినీవల్లభుడు (from s. వల్లభ a lover.) The sun.
౪. పద్యము s. n. 1. Metre, verse. 2. a poem. పద్యాలు - పాడు or చెడువు To read or sing poetry. The Hindoos read all regular compositions in a sort of recitative.
౫. పద్మాలుకు adj. numeral. Fourteen.
౬. పద్మూడు adj. numeral. Thirteen.
౭. పన s. n. A sheaf of corn.
౮. పనటి s. n. *vide* పంటి.
౯. పనవు v. a. To encompass, or surround.
౧౦. పనపచెట్టు s. n. The jack tree. *Artocarpus integrifolia*.
౧౧. పనపవాండ్లు s. n. plu. A particular cast of people, who live upon alms received from goldsmiths.
౧౨. పని s. n. 1. Business, work, employment. 2. an affair, or matter. 3. service. 4. use, utility. 5. state, condition. 6. an act. పని పడు v. n. 1. Business to occur, happen or arise. 2. to be accustomed to. 3. to be qualified. పనిదీర్చు 1. To finish a busi-

- ness. 2. to kill. పని బెట్టు To employ, or give work. మంచిపని A good or praiseworthy act. పని చేయు To work, or serve. పనికివచ్చు To be useful, or serviceable. పనికిరాని adj. Useless, unserviceable. పనిముట్లు s. n. plu. Tools.
౧౩. పనివది adv. Exceedingly, much.
౧౪. పనివిను v. n. To go.
౧౫. పనుచు v. a. 1. To send. 2. to command. *vide* అనుచు.
౧౬. పనుపడు v. n. To be accustomed, inured, or qualified. పనుపరుచు v. a. To inure, to accustom.
౧౭. పనుపు s. n. 1. Sending. 2. command, order. *vide* పంపు.
౧౮. పన్నము s. n. A snake, or serpent. పన్న నాశనుడు s. n. (from s. ఆశన food.) The name of *Garooda*, the bird and vehicle of *Vishnoo*, which is famed as the destroyer of snakes.
౧౯. పన్నధి s. n. A leathern shoe, or boot.
౨౦. పన్నాము s. n. The canopy over an open native palankeen, usually made of fine scarlet cloth.
౨౧. పన్నిక s. n. Yoking cattle, or joining together instruments of husbandry.
౨౨. పన్నిదము s. n. *vide* పందెము.
౨౩. పన్నిరు s. n. making in the inflex. sing. పన్నిటి or పన్నిరు Rose-water.
౨౪. పన్ను v. a. 1. To make, to form. 2. to invent. 3. to feign or pretend. 4. to yoke cattle, or join together instruments of husbandry.
౨౫. పన్ను s. n. 1. A tax. 2. rent.

- T. పన్నుగా adv. Properly, nicely, neatly ; in good order.
- T. పన్నె s. n. An instrument used by weavers.
- ఉ. పన్నెండు adj. numeral. Twelve.
- S. పపీతి s. n. Mutual or reciprocal drinking ; drinking alike together.
- T. పప్ప s. n. A cake.
- T. పప్పు s. n. Split pulse of any kind ; split almonds, &c.
- TUD. పబువు s. n. *vide* క. ప్రభువు.
- T. పబ్బము s. n. Particular periods of the year, such as the equinoxes, &c., when offerings are made by the Hindoos to the manes of their ancestors.
- T. పముజ్జలకమ్మలు s. n. plu. A large kind of ear-rings, worn by Hindoo females.
- T. పమర s. n. 1. A southern wind. 2. a cool breeze. పమరపంట s. n. Pulse, or other crops, to the growth of which a strong wind is favorable.
- S. పయస్యము adj. Made of milk ; as clarified butter, or ghee ; curds, buttermilk, &c.
- S. పయస్విని s. n. 1. A milch cow. 2. a river.
- S. పయస్సు s. n. 1. Milk. 2. water.
- T. పయి or పయిన adv. 1. On the top, upon, over, above. 2. upon, against. 3. in future, hereafter. పయికోను To advance against another in battle. పయిగిట్టి s. n. A person placed over a patrol to controul it. *vide* గిట్టి.
- T. పయికము s. n. 1. Money, cash, treasure.
2. wealth, property. 3. a coin of the value of five cash.
- T. పయిజ్జోలు s. n. plu. Shoes.
- T. పయింట s. n. That part of the garment of a Hindoo female which covers the breast.
- T. పయిడి s. n. Gold. పయిడిముడుచు To betroth. lit. to tie gold. పయిడిముడుపు Affiance.
- T. పయిడి-కంటి or కంటె s. n. A certain bird, the notes of which are considered ominous.
- TUD. పయినము s. n. (from s. ప్రయాణ.) A journey ; departing or setting out from any place.
- T. పయిరు s. n. *vide* పైరు.
- T. పయెంట s. n. *vide* పయింట.
- S. పయోధరము s. n. (from s. పయన్ water, or milk, and s. ధర containing.) 1. A cloud. 2. a woman's breast.
- T. పయ్యెర s. n. *vide* పయర.
- T. పరంగాచెక్క s. n. China root. *Smilax china.*
- S. పరంపదము s. n. 1. Eternal felicity, salvation. 2. the abode of *Vishnoo*.
- S. పరంపర adj. Successive ; proceeding from one to another, from father to son, &c. ; hereditary. s. n. 1. Race, lineage. 2. order, method, continuous arrangement.
- T. పరక s. n. 1. The fraction *one eighth*, or two sixteenths. 2. gold of two grains weight. 3. the 128th part of a pagoda. 4. the cream on curds.
- S. పరకీయము &c. adj. Another ; belonging

- to another. పరకియ s. n. The wife, or mistress, of another.
౯. పరఖావణి s. n. (from H. *ఖర్ఖ* inspection trial.) *Shroffing*, or examining money by sight.
౧౦. పరగడ s. n. 1. A field outside of a village. 2. another's possession.
౧౧. పరగడగా adv. By means of another.
౧౨. పరగడుపు s. n. (from T. *కడుపు* the belly.) The state of the stomach before a person has broken his fast. An empty, or fasting stomach.
౧౩. పరగణా s. n. (from P. *ఖర్ఖ*) A *purgunah*, or division of a country, of which several form a *zillah*.
౧౪. పరగు v. n. 1. To resemble, or be alike. 2. to shine. 3. to be agreeable. పరగ adv. Agreeably, pleasantly.
౧౫. పరచు or పరుచు v. a. To spread; to extend; to scatter. *vide* పలుచు.
౧౬. పరతంత్రము &c. adj. Subservient, obedient, dependant.
౧౭. పరదలు s. n. plu. A sort of crane.
౧౮. పరదా s. n. (from P. *ఖర్ఖ*) A curtain, blind, or skreen.
౧౯. పరపతి or పరపత్యము s. n. Credit, trust.
౨౦. పరపు s. n. Extent. v. a. *vide* పరచు.
౨౧. పరపుష్టము or పరభృతము s. n. The indian cuckoo.
౨౨. పరభారి s. n. Assignment. పరభారిగా adv. 1. Separately. 2. indirectly.
౨౩. పరమము &c. adj. 1. Best, most excellent. 2. principal, chief.
౨౪. పరమాణువు s. n. (from s. పరమ first,

- and s. అణు *an atom*.) An atom, the invisible base of all aggregate bodies; thirty of them are supposed to form a mote in a sun beam, the lowest measure of weight.
౨౫. పరమాత్మ s. n. (from s. పరమ first, and s. అత్మ *soul*.) The supreme being, considered as the soul of the universe.
౨౬. పరమాన్నము s. n. (from s. పరమ best, and s. అన్న *food*.) Milk, boiled with a mixture of sugar, rice, &c., and used as a delicate food among the Hindoos.
౨౭. పరము &c. adj. 1. Other, different. 2. distant, remote. 3. subsequent. 4. best, pre-eminent. 5. hostile. 6. excessive. s. n. Salvation, final beatitude.
౨౮. పరమేశ్వరుడు s. n. One of the names of *Siva*.
౨౯. పరమేశ్ఠి s. n. *Brumha*, the creator.
౩౦. పరవంజు v. n. To be spread, scattered, extended, or expanded.
౩౧. పరవశము &c. adj. 1. Subservient to, dependant on, or subject to another. 2. out of one's own controul from joy, ecstasy, or sorrow.
౩౨. పరవానా s. n. (from P. *ఖర్ఖ*) A written order, mandate, precept, or warrant.
౩౩. పరశురాముడు s. n. A hero and demigod; the first of the three *Ramas*, and the sixth *Avatar* or incarnation of *Vishnoo*; who appeared in the world as the son of the saint *Jumadagnee*, for the purpose of repressing the tyranny, and

punishing the violence of the *Chutriga*, or military tribe of Hindoos.

s. పరశువు or పరశ్వధము s. n. An offensive weapon, resembling a hatchet, or axe.

s. పరశ్యతము &c. adj. More than a hundred; many.

t. పరష s. n. A collection of people at any festival.

t. పరసహేది s. n. The philosopher's stone.

t. పరసు s. n. 1. Means. 2. way, mode. 3. opportunity.

s. పరస్పరము &c. adj. Mutual, reciprocal, interchanging. పరస్పరమునా adv. 1. Reciprocally. 2. by some means or other.

s. పరా part. A sanscrit particle prefixed to words of that language and implying 1. Supremacy. 2. liberation. 3. inverted order. 4. pride, contumely. 5. encounter, mutual presence. 6. excess, exceeding. 7. overcoming, surpassing. 8. going. 9. killing, destroying, injuring.

t. పరాశు s. n. Forgetfulness, neglect, want of attention.

s. పరాశ్రమము s. n. 1. Power, strength. 2. exertion. 3. valour, prowess.

s. పరాగము s. n. 1. The pollen or farina of a flower. 2. dust. 3. fragrant powder, used after bathing.

s. పరాఙ్ముఖము &c. adj. Turning away; having the face averted.

s. పరాజయము s. n. (from s. particle పరా and s. జయ *victory*.) Conquest, defeat.

పరాజితము &c. adj. Conquered, overcome.

s. పరాధి s. n. The chase, hunting.

s. పరాధీనము &c. adj. (from s. పర *other*, and s. అధీన *docile*.) Dependant on, subject, or subservient, to another. s. n. Possession by another.

s. పరాభవ s. n. The fortieth year of the Hindoo cycle of sixty.

s. పరాభవము s. n. 1. Discomfiting, overcoming. 2. contempt, disrespect. 3. destruction.

t. పరామరిక s. n. 1. Care. 2. examination. పరామరించు v. a. To take care of, to support. 2. to examine.

s. పరామర్శ s. n. 1. Inquiry, investigation. 2. care, watching. 3. consolation. పరామర్శించు v. a. 1. To investigate. 2. to take care of, or watch. 3. to console.

s. పరాయణము &c. adj. Adhering, attached.

s. పరాయా adj. (from H. *پرايا*) Strange, foreign.

s. పరాసువు adj. Dead, expired.

s. పరాస్యచి s. n. A thief, or robber.

t. పరి s. n. 1. A time. 2. *vide* చతురంశులము.

s. పరి part. A sanscrit particle, prefixed to words of that language, and implying 1. Ubiquity (all round, on every side). 2. part, portion. 3. abandonment (away). 4. end, term. 5. sickness, infirmity. 6. enforcement, stress (even, very great). 7. separateness, several, distribution (each,

- by each, &c.) 8. embracing, encircling, (round, round about). 9. depreciation, exposure of faults. 10. homage, respect. 11. rejection, turning off or away. 12. ornament. 13. diffusion, extension. 14. mark, sign. 15. sorrow. 16. cessation, stop, impediment. 17. truth. 18. an exclamation of pleasure or satisfaction.
- s. పరిశరము s. n. 1. A bed. 2. dependants, retinue, train. 3. multitude, numbers. 4. secondary food, eat with the principal dish.
- t. పరికించు v. a. To seek for, enquire into, examine, or investigate.
- t. పరికిణి s. n. *vide* పాకరా.
- t. పరికేకద్ద s. n. The root of the aquatic plant termed *Trapa bispinosa*.
- s. పరిఖ s. n. A moat, or ditch.
- t. పరిగమి s. n. *vide* చతురంగబలము.
- t. పరిగె s. n. Gleanings of corn. పరిగె చేను A reaped field.
- t. పరిగెత్తు or పరుగెత్తు v. n. To run.
- t. పరిగెలు s. n. A species of fish.
- t. పరిగొను v. a. 1. To encompass, or surround. 2. to obtain or attain.
- s. పరిగ్రహము s. n. Acceptance, taking. పరిగ్రహించు v. a. To take, accept, or receive.
- s. పరిఘము s. n. A bludgeon, a stick mounted with iron, or an iron club.
- s. పరిచయము s. n. Acquaintance, knowledge.
- s. పరిచరుడు s. n. 1. A guard, or body guard. 2. an attendant, companion, or

- servant. పరిచర్య s. n. Service, attendance, dependance. పరిచారకుడు s. n. A man servant. పరిచారిక s. n. A maid servant.
- s. పరిచితి s. n. *vide* పరిచయము.
- s. పరిచ్ఛదము s. n. Court, train, attendants, retinue.
- s. పరిచ్ఛేదము s. n. The division of a book; a section, or chapter. పరిచ్ఛేదించు v. a. To divide.
- t. పరిపెపురుగు s. n. The spotted beetle, usually termed a cockroach.
- t. పరిధిల్లు v. n. To shine.
- s. పరిణతము &c. adj. Ripe, mature.
- s. పరిణయము s. n. A marriage, or wedding.
- s. పరిణామము s. n. Change of form, or state.
- s. పరిణాహము s. n. Breadth, width.
- s. పరితపించు v. n. To be sorrowful.
- s. పరిత్యజించు v. a. To abandon, or quit. పరిత్యాగము s. n. Abandonment, quitting, desertion.
- s. పరిదానము s. n. A bribe. పరిదానముపట్టు To receive a bribe.
- s. పరిదేవనము s. n. Lamentation.
- s. పరిధానము s. n. A lower garment.
- s. పరిధి s. n. 1. A fort. 2. the disk of the sun, or moon. 3. circumference.
- s. పరిపంధి s. n. An enemy, or antagonist.
- s. పరిపక్వము s. n. Perfect maturity. adj. Perfectly ripe or mature.
- s. పరిపణము s. n. Capital, principal, stock.
- t. పరిపరివిధాలుగా adv. In all sorts of ways.

- s. పరిపాటి s. n. Order, method, arrangement. పరిపాటిగా Tolerably.
- s. పరిపాలన s. n. 1. Protection, fostering care. 2. performance of any act. 3. government. పరిపాలించు v. a. 1. To protect, or cherish. 2. to perform. 3. to govern, or rule.
- s. పరిపూర్ణము &c. adj. Complete, full. పరిపూర్తి s. n. Completion, fulness; satiety, satisfaction.
- s. పరిబహుము s. n. Retinue, train, insignia of royalty.
- s. పరిభవము s. n. Disrespect, irreverence, contempt, disregard. పరిభవించు v. a. To contemn. పరిభూతము &c. adj. Treated with contempt, or disrespect; disregarded, despised.
- s. పరిమళము s. n. Fragrance, perfume. పరిమళించు To be fragrant.
- s. పరిమాణము s. n. Measure, quantity.
- T. పరిమార్చు v. a. To kill, or assassinate.
- TUD. పరియోచకము s. n. from s. పరిహాసము q. v.
- s. పరిరంభము s. n. An embrace; embracing.
- T. పరివట్టము s. n. vide లిలవట్టము.
- s. పరివాదము s. n. 1. Abuse, reproach, reproof, blame. 2. accusation, or charge.
- s. పరివాదినీ s. n. A lute with seven strings.
- s. పరివాపము s. n. Sowing.
- s. పరివారము s. n. 1. A dependant. 2. a train, or retinue.
- s. పరివృద్ధుడు s. n. A master, owner, or superior.

- s. పరివృతము &c. adj. Encompassed, surrounded.
- s. పరివేత్త s. n. A younger brother, married before his elder.
- s. పరివేషము s. n. 1. The disk of the sun, or moon. 2. a halo.
- s. పరివేష్టించు v. a. To surround, or encompass.
- s. పరివ్రాట్టు s. n. An individual of the highest religious order; the mendicant devotee.
- s. పరిశీలన s. n. An enquiry, investigation, or scrutiny. పరిశీలించు v. a. To investigate.
- s. పరిశుద్ధము &c. adj. 1. Sacred, holy. 2. pure, clean.
- s. పరిశోధించు v. a. To examine, or investigate. 2. to try.
- s. పరిషత్తు s. n. 1. An assembly, meeting, audience, or congregation. 2. money presented to an assembly of bramins, in expiation of sin.
- s. పరిష్కారము s. n. 1. Decoration. 2. cleanness, purity. 3. settlement. పరిష్కరించు To make clear, or evident; to settle, arrange, or adjust.
- s. పరిష్కంఠము s. n. Embracing; an embrace.
- s. పరిసరము s. n. Ground on the skirts of a river or mountain, or contiguous to a town, &c.
- s. పరిసర్య s. n. Perambulation; wandering round, or about.

౧. పరినిపోవు v. n. To be rescued, or saved, from danger, &c.
౨. పరిహారము s. n. 1. Remedy. 2. pretence. 3. objection. 4. quitting. పరిహరించు v. a. To throw off, or away; to quit; to discard, or reject. పరిహార పెట్టు To pretend, or object.
౩. పరిహాసము s. n. 1. Mirth, sport, pastime, jocularity, merriment, jesting, raillery.
౪. పరిక్ష or పరీక్ష s. n. Discrimination, investigation, examination, test, trial, experiment. పరిక్షించు v. a. To examine.
౫. పరిక్షితుడు or పరిక్షిత్తు s. n. The name of a king, the son of *Abhimunyoo* and grandson of *Arjoona*. The Bhagvat Poo-rana, in which the exploits of *Krishna* are chiefly commemorated, is said to have been recited for this monarch's benefit, in order to secure eternal felicity for him, after his approaching death, by the bite of a snake.
౬. పరీధావి s. n. The forty-sixth year, in the Hindoo cycle of sixty.
౭. పరీధావము s. n. Disrespect, disgrace, insult, abuse.
౮. పరుండు v. n. To lie down; to recline.
౯. పరుగు s. n. 1. Running. 2. a coss, or distance varying from 2 to 3 miles.
౧౦. పరుగెత్తు v. n. (from *పరుగు* running, and *పెత్తు* to lift up.) To run. పరుగెత్తి పోవు To flee; to run away.
౧౧. పరుచు v. a. 1. To spread. 2. to scatter. పరుపు s. n. Bedding, a mattress.

౧. పరుఁడు s. n. 1. A stranger. 2. an excellent man. 3. god. 4. an enemy.
౨. పరుచది adv. 1. Well, properly. 2. much, excessively.
౩. పరువము s. n. 1. Ripeness, maturity. 2. youth.
- TUD. పరువము s. n. vide s. పర్వము.
౪. పరువు s. n. 1. Running. 2. ripeness. 3. dignity, rank. 4. season. adj. Ripe, mature.
౫. పరుష s. n. vide పరష.
౬. పరుషము &c. adj. 1. Harsh, abusive. 2. rough, rugged. 3. severe, cruel, unkind.
- TUD. పరుషదనము-పరుషము or పరుషు s. n. (from s. పరుషత్వ a derivative of the above.) Harshness, or severity, in word or deed.
- TUD. పరేచేశము s. n. vide s. పరిహాసము.
౭. పరేత s. n. A dead or defunct person. పరేతరాట్టు (from s. రాజ్ lord.) A name of *Yama*.
౮. పరేష్టుక s. n. A cow bearing many calves.
౯. పరైధితము &c. adj. Nourished by a stranger.
౧౦. పరోష్ఠి s. n. A bat.
౧౧. పరోక్షము adj. Imperceptible, invisible, unperceived.
౧౨. పరస్యఁడు s. n. A name of *Indra*.
౧౩. పర్ణము s. n. 1. A leaf. 2. the tree termed *Butea frondosa*. 3. a division or chapter of the *Vedas*. పర్ణశాల (from s. శాల a hall.) A hut of leaves and grass; a hermitage.

- s. పర్పటము s. n. A thin pancake. *vide* అ ప్పడము.
- s. పర్యంశము s. n. 1. A bed. 2. the thigh.
- s. పర్యంతము adv. Until ; as far as ; up to.
- s. పర్యాప్తము &c. adj. 1. Obtained, gained. 2. adequate, able. adv. 1. Willingly, readily. 2. ably, powerfully. 3. satisfactorily. 4. unwillingly.
- s. పర్యాయము s. n. 1. Order, arrangement, regular and methodical disposal or succession. 2. manner, kind. 3. opportunity, occasion. 4. manufacture, preparation, artificial production. 5. the text of a vocabulary, or the order of the synonymes for any term.
- s. పర్యదంచనము s. n. Debt.
- t. పర్ర s. n. 1. A swamp, marsh, bog, or fen. 2. a measure of capacity, a *parah*, forty of which make one *toom*.
- s. పర్వతము s. n. A mountain ; a hill.
- s. పర్వము s. n. 1. A knot ; a joint in a cane, or body, &c. 2. a name given to certain days in the lunar month, as the full and change of the moon. 3. particular periods of the year, as the equinox, solstice, &c.
- t. పర్వ v. n. To extend, or spread.
- t. పలుగించు v. a. To shoot arrows, &c.
- t. పలుచు v. 1. To flee, desert, or run away. 2. to flow as water. This verb is also the causal of పడు to fall ; and, in that sense, may denote - 1. To cause to fall. 2. to spread, or extend. 3. to cause to suffer. In this last meaning, it is added

- to many nouns, in order to convert them into active or causal verbs, in the same manner that పడు converts them into neuter verbs ; as, భయపడు v. n. To fear. భయపలుచు v. a. To frighten. భంకపడు v. n. To be disgraced. భంకపలుచు v. a. To disgrace.
- t. పలుతెంచు v. n. To come.
- t. పలుపు v. caus. (from పలుచు q. v.) 1. To cause to flee. 2. to shoot arrows, &c. 3. to annoy or vex.
- t. పక్షికలు s. n. plu. A particular species of birds.
- t. పక్షిగొను v. a. 1. To surround, or encompass. 2. to obtain.
- t. పక్షియ s. n. 1. A piece, or bit. 2. a chink ; an opening, or crack, in the ground. 3. a pit.
- t. పక్షిశైవు v. n. To be corrupted, or spoiled. v. a. To encroach upon ; to usurp.
- t. పలుపు s. n. Bedding ; a mattress.
- t. పట్ట s. n. *vide* పర్ర. పట్టయుప్పు s. n. Salt spontaneously produced.
- t. పట్టె s. n. *vide* పక్షియ.
- s. పలంకముడు s. n. An imp, or goblin.
- t. పలక s. n. 1. A plank. 2. a gambling table. 3. a board for writing on. 4. the side of a wooden pillar.
- t. పలకము s. n. A small bed.
- t. పలకరించు v. a. (from t. పలుకు q. v.) 1. To ask, beg, or solicit. 2. to hint, or remind. 3. to call aloud.

T. పలక సరులు s. n. plu. A necklace worn by men.
 S. పలగండుడు s. n. 1. A bricklayer, or plasterer. 2. a tank-digger.
 T. పలచన s. n. *vide* పలుచన.
 S. పలము s. n. 1. A weight, equal to that of ten pagodas. 2. flesh.
 S. పలలము s. n. Flesh.
 T. పలవ s. n. *vide* పలువ.
 T. పలవరించు v. n. To speak in one's sleep.
 పలవరింత s. n. Speaking while asleep.
 T. పలవించు v. n. To lament.
 S. పలాండువు s. n. An onion.
 S. పలాయనము s. n. Flight, retreat.
 S. పలాలము s. n. Straw.
 S. పలాశము s. n. 1. A leaf. 2. the tree termed *Butea frondosa*. 3. green colour. adj. Green.
 S. పలాశి s. n. A tree in general.
 S. పలిక్కి s. n. An old, or grey headed, woman.
 S. పలితము s. n. Greyness of the hair.
 T. పలు adj. Many, several. s. n. *vide* పల్లు.
 T. పలుక s. n. 1. A shield. 2. the lams of a weaver's loom. 3. *vide* పలక.
 T. పలుకు or పల్కు s. n. 1. A word. 2. speaking, warbling. 3. sound, especially of music. 4. a language. 5. science. 6. a bit, or piece. 7. the inside of any hard substance. v. a. To speak, utter, or pronounce. పలికించు v. caus. To cause to speak, or utter. పలుకుచెలి s. n. (from T. చెలి a woman.) *Suruswatee*, the goddess of learning.

T. పలు నాకి s. n. A wicked, or bad, person.
 T. పలుగు s. n. 1. *vide* పలు నాకి. 2. an iron crow.
 T. పలుగుడుపాము s. n. A particular kind of snake.
 T. పలుగురాయి s. n. A white sort of stone.
 T. పలుచన s. n. Thinness, sparseness, leanness. పలుచని adj. Thin, spare, lean. 2. not close; not thick. పలుచనిమాటలు *Contemptuous* expressions.
 T. పలువు s. n. A halter for cattle.
 T. పలుమలు or పలుమాలు adv. Often; frequently, constantly, repeatedly.
 T. పలువ s. n. A wicked, or bad, person. adj. Wicked, bad. పలువరిట్లు s. n. plu. *Obscene* abuse.
 T. పలువరించు v. n. *vide* పలవరించు.
 T. పలువుండ్రు or పలువురు s. n. plu. Many persons. *vide* పలు.
 T. పల్కరించు v. a. *vide* పలకరించు.
 T. పల్లడు s. n. Low ground.
 S. పల్లయనము or పల్లనము s. n. A saddle.
 T. పల్లకమ్మ s. n. The name of a village goddess.
 T. పల్లకి or పల్లకి s. n. A palanqueen.
 T. పల్లగేదె s. n. A white female buffalo.
 T. పల్లటిల్లు v. n. To be reduced to distress.
 T. పల్లటిల్లు s. n. plu. Doves.
 T. పల్లము s. n. 1. A saddle. 2. a pit. 3. low ground. పల్లపుపంట s. n. The wet crop.
 T. పల్లఱవులు s. n. plu. Useless, or vain, expressions.
 S. పల్లవము s. n. A sprout, or shoot. 2. the extremity of a branch, bearing new

- leaves. పల్లవాస్త్రుడు s. n. (from అస్త్ర *a weapon*.) The Hindoo Cupid ; because his arrows are young leaves. పల్లవించు v. n. To sprout or shoot.
- s. పల్లవికుడు or పల్లవుడు s. n. An adulterer; a paramour.
- s. పల్లవితము &c. adj. 1. Having new sprouts. 2. spread, extended.
- s. పల్లి s. n. A small village ; a hamlet. 2. a lizard.
- t. పల్లియ or పల్లె s. n. A village. పల్లెమాట A provincial, or vulgar, term. పల్లెవాడు s. n. 1. A villager. 2. a fisherman.
- t. పల్లు s. n. making in the inflex. sing. పంటి A tooth. పండ్లనెప్ప s. n. The toothache.
- t. పల్లు s. n. Low ground. adj. Low ; on a low level.
- t. పల్లెకూటము s. n. A school.
- t. పల్లెడుపల్లిక s. n. The plant termed small caltrops. *Tribulus terrestris*.
- t. పల్లెరువువూ s. n. A small nose ring, in the shape of the flower of the plant above mentioned.
- s. పల్వలము s. n. A small pond.
- t. పల్లాలమ్మ s. n. The name of a village goddess.
- t. పల్లిక s. n. A small round flat basket.
- t. పల్లెము or పల్లెరము s. n. A small metal plate.
- t. పవదము s. n. Coral.
- s. పవనము or పవనానము s. n. Air, or wind. పవనాశనము (from s. అశన *food*.) A snake ; because serpents are said to

feed on air. పవనానుడు s. n. The god of wind.

- t. పవలు s. n. Day ; day time. *vide పలు*.
- t. పవాదము s. n. A ceremony performed by the fanatic worshippers of *Vishnoo*, in which they affect to immolate, and subsequently to resuscitate, a human victim.
- s. పవి s. n. The thunderbolt of *Indra*.
- s. పవి త్రకము s. n. Pack-thread ; or a rope, or net, made of it.
- s. పవి త్రము &c. adj. Pure, clean, purified ; in a religious sense, it is applicable to a person who by austerity and mortification is released from all worldly passions and attachments. s. n. 1. Sacrificial grass, *Pea cynosuroides*. 2. the missile weapon of *Vishnoo*. 3. cow-dung. 4. water. 5. the disease termed *the fistula*. 6. turmeric. పవి త్రపుత్రేలు s. n. The ring finger of the right hand ; as deemed purer than the rest.
- t. పవ్వలించు v. n. To lie down, or recline.
- t. పశి adj. Young, tender, infant. పశితనము s. n. Infancy, childhood.
- t. పశిమి s. n. Yellow colour.
- s. పశువు s. n. 1. An animal in general. 2. a beast. 3. horned cattle. 4. a goat. 5. a subordinate deity, and one of *Siva's* followers. పశుపతి s. n. (from s. పతి *lord*.) A name of *Siva*.
- s. పశ్చాత్తాపము s. n. 1. Remorse, repentance. 2. pity, compassion.

౧. పశ్చిమము s. n. The west. adj. 1. Western. 2. hinder, behind, after.
 ౨. పశ్యతో హరుఁడు s. n. A thief, or pilferer, who steals in presence of the parties, and proverbially applied to goldsmiths.
 ౩. పస s. n. 1. Brightness, splendour. 2. effect, result. 3. ability, qualification.
 ౪. పసందు adj. (from P. *پسند* choice, approbation.) Agreeable, pleasing, handsome, comely.
 TUD. పసదనము s. n. (from s. ప్రసాదన) Decoration, embellishment.
 ౫. పసపు s. n. Turmeric. పసపుకుంట (from T. కుంట q. v.) A certain extent of the low land in which turmeric grows. పసపు చాయ (from T. చాయ colour.) Yellow colour.
 ౬. పసరము or పసలము s. n. A quadruped. It is usually applied to horned cattle.
 ౭. పసరు or పసురు s. n. The expressed juice of leaves. 2. bilious vomiting. పసరుచాయ (from T. చాయ colour.) Green colour.
 ౮. పసాదము s. n. Food, (H. *پسند*, especially such as has been offered to the deities. Leavings of a great man or spiritual guide. Kindness.)
 ౯. పసాపదు v. a. To eat.
 ౧౦. పసి adj. *vide* పశి. s. n. 1. Fragrance, smell. 2. cattle.
 ౧౧. పసిడి s. n. Gold. adj. Golden.
 ౧౨. పసిడింది s. n. (from T. పసి cattle, and T. తిండి food.) A tiger.
 ౧౩. పసిమి s. n. *vide* పశిమి.
 ౧౪. పసిరిక s. n. Young, or tender, grass. పసిరికపాము s. n. A greenish snake.
 ౧౫. పనుపు s. n. *vide* పసపు.
 ౧౬. పనులపోలి నాఁడు s. n. *vide* ఏటింత.
 ౧౭. పస్తాయించు v. n. 1. To feel shame, or regret. 2. to bear or suffer.
 ౧౮. పస్త్రము s. n. A house.
 ౧౯. పక్షము or పక్షద్వారము s. n. A private, or back, door.
 ౨౦. పక్షతి s. n. The first lunar day, of either the dark, or bright, fortnight. 2. the root, or insertion, of a wing.
 ౨౧. పక్షము s. n. 1. The bright, or dark, half of the lunar month. 2. a wing. 3. the feather of an arrow. 4. a side, or flank. 5. a side or party. 6. partiality. 7. an argument; a position advanced, or to be maintained. 8. a class or tribe. 9. the subject of an inference. పక్షమందు In the event of; if; supposing; provided. పక్షపాతము s. n. Partiality. పక్షపాతి A partial person. పక్షికిరించు To be partial.
 ౨౨. పక్షిణి s. n. A night and two days, or a day and two nights.
 ౨౩. పక్ష్యము s. n. The eye-lash.
 ౨౪. పాంచజన్యము s. n. 1. Vishnoo's conch. 2. fire.
 ౨౫. పాంచాలజాతి s. n. The five casts of artificers, viz. the carpenters, weavers, barbers, washermen, and shoe-makers.
 ౨౬. పాంచాలదేశము s. n. One of the fifty-six countries, enumerated by the Hindoos.
 ౨౭. పాంచాలి s. n. A name of Droupaty, the wife of the five Pandoo princes.
 ౨౮. పాంచాలిక s. n. 1. A doll, or puppet. 2. an image carved on pillars.

- s. పాండిత్యము s. n. Learning, knowledge.
 s. పాండుడు s. n. The name of a sovereign of ancient *Delhi*, nominal father of the five *Pandoo* princes.
 s. పాండురము s. n. Pale, or yellowish white, colour. adj. Pale, or yellowish white.
 s. పాండువు s. n. 1. *vide* పాండురము. 2. the white leprosy.
 s. పాండ్యదేశము s. n. A country in southern part of the Indian peninsula, comprehending part of the modern *Tamil* provinces.
 s. పాంథుడు s. n. A traveller.
 s. పాంశువు or పాంసువు s. n. 1. Dust. 2. manure.
 s. పాంసుల s. n. An unchaste woman.
 t. పాశ s. n. A house built without large beams, with a shelving roof.
 t. పాశనాటిరెడ్లు s. n. plu. A certain tribe among the *Soodras*.
 s. పాశపటి s. n. A potter's kiln.
 s. పాశము s. n. 1. Maturity; natural, or artificial, as the state of being cooked, or ripened. 2. the young of any animal.
 s. పాశకాసనుడు s. n. A name of *Indra*.
 t. పాశీ or పాశీవాడు s. n. A scavenger.
 t. పాశు v. n. To creep, or crawl.
 t. పాశోడు s. n. A raised wooden shoe.
 t. పాశ or పాశా s. n. 1. A turband. 2. a stable. పాశాచేట్టు v. a. To tie on, or form, a turband.
 t. పాశరము s. n. A silver ornament, worn by Hindoo females, round the ankle.
 s. పాచీకుడు s. n. A cook.

- t. పాచేనము s. n. Looseness of the bowels; flux.
 t. పాచి s. n. 1. Dirt, filth. 2. the unclean substance which covers the teeth. 3. the green stuff produced in stagnant water. 4. mouldiness. adj. Dirty, unclean. Water is deemed by the Hindoos to be పాచి, or unclean, unless it be brought from the well on the same day on which it is used. పాచికొను v. n. Dirt to attach itself, or to stick.
 t. పాచిక s. n. (from s. పాశక) Dice.
 t. పాచు v. n. To putrify, or become corrupted or rotten. From this verb comes పాచి q. v.
 t. పాట s. n. 1. A song. 2. a poem. 3. method, manner. పాటలు The seven musical notes.
 s. పాటచ్చరుడు s. n. A thief, or robber.
 s. పాటలము s. n. Pale red; rose colour.
 s. పాటలానగరము s. n. The name of a city, supposed to be the modern *Patna*.
 s. పాటవము s. n. 1. Cleverness, talent. 2. health. 3. eloquence.
 t. పాటా s. n. Erasure, blotting out. పాటా - కొట్టు or తీయు To erase.
 t. పాటి s. n. 1. Computation, as applied to number, weight, measure, extent, or value. 2. kind, sort, or description. 3. justice. adj. Exact, as applied to number, weight, measure, or extent. యేపాటిజనము How many people? యాబంతాగుయేపాటి Of what weight, or value, is this gold? యాధాన్యముయేపాటి What

quantity is this grain? నిడువుయే పాటి
What length? ఏడుయే పాటివాడు What
kind of man is he? పాటితప్పక నడుచు To
act according to justice; to keep within
due limits, or bounds. పాటికొల Exact
measurement.

౧. పాటించు v. a. 1. To obtain. 2. to regard,
observe, or pay attention to.

౧. పాటిల్లు v. n. 1. To be obtained. 2. to
shine.

౧. పాటు s. n. (from the verb పడు q. v.) 1.
A fall. 2. suffering, distress, misfortune,
pain. 3. labour, work. 4. a declining
state. 5. the falling back, or ebb, of the
tide. 6. manner, mode. 7. a time, or oc-
casion. 8. pride, arrogance, presumption.
By the addition of this word to certain
verbs, their verbal nouns are formed; as
దిద్దు To alter. దిద్దుపాటు s. n. Alteration.
కుదురు To be settled. కుదురుపాటు s. n.
Settlement.

౧. పాఠము s. n. 1. A lesson. 2. reading, pe-
rusal in general. 3. studying the *Vedas*
or scriptures, considered as one of the
five great sacraments of the Hindoos.

౧. పాడి s. n. 1. Abundance of the produce
of cattle; as milk, &c. 2. equity, justice.
adj. Just, equitable. పాడియావు s. n.
(from ౧. అవు a cow.) A milch cow.

౧. పాడు s. n. making in the inflex. sing.
పాటి Ruin, destruction. adj. Ruined,
destroyed. v. a. To sing. పాడించు v.
caus. To cause to sing. పాటినేల (from
౧. నేల ground.) Land on which formerly

a village stood; in which tobacco and
other such plants are generally grown.
పాటిరేవు (from ౧. రేవు a bank.) The
ruined, or broken, part of a bank, from
which a person can descend to a river.
పాడిల్లు (from ౧. ఇల్లు a house.) A desert-
ed, or ruined building. పాడుమాట (from
౧. మాట a word.) An inauspicious ex-
pression.

౧. పాడె s. n. 1. A bier. 2. the funeral pile.

౧. పాడ్యమి s. n. The first lunar day of either
the dark, or bright, lunar fortnight.

౧. పాణి s. n. The hand.

౧. పాణింధమము s. n. A bellows.

౧. పాణిక s. n. 1. A sort of spoon, or ladle;
2. a paddle.

౧. పాణిగృహిణి s. n. A bride; one wedded
according to the ritual.

౧. పాణిపీడనము s. n. A marriage, or wedding.

౧. పాణివాదము s. n. A clap with the hand.

౧. పాతత adj. Old, decayed, worn out. s. n.
1. Cloth. 2. old cloth. పాతతలు v. n.
To grow old, or stale. పాతతరికము Old-
ness, staleness.

౧. పాతకము s. n. 1. Sin, crime. 2. the cause
of falling, literally or figuratively; a-
lighting.

౧. పాతనము or పాతము s. n. Falling, de-
scending

౧. పాతర or పాతరగొయ్యి s. n. A pit, in
which grain is preserved.

౧. పాతరలాడు or పాతలాడు v. n. 1. To
dance. 2. to walk about in search of
something.

- s. పాతాళము s. n. Hell; the infernal regions under the earth, and the abode of the *Nagas*, or serpents.
- T. పాతిక or పాతికై s. n. 1. The fourth, or quarter, of any thing. 2. the sixty-fourth part of the coin termed a *pagoda*.
- s. పాతివ్రత్యము s. n. Chastity.
- T. పాచు v. a. To fix, or fasten, in the ground. s. n. That portion of the thing so fastened, which is under ground. పాచిపెట్టు v. a. To bury in the ground.
- s. పాత్ర s. n. 1. A vessel in general; a plate, cup, or jar. 2. a sacrificial vase, or vessel, comprising various forms of cups, plates, spoons, ladles, &c., so used. 3. a dancing girl.
- s. పాత్రము &c. adj. Worthy, fit, capable, adequate. s. n. A tame parrot. పాత్రుడు s. n. A king's counsellor or minister.
- s. పాథము or పాథస్సు s. n. Water.
- s. పాథికము or పాథేయము s. n. Provision, or provender, for a journey.
- s. పాదజుడు s. n. A *Soodra*, or Hindoo of the fourth or servile tribe; because born from the foot of *Brumha*. vide పాదము.
- T. పాదట్టు s. n. A cobweb.
- s. పాదపము s. n. A tree.
- s. పాదము s. n. 1. A foot. 2. a quarter. 3. a hill at the foot of a mountain. 4. a ray of light. 5. the root of a tree. 6. the foot, or line, of a stanza. 7. the line of a hymn, or stanza of the *Rig veda*. పాదచారి A person on foot. పాదత్రాణము (from త్రాణ that preserves.) A shoe, or boot.
- పాదకాఖిలు s. n. plu. The toes. పాదాంకము s. n. An ornament for the feet, or toes. పాదాంకుష్టిక s. n. An ornament, or ring, worn on the great toe. పాదరత్నము s. n. A shoe.
- s. పాదరసము s. n. Quicksilver, mercury.
- T. పాది s. n. 1. A machine for crossing rivers. 2. a garden bed. పాదికట్టు v. To divide into beds.
- T. పాదు s. n. A garden bed. v. a. vide పాచు.
- s. పాదుకలు s. n. plu. Wooden shoes.
- s. పాద్యము s. n. Water, &c., for cleaning the feet.
- s. పానకము s. n. 1. The juice expressed from the sugar cane. 2. water in which jaggory, or sugar, has been dissolved, used by the Hindoos as a cooling drink.
- s. పానము s. n. Drinking. పానశాస్త్రము (from శాస్త్ర a station.) A dram-shop; a place where people drink together. అన్నపానాదులు s. n. plu. Food and raiment.
- TUD. పానము s. n. (from స. ప్రాణ) Life.
- T. పానలు s. n. plu. Doubts, objections.
- T. పానవట్టము s. n. The lower part of the *lingum*.
- T. పానశయము s. n. A kitchen. పానశీలము s. n. A cook.
- T. పానారము s. n. A kind of beetle-nut.
- s. పానీయము s. n. Water.
- T. పానపు or పాన్పు s. n. Bedding. పాన్పుదుప్పలువ A sheet.
- T. పాప s. n. 1. A child. 2. the reflexion of objects on the pupil of the eye.
- T. పాపటము s. n. The parting of the hair, on

- a female's head. పాపటబొట్టు A kind of head ornament, suspended on the forehead, from the parting of the hair.
- T. పాపటము s. n. A harrow, or hoeing instrument.
- S. పాపము s. n. Sin, crime, wickedness. This word is also used as an interjection, denoting compassion, *what a sin! what a pity! poor thing!* &c. ; as పాపములేచి న్నవాణ్ణికోట్టవద్దు Poor thing! don't beat that child. పాపాత్మము &c. adj. Sinful.
- T. పాపర చెట్టు s. n. The plant termed *Cucumis madraspatanus*.
- T. పాపర మ్ము s. n. An arrow, in the form of a snake.
- T. పాపలేడు s. n. (from T. పాము a snake, and లేడు lord.) *Sesha*, the king of snakes.
- S. పాపర్థి s. n. A hunting, or chase.
- S. పాపి adj. Sinful, or wicked. *vide* పాపము.
- T. పాపు v. a. 1. To free, or deliver. 2. to dissipate, or remove. 3. to expiate, or efface. 4. to liquidate, or pay. *vide* పాము. పాపుకొను v. comp. To free, &c. one's-self.
- S. పాప్త s. n. Sin, guilt.
- S. పామ s. n. Cutaneous eruption; herpes; scab. పామనము &c. adj. Diseased with herpes.
- S. పామరము &c. adj. 1. Wicked. 2. vile, low, base. 3. stupid, foolish.
- T. పాము s. n. A snake, or serpent.
- T. పాము v. a. To rub.

- T. పాయ s. n. 1. The branch of a river. 2. the divisions in garlick, or those in onions, and similar substances. పాయవిచ్చు A branch of a river to break off from the main stream.
- S. పాయసము s. n. Rice, mixed with sugar and milk. *vide* పారతౌకికము.
- T. పాయా s. n. Manner; mode.
- T. పాయు v. n. 1. To separate. 2. to leave, or quit. 3. to be rotten. 4. to be defeated.
- T. పార s. n. A short hoe, or *momaty*.
- T. పార part. the infinitive of పారు q. v. prefixed to other verbs, to add force or emphasis to their previous meaning; and corresponding with *off, away, out, &c.* in English; as, పారబోయు v. a. To pour or empty out. పారవేయు v. a. 1. To throw away. 2. to lose. పారదోలు v. a. 1. To drive out or away. 2. to defeat. పారజేల్లు To pour or empty out.
- S. పారంపర్యము s. n. 1. Traditional instruction; tradition. 2. continuous order, or succession.
- S. పారణ s. n. Eating after a fast.
- S. పారదము s. n. *vide* పాదరసము.
- T. పారనాడు v. To speak contemptuously.
- T. పారపత్యము s. n. The superintendence of a village.
- S. పారము s. n. 1. The further, or opposite, bank of a river. 2. the end, or extremity.
- S. పారతౌకికము s. n. *vide* పరమాన్నము, or సాయసము.
- S. పారశవుడు s. n. The son of a *Soodra* woman, by a *Brahmin*.

s. పారసీక దేశము s. n. The kingdom of Persia.

r. పారాణి s. n. The decoration of the feet with కుంకుమ &c. పారాణించు v. a. To decorate the feet, in that manner.

s. పారాయణము s. n. 1. Reading a holy book at so much a day. 2. totality, entireness.

s. పారావతము s. n. A dove, or pigeon.

s. పారావారము s. n. The sea, or ocean.

s. పారాశర్యుడు s. n. The poet Vyasa.

s. పారి s. n. A milk pail, or rather milk-pot; as milk is always mixed into earthen or metal vessels.

s. పారికాంక్షి s. n. An ascetick; one who devotes his days to devout contemplation; the religious mendicant.

s. పారిస్తోతము s. n. A tree, in paradise.

s. పారితథ్యము s. n. A trinket, worn on the forehead where the hair is parted.

s. పారిభక్తము s. n. A tree so called.

s. పారిషదుడు s. n. A spectator; a person present at an assembly, or congregation.

s. పారిహరికుడు s. n. A maker of garlands.

s. పారిహర్యము s. n. A bracelet worn by women.

s. పారింధ్రము s. n. A lion.

r. పారు v. n. 1. To run. 2. to purge. 3. to fly, or rise, in the air. 4. to begin. 5. to grow or become. 6. to flow as water. *vide* పాలు. పారిపోవు v. n. To run off, or away; to escape. *యెండవారు* To begin to dry, or heal. *పండవారు* To begin to

ripen. *గడుసుపారు* To grow hard. *విరుసుపారు* To grow stiff.

r. పారువము s. n. *vide* పారావతము.

s. పారుష్యము s. n. 1. Abuse; reproach; scurrilous, opprobrious, or unfriendly speech. 2. the property of harshness, &c., in speaking. 3. severity, violence, either in word, or deed; as *వాక్పారుష్యము* Defamation, abuse, or violence of words; and *దండపారుష్యము* Personal injury, assault, or violence of blows.

s. పార్శ్వపుడు s. n. A king, or prince.

s. పార్థుడు s. n. A name of Arjoona.

s. పార్వణము s. n. A particular *Sraddha*, or funeral ceremony, at which double oblations are offered; three cakes to the father, paternal grandfather, and great grandfather; and three to the maternal grandfather, his father, and grandfather; and the crumbs of each set to the remoter ancestors in each line. 2. the cake itself.

s. పార్వతి s. n. *Parvatee*, the wife of *Siva*.

s. పార్శ్వము s. n. 1. A side. 2. a part. 3. the body below the arm-pit. *ఒకనిపార్శ్వమునా మాట్లాడు* To speak in favour of one.

s. పాష్ణి s. n. The heel.

r. పాలు part. *vide* పార.

r. పాలు v. n. *vide* పారు.

r. పాలుడు s. n. The flowing of water.

r. పాలుడు s. n. A brahmin.

r. పాలుతెంచు v. n. To come running.

౧. పాల s. n. A small bird, whose flight is consulted in omens.
౧. పాలకీ s. n. A palanqueen. పాలకీకొంకు రిక్క (from ౧. బొంకు a bamboo, and ౧౦౦. రిక్క a star.) The tenth stellar mansion; because its shape resembles that of the bamboo of a palanqueen.
౧. పాలకుడు s. n. A cherisher, preserver, protector, or guardian.
౧. పాలకరువు s. n. A soil, consisting of sand above, and clay underneath.
౧. పాలచెట్టు s. n. A species of *Mimusops*.
౧. పాలచేకు or పాలచేకు s. n. A particular species of the teak tree.
౧. పాలనము s. n. Protecting, nourishing, cherishing, preserving, guarding.
౧. పాలబట్ట s. n. *vide* పాల.
౧. పాలవన్నె s. n. (from ౧. వన్నె colour.) Pale-red colour.
౧. పాలవెల్లి s. n. 1. The sea of milk, from పాలు q. v. 2. a small decorated shed, erected in the houses of the Hindoos, in which the idol is placed, and worshipped, on particular festivals.
౧. పాలసుడు s. n. A wicked man.
౧. పాలసురాలు s. n. A wicked female.
౧. పాలాశము s. n. Green colour. adj. Green.
౧. పాలించు v. a. To preserve, cherish, or protect.
౧. పాలితము &c. adj. Cherished, nourished.
౧. పాలు s. n. making in the inflex. sing. పాలి, and in the nom. plu. పాళ్లు 1. A share, or portion; a division, or allotment; a part. 2. the ryot's share of the

- whole produce of the crop. 3. possession, charge. పాలికాపు A partner, or sharer.
- పాలబడు v. n. To fall to one's share.
- పాలుబుచ్చు v. a. To divide into shares.
౧. పాలు s. n. plu. making in the inflex. పాల 1. Milk. 2. milky juice; juice. జెముడు పాలు The juice of the plant termed *milk-hedge*, *Euphorbia tirucalli*. The inflexion పాల is also used as an adjective, to denote 1. Milch, milk, or milky. 2. milk white. పాలవెండి Pure, or milk white, silver. పాలాపు A milch cow. పాలిండ్లు s. n. plu. lit. milk houses. A female's breasts. పాలపండ్లు lit. milk teeth. The teeth cast in infancy. చెయ్యిపాలు The juice of the sugar-cane. గొడ్డెపాలు Sheep's milk. అవుపాలు Cow's milk. పాలుకాచు To boil or heat milk. పాలుపొంకు Milk to bubble in boiling. పాలుబతుకు To draw milk; to milk. చేను or చన్ను - పాలు Woman's milk. పాలుకోడుచెట్టు To turn, or curdle, milk. పాలమీకడ The cream of milk. మొకముపాలు గారు lit. the face to distil milk. The face to be exceedingly handsome, and pleasing.
- పాలు v. n. (from the above.) To become pale from disease. ఒళ్లుపాలినది The body has become pale from disease.
౧. పాలుమూలు v. n. To be idle, or lazy. పాలుమూలిక s. n. Laziness.
౧. పాలేనాడు s. n. A poligar.
౧. పాలేలు s. n. The river *Palaur*, which runs through the province of *Arcot*.
౧. పాలేర్లు or పాలేళ్లు s. n. plu. Ryots who

cultivate with the farming stock of another.

T. పాశము s. n. 1. A manner, or method. 2. a lump, or mass, of metal.

S. పాలి s. n. 1. The sharp edge of a sword, or of any cutting instrument. 2. the tip of the ear. 3. a line, row, or range. 4. a mark, spot, or stain. 5. the hip or haunch.

S. పాలిక s. n. The lobe of the ear.

T. పాళి s. n. The slit of a pen. 2. a cloth marked with squares, upon which games are played.

T. పాళె s. n. 1. *vide* పాశము No. 2. 2. the covering which encloses the germ of the cocoanut.

T. పాళెగారు s. n. A poligar.

T. పాళెము s. n. A *Polliam*, or country under a poligar.

T. పాళెముపట్టు s. n. An encampment.

T. పావంచ s. n. A stair, or step.

S. పావకుడు s. n. 1. The deified personification of fire, termed *Agni*. 2. a saint, or person purified by religious abstraction.

T. పావకోళ్లు. పావుకోళ్లు or పావాలు s. n. plu. Wooden shoes.

T. పావడ s. n. A petticoat, *vide* గాగర.

S. పావనము &c. adj. Pure, purified. s. n. 1. Purification. 2. penance. 3. water.

T. పావిలికూర s. n. A particular pot-herb.

T. పావు s. n. 1. A quarter. 2. the quarter of the coin termed a *pagoda*.

T. పావురము or పావురాయి s. n. A dove, or pigeon.

T. పావులా s. n. The quarter of a rupee.

S. పాశము s. n. 1. A fether, chain, or tye; the string for fastening tame animals, or the net or noose for catching birds, deer, &c. 2. in composition with words signifying *hair*, it denotes *quantity*, as కేశపాశము Much or flowing hair; in composition with కణ it denotes *beauty*, as కణపాశము a handsome ear; in composition with చత్ర, and other words, it denotes *depreciation*, as చత్రపాశము a shabby umbrella.

S. పాశి s. n. A name of *Vuroona*, the indian *Neptune*.

S. పాశుసాల్యము s. n. The business of a grazier; rearing and keeping cattle.

S. పాపండుడు s. n. A heretick; an impostor; one who, not conforming to the orthodox tenets of Hindoo faith, assumes the external characteristics of tribe or sect; as a *Jaina*, &c.

S. పాపాణము s. n. A stone.

T. పాపికలు s. n. plu. Dice.

TUD. పాసెము s. n. (from s. పాయస) *vide* పాయసము.

S. పింకళ s. n. The fifty-first year, of the Hindoo cycle of sixty.

S. పింకళము s. n. Tawny colour. adj. Of a tawny colour.

T. పింకాణి s. n. China ware of any kind; as plates, cups, saucers, &c.

T. పించము s. n. Pride. పించమణచు 1. To suppress another's arrogance. 2. to kill.

S. పింఛము s. n. The peacock's tail.

s. పింజము s. n. Cotton.

s. పింజిరము s. n. Tawny, or reddish yellow colour. adj. Tawny, or reddish yellow.

t. పింజారి s. n. 1. A useless, poor, or helpless person. 2. a cotton cleaner.

s. పింజూపము s. n. The wax of the ear.

t. పింజె s. n. 1. The feathered part of an arrow. 2. the end of a cloth plaited up, or drawn together, in folds.

s. పిండము s. n. 1. A lump, heap, cluster, quantity, or collection. 2. a ball, or globe. 3. a mouthful, or roundish lump of food, considered as equivalent to a mouthful. 4. an oblation to deceased ancestors; as a ball or lump of meat, or rice, mixed up with milk, curds, flowers, &c., and offered to the manes at the several *Srad-dhas*, by the nearest surviving relations. 5. a gift in honor of deceased relations. 6. the foetus, or embryo, in the early period of gestation.

t. పిండలి s. n. A lump, or mass.

t. పిండి s. n. 1. Flour. 2. a flock, or multitude. పిండివంటలు s. n. plu. Cakes made of any kind of flour. తెలికపిండి The flour of ground *sesamum* seed, from which the oil has been previously expressed.

s. పిండిక s. n. The nave of a wheel.

t. పిండు s. n. 1. An army, composed of elephants, chariots, horse, and foot. 2. a multitude. v. a. 1. To press, squeeze, or to wring. 2. to milk.

t. పిండ-పిండియ or పిండె s. n. Young, or unripe, fruit.

t. పింపిల్లు s. n. plu. Leaps.

s. పికము s. n. The indian cuckoo.

t. పిక్క s. n. The calf of the leg.

t. పిక్కటిలు or పిక్కటిల్లు v. n. To be overflowing; to be full, or bursting, from the increasing size of what is confined.

t. పిక్కు v. a. To cheat, or deceive. s. n. Ambiguity. adj. Ambiguous. పిక్కుమాట *Double entendre*.

t. పిగిలిపిట్ట s. n. A small species of bird.

t. పిగులు v. n. To be burst, by tightness.

s. పిచందము s. n. The belly. పిచిందిలుడు A pot-bellied man.

s. పిచుమందము s. n. The neemtree. *Melia azadirachta*.

s. పిచులము or పిచువు s. n. Cotton.

t. పిచ్చ s. n. 1. *vide* పిచ్చి. 2. shortness of measurement. adj. *vide* పిచ్చి. పిచ్చపట్టు v. n. Madness to seize, or attack one. s. n. Excessive frugality, or economy. పిచ్చపట్టువాఁడు To be a miser. పిచ్చ పాటితలపోసుకొను lit. to pour on the head both shortness, and exactness, of measurement. To relate to another all one's adventures, both fortunate and unfortunate.

s. పిచ్చిటము s. n. 1. Lead. 2. tin.

t. పిచ్చిపెసలు s. n. plu. A small species of the pulse termed *green gram*, or *Phaseolus radiatus*.

t. పిచ్చిలించు v. n. To be in great pain, distress, or anguish.

త. పిచ్చి s. n. Madness, lunacy, folly. adj. Mad, lunatic, foolish.

త. పిచ్చిక s. n. A sparrow.

త. పిచ్చిలు or పిచ్చిలు v. n. Juice to flow from pressure.

త. పిచ్చిక s. n. A sparrow. *vide* పిచ్చిక. పిచ్చికమంటి adj. Lame, or halting, like a sparrow.

స. పిచ్చి s. n. The gum of the silk cotton tree.

స. పిచ్చిలము adj. Moist. s. n. The silk cotton tree.

స. పిట్టము s. n. 1. A basket; a large basket, or receptacle of basket work, for keeping grain, &c.; a granary. 2. a pimple.

త. పిట్ట s. n. A bird.

త. పిట్ట s. n. Flour boiled by steam.

స. పిత్తరము or పిత్తరి s. n. A pot, or pan.

త. పిత్తక s. n. One of those cakes of dried dung, which are used for fuel. పిత్తకలుట To form these cakes of dung.

త. పిత్తక మొసలి s. n. The gangetic porpoise. *Delphinus gangeticus*.

త. పిత్తచ s. n. A quantity of boiled rice, sufficient to be held in one hand.

త. పిత్తచపాచ s. n. A piece of cloth, used in besmearing, with macerated cow dung, the floor of Hindoo dwellings.

త. పిత్తత s. n. A very small earthen pot.

త. పిడి s. n. A handle, or hilt.

త. పిడి s. n. A female, as applied to animals only.

త. పిడికిలి s. n. making in the inflex. sing.

పిడికిలి, and in the nom. plu. పిడికిలి The fist. పిడికిడు Such a quantity as can be held in the clenched hand. పిడికొడు s. n. A fisty cuff, or blow with the fist. పిడికిలిండు To close the fist. పాణి లుపిడికిడుపట్టుకొను lit. to hold one's own life in one's own fist. To be in the greatest excess of alarm, or fear.

త. పిడిగొట్టు v. a. To geld animals.

త. పిడివాదము s. n. Obstinacy, pertinacity.

త. పిడిసాన s. n. An auger, or carpenter's tool, for boring holes.

త. పిడుగు s. n. A thunderbolt.

త. పిడుచు v. a. *vide* పిండు No. 1.

స. పిణ్యకము s. n. The sediment of seeds, &c. ground for oil; oil cake, or the seeds after expression.

స. పితామహుడు s. n. A paternal grandfather.

త. పితుకు v. a. 1. To milk, *vide* పిండు. 2. to squeeze a sore.

స. పితృతిథి s. n. (from s. పితృ a progenitor, and s. తిథి a lunar day.) The day of the new moon, on which she rises invisible, and on which offerings are made to the manes of one's ancestors.

స. పితృ ప్రసవ s. n. (from s. పితృ a progenitor, and s. ప్రసూ parents.) Twilight; because then the spirits of one's ancestors are abroad.

స. పితృ వనము s. n. (from s. పితృ a progenitor, and s. వన a wood.) A cemetery; a place where dead bodies are burnt, or buried.

- s. పితృప్ర్యుడు s. n. A paternal uncle.
s. పిత్రము s. n. (H. پیت) Bile; the bilious humor.
t. పిత్తు v. a. To break wind behind. s. n. Breaking wind behind.
s. పితృము adj. Paternal; obsequial; relating to the parent, or to deceased progenitors.
t. పిదప adv. Afterwards. adj. 1. Frugal, economical. 2. degenerate.
t. పిదుకు v. a. *vide* పితుకు.
s. పిఢానము s. n. A covering, cover, or concealment; a sheath.
s. పినద్ధము &c. adj. Clothed, accoutred, dressed.
s. పినాకము s. n. The bow, or trident, of *Siva*. పినాకీ A name of *Siva*; thence derived.
s. పినాకిని s. n. The river *Pennar*, which rises near *Nundidroog* and flows into the sea near *Nellore*.
t. పిన్న or పిన adj. 1. Young. 2. small. పిన్న పెద్దలు Both old and young; both great and small. పిన్నతనము s. n. Childhood, infancy. పినతండ్రి (from తండ్రి a father.) 1. A father's younger brother. 2. the husband of a mother's younger sister. పినతల్లి (from తల్లి a mother.) 1. A mother's younger sister. 2. the wife of a father's younger brother.
t. పిన్నకక్కెర s. n. The partridge termed *Perdrix sylvatica*.
s. పిపాస s. n. Thirst.
s. పిపిలిక s. n. An ant.

- s. పిప్పలము s. n. (H. پپل) The holy fig tree. *Ficus religiosa*.
s. పిప్పలి s. n. (H. پپلی) Long pepper. పిప్పలి కట్టె The dried long pepper vine. పిప్పలి దుంప The root of long pepper. పిప్పల్లమోడి The thick part of the long pepper vine.
t. పిప్ప s. n. The remaining solid part of any thing, of which the juice has been expressed, or strained out.
s. పిష్టపు s. n. A freckle, mole, or mark.
t. పిమ్మట adv. Afterwards; subsequently.
t. పియ్య s. n. making in the inflex. sing. పీతి Human excrement; also that of dogs, crows, &c., but not applied to that of cattle.
g. పిరంగ or పిరంగ్ s. n. A great gun, or cannon. lit. of or belonging to *Franks*, or Europeans. పిరంగవాత బెట్టు To blow off from the muzzle of a gun. lit. to place one at it's muzzle.
t. పిరంగచక్క s. n. The plant termed *Mimosa octandra*.
t. పిరిసొను v. To encompass, or surround.
g. పిర్యాదు s. n. (from P. پریادی) A complaint. పిర్యాదీ (from P. پریادی) A plaintiff.
t. పిలు s. n. The fourth fraction in descent by fours from unity; the two hundred and fifty-sixth part of a whole.
t. పిలికి s. n. A coward. adj. Cowardly, timid. పిలికిమొకము The antelope. lit. the timid animal.
t. పిలు or పిలుచు adv. Behind. పిలుచుచు v. n. To retire, or withdraw. పిలుదు or పిల్లు s. n. The buttock, or backside.

- t. పిల్లలు s. n. plu. The young shoots, from the root of the parent plant.
- t. పిలుచు v. a. 1. To call another to come, or approach. 2. to invite to an entertainment. పిలుచుకొను v. comp. 1. To call for one's own advantage, or for one's own purposes. 2. to call each other mutually. పిలుపు s. n. 1. A call, or cry. 2. an invitation. పిలిపించు or పిలుపించు v. caus. To cause one person to call, or invite, another. పిలిపించుకొను or పిలుపించుకొను v. caus. comp. 1. To cause one's-self to be called, or invited, by another. 2. to cause one person to call or invite another for one's own purposes, or advantage. పిలవనంపించు To send one person to call another. పిలుచుకవచ్చు To bring another along with one's-self. పిలుచుకపోవు To carry or conduct away another person, along with one's-self.
- t. పిల్ల s. n. 1. A child, or infant. 2. the young of any animal. adj. Young, small, tender. పిల్లకాయ s. n. A child or infant; applied to the human species alone. పిల్లదూలము A small, or cross, beam. పుక్కపిల్ల A puppy. పిల్లరాడు A boy, or lad. పిల్లవేయు To bring forth young.
- t. పిల్లన గ్రోవి or పిల్లంగ్రోవి s. n. A flute.
- t. పిల్లనిరియము s. n. A summerset, or leap, heels over head.
- t. పిల్లాంట్లు s. n. plu. Ornaments worn on that toe which is next to the little one.
- t. పిల్లి s. n. (H. بلی) A cat. పిల్లికూత Mew-ing. పిల్లికూన A kitten.

- t. పిల్లిపేచేరదుంప s. n. The plant termed *Asparagus racemosus*.
- t. పిల్లారి s. n. A name of *Ganesa*.
- s. పిశంఁము s. n. Tawny colour. adj. Tawny.
- s. పిశాచము or పిశాచి s. n. A demon, evil spirit, fiend, or malevolent being, always described as fierce, and malignant. పిశాచికి s. n. One possessed by an evil spirit.
- s. పిశితము s. n. Flesh.
- t. పిశినారి s. n. A miser, or niggard.
- t. పిశినితనము s. n. Avarice; the quality of a miser.
- s. పిశునఁడు s. n. 1. A cruel, or wicked, man. 2. a spy, or informer.
- s. పిష్టకము s. n. A cake made of the flour, or meal, of any grain.
- s. పిష్టచక్రము s. n. A sort of round cake, with a hole in the middle.
- s. పిష్టతకము s. n. Perfumed powder, for scenting rooms, garments, &c.; especially the scented dust which the Hindoos sprinkle over each other at the *Holi* or spring festival.
- t. పిసరు s. n. 1. A bit, particle, or small quantity. 2. the refuse of washed grain. పిసరువెళ్లు lit. a particle to go. The strength to be exhausted.
- t. పినాలి s. n. A wicked, or mean, person.
- t. పినాలించు v. n. To emit perfume, or scent.
- t. పిసుకు v. a. To press, squeeze, knead, or *shampoo*, with the hand. పిసికెళ్లు s. n. plu. The tender unripe grain of dry crops,

deprived of it's husk, by being pressed in the hand, and thus eaten.

s. పీహితము &c. adj. Covered, hidden, concealed.

t. పీచు v. a. 1. To pluck up, or away; to root up, or eradicate; to wrest out of another's hand. 2. to turn out of a situation, or employment. పీచులాడు To quarrel, or wrangle.

t. పీకె s. n. 1. The windpipe. 2. the reed used in blowing particular wind instruments.

s. పీచేము s. n. 1. The lower jaw; the chin.

t. పీచేము s. n. Pride. పీచేమణిచు 1. To subdue one's pride. 2. to kill, or assassinate.

tud. పీచేము s. n. (from s. పింఛ) The peacock's tail.

t. పీచే s. n. The fibrous part of plants.

tud. పీట s. n. (from s. పీఠ) A seat, chair, or stool. పీట బెట్టు To reside permanently.

s. పీఠమధుఁడు s. n. A catamite.

s. పీఠము s. n. 1. A seat, chair, or stool. 2. a throne. 3. the seat of the religious student made properly of *Cusa* grass. In the peninsula, this word is constantly used to express the established residence, or seat, of the principal Hindoo *Gooroos*, or bishops.

s. పీఠి s. n. A large throne.

s. పీఠిక s. n. 1. *vide* పీఠము. 2. a preface, or preamble.

s. పీడ s. n. Pain, anguish, suffering. పీడినము s. n. Inflicting pain; painning. పీడితము

&c. adj. Pained; suffering pain, or distress. పీడించు v. a. To torment, teaze, or importune.

t. పీత s. n. A crab. పీత దెక్కలు s. n. plu. The claws of a crab.

s. పీతము s. n. 1. Yellow colour. 2. drinking. adj. 1. Yellow. 2. drunk. పీతాంబరము s. n. (from s. అంబర *apparel*.) 1. Yellow apparel. 2. the dress of *Vishnoo*. Hence పీతాంబరుఁడు *Vishnoo*.

s. పీతముండము s. n. A gallinule.

s. పీనము &c. adj. Fat, bulky, plump, corpulent, large.

s. పీనస s. n. Cough, catarrh; cold affecting the nose.

s. పీనస్కంధము s. n. A wild hog.

t. పీనిక - పీనుక or పీనుకలు s. n. A corpse, or dead body. పీనుకలపెంట A heap of dead bodies.

s. పీనోద్ధి s. n. A cow with a full and large udder.

s. పీయూషము s. n. The food of the gods; ambrosia, nectar.

t. పీల adj. 1. Thin, slender. 2. spare, scanty. పీలపంట A scanty crop.

t. పీలి s. n. The rudder of a vessel.

t. పీలిక s. n. A rag, piece, or bit.

t. పీలికాఁడు s. n. A steersman, or pilot.

t. పీలుచు v. a. 1. To suck up. 2. to inhale, as snuff, smoke, &c.

s. పీలుపు s. n. An elephant. (P. پيل)

t. పీల్చు v. a. *vide* పీలుచు.

s. పీవరము &c. adj. Fat, large.

- s. పుంఖము s. n. The feathered part of an arrow.
- s. పుంఖవము &c. adj. in composition, Excellent, pre-eminent.
- t. పుంజము s. n. A *poonjum*, or certain number of threads.
- s. పుంజము s. n. A heap, quantity, or collection.
- t. పుంజి s. n. Crops cultivated without artificial irrigation, commonly termed the *dry crop*.
- t. పుంజు s. n. A cock.
- s. పుండరీకము s. n. 1. A white lotus. 2. the elephant of the south east quarter. 3. a leopard. 4. the white umbrella, one of the insignia of royalty. పుండరీకాక్షుడు s. n. (from s. అక్షి the eye.) A name of *Vishnoo*, whose eyes are compared to the white lotus.
- t. పుండు s. n. making in the inflex. sing. పుండ, and in the nom. plu. పుండ్లు An ulcer, bile, or sore. రాచపుండు The large, or *rajah*, bile or sore, which rises on the back, and affects the spine, so as to be deemed mortal by the Hindoos. పుండుచేయు To raise a blister.
- s. పుంధ్రము s. n. 1. A white, or red, variety of the sugar-cane. *Saccharum officinarum*. 2. a mark on the forehead, made with sandal, &c.
- t. పుంత s. n. A path, or road, for cattle.
- s. పుంశ్చలి s. n. A harlot, or unchaste woman.
- s. పుంసవనము s. n. The first of the essential ceremonies of Hindoo initiation; a

religious and domestic festival, held on the mother's perceiving the first signs of a living conception.

- s. పుంస్త్వము s. n. Manhood, virility.
- t. పుక్కిలి s. n. making in the inflex. sing. పుక్కిటి The inside of the cheek. పుక్కిలించు To rinse the mouth, or gargle the throat.
- t. పుచ్చదీక s. n. A virgin; a girl.
- t. పుచ్చతీగ s. n. The melon vine. *Cucumis melo*.
- t. పుచ్చు v. a. 1. To send. 2. to command. 3. to divide. v. n. To decay; to dry up, or become rotten. s. n. The sediment of castor oil.
- t. పుచ్చుకొను or పుచ్చుకొను v. a. 1. To take. 2. to receive. 3. to take, or eat, food. This is the verb compound derived from the preceding verb పుచ్చు; but it's meaning is quite different.
- t. పుచ్చె s. n. 1. The young unripe fruit of the palmyra, cocoanut, or other palm tree. 2. the skull.
- s. పుచ్చము s. n. A tail; the tail, the hinder part.
- t. పుట s. n. The leaf of a book.
- s. పుటభేదనము s. n. A city, or town.
- t. పుటమరించు v. n. To rise, or swell up, as a sore.
- s. పుటము s. n. 1. A folding, or doubling, of any thing, so as to form a cup, or concavity. 2. the eye-lash. 3. the purifying, or calcining, metals by fire. 4. the burying of medicine in the earth, &c., in order to improve it's qualities.

s. పుటాక్షరము s. n. An abbreviated letter.

s. పుటి s. n. A cup, or concavity, made of a leaf folded or doubled.

t. పుట్టిక or పుట్టిక s. n. A small basket.

t. పుట్ట s. n. 1. An ant hill. 2. a snake's hole.

పుట్టకూడుదిండి s. n. A bear; because it feeds on ants. lit. the eater whose food is ant hills.

పుట్టకొక్క s. n. A mushroom. lit. the rat of the snake's hole.

పుట్టకోట s. n. The glacis of a fort. పుట్టకోవలు The pointed tops of ant hills.

పుట్టచూలు s. n. (from చూలు the womb.) Valmееkee, the author of the *Ramayana*, said to have been so immersed in abstraction, as to have been overrun by ant nests, whence he emerged as from a second birth.

పుట్టతేలు s. n. The large black scorpion.

పుట్టమనెడుగబ్బి s. n. A snake, or serpent. lit. the animal living in a snake's hole.

t. పుట్టము s. n. Cloth.

t. పుట్టి s. n. 1. A certain measure of capacity, termed *candy*, or *poottee*, which is divided into twenty smaller measures, called తూములు. 2. a round, or circular, basket boat, covered with leather.

t. పుట్టు v. n. 1. To be born, or produced. 2. to arise, issue, or spring from. 3. to get, or obtain. s. n. Birth.

పుట్టుక or పుట్టుపు s. n. Birth, production, origin.

పుట్టుచెయుపు s. n. The Hindoo ceremony performed at a birth.

పుట్టుమచ్చ s. n. A natural mole, or mark, from one's birth.

పుట్టుబడి s. n. Produce. పుట్టించు v. caus. To create, generate, form, or raise.

t. పుడకలు s. n. plu. Small sticks; fuel.

t. పుడమి s. n. The earth. పుడమిదాలుపు *Sesha*, the king of snakes, and bed of *Vishnoo*; because he supports the earth.

పుడమిపట్టి The planet *Mars*, the son of the earth.

పుడమిమొలనాలు lit. the waistband of the earth. The sea.

t. పుడిసిలి s. n. making in the inflex. sing. పుడిసిటి The palm of the hand, held in such a manner as to contain any thing placed in it.

పుడిసెడు A handful.

t. పుడుకు v. a. To give. s. n. Giving. పుడుకుదొడుకు (from తొడుకు a cow.) The celestial cow, which gives all that is desired.

t. పుణకరించు v. a. To give an insufficiency. v. n. The fingers to be convulsed in the extremities of death.

పుణకరింతలు or పుణకరింతలు s. n. plu. 1. The giving an insufficiency. 2. the convulsion of the fingers, in death.

t. పుణకు v. a. 1. To spread out the fingers of the hand, and then draw them in again, as in taking up a handful of any thing. 2. to touch, to feel. 3. to give an insufficiency.

s. పుణ్యము s. n. 1. Virtue, moral or religious excellence, or merit. 2. a good action. 3. purity, purification. adj. 1. Virtuous, good, pure, righteous, excellent. 2. beautiful, pleasing.

పుణ్యవంతము &c. adj. Fortunate, well fated; virtuous, pious, righteous.

పుణ్యహము s. n. (from s. అహా a day.) A holy-day.

పుణ్యజను

- డు s. n. (from s. జిన *man.*) 1. A fiend, or goblin; a *Racshasa*. 2. a *Yacsha*, or divine being attendant on *Cubera*, the god of wealth. 3. a pious or virtuous man. 4. the guardian of the south-west quarter. పుణ్యమునన్ను కట్టవద్దు lit. thy virtue! do not beat me. I adjure you by all that you consider virtuous not to beat me. పుణ్యలోకము s. n. Heaven. lit. the virtuous world. పుణ్యానికితిట్టు or జేడ ముడు To abuse, or quarrel, without any cause, or reason. పుణ్యాత్మము &c. adj. Virtuous, holy, religious. పుణ్యాహవాచినము The purification of a house, by various ceremonies.
- T. పుత్తడి or పుత్తలి s. n. Gold.
- S. పుత్తలిక s. n. An image made of masonry work.
- T. పుత్తెంచు v. a. To send, dispatch, or forward. *vide* పుచ్చు.
- S. పుత్రి s. n. A daughter. పుత్రిక s. n. 1. A daughter. 2. a puppet. 3. a copy. పుత్రుడు s. n. A son. పుత్రకామేష్టి s. n. The religious sacrifice for the purpose of obtaining a son. పుత్రసంతానము s. n. Male offspring, issue, or progeny.
- S. పుద్గలము &c. adj. 1. Beautiful, handsome, of a handsome form or figure. 2. having form, or property.
- S. పుద్గలము s. n. The soul.
- S. పునర్జన్మము s. n. Metempsychosis, or transmigration of the soul.
- S. పునర్భవము s. n. A finger nail.
- S. పునర్భువ s. n. A virgin widow, re-married.
- S. పునర్వసు s. n. The seventh of the lunar mansions.
- T. పునహ s. n. The city *Poona*, the former capital of the *Peishwa* in the *Mahratta* states.
- T. పునాది s. n. Foundation; ground-work.
- T. పునాస s. n. The *poonasa* crop, consisting of *corraloo* or *Panicum italicum*, *guntaloo* or *Holcus spicatus*, and *alatsundaloo* or *Dolichos catiang*, and other similar grains.
- T. పునుక or పున్న s. n. The skull. పునుకదారి s. n. *Siva*, who begs with a skull in his hand.
- T. పునుకు s. n. The civet produced by the cat of that name, termed పునుకుపిల్లి.
- T. పున్నలేలు s. n. A small scorpion.
- TUD. పున్నమ s. n. (from s. పూర్ణిమా) The lunar day on which the moon is full.
- S. పున్నాము s. n. 1. The tree termed *Rottleria tinctoria*. 2. a white elephant. 3. a male serpent. 4. a chief, a pre-eminent man.
- TUD. పున్నెము s. n. *vide* s. పుణ్యము.
- TUD. పుప్పము s. n. (from s. పుష్ప) A flower.
- T. పుప్పి s. n. Decay. *vide* పుచ్చు. పుప్పిరుకు s. n. An insect found in rotten timber. పుప్పిపల్లు A decayed tooth.
- T. పుప్పాది s. n. (from T. పూ a flower, and T. పొది powder.) The pollen, or farina, of a flower.

- s. పుష్ప s. n. The eleventh of the lunar mansions.
- t. పు యుల్దు v. n. To be strongly biassed, or prejudiced, in favor of any person or thing.
- s. పురందరుడు s. n. A name of *Indra*.
- s. పురంధ్ర s. n. A wife, whose husband and children are alive.
- t. పురణించు v. a. 1. To disregard. 2. to oppose.
- t. పురపురచొక్క v. n. To be in excessive grief, or sorrow; to be severely afflicted.
- t. పురపురలాడు v. n. To have a desire, longing, or inclination.
- s. పురము s. n. 1. A city. 2. the body.
- s. పురశ్శృదము s. n. The nipple of a woman.
- s. పురస్త్రితము &c. adj. 1. Revered, adored, worshipped. 2. placed in front. 3. distressed, or harassed, by an enemy. 4. facing and contending with an enemy. 5. accused, calumniated. 6. sprinkled with holy water, initiated, anointed. 7. promised, agreed.
- s. పురస్కరుడు s. n. A chief, or commander, of an army, or party; a leader.
- s. పురాణము s. n. A *Poorana*, or sacred and poetical work, supposed to be compiled, or composed, by the poet *Vyasa*, and comprising the whole body of Hindoo theology; each *Poorana* treats of five topics especially; the creation, the destruction, and renovation of worlds; the genealogy of gods and heroes; the reigns

- of the *Munoos* and the transactions of their descendants. There are eighteen acknowledged *Pooranas*. 1. *Brumha*. 2. *Pudma* or the lotus. 3. *Brumhanda* or the egg of *Brumha*. 4. *Agni*, or fire. 5. *Vishnoo*. 6. *Garooda*. 7. *Brumha vivurta*, or transformation of *Brumha*. 8. *Siva*. 9. *Linga*. 10. *Narada*. 11. *Scanda*. 12. *Marcondaya*, so called from a *Moonee* of that name. 13. *Bhavishyet* or prophetic. 14. *Matsya* or the fish. 15. *Varaha* or the boar. 16. *Coorma* or the tortoise. 17. *Vamana* or the dwarf, and 18. *Bhagavata*, or the life of *Krishna*, which last is by some considered as a spurious and modern work. adj. Old, ancient.
- s. పురాతనము &c. adj. Old, ancient.
- s. పురి s. n. A town, or city.
- t. పురి s. n. 1. Pack-thread, twine, twist. 2. the straw basket in which seed grain is preserved. పురి బెట్టు To twine, or twist.
- t. పురికొను v. n. 1. To recollect. 2. to be careful, cautious, or watchful. పురికొలుపు v. a. 1. To remind. 2. to excite, provoke, or instigate.
- t. పురివిచ్చు v. n. 1. To separate. 2. to loosen. 3. to retreat, or withdraw.
- s. పురతత్తు s. n. An entrail, or gut.
- s. పురషము s. n. Faeces, excrement, ordure.
- s. పురుకుత్తుడు s. n. A famous Hindoo emperor.
- t. పురుగు or పురుపు s. n. 1. A worm. 2. any

- insect, or reptile ; and applied sometimes to snakes.
- s. పురుచీ శ్రవణి s. n. The name of a king, the sixth monarch of the lunar line.
- r. పురుడు s. n. making in the inflex. sing. పురిటి 1. An imaginary pollution, proceeding from the birth of a child. adj. Equal. పురిటిల్లు s. n. The house in which a woman has been brought to bed.
- s. పురుదము s. n. Gold.
- s. పురువు s. n. *vide* పురుచీ శ్రవణి, and పురుగు, respectively.
- s. పురుషుడు s. n. 1. A man, generally, or individually ; a male, mankind. 2. a husband. పురుషోత్తముడు s. n. (from s. ఉత్తమ *best*.) 1. A name of *Vishnoo*. 2. a common male appellation among the Hindoos. 3. one of the generic terms for a deified chief of the *Jaina* sect. పురుష ద్వయసము adj. Of the heighth, or measure, of a man.
- s. పురుహూతుడు s. n. A name of *Indra*.
- s. పురూరవుడు s. n. The son of *Boddha*, and second king of the lunar dynasty.
- s. పురోగమము &c. పురోగము &c. or పురోగామి adj. (from s. పురస్ *in front*, and s. గమ-గ or గామి *who goes*.) Going in front ; preceding.
- r. పురోణి s. n. A short letter, or note.
- s. పురోధనుడు s. n. The family, or domestic, priest. *vide* పురోహితుడు.
- s. పురోభాగ adj. 1. Malevolent. 2. censorious.
- s. పురోహకము s. n. A corn, or gram, bag, for horses.
- s. పురోహితుడు s. n. The *Pundit*, or family priest, conducting all the ceremonials and sacrifices of a house, or family. *vide* పురోధనుడు.
- r. పుఱియ or పుఱై s. n. The skull.
- r. పుఱ్ఱచెయ్యి s. n. The left hand.
- r. పుఱ్ఱు s. n. Any solid substance reduced to a certain state of liquidity ; as miry clay, or excrement in a looseness of the bowels.
- s. పులక - పులకాంకురము or పులకోద్ధమము s. n. The erection of the hair on the body. పులకించు The hair to erect itself on the body.
- r. పుల or పులు - కడుగు v. a. To wash pearls. This is derived from the verb కడుగు To wash ; but the word here prefixed to it has no meaning when used separately by itself.
- r. పులకరము s. n. Fever. పులకరించు v. n. To be attacked with fever.
- r. పులకము s. n. Rice and split pulse boiled together, with which *ghee*, or clarified butter, is sometimes mixed.
- r. పులప s. n. An acid dish, made of various edible roots.
- r. పులపరము s. n. 1. Indigestion. 2. an acid taste.
- s. పులస్తులు s. n. plu. Ear-rings.
- s. పులకము s. n. 1. Shrivelled grain. 2. rice-water. 3. a grain or lump of boiled rice.
- r. పులి s. n. A tiger. పులిగోరు The claw of

- a tiger. పులితొలు A tiger skin. పుట్టపులి
s. n. A royal tiger. lit. a large tiger. చిలు
తపులి s. n. The hunting leopard, or *cheeta*.
ఈచపులి s. n. lit. the fly tiger. The spi-
der; as devouring flies. పులి is sometimes
used as an adjective to denote - Sour,
acid.
- s. పులినము s. n. 1. A small island of allu-
vious formation. 2. a little sand hillock.
- t. పులినిప్పు s. n. The matter, or pus, from a
sore.
- t. పులిపిరి s. n. A sort of wart.
- t. పులివివచ్చు v. n. To turn off the con-
versation, with the view of concealing
the subject which has been mentioned.
- t. పులిమెట్టు s. n. The sediment of water in
which grain has been washed.
- t. పులియు v. n. To be, or become, sour.
- t. పులు s. n. 1. Grass. 2. a blemish in pre-
cious stones. *vide* పుల్లు.
- t. పులుగము s. n. *vide* పులగము.
- t. పులుగు s. n. A bird. పులుగుపుట్ట s. n. An
owl. పులుగుమేనివారు s. n. plu. A class of
demi-gods, shaped like birds, and atten-
dant on *Cubera*, the god of riches.
- t. పులుము v. a. 1. To rub. 2. to beat, or
lash. 3. to wash with both hands.
- t. పులుసు s. n. 1. Acidity, sourness. 2. the
juice of tamarinds. adj. Acid, sour.
- s. పులోముడు s. n. *Pooloma*, a saint. పులో-
మజి s. n. His daughter, the wife of *Indra*.
పులోమజిత్తు s. n. *Indra* himself, who de-
stroyed the saint, to prevent his curse,
for the violation of his daughter.

- s. పుల్క—కుడు or పుల్క—కుడు s. n. A man
of the *Chandala*, or *paria*, cast.
- t. పుల్ల or పుల్లని adj. Sour. పుల్లదనము or
పుల్లన s. n. Sourness, acidity.
- t. పుల్ల s. n. A small bit, or piece, of stick,
reed, or stiff grass. This word is applied
to sticks used as fuel, and even to a bit
of reed, or stiff grass, used as a tooth-pick.
- t. పుల్లరి s. n. A tax for pasture.
- t. పుల్లవడు v. n. To stand fixed, or immove-
able, from amazement.
- s. పుల్లింగము s. n. in grammar, The mascu-
line gender.
- t. పుల్లు s. n. Grass.
- t. పుల్లుడినేల s. n. Land which is only oc-
casionally fit for cultivation.
- s. పుళిందదేశము s. n. One of the fifty-six
kingdoms enumerated by the Hindoos.
- s. పుళిందుడు s. n. A barbarian, savage, or
mountaineer, who uses an uncultivated
and unintelligible dialect; in the penin-
sula termed *Chentsoo*.
- t. పువ్వు or పువ్వు s. n. A flower. పువ్వులము-
డుపు s. n. A ceremony among the Hin-
doos, in which flowers are placed on a
pregnant woman's head. It is performed
either on the fifth or sixth month after
conception. నులాబీపువ్వు s. n. A rose. పు-
వ్వులుకుచ్చు To string a garland of
flowers.
- s. పుష్కరము s. n. 1. The sky, heaven, or
atmosphere. 2. water. 3. the lotus. 4. the
tip of an elephant's trunk. 5. the head of
a drum, or place where any musical in-

- strument is struck. 6. a drug, *Costus speciosus*. 7. the name of a celebrated place of pilgrimage, now called *Pokur* in the province of *Ajmere*, consisting of a small town, on the bank of a lake, whence its name. 8. the blade, or sheath, of a sword. 9. one of the seven great *Dwipas*, or divisions of the universe.
- స. పుష్కరిణి s. n. A square, or large, pond; a pool where the lotus does, or may, grow.
- స. పుష్కలము &c. adj. 1. Excellent, eminent, chief, best. 2. much, many. 3. full, filled, complete.
- స. పుష్టి s. n. 1. Increase, advance, thriving, prosperity. 2. strength. adj Strong, able-bodied, fat.
- స. పుష్పకము s. n. 1. A bracelet of precious stones. 2. the car of *Cubera*.
- స. పుష్పదంతము s. n. The elephant of the north west quarter.
- స. పుష్పము s. n. 1. *vide* పుష్ప 2. the menses
- పుష్పరథము s. n. (from s. రథ a car.) A car of any kind, not used in war. పుష్పరసము The honey of flowers. పుష్పలాచకుడు A flower seller; a garland maker. పుష్పంధయము or పుష్పలోలుపము s. n. A bee. పుష్పపంచులు s. n. The sun and moon. పుష్పవాటిక s. n. A flower garden. పుష్పసమయము s. n. Spring, the season of flowers. పుష్పిణి s. n. A menstruous female.
- స. పుష్పమి s. n. The eighth of the lunar mansions.

- స. పుష్కము s. n. The tenth Teloogoo lunar month; that in which the moon's change takes place when the sun is in *Capricornus*.
- స. పుష్కరాక్షము s. n. The topaz.
- గ. పుసలాయించు v. a. (from H. *پسلا*) To coax, wheedle, or persuade. పుసలాయించు s. n. Coaxing, wheedling, persuasion.
- ర. పుసి s. n. The rheum of the eyes.
- స. పుస్తకము or పుస్తము s. n. *vide* పాస్తకము.
- ర. పుస్తై s. n. The bit of gold worn round the neck by married women. *vide* తాళిబొట్టు. పుస్తైముడుపు s. n. A woman twice married.
- ర. పూ s. n. A flower. *vide* పుష్ప. పూక్షు s. n. A cluster of flowers, a nosegay.
- ర. పూకు s. n. *Pudendum muliebre*. This word is never used by any respectable person. The more decent term is భక్షము; but it is in general expressed by a circumlocution.
- స. పూకము s. n. The beetle-nut tree. *Areca faufel*, or *catechu*.
- ర. పూచికక్షు s. n. A sort of long and stiff grass, of which brooms are made.
- గ. పూచీ s. n. Responsibility.
- ర. పూచు v. n. To bloom, blossom, bud, shoot out, or expand. నాలుకపూచు The tongue to blister, or to become sore, or discoloured. కన్నులుపూచు The pupil of the eye to become discoloured by disease.
- స. పూజి or పూజినము s. n. (P. *پوجا*) Worship, reverence, respect; homage of

- superiors, or adoration of the deity. పూజించు v. a. To worship, or adore; to do homage, or evince reverence. పూజితము &c. adj. Worshipped, adored, revered. పూజ్యము &c. adj. 1. Worshipful, venerable; fit for, or deserving adoration. 2. blank, empty, wanting. భోజనానికి పూజ్యముగా నుండు To have nothing to live upon. పూజారి s. n. A worshipper, or sacrificing priest, in any temple. It is applied chiefly to those who are of the *Siva* sect.
- ర. పూజెలుపెట్టు v. a. To ornament, or illuminate, a book, &c., with flourishes, painting, or gilding.
- ర. పూట s. n. 1. Half of the day. 2. a time; as two times, three times, &c. 3. security, surety, bail. పూటకూపు Food attained by daily contract. పూటకూళ్లయిల్లు An inn, or boarding house.
- ర. పూటము s. n. Heaviness, weight.
- ర. పూడు v. n. To be filled, or closed up. పూడుచు v. a. 1. To fill, or close up. 2. to bury; to conceal under ground. పూడ్చించు v. caus. To cause to fill up, or bury.
- ర. పూత s. n. 1. Rubbing, besmearing. 2. blooming, budding. 3. flowers collectively.
- స. పూత క్రతాయి or పూత క్రతావి s. n. The wife of *Indra*.
- స. పూతము &c. adj. Pure, purified, cleaned, cleansed.
- స. పూతిగంధము adj. Stinking; ill smelling.
- ర. పూదతి s. n. Spring.

- ర. పూదే s. n. A round ball.
- ర. పూనీరు s. n. (from ర. పూ a flower, and ర. నీరు water.) Rose-water.
- ర. పూను v. n. 1. To undertake, engage, or interfere, in any enterprize. 2. to bear a burden. పూన్చు or పూన్చించు v. caus. To cause to undertake, &c. పూనిక or పూనిక s. n. 1. An enterprize, or project. 2. a vow.
- ర. పూచ s. n. A tender fruit, just formed from the blossom.
- ర. పూబోడి or పూబోణి s. n. A handsome female. lit. flower-bodied.
- స. పూయము s. n. Pus, or matter, discharged from an ulcer, or wound.
- ర. పూయు v. a. 1. To smear, besmear, daub, anoint, plaster, or lay on by rubbing. 2. *vide* పూచు. పూయించు v. caus. To cause to smear, &c.
- స. పూరణము s. n. Filling; completing.
- స. పూరము s. n. 1. A piece of water, a large quantity of water; a lake. 2. the flowing of the tide. 3. the healing, or cleaning, of ulcers.
- ర. పూరా adj. (from స. పూర్ణ) Full. (Pers. *پُر*. Hind. *पूर*) పూరించు v. a. To complete, to make full. శంఖము పూరించు To blow a conch.
- ర. పూరి s. n. Grass, or straw. పూరిల్లు A thatched house.
- స. పూరితము &c. adj. Filled, full, complete.
- ర. పూరీలు s. n. plu. Thin cakes, made of wheat flour.
- స. పూరుడు s. n. Man; a male; mankind.

- T. పూర్వేడుబిట్ట s. n. Any bird which calls those of its own kind.
- S. పూర్వక్షర్మములు s. n. plu. A sort of cakes.
- S. పూర్ణము &c. adj. 1. Full, filled, complete. 2. all, entire. 3. strong, powerful, able. పూర్ణపాత్రము or పూర్ణానకము s. n. 1. A full cup, or vessel. 2. a vessel filled with cloths, or ornaments, which are scrambled for by the guests and relations at a festival. 3. a vessel full of rice, presented at a sacrifice to the superintending and officiating priests. The పూర్ణపాత్ర is properly a measure of 256 handfuls of rice; it may also be composed of as much as will satisfy one great eater. పూర్ణమాసము s. n. A monthly sacrifice, performed on the day of the full moon. పూర్ణమాసి or పూర్ణిమ s. n. The lunar day on which the moon is full. పూర్ణము &c. adj. 1. Filled, full, complete. 2. covered, concealed. s. n. 1. An act of pious liberality; as digging a well, planting a grove, building a temple, &c. 2. nourishing, cherishing. పూర్తి s. n. Fulness, completion.
- T. పూర్ణము s. n. Any kind of split pulse, mixed with jaggory, and boiled.
- S. పూర్వము &c. adj. 1. First, former, prior, preceding, initial, before, in front of. 2. east, eastern. s. n. 1. Former or ancient times; days of old. 2. the east. 3. an ancient tradition. పూర్వులు s. n. Ancestors, forefathers. పూర్వజుడు s. n. (from

- s. జీ born.) 1. An elder brother. 2. the son of the elder wife, even though last born. పూర్వదేవుడు s. n. An *asura*, or demon, as produced *before* the gods. పూర్వరంగము s. n. The commencement of a drama, or the prelude to instrumental or vocal performance; a prologue, or overture. పూర్వాహ్నము The first part of the day, the forenoon.
- S. పూర్వాభాత్ర s. n. The twenty-fifth lunar mansion.
- S. పూర్వాషాఢ s. n. The twentieth lunar mansion.
- S. పూర్వోత్తరము s. n. (from s. పూర్వ *former*, and s. ఉత్తర *subsequent*.) The former and future particulars, circumstances, or incidents. దానిపూర్వోత్తరము నాకు తెలియదు I know nothing about it whatever.
- T. పూలకురి వెండ s. n. The plant termed *Groetnera racemosa*, or *Banisteria bengalensis*.
- T. పూవు s. n. A flower, *vide* పూ.
- S. పూముడు s. n. The sun.
- T. పూస s. n. A bead. వెన్నపూస s. n. Butter. వెన్నపూసలు The joints of the back bone.
- T. పూసకజెము s. n. A very sweet cake.
- S. పృచ్ఛ s. n. Asking, questioning; a question.
- S. పృతన s. n. An army; a division of an army, a detachment. పృతనాపాట్టు or పృతనాపాహుడు s. n. A name of *Indra*; as if a whole army, or host, in himself.

- s. పృథ s. n. *Koontee*, the wife of the *Pandoo* princes.
- s. పృథగ్మఱు s. n. 1. An ignorant man, a fool. 2. a man of low cast. 3. a sinner, a wicked or vicious man.
- s. పృథివి s. n. The earth.
- s. పృథుకంఠము s. n. *vide* కుమ్మరపురుషు.
- s. పృథుకములు s. n. plu. *vide* అటుకులు.
- s. పృథుఁడు s. n. The fifth monarch of the solar dynasty, in the second age.
- s. పృథులము or పృథువు adj. Great, large.
- s. పృథాకపు s. n. 1. A serpent, or snake. 2. a scorpion.
- s. పృశ్ని s. n. 1. A ray of light. 2. a dwarf.
- s. పృషతము or పృషత్తు s. n. A drop of any liquid.
- s. పృషత్కము s. n. An arrow.
- s. పృషదశ్వఁడు s. n. The god of air; wind divinely personified.
- s. పృషదాజ్యము s. n. *Ghee* mixed with curds, forming an oblation.
- s. పృష్టము &c. adj. Asked, questioned.
- s. పృష్ఠము s. n. 1. (P. *پشت*) The back. 2. the rear, the last. 3. the back, or hinder part of any thing. పృష్ఠచక్షువు s. n. (from s. *చక్షు* the eye.) A crab. పృష్ఠమాంసాదనము s. n. lit. *backbiting*. Slandering.
- s. పృష్ఠి s. n. *vide* పృశ్ని No. 1.
- r. పెంకు s. n. 1. A tile. 2. a broken piece of pot. తలపెంకు lit. the head-tile. The skull.
- r. పెంకే adj. Obstinate, stubborn.
- r. పెంచు s. n. *vide* పెంకు. v. a. 1. To nou-

- rish, or foster. 2. to bring up, or educate. 3. to support, or maintain. 4. to increase, or improve. పెంచుకొను v. comp. 1. To nourish, &c. for one's own advantage. 2. to adopt as one's own.
- r. పెంజెర s. n. A species of rock snake.
- r. పెంట s. n. 1. Sweepings, dirt, filth. 2. manure.
- r. పెంటి s. n. The female of any animal, or plant. పెంటికరుడు s. n. The female, inner, or smaller, surf.
- r. పెంటిక s. n. Hard excrement, in shape like that of sheep.
- r. పెండ s. n. The excrement of horned cattle.
- r. పెండలము s. n. The yam.
- r. పెండారీ s. n. A *Pindary*, or armed plunderer.
- r. పెండె s. n. 1. A lath. 2. half a bullock load of tobacco, &c.
- r. పెండెము s. n. The gate of a cow-house.
- r. పెండేరము s. n. An ornament, worn round the ankle.
- r. పెండ్లాము or పెండ్లాము s. n. A wife.
- r. పెండ్లి - పెండ్లి or పెండిలి s. n. making in the nom. plu. పెండ్లిండ్లు or పెండ్లిండ్లు Marriage; a wedding. పెండ్లాడు or పెండ్లిచేసుకొను To wed, or marry, as applied to a husband or wife only. పెండ్లిచేయు To marry, or unite a husband and wife, as applied to their relations; to celebrate a marriage. పెండ్లిచేయించు To perform the marriage ceremony, as applied to the priest. పెండ్లికొడుకు or పెండ్లి

- ద్లికోమారుడు s. n. The bridegroom.
 పెండ్లికూతురు s. n. The bride. The Hindoos are generally married while infants; and the term పెండ్లి is applied to this first marriage. The consummation of such marriages is termed కోభనము, at which a distinct ceremony takes place.
- t. పెండలకడ or పెందలాది adv. Early, betimes.
- t. పెందొడ s. n. The thigh. *vide* తొడ.
- t. పెంపు s. n. (from t. పెంచు q. v.) 1. Nourishing. 2. education. 3. maintenance, support. 4. increase, or improvement. పెంపుడు adj. 1. Nourished. 2. adopted. 3. adoptive. పెంపారు (from తిరు q. v.) To be increased, or augmented. పెంపలు (from తిలు q. v.) Increase, or improvement, to cease.
- t. పెకలించు or పెకల్చు v. a. To root up, or eradicate; to pluck up by the roots; to pull, tear, or force out by the roots.
- t. పెకలు or పెకులు v. n. To come out by the root; to be plucked, or pulled, out by the root.
- t. పెక్కు adj. Many, several. పెక్కుండు or పెక్కురు s. n. plu. Many persons.
- t. పెగడలు s. n. plu. Great, or elderly, persons.
- t. పెచ్చే s. n. 1. The rind of a fruit. 2. an excess in value, or measurement; premium, or profit, in the exchange of coins.
- t. పెట్ట s. n. A hen.
- t. పెట్టు v. a. 1. To place, or put; to lay, or put, down. s. n. 1. Placing, putting. 2.

a blow. This word, used as a verb, is added to nouns, parts of verbs, particles, and adjectives, in a vast variety of meanings, which will be best explained by the following examples. సొమ్ములు పెట్టు To deck another with ornaments. నుట్లు పెట్టు To lay eggs. అన్నము పెట్టు To place boiled rice, &c. on a leaf before one; to serve with food. చెట్లు పెట్టు To plant trees. తిన పెట్టు To adjure. పాళ్ల పెట్టు To divide or separate into shares. సహన పెట్టు To take patience. కాచుకో పెట్టు To make another wait or tarry. కావలి పెట్టు To keep watch. అపరాధము పెట్టు To pay a fine. నష్ట పెట్టు To sustain loss. నురి పెట్టు To take aim. పథ్యము పెట్టు To prescribe a diet. మో పెట్టు To wait in expectation of; to watch. నురక పెట్టు To snore. దండము పెట్టు To pay one's respects; by closing the hands, or by prostration. పాన పెట్టు To grind, so as to sharpen. చేక్క పెట్టు To put in good order; to repair. కూతల పెట్టు 1. To call out. 2. to abuse. 3. to punish. రోతల పెట్టు To abuse. తల పెట్టు To commence or begin. lit. to put the head. దాచి పెట్టు To conceal, or hide. కని పెట్టు 1. To find out, or discover. 2. to wait for, or expect. భయ పెట్టు To frighten. సంతోష పెట్టు To please. చేచి పెట్టు To accumulate, or store up. పెట్టుబడి s. n. Assessment, tax. పెట్టుకొను v. comp. 1. To place, or put, for one's own advantage, or use. 2. to keep. 3. to give. ప్రివి పెట్టుకొను To

- keep a mistress. పేరు పెట్టుకొను 1. To assume a name. 2. to give, or bestow a name; as on a child, &c. పెట్టించు v. caus. To cause to place, or put, &c.
- T. పెట్టె or పెట్టెయ s. n. A box, or chest.
- T. పెట్టు or పెట్టులు v. n. 1. To fire, or go off, as a gun, or any thing made of gunpowder. 2. to crack, or open. పెట్టుప్పు s. n. (from T. ఉప్పు salt.) Saltpetre.
- T. పెద adj. 1. Hinder, back, behind. 2. wrong, erroneous. పెదచేయ్యి The back of the hand. పెదదారి A wrong way. పెదర్థము An erroneous meaning. పెదమలు To turn back. బుద్ధి పెదతలబట్టు To be wanting in sense.
- T. పెదబొబ్బ s. n. A loud roar, or cry.
- T. పెదసరము s. n. Obstinacy, stubbornness.
- T. పెణక s. n. A pent roof.
- TUD. పెతరులు s. n. plu. (from S. పితృ) Ancestors. పెతరులచుక్క s. n. (from చుక్క a star.) The tenth of the lunar mansions. పెతరులసామి (from సామి lord.) Yama, the regent of death.
- T. పెదవి - పెదివి or పెదిమె s. n. The lip. కిందిపెదవి The under lip. మీదిపెదవి The upper lip.
- T. పెద్ద or పెద adj. 1. Great, large, big, spacious, extensive. 2. chief, principal. 3. wise, sage. 4. old, ancient. 5. long. 6. loud. పెదతం ద్రి or పెత్తం ద్రి 1. A father's elder brother. 2. the husband of a mother's elder sister. పెదతల్లి or పెత్తల్లి 1. A mother's elder sister. 2. the wife of a father's elder brother. పెన్నపెద్దలు s. n.

- plu. vide పెన్న. పెద్దకాపు The chief, or head, inhabitant. పెద్దతనము - పెత్తనము or పెద్దత్తికము s. n. 1. Greatness. 2. age, old age. పెద్దదొర This expression literally signifies the principal chief, or ruler, and is applied generally to the first in authority at any place. పెద్దకాలము A long time. పెద్దపని Important business. పెద్దనిదుర s. n. Death. lit. the long sleep. పెద్దమనిషిలివు v. n. To become nubile, as applied to females. పెద్దపిన్నంతరము s. n. The distinctions between the great, and the low. పెద్దవిన్నపము s. n. Deafness. lit. a loud request. పెద్దవీధి The high road.
- T. పెద్దయు adv. Very, exceedingly.
- T. పెద్దింటమ్మ s. n. A certain village goddess.
- T. పె్ or పెను adj. 1. Great, large. 2. heavy.
- T. పెన s. n. 1. A twist of rope. 2. a rope tying one animal to another. పెనపేము To tie two animals together, with one rope.
- T. పెనఁగు - పెనుఁగు or పెనఁగొను v. a. 1. To surround, or encompass. 2. to fight, or dispute.
- T. పెనము s. n. A flat thin round iron pan, or plate of iron, used in baking cakes, &c. చెఱుకు పెనము A sugar boiler.
- T. పెని s. n. A twist of rope.
- T. పెనిమిటి - పెనుమిటి or పెనుమేటి s. n. A husband.
- T. పెనియు v. n. To twine; to interlace of itself. పెనుచు v. a. 1. To twist, to inter-

- lace one with another. 2. *vide* పెంచు.
- T. పెనుకువ s. n. 1. Battle. 2. war.
- T. పెనుపు s. n. *vide* పెంపు.
- T. పెయ్య s. n. A female calf. adj. Female, as applied to horned cattle.
- T. పెర s. n. Honey-comb. పెరయ్య s. n. A bee.
- T. పెరదు s. n. making in the inflex. sing. పెరటి. The back yard of a house.
- T. పెర రేచు v. To induce, prevail upon, or excite.
- T. పెరసు s. n. Flesh.
- T. పెరుకు s. n. Curds. v. n. 1. To grow, increase, or accumulate. 2. to be broken, as applied to string, or thread, only. పెరుకు తోట కూర The plant termed *Amaranthus polygamus*. పెరుకు మీద మీకడ The cream of curds. పెరుకు సంత్రము The sea of curds; one of the seven fabulous oceans.
- G. పెరుమాళ్లు s. n. *Permaul*, a tamil name of Vishnoo.
- T. పెలు adj. 1. Other, another. 2. strange, foreign. పెలువాడు Another man.
- T. పెత్తి కె s. n. A large sack, or bag. పెత్తి కాటము s. n. The lading of oxen, &c. with such sacks.
- T. పెలుకు v. a. 1. To pluck up by the roots; to eradicate. 2. to load oxen, &c.
- T. పెలుకు v. n. The porcupine to shoot it's quills.
- T. పెలుచే adv. Excessively, exceedingly.
- T. పెలుచే or పెళుచే s. n. Stiffness; difficulty in being bent.
- T. పెల్లులు v. n. To start.
- r. పెల్ల or పెళ్ల s. n. A lump, or clod.
- r. పెల్ల గించు or పెళ్ల గించు v. a. *vide* పేక లించు. పెళ్ల గించి పెట్టు lit. having eradicated, to place or put. To transplant.
- r. పెల్ల గల్లు or పెళ్ల గల్లు v. n. *vide* పెకలు.
- r. పెల్లు adv. Much, excessively. s. n. Excess.
- T. పెసలు s. n. plu. The pulse termed *Phaseolus radiatus*, or green gram. పెసర adj. Of or belonging to that pulse.
- T. పేక s. n. The warp, or cross threads in a web. The woof, or threads which run the whole length of the web, is termed పడుకు q. v.
- T. పేకు s. n. An entrail, or gut.
- s. పేచికము s. n. An owl.
- s. పేచీకి s. n. An elephant.
- T. పేట s. n. 1. *Apettah*; the suburb of a large city, or a village protected by an adjacent fort. 2. a row, or string, of any ornament.
- s. పేటకము s. n. 1. A chest. 2. a pimple.
- s. పేటము s. n. A basket; a large basket.
- T. పేటాడు v. n. To wander, or prowl about; to traverse.
- s. పేటి s. n. A basket.
- T. పేద s. n. The dung of horned cattle.
- T. పేడు s. n. making in the nom. plu. పేళ్లు A piece, cutting, chip, or splinter. v. a. *vide* పేను. పేడెత్తు v. n. To chip, or splinter.
- T. పేదెవాడు s. n. A man upon whose face hair does not grow.

౧. పేనీలు s. n. plu. Sweet cakes, made of wheat and sugar.

౨. పేద adj. Poor, indigent. s. n. A poor person. పేదచికిము s. n. Poverty, indigence.

౩. పేను v. a. To twist, or entwine. s. n. A louse; making in the nom. plu. పేలు. పేను గాలుకుట s. n. A disease arising from lice, which destroys the hair. *vide* ఇం ద్రులప్రకము. పేనుపిల్ల s. n. A nit. పేలుకుక్కు To kill lice.

౪. పేము s. n. A rattan-reed, or cane.

౫. పేరంటము or పేరంతుము s. n. Married women going to each other's houses, on any domestic festival.

౬. పేరంటాలు s. n. 1. A wife whose husband is alive. 2. a wife who dies before her husband.

౭. పేరము s. n. Running.

౮. పేరిమ s. n. Profundity.

౯. పేరిమ or పేర్తి s. n. 1. Affection. 2. friendship. 3. greatness.

౧౦. పేరితచెట్టు s. n. A peculiar species of the date tree.

౧౧. పేరు s. n. making in the inflex sing.

పేరిటి, and in the nom plu. పేళ్లు A name; an appellation. పేరుగల adj. Famous, renowned. పేర్పాడు To mention another's name. పేరుపెట్టు To name; to give newly a name, or appellation.

దొంగను పేరుపెట్టాడు He is notorious as a thief. అపేరుగా adv. Under that pretence. ఇంటిపేరు A house or family name.

౧. పేరు s. n. 1. A long loose necklace. 2. fame, character. adj. 1. Great. 2. famous.

v. n. To congeal, or curdle, as milk, &c.

౨. పేరుకొను or పేర్కొను v. n. To congeal, curdle, harden, or thicken. v. a. 1.

To commend, or praise. 2. to call one by his name. This verb is derived from both of the foregoing words, and కొను q. v.

౩. పేరుచు or పేర్చు v. a. 1. To pile, or heap up. 2. to display.

౪. పేరెము s. n. 1. Running. 2. a gallop.

పేరెమువారు or పేరెమెత్తు v. n. 1. To run. 2. to gallop.

౫. పేలు v. n. *vide* పేరు.

౬. పేలవము adj. 1. Tender, delicate, fine. 2. easy, not difficult.

౭. పేలాలు s. n. plu. Fried grain. పేలబంది s. n. Flour made of fried grain.

౮. పేలిక or పేలికె s. n. A rag.

౯. పేలు v. n. 1. To be covered with eruption, as applied to the body. 2. to be fried, as applied to vegetables. v. a. To talk in a silly manner. పేల్చు v. a. To fry.

౧౦. పేశలము &c. adj. 1. Dexterous, clever. 2. beautiful, agreeable. 3. smooth, soft.

౧౧. పేశి s. n. 1. An egg. 2. a ball of flesh, or meat.

౧౨. పేష్యారు s. n. (P. پشکار) A Peshcar, or revenue servant under an Amildar.

౧౩. పై adv. *vide* పయి.

౧౪. పైంగరాజము s. n. *vide* ఏటిత.

౧౫. పైకము s. n. 1. Money, cash, treasure. 2. the quarter of the coin termed a dub.

౧౬. పైకము s. n. An assemblage of cuckoos.

- G. పైగిల s. n. plu. *vide* పయి.
 G. పైజోలు s. n. plu. Shoes, slippers.
 T. పైట s. n. *vide* పయిట.
 T. పైడి s. n. Gold. *vide* పయిడి.
 T. పైడికంటే s. n. *vide* పయిడికంటే.
 T. పైడిముడుపు s. n. *vide* పయిడిముడుపు, under పయిడి.
 S. పైతృష్వసేయుడు or పైతృష్వ హియుడు s. n. The son of a paternal aunt.
 S. పైత్యము s. n. 1. Madness, imbecility. 2. a superfluity of the bilious secretion. 3. any bilious complaint. పైత్య కాడు 1. A fool, a blockhead. 2. a lunatic, or mad-man.
 T. పైడలి s. n. A woman.
 T. పైన adv. *vide* పయి.
 TUD. పైనము s. n. *vide* పయినము.
 T. పైయెడ s. n. *vide* పయిడ.
 T. పైర s. n. *vide* పయర.
 T. పైరు s. n. Growing corn. పైరులయెకిమీడు s. n. (from ఎకిమీడు a king.) The moon; from it's influence on corn.
 S. పైష్టికములు s. n. plu. Flour cakes, baked on an iron plate.
 T. పాం s. n. Gold. పాంకట్టు s. n. (from T. కట్టు a mountain.) A golden mountain.
 T. పాంకము s. n. 1. Beauty, proportion, grace. 2. fluency, elegance of speech. 3. pride. adj. 1. Handsome, well proportioned; well formed, or well made. 2. fluent, eloquent. 3. proud.
 T. పాంకలి or పాంకలి s. n. making in the inflex. sing. పాంకటి Boiled rice, mixed with milk, and seasoned with sugar, and

- other articles that give a high relish.
 పాంకటిపండుగ A great Hindoo festival, at which this dish is used.
 T. పాంకు v. n. 1. To effervesce; to boil, or bubble up. 2. to overflow. 3. to be overjoyed. 4. to swell from blows. s. n. 1. Effervescence; boiling, or bubbling up. 2. overflowing. 3. excess of joy. 4. the measles.
 T. పాంచు v. n. 1. To lie in wait; to lurk. s. n. Lurking.
 T. పాంటే part. With; together with; for.
 T. పాంత s. n. 1. A way, road, or path. 2. a bank. adv. Near.
 T. పాంతనము s. n. A happy conjunction of the stars.
 T. పాందిక s. n. 1. *vide* పాంకము No. 1 and 2. 2. regularity of arrangement, or construction, of words.
 T. పాందు v. a. 1. To obtain, procure, or acquire. 2. to be under the dominion of any of the passions; to experience joy, grief, &c. 3. to sustain, suffer, or undergo; as applied to misfortune, loss, or pain. 4. to enjoy; as applied to happiness, or good fortune. 5. to enjoy by copulation. s. n. 1. Friendship. 2. enjoyment by copulation. పాందించు v. caus. 1. To cause to obtain, &c., as above, in all the meanings of పాందు. పేరముపాందించు To settle a bargain; as applied to brokers.
 T. పొక్కలి s. n. making in the inflex sing. పొక్కటి A temporary fire place, formed with loose stones, &c.

ర. పొక్కిలి s. n. making in the inflex. sing.
పొక్కిటి The navel. పొక్కిలిపాప or
పొక్కిలిపాపడు (from పాప a child.)
Brumha; as produced from *Vishnoo's*
navel.

ర. పొక్కు v. n. 1. To be sorrowful, or
afflicted. 2. to blister; to be excoriated.
3. earth when parched to rise up, on be-
ing moistened. s. n. A blister, pimple,
pustule, or pock. పొక్కించు v. caus. 1.
To vex, or torment. 2. to cause to blister
or rise up. మాటజైలుపొక్కు To reveal
a matter.

ర. పొక s. n. Smoke. పొకచెట్టు The tobacco
plant. పొకాకు s. n. Tobacco, lit. the
smoke leaf. పొకతాకు lit. to drink smoke.
To smoke a pipe, &c.; to inhale smoke.
పొకయు v. n. To smoke, or emit smoke;
as applied to fire, &c. in a burning state.
పొకచూరు To become black, from ex-
posure to smoke.

ర. పొకడు or పొకుడు v. a. 1. To praise, ap-
plaud, or commend. 2. to flatter. పొకడిక-
పొకడికోలు-పొకడ్డ or పొకడు s. n. Praise,
commendation, applause, encomium. 2.
flattery.

ర. పొకరు or పొకురు s. n. 1. Pride, arro-
gance, presumption. 2. the surf of the
sea. పొకురుబోతు s. n. A very proud,
or haughty, person.

ర. పొకలు or పొకులు v. n. To be very sor-
rowful, or afflicted.

ర. పొకపు s. n. The seasoning of food.

ర. పొచ్చెము s. n. 1. Sin. 2. impurity.

ర. పొటకరించు or పొటమరించు v. n. 1. To
rise, or swell up, as a sore. 2. to shoot
out anew, as lopped trees.

ర. పొట్ట s. n. The belly.

ర. పొట్టి adj. Short; small in size. పొట్టితనము
s. n. Shortness.

ర. పొట్టు s. n. The husk, or pod.

ర. పొట్టేలు s. n. A ram.

ర. పొట్టితీగ s. n. The vine of the snake
gourd. పొట్టపూచుక్క s. n. (from ర.
పూ a flower, and ర. చుక్క a star.) The
eighth of the lunar mansions; from it's
similarity in form to the flower of the
snake gourd.

ర. పొట్లము s. n. 1. A leaf, or paper, folded
up, generally in a square form; for hold-
ing, or containing, any thing. 2. foment-
ing medicine, made up in a bag. పొట్ల
మువెత్తు To apply a fomentation.

ర. పొడ s. n. 1. A visit. 2. a speck, mole, or
mark. 3. figure, shape. పొడలమెకము
s. n. (from మెకము a beast.) A spotted
deer.

ర. పొడకట్టు v. n. 1. To be remembered, or
recollected. 2. the appearance of some-
thing seen before, to present itself to
the mind or imagination only, but not
in reality to the eyes.

ర. పొడకాంచు or పొడకను v. a. To see, or
descry. పొడచూపు v. n. To appear.

ర. పొడకు adj. 1. Tall, high. 2. long. s. n.
1. Height. 2. length.

ర. పొడము v. n. To be produced; to arise.

ర. పొడవ s. n. A boat.

T. పాదపు adj. and s. n. *vide* పాదకు.

T. పాదసుత్రై s. n. A small hammer.

T. పాది s. n. 1. Any ground powder. 2. snuff
adj. 1. Dry. 2. small. 3. young. పాదిచే
యు To pulverize ; to reduce to powder.
పాదిజెట్టిపూదు To solder. lit. having
placed powder, to blow.

T. పాడుకు v. n. 1. To increase, or grow ;
to be heightened, or lengthened. adj.
and s. n. *vide* పాదకు. పాదిగించు v. a. To
heighten, raise, exalt, or increase. పాడు
నాటి adj. 1. High, tall. 2. long.

T. పాడుకుకుబ్బలి s. n. *vide* ఉదయా ద్రి under
ఉదయము.

T. పాడుచు v. a. 1. To stab, thrust, or pierce
through ; to gore. 2. to prick, or cause
pain. 3. to fight, or combat. 4. to rise as
the sun, &c. 5. to swell, or rise, as a
river, &c. పాదిపించు v. caus. To cause
to stab, &c. పాడుపు s. n. 1. A stab. 2.
rising of the sun, moon, &c. 3. the pain,
or pricking, of a sore.

T. పాడుము s. n. 1. Powder of any kind. 2.
snuff. *vide* పాది.

T. పాణక s. n. A large basket, made of
splinters of the marshy date tree, &c.,
for holding grain.

TUD. పాత్రము s. n. (from s. పుస్తక) A book.

T. పాత్రర or పాతక s. n. A bundle of leaves,
&c.

T. పాత్రరము s. n. A roller or pestle, for
grinding spices, &c.

T. పాత్రికడుపు s. n. The abdomen, or lower
part of the belly.

T. పాత్రికర్థ s. n. 1. A small piece of cloth,
used for infants. 2. a kind of bark gar-
ment.

T. పాత్తు s. n. 1. Friendship. 2. eating in the
same plate together. పాత్తునకుడుచు To
eat together from the same plate, or leaf.
పాత్తులవారు s. n. plu. Friends.

T. పాత్తుపు s. n. The goddess *Suruswatse*.

T. పాద s. n. A bush. పాదరిల్లు A place
overgrown with creeping plants ; a bow-
er, or arbour. పాదరిండ్లచుక్క s. n. (from
చుక్క a star.) The seventh of the lunar
mansions.

T. పాదలు v. n. To shine. పాదలించు v. caus.
To cause to shine.

T. పాది s. n. 1. A quiver. 2. the leather case
used by barbers.

T. పాదుకు v. a. 1. To cover. 2. to bind, or
cover with leather. 3. to set as precious
stones. 4. to sit on eggs. 5. to surround,
or encircle. s. n. The udder of horned
cattle. పాదిగించు v. caus. To cause to
cover, &c. పాదుకు చేయు To have the
udder swelling, or increasing in size,
from the augmented secretion of milk.

T. పాదుపు v. a. *vide* పాదుకు.

T. పాద్దు s. n. 1. The sun. 2. any time, or
period, of the day or night. 3. a day.
The inflected ablative పాద్దున denotes
1. Early in the morning. 2. in the fore-
noon. పాద్దుకూచు The sun to set. పాద్దు
బుట్టు The sun to rise. పాద్దుబుచ్చు To
spend or trifle away time. ఒక్కపాద్దు
వుండు lit. to be one day. To fast, or re-

- frain from food, on religious occasions.
- త. పానరు v. a. To give. v. n. To be agreeable, pleasant, or splendid. పానరించు v. caus. To cause to give. v. a. To make agreeable, or pleasant; to make shine.
- త. పాన్మగంటిచెట్టు s. n. A plant used as a common pot-herb.
- త. పాన్మచెట్టు s. n. The tree termed *Rottleria tinctoria*.
- త. పాన్మ s. n. 1. Gold. 2. a ferrule, or rim of metal, at the bottom of a stick, or of a pestle, &c.
- త. పాయి or పాయిస్ s. n. making in the nom. plu. పాయిలు A fire-place.
- త. పార s. n. 1. Duplicity, fraud, deceit. 2. pretence. 3. a plait, or fold, in cloth. 4. the coat, or fold, of an onion, &c. 5. a mistake, or error. 6. the cataract in the eye. 7. a secret. పారబోవు To go the wrong way, in swallowing.
- త. పారక s. n. A sweeping broom.
- త. పారడు s. n. 1. Half of the day. 2. a time, or period.
- త. పారయు v. a. To obtain, or procure.
- త. పారలు v. n. 1. To roll. 2. to turn in sleep. 3. to flow down as water. 4. to be afflicted. పారతిక or పార్తిక s. n. Rolling. మాటపారలు To fail in one's promise.
- త. పారి adv. Exceedingly, very much. adj. Angry. పారిమోపు An angry look.
- త. పారిగొను - పారిమాల్పు or పారిబుచ్చు v. a. To destroy, or kill.
- త. పారిబోవు v. n. To die, or expire.
- త. పారుగు s. n. The neighbourhood, the

- vicinity. adj. Neighbouring, adjoining, adjacent. This word refers particularly to what is *in front*, or *on the left hand*. *vide* ఇరుగు.
- త. పార్లు v. n. *vide* పారలు No. 1, 2 and 3.
- త. పాల s. n. Flesh meat. పాలింది (from తింది *an eater*.) A *Rachasa*, or giant.
- త. పాలచు v. n. 1. To wander. 2. to be agreeable, or pleasing.
- త. పాలతి or పాలతుక s. n. A woman.
- త. పాలము s. n. A field; ground fit for cultivation.
- త. పామలుక s. n. A quarrel between husband and wife.
- త. పాలము or పాలియు v. n. To die, or expire.
- త. పాలసు s. n. *vide* పాల.
- త. పాలి s. n. An oblation.
- త. పాలిమేక s. n. A boundary, or limit.
- త. పాలిమోపు v. n. 1. To miss aim. 2. to fail in battle.
- త. పాలుపు v. a. To roll. adj. Agreeable, pleasant, congruous.
- త. పాలుసు s. n. The scales upon fish.
- త. పాల్లు s. n. The empty ears of corn, which has produced no crop. పాల్లుమాటలు Silly and fruitless words.
- త. పావ s. n. *vide* పాక.
- త. పాపకు - పాసుకు or పాసుకు v. n. 1. To be agreeable, or congruous; to fit, or suit; to be on good terms. 2. to happen, or occur. పిరిద్దరికిపాపకదు These two do not agree together. పాపకుడు s. n. An occurrence. పాపగించు v. a. 1. To

make agreeable, or congruous. 2. to settle; to cause to fit, or suit; to put, or place, on good terms. 3. to cause to happen.

TUD. పొస్తకము s. n. (from s. పుస్తక) A book.

T. పోక s. n. (from T. పోవు to go.) 1. Going. 2. conduct.

TUD. పోక s. n. (from s. పూక) Beetle or areca nut, in a raw or unboiled state.

పోకొత్తు s. n. (from T. ఒత్తు to press, or squeeze.) Scissors to cut areca nut.

T. పోకముది s. n. The knot of a woman's cloth.

T. పోకాల్పు v. a. To destroy.

T. పోకిరి s. n. A blackguard. adj. Blackguard.

T. పోకిళ్లు s. n. plu. Childish wishes, or longings.

T. పోకు s. n. (from T. పోవు q. v.) 1. Going. 2. an opening. 3. expense. పోకుచతురావుండు To be going and coming; to frequent.

s. పోగిండుడు s. n. A boy, from 5 to 16 years of age.

T. పోగర s. n. A goldsmith's tool.

T. పోగు s. n. A thread, or string. 2. a heap. 3. a crowd or assemblage. 4. an ear-ring.

T. పోగొట్టు v. a. (from T. పోవు to go, and T. కోట్టు q. v.) 1. To lose, 2. to be freed from; to get rid of.

T. పోచు or పోజు v. a. To draw out in threads.

s. పోడు s. n. A woman having a beard.

T. పోటకత్తి s. n. A large knife, for cutting wood.

T. పోటరి s. n. A brave man; a hero.

T. పోటికందులు s. n. plu. A white species of the doll, or pigeon pea. *Citrusus cajan*.

T. పోటు s. n. 1. The swelling of a river, &c.; the flood tide. 2. a stab, or blow.

3. pain. పోటొడ్లు (from T. ఒడ్లు q. v.) To be ready for battle.

T. పోట్లాడు v. n. To fight, quarrel, dispute, or contend. పోట్లాట s. n. A fight, quarrel, or dispute.

T. పోదిను or పోణిమి s. n. 1. Natural splendour. 2. an ornament, or jewel.

T. పోత s. n. (from T. పోయు q. v.) 1. Pouring. 2. casting in metal. 3. the eruption of the small pox. adj. Molten; cast in metal.

s. పోతము s. n. The young of any animal. 2. a young elephant of ten years old. 3. a vessel; a boat. 4. the scite of a house, or dwelling. పోతవణిక్క s. n. A voyaging merchant. పోతవహుండు s. n. 1. A rower, boatman, or steersman. 2. one of the crew that keeps watch at the mast head.

T. పోతరము s. n. Pride; boasting.

T. పోతు s. n. 1. The male of certain birds, horned cattle, and plants. 2. a male buffalo. This word is also applied contemptuously, to men, or even to women; as రానువోతు A drunkard, or drunken fellow. గొడ్డువోతు A barren woman. తిండి పోతు s. n. A glutton. పోతుకరుడు The

- male, outward, or larger, surf.* పోరుతాడు
The male palmyra tree. పోరురోతు s. n.
(from *ర. రోతు a rider.*) *Yama*; because
his steed is the buffalo.
T. పోత్రము s. n. *vide* పోతరము In sans-
crit, this word denotes *the snout of a hog.*
S. పోత్రి s. n. 1. A hog. 2. a male buffalo.
T. పోని adj. Like. కు న్నధుఁడుంబోనివాఁడు
A man like Cupid.
T. పోబడి s. n. 1. A hint. 2. a wink. 3. a
trace.
T. పోయు v. a. 1. To pour. 2. to cast in
metal. అప్పువారుపోయు 1. The small
pox to appear, or break out, on the skin.
2. to inoculate with the small pox. నారు
పోయు To sow seed, in order to obtain
plants, which are again to be transplanted.
చీముపోయు To suppurate. చెమట
పోయు To perspire. ఉచ్చేపోయు To
make urine. వడపోయు To strain through
a cloth. పోయించు v. caus. To cause to
pour, cast, or inoculate. పోసుకొను v.
comp. To pour upon one's-self. సిట్లపో
సుకొను To bathe. పొట్టపోసుకొను lit.
to pour into the belly. To live, or main-
tain one's-self; to subsist.
T. పోరామి s. n. Friendship.
T. పోరితము s. n. War, battle, fight.
T. పోరు v. n. To fight, or combat. s. n. 1.
A fight, or combat. 2. a quarrel, or dis-
pute. 3. enmity. పోరాడు 1. To fight. 2.
to quarrel. పోరాటము s. n. 1. Combat,
battle. 2. quarrel, dispute. పోరు బెట్టు To
cry as a child.

- T. పోరువ s. n. A sheet.
T. పోలుడు s. n. A boy, or young man.
T. పోలకమ్మ s. n. A certain village goddess.
T. పోలిక or పోలిక s. n. Resemblance, like-
ness.
T. పోలు v. a. To resemble, or be like. The
3d person sing. of the aorist of this verb,
added to the infinitive of another, ex-
presses *power or ability*; as చేయఁబో
లునే *Can it be done?* పోలుపొందులేకుం
దామట్లాడు To talk, *without rhyme or*
reason. పోలుచు or పోల్చు v. a. To com-
pare.
S. పోలూకుడు s. n. A male servant.
T. పోలే adj. (from పోలు q. v.) Resembling,
like; as రామునిఁబోలే Like *Rama.* s. n.
A sort of flour cake.
T. పోలేరమ్మ s. n. 1. A certain village god-
dess. 2. the goddess of the small pox. 3.
the small pox itself.
T. పోలీ s. n. A cake, made of wheat-flour,
jaggory, and doll, or pigeon pea.
T. పోవు v. n. 1. To go; to go off, or away;
to proceed. 2. to be lost, to disappear.
3. to die. The present, perfect, and aorist
tenses of this verb, may be affixed, as
auxiliaries, to the infinitive of any verb,
to give it a *future signification*, as వ్రా
యఁబోచున్నాను I am going to write.
కొంచు or కొంచ - పోవు v. a. To carry
away, or off. పోయిన relative past par-
ticiples. Gone, lost, past, dead. పోయిన
వారము *Last week.* ఒక స్త్రీతోబోవు To
go, or cohabit, with a woman.

1. పోషించు v. a. (from s. పుష్) To nourish, cherish, maintain, support, preserve, or protect. పోష్యుడు A man nourished by another. పోషకుడు A man who nourishes another. పోషణ s. n. Nourishment, maintenance.
2. పోషకైక్యములు s. n. plu. A particular species of fish.
3. పాండ్రదేశము s. n. A country; one of the divisions of central India, *Chandail*.
4. పాఞ్చ s. n. (from A. पञ्च) An army.
5. పాత్రి s. n. A grand-daughter, either in the male, or female line; though more usually confined to a son's daughter.
6. పాత్రుడు s. n. A son's son; a grandson in the male line only.
7. పానభవపుడు s. n. One of the sons, or heirs, admitted by the old *Hindoo* law; the son of a twice married woman.
8. పౌరులు s. n. plu. Citizens.
9. పౌరుషము s. n. 1. The measure of a man, equal to the height to which he reaches with both arms elevated, and the fingers extended. 2. the property of manhood; virility, manliness. 3. action, or action incidental to the state of humanity. 4. semen virile. 5. strength, power, vigour, bravery. adj. Manly; of or belonging to man.
10. పొరోగవుడు s. n. An overseer, or superintendent, of the kitchen.
11. పొరోహితుడు s. n. *vide* పురోహితుడు.
12. పౌర్ణమాసి or పౌర్ణిమ s. n. The lunar day, on which the moon is full.
13. పౌలస్త్యుడు s. n. 1. *Cubera*, the god of riches. 2. *Ravana*, the king of Ceylon, killed by *Rama*.
14. పౌలోమి s. n. The wife of *Indra*.
15. పౌషము s. n. *vide* పుష్యము.
16. ప్ర part. A sanscrit particle, prefixed to words of that language, and implying 1. Progressive motion, (forth, forward, away, &c.) 2. excess, or excellence, (very, much, exceeding.)
17. ప్రకటము &c. adj. Displayed, unfolded, manifest, apparent, proclaimed, public, notorious. ప్రకటము చేయు To proclaim, or make public.
18. ప్రకరణము s. n. 1. An introduction; a prologue, or prelude. 2. a poetical fiction, or poem, in which the story and principal persons are wholly imaginary; the term is especially applied to a dramatic poem. 3. a chapter, or section; a book.
19. ప్రకరము s. n. A heap; a quantity; a multitude.
20. ప్రకాండము &c. adj. Excellent, happy.
21. ప్రకా s. n. 1. The stem of a tree; the part between the root and the branches. 2. excellence, happiness.
22. ప్రకామము adv. Voluntarily, willingly.
23. ప్రకారము s. n. 1. Difference. 2. similitude, likeness, resemblance. 3. manner, method, mode. adv. According to, conformably with. ప్రకారమునా Accordingly.
24. ప్రకాశము s. n. 1. Sun-shine, lustre, splendour, light. 2. expansion, diffusion,

manifestation ; the word being equally applicable to physical or moral subjects, as the blowing of a flower, diffusion of celebrity, publicity of an event, or manifestation of a truth. ప్రకాశించు v.n. To shine, or glitter ; to be splendid.

s. ప్రకీర్ణకము s. n. A *chowri* ; the tail of the *bos-grunniens*, used as a whisk, or fan.

s. ప్రకృతము &c. adj. Made, completed, accomplished. adv. At present ; just at this time.

s. ప్రకృతి s. n. 1. Nature ; in philosophy, the passive or material cause of the world, as opposed to the active or spiritual ; in mythology, a goddess united to the primeval male, and the genitress of the world. 2. the natural state of any thing. 3. the male or female organs of generation. 4. an uninflected word, the radical form of a word before the affixes, forming cases, &c., are subjoined. 5. cause, origin.

s. ప్రకోష్ఠము s. n. 1. The fore arm. 2. part of the frame of a door.

r. ప్రక్కచెట్టు s. n. A tree so called.

s. ప్రశ్రమము s. n. 1. Proceeding, going. 2. leisure, opportunity. 3. beginning.

s. ప్రకృణము s. n. The sound of the *Veena*, or Hindoo lute.

s. ప్రఖ్యాతము &c. adj. 1. Celebrated, famous, notorious. 2. pleased, happy.

s. ప్రఖ్యాతి s. n. 1. Publicity, notoriety. 2. praise, eulogium.

s. ప్రఖండము s. n. The upper arm, from the elbow to the shoulder.

s. ప్రఖల్త s. n. 1. Confidence, readiness. 2. arrogance, fierceness. 3. power, eminence, consequence. 4. perverseness, wilfulness.

s. ప్రఖల్ము &c. adj. 1. Bold, confident, audacious, firm, ready. 2. illustrious, eminent. 3. strong, able. 4. shameless, impudent.

s. ప్రకాధము &c. adj. 1. Much, excessive. 2. hard, difficult. 3. hard, firm.

r. ప్రక్ష s. n. A protector.

s. ప్రక్షహము s. n. 1. The string suspending a balance. 2. a rein, rope, or halter, for horses and cattle. 3. confinement, restriction, restraint, captivity. 4. a ray of light.

s. ప్రక్షవము s. n. 1. A window, lattice, or balcony. 2. a summer house, a pleasure house. 3. a building on the top of a palace, a painted turret. 4. a wooden balustrade, or fence, on the edge of a building. 5. a stable. 6. the top of a tree.

s. ప్రక్షాణము s. n. A covered terrace, or small portico, before the door of a house.

s. ప్రచండము &c. adj. 1. Intolerable, insupportable. 2. excessively hot, or burning. 3. bold, confident, fierce, presuming. 4. wrathful, passionate.

s. ప్రచయము s. n. A heap, quantity, number, or multitude.

s. ప్రచలాక s. n. A peacock. ప్రచలాకము A peacock's tail.

- s. ప్రచలయితము &c. adj. Rolling about; tossing, tumbling, as in sleep.
- s. ప్రచూరము adj. 1. Excessive, much, many. 2. public, notorious.
- s. ప్రచేతసుడు or ప్రచేతుడు s. n. *Vuroona*, the Hindoo Neptune.
- s. ప్రచ్ఛన్నము s. n. 1. A private door, within the house. 2. a lattice, a loop hole. adj. Covered, concealed.
- s. ప్రచ్ఛ్విదాన s. n. Vomiting, sickness.
- s. ప్రజ s. n. 1. Progeny, offspring. 2. people, subjects. In the former sense, this word is pronounced *Prudja*; in the latter, *Pruza*.
- s. ప్రజననము s. n. 1. Birth, production. 2. the vulva.
- s. ప్రజనము s. n. 1. The first impregnation of a cow or any other animal. 2. impregnation, or pregnancy, of cattle in general. 3. the rutting season.
- s. ప్రజాపతి s. n. (from s. ప్రజా people, and s. పతి lord.) 1. A name of *Brumha*, the creator. 2. the name common to the ten divine personages, also termed *Brumhadicas*, first created by him. 3. a king, or sovereign. 4. one of the names of *Viswacurma*. 5. a decent term for the *membrum virile*.
- s. ప్రజోత్పత్తి s. n. The fifth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. ప్రజ్ఞ s. n. Intelligence, understanding, wisdom, sense, cleverness, talent.
- s. ప్రజ్ఞము &c. or ప్రజ్ఞాపు adj. Bandy-legged.

- s. ప్రజ్ఞానము s. n. 1. Knowledge, wisdom. 2. a mark, sign, or token.
- s. ప్రజ్వరిల్లు or ప్రజ్వలించు v. n. 1. To shine, or glitter. 2. to burn, or be inflamed.
- s. ప్రణతము &c. adj. 1. Bending, bowed, stooping, inclined. 2. skilful, clever. ప్రణమిల్లు To prostrate one's-self.
- s. ప్రణతి s. n. Salutation, reverence, obeisance, courtesy.
- s. ప్రణయము s. n. 1. Affection, friendship. 2. acquaintance. 3. asking, begging. 4. affectionate solicitation.
- s. ప్రణవము s. n. The mystical name of God; the syllable *om*.
- s. ప్రణామము s. n. Respectful or reverential salutation, addressed especially to a bramin, or to a deity.
- s. ప్రణీధి s. n. 1. A spy, a secret agent, or emissary. 2. asking, solicitation, request.
- s. ప్రణీపాతము s. n. 1. Prostration, salutation, reverence, obeisance, made by touching the feet. 2. solicitation.
- s. ప్రణుతము &c. adj. Praised, celebrated. ప్రణుతించు v. a. To praise.
- s. ప్రతతి s. n. 1. Any creeping plant. 2. spreading; expansion.
- s. ప్రతలము s. n. The open hand, with the fingers extended.
- s. ప్రతాపము s. n. (from s. particle ప్ర, and s. తప్ to burn.) 1. Majesty, dignity, the high spirit arising from the possession of rank and power. 2. heat, warmth. 3. valour, prowess.

- s. ప్రతారణము s. n. (from s. particle ప్ర, and s. తా to cross.) Fraud, deceit, cheating, over-reaching, trick.
- s. ప్రతి A sanscrit particle, prefixed to words of that language, and implying 1. Substitution, (instead, in lieu). 2. several, in order, (severally, each, by each). 3. direction, designation, (to, towards, upon). 4. belonging to, (as a part, or portion). 5. exchange, return, (again, back again). 6. a little, &c. s. n. Any thing substituted for another ; a copy. adj. Each, every. ప్రతిధ్వని An echo.
- s. ప్రతికారము s. n. 1. A remedy, an antidote. 2. a return of offices, either good, or bad.
- s. ప్రతికూలము &c. adj. Contrary, adverse, cross grained, reverse, inverted.
- s. ప్రతికృతి s. n. An effigy ; figure, image, picture, reflection, or shadow.
- s. ప్రతిగ్రహము s. n. 1. A proper donation to bramins ; whatever is a fit present to a bramin, at suitable periods. 2. acceptance, assent.
- r. ప్రతిఘటించు v. a. To oppose.
- s. ప్రతిఘము s. n. Anger, wrath, rage.
- s. ప్రతిజ్ఞ s. n. Promise, assent, agreement, engagement ; determination, resolution ; a vow. ప్రతిజ్ఞచెల్లించు To fulfil a vow. ప్రతిజ్ఞాతము &c. adj. Promised, agreed, vowed.
- s. ప్రతిదానము s. n. 1. The return or redelivery of a deposit. 2. barter, exchange.

TEB. ప్రతిన s. n. vide ప్రతిజ్ఞ.

- s. ప్రతినిధి s. n. 1. A resemblance of a real form ; an image of a statue, a picture, &c. 2. a surety.
- s. ప్రతిపక్ష s. n. The first lunar day, of either lunar fortnight.
- s. ప్రతిపక్షి s. n. An enemy.
- s. ప్రతిపాదనము s. n. 1. Gift, donation. 2. ascertaining, determining.
- s. ప్రతిఫలము s. n. Reflection of a mirror, &c. ప్రతిఫలించు To reflect back a figure, &c.
- s. ప్రతిబంధము s. n. Obstacle, impediment, hinderance.
- s. ప్రతిబింబము s. n. A resemblance, or counterpart, of real forms ; as a picture, an image, a shadow, &c. ప్రతిబింబించు v. n. To reflect back, as a mirror, &c.
- s. ప్రతిభ s. n. 1. Understanding, intellect. 2. light, splendour. 3. audacity, boldness, confidence.
- s. ప్రతిభువు s. n. A surety.
- s. ప్రతిమ s. n. A resemblance ; a figure, image, or picture.
- s. ప్రతియత్నము s. n. 1. Desire, wish. 2. taking prisoner, making captive. 3. retaliation, recrimination, revenge.
- s. ప్రతివాక్యము s. n. An answer, or reply.
- s. ప్రతివాది s. n. A respondent ; a defendant. ప్రతివాదించు v. n. To answer, or reply.
- s. ప్రతిశ్యామము s. n. Catarrh ; cold.
- s. ప్రతిశ్రయము s. n. 1. An assembly. 2. a place of sacrifice.

- s. ప్రతిషేధము s. n. Prohibition, forbidding, exception, contradiction.
- s. ప్రతిష్ఠంభము s. n. Impediment, obstacle, opposition.
- s. ప్రతిష్ఠ s. n. 1. Fame, celebrity. 2. consecration. 3. endowment. 4. staying, standing, fixation. ప్రతిష్ఠించు To consecrate. ప్రాణప్రతిష్ఠ That consecration of an idol which gives it *life*, or divine power.
- s. ప్రతిసరము s. n. 1. A garland, or wreath. 2. a bracelet. 3. a string worn round the hand, at nuptials, &c.
- s. ప్రతిహార s. n. An outer tent; a screen, or wall of cloth.
- s. ప్రతిసూర్యకము s. n. A lizard; a chameleon.
- s. ప్రతిహతము &c. adj. Obstructed, opposed, overthrown. s. n. Disappointment.
- s. ప్రతిహారము s. n. A gate, or door. ప్రతిహారుడు s. n. A doorkeeper, or porter.
- s. ప్రతిహంస s. n. Revenge.
- s. ప్రతీకము s. n. A limb, or member.
- s. ప్రతీకారము s. n. 1. Revenge, retaliation, vengeance. 2. remedying, administering medicine.
- s. ప్రతీకారము &c. adj. in composition, Like, resembling.
- s. ప్రతీచి s. n. The west quarter. ప్రతీచీనము adj. Western, west.
- s. ప్రతీతము &c. adj. Famous, celebrated, renowned, known.
- s. ప్రతీతి s. n. 1. Knowledge, understanding. 2. fame, notoriety.
- s. ప్రతీపదశిని s. n. A woman.
- s. ప్రతీపము &c. adj. Turned away, having the face averted backwards; following an order, or course, the reverse of what is natural; against the grain, or stream.
- s. ప్రతీరము s. n. A shore, or bank.
- s. ప్రతీత్యము &c. adj. Venerable, respectable.
- s. ప్రతౌలి s. n. A high street; the principal road through a village.
- r. ప్రత్తి s. n. Cotton, when in the pod. *vide* పత్తి.
- s. ప్రత్యక్కు— adj. 1. Subsequent, behind, following in time or place. 2. western.
- s. ప్రత్యగ్రము &c. adj. New, recent, fresh.
- s. ప్రత్యయము s. n. 1. Knowledge, apprehension. 2. trust, faith, belief, confidence. 3. oath, ordeal. 4. cause, motive. 5. an affix to roots and words, forming derivatives and inflections. 6. war, battle.
- s. ప్రత్యర్థ s. n. 1. An enemy. 2. in law, a defendant.
- s. ప్రత్యవాయము s. n. 1. Separation. 2. an impropriety, a fault; harm, injury.
- s. ప్రత్యక్షము adj. Perceptible, perceivable; present, as cognizable by any of the organs of sense.
- s. ప్రత్యాభ్యాతము &c. adj. 1. Removed, set aside. 2. informed, apprised. 3. discouraged, prohibited, forbidden. 4. denied, refused. 5. celebrated, notorious.
- s. ప్రత్యాభ్యానము s. n. 1. Rejection, refutation, disallowance, disregard. 2. denial, refusal.

- s. ప్రత్యాదిష్టము &c. adj. *vide* ప్రత్యాభ్యాసము.
- s. ప్రత్యామ్నాయము adj. Instead of; in lieu of.
- s. ప్రత్యాస్తతి s. n. Necessity, urgency.
- s. ప్రత్యాస్తి s. n. Proximity, contiguity.
- s. ప్రత్యాసన్నము &c. adj. Near, proximate, contiguous.
- s. ప్రత్యాహరము s. n. 1. Abstraction, insensibility, restraining the organs, so as to be indifferent to disagreeable or agreeable excitement.
- s. ప్రత్యుత్తరము s. n. An answer, reply, or rejoinder.
- s. ప్రత్యుత్థానము s. n. Polite reception of a visitor; rising to welcome him, &c.
- s. ప్రత్యుపకారము s. n. A return of good offices; gratitude.
- s. ప్రత్యుషము s. n. Dawn, morning.
- s. ప్రత్యాహము s. n. Obstacle, impediment, hinderance.
- s. ప్రత్యేకము &c. adj. Separate, distinct. ప్రత్యేకించు To separate. ప్రత్యేకముగా Separately; in private, alone.
- s. ప్రథ s. n. Fame, celebrity.
- s. ప్రథమము adj. 1. First, prior, initial. 2. chief, principal. ప్రథమపురుష in grammar, The third person.
- s. ప్రథితము &c. adj. Famous, celebrated, made known, declared.
- s. ప్రదరము s. n. An arrow.
- s. ప్రదక్షిణము s. n. Reverential salutation, by circumambulating persons, or

- objects, keeping the right side towards them.
- s. ప్రదేశము s. n. A place in general; a country, a district, &c.
- s. ప్రదేశిని s. n. The fore finger.
- s. ప్రదోషము s. n. Evening; the first part of the night.
- s. ప్రద్యుమ్నము s. n. The Hindoo Cupid.
- s. ప్రద్యోతనుడు s. n. The sun.
- s. ప్రధనము s. n. War, battle.
- s. ప్రధానము &c. adj. Chief, principal, superior. ప్రధానముచేయు To betroth in marriage.
- s. ప్రధానుడు or ప్రధాని s. n. A prime, or chief, minister.
- s. ప్రధి s. n. The circumference of a wheel.
- s. ప్రనాళి s. n. A drain, or canal; a sluice, or water-course.
- t. ప్రన్నన s. n. Beauty. adj. Beautiful, handsome.
- s. ప్రప s. n. A place where water is distributed, a place of refreshment.
- s. ప్రపంచము s. n. 1. The world, or universe. 2. extent, expanse. 3. copiousness, abundance. 4. illusion, or delusion. ప్రపంచించు To extend, or enlarge.
- s. ప్రపదము s. n. The point of the foot; the tip of the toes.
- s. ప్రపాతము s. n. 1. A cliff, or precipice. 2. a cascade, or water-fall. 3. a bank, or shore.
- s. ప్రపాదము s. n. A road.
- s. ప్రఫుల్లము &c. adj. Blown as a flower.

- s. ప్రబంధము s. n. A connected discussion, or narrative.
- s. ప్రబలము &c. adj. Strong, powerful, pre-eminent. ప్రబలు v. n. To increase, to improve; to become great, or powerful. ప్రబలించు v. a. To extend, or augment. This verb has also occasionally the neuter meaning of ప్రబలు.
- s. ప్రబుద్ధుడు s. n. A man of superior intelligence; a sage.
- T. ప్రబ్బ చెట్టు s. n. A reed, or rattan.
- T. ప్రబ్బు v. To obtain or procure.
- s. ప్రభ s. n. Light, radiance, splendour. ప్రభాకరుడు (from s. కర that makes.) The sun.
- s. ప్రభంజనుడు s. n. The god of wind.
- s. ప్రభవ s. n. The first year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. ప్రభవించు v. n. To be born, or produced.
- s. ప్రభాతము s. n. The dawn, or morning.
- s. ప్రభావము s. n. 1. Majesty, dignity, magnanimity, high spirit. 2. power, strength, energy.
- s. ప్రభువు s. n. A lord, master, or ruler. ప్రభుత్వము s. n. Power, authority, rule, government.
- s. ప్రభూతము adj. Much, many.
- s. ప్రభ్రష్టకము s. n. A chaplet of flowers, suspended from the middle lock of hair.
- s. ప్రమథులు s. n. plu. The attendants on Siva; hence ప్రమథాధిపుడు Siva himself.
- s. ప్రమదము s. n. Joy, pleasure, delight,

rapture. ప్రమదవనము or ప్రమదావనము s. n. (from s. వన a grove.) A royal pleasure ground, attached to the seraglio.

- s. ప్రమాణము s. n. 1. Measure, size, dimension, quantity. 2. proof, testimony, authority. 3. an oath, adjuration. 4. limit. 5. cause, motive. ప్రమాణము చేయు To take an oath. ప్రమాణము చేయించు To administer an oath. Nearly all the Hindoo forms of oath partake of the nature of ordeals; and one of the oldest among them is that of the balance, or weighing a man twice; once before, and once after, he has given his testimony; hence the word denoting properly *measure* has become applied both to the *testimony* given, and to the *oath* under which it is delivered.
- s. ప్రమాదము s. n. 1. Mistake, error, inadvertence, carelessness, inaccuracy. 2. misfortune.
- s. ప్రమాది s. n. The thirteenth year, of the Hindoo cycle of sixty.
- s. ప్రమాదీచ s. n. The forty-seventh year, of the Hindoo cycle of sixty.
- T. ప్రమిదె s. n. The cup of a lamp; the place which holds the oil.
- s. ప్రమితము &c. adj. 1. Dead, deceased. 2. immolated, sacrificed.
- s. ప్రమిల s. n. Lassitude, enervation, exhaustion from indolence or fatigue.
- s. ప్రముఖము &c. adj. 1. Chief, first, principal. 2. excellent, best.

- s. ప్రసేయము s. n. Opportunity, occasion.
 s. ప్రమోదము s. n. Pleasure, happiness, delight, joy, gladness. ప్రమోదించు v. n. To rejoice; to be delighted.
 s. ప్రమోదాత or ప్రమోద s. n. The fourth year, in the Hindoo cycle of sixty.
 s. ప్రయతుడు s. n. A holy or pious person; one purified by austerity and mortification.
 s. ప్రయత్నము s. n. 1. Endeavour, or effort. 2. act, action.
 s. ప్రయాణము s. n. Journey, march, departure.
 s. ప్రయాసము or ప్రయాస s. n. 1. Trouble, labour, fatigue. 2. difficulty, embarrassment. 3. pain.
 s. ప్రయుతము s. n. Ten hundred thousand; a million.
 s. ప్రయోగము s. n. 1. Consequence, result; the main object, or end, of any previous action. 2. the operation, or effect, of magical or mysterious rites. 3. example, comparison. 4. effort, exertion. 5. act, action. 6. authority for the use of a word; or the illustration of it's use in construction. 7. the administration or prescription of medicine. 8. the discharging or shooting an arrow. ప్రయోగించు v. a. 1. To make use of a word, in composing, or writing. 2. to prescribe, or administer. 3. to shoot.
 s. ప్రయోజనము s. n. 1. Cause, occasion. 2. motive, origin. 3. result. 4. occupation, business. 5. profit, advantage. 6.

- use. 7. a religious ceremony. శుభ ప్రయోజనము A marriage, or other auspicious ceremony. ప్రయోజకుడు A clever, or able, man.
 s. ప్రరోహము s. n. A bud, or shoot.
 s. ప్రలంబఘ్నుడు s. n. *Balarama*, the elder brother of *Krishna*.
 s. ప్రలాపము s. n. 1. Unmeaning or unconnected speech. 2. sorrow, lamentation. ప్రలాపించు or ప్రలపించు v. n. To lament, or grieve.
 r. ప్రల్లదములు s. n. plu. Vain speeches; useless expressions. ప్రల్లదుడు 1. A man who uses vain words. 2. a wicked man.
 s. ప్రళయము s. n. The end of a *Culpa*, or destruction of the world. జలప్రళయము The deluge. ప్రళయము గా adv. 1. In immense or overpowering numbers. 2. with vast pomp. 3. in a most extraordinary manner.
 s. ప్రవచనము s. n. The *Veda*, or Hindoo scripture.
 s. ప్రవణము &c. adj. 1. Devoted, attached, or adhering to. 2. endowed with.
 s. ప్రవర s. n. 1. Offspring, descendants. 2. family, tribe, lineage. ప్రవరము &c. adj. Excellent.
 s. ప్రవర్తన s. n. 1. Action, business, worldly interest or activity, as opposed to abstract contemplation. 2. conduct, behaviour. ప్రవర్తించు or ప్రవర్తలు 1. To act or behave. 2. to be going on, in a state of action.

- s. ప్రవర్ధిల్లు v. n. To increase, prosper, or augment.
- s. ప్రవల్లిక s. n. A riddle, enigma, conundrum, or charade.
- s. ప్రవహణము s. n. A car, or covered conveyance, for females.
- s. ప్రవాద s. n. Rumour, report.
- s. ప్రవాళము s. n. 1. Coral. 2. a sprout, or shoot. 3. the neck of a lute.
- s. ప్రవాళుడు s. n. A young man; a pupil.
- s. ప్రవాహము s. n. A stream, or current; the flowing, or course of any thing; continuous passage. ప్రవహించు To flow; to run as water.
- s. ప్రకాహిక n. n. Diarrhoea.
- s. ప్రవిక్షేపము s. n. Separation, parting.
- s. ప్రవీణము &c. adj. Skillful, clever, conversant. ప్రవీణత s. n. Ability, cleverness.
- s. ప్రవృత్తి s. n. 1. Activity, occupation; active life, as opposed to contemplative devotion. 2. tidings, intelligence. 3. a motion of the bowels; also looseness, or purging, of them.
- s. ప్రవృద్ధము &c. adj. Full grown, expanded, diffused, spread abroad, or dispersed.
- s. ప్రవేశము s. n. 1. Entering, entrance. 2. arrival. 3. advancement in learning. ప్రవేశించు v. n. 1. To enter. 2. to arrive at. 3. to interfere in.
- s. ప్రవేష్టము s. n. 1. An arm. 2. the fore arm, or wrist.
- s. ప్రశంస s. n. Praise, applause, encomium; flattery. 2. subject, or matter. ప్రశంసించు v. a. To praise, or commend; to flatter.
- s. ప్రశస్తము &c. adj. 1. Happy, well, right. 2. good, excellent, best, illustrious. 3. commodious.
- s. ప్రశ్న or ప్రశ్నము s. n. A question, demand, or enquiry.
- s. ప్రశ్రమము s. n. Affection; affectionate regard, or solicitation.
- s. ప్రప్రథము s. n. A leader, conductor, or preceder; one who goes first, or before.
- s. ప్రప్రహ s. n. A cow, pregnant with her first calf.
- s. ప్రసంశము s. n. 1. A discourse. 2. introduction, insertion. 3. association, connection. ప్రసంశించు To discourse; to argue, or dispute.
- s. ప్రసక్తి s. n. An occurrence, or event.
- s. ప్రసన్నత s. n. Brightness, pellucidness, clearness, purity. ప్రసన్నము &c. adj. 1. Clear, transparent, clean, bright, pellucid. 2. pleased, delighted, complacent, gracious, favorable.
- s. ప్రసభము s. n. Violence.
- s. ప్రసరణము s. n. 1. Surrounding an enemy. 2. spreading over the country, to forage.
- s. ప్రసరము s. n. 1. A way, or road. 2. a bed made of tender leaves. 3. spreading, extending. 4. speed, velocity. 5. a weaver's shuttle. 6. an iron arrow. ప్రసరించు v. n. To spread, or extend.
- s. ప్రసవము s. n. 1. The bringing forth, or bearing, young. 2. a flower, or blossom.

3. birth, production. 4. offspring, posterity. ప్రసవపు నెప్పులు The pains, or travail, of child-birth. ప్రసవించు To bring forth a child.
- s. ప్రసవ్యము adj. Contrary, reverse, inverted, reverted.
- s. ప్రసాదము s. n. 1. Clearness, cleanness, brightness. 2. favor, kindness, propitiousness. 3. well-being, welfare. 4. food offered to the deity, or to a *Gooroo*. ప్రసాదించు v. a. To favor.
- s. ప్రసాదనము s. n. Dress, embellishment, decoration.
- s. ప్రసాదని s. n. A comb.
- t. ప్రసాపడు s. n. To eat.
- s. ప్రసారము s. n. Going to forage; spreading over the country for grass and fuel.
- s. ప్రసిద్ధము &c. adj. 1. Adorned, ornamented. 2. famous, celebrated, notorious.
- s. ప్రసిద్ధి s. n. Fame, celebrity, notoriety.
- s. ప్రసూత or ప్రసూతిక s. n. A woman who has borne a child, or who is recently delivered. ప్రసూతి s. n. Bringing forth young.
- s. ప్రసూనము s. n. 1. A flower, bud, or blossom. 2. fruit.
- s. ప్రస్ఫుతము &c. adj. 1. Dispersed, extended, spread abroad. 2. stretched. 3. modest, humble. 4. swift, quick. 5. gone. 6. attached to, engaged in, occupied by.
- s. n. 1. The palm of the hand, hollowed as if to hold liquids. 2. the leg.

- s. ప్రస్థతి s. n. The palm of the hand hollowed.
- s. ప్రసేవకము s. n. A wooden vessel, covered with leather, placed under the neck of a lute, to render the sound deeper. 2. a crooked piece of wood, at the end of the lute.
- s. ప్రస్తరము s. n. 1. A stone, or rock. 2. a jewel, or precious stone. 3. a couch made of flowers, or grass.
- s. ప్రస్తారము s. n. A jungle thicket, or wood overgrown with grass.
- s. ప్రస్తావము s. n. Opportunity, occasion. ప్రస్తావించు v. a. To seize an opportunity.
- s. ప్రస్తుతము &c. adj. 1. Said, revealed, propounded, declared. 2. ready, prepared. 3. praised, panegyrised. s. n. A feast, or ceremony. adv. At present.
- s. ప్రస్తుతి s. n. Praise, applause.
- s. ప్రస్తాపించు v. a. To place, keep, or stop.
- s. ప్రహరణము s. n. 1. A weapon. 2. a blow. 3. war, battle. ప్రహరించు v. a. To beat, or flog.
- s. ప్రహరము s. n. A watch, or the eighth part of an entire day and night, comprehending about three english hours of time.
- t. ప్రహరీ s. n. A wall, raised around the house.
- s. ప్రహసనము s. n. 1. Loud, violent, or hearty laughter. 2. mirth, merriment. 3. sarcasm, satire, as a branch of rhetorical composition.
- s. ప్రహి s. n. A well.

- s. ప్రహేళిక s. n. A riddle, or enigma ; a puzzling, or enigmatical, question.
- s. ప్రక్షాళనము s. n. Washing, cleaning.
- T. ప్రా adj. Old, ancient.
- s. ప్రాంతదుర్గము s. n. A suburb ; or collection of houses, out of the walls of a town.
- s. ప్రాంతము s. n. 1. Edge, margin, border, end. 2. neighbourhood. adj. Near, adjacent.
- s. ప్రాంతరము s. n. 1. A long, or tiresome, road. 2. frontier, limit, border.
- s. ప్రాంశువు adj. High, tall, lofty.
- s. ప్రాకారము s. n. A rampart, or fence ; any enclosure, or defence, in the form of a wall, upon a raised mound.
- T. ప్రాశు v. n. To creep.
- T. ప్రాశుడు s. n. Dirt.
- s. ప్రాకృతము &c. adj. Low, vile, vulgar ; thence it is used as a s. n. to denote A provincial and peculiar dialect of the sanscrit language.
- T. ప్రాకేన్ద్ర s. n. The peculiar ceremony observed by the three first of the pure Hindoo tribes, in which the bride and bridegroom are blessed.
- T. ప్రాకౌను v. n. *vide* పాకౌను, under పాచి.
- s. ప్రాక్య adj. Before, prior ; preceding in place, or time. 2. east, eastern. 3. past, gone. adv. Formerly.
- s. ప్రాగ్జోతిషము s. n. A country, supposed to be part of *Asam*.
- s. ప్రాశూరిక కుడు s. n. A guest.

- s. ప్రాచి s. n. The east.
- T. ప్రాచి s. n. *vide* పాచి.
- s. ప్రాచీనము &c. adj. 1. East, eastern. 2. former, prior, ancient, old. s. n. A bound hedge, or fence. ప్రాచీనతలకుడు s. n. (from తలక a mark.) The moon. ప్రాచీన బహు A name of *Indra*.
- s. ప్రాచీనావీతము s. n. The sacerdotal thread, worn over the right arm, and passing under the left.
- s. ప్రాచీరము s. n. *vide* ప్రాచీనము.
- s. ప్రాచేతసుడు s. n. 1. *Vuroona*, the Hindoo Neptune. 2. *Valmeekiee*, the author of the *Ramayana*.
- s. ప్రాచ్యుడు s. n. A man from the eastern country.
- s. ప్రాజినము s. n. A goad.
- s. ప్రాజాపత్యము n. n. 1. A form of marriage ; the gift of a girl respectfully by her father, to her lover. 2. a sort of penance ; eating once a day for three days in the morning, once in the night for three days, subsisting three days on food given as alms, and fasting three days more. 3. a particular sacrifice, performed before appointing a daughter to raise issue, in default of male heirs. 4. authority, power.
- s. ప్రాజ్ఞి s. n. A clever, or intelligent, woman.
- s. ప్రాజ్ఞుడు s. n. A *Pundit* ; a learned, or wise man.
- s. ప్రాజ్యము adj. Much, many.

s. ప్రాద్వి వాకుడు s. n. A judge, or magistrate.

s. ప్రాణము s. n. 1. Air inhaled ; inspiration, breath. 2. air, wind. 3. strength, power. 4. life, vitality. 5. in grammar a vowel. ప్రాణములు The five vital airs ; or modes of inspiration, and expiration, collectively. ప్రాణప్రతిష్ఠ The consecrating, or giving life to an idol. వాడు నామీద ప్రాణమువిడుస్తాడు lit. he, upon me, quits life. He has a great regard for me. ప్రాణదుడు s. n. The creator ; as giving life. ప్రాణనాథుడు s. n. (from s. నాథ lord.) 1. A husband. 2. Yama. ప్రాణస్నేహము s. n. Intimate friendship.

s. ప్రాణాయామము s. n. Breathing in a peculiar way, through the nostrils, during the mental recitation of the names or attributes of some deity. It is differently performed. The *Vydicas*, or followers of the *Veda*, close the right nostril first with the thumb, and inhale breath through the left ; then they close both nostrils, and finally open the right for exhalation. The followers of the *Tuntras* close the left nostril first, and exhale also through it ; these operations are severally called రేచక - కుంభక.

s. ప్రాణి s. n. An animal ; a sentient, or living, being.

r. ప్రాత adj. Old, ancient. *vide* ప్రా, and పాత s. n. *vide* పాత. ప్రాతగాలు To become old.

s. ప్రాతః కాలము s. n. The dawn, the morning.

s. ప్రాదుర్భావము s. n. Manifestation, appearance.

s. ప్రాదేశము s. n. The span of the thumb and fore finger.

s. ప్రాపకము or ప్రాపు s. n. Protection, support.

s. ప్రాప్తము &c. adj. Obtained, gained, received, procured. ప్రాప్తి s. n. 1. Gain, profit. 2. acquiring, getting, obtaining. 3. improvement, success. 4. rise, ascent. 5. one of the eight superhuman faculties, the power of obtaining every thing ; hence, in common use, *luck*, *fortune*. ప్రాప్తించు v. n. To happen, or occur.

ప్రాప్యము adj. Attainable, procurable.

r. ప్రాచీనములు or ప్రాచీనములు s. n. plu. The *Vedas*. lit. the ancient words.

s. ప్రాభవము s. n. Superiority, pre-eminence, supremacy.

s. ప్రామాణికము &c. adj. 1. Speaking truth. 2. true ; of great force, credit, or authority. from ప్రమాణము q. v.

r. ప్రాము v. a. To rub ; to wash the wall.

s. ప్రాయము s. n. 1. Fasting in order to die. 2. a state, or condition, of life ; as age, youth, &c. adj. Like.

s. ప్రాయశ్చిత్తము s. n. Expiation, penance.

s. ప్రారంభము s. n. *vile* ఆరంభము.

s. ప్రారబ్ధము s. n. Destiny, luck, fortune.

s. ప్రార్థన s. n. 1. Asking, begging. 2.

- prayer, supplication. ప్రార్థించు v. a. To pray, or supplicate.
- s. ప్రార్థితము &c. adj. 1. Asked, begged, solicited. 2. said, spoken. 3. obstructed, or opposed, by an enemy. 4. killed, hurt.
- s. ప్రాలంబము s. n. A garland, hanging round the neck, and reaching to the breast.
- s. ప్రాలంబిక s. n. A garland; a necklace.
- t. ప్రాలు s. n. plu. 1. Rice. 2. *vide* అక్షరాలు No. 1 and 2.
- t. ప్రాలుమాలు or ప్రాల్లాలు v. n. To be idle, or lazy. *vide* పాలుమాలు.
- s. ప్రాశ్నము s. n. Snow; frost.
- s. ప్రావారము s. n. An upper, or outer, garment.
- s. ప్రావృట్టు s. n. The rainy season; the monsoon. *vide* వర్షమునకు under ఋతువు.
- s. ప్రావృతము s. n. A veil, wrapper, cloak, or mantle. adj. Covered, enclosed, encompassed.
- s. ప్రావృషిజము s. n. A frog.
- s. ప్రాశనము s. n. Feeding, eating.
- s. ప్రాసము s. n. A bearded dart. In Teloo-goo prosody, it denotes *alliteration*.
- s. ప్రాసాదము s. n. A temple, a palace; a building consecrated to a deity, or inhabited by a prince.
- s. ప్రాహ్ణము s. n. The forenoon.
- t. ప్రిదిలు v. n. To grow slack, or become loose.
- s. ప్రియదర్శిని s. n. The tree termed *Mimusops kauki*.
- s. ప్రియము &c. adj. 1. Dear, beloved, desired. 2. dear, or high, in price. ప్రియుడు s. n. A husband.
- s. ప్రిణానము s. n. Satisfaction, satisfying, satiety.
- s. ప్రితి s. n. 1. Joy, pleasure, delight, happiness. 2. love, affection, regard. 3. the second of the 27 astronomical *Yogas*.
- ప్రితము &c. adj. Pleased, happy, glad.
- s. ప్రాంఖ s. n. 1. A swing; a sort of hammock, or swinging cot, either for travelling, or diversion. 2. dancing. 3. wandering, roaming, or travelling about.
- s. ప్రేంభోళితము &c. adj. Agitated, shaken, swung; set in motion.
- t. ప్రేంకు s. n. *vide* ప్రేకు.
- s. ప్రేత s. n. A ghost, goblin, or sprite; an evil being, especially animating the carcasses of the dead.
- s. ప్రేమ or ప్రేముడి s. n. 1. Affection, kindness, tender regard. 2. pleasure, sport, pastime, joy.
- s. ప్రేయసి s. n. A wife.
- tud. ప్రేరేపణ or ప్రేరేపణము s. n. (from s. ప్రేరణ) 1. Sending, directing. 2. passion; or operation of the organs of sense. 3. excitement, instigation. ప్రేరేపించు or ప్రేరేచు v. a. To induce, excite, or instigate. ప్రేరేపకుడు s. n. An instigator.
- t. ప్రేలు v. a. To prattle, or tattle; to talk in a silly manner. *vide* ప్రేలు.
- t. ప్రేవు s. n. *vide* ప్రేకు, and ప్రేకు.

- s. ప్రేష్ఠము &c. adj. Most or very dear, or beloved.
- s. ప్రేష్య s. n. A maid servant.
- s. ప్రేమ్యుడు s. n. A man servant.
- s. ప్రేతు s. n. Intellect, understanding, sense.
- s. ప్రేతాధామము s. n. A fencing-house.
- T. ప్రాద్దు s. n. *vide* పాద్దు.
- T. ప్రాయ్య s. n. *vide* పాయు.
- T. ప్రోక s. n. A heap, multitude, or assemblage.
- s. ప్రోక్షము &c. adj. Told, said, declared.
- T. ప్రోకు s. n. *vide* ప్రోకు, No. 2 and 3.
- T. ప్రోచు v. a. To save, protect, support, or preserve.
- TUD. ప్రోద s. n. (from s. ప్రోధ) A wise, or skilful, person.
- s. ప్రోతము &c. adj. Sewn, stitched, strung, tied.
- s. ప్రోధము s. n. 1. The nose of a horse, or the tip of it. 2. the loins, or hip.
- T. ప్రోది s. n. Beauty.
- T. ప్రోపు s. n. Protection; saving. *vide* ప్రోచు.
- T. ప్రోయాల s. n. A woman.
- T. ప్రోలు s. n. A city. ప్రోలుదిరుకు v. n. *vide* డోరేకు To go in procession about a city. This term, in marriage ceremonies, is often applied to that part of them which consists in a fictitious procession round the city, represented by some object placed in the house.
- T. ప్రోపు s. n. *vide* ప్రోకు, and ప్రోకు No. 2 and 3.
- s. ప్రోషితభర్తృక s. n. A wife whose husband is absent.
- s. ప్రోష్ఠపదము s. n. The sixth Teloogoo lunar month; that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Virgo*.
- s. ప్రోతుణము s. n. 1. Sprinkling. 2. killing in sacrifice. ప్రోతితము &c. adj. Sprinkled, killed. ప్రోతించు v. a. To sprinkle.
- s. ప్రోధ s. n. 1. A woman from thirty years of age, to fifty-five. 2. a description of the *Nayica*, or mistress, a woman whose feelings are violent, or impetuous. adj. Skilful, dexterous, clever.
- s. ప్రవ s. n. The thirty-fifth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. ప్రవంక s. n. The fortieth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. ప్రవంకము - ప్రవకము or ప్రవంకము s. n. 1. An ape, or monkey. 2. a frog.
- s. ప్రవము s. n. A raft, a float.
- s. ప్రవాక s. n. A boat, ship, or raft.
- s. ప్రహదము s. n. Joy, rejoicing.
- s. ప్రతుము s. n. The waved leaf fig tree. *Ficus infectoria*.
- s. ప్రతము s. n. The third length of sound given to vowels; the protracted, or continuous, sound; being three times the length of the short vowel, and occupying three moments in its utterance.
- s. ప్రస్తము adj. Burnt.
- s. ప్రోషము s. n. Combustion, burning.

ఫ

ఫ The thirty-seventh letter, and twenty-second consonant, in the Teloogoo alphabet.

గ. ఫకీరు s. n. (from A. فقير) A *fakeer*, dervise, or religious mendicant.

గ. ఫజీతి or ఫజీతు s. n. (from A. فضيحة) Disgrace, ignominy.

స. ఫణము s. n. The expanded hood, or neck, of the snake termed *Cobra di capello*.

స. ఫణి s. n. A serpent, or snake. ఫణితల్పు
కుండు s. n. (from s. తల్పు a bed, and x who goes.) *Vishnoo*, who reclines on *Adishesha*, the chief of snakes.

స. ఫణిజకము s. n. A delicate sweet smelling plant, apparently a sort of basil, with small leaves.

స. ఫణితము &c. adj. 1. Told, said. 2. praised.

గ. ఫయిసలా s. n. (from A. فيصل) Settlement, decision.

గ. ఫరమాయము s. n. (from P. فرمایش) 1. Order, commission, direction. 2. pleasure, will. ఫరమాయించు To give orders; to appoint, to fix.

గ. ఫరారివు v. n. (from A. فرار *flight*, *running away*.) To run away; to desert, or abscond.

స. ఫలకము s. n. A shield.

స. ఫలము s. n. 1. The fruit of any plant; fruit in general. 2. fruit, (metaphorically) result, produce, consequence. 3. prosperity, flourishing, thriving. 4. gain, pro-

fit, acquisition. ఫలాశనము s. n. (from s. అశన *food*.) A parrot; as feeding on fruit. ఫలించు or ఫలియించు v. n. 1. To be fruitful; to yield fruit; to be productive. 2. to be successful. 3. to be profitable. ఫలినము s. n. A tree, especially when bearing fruit. ఫలితము &c. adj. Fruitful. ఫలహారము s. n. A collation. ఫలితార్థము s. n. Purport, meaning.

గ. ఫలానా s. n. (from A. فله) Such a one. adj. Such and such.

స. ఫలోదయము s. n. (from s. ఫలము q. v. and s. ఉదయ *rising*.) 1. Gain, profit. 2. heaven, paradise. 3. joy, happiness.

స. ఫల్గునుండు s. n. A name of *Arjoona*, the third son of *Pandoo*.

స. ఫల్గువు adj. Pithless, sapless, vain, unmeaning, empty, useless.

స. ఫల్లూకము s. n. The young of any bird.

స. ఫాంటము s. n. Diluted decoction; decoction easily prepared.

స. ఫాణితము s. n. The inspissated juice of the sugar cane; raw sugar.

గ. ఫాయదా s. n. (from A. فائدة) Profit, gain, advantage, utility.

స. ఫాలము s. n. The share of a plough.

స. ఫాల్గునము or ఫాల్గునికము s. n. The twelfth Teloogoo lunar month; that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Pisces*.

గ. ఫిత్తూరి s. n. (from A. فتر weakness. Hind. *quarrelling*.) 1. Disturbance, insurrection, rebellion. 2. any secret, deceitful, or underhand proceeding.

T. ఫిరంగిచెక్క s. n. *vide* పరంగిచెక్క.

T. ఫిరంగి s. n. *vide* పరంగి.

G. ఫిరియాదు s. n. (from P. *فرياد*) 1. A complaint. 2. an accusation, or plaint, in law. ఫిరియాది (from P. *فريادي*) A plaintiff, or complainant.

S. ఫుల్లము &c. adj. Expanded, blown; opened, as a flower.

S. ఫేనము s. n. Scum, froth, foam.

S. ఫేనిలము s. n. The soap plant. *Sapindus detergens*. adj. Foamy, frothy.

S. ఫేరవము or ఫేరువు s. n. A jackal.

బం

బ. The thirty-eighth letter, and twenty-third consonant, in the Teloogoo alphabet. It is the fifth or last letter of the five termed in Teloogoo grammar the పరశలు or *soft letters*. It is substituted for initial ప, when words beginning with ప are preceded by any of those belonging to the class termed *drootupracrootooloo*.

T. బంక s. n. 1. Gum, glue. 2. flux, or issue, of matter. adj. 1. Viscous, glutinous, sticky. 2. figuratively, *stingy*. నెత్తురు బంక The bloody flux. బంకమన్న s. n. Clay. lit. glutinous earth. బంకలుపాచు v. n. To be gummy, or sticky.

T. బంకరు - బంకారము or బంకారు s. n. Gold. adj. Golden. బంకారునీరు Gold leaf. lit. gold water. బంకారుపూత s. n. Gilding. బంకారుకడ్డి An ingot of gold. బంకారురేకులు Plates, or flat pieces, of

gold. బంక పుబంకారు Fine, or pure, gold. బంకారుయిసుక Gold dust.

T. బంకారుకంటి s. n. lapwing. lit. gold-eyed.

T. బంకారుతీనెలు s. n. A species of paddy. lit. gold-vines.

T. & S. బంకాశదేశము s. n. The country of Bengal.

G. బంక s. n. (from P. *بگ*) The *bang*, or *gunjah*, plant; a species of hemp, *Cannabis sativa*.

T. బంటి adv. As high as; up to. It is applied with relation to depth only; as మొలబంటినీరు Water, as high as the waist.

T. బంటు s. n. 1. A hero, or warrior. 2. a foot soldier. 3. a peon; the lowest civil officer. 4. at chess, *a pawn*. బంటుతనము s. n. Heroism, bravery.

T. బంతు s. n. (from T. బంటు q. v. and T. రౌతు *a rider*.) A trooper or horse soldier; but now generally applied to a peon. *vide* బంటు No. 3.

T. బండ s. n. 1. A rock or vast stone. 2. a pestle without a ferrule. adj. 1. Worn out. 2. opprobrious, obscene. 3. cruel. బండవాండ్లు s. n. A certain class of people, who beg with a stone in their hands; threatening to beat themselves, with it, if alms are not given.

T. బండరువు s. n. A bag of money.

T. బండవలము or బండాలము s. n. 1. Stock, capital, funds, money. 2. the true extent of one's property, or ability.

T. బండారుపిచ్చుక s. n. A gallinule.

T. బండి s. n. 1. Any wheeled conveyance;

a carriage, a cart, &c. 2. a wheel. బండి మొగ్గరము An army arranged in the form of a wheel. బండియలుసు s. n. An axle-tree. బండిరిక్క s. n. The fourth of the lunar mansions, from it's form, like a cart, or wain. బండికల్లు The wheel of any conveyance. (lit. the stone). Stone wheels are common in many parts of India.

T. బంతి s. n. A ball made of flowers, or cloth.

TUD. బంతి s. n. (from s. పంక్తి) A row, line, or rank. ఏడబంతి A string, or row, of bullocks. This is applied chiefly to those employed to thrash corn; six or seven are tied in a string, or row, abreast of each other, and made to move circularly round a stock of corn, which is thrown under their feet as they proceed; and, by trampling upon it, they press the corn out of the ears.

T. బందము s. n. 1. A cord, or rope, used to tie together the two legs of any animal, to prevent it's escape. 2. the rope used by the drawers of toddy, to keep their feet together, in climbing high palm trees.

T. బండలము s. n. A pot, with a wide mouth.

S. బంది s. n. 1. (P. بندى) Imprisonment, confinement. 2. a captive. బందికాడు s. n. One of a gang of robbers. 2. a prisoner, or captive. బందిపోటు s. n. An incursion of robbers.

T. బందు s. n. 1. A hinge. 2. a species of bird. 3. restraint, confinement. 4. stop-

ping, terminating, concluding. (P. بند).

T. బందుకట్టు s. n. Conspiracy, league, cabal, plot, plan, scheme. బందుకట్టుకొన v. n. To conspire, cabal, form a party, or be leagued together.

TUD. బందుకుడు s. n. vide బంధువు.

TUD. బందె s. n. (from s. బంది) 1. Imprisonment, confinement. 2. a fine for a trespass by cattle.

G. బందోబస్తు s. n. (from P. بندوبست) Arrangement, settlement, regulation, management.

S. బంధకము s. n. 1. Binding, confinement. 2. engagement. 3. servitude. సంసారబంధకము The yoke of marriage.

S. బంధకి s. n. An unchaste woman, a harlot, a wanton.

S. బంధతంత్రము s. n. A complete army, or one with it's four divisions of chariots, elephants, horse, and foot.

S. బంధన s. n. Paste, gum, glue; any thing sticky. adj. Viscous, glutinous.

S. బంధనము s. n. Binding, tying, imprisoning, confining. దిష్టబంధనము The tying up, or imposing restriction upon, the quarters of the world; so as to prevent the intrusion of evil spirits, &c.

S. బంధము s. n. A binding, tie, or fetter.

బంధించు v. a. To tie, bind, or tighten.

v. n. To be bound, or stopped, as urine, &c.

S. బంధుజీవకము or బంధుజీవము s. n. The flower termed *Pentapetes phoenicea*.

S. బంధుడు s. n. vide బంధువు.

s. బంధుత s. n. A company, or multitude, of kinsmen.

s. బంధురము &c. adj. 1. Uneven, undulating. 2. bent, bowed. 3. pleasing, delightful, handsome. 4. extensive, much. s. n. A swan.

s. బంధులడు s. n. A bastard.

s. బంధువు or బంధువుడు s. n. A kinsman, or relation; but especially a distant or cognate kinsman, and subsequent in right of inheritance to the *Sagotra*. బంధుత్వము Relationship, affinity.

s. బంభరము s. n. A large black bee.

t. బశదారి s. n. A dove, or pigeon.

s. బశము s. n. A crane; a heron.

t. బకానుచెక్క s. n. The *chay* root; which produces a red die.

s. బకుడు s. n. A demon so called. బశనైరి s. n. (from *నైరి* a *foe*.) *Bheema*, the son of *Pandoo*.

s. బకోటము s. n. A crane.

t. బక్క adj. Thin, lean, meager.

t. బగ్గి s. n. Ashes, dust.

t. బగ్గుండి s. n. A red powder, which the Hindoos throw at each other, during the *Holi* feast.

t. బచ్చెలితీ s. n. The plant termed creeping annual purslane. *Portulica quadrifida*.

t. బచ్చె or బచ్చెవాడు s. n. A banker, money-changer, or *shroff*.

t. బచ్చెన s. n. Paint, colour. adj. Painted. బచ్చెనబొమ్మ A painted doll, or puppet.

t. బజింత్రిలు s. n. plu. 1. Musical instruments. 2. musicians.

t. బజ్జాయి s. n. (P. بازار) A range of shops; a bazar.

G. బజ్జితి or బజ్జితు s. n. vide ఫజ్జితి.

t. బజ్జి s. n. A dish made of *brinjal*, the egg plant, or *solanum melongena*.

t. బటానీలు s. n. plu. Peas. *Pisum sativum*.

t. బటానాలు s. n. plu. A sort of baked cake.

t. బటువు adj. Round, circular, spherical. s. n. 1. A circle, or sphere. 2. a plain gold hoop ring. బటువు కైదువు (from t. కైదువు a weapon.) The missile weapon of *Vishnoo*. బటువు బిళ్ళ s. n. A small round pillow.

t. బట్ట s. n. 1. Cloth. 2. clothes. adj. Bald. బట్టావు (from t. లెవు a cow.) A cow spotted white.

t. బట్టిబయలు s. n. An open plain; a campaign country. adj. Clear, open, evident. బట్టిబయలవు v. n. To be discovered, or disclosed.

t. బట్టు - బట్టువాడు or బట్టాజు s. n. A bard; a chaunter of praise, and titles.

t. బట్టుగాడు s. n. The bird termed, in India, the *myna*.

s. బడబ s. n. 1. A mare. 2. a woman who brings water to the house.

s. బడబానలము or బడబాముఖము s. n. 1. Submarine fire. 2. a being consisting of flame, but with a mare's head, sprung from the thighs of *Oorva*, and who was received by the ocean.

t. బడలు or బడలుపడు v. n. To be fatigued,

- tired, wearied, or harassed. బడలిక s. n. Fatigue, tiresomeness. బడలించు v. a. To fatigue, &c. బడలికదీచుకొను To rest one's-self.
- G. బడాయి or బడాయి s. n. (from H. برائی) Pride, arrogance, ostentation.
- T. బడి s. n. A school. adv. As much, used in composition only; thus ఇబ్బడి Twice as much. ముబ్బడి Thrice as much.
- T. బడితె or బడియ s. n. A large thick stick.
- S. బడిత్రము s. n. vide కలకుట్టు.
- T. బడిబడి adv. Repeatedly; one after another.
- T. బడియు v. a. To perform any ceremony, in order to obviate, or prevent, bad effects from evil sight. This is done generally, by mixing turmeric and fine lime in water, placing the whole in an open vessel, and moving it, with a circular motion, all over the head and body.
- S. బడిశము s. n. A fish-hook.
- T. బణ్ణము s. n. A heap, or quantity, of new brass pots.
- T. బతిమాలు v. a. To pray, supplicate, beg, or importune.
- T. బతుకు v. n. To live, or subsist. vide బ్రతుకు s. n. Subsistence, mode of life, trade, or profession.
- T. బత్తలిక s. n. A quiver.
- TUD. బత్తుడు s. n. (from s. భక్త worshipped.) 1. A worshipper, a servant. 2. the surname *Bhutt*, taken by all the five casts of artificers.
- r. బత్తెము s. n. *Batta*, a daily allowance in money, or food, for subsistence.
- G. బడనామి or బడలామి s. n. (from P. بدنامي) 1. Infamy, disgrace. 2. blame, defamation.
- S. బడరి s. n. 1. The jujube tree. 2. the cotton plant.
- G. బదులు s. n. (from A. بدل) 1. Exchange, substitution, stead, lieu, retaliation. adj. Substituted, exchanged. 2. other. adv. In lieu; in exchange. బదులువుత్తరము A verbal or written answer. బదులుమాట 1. A verbal reply. 2. a contradiction. బడలామించు or బదిలించు v. a. To change, exchange, or substitute.
- r. బద్ద s. n. 1. A slit, split, or opening. 2. a piece, or slice. 3. split pulse. 4. split wood. బద్దలవు To be broken to pieces.
- T. బద్దకము s. n. Laziness, indolence.
- T. బద్దించు v. a. To re-measure.
- r. బద్దు or బద్దుర s. n. A lie, or falsehood. adj. False.
- r. బద్దె s. n. The end, or selvage, of a web.
- TUD. బద్ద్రము s. n. vide s. భద్రము.
- S. బద్ధము &c. adj. Tied, bound. s. n. Boundary, limit. బద్ధగోష్ఠి s. n. Constipation.
- S. బధిరము &c. adj. Deaf.
- TUD. బన్నము s. n. (from s. భంక) 1. Interruption, prevention. 2. fraud. 3. disgrace, dishonor. 4. evil, misfortune, bad treatment.
- T. బన్నసరము s. n. A necklace, of coral and gold beads, alternately.

s. బ ధ్రుడు s. n. 1. The god of fire. 2. Siva. 3. Vishnoo. 4. Brumha.

s. బ ధ్రువు s. n. 1. Tawny colour. 2. the mungoose, *viverra ichneumon*. adj. Tawny.

t. బ మ్మరిల్లు v. n. To be confused, or confounded.

t. బయట adv. This is the inflected irregular ablative of బయలు q. v., and it denotes - *Out, outside, abroad*. బయటవుండు lit. to be out. To be menstruous; because Hindoo females, in that state, are deemed unclean, and are removed from the usual dwelling part of the house. బయటపోవు To go out; to go abroad. బయటపేయు To disclose, or reveal. బయటబడు v. n. To be disclosed; to become public.

t. బయటి adj. (from బయలు q. v.) 1. Outer, outside, exterior. 2. strange, foreign.

t. బయిరవాసము s. n. *vide* అంగవస్త్రము.

t. బయలు s. n. making in the inflex. sing. బయటి 1. A plain, an open field, an empty space of ground. 2. an esplanade. 3. the outside, the exterior. 4. the air, or atmosphere. 5. publicity. adj. Clear, evident. బయలుపెట్టు or బయలు - దేరు or దేలు v. n. To go abroad, to go out. 2. to set off, or start. 3. to be shed. బయలుపఱచు To make known; to reveal, or disclose. బయలుపడు To be discovered, or disclosed. బయటికిపోవు To go out, in order to ease the necessities of nature.

t. బరకము s. n. A load, or bale, of cotton.

t. బరడు s. n. The bark of the tamarind tree, &c.

g. బరతరపు adj. (from A. & P. برطرف) Discharged, dismissed. తరపు చేయు To dismiss.

t. బరతుపట్ట s. n. A bird, so called.

t. బరపటాలు s. n. A sort of grain.

t. బరమా s. n. (P. برما. H. برما) An auger; an instrument with which carpenters bore holes.

g. బరాతము s. n. (from P. برات) An assignment; a written order.

g. బరాబరి s. n. (from P. برابري) 1. Equality. 2. good order, or arrangement. adj. Right, just, proper.

t. బరి s. n. 1. A school. 2. the side. 3. a line or boundary. adj. Bare, naked.

t. బరిశట్ట s. n. A spear without point.

t. బరికె s. n. A small stick, or bough.

t. బరిచీ s. n. A spear.

t. బరిదెవురుకు s. n. The cockroach.

t. బరిణె s. n. A small box. బరిణెచుక్క s. n. (from t. చుక్క a star.) The second of the lunar mansions.

t. బరిశీ s. n. *vide* బరిచీ.

t. బరుకు v. a. To scratch; to lacerate.

t. బరుజాలు s. n. plu. Small tinkling bells.

t. బరువసము s. n. Confidence, courage. *vide* భరవసము.

t. బరువు s. n. and adj. *vide* బలువు.

t. బరుసు s. n. 1. Roughness. 2. rudeness. adj. 1. Rough, coarse. 2. rude, brutal, brusque.

s. బర్చరదేశము s. n. One of the fifty-six

countries enumerated by the Hindoos, said to be inhabited by barbarians.

s. బర్హురము s. n. The *toom* tree.

s. బర్హాము s. n. A peacock's tail. బర్హా s. n. A peacock. బర్హాధ్వజి s. n. *Parvatee*, the wife of *Siva*; because her emblem is the peacock.

s. బర్హార్కు ఖుడు s. n. A deity, or divinity.

s. బర్హాశ్వుష్ట. బర్హాశ్వుష్టుడు or బర్హాశ్వుశుడు s. n. The god of fire.

s. బర్హాష్టము s. n. A perfume made of a certain root.

s. బర్హాస్సు s. n. The *Cusa*, *dhurba*, or sacrificial, grass. *Poa cynosuroides*.

t. బలై s. n. A female buffalo.

t. బలఁము s. n. A number, or company, of relations, or kinsmen.

s. బలదేవుడు or బలభద్రుడు s. n. The elder brother of *Krishna*.

t. బలపము s. n. The soft white clay substance, or crayon, like slate pencil, used in writing upon a blackened board, &c.

s. బలము s. n. 1. Strength, might, force. 2. power, virtue, influence. 3. an army, forces. 4. rigour, severity. adj. 1. Strong, powerful, stout, robust. 2. efficacious.

చతురంబలము The four kinds of Indian forces, viz. Infantry, chariots, elephants and horses. hence చదరంబలము Chessmen.

బలక్షయము s. n. Weakness, impotence. బలకాలి A strenuous, brave, or violent, person.

బలహీనము s. n. Weakness, debility. బలపఱచు To strengthen.

బలముతి A strong man. బలములు To

grow big. బలవంతము &c. adj. 1. Strong, lusty. 2. powerful. 3. rich, great, considerable. s. n. Force, constraint, violence. బలాత్కరించు v. a. 1. To force, to press. 2. to violate, or commit a rape. బలాత్కరము s. n. 1. Violence, oppression, force. 2. exaction. 3. rape. 4. in law, the detention of the person of a debtor by his creditor, and the violent measures taken by the latter (flogging, &c.) to recover his debt.

s. బలాశ or బలాశిక s. n. A sort of crane.

s. బలారాతి or బలారి s. n. (from s. బల a giant, and అరాతి or అరి an enemy.) A name of *Indra*; as being the enemy of the demon *Bala*.

s. బలాపము s. n. The phlegmatic humor.

s. బలాహకము s. n. 1. A cloud. 2. a mountain.

s. బలి s. n. 1. A king and *Daitya*, also *Mahabali*, the virtuous sovereign of *Mahabalipura*, tricked out of the dominions, he had obtained over earth and heaven by *Vishnoo*, in the *Vamana* or dwarf *Avatara*, and left, in consideration of his merits, the sovereignty of *Patala*, or the infernal regions. 2. tax, royal revenue. 3. an oblation, a victim, a religious offering in general. 4. presentation of food, &c. to all created beings; one of the five great sacraments of the Hindoo religion. 5. the sacrifice of an animal, or raw flesh, to the goddess *Doorga*. 6. fragments of food, left at an oblation, or meal. బలిపె

- ట్టు v. a. To sacrifice, to kill. బలిధ్వంసి s. n. (from s. ధ్వంసి *injuring*.) *Vishnoo*; as having degraded *Bali*. బలిపుష్పము or బలిభుక్కు s. n. (from s. పుష్ట *nourished*, and s. భుజ్ *that eats*.) A crow; as eating the fragments of an oblation. బలిసద్యము s. n. (from సద్య *abode*.) The infernal regions.
- T. బలిజెవారు or బలైవారు s. n. plu. A very numerous cast, among the Soodras of Telingana. The *Balaja* cast. బలిజెరికము The profession of that cast.
- T. బలిమి s. n. Strength, power, force.
- T. బలియు v. n. 1. To become corpulent; to grow fat, big, or thick. 2. to increase, multiply, or be augmented. బలిపించు v. a. To fatten, or strengthen. బలుసుకొను v. comp. To grow of itself fat, big, or thick.
- S. బలీ వర్దము s. n. A bull, or ox.
- T. బలు adj. 1. Much, great, exceeding, very. 2. mortal. బలునంజమెకము s. n. (from T. నంజుడు *flesh*, and TUD. మెకము *a beast*.) An elephant. బలు గాయము A mortal wound. బలుమూఢము A deep swoon.
- T. బలుగుత్తులు s. n. plu. A sort of paddy.
- T. బలుపు s. n. Bigness, corpulence.
- T. బలురక్కీసచెట్టు s. n. The plant termed *Sansevieria zeylanica*.
- T. బలువిది adv. 1. Much, excessive. 2. impetuously, vehemently. 3. severely, strongly.
- T. బలుపు or బళుపు s. n. 1. Weight. 2. a load, or burden. 3. a charge, or obligatory duty; *onus*. 4. oppression, or heaviness, in sickness. 5. importance, consequence. 6. difficulty. adj. 1 Heavy, onerous. 2. obligatory. 3. indisposed. 4. important. 5. difficult. 6. acute, severe.
- T. బలుపుడు s. n. A strong, vigorous, powerful, or rich, man.
- T. బలుసుచెట్టు s. n. A particular thorny plant, of which the leaves are edible.
- T. బలె interj. Look! lo! behold!
- G. బలోద్భంది s. n. Force, violence.
- T. బల్ల s. n. 1. A plank, or board. 2. a table. 3. a disease of the stomach. బల్లసారుడు A table drawer.
- T. బల్లి s. n. The house lizard; often consulted as ominous.
- T. బల్లిదుడు s. n. A vigorous, or strong, man.
- T. బల్లియము or బలైము s. n. A spear.
- T. బలా or బలీ interj. Expressive of approbation. Bravo! &c. (H. బల)
- T. బల్ల s. n. *vide* కుంచము.
- T. బవంతము s. n. Deceit.
- T. బవంతి s. n. *vide* తొట్టికట్టు.
- T. బవరము s. n. Battle, war.
- T. బవిరలు s. n. plu. Ornaments worn from the tip of the ear.
- T. బవిసి s. n. 1. Honor. 2. splendour, eclat. 3. estimation in public opinion. 4. rank, condition, state. 5. modesty, shame.
- S. బస్మయణి s. n. A cow bearing many calves.
- T. బస s. n. A house; a temporary abode,

- a lodging. బస - చేయు or చేసుకొను To lodge, or dwell.
- T. బసవండు or బసవన్న s. n. A sacred bull.
- T. బసివి s. n. A female dedicated to *Siva*, whose profession is prostitution.
- TUD. బసుమము s. n. (from s. భస్మ) Ashes.
- S. బస్తము s. n. A he-goat.
- T. బస్తా s. n. (P. بستا) A bale of goods.
- G. బస్తీ adj. (from H. بستی) a population, a village.) Populous.
- G. బహనా s. n. (from P. బాహన) Pretence, pretext, excuse, contrivance, evasion.
- S. & T. బహిరంగము చేయు v. a. To make known, or public.
- S. బహిర్ద్వారము s. n. (from s. బహిష్ out, and s. ద్వార a gate.) The principal gate of a house, or city. (P. بابه)
- S. బహిర్భూమి s. n. A place outside of a town, used as a public necessary.
- S. బహిష్కరించు v. a. To expel from a cast, or sect; to degrade, or excommunicate. బహిష్కారము s. n. Expulsion, degradation, or excommunication, from sect, or cast.
- S. బహు adj. 1. (H. بھو) Much, numerous, many. 2. very large, great. 3. severe, violent.
- S. బహుకరి s. n. A sweeper.
- S. బహుధాన్య s. n. The twelfth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- S. బహునాయకము s. n. An aristocracy; authority vested in many chiefs. adj. Governed by several chiefs, or heads.
- S. బహుమానము s. n. 1. A gift by a superior to an inferior. 2. recompense, re-
- ward. 3. honor. adj. Honorable; in public estimation; creditable, respectable.
- S. బహుమూత్రము s. n. The diabetes. lit. much urine.
- S. బహుళము s. n. The dark lunar fortnight; that of the moon's decrease. adj. Much, or many.
- S. బహుళీకృతము adj. Thrashed and winnowed.
- S. బహువచనము s. n. in grammar, The plural number.
- S. బహువిధము adj. Various, multiform.
- S. బహుప్రీహ s. n. One of the forms of grammatical composition, the compounding two or more words to furnish an epithet, or attributive; as బహుమాలము *Having many necklaces*.
- S. బహుశః or బహుశా adv. Often; in many ways; for the most part.
- S. బహుస్యనము s. n. An owl.
- S. బహ్వశి adj. Voracious, gluttonous.
- TUD. బాండువ s. n. (from s. భాండ) An earthen pot.
- S. బాంధకీనేయుడు s. n. A bastard; the son of a disloyal wife.
- S. బాంధవండు s. n. A relation, or kinsman.
- S. బాంధవ్యము s. n. Affinity, relationship, alliance.
- T. బాకా s. n. A large trumpet, such as is used at Hindoo festivals.
- G. బాకి or బాకీ s. n. (from A. باقی) 1. The residue, the remainder. 2. balance; arrears. adj. 1. Remaining. 2. wide. బాకి నోరు A wide mouth. బాకివుండు To be

in debt; to owe a balance. బాకీర్లు To liquidate, or clear, a balance, or debt.

T. బాకు s. n. A short dagger, poignard, or creese.

T. బాగములు s. n. plu. Cut areca nuts.

T. బాగా adv. 1. Well, properly, rightly; in good, or sound, order, or repair. 2. in good health. adj. Handsome, beautiful.

T. బాగు s. n. 1. Good, or sound, state, or condition. 2. beauty. 3. health. adj. 1. Good, proper, well, sound. 2. handsome.

3. healthy. బాగుచేయు v. a. 1. To mend, or repair. 2. to cure. మా or మహా-బాగు adv. Very good; very well; yes.

G. బాజో s. n. (from H. बाजा) Music; musical performance.

G. బాజోలు s. n. (P. بازار) A bazar, or range of shops. బాజోలుఖబరు (from A. خبر) The rumour, or common talk, of the day.

T. బాట s. n. A road, way, or path. బాటసారి s. n. A traveller.

S. బాదబము s. n. wide బదబానలము.

S. బాదబులు s. n. plu. Bramins. బాదబ్యము s. n. An assemblage of bramins.

T. బాదవ s. n. A common sewer, for conveying filth out of a town.

T. బాదిరె s. n. Hire, rent.

T. బాదిసె - బాదితె or బాదానుపు s. n. A hatchet, or axe.

T. బాదె s. n. Mud, mire.

S. బాధము adj. 1. Much, excessive. 2. hard, firm.

S. బాణము s. n. 1. An arrow. 2. a firework.

అకాశబాణము A sky rocket. బాణము తోడుకు To fix, or place, an arrow in the bow. బాణము ప్రయోగించు To shoot an arrow. బాణముకాలుచు To fire sky rockets, or other fireworks.

T. బాణలి s. n. making in the inflex. sing. బాణటి A kitchen utensil, of iron or brass, used as a frying pan.

T. బాణొకట్టు s. n. An iron mounted mace, or heavy stick.

S. బాణుడు s. n. 1. The name of a sovereign, considered also as an *Asoora*, or infernal being; the son of *Bali*, and destroyed by *Vishnoo*, who is hence denominated బాణారీ. 2. a Hindoo poet, so called.

T. బాఁతి adj. 1. Great, large. 2. desired, wished for. 3. regretted.

T. బాతు s. n. A duck.

G. బాదంకాయ s. n. (from P. بادام) An almond.

S. బాదరాయణుడు s. n. A name of the sage *Vyasa*, the compiler of the *Vedas*.

T. బాదు v. a. To beat, flog, or chastise. s. n. Fees in grain, paid to the village servants, before the division of the crop.

S. బాధ s. n. 1. Pain, trouble, affliction, torment, torture. 2. opposition, contradiction. బాధించు v. a. To torment, annoy, or cause pain.

S. బాధకము s. n. 1. Any thing opposing, impeding, or causing difficulty; any argument, or fact, which can be urged in refutation, or in contradiction of another;

inconvenience, annoyance. 2. in grammar, an exception from the general rule.

s. బాధ్యత s. n. *vide* బాధ్యము.

s. బాధ్యము s. n. 1. Relationship. 2. an obligatory duty. 3. a right, or claim to possession. adj. 1. Related to. 2. incumbent on. 3. having a right, or claim. బాధ్యపడు v. n. To be obliged, or under obligation to another. బాధ్యపఱచు v. a. To oblige, or place another under obligation.

t. బాన s. n. A large earthen pot, much used by washermen.

t. బానిసె s. n. A maid servant, or female slave.

t. బాపండు s. n. A bramin.

t. బాపన adj. Of or belonging to bramins. బాపనవాడు A bramin. బాపనత - బాపనక్క or బాపనది s. n. A bramin woman.

t. బాబా s. n. A horse. బాబారౌతు (from t. రౌతు a rider.) *Cubera*, the god of riches, whose steed is the horse.

t. బాబు s. n. 1. A father. 2. (from A. باب) A point, matter, subject, or item.

t. బాము s. n. 1. Embarrassment, entanglement. 2. birth, production.

t. బార s. n. A fathom; the measure from the tip of the middle finger of one hand, to that of the other, with both arms stretched to their full extent. adj. Twelve. యే ఖబారపోసుకొను To spin threads.

t. బారకాడి s. n. A yoke in which untrained animals are placed, with those already trained.

t. బారసాల s. n. The ceremony of naming a child.

t. బారాది adj. Much, many.

t. బారి s. n. 1. Annoyance, trouble. 2. the front of an enemy. 3. the inclined pit near a deep well, down which bullocks are driven, to raise the water, by a pulley. బారిసమరు v. a. To kill.

t. బారు s. n. 1. A line, row, rank, or range. 2. an army. 3. the evolution, or exercise, of troops. బారువాండ్లు s. n. Infantry. బారుచేయు To load, as a gun, &c.

t. బారుచౌపు or బారచౌపు s. n. Long cloth; a technical term, applied in India to a particular kind of cotton cloth, woven in long webs.

t. బారువ s. n. A *candy*, the greatest Teelooogoo weight, equal to about 500 lb. avoird.

s. బాల adj. 1. Young, tender. 2. puerile, childish. 3. foolish. s. n. 1. A woman. 2. a girl under eight years of age. బాలకుడు s. n. 1. A boy, or infant. 2. a fool.

s. బాలవత్సము s. n. A pigeon, or dove.

t. బాలింతరాలు s. n. A woman in child bed.

s. బాలిక s. n. A girl, under eight years of age.

s. బాలికము &c. adj. 1. Young. 2. ignorant. 3. obstinate.

s. బాలుడు s. n. A boy, under eight years of age.

s. బాలేయము s. n. An ass.

s. బాల్యము s. n. Childhood, infancy.

t. బాలి s. n. Sorrow, grief, anxiety.

T. బావ s. n. The son of a mother's brother, or of a father's sister, if older than one's-self. 2. a man's brother in law, if older than one's-self. 3. a woman's brother in law, if older than her husband. *vide* మఱుది. బావమరిది A man's brother in law, either older, or younger, than himself.

T. బావి s. n. A well.

T. బావిలీగొలుసు s. n. A gold chain, suspended as an ornament from the tip of the ear. It is worn by men only.

T. బావిలీలు s. n. plu. Ornaments worn by female Hindoos, on the tip of the ear.

T. బావు or బావుకొను v. a. To eat by large handfuls.

T. బావురుపిల్లి s. n. A male cat.

T. బావురుమనివుండు v. n. To be solitary, or deserted.

S. బాష్పము s. n. 1. A tear. 2. rheum. ఆనందబాష్పములు Tears of joy.

TUD. బాస s. n. (from s. భాష) 1. A word. 2. an oath. 3. a language.

T. బాసట s. n. Assistance, help, aid.

T. బాసకాలు s. n. 1. A penitent. 2. a deity.

T. బాహుము s. n. 1. Notoriety. 2. loudness in reading.

TUD. బాహిరము s. n. (from s. బాహ్య) The outside. బాహిరపోవు To faint, or swoon.

S. బాహు or బాహువు s. n. The arm. బాహుజుడు (from s. జి born.) A *Chutriya*, or one of the *Raja* or second pure Hindoo cast; as produced from the arms of *Brumha*. బాహువురి s. n. Ornaments for

the arm, *vide* అంగదము. బాహుమూలము s. n. The armpit. బాహుయుద్ధము Close fight, personal struggle, boxing, wrestling.

S. బాహులము s. n. *vide* కార్తికము.

S. బాహులేయుడు s. n. *Koomaraswamy*, or *Kartecaya*, the son of *Siva*.

S. బాహ్యము adj. 1. External, outer, outward. 2. public, notorious.

S. బాల్క్ దేశము s. n. *Balkh*, a country lying north west of *Afghanistan*.

S. బాల్క్ము s. n. 1. Saffron. 2. assafoetida. 3. a horse from *Balkh*, considered as of a good breed.

T. బింకము or బింకెము s. n. 1. Pride, presumption, arrogance. 2. boasting, vaunting. 3. ostentation. బింకెములాడు To vaunt, boast, or presume.

S. బిందువు s. n. 1. A drop. 2. *semen virile* (modest). 3. the letter o. బిందించు To fall in drops, as rain.

T. బిందె s. n. A metal water-pot, generally of brass or copper, but sometimes also of silver or gold.

S. బింబము s. n. 1. The disk of the sun, or moon. 2. form, shape, or figure. 3. a reflected or represented form; a shadow. 4. the gourd of the *Momordica monadelphica*.

S. బింబసి s. n. A bad flux, or diarrhoea.

S. బింబిక s. n. The plant termed *Momordica monadelphica*.

T. బికారి adj. (H. *بیکار*) 1. Very indigent, or poor. 2. lean from disease.

- T. వికీరము s. n. 1. Alms. 2. begging.
T. విగ or విగువు s. n. 1. Tightness, tension.
2. pride, arrogance. 3. rigidity, austerity.
adj. 1. Tight. 2. proud, arrogant. 3.
rigid, austere, rigorous. విగయు v. n.
1. To be tight. 2. to cease, or terminate.
3. to be proud, or arrogant. విగించు or
విగయించు v. a. 1. To tighten, or fasten.
2. to stop. విగబట్టు v. a. To draw, or hold
in, as the breath; to restrain any pas-
sion, or emotion; to detain; to withhold.
T. విగుతు s. n. Tightness, tension. adj.
Tight.
T. విగ్గర - విగ్గరా or విగ్గె adv. Aloud. విగ్గె
రామాట్లాడు To vociferate.
TUD. విచ్చము s. n. (from s. భిక్షా) Alms. వి
చ్చాడు A beggar. విచ్చమెత్తుకొను To
beg alms. విచ్చముపెట్టు To give alms.
T. విట్టు s. n. 1. Excess. 2. firmness. adv.
Much, exceedingly, severely.
T. విట్టుదొరకు v. n. To die, or expire.
T. విదాయించు v. a. To enclose in an en-
velope.
T. విదారము or విదాలు s. n. 1. A herd of
loaded cattle. 2. a heap of the loads of
cattle.
s. విదాలము s. n. A cat.
T. విదియము s. n. Modesty, shame.
T. విడువు adj. 1. Empty. 2. free, unengaged.
s. n. Leisure.
s. విదౌఘిడు s. n. A name of Indra.
T. విద్ధ s. n. A child, offspring,
T. విత్తరి s. n. vide ప్రాధ.

- T. విడ్డు v. n. 1. To drop through a hole, in
a pot. 2. to die.
s. విబ్బోకము s. n. Affectation of indifference;
one of the branches of amorous dalliance,
or feminine actions, tending to excite de-
sire or love.
s. విభీషిక s. n. Fear.
T. విమ్మట s. n. Sorrow, grief, perturbation.
T. వియ్యము s. n. Rice; paddy deprived of
its husk.
T. విరదా s. n. A peg, or screw; especially
such as tighten the strings of musical
instruments, or are used as corks, to fas-
ten bottles.
T. విరికీలు s. n. plu. A necklace, worn by
Hindoo females.
T. విరుదు s. n. 1. A brave man; a hero. 2.
any honorary distinction, as a star, gar-
ter, ribbon, medal, standard, &c., con-
ferred for eminent services of any kind.
విరుదావళి s. n. The heading, or address,
of a letter, in correspondence.
T. విలువిలు - విలన or విలీన adv. With
great haste; quickly.
T. విలును s. n. 1. Hardness, firmness. 2.
roughness. adj. 1. Hard, firm. 2. rough.
T. విలునులు s. n. plu. A species of fire-
work.
T. విల్లు s. n. 1. Hardness. 2. haste, speed.
3. a large piece of wood, especially when
used to shut a door. విల్లువిగయు v. n. 1.
To be in a hasty passion. 2. to cease en-
tirely. 3. to be exceedingly tight.

- s. బిలము s. n. 1. A hole, chasm, or vacuity. 2. a cave, or cavern. బిలేశయము s. n. (from s. శయ *that which dwells.*) A snake, rat, hare, mungoose, &c.; any animal living, or burrowing, in holes.
- T. బిలుకుమాచు v. a. To kill, or assassinate.
- T. బిల్కులు v. n. To be suffocated. *vide ఉద్దుకుడుచు.*
- T. బిల్లంగోడు s. n. A small stick, used in play.
- s. బిల్వము s. n. The tree generally termed the *Bel*. *Ægle marmelos.*
- T. బిళ్ల s. n. 1. Any thing made in a round, or flat, form; as a tile, a peon's badge. 2. a bump or swelling.
- T. బిస s. n. The internal spring, or machinery, which gives motion to a watch, an automaton, &c.
- s. బిసకంతిక s. n. A small crane.
- s. బిసము s. n. The film, or fibres, of the stalk of the water lily. బిసజము or బిస ప్రసూనము (from s. జి *born*, or s. ప్రసూన *a flower.*) The lotus. బిసిన s. n. An assemblage of lotus flowers.
- T. బిసి s. n. The cross stick at a door, &c., by which blinds or tats are fastened.
- T. బిసి పోవు v. n. To be dislocated.
- T. బీకము s. n. 1. A lock. 2. a key.
- s. బీజము s. n. 1. Cause, origin in general. 2. *semen virile*. 3. the testicle. 4. the seed of plants, &c. 5. the mystical letter, or syllable, which forms the essential part of the *Mantra* of any deity. బీజకో

- శము s. n. The seed vessel of the lotus.
- బీజాకృతము s. n. A field ploughed, or harrowed, after sowing.
- s. బీజ్యము &c. adj. Sprung from a good family.
- T. బీటికె s. n. A chink, crack, or opening.
- బీటికెబాయు v. n. To crack.
- T. బీడు s. n. making in the inflex. sing. బీటి, and in the nom. plu. బీళ్లు, Waste or uncultivated land. adj. Base, low.
- TUD. బీతు s. n. (from s. భీతి) Fear.
- T. బీద adj. 1. Poor, needy. 2. pitiable, pitteous. s. n. A poor person. బీదతనము s. n. Poverty.
- s. బీభత్సము s. n. Disgust, abhorrence. adj. 1. Detesting, loathing, changed or averted in mind. 2. cruel, mischievous. 3. compassionate. 4. wicked. 5. envious.
- T. బీరశీఁస s. n. The vine of the acute angled cucumber. *Cucumis acutangulus.*
- TUD. బీరము s. n. (from s. వీర) 1. Heroism, fortitude, bravery. 2. ostentation. 3. vaunting, boasting.
- T. బీరాంజు v. a. To amass; to collect in a heap.
- T. బీలు adj. Excessive; as బీలెండ Excessive heat.
- T. బీలు పోవు v. n. To be disgraced, spoiled, or ruined.
- T. బుంక s. n. 1. A long deep basket, of wicker work. 2. half a bullock load; as applied to *jaggory* and similar substances. 3. a pot with a narrow mouth.
- T. బుక్క s. n. An aromattick powder.

- బుక్తావాఁడు s. n. A man who deals in, or makes, this powder.
- T. బుగ్గలు s. n. plu. Ornaments worn on the tip of the ear by Hindoo females.
- T. బుగ్గ s. n. 1. The cheek; the inside of the cheek. 2. a bubble of water. 3. a spring of water. 4. the source of a river, &c.
- T. బుగ్గ s. n. Cinder, ashes, dust.
- TUD. బుజ్జము s. n. (from s. భుజి) The shoulder.
- T. బుజ్జించు v. a. 1. To caress, or fondle. 2. to cajole, or wheedle.
- T. బుట్ట s. n. A basket of wicker work.
- T. బుడమతీర s. n. The plant termed *Bryonia callosa*. Its fruit is a common Hindoo pickle.
- T. బుడలు s. n. The place where the top of the ear joins the head.
- T. బుడిర s. n. Half of a bullock load; as applied to that only which consists of two large leathern jars, or bottles.
- T. బుడిపి s. n. 1. The swelling from a blow. 2. knots, or joints, in a cane.
- T. బుడిబుడిక్కులవాండ్లు or బుడిబుడుక్కులవాండ్లు s. n. A certain class of *Soodras*, who dress themselves fantastically, in many old clothes, and profess fortune telling; they beat a small drum, of the noise of which this word is an imitation.
- T. బుడుత s. n. A child. బుడుతఁడు s. n. A male child.
- T. బుడుమలు s. n. A particular sort of paddy.
- T. బుడ్డ s. n. 1. The disease termed the rupture. 2. a bubble of water. adj. Ruptured. బుడ్డగుంచు v. n. To be swelled. ముఖముబుడ్డగుంచుకొను The face to be swelled.
- T. బుడ్డకాకరచెట్టు s. n. The smooth leaved heart pea. *Cardiospermum halicacabum*. Lin. The leaves of this plant are used as a purgative medicine.
- T. బుడ్డపుణుడు s. n. A tick, infesting animals.
- T. బుడ్డి s. n. 1. A pot, with small mouth. 2. a bottle.
- S. బుద్ధి or బుద్ధి s. n. 1. Intellect, sense, understanding. 2. knowledge, wisdom. 3. advice, admonition, reprimand. 4. inclination, wish, disposition. 5. thought. బుద్ధిచెప్పు 1. To admonish, exhort, or advise. 2. to reprimand, or chastise. బుద్ధిహీనత s. n. Stupidity. బుద్ధితెచ్చుకొను To come of one's-self to one's senses. బుద్ధియెరుగు 1. To have the use of one's reason. 2. to reach the age of puberty. బుద్ధిమంతము &c. adj. Wise, sensible, clever. ఇది నీకుబుద్ధిగాదు This is not proper for you.
- S. బుద్బుదము s. n. A bubble.
- S. బుధప్రియము s. n. An emerald.
- S. బుధుఁడు or బుదుఁడు s. n. The planet *Mercury*. బుధవారము or బుదువారము Wednesday.
- S. బుధ్నము s. n. The root of a tree.
- S. బుభుక్షు s. n. Hunger. బుభుక్షుతము &c. adj. Hungry.

G. బురకా s. n. (from A. برقع) A covering ; a veil.

T. బురణించు v. a. 1. To disregard, or slight. 2. to transgress an order.

S. బురుదుడు s. n. A man whose occupation is wicker work.

T. బురుద or బురద s. n. Mud, mire. బురుదకమ్మ The plank in the ground, across the threshold. బురుదగుంట A puddle. బురుదదుక్కి Ploughed and irrigated ground, ready for the seed.

T. బురుమా s. n. A large kind of auger.

G. బులుజే s. n. (from A. برج) A bastion.

T. బుల్లు s. n. A nut, or shell ; generally applied to the nut of a fruit, such as the cocoanut, &c., after the inner substance has been scooped out. సొరకాయబుల్లు The empty shell of a very large species of the long gourd, which, being dried, is used, as bladders, in crossing, or swimming over, rivers. adj. Open, as applied to the nostril only. బుల్లుముక్కు (from T. ముక్కు the nose.) The nose with open nostrils.

T. బుల్లుకత్తి s. n. A hatchet, or axe.

T. బులాకీ s. n. A nose ring.

T. బులియు v. n. To rejoice in expectation of any thing. బులుపు s. n. Rejoicing in expectation of any thing.

T. బుల్ల or బుల్లకాయ s. n. *Membrum virile*.

T. బుచ్చ s. n. Food, victuals, boiled rice.

బుచ్చకుదుపు s. n. (from T. కుదుపు eating.)

The ceremony of feeding a child for the first time.

T. బుచ్చంబంతి or హరిబుచ్చము s. n. A peculiar ceremony, performed on the fourth night of the marriage.

S. బుస s. n. in theatrical language only, A younger sister.

T. బుస s. n. Hissing ; the noise of serpents. బుసకొట్టు or బుసబుసలాడు To hiss.

S. బుసము s. n. 1. Chaff, husk, 2. the thick part of curds.

T. బుసి s. n. Ashes covering live coal.

T. బుసిపైపు v. n. To be slightly disgraced, or spoiled.

S. బుస్తము s. n. A ball of forced meat.

T. బూకర s. n. 1. Grain mixed with dirt and dust, after thrashing, and before being winnowed. 2. cobwebs, dust.

TUD. బూచేము - బూచి or బూజేము s. n. (from S. భూత) A demon, devil, or evil spirit. బూచేలతేడు (from T. తేడు lord.) Siva ; as presiding over demons.

T. బూజే s. n. Mildew, mould. బూజే or బూజేపట్టు v. n. To become mildewed, mouldy, or musty.

T. బూటకము s. n. 1. A lie, or falsehood. 2. deceit.

T. బూదిదె or బూదై s. n. Ashes. బూదిదె వర్ణము. Ash colour. బూదిదెపన్ను s. n. A tax payable for permission to burn a corpse.

TUD. బూతము s. n. (from S. భూత) A demon, devil, or evil spirit.

T. బూతు s. n. Obscenity ; obscene abuse.

- t. బూది s. n. Ashes of dung cakes.
- t. బూడిచేటచు v. n. To become mildewed, musty, or mouldy.
- t. బూదె s. n. The day sacred to *Siva*, in the month of *Magha*.
- tud. బూమి s. n. (from s. భూమి) 1. The earth. 2. land, soil.
- t. బూమెలు s. n. plu. Fictions; fibs.
- t. బూర or బూరగ s. n. A blowing horn. బూరగొమ్ము s. n. A conch. బూరగపూదు To blow a trumpet.
- t. బూరటిల్లు v. To evince partiality, or favor.
- t. బూరుగచెట్టు s. n. The silk cotton tree. బూరుగబంక The gum of that tree. బూరుగదీవి The name of one of the seven *dwipas*, into which the Hindoos divide the known world.
- t. బూరె s. n. A sort of sweet cake.
- t. బూలి adj. Sapless, juiceless.
- t. బూసి s. n. A cobweb.
- s. బృందము s. n. A heap, multitude, quantity, or aggregation.
- s. బృందారకుడు s. n. 1. A deity, or immortal. 2. a chief. 3. a handsome man.
- s. బృందావనము s. n. A raised piece of ground, inside of a house, within which the Hindoos of the *Vishnoo* sect raise, and preserve, the purple stalked basil, *Ocimum sanctum*, a plant sacred to that deity.
- s. బృంహతము s. n. The roar of the elephant.
- s. బృహతి s. n. 1. A large lute. 2. a small kind of egg plant. *Solanum melongena*.
- s. బృహత్తు adj. Great, large. s. n. The disease termed the rupture.
- s. బృహద్యామరడు s. n. The god of fire.
- s. బృహద్రథుడు s. n. A name of *Indra*.
- s. బృహస్పతి s. n. 1. The regent of the planet *Jupiter*, identified astronomically with the planet itself. In mythology, he is the son of *Angirasa*, and the preceptor of the gods. 2. the name of a saint, and lawgiver. బృహస్పతివారము Thursday.
- t. బెందగిలు v. n. 1. To be afraid. 2. to wither.
- t. బెందచెట్టు s. n. The plant termed *Hibiscus esculentus*, a common Hindoo vegetable.
- t. బెండు s. n. The shrub termed *Æschynomine aspera*. The white and light corky wood of this shrub is used in making artificial birds, flowers, and other toys.
- t. బెగడు s. n. Fear. v. n. To be afraid.
- t. బెగ్గెలు v. n. To be afraid.
- t. బెగ్గురు s. n. The indian crane.
- t. బెజ్జము s. n. A small hole. బెజ్జము - పొదుచు or పేయు To bore a hole.
- t. బెట్టించు v. a. To drive before one.
- t. బెట్టిదము s. n. 1. Hardness, stiffness, rigidity. 2. severe language; violence, fury.
- t. బెట్టు adj. 1. Scarce, rare. 2. intolerable, insufferable. బెట్టువలచు To cause intolerable suffering.
- t. బెడఁగు adj. Great, big, large.

- T. బెడద s. n. Evil, misfortune, trouble, embarrassment, difficulty.
- T. బెదియు v. n. 1. To be spoiled, or ruined. 2. to separate, or part.
- T. బెడ్డ s. n. A clod of earth.
- T. బెణకు or బెణుకు v. n. To be sprained. s. n. A sprain.
- T. బెణకు s. n. Beauty.
- T. బెణుకులు s. n. The cross bamboos used in erecting a *pandal*, or temporary building made of bamboos and cloth.
- T. బెత్త s. n. The breadth of the four fingers of the hand.
- TUD. బెత్తము s. n. (from s. బేత్ర) P. بيت. H. بيت A rattan cane. బెత్తము - అల్లు or నేయు. To plait the rattan. బెత్తాలచాప A rattan mat.
- T. బెత్తిక s. n. Any thing rising up, or coming off, in flakes.
- T. బెదరు or బెదురు s. n. 1. Fear, fright, alarm, terror. 2. a start. v. n. 1. To be afraid, to fear. 2. to start. బెదరించు or బెదిరించు v. a. 1. To frighten, alarm, or terrify. 2. to startle. బెదరింపు s. n. 1. Frightening. 2. startling.
- T. బెల్పులి s. n. A royal tiger.
- T. బెరడు s. n. The bark of a tree.
- T. బెరయు v. a. To attain, or reach.
- T. బెరికి adj. Timid.
- T. బెరుకు s. n. Distance, reserve, coldness, indifference. adj. Distant, unsocial, cold, indifferent.
- T. బెల్లము s. n. 1. Jaggory, or coarse treacle. 2. *membrum virile*, as applied to children only.

- T. బెల్లించు v. a. To coax, or wheedle. బెల్లంపుమాటలు Sweet words; coaxing expressions.
- T. బెళకు s. n. A glimmering light.
- T. బెళుకు v. n. vide బెణకు. s. n. vide బెళకు.
- T. బెన్నాచాండ్లు s. n. plu. A cast of fishermen, or palanqueen bearers.
- G. బేగార్ s. n. (from H. بيگار) A person forced to work, with, or without, pay; a pressed *coolie*, or porter. This word seems to be derived from the P. بيكار *unemployed*; it having been the custom of the mussulman government to press all idlers, as coolies.
- T. బేటు s. n. vide బెత్తిక.
- T. బేద s. n. The thirty-second part of the coin termed a pagoda.
- T. బేదలు s. n. plu. Split pulse.
- r. బేదిసమీను s. n. A sort of carp, *Cyprinus chrysoparius*.
- s. బేతాళుడు s. n. 1. A demon, or evil spirit. 2. a dead body, occupied by an evil spirit.
- T. బేది s. n. Purging, looseness of the bowels. బేదికరమైన adj. Purgative.
- T. బేరజము s. n. 1. A mean, or mischievous, person. 2. mischief, trick.
- T. బేరము s. n. 1. Traffic, trade, commerce. 2. a bargain. 3. the offer of a price.
- బేరగారు s. n. A purchaser, or buyer.
- s. బేరము s. n. The body.
- T. బేరిచాండ్లు s. n. The *Beri* cast. This is one of the subdivisions of the third pure Hindoo tribe. They are merchants, or

banyans, and assume the title of *Chitty*; but they all belong to the *left* hand sect, and are quite distinct from the *Comtees*, or *Chittys* of the right hand sect.

G. బేరబు s. n. (P. بيرة) 1. The total, or aggregate, of an account. 2. the assessment on a country.

T. బేల s. n. A simple ignorant person.

T. బేలు s. n. A deception, or trick. బేలుపు చ్చు v. a. To deceive, trick, or beguile.

T. బేసరి s. n. An ornament worn by female Hindoos, on the outside of the nostril.

T. బేసి adj. Odd; not even; as applied to numbers only. బేసికంటిపేల్పు *Siva*; as having an odd eye. He has three of them. సరి బేసి The game of odds and evens.

TUD. బేస్తవారము s. n. (from s. బృహస్పతి వారము) Thursday.

T. బైట adv. *vide* బయట.

G. బైరానా or బైరానీ s. n. (from H. بيراگي) A wandering religious mendicant, practising austerities.

T. బైలు s. n. *vide* బయలు.

T. బైసణ s. n. The bridge of the *Veena*, or Hindoo lute.

T. బొంకు s. n. A lie, falsehood, or falsity. v. n. 1. To lie, or assert falsely. 2. to pretend. బొంకించు v. a. To deceive, or trick.

T. బొంకరము s. n. A playing top.

T. బొంకు s. n. 1. A large hollow bamboo. 2. a bamboo whistling, or rattling, in the wind. 3. a pole. పాలకిబొంకు A palanqueen pole. ధేరాబొంకు A tent pole

వెదురుబొంకు A bamboo pole. బొంకు పోవు To become *hoarse*.

T. బొంద - బొందమాను or బొందకొయ్య s. n. The stocks in which petty criminals are confined.

T. బొంత s. n. 1. A quilted jacket. 2. a ragged patched cloth.

T. బొంత కాకి s. n. A raven.

T. బొంతరాయి s. n. A kind of light red stone.

T. బొంతబుట్టెట్టు s. n. A particular species of the plantain tree, producing fruit of a very large size.

T. బొంతులు s. n. plu. The great millet, not yet deprived of it's husk.

T. బొంద s. n. 1. A small pit, or hole. 2. a small palmyra tree. బొందపువ్వు s. n. A kind of film, or cotton, which is found on the young palmyra leaves. బొందబడు To have holes. బొందబొడుచు To bore holes.

T. బొందశము s. n. 1. A jacket, with arms which do not reach below the elbow. 2. armour, mail.

T. బొంది s. n. The human body.

T. బొందిలీలు s. n. plu. The natives of the *Bondelee* country.

T. బొందు s. n. 1. A parcel of threads. 2. growing corn dried up, from want of moisture. adj. Big, heavy.

T. బొందె s. n. 1. The edible inner substance, or heart, of the plantain tree. 2. the string for fastening a jacket.

T. బొంపిరి adj. Full, complete.

T. వొక్క s. n. 1. Any round small hole ; especially such as are made by rats, and other similar animals, which burrow in the ground, or are bored in a stick, &c. 2. a mouthful. వొక్కవెరడు A particular species of snake.

T. వొక్కసము s. n. 1. A treasury. 2. a money bag.

T. వొక్క adj. 1. Sunk in. 2. toothless. 3. humpbacked ; as వొక్కనోరు A toothless mouth. వొక్కటొమ్ము A sunken chest, or humped back.

T. వొక్కనా s. n. A small parcel.

T. వొక్కు v. a. To stuff the mouth with any dry grain, &c., and eat it voraciously.

T. వొక్కెన s. n. 1. A gram, or corn bag. 2. a bucket, for drawing water from a well. 3. a leathern bag, for baling the water out of a boat, &c.

T. వొగడలు s. n. plu. vide బుగడలు.

T. వొక్కు s. n. Charcoal.

T. వొచ్చు s. n. A quantity of hair ; wool.

T. వొచ్చు s. n. 1. A particular fish. 2. a large pot, or jar, with its upper part taken off horizontally.

T. వొజ్జకు s. n. A lover, paramour, or gallant.

T. వొజ్జ s. n. 1. The belly. 2. a pot belly. వొజ్జ - పెరుగు or పెట్టు The belly to become large.

T. వొటన ప్రేలు - వొటమన ప్రేలు or వొట్టన ప్రేలు s. n. 1. The thumb. 2. the great toe.

T. వొటిమె s. n. A pimple.

T. వొట్ట s. n. A large cylindrical basket, for grain, &c.

T. వొట్టు s. n. 1. A drop. 2. an ornamental round patch of gold, &c., worn on the forehead by Hindoo females. 3. the sectarian mark worn on the forehead. 4. vide తాలివొట్టు. వొట్టుకట్టు To tie the తాలివొట్టు ; to marry.

T. వొట్టె s. n. A child, or infant.

T. వొట్టు s. n. An honorary surname, assumed by certain *Vydica* bramins.

T. వొడివ s. n. The knot, or excrescence, on trunks of trees.

T. వొడిమె s. n. The pin in wooden shoes, which goes between the great toe and that next it, and which, by means of a button at its top, enables the toes to grasp the shoe.

T. వొడ్డు s. n. The navel. వొడ్డుమల్లెచెట్టు The double jasmine.

T. వొణి s. n. A small leathern jar, filled with any liquid. In the plural, this word also denotes - 1. A sort of cake. 2. dry grain deprived of the husk.

T. వొత్త s. n. A hole in any metal vessel, &c.

T. వొత్తిగా adv. Entirely, wholly, completely, perfectly.

T. వొడి s. n. The name of the places in a river, or creek, where small vessels are fastened, and get repaired, in the manner of a dock.

T. వొడ్డికై or వొడ్డంకి s. n. The insect termed the cockroach.

- T. వోనుగుపడు v. n. To be encompassed, or surrounded.
- T. వోబ్బ s. n. The swelling arising from a blow.
- T. వోబ్బ s. n. A loud noise, or disturbance. 2. a blister, or pustule. వోబ్బమెకము s. n. (from TUD. మెకము a beast.) A lion.
- వోబ్బరించు v. n. To cry, or call out.
- T. వోబ్బర s. n. The rind, or bark, of roots, &c.
- T. వోబ్బలు s. n. plu. A black species of the pulse termed *Dolichos catiang*.
- T. వోబ్బలికాయ s. n. An ornament worn by Hindoo females on their toes.
- T. వోమ s. n. The eye-brow. వోమముది Knitting the eye-brows, in anger.
- T. వోమకె s. n. A bone. vide ఎముక.
- T. వోమిడికము or వోమ్మిడికము s. n. A helmet.
- TUD. వోమ్మ s. n. (from s. బ్రమ్మ) *Brumha*, the creator.
- T. వోమ్మ s. n. 1. An image, or statue. 2. a picture. 3. a puppet or doll. 4. an idol not consecrated. 5. vide వోమ. వోమ్మరిల్లు s. n. (from T. ఇల్లు a house.) A doll house. వోమ్మలాట s. n. An exhibition of puppets, moved by springs.
- T. వోరిగ s. n. A hoe, used for digging up grass.
- T. వోరియ - వోఱియ or వోఱై s. n. A hole; such as is made by large rats, &c.
- T. వోరుగులు s. n. plu. Fried grain.
- T. వోరుసు s. n. A wide mouthed earthen pot, for frying grain.

- T. వోట్ట s. n. A pot belly.
- T. వోల్లి s. n. The white leprosy, adj. Spotted white.
- T. వోల్లితనము s. n. vide వోల్లి.
- T. వోల్లు s. n. A lie, or falsehood. adj. False. v. n. 1. To tell lies. 2. to boast. వోల్లుల మారి A liar.
- T. వోకె s. n. 1. A pot. 2. a native ship, or vessel.
- T. వోకె s. n. A bone.
- S. వోక్తణము s. n. vide వోక్తెన.
- TUD. వోగమువాండ్లు s. n. plu. (from s. భోగ enjoyment.) This is the collective term for that class of women who, in India, are generally termed *dancing girls*. They are of different casts, and religions; but the profession of all is dancing, singing, and prostitution. An individual female of this kind is termed వోగముచాన, వోగముది, or వోగది. వోగమాట A dance by these females.
- T. వోగ s. n. The day preceding the *poon-gal* feast, or any other great Hindoo festival.
- T. వోటి adj. Like, resembling, equal to. s. n. A woman.
- T. వోడలు s. n. plu. Particular animals of that class which generally have horns, but which themselves have none.
- T. వోది adj. Bald, shaven. s. n. 1. Any person whose head is bald, or has been shaven; as a Hindoo widow, or some of their religious mendicants. 2. vide వోణి No. 1. వోదించు or వోదెయు To

shave. బోదియెదు A bullock, without horns. బోదిమిదై A house, without an upper story.

T. బోణి s. n. 1. A tender bodied female; as పూబోణి A female whose body is as tender as flowers. 2. the payment of ready money, by the first customer who bargains in the course of a day, with any shop-keeper. Until a Hindoo shop-keeper gets paid in ready cash by some one, for the purchase made by him, he deems it inauspicious to give goods on credit; and in reply to a customer asking goods on credit, will say నాకుయింకాబోణికా లేదు I have not yet had బోణి.

T. బోదు s. n. 1. The coarse sack cloth, in which leathern oil bottles are placed, when loaded on a bullock. 2. care. 3. nourishing.

T. బోదె s. n. 1. A small water channel. 2. the wooden capital of a pillar. బోదెకోయ్య The lower part of the door frame, placed in the ground, at the threshold. బోదెపీట vide బోదె No. 2.

S. బోధ s. n. 1. Wisdom, intellect, understanding. 2. awakening, arousing. బోధన s. n. 1. Instruction, teaching. 2. persuasion, exhortation. 3. advice, admonition. 4. excitement, inducement. బోధకుడు A person who teaches, persuades, admonishes, or excites. బోధపడు or బోధలిపు v. n. To be understood, or become intelligible. బోధ - పఱచు or చేయు or బోధించు v. a. 1. To render intelli-

gible; to explain, to inform. 2. to persuade or exhort. 3. to advise, or admonish. 4. to excite, or induce.

S. బోధిక s. n. A female fortune teller.

S. బోధిద్రుమము s. n. The holy fig tree. *Ficus religiosa*.

T. బోనక తై s. n. A female slave.

T. బోనము s. n. Food, boiled rice.

T. బోను s. n. A trap.

T. బోయవాడు s. n. A huntsman, or bird-catcher.

T. బోయీ s. n. 1. A title assumed by the *mootaraja*, and the palanqueen-bearer casts. 2. a palanqueen bearer.

T. బోయీడు s. n. A title assumed by the cast of cow-keepers, or shepherds.

T. బోర s. n. The breast, or bosom. బోరలు or బోర్లబడు v. n. 1. To lie on the face, or breast. 2. to be turned topsyturvy. బోర్లవేయు or బోర్లించు v. a. To turn topsyturvy.

T. బోరున adv. With great haste, speed, or noise.

T. బోలు adj. Hollow.

T. బోలె s. n. A broken earthen vessel.

T. బోసి adj. Toothless.

T. బొగూణి s. n. A copper, or brass, pot; in shape like a bason.

T. బ్రతుకు or బ్రదుకు v. n. 1. To live, exist, or subsist. 2. to survive. 3. to be delivered, or saved. s. n. vide బతుకు. బ్రతుకుదెరవు (from T. తెరవు a road.) The means of livelihood. బ్రతికించు v. a. 1. To restore, or save, life; to resuscitate, or

revive ; to save, or deliver from danger.
 2. to support, maintain, or nourish.
 s. అష్టమం s. n. The sun.
 r. అష్టమం చెట్టు s. n. The plant termed Jamaica yellow thistle. *Argemone mexicana*.
 r. అష్టమేడి చెట్టు s. n. The opposite leaved fig tree. *Ficus oppositi foliis*.
 r. అష్టమి చెట్టు s. n. A tree so called.
 s. అష్ట s. n. 1. *Brumha*, the first deity of the Hindoo triad, and the operative creator of the world. 2. an officiating priest. అష్టచారి s. n. The *Brumha-chari*, or religious student ; the young bramin, from the time of his investiture with the sacred cord, to the period of his becoming a householder ; it is also applicable to a person who continues with his spiritual teacher, through life, studying the *Vedas*, and observing the duties of the student ; it is also given as a title to Pundits, learned in the *Vedas* ; and to a class of ascetics ; by the *Tuntras*, it is assigned to persons whose chief virtue is the observance of continence ; and it is assumed by many sects of religious vagabonds. అష్టామ్యము &c. adj. Relating to, or connected with, a bramin. అష్టత్వము s. n. Identification with *Brumha*, or god. అష్టనాభుడు s. n. A name of *Vishnoo*, as having produced from his navel the lotus, whence *Brumha* arose to create the world. అష్టపుత్రము s. n. A sort of poison. అష్ట

పుత్రుడు s. n. A name of *Narada*. అష్టరంధ్రము s. n. The crown, or top, of the head. The Hindoos believe that a small hole exists on the top of the head, at the birth of a child, which only gradually closes. అష్టయజ్ఞము s. n. The study of the *Vedas*. అష్టవచనము s. n. Holiness, resulting from the study, and observance of the *Vedas*. అష్టసాయుజ్యము Identification with *Brumha*. అష్టసూత్రము The sacrificial or sacred thread, worn by bramins. అష్టంజలి s. n. The joining both hands together, whilst reading the *Vedas*. అష్టేణి s. n. 1. The female energy of *Brumha*. 2. a sort of perfume. అష్టహత్య s. n. Brahmanicide ; the slaying of a bramin. అష్టాంతము s. n. The globe, the world ; lit. the egg of *Brumha*. adj. 1. Excessive, immense. 2. terrible, dreadful, awful. 3. pompous.
 s. అష్టము s. n. The divine cause, or essence, of the world, from which all created things are supposed to emanate, and finally to return ; the unknown god. 2. the practice of austere devotion. 3. the *Vedas*, or scripture. 4. holy knowledge.
 s. అష్టరీతి s. n. 1. Silver. 2. brass.
 r. అష్టరి adj. Great, large, big. *vide* r. అష్టరి.
 s. అష్టబుడు s. n. A man of the first Hindoo tribe, or of the order of priesthood ; a bramin. అష్టేణి s. n. The

wife of a bramin, or a woman of the braminical tribe. (బ్రాహ్మణబువ్వ) వుండు

s. n. A bramin by birth, but not by attention to his duties; one who subsists by avocations properly limited to the other tribes. (బ్రాహ్మణ్యము) s. n. 1. An assembly of bramins. 2. the state, quality, or business, of a bramin.

s. (బ్రాహ్మి) s. n. *Suruswatee*; the goddess of speech, and wife of *Brumha*.

t. బ్రదిలు v. n. To become loose, or slack.

t. బ్రంకు v. n. 1. To sink. 2. to die.

s. బ్రహ్మ or బ్రహ్మి s. n. The throne, or seat, on which *Yetti*, and other saints are said to sit.

t. (బ్రోచు) v. a. To nourish, save, or protect.

భ

భ The thirty-ninth letter, and twenty-fourth consonant, in the Teloogoo alphabet.

s. భంకము s. n. 1. A wave. 2. breaking, splitting; a bit, or piece. 3. defeat, discomfiture, degradation. 4. a chasm, fissure, or division. 5. dishonesty, deceit, fraud, circumvention, cheating. భంకపడు v. n. 1. To be deceived. 2. to be defeated, dishonored, or degraded. భంకపలుచు - భంక పెట్టు or భంకించు v. a. 1. To deceive. 2. to defeat, dishonor, or degrade.

s. భంక s. n. Manner, mode, way.

s. భంకురము &c. adj. 1. Crooked, bent. 2. perishable.

s. భంజించు v. a. (from s. భంజ్ to break.) To beat.

s. భంజనము s. n. 1. War, battle. 2. armour, mail.

s. భండారము s. n. 1. A treasury. 2. a money bag.

s. భక్తి-శ s. n. Manner, mode, way.

s. భక్తము &c. adj. 1. Worshipping. 2. zealous, devout, pious. 3. devoted, or attached to; engrossed by. s. n. Food; boiled rice.

s. భక్తి s. n. 1. Service, worship. 2. zeal, devotion, piety. 3. faith, belief. 4. affection. 5. a part, or portion.

t. భక్షభక్ష s. n. The crackling of fire.

s. భక్షము s. n. 1. *Pudendum muliebre*. 2. prosperity, fortune. 3. beauty, splendour. 4. excellence, greatness.

s. భక్షవంతుడు or భక్షవానుడు s. n. 1. God; the supreme being. 2. *Siva*. 3. *Vishnoo*. 4. *Boddha*. 5. any adorable male.

s. భక్షవతి s. n. 1. The goddess *Parvatee*, wife of *Siva*. 2. any goddess.

s. భగిని s. n. A sister.

s. భగీరథుడు s. n. A certain king, whose austerities brought the river *Gunga*, or *Ganges*, from heaven.

t. భక్తున adv. Suddenly, all at once, as applied to fire, or anger. భక్తుమను To be afraid; the heart to palpitate.

s. భక్షము adj. Broken, ruptured; overcome, defeated; disregarded. భక్షంపా దైవోవు To be entirely ruined,

- s. భజన s. n. Worship, homage, adoration. భజించు or భజియించు v. a. To serve, or worship; to pray.
- s. భటిత్రము s. n. Any thing roasted, on a spit; as meat, &c.
- s. భటుడు s. n. 1. A warrior, soldier, or combatant. 2. a messenger.
- s. భట్టారకుడు s. n. 1. A sage, *moonce*, or saint. 2. in theatrical language, a king.
- s. భట్టిని s. n. 1. A queen who has been consecrated, as well as her husband (a theatrical term). 2. the wife of a bramin.
- s. భట్టు s. n. A surname, denoting *excellent* or *chief*, assumed by certain learned bramins.
౬. భట్టు - భట్టువాడు or భట్టాజు s. n. *vide* బట్టు.
౬. భత్తము s. n. *Batta*. *vide* బత్తెము.
- s. భక్తకాలి s. n. A name of *Parvatee*, wife of *Siva*.
- s. భక్తము s. n. 1. Care, attention, precaution, watchfulness. 2. safety, security. 3. happiness, prosperity, fortune. adj. 1. Careful, attentive, watchful. 2. safe, secure. 3. happy, prosperous, lucky, propitious. interj. Take care! beware! be on your guard!
- s. భక్తసురము s. n. A dagger.
- s. భద్రాకరణము s. n. Shaving.
- s. భయము s. n. Fear, alarm, fright, dread, timidity. భయంకరము - భయానకము or భయావహము adj. Terrific, fearful, formidable, frightful, dreadful. భయపడు To be afraid; to fear. భయపెట్టు or

- భయపెఱచు v. a. To intimidate; to frighten.
- s. భరతుడు s. n. A potter.
- s. భరణము s. n. 1. Cherishing, maintaining, nourishing, supporting. 2. wages, hire.
- s. భరణి s. n. 1. The second lunar mansion. 2. the sluice of an artificial lake. 3. a small box, for jewels, &c.
- s. భరతుడు s. n. 1. The younger brother of *Rama*. 2. the son of *Dooshyunta* by *Sacoontala*. 3. the name of a celebrated writer on dramatic composition, of which he is also sometimes considered as the inventor. 4. an actor, dancer, or mime. భరతకాస్త్రము This term is applied to the work of *Bharata*, which appears to have been a body of *Sootras*, or rules, relating to every branch of theatrical writing and exhibition. It is said to be lost, but is constantly quoted by the commentators on the *Natakas*, or Indian dramas.
- s. భరద్వాజము s. n. A sky-lark.
- s. భరద్వాజుడు s. n. A saint, so called.
- s. భరము adj. 1. Much, excessive. 2. heavy.
౬. భరవసము s. n. (H. *వ్రత*) 1. Trust, confidence, dependence on, faith. 2. an assurance, or pledge of good faith.
- s. భరించు or భరియించు v. a. 1. To carry a load. 2. to bear, or sustain. 3. to maintain, or support.
- s. భరితము &c. adj. 1. Full, filled, completed. 2. nourished.

- s. భర్తము s. n. Light, lustre.
s. భర్తృఁడు s. n. A name of *Siva*.
s. భర్త s. n. 1. A husband. 2. a lord, or master.
s. భర్తృదారకుఁడు s. n. in theatrical language, A young prince, designated as the successor, and associated to the empire.
s. భర్తృదారిక s. n. in theatrical language, A princess.
s. భత్సనము s. n. Threat, menace.
s. భర్తము s. n. Gold.
s. భల్లము s. n. 1. A kind of arrow. 2. a bear.
s. భల్లాతకే or భల్లాతము s. n. The marking-nut plant. *Semicarpus anacardium*.
s. భల్లకము or భల్లాకము s. n. A bear.
T. భళా - భళి - భళిర or భళీ interj. expressive of praise, or commendation.
s. భవదీయము &c. adj. Your's, your honor's, &c.
s. భవనము s. n. A house, or dwelling.
s. భవము s. n. 1. Being, existing, the self support of something already produced. 2. birth.
s. భవాదృశము adj. Like you.
s. భవాని s. n. The name of *Parvatee*, the wife of *Siva*.
s. భవిష్యత్తు adj. Future, about to be. భవిష్యత్కాలము The future tense.
s. భవిష్యము s. n. 1. Prosperity, welfare. 2. rank, distinction.
s. భవకము adj. Prosperous, happy, well, right.
s. భవఁడు s. n. A name of *Siva*.

- s. భవ్యము adj. 1. Happy, auspicious, prosperous. 2. beautiful, handsome. 3. well, proper, fit. 4. future.
s. భషకము s. n. A dog. భషితము s. n. The barking of a dog.
s. భసలము s. n. A large kind of black bee.
s. భసితము s. n. Ashes.
s. భస్త్ర or భస్త్రీక s. n. A bellows. భస్త్రీకుఁడు A bellows-blower.
s. భస్మము s. n. 1. Ashes. 2. calx.
s. భక్షణ or భక్షణము s. n. Eating, feeding. భక్షితము &c. adj. Eaten. భక్ష్యము s. n. 1. Dressed food; food. 2. a cake. భక్షించు v. a. To eat.
s. భాండము s. n. 1. An earthen pot. 2. any vessel. 3. capital, principal. 4. harness.
s. భాందారము s. n. 1. A store room, a place where household goods are kept. 2. a treasury.
s. భాగధేయము s. n. Fate, destiny, luck.
s. భాగము s. n. 1. A portion, share, or part. 2. a side. భాగధి A partner. కార్యభాగములు. The various departments of business. భాగించు v. a. To divide or distribute. భాగారము s. n. Subtraction, or division, in arithmetic. భాగించు To subtract, or divide.
s. భాగవతము s. n. 1. The famous Hindoo poem termed the *Bhagvat Geeta*. 2. a dramatic representation of any part of the various incidents celebrated in that work. భాగవతుఁడు s. n. 1. A pious man. 2. in the plural, it also denotes actors.
s. భాగినీయ s. n. A sister's daughter,

- s. భాగవేయుడు s. n. A sister's son.
s. భాగీరథి s. n. The river *Ganges*.
s. భాగ్యము s. n. 1. Destiny, fortune, good or ill luck. 2. prosperity, felicity. 3. riches, wealth. భాగ్యవంతము &c. adj. 1. Fortunate, happy, prosperous. 2. rich, wealthy.
s. భాజనము s. n. Any vessel, as a pot, cup, plate, &c.
g. భాట s. n. A road. భాటస్వారు or భాటసారి A traveller. *vide* భాట.
s. భాటకము s. n. Price, especially paid for the use of any thing, or person; wages, hire, rent.
s. భాణము s. n. A sort of dramatic entertainment, described as one in which the interlocutors do not appear on the scene, or as the narrative of some intrigue, told either by the hero, or a third person.
s. భాద్రపదము s. n. The sixth Teloo-goo lunar month; that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Virgo*.
s. భాద్రమాతురుడు s. n. The son of a virtuous and loyal wife.
s. భానుడు s. n. The sun. భానువారము s. n. (from s. వార *a day*.) Sunday.
s. భామ or భామిని s. n. 1. A passionate woman. 2. a woman.
s. భారతము s. n. The *Mahabarat*, or great sacred epic poem of the Hindoos.
s. భారతి s. n. 1. A name of *Suruswatee*, the goddess of speech. 2. speech.
s. భారద్వాజుడు s. n. 1. A *moonee*, so called.

2. *Drona*, the military preceptor of the *Cooroos*, and *Pandoos*.

- s. భారము s. n. & adj. *vide* బలువు. ఒకరి మీదభారమువేయు To throw the *responsibility* on one. ఒప్పుభారముగావుండు The body to be oppressed by sickness. భారకించు or భారగించు To be ill, from overwork. నన్నురక్షించేభారముమీది The *onus* of supporting me is yours.
s. భారయస్త్రి s. n. A pole, or yoke, for carrying burdens.
g. భారీ adj. (from H. भारी) 1. Great, tall, 2. important.
s. భార్గవ ప్రియము s. n. A diamond.
s. భార్గవి s. n. 1. *Lutchmee*, the goddess of riches. 2. *Parvatee*, the wife of *Siva*. 3. *Suruswatee*, the goddess of speech.
s. భార్గవుడు s. n. 1. A name of *Parasoorama*. 2. a name of *Soocra*, or the planet Venus.
s. భార్య s. n. A wife.
s. భాలము s. n. The forehead.
s. భావ s. n. The eighth year, in the Hindoo cycle of sixty.
g. భావ s. n. *vide* భావ.
s. భావన s. n. 1. Mental perception, recollection, the present consciousness of past ideas, or perceptions. 2. religious and abstract meditation. బిడ్డభావననాయెంచు To view, or consider, *in the light of* a child. భావనచేసుకొను To imagine, or figure, to one's-self.
s. భావము s. n. 1. State, or condition, of being. 2. natural state of being, innate property, disposition, nature. 3. mean-

ing, purpose, intention. 4. mind, soul. 5. state, or affection, of mind ; emotion, passion, sentiment, especially as an object of amatory and dramatic poetry ; two kinds of *Bhavas* are usually enumerated, *Sthayi*, and *Vyabhichary* ; the first of which comprehends eight varieties, and the second thirty-three. The list blends both feelings and effects ; and sorrow and sleep and passion and death, &c. are equally classed amongst the *Bhavas* ; dramatic writers add two other classes, or *Anoobhava*, and *Veebhava*. 5. birth. 6. act, action. 7. movement, gesture. 8. corporeal expressions of amorous sentiments, or love of which the origin and effects are ascribed to the organs of the body. 9. the abstract idea conveyed by any word. 10. the simple idea derived from the root, as expressed in one class of derivatives, as a going, a doing, &c. 11. advice, instruction. భావించు v. a. 1. To intend, or mean. 2. to fancy, or imagine. 3. to figure, or imagine, to one's-self.

g. భావి s. n. *vide* భావి.

s. భావి adj. Future.

s. భావకము adj. *vide* భవకము.

s. భావకుడు s. n. A sister's husband.

s. భాష s. n. 1. Speech. 2. *Suruswatee*, the goddess of speech. 3. a language. 4. the dialect of any language. భాషించు v. a. To speak, converse, or talk. భాషితము s. n. Speech. మారుభాష or భాషాంతర

ము lit. another language. Interpretation, or translation, from one language into another. భాషణము s. n. Speech.

t. భాషికము s. n. 1. An ornament worn on the head, on certain festivals. 2. sitting cross-legged.

s. భాష్యము s. n. A commentary, but particularly the explanation and application of a technical *Sootra*, or aphorism ; hence applied to many of the annotations on the grammatical aphorisms of *Panini*, to comments on the *Vedas*, &c.

s. భాసము s. n. 1. Light, brightness, lustre. 2. a vulture. 3. a cock. భాసిల్లు v. n. To shine.

s. భాసురము adj. 1. Bright, shining. 2. enchanting, captivating.

s. భాస్వరప్రియము s. n. A ruby.

s. భాస్వరుడు s. n. 1. The sun. 2. fire.

s. భాస్వంతము &c. adj. Luminous, splendid, shining. భాస్వంతుడు The sun.

s. భిందివాలము s. n. A short arrow, thrown from the hand, or shot through a tube.

s. భిత్తము s. n. A part, piece, portion, fragment, or bit.

s. భిత్తి s. n. A wall of earth, or masonry.

s. భిద s. n. Tearing, rending.

s. భిదురము or భిదువు s. n. The thunderbolt, the weapon of *Indra*.

s. భిన్నము &c. adj. 1. Split, broken, torn, rent, mutilated, disfigured. 2. divided, distinguished, other, different. 3. blown, budded, opened. 4. joined, connected.

s. భిన్ని s. n. A wound.

s. భిల్లూడు s. n. A barbarian of a particular tribe ; perhaps the modern *Bheel*, a savage race dwelling especially along the course of the Nurbudda, and subsisting chiefly by plunder.

s. భిషక్కు s. n. A physician, or doctor.

s. భిన్న s. n. Food, boiled rice. భిన్నట Scorch-ed rice.

s. భిక్షు or భిక్షుము s. n. 1. Service. 2. hire, wages. 3. begging, asking. 4. alms. భిక్షుకుడు s. n. A mendicant, or beggar. భిక్షుడు s. n. The *Saniasy*, or religious mendicant ; the bramin who has entered the fourth stage in life, and subsists entirely on alms. భిక్షుగాడు A beggar.

s. భీకరము &c. adj. Terrible, fearful, formidable, frightful.

s. భీతి or భీతు s. n. Fear, apprehension. భీతిలు or భీతిల్లు v. n. To be frightened, or afraid. భీతము &c. adj. Afraid, frightened, fearful, timid.

s. భీమము s. n. Horror, terror, dread. adj. Horrible, fearful, terrific.

s. భీమరము s. n. War, battle.

s. భీమసేనుడు s. n. The second of the five *Pandoo* princes.

s. భీముడు s. n. 1. A name of *Siva*. 2. the second of the five *Pandoo* princes.

s. భీరుకము &c. or భీరువు adj. Timid, fearful.

s. భీషణము or భీష్ముము s. n. Horror, terror, dread ; the property that excites fear.

s. భీష్ముడు s. n. The grandfather of the *Pandoo* princes.

s. భుక్తము s. n. The barking of a dog.

s. భుక్తము &c. adj. Eaten.

s. భుక్తి s. n. 1. Eating. 2. food, a meal. 3. possession, fruition, usufruct.

s. భుగ్నము &c. adj. 1. Crooked, curved, bent, bowed. 2. bending, stooping.

s. భుజింగము - భుజింగము or భుజింగము s. n. A serpent, or snake. భుజింగభుక్కు s. n. (from s. భుజి which eats.) A peacock.

s. భుజింగుడు s. n. A libertine, debauchee, or lecher.

s. భుజిము s. n. 1. The shoulder. 2. the arm.

s. భుజించు or భుజియించు v. a. To eat.

s. భుజిప్ర s. n. 1. A maid servant. 2. a prostitute.

s. భువనము s. n. 1. A world. 2. water. అధో భువనము The infernal regions.

s. భువి s. n. The earth.

s. భూ s. n. in composition. The earth ; as, భూకంపము An earthquake. భూచక్రము The terrestrial globe. భూదారము s. n. A hog ; as tearing up the earth. భూదేవుడు (from s. దేవ a god.) A bramin ; as being a terrestrial divinity. భూధరము (from s. ధర supporting.) A mountain. The Hindoos believe the earth to be supported by subterranean mountains. భూపతి (from s. పతి a lord.) A king, or sovereign.

s. భూచ్చాయ s. n. (from s. భూ the earth, and s. ఛాయా shade.) Darkness.

s. భూజిము s. n. (from s. భూ the earth, and s. జి born.) A tree.

- s. భూతదాత్రీ s. n. (from s. భూత *a living being*, and s. దాత్రీ *a nurse*.) The earth.
- s. భూతము s. n. 1. A goblin, ghost, or malignant spirit, haunting cemeteries, lurking in trees, animating carcasses, and deluding, or devouring, human beings. 2. a demi-god. 3. a living being. 4. an element, five *Bhootas* are enumerated by the Hindoos, viz. earth, fire, water, air, and *Acasa* or æther. adj. Been, become, gone, past. భూతకాలము The past, or perfect, tense of the verb. భూతదయ Universal benevolence. భూతసంప్లవము (from s. సంప్లవ *floating*.) A deluge, a drowning of the world. భూతేశ్వరుడు s. n. (from s. శైవ *lord*.) *Siva*, the king of demons.
- s. భూతి s. n. 1. Superhuman power, as attributable to *Siva* especially, and attainable by the practice of austere and magical rites. 2. ashes. 3. prosperity, success, riches.
- s. భూమి s. n. 1. The earth, universe, or world. 2. land, soil, ground. 3. a place, or scite. భూమిజుడు (from s. జ *born*.) The planet Mars, in mythology the son of the earth.
- s. భూమిక s. n. Theatrical dress, the costume of any character represented on the stage.
- s. భూయిష్ఠము adj. Many, much, most.
- s. భూరి s. n. 1. Gold. 2. a gift conferred at any festival, when bestowed upon each person present. adj. Much, many.
- s. భూరిమాయువు s. n. A jackal.

- s. భూర్జము s. n. A tree, said to be a sort of birch growing in the snowy mountains.
- s. భూషణ s. n. Flattery, adulation, praise, honor. భూషించు v. a. To praise, or commend.
- s. భూషణము or భూష s. n. 1. Ornament, embellishment. 2. a trinket, or jewel. భూషితము &c. adj. Adorned, decorated, dressed.
- s. భృంగము s. n. 1. A large black bee. 2. woody cassia.
- s. భృంగరాజు s. n. *vide* గుంటగలగర.
- s. భృంగ or భృంగరి s. n. One of *Siva's* chamberlains.
- s. భృగువు s. n. 1. The name of a celebrated *moonee*, and one of the ten *Brumhadikas* or *prajapatees*, the sons of *Brumha* and first created of beings. 2. *Soecra* the regent of the planet Venus. 3. the *Rishee Jamadugnee*, the father of *Parasoorama*, and the grand-son of the *moonee Bhri-goo*. 4. table land, the level summit of a mountain.
- s. భృతి s. n. 1. Wages, hire, salary. 2. maintenance, support. భృతకుడు A hired labourer, a servant. భృతము &c. adj. 1. Hired, paid. 2. maintained. భృత్యుడు A servant, or slave.
- s. భృశము adj. Much, excessive. adv. Much, exceedingly.
- s. భృష్టము adj. Fried.
- s. భేకము s. n. A frog. భేకి A female frog.
- s. భేటి s. n. (from H. *భేటి* *a meeting, or interview; a present to a superior*.) A visit,

an audience; as applied to an inferior visiting a superior.

s. భేదనము s. n. 1. Dividing, separating; literally, or figuratively; as tearing, breaking, specifying, discriminating, &c.

s. భేదము s. n. 1. Dividing, separating. 2. tearing, rending, breaking, &c. 3. distinction, difference. 4. kind, sort, species. 5. disunion, discord, disagreement. భేదించు v. a. To separate, divide, or dis-

unite. 2. to break, or tear. 3. to pierce.

v. n. 1. To differ from. 2. to be purged.

3. to change, or alter. భేదిలు or భేదిల్లు

v. n. 1. To be separated, or disunited.

2. to be torn, or rent.

g. భేది s. n. vide భేది.

s. భేరి s. n. A kettle drum.

s. భేరుండము s. n. A double headed fabulous bird. adj. Terrible, formidable.

s. భేషజము s. n. 1. A medicament; medicine. 2. imposture, deceit.

s. భైరవము &c. adj. Terrible, dreadful, horrible.

s. భైరవశక్తుడు s. n. A name of Siva, but more especially an inferior manifestation, or form, of the deity; eight of which are called by the common name *Bhairava*, and are severally termed *Asitanga*, *Ruru*, *Chanda*, *Uradha*, *Unmutta*, *Cupati*, *Bhishana*, and *Sanhara*; all alluding to terrific properties of mind, or body.

s. భైషజ్యము s. n. vide భేషజము No. 1.

g. భోంచేయు v. a. To eat from భోజనము

q. v.

s. భోగము s. n. 1. Enjoyment. 2. pleasure. 3. wealth. 4. nourishing, cherishing. 5. a snake's body. 6. a snake's expanded hood. 7. a crop. భోగించు v. a. To enjoy; particularly as applied to any carnal or sensual pleasure.

s. భోగవతి s. n. 1. The capital of the *Nagas*, or serpents. 2. the *Ganges* of the infernal regions.

s. భోగి s. n. 1. A serpent. 2. a prince, or king. 3. a person who accumulates money for particular expenditure. 4. a person brought up in luxury, or enjoying it.

s. భోగిని s. n. A royal concubine.

s. భోగ్యము s. n. 1. Enjoyment, or usufruct; especially of land, &c. given in pledge, or on mortgage. 2. a crop. adj. Fit to be enjoyed, agreeable, delicious.

s. భోజనము s. n. 1. Food. 2. a repast, or meal. 3. eating.

s. భోజిడు s. n. The name of a sovereign of *Oujein*, who is supposed to have flourished about the end of the tenth century; he was a celebrated patron of learned men, and the nine gems, or poets and philosophers, are often ascribed to his æra.

s. భోజ్యము s. n. Food. adj. Edible.

t. భోరు s. n. A great, or loud, noise.

s. భోర్మణము s. n. vide భోర్మణ.

s. భౌముడు s. n. vide భూమిజుడు, under భూమి.

s. భౌరికుడు s. n. The treasurer, or superintendent of gold.

- s. భ్రమ or భ్రమము s. n. 1. Whirling, going round. 2. error, ignorance, mistake, misapprehension, illusion. 3. confusion, or perplexity of mind; *etourdishment*. 4. a temporary aberration of reason, delirium. 5. astonishment, surprise. 6. desire, wish. భ్రమము or భ్రమియు v. n. 1. To err. 2. to be in confusion, or perplexity; to lose one's presence of mind. 3. to be astonished. భ్రమించు or భ్రమియించు v. a. 1. To throw into confusion, or perplexity. 2. to turn round. v. n. 1. To wander, or turn round. 2. *vide* భ్రమయు. భ్రమమాటలు Words void of reason; raving; nonsense.
- s. భ్రమణము s. n. 1. Whirling, going round. 2. wandering.
- s. భ్రమరకములు s. n. plu. Hair curled up on the forehead.
- s. భ్రమరము s. n. A large black bee.
- s. భ్రష్టము &c. adj. 1. Fallen. 2. figuratively, vicious, depraved; fallen from virtue.
- s. భ్రాంతము &c. adj. 1. Whirled, revolved. 2. blundering, mistaken; under delusion, or in delirium.
- s. భ్రాంతి s. n. *vide* భ్రమ. వాంతి భ్రాంతి lit. vomiting and delirium. The disease in which both vomiting and purging take place; *cholera morbus*, either spasmodic, or otherwise.
- s. భ్రాత s. n. (P. برادر) A brother, a uterine brother. భ్రాతృజ్ఞుడు (from s. జ్ఞ born.) A brother's son. భ్రాతృయము &c. adj.

Fraternal. భ్రాతృస్నేహము Fraternal affection.

- s. భ్రాతృవృక్షుడు s. n. 1. A brother's son. 2. an enemy.
- s. భ్రాస్త్రము s. n. A frying-pan.
- s. భ్రుకుంకుడు - భ్రుకుంకుడు - భ్రుకుంకుడు or భ్రుకుంకుడు s. n. An actor, in female apparel.
- s. భ్రుకుటి or భ్రుకుటి s. n. A frown.
- s. భ్రూ s. n. (P. ابرو) The eye-brow.
- s. భ్రూణము s. n. The embryo, or foetus; a child.

మ

- మ The fortieth letter, and twenty-fifth consonant, in the Teloogoo alphabet.
- t. మంకు s. n. A wicked person. adj. Wicked.
- t. మంకెన s. n. A basket made of rattan work, in which water pots are placed, when loaded on bullocks.
- t. మంకెన చెట్టు s. n. The tree termed *Pentapetes phoenicea*.
- t. మంకచెట్టు s. n. The tree named *Vangueria spinosa*.
- t. మంకలము s. n. An earthen vessel, in which grain is scorched.
- t. మంకలవాడు or మంకలి s. n. A barber.
- మంకలకత్తి s. n. (from t. కత్తి a knife.) A razor. మంకలకత్తిరూపు The third of the lunar mansions; from it's similarity in shape to a razor.
- s. మంకళము or మంకలము s. n. 1. Happiness, good fortune. 2. preserving property; taking care of what has been gained;

prudence, carefulness. adj. Happy, lucky, fortunate, prosperous, faring well. మం
 కళసూత్రము s. n. *vide* తాలిబొట్టు.

s. మంకళవారము s. n. Tuesday.

s. మంకళ్యము s. n. 1. The holy fig tree. *Ficus religiosa*. 2. the *Marmelos aegle*.
 adj. 1. Beautiful, handsome. 2. auspicious, propitious, conferring happiness.

TUD. మంచము s. n. (from s. మంచ) A bedstead. మంచపుపట్టెలు The four pieces of wood, forming the frame of a bedstead.

T. మంచి adj. 1. Good, excellent, virtuous, proper. 2. handsome, pretty. 3. fine, nice, commodious. 4. much, great, severe, violent, heavy. మంచిది adv. Very well; very good. మంచిజోతి A *high* tribe; a pure cast; a fine sort, or kind. మంచిపాము The *Cobra di capello*, or hooded snake. The Hindoos term it the good snake, though its bite is nearly mortal, out of superstitious dread of it; and they rather endeavour to propitiate it, than to destroy it. మంచివాన Heavy rain. మంచిదెబ్బ A violent or severe blow. మంచి నూనె lit. good oil. The oil of the sesamum seed. మంచితనము s. n. 1. Goodness, excellence. 2. reconciliation. 3. a friendly footing, or good terms, with another.

T. మంచు s. n. 1. Dew. 2. a fog, or mist. 3. snow. adj. Snowy.

T. మంచు v. a. To preserve, maintain, nourish, or cherish.

TUD. మంచె s. n. (from s. మంచ) 1. A sort of stand, or shed, erected on four long posts, in a field; for holding persons who watch over the ripe grain. 2. a shelf. 3. a platform. కడమంచె A stand; as applied to that generally used in Hindoo houses, for holding any thing.

s. మంజీరి s. n. A compound pedicle; a fruit, or flower stalk.

T. మంజోలి s. n. A certain weight, as applied to diamonds only; I believe it to correspond with a carat.

s. మంజీరము s. n. An ornament worn round the ankle, or toe.

s. మంజులము or మంజువు adj. Beautiful, agreeable, pleasing.

s. మంజూష s. n. A large basket, or box.

T. మంట s. n. 1. Blaze, flame. 2. sore, or acute, pain. 3. fury, wrath. 4. ardor, heat, inflammation. కడుపుమంట lit. belly flame. 1. Jealousy. 2. envy. మంటమారి A furious, or passionate person.

s. మంటకము s. n. A sort of cake, made of wheat flour, but without sugar.

s. మంటపము or మండపము s. n. 1. A temporary building; an open shed, or hall, adorned with flowers, and erected on festival occasions; as at marriage, &c. 2. an open temple, or open building, consecrated to a deity.

T. మంటి adv. *vide* బంటి.

T. మండ s. n. 1. A bough. 2. a vessel for scorching grain. 3. the ankle. తలమండ The skull.

- T. మండగబ్బ s. n. The large black scorpion.
 S. మండనము s. n. 1. Ornament, decoration.
 2. trinkets, jewels.
 S. మండము s. n. Scum, skimming, froth, foam, barm, &c.; the upper part of any infusion, in a state of boiling, or ferment. మండహరకుడు (from s. హృ to take.) 1. A distiller. 2. one who extracts fermented liquor from the palmyra, cocoanut, date tree, &c.
 S. మండలము s. n. 1. The disk of the sun or moon. 2. an orb, a circumference in general; the circle bounding the view, the sensible horizon. 3. a ball, a globe. 4. a wheel. 5. a province, region, or district, extending twenty, or according to some authorities, forty *yojanas* every way. 6. the country or empire over which the twelve princes termed *Chacravartees* are supposed to have ruled. 7. a heap, quantity, multitude, or assemblage. 8. a sweet meat. 9. the period of forty days. మండలేశ్వరుడు (from s. ఈశ్వర lord.) A king, or supreme prince, governing a మండలము q. v. No. 5.
 S. మండలి s. n. 1. An assembly, flock, or multitude. 2. a dog. 3. a cat. 4. a snake.
 T. మండికము s. n. The threshold.
 S. మందితము &c. adj. Ornamented, adorned.
 T. మందీ s. n. 1. A wholesale shop. 2. an attitude in shooting; the right knee advanced, the left leg retracted. In the plural, it also denotes a sort of sweet cake.

- T. మండు v. n. 1. To blaze. 2. to smart, or give acute pain. 3. to be in a fury, or violent rage. మండించు v. a. 1. To inflame; to put in a blaze. 2. to put in a furious rage. కడుపుమండు v. n. lit. the belly to blaze or burn. 1. To be jealous, or envious. 2. to be most severely afflicted. శిశ్నుమండు v. n. lit. the body to blaze, or burn. To feel great anger.
 S. మండుకము s. n. (H. मीनक) A frog.
 S. మండురము s. n. The rust of iron, or refuse of melted iron.
 S. మండోదరి s. n. The wife of *Ravana*.
 T. మండె s. n. A heap of the unthrashed ears of the great millet.
 T. మంతనము s. n. 1. A secret. 2. a retreat, or concealment. 3. secret consultation, private advice.
 S. మంతువు s. n. 1. Offence, fault, transgression. 2. understanding, intellect.
 S. మంత్రము s. n. 1. A division of the *Vedas*; in the first or practical part, or *Candum*, it includes prayers, and hymns, addressed to particular deities, and used as peculiar sacrifices, &c.; in the *Uttara Candum*, it is applied to addresses to *Brumha*, or god, and to didactic explanations of his nature and attributes, &c. 2. a mystical verse, or incantation. 3. a formula sacred to any individual deity. 4. secret consultation, private advice. 5. a charm. మంత్రించు v. a. 1. To utter incantations; to charm, or enchant.

2. to advise, or give counsel. మంత్ర గాఢం or మంత్రవాది s. n. A conjurer. మంత్రపురాయిత్తు An amulet.
- T. మంత్రసాని s. n. A midwife.
- S. మంత్రి s. n. 1. A counsellor, or adviser. 2. a king's counsellor or minister. 3. the queen at chess.
- S. మంథని s. n. A churn. మంథము or మంథానము s. n. A churning stick.
- S. మంథోదధి s. n. The sea of milk. It is one of the seven fabulous oceans.
- T. మంద s. n. A flock or herd, of cattle.
- S. మందము &c. adj. 1. Slow, tardy. 2. dull, stupid, heavy. 3. foolish. 4. thick. s. n. 1. Thickness. 2. indigestion, loss of appetite. మందగించు 1. To become dull. 2. to lose one's appetite. *vide* అకలి. మందగడు s. n. The planet *Saturn*, from his slow motion. మందభ్రమనిషి A stupid person. మందమతి 1. Dull comprehension. 2. forgetfulness. మందాగ్ని lit. dull fire. Want of appetite, or digestion. The Hindoos ascribe digestion to internal fire, or heat.
- S. మందరము s. n. The mountain *Mundara*, with which the ocean was churned, by the *Sooras* and *Asooras*, after the deluge, for the purpose of recovering the sacred things lost in it, during that period. 2. *Swurga*, or the paradise of the Hindoos.
- T. మందలించు v. a. To mention, say, or speak; as applied to an inferior addressing to a superior.
- S. మందసము s. n. A high box.
- S. మందస్మితము or మందహాసము s. n. A smile; a gentle laugh.
- S. మందాకిని s. n. 1. The *Ganges* of heaven. 2. a woman sixty years old.
- S. మందారము s. n. One of the five celestial trees of *Swurga*, or heaven.
- T. మందారము s. n. Cloudy, or dark, weather.
- S. మందాయము s. n. Modesty, shame, bashfulness.
- T. మంది s. n. plu. People, persons; as నామంది Many people. This term is affixed to all the neuter numerals, from five inclusive upwards, to make them masculine or feminine; as అయిదుమందిదొరలు Five gentlemen.
- S. మందిరము s. n. 1. A house. 2. a city, or town.
- T. మందు s. n. 1. Medicine, physic. 2. gunpowder. adj. Scarce. మందులవాండ్లు s. n. plu. Druggists. నీలిమందు s. n. Indigo. నల్లమందు s. n. Opium. వలపు or పట్టుమందు Love-powder.
- S. మందుర s. n. A stable.
- T. మందేమేలము s. n. 1. Negligence, carelessness. 2. familiar repartee.
- S. మందోదరి s. n. *vide* మందోదరి.
- S. మందోష్ణము s. n. Warmth, gentle heat. adj. Warm, tepid.
- S. మంత్రము s. n. A base, or low, noise; such as that of thunder.
- S. మకరందము s. n. The nectar, or honey, of a flower.
- S. మకరము s. n. 1. An alligator; the em-

- blem of the Hindoo Cupid. 2. the sign in the zodiac termed *Capricornus*. 3. one of *Cubera's* treasures. మగరాంకుడు 1. The ocean. 2. the Hindoo Cupid. మగరాశ్వంశుడు (from s. అశ్వ *a horse*.) *Vuroona*, the Hindoo Neptune, whose steed is the alligator. మగరకుండలములు s. n. plu. A large sort of close ear-ring. మగరకోరణము s. n. An honorary wreath or string of flowers, &c., raised upon poles, and carried in front, as an emblem of distinction.
- s. మగరి s. n. *vide* మగరము No. 1.
 T. మగిల s. n. Dirt, filth, impurity. adj. Dirty, unclean, impure.
 s. మగుటము s. n. A crest, a head dress, a crown, a tiara.
 T. మగ్గువ s. n. 1. Affection, love. 2. desire, lust. 3. wish, inclination.
 T. మగ్గెలు s. n. plu. Bones.
 T. మఖమ s. n. A tax, or assessment, for any religious purpose.
 s. మఖము s. n. A sacrifice, or oblation.
 T. మగ adj. Male. *vide* మొగ - మగటమి or మగటిమి s. n. 1. Manhood. 2. bravery, prowess.
 T. మగడు s. n. A husband. *vide* మొగుడు. మగనాలు s. n. (from T. లిలు *a wife*.) A woman whose husband is alive. మగరాయి s. n. (from T. రాయి *a stone*.) The diamond, lit. the male stone. మగలాగు s. n. *vide* ఉపరతి No. 2. మగవాడు s. n. A man.

- s. మగధదేశము s. n. The country termed *South Behar*.
 T. మగనాల s. n. A place with seats, in front of the house.
 T. మగుడ adv. Again. మగుడు v. n. To return. మగుడించు v. a. To turn another back.
 T. మగువ s. n. A woman.
 T. మగ్గము s. n. A loom.
 T. మగ్గు v. n. 1. To become soft, as applied to fruit. 2. to be spoilt.
 s. మగ్గుము &c. adj. 1. Plunged, dived, immersed. 2. sunk, drowned.
 s. మసు s. n. The tenth of the lunar mansions.
 s. మసువుడు s. n. A name of *Indra*. మహాని s. n. The wife of *Indra*.
 s. మచర్చి s. n. Excellence, happiness. adj. Best, excellent.
 T. మచ్చ s. n. 1. A mole, freckle, or spot on the skin. 2. a scar. పుట్టుమచ్చ s. n. A natural mole, or spot on the body; one with which a person is born.
 T. మచ్చరము s. n. Malice, hatred, envy. మచ్చరించు or మచ్చరపట్టు To entertain malice, hatred, or envy.
 T. మచ్చిక or మచ్చికె s. n. 1. Fondling, caressing. 2. love, attachment, affection.
 T. మచ్చ s. n. 1. An upstairs-house. 2. a sample. 3. a model. మచ్చలగుది A string of little samples of gold, of different degrees of ascertained purity, by comparison with which the purity of other gold is defined. మచ్చపాది s. n. An enchanting powder.

- which allures the person on whom it is thrown to follow the person who throws it. మచ్చుపొది or మచ్చుచేల్లు To sprinkle that powder.
- T. మచ్చుకత్తి s. n. A large wood knife.
- TUD. మచ్చెము s. n. (from s. మత్స్య) A fish. (H. मत्स्य) మచ్చెకంటి A woman. lit. fish-eyed.
- T. మజిలీ s. n. (P. منزل) A stage, or halting place, in travelling.
- G. మజ్జాకూరు adj. (from A. مجذو) Before mentioned, aforesaid.
- S. మజ్జ s. n. Pith, marrow, sap.
- S. మజనము s. n. Bathing, ablution. మజ్జనశాల A bathing room.
- T. మజ్జి s. n. Butter-milk. vide చేల్లు.
- T. మర్ప interj. expressive of praise, or commendation.
- TUD. మరుము s. n. vide మరము.
- T. మట్ట s. n. 1. A young palmyra tree. 2. a bough of any palm tree, as the cocoanut, &c. 3. a leaf of the aloe, or of cabbage, or of similar plants, or vegetables.
- T. మట్టించు v. a. To lessen, diminish, or depress. 2. to cut into small pieces.
- T. మట్టకడిసె s. n. A particular fish.
- T. మట్టపలక s. n. A measuring yard.
- T. మట్టము or మట్టపాటి adj. Short, small.
- T. మట్టి s. n. (H. مٹی) Earth, soil, adv. Since, from.
- T. మట్టు s. n. 1. Limit, bound. 2. measure, extent. 3. capacity, either as applied to measurement, or figuratively to men, as denoting their ability, or powers of mind. మట్టుమీలు v. a. To exceed; to transgress. మట్టు - పడు or ఆవు v. n. To decrease, abate, or grow less. మట్టుపలుచు v. a. To decrease, moderate, diminish, or make less. మట్టుకు or మట్టుకున్న Until, till, as far as, as much as, to such an extent. మట్టుగా adv. Temperately, sparingly. మట్టుగావుండు v. n. 1. To fit. 2. to be sufficient for.
- T. మటు v. a. To trample. మట్టిమల్లాడు To trample all over.
- T. మట్టుబచ్చలిదుబ్బు s. n. The pot herb, termed *Basella rubra* or *lucida*.
- T. మట్టుబీర s. n. A short species of the acute angled cucumber.
- T. మట్టె or మట్టియ s. n. A ring, worn on the second toe.
- S. మఠము s. n. A school, college, or residence for young bramins prosecuting their sacred studies. In the peninsula, this word is usually applied to the residence of a *Mahunt*, the head of some religious sect of wandering mendicants; or to that of a *Gooreo*, or Bishop.
- T. మడక s. n. A yoke of oxen, with a plough and all the other implements of husbandry appertaining thereto. vide అరక.
- T. మడత s. n. A fold, or plait. మడత - వెట్టు or వేయు v. a. To fold, to double up.
- TUD. మడతి s. n. (from s. మదవతి) A woman.
- T. మడమ or మడిమె s. n. The heel of the human species only.
- T. మదవ s. n. A small dam, or dike, for stopping water.
- T. మది s. n. 1. A garden-bed, or plat. 2. a paddy field. 3. purity. 4. a pure cloth.

- adj. Pure. మదిబట్ట A pure cloth. మదితో
వుండు To be in a pure dress. కాలుమది
s. n. Urine. *vide* కాలు.
౧. మదియ adj. Stupid, dull.
౨. మదియు v. n. To die, or expire; to be
destroyed. మదియించు or మడుపు v. a. To
kill, assassinate, or destroy.
౩. మదివారు or మదివూలు s. n. A title,
assumed by the cast of washermen.
౪. మడుగు s. n. 1. A deep or hollow place,
in the bed of a river, or tank. 2. purity.
vide మది No. 3 and 4. adj. Pure.
౫. మడుచు v. a. To fold, plait, or bend. మ
డుపు s. n. 1. A fold, or plait. 2. a fold of
beetle leaf, &c. కాలుమడుచు To make
urine. lit. to bend the leg. The Hindoos
always urine in a sort of sitting posture.
మడుపుకత్తి s. n. A folding, or clasp, knife.
౬. మడుపు s. n. *vide* మడుగు No. 1.
౭. మడ్డి s. n. The lees, sediment, or refuse,
of any liquor. adj. 1. Dull, stupid. 2.
awkward, clumsy.
౮. మడ్డు s. n. Great heat. adj. Very hot.
౯. మడ్డుకత్తి s. n. A hatchet.
౧౦. మడ్డుపు s. n. A sort of small drum.
౧౧. మణిసానము s. n. Smoothing the
ground with wet clay.
౧౨. మణిగు v. n. To be bent; to be inclined
down.
౧౩. మణిత s. n. (from the v. మణుచు q. v.)
A fold.
౧౪. మణి s. n. 1. A gem, or precious stone.
2. the sting of the scorpion. మణికట్టు or
మణిబంధము s. n. The wrist. lit. the

- place where precious stones are bound.
- మణి కారుడు s. n. A jeweller, lapidary,
or worker in precious stones. మణిధనువు
Indra's bow; the rain-bow. lit. the bow
of precious stones. మణిపుష్పకము The
name of the conch of *Sahadeva*, the fifth
of the Pandoo princes. మణిభిత్తు (from
s. భిత్ *that which divides*.) The dia-
mond; as cutting other precious stones.
౧౫. మణికంఠము s. n. The blue jay.
౧౬. మణికము s. n. A water jar, a pitcher.
౧౭. మణిగ - మణిగె or మణిహ s. n. A shop.
మణిహము s. n. Merchandize, trade.
౧౮. మణితము s. n. *Murmur, vel blanditiæ,*
in tempore coeundi.
౧౯. మణియము s. n. The superintendence
of a village, or of a Hindoo temple. మ
ణియగారు The superintendent of a
village, or of a Hindoo temple, com-
monly termed *The monigar*.
౨౦. మణుగు v. n. To be folded, or bent. మ
ణుచు v. a. To fold, or bend.
౨౧. మణుగు or మణువు s. n. 1. A *maund*, or
Teloogoo weight, containing eight *viss*,
and of which twenty make one *candy*. 2.
the multiplication of any thing by itself,
as defined by the english word *fold*; as
five fold, six fold, &c. 3. a pure cloth,
as applied to the first of the two words
only.
౨౨. మణుగుబువ్వులు s. n. A sort of sweet
cake, made of wheat flour, sugar, and
butter.

s. మతంగజము or మతంగమము s. n. An elephant.

s. మతంగము s. n. The name of a mountain.

s. మతంగుడు s. n. The name of a *moonee*.

s. మతము s. n. 1. Purpose, intention, wish, mind. 2. a religious sect. This last is the common meaning of the word in the peninsula, where the Hindoos may be considered as divided into three great sects. 1. *The Smartas*, following the doctrines of *Sunkerachary*, which inculcate the worship of both *Vishnoo* and *Siva*. The bramins of this sect may be known by the three horizontal lines marked on the forehead, with a spot in the centre of the middle one. 2. *the Vyshnavas*, who worship *Vishnoo* only, but hold very distinct tenets, according as they follow the doctrines of the two reformers *Madhavachary*, or *Ramanoojachary*, respectively. The bramins of the former sect are distinguished by a single black perpendicular line with a round spot at the bottom of it, while those of the latter wear the *namum* నామము q. v., or three perpendicular lines, in shape like a trident, on the forehead. 3. *the Syvas*, or those who worship *Siva* exclusively. Of these the bramins are few in number; but a vast number of the *Soodras*, particularly in the northern and western provinces, belong to this sect, of whom the greater part wear his emblem, *the lingum*, on their body, ei-

ther tied round the arm, or suspended in a silver box from the neck. There are other Hindoo sects, such as those who practice the infamous worship of the *Suktees*, or female energy of the different male deities, and those who worship the sun exclusively, or pay exclusive adoration to *Ganesa*. But these sects have few followers; and those who worship the *Suktee*, though very numerous, conceal their profession of a sect whose rites are disgraceful, and celebrated in secrecy only.

s. మత్తేక s. n. Excellence, happiness. adj. Excellent, best, happiest.

t. మతాబు or మత్తాబు s. n. A large sort of blue light.

s. మతి s. n. 1. Understanding, intellect, mind, common sense. 2. wish, will, desire, inclination. 3. advice, counsel.

t. మతించు v. a. To value, or appraise. *vide* t. మదించు.

s. మత్తుణము s. n. 1. A bug. 2. an elephant without teeth.

s. మత్తకాశిని s. n. An excellent woman.

s. మత్తము &c. adj. 1. Pleased, glad, delighted. 2. intoxicated, drunk with liquor. 3. intoxicated with pride, passion, &c. 4. furious, mad, insane.

s. మత్తవారణము s. n. 1. A furious elephant, or one in rut. 2. a painted wooden turret, or veranda, on the top of a large building, or palace. 3. an enclosure of

trees, &c. round the walks of a princely residence.

T. మత్త s. n. Intoxication, drunkenness.

S. మత్తలంభము s. n. A fence, or enclosure, round the walls of a palace, either artificial as palisades, or natural as a grove of trees, &c.

TUD. మత్తిలు or మత్తిల్లు v. n. To be intoxicated, to be inebriated.

TUD. మత్తు s. n. (from s. మద) 1. Intoxication, drunkenness. 2. pride, arrogance. 3. rut, as applied to that of elephants. మత్తుగొను v. n. To be intoxicated. నిద్ర మత్తు s. n. The drowsiness of sleep.

S. మత్సరము s. n. 1. Envy, animosity, impatience of another's success or prosperity. 2. passion, anger.

S. మత్స్యంది s. n. Coarse or unrefined sugar; the juice of the sugar cane, either after it's first boiling, or after it is partially freed from impurities, by straining.

S. మత్స్యదేశము s. n. A country, enumerated amongst the midland divisions of India.

S. మత్స్యము s. n. A fish. మత్స్యధాని s. n. A fish-basket, a small basket used by fishermen to put the fish into when caught; it is also sometimes, but less accurately, applied to a kind of snare, of reeds or grass, which is left in the water, and entangles the fish that swim with the current. మత్స్యవేధనము s. n. A fish-hook. మత్స్యవతారము The first incarnation of Vishnoo, as a fish.

S. మత్స్యాయ s. n. (from s. మత్స్య a fish, and s. అయ an eye.) The moon plant. *Asclepius acida*.

S. మథనము s. n. 1. Churning. 2. torture, slaughter. మథించు or మథించు v. a. 1. To churn. 2. to torture, or kill.

S. మథితము s. n. Butter-milk, without any watery admixture.

S. మథుర s. n. 1. The city of *Multra*, in the province of *Agra*, celebrated as the birth place, and early residence, of *Krishna*. 2. the town of *Madura*, in the Tamil provinces, of the Indian peninsula.

T. మదటయేనుఁగు or మదపుటేనుఁగు s. n. An elephant in rut.

S. మదనము s. n. 1. The thorn apple tree: *Datura metel*. 2. bees wax.

S. మదనుఁడు s. n. The Hindoo Cupid, termed *Camadeva*.

S. మదమత్తకము s. n. The hemp plant, or *Cannabis sativa*. vide గంజావిచెట్టు.

S. మదము s. n. 1. Joy, pleasure, delight. 2. the juice that exudes from an elephant's temple, when in rut. 3. spirituous or vinous liquor. 4. inebriety, intoxication. 5. pride, arrogance. 6. insanity, madness. 7. desire, love.

S. మదకౌండము s. n. The nutmeg.

T. మదాలించు v. n. To grow, or shoot out, well, or strongly.

TUD. మది s. n. (from s. మతి q. v.) Mind.

S. మదించు v. n. (from s. మదము q. v.) 1. To be joyful. 2. to be proud, or arrogant. 3. to be intoxicated. 4. to be in rut.

- T. మదించు v. a. To appraise, estimate, or value. *vide* మతించు.
- S. మదిర s. n. Wine, spirits; spirituous, vinous, or fermented liquor.
- T. మదుగు or మదుము s. n. The stone sluice of a tank, whence the water flows to the fields.
- T. మదురు s. n. making in the inflex. sing. మదుటి A small thatch, placed on the top of a wall, to protect it from the wet.
- S. మదోత్తమము s. n. An elephant in rut.
- S. మద్గురము s. n. A sheat fish. *Silurus pelorius*.
- S. మద్గువు s. n. An aquatic bird; the shag.
- G. మద్దతు s. n. (from A. मद) Help, assistance, aid, succour.
- T. మద్దికాయలు s. n. plu. A kind of loose ear-ring.
- TUD. మద్దెల s. n. (from s. మర్దల) A small drum, beat with the fingers, used at native dances.
- S. మధ్యము s. n. Wine; vinous, spirituous, or fermented liquor.
- S. మద్రదేశము s. n. A country, enumerated amongst those to the N. W. of Hindoostan proper.
- S. మధుంధ s. n. Jaggory, or treacle, produced from the fermented juice of the palmyra, date, or other palm trees.
- S. మధుపర్కములు s. n. plu. The new cloths, dyed in turmeric, presented to the bride and bridegroom.
- S. మధురము adj. Sweet, pleasing, agree-

- able, delicious. అతిమధురము s. n. Lico-
rice.
- S. మధువు s. n. 1. Spirituous liquor, distilled from the blossoms of the *Basia latifolia*; or according to some explanations, wine, or spirit, distilled from grapes. 2. honey. 3. the nectar or honey of flowers. 4. the month. చైత్రము q. v. 5. the season of spring. 6. the name of a demon slain by *Vishnoo*. మధుశరము - మధుపము - మధులిట్టు or మధులిహము s. n. (from s. శర that makes, s. ప that drinks, and s. లిహ to lick, respectively.) A bee, as producing honey. మధురిపుడు or మధుసూదనుడు s. n. (from s. రిపు an enemy, and s. సూదన a destroyer.) *Vishnoo*, as the destroyer of the demon. మధువు - మధువారము s. n. Tippling; drinking frequently and repeatedly. మధువ్రతము s. n. (from s. వ్రత observance.) The bee. మధుసఖుడు s. n. (from s. సఖి a friend.) The Hindoo Cupid, as partial to the spring. మధుసారథి s. n. (from s. సారథి a charioteer.) The Hindoo Cupid, whose car is driven by *Vasunta*, or spring. మధుచ్చిష్టము s. n. Bees wax.
- S. మధ్య s. n. A girl arrived at puberty. postpos. Between, in the midst.
- S. మధ్యమము &c. adj. 1. Middle, central, intervening, intermediate. 2. mean, low, vile. 3. middling. s. n. 1. One of the seven musical notes, the fifth note of the Hindoo gamut. 2. the middle finger. మధ్యమ

పురుష s. n. in grammar, The second person, *thou, you, &c.*

s. మధ్యము &c. adj. 1. Mean, low, vile. 2. middling. s. n. 1. The waist, middle, or centre. 2. the middle sort. మధ్యవర్తి s. n. A mediator. మధ్యరాత్రుము s. n. (from s. రాత్రి *night.*) Midnight. మధ్యవృత్తము s. n. (from s. వృత్త *abiding.*) The navel. మధ్యాహ్నము s. n. (from s. అహ్న *a day.*) Midday, noon. మధ్యస్థము s. n. Mediation, arbitration. adj. Middling.

౧. మనమడు s. n. A grandson. మనమరాలు s. n. A grand-daughter.

౨. మనము pro. We. This is the plural pronoun peculiar to the Teloo language, used by the first person only, but applicable to the first and second persons conjointly, to the exclusion of the third person.

౩. మనము - మనసు or మనస్సు s. n. 1. The mind; or, considered as the seat of perception and passion, the heart. 2. inclination, wish, desire. మనసిజుడు s. n. The Hindoo Cupid; as born in the mind. మనసువచ్చు lit. mind to come. To feel inclined. మనసుకువచ్చు lit. to come to the mind. To understand, or comprehend. మీమనస్సు lit. your wish. Just as you like. మనస్కరించు v. n. To be strongly, or naturally, inclined. మనస్తాపము lit. burning at the heart. Secret enmity. మనస్సువుంచు lit. to place the mind. To be attentive; to fix the

mind. మనస్సునపట్టు To be impressed on the mind. మనోవ్యాధి Mental pain. మనోవేగము As quick as thought.

౪. మనవి or మనివి s. n. A request, or solicitation.

౫. మనికి s. n. Existence, living. మనికిపట్టు s. n. A house.

౬. మనియరాడు s. n. *vide* మణియరాడు under మణియము.

౭. మనిసి or మనిషి s. n. A person; applied either to males, or females. అడుమనిషి s. n. A woman.

౮. మనీష s. n. Understanding, intellect.

౯. మనీషి s. n. A learned bramin, *a pundit.*

౧౦. మను v. n. To live, or exist. మనుచు or మనువు v. a. To preserve, revive, or protect.

౧౧. మనుజుడు s. n. A man.

౧౨. మనుపెంటి or మనుబిది s. n. The female painted, or white footed, antelope. మనుబోతు s. n. The male painted, or white footed, antelope.

౧౩. మనువు or మనుము s. n. 1. The settlement of a marriage. 2. a husband. మారుమనుము The marriage of a woman with a second husband. This is forbidden among the Hindoos, and is never practised, except among some of the lowest casts.

౧౪. మనువు s. n. Menu, the legislator, and saint, the son of Brumha, or a personification of Brumha himself, the creator of the world and progenitor of mankind. The name is however a generic term;

and in every *Calpa*, or interval from creation to creation, there are fourteen successive *Menus*, presiding over the universe for the period of a *Munvuntara* respectively; in the present creation there have been six, of whom the first is *Menu*, called also *Swayambhuva*, the supposed revealer of the code of law possessed by the Hindoos. 2. a *muntra*, or mystical verse, or formula.

s. మనుష్యుడు s. n. A man.

s. మనోహరుడు s. n. The Hindoo Cupid.

s. మనోజ్ఞము &c. adj. Beautiful, handsome, lovely, pleasing, agreeable.

s. మనోరథము s. n. Wish, desire.

g. మనోవృత్తి or మనవర్తి s. n. Daily house expence.

s. మనోహరము adj. Beautiful, lovely, pleasing.

r. మన్ని s. n. vide మనికి.

r. మన్నన s. n. Civility, politeness, respect.

g. మన్నా s. n. (from A. منع) 1. Prohibition. 2. hindrance, prevention.

r. మన్నించు v. a. To excuse, pardon, or forgive. మన్నింపు s. n. Pardon, forgiveness.

r. మన్నిగొను v. a. To kill, or slaughter.

r. మన్ను v. n. vide మను.

r. మన్ను s. n. making in the inflex. sing. మంటి 1. Earth, land, soil, dirt. 2. the painted, or white footed, antelope. In it's second meaning, the inflexion is regular మన్ను. మన్నెవారు s. n. plu. Zemindars, proprietors of land.

s. మన్మథుడు s. n. The Hindoo Cupid.

s. మన్య s. n. 1. The lunar day on which the moon is full. 2. the tendon forming the nape of the neck.

s. మన్యపు s. n. 1. Sorrow, grief. 2. distress, indigence. 3. wrath, anger. 4. pride.

s. మన్వంతరము s. n. The reign of a *Menu*, a period equal to seventy-one ages of the gods, or 306,720,000 years of mortals; or, with it's *Sundhi* or interval of universal deluge, 308,448,000 years. Fourteen *Munvuntaras* constitute a *Calpa*, the grand period of creation and destruction, or 4,320,000,000 years. Each *Munvuntara* is governed by it's distinct *Menu*, and is provided with it's own *Indra* and minor deities; according to Hindoo cosmogony, there have been innumerable *Munvuntaras* since the first creation of the world.

r. మప్పు v. a. To break in, or train, any animal.

r. మబ్బు s. n. 1. A cloud. 2. darkness. నిత్రు మబ్బు Drowsiness, or heaviness.

s. మమత or మమకారము s. n. The interest, or affection, entertained for other objects, from considering them as belonging to, or connected with, one's-self.

s. మయము part. This is a sanscrit affix, which serves to form adjectives, attributive of that of which a thing is chiefly made, or consists; as స్వర్ణమయము Golden. తృణమయము Made of grass. శరమయము Made of reeds, or arrows.

- T. మయినము s. n. Wax. మయినపువ్వు s. n. (from T. వత్తి a wick.) A wax-candle.
- T. మయిల s. n. (H. ²مِل) 1. Dirt, foulness, uncleanness. 2. imaginary impurity. adj. 1. Unclean, foul. 2. impure.
- T. మయిలత్తుము s. n. Blue vitriol, or sulphate of copper.
- T. మయిలారువాండ్లు s. n. plu. A cast of beggars, who frequent the shops of merchants.
- S. మయుడు s. n. A demon, and the carpenter, or architect, of the *Daityas*.
- S. మయూఖము s. n. 1. Light, lustre, brightness. 2. a ray, or beam, of light.
- S. మయూరము s. n. The peacock.
- S. మయూరారి s. n. A chameleon; a lizard. lit. the enemy of the peacock.
- T. మర s. n. Any thing of a spiral form. మరపేకు s. n. A screw. lit. a spiral nail. మరచుట్టు s. n. (P. ²مِر) The screw of any jewel, or ornament, which among the Hindoos is used instead of clasps.
- S. మరందము s. n. The nectar, or honey, of flowers.
- S. మరందౌకము s. n. A flower.
- T. మరక s. n. 1. A stain, spot, or blot. 2. a kid.
- S. మరకతము or మరతకము s. n. An emerald.
- T. మరకాడు s. n. The native commander of a vessel.
- T. మరఁకు v. a. 1. To desire, or have a violent inclination. 2. to love. v. n. 1. To be inclined, or devoted to. 2. to be

- qualified, experienced, or accustomed to. 3. to be trained. 4. to boil up. మరఁగుంచు v. caus. 1. To cause to desire, or love. 2. to make inclined, devoted, qualified, experienced, or accustomed. 3. to train. 4. to make boil up.
- S. మరణము s. n. Death, demise.
- T. మరదలు s. n. vide మఱదలు.
- G. మరమ్మతు s. n. (from A. ²مَرمت) Repair, mending.
- T. మరలు v. n. vide మఱలు.
- T. మరాటిదేశము s. n. The *Mahratta* country. మరాటిలు s. n. plu. The *Mahrattas*.
- S. మరాశము s. n. A sort of swan.
- T. మరి adv. More, further, else, again. మరితేక adj. Another, other. మరిన్ని Besides, also, moreover. మరియేమి What more? what else? మరేమిలేదు Nothing else, nothing more, nothing further.
- T. మరియ s. n. A vessel, made of a certain soft white stone.
- T. మరియొప్పు s. n. The *Calingala*, or outlet, by which the surplus water flows out of an artificial lake.
- G. మరిది s. n. vide మఱది.
- TUD. మరియాద s. n. vide మర్యాద.
- S. మరీచము s. n. Pepper.
- S. మరీచి s. n. 1. A ray of light. 2. a saint, the son of *Brumha*, and one of the *Prajapatees* or *Brumhadicas*, the first created beings, and sovereigns of the world.
- S. మరీచిక s. n. The *mirage*, or vapour, which in hot or sandy countries appears at a distance, like a sheet of water.

- T. మరు adj. and adv. *vide* మఱు.
 T. మరుకు s. n. Shelter, cover; a screen or shade, any thing that covers another. *vide* చోటు. v. a. and n. *vide* మరకు.
 T. మరుచు or మరిచిపోవు v. a. To forget, *vide* మఱచు. మరిపించు v. caus. To cause to forget; to divert from a purpose, to amuse with an underhand design.
 TUD. మరుడు s. n. (from s. మర.) The Hindoo Cupid. మరునిల్లు (from ఇల్లు a house.) *Pudendum muliebre*.
 S. మరుత్తు s. n. 1. Wind, or air; or its deified personification. 2. a deity, an immortal. మరుత్పాలుడు or మరుత్వంతుడు or మరుత్వ ఖుడు s. n. Names for *Indra*.
 T. మరుపు or మరపు v. a. (from మరకు No. 2 and 3 q. v.) 1. To teach, instruct, qualify, or exercise; to break in, or train. s. n. Forgetfulness. తెరుపుమరుపులు The loss of one's senses.
 T. మరులు s. n. 1. Love. 2. lust.
 T. మరువ s. n. Dumbness. adj. Dumb.
 T. మరువపుచెట్టు s. n. A kind of shrub, bearing fragrant leaves.
 S. మరుపు s. n. A region devoid of water; a desert.
 S. మర్కటకీటము s. n. A spider.
 S. మర్కటము s. n. A monkey, or ape.
 S. మర్త్యుడు s. n. A man, or mortal.
 S. మర్దనము s. n. 1. Rubbing the body. 2. rubbing, grinding, pounding, &c. మర్దించు v. a. To beat, pound, grind, or rub.
 S. మర్దలము s. n. A sort of drum,
 S. మర్దితము &c. adj. Rubbed, ground, pounded.
 T. మనాడు s. n. *vide* మఱునాడు, under మఱు.
 T. మర్పితము నా adv. Moderately, temperately.
 S. మర్తము s. n. 1. A joint, an articulation of the body. 2. a vital member, or organ. 3. secret meaning, or purpose; a secret, any thing hidden, or recondite. మర్తి s. n. One that conceals a secret.
 S. మర్మరము s. n. The rustling sound of cloth, or dry leaves.
 S. మర్యాద s. n. 1. Continuance in the right way, propriety of conduct, steadiness, rectitude. 2. a boundary, a limit. 3. a bank or shore. 4. respect, civility, politeness. 5. usual custom, or established habit.
 T. మర్లుబాము s. n. A variegated snake.
 S. మర్షము s. n. Patience, endurance.
 T. మఱ s. n. 1. *vide* మర. 2. inattention, forgetfulness.
 T. మఱకువ s. n. Inattention, forgetfulness.
 T. మఱ నాలు s. n. A stilt, or wooden leg.
 T. మఱకు v. n. To boil, *vide* మరకు No. 4.
 T. మఱకుజ్జ s. n. A dwarf. adj. Dwarfish.
 T. మఱచు or మరిచిపోవు v. a. To forget. మఱచి తెప్పున adv. Inconsiderately. మఱపించు v. caus. To cause to forget; to divert from a purpose; to amuse with some sinister design. మఱపు s. n. Forgetfulness.

త. మలదలు s. n. The daughter of a mother's brother, or of a father's sister, if she be younger than one's-self.

త. మలద s. n. The son of a mother's brother, or of a father's sister, or a man's brother-in-law, if younger than one's-self. *vide* బావ.

త. మలులు v. n. To return. మలులించు v. a. To turn back; to recall. మలుల adv. Again.

త. మలీ adv. *vide* మరి,

త. మలీన s. n. *vide* మరిన.

త. మలులు adj. 1. Other. 2. next. adv. In return. మలునాడు Next day.

త. మలుకు s. n. Shelter, cover. *vide* మరుకు,

త. మలుపడు v. n. (from త. మలుకు q. v.) To disappear, or vanish.

త. మలువ s. n. An earthen pot,

త. మలుపు s. n. 1. Retreat, shelter, cover 2. armour, mail. *vide* మలుకు,

త. మట్టిచెట్టు s. n. The large indian fig tree. *Ficus indica*, commonly termed the *banyan* tree.

త. మల s. n. A mountain,

త. మలక s. n. A twist; a curved line,

త. మలX s. n. A herd of carriage bullocks, &c. with empty sacks upon them,

త. మలగు v. n. To turn round from disgust.

త. మలచు or మలుచు v. a. 1. To carve, or polish, stone. 2. to winnow grain, so as to separate it from small stones with which it is mixed,

త. మలపబట్టె s. n. A female buffalo, which gives milk after her calf is dead.

గ. మలపూప్రచేయు v. a. (from A. ملفوف) To enclose in an envelope.

ర. మలమలమలడు or మలమలమాడు v. n. To burn fiercely, or violently.

స. మలము s. n. 1. Excretion of the body; as serum, semen, blood, marrow, urine, faeces, ear-wax, nails, phlegm, tears, rheum, and sweat. 2. sin. 3. dirt, filth. 4. dregs, sediment. 5. rust. మలమూత్రాలు Human excrement and urine.

స. మలయము s. n. A mountain, or mountainous range, from which the best sandalwood is brought, answering to the western Ghats in the peninsula of India.

మలయజిము s. n. (from s. జి born.) Sandalwood; as produced in these mountains. మలయమారుతము (from s. మారుత wind.) A southerly cool wind.

త. మలయు v. n. To wander, or roam. మలయిక s. n. Walking for pleasure, or amusement.

ర. మలారము s. n. A string of glass armlets, such as are worn by Hindoo women.

స. మలినము adj. 1. Dirty, filthy, foul. 2. black. 3. vile, bad. 4. foul figuratively, soiled with crime or vice, sinful, depraved. s. n. Fault, defect. మలినముఖుడు s. n. 1. The god of fire. 2. the black faced monkey. 3. a vile or wicked man. 4. a dead man, a ghost.

స. మలిష్టుచీము s. n. A musquitoe, or gnat.

స. మలిష్టుచుడు s. n. 1. A thief. 2. air, wind.

స. మలీమసము &c. adj. Foul, dirty, unclean.

- T. మలకారు s. n. The cold, or winter, season.
- T. మలుగు v. n. To be extinguished. మలుపు v. a. 1. To extinguish. 2. to turn, or drive, back.
- T. మలుగులు s. n. plu. The joints of the back-bone, near the waist.
- T. మలచూలు s. n. 1. The second pregnancy. 2. the second child.
- T. మలుపక్తము s. n. The dark lunar fortnight.
- T. మల్ల s. n. A little shallow earthen vessel.
- S. మల్లకము s. n. An oil vessel, a vessel made of the shell of a cocoanut, for holding oil, whether for culinary purposes, or for burning as a lamp.
- T. మల్లచలుచు v. a. To beat the open hand on the shoulder, or thigh; as the Hindoo wrestlers do.
- T. మల్లడి s. n. Heat, closeness.
- T. మల్లాడు v. n. To wrestle.
- S. మల్లిక s. n. 1. Arabian jasmine. 2. a cup.
- T. మల్లియ or మల్లై s. n. The jasmine plant. మల్లైలు The plural of this word also denotes the insects produced in the worst kind of small pox, which the Hindoos, afraid of offending the goddess who presides over that disease, do not term insects, but jasmine flowers.
- T. మల్లు s. n. A monkey.
- S. మల్లు or మల్లుడు s. n. A wrestler; a boxer.
- T. మల్లజెంగురు s. n. A heron.
- S. మళయాళము s. n. The country of Malayalum, or provinces of Malabar, and

Travancore, on the western coast of the Indian peninsula.

- T. మల్లె s. n. A shop.
- T. మల్లీ or మల్లై adv. Again, another time.
- మల్లు v. n. To return, to turn back, or about; to come back. మల్లించు v. a. To turn, or drive, back, or about; to recall, or bring back.
- S. మశకము s. n. A musquitoe.
- S. మశూచికము s. n. The small pox. మశూచికపుమచ్చలు Small pock marks. మశూచికముపోయు The small pox to break out, or appear. మశూచికముపాడుచు To inoculate.
- G. మషాలు s. n. (from A. مشعل kindled, lighted up.) A torch, or flambeau. మషల్లీ or మషల్లీవాడు s. n. A masaljee or torch-bearer. (مشعلچی)
- S. మషి or మసి s. n. 1. A black powder. 2. ink. adj. Black.
- G. మష్టు s. n. Sediment.
- T. మసక s. n. Dimness of sight.
- T. మసగు v. n. 1. To be extended. 2. to be furious, or enraged.
- T. మసనము s. n. A sepulchre; a burning, or burying, place.
- T. మసర s. n. Grey colour.
- T. మసలు or మసులు v. n. 1. To wander, move, or turn about. 2. to idle away time. 3. to boil up violently.
- S. మసారము s. n. 1. An emerald. 2. a sapphire.
- G. మసాలా s. n. (from H. مصالح) Spicery, seasoning.

౬. మసీదు s. n. (from A. مسجد) A mosque.
౭. మసూరిక s. n. The small pox. *vide* మశూచికము.
౮. మస్యణము adj. 1. Smooth, soft, not hard, not rough. 2. bland, mild, unctuous.
౯. మస్తరము s. n. A bamboo. మస్తరి A bra-min of the fourth, or mendicant order; because he uses a bamboo staff.
౧౦. మస్తకము or మస్తము s. n. The head; the skull.
౧౧. మస్తిష్కము s. n. The brain.
౧౨. మస్తు adj. Abundant, plentiful.
౧౩. మస్తువు s. n. The watery part of curds; whey.
౧౪. మహజ్జరు s. n. (from A. مجاز) A general certificate, signed by all present.
౧౫. మహతి s. n. The *Veena*, or lute, of *Nu-rada*, containing seven, or one hundred, strings.
౧౬. మహత్తు adj. 1. Great, large, bulky. 2. best, excellent, illustrious. s. n. Glory, greatness.
౧౭. మహత్త్వము s. n. Greatness, either in bulk, or rank.
౧౮. మహనాడు s. n. A general convocation of the aboriginal casts of the country. lit. the great assembly. This convoca-tion does not include the bramins; and other particular casts are also excluded, in various parts of the country.
౧౯. మహస్సు s. n. Light, lustre.
౨౦. మహస్సూలు s. n. (from A. محصول) Pro-duce, particularly of the land; the crop.
- మహస్సూలుదారు s. n. plu. *Mahsool-*

dars, officers employed to protect the crops from depredation.

౨౧. మహా adj. (from s. మహత్తు q. v.) Great, much, eminent. adv. Exceedingly, ex-cessively, very. మహాకాలుడు s. n. A name, or rather form, of *Siva*, in his character of the destroying deity, being then represented of a black colour, and of aspect more or less terrific. మహాకాళి The wife of *Siva*, and a terrific form of *Doorga*. మహాకులము - మహాకులికము or మహాకులీనము &c. adj. Of good family. మహాశ్రీవి lit. long necked. A camel. మహాత్మము &c. adj. (from s. ఆత్మ the soul.) Liberal, lofty minded, magnani-mous. మహాదేవుడు s. n. lit. the great deity. *Siva*. మహానందము s. n. *Eternal* emancipation, or beatitude. మహానిశ s. n. *Midnight*. మహానీలము s. n. The emerald. lit. very blue. మహాపద్మము s. n. 1. One of *Cubera's Nithis*, or treasures. 2. a large number, one hundred thousand millions. మహాయుగము s. n. A great *Yooga*, the aggregate of the four ages, or a period of four million three hun-dred and twenty thousand years. మహారాజు s. n. A sovereign, or emperor. మహారోరవము A particular hell. మహాశూద్రుడు s. n. A cowherd, or shepherd, as formerly one of the *first* casts among the *Soodras*. మహాసేనుడు s. n. A name of *Kartecaya*, the Hindoo Mars. 2. the commander of a great force; a com-mander in chief.

- s. మహానసము s. n. A kitchen.
- s. మహారజితము s. n. Gold.
- s. మహారజినము s. n. Safflower.
- s. మహారాష్ట్రము &c. adj. *Mahratta*. s. n. The *Mahratta* language.
- s. మహి s. n. The earth. మహాధ్రము s. n. A mountain, as supporting the earth. మహీరుహము s. n. A tree, as produced from the earth. మహీలత s. n. An earth worm, as creeping on the ground. మహీనుతుడు s. n. (from s. కుత a son.) The regent of the planet Mars; said to have sprung from the soil near *Oojein*, which was sprinkled with the perspiration of *Siva's* body.
- s. మహింధము s. n. 1. A very large rat. 2. the mungoose.
- s. మహితము &c. adj. 1. Proper, right, agreeable, fit, 2. worshipped, revered.
- s. మహిమ or మహిమము s. n. 1. Magnitude, as one of *Siva's* attributes; illimitability. 2. greatness in general, literal, or figurative; glory, power.
- s. మహిళ s. n. A woman, or female.
- s. మహిషము s. n. A buffalo. మహిషి s. n. 1. A female buffalo. 2. the wife of a king, but especially the one who has been consecrated, or crowned; a queen.
- s. మహేంద్రుడు s. n. A name of *Indra*.
- s. మహేశ్వరుడు s. n. A name of *Siva*.
- s. మహాత్మలము s. n. The lotus.
- s. మహాదధి s. n. The sea, or ocean.
- s. మహాద్యమము &c. adj. Diligent, persevering, making great or strenuous

efforts. s. n. Great effort, or exertion; energy.

- s. మహాతుము s. n. A large bull, or ox.
- s. మయిక or మయికము s. n. A fly.
- s. మా s. n. A name of *Lutchmi*, the goddess of prosperity, and wife of *Vishnoo*.
- s. మాంసము s. n. Flesh.
- s. మాంసలము &c. adj. Stout, strong, lusty.
- s. మాకందము s. n. The mango.
- t. మాకు s. n. A tree in general.
- s. మాగధి s. n. 1. A sort of jasmin plant. *J. auriculatum*. 2. a dialect of the sanscrit, the former language of south Behar.
- s. మాగధుడు s. n. A bard, a minstrel, whose duty it is to recite the praises of sovereigns, their genealogy, and the deeds of their ancestors, in their presence, and to attend on the march of an army, and animate the soldiers by martial songs. The minstrel forms a particular cast, said to spring from a *Vysa* father, and *Chutriya* mother; in mythology, they are said to have been created at once by the will of *Siva*; under the name of *Bhauts*, they are still numerous in some parts of India, especially in Goozrat, where they are a privileged tribe.
- t. మాగాణి s. n. Lands artificially irrigated.
- t. మాగాని s. n. Side, direction; as తూర్పుమాగాని The eastern side.
- t. మాగాయ s. n. Mango pickle, of a pungent taste.

- T. మాచు v. n. To ripen.
- S. మాసుము s. n. The eleventh Teloogoo lunar month, that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Aquarius*.
- S. మాసుము s. n. The jasmin, termed *Multiflorum*, or *pubescens*.
- T. మాచిపత్తిరి s. n. The drug commonly called *Machiputri*, and described as pungent and bitter, anthelmintic, stomachic, and a remover of phlegm and catarrh.
- T. మాట s. n. 1. A word, an expression. 2. speech. 3. a language. 4. a promise. మాట్లాడు v. a. To speak, converse, or discourse. మాటతప్పు To fail in one's promise. మాటవచ్చు *Blame* to come. మాటయిచ్చు To give a promise. మాటకారి A talkative, also an eloquent, person. మాట - పీసు or తీము To fish out secrets.
- T. మాటిమాటికి adv. Often, frequently.
- T. మాటు s. n. 1. A remedy. 2. ambush. 3. a time, period, or occasion. 4. a piece of metal, put in to mend a vessel. v. a. To conceal, or hide. మాటుపడు v. n. To disappear, or vanish. మాటుమణులు To be hushed, or silent, at night.
- T. మాడ s. n. Half of the coin termed a pagoda.
- T. మాడపట్టు or మాడుపట్టు s. n. The crown of the head.
- T. మాడు v. n. To be burnt, or scorched, black. మాడుచు or మాడ్చు v. a. To burn, or scorch, black. మొగముమాడ్చు

To be sulky. మాడుచెక్క or మాడు Burnt rice.

- T. మాడ్చి s. n. 1. Manner, mode. 2. similarity, likeness.
- S. మాణవకుడు s. n. 1. A child not exceeding sixteen years of age. 2. a manikin, or man in a contemptuous sense.
- S. మాణిక్య s. n. A house lizard.
- S. మాణిక్యము s. n. A ruby, or carbuncle.
- S. మాత s. n. 1. A mother. 2. a name of *Parvatee*, the wife of *Siva*.
- S. మాతంగము s. n. An elephant.
- S. మాతంగుడు s. n. A man of a degraded cast; a *Chundala*, or outcast.
- S. మాతరిశ్వుడు s. n. The wind.
- S. మాతలి s. n. The charioteer of *Indra*.
- S. మాతాపితృలు s. n. plu. Parents; mother and father.
- S. మాతామహుడు s. n. A maternal grandfather.
- S. మాతామహి s. n. A maternal grandmother.
- T. మాతు s. n. (from A. مات conquered, reduced to the last extremity; hence مات or مات Checkmate, *shah mat*.) 1. Checkmate, at chess. 2. a remedy, vide మాటు No. 1.
- S. మాతులపుత్రము s. n. The thorn apple, or fruit of the *Datura*.
- S. మాతులుంకము s. n. Common citron. *Citrus medica*.
- S. మాతులుడు s. n. A maternal uncle.
- మాతులانی s. n. The wife of a maternal uncle.
- S. మాతృక s. n. A mother. This word, when applied to books, denotes the *original*,

in opposition to పుత్రిక *a copy*; lit. a daughter.

s. మాత్ర adj. Little. s. n. 1. A short syllable. 2. a pill.

s. మాత్రము adv. 1. Only, solely; simply, merely, (exclusive and identical, the very thing). 2. alone. s. n. 1. Quantity, measure. 2. computation, whether by number, weight, extent, or capacity. యెంతమాత్రము How much? నాకు తెలిసినమాత్రము As much as I know.

s. మాత్స్యర్యము s. n. *vide* మత్స్యరము.

T. మాదిరే adj. Of or belonging to the *Chundala*, or *chuckler* cast.

T. మాదిరి or మాది s. n. A pattern, sample, or specimen. adj. Similar, like.

s. మాదీఫలము s. n. Citron.

s. మాదృశము &c. adj. Like me, resembling me.

s. మాద్రీ s. n. The wife of *Pandoo*, and mother of the two youngest of the *Pandoo* princes.

s. మాధవము s. n. The second Teloogoo lunar month; that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Taurus*.

s. మాధవి s. n. 1. Sugar clayed, or candied. 2. the large creeping plant termed *Gartnera racemosa*.

s. మాధవుడు s. n. A name of *Vishnoo*, also of *Vasunta*, or spring.

s. మాధుర్యము s. n. Sweetness of flavour, or disposition.

s. మాధ్వ s. n. Spirituous liquor.

r. మాన s. n. A certain measure of capacity, of which sixteen make one *toom*, the greatest Teloogoo measure of capacity.

s. మానము s. n. 1. Measure in general, whether of weight, length, or capacity. 2. arrogance, haughtiness, pride. 3. civility. 4. honor. In the peninsula, this last is the common meaning. మానభంగము s. n. (from s. భంగ breaking.) Disgrace, dishonor. మానవతి or మానిని s. n. A woman; as owing peculiar attention to the preservation of her honor.

మానశ్శుడు A man of high, or strict, honor.

s. మానవుడు s. n. A man.

s. మానసము s. n. 1. The mind, the seat or faculty of reason, or feeling. 2. opinion, sentiment. 3. the lake *minas*, in the Himalaya mountains.

s. మానసాకము s. n. The wild swan.

TUD. మానికము s. n. *vide* మాణిక్యము.

T. మానికే s. n. *vide* మాన.

T. మానిసి s. n. *vide* మనిసి.

T. మాను s. n. making in the inflex sing. మాని or మాను, 1. A tree. 2. wood. adj. Fit, proper, worthy. v. a. To quit, abandon, leave off, desist, or refrain from; to renounce, or relinquish. v. n. To be healed, or cured. మానుపు - మాన్పు or మానుచు v. caus. To cause to quit, &c.; to appease, to stop. v. a. To heal, or cure. మానిపించు v. caus. To cause to heal, or cure.

- T. మానుషము s. n. Honor.
- S. మాన్యము &c. adj. Respectable, venerable. s. n. Lands either liable to a trifling quit rent, or altogether exempt from tax. మాన్యవాడు s. n. A man holding such lands. సర్వ మాన్యము s. n. Lands exempt from all tax whatever.
- T. మాపు s. n. 1. Evening, night; as రేపు మాపు Morning and evening. 2. foulness, dirt, impurity. In the first meaning, this word makes its inflex. sing. మాపటి v. a. 1. To destroy, or efface. 2. to make foul, or dirty.
- E. మాఫు s. n. (from A. مافى) 1. Pardon, forgiveness. 2. exemption.
- T. మాబాగు or మాబా adv. (from మహా, and బాగు q. v.) Very well; very good.
- T. మామ s. n. A father-in-law. మామమామ s. n. A name of Vishnoo; because he and Ocean are reciprocally fathers-in-law to each other.
- T. మామిడిచెట్టు s. n. The mango tree. *Mangifera indica*. బీడిమామిడి or ముంతమామిడి s. n. The cushoo nut tree. *Anacardium occidentale*.
- T. మామిళ్లమ్మ s. n. A particular village goddess.
- E. మామూలు s. n. (from A. معمول) Usage; ancient, or established, custom.
- S. మాయ s. n. 1. Fraud, trick, deceit, deception, illusion. 2. juggling. 3. understanding, intellect. 4. wickedness, villainy, villanous deception. 5. trick in negociation, political fraud, diploma-

- cy. 6. philosophical illusion, idealism, unreality of all worldly existence, personified in mythology as a female, the consort of *Brumha*, or god, and the immediate and active cause of creation.
7. a holy Hindoo city, so called. 8. a name for *Lutchmi*, *Parvatee*, or *Rutee*.
- adj. Counterfeit, false. మాయలాది A deceitful female. మాయలాడు A deceitful man. మాయావి s. n. A juggler, or conjurer.
- TUD. మాయము s. n. (from s. మాయ q. v.) Disappearance, vanishing. మాయమవు or మాయమైపోవు v. n. To disappear or vanish.
- S. మాయి s. n. A name of *Siva*, *Agni*, *Brumha*, or *Cama*. 2. a juggler, or conjurer.
- T. మాయు v. n. 1. To be destroyed, or effaced. 2. to become foul, dirty, unclean, or impure. vide మాపు v. a. మచ్చ మాయు lit. a spot to be destroyed. To be entirely destroyed, or effaced; so that not a vestige, or mark, remains. తలమాయు The head not to be cleaned, at the usual time. తలమాసినవాడు A poor helpless man; as being unable to command the comfort of a clean head.
- S. మారణము s. n. Killing, slaughter. (H. مارا to kill.)
- T. మారాటము s. n. The mistaking one for another.
- S. మారి s. n. 1. The name of a certain form of the goddess *Doorga*, supposed to preside over epidemic diseases. 2. a

- plague, pestilence, or epidemic disease.
- s. మారిముఁడు s. n. in dramatic language, A venerable person; especially the title of the manager, or principal actor.
- g. మారీఫత్తు s. n. (from A. معرفت 1. knowledge. 2. account, cause. 3. by means of.)
1. Charge, possession; as వాణ్ణివీని మారీఫత్తుచేసినాను I have delivered that man to this man's charge. మారీఫత్తున adv. By means of, through the means of.
- r. మారు v. n. To be changed, altered, or turned into a new form. s. n. 1. Buttermilk. 2. a second course of dishes at dinner. 3. a time; as రెండుమార్లు two times, twice. మార్పు v. a. 1. To change, substitute, alter, or turn into a new form. 2. to exchange. 3. among the *Vyshnavas*, to serve up food. మార్పు s. n. Exchange.
- s. మారుఁడు s. n. A name of *Cama*, the Hindoo Cupid.
- s. మారుతము s. n. Air, wind. మారుతాత్మజుఁడు or మారుతి s. n. (from s. ఆత్మజి a son, and the patronymic affix ఇ.)
1. A name of *Hanooman*, the monkey deity. 2. Bheema, the second of the *Pandoo* princes.
- r. మారుతురు or మార్తురు s. n. plu. Enemies, foes.
- r. మారేడుచెట్టు s. n. The tree termed the *Bel. aegle marmelos*.
- r. మార్గము s. n. Exchange, particularly of money.
- s. మార్గణము s. n. 1. An arrow. 2. research,

- enquiry. 3. asking, soliciting, begging.
- మార్గణుఁడు s. n. A beggar, or mendicant.
- s. మార్గము s. n. 1. A way, road, or path. 2. means, manner, mode.
- s. మార్గశీర్షము or మార్గశీరము s. n. The ninth Teloofoo lunar month; that in which the moon's change takes place, when the sun is in *Sagittarius*.
- s. మార్జన s. n. 1. Cleaning, cleansing; particularly of the person, by wiping, bathing, or anointing it. 2. the sound of a drum.
- s. మార్జని s. n. A brush, a broom.
- s. మార్జారము or మార్జాలము s. n. A cat.
- s. మార్తాండుఁడు s. n. The sun.
- s. మార్దంగికుఁడు s. n. A drummer, one who beats the మద్దెల q. v.
- s. మార్దవము s. n. Softness.
- r. మార్పు s. n. vide under మారు. v. a. To kill, or slaughter.
- s. మార్పుఁడు s. n. vide మారిముఁడు.
- r. మాట adj. Substituted, altered, changed. adv. In lieu of.
- r. మాలు adj. 1. Another, other. 2. substituted, altered, changed; as మాలు గూపు Another shape; a new, or altered, form. 2. turned, averted. 3. replying, rejoining, answering; as మాలుమాట An answer, or reply. adv. Again. s. n. A time; as, మువ్వాలు Thrice. v. n. To shew prowess in battle. మాలుకొను or మాల్చెను To attack, or oppose, in battle. మాటాడు To oppose in argu-

- ment, or reasoning. మాలుదల్లి s. n. A step-mother. మాలుపడు To disappear, to vanish. మాలుమనువు s. n. *vide* మారుమనుము under త. మనువు. మాలు మ్రోత s. n. (from త. మ్రోత *sound.*) An echo.
- త. మాల్పు v. a. *vide* మార్పు.
- స. మాల s. n. 1. A garland; a string, or wreath, of flowers. 2. a necklace. 3. a string of beads, a rosary. శంతమాల s. n. 1. A necklace. 2. the scrofula. మాలాకారుడు s. n. (from స. కార *who makes.*) A flower seller; a florist, a gardener.
- త. మాల adj. Of or belonging to the Paria cast. In the peninsula, this is the principal or most numerous cast of outcasts, among the Hindoos. They are adherents of the right hand casts, and were formerly slaves of the soil, at least in the Tamil provinces. మాలకాకి s. n. lit. a paria crow. A raven.
- స. మాలతి s. n. The great flowered jasmín. *J. Grandiflorum.*
- త. మాలి s. n. A time; as, ఒకమాలి Once.
- స. మాలిక s. n. 1. A chaplet, or wreath, of flowers. 2. a line, or row.
- త. మాలిమి s. n. Familiarity with children.
- త. మాలు v. a. To leave, or quit. పనికిమాలిన or కొలుమాలిన adj. Useless. పాలు మాలు To be idle, or lazy.
- త. మాలుగు v. n. To be dissatisfied.
- స. మాలారము s. n. The Bel tree, or *Egle marmelos.*
- TUD. మాతె s. n. (from స. మాల q. v.) A chaplet, wreath, or garland of flowers.
- స. మాల్యము s. n. A chaplet, wreath, or garland of flowers.
- స. మాల్యవంశము s. n. A mountainous range, described as one of the smaller mountains of India proper, lying eastward of mount *Meroo.*
- స. మాళవదేశము s. n. The province of *Malwa.*
- గ. మాళిక s. n. A building. This word is used among the *Vyshnavas*, with the word తిరు prefixed to it, to denote a house; as దేవరవారితిరుమాళికయెక్కడ Where is your honor's house? నేతమాళిక A subterraneous abode.
- త. మావట్టిడు s. n. An elephant driver, usually termed *A Mahout.* (എ,హౌ, Muha-wuth.)
- త. మావి s. n. 1. The after-birth. 2. a mango tree.
- త. మావు s. n. 1. A horse. 2. the covering a mare.
- గ. మాళిక s. n. A patch.
- స. మాషములు s. n. plu. A sort of kidney bean.
- గ. మాష్టి s. n. *vide* మావట్టిడు.
- త. మాసకమ్మ s. n. A woman who has no breasts, and who is never menstruous.
- TUD. మాసము s. n. A weight equal to five sixteenths of a pagoda.
- స. మాసము s. n. A month, either of the lunar, solar, or any other computation of the year. In Telingana, the month is exclusively lunar, and is divided into the bright and dark fortnight; each of which comprises fifteen *tithis*, or lunar

days, of variable length, and commencing at different times of the solar day. To make the lunar time keep pace with solar computation, intercalary lunar months are inserted; and this is regulated by assigning to each lunar month a particular corresponding sign of the solar zodiac. So often as the sun remains in the same sign of the zodiac during two days of the moon's change, the month to which the last change belongs is reckoned over twice; 1st as intercalary, and 2dly under it's proper name. In the course of a certain number of years, two intercalary months occur within the space of one year, in other words two months are reckoned over twice. In this event, the proper month intervening between the two is entirely omitted from account, and is termed *the wasted month*. In every intercalary lunar month, the sun does not enter into a new sign of the zodiac; in the course of the wasted lunar month, he enters into two signs of it.

s. మాపరము s. n. The scum of boiled rice.

r. మాసి s. n. *vide* మనిసి.

r. మాకిక s. n. A patch. *vide* మాకిక. In the plural, this word also denotes Embarrassment, confusion.

s. మాసికము adj. Monthly. s. n. A ceremony which the Hindoos perform monthly, on account of their deceased ances-

tors, during the space of one year after their demise.

r. మింకడ s. n. The cream of curds.

r. మింకు v. a. To swallow. మింకుడు s. n. Swallowing. దిగిమింకు 1. To swallow down. 2. to suppress; as, దుఃఖముదిగిమింకునాడు He suppressed his grief.

r. మించు v. n. 1. To be above, over, or beyond; to exceed, or be excessive. 2. to be high, proud, or arrogant. 3. to increase; to be exorbitant. 4. to elapse, or expire; to be gone by, beyond recall. v. a. 1. To excel, or surpass. 2. to transgress. s. n. 1. Excess. 2. lightning. మించేదల adj. Excessive, much. చెము మించు To beat; to give the first blow. ముందుమించు 1. To go forwards, or in front. 2. to be precipitate, or inconsiderate. పనిమించు Business to go by, or be beyond recall.

r. మింద కాడు-మిందడు or మిందగిడు s. n. A gallant, or paramour. మిందలకోరి s. n. (from కోరు to wish.) A lascivious female, within thirty-six years of age.

r. మిక్కిలము or మిక్కిలము s. n. Excess, abundance. adj. Excessive.

r. మిక్కిలి or మికుల adv. Much, exceedingly, excessively, greatly.

r. మికులు v. n. To be over, or above; to be left, or remain, as a residue. s. n. Remainder, residue, remnant. మికులబెట్టు v. a. To save or lay up the remnants. మికులా or మికులా adj. Remaining. ముం

- దుమిగులు 1. To go before, or in front. 2. to be precipitate, or inconsiderate.
- T. మిటారి s. n. 1. A cunning person. 2. a woman. adj. Hard, cruel.
- T. మిట్ట s. n. High or raised ground. adj. High, raised. మిట్టపండ్లు Teeth which jut out. మిట్టమిట్టు Very high ground. మిట్టమధ్యాహ్నము Full mid-day.
- T. మిట్టిపడు or మిడిసిపడు v. n. 1. To jump, leap, or hop, along. 2. to be puffed up with pride, or insolence. మిడిసిపడిచేయు To die suddenly.
- G. మితాయా s. n. (from H. मित्राय) Any sweetmeat.
- T. మిడిమిడిలాడు v. n. To be excessively hot, as applied to the sun.
- T. మిడుకు or మిణుకు v. n. To grieve, mourn, or lament.
- T. మిడుచు v. a. To pour drop by drop.
- T. మిడుత or మిడత s. n. A grass hopper.
- T. & s. మిడునాకులు or మిణ్నాకులు s. n. plu. A sort of small deadly snake, which springs at the object it attacks.
- T. మిణకరించు v. n. To be quite at a loss what to say, or do.
- T. మిణుకు s. n. Glimmering, sparkling. మిణుకుమను To glimmer, or sparkle. మిణుకుచేసుకొను To dress, or ornament one's-self, in a showy manner. మిణుకుచేయు To polish, to burnish.
- T. మిణుగులు s. n. A spark of fire. మిణుగులువ్రుగు The firefly.
- T. మిణ్నల్లి s. n. A flea.
- S. మితంపచేము &c. adj. Miserly, niggardly.
- S. మితము s. n. 1. Measure. 2. moderation, temperance, forbearance. 3. limitation, bounds. adj. Moderate, temperate.
- S. మితి s. n. 1. Measuring, measure. 2. limit, bound.
- T. మిత్తి s. n. Death. మిత్తిగొంక (from T. గొంక a natural enemy.) A name of Siva.
- S. మిత్రుడు s. n. 1. The sun. 2. a friend, or ally.
- S. మిథునము s. n. 1. A couple, pair, or brace, male and female. 2. the sign Gemini, in the zodiac.
- S. మిథ్య adj. False, untrue. మిథ్యాదృష్టి s. n. (from S. దృష్టి vision, knowledge.) Denial of future existence; atheism, heresy. మిథ్యామతి (from S. మతి understanding.) Error, mistake, ignorance.
- T. మిద్దె or మిద్దీయ s. n. 1. A terraced house, or one with a flat roof. 2. a house with an upper story.
- S. మిథిల s. n. A city, giving name also to a kingdom, lying north east of Bengal.
- G. మినహా s. n. (from A. من) Deduction, subtraction.
- T. మినుకులు s. n. plu. 1. The sciences. 2. glittering, flashing.
- T. మినుములు s. n. plu. The black pulse, termed *Phaseolus mungo*. మినుప or మినప adj. Of or belonging to that pulse.
- T. మిన్నక adv. Silently; quietly; without emotion of any kind.
- T. మిన్న or మిను s. n. making in the inflex. sing. మంటి The sky or atmosphere. మినుగిజ వేలువు s. n. A name of Siva; as

- having the sky, to form the lock of hair on the crown of his head. మిన్నవాక (from *ర. వాక a river.*) The heavenly Ganges.
- ర. మిమ్మటము** s. n. Excess, abundance. adj. Excessive.
- ర. మిరప** adj. Of or belonging to the *chili*, or red Cayenne pepper plant. *Capsicum frutescens*. మిరపకాయ It's pod.
- గ. మిరాశీ** s. n. (from *A. میراثی inherited, hereditary.*) *Meerassy*, or hereditary property in the land. This term is equally applicable to the hereditary property of the village officers, in the lands which they hold exempted from tax, or liable to a small quit rent only, as to that of the villagers, or ryots, in the land paying full tax, which they hold. మిరాశీదారుడు A *Meerassidar*, or holder of *meerassy* property.
- ర. మిరియము** or **మిరెము** s. n. used chiefly in the plural మిరియాలు Black pepper. మిరియపుపొడి The powder either of black pepper, or of the *chili* or red Cayenne pepper.
- ర. మిఱిచూపు** s. n. (from *ర. మిఱ్ఱు q. v.* and *ర. చూపు a look.*) An upward view; looking upwards.
- ర. మిఱుమిఱ్ఱు** s. n. plu. Dazzling. మిఱుమిఱ్ఱుగొను v. n. To be dazzled.
- ర. మిఱ్ఱు** s. n. making in the inflex. sing. మిఱ్ఱి Raised or high ground.
- ర. మిలమిల** s. n. Glittering, sparkling.
- ర. మిలిందము** s. n. The large black bee.
- స. మిలితము &c.** adj. Mixed, united; combined or connected with.
- గ. మిల్లి** or **మిల్లిగరిటె** s. n. A very small iron spoon.
- స. మిశ్రము** or **మిశ్రితము** adj. Mixed, mingled, blended.
- స. మిష** or **మిషము** s. n. 1. Pretence, excuse. 2. blame. 3. fraud, trick, deception. 4. envy.
- ర. మిసమిస** s. n. Glittering, sparkling.
- ర. మిసిమి** s. n. Fresh lustre.
- ర. మిసిమింతలు** s. n. Want of lustre, unfavorable change of countenance.
- స. మిహిక** s. n. Frost.
- స. మిహిరుడు** s. n. The sun.
- ర. మిఱగడ** s. n. The cream of milk. మిఱగడగట్టు The cream to form on the surface of milk.
- ర. మిఱగ్లమేకము** s. n. A fabulous animal, with eight legs.
- ర. మిఱగాలు** s. n. The instep of the foot; the rising upper part of it.
- ర. మిఱజెయ్యి** s. n. The back of the hand.
- ర. మిఱట** s. n. A lever.
- ర. మిఱటు** v. a. To fillip, or strike with the nail of the finger, against the thumb. వీణె మిఱటు To strike the strings of the *Veena*, or Indian lute. రూపాయామిఱటు To toss up a rupee. గోళ్లుమిఱటు To fillip the nails of each finger, as from listlessness.
- స. న. 1.** A fillip. 2. aggrandizement.
- ర. మిద** or **మిదను** postpos. 1. Upon, on, over, above. 2. against. 3. of, respecting, regarding. 4. after, beyond. 5. in. 6. by,

by means of. 7. at. 8. with. మధ్యాహ్నం
మీద నేను వస్తాను I shall come *after* mid-
day. ఇక మీద In future. ఉపాయం మీద
అపని చేయవలెను This affair must be
effected *by* stratagem. యాపని అలస్యం
మీద కావలసినది This must be done *at*
leisure. నేను వాని మీద జేగడానికిపోయి
నాను I went to quarrel *with* him.

T. మీది adj. Upper ; being above.

T. మీదు s. n. 1. Top, or head. 2. futurity.
3. any thing, particularly money, tied up
in a knot, and vowed to be presented at
a future period to some deity.

S. మీనము or మీను s. n. 1. A fish. 2. the
sign *Pisces* in the zodiac. The second
word makes in the nom. plu. either మీ
నులు, or మీలు.

T. మీన వల్లంకిపిట్ట s. n. A quail.

S. మీనాత్మి s. n. (from s. మీన *a fish*, and
s. అత్మి *the eye*.) 1. The daughter of
Cubera. 2. the goddess of *Madura*, in
the Indian peninsula. 3. a common Hin-
doo appellation.

S. మీమాంస s. n. One of the philosophical
systems of the *Hindoes*, or rather a two-
fold system, the two parts of which form
two of the six *Dursanas*, or schools of
philosophy; the first part, the *Poorva*
mimamsa or *mimamsa* simply, originates
with the *Moonee Jaimini* and illustrates
the *Curmacanda* of the *Vedas*, or the
practical part (the ritual) of religion,
and devotion, including also moral and
legal obligations. The second part, or

oottera mimamsa, ascribed to *Vyasa*, is
the same as the *Vadanta*, founded on
the *jnana canda*, or the theological por-
tion of the *Vedas*, and treating of the
spiritual worship of the Supreme Being,
or soul of the universe.

T. మీరు v. a. To exceed, or transgress.
v. n. To be haughty. This word is also
the plural of the pronoun నీవు *Thou*.

T. మీసము s. n. A mustachoe, or whisker.
It is generally used in the plural మీసాలు.

T. మీసరము s. n. Excellence. adj. 1. Ex-
cellent. 2. proud.

T. ము adj. numeral. Three. This is a con-
traction of మూడు *three* q. v., and is
used in composition only, being prefixed
to the word with which it is joined,
which then doubles the first consonant;
thus, మూడు and జగము *the world*, make
ముజగములు *the three worlds*. ముచ్చవల
ము Three eighths of a pagoda, &c.

T. ముంజర s. n. A nose ring, worn by In-
dian women.

T. ముంజల adv. In front, opposite. ముంజలి
adj. Opposite, fronting.

T. ముంజముచీరె s. n. A particular kind
of silken female garment.

T. ముంజమురుగులు s. n. plu. A kind of
golden bracelets.

T. ముంజి or ముంజిస s. n. The mungoose.
Viverra ichneumon.

T. ముంజిలి s. n. making in the inflex. sing.
ముంజిటి and in the nom. plural ముంజిలు

The court yard, enclosed within a native house.

T. ముంగుళులు s. n. plu. Curls, or ringlets, of hair.

T. & s. ముంగోపి adj. (from T. మును before, and s. కోపము anger.) Hot-headed, or hasty.

T. ముంచికొను or ముంచుకొను v. a. 1. To surround. 2. to cover, as applied to heaps of insects, flies, &c. collecting upon any thing. 3. to take out, or draw up, any liquid. 4. to dip, as a pen in ink, &c.

T. ముంచు v. a. To dip, immerse, or sink under any liquid. Figuratively, to ruin ; to vex, or annoy.

S. ముంజిము s. n. A sort of grass, from the fibres of which a string is made, of which the triple thread worn by the bramin should be prepared. *Saccharum munja*.

ముంజి కేశుడు s. n. A name of *Vishnoo*, as having this sort of grass for hair.

T. ముంజోరు s. n. The eaves of a house.

T. ముంజె s. n. The unripe kernel of the palmyra fruit, so long as it is soft, and edible.

T. ముంజెయ్య s. n. (from T. మును before, and T. చెయ్య the hand.) The wrist.

TUD. ముండ s. n. (from s. ముండము q. v.)

1. A widow. 2. a whore. ముండ మోయు 1. To become a widow. 2. to be ruined. ముండ మోయించు 1. To make

any married female a widow. 2. to ruin. ముండ మోపి s. n. A widow. This word

seems a sanscrit derivative, from the Hindoo widow being bound to shave her head, in token of mourning.

S. ముందచీణుడు s. n. A wrestler.

S. ముందనము s. n. Shaving, shearing, cutting.

S. ముందము or ముందితము adj. Shaved, bald, having no hair on the head.

S. ముంది s. n. A barber.

T. ముంత s. n. 1. A small earthen pot, or pitcher. 2. *vide మాన*.

T. ముంతమామిడి s. n. The cushoo nut tree. *Anacardium occidentale*.

T. ముందలు s. n. making in the inflex. sing. ముందటి or ముందటి 1. The front. 2. former or past time. 3. futurity. adv.

1. Before, in front. 2. first, in the first instance. 3. formerly, previously. 4. hereafter, in future. ముందటి or ముందటి

adj. 1. Fronting, opposite. 2. former, previous, past. 3. future. As this word implies both *past* and *future* time, it's precise meaning is to be found by reference to the context, and chiefly to the tense of the verb. ముందటికివచ్చు lit. to come in front. To be promoted.

T. ముందు s. n. adv. and adj. *vide ముందలు*. ముందు వెనక Fore and aft; forewards and backwards; past and future.

S. ముకుందము s. n. One of *Cubera's* *nithis*, or divine treasures.

S. ముకుందుడు s. n. A name of *Vishnoo*.

S. ముకుటము s. n. A crest, diadem, or tiara.

S. ముకురము s. n. A mirror.

- s. ముకుళము s. n. An opening bud. ముకుళించు To shut, or close up, as a bud.
- T. ముక్క s. n. A piece, portion, fragment, or part.
- T. ముక్కంటి s. n. A name of *Siva*; as having three eyes.
- T. ముక్కర s. n. A nose ring, or ornament, worn by Indian females.
- T. ముక్కాకలదీలు v. n. To be clever, or experienced. lit. to be thrice heated.
- T. ముక్కలు s. n. Three quarters of any whole.
- T. ముక్కిటి adj. Noseless; wanting the nose.
- T. ముక్కిడి s. n. An epidemic disease. adj. *vide* ముక్కిటి.
- T. ముక్కు s. n. 1. The nose, bill, or beak. 2. the end, or point. v. a. To strain in easing nature. v. n. To become spoiled, or damaged. ముక్కుకుట్టు To perforate the nose. ముక్కుబీదు To blow the nose. ముక్కుదూలము The bridge of the nose. ముక్కురంధ్రాలు The nostrils. ముక్కుబొది Snuff. చెమముక్కు The nipple of a female's breast.
- T. ముక్కుటపుపంచె s. n. A peculiar kind of silken garment.
- T. ముక్కులు s. n. plu. Very small broken rice.
- T. ముక్కుస s. n. A measure of capacity, equal to three fourths of the *Toom*, the largest Teloogoo measure of capacity.
- s. ముక్తము &c. adj. 1. Released, liberated, loosed, let go. 2. liberated from corporal existence. 3. discharged, loosed as a weapon. ముక్తశంచుకము A snake that has cast his slough.

- G. ముక్తసరి adj. (from A. *مختصر*) Abbreviated, abridged, brief.
- s. ముక్తాఫలము s. n. A pearl. ముక్తావళి s. n. (from s. *అవళి* a line or row.) A pearl necklace. ముక్తాస్ఫోటము (from s. *స్ఫుట* to burst.) A pearl oyster.
- s. ముక్తి s. n. Final beatitude; the delivery of the soul from the body, and exemption from further transmigration; the absorption of the emancipated spirit into its great primary source; identification with God.
- G. ముఖమూల s. n. (from A. *جمل*) Velvet.
- s. ముఖము s. n. 1. The mouth. 2. the face, or countenance. 3. the entrance to a house. 4. commencement. 5. a means, an expedient. adj. 1. First, initial. 2. chief, pre-eminent, principal. 3. urgent. ముఖజుడు s. n. A bramin, as born from the mouth of *Brumha*. ముఖభూషణము lit. the ornament of the mouth. The beetle leaf, eaten with areca nut, lime, &c., which gives the mouth a deep red tinge. వెట్టిముఖము A foolish, or ignorant, creature. ముఖకళ The appearance of the countenance. ముఖవచనము Word of mouth; *verbal*, in contradistinction to *written* communication. ముఖప్రీతి or ముఖమూటము s. n. Complaisance. ముఖద్వారము s. n. The mouth of a river. ముఖముచిటారించు To frown. ముఖమిచ్చివిను To listen attentively. lit. having given the face. చూపుముఖముగా

- Towards the east.* ముఖాముఖి Face to face.
- s. ముఖర ము &c. adj. Foul mouthed; speaking harshly, or scurrilously.
- s. ముఖాంతరము or ముఖాంతరమునా adv. By means of, through.
- G. ముఖాదికా s. n. (from A. *مقابله*) Comparison, collation, confronting.
- s. ముఖ్యము &c. adj. 1. Chief, primary, principal. 2. urgent.
- TUD. ముఖము s. n. (from s. ముఖ.) The face.
- T. ముగయు v. n. To be finished, ended, or terminated. ముగించు v. a. To finish, end, or terminate. ముగింపు s. n. End, conclusion.
- T. ముగ్గురు or ముగ్గురు numeral. Three persons. This is the masc. and fem. form of మూడు three q. v.
- T. ముగ్గు s. n. Flour, or powder, of any kind, used by Hindoos in ornamenting the floor of the house. v. n. 1. To ripen. 2. to be spoilt, or damaged.
- s. ముగ్ధ or ముగ్ధుడ s. n. A stupid, ignorant, foolish, or simple female.
- s. ముగ్ధము adj. Beautiful, handsome.
- T. ముచ్చట s. n. 1. Conversation, conference, discourse. 2. an expression. 3. a circumstance. 4. beauty. 5. childish play. adj. Beautiful, elegant, handsome, fair. ముచ్చటపడు To feel a strong inclination, or desire, for any thing.
- T. ముచ్చితితనము s. n. Perturbation, sorrow, grief.
- G. ముచ్చిలికా s. n. (from Turkish or H. *مذكرة*) A penal agreement in writing.
- T. ముచ్చిలిగుంట s. n. The back of the neck.
- T. ముచ్చిలు or ముచ్చిలించు v. a. To steal.
- T. ముచ్చు s. n. A thief, or robber. adj. Deceitful.
- T. ముచ్చె adj. Of or belonging to the *Moochee* cast, who are generally painters, trunk-makers, saddle-makers, paper cutters, &c. s. n. generally used in the plural, ముచ్చెలు Shoes. ముచ్చెవాడు s. n. A *moochee* man. ముచ్చెబం గారు Gold-beaters leaf.
- G. ముజర్రా s. n. (from A. *مجررا*) 1. Remission, deduction. 2. a visit.
- T. ముటాలు s. n. Lumps of dried dung, used for fuel.
- T. ముట్టది s. n. 1. A siege, or blockade. 2. surrounding, environing, encompassing. ముట్టదివేయు To besiege.
- T. ముట్టికాళ్లువేసుకొను v. n. To kneel down.
- T. ముట్టు v. a. 1. To touch. 2. to arrive at, to reach. 3. to bite as applied to snakes only. v. n. To be received; obtained, or paid. s. n. The menses. adj. Menstruous. ముట్టువు v. n. To be menstruous. ముట్టుచివిక A room separate from the house, to which females retire when menstruous. ముట్టించు v. caus. 1. To cause to touch. 2. to cause to arrive, or reach; to deliver. v. a. 1. To give; to pay. 2. to kindle, or light. ముట్టుకొను v. comp. To touch. కొరముట్టు or పనిముట్టు s. n. Tools, implements, materials.

త. ముత్తై s. n. 1. The beak, or bill, of birds.
2. the snout of the hog. 3. the kernel of a nut; a fruit stone.

త. ముదతలు s. n. plu. 1. Wrinkles. 2. knots in spinning, or twisting. 3. crumpling of paper, &c.

త. ముది or ముదియ s. n. A knot. ముదికాళ్ల adj. Knock-kneed; having the knees touching each other. ముదియవిడుపు s. n. lit. a knot-opener. A pick pocket. ముదివడు v. n. 1. To be tied in a knot. 2. to succeed. బొనులుముదిపెట్టు To knit the eye-brows.

త. ముదిజొన్నలు s. n. plu. The great millet, or *Holcus saccharatus*, in it's husk.

త. ముది బట్ట s. n. A plain cloth, without any border.

త. ముడుగు v. n. vide ముణుగు.

త. ముడుచు v. a. 1. To tie up in a knot, or bundle. 2. to dress or ornament one's-self, with flowers. 3. to bend, as applied to any member of the body. ముడుచుకొను v. comp. 1. To tie in a bundle, or knot, for one's own use. 2. to dress one's-self with flowers. 3. to bend one's own limbs. 4. to shrink, shrivel, or close up. ముడుపు or ముడ్పు s. n. 1. A bundle of money, jewels, &c. 2. ornamenting one's-self with flowers.

త. ముడుసు s. n. A bone.

త. ముదే కము s. n. A coin, of the value of ten cash.

త. ముద్ది s. n. 1. The buttock. 2. the anus.

ముద్దిపూస s. n. The end, or last joint of the back bone.

త. ముణక రాములు s. n. plu. Trouble, annoyance.

త. ముణుగు v. n. 1. To sink. 2. to be drowned. 3. to dive. ముణుగుకొను v. comp. To lie bent up, within a narrow space. వాడులిప్పులతో ముణిగినాడు lit. he is sunk by debt. He is over head and ears in debt. ముణిగించు v. a. To immerse, or cause to sink; to drown another.

త. ముణుచు v. a. vide ముడుచు.

త. ముతసద్దీ s. n. (from A. *مكتسب*) A writer, accountant, or clerk.

త. ముతుక or ముతక adj. 1. Coarse. 2. opprobrious, abusive.

త. ముత్తవ or ముత్తవతల్లి s. n. 1. A grand mother. 2. a great grand mother. 3. an old woman. The first word only is used in this last sense.

త. ముత్తైత s. n. A great grand father.

త. ముత్తికై s. n. vide ముట్టది.

త. ముత్తిరాచేవాండ్లు or ముత్తిరాజులు s. n. plu. The cast of *Mooterazoos*, one of the Teloogoo subdivisions of the *Soodras*.

త. ముత్తైము. - ముత్తియము or ముత్తయము s. n. (from s. ముక్త) A pearl. ముత్తైపుచిప్ప A pearl oyster shell; mother of pearl.

త. ముత్తైద or ముత్తైదువ s. n. A woman whose husband is alive.

త. ముత్తైపు s. n. 1. *Suruswatee*, the goddess of learning. 2. a grandmother.

- r. ముత్యాలమ్మ s. n. The name of a certain village goddess.
- r. ముది. adj. Old, ancient. ముదితనము or ముదిమి s. n. Age, decrepitude. ముదియు v. n. To grow old. ముదుకఁడు s. n. An old man. ముదుక s. n. An old person.
- s. ముదిరము s. n. A cloud.
- r. ముదుక s. n. 1. Coarseness. 2. opprobrious or abusive language. adj. 1. Coarse. 2. opprobrious, abusive.
- r. ముదురు v. n. 1. To be mature; to arrive at the period of full growth, or maturity. 2. to increase. s. n. Maturity; full growth, or age. adj. 1. Mature; fully grown. 2. old, relatively only with others. ముదుర యరములు Matured or settled hand writing.
- r. ముదుసరి or ముదుసలి s. n. An old person. adj. Old. *vide* ముసలి. ముదుసలితనము s. n. Old age.
- s. ముద్దములు s. n. plu. *vide* పెసలు.
- s. ముద్దరము s. n. A mallet; a mace, or weapon formed like a carpenter's hammer.
- s. ముద్దలము s. n. A hammer.
- TUD. ముద్ద or ముద్దరాలు s. n. *vide* ముద్ద.
- r. ముద్ద s. n. A lump, an unshapen mass. ముద్దకవ్వము A peculiar churning staff, with a lump of wood at the point. ముద్దపప్పు A sort of pease pudding. lit. a lump, or mass, of split pulse.
- r. ముద్దకమ్మరవాండ్లు s. n. plu. The cast collectively, who smelt iron.
- r. ముద్దకోలిమి s. n. A forge for smelting iron.
- g. ముద్దాయి or ముద్దాయిదారు s. n. (from A. *مُدَّاء* a plaintiff,) A defendant at law. The term దాయి (A. *دائي*) is used to denote a plaintiff; and this word, which also in the original has the same signification, in Telooḡoo is used to denote the defendant.
- r. ముద్ది s. n. 1. Calamity, misfortune. 2. peril, danger.
- r. ముద్దియ s. n. A woman.
- r. ముద్దు s. n. 1. A kiss. 2. affection or kindness, especially towards children. 3. joy. adj. 1. Dear, affectionate, kind. 2. handsome, delicate. 3. joyful. ముంధు టుంకరము s. n. A ring, worn for ornament, on the little finger. ముద్దుపెట్టుకొను or ముద్దాడు v. a. To kiss. ముద్దిచ్చు or ముద్దుపెట్టు To give a kiss. ముద్దువచ్చు v. n. 1. To be delighted. 2. to be handsome; as వాణ్నిచూస్తే నాకుముద్దువస్తుంది When I see him, I am quite delighted. వాఁడుముద్దువస్తాడు He is very handsome. ముద్దులుమూటకట్టు To be exceedingly beautiful. lit. to tie a load of kisses.
- TUD. ముద్దుఁడు s. n. (from s. ముద్ద) An idiot.
- r. ముద్దులకమ్మ s. n. (from r. ముద్దులు kisses, and r. కమ్మ q. v.) A woman; as if a string of kisses.
- s. ముద్ర s. n. 1. A seal, or signet. 2. the impression of a seal; a stamp, or print. ముద్రించు or ముద్రవేయు To seal. ము

- ప్ర-పలక or కోల s. n. A wooden stamp, for sealing heaps of corn, &c. ముద్రమ నిషి s. n. A person who seals heaps of corn, &c. ముద్రకర్త s. n. A man entrusted by a *Gooroo*, or other high priest, with his seal, and deputed by him to settle disputes of cast, &c. ముద్రతీసివేయు To unseal; to open a seal.
౩. ముద్రక s. n. A ring on which characters are engraved.
౪. మునక s. n. An immersion, or plunge.
౫. ముని s. n. A holy sage, or saint; a pious and learned person, endowed with more or less of divine nature, or having attained it by rigid abstraction and mortification; the title is applied to *Rishis*, to the *Bramhadicas*, and to a great number of persons distinguished for their writings, considered as inspired, such as *Panini*, *Vyasa*, &c.
౬. ముని s. n. 1. The end, or point. 2. the beginning, or commencement. మునిపల్లు The point of the tooth. మునిమాపు The commencement of the evening. మునికోల s. n. A goad.
౭. మునిమనమడు s. n. 1. A great grandson. 2. the male of the fourth generation, in lineal descent.
౮. మునిమనమరాలు s. n. 1. A great grand daughter. 2. the female of the fourth generation, in lineal descent.
౯. మునియేడు s. n. The year before last.
౧౦. మునిషి s. n. (from A. *مُنشِي*) A *moonshiee*, or teacher of any language.

౧౧. మునీశ్వరుడు s. n. *vide* s. ముని.
౧౨. మును adj. Former. adv. Formerly. In this last sense, it is sometimes written మున్ను.
౧౩. మునుకొని adv. 1. Before, in front, first. 2. in former times, previously.
౧౪. మునుకు v. n. *vide* మునుకు.
౧౫. మునుకుచెట్టు - మునుకచెట్టు or మునకచెట్టు s. n. The plant termed *Hyperanthera moringa*.
౧౬. మునుపటి adj. Former.
౧౭. మునుపు s. n. making in the inflex. sing. మునుపటి, Former times. adv. Formerly, before.
౧౮. మునుము s. n. 1. A field of grain, of which part has been cut. 2. the front, or van, of an army. 3. any thing opposite.
౧౯. మున్నీరు s. n. (from *మును* former, and *నీరు* water.) making in the inflex. sing. మున్నీటి The sea. మున్నీటిమగ్ని Submarine fire; a being consisting of flame, but with a mare's head, sprung from the thighs of *Oorva*, and received by Ocean.
౨౦. మున్నూలు a numeral adj. & sub. (from *ము* three, and *నూలు* a hundred.) making in the inflex. sing. మున్నూటికి Three hundred.
౨౧. ముప్పది adj. (from *ము* three, and *పది* ten.) Thirty.
౨౨. ముప్పాతిక s. n. A three quarter part, of any whole.
౨౩. ముప్పాపు s. n. Three quarters of the coin termed a *pagoda*, or of the weight or measure termed a *seer*.

- T. ముప్పిరి s. n. Three twists. adj. Thrice twisted. ముప్పిరిగొను v. n. Three passions, or affections of the mind, to be felt simultaneously.
- T. ముప్పు s. n. 1. Old age. 2. deceit, fraud. 3. misfortune.
- G. ముప్పై or ముప్పై numerals. Thirty.
- T. ముప్పది or ముప్పది s. n. Three fold. adj. Treble. ముప్పదిండు To multiply by three.
- T. ముమ్మనమడు s. n. *vide* మునిమనమడు.
- T. ముమ్మరము s. n. Vehemence, excess, violence; especially of pain, or disease. ముమ్మరించు To grow vehement, excessive, or violent; especially as applied to disease or pain.
- T. ముమ్మాలు s. n. making in the inflex. sing. ముమ్మాటి Three times. adv. Thrice.
- T. ముమ్మైన వాలు s. n. lit. the instrument with three points. A trident.
- T. ముయ్య v. a. *vide* మూయు.
- S. మురజీము s. n. A small drum, or tabor.
- T. మురమురలాడు v. n. To evince anger.
- S. మురళి s. n. A flute, pipe, or flageolet.
- S. మురారి s. n. A name of *Vishnoo*; as the enemy of the demon *Moora*, whom he destroyed.
- T. మురికి s. n. Filth, dirt, nastiness. adj. Dirty, soiled, unclean.
- T. మురిపెము or మురుపు s. n. Exultation, joy, gladness. మురియు v. n. 1. To exult, or rejoice. 2. to evince a strong desire.
- T. మురుగు v. n. To putrify; to become rotten, or putrid. s. n. 1. A bracelet. 2. an ornament worn on the tip of the ear.
- T. మురుపు s. n. Beauty. adj. Beautiful.
- T. ముఱిముఱి adj. Very little, inconsiderable; as, ముఱిముఱిచీకటి Inconsiderable darkness.
- T. ముఱు s. n. A piece, or bit. ముఱియు v. a. To cut into pieces, or bits.
- T. ముఱ్ఱు or ముఱ్ఱుబాలు s. n. Milk for the first seven days after birth.
- T. ములఁ చెట్టు s. n. The citron leaved Morinda, or *Morinda citrifolia*, from the root of which a red dye is obtained.
- T. ములికి or ముల్కి s. n. 1. An arrow. 2. the point of an arrow.
- T. ముల్లంగిడ్డ s. n. The radish, or *Raphanus sativus*.
- T. ముల్లు or ములు s. n. making in the inflex. sing. ముంటి, and in the nom. plu. ముండ్లు 1. A thorn. 2. a spur. adj. Thorny, prickly. ములుకోల s. n. (from T. కోల a staff.) A goad. ముండ్లపంది The porcupine. ముల్లు - గుచ్చుకొను or నాటు A thorn to pierce, or prick.
- T. ముల్లె s. n. 1. A bag, or bundle, of money, or jewels. 2. property in general.
- T. మువ్వకోడె s. n. A bullock in training.
- T. మువ్వలు s. n. plu. A kind of foot ornament.
- T. మువ్వరు numeral. *vide* ముగురు.
- S. ముపితము &c. adj. Stolen, robbed.
- S. ముస్తము s. n. 1. The scrotum. 2. the testicle.

౧. ముష్కరము &c. adj. Obstinate, stubborn.
s. n. Obstinacy.
౨. ముష్టి s. n. (P. مُشْتِ) 1. The fist, the clenched hand. 2. the hilt, or handle, of a sword. 3. a handful of grain, given as alms. ముష్టిచేణుడు (مُشْتِ زَنْ) A wrestler, boxer.
౩. ముసరు or ముసురు v. a. To collect, or gather, in a crowd; to settle upon any object, as flies, or insects; to surround.
౪. ముసలము s. n. A pestle, particularly a wooden one, used in cleaning rice.
౫. ముసలి s. n. An old person. adj. Old, aged. ముసలితనము Old age.
౬. ముసలి s. n. 1. A name of *Balarama*, the elder brother of *Krishna*. 2. a house lizard.
౭. ముసుకు or ముసుకు s. n. 1. A veil. 2. a cover of cloth. ముసుకుపడు v. n. To be veiled, or covered.
౮. ముసురు s. n. A constant or continued rain. v. a. *vide* ముసరు.
౯. ముస్తాజరు s. n. (from A. مُسْتَاَجِر) A renter, or farmer.
౧౦. ముస్తాదు adj. (from A. مُسْتَدِي) Prepared, ready.
౧౧. ముహూర్తము s. n. 1. A division of time, the thirtieth part of the day and night, or an hour of forty-eight minutes. 2. a period selected, and fixed, for any auspicious ceremony; as for a marriage, &c.
౧౨. మూక s. n. 1. An army. 2. a multitude, concourse, or assembly.
౧౩. మూకు s. n. A dumb person.
౧౪. మూకుడు s. n. making in the inflex. sing.

- మూకుటి An earthen plate, used for covering pots.
౧౫. మూక s. n. (from s. మూక) Dumbness. adj. Dumb.
౧౬. మూకు v. a. *vide* ముసరు.
౧౭. మూచ్యుచు v. a. To smell, by applying to the nose.
౧౮. మూట s. n. A bundle, parcel, or package; a load carried by a man; a bale.
౧౯. మూటము s. n. A lump of dried dung, used as fuel.
౨౦. మూడు numeral adj. or sub., making in the inflex. sing. మూటి, or మూడిటి Three. v. n. 1. To be ended, or terminated; as వానికీరియువుమూడింది His life is ended. 2. to happen, or occur; as చేటుమూడు lit. ruin to occur. To be ruined, or destroyed.
౨౧. మూఢము &c. adj. Foolish, ignorant. మూఢత్వము s. n. Ignorance.
౨౨. మూత s. n. (from t. మూయు q. v.) 1. A cover, or top, for shutting, or closing up, that on which it is placed. 2. shutting, closing, or covering. మూతపడు To be shut. చెవులుమూతపడు lit. the ears to be shut. To be in a state of insensibility.
౨౩. మూతబల్ల s. n. A plank at the point of a shelving roof, to cover, or conceal, the beams which support it.
౨౪. మూతి s. n. The mouth.
౨౫. మూత్రము s. n. Urine. మూత్రించు v. a. To urinate, to make water.
౨౬. మూదలించు v. a. To remind, to caution.
౨౭. మూన s. n. The chaff of eastor oil seeds.

- T. మూపు s. n. The upper part of the back.
- T. మూపురము s. n. The hump which Indian cattle have on the shoulders.
- T. మూయు v. a. 1. To shut, or close. 2. to cover. 3. to spit. మూయించు v. caus. To cause to shut, &c. మూసుకొను v. comp. To shut, &c., for one's own use, or benefit, or any member of one's own body. v. n. To shut of itself. కండ్లు మూసుకొను lit. to shut the eyes. To die. నోరు మూసుకొను To hold one's tongue, to be silent. lit. to shut the mouth.
- T. మూర s. n. A cubit, the measure from the point of the elbow, to the extremity of the fingers.
- T. మూర్ఛాను v. a. To smell, by application to the nose.
- S. మూఢము &c. adj. 1. Foolish, ignorant, stupid, idiotic. 2. obstinate.
- S. మూఢు s. n. 1. An idiot. 2. an obstinate person.
- S. మూర్ఛ s. n. A swoon, or faint. మూర్ఛిల్లు v. n. To swoon or faint. మూర్ఛరోగము The epilepsy. మూర్ఛపోవు To swoon away. మూర్ఛతెలియు To recover from a swoon.
- S. మూర్ఛన s. n. 1. Fainting, syncope, swooning. 2. a tone or semitone, as placed in it's scale; the seventh part of a Grama, or scale.
- TUD. మూర్తము s. n. *vide* ముహూర్తము.
- S. మూర్తము adj. 1. Fainting, fainted, losing sense or consciousness. 2. solid, material, endowed with form or shape.
- S. మూర్తి s. n. 1. Matter, substance, solidity. 2. the body. 3. figure, form, body in general, or any definite shape, or image. తమమూర్తిమంతముచేత By your gracious auspices. lit. by your possession of form. త్రిమూర్తులు The personification of the Hindoo trinity.
- S. మూర్తిమత్తు adj. Material, substantial, hard, solid, having shape, or substance.
- S. మూర్ధము s. n. The head. మూర్ధజములు s. n. plu. (from s. జి *born*.) The hair of the head. మూర్ధాభిషిక్తుడు s. n. (from s. అభిషిక్త *sprinkled, anointed*.) 1. A man of the second pure Hindoo tribe; the *Chutriya*, or soldier; one of the military class. 2. a king, a prince. 3. a chief minister, a counsellor of state. Hindoo kings were consecrated by having poured on their heads, while seated on a throne prepared for the purpose, water from some sacred stream, mixed with honey, clarified butter, and spirituous liquor, as well as two sorts of grass, and the sprouts of corn. The term applies to the *Chutriya* as identified with the king, the duties of royalty belonging especially to the military cast.
- S. మూర్ధావపిక్తుడు s. n. A man of a mixed class, sprung from a bramin, and a female of the second or *Chutriya* tribe; the principal of the mixed races, and soldier by profession.
- T. మూల s. n. 1. A point of the compass; a quarter, or direction. 2. a corner. 3.

- a braid, or tress, of a female's hair. 4. a retreat. 5. a herd of loaded cattle. 6. a heap of the loads of cattle.
- s. మూల s. n. The nineteenth of the lunar mansions.
- s. మూలకము s. n. The radish, or *Raphanus sativus*.
- s. మూలము s. n. 1. A root; the root of a tree. 2. origin, commencement. 3. capital, principal. 4. the original text of any work, as opposed to the *Teeca*, or comment. 5. means. 6. cause. adj. Main, principal, original. మూలముగా adv. By means of, through. మూలము-మూలవ్యాధి or మూలశంక s. n. The disease termed the piles. మూలధనము s. n. (from s. ధన *wealth*.) Capital, principal, stock.
- T. మూలుగు v. n. To groan, to moan, to make any noise from pain. s. n. A groan, or moan.
- s. మూల్యము s. n. 1. Price. 2. wages, hire.
- T. మూలి s. n. Maim, or defect. adj. Maimed, broken, cut off.
- T. మూవ s. n. Dumbness. adj. Dumb. *vide* మూగ.
- s. మూప. or మూస s. n. 1. A crucible. 2. a mould.
- s. మూపకము s. n. A rat, or mouse.
- s. మృగము s. n. 1. An animal in general. 2. a deer, or antelope. మృగతృష్ణ s. n. (from s. తృష్ణ *thirst*.) Vapour, appearing at a distance like a sheet of water, and deceiving deer. మృగదంశకము s. n. (from s. దంశక *who bites*.) A dog. మృగ

- ధూతశము s. n. (from s. ధూతశ *a cheat*.) A jackal, as luring his prey. మృగనాభి s. n. (from s. నాభి *the navel*. A. نَبِي) Musk, which is formed in a bag attached to the belly of the musk deer, near it's navel. It is also termed మృగమదము. మృగపాలిక s. n. The musk deer. మృగవాహనుడు s. n. (from s. వాహన *a vehicle*.) Air, wind; the deity presiding over which has the antelope as his vehicle. మృగాంకుడు s. n. (from s. అంక *a mark, or symbol*.) The moon, the dark parts of which are considered by the Hindoos to resemble the antelope. మృగాదనము s. n. (from s. అదన *eating*.) 1. A hyena. 2. a leopard. మృగాక్షి s. n. (from s. అక్షి *the eye*.) A woman with eyes like those of an antelope. మృగేంద్రము s. n. (from s. ఇంద్ర *lord, chief*.) The lion.
- s. మృగయ or మృగవ్యము s. n. Chase, hunting. మృగయుడు s. n. A hunter, or deer-killer.
- s. మృగశిర or మృగశీర్షము s. n. The fifth of the lunar mansions.
- s. మృదాని s. n. A name of *Parvatee*, the consort of *Siva*.
- s. మృదుడు s. n. A name of *Siva*.
- s. మృతము &c. adj. Dead, expired, defunct. మృతమవు To die.
- s. మృతి s. n. Death, demise. మృతిబొందు To die.
- s. మృత్తిక or మృత్తు s. n. Earth, clay, soil.
- s. మృత్యువు s. n. Death. మృత్యుప్రసూన

- ము s. n. (from s. ప్రసూన *a flower.*) A sugar cane, as dying after flowering. మృత్యుసూతి s. n. (from s. సూతి *bearing, producing.*) A crab, which the Hindoos believe to die after producing it's young. అపమృత్యువు s. n. Untimely death.
- s. మృత్త or మృత్త్న s. n. 1. Excellent, or rich, soil. 2. fragrant earth.
- s. మృదంకము s. n. A tabor, or small drum.
- s. మృదులము or మృదువు adj. Soft, gentle, mild.
- s. మృద్వీక s. n. A grape.
- s. మృధము s. n. Battle, combat, war,
- s. మృనాళము s. n. The film, or fibre, of the lotus stalk.
- s. మృష s. n. An untruth; a falsity, or falsehood.
- s. మృష్టము adj. Cleaned, cleansed.
- T. మెండు s. n. Abundance, excess. adj. Abundant, excessive.
- T. మెంతి s. n. commonly used in the plural మెంతులు Fenugreek. *Trigonella fænum græcum.*
- TUD. మెకము or మెగము s. n. *vide* మృగము.
- T. మెక్కు v. a. To eat.
- T. మెచ్చు or మెచ్చుకొను v. a. To applaud, approve, praise, or commend. The former word also denotes *as a s. n.* Applause, commendation, approbation. *vide* మెప్పు.
- T. మెటికె s. n. The noise arising from cracking the joints of the fingers, &c. మెటికెలు విరుచు To make that noise, by pulling the fingers, &c.
- T. మెట్ట s. n. Raised, or high, ground; ground not irrigated artificially.
- T. మెట్టు v. a. To trample, to tread. s. n. 1. The step of a stair. 2. a step, or degree. 3. a custom house, or place where toll is levied. 4. the total, the whole. 5. curds with a proportion of water. 6. a stop of the *Veena*, or Hindoo lute. This noun, in it's irregular plural మెట్లు, also denotes Shoes, slippers, or sandals. మెట్టుకు adv. lit. to the step, to the whole. 1. At least, at any rate, 2. at last, in the end.
- T. మెడ s. n. The neck. మెడకొంకులు s. n. plu. The collar bones. మెడపొంపు s. n. The back of the neck. మెడనుగట్టు lit. to tie on the neck. To force, constrain, or oblige. మెడబట్టి నూతు To push by the neck. మెడగుడ్డ A neckcloth. మెడనూలు or మెణ్ణూలు lit. neck threads. An ornament suspended from the neck, made of golden threads plaited together.
- T. మెతుకు s. n. 1. A grain of boiled rice. 2. boiled rice collectively.
- T. మెతువు adj. Soft, mild.
- T. మెత్త s. n. Bedding; any soft stuffed substance.
- T. మెత్తగా adv. 1. Softly. 2. slowly.
- T. మెత్తన s. n. 1. Softness, meekness, mildness. 2. tardiness, slowness.
- T. మెత్తని adj. Soft, meek, mild. 2. slow, tardy.
- T. మెత్తు v. a. To smooth a surface, by plas-

- tering it with mud. s. n. The mud thus used.
- T. మెదడు s. n. making in the inflex. sing. మెదటి The brain.
- T. మెదలు or మెదులు v. n. 1. To move, or shake. 2. to wander, or go about. రూ కలుమెదులు Money to be in hand. మెదిలించు v. a. To move, stir, or put in motion. నోరుమెదిలించు 1. To speak. 2. to be eloquent, clever, or able.
- T. మెదుకు s. n. *vide* మెతుకు.
- T. మెదుకు v. n. 1. To be pounded. 2. to be inured to, to be well versed in. 3. to associate with. మెదుపు v. a. 1. To pound, or grind. 2. to inure, to qualify. s. n. Any thing mixed with flour, to thicken it in baking.
- T. మెదుపు adj. *vide* మెతుపు.
- T. మెప్పు s. n. Approbation, approval, commendation. మెప్పించు v. caus. To cause to approve, or applaud. మెప్పించుకొను v. caus. comp. To cause to approve, or applaud, one's-self. *vide* మెచ్చు.
- T. మెయి s. n. 1. The body. 2. time, period. postpos. used in books only, By, by means of.
- T. మెయికోను v. a. To seize, or take hold of.
- T. మెయ్యు v. a. *vide* మేయు.
- T. మెరక s. n. Raised, or high, ground.
- T. మెరమెర s. n. 1. Perplexity. 2. doubt, suspicion.
- T. మెరమెరలాడు v. n. To feel pain, as the

- eye when any small substance enters it.
- T. మెరవది s. n. A procession through the streets.
- T. మెరికెబియ్యము s. n. Unbroken rice. మెరికెలవంటివాండ్లు s. n. plu. Men perfect, either in body, or mind.
- T. మెరియు or మెలుయు v. n. 1. To lighten, as lightning. 2. to glitter, glare, or shine. మెరిపించు v. caus. To cause to lighten, or to shine, &c.
- T. మెరుకు s. n. 1. Polish, brilliance, shining, brightness, gleam, lustre. 2. oil. 3. ghee. మెరుకుబెట్టు v. a. To polish. మెరుకుదుపురుకు The fire fly.
- T. మెరుపు or మెలుపు s. n. 1. Lightning. 2. glittering, shining, lustre.
- T. మెరుము s. n. Lightning. v. n. To lighten as lightning.
- T. మెలుములు s. n. plu. Exhibitions of tumbling.
- T. మెలకలు s. n. plu. Tricks, frauds.
- T. మెలకు or మెలుకు v. n. To associate with. 2. to act according to another's wishes. *vide* మెలపు.
- T. మెలత or మెలతుక s. n. A woman.
- T. మెలపు v. a. 1. To cause to associate with. 2. to cause to act according to another's wishes. s. n. 1. Association with others. 2. conduct, behaviour. 3. cleverness, experience.
- T. మెలి or మెలికె s. n. A twist.
- T. మెల్ల s. n. Asquint, squinting. adj. Squinting. మెల్లకంటి adj. Squint-eyed. s. n. A

- crow. మెల్ల చూపుచూచు To squint. lit. to look a squinting look.
- T. మెల్లన s. n. 1. Slowness. 2. gentleness. మెల్లగా or మెల్లిగా adv. 1. Slowly. 2. softly. మెల్లని adj. 1. Slow. 2. gentle.
- T. మెల్లా s. n. A hall.
- T. మెఘకువ s. n. 1. Wakefulness; watchfulness. 2. an expedient, or stratagem. మెఘకువగల adj. 1. Watchful, on one's guard, careful, cautious. 2. artful, clever. మెఘకువగావుండు To be watchful, or cautious; to be on one's guard. మెఘకువపడు To be roused.
- T. మెసగు or మెసవు v. a. To eat.
- G. మెహనతు s. n. (from A. مَهْنَة) Labour, toil, trouble, exertion, pains, difficulty.
- T. మే s. n. The body.
- S. మేంధి s. n. Fenugreek. *Trigonella foenum-graecum*.
- T. మేక s. n. A goat. మేకదింది s. n. (from T. తింది an eater.) A wolf. మేకపోతు s. n. A he-goat. మేకరాసి s. n. The sign Aries, in the zodiac. మేకసారము s. n. One of the seven primary notes of music. మేకబిల్ల s. n. A kid. పెంటిమేక s. n. A she-goat.
- G. మేకు s. n. (from P. مِخْ) A nail, tent pin, or hook.
- T. మేకొను v. a. vide మెయికొను.
- S. మేఖల s. n. A woman's girdle, or zone.
- T. మేఁగు v. a. vide మెత్తు.
- S. మేఘము or మేఘుఁడు s. n. (A. مِغْ) A cloud. మేఘజ్యోతి s. n. (from s. జ్యోతిస్ light.) A flash of lightning. మేఘద్వారము s. n. (from s. ద్వార a gate.) The sky, or heaven. మేఘనాదుఁడు s. n. (from s. నాద noise.) The son of Ravana, whose voice is like the thunder of clouds. మేఘపుష్పము s. n. (from s. పుష్ప a flower.) Water. మేఘము - కమ్ము or పట్టు Clouds to collect.
- S. మేఛకము s. n. 1. The colour black, or dark blue. 2. the eye of the peacock's tail. adj. Black, or dark blue.
- G. మేజీ s. n. (from P. مِيزَة) A table.
- T. మేటి adj. 1. First, chief, excellent, noble. s. n. 1. A heap. 2. the chief, or head, of a body, especially of under ryots.
- S. మేరము s. n. A ram.
- T. మేద s. n. A house of two or more stories.
- T. మేది s. n. 1. The glomerous fig tree. *Ficus glomerata*. 2. that part of the plough-handle which joins into the plough. మేదితోక s. n. (from T. తోక a tail.) That part of the plough-handle which is held in the hand. మేదిపీల s. n. The nail, or pin, which fixes the handle to the plough.
- S. మేధ్రము s. n. 1. The penis. 2. a ram.
- T. మేత s. n. 1. Pasture, forage, food for any animal. 2. grazing. vide మేయు.
- T. మేతరి s. n. 1. An eater. 2. a maistry, or head of the lower casts, such as of the palankeen boys, washermen, cowherds, toddy drawers, &c.
- T. మేదకుఁడు s. n. A meek, or mild, man. మేదకురాలు s. n. A meek or mild wo-

man. మేదతనము s. n. Meekness, mildness.

T. మేదర adj. Of or belonging to that peculiar cast who cut bamboos, and live by selling them, or baskets, &c. made of them.

g. మేదస్సు s. n. Marrow, applicable not merely to the marrow of the bones, but more properly to the serous or adipose secretion that spreads amongst the muscular fibres, and which is considered as performing the same functions to the flesh, that the marrow of the bones performs to them.

s. మేదిని s. n. The earth.

s. మేదురము adj. Smooth, soft, bland, unctuous, saponaceous.

g. మేధ s. n. Apprehension, conception, understanding.

s. మేధావి s. n. A learned man, a sage, a teacher.

s. మేధ్యము adj. Pure, purified.

T. మేన adj. Connected through a paternal aunt, or a maternal uncle. మేనగోడలు

s. n. The daughter of a man's sister, or of a woman's brother. మేనల్లుడు s. n.

The son of a man's sister, or of a woman's brother. మేనత్త s. n. A paternal aunt, or the wife of a maternal uncle.

మేనమామ s. n. A maternal uncle. మేననావ s. n. The son of a paternal aunt, or of a maternal uncle, if older than one's-self. If he be younger than one's-self, he is termed మేనమఱుది. మేనవదినె

s. n. The daughter of a paternal aunt, or of a maternal uncle, if older than one's-self. If she be younger than one's-self, she is termed మేనమఱుదలు.

s. మేనక s. n. One of the courtezans of Swurga, and wife of Himalaya. మేనకా

త్తజి s. n. (from s. ఆత్తజి a daughter.)

Her daughter, Parvatee, the wife of Siva.

T. మేను s. n. The body.

T. మేపరి s. n. An eater.

T. మేయు v. a. To eat food, as applied to any animal; to graze, or eat grass. మేపు

v. caus. To cause animals to eat; to feed, or graze, cattle, &c. s. n. vide మే

త. మేపించు v. caus. To cause another to feed animals, or to tend cattle in grazing.

T. మేర s. n. 1. A limit, or boundary. 2. an instalment. 3. a quantity of corn, given from the thrashing floor, to the hereditary servants of the village, as their established fees of office.

s. మేరువు s. n. The sacred mountain Meru, in the centre of the seven continents, compared to the cup or seed vessel of the lotus, the leaves of which are formed by the different Dwipas. It's height is said by the Hindoos to be 84,000 Yojanas, sixteen thousand of which are below the surface of the earth; the shape is variously described as square, conical, columnar, spherical, or spiral, and the four faces of it are of various colours, or white towards the east, yellow to the south,

black to the west, and red towards the north; the river Ganges falls from heaven on its summit, and flows thence to the surrounding worlds in four streams, the southern branch is the Ganges of India, the northern running into Tartary is the *Bhadrasoma*, the eastern is the *Sita*, the western is the *Chacshu* or *Oxus*. On the summit of *Meru*, *Brumha* resides, attended and worshipped by the *Rishis*, *Gandharvas*, &c.; the regents of the points of the compass occupy the corresponding faces of the mountain, the whole of which consists of gold and gems. Considered in any but a fabulous light, mount *Meru* appears to mean the high land of Tartary, immediately to the north of the *Himalaya* mountains.

T. మేరువు s. n. A bead, suspended from the clasp of a necklace.

T. మేలము s. n. Laughter, ridicule. మేలమాడు To laugh at; to ridicule.

T. మేలిమి s. n. 1. Pure gold. 2. advantage, profit.

T. మేలు s. n. 1. Goodness, excellence. 2. worthiness, fitness. 3. happiness, prosperity. 4. kindness, benefit. 5. success. adj. 1. Good, better, noble, excellent. 2. fit, proper. 3. high, lofty. adv. Above, up. Interj. expressive of approbation. మేలుకట్టు s. n. An awning. మేలురాశి s. n. A heap of grain ready, or fit, for measurement. మేలుచేయు To do a

kindness, or favor; to bestow a benefit.

మేలుయెరుగు To be grateful.

- T. మేలుకొను - మేల్కొను or మేల్గును v. n. 1. To awake of one's-self, to be awake. 2. to be on one's guard. 3. to be roused. మేలుకొలుపు To awake another. మేలుకొలుపులు s. n. plu. Songs, used to awake the great.
- T. మేలుబంతి s. n. 1. An excellent person. 2. a piece of good writing, to be copied by a person learning to write. adj. Excellent.
- S. మేళ s. n. Indian ink. మేళమణి s. n. An ink-stand.
- S. మేళనము s. n. Meeting, union, assemblage.
- T. మేళము s. n. 1. A band, set, or company, of dancers, or of singers. 2. the music used by them. మేళనాడు s. n. A musician, or dancer.
- T. మేళవించు v. a. 1. To mix. 2. to unite in harmony the sound of various instruments.
- S. మేషము s. n. (P. مَيْش) 1. A ram. 2. the sign *Aries* in the zodiac. మేషాంధుడు s. n. A name of *Indra*, as having the testicles of a ram, which were substituted for his own, lost by a curse.
- S. మేషాండము s. n. lit. a ram's testicle. Difficulty, perplexity.
- S. మేషి s. n. A ewe.
- S. మేహనము s. n. 1. The penis. 2. urine. మేహరోగము s. n. Urinary disease, es-

pecially inflammatory affection of the urethra, including gonorrhoea.

౧. మై s. n. The body. మైలుపు To stretch out the members of the body, as when first awake. మైపుత s. n. vide అంక రాము. మైమలుపు s. n. Armour; mail.
౨. మైకము s. n. 1. Intoxication. 2. insensibility. 3. drowsiness.
౩. మైకొను v. a. To agree; to consent. మైకొల్పు v. caus. To cause to agree, or consent.
౪. మైజారు s. n. 1. That end of a Hindoo female's garment, which is thrown over the back. 2. the ornamented border which runs across that end.
౫. మైత్రావరుణి s. n. A name of *Agustya*. vide అంకస్యండు.
౬. మైత్రి s. n. Friendship.
౭. మైథునము s. n. Copulation, coition.
౮. మైదానము s. n. (from P. ميدان) A plain, or open field.
౯. మైదు s. n. An enchanting powder, which allures the person on whom it is thrown, to follow the other who throws it.
౧౦. మైనము s. n. Bees wax. మైనపువర్తి s. n. A wax candle.
౧౧. మైనాకుడు s. n. A mountain in the Himalaya range, personified as the brother of Parvatee.
౧౨. మైరేయము s. n. A spirituous liquor, distilled from the blossoms of the *Lythrum fruticosum*, with sugar, &c.
౧౩. మైల s. n. & adj. vide మయిల.
౧౪. మైలపుత్తము s. n. vide మయిలపుత్తము.

౧. మొండి adj. 1. Stubborn, obstinate, perverse. 2. maimed, defective. మొండి - మొండు or మొండితనము s. n. Stubbornness, obstinacy.
౨. మొండెము s. n. A headless trunk, or corpse. మొండెపుగాము s. n. The moon's ascending node, personified as the giant *Rahoo*, without a head.
౩. మొక్కద్దమా s. n. (from A. مامه) Matter, affair, subject, business; cause, in law.
౪. మొక్కరము s. n. A post, or pillar. మొక్కరిమిమైద s. n. A large black bee, which makes it's nest in wooden posts, and pillars.
౫. మొక్కర్రు adj. (from A. مقرر) 1. Certain, infallible, established, fixed. 2. appointed.
౬. మొక్కాబిలా s. n. (from A. مباله) Comparison, collation, confronting.
౭. మొక్కాము s. n. (from A. مقام) Dwelling; place of residence.
౮. మొక్క s. n. 1. A germ, or young plant. 2. bluntness. 3. disgrace. మొక్కతోపు v. n. 1. To be blunt. 2. to be disgraced. మొక్కచెడు v. n. To be disgraced. మొక్కచెలుచు v. a. To disgrace.
౯. మొక్కజొన్న s. n. A large species of the great millet.
౧౦. మొక్కటిడు s. n. 1. An obstinate man. 2. an elephant, without tusks.
౧౧. మొక్కడు s. n. A clever, able, or strong man.
౧౨. మొక్కలము or మొక్కరము s. n. Obstinacy, stubbornness.

- r. మొక్కు v. a. To prostrate one's-self. s. n. Prostration, salutation. మొక్కుకొను v. comp. To vow. మొక్కుబడి s. n. A vow.
 e. మొఖానా adj. Rent free, exempt from tax.
 e. మొగ్గ adj. Male. s. n. The point, or commencement. 2. the mouth of a river, &c. మొగ్గతనము s. n. Manhood, manliness. మొగ్గవాడు s. n. A man. మొగ్గది s. n. The male of any animal.
 r. మొగ్గద s. n. A bud.
 r. మొగ్గదారమ్మ s. n. The name of a certain village goddess.
 tud. మొగ్గము s. n. (from s. ముఖ) The face, visage, or countenance. మొగ్గమాటము s. n. Complaisance. మొగ్గముతప్పించు To disappear, or abscond.
 r. మొగ్గలిచెట్టు s. n. The *Caldera* bush, or *Pandanus odoratissima*.
 r. మొగ్గ s. n. A time, generally used with ఒక్క prefixed; as ఒక్కమొగ్గ At once, together, at one time.
 r. మొగ్గుచు or మొగ్గుడ్చు v. a. To close, or shut up, especially as applied to flowers, or the members of the body.
 e. మొగ్గుడు s. n. A husband. *vide* మగడు.
 r. మొగ్గులు s. n. (P. مِغْل) A cloud. మొగ్గులుదారి s. n. (from r. దారి a road.) The sky, or atmosphere.
 r. మొగ్గ s. n. A bud.
 r. మొగ్గరము s. n. The array of an army.
 r. మొగ్గు v. n. 1. To incline, or lean, to one side. 2. to trip. 3. to consent, or

- agree. 4. to interfere. s. n. Learning, or inclining, to one side.
 r. మొట్టు v. a. To beat with the fist on a hard body, so as to produce a noise. s. n. A blow of this kind. It is also termed మొట్టికాయ.
 r. మొర్త s. n. The penis.
 r. మొర్త s. n. The corner of the wall, near a door.
 r. మొర్తము s. n. 1. The total, or whole. 2. a flock, or multitude.
 r. మొర్తు v. a. To smite, beat, or strike. మొర్తించు v. caus. To cause to smite, &c. మొర్తకొను v. comp. 1. To beat one's-self, especially upon the mouth, in token of grief. 2. to grieve, or lament.
 r. మొదలు s. n. making in the inflex. sing. మొదటి 1. The beginning, or commencement; the first. 2. origin, source. 3. principal, capital, as opposed to interest. 4. the first, chief, or principal among many. 5. the base of a tree. The inflexion మొదటి is much used as an adj. to denote - 1. First, foremost, prior. 2. chief, principal, original. adv. 1. Since, from that time forwards, from one extremity to the other. 2. even. మొదలుచేయు or మొదలుపెట్టు v. a. To begin. మొదలైన Other, similar, *et cetera*. మొదలు or మొదలుకొని adv. From, since, forwards. ఇది - మొదలు or మొదలుకొని Henceforth. మొదలుచెడు To be totally ruined, or spoiled. శ్రీమొదలు Principal and interest.

- T. మొదలగడ్డి s. n. The grass termed *Saccharum cylindricum*.
 T. మొదవు s. n. A milch cow.
 T. మొద్దు s. n. 1. A block, or beam, of wood; a tree cut down and deprived of its branches. 2. a blockhead. adj. 1. Blunt. 2. stupid.
 T. మొన s. n. 1. The point, end, or extremity. 2. an army. మొన నాడు s. n. A general, or leader, of an army.
 T. మొనయు v. n. To rush in.
 T. మొన్న s. n. making in the inflex. sing. మొన్నటి The day before yesterday.
 T. మొప్ప s. n. 1. An idiot. 2. an obstinate person.
 T. మొయలు or మొయలు s. n. A cloud.
 T. మొర or మొర s. n. A loud cry, or complaint. మొర పెట్టు To cry aloud, to complain.
 T. మొరడు adj. Rough, rugged.
 T. మొరము s. n. Calx, gravel. మొరపనేల s. n. Calcareous soil.
 T. మొరయు v. n. To emit sound. మొరయించు v. a. To make, or cause, to sound.
 T. మొరిటే s. n. A small winnowing basket, used by children.
 T. మొరుగు or మొరుగు v. n. 1. To bark, as a dog. 2. to shade, or cover, the eyes, or face. s. n. A bark, barking.
 T. మొలక s. n. Defect, deficiency, maim.
 T. మొలకు s. n. 1. An idiot. 2. an obstinate person. adj. Obstinate.
 T. మొలచు v. n. 1. To be blunt. 2. to be disregarded, or disgraced.

- T. మొల మొలలాడు or మొలలాడు v. n. To evince anger.
 T. మొత్తిక or మొత్తి s. n. vide మొలక. The latter of these two words మొత్తి is also an adj. denoting - Defective, maimed, deficient.
 T. మొట్ట s. n. An outcry; clamour, complaint. కుయ్యో మొట్ట A very loud and clamorous cry. vide మొర.
 T. మొల s. n. 1. The waist. 2. a large nail, or pin. మొలతాడు s. n. (from T. తాడు a string.) The small string round the waist, which every Hindoo wears, and whence is suspended the *lungotee*, or little piece of cloth concealing the privities. మొలనూలు s. n. A female's zone, of gold or silver, and sometimes set with precious stones.
 T. మొలక s. n. 1. A germ, or sprout. 2. the hard substance in a bile, which causes the sore. మొలకబం నారు s. n. Gold supposed to be produced by snakes, and other animals.
 T. మొలచేయు v. a. To sow. lit. to throw, in order to sprout.
 T. మొలమా adj. (from A. مملع) Plated, covered with gold, or silver. s. n. 1. Plating, gilding. 2. any external application to a sore.
 T. మొలుచు v. n. 1. To sprout, germinate, vegetate, or grow. 2. to rise, or appear, as applied to the stars of heaven.
 T. మొల్లతే s. n. A species of Jasmin. *J. multiflorum*.

- ర. మొవ్వు s. n. The tender or young leaves of the palmyra, or other palm trees.
 ర. మొసలి s. n. An alligator. మొసలిరాశి s. n. The sign *Capricornus*, in the zodiac.
 గ. మొహరు s. n. (from P. مهر) A seal.
 ర. మొహూర s. n. A gold *Mohur*, or rupee.
 ర. మోక s. n. A germ, or sprout.
 ర. మోకాలు s. n. making in the inflex. sing. మోకాటి or మోకాలి The knee. మోకాటిచిప్ప s. n. The pan of the knee. మోకాలించు. మోకారిండు or మోకరిల్లు v. n. To kneel.
 ర. మోకు s. n. A cable, or thick rope.
 ర. మోగు v. n. To emit sound, as a bell, &c.
 గ. మోశుము adj. Vain, useless, fruitless.
 గ. మోచీ s. n. 1. A plantain tree. *Musa sapientum*. 2. the silk cotton tree. *Bombax heptaphyllum*.
 గ. మోచికము s. n. The plant termed *Hyperanthera morunga*.
 గ. మోచినము s. n. Liberation, freedom.
 ర. మోచు v. a. To bear, or carry, a burden.
 ర. మోచెయ్య s. n. making in the inflex. sing. మోచేలి The elbow.
 ర. మోట s. n. vide కబలే. మోటబాన s. n. The large bucket, in which water is drawn up from wells.
 ర. మోట adj. Dull, stupid, simple.
 ర. మోటు s. n. 1. A stupid person, a block-head. 2. a stallion. 3. the trunk of a tree when felled. adj. Stupid, ignorant, dull.
 ర. మోడము s. n. Cloudiness.
 ర. మోది s. n. 1. The thick part of the long

- pepper vine. 2. any thing placed by a conjurer to try the ability of another, who if he is not equally skilled is suddenly prevented by sickness, &c. from lifting it up. 3. any person's peculiar style of hand writing.
 ర. మోడు s. n. 1. The trunk of a felled tree. 2. raised, or high, ground. మోడుచలుచు or పడు v. n. To be motionless.
 ర. మోత s. n. 1. (from మోయు q. v.) A load. 2. (from ర. మ్రోయు q. v.) A sound, a roar.
 గ. మోతరఫా s. n. (from A. موترفا) The *Mohturfa* tax, levied on traders, merchants, and artisans.
 గ. మోతుబర or మోతుబరు adj. (from A. محترفا) Confidential, reputable, trust-worthy.
 ర. మోద s. n. A bundle of leaves.
 గ. మోదకము s. n. A sort of sweet cake.
 గ. మోదము s. n. Joy, delight, pleasure, happiness. మోదించు To rejoice, to be happy.
 ర. మోదు v. a. To beat. మోదుకొను v. comp. To beat one's-self.
 ర. మోదుగుచెట్టు s. n. A tree bearing red blossoms. *Rutea frondosa*.
 ర. మోపాది s. n. Danger, risk.
 ర. మోప s. n. A widow.
 ర. మోపు s. n. 1. A large bundle, or load. 2. a burden.
 ర. మోపు v. a. (from ర. మోయు q. v.) 1. To load a burden on another. 2. to put

- upon, or charge against, another. 3. to prop up. **మోపుకొను** v. comp. To load, or take upon one's-self. **మోపుదల** s. n. A charge, or accusation; a load.
- మోపెట్టు** v. a. To brace a bow.
- మోము** s. n. (from s. ముఖ) The face, or countenance.
- మోయు** v. a. To bear, sustain, or carry, a burden. **మోయించు** v. caus. To cause to bear, &c. a burden. **మోసుకొను** v. comp. One's-self to bear, &c. a burden. *vide* **మోపు**.
- మోర** s. n. The face, or countenance. **మోరతోపు** s. n. Averting the face.
- మోరపాళ** s. n. A house, of which the roof is made of grass, leaves, mats, &c., and not of wood.
- మోరు** s. n. The coagulated blood, suffused under the skin, after a bruise.
- మోవి** s. n. The under lip.
- మోపకుడు** s. n. A thief, or robber.
- మోసము** s. n. Fraud, deceit, treachery, trick. **మోసగాడు** A deceitful or treacherous man. **మోసగత్తె** A deceitful or treacherous woman. **మోసగించు-మోసపుచ్చు** - **మోసముచేయు** or **మోసపెట్టు** v. a. To deceive, delude, or betray. **మోసపోవు** v. n. To be deceived.
- మోను** s. n. The sprout of any edible root.
- మోహము** s. n. The overpowering of reason by worldly allurements. adj. Fascinating, stupifying, depriving of sense, or understanding.
- మోహము** s. n. 1. Love. 2. fascination. 3. loss of consciousness, a swoon. **మోహించు** v. a. To love.
- మోహరము** s. n. The array of an army. **మోహరించు** To prepare for battle.
- మోహరా** s. n. (P. *مهر*) All the pieces at chess, with the exception of the *pawns*.
- మోహిని** s. n. A fairy.
- మోక్షము** s. n. Beatitude, bliss, salvation; the exemption of the soul from further transmigration.
- మోంజి** s. n. A waist-cord, made of the holy grass termed *Dhurba*.
- మోక్తికము** s. n. A pearl.
- మోనము** s. n. Silence, taciturnity.
- మోరబిటుడు** s. n. A man who beats, or plays, upon a drum.
- మోర్వి** s. n. A bow-string.
- మోలి** s. n. 1. A diadem. 2. a lock of hair on the crown of the head. 3. hair ornamented and braided round the head.
- మోష్ట** s. n. (P. *مشت*) Boxing, sparring.
- మోహాతిశయము** s. n. An astrologer.
- మ్రంగచెట్టు** s. n. The tree termed *Vangueria spinosa*.
- మ్రందు** v. To burn; to consume. *vide* **మందు**.
- మ్రగ్గు** v. n. 1. To decrease. 2. to become very soft, as applied to fruit. 3. to be overboiled, as applied to food.
- మ్రబ్బు** s. n. *vide* **మబ్బు**.
- మ్రాను** s. n. *vide* **మాను**.
- మ్రాన్పడు** v. n. (from the foregoing) To remain motionless, like wood.

- T. మింకు v. a. *vide* మింకు.
 T. ముక్కు s. n. *vide* ముక్కు.
 T. ముచ్చిమి s. n. Theft, robbery.
 T. ముచ్చిలు v. a. *vide* ముచ్చిలు.
 T. ముచ్చే s. n. *vide* ముచ్చే.
 T. మొక్కు s. n. and verb, *vide* మొక్కు.
 T. మొక్కు v. n. *vide* మొక్కు.
 T. మోకు v. n. *vide* మోకు.
 T. మోయు v. n. *vide* మోకు.
 T. మోల adv. Before; in front.
 S. మ్లేచ్చుడు s. n. The term used to denote a barbarian, but applied in the peninsula, to A Mahomedan.

య

య The forty-first letter, and twenty-sixth consonant, in the Teloogoo alphabet.

- S. యంత s. n. An elephant driver; a charioteer.
 S. యంత్రపాతితములు s. n. plu. *vide* జేంతి
 కలు.
 S. యంత్రము s. n. 1. A machine in general; any implement, or apparatus. 2. a diagram of a mystical nature, or astrological character; a talisman, or amulet.
 S. యజమానుడు s. n. 1. An employer of priests at a sacrifice; the person who institutes it's performance, and pays the expense of it. 2. a lord, or master. 3. an owner, or proprietor. 4. a husband.
 S. యజ్ఞు or యజ్ఞోద్వేదము s. n. The Yujooosh, or Yajoor, one of the four Vedas; it is divided into two principal portions, the white, and black, or Vajus-

uneya; and Tyttreeyu; the former of which is attributed to the saint Yagnawalkya, to whom it was revealed by the sun in the form of a horse; and the latter to Tittree, to whom it was communicated by Yaksha, the first pupil of it's original author, the sage Vysumpanyanu. According to the Pooranas, the Tytriyu portion was named from Tittri, a partridge, the disciples of Vysumpanyanu being changed into those birds, to pick up the text of the Vedas as they were disgorged in a tangible shape, by Yagnawalkya, at the command of Vysumpanyanu; both portions of this Veda are very full on the subject of religious rites; and the prayers peculiar to it are chiefly in measured and poetical prose.

- S. యజ్ఞము s. n. A sacrifice; a ceremony in which oblations are presented. It is used in the peninsula chiefly to denote that particular sacrifice in which a goat is smothered, and the inside film of fat is dressed and eaten by the bramins; the person who celebrates this sacrifice assumes the honorary title of Somiyazooloo. యజ్ఞసూత్రము or యజ్ఞోపవీతము s. n. The characteristic thread, worn by the three principal classes of the Hindoos.
 S. యజ్వ or యజ్వడు s. n. A sacrificer in due form, or agreeably to the ritual of the Vedas.
 S. యతి s. n. A sage whose passions are

- completely under subjection; a religious mendicant, especially one of the *Jaina* sect. 2. in Teloogoo verse, the first letter of every foot.
- s. యత్నము s. n. 1. Effort, exertion, endeavour; perseverance, energy. 2. intention, design, purpose. *vide* జెతనము. దైవయత్నము A decree of providence. యత్నపడు v. n. 1. To endeavour, or try. 2. to intend, or design.
- s. యథా adv. As, according to, to the extent of. adj. Usual, customary. యథా యథా లైపోవు To run away in various directions; to flee, or disperse, *on all sides*. యథావిధి According to the Shastras. యథాశక్తి To the extent of capability; as much as possible. యథాస్థితి As before, as it was. s. n. Former state, usual condition.
- s. యథార్థము s. n. Truth, verity. adv. Truly. adj. True, real.
- s. యథేష్టము - యథేచ్ఛితము or యథేచ్ఛము adv. At one's will, as one pleases.
- s. యథోచితము adj. Sufficient, suitable, proper. adv. As much as may be fit; precisely what is required, neither more, nor less. యథోచితమునామాట్లాడు To say neither more, nor less, than is necessary, but just what is proper on the occasion.
- s. యదృచ్ఛ s. n. Wilfulness, independence; following one's own fancies. adv. Of one's own accord.
- s. యమశము s. n. Alliteration, rhyme, the

repetition of similar sounds either in the course of a sentence, or line, or at the end of two corresponding stanzas.

- s. యమము s. n. Restraining the passions.
- s. యమశము s. n. A pair, brace, or couple.
- s. యమశులు s. n. plu. Twins.
- s. యమి s. n. A sage, *Moonee*, or person restraining the passions.
- s. యముడు s. n. *Yama*, the deity of *Naraka*, or hell, and judge of departed souls; also presiding over the southern point. He is often identified with death, and corresponds with the Grecian *Pluto*, and *Minos*. The sun is his father, and a personification of the river *Jumna* his sister. His steed is the buffalo.
- s. యమున s. n. The river *Jumna*, which runs into the Ganges, immediately below *Allahabad*.
- s. యమాతి s. n. A monarch of India, the fifth of the lunar race.
- s. యవనదేశము s. n. A country, most probably *Bactria*, or it may be extended from that colony to *Ionia*, to which word it bears some resemblance, or still further to *Greece*. By late Hindoo writers, it is most commonly applied to *Arabia*.
- s. యవనిక s. n. A screen, or wall of cloth.
- s. యవనుడు s. n. A *yavana*, apparently at first a *Greek*, but since applied to both the *Mahomedan* and *European* invaders of India.
- s. యవలు s. n. plu. Barley. *Hordeum hexastichon*.

s. యవసము s. n. Meadow, or pasture, grass.

s. యవాఁశు s. n. Sour gruel, prepared by the spontaneous fermentation of water, in which rice has been boiled.

s. యవాని or యవానిక s. n. Bishops weed. *Sison ammi. Lin.*

s. యవిష్టుఁడు or యవీయుఁడు s. n. A younger brother, or man younger than one's-self.

s. యవీమః s. n. A younger sister, or woman younger than one's-self.

g. యవ్యనము s. n. *vide* యౌవనము.

s. యశము or యశస్సు s. n. Fame, renown, celebrity, glory, reputation.

s. యష్టి s. n. 1. A staff, or stick. 2. a necklace. 3. a string, or thread, especially of pearls.

s. యష్టికుఢుకము s. n. Liquorice, or the root of the *Abrus precatorius*, which is used for it in India.

s. యతుకదామము s. n. Perfumed sandal, mixed with camphor, agallochum, musk, and saffron, in various proportions.

s. యక్షుఁడు s. n. A demi-god, attendant especially on *Cubera*, the god of riches.

s. యక్షు s. n. Pulmonary consumption.

s. యాశము s. n. *vide* యజ్ఞము,

g. యాశాని s. n. A coin, in value equal to ten cash.

g. యాచ adj. *vide* ఏన.

s. యాచకము s. n. Begging, asking. adj. Begging.

s. యాచకుఁడు s. n. A beggar, or mendicant.

s. యాచన or యాచ్ఛ s. n. Begging, asking, requesting. యాచించు To beg of any one.

s. యాచితకము s. n. A thing borrowed for use.

s. యాజకుఁడు s. n. An officiating priest, or bramin who conducts any part of a sacrifice.

s. యాజ్ఞదత్తి s. n. *Cubera*, the god of riches.

s. యాజ్ఞసేని s. n. A name of *Browpadi*, wife of the *Pandoos*.

s. యాతన s. n. Torment, acute pain, agony.

g. యాతము s. n. *vide* యాతము.

s. యాతయామము s. n. Boiled-rice, kept cold over night, for breakfast.

s. యాతుధానుఁడు s. n. A giant, or goblin.

s. యాత్ర s. n. 1. Travelling, moving, proceeding, marching. 2. a pilgrimage. 3: the procession of an idol, at any holy festival; or the festival itself.

s. యాదళిపతి s. n. The sea, or ocean.

s. యాదము s. n. A fierce aquatic, or amphibious, animal.

s. యాదసాంపతి s. n. 1. *Varoona*, the indian *Neptune*. 2. the ocean.

g. యాదస్తు s. n. (from P. یادداشت) A memorandum.

g. యాది s. n. (P. یاد) Recollection, memory, attention.

s. యాదృశము adj. As like, how like, which like.

౧. యానసా శ్రము s. n. A ship, vessel, or boat.
౨. యానము s. n. 1. A vehicle, or conveyance. 2. going, marching.
౩. యాపనము s. n. Spending, or passing away, time.
౪. యాప్యము &c. adj. Low, vile, contemptible.
౫. యాభై or యాభై numeral adj. and sub. Fifty. *vide* ఏబది.
౬. యామము s. n. (H. جام) A watch, or period, equal to three english hours. యామిని or యామవతి s. n. Night. యామకుడు s. n. A patrole, moving round at every watch.
౭. యాల adv. Why, wherefore. *vide* ఏలా.
౮. యాలకులు s. n. plu. Cardamom seeds. *vide* ఏల.
౯. యావకము or యావము s. n. 1. A kind of pulse. 2. sealing wax. 3. lac, the red animal dye.
౧౦. యావత్తు adj. All, entire. s. n. The whole. adv. Wholly, entirely, altogether.
౧౧. యాస adj. *vide* ఏస.
౧౨. యుక్తము &c. adj. Right, proper, fit. 2. joined, or united with. s. n. Propriety, fitness.
౧౩. యుక్తి s. n. 1. Propriety, fitness. 2. inference, deduction from circumstance, or argument. 3. an approved or good argument, or plea. 4. an excellent expedient, a happy thought. 5. advice, counsel.
౧౪. యుగము s. n. 1. A pair, couple, or brace. 2. a yoke. 3. age, as applied to that of

mankind. 4. an age of the world. The people of Telingana, following the astronomical system of the bramins, divide what they term the infinity of time into four great ages, which they suppose to be in constant revolution. These they denominate యుగములు, or *conjunctions*; periods which seem to have been calculated by the bramins as the probable dates of some remote conjunctions of the heavenly bodies, which they assumed merely to assist astronomical computations, but which have been implicitly adopted by the vulgar as real eras. The first of these four ages is named కృతయుగము, referring apparently to some conjunction which is supposed to have taken place at the కృత creation; for, according to the Hindoos, the supreme being created the world in the first age of this name. It consists of 17,28,000 years. The 2d is denominated త్రైతాయుగము, the conjunction of the త్రైతా or three *sacrificial fires*; so called, because the great sacrifice in which these fires are used is supposed to have been introduced during this period, which contains 12,96,000 years. The 3d is named ద్వాపరయుగము a compound of ద్వి two, and పర the next, that which followed the two first, viz. the third; this comprises 8,64,000 years. The 4th, or present age, is known by the name of కలియుగము, properly signifying *vicious* or *sinful*. To

this age they assign a period of 4,32,000 years, of which, in the present year of our Lord 1821, 4921 are already elapsed. If the years in the fourth age be doubled, the number of those in the 3d is given. If multiplied by 3, the length of the 2d is found; and if multiplied by 4, the product is the length of the first age.

s. యుగళము or యుగ్మము s. n. A pair, brace, or couple.

t. యుగ్మలి s. n. A woman.

s. యుగ్యము s. n. 1. Any vehicle, or conveyance. 2. any yoked animal.

s. యుతకము s. n. 1. A pair, or couple. 2. a female garment.

s. యుతము &c. adj. Joined, united, combined, connected.

s. యుద్ధము s. n. War, battle, combat, contest. యుద్ధరంగము The field of battle.

s. యుధిష్ఠిరుఁడు s. n. The eldest of the five Pandoo princes.

s. యువ s. n. The ninth year, in the Hindoo cycle of sixty.

s. యువతి s. n. A young woman.

s. యువరాజు s. n. A young prince, especially the heir apparent, and associated to the throne.

s. యూక s. n. A louse.

s. యూథము s. n. An assemblage, flock, or multitude.

s. యూథిక s. n. A species of Jasmin. *J. auriculatum*.

s. యూపము s. n. A post to which the victim is bound, as a sacrifice.

s. యూషము s. n. Pease-soup, or porridge.

g. యోక్తాలు s. n. (from t. ఎక్తు to ascend, or mount.) The Teloogoo multiplication table.

t. యోక్త postpos. Of. The sign of the genitive case.

s. యోక్తము s. n. The tie of a yoke.

s. యోగము s. n. 1. Junction, union. 2. coition, copulation. 3. meeting, conflux. 4. abstract or religious meditation. 5. a lucky conjuncture; good fortune, or luck. 6. a particular mode of religious worship.

యోగక్షేమము s. n. Welfare.

యోగదృష్టి s. n. The second sight, obtained by devotion. యోగాభ్యాసము The keeping the body in a fixed posture, for spiritual worship.

s. యోగి s. n. A devotee; an ascetic in general.

s. యోగీష్ఠము s. n. Lead.

s. యోగ్యత s. n. 1. Ability, cleverness, merit. 2. worthiness, fitness, capacity.

s. యోగ్యము &c. adj. 1. Worthy, fit, proper. 2. clever, skilful.

g. యోచన s. n. 1. Consideration, deliberation, reflection. 2. counsel, advice. 3. expedient, means. యోచించు v. a. To consider, or deliberate.

s. యోజినగంధి s. n. A name of *Sutyurutee*, mother of *Vyasa*, the sage and poet.

s. యోజినము s. n. 1. A *yojana*, or native league. 2. vide యోచన.

s. యోధ s. n. A warrior, combatant, or soldier.

s. యోని s. n. 1. The vulva. 2. cause, origin. 3. place or scite of birth.

s. యోష or యోషిత్తు s. n. A woman.

s. యౌతకము s. n. A nuptial gift, or present.

s. యౌవనము s. n. Youth, manhood.
యౌవనలక్షణము s. n. (from s. లక్షణ
a mark, or sign.) 1. Beauty, 2. the breast, the bosom.

ర

ర The forty-second letter, and twenty-seventh consonant, in the Teloogoo alphabet.

r. రంకు s. n. Adultery, fornication, debauchery. *vide* లంకు. రంకులుగట్టు To impute adultery, or fornication, to any one. రంకులాది s. n. A loose female. రంకుతనము s. n. Whoredom.

s. రంకుడు s. n. A poor, indigent, or avaricious man; a miser.

s. రంకువు s. n. A sort of deer; the spotted axis.

r. రంకె s. n. A roar; bellowing, or lowing.

s. రంకము s. n. 1. The place where acting, &c. is exhibited; a stage. 2. a field of battle.

r. రంకరించు or రంకలించు v. a. To blend or mix together, with the finger, any solid and liquid substance.

rud. రంకు s. n. (from s. రంక. P. رنگ) 1. Colour, paint, tint, dye. 2. lustre, shining.

రంకాజీవుడు s. n. A painter. రంకపల్లి

s. n. The painting the floor with figures.

రంకాయించు. రంకుచేయు or రంకుచేయు To paint.

s. రంజినము s. n. Gladdening, rejoicing.

రంజించు v. a. To gladden, to please.

v. n. To be glad, to rejoice. రంజిల్లు or

రంజిలు v. n. To be glad, or pleased; to rejoice.

s. రండ s. n. A widow.

r. రంతు s. n. A noise; clamour.

s. రంధ్రము s. n. A hole, fissure, cavity, or chasm.

r. రంపము s. n. A carpenter's saw. *vide* లంపము. రంపకాడు A person who works with a saw; a sawer.

s. రంభ s. n. 1. A plantain. 2. one of the courtezans of *Swurga*.

s. రంభితము s. n. The lowing of cattle.

s. రంహతి s. n. 1. Speed, velocity. 2. the speed of a car, or chariot.

s. రంహము s. n. Speed, haste, velocity.

rud. రక్తస్థి s. n. *vide* రాక్షసి.

rud. రక్తమండ s. n. *vide* రాక్షసుడు.

r. రక్తు v. a. To scratch, or tear with the nails, or talons. s. n. A scratch, or tear.

r. రక్తాను v. n. 1. To extend. 2. to grow.

s. రక్తము s. n. 1. Blood. 2. the colour red. adj. 1. Bloody. 2. red. రక్తప s. n. (from

s. పా that drinks.) A leech. రక్తపక్షుడు

s. n. *Garooda*, as having red wings. రక్త

బీజము s. n. The pomegranate, from it's

red seeds. రక్తాయుము s. n. 1. A buffalo.

2. a dove; from their red eyes. రక్తము

- శీయు v. a. To bleed, or draw blood. రక్తము నారు v. n. To bleed; blood to flow.
- s. రక్తము &c. adj. Attached to, fond of.
- s. రక్తాక్షి s. n. The fifty-eighth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. రక్తి s. n. 1. Affection, attachment. 2. excessive joy, or pleasure.
- r. రగులు v. n. To burn, or flame. రగించు v. a. To kindle, or light, a fire. రగులకొను or రగుల్చును v. comp. To take fire of itself.
- s. రచన s. n. 1. Literary composition. 2. becoming, or orderly, arrangement. రచించు or రచియించు v. a. To compose a literary work. రచనగా adv. In good order, agreeably, pleasantly.
- r. రచ్చ s. n. 1. A court of audience. 2. betraying, or divulging, a secret. 3. a quarrel, or dispute. రచ్చబల్లి s. n. A plank, used as a seat.
- s. రజకుడు s. n. A washerman.
- s. రజితము s. n. 1. Silver. 2. gold. adj. White. రజితాచలము s. n. (from s. అచల a mountain.) Mount *kylasa*, the residence of *Siva*.
- s. రజిని s. n. 1. Night. 2. turmeric.
- s. రజము s. n. 1. Dust. 2. the dust, or pollen, of a flower.
- s. రజిస్వల s. n. A menstruous female. రజిస్వలమవు v. n. To become menstruous.
- s. రజిమ్మ s. n. 1. *vide* రజము. 2. the menstrual evacuation. 3. the second condition of humanity, the quality or property of passion; that which produces sensual desire, worldly coveting, pride, and falsehood, and is the cause of pain.
- e. రజా s. n. (from A. رجا) Permission, leave; leave of absence.
- r. రజులు s. n. plu. Vain, or useless, words.
- s. రజ్జువు s. n. A rope, cord, string, or tie.
- s. రజితము s. n. The noise of burning flame.
- r. రట్టది s. n. The exposition of another's vices, or faults.
- r. రట్టు s. n. Betraying; divulging a secret.
- s. రణము s. n. War, battle. రణగృహము s. n. A house, built over the gate of a fort. రణమండలము or రణరంగము s. n. The field of battle.
- rud. రణము s. n. *vide* s. వ్రణము.
- s. రణరణకము s. n. 1. Anxiety, regret. 2. love, desire.
- rud. రతనము s. n. *vide* s. రత్నము.
- s. రతము &c. adj. Intent on, actively occupied, or engaged in. s. n. Copulation, coition.
- s. రతి s. n. 1. *Rutee*, the wife of the Hindoo Cupid. 2. coition, copulation. 3. attachment, desire, passion. 4. the name of the small weight used for emeralds. రతిసలుపు To copulate.
- s. రత్నము s. n. 1. A jewel, or gem. 2. the best of it's kind, or species. రత్నకర్ణ s. n. (from s. కర్ణ embryo.) The earth; as producing gems. రత్నకర్ణుడు s. n. *Cubera*, the god of wealth. రత్నకంబలి s. n. A figured carpet.

- s. రత్న s. n. The closed hand, or fist.
s. రథము s. n. 1. A car, or war chariot. 2. the car of an idol. 3. any carriage, or vehicle. రథకట్య s. n. A number, or multitude, of cars. రథకారుడు s. n. A maker of cars; a coach maker, or carpenter. రథమెక్కు To ascend a car, &c. రథము - యడుపునడుపు or తోలు To drive a carriage. రథాంకము s. n. 1. A wheel, or any part of a carriage. 2. the discus of Vishnoo. 3. the ruddy goose.
s. రథి - రథికుడు or రథినుడు s. n. A warrior, fighting in a car.
s. రథ్య s. n. A carriage, or high, road. రథ్యావాదము s. n. Common talk, the talk of the high road.
s. రథ్యము s. n. A carriage horse.
s. రదచ్చదము or రదనచ్చదము s. n. The lip.
s. రదనము or రదము s. n. A tooth, a tusk.
t. రద్ది s. n. 1. A disturbance, or noise. 2. a report unfavorable to one's character. 3. betraying; divulging a secret.
g. రద్దు s. n. (from A. رد) 1. Rejection, repulsion; setting aside, disallowing. 2. rescission. 3. rendering null and void.
t. రప్పించు v. caus. of వచ్చు to come, q. v. To cause to come; to send for.
s. రభసము s. n. 1. Speed, velocity. 2. joy, delight.
s. రమ s. n. A name of *Lutchmi*.
s. రమణ s. n. Beauty. రమణి s. n. A beautiful, or handsome, female. రమణీయము adj. Beautiful, pleasing, charming.

- రమ్యము adj. 1. Charming, pleasing, delightful. 2. commodious, agreeable.
s. రమణుడు s. n. A husband.
g. రమారమి adv. At a guess; on an average; more or less.
s. రమించు or రమియించు v. a. To copulate.
s. రయము s. n. Speed, velocity, precipitation.
s. రల్లకము s. n. A blanket.
t. రవ s. n. 1. A diamond. *vide* అవ. 2. a small particle of any thing; small shot. రవంత lit. as much as a particle. s. n. A very little, a trifle. adj. Very little, some.
s. రవణ s. n. A hand-bell.
t. రవణము s. n. An ornament of any kind.
s. రవణము adj. Sonorous, sounding.
s. రవము s. n. Sound in general; a cry, a noise.
t. రవరవ adv. Quickly, hastily, precipitately.
g. రవావా s. n. (from P. رواد) A pass, or passport. adj. Dispatched, sent off, forwarded.
s. రవి s. n. The sun.
g. రవిక s. n. *vide* అవిక.
t. రవులు v. n. *vide* రవూలు.
g. రవేసు s. n. (from P. روض custom, fashion.) Established or customary fees. రవేసులకులు Fine, or excellent, beetle leaves.
t. రవ్య s. n. *vide* అవ్య.
s. రశన s. n. A woman's zone, or girdle.
s. రశ్మి s. n. 1. A ray of light. 2. lustre.

- t. రసదాది s. n. The sugar cane.
 s. రసన s. n. The tongue.
 s. రసము s. n. (H. رس) 1. Juice, sap, exudation, fluid, liquid. 2. mercury or quicksilver. 3. flavour, taste, savour; as sweet, sour, &c. 4. taste, sentiment or emotion, as an object of descriptive poetry, of which nine are enumerated, viz. love, mirth, tenderness, anger, heroism, terror, disgust, surprize, and tranquillity or content.
 రసజ్ఞ s. n. (from s. జ్ఞా that knows.) The tongue; as discriminating tastes. రసకర్పూరము s. n. lit. the camphor of quicksilver. A sort of muriate of mercury, the preparation of which is particularly explained by Ainslie, in his *Materia medica* of Hindoostan. It corresponds very nearly with *calomel*. పాదరసము Mercury, or quicksilver.
 s. రసవతి s. n. A kitchen.
 s. రసవాదము s. n. Alchymy. రసవాది s. n. An alchymist.
 s. రసాతలము s. n. *vide* పాతాళము.
 s. రసాయనము s. n. 1. Butter-milk. 2. the *elixir vitæ* of the alchymists.
 s. రసాల s. n. Curds, mixed up with sugar and spices.
 s. రసాలము s. n. 1. The mango tree. 2. the sugar cane.
 t. రసి or రసిక s. n. The pus, or matter, of a sore.
 s. రసికత్వము s. n. Possession of taste, as regards literary composition, or female dress.

- s. రసికుడు s. n. A man of taste, especially as regards literary composition, or female dress.
 s. రసితము s. n. Sound, noise, thunder.
 s. రసోనకము s. n. Garlick.
 g. రస్తు s. n. (from P. رست) Store of grain, or provisions, laid up for an army.
 s. రహటము s. n. A spinning wheel.
 t. రహట or రహటు s. n. The being much frequented, or used.
 g. రహదారీ s. n. (from P. راهداري) The collection of duties on the high roads. రహదారీ బీటి A passport, specifying these duties to have been paid.
 s. రహస్యము s. n. A secret, a mystery. adj. Secret, private.
 t. రహి s. n. Desire, wish.
 s. రహితము &c. adj. Destitute, bereft, left, abandoned.
 t. రహితు or రయితు s. n. (A. رعيت) A ryot, or cultivator.
 s. రక్ష s. n. 1. Preserving, saving, protecting. 2. an amulet. 3. the actual cautery, often applied by the native doctors, as a cure to diseases of various kinds. రక్షితము &c. adj. Preserved, saved, protected. రక్షణ s. n. Preservation, protection. రక్షించు v. a. To preserve, save, or protect. రక్షించుకొను v. comp. 1. To preserve, &c. one's-self. 2. to nourish or protect another, for one's own use, or advantage. పాదరక్ష s. n. lit. protecting the foot. A shoe. రక్షకము &c. adj. Preserving, protecting, saving.

- s. రాక్షసు s. n. vide రాక్షసుడు.
- T. రా s. n. 1. A stone. 2. a king.
- s. రాంకవము s. n. Any thing manufactured of wool, or hair.
- s. రాంభము s. n. The bamboo staff of a religious student.
- T. రాక or రాకద s. n. (from T. వచ్చు to come q. v.) Coming, approaching, arrival. రాకపోవు v. n. Not to come, or arrive.
- s. రాక s. n. 1. The full moon, or lunar day on which it is full. 2. a girl in whom menstruation has newly commenced.
- TUD. రాకాసి s. n. vide రాక్షసి.
- s. రాగము s. n. 1. A mode in music, of which the Hindoos reckon many, and frequently personify them in poetry, and mythology. 2. mental affection in general; as sorrow, joy, &c. 3. envy. రాగద్వేషములు s. n. plu. Envy and hatred.
- T. రాగ s. n. Copper.
- T. రాగచెట్టు s. n. The poplar leaved fig tree. *Ficus religiosa*.
- T. రాగదీవిళ్ల s. n. A circular ornamented plate of gold, worn by Hindoo females, on the crown of the head.
- T. రాగలు or రాగల్లు v. n. 1. To shine. 2. to be glad, to rejoice.
- T. రాగులు s. n. plu. The grain termed at Madras *Natchenny*, or raggy. *Cynosurus coracanus*.
- s. రామపుడు s. n. A name of Rama.
- TUD. రాచ adj. (from s. రాజ్) Of or belonging to the cast of *Ratsawars*, found chiefly in the northern circars. They

are originally descended from the *Raja*, or *Chutriya* casts in the north of India, and are of the second pure tribe of Hindoos; but have, for many generations, been settled in Telingana, where many of them, in former times, assumed and held regal sway. They have a very high sense of honor; and, from want of attention to their prejudices and notions on this point, we have, on more than one occasion, driven several of this fine cast of men to suicide. A remarkable case of this kind took place, in open court, when one of them stabbed himself to the heart, rather than part with his weapon, when it was attempted to disarm him; another occurred more recently, where, rather than submit to the usual process of court, a *Ratsawar* first destroyed his whole family, and then himself.

- TUD. & s. రాచకార్యము s. n. 1. Affairs of state. 2. news, information.
- T. రాచు v. a. 1. To rub. 2. to cover with any substance; to whitewash. 3. to file. రాచుకొను v. comp. To rub one's-self against any thing.
- T. రాచూరి s. n. (from రా a king, and చూలు a child.) A prince, or princess.
- s. రాజి adj. in compos. 1. Royal; of or belonging to a king. 2. eminent, chief, excellent. రాజిత్యము s. n. Royalty. రాజిదంతములు s. n. plu. The *fore-teeth*. రాజిధాని s. n. A metropolis or royal residence. రాజిన్యడు s. n. A man of the

- regal, or military, tribe; being the second pure Hindoo cast. రాజపత్ని s. n. (from s. పత్ని *a wife*.) A queen. రాజవీజి adj. Sprung from a royal race. రాజమార్గము s. n. The *high* way. రాజగృహము s. n. A palace. రాజధర్మములు The duties incumbent on a king. రాజనీతి s. n. Justice, and other conduct becoming a king. రాజరాజు s. n. 1. The king of kings; an emperor, or universal monarch. 2. *Cubera*, the god of riches. రాజసర్పము s. n. A large species of snake. రాజిసూయము s. n. A sacrifice performed only by a universal monarch, attended by his tributary princes, as in the case of *Yoddhishtira* and others. రాజహంస or రాజహంసము s. n. lit. the king swan. 1. An excellent king. 2. a superior kind of white swan, with red legs and beak, by some supposed to be the flamingo. రాజివాళము s. n. An inferior sort of diamond, from the country *Virata*, not used as an ornament, but deemed propitious to the sovereign who possesses it. రాజింకము s. n. Regal state. రాజికము s. n. The oppression of the government, as opposed to దైవికము evil preordained by providence, or the visitation of God.
- T. రాజేనములు s. n. plu. A superior kind of paddy.
- S. రాజమాషములు s. n. plu. The pulse termed *Dolichos catiangu*.
- S. రాజియత్తు s. n. Pulmonary consumption.
- S. రాజివి s. n. The blue jay.
- S. రాజిసము s. n. Pride, arrogance, presumption.
- S. రాజి s. n. A line, or row.
- S. ముజిల్లు v. n. To shine.
- G. రాజీ adj. (from A. راضي) Satisfied, contented, agreed, pleased, willing. రాజీనామా s. n. (from A. راضي نامه) A written agreement; an acknowledgment of a cause being finally settled, given by the plaintiff.
- S. రాజీవము s. n. 1. A large fish. *Ciprinus niloticus*. Buch. 2. the lotus.
- S. రాజు s. n. (H. راجا) A king, prince, or sovereign. 2. a man of the regal, military, or second pure Hindoo tribe. 3. a master or lord. 4. the moon.
- T. రాజే v. n. To take fire; to begin to burn. రాజవేయు To kindle, light, or set on fire.
- S. రాజ్యము s. n. 1. A kingdom, country, or province. 2. the administration of sovereignty.
- T. రాట్టము or రాట్నము s. n. A spinning wheel. రాట్టమువడుట To spin. రంకుల రాట్టము s. n. A whirling machine, in which the lower classes amuse themselves, at festivals, &c.
- S. రాట్టు s. n. A king.
- T. రాడు s. n. A post, or pillar.
- T. రాణి s. n. 1. Brightness, lustre. 2. affect-

- tion. రాణించు v. n. To shine, to be splendid.
- ర. రాణి s. n. (H. رانی) 1. A queen. 2. a wife.
- రాణివాసము s. n. (from రాణి residence.) 1. A seraglio. 2. residence in a seraglio.
- ర. రాణువ s. n. An army.
- ర. రాత s. n. *vide* రాత్రు.
- ర. రాతి adj. Made of stone. రాతిగుండె s. n. A heart of stone; bravery. రాతిపుప్పు Rock salt.
- స. రాత్రి s. n. (H. لیل) Night. అధరా రాత్రి s. n. Midnight. రాత్రింబగళ్లు Night and day.
- రాత్రుకుడు s. n. A man frequenting at night the houses of harlots. రాత్రించుకుడు or రాత్రిచరుడు s. n. (from రాచరు who wanders.) 1. A goblin, or fiend. 2. a thief. 3. a patrole. రాత్రిజము s. n. (from రాజి born.) A star. రాత్రిజోగరము s. n. (from రాజోగర who wakes.) A dog.
- స. రాధాంతము s. n. Demonstrated truth; proved and established fact.
- స. రాధ s. n. 1. The name of a celebrated Gopi, mistress of Krishna, during his residence with the cowherds. 2. the sixteenth of the lunar mansions. 3. lustre, lightning.
- స. రాధేయుడు s. n. A name of Kurna, celebrated in the Mahabarat.
- ర. రాబిది - రాపుది or రాయిది s. n. (from రాచు q. v.) 1. Rubbing. 2. filing.
- ర. రాబట్టు v. a. (from రా the infinitive of రావచ్చు to come, and పట్టు to seize.) To recover, or regain.

- ర. రాబులుకు s. n. A heron.
- ర. రాబొది s. n. Powder, either produced by rubbing, or filing, or from stone.
- ర. రాబోది or రాబోణి s. n. A queen.
- స. రామ s. n. A woman.
- స. రామరము s. n. Assafoetida.
- ర. రామలు s. n. plu. A sort of fish.
- ర. రామసాగరములు s. n. plu. A species of paddy.
- స. రామాయణము s. n. The second epic poem of the Hindoos, recording the adventures of Rama, the son of Dasaradha, sovereign of Oude, written by the poet Valmееkee.
- స. రాముడు s. n. A name common to three incarnations of Vishnoo; Parasoorama, the son of the moonee Jamadagni, born at the commencement of the second, or Treta yoog, for the purpose of punishing the tyrannical kings of the Chutriya race; Ramachundra, the son of Dasaradha, king of Oude, born at the close of the second age, to destroy the demons who infested the earth, and especially Ravana the Daitya sovereign of Ceylon; and Balarama, the elder and half brother of Krishna, the son of Rohini, born at the end of the Dwapara or third age.
- స. రామేశ్వరము s. n. Rameswarum, a holy Hindoo place, with a celebrated temple, situated between the island of Ceylon, and the Coast of Coromandel, where the Hindoo deity Rama is said to have formed what is called "Adam's bridge,"

and thereby to have passed from India to Ceylon.

TUD. రాయంచే s. n. vide రాజహంస No. 2, under రాజి.

T. రాయడు s. n. 1. Master, lord. 2. a title assumed by many as a surname. It's plural రాయలు was the title assumed by the last Telinga dynasty; the kings of Bijanagur.

T. రాయభారము or రాయభారము s. n. A negociation; embassy.

T. రాయపమువాడు s. n. A Roysoom, or native secretary.

T. రాయి s. n. making in the inflex. sing. రాతి, and in the nom. plu. రాళ్లు A stone. రాయివేయు lit. to throw a stone. To obstruct, or prevent. రాయిపడు lit. a stone to fall. To be obstructed, or prevented. ఇటికెరాయి s. n. A brick. ఆకురాయి lit. a leaf stone. A file. రాయిరప్ప Stones, &c.

T. రాయు v. a. 1. vide రాచు. 2. vide రాయు. 3. to become hoarse.

T. రాయుడు s. n. The title assumed as a surname, by the Velma cast, in the northern circars.

T. & s. రారాజే s. n. vide రాజిరాజే No. 1, under రాజి.

T. రారాపు s. n. Hard, or continual, rubbing.

T. రాలు v. n. To fall, or drop, down; applied particularly to leaves. రాలుచు - రాలుపు or రాలగొట్టు v. a. To knock off; to cause to fall, or drop down.

s. రావణుడు s. n. The king of Lanka, or Ceylon, killed by Rama.

s. రావము s. n. Sound, noise.

T. రావించు v. caus. (from రా the infinitive of వచ్చు to come.) To cause to come; to send for.

T. రావిచెట్టు s. n. The poplar leaved fig tree. *Ficus religiosa*.

T. రావిరేక or రావ్రేకు s. n. An ornament suspended from the hair, on the forehead of children.

T. రాపు s. n. 1. vide రాయుడు. 2. vide రాయుడు No. 2.

s. రాశి or రాసి s. n. 1. A heap, stack, pile, quantity, or multitude. 2. a sign of the zodiac. రాశిపోయు To heap, or pile up.

s. రాష్ట్రము s. n. An inhabited country, realm, or region.

s. రాసక్రీడ s. n. A game played by children.

s. రాసభము s. n. An ass.

s. రాహు or రాహువు s. n. *Rahoo* son of *Sinhika*; the moon's ascending node, personified by the Hindoos as the eighth planet. He is a demon whose head was cut off by *Vishnoo*, but the head and tail retain their separate existence, and being transferred to the stellar sphere, cause eclipses, especially the former, by attempting to swallow the sun and moon.

s. రాక్షస s. n. The forty-ninth year, of the Hindoo cycle of sixty.

s. రాక్షసి s. n. A female రాక్షసుడు q. v.

s. రాక్షసుడు s. n. An evil spirit; a demon,

a vampire, a fiend; but who appears to be of various descriptions, and is either a powerful *Titan*, or enemy of the gods, in a superhuman or incarnate form, as *Ravana* and others; an attendant on *Cubera*, and guardian of his treasures; or a mischievous and cruel goblin, or ogre, haunting cemeteries, animating dead bodies, and devouring human beings.

s. రింఖ s. n. The hoof of a horse.

s. రింఖణము s. n. 1. Slipping, stumbling. 2. stammering.

t. రింకు s. n. The fluttering of wings.

TUD. రిక్త s. n. (from s. రిక్త) A star.

s. రిక్తము &c. adj. 1. Empty, void. 2. poor, indigent.

s. రిక్తము s. n. Wealth, property.

s. రిక్తహరి s. n. An heir; one who succeeds to the property of the deceased, and gives the funeral cake.

s. రిటి s. n. The crackling of flame.

TUD. రిత్త adj. 1. *vide* s. రిక్తము. 2. useless.

s. రివుడు s. n. An enemy.

t. రిప్పున adv. 1. Suddenly, abruptly. 2. quickly, speedily.

t. రిమ్మ s. n. 1. Sickness. 2. evil, misfortune.

s. రిధ s. n. Disrespect, irreverence, disregard.

s. రిణము adj. Oozing, dripping, leaking, distilling.

s. రితి s. n. 1. Manner, mode, method, way.

2. brass; pale brass, prince's metal.

s. రిరువు s. n. *vide* రితి No. 1.

t. రుంజే s. n. A sort of brazen drum.

s. రుంజము s. n. 1. A headless trunk or body. 2. a decapitated head.

s. రుక్మ s. n. 1. Sickness, illness, disease. 2. lustre, light, splendour.

s. రుక్మము s. n. Gold.

s. రుక్మవతి s. n. A name of *Rutee*.

s. రుక్మము &c. adj. Bent, crooked, curved.

s. రుచికము s. n. An ornament for the neck, or breast.

s. రుచి s. n. 1. Taste, relish. 2. desire, wish. 3. lustre, light. 4. beauty. రుచించు v. n.

1. To yield a taste, or relish. 2. to be to

one's liking. రుచిచూచు To try, lit. to

see, the taste of any thing. రుచికరము

adj. Delicious to the taste.

s. రుచిరము adj. Beautiful, handsome, charming, pleasing.

s. రుచ్యము adj. Beautiful, pleasing, captivating.

s. రుజ s. n. 1. Disease, sickness. 2. overthrow, destruction.

G. రుజేవు s. n. (from A. رجع 1. return, turning towards, appearing. 2. reference.)

Proof, conviction. adj. proved, established.

s. రుట్టు s. n. Anger, wrath, passion.

t. రుత్త s. n. Destruction, ruin, havoc. adj. Destroyed, ruined.

s. రుదితము s. n. Weeping, crying.

t. రుద్దు v. a. To rub any thing on the body, in order to clean it.

s. రుద్ధము &c. adj. 1. Surrounded, begirt. 2. obstructed.

- TUD. రుద్రజడచెట్టు s. n. The plant termed Basilic basil. *Ocimum basilicum*.
- s. రుద్రభూమి s. n. A cemetery, or place where the dead are burnt, or buried.
- s. రుద్రాణి s. n. A name of *Doorga*, or *Parvatee*, wife of *Siva*.
- s. రుద్రాక్షచెట్టు s. n. The tree termed *Elæocarpus ganitrus*. It's seeds, named రుద్రాక్షులు, are much used for rosaries, by the worshippers of *Siva*.
- s. రుద్రుడు s. n. 1. A name or form of *Siva*. 2. one of the demi-gods, or inferior manifestations of *Siva*, eleven in number.
- s. రుధిరము s. n. Blood.
- s. రుధిరోద్ధారి s. n. The fifty-seventh year, in the Hindoo cycle of sixty.
- g. రుప్పు or రువ్వు v. a. To throw, or fling. *vide* ఋప్పు.
- t. రుబ్బు v. a. To grind, in a mortar, any thing first moistened in water. రుబ్బుపొత్తము s. n. The stone pestle used therein. రుబ్బురోలు s. n. A mortar made of stone.
- s. రుమ s. n. 1. The salt mines of *Sambhar*, a town in *Ajmeer*, 20 miles west of *Jayana-gar*. 2. the wife of the monkey *Soongreeva*.
- g. రుమాల or రుమాల s. n. (from P. رومال) A handkerchief, or towel.
- s. రురువు s. n. A sort of deer.
- t. రువ్వ s. n. A coin, in value equal to five cash.
- s. రుష s. n. Anger, wrath, passion.
- g. రుసుము s. n. (from A. رسوم) Customary fees,

- t. రూక s. n. 1. Money in general. 2. the small coin termed a *fanam*, either of gold, or silver.
- s. రూఢము adj. 1. True, certain, ascertained. 2. public, common, famous, notorious. 3. budded, blown. 4. born, produced.
- s. రూఢి s. n. 1. Fame, notoriety. 2. experience; practical knowledge. 3. traditional or customary meaning of a word, as opposed to it's etymological signification.
- s. రూపకము s. n. 1. A drama, or dramatic poem. 2. shape, form, figure.
- s. రూపము s. n. 1. Figure, form, shape. 2. appearance, semblance. 3. beauty. రూపవంతుడు s. n. A handsome man. రూపవతి s. n. A beautiful female. రూపసి s. n. A beautiful person of either sex. రూపముదాల్చు To assume a form.
- s. రూపాజీవ s. n. (from s. రూప beauty, and ఆజీవ who lives by.) A whore, harlot, or courtesan.
- TUD. రూపాయీ s. n. (from s. రూప్య silver.) (P. రూప) A rupee.
- t. రూపించు v. a. 1. To prove, or demonstrate. 2. to corroborate, or confirm.
- s. రూపు s. n. 1. *vide* రూపము. 2. manner, mode, way. రూపుమాపు (from t. మాపు to destroy.) To kill or destroy.
- s. రూప్యము s. n. 1. Silver. 2. a rupee.
- g. రూబరూ adv. (from P. روبرو) Face to face; before; in one's presence.

r. రూతు s. n. Fever.

s. రూతుము adj. 1. Harsh, unkind. 2. rough, not smooth.

e. రెంటాలకువోవు v. n. lit. to go to two. To go to ease nature. This phrase is derived from the custom in Hindoo schools of the children holding up one finger when they want to go to urine, and holding up two fingers, when they require to ease the other necessities of nature.

r. రెండు numeral adj. & s. n., making in the inflex. sing. రెంటి or రెండింటి Two. రెండుపడు v. n. lit. to be two. To disagree; to become disunited, or divided. రెండుతలచు lit. to think two. To betray. రెంటికిపోవు vide రెంటాలకువోవు.

r. రెచ్చు v. n. 1. To low as cattle. 2. to be proud, or ostentatious.

r. రెట్ట s. n. 1. The upper part of the arm. 2. dung of birds.

r. రెట్టి s. n. Double fold. adj. Double. మూడురెట్లు Three fold.

r. రెట్టించు v. a. 1. To double. 2. to oppose. 3. to repeat.

r. రెట్టు s. n. A very coarse long cloth.

r. రెడ్డి s. n. 1. The Rheddy, or principal aboriginal Telinga cast of cultivators. 2. the head of a village.

r. రెపరెపమును v. n. To be hungry.

r. రెప్ప s. n. vide రెప్ప.

r. రెవికె s. n. vide రెవికె.

r. రే or రేయి s. n. Night. రేబీకటి s. n. Night-blindness. adj. Blind at night.

రేద్రిమ్మరి s. n. (from ద్రిమ్మరి a wanderer.) A giant or giantess. రేద్రిమ్మరడు s. n. A giant. రేబలు Day and night. రేయెంద s. n. Moonlight. రేపేడు s. n. (from r. పేడు lord.) The moon. రేవలకు or రేవెల్లు s. n. (from వెలుకు lustre.) The moon.

r. రేక s. n. A line, streak, or stripe.

r. రేకు s. n. 1. The leaf of a flower. 2. a sheet, or plain cloth, used as an upper garment. 3. a thin plate of metal.

r. రేకెత్తు v. n. To be increased.

s. రేఖ s. n. 1. A line; a row. 2. a line, streak, or stripe. 3. a gesture.

r. రేఖద or రేఖది s. n. making in the inflex. sing. రేఖటి A rich black loam, or soil in which cotton is usually planted in the peninsula of India; thence commonly termed cotton ground.

r. రేకు v. n. To increase in degree, power, or influence; to be excited. రేచు v. a. To excite, or set on.

r. రేకుచెట్టు s. n. The jujube tree.

s. రేచకము s. n. 1. Respiring. 2. purging.

s. రేచితము s. n. A horse's paces.

s. రేణుక s. n. The name of Parasarama's mother.

s. రేణువు s. n. Dust.

s. రేలము s. n. The seminal fluid.

r. రేను s. n. vide రేకుచెట్టు.

r. రేపకద s. n. The morning, or dawn.

r. రేపు s. n. making in the inflex. sing. రేపటి 1. To-morrow. 2. the morning, or

day before mid-day. రోవుమాపు Morning and evening.

- T. రోవు v. a. To excite, or set on.
 S. రోఫ or రోఫము s. n. The letter ర.
 S. రోఫము &c. adj. Low, vile, contemptible, or base.
 S. రోవ s. n. The river *Nurbadda*, or *Nermuda*.
 T. రోవటి నేల s. n. *vide* రోగడ.
 S. రోవతి s. n. 1. The wife of *Balarama*. 2. the twenty-seventh lunar mansion.
 T. రోవు s. n. 1. A harbour, or port. 2. a ford. 3. a beach or bank. 4. a washing place. రోవుపట్టు v. n. To arrive in port.
 S. రోపణము s. n. 1. Howling, roaring. 2. killing.
 T. రొంది s. n. The haunch.
 T. రొంప s. n. A catarrh, or cold.
 T. రొంబ s. n. Mud, clay.
 T. రొక్కము s. n. 1. Ready money, cash. 2. wealth, riches, property.
 T. రొచ్చు s. n. *vide* రొంబ.
 T. రొట్టె s. n. (H. رُتْبِي) 1. Bread. 2. a loaf.
 T. రొడ్డచెయ్యి s. n. The left hand.
 T. రొద s. n. An outcry, or noise.
 T. రొమ్ము s. n. *vide* రొమ్ము.
 T. రొయ్య s. n. A prawn, or shrimp.
 T. రొయ్య s. n. making in the inflex. sing. రోతి The ashes on live coal.
 S. రో s. n. 1. Wealth, riches. 2. value, price. This word is also affixed to nouns, as a vocative particle; thus, అక్కరో O elder sister. అన్నరో O elder brother.

రోవెలది s. n. (from T. వెలది a woman.)

A harlot, or whore. lit. a priced female.

T. రోకటిబండ s. n. 1. A large pestle, without any iron ferrule at the end. 2. a species of black insect.

S. రోకము s. n. 1. A hole. 2. light.

T. రోకలి s. n. making in the inflex. sing. రోకటి, and in the nom. plu. రోకంట్లు A large pestle.

S. రోగము s. n. (H. رُجْم) Disease, sickness. పుంజురోగము The venereal pox.

S. రోగి s. n. (H. رُجْمِي) A patient; a sick person.

S. రోచినము s. n. 1. *vide* గోరోచినము. 2. the lime tree.

S. రోచీమానము s. n. A tuft, or curl, of hair, round the neck of a horse, or on the lower part of it.

S. రోచిముపు adj. Elegantly dressed, or ornamented; splendid, brilliant.

S. రోచిస్సు s. n. Light.

T. రోజు v. n. To pant. S. n. 1. Panting, breathing hard. 2. a day, from P. رُجْر.

T. రోచ s. n. 1. Uncleanliness, dirt, filth. 2. human ordure. 3. disgust, horror.

S. రోదనము s. n. Weeping, crying, lamentation.

S. రోదసి s. n. 1. Heaven, paradise. 2. the earth.

S. రోధము or రోధస్సు s. n. A shore, or bank.

S. రోపణము or రోపము s. n. 1. A disturbing or bewildering of the mind; a confusing, or confusion, of ideas. 2. an arrow.

S. రోమంధము s. n. 1. Ruminating, chew-

ing the cud. 2. eating, without chewing what has been once swallowed, and again brought into the mouth.

s. రోమము s. n. Hair; a hair. రోమకణ-
కము s. n. A hare. lit. hairy-eared. రో-
మరాజి s. n. A line of hair, extending
down the breast, to the navel. రోమకూ-
పము s. n. A pore of the skin. lit. the
pit of the hair. రోమవిక్రీయ, రోమహ-
షణము, రోమాంచము or రోమోద్ధ-
మము s. n. Horripilation, the erection
or rigidity of the hair of the body, con-
ceived to be occasioned by, and to ex-
press, exquisite delight.

s. రోమశుడు s. n. 1. The name of a certain
Moonee. 2. a man whose body is over-
grown with hair.

s. రోమహషణుడు s. n. The penitent
Soota, pupil of *Vyasa*, and supposed
narrator of the events recorded in the
Pooranas.

t. రోయి s. n. A stake at play.

t. రోయు v. a. To hate, or dislike. v. n.
To be wearied, or tired. రోయబాయ
అడు To affront, or outrage.

tud. రోరవము s. n. *vide* రోరవము.

s. రోలంబము s. n. A large black bee.

t. రోలు s. n. making in the inflex. sing.
రోటి or రోలు A mortar for pounding any
thing.

s. రోషము s. n. Anger, wrath. రోషించు
or రోషపడు v. n. To be angry. రోష-
నాడు s. n. A passionate man.

s. రోహిణి s. n. 1. A girl nine years of age.

2. the mother of *Balarama*. 3. the fourth
of the lunar mansions, personified as one
of the daughters of *Dacsha*, and wives
of the moon.

s. రోహితము s. n. 1. *Indra's* bow unbent,
and invisible to mortals. 2. blood. adj.
Red. రోహితాశ్వము s. n. (from s. అశ్వ
a horse.) The god of fire; as mounted
on a red, or fiery, steed.

s. రోహిత్తు s. n. The female white footed
antelope.

s. రోహిషము s. n. A species of white deer.

s. రోచనికము s. n. The tartar of the teeth.

t. రోతు s. n. 1. A stone. 2. a rider.

s. రోత్రము adj. 1. Terrible, terrific, fear-
ful. 2. sharp, acute. 3. wrathful, violent.

s. రోద్రి s. n. The fifty-fourth year, in the
Hindoo cycle of sixty.

s. రోరవము s. n. One of the divisions of
Naraka, or *Tartarus*.

s. రోహిణీయుడు s. n. 1. A name of *Bala-
rama*. 2. the planet *Mercury*.

అ

అ The forty-third letter, and twenty-eighth
consonant, in the *Teloogoo* alphabet.

t. అంకు s. n. Adultery. *vide* రంకు.

t. అంతు s. n. 1. A festival. 2. a play. 3. an
outcry.

t. అంపము s. n. A saw.

t. అంబిల్లు v. n. To weep, or cry, violently.

t. అంపె s. n. An awl.

t. అట్టు s. n. Ill fame; disgrace.

త. అవ s. n. 1. A diamond. 2. a small particle, *vide* రవ.

త. అవఅవలాడు v. n. To evince anger.

త. అవలి s. n. 1. Sound. 2. any of the musical notes.

త. అవిక s. n. A sort of bodice, worn by females, like a small close jacket, to confine the breasts.

త. అవ్వ s. n. 1. Ill fame, disgrace. 2. abuse.

త. అ s. n. A stone.

త. అఁ s. n. A deceitful female.

త. అయి s. n. making in the inflex. sing. రాతి A stone, *vide* రాయి.

త. అికము particle, affixed to adjectives or substantives, to express their abstract meaning; as, పెద్దఅికము s. n. Greatness.

చుట్టఅికము s. n. Relationship.

త. అిక్కులు s. n. plu. Cries; clamour.

త. అిచ్చ adj. Motionless.

త. అిప్పు s. n. The fluttering sound of birds.

త. అిప్పున adv. Quickly, hastily.

త. అుప్పు or అువ్వు v. a. To throw, or fling. *vide* రుప్పు.

త. అెక్క s. n. 1. A wing. 2. the shoulder blade. 3. half a plantain leaf. అెక్కల తలుపు s. n. A folding door.

త. అెప్ప s. n. The eye-lid. అెప్పనాటు s. n. A wink. అెప్పవాల్చు To wink.

త. అెబ్బ or అెమ్మ s. n. The branch, or bough, of a tree.

త. అెల్లుగడ్డి s. n. A species of grass. *Saccharum spontaneum.*

త. అెల్లుచూలు s. n. A name of *Koomara-swamy*, or *Kartecaya*, the Hindoo Mars.

త. అెల్లుదీవి s. n. The *Cusha Dwipa*; *vide* కుశద్వీపము.

త. అెకులు s. n. plu. Feathers.

త. అెచుకుక్క s. n. A small wild animal, described as resembling a dog, but climbing up trees, and famed for destroying tigers.

త. అెఁడు s. n. A king.

త. అెలచెట్టు s. n. The plant termed *Cassia fistula*.

త. అెప్పు v. a. 1. To drive away. 2. to beat. 3. to grumble.

త. అెమ్మ s. n. 1. A female's breast. 2. the breast, or bosom.

త. అెఁత s. n. *vide* రెఁత.

త. అెయు v. a. To seek, search, or look for.

త. అెలు v. n. To weep, or cry aloud. (H. ల్ల)

అ The forty-fourth letter, and twenty-ninth consonant, in the Teloogoo alphabet.

స. అంక s. n. 1. The capital of *Ravana* in Ceylon; the name is extended also to the island of Ceylon itself, which according to the notions of the Hindoos is much more considerable in size, and lies further from the continent, than reality; it is described as being equal to $\frac{1}{12}$ of the equatorial circumference of the earth, and is one of the places lying under the first meridian, whence the longitude is computed. It is thus placed in the east.

tern ocean south of Ceylon, and according to Wilford is the peninsula of Malacca; according to some Hindoo accounts also, it is distinct from Ceylon, from which island *Lunka* is said to be just visible. 2. an unchaste woman. 3. any island.

TUD. లంకణము or లంఖణము s. n. *vide* లంఘనము No. 1 & 2.

క. లంకించు v. a. or లంకించుకొను v. comp. To catch, seize, or take, by artifice.

క. లంకె s. n. 1. The rope fastening two animals together. 2. the tying them together.

క. లంకెపీట s. n. A small piece of wood, tied to the neck of a bullock, &c.

క. లంకరు s. n. (from P. *لنگر*) An anchor. లంకరు చేయు To anchor. లంకరుతీయు To weigh anchor.

క. లంఘనము s. n. 1. Abstinence, fasting, when sick. 2. a day of fasting, from sickness. 3. leaping, springing, passing over. లంఘించు v. a. 1. To pass, or cross over. 2. to leap at, or attack.

క. లంచము s. n. A bribe.

క. లంజి or లంజిక s. n. A prostitute; an adulteress; a kept woman. లంజిత్రికము s. n. Prostitution.

క. లంది or లందీ s. n. A mean, obstinate, or wicked, person.

క. లంపట s. n. 1. Indisposition, disorder. 2. fatigue. లంపటపడు v. n. To be indisposed, or fatigued.

క. లంపటుడు s. n. A lecher, libertine, whoremonger, or gallant.

క. లంపట s. n. The son of a female slave.

క. లంబనము s. n. 1. A long necklace; one which depends from the neck to the navel. 2. depending, descending, falling.

క. లంబము adj (H. *لَمْب*) 1. Spacious, capacious. 2. great, large, broad, long; expanded either in breadth or length, or both. 3. pendulous, depending. లంబకణము s. n. (from s. కణ the ear.) A hare. లంబోదరుడు s. n. (from s. ఉదర the belly.) *Ganesa*, the Hindoo deity always represented with a large paunch.

క. లంబాదీ adj. Of or belonging to the *Brinjary*, or *Lumbady* cast. These are a very useful description of Hindoos, resembling in habits the Gypsies of Europe. They are the great inland carriers of the country, especially in the peninsula, where there is no inland navigation, and speak a language of their own. Their principal articles of traffic are grain and salt; they have no fixed domicile; and the males are much given to theft, particularly of cattle, while the females steal children.

క. లంబిక s. n. The uvula, or soft palate.

క. లకిని or లఖిని s. n. A reed pen.

క. లకుచము s. n. 1. A species of the bread fruit tree. *Artocarpus lacucha*. Rox. 2. a lime.

క. లకుముకి s. n. A small bird.

క. లకోరీ s. n. A sort of weapon.

క. లక్ష్మ s. n. (H. *लक्ष्म*) 1. Lac, the red animal dye; it's nest, of a resinous substance, is

used as sealing wax. 2. a lac, or one hundred thousand. adj. Painted, lackered.

TUD. లక్షణము s. n. vide లక్షణము.

G. లఘాయతు s. n. (from A. لايت till, until.) Commencement, beginning. లఘాయతునుంచి From a long time since.

S. లఘంచు v. n. To agree, or coincide, in sense or meaning.

S. లఘదము s. n. 1. A club bound with iron, or made of it. 2. a staff, or stick.

TUD. లఘువు adj. vide లఘువు except No. 6.

s. n. vide the same word No. 3.

T. లగ్గ s. n. Escalade. లగ్గులు - ఏక్కు or పట్టు To scale, as a fort, &c.

TUD. లగ్గము s. n. vide లగ్గము No. 2.

T. లగ్గు s. n. 1. Welfare, prosperity, happiness. 2. food, victuals.

S. లగ్గుకుడు s. n. A security, or surety.

S. లగ్గుము s. n. 1. The rising of a sign, its appearance above the horizon; the oblique ascension or the divisions of the equator, which rise in succession with each sign, in an oblique sphere. 2. a period selected for any auspicious ceremony, such as marriage, &c. adj. 1. Attached to, intent on. 2. ashamed. 3. joined to, connected with.

S. లఘుము s. n. Excessive lightness; absence of weight, especially as an attribute of supernatural power.

S. లఘుస్థము &c. adj. 1. Lightest, very light. 2. very small, least.

S. లఘులయము s. n. The root of the fra-

grant grass termed *Cuss-cuss*, or *Andropogon muricatum*.

S. లఘువు adj. 1. Light, not heavy. 2. better in health. 3. less severe, abating, on the decrease; as applied to disease. 4. slight. 5. trivial, trifling. 6. swift, quick. s. n. 1. A short vowel. 2. vide లఘులయము. 3. tumbling, leaping. లఘుదోషము A small or slight fault. లఘుత్వము s. n. Lightness; trivialness. లఘువులకు To grow easy, to get better, to recover. లఘువుగా చేయవచ్చును It may easily be done. లఘుశంకకుబోవు To go to urine.

TUD. లచ్చనము s. n. vide S. లక్షణము.

TUD. లచ్చి s. n. vide S. లచ్చి.

S. లజ్జ or లజ్జ s. n. Shame, modesty, bashfulness, timidity. లజ్జాశువు adj. Bashful, or modest. లజ్జితము &c. adj. Abashed. లజ్జించు v. n. To be ashamed.

G. లడాయ s. n. (from H. لڑائی) A battle, or fight.

S. లత or లతక s. n. A creeper, or climbing plant. లతాంతము s. n. (from S. అంత end.) lit. the extremity of a creeper, viz. A flower. లతాంశ s. n. lit. creeper bodied. A woman, referring both to the elegance of the female form, and to the dependence of the weaker on the other sex.

S. & T. లతకూన s. n. A young girl.

T. లత s. n. 1. Casualty, misfortune. 2. a blow. (H. لات)

TUD. లత్తుక s. n. Lac; the red animal dye.

T. లద్ది or లద్దె s. n. (H. لَدِي) The dung of horses, asses, elephants, or camels.

S. లపనము s. n. 1. The mouth, face, or countenance. 2. talking.

S. లపితము s. n. Voice, or speech.

S. లబ్ధము s. n. The product, in arithmetic.

S. లబ్ధము &c. adj. Obtained, gained, acquired, received. లబ్ధవర్ణుడు s. n. (from s. వర్ణ praise.) A learned man, a sage.

S. లభ్యము adj. Attainable, procurable.

S. లయము s. n. Equal time, in music and dancing.

S. లయము s. n. 1. Destruction, loss. 2. the root of the *Andropogon muricatum* or cuss-cuss grass. లయించు v. n. To be destroyed.

S. లలంతిక s. n. A necklace hanging as low as the navel.

S. లలన s. n. 1. A woman. 2. a wanton female.

S. లలాటము s. n. The forehead. లలాట - లిఖితము or లిఖి That which is written on the forehead; destiny. The Hindoos believe that *Brumha* writes, on the front of the skull, the future events of each one's life.

S. లలామకము s. n. A chaplet of flowers, hanging over the forehead.

S. లలామము &c. adj. 1. Chief, principal. 2. beautiful, agreeable, charming. s. n. An ornament, chiefly such as is worn on the forehead.

S. లలితము &c. adj. 1. Wished, desired. 2.

beautiful, lovely. 3. wanton, dallying. 4. shaken, tremulous. s. n. A branch of feminine action, arising from the passion or sentiment of love; lolling, languishing, languid signs and gestures indicative of passion.

S. లవంగము s. n. (H. لَوْحِي) A clove. లవంగపు చెట్టు s. n. The clove tree. లవంగపట్ట s. n. Cinnamon.

S. లవణము s. n. Salt. adj. Salt, saline.

S. లవనము s. n. Reaping.

S. లవము s. n. Reaping. adj. Little, or small.

S. లవిత్రము s. n. A sickle.

S. లశునము s. n. Garlic.

S. లస్తకము s. n. The middle of a bow, where it is grasped.

S. లహరి s. n. A stream, or flood; a large wave, or surf.

S. లక్ష s. n. A lac, one hundred thousand.

S. లక్షణము s. n. 1. A sign, or mark. 2. an indication, a predicate, any thing by which an object is designated, or distinguished. 3. a rule in science. 4. perfection in outward form, or shape.

S. లక్షము s. n. 1. A butt, or mark. 2. aim.

S. లక్ష్మణుడు s. n. *Lutchmana*, the younger brother of *Rama*.

S. లక్ష్మము s. n. A mark, token, spot, or sign.

S. లక్ష్మి s. n. 1. *Lutchmi*, the goddess of wealth and prosperity, and wife of *Vishnoo*. 2. prosperity, success, fortune, riches, wealth. 3. turmeric. లక్ష్మీకరము &c. adj. Prosperous, successful, fortunate,

- rich. లక్ష్మీవంశము &c. adj. Fortunate, rich, wealthy. లక్ష్మీవారము s. n. Thursday, or Friday.
- s. లక్ష్యము s. n. 1. A mark, or butt. 2. aim. 3. care, regard, respect. లక్ష్యము పెట్టు v. a. 1. To aim. 2. to esteem, regard, value, or respect. నేనువానికిలక్ష్యములేదు He does not care for, or mind, me.
- s. లాంఛము s. n. A plough.
- s. లాంఘాలము s. n. A hairy tail, as a horse's, &c.
- s. లాంఛనము s. n. 1. A mark, or sign. 2. a name, or appellation.
- t. లాకలు s. n. plu. Small pieces of stick, used by indian weavers.
- t. లాగు v. a. To draw, pull, or drag. s. n. 1. Mode, manner, way. 2. short drawers, reaching only to the middle of the thigh. 3. tumbling, jumping. ఈలాగు Thus, in this way. ఆలాగు In that way. ఏలాగు How? in what way?
- s. లాఘవము s. n. 1. Lightness, slightness, delicacy. 2. easiness, facility. హస్తలాఘవము or కరలాఘవము Slight of hand.
- t. లాచీ s. n. The sack for loads, placed upon horses or asses.
- t. లాఁచు v. a. To wish, or long for.
- s. లాజిలు s. n. plu. Fried, or wetted, grain.
- s. లాదము s. n. A horse-shoe. లాదముకొట్టు To shoe a horse.
- t. లాదె s. n. A sore on the back of any animal of burden, produced by it's load.
- t. లాతము s. n. A rod, or switch.
- t. లాఁతి s. n. A stranger.
- s. లాభము or లాబము s. n. 1. Gain, profit, advantage. 2. interest on money. లాభనష్టాలు Profit and loss.
- s. లామజ్జికము s. n. *vide* లఘులయము.
- g. లాయము s. n. A stable.
- t. లాయు v. a. To approach.
- s. లాల s. n. Slaver, saliva, spittle.
- s. లాలన or లాలనము s. n. Caressing, fondling. లాలించు v. a. To caress, or fondle. లాలితము &c. adj. Caressed, fondled.
- s. లాలస s. n. An ardent desire.
- s. లాలసము &c. adj. Devoted to, attached to.
- s. లాలాటికము s. n. A trinket worn on the forehead.
- t. లాలి s. n. The lullaby sung to children.
- g. లావణము s. n. A list of soldiers, &c. లావణము వ్రాయు To enlist soldiers, &c.
- s. లావణ్యము s. n. Beauty, loveliness.
- s. లావము s. n. A sort of quail; *perdic chinensis*.
- t. లావరి s. n. A big, robust, strong, or corpulent person.
- t. లావు s. n. 1. Strength, robustness, bigness, largeness, fatness. 2. size, dimension. adj. Strong, robust, big, large, fat.
- t. లావులు s. n. plu. Feathers.
- s. లాసకము s. n. A peacock.
- s. లాసకి s. n. A female dancer.
- s. లాసకుడు s. n. A dancer, actor, or mime.
- s. లాస్యము s. n. Dancing.

౬. లాహరి s. n. Drunkenness, intoxication.

౭. లాక్ష s. n. 1. A lac, or hundred thousand. 2. lac, the red dye, or an insect which is analogous to the cochineal insect, and like it forms, when dried and prepared, a dye of a red colour; the nest is formed of a resinous substance, which is used in sealing wax, and is usually termed *Shellac*.

౮. లింగము s. n. 1. A mark, spot, stain, sign, or token. 2. the penis. 3. the phallus, or *Siva* under that emblem. 4. nature, or *Pracrootee*, according to the Sankhya philosophy, which considers this as the active power in creation. 5. gender. లింగబలిజేలు Those amongst the *Balaja* cast, who, worshipping *Siva*, wear on their body his emblem, the phallus. The places at which *Siva* is principally worshipped in the peninsula, under this form, are the పృథివీలింగము or *lingum of earth*, at *Canjeveram*; the అప్పు లింగము or *lingum of water*, at *Jumboo-keskewurum*; the తేజో లింగము or *lingum of light*, at *Tiroonomalee*; the వాయు లింగము or *lingum of air*, at *Calastry*; and the ఆకాశలింగము or *atmospheric lingum*, at *Chellumbrum*. లింగకాయ The small box, in which those who wear the lingum on the body place that emblem.

౯. లిఖచము s. n. *vide* లిఖచము.

౧౦. లిక్కి s. n. A small sickle.

౧౧. లిఖించు or లిఖియించు v. a. To write.

౧౨. లిఖితము &c. adj. 1. Written. 2. drawn,

delineated, painted. s. n. Scripture, writing, manuscript. (H. لکھنا to write.)

౧౩. లిగడు adj. 1. Inferior. 2. defective, wanting. 3. poor. s. n. 1. Inferiority. 2. defect. 3. poverty, distress.

౧౪. లిగువు s. n. A deer.

౧౫. లిఖి s. n. 1. Writing in general, hand-writing, a writing. లిఖికారుడు s. n. (from s. కార a maker.) A scribe, or writer.

౧౬. లిప్తము &c. adj. 1. Smeared, anointed. 2. infected, tainted, or envenomed.

౧౭. లిప్స s. n. Wish, desire.

౧౮. లిబ్బి s. n. Wealth, riches.

౧౯. లిఖి s. n. *vide* లిఖి.

౨౦. లీల s. n. 1. A branch of feminine action, proceeding from love, or the imitation of a lover's manner, speech, gait, &c., by his mistress, to pass the time in his absence. 2. play, sport, pastime in general. 3. amorous or wanton sport.

౨౧. లీటు s. n. A nit.

౨౨. లుంటాకుడు s. n. A thief, or robber.

౨౩. లుక్కు s. n. Cutting off, dropping, rejecting.

౨౪. లుబ్ధకుడు s. n. A fowler, or huntsman.

౨౫. లుబ్ధము &c. adj. Covetous, greedy, desirous, cupidinous. లుబ్ధత్వము s. n. Covetousness, avarice.

౨౬. లుబ్ధు s. n. A miser.

౨౭. లులాయము s. n. A male buffalo. లు

లాయి s. n. A female buffalo.

౨౮. లూటీ s. n. (from H. لوت) Plunder, sacking.

౨౯. లూత s. n. A spider.

- s. లానము adj. Cut.
s. లామము s. n. A tail.
T. లెంక s. n. A servant, or peon.
T. లెక్క s. n. 1. An account. 2. arithmetic, reckoning. 3. figuratively, regard, esteem, as; లెక్కచేయు v. a. 1. To reckon, to count. 2. to regard, mind, or esteem. లెక్కించు v. a. To reckon, to count; to make up an account.
T. లెస్స adv. *vide* బాగా. s. n. & adj. *vide* బాగు.
T. లెస్స గా or లెస్సా adv. *vide* బాగా.
T. లే adj. a contraction of లేచ q. v. interj. Get up! up with you! In this sense, it is a contraction of the imperative of the verb లేచు q. v.
T. లేక s. n. This is the negative verbal participle of కలుగు q. v.; affixed to a noun substantive it denotes 1. *without*. 2. *or, or if not*; as, గుఱ్ఱము లేకపోలేను I cannot go *without* a horse. ఇదైనా లేక అదైనా Either this, *or* that; this, *or if not*, that. Added to the infinitive of any verb, it denotes *unable*; as, చేయ లేక Unable to do. రా లేక Unable to come. లేకపోలే adv. Otherwise, if not. లేకవుండు To be absent.
s. లేఖ s. n. A letter. లేఖకుడు s. n. A writer, or scribe. లేఖనము s. n. Writing, scripture.
s. లేఖర్షభుడు s. n. *Indra*.
s. లేఖిని s. n. 1. A reed pen. 2. an iron style.
T. లేక s. n. A sucking calf.

- T. లేకటిమాపు s. n. A cow, newly with calf.
T. లేచు v. n. To rise, get up, or arise. *vide* లేచు.
T. లేట s. n. The bough, or branch, of a tree.
T. లేట మొగము s. n. Turning the face, retreating.
T. లేడి s. n. An antelope. లేడికంటి s. n. lit. antelope eyed. A female with the vivid glance of the antelope.
T. లేత adj. Tender, soft, young. లేతతనము or లేతత్రికము s. n. Infancy, youth.
T. లేదు adv. This is the neuter third person singular of the negative aorist of కలుగు q. v. Besides the power which is there explained to belong to that aorist, as an auxiliary verb, when conjugated through it's several persons, this word used indeclinably as an adverb has two senses peculiar to itself. 1st, placed after a nominative of any of the three persons and the infinitive of any verb, it is a simple negative particle denying *the action of the verb* with reference to the *past time* only; as నేనుచేయలేదు I *did not* do. 2dly, used independently of itself, it is a simple negative particle, denying *existence*, applicable to all persons, but without reference to any time, and opposed to కాదు, which denies *essence, quality, &c.* The contrary of లేదు *there is not* is కదు *there is*; but the contrary of కాదు is అవును q. v.

- s. లేపనము s. n. Plastering, smearing.
- s. లేపము s. n. Plaster, mortar, cement; a medical external application. (H. لپا to plaster.)
- T. లేచు v. a. To cause to arise, or get up; to raise, rouse, or awake another. This is the causal form of లేచు q. v.
- T. లేమ s. n. A woman.
- T. లేమి or లేమిడి s. n. This is the negative verbal noun of కలుగు q. v. denoting Non-possession, non-existence, and thence poverty.
- s. లేలిహనము or లేలిహనము s. n. A serpent, or snake.
- s. లేశము s. n. A small quantity. adj. Small, little.
- s. లేహము or లేహ్యము s. n. An electuary, in medicine.
- T. లోంకు v. n. 1. To become low, or humble. 2. to yield.
- T. లోఁచు or లోఁజు adj. Inferior, less, deficient.
- T. లోటిపిట్ట - లోటిపిట్ట or లో ట్టేనుకు s. n. A camel.
- T. లోట్టకన్ను s. n. A sunken eye.
- T. లోట్టకేయు v. n. To prove, or render, false. 2. to click, or smack, the tongue against the palate.
- T. లోట్టి s. n. The small earthen pot, used in collecting fermented juice from palm trees. లోట్టిముచ్చు s. n. A drunkard.
- T. లోదపెట్టు v. a. To mix any liquid.
- T. లోదుత s. n. The span from the point of the thumb, to that of the forefinger.

- T. లోద్దుకుచెట్టు s. n. The tree named *Symplocos racemosa*. Rox.
- T. లో postpos. In. The sign of the local ablative. adj. Inner, inward, inside. లో జేయ్య s. n. The palm, or inside, of the hand.
- s. లోకము s. n. A world, a division of the universe. In general, three *lokas* are enumerated, or heaven, hell, and the earth; another classification enumerates seven, exclusive of the infernal regions. *Bhooloka* the earth; *Bhoovurloka* the space between the earth, and the sun, the region of the *Moonees*, *Siddhas*, &c.; *Soo-wurloka* the heaven of *Indra*, between the sun and polar star; *Mahaloka*, the usual abode of *Brighoo*, and other saints, who are supposed to be co-existent with *Brumha*, during the conflagration of the lower worlds, the saints ascend to the next, or *Janaloka*, which is described as the abode of *Brumha's* sons, *Sanaca* *Sananda*, *Sanatana* and *Sanat-coomara*; above this is the fifth world, or the *Tupoloka*, where the deities called *Vyrangees* reside; the seventh world *Sateyaloka*, or *Brumhaloka*, is the abode of *Brumha*, and translation to this world exempts beings from further birth; the three first worlds are destroyed at the end of each *Culpa*, or day of *Brumha*, the three last at the end of his life, or of one hundred of his years; the fourth *loka* is permanent, but is unin-

- habitable from heat at the time the three first are burning. Another enumeration calls these seven worlds earth, sky, heaven, middle region, place of births, mansion of the blest, and abode of truth, placing the sons of *Brumha* in the sixth division, and stating the fifth *Janaloka*, to be that where animals destroyed in a general conflagration are born again. 2. sight, seeing. 3. man, mankind. (H. *لوك* and *لوك*) 4. a multitude of people. *లోకేశ్వరుడు* s. n. (from s. *లోక* lord.) *Brumha*, the creator.
- s. *లోకాలోకము* s. n. A mountainous belt, surrounding the outermost of the seven seas, and bounding the world.
- t. *లోకువ* adj. Subordinate, inferior, subject to. *లోకువచేసుకొను* To reduce, or bring, under one's authority.
- s. *లోకోత్తరము* adj. Excellent, elegant, pleasing, or agreeable, to all.
- t. *లోగడ* s. n. making in the inflex. sing. *లోగటి* Former times. adv. 1. Formerly. 2. previously.
- t. *లోగడి* adj. Former, previous, foregoing.
- t. *లోగా* adv. 1. Formerly, previously. 2. inside. 3. within, as applied to time, or any fixed period. 4. mean time, while, whilst. 5. in the course of.
- t. *లోగలి* s. n. making in the inflex. sing. *లోగలి* The interior of a house.
- t. *లోగు* v. n. To retire, retreat, or go back.
- s. *లోచకము* s. n. 1. The pupil of the eye. 2. lamp-black.
- s. *లోచనము* s. n. 1. The eye. *సులోచనము* s. n. Spectacles, or glasses, for the eye.
- t. *లోటు* s. n. Loss, detriment.
- t. *లోతక్కువ* adj. Remaining. s. n. Remainder, residue.
- t. *లోతు* s. n. Depth. adj. Deep.
- s. *లోధ్రము* s. n. A tree, the bark of which is used in dying, *Symplocos racemosa*.
- t. *లోని* adj. Inner, inward, inside.
- t. *లోను* s. n. making in the inflex. sing. *లోని* The interior, or inside.
- t. *లోపకు* v. n. To submit, or yield. *లోపలుచు* v. a. To reduce within one's power.
- s. *లోపము* s. n. Rejection, cutting off in general, especially used as a grammatical term, for dropping letters, syllables, &c.
- t. *లోపల* s. n. making in the inflex. sing. *లోపలి* The inside, or interior; the inner, or inward part. adv. Inside, within. postpos. Within, among.
- s. *లోసాముద్ర* s. n. The wife of the saint *Agustya*.
- s. *లోపాశము* s. n. A fox.
- s. *లోపించు* v. n. To disappear; to suffer elision, in grammar.
- s. *లోప్తము* s. n. Plunder, booty.
- s. *లోభము* s. n. (H. *लोभ*) Covetousness, avarice. *లోభిత్వము* s. n. Covetousness, parsimony. *లోభి* s. n. (H. *लोभी*) A covetous man; a miser.
- s. *లోమము* s. n. The hair of the body.
- s. *లోమకము* s. n. The pole cat.

౧. లోయ s. n. A deep pit, or crater, on the top of a mountain.
౨. లోలము &c. adj. 1. Shaking, tremulous, moving. 2. desiring, wishing, cupidinous.
౩. లోలుపము &c. adj. Very desirous, or covetous.
౪. లోవి s. n. A large brass water pot.
౫. లోవిది adv. *vide* లోగద.
౬. లోవైనము s. n. Former particulars, or circumstances. adv. Formerly, before.
౭. లోప్తము s. n. A clod, or lump, of earth.
౮. లోహమారకము s. n. The plant termed *Achyranthus triandra*.
౯. లోహము s. n. (H. لَه) 1. Iron, either crude, or wrought. 2. any metal. 3. steel. లోహకారుడు s. n. (from s. కార maker.) A black smith; an iron smith. లోహజిత్తు s. n. (from s. జిత్ conquering.) The diamond; as superior to iron in hardness.
౧౦. లోహితకము s. n. A ruby.
౧౧. లోహితము s. n. (H. لَه) 1. Blood. 2. the colour red. adj. Red. లోహితాంకుడు s. n. (from s. అంక a body.) The planet Mars.
౧౨. లోకకము &c. adj. Mundane, secular, worldly, human, what prevails amongst, or is familiar to, mankind. లోకకుడు s. n. A secular, as opposed to a spiritual man; one of the secular, as opposed to the regular, or religious bramins.

వ

వ The forty-fifth letter, and thirtieth consonant, in the Teloo-goo alphabet. It is

substituted for initial వ, when words beginning with వ are preceded by nouns in the nominative case, even when used accusatively, or by any part of the verb ending in డు - డు and ది, or by the words అప్పుడు ఇప్పుడు and ఎప్పుడు.

౧. వంక s. n. 1. Crookedness, tortuosity. 2. a side, quarter, or direction. 3. a watercourse. 4. pretence. 5. blame. adj. Crooked, tortuous, twisted. వంకమాటలు lit. crooked words, Irrelevant expressions. నావంకచూడు Look towards me. తల్లివంక The mother's side. నెత్తురువంక గట్టు Blood to flow, like water in a watercourse.
౨. వంకర adj. Crooked, tortuous, twisted, uneven. s. n. 1. Crookedness, a bend or curve. 2. blame. 3. a fault.
౩. వంకసన్నములు s. n. plu. A species of paddy.
౪. వంకాయ s. n. The vegetable usually at Madras termed *Brinjal*; the egg plant, or *Solanum melongena*.
౫. వంకీ s. n. An armlet of a waving form, worn by Hindoo females.
౬. వంకే s. n. *vide* వంకే.
౭. వంక adj. Of or belonging to the *Brinjal*, or egg plant. s. n. A crop of that plant.
౮. వంకదము s. n. A family, or race.
౯. వంకము s. n. 1. Tin. 2. lead.
౧౦. వంకసము s. n. *vide* వంకము.
౧౧. వంకు v. n. 1. To bend down, or stoop. 2. to become low, or humble. వంగుచు

- v. a. To bend or make crooked; to cause to stoop. 2. to humble, lower, or reduce. పంక పెట్టు or పంక వేయు To force to stoop, or bend.
- T. పంచ or పంచము s. n. The ace, in dice.
- S. పంచన or పంచనము s. n. Delusion, trick, deceit, cheating, fraud. పంచకుడు s. n. A rogue, cheat, deceiver, knave, or impostor. పంచితము &c. adj. Trick-ed, deceived, cheated. పందించు To deceive.
- T. పంచు v. a. 1. *vide* పంగించు under పంకు. 2. to pour.
- T. పంచె s. n. *vide* పంచె No. 2.
- S. పంజీలము s. n. The tree termed *Jonesia asoca*.
- T. పంట s. n. 1. Cooking, or dressing, food. 2. any thing cooked, dressed, or prepared. 3. dried dung of cows, &c., used as fuel. పంటయిల్లు s. n. (from T. ఇల్లు a house.) A kitchen. పంటలక్క A cook-maid. పంటవాడు s. n. A cook. పంటచెలుకు or సరుకు s. n. Fuel.
- T. పంటకము s. n. Food, victuals, boiled rice.
- S. పంటకము s. n. A part, share, or portion.
- T. పంటి adj. in composition only, affixed and not preceding the word with which it is connected. Such, like. నా పంటి Such as me. ఎటువంటి What like? అటువంటి Such as that, like that. ఇటువంటి Such as this, like this.
- S. పందము s. n. An ox, without his tail.
- T. పండు v. a. To cook; to dress, or pre-
- pare, food. పందించు v. caus. To cause to cook, &c.
- T. పంత s. n. Vexation, grief.
- T. పంత వేయు v. a. To direct, or cast, the eye, in a wanton manner; to glance wantonly.
- T. పంతు s. n. A share, or portion. 2. a turn by rotation.
- T. పంతున s. n. A bridge.
- T. పంద s. n. A hundred.
- S. పందనమాల s. n. The ornamented arch of a gate way.
- S. పందనము s. n. Obeisance to a bramin, or superior, by touching the feet, &c.; reverence, worshipping, adoring; respect, civility.
- T. పందర s. n. A piece, fragment, or bit.
- S. పందారువు adj. Civil, complimentary, polite.
- S. పంది s. n. A panegyrist, bard, herald, or servant whose duty it is to proclaim the titles of a great man, as he passes along; or a poet who sings the praises of a prince in his presence, or accompanies an army to chaunt martial songs; a praiser, a flatterer.
- T. పందు or పందురు v. n. To grieve, to be sorrowful or vexed.
- T. పందురు s. n. (from the foregoing.) Sorrow, grief, vexation.
- S. పంధ్య s. n. A barren female.
- T. పంపు s. n. Crookedness; a bend, or curve. తలపంపులు lit. bendings of the head, Disgrace.

- s. వంశము s. n. 1. Race, lineage, family, extraction. 2. a bamboo. వంశనర్తి s. n. (from s. నర్తి a dancer.) A rope, or bamboo, dancer. వంశానుచరితము s. n. (from s. అను implying *succession*, and చరిత *proceeded*.) A chronicle, or genealogical history. వంశావళి s. n. (from s. అవళి a row or line.) Genealogy. వంశకత s. n. The original progenitor of any race.
- s. వంశుణము s. n. The groin; the pubic and iliac regions.
- s. వశ - వఖి or వక్క numeral. *vide* ఒక.
- s. వశీలు s. n. (from A. *وكيل*.) An agent, ambassador, or representative.
- s. వసుశము s. n. The plant termed *Mimusops elengi*.
- T. వక్ర s. n. 1. Areca nut. 2. a bit, or piece, of any hard substance. వక్రలాకులు Areca nut and beetle leaf. వక్రలించు v. a. To split, or break, in pieces.
- T. వక్రణ s. n. *vide* ఒక్కణ.
- TUD. వక్రరము s. n. 1. *vide* వక్రము. 2. *vide* వక్రము.
- T. వక్రణించు v. a. *vide* ఒక్కణించు.
- s. వక్త s. n. A speaker. వక్తవ్యము adj. Proper, fit to be spoken, or said.
- s. వక్త్రము s. n. The face, countenance, or mouth.
- s. వక్త్రతమములు s. n. plu. In Teloogoo grammar, this term denotes the *diphthongs* ఏ & ఔ.
- s. వక్రము adj. 1. Crooked, awry, distorted, curved, bowed, bent. 2. cruel, malign-

- nant. వక్రించు v. n. The planets to move in an irregular course.
- s. వక్రములు s. n. plu. In Teloogoo grammar, this term denotes the vowels ఏ & ఔ.
- T. వశ s. n. 1. Melancholy, grief, vexation. 2. foppish gestures. 3. a sort, or kind. 4. manner, mode, way, means. వశకాదు or వశలాదు s. n. A fop. వశలాది s. n. An affected female; a coquette.
- T. వశచు v. n. 1. To grieve. 2. to ponder, or consider. వశపు s. n. Grief, affliction.
- T. వశదెను v. n. To be finally settled, or decided. వశదెంచు v. a. To decide, or settle, finally.
- T. వశరు s. n. and adj. *vide* ఒకరు.
- T. వశర్పు v. n. *vide* ఒకర్పు.
- s. వచి s. n. Orris root.
- s. వచనము s. n. 1. Speech, speaking. 2. a sentence, dictum, or aphorism. 3. prose. వచించు or వచియించు v. a. To say, to speak.
- s. వచిస్సు s. n. *vide* వచనము No. 1 & 2.
- T. వచ్చు v. n. 1. To come. 2. to arrive, happen, or occur. వచ్చుచు and రాదు, the third persons neuter of the affirmative and negative aorists of this verb, are respectively added, as auxiliaries, to the infinitive of any verb, to denote *liberty*, or *the want of it*; *may* or *may not*. నేను చేయరాదు *I may not do*. Any part of this verb, when affixed to the present verbal participle of another, gives to the action expressed by that participle the meaning of *long habit*, or *continuance*. మీరు పంపిస్తారా

- వలెను You must *continue* to send. ఆధా
 పవానికీవచ్చును He *understands* that lan-
 guage. lit. that language to him comes.
 యీ బియ్యం వై క సంవత్సరానికీవచ్చును
 This rice *will last* (lit. will come) for a
 year. బిల్లికివచ్చు lit. to come to the body,
 To be sick.
- త. వజ్రం s. n. (from A. *జ్వ*) Deduction,
 subtraction.
- త. వజ్రనిశ్శూన్యము s. n. A clap of thun-
 der.
- త. వజ్రపుష్పము s. n. The blossom of the
 sesamum.
- త. వజ్రము s. n. 1. A diamond. 2. a thunder-
 bolt; the weapon of *Indra*. వజ్రదేహము
 A *strong* constitution of body.
- త. వజ్రము or వజ్రరము s. n. Glue.
- త. వజ్రహాసము s. n. The sword of *Siva*.
- త. వజ్రై s. n. *Indra*; as having for a weapon
 the thunderbolt.
- త. వటకములు s. n. plu. Pulse ground and
 fried, in oil or butter.
- త. వటవృక్షము or వటము s. n. The banian
 tree. *Ficus indica*.
- త. వటించు v. n. To starve.
- త. వటుడు or వటువు s. n. The *Brumhacha-
 ri*, or religious student, after his investi-
 ture with the sacred thread.
- త. వట్టము s. n. Premium to the receiver,
 and discount to the payer, or profit and
 loss respectively, by exchange.
- త. వట్టలు or వట్టకాయలు s. n. plu. The tes-
 ticles. వట్టలుగొట్టు v. a. To geld, or cas-
 trate.

- త. వట్టి adj. 1. Empty, void, blank, plain,
 bare. 2. useless. 3. false, untrue. 4. mere,
 quite. వట్టియావు s. n. A *dry* cow. వట్టి
 కాలు s. n. The shinbone. అదివట్టిదబ్బర
 That is a *downright* falsehood.
- త. వట్టివేరు s. n. The root of the fragrant
 grass termed *cuss-cuss*, or *Andropogon
 muricatum*.
- త. వట్టు v. n. To be drained, or dried up.
 s. n. 1. Drying up, or draining. 2. the
 joining of two pieces of wood. 3. an
 adjuration.
- త. వట్టాలకట్టు s. n. A pole, on which sacks
 of grain, &c. are carried.
- త. వట్టన s. n. Roundness. వట్టని adj.
 Round.
- త. వట్టపెట్టు v. a. To mind, regard, or
 evince respect.
- త. వట్టము s. n. A purse for beetle leaf, &c.
- త. వట్టిల్లు v. n. To be agreeable, or pleasant.
- త. వట్టువు or వట్టువ adj. Round, circular.
 వట్టువుసుది or వట్టుసుది s. n. The letter
 వ. వట్టించు v. a. To make round, or cir-
 cular.
- త. వడ s. n. 1. The hot or land wind. 2. a
 sort of cake.
- త. వడ or వడియ - కట్టు v. a. To filter, or
 strain.
- త. వడగు s. n. The northern point.
- త. వడగు v. n. To tremble, or shake.
- త. వడగొడ్డు s. n. plu. Hail.
- త. వడదోలు s. n. 1. A leathern dress, worn
 by huntsmen. 2. a leathern rope, used
 by the toddy drawers.

- T. వడపప్పు s. n. A sort of mess, prepared from the grain termed *green gram*, split and soaked in water, with salt, pepper, assafœtida, &c.
- T. వడపోయు v. a. To strain, or filter.
- T. వడముది s. n. A name of *Bheema*, the second of the *Pandoo* princes.
- T. వడలు v. n. To fade, or wither.
- T. వడపు or వడుపు s. n. Manner, mode.
- T. వది s. n. 1. Quickness, rapidity, briskness, sharpness. 2. severity, violence. 3. *vide* ఒది No. 2. 4. *vide* యతి No. 2. వదిXలవాడు A clever, quick, or brave man.
- T. వదియపోత s. n. Filtering, straining.
- T. వదియు v. n. 1. To drip down. 2. to be expended.
- T. వదికాల or వదిశత s. n. The weapon termed a sling.
- T. వడుకు v. a. To spin.
- T. వడుగు s. n. 1. *vide* ఉపనయనము. 2. *vide* వటుడు
- T. వడ్డి or వడ్డీ s. n. Interest on money. వడ్డీకివడ్డి Compound interest.
- T. వడ్డించు v. a. To serve up a meal; to place food before one. వడ్డన s. n. Distribution of a meal.
- T. వడ్లంగిపిట్ట s. n. The woodpecker.
- T. వడ్లవాడు or వడ్లంగి s. n. A carpenter.
- T. వడ్లు s. n. plu. Paddy.
- T. వణికు or వణుకు v. n. To tremble, or shiver. s. n. Tremor, trembling, shivering. వణికించు v. a. To shake; to cause to tremble.
- S. వణిక్కు s. n. 1. A merchant, or trader;

- one of the third pure Hindoo tribe. 2. the sixth of the astronomical periods called *Kurunas*, corresponding to the half of a lunar day.
- S. వణిజ్యము s. n. Traffic, trade, commerce.
- S. వతంసము s. n. 1. A crest. 2. an enemy.
- TUD. వత్తి s. n. (from s. వత్తి) The wick of a lamp, or candle. మైనపువత్తి s. n. A wax candle. కారపువత్తి A seton, when applied to a sore.
- S. వత్స s. n. A child.
- S. వత్సతరము s. n. A steer.
- S. వత్సము s. n. 1. A calf. 2. the breast, or chest.
- S. వత్సరము s. n. A year.
- S. వత్సలము &c. adj. Affectionate, kind.
- S. వదనము s. n. 1. The face, countenance, or visage. 2. the mouth.
- T. వదరు or వదురు v. n. To prattle, or chat. 2. to grumble. వదరుబోతు s. n. A chatterer. వదరులు s. n. plu. Tattling, babbling.
- T. వదరుతీగ s. n. *vide* అనుగుతీగ.
- T. వదలు or వదులు v. n. 1. To become loose, or grow slack. 2. to be expended, as money. v. a. To quit, give up, or renounce. వదలించు - వదిలించు or వదల్చు v. a. 1. To slacken, loosen, untie, or liberate. 2. to cause to expend.
- S. వదాన్యము &c. adj. Generous, liberal, beneficent.
- T. వదినె or వదినియ s. n. 1. The daughter of a mother's brother, or of a father's sister, if older than one's-self. 2. the elder

sister of a wife, or husband ; or an elder brother's wife.

T. వదులు adj. Loose, slack. v. n. & a. *vide* వదలు. వదులుకొను v. a. To abandon, or relinquish.

G. వద్ద postpos. *vide* ఒడ్డు.

T. వద్దు A corrupted form of వలదు or వలదు, the third person neuter of the negative aorist of the verb వలయు; affixed, as an auxiliary, to the infinitive of another verb, it denotes *obligation* or *necessity* negative of it's action, *must not* ; but having rather an imperative, than an indicative meaning ; it may generally be translated *Do not, do'nt*. రావద్దు *Do'nt come*. వారుపోవద్దు *They must not go*. Used independently by itself, it may be often translated *No ; it is not necessary, or required ; I do not want it, &c*.

S. వధ s. n. Murder, killing. వధించు or వధియించు v. a. To murder, or kill.

S. వధువు s. n. 1. A wife. 2. a bride. 3. a daughter-in-law. 4. a woman in general.

S. వధూటి s. n. A young woman.

S. వధ్యుడు s. n. A man deserving of death.

S. వనమాల s. n. The garland worn by *Krishna*, thence he is called వనమాలి.

S. వనము or వనంబు s. n. 1. A forest, or wood. 2. a grove, or garden. 3. water. వనజము s. n. (from s. జి *born*.) A lotus ; as produced in water. వనదీపము s. n. The flower termed *Michelia champaca*, as illuminating a garden. వనచరము s. n. (from s. చర *that wanders*.) A monkey.

T. వనరు v. n. To grieve, or be afflicted. s. n. Melancholy, grief.

S. వనస్పతి s. n. A tree which bears fruit, but has no apparent blossoms, as several species of the fig, jack, &c.

S. వనిత s. n. A woman.

S. వనీపకుడు s. n. A beggar, or mendicant.

S. వనౌకము s. n. A monkey, or ape.

T. వన్నియ or వన్నె s. n. 1. Colour. 2. the lustre of metal, or gems. 3. affected airs, or gestures. adj. Coloured, painted. వన్నెకడై s. n. An affected female, a coquette. వన్నెకాడు s. n. A fop, or coxcomb. వన్నెలవులుగు s. n. The pheasant. lit. the painted bird.

S. వన్య s. n. A multitude of groves.

S. వన్యము adj. Wild, savage, sylvan.

S. వప s. n. The mucus, or glutinous secretion, of the flesh, or bones.

S. వపనము s. n. 1. Shaving. 2. sawing.

S. వపువు or వపుస్సు s. n. The body.

S. వపుము s. n. 1. A rampart. 2. a field.

వపుక్రీడ s. n. (from s. క్రీడా *sport*.) 1. Butting, as of an elephant, or bull, &c.

S. వమధువు s. n. 1. Vomiting. 2. water ejected from the elephant's trunk.

S. వమనము s. n. Vomiting.

T. వమ్ము adj. Of no effect, useless.

S. వయసు or వయస్సు s. n. 1. Age, time of life. 2. puberty, youth. వయస్కుడు s. n.

A man in the prime of life. వయస్య

s. n. A female friend. వయస్కుడు s. n.

A friend, or contemporary.

T. వయ్యాలి s. n. A car, or chariot.

- t. వయినము s. n. The particulars, or detail, of any thing. వయినము π adv. At large; particularly; in detail.
- t. వర s. n. A term, or limit. వరకు or వరకున్నా Until, till, to, up to.
- s. వర s. n. A scabbard, or sheath. *vide* పిఱ. వరదూయు To unsheath, or draw, out of the scabbard.
- s. వరండకము s. n. A pimple, or sore, on the face.
- s. వరండము s. n. 1. A pimple on the face. 2. a heap of grass. 3. a *veranda*, or portico.
- s. వరకములు s. n. plu. The pulse termed wild kidney bean.
- t. వరకు adv. Until. *vide* t. వర.
- t. వరగలించు v. n. To shine, or glitter.
- s. వరట s. n. A goose, or female swan.
- t. వరటలు s. n. plu. Lumps of dried dung.
- s. వరణము s. n. An outer building, enclosure, or wall of masonry.
- s. వరత్ర s. n. A leathern thong, or girth.
- t. వరద s. n. A torrent, or flood.
- s. వరదము &c. adj. Propitious, favorable, indulgent.
- t. వరపు or వరుపు s. n. A drought, or want of rain.
- s. వరము s. n. A boon, favour, blessing, or supernatural gift; especially granted by a deity, or bramin. adj. Best, excellent. వరాంఁగము s. n. (from s. అంఁగ a member.) the chief member of the body. viz. 1. The head. 2. a private part.
- t. వరలు s. n. plu. The large circular rings

- of burnt earth sunk in a small well, to prevent the earth from falling in.
- t. వరవ s. n. A channel of supply, to an artificial lake.
- s. వరవణిని s. n. An excellent, or virtuous, female.
- t. వరపు s. n. Income, profit, pay.
- t. వరపుడు s. n. A servant. వరపుటము s. n. Service.
- t. వరస s. n. 1. A line, or row. 2. order, arrangement. 3. relationship. 4. a gift presented by a procession of relations. 5. a turn by rotation. 6. a time, as once, twice, &c.
- t. వరహా - వరా or వరహాని s. n. The gold coin termed a *pagoda*.
- s. వరాటకము s. n. 1. The seed vessel of the lotus. 2. the small shell termed a *cowree*.
- s. వరాటము s. n. A small shell termed a *cowree*, used as money, in some parts of *India*.
- s. వరాశి or వరాసి s. n. A coarse cloth.
- s. వరాహము s. n. A hog. వరాహావతారము s. n. The third incarnation of *Vishnoo*, in the shape of a boar.
- t. వరి s. n. Paddy.
- s. వరించు or వరియించు v. a. To desire, wish for, or covet.
- t. వరిలెలు s. n. plu. *vide* వరకములు.
- s. వరిష్ఠము or వరియము &c. adj. 1. Largest, greatest, best, most preferable.
- t. వరుగు s. n. 1. Vegetables, or fruit, pre-

- served in a dried state. 2. leaning, or inclining to one side. v. n. *vide* పరకు.
- t. పరుజు s. n. The ridge, or dam, dividing one irrigated piece of ground from another.
- s. పరుడు s. n. 1. A husband. 2. a bridegroom. 3. a son-in-law.
- s. పరుణుడు s. n. *Varoona*, the Hindoo Neptune, or deity of the waters, and regent of the west.
- t. పరుస s. n. *vide* పరస. పరుసా adv. Regularly, in good order.
- s. పరూథము s. n. A sort of ledge, round a carriage, as a defence from the effects of collision.
- s. పరూథిని s. n. An army.
- s. పరేణ్యము &c. adj. Chief, noble, principal, pre-eminent.
- s. పర్గము s. n. 1. A class, or tribe. 2. a multitude of similar things. 3. a chapter, or section. కట్టుపర్గము s. n. A dress, or suit of clothes.
- s. పర్చస్సు s. n. 1. Form, figure, shape. 2. light, lustre.
- s. పరము adj. Fit to be refrained from, abandoned, or avoided. s. n. An unlucky period of the day. పర్జించు v. a. To relinquish, give up, or abandon. పతితము &c. adj. 1. Abandoned, avoided. 2. excepted, excluded.
- s. పణాన or పణానము s. n. 1. Praise, panegyric. 2. describing, expatiating, explaining; pointing out qualities, or

- excellencies. పణించు v. a. To praise, or describe.
- s. పణము s. n. 1. A tribe, class, cast, or order. 2. colour, hue, tint. 3. the order or arrangement of a song, or poem. 4. a musical mode. 5. a letter of the alphabet. పణారూపిణి s. n. *Suruswatee*, the goddess of learning; as formed of letters.
- s. పణి s. n. *vide* పటుడు.
- s. పర్వకము s. n. 1. Traffic, trade, commerce. 2. a horse's hoof. 3. a sort of quail. *Perdix dioeca*. పర్వకుడు s. n. A merchant, or trader.
- s. పర్వనము s. n. 1. Staying, abiding. 2. profession, occupation, livelihood. పర్వన s. n. Established, fixed, or customary fees; especially those payable in grain to the village servants, for their livelihood.
- s. పర్వమానము s. n. 1. News, intelligence, information; intimation, notice. 2. in grammar, the present tense.
- s. పర్వరూకము s. n. A crow's nest.
- s. పర్తి s. n. 1. Sandal, or other perfume, for the person. 2. the wick of a lamp. 3. the foil placed under a precious stone, to increase it's lustre.
- s. పర్తించు - పర్తిలు or పర్తిల్లు v. n. 1. To act, or behave. 2. to be going on, in a state of action.
- s. పర్తిష్ఠువు adj. Stationary, fixed.
- s. పర్వము adj. Round, circular, globular, spherical.

s. వత్సాని or వత్సము s. n. A road, path, or way.

s. వధాకీ s. n. A carpenter.

s. వధానము &c. adj. Increasing, growing, thriving. s. n. Increase, growth. వధామానము &c. adj. Prosperous, thriving, increasing. వధాతము &c. adj. Increased, grown, thriven. వధాష్టువు adj. Growing, or thriving. వధాల్లు or వధాలు v. n. To grow, thrive, or prosper. వధించు v. a. To promote; to cause to grow, &c.

s. వధామానకము s. n. A lid.

s. వర్మము or వర్మువు s. n. Mail, armour.

s. వర్మము &c. adj. Chief, principal, excellent.

s. వర్షణము s. n. Raining.

s. వర్షధరుడు s. n. A eunuch, or attendant on the women's apartments.

s. వర్షము s. n. 1. A year. 2. rain. వర్షించు v. n. To rain. వర్షాపలము s. n. (from s. ఉపల a stone.) Hail. వర్షము కురియు Rain to fall. వర్షము వెలియు Rain to stop.

s. వర్షాభువు s. n. A frog.

s. వష్ట్రము s. n. The body.

t. వలుడు s. n. An old jackal.

t. వలుత or వలుద s. n. Flood, deluge, torrent, or inundation.

t. వలులు v. n. To shine.

t. వలు s. n. A pungent taste.

t. వలు s. n. A heap, or quantity. adj. Much.

t. వల s. n. A net. వల - చేయు or పెట్టు To throw, or cast, a net.

t. వలంతి s. n. A clever, or skilful, person.

t. వలకారివలు s. n. plu. The airs, or gestures, of an affected female.

t. వలగొను v. a. To surround, or encompass; to walk round.

s. వలగ్నము s. n. The middle, the waist.

t. వలచు v. a. To love. v. n. To smell, or emit perfume. వలపించు v. caus. To cause to love.

t. వలదు vide వద్దు.

t. వలన postpos. vide వల్ల.

t. వలను s. n. 1. An expedient, stratagem, method, manner. 2. beauty, excellence.

t. వలపల s. n. making in the inflex. sing.

వలపలి or వలపటి The right side. వలపలి

adj. Right. వలపటి adv. On the right side.

వలపలిగలక s. n. The letter ు, which is always written on the right side of the syllable before which it is pronounced.

t. వలపు s. n. 1. Love, affection, fondness. 2. smell, fragrance.

s. వలభి s. n. 1. The wooden frame of a thatch. 2. a temporary building, on the roof of a house.

t. వలము s. n. 1. Size, dimension. 2. bigness, fatness. adj. Big, fat.

t. వలమురి s. n. The conch of Vishnoo.

s. వలయము s. n. 1. A bracelet, or armlet. 2. an inclosure.

s. వలయితము adj. Surrounded, encompassed.

t. వలయు v. a. To wish, want, desire, or covet. వలెను or వలసినది the third person of the past tense, and వలయును the

third person of the affirmative aorist, of this verb, are affixed, as auxiliaries, to the infinitive of any verb, to denote *obligation*, or *necessity*, without reference to any particular time, and may be translated by the English word *must*. The third person neuter of the negative aorist of this verb is irregular, namely వలవదు or వలదు, more commonly contracted into వద్దు. It is used negatively in the same manner as the affirmative tenses before-mentioned ; but when affixed to infinitives, it has rather an imperative, than an indicative meaning, as is explained under the head వద్దు q. v. These tenses of వలయు are also occasionally added, in the same indeclinable state, to nouns in the nominative case, to denote *want* or *desire*. In this construction, the affirmative వలెను - వలసినది and వలయును invariably take before them the infinitive కా, *vide* కావలయు ; but the negative వద్దు does not require it ; thus, నుట్టుమునాకు కావలెను I want a horse. నుట్టుమునాకు వద్దు I do not want a horse. In this construction, the noun denoting that which is wanted is placed in the nominative case, but the noun or pronoun denoting the person who desires or wants is placed in the dative.

౧. వలరాజు s. n. A name of *Cama*, the Hindoo Cupid. వలరాజునూడు s. n. *Siva* ; as his enemy.

౧. వలవలయేడ్చు or వలవలలాడు v. n. To weep or cry, *very violently*, or *loudly*.
 ౧. వలస s. n. The fleeing, or removing, of people from their homes, from fear. వలస - తీయు or పోవు v. n. People to flee from their homes, from fear.
 ౨. వలకుము adj. White. s. n. The colour white.
 ౩. వలి adj. Cold, cool. s. n. Cold. వలితిప్ప s. n. (from ౧. తిప్ప a mountain.) The snowy, or *Himalaya*, mountains.
 ౪. వలిపెము s. n. Open texture, of cloth, &c.
 ౫. వలియు v. a. To love.
 ౬. వలీకము s. n. The edge of a thatch.
 ౭. వలీముఖము s. n. A monkey.
 ౮. వలుకు v. n. *vide* లుకు.
 ౯. వలుద adj. Great, big. s. n. Greatness, bigness.
 ౧౦. వలువ s. n. A cloth.
 ౧౧. వలె adj. Like, resembling, similar.
 ౧౨. వలెను *vide* under వలయు.
 ౧౩. వల్లము or వల్లలము s. n. The bark of a tree.
 ౧౪. వల్ల s. n. A bridle, or rein.
 ౧౫. వల్లితము s. n. A horse's gallop.
 ౧౬. వల్లువు adj. Handsome, beautiful, soft, tender.
 ౧౭. వల్న postpos. *vide* వలన.
 ౧౮. వల్లికము or వల్లికము s. n. 1. A hillock, or mole hill ; ground raised by insects. 2. a snake's hole. *vide* పుట్ట.
 ౧౯. వల్ల postpos. By, by means of, with, from. s. n. 1. Stratagem, expedient. 2.

- convenience. adj. 1. Convenient. 2. possible. వల్లమూలిన adj. 1. Impossible. 2. much, excessive, large.
- T. వల్లకాడు s. n. making in the inflex. sing. వల్లకాటి A cemetery, or place for burning, or burying, the dead.
- S. వల్లకి s. n. The *Veena*, or Indian lute.
- T. కల్లది s. n. 1. Misfortune, evil. 2. plunder, booty.
- S. వల్లభము &c. adj. Beloved, desired, dear. వల్లభుడు s. n. A husband.
- S. వల్లరి s. n. A creeper, or climbing plant. 2. a compound pedicle.
- S. వల్లవుడు s. n. 1. A cook. 2. a herdsman, or cowherd.
- S. వల్లి or వల్లిక s. n. A creeper, or climbing plant.
- T. వల్లించు v. a. To learn, or get by heart; to repeat from memory.
- S. వల్లూరము s. n. Dried flesh.
- T. వల్లై adv. Yes, good, well, right, &c., expressing approbation, or consent. s. n. Repeating from memory, or learning by heart.
- T. వల్లై త్రాడు s. n. A noosed rope; a noose. వల్లై త్రాడుదాల్చు s. n. *Vareona*, whose weapon is the noose.
- T. వశపు s. n. 1. Manner, mode, method. 2. expedient, stratagem. 3. vide ఒశపు.
- T. వశాగ్రము s. n. A superior species of the *Areca* nut.
- S. వశి s. n. 1. The folds of the skin, above the navel. 2. vide యతి No. 2.
- T. వల్లువాడు or వల్లువవాడు s. n. A man

- of a cast, among the parias, or outcasts, superior to the rest of that tribe, and considered in the light of their priests.
- S. వశ s. n. 1. The sister of a husband. 2. a female elephant.
- S. వశము s. n. 1. Possession, custody, charge. 2. subjection, submission. 3. authority, supremacy. వశీకరణము (from s. కరణ making.) Subduing, overpowering, or obtaining possession of, by charms, drugs, or incantations.
- S. వశ్యము &c. adj. Dependent on, humbled, overpowered.
- TUD. వస s. n. vide s. వశ.
- S. వస s. n. 1. The serum, or marrow, of the flesh. 2. the marrow of the bones.
- S. వసంతఘోషి s. n. The indian cuckoo.
- S. వసంతము s. n. 1. Spring; the deity presiding over it is termed వసంతుడు.
- T. వసంతము s. n. Water, mixed with turmeric, and fine lime.
- S. వసతి s. n. (H. بستی residence, from بسنا) 1. A house, dwelling, or residence. 2. an allowance; pay. adj. (from وسعت) Commodious, agreeable.
- S. వసనము s. n. Cloth, or clothes.
- T. వసనాభి s. n. An active vegetable poison.
- TUD. వసము s. n. vide వశము.
- T. వసలా s. n. One piece of wood, joined to another.
- T. వసారా s. n. A veranda.
- T. వసి s. n. 1. A thorn. 2. a spike.
- S. వసించు or వసియించు v. n. To dwell, reside, or lodge.

- s. వసిష్ఠుడు s. n. The celebrated penitent, or moonee, *Vasishta*.
- s. వసుంధర or వసుంధ్ర s. n. The earth.
- s. వసుదేవుడు s. n. The father of *Krishna*.
- s. వసుధ or వసుమతి s. n. The earth.
- s. వసువు s. n. 1. Wealth, substance, riches. 2. a ray. 3. gold. 4. a kind of demi-god, of whom eight are enumerated. *Dhava*, *Droova*, *Soma* or the moon, *Vishnoo*, *Anila* or wind, *Anala* or fire, *Prabhoo-sha* and *Prabhava*.
- s. వసూలు s. n. (from A. *وصل*) Collection, acquisition.
- s. వస్తి s. n. (A. *طاس*) 1. The abdomen, or lower part of the belly. 2. the end of a cloth.
- s. వస్తువు s. n. 1. Thing, article, matter, substance. 2. natural disposition, essential property, nature, essence.
- s. వస్త్రము s. n. Cloth, clothes, raiment. అన్నవస్త్రము Food and raiment. వస్త్రశాలితము s. n. Straining any powder, through a dry cloth.
- s. వహించు or వహియించు v. a. To bear, support, or sustain.
- t. వహి s. n. A book; an account book.
- s. వహ్ని s. n. 1. Fire, or it's deity *Agni*.
- s. వక్షము or వక్షస్సు s. n. The breast, bosom, or chest. వక్షోరుహము s. n. (from s. రుహ *that which rises*.) A female's breast.
- t. వా s. n. The mouth.
- t. వాంచు v. a. To bow down; to bend.
- s. వాంఛ s. n. 1. Wish, desire. 2. love, at-
- tachment. వాంఛించు To desire, long, or wish.
- s. వాంతము adj. Vomited.
- s. వాంతి s. n. Vomiting.
- s. వాంశీకుడు s. n. A flute player; a piper.
- s. వాకికిటి s. n. A porpoise.
- t. వాక s. n. A river.
- t. వాకర s. n. Retching to vomit. *vide* ఓకరించు.
- t. వాకిలి s. n. making in the inflex. sing. వాకిటి, 1. A door. 2. the threshold. వాకిటి రెండులు s. n. plu. Porters, door-keepers.
- s. వాక్ or వాక్య s. n. 1. A word. 2. speech. వాక్యటుత్వము s. n. Elegance of speech. వాక్యహాయము Verbal recommendation. వాక్యత్వము A promise, lit. that which is given by word. వాక్యోదము s. n. A verbal dispute, or altercation; an argument. వాక్యాలము s. n. A deposition.
- s. వాక్పతి s. n. A name of *Brumha*, or of the planet *Jupiter*.
- s. వాక్యము s. n. 1. A sentence. 2. a rule, or aphorism.
- t. వాగర s. n. A painting brush.
- t. వాగ్గము s. n. The circle round a thrashing floor.
- t. వాగు s. n. 1. An army. 2. a torrent, or current, of water. v. n. To sound. v. a. To chatter, or prattle.
- s. వాగుర s. n. 1. A snare, or trap. 2. a net for confining deer. వాగురి కుడు s. n. A hunter.
- t. వాన s. n. The rein of a bridle.

- s. వాల్మీ s. n. A talkative, or loquacious, person.
- s. వాల్మీయ s. n. A name of *Suruswatee*.
- s. వాచీంయముడు s. n. A holy sage, practising rigid taciturnity, devoid of passions, and unmoved by pain or pleasure.
- t. వాచీకము s. n. Reading fluently.
- t. వాచీకము v. a. lit. to beat the mouth. To beg alms. Indian beggars, or complainants, often beat the mouth, with a loud cry, to attract attention.
- s. వాచీలుడు s. n. A talkative man.
- s. వాచికము s. n. News, tidings, intelligence.
- t. వాచు v. n. 1. To swell. 2. to have a longing, or desire for. v. a. To sound.
- t. వాచూరు s. n. The eaves of a house.
- s. వాజిము s. n. 1. The feather of an arrow. 2. a wing, or feather. 3. speed, haste, celerity.
- s. వాజి s. n. 1. A bird. 2. a horse. 3. an arrow.
- s. వాజిపేయము s. n. A particular sacrifice, so called.
- s. వాజిబీ or వాజ్బీ adj. (from A. واجب) Just, expedient, proper, right, reasonable.
- t. వాటము s. n. 1. Convenience. 2. means, expedient. వాటపడు To be usual, customary, or convenient.
- s. వాటము s. n. 1. A way, or path. 2. a line of houses, a range of building.
- s. వాటి or వాటిక s. n. A garden, or orchard.
- t. వాడ s. n. 1. A street. 2. *vide* రోడ్. వాడకట్టు A street, or range of houses.
- t. వాడకన్నేరు s. n. The oleander plant *Nerium odorum*.
- t. వాడకాలి s. n. Wind, blowing from some point intermediate between the four cardinal points of the compass.
- t. వాడి s. n. Sharpness, as applied to weapons or instruments. adj. Sharp. వాడిచెడు To become blunt. వాడిమగడు s. n. A brave, or valiant man.
- t. వాడిక or వాడికె s. n. 1. Practice, experience. 2. habit, custom. 3. use. adj. 1. Customary, usual, habitual. 2. versed in, experienced in. 3. used, made use of.
- t. వాడు pro. He, that man. This is the masculine remote demonstrative pronoun of the third person. Nouns, denoting the *agent*, are often formed by adding this word to the inflexion of a substantive noun; as ఇంటివాడు lit. *he* of the house. The house-owner. వావాడు My man, relation, or servant.
- t. వాడు v. n. To wither, or fade. v. a. 1. To make use of. 2. to talk, speak, or tell. వాడుకొను v. comp. 1. To make use of, for one's own benefit. 2. to be generally talked, or spoken of; to be the common talk.
- s. వాణి s. n. 1. Speech. 2. *Suruswatee*, the goddess of speech. వాణిశుడు s. n. *Brumha*, her husband. లోకాశవాణి A voice, from heaven.
- s. వాణిజ్యము s. n. Traffic, trade, commerce.
- s. వాణిని s. n. 1. A female, literally, or figuratively, intoxicated. 2. a dancing girl.

- T. వాత s. n. 1. The actual cautery. 2. the mark which it produces.
- S. వాతపోధము s. n. The *Palas* tree. *Butea frondosa*.
- S. వాతము s. n. 1. Air, wind. 2. rheumatism, gout, inflammation of the joints. వాతప్రమి s. n. A swift antelope, surpassing the wind in speed. వాతసారథి s. n. (from S. సారథి a charioteer.) *Agni*, the god of fire. వాతాయనము s. n. (from S. అయన going.) A window, or air hole.
- T. వాతేఱు s. n. The lower lip. lit. the skreen of the mouth.
- S. వాత్య s. n. A whirlwind, or hurricane.
- S. వాదము s. n. Discourse, dissertation, discussion, dispute, argument. రసవాదము Alchymy. lit. mercurial dispute.
- S. వాది s. n. A plaintiff, or complainant.
- S. వాదించు v. a. To argue, debate, dispute, or discuss.
- S. వాదిత్రము s. n. A musical instrument.
- S. వాద్యము or వాద్యము s. n. 1. Any musical instrument. 2. music.
- T. వాన s. n. Rain. adj. Rainy. వానపాము s. n. lit. a rainy snake. The common red earth worm. వానశురియు v. n. To rain. వానవెలియు To stop, or cease, raining.
- S. వానప్రస్థు s. n. The Hindoo in the third prescribed stage of life, when he leaves his wife and family, for the life of a hermit in the woods.
- S. వానరము s. n. A monkey, or ape.
- S. వానస్పత్యము s. n. A tree bearing fruit, from blossoms, as the mango, &c.
- T. వాను v. a. To create.
- S. వాపదండము s. n. A loom.
- S. వాటి s. n. A large oblong pond, pool, or lake.
- S. వాపితము adj. 1. Shaved. 2. sown.
- T. వాపు s. n. A swelling, or protuberance. వాపుదేవులు s. n. Dropsy.
- T. వాపోపు v. n. 1. To cry aloud. 2. to chatter or talk idly.
- S. వామ s. n. A beautiful woman.
- S. వామదేవుడు s. n. *Siva*.
- S. వామనుడు s. n. A short man, a dwarf. వామనావతారము s. n. The fifth incarnation of *Vishnoo*, as a dwarf, to prevent *Bali* from obtaining dominion of the three worlds.
- S. వామము adj. 1. Left, not right. 2. pleasant, beautiful. s. n. *vide* ఓమము వామలోచన (from S. లోచన the eye.) A handsome woman.
- S. వామలూరుపు s. n. A hillock; an ant, or mole hill.
- S. వామి s. n. 1. A mare. 2. a she-ass.
- T. వామి s. n. A heap of straw.
- S. వాయనము s. n. Sweet meats, or cakes, the eating of which is no breach of a religious fast.
- S. వాయసము s. n. A crow. వాయసరాతి its enemy, The owl.
- T. వాయి s. n. making in the inflex. sing. వాతి, 1. The mouth 2. the edge of any cutting instrument. 3. such a quantity of grain as a mortar can contain at once. In this last sense, the inflexion is regular.

- T. వాయిండు v. a. 1. To beat, sound, or play upon any musical instrument, except wind instruments, to which is applied the verb ఉడు q. v. 2. to beat, or give blows.
 T. వాయిండుచెట్టు s. n. The plant termed *Ocimum gratissimum*.
 G. వాయిదా s. n. (from A. వా, a promise, bargain.) An instalment, or term of payment.
 T. వాయువిశంశములు s. n. plu. A sort of medical plant, used as a vermifuge.
 S. వాయువు s. n. vide వాతము. వాయువుకొను To be flatulent. వాయువుపట్టిమందు Medicine which dissipates flatulency.
 T. వార s. n. 1. A bundle of thread, for weaving, containing eight *Punjams*. 2. variance, difference; especially in accounts. 3. a side, or corner. adv. Aside.
 T. వారశ adv. Constantly, continually.
 T. వారశము s. n. vide G. తకావీ.
 T. వారది s. n. Deficiency.
 T. వారడు v. a. To quit, abandon, or leave off.
 T. వారణ adv. Fairly, well, agreeably.
 S. వారణబుస s. n. The plantain tree. *Musa sapientum*.
 S. వారణము s. n. 1. An elephant. 2. warding off a blow, guarding. 3. defence.
 S. వారణాసి s. n. Benares, the most holy city of the Hindoos.
 T. వారపాశ s. n. The veranda, or portico, of a house.
 S. వారము s. n. 1. A day of the week. 2. a multitude, or quantity. 3. a time; as once, twice, &c.
 S. వారవాణము s. n. 1. Armour for the body, or breast. 2. a quilted jacket.
 S. వారస్త్రి s. n. A courtesan.
 S. వారాణసి s. n. vide వారణాసి.
 T. వారాది s. n. vide పం తెన.
 S. వారాహి s. n. A sow.
 S. వారి s. n. 1. Water. 2. an elephant trap. 3. the place where an elephant is tied, or fastened. వారిజము s. n. A lotus, as produced in water.
 S. వారిండు v. a. 1. To drive away. 2. to defend, or ward off; to guard. 3. to prevent, or oppose.
 T. వారిణ s. n. A leathern cable.
 T. వారిణపీట s. n. A piece of stick, used in fixing the yoke to the plough.
 S. వారిదము or వారివాహము s. n. A cloud.
 T. వారు s. n. A leathern belt, or strap.
 v. n. To be strained of water, as applied to boiled rice. v. a. 1. To strip, or cut off, the edge of palm leaves. 2. to heap up.
 S. వారుణి s. n. 1. A name of *Agustya*. 2. a spirituous, or fermented, liquor. 3. the west. 4. the twenty-fourth lunar mansion.
 T. వారువము s. n. A horse.
 T. వార్పు or వారుచు v. a. 1. To wait for. 2. to strain off the water from boiled rice. 3. to offer up daily prayers. వార్పు s. n. Straining rice as above.
 S. వార్త s. n. 1. Tidings, intelligence, news.

2. conversation. వార్తలాడు To speak, or converse.
- s. వార్తాకము or వార్తాకి s. n. The *Brinjal*, or egg plant. *Solanum melongena*.
- s. వార్ధకము s. n. 1. Old age. 2. an assemblage of old men.
- s. వార్ధక్యము s. n. Old age.
- s. వార్ధపి or వార్ధపికుడు s. n. A usurer.
- s. వాలధి s. n. A hairy tail.
- s. వాలము s. n. A tail.
- s. వాలపాశ్య s. n. An ornament of gold, &c., with, or without, jewels set in it, worn between the divided hair, on the forehead. 2. a garland of flowers, binding the hair.
- s. వాలవాయజము s. n. The onyx.
- s. వాలహస్తము s. n. A hairy tail.
- t. వాలాయము adv. Always, constantly.
- s. వాలి s. n. The monkey son of *Indra*.
- t. వాలు v. n. 1. To bend, or incline down. 2. to light down, or perch, as a bird, &c.
- s. n. 1. A sword. 2. a slope. adj. 1. Long. 2. sloping. 3. sharp. వాలుచు or వాలు v. a. 1. To slope, lower, or incline down. 2. to wink, or shut, the eyes. 3. to place one thing so as to slope, incline, or lean, against another. వాల్లంటి s. n. A woman having large, or long eyes.
- s. వాల్మీకి s. n. The author of the *Ramayana*.
- s. వావదూకుడు s. n. A fluent, bold, or loquacious speaker.
- t. వావి s. n. Relationship. వావితప్పు To commit incest. lit. to neglect relationship.
- t. వావిరి adj. 1. Very much. 2. frequently.
- t. వావిలిచెట్టు s. n. The plant termed *Vitex negundo*.
- t. వాపురము s. n. A horse.
- g. వాశన s. n. *vide* వాసన.
- g. వాశి or వాసి adj. Better, either in health, or as to quality; preferable. s. n. Preference. వాసిలిపు v. n. To be cured. వాశిచేయు v. a. To cure. కొలవాశి Surplus, in measurement. ముఖవాశి Fascination, of countenance. వాశి is also affixed to words denoting fractions, as a mere expletive. అరవాశి Half. కాలవాశి A fourth part, &c.
- s. వాశితము s. n. The chirping of birds.
- s. వాసకసజ్జిక s. n. A woman dressed with all her ornaments, waiting, in expectation to receive her husband, or lover.
- s. వాసగృహము s. n. A bed chamber.
- s. వాసన s. n. 1. Smell, odour, fragrance, scent, flavour. 2. the present consciousness of past perceptions. వాసనచూచు v. a. To smell; to try the smell. వాసనకొట్టు. వేయు or వాసించు To emit fragrance, or smell.
- s. వాసము s. n. A house, abode, dwelling, or residence.
- t. వాసము s. n. The rafter of a building. వాసపోయు To place the rafters on a building.
- s. వాసరము s. n. A day.
- s. వాసపుడు s. n. *Indra*.
- s. వాసస్సు s. n. Cloth, clothes.

ర. వాసాబంధువు s. n. A peon, or the lowest civil officer, nominated to superintend cultivation.
 s. వాసితము adj. Perfumed, scented.
 s. వాసుకి s. n. The king of serpents.
 s. వాసుదేవుడు s. n. A name of *Krishna*.
 ర. వాసెన s. n. A cloth cover, for a jar, &c.; particularly that in which rice is boiled by steam. వాసెనపుడుములు Cakes boiled in steam.
 s. వాస్తవ్యము adj. True, real. s. n. Reality, truth.
 s. వాస్తువు s. n. 1. The scite of a habitation. 2. a house, or dwelling.
 s. వాస్తోష్ఠి s. n. *Indra*.
 s. వాహకుడు s. n. A bearer, carrier, or porter.
 s. వాహనము s. n. A vehicle, or conveyance of any kind; a carriage, car, horse, &c.
 s. వాహము s. n. A horse.
 s. వాహిని s. n. 1. An army, or force. 2. a river. వాహినీపతి s. n. (from s. పతి lord.) The leader of an army.
 s. వి part. A sanscrit particle, prefixed to words of that language, and implying, 1. Certainty, ascertainment. 2. separation, disjunction. 3. aversion, repugnance. 4. impatience, intolerance. 5. variety, difference. 6. cause, motive. 7. motion, progress. 8. privation. It generally corresponds to the English adjuncts *a ex de dis in un* &c., and is frequently an expletive.

ర. వింశము s. n. 1. Separation, parting. 2. beauty. 3. a wonder. adj. Separate, apart. వింశించు or వింశించు v. a. 1. To separate, or divide. 2. to arrange, or put in order.
 ర. వించు v. a. To break.
 ర. & s. వింజోమర or వింజోమరము s. n. A *chowri*, the tail of the *Bos grunniens*, used to whisk off flies, &c.
 ర. వింటి adj. Of or belonging to a bow. *vide* విల్లు. వింటిరాసి s. n. The sign *Sagittarius*, in the zodiac.
 ర. వింత s. n. A curiosity, or wonder. adj. Surprising, wonderful, marvellous, curious; strange, foreign.
 ర. విందు s. n. 1. An invitation to an entertainment, or the entertainment itself. 2. a relation either male or female. విందు చేయు To give an entertainment. విందు కుటలుచు To invite to an entertainment.
 s. విందువు adj. 1. Intelligent, knowing. 2. liberal.
 s. వింధ్యము s. n. The *Vindhya* or *Bindh* mountain, or the mountainous range which runs across India, from the province of *Behar*, nearly to *Goozerat* and properly divides *Hindoostan* from the *Deckan*.
 s. వింశతి s. n. Twenty; a score.
 s. వింశము adj. Twentieth.
 s. వికచము adj. Blown, expanded, spread.
 s. వికటము adj. Awful, terrific, frightful.
 s. n. 1. A malicious obstacle, or impediment. 2. a contradiction. 3. disagree-

- ment, dissension. వికటించు 1. To throw impediments in one's way. 2. to contradict. 3. to disagree with the health.
- s. వికద్ధనము s. n. 1. Praise. 2. ironical or unmerited praise. 3. egotistical boasting.
- r. వికరణీదూలములు s. n. plu. The cross lower beams of a shelving roof.
- s. వికర్తనుడు s. n. The sun.
- s. వికల్పము adj. Optional, admitting of two uses. s. n. Doubt, indecision.
- s. వికసించు - వికసిల్లు or వికసిలు v. n. To blow, or expand, as a flower.
- s. వికారము s. n. 1. Change, transmutation, transformation, alteration. 2. sickness, disease; change from a state of health. 3. ugliness. adj. 1. Ugly. 2. unnatural.
- s. వికారి s. n. The thirty-third year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. వికాసము s. n. Expansion, opening, display.
- s. వికరము s. n. 1. A bird. 2. scattering.
- s. వికృతి s. n. 1. The twenty-fourth year, in the Hindoo cycle of sixty. 2. change, or alteration, of any kind. వికృతము adj. Changed, altered. వికృతాకారము adj. Ugly, deformed, disgusting.
- s. విక్రము s. n. A young elephant.
- r. విక్ర—v. n. To stretch out the limbs, as on first waking.
- s. విక్రమ s. n. The fourteenth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. విక్రమము s. n. 1. Heroism, prowess, valour. 2. great power or strength. విక్రమించు To display one's valour, or power.
- s. విక్రమాఘాడు s. n. The famous Hindoo sovereign *Vikramarka*.
- s. విక్రయము s. n. Selling, vending. విక్రేత or విక్రయకుడు s. n. A seller, vender, or dealer. విక్రయించు v. a. To sell. విక్రేయము adj. Vendible, saleable.
- s. విక్లబము &c. adj. Overcome with fear, or agitation; bewildered.
- s. విఖువు adj. Noseless.
- s. విఖ్యాతి s. n. Fame, celebrity, notoriety. విఖ్యాతము &c. adj. Famous, notorious, known.
- s. విగతము adj. 1. Gloomy, dark, obscured. 2. gone, departed.
- s. విగ్రము &c. adj. Noseless.
- s. విగ్రహము s. n. 1. The body. 2. an image, or idol. 3. war, battle, contest. విగ్రహించు To contest, or dispute.
- s. విషుటిక or విషుదియ s. n. The sixtieth part of a Hindoo hour.
- s. విషుసము s. n. The residue, or remains, of food, which has been offered to the gods, the manes, to a venerable guest, or to a spiritual preceptor.
- s. విఘాతము s. n. An impediment, obstacle, or hindrance; a prohibition. విఘాతముచేయు To hinder or impede.
- s. విఘ్నము s. n. Hindrance, obstacle, impediment.
- s. విఘ్నేశ్వరుడు s. n. *Ganesa*.
- s. విచకలము s. n. A particular species of *Jasmin*.
- s. విచర్చిక s. n. Itch, scab, herpes.

s. విచేయణము &c. adj. Wise, learned, clever, able, skilful.

s. విచారణ s. n. Investigation, inquiry.
విచారము s. n. 1. Investigation, reflection. 2. grief, sorrow. విచారించు v. a. 1. To investigate, or inquire into; to reflect. 2. to condole with; to console.
విచారితము &c. adj. Investigated, judged, discussed. విచారణకర్త s. n. An inquirer, a superintendent. విచారపడు To be sorrowful. విచారింపు s. n. Inquiry, examination.

s. విచిత్రము s. n. Doubt, uncertainty.

s. విచిత్రము s. n. Any thing variegated, beautiful, or wonderful. adj. Variegated, beautiful, or wonderful.

t. విచ్చు s. n. A small ball of thread.

t. విచ్చులవిది adv. According to one's own uncontrouled inclination; at will, or pleasure.

t. విచ్చువిచ్చులు s. n. Dispersion on all sides; scattering about.

t. విచ్చు v. n. To become open, or loose; to burst; to be cracked, or broken. v. a. To open, or loosen; to untie; to undo.

విచ్చుకత్తి s. n. A drawn sword.

t. విచ్చేయు v. n. To come.

s. విచ్ఛిత్తి s. n. Loss, destruction.

s. విచ్ఛిన్నము adj. Disunited, parted, separated; miscarried as applied to females.

s. విచ్ఛేదము s. n. Separation, disjunction, removal.

s. విజినము s. n. A solitary, or private, place.

s. విజయ s. n. The twenty-seventh year, in the Hindoo cycle of sixty.

s. విజయచ్ఛందము s. n. A necklace of 54 strings.

s. విజయనగరము s. n. 1. The city of *Bij-nagur*, the capital of the last Telinga kings, on the banks of the Toombuddra. 2. *Vizianagrum*, a town in the Vizagapatam district.

s. విజయము s. n. Conquest, triumph, victory. విజయముచేయు 1. To go. 2. to come. This phrase, of two such opposite meanings, is used only when speaking of the great.

s. విజయుడు s. n. 1. A name of *Arjoona*. 2. the porter at *Vishnoo's* gate.

s. విజృంభించు v. a. To unfold, or display.

s. విజ్ఞము &c. adj. Skilful, able, clever, conversant.

s. విజ్ఞానము s. n. Knowledge, science; conversancy with painting, or architecture.

s. విజ్ఞానేశ్వరయము s. n. The famous book in Hindoo law, also named the *Mitachera*, written by విజ్ఞానేశ్వరుడు.

s. విజ్ఞాపనము s. n. An address, representation, communication, solicitation, or application. విజ్ఞాపించు To represent, address, communicate, apply, or solicit. These two words are used with reference to the communication of an inferior, to a superior.

s. విటంకము s. n. An aviary; a dove eat.

s. విటకాడు s. n. A gallant or lover.

T. విటతటము adj. Topsy-turvy.
 S. విటపము s. n. The expansion of a tree, or it's branch with new sprouts.
 S. విటపి s. n. A tree.
 S. విటుడు s. n. *vide* విటకాడు.
 S. విట్టరము s. n. A tame, or village, hog.
 T. విడంబించు v. a. To extend, or expand.
 T. విడదల s. n. Release; setting at liberty.
 T. విడి s. n. 1. The cotton produced from one pod. 2. time, opportunity, occasion. adj. Unloaded, untied, loose. విడిబడు v. n. 1. To set off. 2. to break loose. విడిగా adv. At liberty, idle, unemployed.
 T. విడిదల or విడిమట్టు s. n. A halting place.
 T. విడిది s. n. A lodging, or temporary residence.
 T. విడిమురి s. n. Wealth, riches.
 T. విడియము s. n. Beetle, with areca nut, &c.
 T. విడియు v. n. To reside, or halt.
 T. విడు v. n. To become loose, slack, separate, or untied; to part. విడుచు v. a. 1. To loosen or slacken; to untie, or undo. 2. to leave, quit, relinquish, abandon, or give up. 3. to depart. 4. to shoot, or discharge. v. n. To cease, or terminate. విడిపించు v. caus. To cause to loosen, &c.; to release. విడిచిపెట్టు To leave off, to quit entirely. విడనాడు v. a. To discharge, or dismiss. 2. to abuse. విడుపు s. n. Quitting, leaving, relinquishing, abandoning.
 T. విడుత or విడత s. n. in composition, Time; as, ఒకవిడుత Once, &c.

T. విడుదల s. n. *vide* విడదల.
 T. విడుమర s. n. *vide* విడదల.
 T. విడెము or విడ్యము s. n. *vide* విడియము.
 T. విడ్డూరము s. n. Obstinacy. adj. Obstinate.
 S. వితండము s. n. Criticism; refutation, subverting another's opinion, and establishing one's own.
 S. వితంతువు s. n. A widow.
 S. వితతము adj. 1. Expanded. 2. pervaded.
 S. వితతి s. n. A quantity, or multitude; a clump, or cluster.
 S. వితథము s. n. A falsehood, or lie. adj. False.
 S. వితరణము s. n. 1. Gift, donation. 2. cleverness, ability.
 S. వితర్కము s. n. 1. Doubt. 2. deliberation, discussion. వితర్కించు v. a. 1. To doubt. 2. to canvass, or discuss.
 S. వితర్ది s. n. A raised quadrangular building.
 S. వితస్త్రి s. n. A long span, measured by the extended thumb and little finger, considered equal to twelve fingers' breadth.
 TUD. వితా or విత adj. (from s. వృథా) Useless, vain.
 T. వితాకు s. n. Being without motion. వితాకుపడు v. n. To become motionless.
 S. వితానము s. n. 1. An awning, or canopy. 2. an assembly, or multitude.
 T. విత్తనము s. n. A seed.
 S. విత్తము s. n. Wealth, property, substance.

- T. విత్తు s. n. A seed. v. a. To sow. విత్తించు
 v. caus. To cause to sow.
- E. విదగ్ధుడు s. n. A learned, or clever, man.
- S. విదర్శ s. n. A dry, or desert, soil.
- S. విదర్శ దేశము s. n. A country, supposed
 by Wilford to be *Berar* proper.
- T. విదలించు - విదల్య or విదిలించు v. a. 1. To
 shake, or beat, out the dust, from any
 thing. 2. to reject with anger.
- S. విదళము s. n. 1. Split pulse, a piece of
 any split substance. 2. dividing, splitting.
 విదలించు v. a. To split.
- S. విదారణము s. n. Splitting, dividing.
- S. విదిక్కు s. n. An intermediate point of
 the compass.
- S. విదితము &c. adj. 1. Known, understood.
 2. agreed. 3. solicited.
- TUD. విదియ s. n. vide s. ద్వితీయ No. 1.
- S. విదురుడు s. n. 1. An intelligent man. 2.
 the younger brother of *Drootarashtra*.
- S. విదుషి s. n. A learned female.
- S. విదేహ దేశము s. n. A district in the pro-
 vince of *Behar*, corresponding with the
 ancient *Mithila*, and modern *Tirhoot*.
- S. విద్ధము adj. Bored, perforated, pierced.
- S. విద్య or విద్యై s. n. 1. Science, knowledge,
 learning. 2. a language, or tongue 3.
 an art. 4. juggling. విద్యార్థి adj. De-
 sirous of acquiring science. s. n. A stu-
 dent. విద్యలాడు To juggle; to play
 tricks of legerdemain.
- S. విద్యమానము s. n. Circumstance, situ-
 ation, condition. adj. Being, existing,
 present.
- S. విద్యాధరుడు s. n. A demi-god, of a cer-
 tain class.
- S. విద్యుత్తు s. n. Lightning.
- S. విద్రవము or విద్రావము s. n. Flight, re-
 treat, running away.
- T. విద్రుచు v. a. vide విదలించు.
- S. విద్రుమము s. n. 1. Coral. 2. a tender,
 or young, leaf, or shoot.
- S. విద్యంసుడు s. n. A learned man; a man
 of letters, a *pundit*.
- S. విద్యంసురాలు s. n. A learned woman.
- S. విద్యేషము s. n. Enmity, hatred.
- S. విధ s. n. Pay, wages, hire.
- S. విధము s. n. 1. Manner, way, mode. 2.
 kind, sort.
- S. విధవ s. n. A widow.
- S. విధాత or విధాతృడు s. n. *Brumha*, the
 creator.
- S. విధానము s. n. 1. Way, manner, mode.
 2. contrivance, expedient, means, me-
 thod. 3. rule, precept.
- S. విధి s. n. 1. *Brumha*, the creator. 2. des-
 tiny, fate, luck. 3. a sacred precept, act,
 or rite, prescribed by the *Vedas*, effect-
 ing certain consequences. 4. a decree,
 order, or command. 5. an act, or action.
 విధించు v. a. To order, command, ordain,
 or prescribe.
- S. విధుంతుడు s. n. *Rahoo*, the personi-
 fied ascending node.
- S. విధుడు s. n. 1. The moon. 2. *Vishnoo*.
- S. విధురము s. n. 1. Separation. 2. agitation.
- S. విధురుడు s. n. A widower.

s. విఘ్నానము s. n. Shaking, trembling, tremor.
s. విధేయము &c. adj. Compliant, docile, tractable, obedient.
r. వినకరి s. n. Hearing, listening.
s. వినత s. n. The wife of *Kusyapa*, and mother of *Garooda* and *Aroona*.
s. వినతము &c. adj. 1. Bent, bowed, curved. 2. humble, low. 3. modest.
s. వినయము s. n. 1. Humility, supplication. 2. mildness. 3. reverence, obeisance. 4. politeness, civility.
s. వినా or వినానా adv. Without, except. వినాయించు v. a. To except, or exempt.
s. వినాది s. n. *vide* విఘ్నాదిక.
s. వినాయకుడు s. n. *Ganesa*.
s. వినాశము s. n. 1. Ruin, destruction, annihilation. 2. disappearance, loss.
r. వినకి or వినకిది s. n. Hearing, listening.
s. వినమయము s. n. Barter, exchange.
s. వినయోగము s. n. Giving, or parting with, any thing, for a consideration, or in expectation of some advantage.
s. వినీతుడు s. n. A humble, modest, or unassuming man.
r. విను s. n. The sky. v. a. To hear. వినుచు-
వినబించు or వినబించు v. caus. To cause to hear. The two latter forms, however, as well as వినవచ్చు or వినఁజుడు, used impersonally with the dative case, denote - To be heard. నాకువినబించింది I have heard.
s. వినుతి s. n. Praise, commendation. విన-
తించు v. a. To praise, or commend.

s. వినోదము s. n. 1. Eagerness, vehemence. 2. play, sport, pastime.
r. విన్నదనము s. n. Sorrow, grief, affliction. విన్నబోవు To be sorrowful, or afflicted.
r. విన్నపము s. n. *vide* విజ్ఞాపనము. విన్న-
బించు or విన్నవించు v. a. To represent, address, or solicit; to make application.
r. విన్నానము s. n. Worth, worthiness. adj. Worthy.
r. విన్ను s. n. The sky.
s. విపంచి s. n. The *Veena*, or Hindoo lute.
s. విపణి s. n. A shop, stall, or market.
s. విపత్తి or విపత్తు s. n. Adversity, calamity, distress, misfortune.
s. విపథము s. n. A bad road.
s. విపన్నము &c. adj. Unfortunate, declined, fallen into adversity.
s. విపరీతము adj. Contrary, opposite, reverse, inverse.
s. విపర్యయము s. n. 1. Contrariety, opposition. 2. reverse in general, and thence applied to that of which reverse is predicted, as misery, calamity, (the reverse of fortune), error, misapprehension (the reverse of reason, or truth), inverted order, or succession, (the reverse of that which is usual, or prescribed), &c.
s. విపర్యాయము s. n. Contrariety, contradiction, opposition, reverse.
s. విపశ్చిత్తు s. n. A *pundit*, or learned bra-
min.
s. విపక్షుడు s. n. 1. An enemy, foe, or ad-
versary. 2. an opponent, or disputant.
s. విపాకము s. n. 1. Unexpected result. 2.

the consequence of deeds done in a previous existence.

s. విభవము s. n. A forest, or wood.

s. విభల s. n. The earth.

s. విభలము adj. Large, great. 2. deep, profound.

౧. విప్పు v. a. To untie, or loosen. adj. Extensive, large.

s. విప్రకృష్టము adj. Remote, distant.

s. విప్రయోగము or విప్రలంభము s. n. Separation, absence; disunion, especially of lovers.

s. విప్రలబ్ధ s. n. A woman deceived or tricked by her lover.

s. విప్రవిసోదలు s. n. plu. Bramins who have lost cast, and live by begging at the houses of other bramins.

s. విప్రశ్చిక s. n. A female fortune teller.

s. విప్రుడు s. n. A bramin.

s. విప్లవము s. n. 1. Warfare in which the sovereign is not concerned; affray, tumult, predatory devastation. 2. rapine, extortion. 3. evil, calamity.

s. విఫలము adj. Vain, idle, unmeaning, useless, fruitless.

s. విబుధుడు s. n. 1. A god, or immortal. 2. a learned bramin, or pundit.

s. విభ s. n. A ray of light, lustre.

s. విభక్తి s. n. in grammar, The case of a noun.

s. విభక్తుడు s. n. One who has divided, with his coparceners, his paternal or hereditary estate.

s. విభజన s. n. 1. Separation. 2. allotment

of shares, or portions. విభజనా adv. Separately.

s. విభజించు v. a. To divide, share, or make a partition.

s. విభవ s. n. The second year, in the Hindoo cycle of sixty.

s. విభవము s. n. Substance, property, wealth, riches.

s. విభాకరుడు or విభావసుడు s. n. 1. The sun. 2. fire, or it's deity Agni.

s. విభాగము s. n. Share, part, portion. విభాగించు v. a. To divide, or share.

s. విభాతము s. n. The dawn, or day break.

s. విభావరి s. n. The night.

s. విభీతకము s. n. The beleric myrobalan. *Terminalia belerica*.

s. విభీషణుడు s. n. The name of the youngest brother of *Ravana*, king of Ceylon.

s. విభుడు s. n. A lord, master, or owner.

s. విభువు adj. 1. All-pervading, omnipresent. 2. eternal.

s. విభూతి s. n. 1. Superhuman power, consisting of eight faculties, especially attributed to *Siva*, and supposed to be attainable by human beings, through a course of austere worship, attended with magical rites, in honor of that deity and his spouse *Doorga*; the eight properties thus supposed to be assumable at will are అణిమ extreme minuteness, or invisibility. లఘిమ extreme lightness, or incorporeality. ప్రాప్తి attaining or reaching anything, as illustrated by the power of touching the moon with the tip of the

finger. ప్రాకామ్యము the fulfilment of every wish. మహిమ illimitable bulk. శాశ్వత supreme dominion over animate or inanimate nature. వశిష్టము the power of enchanting, or of changing the course of nature, and కామాదకయిత the accomplishment of every promise, or engagement. 2. ashes of cow dung, &c., with which *Siva* is said to have smeared his body, and thence used in imitation of him by devotees.

s. విభూషణము s. n. Ornament, embellishment, decoration.

s. విభ్రమము s. n. 1. One of the classes of feminine actions proceeding from the passion of love; youthful caprice, whim, wantonness, capriciousness. 2. error, mistake, blunder. 3. doubt, apprehension. 4. whirling, going round.

s. విఘ్నము s. n. An enemy.

s. విమర్శనము s. n. Grinding, rubbing, pounding.

s. విమర్శ s. n. Inquiry, investigation, examination. విమర్శించు v. a. To investigate.

s. విమలము &c. adj. 1. Immaculate, undefiled, pure, white, clean. 2. better in health.

s. విమాతృజుడు s. n. A step-mother's son.

s. విమానము s. n. 1. A car, or chariot, of the gods, sometimes serving as a seat or throne, and at others carrying them through the skies self-directed, and self-moving. 2. any car, or vehicle. 3. a

horse. 4. a palace; the palace of an emperor or supreme monarch.

s. విముక్తి s. n. Liberation, especially final emancipation from further transmigration. విముక్తము &c. adj. Liberated, freed.

s. వియద్గంగ s. n. The *Ganges*, or river of heaven.

s. వియోగము s. n. Separation, disunion; absence, especially of lovers.

r. వియ్యము s. n. Connexion by affinity, or marriage. వియ్యపురాలు s. n. The connexion of mothers-in-law to each other. వియ్యంకుడు s. n. The connexion of fathers-in-law to each other. వియ్యమందు To become connected, by marriage.

s. విరక్తి s. n. Aversion, or disgust, to worldly affairs; disregard for one's relations, or connexions.

r. విరగబడు v. n. To be proud, or arrogant. విరగబాటు s. n. Pride, haughtiness.

s. విరటుడు s. n. The name of a certain Hindoo king.

s. విరతి s. n. Stopping, ceasing, rest, interval.

s. విరళము adj. Wide, separated by an interval.

r. విరవిర s. n. Heat, ardour, inflammation. విరవిరమను v. n. To be inflamed.

s. విరసము s. n. Rupture, or disagreement, among friends.

s. విరహము s. n. Separation; parting, especially of lovers.

s. విరహేత్తరిత s. n. A woman whose lover or husband is absent.

s. విరాగము s. n. The absence of desire, or passion ; disregard of all sensual enjoyment.

s. విరాట్టు s. n. God, the supreme being.

t. విరాళము s. n. A tax, or impost.

t. విరాళి s. n. The pain of separation, from a husband, or lover.

s. విరావము s. n. Noise, sound.

t. విరి s. n. A flower.

s. విరించునుడు or విరించు s. n. *Brumha*, the creator.

t. విరిబోడి or విరిబోణి s. n. A woman.

t. విరియు v. n. To expand, or blow, as a flower ; to crack, as lime-stone, when burnt. తలవిరియబోసుకొను To wear the hair all dishevelled.

t. విరుగు v. n. 1. To break, or become broken. 2. to be defeated. 3. to curdle. విరుచు v. a. 1. To break, or reduce, to pieces. 2. to kill, or destroy, as applied to mercury when mixed, or amalgamated with other medicines. 3. to counteract, as applied to poison. విరిచికట్టు v. a. To pinion. విరగొట్టు v. a. To rout, or defeat.

t. విరుగుడు s. n. A remedy ; a counteracting remedy.

s. విరూపాక్షుడు s. n. *Siva*, who is worshipped under this name, denoting his having three eyes, at *Humpee*, on the *Toombuddra*.

s. విరూక్షణము s. n. Censure, blame, abuse, reviling.

s. విరోచనము s. n. Purgings.

s. విరోచనుడు s. n. 1. The sun. 2. the son of king *Pruhlada*, and father of *Bali*.

s. విరోధము s. n. 1. Enmity, animosity. 2. opposition, contradiction. 3. prevention, hindrance. విరోధించు 1. To oppose, withstand, or contradict. 2. to prevent or hinder.

s. విరోధి s. n. 1. An enemy, or opponent. 2. the twenty-third year, in the Hindoo cycle of sixty.

s. విరోధిశ్చతు s. n. The forty-fifth year, in the Hindoo cycle of sixty.

t. విఠివి or విఠివిడి s. n. Extent. adj. Extensive, large.

t. విఱ్ఱవీను v. n. To be puffed up ; to be large, big, or proud.

s. విలంబము s. n. Slowness, tardiness, procrastination, loitering.

s. విలంబి or విళంబి s. n. The thirty-second year, in the Hindoo cycle of sixty.

s. విలంబితము s. n. Slow time, in music ; *adagio*.

s. విలపించు v. n. To lament ; to be in grief, or affliction.

t. విలప s. n. *vide* వెల.

t. విలవిలగొట్టుకొను or విలవిలలాడు v. n. To be convulsed, or in convulsions.

s. విలసిల్లు v. n. To shine.

s. విలక్షణము adj. 1. Other. 2. unprecedented, extraordinary.

- s. విలయము &c. adj. 1. Astonished, surprised. 2. abashed, ashamed.
- s. విలాపము s. n. Lamentation, weeping, grief, distress. విలాపించు v. n. *vide* విలపించు.
- s. విలాసము s. n. 1. One kind of feminine action, considered as proceeding from, and indicative of, amorous sentiments; change of place, posture, gait, or look, on the approach of the lover; as, hiding at his approach, assuming a look of displeasure, &c. 2. sport, pastime, play; especially amorous pastime, dalliance, wantonness.
- r. విలుచు v. a. To sell.
- r. విలువ s. n. *vide* వెల.
- s. విలేపనము s. n. Smearing, rubbing, or plastering; particularly the body, with unguents or perfumes.
- s. విలేప s. n. Rice gruel.
- s. విలోమము s. n. The reverse; opposite order, or course. adj. Reverse, contrary.
- r. విల్లంఁగము s. n. A claim, or dispute. సర్వ విల్లంఁగశుద్ధిగా Without any the smallest claim. This is a phrase in bills of sale, transferring property without any the smallest reservation, or future claim.
- r. విల్లు or విలు s. n. making in the inflex. sing. వింటి, and in the nom. plu. విండ్లు, A bow. విలుకాడు s. n. An archer. విలురాసి The sign *Sagittarius*. విల్లెట్టుబెట్టు To brace the bow. విల్లెట్టుదించు To unbrace it. విలువిద్య s. n. Archery.
- r. వివరము s. n. Particulars, details; ex-

- planation, a descriptive account. వివరించు v. a. To particularize; to describe.
- s. వివరము s. n. A hole, chasm, or vacuity.
- s. వివరణము s. n. Revolving; turning round; circumambulating.
- s. వివశుడు s. n. A person who has abandoned all worldly notions, and whose mind is fixed on a future existence.
- s. వివస్వంతుడు s. n. The sun.
- s. వివాద or వివాదము s. n. 1. A contest, dispute, or quarrel. 2. litigation, a law-suit.
- s. వివాహము s. n. A marriage, or wedding; matrimony, wedlock.
- s. వివిక్తము s. n. A lonely, or solitary, place.
- s. వివిధము adj. Various, multiform, diverse.
- s. వివేకము s. n. Discrimination, judgment; the faculty of distinguishing things by their properties, and classing them according to their real, not apparent, nature; in the *Vadantha* system, it is applied to the power of separating *Bramhi*, or the invisible spirit, from the ostensible world; truth, from untruth; or reality, from illusion. వివేకములేచ్చుకొను One's-self to acquire this faculty.
- వివేకి s. n. A person who has acquired it.
- వివేకించు To communicate to another the means of acquiring it. వివేదించు v. a. To exercise this faculty; to discriminate, to distinguish.
- rud. వివృచ్చము s. n. & adj. *vide* విభవము.
- s. విశ s. n. Ordure, excrement, dung.
- s. విశంకటము adj. Great, large.

- s. విశదము adj. Pure, clear, white; evident, apparent, manifest. విశదపఱచు v. a. To explain, make clear, or manifest.
- s. విశయము s. n. Doubt, uncertainty.
- s. విశాఖ s. n. The sixteenth lunar mansion.
- s. విశాఖుడు s. n. A name of *Koomaraswamy*, or *Kartecaya*.
- s. విశారదము &c. adj. 1. Eminent. 2. learned, wise. 3. confident, bold.
- s. విశాల s. n. The city of *Ougein*.
- s. విశాలత s. n. Width, breadth.
- s. విశాలము adj. Great, stupendous, large; spacious, extensive, broad.
- s. విశిఖ s. n. A high way, or carriage road.
- s. విశిఖము s. n. An arrow.
- s. విశుద్ధి s. n. 1. Purity, purification. 2. removal of doubt. విశుద్ధము &c. adj. 1. Pure, clean, cleansed. 2. pious, virtuous.
- s. విశ్చంభిలము &c. adj. Unchecked, unrestrained, unfettered.
- s. విశేషణము s. n. in grammar, An adjective.
- s. విశేషము s. n. 1. Distinction, difference. 2. in logic, the peculiar attribute, *predicabile proprium*. 3. any thing extraordinary, or unusual. 4. detail, particulars. 5. a charitable, or virtuous, action. adj. 1. Different, distinct. 2. extraordinary, unusual. 3. much, great. 4. charitable.
- విశేషించు v. a. To state in detail; to particularize.
- s. విశేష్యము s. n. in grammar, A substantive.
- s. విశ్రమము s. n. 1. Rest, repose. 2. *vide*

- యతి No. 2. విశ్రాంతము &c. adj. Rested, reposed. విశ్రమము s. n. Rest, or repose. విశ్రమించు or విశ్రమించుకొను v. n. To repose, rest, or refresh, one's-self.
- s. విశ్రాణనము s. n. Gift, or donation.
- s. విశ్రుతము &c. adj. Known, celebrated, famous, notorious.
- s. విశ్లేషము s. n. Separation, disunion; especially of lovers, or of husband and wife.
- s. విశ్వంభర s. n. The earth.
- s. విశ్వంభరుడు s. n. 1. *Vishnoo*. 2. *Indra*.
- s. విశ్వక ద్రువు s. n. A dog trained for the chase.
- s. విశ్వకర్త s. n. The artist of the gods.
- s. విశ్వజిత్తు s. n. A particular sacrifice, or ceremony.
- s. విశ్వదేవతలు s. n. plu. Demi-gods of a certain class, thirteen in number.
- s. విశ్వనాథుడు s. n. *Siva*, especially as worshipped at *Benares*, under this name.
- s. విశ్వభేషజము s. n. Dry ginger.
- s. విశ్వము s. n. The universe, or world.
- s. విశ్వస్త s. n. A widow.
- s. విశ్వత్స or విశ్వత్సుడు s. n. *Brumha*, the creator.
- s. విశ్వమిత్రుడు s. n. A *moonee*, or sage, so-called, originally a monarch, but who, by long and painful austerities, became a *Brumharishi*.
- s. విశ్వావసుడు s. n. One of the celestial singers.
- s. విశ్వసము s. n. 1. Truth, faith, confi-

- dence. 2. kindness, favor. విశ్వ స్త్రము &c. adj. Faithful, confided in. విశ్వ సింఘము v. a. To confide in, or trust.
- s. విషణ్ణము &c. adj. Dejected, desponding.
- s. విషమము adj. 1. Uneven. 2. odd. 3. unequalled. 4. painful, difficult. 5. evil, bad. విషమా యుధుఁడు s. n. (from s. అముధ *a weapon*.) The indian Cupid; as having an odd number of arrows, his quiver containing five. విషమబుద్ధి s. n. Wicked, or evil, disposition. విషమించు v. n. To be painful, mortal, or difficult of cure, as applied to disease.
- s. విషము s. n. 1. Poison, venom, virus. 2. water. విషధరము s. n. (from s. ధర *keeping*.) 1. A serpent or snake. 2. a cloud. విషధరుఁడు s. n. 1. *Siva*; from his having eaten the poison which blackened his throat. 2. a cloud. విషహరము Dispelling poison. విషమెత్తు Poison to mount, or take effect. విషముదిగు Poison to be counteracted. విషముదించు To counteract poison.
- s. విషయము s. n. 1. An object of sense; as colour, form, flavour, odour, and sound. 2. an object in general. 3. respect, relation; in such phrases as, *in this respect, in that respect*. postpos. Respecting, regarding.
- s. విషయి s. n. An organ of sense.
- s. విషయించు v. a. To copulate.
- s. విషపూచీకము s. n. The greek partridge. *Perdix rufa*.
- s. విషాణము s. n. A horn, tusk, or fang.
- s. విషాదము s. n. Sadness, lowness of spirits, dejection.
- g. విషు s. n. The fifteenth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. విషువత్తు or విషువము s. n. The equinox.
- s. విషూచి s. n. The epidemic cholera morbus.
- s. విష్ణిరము s. n. A bird.
- s. విష్టవము s. n. A world.
- s. విష్టరము s. n. A seat, stool, chair, or couch.
- s. విష్టర శ్రవణు s. n. *Krishna*, or *Vishnoo*.
- s. విష్టే s. n. Consigning to torture, casting into hell.
- s. విష్ట s. n. Faeces, human ordure. విష్టించు To ease nature.
- s. విష్ణు క్రాంతము s. n. A flower. *Clitoria ternatea*.
- s. విష్ణుఁడు or విష్ణువు s. n. *Vishnoo*, one of the three principal Hindoo deities, and the preserver of the world. During the periods of temporary annihilation, he is supposed to sleep on the waters, floating on the serpent *Sesha*. *Brumha* is fabled to have sprung from a lotus, which originally grew from the navel of *Vishnoo*, and the holy river Ganges is said to spring from his foot. The different *Avatars* are considered as emanations of this deity; and in *Krishna*, he is supposed to have been really and wholly incarnate. *Lutchmi* is his wife, and he is usually represented as a mild and benevolent deity.

- s. విష్ణుతీర్థము or విష్ణుపదము s. n. The sky, or atmosphere.
- s. విష్ణుపది s. n. The Ganges.
- T. విసనకణ్ణ or విసరుకణ్ణ s. n. A fan; a punka.
- TUD. విసము s. n. vide విషము.
- s. విసరము s. n. A flock, multitude, or crowd.
- T. విసరు or విసురు v. n. To blow as the wind. v. a. 1. To fan. 2. to grind. 3. to brandish or flourish about a sword, &c. 4. to shake or swing about in the wind. విసిరివేయు To sling, or throw from a sling.
- s. విసర్గము s. n. 1. Abandonment, relinquishing.
- s. విసర్జనము s. n. 1. Relinquishing. 2. gift, donation.
- s. విసర్పణము s. n. Spreading, extending.
- T. విసుగు or విసువు s. n. Fatigue, weariness, tiresomeness. v. n. To be fatigued, or tired. విసికించు v. a. To tire, or fatigue.
- s. విస్తరము s. n. Prolixity.
- T. విస్తరి - విస్తర or విస్తరాకు s. n. A dish, or plate, made of fresh green leaves, sewn or stitched together.
- s. విస్తరించు - విస్తరిలు or విస్తరిల్లు v. n. 1. To extend, spread out, or expand. 2. to dilate. The first of these three verbs is also used in an active sense, in the two meanings already given; and, also in that sense, denotes, to publish, or make public.
- s. విస్తారము s. n. 1. Abundance, a great

- deal, plenty. 2. diffusion, extension. adj. Abundant, much, ample, large, great.
- s. విస్తీర్ణము adj. Expanded, wide, great, large.
- T. విస్తు s. n. Surprise, wonder.
- s. విస్ఫోటము s. n. A pustule, or boil.
- s. విత్తయము s. n. 1. Surprise, or wonder. 2. pride, arrogance.
- s. విస్మితము &c. adj. Astonished, surprised.
- s. విస్మృతి s. n. Forgetfulness. విస్మృతము adj. Forgotten.
- s. విశ్రంభము s. n. 1. Trust, confidence. 2. affection, regard.
- s. విశ్రము s. n. A smell like that of raw meat.
- s. విశ్రుస s. n. Old age, decrepitude.
- s. విహంగము - విహంగము or విహగము s. n. 1. A bird. 2. an arrow.
- s. విహంగిక s. n. A pole for carrying burdens.
- s. విహాయసము s. n. The sky, heaven, or atmosphere.
- s. విహారము s. n. Walking, or roaming, for pleasure. విహరించు v. n. To walk for pleasure, or amusement.
- s. విహితము s. n. Friendship, intimacy. adj. 1. Amiable, friendly, intimate. 2. proper, fit.
- s. విహ్వలము &c. adj. Overcome by fear, agitated, beside one's self.
- s. విఘ్నేషము s. n. Confusion, perplexity.
- T. వీరక s. n. Courage, boldness.
- T. వీరము v. n. 1. To retire, go back, or retreat. 2. to become large, or big.

- s. వీచి s. n. A wave.
- t. వీచు v. n. & a. *vide* విపరు, except the active meaning No. 2.
- s. వీజినము s. n. A fan.
- s. వీటి or వీటిక s. n. The beetle plant.
- t. వీటి s. n. Ravage, plunder.
- t. వీడియము - వీడెము or వీడ్యము s. n. *vide* విడియము.
- t. వీడు s. n. 1. A city. 2. an army. In the former sense, it makes in the inflex. sing. వీటి v. a. To quit, or relinquish. v. n. To be separated, loosened, or unfastened.
- t. వీడు pro. He, this man. This is the proximate demonstrative pronoun of the third person masculine.
- t. వీడ్చు v. comp. of వీడు q. v. To give up, leave, quit or take leave. వీడ్చులుపు v. comp. caus. To send away, or dismiss.
- t. వీడ్యుడు v. n. To be exchanged, by mistake.
- s. వీణ s. n. The Hindoo *Veena*, or lute, a fretted instrument of the guitar kind, usually having seven wires or strings, and a large gourd at each end of the finger board; the extent of the instrument is two octaves; it is supposed to be the invention of *Narada* the son of *Brumha*, and has many varieties enumerated according to the number of strings, &c.
- tud. వీణె s. n. 1. *vide* వీణ. 2. a box for musk.
- s. వీతరాకుడు s. n. A man who has subdued his passions.
- s. వీతివాత్రుడు s. n. *Agni*, the god of fire.
- t. వీతెంచు v. n. To blow as wind.
- s. వీధి or వీది s. n. 1. A street. 2. a row or line. 3. a road.
- t. వీనులు s. n. plu. The ears. వీనులకంటి s. n. lit. ear eyed. A serpent; because it is supposed to admit sounds through the orifice of the eye.
- t. వీపు s. n. The back. వీపుచూపు To turn the back; to flee.
- t. వీరణము s. n. A species of drum.
- s. వీరణము s. n. A fragrant kind of grass.
- s. వీరధన్యుడు s. n. *Cama*, the indian Cupid.
- s. వీరభద్రుడు s. n. One of Siva's attendants.
- t. వీరమద్దెలు s. n. plu. Ornaments for the middle toe.
- s. వీరముద్రిక s. n. An ornament for the middle toe.
- s. వీరము s. n. Heroism.
- t. వీరముష్టివాండ్లు s. n. plu. A particular class of itinerant beggars, who practise incantations.
- s. వీరుడు s. n. A hero, warrior, or champion; a brave man.
- s. వీరుధము s. n. A creeper, or creeping plant.
- s. వీర్యము s. n. 1. Bravery, valour. 2. fortitude, firmness. 3. strength, power. 4. *semen virile*.
- t. వీలుది s. n. A foolish, or silly, person.
- t. వీల్చుడు v. n. To succeed. వీల్చుచు v. a. To cause to succeed; to arrange.

- T. వీచెన s. n. A fan.
- T. వీసము s. n. 1. The sixteenth part, or fraction, of any thing. 2. a share.
- T. వీసర s. n. A little, or small, quantity.
- T. వీసరబోవు v. n. To begin to spoil.
- T. వీసె s. n. The weight termed *a viss*.
- S. వీక్ష or వీక్షణము s. n. Sight, seeing.
- వీక్షించు v. a. To see.
- S. వీక్ష్యము adj. 1. Visible, perceptible. 2. wonderful.
- S. వృంతము s. n. The foot stalk of a leaf, or fruit.
- S. వృశము s. n. A wolf.
- S. వృకోదరుడు s. n. A name of *Bheema*.
- S. వృజినము s. n. Sin.
- S. వృతము &c. adj. 1. Chosen, selected. 2. covered, defended.
- S. వృతి s. n. 1. Surrounding, encompassing. 2. an enclosure.
- S. వృత్తము &c. adj. Round, circular, or globular. s. n. 1. Conduct, practice. 2. profession.
- S. వృత్తాంతము s. n. 1. Tidings, news, intelligence. 2. detail, particulars. 3. an event, or occurrence.
- S. వృత్తి s. n. 1. Livelihood, profession, means of acquiring subsistence. 2. conduct.
- S. వృత్రము s. n. Darkness.
- S. వృత్రుడు s. n. A demon slain by *Indra*, who thence is called వృత్రహంతుడు.
- S. వృథా or వృథ adj. Vain, useless, fruitless. adv. In vain.
- S. వృద్ధత్యము s. n. Old age.

- S. వృద్ధత్రపుడు s. n. A name of *Indra*.
- G. వృద్ధాప్యము s. n. Old age.
- S. వృద్ధి s. n. 1. Increase, augmentation, extension, enlargement. 2. prosperity, success. 3. interest, usury; especially returning the principal with a proportionate increment, as in the case of seed corn lent. వృద్ధ్యాజీవుడు s. n. A usurer.
- S. వృద్ధు or వృద్ధుడు s. n. An old man. వృద్ధురాలు s. n. An old woman.
- S. వృశము s. n. Ginger.
- S. వృశ్చికము s. n. 1. A scorpion. 2. the sign *Scorpio*.
- S. వృషణము s. n. The testicle.
- S. వృషదంశకము s. n. A cat.
- S. వృభము s. n. 1. A bull. 2. the sign *Taurus*. adj. in composition only, Pre-eminent, excellent.
- S. వృషము s. n. 1. A bull. 2. the sign *Taurus*. 3. virtue, moral merit. 4. virtue personified as a bull, the vehicle of *Siva*.
- S. వృషలి s. n. A girl who before marriage arrives at the age of puberty; hence also a woman of low cast, a *Soodra* female. The superior Hindoo casts always marry their females while infants, though of course the consummation of marriage is deferred to a subsequent period; and they consider a female who reaches the age of puberty without marriage, as well as her family who suffer it, to be highly dishonored.
- S. వృషలుడు s. n. A *Soodra*, or man of the fourth, or lowest, pure Hindoo tribe.

- s. వృషాకపాయి s. n. 1. *Parvatee*, the wife of *Siva*. 2. *Lutchmi*, the goddess of riches. 3. *Sechi*, the wife of *Indra*. 4. *Swahadevi*, the wife of *Agni*, god of fire.
- s. వృషాకపి s. n. 1. *Vishnoo*. 2. *Siva*. 3. *Agni*. 4. *Indra*.
- s. వృషుడు s. n. *Indra*.
- s. వృష్టి s. n. Rain.
- s. వృక్షము s. n. A tree in general.
- s. వృక్షవాటిక s. n. A garden, or grove, attached to the residence of a minister of state, or of a courtesan, &c.
- s. వృత్తాదనము s. n. 1. A carpenter's chisel, or adze. 2. a hatchet.
- s. వృత్తామ్లము s. n. 1. The hog plum, or wild mango. *Spondias mangifera*. 2. the tamarind.
- t. వెంకళి s. n. A foolish, or silly, person.
- t. వెంట adv. 1. With, along with, in company with. 2. behind, after; as regards situation, but never applied to time. వెంటనంటు To go or follow close behind. వెంటఁబడు To follow, or accompany.
- t. వెంటి s. n. A straw-rope.
- t. వెంట్రుకాయ s. n. A crab.
- t. వెంట్రుక s. n. A hair; more generally used in the plural to denote The hair; as, వెంట్రుకలుదువ్వు To comb the hair.
- t. వెంట్రువ s. n. A species of the mongoose, or *Viverra ichneumon*.
- t. వెండి s. n. Silver. adj. Silver. adv. Again, once more.
- t. వెండియు adv. Again, once more.
- t. వెంపరలాడు v. n. To grope; to search for.
- t. వెంబడి adv. vide వెంట. వెంబడించు v. a. To follow, or accompany.
- t. వెంబడివిత్తు s. n. A foolish, or silly, person.
- t. వెక్కిరింపు s. n. 1. Dislike, repugnance. 2. repletion of food. 3. severity. వెక్కిరింపు v. n. 1. To dislike. 2. to be full to repletion. 3. to be severe, or displeased.
- t. వెక్కిరించు v. a. To mimic, jeer, mock, ridicule, or laugh at. వెక్కిరింప s. n. Mimicry, jeering, ridicule.
- t. వెక్కిలి s. n. vide వెళ్లు.
- t. వెళ్లు s. n. The hiccup, or hiccough. v. n. To hiccup. వెక్కివెక్కియేడుచు To sob, in weeping.
- t. వెళ్లు s. n. 1. Harshness of taste. 2. satiety, repletion.
- t. వెళ్లు s. n. 1. Being without motion. 2. surprize, astonishment.
- t. వెళ్లుము s. n. vide వెక్కిరింపు.
- t. వెచ్చ s. n. 1. Heat. 2. fever. adj. Hot.
- t. వెచ్చదనము or వెచ్చన s. n. Heat, warmth. వెచ్చని adj. Hot, warm.
- t. వెచ్చము s. n. 1. Expenditure, expence. 2. purchasing trifling articles on credit.
- t. వెచ్చనాడు s. n. An extravagant, or dissipated, man; a gallant.
- t. వెచ్చెల్లు v. a. To scatter, or cast about.
- t. వెజ్జ s. n. A physician.
- t. వెట్టి s. n. Heat of the body.
- t. వెట్టి s. n. The performing the lowest

village offices, such as *coolly*, or porter's, work; sealing the grain heaps, &c., without pay, in consideration of fees in grain, or of lands enjoyed free of assessment. వెట్టివాడు A man thus employed.

T. వెడద adj. Extensive, large, wide.

వెడదమోము మెకము s. n. (from మోము face, and మెకము a beast.) The lion.

T. వెడలు v. n. To set out.

T. వెడలుపు or వెడల్పు s. n. Breadth. adj. Broad.

T. వెడవిల్లుడు s. n. *Cama*, the Hindoo Cupid.

T. వెణు s. n. A foolish, or silly, person.

T. వెణుతురు చెట్టు s. n. A thorny plant.

TUD. వెత s. n. *vide* వేత.

T. వెతకు or వెతుకు v. a. *vide* వెడకు.

T. వెడ s. n. 1. The sowing of seed. 2. the rutting season. 3. grief, pain. వెడగొట్టు A sowing machine. వెదావు A cow ready for the bull.

T. వెడకు or వెదుకు v. a. To search, look, or seek for.

T. వెడచేల్లు v. a. *vide* వెచ్చేల్లు.

T. వెదురు s. n. The bamboo. adj. Of or belonging to that plant, వెదురుబొంకు s. n. A bamboo pole.

G. వెధవ or వెధవరాలు s. n. A widow.

T. వెనక postpos. 1. Behind, after; either as refers to *situation*, or *time*. s. n. Former times. వెనకటి adj. 1. Former, previous. 2. subsequent, following. వెనకకు or వెనక్కు - బోవు To retire or withdraw. వెనకదీయు v. n. To draw back,

retire, retreat, retract, or prevaricate.

వెనకబిడ్డ To hang behind. వెనకబడు

1. To fall behind. 2. to remain as a surplus.

వెనకవేయు 1. To throw, or keep, behind. 2. to save a surplus.

వెనక్కుయిచ్చు To return, or give back.

వెనకముందవు lit. the back to be in front. 1. To

be in confusion. 2. to be, as to time, a

little earlier or later. వెనకవేన s. n. The

back.

TUD. వెనకయ్య s. n. *vide* వినాయకుడు.

T. వెన్న or వెన్నపూస s. n. Butter.

T. వెన్నప్పము s. n. A sort of sweet cake.

T. వెన్ను or వెను s. n. 1. The back. 2. an

ear of corn. వెన్నిచ్చు To retire, or re-

treath. వెన్నుపూస or వెన్నెముక s. n.

The back bone. వెనుదగులు - వెన్నడు or

వెన్నాడు To follow, or pursue.

T. వెన్నుడు s. n. *Vishnoo*.

T. వెన్నుపట్టె or వెన్నుబద్ద s. n. The main

and middle beam of a shelving roof,

supporting those on each side of it.

T. వెన్నెల s. n. Moonlight. కుద్దివెన్నెల Ob-

scure moonlight. వెన్నెలగాయు Moon-

light to shine.

T. వెయ్యి or వెయి numeral adj. & s. n. A

thousand.

T. వెరవరి s. n. A clever, skilful, or adroit

person.

T. వెరవిది s. n. Contrivance, expedient,

method, adroitness.

T. వెరవు s. n. 1. Contrivance, expedient,

method, adroitness. 2. skill, cleverness.

- T. వెరసి s. n. The total, or whole. adj. Total, entire.
 T. వెలు s. n. Fear. వెలుచు. వెలుచు or వెలుచు v. n. To fear, or be afraid. వెలుబించు or వెలుబించు v. a. To frighten, or terrify. వెలుపు or వెలుపు s. n. Fear.
 T. వెలుగు s. n. Surprise, astonishment, wonder. వెలుగుండు v. n. To be astonished, or surprized.
 T. వెలుబొమ్మ s. n. A scare-crow.
 T. వెలుజ్ఞి adj. 1. Mad. 2. foolish, silly. 3. inferior in it's species. s. n. 1. Madness. 2. folly.
 T. వెలుజ్ఞిని s. n. The liquor extracted from the palmyra, date, or cocoanut tree.
 T. వెలు s. n. Price, value, rate.
 T. వెలుది - వెలుది or వెలుదుక s. n. A woman.
 T. వెలుకెట్టు s. n. The tree named *Feronia elephantium*; the elephant, or wood apple.
 T. వెలుపల s. n. The outside. It's inflexion is వెలుపటి or వెలుపలి also used as adjectives, to denote *Outer, outside*.
 T. వెలుమ adj. Of or belonging to the *Velama* cast, one of the principal of the Teloogoo Soodra tribes.
 T. వెలుమాల s. n. (from T. వెలు price, and T. ఆలు a female.) A courtesan, or harlot.
 T. వెలుయు v. n. 1. To be pleased. 2. the deity to vivify an idol. 3. to shine, or be splendid. వెలుయించు v. a. To render splendid.
- T. వెలువెల్వపు v. n. To become pale, or stupified.
 T. వెలార్పు v. a. To lose.
 T. వెలి s. n. 1. Whiteness. 2. excommunication, or exclusion, from cast. adj. 1. White. 2. outer, outside. వెలివేయు v. a. To eject, or excommunicate, from a cast, or sect. వెలికొత్తు To drive out.
 T. వెలికిలబడు v. n. To recline, or lie on the back.
 T. వెలికారము s. n. Borax, used in soldering, and in medicine also.
 T. వెలిచవి s. n. (from T. వెలి outer, and చవి taste.) Adultery.
 T. వెలిచెట్ట s. n. A sort of quail.
 T. వెలితి s. n. 1. Deficiency. 2. vulgarity, lowness. adj. 1. Inferior, less. 2. low, vulgar. 3. deficient. 4. open, having interstices.
 T. వెలితిప్ప s. n. (from T. వెలి white, and T. తిప్ప a mount.) The paradise of Siva.
 T. వెలిమిది s. n. The ashes of dried dung cakes.
 T. వెలియు v. n. 1. Rain to stop. 2. colour to fade. 3. vide వెలుయు No. 2.
 T. వెలివాడ s. n. A village of *Pariars*. lit. an outer street; as these outcasts dwell in the suburbs only.
 T. వెలిసె s. n. That part of a beam which juts out beyond the wall.
 T. వెలుగు s. n. Light, lustre, brightness, shining. v. n. To shine, or give light. వెలుగించు or వెలుగించు v. a. To make, or cause, to give light; to kindle, or

light, a flame. వెలుగులయెకిమీడు s. n. (from t. ఎకిమీడు a king, or lord.) The sun.

t. వెలుగు s. n. A hedge.

t. వెలుగుబంటి s. n. A bear. vide ఎలుగుగొడ్డు.

t. వెలుగురాజే or వెలుగురాయు v. n. To become hoarse.

t. వెలుచు or వెల్పు v. a. To wind thread.

t. వెలుతురు or వెల్తురు s. n. Light, lustre, shining.

t. వెలుపల s. n. vide వెలపల.

t. వెలువడములు s. n. plu. A sort of paddy.

t. వెలువడు v. n. To set out ; to go out.

వెలువరించు v. a. To drive away.

t. వెల్ల s. n. The colour white. adj. White.

t. వెల్లవెలకల adv. On the back ; by the back.

t. వెల్లి or వెల్లువ s. n. A flood, or inundation ; a stream, or current.

t. వెల్లివిరియు v. n. (from వెల్లి a flood, and విరియు to expand.) To be spread abroad, or become notorious.

t. వెల్లుల్లి s. n. Garlick.

t. వెళుపు s. n. Breadth. adj. Broad. వెళుపాటి adj. Broad. vide వెడలుపు.

t. వెళ్లు v. n. 1. To go, proceed, or depart. 2. to flee, or run away. వెళ్లించు-వెళ్లఁజ

యు or వెళ్లఁగొట్టు v. a. To drive out, or away. కడుపు వెళ్లు The bowels to be loose,

or out of order. వెళ్లఁగట్టు v. a. 1. To vomit. 2. to disgorge, or give back under

constraint. వెళ్లనాడు v. a. To promise, or declare, publicly.

t. వెవ్వేలుగా adv. Separately.

t. వెస s. n. Haste, speed.

tud. వెసనము s. n. vide వ్యసనము.

t. వెసల or వెసలె s. n. A small earthen pot, with a wide mouth.

t. వే adj. 1. A thousand. 2. frequent, often, many, much ; as వేమాలు Often times. adv. Quickly, hastily.

t. వేంచేయు v. n. To come, or go, as applied to the great only. వేంచేపు s. n. Coming, or going, as so applied.

t. వేంఠ్రము s. n. The heat, either of the sun, or of any pungent taste.

t. వేంకటి s. n. Pregnancy. adj. Pregnant, as applied to women only.

t. వేంకె s. n. Fever.

t. వేకువ s. n. The morning, or dawn.

t. వేకువజోము s. n. The morning watch ; the dawn of day.

s. వేX adv. Hastily, speedily, quickly.

s. వేXము s. n. 1. Haste, quickness, speed, velocity. 2. violence, impetuosity, severity, sudden impulse. adj. 1. Quick, speedy. 2. violent, severe, impetuous. adv. Quickly, speedily.

t. వేగించు v. n. To wake of one's-self ; to watch without sleeping.

t. వేగంపు s. n. The ceremony performed on the consummation of a marriage.

tud. వేగరము s. n. (from s. వేX) Haste, speed, expedition.

t. వేడు s. n. Spying, secretly prying into. adj. Of or belonging to the dawn of day.

v. n. 1. To dawn. 2. to be fried. 3. to

- watch without sleeping. వేరచూచు
To spy. వేరకులవాడు s. n. A spy.
- T. వేరు v. a. 1. To fry, or grill. 2. *vide*
ఏరు.
- T. వేరు s. n. 1. Hunting, the chase. 2. a
sheep, or goat, for slaughter. వేరుకా
డు s. n. A huntsman, or hunter. వేరు
కుక్క s. n. A hound, or dog trained for
the chase. వేరుడు To hunt.
- T. వేరు s. n. 1. A blow, or stroke. 2. the
firing of fire arms. వేరుడు To fight.
- T. వేరు s. n. Heat. adj. Hot, warm. వేరు
వేలు s. n. The sun. lit. the hot deity.
- T. వేరుకోల s. n. *vide* ఏరుకోల.
- T. వేరు s. n. Heat, warmth.
- T. వేరు v. a. 1. To beg, pray, or solicit. 2.
to wish, or desire. వేరుకొను v. comp.
To beg, or solicit, for one's-self.
- T. వేరుక s. n. 1. A spectacle, or show. 2.
pomp. 3. a curiosity. 4. eagerness. adj. 1.
Pompous. 2. curious. 3. pleasant, amus-
ing, happy, pleased. వేరుకపడు To be
happy, or pleased.
- T. వేరుకకత్తె s. n. A courtesan; an adul-
tress.
- T. వేరుకకాడు s. n. A gallant, or lover.
- S. వేరు s. n. The hair, particularly of fe-
males or children, braided or plaited,
and hanging down the back.
- S. వేరుపు s. n. 1. A flute, or pipe. 2. a bam-
boo.
- G. వేరుపు s. n. (from T. వేరు hot, and T. నీరు
waters.) Hot water.
- T. వేరు s. n. (from the root వేరు q. v.) 1.

Throwing, casting. 2. a throw, or cast.

- S. వేతనము s. n. Wages, hire.
- S. వేత్త s. n. A sage, one who knows the
nature of the soul and God.
- S. వేత్తము s. n. A rattan, reed, or cane.
- వేత్తధరుడు s. n. (from ధరు who holds.)
A porter, mace-bearer, or door-keeper.
- S. వేదండు s. n. An elephant.
- S. వేదన s. n. 1. Perception, sensation. 2.
pain, agony, distress. 3. knowledge.
- S. వేదము s. n. A *Veda*; the generic term
for the sacred writings, or scriptures, of
the Hindoos, supposed to have been re-
vealed by *Brumha*, and after being pre-
served by tradition for a considerable
period, to have been arranged in the
present form by *Vyasa*; the principal
Vedas are three in number, the *Rick*,
Yajoosh, and *Sama*, to which a fourth the
Atharva is usually added, and the *Ithi-
hasa* and *Pooranas*, or ancient history
and mythology, are sometimes consider-
ed as a fifth. వేదాంతుము s. n. A sacred
science, considered as subordinate to,
and in some sense a part of the *Vedas*;
six sciences come under this denomina-
tion; *Siksha*, or the science of pronun-
ciation and articulation. *Calpa*, the de-
tail of religious ceremonies. *Vyacarana*
or grammar. *Chhanandas* prosody. *Jyo-
tish* or astronomy, and *Niroocti*, or the
explanation of the difficult or obscure
words and phrases that occur in the *Ve-
das*. వేదాంతము s. n. The theological

part of the *Vedas*, considered collectively, it is contained in the many numerous passages, or chapters, of the *Vedas* termed *Upani shads*, which inculcate an abstract and speculative monotheistical worship, and these have been further explained and illustrated by later writers; the founder of the school is *Vyasa*, and subsequently *Sanearachary* is it's most eminent teacher. వేదాంతి s. n. A *Vadanti*, a follower of the *Vadanta* philosophy.

s. వేది s. n. 1. *Brumha*. 2. a raised floor, especially one used as an altar.

s. వేదిక s. n. vide వేది No. 2.

t. వేదురు s. n. Madness, folly. adj. Mad, foolish.

s. వేధ s. n. 1. *Brumha*. 2. pain, trouble, annoyance. వేధించు v. a. To torment, or annoy.

s. వేధితము &c. adj. Bored, pierced, perforated.

t. వేన adj. in composition, Many; as, వేనవేలు Many thousands.

t. వేపచెట్టు s. n. The tree termed the *margosa*, or *Neem*. *Melia azadirachta*.

s. వేపభువు s. n. Tremor, trembling.

t. వేపు s. n. Frying.

t. వేపుడు s. n. A frying pan. adj. Fried, baked, dressed.

s. వేమ s. n. A loom.

t. వేమలు or వేమాలు adv. Often, constantly.

t. వేము s. n. vide వేపచెట్టు.

t. వేయ numeral adj. & s. n. A thousand

t. వేయు v. a. 1. To throw, cast, or fling; to discharge a missile weapon, or fire arm. 2. to place, or put. 3. to put on the person, to dress. 4. to pour. Added to the past verbal participle of another verb, this verb gives to the action denoted by that participle the meaning of being *perfectly, completely, or entirely*, accomplished; and is to be translated by our adverbs *off, away, out, up, &c.*; as కోయు To cut. కోసివేయు To cut *off*. తోయు To push. తోసివేయు To push *away*. తీయు To draw. తీసివేయు To draw *out*. పీకు To pluck. పీకివేయు To pluck *up, or out*. వేయించు v. caus. 1. To cause to throw, place, or pour. 2. to fry.

t. వేరమి or వేరము s. n. Natural enmity, as that of the cat to a mouse, &c.

r. వేరు s. n. A root in general.

g. వేరే adj. Separate, different, distinct, other, another.

t. వేలది s. n. 1. Madness. 2. a mad person. adj. Mad.

t. వేలు s. n. Separation, division. వేలు పడు v. n. To be separated, or divided; especially as applied to a Hindoo family separating, and each member taking his distinct portion of the paternal property.

వేలొక adj. (from t. ఒక *one*.) Another, other.

s. వేల s. n. 1. Time. 2. limit, boundary. 3. the sea shore.

t. వేలము s. n. A sale by auction.

t. వేలిమి s. n. A burnt sacrifice.

T. వేలు s. n. making in the inflexion sing.

వేలి 1. A finger, or toe. 2. it is also the plural of వేయి q. v. v. n. To hang, or be suspended. వేలాడు v. n. To hang. వొటమనవేలు s. n. The thumb, or great toe. చిటికెనవేలు s. n. The little finger, or toe. నడిమివేలు s. n. The middle finger, or toe.

T. వేలుచు or వేల్పు v. a. To offer up a burnt sacrifice.

T. వేలుపు or వేల్పు s. n. A god, or deity. adj. Of or belonging to the deity, or to heaven.

T. వేల్పులసాని s. n. A female fortune teller.

S. వేల్లితము adj. Suspended, tremulous, hung.

S. వేళ s. n. A time, period, or opportunity.

ఈవేళ s. n. 1. To-day. 2. this time.

ఆవేళ s. n. 1. That day. 2. that time.

E. వేళాకోళము s. n. Playing, joking, trifling.

T. వేలిలిపాలము s. n. A field ploughed last year, but this year lying fallow.

T. వేలిల్లు s. n. plu. The vomiting, and other signs of pregnancy.

T. వేపుజోము s. n. vide వేపువజోము.

T. వేపురు numeral adj. & s. n. plu. A thousand persons.

S. వేళంతము s. n. A small pond, or basin.

S. వేళము or వేళస్థానము s. n. The abode of harlots.

S. వేళ్ళము s. n. A house.

S. వేళ్య s. n. A prostitute, or courtesan.

S. వేషము or వేసము s. n. 1. Disguise, a mask. 2. ornament, dress, decoration.

వేషమువేయు To put on a disguise.

వేషధారి s. n. A person in disguise; a mask.

S. వేష్టకము s. n. Gum, resin.

S. వేష్టనము s. n. 1. Surrounding, that which encompasses; hence 2. a turband, or tiara.

S. వేష్టితము &c. adj. Surrounded, encompassed, enclosed.

G. వేష్టువ s. n. used by the Vyshnavas only, A garment.

T. వేసం or వేసవి s. n. The summer, or hot weather.

T. వేసట s. n. 1. Fatigue. 2. vexation.

T. వేసదము s. n. A mule.

T. వేసయి or వేసాయి v. n. 1. To be fatigued, or tired. 2. to be vexed; to fret.

G. వేసాలు s. n. plu. vide వేవిల్లు.

S. వైకటిసుడు s. n. A jeweller.

S. వైకల్యము s. n. Perturbation, disquietude.

S. వైకట్టము s. n. A garland, or chaplet, worn as a scarf.

S. వైకుంఠము s. n. The paradise of Vishnoo, who is thence called వైకుంఠుడు.

S. వైక్రంతము s. n. A kind of gem, said to resemble the diamond, both in appearance, and in properties.

G. వైఖరి s. n. 1. Conduct. 2. manner.

T. వైచు v. a. To throw, or fling.

S. వైజిననము s. n. The last month of uterine gestation.

S. వైజయంతము s. n. Indra's palace.

౩. వైజయంతి s. n. 1. A flag, or banner. 2. a kind of garland.
 ౪. వైడూర్యము s. n. The *lapis lazuli*.
 ౫. వైణవము s. n. The bamboo seed.
 ౬. వైణికుడు s. n. A man who plays on the *Veena*, or Hindoo lute.
 ౭. వైతరణి s. n. The river of hell.
 ౮. వైతాలికుడు s. n. A bard, whose duty it is to awaken the prince at dawn, with music and songs.
 ౯. వైద్యము s. n. 1. Cunning, craft. 2. cleverness, dexterity.
 ౧౦. వైద్యుని s. n. 1. *Dumayunti*, the wife of *Nalaruzoo*. 2. *Rookmune*, one of *Krishna's* wives.
 ౧౧. వైదికము adj. Scriptural, derived from or conformable to the *Vedas*; not secular. It is opposed to తౌకికము q. v. వైదికుడు s. n. A regular, as opposed to a secular, bramin.
 ౧౨. వైదుషి or వైదుష్యము s. n. Learning, sapience.
 ౧౩. వైదేహి s. n. *Sita*, the wife of *Rama*.
 ౧౪. వైద్యనాథుడు s. n. A form of *Siva*, presiding over one of the divisions of *Patala*.
 ౧౫. వైద్యము s. n. 1. Medical aid, advice, or prescription. 2. the science of medicine.
 ౧౬. వైద్యుడు or వైద్యుకుడు s. n. A physician.
 ౧౭. వైధవ్యము s. n. Widowhood.
 ౧౮. వైన తేయుడు s. n. *Garoda*.
 ౧౯. వైనము s. n. 1. Detail; particulars. 2. convenience. 3. affair, circumstance. 4. cause, reason. 5. manner, way.
 ౨౦. వైపు s. n. 1. A direction, side, or quarter. 2. an expedient. 3. convenience.
 ౨౧. వైభవము or వైభోగము s. n. 1. Wealth, riches. 2. happiness.
 ౨౨. వైమాత్రేయుడు s. n. A step mother's son.
 ౨౩. వైయాకరణుడు s. n. A grammarian.
 ౨౪. వైరము s. n. Enmity, hatred, hostility. వైరనిర్యాతనము or వైరశుద్ధి s. n. Revenge, retaliation.
 ౨౫. వైరాగ్యము s. n. 1. The absence of worldly passion, or desire. 2. the profession of religious mendicancy.
 ౨౬. వైరాను adj. (from P. ويران) Desolated, waste, depopulated, ruined.
 ౨౭. వైరి s. n. 1. An enemy. 2. a hero.
 ౨౮. వైశాచికుడు s. n. The sovereign *Bali*.
 ౨౯. వైశము s. n. Haste, speed.
 ౩౦. వైవధికుడు s. n. A chandler, or vender of grain, oil, fruit, &c.
 ౩౧. వైవర్ణ్యము s. n. Change of colour, or complexion.
 ౩౨. వైవస్వతుడు s. n. *Yama*.
 ౩౩. వైశాఖము s. n. 1. The second lunar month; that in which the moon's change takes place when the sun is in *Taurus*. 2. a churning stick.
 ౩౪. వైశ్యుడు s. n. A man of the third pure Hindoo tribe, whose profession is trade.
 ౩౫. వైశ్రవణుడు s. n. *Cubera*, the god of riches.
 ౩౬. వైశ్వానరుడు s. n. *Agni*, the god of fire.
 ౩౭. వైష్ణవము s. n. The sect of *Vishnoo*.

- s. వైష్ణవుఁడు s. n. A follower of *Vishnoo*, one of his sect.
- s. పౌఠ s. n. 1. A porter, or bearer. 2. a charioteer.
- s. వ్యంఠము s. n. A freckle, or natural spot on the skin.
- s. వ్యంజికము s. n. External indication of inward feeling.
- s. వ్యంజనము s. n. 1. Sauce, condiment. 2. a spot, mark, sign, or token.
- s. వ్యక్తము &c. adj. 1. Evident, manifest. 2. wise, learned.
- s. వ్యక్తి s. n. Specific appearance, or being; individuality.
- s. వ్యగ్రము &c. adj. Bewildered, perplexed, alarmed.
- s. వ్యతికరము s. n. Misfortune, calamity.
- s. వ్యతిరేకము s. n. 1. Contrariety. 2. difference.
- s. వ్యత్యాసము or వ్యత్యయము s. n. 1. Contrariety, opposition, reverse. 2. difference.
- s. వ్యథ s. n. 1. Pain, distress. 2. alarm, fear.
- s. వ్యభిచారము s. n. 1. Prostitution. 2. erring, straying. వ్యభిచరించు To go astray.
- s. వ్యయ s. n. The twentieth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. వ్యయము s. n. 1. Expenditure, expense. 2. ruin, destruction.
- s. వ్యర్థము &c. adj. Useless, vain, fruitless, unprofitable, unmeaning.
- s. వ్యభికము s. n. Deceit, delusion, trick.
- s. వ్యవసాయము s. n. 1. Effort, industry. 2. cultivation. వ్యవసాయముచేయు To cultivate.
- s. వ్యవహారము s. n. 1. Law-suit, litigation. 2. civil administration, management of public affairs. 3. usage, custom. 4. profession, business. వ్యవహరించు 1. To make use of. 2. to dispute, or litigate. వ్యవహారముచేయు To administer, or conduct public affairs.
- s. వ్యవాయము s. n. Copulation, coition.
- s. వ్యసనము s. n. 1. Sorrow, grief. 2. calamity, misfortune.
- s. వ్యాకరణము s. n. A grammar.
- s. వ్యాకులము &c. adj. Perplexed, confounded, bewildered.
- s. వ్యాకోచము &c. adj. Blown, or budded, as a flower.
- s. వ్యాఖ్యానము or వ్యాఖ్య s. n. A comment, or gloss; explanation, exposition.
- s. వ్యాసూతము s. n. 1. Obstacle, impediment. 2. the thirteenth astronomical *Yoga*.
- s. వ్యాఘ్రము s. n. A royal tiger. adj. in composition. Best, pre-eminent.
- s. వ్యాఘ్రాటము s. n. A sky lark.
- s. వ్యాజము s. n. 1. A pretence. 2. fraud, deceit, cunning.
- t. వ్యాజ్యము s. n. A law-suit, dispute, or quarrel. వ్యాజ్యమాడు To dispute. వ్యాజ్యముతీర్చు To settle a dispute. వ్యాజ్యకాఁడు A quarrelsome, or disputing, man.
- s. వ్యాధి s. n. Sickness, illness, disease, malady.
- s. వ్యాధుఁడు s. n. A hunter, or fowler.

౩. వ్యానము s. n. One of the five vital airs ; that which is diffused throughout the body.
 ౩. వ్యాపకము &c. adj. Pervading, diffusive, comprehensive ; spreading or extending widely. వ్యాపించు To pervade ; to spread, or extend.
 ౩. వ్యాపాదనము s. n. Killing, slaying.
 ౩. వ్యాపాదము s. n. Evil design ; malice premeditated.
 ౩. వ్యాపారము s. n. Trade, commerce.
 ౩. వ్యాప్తము &c. adj. 1. Pervaded. 2. encircled, surrounded.
 ౩. వ్యాప్తి s. n. Pervading ; inherence, the inherent and essential presence of any one thing, or property, in another ; as of oil in sesamum seed, heat in fire, or the deity in the universe, &c.
 ౩. వ్యామము s. n. A fathom ; the distance between the tips of the fingers of each hand, when the two arms are extended.
 ౩. వ్యాయామము s. n. 1. Fatigue, labour. 2. business, occupation.
 ౩. వ్యాళము s. n. 1. A snake, or serpent. 2. a tiger, or beast of prey. 3. a vicious elephant.
 ౩. వ్యావహారికుడు s. n. A counsellor, or minister.
 ౩. వ్యావృత్తి s. n. Praise, commendation, eulogium.
 ౩. వ్యాసంఘము s. n. Experience, or knowledge, in learning.
 ౩. వ్యాసము s. n. 1. Diffusion, extension. 2. the diameter in geometry.
౩. వ్యాసుడు s. n. The sage *Vyasu*, who compiled the *Vedas*.
 ౩. వ్యాహరము s. n. A word ; speech ; an articulate sound.
 ౩. వ్యష్టము s. n. 1. Dawn, break of day. 2. rice boiled and kept cold over night.
 ౩. వ్యధము &c. adj. Arranged, arrayed.
 ౩. వ్యతి s. n. Weaving.
 ౩. వ్యహము s. n. 1. Military array. 2. a multitude, or flock. వ్యహము - తీర్చు or అమర్చు To place in array.
 ౩. వ్యోమము s. n. The sky, heaven, or atmosphere.
 ౩. వ్రక్త s. n. *vide* వక్త No. 2.
 ౩. వ్రక్తిలించు v. a. *vide* వక్తిలించు under వక్త.
 ౩. వ్రచ్చు v. a. To tear open, or in pieces.
 ౩. వ్రజము s. n. 1. A flock, herd, or multitude. 2. a cow pen.
 ౩. వ్రజ్య s. n. Wandering about.
 ౩. వ్రణము s. n. A sore, ulcer, or wound.
 ౩. వ్రతతి s. n. A creeper, or climbing plant.
 ౩. వ్రతము s. n. Any meritorious act of devotion ; the voluntary or vowed observance, or imposition, of any penance, austerity, or privation ; as fasting, continence, exposure to heat and cold, &c.
 ౩. వ్రతి s. n. One who performs a వ్రతము.
 ౩. వ్రయము s. n. Expense, expenditure.
 ౩. వ్రయ్యలు s. n. plu. Slices, fragments, bits, pieces, splinters, &c.
 ౩. వ్రయ్య v. n. To be broken in pieces, or bits.

- s. వాకుడు చెట్టు s. n. A sort of prickly night shade. *Solanum jacquini*.
- T. వ్రాత s. n. (from the root వ్రాయు q. v.) Writing, hand-writing.
- T. వ్రాతకాదు s. n. A scribe, writer, or accountant.
- s. వ్రాతము s. n. A flock, multitude, or assemblage.
- T. వ్రాయు v. a. 1. To write. 2. to delineate; to draw, or paint. వ్రాయించు v. caus. To cause, or make, to write. వ్రాసుకొను v. comp. To write on one's own account, or for one's own benefit.
- T. వ్రాలు s. n, plu. 1. Letters of the alphabet. 2. writing. చే వ్రాలు s. n. Signature. lit. hand-writing.
- T. విచ్చే s. n. Excessive eagerness.
- s. వ్రీడ or వ్రీశము s. n. Shame, bashfulness.
- s. వ్రీహి s. n. Paddy of various sorts, or kinds.
- T. వ్రేకము s. n. 1. Wonder, surprize. 2. excess. 3. weight, heaviness.
- T. వ్రేకు s. n. Weight, heaviness.
- T. వ్రేటు s. n. A blow. vide వేటు.
- T. వ్రేయు v. a. To throw, or fling. vide వేయు.
- T. వ్రేలాడు v. n. To be suspended, or hanging. vide వేలాడు under వేలు.
- T. వ్రేలు v. n. & s. n. vide వేలు.
- T. వ్రేల్చిది adv. (from T. వ్రేలు the finger, q. v.) In an instant; in a crack of the fingers.

శ

- శ The forty-sixth letter, and thirty-first consonant, in the Teloogoo alphabet.
- s. శంక s. n. 1. Doubt, uncertainty, suspicion. 2. fear, awe, terror, apprehension. శంకితము &c. adj. 1. Alarmed, frightened. 2. doubtful. శంకించు or శంకపడు To doubt, hesitate, or suspect.
- శంకానిపుత్రి s. n. lit. dispelling doubt. 1. Easing nature. 2. human excrement.
- s. శంకరుడు s. n. Siva.
- s. శంకుకర్ణము s. n. 1. An ass. 2. a camel. 3. a mule.
- s. శంకుల s. n. 1. A chisel. 2. a pair of pin-cers, or nippers.
- s. శంకువు s. n. 1. A pin, stake, or pole. 2. the trunk of a lopped tree. 3. the gnomon of a dial.
- s. శంఖినఖము s. n. A small shell.
- s. శంఖము s. n. 1. A conch, especially as used by the Hindoos either in libations, or when perforated at one end, as a horn. In this sense often written శంఖు. 2. one of *Cubera's* treasures. 3. the number formed by the addition of sixteen cyphers to unity.
- s. శంప s. n. Lightning.
- G. శంబదివాడు s. n. A fisherman.
- s. శంబము s. n. The thunderbolt, or weapon of *Indra*.
- s. శంబరము s. n. Water.
- s. శంబరుడు s. n. The name of a certain *Daitya*. శంబరాది s. n. *Cama*, the Hin-

- doo Cupid, who destroyed that *Daitya*.
- s. శంఖలము s. n. Stock for travelling expences ; provender for a journey.
- s. శంఖుకము - శంఖువు or శంఖుకము s. n. A bivalve shell.
- s. శంభము s. n. *Indra's* thunderbolt.
- s. శంభలి s. n. A bawd, or procuress.
- s. శంఖుఁడు or శంభువు s. n. *Siva*.
- s. శంస s. n. 1. Praise, commendation, flattery. 2. wish, desire.
- s. శంసితము &c. adj. 1. Told, said, declared. 2. certain.
- s. శకటము s. n. 1. A cart. 2. in chess, the bishop.
- s. శకము s. n. An era ; especially that of *Shalivahana*.
- s. శకలము s. n. A part, piece, or portion.
- s. శకుంతము s. n. A bird.
- s. శకునము s. n. (P. *شكر*) An omen, or augury, especially as derived from the flight of birds.
- s. శకుని s. n. 1. A bird. 2. the maternal uncle of the *Kowruva* princes.
- s. శకులము s. n. A fish.
- s. శశృత్తు s. n. Fæces, excrement.
- s. శక్తము &c. adj. Able, capable, strong, powerful.
- s. శక్తి s. n. (H. *शक्ति* power, *శక్తి* to be able.) 1. Power ; regal power as resulting from majesty, perseverance, and counsel. 2. power, strength, prowess, force, ability. 3. the energy or active power of any male deity, personified as his wife. 4. the female organ, as the counterpart of the phallic personification

- of *Siva*, and worshipped, sometimes literally and secretly, or only figuratively and publicly, by the sect of Hindoos termed *Sactas*. 5. an iron dart, or spear.
- s. శక్యము &c. adj. Possible, practicable.
- s. శక్రుఁడు s. n. *Indra*. శక్రధనువు His bow ; the rain bow. శక్రభవనము His abode, the sky.
- s. శక్వరము s. n. A bull, or ox.
- s. శఱ or శఱు s. n. Heat, either internal, or external.
- s. శబీదేవి s. n. The wife of *Indra*.
- s. శతన s. n. 1. Jealousy. 2. displeasure, anger. 3. envy. శరించు or శరియించు v. n. To be angry, envious, or jealous.
- s. శతము &c. adj. Wicked, perverse, depraved, dishonest.
- s. శణము s. n. Hemp. (H. *سنب*)
- s. శతకోటి s. n. *Indra's* thunderbolt.
- s. శతస్థు s. n. A weapon ; it is generally supposed to be a sort of fire arms, or the ancient Indian rocket ; but it is also described as a stone set round with iron spikes.
- s. శతధృతి s. n. *Brumha*.
- s. శతపత్రకము s. n. The wood pecker.
- s. శతపత్రము s. n. The lotus. *Nelumbium speciosum*, or *Nymphaea nelumbo*.
- s. శతపది s. n. A centipede.
- s. శతభిష-శతభిషము or శతతార s. n. The twenty-fourth lunar mansion.
- s. శతమన్యఁడు s. n. A name of *Indra*.
- s. శతమానము s. n. A *pala*, or certain weight, used for the precious metals.

- s. శతము s. n. A hundred. adj. 1. A hundred. 2. many.
- s. శతప్రద s. n. Lightning.
- s. శతాంగము s. n. A car, or chariot.
- s. శతానందుడు s. n. 1. *Brumha*, the creator. 2. the eldest son of *Gowtama*.
- s. శత్రుడు or శత్రువు s. n. An enemy, foe, or adversary. శత్రుత్వము s. n. Enmity.
- s. శనఁలు s. n. plu. The pulse termed *Chenna*, or Bengal horse gram. *Cicer arietinum*.
- s. శని or శనైశ్చరుడు s. n. The planet *Saturn*, or it's regent. శనిప్రియము s. n. The emerald, or sapphire; as dear to *Saturn*. శనివారము s. n. Saturday.
- s. శపథము s. n. 1. An oath; a protestation, or asseveration, by oath, or ordeal. 2. a curse, or imprecation.
- s. శపనము s. n. 1. An oath, confirmation of the truth by oath, or ordeal. 2. imprecation, curse.
- s. శపము s. n. A corpse.
- s. శప్పములు s. n. plu. The hair round the privities.
- s. శబరుడు s. n. One of the half savage race, who inhabit the woods and mountains of India, wearing leaves, &c.
- s. శబలము s. n. A variegated colour.
- s. శబ్దము s. n. 1. Sound in general, noise. 2. a sound; a word. 3. a voice. శబ్దగ్రహము (from s. గ్రహ that receives.) The ear. శబ్దశాస్త్రము s. n. Grammar. శబ్దించు v. n. To sound, or emit sound.
- s. శబ్దర or శభ్ర s. n. Evil, misfortune,

- injury. adj. Unfortunate, bad, wicked.
- s. శమనము s. n. Mental tranquillity, calmness.
- s. శమనస్వ స s. n. The river *Jumna*, or it's personification.
- s. శమనుడు s. n. A name of *Yama*.
- s. శమము s. n. Tranquillity, quiet, peace, rest, calm. శమించు or శమియించు To be at rest; to be tranquil, or quiet; to be pacified. శమితము &c. adj. Pacified, appeased; quiet, sedate.
- s. శమలము s. n. Fæces, ordure.
- s. శయనము s. n. 1. Sleep. 2. a bed, or couch. శయనించు v. n. To rest, recline, or lie down.
- s. శయనీయము s. n. A bed, or couch; bedding.
- s. శయము s. n. The hand.
- s. శయాశువు s. n. 1. A sleepy or sluggish person. 2. the *boa*, or large snake.
- s. శయ్య s. n. A bed, couch, or sofa.
- s. శరణము s. n. 1. A house. 2. refuge, asylum. 3. protection, aid. 4. quarter in battle.
- s. శరణు s. n. vide శరణము No. 2 & 3.
- s. శరణ్యము s. n. vide శరణము adj. Fit to be protected; poor, needy.
- s. శరత్తు s. n. The sultry season, or that of autumn. vide శరదృతువు under ఋతువు.
- s. శరభము s. n. A fabulous animal with eight legs, inhabiting the snowy mountains.
- s. శరము s. n. 1. An arrow. 2. a sort of grass. *Saccharum sora*. 3. water. శరా

- సనము or శరాసము s. n. (from s. అన్ *to throw*.) A bow.
- s. శరవ్యము s. n. A mark, or butt.
- t. శరాణౌ s. n. The fine levied from those who steal ears of corn.
- s. శరావము s. n. A lid, or cover.
- s. శరీరము s. n. 1. The body. 2. the constitution, temperament, or health.
- s. శరీరి s. n. An animal, or sentient being.
- s. శర్కము s. n. The side, or branch, of a family.
- s. శర్కర s. n. 1. Sugar. 2. gravel. శర్కరిలము s. n. Soil abounding in gravel.
- s. శర్మము s. n. Joy, pleasure, happiness.
- s. శర్వరి s. n. Night.
- s. శర్వాణి s. n. A name of *Parvatee*.
- s. శర్వుడు s. n. *Siva*.
- s. శలభము s. n. A grass-hopper.
- s. శలలము or శలలి s. n. The quill of a porcupine.
- t. శలపు s. n. 1. Order, command. 2. leave, permission, *conge*. 3. expense, expenditure.
- s. శలాశ s. n. 1. A javelin, dart, or arrow. 2. a ramrod, peg, or pin.
- s. శలాటుపు s. n. Unripe fruit.
- s. శల్యము s. n. 1. *vide* శలాశ 2. a bone. 3. a thorn.
- s. శల్యుడు s. n. A king, maternal uncle to *Yoodheeshtira*.
- t. శల్లా s. n. 1. Muslin cloth. 2. any cloth without a border.
- s. శవము s. n. A corpse, or dead body.
- s. శశము s. n. A hare, or rabbit. శశధరుడు

- s. n. (from s. ధర *having*.) The moon, either from it's dark spots resembling a hare, or from that animal being the emblem on her banner. శశాంకుడు s. n. (from s. అంక *a mark*.) The moon.
- s. శశాదనము s. n. A hawk, or falcon.
- s. శశి s. n. The moon.
- s. శమ్మలి s. n. A sort of cake.
- s. శష్పము s. n. 1. Young grass. 2. hair round the privities.
- s. శస్త్రము adj. Happy, right, well, excellent. s. n. Happiness, excellence.
- s. శస్త్రము s. n. A weapon, or surgical instrument, in general. శస్త్రవైద్యుడు s. n. A surgeon.
- s. శాంఖికుడు s. n. 1. A shell cutter; a worker in shells. 2. the player, or blower, of a conch.
- s. శాంతము or శాంతి s. n. Patience, endurance; meekness, mildness, calm, tranquillity. The former word is also an adj. Patient, meek, mild, &c.
- s. శాంబరి s. n. A female juggler.
- s. శాంభవి s. n. *Parvatee*.
- s. శాకము s. n. (H. *साय*) 1. A potherb of any kind; a vegetable. 2. one of the *Dwipas*, or divisions of the world; being that surrounded by the milky ocean.
- s. శాకశాకటము or శాకశాకినము s. n. A field of vegetables; a kitchen garden.
- s. శాకిని s. n. A female divinity of an inferior kind, especially attendant on *Siva*, or *Doorga*.

- s. కాభి s. n. (P. كاش) 1. A branch. 2. a bough, or branch, of a tree. కాభానగరము s. n. A suburb. lit. the branch of a city.
- s. కాభామృగము s. n. A monkey, or ape.
- s. కాభి s. n. A tree.
- s. కాటము or కాటి s. n. 1. A sheet. 2. a petticoat, or dress.
- s. కార్యము s. n. Wickedness, villany.
- s. కాద్యలము s. n. A meadow.
- s. కాణము s. n. (P. طاس) 1. A touch stone. 2. a grind stone.
- g. కార s. n. (from T. కేయు q. v.) 1. Action, or deed. 2. conduct, behaviour. 3. a ceremony for the dead.
- s. కారకుంభము s. n. Gold.
- s. కారము adj. 1. Happy, well. 2. feeble, thin. 3. sharpened, whetted.
- s. కారత్రవము s. n. Enmity, hatred. కారత్రవఁడు s. n. An enemy.
- s. కారదము s. n. Mud, mire.
- s. కానా s. n. Much, plenty, abundance, a great deal. adj. Many, numerous, very, long. adv. Greatly, exceedingly.
- s. కారపము s. n. 1. A curse, malediction, or imprecation. 2. an oath. కారింపు v. a. To curse.
- g. కారికము s. n. The young of any animal.
- g. కాబాను interj. (from P. شاباش) Bravo! excellent!
- s. కామిత్రము s. n. 1. Sacrificing. 2. tying cattle.
- s. కారద s. n. *Suruswatee*.
- s. కారది s. n. The tree termed *Echites scholaris*.
- s. కారి s. n. 1. The bird termed the hill *Myna*. *Gracula religiosa*. 2. a piece, or man, at chess, &c. 3. an elephant's housing. కారిఫలకము s. n. A checkered board, or cloth, for chess, &c.
- s. కారిక s. n. *vide* కారి No. 1.
- s. కాజ్జము s. n. A bow, particularly that of *Vishnoo*; hence termed కాజ్జము.
- s. కార్జులము s. n. The royal tiger.
- s. కార్వది s. n. The thirty-fourth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. కాల s. n. 1. A hall, a chamber. 2. a line, or avenue, of trees.
- s. కాలి s. n. Paddy. adj. in composition only, Possessing, having; as బుద్ధికాలి Wise, from బుద్ధి wisdom.
- s. కాలివాహనుఁడు s. n. A sovereign of India, the enemy of *Vicramarka* and institutor of the era now called *Saea*, who is represented as borne on a cross, and thence, and from his birth, &c., identified by Wilford with Christ, of whose history and character, as received through the spurious gospels, those of *Salivahana* are probably transcripts.
- g. కాలవ or కాలూ s. n. (P. H. كاش) A shawl, especially those from *Cashmire*.
- s. కాలూరము s. n. 1. A frog. 2. the esculent root of the water lily.
- s. కాల్యలి s. n. The silk cotton tree. *Bombax heptaphyllum*.
- s. కావము s. n. Imaginary pollution, proceeding from the death of a relation.

శ. శాశ్వతము &c. adj. Eternal, perpetual.

శాశ్వతుడు s. n. *Siva*.

శ. శాసనము s. n. 1. An order, edict, or command. 2. a royal grant of land, or of privileges; a charter, &c., usually inscribed on stone, or copper. 3. a writing; a deed, a written contract, or agreement.

శ. శాపలు s. n. plu. Grains of rice mixed with turmeric, &c. used on auspicious occasions.

శ. శాసించు v. a. To reprimand, or punish.

శ. శాస్తి s. n. Punishment, reprimand.

శ. శాస్త్రము s. n. Scripture; science; institutes of religion, law, or letters; especially considered as of divine origin, or authority. Used singly, it implies works of literature or science in general; and it is therefore customarily connected with some other word, to limit its application; as the *Vadantha Sastras*, or treatises of philosophical theology; the *Dhurma Sastras*, books of law, &c. It is also applied to less important branches of knowledge, as the *Cavya Sastras*, or poetical works, and *Silpi Sastras*, works on the mechanical arts. In the singular number, it is also used comprehensively to signify the body of all that has been written on the subject, as *Dherma Sastra*, the institutes, or code, of law.

శ. శంఖ s. n. A bow-string.

శ. శంఖితము s. n. The tinkling of metallic ornaments.

శ. శంఖిని s. n. 1. A bow-string. 2. an ornament for the feet.

శ. శంఖ or శంఖి s. n. The pod of any pulse.

శ. శీకా s. n. (from P. A. *శీకా*) A coining die; an impression; a stamp coin.

శ. శీఖ s. n. 1. Point, top in general. 2. a lock of hair left on the crown of the head. 3. a branch. 4. flame.

శ. శీఖండము s. n. 1. The lock of hair left on the crown of the head, at the time of tonsure. 2. a peacock's tail.

శ. శీఖండి s. n. 1. The son of *Droopada*. 2. a peacock.

శ. శీఖరము s. n. The point, top, peak, or summit; especially of a tree, or mountain.

శ. శీఖరి s. n. 1. A mountain. 2. a tree.

శ. శీఖరిణి s. n. A dish of curds, and sugar, with spices.

శ. శీఖావశము s. n. A peacock.

శ. శీఖి s. n. 1. Fire. 2. a peacock.

శ. శితము adj. 1. Painted, sharpened, whetted. 2. thin.

శ. శితి s. n. 1. The colour white. 2. the colour black.

శ. శీథిలము adj. Slack, loose, lax, flaccid, flabby, old, used, decayed.

శ. శీపివిష్టుడు s. n. *Siva*.

శ. శీప s. n. A fibrous root.

శ. శీవి s. n. The name of a monarch.

శ. శీవిక s. n. A palanqueen.

శ. శీవిరము s. n. A camp, or encampment.

శ. శీర s. n. A vessel of the body, really, or

- supposed to be of a tubular form; as a nerve, tendon, or gut.
- s. శిరస్సు or శిరము s. n. 1. The head. 2. the top of a tree. శిరసావహించు lit. to carry on the head. To obey implicitly. శిరోగృహము s. n. An upstairs house; a turret. శిరోధి s. n. The neck, as supporting the head. శిరోరుహము s. n. (from s. రుహ *that grows*.) The hair.
- ఁ. శిరా s. n. Ink.
- s. శిరీషము s. n. The tree termed *Mimosa shirisha*.
- s. శిల s. n. (H. *شال*) A stone. శిలోచ్ఛయము s. n. A mountain.
- s. శిలము s. n. 1. A small earth-worm. 2. gleaning ears of corn.
- s. శిలాజితము s. n. Bitumen.
- s. శిలీంధ్రము s. n. A mushroom.
- s. శిలీముఖము s. n. 1. A bee. 2. an arrow.
- s. శిల్పము s. n. An art; any manual, or mechanical, art. శిల్పి or శిల్పకారుడు s. n. An artisan, or mechanic.
- s. శివ s. n. 1. A jackal. 2. *Parvatee*.
- s. శివకము s. n. A post, or pillar, to which cows or calves are tied.
- s. శివఘర్తజ్వలము s. n. The planet *Mars*.
- s. శివతాతి s. n. Propitious, conferring happiness, or fortune.
- s. శివము s. n. 1. Prosperity, happiness, pleasure, auspiciousness. 2. inspiration, either by the deity, or by an evil spirit. శివమాడు To make contortions of the body from the inspiration of a spirit, good, or evil.
- s. శివుడు s. n. The proper name of *Siva*, the most formidable, and perhaps most popular of the Hindoo triad.
- s. శిశిరము s. n. The cold season. *vide* శిశిరముతువు under ముతువు.
- s. శిశుమారము s. n. The gangetic porpoise.
- s. శిశువు s. n. 1. A child, infant, or babe. 2. the young of any animal.
- s. శిశ్నము s. n. The penis.
- s. శిష్టము &c. adj. Obedient, docile.
- s. శిష్ట s. n. An order, or command.
- s. శిష్యుడు s. n. A disciple, pupil, or scholar.
- s. శిక్ష s. n. 1. Instruction. 2. punishment, correction, chastisement. శిక్షితుడు s. n. 1. A learned man. 2. a man who is punished. శిక్షించు v. a. To punish, or chastise. 2. to teach, or instruct.
- s. శిశిరములు s. n. plu. Thin rain, or rain driven by wind.
- ఁ. శిశాయ s. n. A species of unripe acid fruit, used to cleanse the head, from the oil with which it is anointed.
- s. శీఘ్రము s. n. Speed, velocity, expedition, diligence, promptitude, haste. adj. Quick, speedy. adv. Quickly, swiftly, speedily.
- s. శీతము or శీతభానుడు s. n. The moon.
- s. శీతము s. n. Cold, chillness. adj. Cold, chill.
- s. శీతు s. n. The cold season. *vide* శిశిరముతువు under ముతువు.
- s. శీధువు s. n. Rum distilled from molasses.

- s. శీర్షము &c. adj. 1. Thin, small, slender.
2. wasted, decayed, withered.
- s. శీర్షకము s. n. A helmet.
- s. శీలము s. n. 1. Nature, quality, disposition. 2. good conduct, steady observance of morals. శీలవంతము &c. adj. Of a good, or amiable, disposition.
- s. శుంఠ s. n. An ignorant, illiterate, or stupid, person.
- s. శుంఠి s. n. Dry ginger.
- s. శుంఠ s. n. 1. An elephant's trunk. 2. spirituous liquor.
- s. శుంఠాలము s. n. An elephant.
- s. శుకము s. n. A parrot.
- s. శుకుఁడు s. n. The son of *Vyasa*, the author or narrator of the *Bhagavut*.
- s. శుక్లు s. n. Sorrow, grief, distress, regret.
- s. శుక్తి s. n. A pearl oyster.
- s. శుక్తిజము s. n. A pearl.
- s. శుక్రము s. n. Semen virile.
- s. శుక్రుఁడు s. n. The planet *Venus*, or it's regent, the son of *Bhrigoo*, and preceptor of the *Daityas* or *Titans*. శుక్రవారము s. n. Friday.
- s. శుక్ల s. n. The third year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. శుక్లము adj. White. s. n. 1. White colour. 2. *Semen virile*. శుక్లపక్షము The bright lunar fortnight.
- s. శుక్లాపాంశము s. n. The peacock.
- s. శుచి s. n. 1. Purification, purity. 2. the colour white. 3. *vide* అపాధము. 4. fire. adj. 1. Pure, pious. 2. white, clean, purified, cleansed. 3. free from fault or error.
- s. శుచిరోచి s. n. The moon, from it's white light.
- s. శుద్ధము &c. adj. 1. Pure, purified, clean, cleansed. 2. faultless, correct. 3. entire, complete. s. n. The bright lunar fortnight. శుద్ధంఁగా adv. Entirely, wholly, completely, perfectly.
- s. శుద్ధాంతము s. n. A seraglio, or *haram*.
- s. శుద్ధి s. n. Purity, purification, cleansing.
- s. శునకము s. n. A dog. శుని s. n. A bitch. శునకముత్ర The impression of a dog, branded upon criminals.
- s. శుభకృత్తు s. n. The thirty-sixth year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. శుభము s. n. 1. Welfare, happiness, good fortune. 2. any auspicious ceremony. adj. Happy, well, right, fortunate, auspicious, prosperous.
- s. శుభాంగి s. n. 1. *Rutee*, the wife of the Hindoo Cupid. 2. a handsome female.
- s. శుభ్రము adj. 1. White. 2. pure, clean. s. n. 1. The colour white. 2. purity, cleanliness. శుభ్రాంశుఁడు s. n. The moon; from her white rays.
- s. శుల్కము s. n. 1. Toll, duty, or customs, payable at ferries and passes. 2. a present by the bridegroom to the bride.
- s. శుల్పము s. n. Copper.
- s. శుశ్రూష s. n. Service, serving.
- s. శుష్కము adj. Dry, dried. శుష్కదరిద్రుఁడు A man miserably poor. శుష్కాన్నము Plain, or simple, rice. శుష్కాలు s. n. plu. Fuel. శుష్టించు v. n. To become lean, or

- dry. శుష్క ప్రియాలు *Mere, empty, compliments.*
- s. శుష్కము s. n. 1. Ability, strength, power, prowess. 2. light, lustre.
- s. శుష్కుడు s. n. *Agni*, the god of fire.
- s. శూశకీటము s. n. 1. A caterpillar. 2. a scorpion.
- s. శూశము s. n. The beard, or awn, of barley, or paddy.
- s. శూద్రు adj. Of or belonging to the fourth pure Hindoo tribe, the *Soodra*, or servile cast. శూద్రు s. n. The wife of a *Soodra*; a *Soodra* female. శూద్రుడు s. n. A man of the *Soodra* tribe.
- s. శూన్యము adj. Empty, blank, void, vacant. s. n. Incantation, sorcery, magic.
- s. శూర సేన దేశము s. n. The country about *Mathura*.
- s. శూరుడు s. n. A hero. శూరత్వము s. n. Prowess, heroism, bravery.
- s. శూర్పము s. n. A winnowing basket.
- s. శూర్తి s. n. An image of iron.
- s. శూల s. n. Pain, ache.
- s. శూలము s. n. A trident, pike, dart, stake, or spit. శూలాశ్పతము adj. Roasted on a spit. శూలి or శూలపాణి s. n. *Siva*, whose weapon is the trident.
- s. శృంఖలము s. n. 1. A chain, or fetter, especially for an elephant. 2. a man's belt, or zone.
- s. శృంఖ వేరము s. n. Ginger.
- s. శృంఖము s. n. 1. The horn of any animal. 2. a horn, or trumpet. 3. a syringe. 4. the summit of a mountain.
- s. శృంఖాటకము s. n. A place where four roads meet.
- s. శృంఖారము s. n. 1. The passion, or sentiment, of love; as an object of poetical description, or dramatic representation. 2. beauty. 3. ornament, decoration, embellishment. శృంఖారపతి A female; as being ornamented. శృంఖారిండు v. a. To adorn, or decorate. శృంఖారిండుకొను v. comp. To adorn, or decorate, one's own person.
- s. శృంఖారయోని s. n. The indian Cupid.
- s. శృంగ s. n. A horned animal.
- s. శేఖరము s. n. A chaplet, or garland, of flowers, worn on the crown of the head. adj. Excellent, best.
- s. శేషము - శేషస్సు - శేషము or శేషస్సు s. n. The penis.
- s. శేషు s. n. Time, period.
- s. శేషుషి s. n. Understanding, intellect.
- s. శేషధి s. n. A treasure, or *Nidhi*, as belonging to *Cubera* the god of riches.
- s. శేషము s. n. The remainder, rest, or residue.
- s. శేషుడు s. n. The king, or chief, of the serpent race; a large snake, with a thousand heads, at once the couch and canopy of *Vishnoo*, and upholder of the world, which rests on one of his heads.
- s. శైత్రము adj. Cold, fresh. s. n. A cold.
- s. శైలము s. n. A mountain.
- s. శైలాటము s. n. A lion.
- s. శైలాలి s. n. An actor, dancer, or musician.

- s. శైవము s. n. The sect of *Siva*. adj. Of or belonging to that sect, or deity.
- s. శైవలము or శైవాలము s. n. An aquatic plant.
- s. శైవలిని s. n. A river, in general.
- s. శైశవము s. n. Childhood.
- s. శోకము s. n. Grief, sorrow, affliction.
- s. శోచిష్టేకుడు s. n. *Agni*, the god of fire.
- s. శోచిస్సు s. n. Light, lustre; radiance, flame.
- s. శోణము s. n. Crimson. శోణరత్నము s. n. The ruby. శోణితము s. n. 1. Blood. 2. *sanguis mulieris, in coitu*.
- s. శోధనము s. n. 1. Search, examination, research. 2. refining, cleansing. శోధించు v. a. To search, or examine. 2. to try. 3. to refine, or cleanse. శోధకుడు s. n. An examiner, critic, or visitor; *scrutator*. శోధితము &c. adj. Examined, strained.
- s. శోధని s. n. A broom.
- s. శోభ s. n. 1. Beauty. 2. light, lustre, radiance, splendour. 3. swelling.
- s. శోభకృత్తు s. n. The thirty-seventh year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. శోభనము s. n. 1. The consummation of a marriage. 2. the ceremony on that occasion. adj. Propitious, splendid, auspicious.
- s. శోభించు - శోభిలు or శోభిల్లు v. n. To shine, to be splendid.
- s. శోష s. n. Fainting from weakness. శోషబోవు v. n. To faint.
- s. శోషించు v. n. To be dried up; to lose the strength of the body; to be affected by pulmonary consumption.
- s. శౌండికుడు s. n. A distiller, or vender, of spirituous liquors.
- s. శౌచము s. n. 1. Purification, cleansing. 2. easing nature. 3. excrement, ordure.
- s. శౌరి s. n. *Vishnoo*.
- s. శౌర్యము s. n. Strength, power, heroism, valour, prowess.
- s. శౌల్కుడు s. n. A superintendent of tolls, or customs.
- s. శౌల్పికుడు s. n. A copper smith, or bra-zier.
- s. శ్చ్యోతము s. n. Sprinkling.
- s. శ్మశానము s. n. A cemetery, or place where dead bodies are burnt, or buried.
- s. శ్మశ్రువు s. n. The beard; mustacheos, &c.
- s. శ్యామ s. n. A girl within sixteen years of age.
- s. శ్యామము adj. 1. Black, or dark blue. 2. green. s. n. These colours respectively.
- s. శ్యామల s. n. A name of *Parvatee*.
- s. శ్యామలము adj. or s. n. Black, or dark blue.
- s. శ్యామాకములు s. n. The grain termed *Panicum frumentaceum*.
- s. శ్యావము adj. or s. n. Brown.
- s. శ్వేనము s. n. A hawk, or falcon.
- s. శ్వేని s. n. A female hawk, or falcon.
- s. శ్రద్ధ s. n. 1. Faith, belief, devotion, confidence. 2. wish, desire, strong inclination.
- s. శ్రద్ధాశువు s. n. A woman longing for

any thing ; as in pregnancy. adj. 1. Faithful, believing. 2. desirous.

s. శ్రద్ధు s. n. A fart. శ్రద్ధించు v. a. To fart.

s. శ్రమ or శ్రమము s. n. Labour, toil, fatigue, weariness, difficulty, trouble, distress.

s. శ్రవణము s. n. 1. Hearing, listening. 2. the ear. 3. the twenty-second lunar mansion. శ్రవణేంద్రియము The sense of hearing.

s. శ్రవము or శ్రవస్సు s. n. The ear.

s. శ్రాంతము &c. adj. 1. Fatigued, tired, wearied. 2. calm, tranquil.

s. శ్రాద్ధము s. n. A funeral ceremony, observed at various fixed periods, and for different purposes, consisting of offerings with water and fire, to the gods, and manes ; and gifts and food to the relations present, and assisting bramins. It is especially performed for a parent recently deceased, or for three paternal ancestors, or for all ancestors collectively, and is supposed necessary to secure the ascent and residence of the souls of the deceased, in a world appropriated to the manes. శ్రాద్ధదేవుడు s. n. Yama, the regent of death.

s. శ్రావణము s. n. 1. The fifth Teloogoo lunar month ; that in which the moon's change takes place, when the sun is in Leo. 2. the pincers used by goldsmiths.

s. శ్రావ్యము adj. Harmonious.

s. శ్రీ s. n. 1. Lutchmi, the goddess of riches, plenty, and prosperity, and wife

of Vishnoo. 2. fortune, prosperity, success, thriving. 3. wealth, riches. 4. beauty, splendour, lustre. 5. Suruswatee, the goddess of learning. 6. Parvatee, the wife of Siva. 7. light. 8. an auspicious invocation, at the commencement of any writing. 9. a prefix of respect to proper names. 10. poison, venom. శ్రీశంకుడు s. n. (from s. శంక the throat.) Siva, as having swallowed the poison produced at the churning of the ocean. శ్రీశరము adj. Giving fortune, or prosperity.

s. శ్రీకాకుళము s. n. 1. The Chicacole district in the Ganjam province. 2. the town of Siccacollum, near Masulipatam.

s. శ్రీకాళహస్తి s. n. Calastry, near Madras.

s. శ్రీఖండము s. n. Sandal-wood.

s. శ్రీజుడు s. n. Cama, the Hindoo Cupid.

s. శ్రీతాళము s. n. A peculiar species of the palmyra tree, growing chiefly in Ceylon, and producing a very broad leaf, much in request for books, the writing being indented on it with an iron style.

s. శ్రీదుడు s. n. Cubera, the god of riches.

s. శ్రీధరుడు or శ్రీపతి s. n. One of the names of Vishnoo.

s. శ్రీమంతము &c. adj. Rich, wealthy, prosperous. శ్రీమంతుడు s. n. Vishnoo.

s. శ్రీముఖ s. n. The seventh year, in the Hindoo cycle of sixty.

s. శ్రీముఖము s. n. A letter from a Gooroo, or bishop.

s. శ్రీరంగపట్టణము s. n. The city of Seringapatam.

- s. శ్రీరంగము s. n. *Seringham*, near *Trichinopoly*, renowned for its sanctity, and its famous Hindoo temple.
- s. శ్రీవత్సకి s. n. A horse, having a curl of hair on his breast.
- s. శ్రీవత్సము s. n. A particular mark, said to be a curl of hair, on the breast of *Vishnoo*; who is hence termed శ్రీవత్సలాంఛనుడు or శ్రీవత్సాంకుడు.
- s. శ్రీవాసము s. n. The lotus; as the abode of *Lutchmi*.
- s. శ్రీవృక్షము s. n. The holy fig tree. *Ficus religiosa*.
- s. శ్రీశుడు s. n. A name of *Vishnoo*.
- s. శ్రీశైలము s. n. The pagoda of *Shri Shylum*, also termed *Pursatum*, a place of superior sanctity among the Hindoos, situated in the *Kurnool* country, on the river *Krishna*, and described by Captain Colin M'Kenzie, in the fifth volume of the Asiatic researches.
- s. శ్రుతము s. n. Sacred science, holy writ. adj. Heard.
- s. శ్రుతి s. n. 1. The *Vedas*, or Hindoo scriptures. 2. the ear. 3. a division of the octave; a quarter tone, or interval, of which twenty-two are enumerated; four constituting a major tone, three a minor, and two a semi-tone; the *Srootis* are personified as nymphs.
- s. శ్రేణి s. n. 1. A line, row, or range. 2. a street.
- s. శ్రేణిక s. n. A tent.
- s. శ్రేయము or శ్రేయస్సు s. n. 1. Virtue,

- or moral merit. 2. final beatitude, the delivery of the soul from body, and its exemption from further transmigration.
3. good fortune, prosperity. శ్రేయోవంతము &c. adj. 1. Fortunate, prosperous. 2. virtuous.
- s. శ్రేష్ఠము &c. adj. Best, most excellent, pre-eminent.
- s. శ్రోణ s. n. Rice gruel.
- s. శ్రోణి s. n. The hip, and loins.
- s. శ్రోణుడు s. n. A cripple.
- s. శ్రోత్రము s. n. The ear.
- s. శ్రోత్రియుడు s. n. A bramin, versed in the *Vedas*.
- s. శ్లథము adj. Slackened, loose, relaxed.
- s. శ్లఙ్ఘము adj. Small, fine, minute.
- s. శ్లాఘ s. n. Applause, praise, approbation, panegyric, eulogium.
- s. శ్లేష s. n. A figure of rhetoric; choice, or connection, of words, so as to admit of a double interpretation; a species of pun.
- s. శ్లేష్మము s. n. The phlegmatic humour; one of the three principal humours, or fluids of the body.
- s. శ్లోకము s. n. 1. A verse, or stanza. 2. fame, celebrity.
- s. శ్వనిశ s. n. A night during which dogs bark, or howl.
- s. శ్వపచుడు s. n. A man of the *Chundala*, or outcast, tribe.
- s. శ్వభ్రము s. n. A hole, gap, or chasm.
- s. శ్వయభువు s. n. Intumescence, swelling, dropsy.

- s. శ్వశురుడు s. n. A father-in-law.
 s. శ్వశువు s. n. A mother-in-law.
 s. శ్వశ్రేయసము s. n. Welfare, happiness, prosperity. adj. Happy, prosperous.
 s. శ్వసనుడు s. n. Air, wind; or the deity thereof.
 s. శ్వసితము or శ్వాసము s. n. Breathing; breath.
 s. శ్వానము s. n. A dog.
 s. శ్వాపదము s. n. A beast of prey, in general.
 s. శ్వేత్రము s. n. The white leprosy.
 s. శ్వేతబింశము s. n. A lion.
 s. శ్వేతము s. n. 1. The colour white. 2. silver. 3. a rupee. adj. White. శ్వేతవాహనుడు s. n. A name of *Arjuna*; as riding on a white horse.

ప

- ప The forty-seventh letter, and thirty-second consonant, in the Teloogoo alphabet.
 s. పందము s. n. A multitude, heap, or quantity.
 s. పండుడు s. n. A eunuch, or impotent man.
 s. పట్టము s. n. Six in number. పదానముడు s. n. (from s. లినన a face.) A name of *Koomaraswamy*, or *Kartecaya*, the Hindoo *Mars*.
 s. పట్టుదము s. n. A large bee.
 s. పదము s. n. The fourth note of the Hindoo gamut.

- g. పద్మకుడు s. n. vide పద్మకుడు.
 s. పష్టి s. n. & adj. Sixty. (P. شصت)
 s. పష్టికములు s. n. plu. A sort of paddy, of quick growth.
 s. పష్టితమము adj. Sixtieth.
 s. పష్టము adj. Sixth.
 s. పష్టి s. n. The sixth lunar day, of either lunar fortnight.
 s. పిద్దుడు s. n. A gallant, paramour, or libertine.
 s. పోదశకము s. n. or adj. Sixteen.
 s. పోదశము adj. Sixteenth.

స

- స The forty-eighth letter, and thirty-third consonant, in the Teloogoo alphabet. It is substituted for initial చ, when words beginning with చ are preceded by nouns in the nominative case, even when used accusatively, or by any part of the verb ending in డు, దు, and ది, or by the words లిప్పుడు, ఇప్పుడు and ఎప్పుడు.
 s. సం particle in composition only, With, together with, &c., being the optional form of writing సమ్
 s. సంకటము s. n. 1. Trouble, misfortune. 2. difficulty. 3. illness, indisposition, pain. adj. Narrow, contracted.
 r. సంకటి s. n. A sort of coarse bread.
 s. సంకరము s. n. 1. Sweepings, dust. 2. mixing, blending. 3. a mixed cast, or race; one proceeding from the promiscuous intercourse of the four pure Hin-

doo tribes in the first instance, and again from their commerce with the descendants of such a connection, or the indiscriminate cohabitation of those descendants amongst one another ; most Hindoos of the present age are of one of the many branches of this race, the highest of which is impure, and inferior to the *Soodras*.

s. సంకషణుడు s. n. A name of *Balarama*, the elder brother of *Krishna*.

s. సంకల్పము s. n. A resolve ; mental determination, or resolution ; volition, will ; project, design. 2. a religious or solemn vow, or declaration. సంకల్పజుడు s. n. The Hindoo Cupid ; as born from the will. సంకల్పించు To resolve, or determine.

s. సంకసుకము &c. adj. 1. Unsteady, fickle. 2. uncertain, doubtful.

s. సంకాశము &c. adj. Like, similar ; in composition only.

s. సంకీర్ణము &c. adj. 1. Crowded, confused. 2. miscellaneous, mixed, impure.

s. సంకీర్తన or సంకీర్తనము s. n. Celebrating, praising.

TUD. సంకు s. n. *vide* s. శంఖము No. 1.

s. సంకులము adj. 1. Confused, crowded, impervious. 2. inconsistent, contradictory.

s. సంకువు s. n. A civet cat. సంకుమదము s. n. Civet.

T. సంకెల s. n. A fetter, or iron.

s. సంకేతము s. n. 1. A gesture, nod, wink, or token. 2. design, resolution, engage-

ment. 3. a rendezvous. సంకేతించు To design, resolve, or engage. సంకేతము చేయు To appoint a rendezvous.

s. సంకోచము s. n. Shrivelling up, contracting. 2. hesitation, timidity, modesty. సంకోచించు v. a. 1. To shrivel up, or contract. 2. to hesitate, &c.

s. సంక్రందనుడు s. n. A name of *Indra*.

s. సంక్రమము s. n. Difficult progress, making way through what is nearly impervious. 2. a bridge, or other means of effecting such a passage.

s. సంక్రమించు v. a. (from the above.) To encroach on.

s. సంక్రాంతి or సంక్రమణము s. n. The actual passage of the sun, or other planetary body, from one sign of the zodiac, into another.

s. సంఖ్య s. n. 1. Number in general. 2. a number, or numeral. 3. counting.

s. సంఖ్యవంతుడు s. n. A learned bramin, or pundit.

T. సంఖడము s. n. Help, assistance, aid.

T. సంఖడి s. n. 1. A kind of boat, constructed of two trunks of the palmyra tree, hollowed out. 2. friendship. 3. a friend.

s. సంఖతి s. n. 1. Association, union. 2. subject, matter, affair, business, circumstance, occurrence, contents of a writing. సంఖతించు To happen, or occur.

T. సంఖమడుగు s. n. A natural lake, near a village.

s. సంఖమము s. n. 1. Meeting, union, junction, association. 2. copulation, coition.

3. confluence, as of rivers. 4. the adaptation of two things to each other.
- s. సంఘము s. n. Union, junction, confluence.
- s. సంఘరము s. n. 1. War, battle, combat. 2. promise, assent.
- t. సంఘాది or సంఘాతి s. n. A friend, companion, or comrade.
- s. సంగీతము s. n. Vocal music; a song, singing.
- t. సంగోరు s. n. Half of the whole produce of the crop.
- s. సంగ్రహము s. n. 1. Collection, acquisition, amassing. 2. compilation. 3. abridgment. 4. taking, seizing, receiving. సంగ్రహించు To acquire, or amass.
- s. సంగ్రామము s. n. War, battle, combat.
- s. సంగ్రాహము s. n. 1. The fist. 2. the gripe of a shield.
- s. సంఘటన s. n. 1. Meeting, encountering. 2. occurrence. సంఘటించు v. n. To occur, or happen.
- s. సంఘము s. n. A multitude, or number, of living beings.
- s. సంఘర్షణము or సంఘర్షము s. n. 1. Rivalry, vieing. 2. rubbing, trituration.
- s. సంఘాతము s. n. A flock, multitude, heap, or quantity.
- t. సంచకరువు s. n. Earnest money.
- s. సంచయము s. n. A heap, multitude, quantity, or number.
- s. సంచారము s. n. Traversing, wandering, roaming. సంచరించు v. n. To wander, or roam about.
- t. సంచి or సంచీ s. n. A purse, or bag.
- t. సంచిక or సంచికె s. n. A section, or part of a book, written on palmyra leaves.
- s. సంచితము adj. Amassed, collected, gathered.
- t. సంచు s. n. Knowledge of finesse, or niceties.
- TUD. సంజ s. n. (from s. సంధ్య) Twilight, evening.
- s. సంజీవనము s. n. A cluster of four houses.
- s. సంజ్ఞ s. n. 1. A gesture, token, or sign. 2. the technical name of any affix, in grammar.
- s. సంజ్ఞము or సంజ్ఞవు &c. adj. Knock-kneed.
- t. సంత s. n. A fair, or market day.
- t. సంతకము s. n. Signature.
- s. సంతతము adv. Always, constantly, eternally.
- s. సంతతి s. n. 1. Race, lineage. 2. offspring, progeny, issue.
- t. సంతన s. n. 1. Agreement or concordance. 2. obtaining, procuring. 3. joining, junction.
- s. సంతప్తము &c. adj. Suffering pain, or distress.
- s. సంతమసము s. n. Universal, or great, darkness.
- t. సంతరించు v. a. To nourish, or feed.
- s. సంతపణ s. n. The ceremony of feeding bramins.
- TUD. సంతసము or సంతోసము s. n. *vide* సంతోషము.
- s. సంతానము s. n. 1. Offspring, progeny, issue. 2. race, lineage.

- s. సంతానిక s. n. Cream.
- s. సంతాపము s. n. Heat, burning heat; torment, pain, distress. సంతాపించు To be afflicted, or be in distress.
- TUD. సంతు s. n. *vide* సంతానము No. 1.
- s. సంతోషము s. n. Joy, delight, pleasure, satisfaction, happiness, gladness. సంతోషించు or సంతోషిల్లు v. n. To rejoice, to be pleased, glad, delighted, or happy. సంతోష్టము &c. adj. Delighted, pleased, satisfied.
- s. సందంశము s. n. A pair of tongs, or nip-pers.
- T. సందడి s. n. Noise, clamour, disturbance. సందదించు To make a noise.
- s. సందర్శము s. n. 1. Convenience. 2. opportunity. 3. occurrence.
- s. సందర్శనము s. n. Looking, seeing. సందర్శించు v. a. To look, or see.
- s. సందానము s. n. A rope, or cord; especially for tying cattle. సందానితము &c. adj. Bound, tied.
- s. సందిగ్ధము adj. Doubted, questioned. s. n. Doubt.
- TUD. సందియము s. n. *vide* సందేహము.
- T. సందిలి s. n. making in the inflex. sing. either సందిటి, or సందిలి The arm, from the shoulder to the elbow.
- T. సందిలిదండ s. n. An ornament worn upon the shoulder, or upper part of the arm.
- T. సందు s. n. 1. A lane, or narrow street. 2. a cleft, or opening. 3. an intermediate space of time. 4. a direction, side, or quarter. 5. an opportunity.
- T. సందుడగులు or సందుగొట్టు v. n. Evil spirits to affect children.
- s. సందేశము s. n. News, tidings, information; a message. సందేశహరుడు (from s. హర *who takes*,) A messenger, or envoy.
- s. సందేహము s. n. Doubt, uncertainty, scruple, hesitation, suspicion. సందేహించు v. n. To doubt, hesitate, or suspect.
- s. సందోహము s. n. A flock, multitude, or assemblage.
- TUD. సంత్రము s. n. *vide* సముద్రము.
- s. సంధ s. n. 1. A vow, or promise. 2. state, condition. 3. steadiness, fixation.
- s. సంధానము s. n. 1. Mixing, joining. 2. combination, association, intimate union. సంధానించు v. a. To join, or unite. సంధానితము &c. adj. United, bound.
- s. సంధి s. n. 1. Union, junction, connexion, combination. 2. peace, making peace, pacification. 3. a hole, or chasm. 4. a hole made in a wall, or underneath it, for hostile, or felonious purposes. 5. the union of letters, to avoid dissonance, or hiatus.
- s. సంధించు v. a. 1. To join, or unite. 2. to fix, or place; as an arrow on the bow. v. n. To meet. సంధితము &c. adj. Joined, fastened, tied.
- s. సంధిని s. n. A cow with calf, or that has taken the bull.
- s. సంధిలు or సంధిల్లు v. n. To meet, or come in contact.
- s. సంధ్య s. n. 1. Twilight. 2. the daily prayers and ceremonies of the first three

pure Hindoo tribes, especially of the bramins. సంధ్యవార్షు To perform these ceremonies.

s. సంపత్తి - సంపత్తు or సంపద s. n. Success, prosperity; increase of wealth, power, or happiness.

s. సంపన్నము &c. adj. 1. Accomplished, completed, effected, obtained. 2. prosperous, fortunate, thriving, happy.

s. సంపరాయము s. n. 1. War, battle, combat. 2. calamity, adversity.

s. సంపర్కము s. n. 1. Meeting, contact. 2. union, mixture. 3. copulation.

s. సంపాదించు v. a. To procure, obtain, acquire, get, or earn. సంపాదన or సంపాద్యము s. n. Acquisition; earning.

s. సంప్రదము s. n. A casket, or covered box.

s. సంపూర్ణము &c. adj. Complete, finished, whole, entire.

r. సంపెంఁగచెట్టు or సంపంగిచెట్టు s. n. The plant termed *Michelia champaca*.

s. సంప్రతి s. n. A person who aids a village *Curnum*.

s. సంప్రతించు v. a. To compare, or examine, especially books or accounts.

s. సంప్రదాయము s. n. Traditional doctrine; what has been transmitted from one teacher to another, and is established as of sacred authority. 2. usage, custom.

s. సంప్రయోగము s. n. Connexion, relation; mutual proportion, dependance, or association.

s. సంఫుల్లము adj. Blown, blossomed, expanded.

s. సంబంధము s. n. Connexion, relation; affinity either natural, or essential. సంబంధించు v. n. To be related, or connected.

r. సంబరము s. n. 1. A festival. 2. joy.

s. సంజలి s. n. A procuress, or bawd.

s. సంబళము s. n. Wages, salary, hire.

s. సంబాధము adj. Narrow, confined, impassable.

r. సంవారు s. n. Spicery.

r. సంబావులు s. n. plu. A particular species of paddy.

s. సంభవము s. n. 1. Birth, production. 2. cause, origin. సంభవించు - సంభవిల్లు or సంభవిలు v. n. 1. To be born. 2. to happen, or occur.

s. సంభారము s. n. Provision, preparation; getting every thing ready, or complete.

s. సంభావన s. n. 1. Honor. 2. a present, or reward. సంభావించు To honor, to reward.

s. సంభాషణము s. n. Conversation, discourse. సంభాషణచేయు To converse, or associate with.

s. సంభేదము s. n. 1. The mouth of a river. 2. the confluence of two rivers.

s. సంభోగము s. n. 1. Enjoyment, pleasure, delight. 2. copulation, coition. సంభోగించు or సంభోగముచేయు v. a. To copulate.

s. సంభ్రమము s. n. 1. Fear, terror. 2. flurry, confusion. 3. honor, respect. 4. joy.

- pleasure. 5. grandeur. సంభ్రమించు v. n. To be elated.
- s. సంయమని s. n. The city, or capital, of Yama, the judge of departed souls.
- s. సంయుక్తము or సంయుతము &c. adj. 1. Compounded, united, joined, annexed. 2. endowed with, possessed of.
- s. సంయుగము s. n. War, battle, combat.
- s. సంయోగము s. n. Intimate union, or association.
- s. సంయోజితము &c. adj. Joined, annexed, attached.
- r. సంయ్యుబుద్ధి s. n. An ink bottle.
- s. సంరంభము s. n. 1. Rage. 2. arrogance. సంరంభించు v. n. 1. To be enraged. 2. to evince arrogance, or prowess.
- s. సంరక్షణ s. n. Support, maintenance, nourishment. సంరక్షించు v. a. To support, nourish, cherish, or maintain.
- s. సంరావము s. n. Sound, noise.
- s. సంరూఢము adj. 1. Budded, blossomed. 2. audacious, presuming.
- s. సంరోధించు v. a. To hinder, impede, or prevent.
- s. సంవత్సరము s. n. A year. సంవత్సరాది s. n. The new year's day.
- s. సంవత్సకము s. n. The plough of Balarama, which was also his weapon.
- s. సంవత్సము s. n. 1. Destruction of the world. 2. a cloud.
- s. సంవత్సక s. n. The new leaf of a water lily.
- s. సంవసథము s. n. A village.
- s. సంవాదము s. n. Communication of in-

- telligence, or news. సంవాదించు To communicate, or talk.
- s. సంవాహనము s. n. Rubbing the person; kneading the limbs.
- s. సంవిత్తు s. n. Understanding, intellect.
- s. సంతీతము s. n. The sacerdotal thread, when suspended round the neck only. adj. Surrounded.
- s. సంవృతము &c. adj. Covered, concealed.
- s. సంవేగము s. n. Hurry, flurry.
- s. సంవేశము s. n. 1. Sleep. 2. dreaming.
- s. సంవ్యాసము s. n. 1. An upper garment. 2. vesture, cloth.
- s. సంశయము s. n. Doubt, uncertainty, scruple, suspicion. సంశయించు To doubt, or suspect.
- s. సంశ్రయము s. n. Protection, asylum, refuge; a place of safety. సంశ్రయించు To court one's favour, or protection.
- s. సంశ్లేషము s. n. An embrace.
- s. సంసక్తము &c. adj. Contiguous, adjoining, near.
- s. సంసత్తు s. n. An assembly, or meeting.
- s. సంసరణము s. n. A high way.
- s. సంసారము or సంస్కృతి s. n. 1. A family. 2. a wife. సంసారి s. n. A man who has a family.
- s. సంసిద్ధి s. n. 1. The natural state, or quality. 2. nature, disposition.
- s. సంస్మారము s. n. 1. Memory, recollection. 2. a purificatory rite or ceremony. 3. apprehension.
- s. సంస్కృతము adj. 1. Wrought, artificially made. 2. finished. 3. adorned. 4. ex-

cellent, best. 5. prepared. s. n. Language grammatically correct; the Sanscrit tongue.

s. సంస్థానము s. n. 1. An assemblage, or heap. 2. vicinity. 3. expansion.

s. సంస్థ s. n. 1. Continuance in the right way; correct conduct. 2. an assembly, or meeting. 3. a royal mandate, or ordinance. 4. death, dying.

s. సంస్థానము s. n. A large hereditary landed estate.

s. సంస్పృశ s. n. Touching, contact.

s. సంహతి s. n. A flock, multitude, or assemblage.

s. సంహననము s. n. 1. The body, or constitution. 2. rubbing the limbs.

s. సంహారము s. n. 1. Destruction, annihilation, killing. 2. the end of the world. సంహరించు v. a. To kill, destroy or annihilate.

s. సంహిత s. n. 1. An arrangement of the text of the *Vedas* into short sentences, regulated when the style is verse by the species of verse, and when prose by the subject, and denominated after the person or persons by whom the arrangement was originally made; it is also sometimes considered as synonymous with a *Sacha*, a branch or school of the *Vedas*, of which sixteen are reckoned to the *Rig Veda*, one hundred and one to the *Yajoosh*, one thousand in the *Sama*, and nine in the *Atharvan*. 2. in grammar, proximity of two letters without

an intermediate pause, *Sundhi* or junction, though usually considered rather as the state preparatory to the actual junction, than the junction itself. 3. a compilation, a code, a digest.

s. సంక్షేపము s. n. Abbreviation, abridgement. adj. Abridged. సంక్షేపించు v. a. To shorten, or abridge.

s. సకలము adj. All, entire, whole. s. n. The aggregate, or whole.

TUD. సకినము s. n. *vide* శకునము.

T. సకిలించు v. n. To neigh. సకిలంత s. n. A neigh, neighing.

T. సకుటు s. n. An average.

s. సక్తువు s. n. Flour.

s. సక్తి s. n. The thigh.

s. సఖి or సకియ s. n. (H. *స్నేहि*) A woman's female friend, a confidant.

s. సఖుఁడు s. n. (H. *స్నేహి*) A friend.

s. సఖ్యము s. n. Friendship.

T. సగటు or సకుటు s. n. *vide* సకుటు.

T. సగము s. n. The half; a moiety.

s. సగరుఁడు s. n. 1. The name of a celebrated sovereign of *Ayodhya*. 2. a potter.

s. సగోత్రుఁడు s. n. A distant kinsman, or one sprung from a common ancestor, and connected by funeral oblations, of food and water.

T. సగ్గు v. n. 1. To be degraded. 2. to grow feeble. 3. to be diminished, or decreased.

s. సద్ధి or సజ్జి s. n. Eating together.

s. సచివుఁడు s. n. A counsellor, or minister. 2. a companion, or friend.

- s. సవేలన్నానము s. n. Bathing with one's clothes on, especially after any great defilement.
- T. సజ్జ s. n. A bed, or couch.
- s. సజ్జనము &c. adj. 1. Of honorable parentage; well born, respectable, reputable. 2. good, virtuous.
- T. సజ్జలు s. n. plu. The grain termed *Holcus spicatus*. vide కొంపెలు.
- TUD. సజ్జకారము s. n. 1. Resin in general. 2. the resin, or exudation, of the *Sal* tree.
- s. సట s. n. 1. An ascetick's clotted hair. 2. a mane.
- T. సట s. n. An untruth, or lie. adj. False, untrue.
- T. సడలు v. n. 1. To become slack, or loose. 2. to be degraded, or diminished.
- T. సది s. n. 1. Noise, clamour. 2. notoriety.
- T. సదించు v. a. 1. To pound, or beat, rice, so as to deprive it of it's husk. 2. to beat.
- సదించులు s. n. plu. Rice beaten as above.
- T. సదుగులు s. n. plu. The joints of the hip.
- T. సద్ద s. n. Regard, esteem, honor. సద్దచేయు v. a. To esteem, regard, honor, respect, or care for.
- T. సద్దమడు s. n. The husbands of two sisters stand to each other in the relation defined by this word.
- T. సణుగు v. n. To grumble, or mutter.
- s. సత్ adj. in composition only, Good, virtuous; as సత్కారము A good or virtuous action.
- TUD. సత s. n. (from s. సప్త) The number seven, as applied to the dice.
- r. సతము adj. 1. Eternal. 2. certain, permanent.
- s. సతి s. n. 1. *Parvatee*. 2. a virtuous woman. 3. a woman in general.
- s. సత్కారము s. n. Honor, respect, politeness. సత్కరించు To honor, to evince respect.
- s. సత్త s. n. 1. Juice, sap, essence. 2. result, effect, use. 3. power, ability.
- TUD. సత్తి s. n. vide శక్తి.
- s. సత్తు s. n. Being, existence. adj. Excellent, good, virtuous.
- T. సత్తు s. n. 1. Pewter. 2. sediment, refuse.
- T. సత్తువు or సత్తువ s. n. Strength, force, capability.
- s. సత్యంకారము or సత్యకము s. n. Ratification of a bargain.
- s. సత్యము s. n. 1. Truth. 2. an oath. సత్యవచిసుడు s. n. (from s. వచిన్ speech.) A sage, saint, or seer.
- s. సత్యవతీసుతుడు s. n. A name of *Vyasa*, as the son of *Sutyavutee*.
- s. సత్యావృతము s. n. Traffick, commerce, trade.
- s. సత్యాపనము s. n. vide సత్యంకారము.
- s. సత్రము or సత్త్రము s. n. 1. A sacrifice. 2. a choultry, or halting house for travellers. సత్రశాల s. n. A choultry in which food is daily distributed in charity.
- s. సత్వము s. n. 1. One of the three *Goonas*, or properties of man and nature; the quality of excellence or goodness; that

which enlightens, constitutes knowledge, and is the cause of truth, and the predominance of which renders the person in whom it resides virtuous, gentle, devout, charitable, chaste, honest, &c., and the thing pure, mild, &c. 2. substance, thing; either elementary substance as earth, air, fire, &c. or any thing of which some property may be predicated. 3. nature, natural property or disposition. 4. vigour, power, strength. 5. essence, substance. 6. life, principle of being. 7. an animal, a being.

s. సత్వరము s. n. Quickness, swiftness.

s. సదనము s. n. A house.

r. సదమచంబు చేయు v. a. To kill, murder, or assassinate.

s. సచరహి adj. (from A. *శ్రద్ధ*) Beforementioned, aforesaid.

s. సదసు or సదస్సు s. n. 1. An assembly, a meeting. 2. vide r. ప్రాకేన్న.

s. సదస్యుడు s. n. 1. An assistant, or bystander, at a sacrifice. 2. a spectator.

s. సదా adv. Always, at all times. సదాశతి s. n. (from s. శతి *going*.) The wind.

s. సదాతనము adj. Eternal.

r. సదాపబెట్టు s. n. A sort of fennel. *Ane-thum pammorium*.

s. సదాశివుడు s. n. *Siva*; as always auspicious.

s. సదృశము &c. adj. Like, similar.

s. సదేశము adj. Near, proximate.

r. సద్దు s. n. Sound, noise. interj. Hush! silence!

s. సద్రము s. n. A house, or dwelling.

s. సద్వృత్తము s. n. A village.

g. సద్ధా adv. At this present instant; at present.

r. సనశలు s. n. plu. vide శనశలు.

s. సనత్తుమారుడు s. n. One of the four sons of *Brumha*, and the eldest of the progenitors of mankind.

s. సనాతనము &c. adj. Eternal, perpetual, permanent.

s. సనాతనుడు s. n. 1. *Brumha*, the creator. 2. *Vishnoo*, the preserver. 3. *Siva*, the destroyer and reproducer.

s. సనాథము adj. Joined with; placed on.

rud. సని s. n. vide s. శని.

s. సనీరము adj. Near, proximate.

rud. సన్న s. n. vide సంజ్ఞ No. 1.

r. సన్న adj. vide సన్నము. సన్ననూలువడుకు lit. to spin thin threads. To become lean.

g. సన్నదు s. n. (from A. *సన్న*) A written order, deed, or grant.

s. సన్నద్ధము &c. adj. 1. Armed, mailed, accoutred. 2. arrayed, prepared.

r. సన్నము s. n. 1. Thinness, leanness. 2. fineness. 3. smallness. adj. 1. Thin, lean. 2. fine. 3. small, little, narrow. సన్నగుంబు or సన్నగులు v. n. To grow thin, or emaciated; to be lean.

s. సన్నాహము s. n. 1. Armour, mail, accoutrements. 2. preparation.

r. సన్నికలు s. n. A stone on which articles are bruised.

s. సన్నిధానము or సన్నిధి s. n. 1. Presence.

2. proximity. 3. appearance, perceptibility.
- s. సన్నిపాతము s. n. A morbid state of the three humours.
- s. సన్నిభము &c. adj. Like, similar.
- s. సన్నివేశము s. n. An open space, either in a town, or it's vicinity, where the people take exercise, or diversion.
- s. సన్నతి s. n. Praise, commendation. సన్నతించు v. a. To applaud, or praise.
- s. సన్యాసి s. n. A *Sanyasi*, or bramin in the fourth prescribed stage of life; that of the religious mendicant. సన్యాసము s. n. The profession of a *Sanyasi*. సన్యాసించు To become a *Sanyasi*.
- s. సన్మానము s. n. Homage, honor, politeness. సన్మానించు To honor, or pay respect to.
- s. సవర్ణుడు s. n. An enemy, foe, or adversary.
- s. సపర్య s. n. Worship, reverence, adoration, or respect.
- s. సఖిండుడు s. n. A kinsman, especially one connected by the offering of the funeral cake, to either or all of the manes of the father, grandfather, and great grandfather, and their wives respectively, as sprung from them in directly collateral lines; the relationship stops with every fourth person, as the fifth cannot perform the offering of a cake to the father even of the deceased.
- s. సప్తకము s. n. 1. Seven. 2. the ceremony performed on the twelfth day after death.
- s. సప్తజిహ్వఁడు s. n. A name of *Agni*, the god of fire.
- s. సప్తతంత్రపు s. n. A sacrifice, or ceremony in which oblations are presented.
- s. సప్తతి adj. Seventy.
- s. సప్తదశకము adj. Seventeen.
- s. సప్తదశము adj. Seventeenth.
- s. సప్తమము adj. Seventh.
- s. సప్తమి s. n. The seventh lunar day, of either lunar fortnight.
- s. సప్తల s. n. The double jasmin. *J. Zambac. fl. multiplicatis.*
- s. సప్తహస్తఁడు or సప్తార్చి s. n. *Agni*, the god of fire; as being seven handed, or formed of seven flames.
- s. సప్తాశ్వఁడు s. n. (from s. సప్త seven, and s. అశ్వ a horse.) A name of the sun.
- s. సప్తి s. n. A horse.
- TUD. సప్తము s. n. vide s. సర్పము.
- T. సబ్బండు s. n. Abuse, of the vilest or most obscene kind.
- T. సబ్బు s. n. Soap. (H. صابون)
- T. సబ్బుబియ్యము s. n. Sago.
- s. సభ s. n. (H. সভা) 1. An assembly, or meeting. 2. a house. 3. a royal court; an assembly of wise and learned men. సభాసదుఁడు or సభికుఁడు s. n. One of a company, or assembly. సభకూడు An assembly to collect, or meet. సభకూర్పు To assemble a meeting. సభకూర్పించు v. caus. To cause a meeting to be assembled. సభ్యుఁడు s. n. One who is fit for an assembly.
- s. సమ్ A sanscrit particle, prefixed to words of that language, and implying 1. Uni-

on, junction (with together.) 2. assemblage, collection. 3. beauty or perfection. 4. intensity. As a prefix it may be said to correspond with the English prefixes *con co com* &c.

- స. సమంజసము &c. adj. 1. Right, fit, proper. 2. correct, accurate.
- త. సమకట్టు v. a. To prepare, to put in array, to keep in readiness.
- త. సమకూడు or సమకూరు v. n. 1. To conspire, coincide, or agree. 2. to succeed. 3. to happen, or occur. సమకూర్పు v. a. To cause to agree, or coincide, succeed, or happen.
- స. సమశ్రము adj. All, entire, full, complete.
- స. సమజ్ఞ s. n. Reputation, fame, renown, celebrity.
- స. సమజ్య s. n. An assembly, or meeting.
- స. సమధికము adj. Exceeding.
- స. సమము &c. adj. 1. Like, similar. 2. equal. 3. equable, uniform. సమముచేయు To level, or equalize. సమచిత్తము s. n. An equable temper.
- స. సమయము s. n. 1. A time, or opportunity; season fit or proper time for any thing. 2. leisure. 3. an oath. 4. a confederation, or engagement.
- త. సమయము v. n. 1. To die, or expire. 2. to be diminished, expended, or worn out. సమయించు v. a. 1. To kill. 2. to wear out.
- స. సమరము s. n. Battle, war, combat, conflict.

త. సమర్థ s. n. The first appearance of the menses.

స. సమర్థము &c. adj. 1. Powerful, strong. 2. able, capable. 3. perfectly versed in, or master of.

స. సమవర్తి s. n. A name of Yama, the regent of Tartarus.

స. సమవాయము s. n. 1. A flock, multitude, or assemblage. 2. one of the categories, or *Padarthas*, in logic. *relatio*.

స. సమవేతము &c. adj. Mixed, mingled, blended.

స. సమష్టి adj. Collected, assembled.

స. సమమృత్తి s. n. The end of a *Calpa*, and destruction of the world.

స. సమస్తము adj. 1. All, whole, entire, complete. 2. compound, compounded.

స. సమస్య s. n. Part of a stanza proposed by one person, to be completed by another, as a trial of skill.

స. సమక్షము or సమక్షమము s. n. Presence, sight. adv. Before, in presence, or in sight of.

స. సమాకర్ష s. n. A smell diffusing fragrance.

స. సమాఖ్య s. n. 1. Fame, reputation. 2. confederation, convention.

త. సమాచారము s. n. 1. News, tidings, intelligence, information. 2. a message. 3. an occurrence.

స. సమాజము s. n. A crowd, flock, or multitude.

స. సమాజ్ఞ s. n. *vide* సమాఖ్య No. 1.

s. సమాధానము s.n. 1. Conciliation, agreement, consent. 2. tranquillity, peace. 3. reconciling differences.

s. సమాధి s. n. 1. Deep meditation, restraining the senses and confining the mind to contemplation on the true nature of the spirit. 2. reconciling differences. 3. perseverance in a difficult undertaking. 4. a grave, or tomb.

s. సమానము &c. adj. 1. Like, similar. 2. equal. s. n. One of the vital airs supposed by the Hindoos to exist in the human body; it's place is supposed to be near the navel, and it is considered essential to digestion.

s. సమాపనము s. n. 1. Slaughter, killing, destroying. 2. conclusion, completion.

s. సమాప్తి s. n. End, conclusion.

t. సమాళించు v. a. 1. To manage. 2. to controul.

s. సమాసము s. n. in grammar, Composition of words, formation of compound terms.

s. సమాహారము s. n. Assemblage, aggregation; collection, either in fact, or thought.

s. సమాహ్వయము s. n. 1. A name, or appellation. 2. a match, main, or contest, of cocks, &c.

s. సమితి s. n. 1. An assembly, or multitude. 2. war, battle, combat.

s. సమిత్తు s. n. 1. Fuel. 2. war, battle, combat.

s. సమిధ s. n. vide సమిత్తు. No. 1.

s. సమీకము s. n. War, battle, combat.

s. సమీపము adj. Near, proximate, contiguous. s. n. Proximity, neighbourhood.

s. సమీరణము or సమీరము s. n. Wind, or air.

s. సముఖము s. n. Presence, proximity.

s. సముచ్చయము s. n. in grammar, Conjunction of words; the power of the words and, also.

s. సముచ్చయము s. n. 1. Elevation, height, exaltation. 2. enmity, opposition.

s. సముజ్జితము &c. adj. Abandoned, left, quitted.

s. సముదయము or సముదాయము s. n. A multitude, number, heap, or quantity.

t. సముదాయించు v. a. 1. To console, or condole with. 2. to pacify, or allay any passion.

s. సముద్గము s. n. A casket, or covered box.

t. సముద్దారుడు s. n. The superintendent over several villages.

s. సముద్ధతము &c. adj. Ill behaved, misbehaved.

s. సముద్ధరణము s. n. 1. Food vomited. 2. raising, lifting up. 3. eradicating.

s. సముద్రము or సముద్రుడు s. n. The sea, or ocean.

s. సమూహము s. n. A flock, crowd, or multitude; a heap or quantity.

s. సమృద్ధి s. n. Thriving, increase, prosperity, success.

- s. సమ్మతి s. n. 1. Consent, assent, accord, acquiescence, compliance. 2. pleasure, command. సమ్మతించు To consent, or agree.
- s. సమ్మదము s. n. Joy, pleasure, happiness.
- s. సమ్మర్దము &c. adj. Crowded, confused.
- s. n. War, battle, combat.
- s. సమ్మజ్జని s. n. A broom.
- TUD. సమ్మే or సమ్మయ s. n. (from s. సమయ) Confederation, convention, league.
- T. సమ్మేట s. n. A sledge hammer.
- s. సమ్మ్రాట్టు s. n. A paramount sovereign prince, who has performed the *Rajasooya* sacrifice, and exercises despotic sway over others.
- TUD. సయాం adj. (from s. స్వయం) Own; as వాఁడు నాకు సయాంతమ్ముఁడు That man is my *own* younger brother.
- T. సయించు v. n. To agree with; to be agreeable to.
- T. సయిX s. n. A wink, or sign.
- TUD. సయితము adv. *vide* సహితము.
- TUD. సయితుఁడు s. n. *vide* సవితృఁడు.
- T. సయ్యాట or సయ్యాటము s. n. Touching with the hand, or finger, in play, or joke.
- G. సయ్యాభ్య s. n. Friendship.
- T. సరకు s. n. Esteem, regard, care for. సరకుసేయు To regard, esteem, or care for.
- T. సరగు s. n. Swiftmess, speed. సరX adv. Speedily, quickly, swiftly.
- s. సరఘు s. n. A bee.
- s. సరట s. n. A lizard, chameleon, or guana.
- s. సరణి s. n. Way, road, or path.
- s. సరత్ని s. n. A short cubit, from the elbow to the extremity of the closed fist.
- T. సరబది s. n. Friendship.
- s. సరమ s. n. A bitch.
- s. సరము s. n. A pond, or pool. 2. a string of pearls, or wreath of flowers.
- s. సరళము adj. 1. Candid, sincere, honest. 2. straight, upright. 3. easy, simple.
- s. సరళలు s. n. plu. in grammar, The soft consonants, viz. క జ డ డ బ.
- T. సరస adv. Near.
- s. సరసము adj. Juicy. s. n. A joke.
- s. సరసు - సరస్సు or సరసి s. n. A pond, or pool. సరసిగుహము (from s. గుహ *that grows.*) A lotus.
- s. సరస్వంతుఁడు s. n. The sea, or ocean.
- s. సరస్వతి s. n. 1. The goddess of speech, and wife of *Bṛumha*. 2. speech; the faculty, or it's exercise. 3. a river. 4. the river *Sarsooty*, in the province of *Dehli*.
- T. సరాఫు or సరాబు s. n. (from A. صراف) A shroff, money changer, or banker.
- T. సరాళము adj. 1. Fit, proper. 2. easy, convenient.
- T. సరాసరి s. n. (from P. سراسري) An average.
- T. సరి adj. 1. Right, proper, fit, just. 2. equal. 3. even, not odd. adv. expressive of assent, Good, very well. సరిచేయు v. a. 1. To put in order, or arrange. 2. to level, or make even. 3. to complete, or finish. సరిపోవు v. n. To be finished, or completed. సరిచేయు or సరిపుచ్చు v. a. 1. To adjust; to arrange, or put in order. 2. to distribute, so that nothing

remains. 3. to finish, conclude, or complete. సరిపడు v. n. 1. To be on good terms. 2. to fit, or suit. 3. to be right, or proper. 4. to agree with one's wishes, habits, taste, &c.; to be pleasing or agreeable. 5. to be complete. సరిచూచు v. a. To examine, or compare, carefully. సరిగా adv. 1. Properly, rightly, correctly. 2. equally. 3. in good order. 4. completely, fully, perfectly.

T. సరిగ s. n. Gold, or silver, lace.

T. సరిగ s. n. 1. A gold necklace. 2. gold, or silver, lace.

S. సరిత్తు s. n. A river in general. సరిత్పతి or సరిత్పంతుడు s. n. (from s. పతి lord, and s. మణి the possessive affix.) The sea, or ocean.

T. సరిపణి - సరిపణ or సరిపణ s. n. A sort of gold chain, or necklace.

T. సరిపేసి s. n. Odds and evens.

G. సరిహద్దు s. n. (from P. سرحد) Boundary, extremity, frontier, limit.

S. సరిసృపము s. n. A snake, or serpent.

T. సరుకు s. n. Goods, articles, commodities, merchandize.

T. సరుచయ్య s. n. (from P. سرچشمه) A superintendent.

T. సరుదు or సరుసు v. a. 1. To arrange. 2. to distribute what is enough for a few only, in equal shares, amongst many. సరుసుకొను v. comp. To arrange, &c., for one's own benefit.

T. సరులు s. n. plu. Chaplets, or wreaths of flowers.

G. సరేసు s. n. Glue. (from P. سریش)

S. సరోజిము s. n. The lotus. సరోజిని s. n. A pond abounding with the lotus; a multitude of lotus.

G. సర్కారు s. n. (from P. سرکار) 1. The government. 2. a district comprehending several *Purgunas*.

S. సర్గ s. n. A chapter, book, or section.

S. సర్గము s. n. 1. Creation. 2. abandoning, relinquishment. 3. nature, natural disposition.

S. సర్పము s. n. A snake, or serpent.

S. సర్పిస్సు s. n. Clarified butter. *Ghee*.

S. సర్వంపహ s. n. The earth.

S. సర్వము s. n. 1. Water. 2. the soul, or spirit. 3. the sky, or atmosphere; the wind. 4. the mind. adj. All-pervading.

S. సర్వజితు s. n. The twenty-first year, in the Hindoo cycle of sixty.

S. సర్వజ్ఞము &c. adj. Omniscient, all-wise. సర్వజ్ఞుడు s. n. A name of *Siva*.

S. సర్వధారి s. n. The twenty-second year, in the Hindoo cycle of sixty.

S. సర్వము adj. All, entire, whole, complete, universal. సర్వతాపనుడు s. n. (from s. తాపన inflamer.) A name of the Hindoo Cupid.

సర్వభక్షుడు s. n. (from s. భక్ష who eats.) Fire, as the destroyer of all things. సర్వమంక్ష s. n.

A name of *Parvatee*; as ever auspicious.

సర్వేశ్వరుడు s. n. (from s. ఈశ్వర lord.) *Siva*, as the universal deity.

S. సర్వల s. n. An iron crow.

- s. సర్వాభిసారము s. n. Assembling a complete army.
- s. సర్వపములు s. n. plu. A sort of mustard seed. *Sinapis dictio*.
- T. సతాబు s. n. *vide* సరాఫు.
- T. సలక s. n. 1. A small sack. 2. a quantity in capacity, equal to two and a half tooms.
- T. సలకపార s. n. A Hindoo spade, or hoe.
- T. సలకము s. n. Human ordure. సలకమాడు To feed on ordure.
- G. సలహా s. n. (from A. صلاح) 1. Peace, concord. 2. advice, counsel.
- T. సలాక s. n. A sledge hammer.
- T. సలాపము or సలాబము s. n. A pearl fishery.
- G. సలాము s. n. (from A. سلام) The usual Moosulman salutation; safety, blessing, peace.
- s. సలిలము s. n. Water.
- T. సలుపు v. a. 1. To make, or do. 2. to wage, or carry on. v. n. To give severe pain. s. n. Severe, or acute, pain.
- s. సల్లాపము s. n. Conversation, familiar discourse. సల్లాపించు To converse, or talk familiarly.
- T. సఖపు v. n. 1. To grumble. 2. to give acute pain. s. n. Severe pain, also termed సఖపరింత.
- T. సళ్లు v. n. To become slack, or loose adj. Loose, slack. వాయువుసళ్లు Wind to escape behind; to fart.
- TUD. సవతి s. n. (from s. సవత్నీ) The wives of the same husband stand to each other in the relation denoted by this word. సవతిత్వం A step-mother.
- T. సవతు s. n. 1. Specimen, sample, or pattern. 2. a sort, or kind. adj. Like, similar.
- s. సవనము s. n. 1. A sacrifice, or ceremony in which oblations are presented. 2. bathing, preparatory to a sacrifice.
- s. సవము s. n. 1. A sacrifice, or oblation. 2. the juice, or honey, of flowers.
- T. సవరణ s. n. Requisite implements, articles, &c.
- T. సవరించు v. a. 1. To supply, or furnish. 2. to arrange, or put in order. 3. to prepare.
- T. సవసవనా adv. As if observing, but pretending not to see; as if winking at.
- G. సవారీ s. n. (P. سوارى from سوار mounted, riding; a rider.) A conveyance of any kind; but especially a palanqueen.
- G. సవాలు s. n. (from A. سوال) A question, or interrogatory.
- s. సవిత్వం or సవిత s. n. The sun.
- s. సవిత్ర s. n. A mother.
- s. సవిధము adj. Near, proximate.
- T. సవరపుటుప్పె s. n. An ornament worn by Hindoo females, on the hair.
- T. సవరపుమెకము s. n. The *Bos-grunniens*.
- T. సవరము or సవరము s. n. The hair of the *Bos-grunniens*.
- s. సవ్యము adj. Left, not right.
- s. సవ్యసాచి s. n. A name of *Arjoona*.
- s. సవ్యమ్మండు s. n. A charioteer.
- T. ససి s. n. 1. Grain, corn. 2. relish. 3. health.

- t. సస్థాని s. n. An imaginary coin, of the value of forty cash.
- s. సస్యము s. n. Grain, corn.
- s. సహ adv. 1. With, together with. 2. even, also.
- s. సహకారము s. n. A fragrant kind of mango.
- s. సహకారుడు s. n. An assistant, or associate.
- s. సహజమనము s. n. (from సహ *with*, and జమన *going*.) The burning of a widow alive, with her dead husband.
- s. సహచరుడు s. n. An attendant, companion, or contemporary.
- s. సహజి s. n. (from s. సహ *with*, and s. జి *born*.) A sister.
- s. సహజము s. n. (derivation as above.) Nature, disposition. adj. 1. Natural, innate. 2. proper. 3. true.
- s. సహజుడు s. n. (derivation as above.) A brother.
- s. సహదేవుడు s. n. The fifth, or youngest, of the *Pandoo* princes.
- s. సహధర్మిణి s. n. A wife, or woman married according to the ritual of the *Vedas*.
- s. సహనము or సహము s. n. Patience, quiet, resignation.
- s. సహవాసము s. n. Association, friendship.
- s. సహస్రధారము s. n. The discus, or missile weapon, of *Vishnoo*.
- s. సహస్రపత్రము s. n. A lotus. lit. thousand leaved.
- s. సహస్రసూర్యుడు s. n. The sun. lit. thousand rayed.
- s. సహస్రము s. n. A thousand.
- s. సహస్రక్షుడు s. n. *Indra*. lit. thousand eyed.
- s. సహాయము s. n. 1. Assistance, succour, aid. 2. protection.
- s. సహాయుడు s. n. An assistant, companion, follower, or adherent.
- s. సహించు or సహించు v. a. 1. To suffer, support, endure, or bear. 2. to pardon.
- s. సహితము adv. 1. With, along with. 2. even, also. adj. Accompanied, in company with.
- s. సహిష్ణువు adj. Patient, enduring, resigned.
- s. సహృదయుడు s. n. A good hearted man.
- s. సహృదరుడు s. n. (from s. సహ *with*, and s. ఉదర *the belly*.) A brother of whole blood, one by the same father and mother.
- s. సహ్యము adj. 1. Sufferable, to be borne. 2. agreeable.
- t. సా adj. in composition, Half; as, సామేను The half body.
- s. సాంఖ్యము s. n. The *Sankhya* system of philosophy, ascribed originally to the moonie *Kupila*.
- s. సాంఖ్యము s. n. Association.
- s. సాంఖము adj. Perfect, complete. సాంఖ్యము Complete from beginning to end.

3. సాంత్యనము s. n. 1. Conciliation, reconciliation. 2. appeasing, consoling. 3. entreaty, begging.
- s. సాంత్యము s. n. Pleasing and conciliating language.
- s. సాందృప్తికము s. n. Immediate consequence.
- s. సాంధ్రము adj. Coarse, gross, thick.
- s. సాంపరాయము or సాంపరాయికము s. n. War, battle, combat.
- s. సాంబశివుడు or సాంబుడు s. n. A name of *Siva*, including also his consort *Parvatee*.
- s. సాంబ్రాణి s. n. Benzoin. సాంబ్రాణివత్తి s. n. A kind of candle, made chiefly of benzoin, and producing the fragrance of frankincense.
- s. సాంయాత్రికుడు s. n. A voyaging merchant.
- TUD. సాకిరి s. n. *vide* సాక్షి.
- T. సాకు v. a. 1. To foster, cherish, or nourish. 2. to bring up, or educate. s. n. A pretence.
- T. సాక్షనార s. n. The aloe.
- s. సాక్షరము s. n. (H. *క్ష*) The sea, or ocean. సాక్షరాంబర s. n. (from s. అంబర *vesture*.) The earth.
- T. సాక్షరము s. n. The large leathern bottle, or bag, used in conveying oil, ghee, &c., in India.
- T. సాక్షు s. n. 1. *vide* భిందివాలము. 2. cultivation. adj. Cultivated. v. n. 1. To go on, proceed, or advance. 2. to expand, spread out, or become elongated; as red

- hot iron, by beating. 3. to take effect, to be of considerable duration. సాక్షదీయు v. a. 1. To draw out, or elongate. 2. to importune. సాక్షగొట్టు To beat out, to elongate by beating. సాక్షపేయు To send off, or away. సాక్షించు v. caus. 1. To cause to go on, advance, or proceed; to carry on. 2. to cause to take effect, to establish. 3. to cultivate.
- T. సాక్షుబది s. n. Cultivation.
- T. సాటాకోటి బేరము or సాటా బేరము s. n. Barter.
- T. సాటి adj. Like, similar, equal.
- T. సాడు s. n. The seminal fluid.
- T. సాతాని adj. Of or belonging to the *Satanee* cast, who worship *Vishnoo* exclusively.
- T. సాతు s. n. A number of travellers.
- s. సాత్వికము s. n. One of the *Bhavas*, or classes into which the affections of the mind, or their expressions, are distinguished, in poetry and the drama. This class holds a middle place between the *Sthayi* and *Vyabhichari Bhavas*, and implies the honest and spontaneous indication of strong feelings, as evinced especially in eight acts, viz. inability to move whilst the faculties or limbs are unaffected, perspiration, horripilation, inarticulate speech, trembling or tremor, change of colour, tears, and mental absorption or indifference, approaching to loss of sense, to every object but one which engrosses the attention.

- త. సాదా** adj. (from P. *ساد*) Plain, unornamented.
- స. సాది** s. n. A charioteer; an elephant driver.
- స. సాదృశ్యము** s. n. Resemblance, similarity.
- స. సాధకము** s. n. 1. Practice, exercise, usage. 2. a document. 3. an instrument. 4. any thing eaten with rice.
- స. సాధన** s. n. 1. Denial. 2. practise, usage.
- స. సాధనము** s. n. 1. Contrivance, expedient, means. 2. instrument, agent. 3. cause. 4. the penis. 5. premises leading to a conclusion. 6. authority for the use of a word.
- స. సాధారణ** s. n. 1. The forty-fourth year, in the Hindoo cycle of sixty. 2. a harlot, or courtesan.
- స. సాధారణము &c.** adj. Common, general, applicable to all.
- స. సాధించు** v. a. 1. To succeed by dint of perseverance; to take, or conquer. 2. to deny.
- స. సాధు** or **సాదు** adj. 1. Good, virtuous, pious, pure. 2. proper, right, fit. 3. excellent. 4. handsome, pleasing. 5. well born. 6. tame, docile, not vicious, as applied to tame animals.
- స. సాధ్యము &c.** adj. 1. Possible, practicable. 2. curable.
- స. సాధ్యుడు** s. n. An inferior deity, or demi-god.
- స. సాధ్వీ** s. n. A chaste wife.
- స. సాన** s. n. (P. H. *سائل*) A whetstone, or hone.
- త. సాని** s. n. A lady, a female of rank or

- respectability. It is used chiefly as an affix; as, దొరసాని A lady. సానివాండ్లు s. n. plu. Dancing girls, prostitutes. మంత్రిసాని s. n. A midwife. రెడ్డిసాని s. n. A Rheddy's wife.
- ర. సాని కె** s. n. An earthen vessel, or deep plate.
- స. సానుమత్తు** s. n. A mountain.
- స. సానువు** s. n. Table land, level ground on a mountain.
- ర. సాపడు** v. a. To eat.
- స. సాప్తపదీనము** s. n. Friendship.
- గ. సాఫు** adj. (from A. *ساف*) Clean, pure, clear.
- గ. సాబీతు** adj. (from A. *سابت*) Proved, established.
- ర. సామంతము** s. n. Power, authority.
- స. సామ** *సా* s. n. A thing, article, material, or implement.
- స. సామజము** s. n. An elephant.
- స. సామము** s. n. 1. The *Sama*, or third of the four *Vedas*. 2. conciliation, reconciling, appeasing.
- స. సామర్థ్యము** s. n. 1. Power, strength. 2. ability, adequacy, cleverness, capability. 3. prowess.
- స. సామాజికుడు** s. n. One of an assembly.
- గ. సామాను** s. n. (from P. *ساملان*) Things, articles, materials, furniture, apparatus, tools, instruments.
- స. సామాన్యము** adj. Common, general.
- TUD. సామి** s. n. *vide* సామి.
- ర. సామిత - సామితే** or **సామెత** s. n. 1. A proverb, or common saying. 2. a parable.
- స. సామిప్రము** s. n. Proximity.

- r. సాము s. n. Any bodily exercise ; as fencing, &c.
- s. సాముద్రికము s. n. 1. The interpretation of spots on the body. 2. a book on that subject.
- s. సామ్యము s. n. 1. Equality, sameness. 2. likeness, similarity.
- s. సామ్రాజ్యము s. n. Imperial rule.
- s. సామంతకాలము - సాయంత్రము or సాయంతనము s. n. The evening.
- s. సాయకము s. n. 1. An arrow. 2. a sword.
- s. సాయము s. n. Evening, the close of day.
- TUD. సాయము s. n. vide సహాయము.
- s. సాయాహ్నము s. n. Evening.
- r. సాయులవాండ్లు s. n. vide బుదిబుదిక్కులవాండ్లు.
- s. సాయుజ్యము s. n. Union with the deity.
- s. సారంగము s. n. 1. A deer or antelope. 2. a large black bee. 3. the bird termed the *Chataka*, or *Cuculus melanoleucos*. 4. an elephant. 5. a cloud. 6. vide సారంగ.
- s. సారంగ s. n. (H. सारंग) A small musical instrument, like a fiddle, mounted with five wires, and played with a bow.
- s. సారణి s. n. A sluice, drain, or canal.
- s. సారథి s. n. A charioteer.
- s. సారము s. n. 1. The pith, or sap, of trees. 2. strength, vigour. 3. the essence of any thing. 4. marrow.
- s. సారమేయము s. n. A dog.
- r. సారసత్తులు s. n. plu. vide జింతికెలు.
- s. సారసము s. n. 1. A lotus. 2. the indian crane.

- r. సారాయి or సారా s. n. Spirituous liquor, of any kind.
- r. సారి s. n. in composition, A time, or turn, in rotation ; as ఒకసారి once, &c.
- r. సారువాపంట s. n. A crop in low wet ground.
- r. సారువు s. n. A ridge, or small bank.
- s. సారూప్యము s. n. Obtaining the same form as that of the deity.
- r. సారె s. n. 1. Presents to a daughter when sent to her husband's house. 2. a pawn, or piece, at the game of *Sogetaloo*. 3. a potter's wheel.
- r. సారెసారె or సారెకు adv. Often, frequently.
- s. సార్థము s. n. A multitude ; especially of similar animals, or of travellers ; a caravan.
- s. సార్థవాహుడు s. n. A trader, or merchant.
- s. సార్వభౌమము s. n. The elephant of *Cubera*, stationed at the northern point.
- s. సార్వభౌముడు s. n. An emperor, or universal monarch.
- r. సాల s. n. 1. A hall. 2. a stable. 3. an avenue.
- s. సాలగ్రామము - సాలిగ్రామము or సాలిగ్రామము s. n. The *Salagramum*, or stone sacred to *Vishnoo*, said to be found in the bed of the river *Gunduk*.
- s. సాలభంజిక s. n. A doll, or puppet.
- s. సాలము s. n. 1. A wall round any building. 2. a tree. 3. the *Sal* tree, or *Shorea*

robusta. సాలశృంగము s. n. The coping of a wall.

s. సాలాకరి s. n. A female overcome, or won, in battle.

s. సాలావృకము s. n. 1. A dog. 2. a wolf. 3. a jackal.

t. సాలీడు or సాలెపురుగు s. n. A spider.

t. సాలెవాడు s. n. A weaver.

s. సాలోక్యము s. n. Obtaining existence in the very place where the deity exists.

s. సాశ్వదేశము s. n. One of the fifty-six countries, enumerated by the Hindoos.

s. సావకాశము s. n. Leisure.

s. సావధానము adj. Directing the attention to one object.

g. సావాసము s. n. *vide* సహవాసము.

s. సావిత్రి s. n. The holy verse of the *Vedas*, the repetition of which forms an essential part of the ceremonies enjoined to the bramin, as daily observances; the prayer is personified as the wife of *Brumha*, and mystical mother of the Hindoo classes, which are regenerated by investiture with the sacrificial string.

s. సాష్టాంగము s. n. (from *స* with, *అష్ట* eight, and *అంగ* the body.) Prostration to the ground, so as to touch it at once with *eight* different members of the body; viz. the two hands, the two feet, the breast, the forehead, and the two shoulders.

t. సానువులు s. n. plu. *vide* ఆవాలు.

s. సాన్న s. n. The dewlap of an ox.

s. సాహసము s. n. Violence; the perpetration of any act of rapine, or aggression.

s. సాహసాంకుడు s. n. A name of *Vicramaka*.

s. సాహస్రము s. n. 1. An army, or detachment, a thousand strong. 2. the aggregate of many thousands.

s. సాహాయ్యము s. n. 1. Assistance, aid, succour. 2. friendship.

t. సాహిణి s. n. A groom.

s. సాహిత్యము s. n. 1. Classical knowledge. 2. an implement.

t. సాహుకారు s. n. (H. *ساحکار*) A *Soucar*, or banker.

s. సాక్షాత్పరించు v. n. To appear, or manifest one's-self; as ఈశ్వరుడు సాక్షాత్పరించెను The deity appeared, or manifested himself.

s. సాక్షి s. n. A witness, an evidence.

tud. సింగము s. n. *vide* సింహము.

t. సింహాణి s. n. A bow.

tud. సింహారము s. n. *vide* శృంహారము.

s. సింఘాణము s. n. 1. The mucus of the nose. 2. the rust of iron.

s. సింజి s. n. 1. The tinkling, or jingling, of ornaments. 2. the twang of the bow-string.

s. సింజిని s. n. A bow-string.

s. సింధుదేశము s. n. The country of *Sind*, along the *Indus*.

s. సింధురము or సిందూరము s. n. 1. Red lead, minium. 2. an elephant.

s. సింధువు s. n. 1. The sea. 2. the river *Indus*. సింధుశయనుడు A name of *Vishnoo*; as reclining on the ocean.

s. సింఘ s. n. A legume; a pod.

s. సింహము s. n. 1. A lion. 2. the sign *Leo*,

- in the zodiac. adj. in composition, Pre-
 eminent. సింహనాదము s. n. 1. A lion's
 roar. 2. a war hoop; a shout, or war
 cry, on the onset. నృసింహవతారము
 The fourth incarnation of *Vishnoo*, as
Narsimha, or in the shape of a man,
 with a lion's head and claws. సింహలలా
 టము or సింహతలాటము A lion's head
 on any ornament, or in architecture.
- s. సింహళ దేశము s. n. The island of Cey-
 lon.
- s. సింహ సంహననము &c. adj. Handsome,
 well shaped.
- s. సింహానము s. n. *vide* సింహానము.
- s. సింహాసనము s. n. A throne, as in India
 being supported by lions.
- s. సింహ s. n. 1. The mother of *Rahoo*. 2.
 a lioness.
- s. సింహిక s. n. The mother of *Rahoo*.
- TUD. సిక s. n. *vide* శిఖి.
- s. సికత s. n. Sandy soil.
- s. సికతామయము s. n. A sand hill, or sand
 bank; an island with sandy shores.
- T. సిక్త s. n. (from P. A. క్త) 1. A seal, or
 stamp. 2. their impression.
- s. సిక్తము s. n. 1. Bee's wax. 2. a grain of
 boiled rice.
- s. సిక్త్యము s. n. *vide* T. ఉట్టి.
- TUD. సిక s. n. *vide* శిఖి No. 2.
- T. సిక్కు s. n. 1. Shame. 2. modesty, timidity.
 3. disgrace. సిక్కుమాలిన adj. Shameless,
 impudent. సిక్కుపడు v. n. To be ashamed.
- s. సిచ్యము s. n. Cloth, clothes.
- T. సిదము s. n. A flag, or banner.

- T. సిది s. n. 1. A beam of wood, fixed on
 the top of another by a pivot, and turn-
 ing, both horizontally, and perpendicu-
 larly up and down. 2. the suspension of
 a person from a raised beam of this kind,
 by a double pointed hook, fixed in the
 large tendons of the back. By lowering
 the other end of the beam, he is raised
 to a great height, and is swung round
 hanging by the hook, as a sacrifice to
 the village goddess. This is a ceremony
 in which the bramins take no part. It
 is also termed శాలపుసిది to distinguish
 it from the same ceremony, in which,
 in lieu of the hook, a basket is used, in
 which the victim is seated. This last is
 termed శంపసిది.
- s. సితము adj. White. s. n. 1. White colour.
 2. sugar. సితాననుడు s. n. *Garooda*, the
 bird and vehicle of *Vishnoo*; as being
 white faced.
- s. సితా భ్రమము s. n. Camphor.
- T. సిద్ధాయము s. n. Saving in expenditure.
- T. సిద్ధై s. n. 1. A large leathern bottle,
 used for oil, &c. in India. 2. a brazen
 oil bottle.
- s. సిద్ధము s. n. A state of readiness, or pre-
 paration. adj. 1. Ready, prepared. 2. true,
 certain.
- s. సిద్ధాంతము s. n. 1. Demonstrated con-
 clusion, established truth. 2. a famous
 sanscrit work, on astronomy.
- s. సిద్ధార్థి s. n. The fifty-third year, in the
 Hindoo cycle of sixty.

- s. సిద్ధి s. n. 1. Fulfilment, accomplishment, completion. 2. result, effect. 3. success. సిద్ధించు v. n. To succeed, or take effect; to be accomplished.
- s. సిద్ధుడు s. n. A demi-god, inhabiting the region between the earth and sun.
- s. సిద్ధము s. n. A blotch, or scab.
- s. సిద్ధలము s. n. Dried or salt fish. adj. Scabby.
- s. సినివాలి s. n. The day preceding that of the new moon.
- s. సిపాయీ or శిపాయీ s. n. (from P. سپاہی) An indian soldier.
- s. సిబిరము s. n. A camp.
- t. సిబ్బి s. n. A brazen cover. తరాజు సిబ్బి The scale of a balance. (P. ترازو a balance.)
- t. సిబ్బిత s. n. 1. Shame. 2. modesty.
- t. సిబ్బము s. n. A blotch, or scab.
- s. సిర s. n. Any tubular vessel of the body, or one so considered; as a nerve, artery, or tendon.
- t. సిరా s. n. Indian ink.
- TUD. సిరి s. n. vide శ్రీ No. 1, 2 & 3.
- t. సిలుకు s. n. 1. Danger, peril. 2. calamity, misfortune.
- t. సిల్లు s. n. plu. A kind of spear, used in urging on the elephant.
- t. సివంఱ s. n. The leopard.
- s. సిస్టు s. n. vide శిష్టు, under దష్టు. I cannot trace the derivation of this word. As opposed to దష్టు (from P. دست the hand) money in hand, it denotes, money outstanding uncollected; but when used without reference to that word, it denotes a fixed assessment in money, as distinguished from a variable tax, or assessment in kind.
- s. సీత s. n. 1. A furrow, the track of the ploughshare. 2. the wife of Rama. 3. one of the four great branches into which the Ganges was divided on it's fall from mount Meroo.
- s. సీతాఫలము s. n. The custard apple. *Annona squamosa*.
- TUD. సీతు s. n. vide శీతు!
- s. సీత్యము s. n. Ploughed, or tilled, land.
- t. సీదిరము s. n. 1. The slough of a serpent. 2. poverty, indigence.
- s. సీధ్రము s. n. The anus.
- s. సీమ s. n. 1. A boundary, or limit. 2. a country, or district, and hence applied to designate 3. Europe. సీమకోడి s. n. A turkey. lit. a European fowl.
- s. సీమంతము s. n. 1. A separation of the hair on each side, so as to leave a distinct line on the top of the head. 2. a purificatory and sacrificial ceremony, performed in the sixth or eighth month of a Hindoo female's pregnancy.
- s. సీమంతిని s. n. A woman.
- s. సీరము s. n. A plough. సీరపాణి s. n. Balarama, the elder brother of Krishna; as using the plough for a weapon.
- t. సీల s. n. A nail, pin, peg, clasp, or screw, of wood or metal.
- t. సీలమండ s. n. The ankle.
- s. సీవనము s. n. Sewing, stitching.
- s. సీసము s. n. (H. سيسا) 1. Lead. 2. poetry of a particular measure.

- G. పీసా s. n. (from P. *شيشي*) A bottle, glass, or phial.
 S. సు A particle, and prefix, analogous to good, well, or the Greek *Eu*, and implying reverence, worship, honor. 2. assent. 3. increase, prosperity. 4. excess, exceeding. 5. pain, distress. 6. pleasure, delight.
 TUD. సుంకము s. n. (from s. శుక్రము q. v.) Toll, customs. సుంకరి s. n. A collector of customs, or toll. సుంకరి మెట్టు A custom house.
 T. సుంత s. n. A little. adj. Little, short, trifling.
 S. సుందరము &c. adj. Beautiful, handsome. సుందరి A beautiful female.
 S. సుకలుడు s. n. A man, liberal in giving, and using.
 S. సుకరము adj. Easy, practicable, attainable.
 S. సుకుమారము &c. adj. 1. Soft, smooth, tender. 2. young, youthful.
 TUD. సుకురుడు s. n. *vide* s. శుక్రము.
 S. సుకృతము s. n. 1. Virtue, moral merit. 2. fortune, auspiciousness.
 S. సుఖము - సుకము or సుగము s. n. 1. Happiness, pleasure, delight, joy. 2. health, welfare. adj. 1. Happy, &c. 2. healthy. సుఖి s. n. A pleasant, happy, or healthy man. సుఖించు or సుఖియించు To feel pleasure, or joy; to be happy. సుఖ ప్రసవము A safe and easy delivery, in child-birth. సుఖసంకటము lit. the pain from pleasure. The venereal disease.
 S. సుగంధి s. n. A perfume; fragrance.
 S. సుగ్రీవుడు s. n. The monkey king, the friend and confederate of *Rama*.
 S. సుజనుడు s. n. A good, virtuous, or respectable, man.
 T. సుది s. n. 1. A whirlpool. 2. curled hair. సుదిగాలి A whirlwind. సుదిగాను To surround, or encircle. సుదియు To whirl round. సుదివడు To become confused in battle. సుదివాలు s. n. A missile weapon.
 T. సుదియ s. n. Half a load of beetle leaf.
 T. సుడుగాడు s. n. A cemetery, or place for burning, or burying, the dead.
 T. సుడుము s. n. A flock of one hundred sheep.
 S. సుత s. n. A daughter.
 T. సుత adv. 1. Since, from. 2. even, also.
 S. సుతలము s. n. The sixth lower region, or hell.
 TUD. సుతి s. n. *vide* s. శ్రుతి No. 3.
 S. సుతుడు s. n. A son.
 T. సుతై s. n. A hammer.
 S. సుత్రముడు s. n. A name of *Indra*.
 T. సుద s. n. The point, or end, of any thing.
 S. సుదతి s. n. A female with handsome teeth.
 S. సుదర్శనము s. n. The discus, or missile weapon of *Vishnoo*.
 T. సుద్ద s. n. A sort of white clay, or pumice stone.
 TUD. సుద్ది s. n. *vide* శుద్ధి.
 T. సుద్ది s. n. The moral of a fable, or tale.
 S. సుధ s. n. 1. Nectar; the beverage of

- immortality. 2. lime, mortar. సుధాంశుడు s. n. lit. nectar rayed. The moon; the supposed repository of this beverage. సుధాపాణి The divine physician; as bearing in his hands this beverage.
- s. సుధర్మ s. n. The council, or assembly, of gods.
- s. సునాయించు v. a. To plait clothes.
- s. సునాసీరుడు s. n. A name of *Indra*.
- s. సునీధము &c. adj. Virtuous, good, moral.
- t. సున్న s. n. 1. A cypher. 2. the letter o. సున్న పెట్టు lit. to put a cypher. To refuse, or decline to give.
- s. సున్నతీ s. n. (from A. سُنَّت) 1. Circumcision. 2. the traditions of *Mohummud*.
- t. సున్నము s. n. Lime, or mortar. సున్నపు కాయ The chunam box used by Hindoos, in which a little fine lime is kept, to be rubbed on the beetle leaf, before it is chewed.
- t. సున్ని s. n. Powder of any kind.
- s. సుపరుడు s. n. *Garooda*, the bird and vehicle of *Vishnoo*; as having a plumage of beautiful feathers.
- s. సుపర్వుడు s. n. A god or deity.
- s. సుప్తి s. n. Sleep, sleeping.
- s. సుప్రతీకము s. n. The elephant at the north east point. adj. Handsome, well made.
- s. సుప్రలాపము s. n. Eloquence, elegant discourse.
- s. సుబ్రహ్మణ్యుడు s. n. A name of the Hindoo *Mars*; as being the peculiar guardian of the bramins.
- s. సుభగము &c. adj. Pleasing to the eye, grateful to the sight.
- s. సుభద్ర s. n. The wife of *Arjoona*, and sister of *Jagnatha*.
- s. సుమనసుడు s. n. A god, or immortal.
- s. సుమము or సుమనసము s. n. A flower. సుమనోరజము s. n. (from s. రజస్ dust.) The pollen of a flower.
- s. సుయోధనుడు s. n. A name of *Dooryodhana*, the chief of the *Cooroo* family.
- s. సుర s. n. Spirituous, or fermented, liquor. adj. in composition only, Of or belonging to the deities, or gods; as, సుర జ్యేష్ఠుడు s. n. (from s. జ్యేష్ఠ elder.) *Brumha*, the creator.
- s. సురంగము s. n. A hole, such as is made by rats, or by burglars, or in blasting rocks.
- t. సురశాలి s. n. A whirlwind.
- t. సురకు v. n. To flee.
- t. సురటి s. n. A fly brush, usually made of the tail of the *Bos grunniens*.
- s. సురతము s. n. Copulation, coition.
- s. సురభి s. n. A perfume, or fragrant substance.
- s. సురలు s. n. plu. The gods, or deities. సురారి s. n. (from s. అరి an enemy.) An *Asoor*, or infernal being.
- s. సురామందము s. n. Yeast, barm, froth.
- t. సురాళించు v. a. To throw away, in disdain.
- tud. సురియ or సురే s. n. *vide* ఛురిక.
- t. సురుగుడుచెక్క s. n. Red-wood.
- t. సురేకారము s. n. Saltpetre.

- s. సులభము &c. adj. Easy ; feasible, attainable ; of easy acquisition, or attainment.
- s. సులోచనము s. n. Spectacles, or eyeglasses.
- t. సుఖపు or సులుపు s. n. 1. Facility. 2. lightness, as opposed to heaviness. 3. an expedient, or means. adj. *vide* సులభము.
- s. సువర్ణము s. n. Gold. adj. Of a fine colour.
- s. సువాసిని s. n. A woman residing in her father's house.
- t. సువ్య interj. This is the chorus used by women, at the close of their songs, in beating rice.
- s. సుషమ s. n. Exquisite beauty, or splendour.
- s. సుషవి s. n. The gourd, termed *Memordica charantia*.
- s. సుషిరము s. n. 1. A hole. 2. a wind instrument.
- s. సుషమము adj. Cold, frigid.
- s. సుమప్తి s. n. Profound, or deep, sleep.
- s. సుష్టు adj. Well, excellent.
- s. సుహృదుఁడు s. n. A friend. lit. kind or good hearted.
- s. సూకరము s. n. A hog.
- s. సూచకుఁడు s. n. A spy, or informer.
- s. సూచన s. n. A hint, gesture, or gesticulation ; conveying intimation by signs.
- సూచకము adj. Conveying meaning, by gestures, or signs. సూచించు To hint, by signs, or gestures.
- s. సూచి s. n. A needle.
- t. సూటి s. n. 1. Aim. 2. an expedient.
- t. సూదిములు s. n. plu. Bracelets of a peculiar make.
- t. సూదిదే s. n. A rare, or curious, thing.
- t. సూదు s. n. An enemy, or foe.
- s. సూతకము s. n. 1. The imaginary pollution, proceeding from the birth of a child, or from the death of a relation. 2. mercury, or quicksilver.
- s. సూతము s. n. Mercury, or quicksilver.
- s. సూతి s. n. 1. Birth, delivery, parturition. 2. offspring, progeny. 3. sewing.
- s. సూతుఁడు s. n. 1. A charioteer. 2. a man of a mixed race, descended from a brahmin woman, by a man of the second or martial tribe. 3. the name of a sage, pupil of *Vyasa*.
- s. సూత్రధారుఁడు s. n. The principal actor, or manager, of a company, and chief interlocutor in the prelude to a drama.
- s. సూత్రము s. n. 1. A thread. 2. an expedient, or contrivance. 3. a rule, a precept, in morals or science ; a short obscure and technical sentence, enjoining some observance in law or religion, or intimating some rule in grammar, logic, &c. ; in each case it is the fundamental and primitive part of Hindoo learning, and is the form in which the works of the early and supposed inspired writers appear ; the ingenuity and labour of subsequent authors having expanded and explained the original *Sootras*, in various

commentaries, and glosses. 4. an opinion, or decree, in law.

- T. సూదంటు రాయి s. n. The loadstone.
 S. సూదనము &c. adj. Destroying, killing.
 S. సూదము s. n. Split pease dressed. 2. mud, or mire.
 T. సూది s. n. A needle.
 S. సూదుడు s. n. A cook.
 S. సూన s. n. A slaughter house, or place where animals are killed.
 S. సూనము s. n. A flower.
 S. సూనుడు s. n. A son.
 S. సూన్యతము s. n. True and agreeable discourse.
 S. సూపకారుడు s. n. A cook.
 S. సూపధూపకము s. n. Assafoetida.
 S. సూపము s. n. Split pease dressed.
 S. సూరకత్తి s. n. A small knife.
 S. సూరణము s. n. The root termed *Arum campanulatum*.
 T. సూరకారము s. n. Saltpetre.
 S. సూరి s. n. A learned man.
 S. సూరుడు s. n. 1. A learned man. 2. the sun.
 T. సూరే s. n. A side, or direction.
 T. సూరేపాను s. n. A kind of triangular parasol.
 S. సూర్యము s. n. A winnowing basket.
 S. సూర్తి s. n. An image of any metal.
 S. సూర్యకాంతము s. n. A gem, sometimes applied to crystal, but usually to a stone of fabulous existence and properties.
 S. సూర్యుడు s. n. The sun. సూర్యపుత్రుడు s. n. (from s. పుత్ర a son.) 1. Shuni,

the planet Saturn. 2. Yama. 3. Varoona the indian neptune. సూర్యోదయసంకమము s. n. (from s. ఇందు the moon, and సంకమ conjunction.) The day of the new moon, when it rises invisible.

- S. సూక్ష్మము &c. adj. 1. Little, small, minute, atomic. 2. subtle. 3. thin, fine.
 S. సృక్వము s. n. The corner of the mouth.
 S. సృగము s. n. A short arrow, thrown by the hand.
 S. సృగాలము s. n. (P. شغال) A jackal. సృగాలిక s. n. A female jackal.
 S. సృణి s. n. An elephant hook.
 S. సృణిక s. n. Saliva.
 S. సృతి s. n. 1. Way, road, or path. 2. going, proceeding.
 S. సృపాటి or సృపాటిక s. n. A bill, or beak, of a bird.
 S. సృష్టి s. n. 1. Creation, creating. 2. nature, natural property or disposition. సృష్టము &c. adj. Created, made. సృష్టించు or సృజించు v. a. To create, make, or form. సృష్టింపు s. n. Creation.
 T. సేక or సేఖ s. n. Warmth. సేఖరోగము, T. సేకలాతు s. n. Woollen cloth.
 T. సేగించు v. n. To evince disgust, or horror.
 T. సేజే s. n. (H. سجة) 1. A bed, or couch. 2. a basket.
 T. సేట్టి s. n. The title assumed by all members of the *Beri*, *Comtee*, or *Balajee* casts, who trade as merchants of any description, and usually at Madras written *Chitty*.
 T. సేనలు s. n. plu. vide శనలు.

- T. సేరకు s. n. Danger, calamity, peril.
 T. సేరబది s. n. Friendship.
 T. సేలక s. n. A cant word, used in measuring, to denote either a score, or one hundred.
 T. సేలగోల s. n. A goad.
 T. సేలయు v. n. To run about, as applied to cattle.
 T. సేలయేరు s. n. A cascade.
 T. సేలవి s. n. The corner of the mouth.
 T. సేలపు s. n. *vide* శలపు.
 T. సేన s. n. Evil, harm.
 S. సేచకము s. n. A cloud.
 S. సేచనము s. n. 1. Sprinkling. 2. dripping, oozing.
 S. సేరుపు s. n. 1. A bridge. 2. a causeway, bank, or mound.
 T. సేద s. n. 1. Fatigue. 2. rest. సేదదేర్చు To refresh another.
 T. సేద్యము s. n. Agriculture, cultivation.
 సేద్యకాడు A cultivator.
 S. సేన s. n. (H. سپاہ) An army. సేనాంకము s. n. (from s. అంక a limb or member.) A component part of an army; as elephants, cavalry, chariots, infantry, &c. సేనాని s. n. 1. *Koomaraswamy*, the Hindoo Mars. 2. a commander or general. సేనాపతి s. n. 1. A general or commander. 2. a title assumed by the heads of the *Jandra* cast, one of the subdivisions of the weaver tribe.
 T. సేపు s. n. making in the inflexion sing.
 సేపటి A space, period, or interval, of time; the time or duration of any event, action, or occupation.
 TUD. సేమము s. n. *vide* టేమము.
 T. సేరు s. n. (H. سیر) The measure of capacity, or weight, termed a *seer*.
 S. సేవ s. n. Service, servitude, worship, devotion, zeal. సేవకుడు s. n. A servant, or attendant; a man devoted, or attached to. సేవించు v. a. 1. To serve, or attend. 2. to serve, worship, or honor.
 S. సేవధి s. n. A divine treasure.
 T. సేవ్యము s. n. Ploughed land.
 S. సేవ్యము &c. adj. Worthy of service, or adoration.
 T. సేస s. n. The place where the hair parts, when combed down on each side of a female's head.
 T. సేసలు s. n. plu. A quantity of rice, thrown on the heads of the bride and bridegroom, during the marriage ceremony.
 S. సైంధవము s. n. A horse.
 S. సైంధవలవణము s. n. Rock salt; as produced in *Sind*.
 S. సైకతము s. n. A sand bank, or island with sandy shores.
 T. సైకము adj. 1. Small, little, minute. 2. handsome.
 T. సైక s. n. A sign, hint, token, or wink.
 TUD. సైచు v. a. To endure, bear, or suffer.
 TUD. సైతము adv. *vide* సహితము.
 T. సైదోడు s. n. A brother, or sister!

- s. సైనికుడు s. n. 1. A guard, centinel, or piquet.
- s. సైన్యము s. n. An army.
- s. సైరంది s. n. A female artist.
- T. సైరణ s. n. Patience. సైరించు v. a. To endure, bear, or suffer.
- s. సైరిభము s. n. A buffalo.
- TUD. సొంటి s. n. *vide* శుంతి.
- T. సొంతము adj. Of or belonging to one's self.
- T. సొంపు s. n. Beauty, elegance, harmony. adj. Beautiful, handsome, elegant, harmonious. సొంపారు To be beautiful, agreeable, or pleasant. సొంపిల్లు v. n. 1. To shine. 2. to be handsome, or beautiful.
- T. సొక్కు s. n. *vide* చొక్కు v. n. To reel, or stagger; to be intoxicated, or stupified; to be faintish. సొక్కించు v. a. To cause to reel, &c.
- T. సొగటాలు s. n. A sort of Hindoo backgammon.
- T. సొగయు v. n. *vide* సొక్కు.
- T. సొగసు or సొగుసు s. n. Beauty, comeliness, elegance. adj. Beautiful, handsome.
- T. సొజ s. n. Rice, or broken rice, boiled, after having been first well heated, in a dry state.
- T. సొట్ట adj. & s. n. *vide* చొట్ట.
- T. సొత్తు s. n. Property, goods, estate.
- T. సొద s. n. 1. A funeral pile, or a place for burning the dead. 2. the fire used at

the funeral pile. 3. any distressing intelligence.

- T. సొన s. n. 1. A cascade. 2. *vide* జీడి.
- T. సొన్న s. n. (from H. سونا) Gold. సొన్నాత్తి s. n. (H. سنار) A gold, or silver, smith. (H. سناری the business of a goldsmith.)
- T. సొన్నాయ s. n. (from P. سرناچی سرنا) A sort of indian clarionet.
- T. సొబకు s. n. Beauty. adj. Beautiful.
- T. సొమ్మసిల్లు v. n. To swoon, or faint.
- T. సొమ్ము s. n. 1. Property. 2. riches, wealth. 3. a jewel, or ornament.
- T. సొరత్తీ s. n. *vide* లినుకుత్తీ.
- T. సొరది s. n. 1. A row of trees, &c. 2. successive order. 3. abundance, much.
- T. సొరమీను s. n. A shark.
- TUD. సొరము s. n. *vide* స్వరము.
- T. సొరు కాకు s. n. A dry leaf.
- T. సొరుకు s. n. 1. The drawer of a table, or box. 2. a dry leaf. v. n. To be inclined, to fall down from weakness.
- T. సొలయు v. n. To be in a languishing, feeble, or fainting, state. సొలపు s. n. Feebleness, faintness.
- T. సోఁకు s. n. An evil spirit, or Titan.
- T. సోఁకు v. 1. To touch. 2. to contract by touch; to be affected by contagion.
- T. సోఁ adj. Long.
- T. సోడుముట్టు v. n. (from T. ముట్టు to touch.) To reach the sky, or the head.
- s. సోధ s. n. A clever, able, or patient, man.
- s. సోధము adj. Borne, suffered, endured.
- s. సోత్సాసము s. n. Irony, sneering.

- s. సోదరుఁడు s. n. A brother of whole blood; lit. of the same womb.
- T. సోది or సోదె s. n. Fortune-telling.
- T. సోదెకత్తె s. n. A female fortune-teller.
- TUD. సోద్యము s. n. and adj. *vide* s. చోద్యము.
- T. సోన s. n. Rain; thin, but long continued, rain.
- s. సోపానము s. n. A stair, or step.
- T. సోఁపు s. n. Caraway seed.
- TUD. సోబనము s. n. *vide* s. శోభనము.
- T. సోబె s. n. A blotch, or scab.
- s. సోమము s. n. The moon plant. *Asclepias acida*. సోమపీఠి s. n. One who drinks the juice of the *asclepias acida*, at a sacrifice. సోమయాజి or సోమాసి One who offers the juice of the *asclepias acida*, in oblations, at a sacrifice.
- s. సోమవారము s. n. Monday.
- T. సోమారి s. n. An idle, lazy, person. సోమారితనము s. n. Idleness, laziness.
- TUD. సోము s. n. *vide* s. సుఖము.
- s. సోముఁడు s. n. 1. The moon. 2. *Siva*. 3. *Cubera*.
- T. సోరంగిచేప s. n. The indian whiting.
- T. సోరణగంత s. n. making the nom. plu. either regular, or సోరణగండ్లు A hole in the wall, or ceiling, used both as a window, and a chimney.
- T. సోల s. n. The third subdivision, by quartal fractions, of the *toom*, the greatest Teloogoo measure of capacity, of which this word consequently denotes the sixty-fourth part.
- T. సోలు v. n. To reel, stagger, or be faint.
- s. సోల్లుంఠనము s. n. Irony, sneering.
- s. సౌందర్యము s. n. Beauty, loveliness.
- s. సౌకర్యము s. n. 1. Health, good condition. 2. convenience. adj. Healthy, in good condition, convenient.
- s. సౌఖ్యము s. n. Pleasure, happiness.
- s. సౌగంధికము s. n. 1. The white water lily. *Nymphaea lotus*. 2. a ruby. 3. sulphur.
- s. సౌకుఁడు s. n. A tailor.
- s. సౌజన్యము s. n. Goodness, mildness.
- s. సౌదామిని or సౌదామ్ని s. n. Lightning.
- s. సౌధము s. n. Any grand edifice; a palace, or mansion.
- s. సౌనందము s. n. The club of *Balarama*.
- s. సౌనికుఁడు s. n. A butcher.
- s. సౌత్తికము s. n. Nocturnal combat.
- s. సౌభాగ్యము s. n. 1. Auspiciousness, good fortune. 2. the fourth of the astronomical *Yogas*.
- s. సౌమ్య s. n. The forty-third year, in the Hindoo cycle of sixty.
- s. సౌమ్యము &c. adj. Mild, gentle, placid.
- s. సౌమ్యుఁడు s. n. *Boodha*, the regent of the planet Mercury.
- s. సౌరభ్యము s. n. Fragrance, odour.
- s. సౌరమానము s. n. The solar, in contradistinction to the lunar, month.
- s. సౌరాష్ట్రదేశము s. n. The country near *Surat*.
- s. సౌరి s. n. Saturn.
- s. సౌరికుఁడు s. n. A vender of spirituous liquor.
- T. సౌరు s. n. Beauty. adj. Beautiful.
- s. సౌవచలలవణము s. n. *Sochal* salt.

- s. సావీర దేశము s. n. A district, apparently the part of the *Gangetic* provinces, occupied by the *Siveras* now called *Sooirs*.
- s. సాప్తవము s. n. 1. Beauty. 2. goodness, excellence.
- s. సాహర్దము s. n. Friendship.
- s. సందుడు s. n. A name of *Koomaraswamy* the Hindoo Mars.
- s. సందము s. n. 1. The trunk of a tree. 2. the shoulder, or head of the humerus.
- s. సందావారము s. n. A camp.
- s. సన్నము adj. 1. Fallen, fallen down, or from. 2. oozing.
- s. సంసము s. n. 1. Stumbling, slipping, tripping. 2. falling from virtue. 3. making a mistake in speech, or pronunciation. 4. a knock, or shock; collision.
- s. సలితము s. n. 1. Circumvention. 2. falling, tumbling, slipping.
- s. సుంబము s. n. 1. A shrub. 2. a clump of grass. 3. a sheaf of corn.
- s. సుంబేరము s. n. An elephant.
- s. సుంభనము s. n. The suppression of any faculty, by magical means.
- s. సుంభము s. n. 1. A post, or pillar. 2. insensibility, want of feeling, or excitability. సుంభించు To cease, or stop.
- s. సునము s. n. A woman's breast. సునంధయుడు An infant at the breast.
- s. సునయిత్తువు s. n. A cloud.
- s. సునితము s. n. Thunder.
- s. సున్యము s. n. Milk.

- s. సుబకము s. n. A cluster of flowers, a nosegay.
- s. సుబరకము s. n. 1. A fence, or railing. 2. a pillar.
- s. సుబ్ధము &c. adj. 1. Stopped, blocked up. 2. firm, stiff. 3. dull, stupid. సుబ్ధరోమ s. n. (from s. రోమ hair.) A hog, lit. stiff haired.
- s. సునము s. n. *vide* సానము.
- s. సుమితము adj. 1. Unsteady, shaking, wavering. 2. wet, moist.
- s. సుతి or సువము s. n. Praise, flattery, encomium, eulogium, panegyric. సుతించు or సుతియించు v. a. To praise, flatter, commend, or approve.
- s. సుత్యము &c. adj. Laudable, praiseworthy.
- s. సూపము s. n. A mound, heap, or pile, of earth, &c.
- s. సైనుడు s. n. A thief, or robber.
- s. సైయము s. n. Theft, robbery. సైయ s. n. A thief, or robber.
- s. స్తోకము s. n. Little, small.
- s. స్తోత్రము s. n. Praise, flattery, applause, commendation. స్తోత్రించు To praise, commend, or flatter.
- s. స్తోమము s. n. 1. A heap, number, flock or multitude. 2. riches, wealth.
- s. స్త్రీ s. n. A woman. adj. Female, feminine.
- s. స్త్రీరంజనము s. n. Beetle nut, and leaf.
- s. స్థండిలము s. n. 1. A levelled square piece of ground, prepared for a sacrifice. 2. property, wealth.

- s. స్థపతి s. n. 1. A carpenter. 2. a sovereign. 3. a guard, or door-keeper.
- s. స్థలము or స్థళము s. n. 1. A place, or site. 2. soil, dry or firm ground. 3. residence.
- s. స్థవిరము &c. adj. 1. Old, aged. 2. firm, fixed.
- s. స్థవిష్ఠము &c. adj. Very fat, corpulent, or big.
- s. స్థాణువు s. n. 1. *Siva*. 2. the trunk of a tree from which the branches have been lopped off.
- s. స్థానకము s. n. A city, or town.
- s. స్థానము s. n. 1. Place, spot, site, situation. 2. a house, or residence.
- s. స్థానికుడు s. n. A fixed worshipper, in a Hindoo temple.
- s. స్థాపన or స్థాపనము s. n. Fixing or concentrating the thoughts. స్థాపితము adj. Firm, steady, established. స్థాపించు v. a. 1. To establish, make good, or confirm. 2. to place, or deposite.
- s. స్థాయి adj. Permanent, steady, firm, invariable.
- s. స్థాయుకుడు s. n. The overseer of a village.
- s. స్థాల s. n. A cup, bason, or plate; any culinary vessel.
- s. స్థాలి s. n. Any small pot.
- s. స్థావరము adj. Fixed, stationary, stable, immoveable; real, as applied to property.
- s. స్థామృత adj. Permanent, firm, stable, durable, eternal.

- s. స్థితము &c. adj. 1. Stayed, stopped. 2. standing.
- s. స్థితి s. n. 1. Condition, state. 2. property, wealth. భూస్థితి Landed property. స్థితిమంతుడు A man of property.
- s. స్థిర s. n. The earth.
- s. స్థిరము &c. adj. 1. Firm, fixed, steady, immoveable, stable. 2. permanent, durable.
- s. స్థూణ s. n. 1. An iron image. 2. an anvil. 3. a post, or pillar. (P. ستون)
- s. స్థూలము &c. adj. Big, corpulent, bulky. s. n. A tent.
- s. స్థూలి s. n. A camel.
- s. స్థైర్యము s. n. Firmness, steadiness, steadfastness.
- s. స్నాతకుడు s. n. An initiated householder, a man of the three first classes who, having completed the term prescribed for his studies, becomes a housekeeper; if at the end of this period, he has not acquired a knowledge of the *Veda*, he is called *Vratasnataca*, if he has acquired that knowledge earlier, he is termed *Vidyasnataca*, and if he finishes his regular studies at the same time that the period of study expires, he is named *Ubhayasnataca*.
- s. స్నానము or స్నప్ననము s. n. Ablution, bathing.
- s. స్నాయువు s. n. A tendon, or muscle.
- s. స్నిగ్ధము &c. adj. Smooth, bland, soft, oily, unctuous.
- s. స్మృష s. n. A daughter-in-law.

1. స్నేహము s. n. 1. Friendship, intimacy, affection, kindness. 2. oil, unguent. స్నేహించు v. a. To cultivate, or court, another's friendship.
 2. స్నేహితుడు s. n. A friend, companion, or comrade.
 3. స్పర్ధ s. n. Envy, emulation, rivalry.
 4. స్పర్శ s. n. Contact, touch.
 5. స్పర్శనము s. n. 1. Touch, contact. 2. the wind, or air.
 6. స్పర్శస్యందము s. n. A frog.
 7. స్పష్టము adj. Clear, evident, manifest, apparent, conspicuous, easy, intelligible.
 8. స్పృశించు v. a. To touch, to feel. స్పృష్టి s. n. Contact, touch, feeling.
 9. స్పృహ s. n. Wish, or desire.
 10. స్ఫట s. n. The expanded hood of a serpent.
 11. స్ఫటికము s. n. Crystal.
 12. స్ఫారము adj. Large, great.
 13. స్ఫిక్తు s. n. The buttock.
 14. స్ఫీతము adj. 1. Much, many. 2. enlarged.
 15. స్ఫుటము adj. 1. Blown, opened, expanded. 2. apparent, evident, manifest.
 16. స్ఫురించు or స్ఫురియించు v. n. 1. To recollect, or remember. 2. to be manifest, or clear.
 17. స్ఫులింగము s. n. A spark of fire.
 18. సోఫీట s. n. The expanded hood of a serpent.
 19. సోఫీటకము s. n. A boil, or tumor; hence, in Teloogoo, used to denote the small pox.
 20. స్త్రయము s. n. 1. Pride, arrogance. 2. wonder, surprize.
 21. స్మరణ s. n. Recollection, memory. స్మరించు or స్మరియించు v. a. 1. To think. 2. recollect, or remember. 3. to invoke, or meditate on.
 22. స్మరుడు s. n. *Cama*, the Hindoo Cupid. స్మరశురుడు s. n. *Vishnoo*, as his spiritual father. స్మరధ్వజము s. n. (from s. ధ్వజ *a flag or banner*.) The penis. స్మరసఖుడు s. n. (from s. సఖి *a friend*.) The moon.
 23. స్మితము s. n. A smile. adj. Blown, expanded.
 24. స్మృతి s. n. 1. Recollection, remembrance, memory. 2. law, the body of law as delivered originally by *Menu*, *Yajñawalkya*, and other inspired legislators, to their respective pupils, and committed by them, from recollection, to writing. 3. a law book, a code of laws.
 25. స్వందనము s. n. 1. A car, or chariot. 2. dropping, oozing.
 26. స్వదము s. n. Speed, velocity, swiftness.
 27. స్వన్నము adj. Flowing, dropping, trickling.
 28. స్వమికము s. n. 1. Time. 2. a cloud.
 29. స్వామికుడు or స్వామిలుడు s. n. A wife's brother.
 30. స్వాతము s. n. A sack. adj. Sewn.
 31. స్వాతి s. n. Sewing, stitching.
 32. స్వానము s. n. A sack.
 33. ప్రక్కు or ప్రజము s. n. A chaplet, wreath, or garland.

- r. ప్రక్షు v. n. *vide* సక్ష్మ.
 s. ప్రద్ధు s. n. A fart.
 s. ప్రవంతి s. n. A river.
 s. ప్రవము or ప్రావము s. n. Dropping, oozing. ప్రవించు To drop, or trickle.
 s. ప్రప్త s. n. *Brumha*.
 s. ప్రప్తము adj. Fallen down, off, or from.
 s. స్రుక్షు or స్రుచము s. n. A sort of ladle, used in pouring *ghee*, into the sacrificial fire.
 r. స్రుక్షు v. n. To become less, weak, or fatigued. s. n. Fatigue. స్రుక్ష్మించు v. a. To make less; to weaken, or fatigue.
 s. స్రుతము adj. Dropped, fallen.
 s. స్రుతి s. n. Dropping, falling.
 s. స్రువము s. n. A ladle, used in sacrifices.
 s. ప్రోతము or ప్రోతస్సు s. n. A natural, or rapid, stream.
 s. ప్రోతస్విని s. n. A river.
 r. స్వంతము adj. (from s. స్వ *self*.) One's own; proper, private, peculiar, belonging to one's-self.
 s. స్వచ్ఛందము &c. adj. Unrestrained, uncontrouled, self-willed.
 s. స్వచ్ఛము adj. Pure, transparent, pellucid.
 s. స్వజనుడు s. n. A distant kinsman.
 s. స్వతంత్రము adj. Independent, free, self-willed. s. n. Independence.
 s. స్వత్వము s. n. 1. Self-existence, independent being. 2. own right, or property.
 s. స్వధితి s. n. An axe.
 s. స్వనము s. n. Sound.
- s. స్వప్నము s. n. 1. A dream. 2. sleep. స్వప్నమునకు To dream.
 s. స్వభాను s. n. The seventeenth year, in the Hindoo cycle of sixty.
 s. స్వభావము s. n. Nature; natural state, property, or disposition.
 s. స్వయంపాకము s. n. 1. Articles requisite for the preparation of food. 2. cooking or preparing food. స్వయంపాకీ s. n. A cook.
 s. స్వయంభుడు s. n. lit. *self-existent*. 1. *Brumha*. 2. *Vishnoo*. 3. *Siva*.
 s. స్వయంవరము s. n. The ceremony of a young female selecting her own husband, from a large assembly of young men. స్వయంవర s. n. A girl who selects her husband.
 s. స్వరము s. n. 1. Sound. 2. a musical note. 3. vocal sound, the voice. 4. an accent. 5. air, breath through the nostrils. 6. in grammar, a vowel.
 s. స్వర్గము s. n. Heaven. *Indra's* paradise.
 s. స్వరువు s. n. *Indra's* thunderbolt.
 s. స్వరూపము s. n. Natural figure, shape, form, state, or purpose. స్వరూపనాశము s. n. lit. destruction of the natural form. Disgrace.
 s. స్వర్ణము s. n. Gold. స్వర్ణకారుడు A gold smith.
 s. స్వర్నది s. n. The Ganges of heaven.
 s. స్వర్ణానుడు s. n. *Rahoo*, the personified ascending node.
 s. స్వలోకము s. n. Heaven.
 s. స్వల్పము adj. Very small, or few; trifling.

- s. స్వస s. n. A sister.
- s. స్వస్తి s. n. A particle, expressive of benediction, or approbation.
- s. స్వస్థము or స్వాంతము s. n. The mind, or faculty of thought and feeling.
- s. స్వాతంత్ర్యము s. n. Independence.
- s. స్వాతి s. n. The fifteenth lunar mansion, consisting of the star *Arcturus*.
- s. స్వాదురస s. n. The grape.
- s. స్వాదువు s. n. Sweetness, excellence. adj. Sweet, excellent, agreeable.
- s. స్వాధ్యాయము s. n. Inaudible reading, or muttering of the *Vedas*, &c.
- s. స్వానము s. n. Sound, noise.
- s. స్వాపము s. n. Sleep, sleeping.
- s. స్వామి s. n. 1. A god, or deity. 2. a chief, lord, or master. 3. a husband. 4. a king, or governor. 5. an owner, or proprietor.
- స్వామి ద్రోహము Treason; treachery to a superior.
- s. స్వార్థము s. n. Principal or chief aim, object, intention, or meaning. lit. it's own juice. adj. Pleasing, delicious.
- s. స్వారాట్టు s. n. *Indra*.
- s. స్వాస్థ్యము s. n. 1. Wealth, property. 2. content, happiness. 3. fortitude, firmness.
- s. స్వాహా interj. An exclamation, used in making oblations to the gods. s. n. A personification thereof, as the wife of fire, and goddess presiding over burnt offerings.
- s. స్వీకారము s. n. Adoption. స్వీకరించు To adopt.

- s. స్వీయము &c. adj. Own, relating or belonging to one's-self.
- s. స్వేదజములు s. n. plu. Worms, insects, &c. engendered by heat and damp.
- s. స్వేదని s. n. An iron plate, used as a frying pan.
- s. స్వేదము s. n. 1. Sweat, perspiration. 2. warmth, heat.
- s. స్వేరము or స్వేరి adj. Self-willed, unrestrained.
- s. స్వేరిణి s. n. An adultress, or unchaste wife.

హ

- హ The forty-ninth letter, and thirty-fourth consonant, in the Teloogoo alphabet.
- s. హంస or హంసము s. n. 1. A swan; a fabulous bird of that species, thought now to be extinct. 2. one of the vital airs. హంసవాహనుడు s. n. *Brumha*; as having the swan for his vehicle.
- s. హంసకము s. n. An ornament for the feet, described as resembling the swan's foot.
- s. హంసకూటము s. n. The hump on the shoulder of Indian cattle.
- s. హంసి s. n. The female of the హంస q. v.
- s. హంసుడు s. n. The sun.
- హ హోలుము s. n. 1. The gate of a mansion. 2. a royal court.
- s. హట్టము s. n. A market, or fair.
- s. హరము s. n. Violence, rapine. హతాత్మిం చు To violate, or force.

- s. హఠాత్తుగా adv. Suddenly.
- s. హతకుడు s. n. A coward, or poltroon.
- s. హతము &c. adj. 1. Killed, beaten, destroyed. 2. disappointed. హతముచేయు v. a. To kill, destroy, or ruin.
- t. హత్తు v. n. 1. To be joined, or attached. 2. to be obtained, as applied to a situation, or employment. హత్తించు v. a. 1. To join, unite, or attach. 2. to bestow, or give, an employment.
- s. హత్య s. n. Murder, slaughter, killing.
- t. హదను s. n. An opportunity.
- s. హనుమంతుడు - హనుమానుడు - హనుమడు or హనుమ s. n. The monkey chief *Hanooman*, the ally and spy of *Rama*, in his invasion of Ceylon, since deified, and worshipped by the followers of *Vishnoo*.
- s. హనువు s. n. The jaw.
- s. హయమారకము s. n. The shrub termed *Nerium odorum*.
- s. హయము s. n. A horse. హయవాహనుడు s. n. *Cubera*, whose vehicle is the horse.
- s. హరణము s. n. 1. Taking, accepting, seizing, carrying off. 2. a special gift, as a nuptial present, &c.
- s. హరము adj. Expelling, delivering; counteracting evil effects. హరించు or హరియించు v. n. 1. To expel, deliver, take away, or counteract evil effects. 2. to be digested. v. a. To carry off, or usurp. హరించుకొను v. comp. To possess a strong power of digestion.
- s. హరి s. n. 1. A lion. 2. a snake, or ser-

- pent. 3. a monkey. 4. a horse. 5. a frog. 6. *Vishnoo*. 7. *Yama*. 8. *Indra*. 9. air, wind. 10. the moon. 11. the sun. 12. green colour.
- s. హరికుడు s. n. A thief, or robber.
- s. హరికేశుడు s. n. *Siva*.
- t. హరిగోలు s. n. A basket boat, such as is used on the *Tombodra*, and other rivers, in the Deccan.
- s. హరిచందనము s. n. 1. A yellow, or very fragrant species of, sandal-wood. 2. one of the trees of paradise.
- s. హరిణము s. n. 1. A deer, or antelope. 2. white colour. adj. White.
- s. హరిణి s. n. (H. هرن) 1. A deer. 2. a golden image.
- s. హరితము s. n. The colour green. adj. Green, verdant.
- s. హరితాశము or హరిదశము s. n. Yellow orpiment.
- s. హరిత్తు s. n. 1. The colour green. 2. a quarter, or point, of the compass.
- s. హరిదశ్యుడు s. n. The sun.
- s. హరిద్రు s. n. Turmeric.
- s. హరిన్ద్రణి s. n. An emerald.
- s. హరిమంధకము s. n. Chick pea. *Cicer arietinum*.
- s. హరివంతుడు s. n. *Indra*.
- t. హరిపాణము s. n. A small metal plate.
- s. హరిశకుడు s. n. *Siva*.
- s. హరిశ్చంద్రుడు s. n. A sovereign, the twenty-eighth of the solar dynasty in the second age, celebrated for his piety and liberality, and who on those accounts was elevated, together with his

subjects, to heaven; having been insidiously induced by *Narada* to relate his actions, with unbecoming pride, he descended from *Swurga*, a stage at each sentence, till stopping in time, and doing homage to the gods, he was fixed, with his capital, in mid-air.

s. హరి హయండు s. n. 1. The sun. 2. *Indra*.

s. హరుండు s. n. *Siva*.

t. హరువు s. n. Contrivance, method, address.

t. హర్హారా s. n. (P. هارر) A messenger, courier, or spy.

s. హర్మ్యము s. n. A palace, or great mansion.

s. హర్మ్యశ్వండు s. n. *Indra*.

s. హర్మ్యక్షము s. n. A lion.

s. హర్మ్యక్షుండు s. n. *Cubera*.

s. హర్షము s. n. Joy, gladness, happiness. హర్షించు To rejoice. హర్షితము &c. adj. Rejoiced.

s. హలము s. n. (H. هال) A plough.

s. హలాహలము s. n. 1. A sort of poison. 2. the saliva of a horse.

s. హలి s. n. *Balarama*, the elder brother of *Krishna*.

s. హల్పము adj. Ploughed, tilled.

s. హల్లకము s. n. The red lotus.

t. హల్లకొల్లారము or హల్లకల్లోలము s. n. Tumult, confusion, disorder.

s. హల్లులు s. n. pl. in grammar, The consonants.

s. హవము s. n. 1. Calling, a call. 2. sacrifice, oblation.

s. హవిష్యు s. n. Any thing offered, or intended to be offered, as an oblation, usually clarified butter.

s. హవ్యము s. n. An offering to the gods.

s. హవ్యహవండు - హవ్యవాట్టు or హవ్యవాహనండు s. n. Fire, as bearing oblations.

s. హసంతి s. n. A portable furnace.

s. హసనము s. n. (H. هسه to laugh.) Laughter, laughing.

s. హసితము s. n. A laugh, or smile.

s. హస్త s. n. The thirteenth lunar mansion.

s. హస్తము s. n. 1. The hand. 2. a cubit. 3. the elephant's trunk. హస్తతలము The palm of the hand. హస్తాక్షరి s. n. Hand writing, signature.

s. హస్తి s. n. An elephant.

s. హస్తినఖము s. n. A raised place over the gate of a city, or fort.

s. హస్తిని s. n. 1. A female elephant. 2. a female of one of the four kinds into which women are classed, and described as of low stature, corpulent habits, curly hair, dark complexion, libidinous appetite, and furious passions.

s. హస్తిపకుండు s. n. An elephant driver.

s. హస్తిపురము s. n. The city of *Delhi*.

s. హటకము s. n. Gold.

s. హవి s. n. 1. Loss, privation. 2. damage, harm. 3. ruin. 4. abandoning.

s. హయనము s. n. A year.

t. హాయి s. n. Happiness, quiet, peace. adj. Happy.

s. హరకుండు s. n. 1. A thief. 2. a cheat, or rogue. 3. a gambler.

- T. హిరతి s. n. *vide* తిరతి.
- s. హిరము s. n. A necklace, or garland.
- s. హిరి adj. Pleasant, charming, agreeable.
- s. హిల s. n. Vinous, or spirituous, liquor.
- s. హిలాహలము s. n. A sort of poison, or venom.
- T. హిలి s. n. Joy, gladness.
- s. హివము s. n. Any feminine act of amorous pastime, or tending to excite amorous sensations; coquetry, blandishment, dalliance.
- s. హిసము s. n. 1. Laughing, laughter. 2. a jest, jeering. 3. mimicry.
- s. హింకుశము s. n. Vermilion.
- s. హింకువు s. n. Assafoetida.
- s. హిందోళము s. n. (H. ہندولہ) 1. A long palanqueen. 2. one of the personified musical modes.
- s. హింస s. n. 1. Injury, mischief. 2. murder, killing. 3. trouble, difficulty. హింస్రము &c. adj. Mischievous, hurtful, injurious. హింసించు v. a. 1. To injure. 2. to kill.
- s. హిక్కు s. n. Hiccup.
- s. హితము or హితవు s. n. An agreeable, suitable, or obliging, service. adj. Agreeable, fit, acceptable, suitable.
- s. హితుడు s. n. A friend.
- s. హిమము s. n. 1. Frost. 2. snow. 3. winter. adj. Cold. హిమవంతము The Himalaya mountains.
- s. హిమవాలుక or హిమాహ్వయము s. n. Camphor.
- s. హిమిక s. n. Hoar-frost.
- s. హిరత్నయము adj. Golden.
- s. హిరణ్యము s. n. 1. Gold. 2. wealth, property. హిరణ్యఖర్బుడు s. n. *Brumha*; as springing from the mundane egg of gold, or golden colour. హిరణ్యబాహుడు s. n. *Siva*; as golden armed.
- s. హినము &c. adj. Deficient, defective. 2. vile, low, base. 3. left, abandoned.
- s. హిర s. n. *Lutchmi*.
- s. హిరము s. n. (H. ہیرہ) A diamond.
- s. హుంకారము or హుంకృతి s. n. (H. ہنکار) A roar, or loud noise. హుంకరించు To roar aloud.
- G. హుంది or హుందీ s. n. (from H. ہندی and ہندو) A bill of exchange.
- T. హుటాహుటి s. n. Great haste.
- s. హుడుక్క s. n. A small drum, in shape like an hour glass.
- s. హుతభుక్తు - హుతవహుడు or హుతాశ నుడు s. n. The god of fire.
- T. హుళక్తి or హుళంకి s. n. A lie, or falsehood.
- s. హూతి s. n. A call, calling.
- s. హూర్చనము s. n. Crookedness; literal, or figurative.
- s. హృతి s. n. The taking away by force, or fraud. హృతము adj. Taken by force, or fraud.
- s. హృదయము s. n. 1. The mind; the seat, or faculty, of thought or feeling. 2. the heart.
- s. హృద్యము adj. Dear, beloved, cherished.
- s. హృషికము s. n. An organ of sense.
- s. హృషి కేశుడు s. n. *Vishnoo*.
- s. హృష్టిము &c. adj. Pleased, glad.

- T. హేగ్గలు s. n. pl. Eunuchs.
 T. హేచ్చరిక s. n. 1. Gladness, pleasure.
 2. caution, precaution.
 T. హేచ్చు v. n. To increase, or become
 augmented. adj. More, much. హేచ్చించు
 v. a. To augment, or increase.
 S. హేదజము s. n. Passion, anger.
 S. హేతి s. n. 1. Flame. 2. a weapon.
 S. హేతువు s. n. Cause, reason, origin, mo-
 tive.
 S. హేమంతము s. n. Winter; the cold
 season. vide హేమంతముతువు under
 ముతువు.
 S. హేమపుష్పము s. n. The flower term-
 ed *Michelia champaca*.
 S. హేమము s. n. Gold. హేమించు 1. To
 become gold. 2. to become puffed up, by
 riches.
 S. హేమలంబి s. n. The thirty-first year, in
 the Hindoo cycle of sixty.
 S. హేమాంకుడు s. n. 1. *Brumha*. 2. *Ga-
 rooda*.
 S. హేమాద్రి s. n. The mountain *Meroo*.
 S. హేరంబుడు s. n. *Ganesa*.
 T. హేరాశము adj. Much, many.
 S. హేల s. n. Wanton dalliance; lascivi-
 ous endearment.
 S. హేశనము s. n. Disrespect, disregard,
 contempt.
 S. హేలి s. n. The sun.
 TUD. హేవశంబి s. n. vide హేమలంబి.
 S. హేష s. n. Neighing.
 S. హైమవతి s. n. *Parvatee*. 2. the Ganges.
 S. హైయంగవీనము s. n. 1. Clarified but-

ter, prepared a day before it is used. 2.
 fresh butter.

- T. హేలంతకారి s. n. A person who deceives
 one, in one's own presence.
 T. హేయలు s. n. A gesture, or affected
 gait.
 S. హేత s. n. A priest presiding over a
 burnt sacrifice.
 S. హేమము s. n. A burnt offering; the
 casting of clarified butter, &c. into the
 sacred fire, as an offering to the gods,
 accompanied with prayers or invocati-
 ons, according to the object of the sa-
 crifice.
 S. హేర s. n. An hour; the twenty-fourth
 part of a day.
 T. హేర s. n. 1. Expedient, contrivance.
 2. a person clever at expedients.
 S. హేలి s. n. The *Holi* feast.
 S. హైదము s. n. A deep lake.
 S. హైస్వము adj. Short, little, low. s. n.
 in grammar, A short vowel.
 S. హైదిని s. n. 1. *Indra's* thunderbolt. 2.
 lightning.
 S. హై s. n. Shame, modesty. హైణము or
 హైతము &c. adj. Ashamed.
 S. హైష s. n. vide హేష.
 S. హైదము s. n. Joy, pleasure.

శ

This is the fiftieth letter, and thirty-fifth
 consonant, in the Teloogoo alphabet;
 but no words in the language begin
 with it.

శు

శు The fifty-first, or last letter, and thirty-sixth consonant, in the Teloogoo alphabet.

s. శుంత s. n. A patient man.

s. శుణద s. n. Night.

s. శుణప్రభ or శుణిక s. n. Lightning.

s. శుణము s. n. An instant, or moment, of time.

s. శుశబ్దము s. n. Blood.

s. శుశము s. n. A wound, sore, or hurt.

s. శుశ్ర s. n. A charioteer.

s. శుశ్రము s. n. The second pure Hindoo tribe, the regal or military cast. శుశ్రీమాణి A female of that tribe. శుశ్రీయుడు s. n. A man of that tribe.

s. శుప s. n. Night. శుపాకరుడు s. n. The moon; literally, causing night.

s. శుమ s. n. 1. The earth. 2. patience. 3. pardon, forgiveness.

s. శుమము s. n. 1. Patience. 2. pardon, forgiveness. adj. 1. Patient. 2. able, capable. శుమించు v. a. To pardon, or forgive.

s. శుయ s. n. 1. The sixtieth year, in the Hindoo cycle of sixty. 2. consumption. 3. loss, waste, decrease. శుయించు To be destroyed, wasted, or decreased; to decay.

s. శుయము s. n. 1. A destruction of the world. 2. loss, waste. 3. a house, or abode.

s. శువధువు s. n. 1. Sneezing. 2. a cough.

s. శువము s. n. 1. Sneezing. 2. black mustard.

s. శాంతి s. n. Patience, forbearance.

s. శామము s. n. A famine.

s. శారకము s. n. A blossom, or young bud.

s. శారము s. n. 1. Salt. 2. black ashes.

s. శీతి s. n. 1. The earth. 2. an abode, or dwelling. 3. wane, loss, destruction. 4. the period of the general destruction of the universe.

s. శీప్తము &c. adj. Thrown, cast, sent, dismissed.

s. శీప్రము adj. Quick. adv. Quickly.

s. శీణము adj. Thin, emaciated, feeble, slender, less.

s. శీబము &c. adj. Drunk, intoxicated.

s. శీరము s. n. 1. Milk. 2. water.

s. శీరాకరము - శీరాద్ధి or శీరోదము s. n. The sea of milk; one of the seven seas, surrounding as many worlds. శీరాద్ధితనయ s. n. *Lutchmi*; as sprung from that sea.

s. శుణ్ణము &c. adj. Versed in sacred science, but described as unable to explain, or teach it. 2. bruised, pounded.

s. శుతము s. n. Sneezing.

s. శుత్రు or శుభ s. n. Hunger.

s. శుద్రము &c. adj. 1. Small, little. 2. mean, low. 3. mean, niggardly, avaricious. 4. cruel. 5. poor, indigent. శుద్రులచెప్పు To tell tales of any one. శుద్రులచేయు To intrigue, or conspire.

s. శుధితము &c. adj. Hungered, hungry.

- s. తూర ప్రము s. n. An arrow, with a horse-shoe head.
- s. తూరము s. n. A razor.
- s. తూరి s. n. A barber.
- s. తుల్లకము &c. adj. 1. Little, small. 2. hard. 3. poor, indigent. 4. low, vile. 5. wicked, malicious, abandoned.
౯. తూణత s. n. Disgrace.
- s. తేత్రజుడు s. n. A son born of the wife, by a kinsman, or person duly appointed to procreate issue to the husband.
- s. తేత్రజ్ఞుడు s. n. The soul, the emanation of divinity residing in the body.
- s. తేత్రము s. n. 1. A field. 2. the body. 3. a wife. 4. a pure, or sacred, spot; a place of pilgrimage, as *Benares*, &c. 5. a geometrical figure.
- s. తేపణము s. n. 1. Sending, directing. 2. passing away time.
- s. తేపణి s. n. An oar.
- s. తేపము s. n. 1. Sending, dismissing. 2. throwing, casting. 3. delay, dilatori-

ness. 4. disrespect, contempt. 5. passing away time.

- s. తేమకరము &c. adj. Auspicious, propitious; conferring good fortune, or happiness.
- s. తేమము s. n. 1. Happiness, well being, welfare, health. 2. preserving, protecting, keeping what is acquired. 3. final emancipation, or eternal happiness. adj. Happy, well, in good health, prosperous.
- s. తేణి s. n. The earth.
- s. తేదము s. n. Powder, pulverized substance, dust.
- s. తేభ s. n. Grief, sorrow. తేభించు To grieve, or be sorrowful.
- s. తేద్రము s. n. Honey.
- s. తేమము s. n. 1. An airy room, on the top of a house. 2. wove silk.
- s. తేరము s. n. Shaving.
- s. త్య s. n. The earth. త్యభ్రతు s. n. A king; as protecting it.
- s. త్యేద s. n. 1. A war whoop, or battle cry. 2. a bamboo rod, or stake.

near & distant, contempt & passing
away time.
a. 2525 a. n. 2. adj. Ambitious, pro-
pitious; containing good fortune or hap-
piness.
a. 2526 a. n. 1. Happiness, well-being,
wellfare, health. 2. preserving, protect-
ing, keeping what is required. 3. final
emanipation, or eternal happiness. adj.
Happy, well, in good health, prosperous.
a. 2527 a. n. The earth.
a. 2528 a. n. Powder, pulverized sub-
stance.
a. 2529 a. n. 1. A narrow, narrow, or
narrow, or the narrowest.
a. 2530 a. n. 1. An airy room, on the
top of a house. 2. wave like.
a. 2531 a. n. Shaving.
a. 2532 a. n. The earth. 2533 a. n. A
king; as protecting it.
a. 2534 a. n. 1. A war whip, or battle
cry. 2. a lance, rod, or stick.

a. 2535 a. n. An arrow, with a horse-
shoe head.
a. 2536 a. n. A razor.
a. 2537 a. n. A barber.
a. 2538 a. n. 1. Little, small. 2. hard.
3. poor, indigent & low, vile. 4. wicked.
malicious, abandoned.
a. 2539 a. n. Distance.
a. 2540 a. n. A son born of the wife
by a kinsman, or person duly appointed
to procure issue to the husband.
a. 2541 a. n. The soul, the essen-
tial of divinity residing in the body.
a. 2542 a. n. 1. A field. 2. the body.
3. a wife. 4. a pure, or sacred, spot. 5.
place of pilgrimage, as Jerusalem. 6.
a geometrical figure.
a. 2543 a. n. 1. Standing, directing.
2. passing away time.
a. 2544 a. n. An ear.
a. 2545 a. n. 1. Standing, dimming.
2. throwing, casting. 3. delay, dilation.
pages of books. 4. a copy.
not of others, but of his own.
belonged, heard. 2. heard to with
grace. 3. a copy.
a. 2546 a. n. 1. The act of
a. 2547 a. n. 1. a copy.
a. 2548 a. n. 1. a copy.
a. 2549 a. n. 1. a copy.

ERRATA.

—»«—

THE following mistakes have occurred, chiefly in copying the manuscript, and not from any inattention at the College Press.

Page.	Column.	Line	For	Read
9	1	19	For అంభోజము	అంభోజము under అంభస్సు.
16	1	32	„ అణకువ	„ అణకువ under అణఁకు.
16	2	5	„ అడగట్టు	„ అడగట్టు under అడ
16	2	30	„ అటకమామిడిష్టలిక	„ అటకమామిడిష్టలిక.
18	1	27	„ అణఁచినాఁడు	„ అణఁచినాఁడు.
19	1	1	„ అతిమధురము	„ అతిమధురము.
19	1	2	„ మధుర	„ మధుర.
31	1	5	„ అపరరాత్రి	„ అపరరాత్రి under అపరము.
32	2	3	„ అత్తిచెట్టు	„ అత్తిమ్మను.
35	1	2	„ అభ్యాసము	„ అభ్యాసము under అభ్యసించు.
36	2	27	„ <i>vide</i> అభిషుఁడు	„ A fearless or lustful man.
38	1	26	„ అమావాస్య	„ అమావస.
38	2	21	„ అమంజీ	„ అమంజి.
41	2	11	„ అయ్యయ్యో	„ అయ్యయ్యో.
42	1	26	„ అరిగోలురు	„ అరిగోరులు.
42	1	26	„ a plough-share	„ The inhabitants' share.
42	2	18	„ అనటిచెట్టు	„ అనఁటిచెట్టు.
56	2	31	„ అక్షుతలు	„ అక్షుంతలు.
59	1	6	„ అడకొత్తు	„ అడకత్తు.
59	2	26	„ ఆచు	„ ఆఁచు.
62	2	32	„ ఆత్మఁడు	„ ఆత్మ గాఁడు.
68	1	26	„ ఆరక్షుఁడు	„ ఆరక్షుఁడు.
74	1	29	„ బోణి	„ బోణి.
74	2	34	„ అంతట	„ అంతట under అంత.
75	1	1	„ అంతటి	„ అంతటి under అంత.
75	1	23	„ అంబుప్రసాదము	„ అంబుప్రసాదము under s. అంబు.
80	F	34	„ ఇటిక	„ ఇటికె.
83	1	3	„ ఈరకారాలు	„ ఈటరకారాలు.

Page. Column. Line.

89	1	16	For వాది	Read వాది.
99	2	18	„ డలువలు	„ డలువలు under డలువ.
112	2	30	„ ఎనుము	„ ఎనుము under ఎనుపోతు.
113	1	34	„ అయినా	„ అయినా.
113	2	2	„ ఎనాళ్లు	„ ఎన్నాళ్లు.
114	1	1	„ అయినా	„ అయినా.
114	1	4	„ అయినా	„ అయినా.
115	1	26	„ ఎల్లయేర్పలుచు	„ ఎల్లయేర్పలుచు.
128	1	1	„ అవుడు	„ అవుడుగలచు under అవుడు.
131	1	24	„ కంఠు	„ కంఠుడు.
141	1	18	„ కనకాభిషేకముచేయు	„ కనకాభిషేకముచేయు.
143	2	1	„ కన్నవేదిబట్టి	„ కన్నవేదిబట్టి.
145	1		Erase the first five lines.	
148	1	20	For కరువలిరిక్క	„ కరువలిరిక్క.
149	1	26	„ కర్తేంద్రియము	„ కర్తేంద్రియము.
149	2	8	„ కంఠేకాలుడు	„ కంఠేకాలుడు.
149	2	20	„ కలుపు	„ కలుపు.
151	2	34	„ కలిమియ్యలి	„ కలిమియ్యలి.
152	2	28	„ కలువలఱేడు	„ కలువలఱేడు.
155	2	30	„ కసుగు s. n.	„ కసుగు s. n. & v. a.
156	1	29	„ అగుపడుతున్నవి	„ అగుపడుతున్నవి.
158	2	12	„ జూచుకొని	„ జూచుకొని.
179	2	5	„ కొంకణపుదేశము	„ కొంకణపుదేశము.
179	2	20	„ కొను	„ కొంచుపోవు or కొంచువచ్చు under కొను.
181	1	16	„ టంకాయగొట్టు	„ టెంకాయగొట్టు.
181	2	8	„ వానగొట్టు	„ వానగొట్టు.
187	1	22	„ కోరికయీదెర్పు	„ కోరికయీదేర్పు.
190	1	9	„ క్రొవ్వు v. n. vide క్రొవ్వు	„ క్రొవ్వు v. n. and s. n. vide క్రొవ్వు.
190	1	32	„ క్షమధము	„ క్షమధము.

ERRATA.

iii

Page.	Column.	Line.	For	Read
191	1	28	For ఖద్యోతము	Read ఖద్యోతము.
194	2	19	„ ఉత్తము	„ ఉత్తము.
195	2	8	„ కట్టితనము	„ కట్టితనము.
198	2	15	„ కరిష్టము	„ కరిష్టము.
204	1	4	„ అచ్చన గాయ	„ అచ్చన గాయ.
212	1	5	„ గేస్తు from కృహస్తు under కృహము	„ గేస్తు vide కృహస్తు.
235	1	8	„ 2 vide చవుకు	„ v. n. vide చివుకు.
240	1	19	„ చయిబది	„ చెయిబది.
241	2	23	„ చేకూడు	„ చేకూలు.
242	1	12	„ చేదిరిక్కి నెల	„ చేదిరిక్కి నెల.
247	2	18	„ జగి వెడు	„ జగి లేడు.
254	1	22	„ Haste	„ Hate.
257	1	4	„ జోత్తిఁగ	„ జోత్తిఁగ.
257	1	21	„ T. జ్ఞానము	„ క. జ్ఞానము.
269	2	30	„ vowel ~	„ vowel ~.
283	2	4	„ త్యాగము	„ త్యాగము under త్యజించు.
283	2	6	„ తేజితము	„ తేజితము.
285	2	1	„ త్వరా	„ త్వర.
287	1	10	„ తొబుటువు	„ తొబుట్టువు.
291	2	6	„ దగ్ధము	„ దగ్ధము.
300	1	5	„ viz. ~	„ viz ~.
308	1	3	„ అపరః	„ పర.
309	2	4	„ దరి	„ T. దరి.
318	2	12	„ నాగటింకల్లు	„ నాగంటింకల్లు.
327	2	14	„ నిర్వాహకుఁడు	„ నిర్వాహకుడు.
330	1	5	„ నిష్క్రమము	„ నిష్క్రమము.
332	2	28	„ నువ్వు	„ నువు.

ERRATA

111

Page	Column	Line	Original	Correction
191	1	22	191	191
194	2	19	194	194
195	2	8	195	195
198	2	13	198	198
204	1	4	204	204
212	1	8	212	212
222	1	8	222	222
240	1	19	240	240
241	2	23	241	241
242	1	13	242	242
247	2	18	247	247
254	1	23	254	254
257	1	4	257	257
257	1	21	257	257
263	2	20	263	263
282	2	4	282	282
282	2	6	282	282
282	2	10	282	282
287	1	10	287	287
291	2	6	291	291
299	1	2	299	299
299	1	2	299	299
299	2	4	299	299
318	2	13	318	318
327	2	14	327	327
330	1	2	330	330
332	2	28	332	332

Page.	Column.	Line.	For	పఠ్యవీధి	Read	పఠ్యవీధి.
345	1	5	For	పఠ్యవీధి		పఠ్యవీధి.
345	1	5	„	వీధి	„	వీధి.
346	1	13	„	వధ్వాడు	„	వధ్వాడు
346	2	29	„	పద్మలయము	„	పద్మలయ.
347	2	12	„	పనుపరుచు	„	పనుపరుచు.
369	1	3	„	పీహితము	„	పీహితము.
376	2	12	„	తాలిబొట్టు.	„	తాలిబొట్టు.
379	1	7	„	కుమ్మరపురుగు	„	కుమ్మరపురుగు under కుమ్మర వాడు.
381	2	14	„	పెద్దవీధి	„	పెద్దవీధి.
394	2	21	„	ప్రత్యర్థ	„	ప్రత్యర్థి.
396	1	9	„	ప్రబుద్ధుడు	„	ప్రబుద్ధుడు.
490	1	27	„	పాకొను	„	పాకొను.
401	1	3	„	ప్రాణము	„	ప్రాణము.
402	1	10	„	అరుంతలు	„	అరుంతలు.
403	2	24	„	ప్లహదము	„	ప్లహదము.
406	2	3	„	బందుకట్టుకొను	„	బందుకట్టుకట్టుకొను.
413	2	15	„	బాణారీ	„	బాణారి.
437	2	5	„	కడుపుమాడు	„	కడుపుమందు.
466	2	16	„	ముందుటుంగరము	„	ముందుటుంగరము.
483	1	20	„	యథార్థము	„	యథార్థము.
489	2	28	„	రగూలు	„	రగూలు.
492	2	6	„	ముజ్జిల్లు	„	రాజిల్లు.
493	2	4	„	రాబోణి	„	రాబోణి.
500	1	13	„	రాతి	„	తాతి.
520	2	9	„	ఓకరించు	„	ఓకర under ఓకరించు.
521	2	8	„	వాడిమగడు	„	వాడిమగడు.
523	1	4	„	డోదు	„	డోదు.
523	1	5	„	వాయించెట్టు	„	వాయించెట్టు.
526	2	4	„	విక్రయకుడు	„	విక్రయకుడు.

Page	Column	Page	Column	Page	Column	Page	Column
245	1	2	245	1	2	245	1
245	1	2	245	1	2	245	1
246	1	12	246	1	12	246	1
246	2	20	246	2	20	246	2
247	2	12	247	2	12	247	2
260	1	3	260	1	3	260	1
270	2	12	270	2	12	270	2
270	1	7	270	1	7	270	1
281	2	14	281	2	14	281	2
294	2	21	294	2	21	294	2
296	1	9	296	1	9	296	1
490	1	27	490	1	27	490	1
497	1	8	497	1	8	497	1
498	1	10	498	1	10	498	1
498	2	24	498	2	24	498	2
498	2	2	498	2	2	498	2
413	2	12	413	2	12	413	2
427	2	2	427	2	2	427	2
498	2	16	498	2	16	498	2
498	1	20	498	1	20	498	1
498	2	28	498	2	28	498	2
498	2	6	498	2	6	498	2
498	2	4	498	2	4	498	2
500	1	13	500	1	13	500	1
520	2	9	520	2	9	520	2
521	2	2	521	2	2	521	2
523	1	4	523	1	4	523	1
523	1	2	523	1	2	523	1
526	2	4	526	2	4	526	2

ERRATA.

Page.	Column.	Line.	For	Read
526	2	32	For విచకలము	Read విచకిలము.
538	2	3	„ వీరి హేత్రుఁడు	„ వీరి హేత్రుఁడు.
538	2	5	„ వీధి	„ వీధి.
538	2	15	„ వీరధన్వుఁడు	„ వీరధన్వుఁడు.
549	2	15	„ వ్రక్కిలించు	„ వ్రక్కిలించు.
549	2	15	„ వక్కిలించు	„ వక్కిలించు.
555	2	29	„ శిప	„ శిఫ.
567	2	6	„ సంలీతము	„ సంవీతము.
574	1	24	„ సయ్యోటము	„ సయ్యోటము.
574	1	27	„ సయ్యోధ్య	„ సయ్యోధ్య.
577	2	20	„ స హేదరుఁడు	„ స హేదరుఁడు.
579	2	13	„ సాపు	„ సాపు.
584	2	32	„ శుద్ధి	„ శుద్ధి.
596	2	26	„ హరిమంథకము	„ హరిమంథకము.
597	1	17	„ హర్యక్షము	„ హర్యక్షము.
600	1	32	„ తువధువు	„ తువధువు.

N. B.—When the letter చ has the sound of *ts*, it is generally written thus ^{ts}చ ; when it has the sound of *ch*, thus చ^h.

When the letter జ has the sound of *dj*, it is generally written thus ^{dj}జ ; when it has the sound of *dz*, thus జ^z.

ERRATA

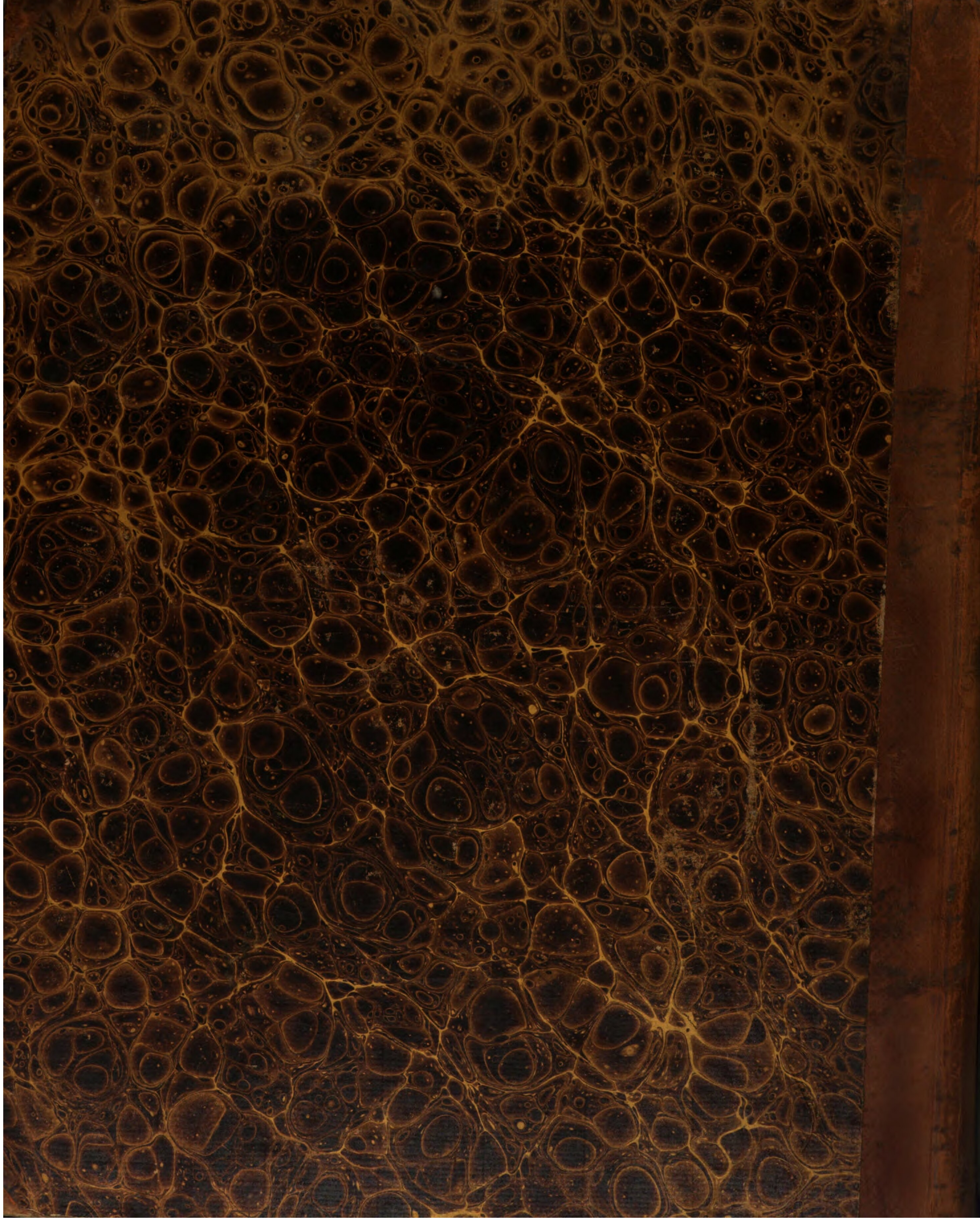
600	1	23	..	வெள்ளை	..	வெள்ளை
597	1	17	..	கொழுந்தை	..	கொழுந்தை
596	2	26	..	கொழுந்தை	..	கொழுந்தை
594	2	22	..	கொழுந்தை	..	கொழுந்தை
579	2	13	..	கொழுந்தை	..	கொழுந்தை
577	2	20	..	கொழுந்தை	..	கொழுந்தை
574	1	27	..	கொழுந்தை	..	கொழுந்தை
574	1	24	..	கொழுந்தை	..	கொழுந்தை
567	2	6	..	கொழுந்தை	..	கொழுந்தை
555	2	22	..	கொழுந்தை	..	கொழுந்தை
549	2	13	..	கொழுந்தை	..	கொழுந்தை
549	2	13	..	கொழுந்தை	..	கொழுந்தை
538	2	15	..	கொழுந்தை	..	கொழுந்தை
528	2	2	..	கொழுந்தை	..	கொழுந்தை
528	2	3	..	கொழுந்தை	..	கொழுந்தை
526	2	21	..	கொழுந்தை	..	கொழுந்தை

N. B.—When the letter *z* has the sound of *z*, it is generally written *z*; when it

when it has the sound of *ch*, thus *z*.

When the letter *et* has the sound of *et*, it is generally written thus *et*; when it

has the sound of *et*, thus *et*.

Campbell, Alexander Duncan,

A Dictionary of the Teloogoo language commonly termed the Gentoo, peculiar
to the Hindoos of the North Eastern Provinces of the Indian Peninsula

Madras 1821

4 L.as. 302

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10522441-0